MISSALE STRIGONIENSE 1484

BIBLIOTHECA SCRIPTORUM MEDII RECENTISQUE AEVORUM
condita a Ladislao Juhász

SERIES NOVA
condita ab Antonio Pirnát

Tomus XVI

Consilium editorum
Andreas Vízkelety praeses,
Blasius Déri, Ladislaus Havas, Iosephus Jankovics, Petrus Kulcsár,
Editha Madas, Clara Pajorin, Georgius Székely

Seriem redigunt
Enikő Békés et Ladislaus Szörényi

Subseries

MONUMENTA RITUALIA HUNGARICA

Tomus I

Subseriem redigit
Blasius Déri

Institutum Litterarum Academiae Scientiarum Hungaricae
Sectio Litterarum Renascentium

Universitas de Rolando Eötvös nominata
Facultas Artium
Institutum Antiquitatis
Cathedra Litterarum Latinarum

http:// latin.elte.hu/mrh

MONUMENTA RITUALIA HUNGARICA I
Bibliotheca Scriptorum Medii Recentisque Aevorum

Missale Strigoniense 1484

id est *Missale secundum chorum almae ecclesiae Strigoniensis,*
impressum Nurenbergae apud Anthonium Koburger,
anno Domini MCCCCLXXXIIII (RMK III 7)

recentius edidit
BLASIUS DÉRI

Argumentum Kiadó
BUDAPEST · 2009

Published with the financial support of the Ministry of Education and Culture
through the National Cultural Fund (NKA)
in the Year of the Renaissance
under the project numbered T 047163
of the Hungarian Scientific Research Fund Programmes (OTKA)

Edited and introduced by
BALÁZS DÉRI

Supervision, layout by
MIKLÓS ISTVÁN FÖLDVÁRY

Scrutinised by
EDIT MADAS

English translations by
ERVIN J. ALÁCSI

English translations scrutinised by
PETER DOHERTY

Cover design by
MÁRIA HODOSI

Cover: the Crucifixion of the Missale Strigoniense 1484 (OSzK Inc. 177).
This and other facsimiles are reproduced with the permission of the Széchényi National Library.

HU ISSN 0133-6711 (BSMRAe)
HU ISSN 2060-6796 (MRH)
ISBN 978-963-446-517-1 (MStr)

© Argumentum Publishing House, 2009
© Balázs Déri, 2009

All rights reserved. No part of this book may be reproduced or translated in any form, by print, photo-print, microfilm, microfiche, digital copy or any other means without written permission from the publisher.

PRINTED IN HUNGARY

Prologus

Ecce, habes in manibus, lector benevole, Missale Strigoniense anni MCCCCLXXXIV, impressum Norimbergae, cuius editio haec nova primum volumen est subseriei, quae dicitur Monumenta Ritualia Hungarica, seriei novae Bibliothecae Scriptorum Medii Recentisque Aevorum. Causas finemque instituti nostri breviter exponam.

In regno Christiano Hungariae paene ab initio fundationis eius usque ad introductionem ritus unificati Ecclesiae Romanae, «Tridentini» dicti, immo in aliquibus locis longe postea, ritus liturgicus ab aliis traditionibus nationum regionumque Christianitatis Latinae valde distinctus in usu fuit. Non desunt opera eruditorum, qui hanc traditionem medii aevi nostri, vel saltem vestigia eius, quae post tantas vicissitudines temporum, tot varietates opinionum supersunt, peritis patriis exterisque protulerint. Imprimis proprietates musicae liturgicae et ordinem structuramque officii iam clare demonstratas habemus. Aliquot fontes notati, missalia atque breviaria manu scripta etiam in editionibus «facsimile» dictis perquiri possunt.

Materies diffusa, sed non infinita est. Numerus librorum liturgicorum manu scriptorum, incunabulorum et aliorum impressorum ad missam officiumque medii aevi pertinentium non longe abest a centenis, insuper fragmenta quoque permulta habemus. Pauciores sunt textus ad administrationem sacramentorum atque actus sacramentales pertinentes, perpauci vero sunt libri ritum ipsum peragendum ordinantes. Totum hoc corpus textuum liturgicorum critice constitutorum et apte compactorum cum collegis futuris edere proponimus.

Hoc volumen aliquid etiam symboli habet: etenim qui Breviarium Strigoniense anni MCCCCLXXX edendum esse mandavit, fuit Matthias rex, unus ex illustrissimis viris historiae Hungariae. Sic rex ille magnus, qui, ingenium aetatis litterarum renascentium sequens, perillustrem Bibliothecam Corvinianam fundavit, revolutione technologiae informationum tradendarum percepta, multum sane contulit etiam ad artem typographicam diffundendam. Etiam monumenta ritualia Hungarica, ut partem culturae humanae, in eodem spiritu volumus detegere, demonstrare atque moderne conservando sustinere.

Blasius Déri (Hungarice: Déri Balázs)
redactor subseriei, voluminis huius compositor

Anno dominicae incarnationis MMVIII, anniversario DL electionis Matthiae, regis Hungariae, die XVI mensis Novembris (festo Dedicationis ecclesiae metropolitanae Strigoniensis)

Table of Contents

INTRODUCTION

Objectives of Monumenta Ritualia Hungarica I
The Use of Esztergom (Ritus Strigoniensis) IX
The 1484 Missal in the book culture of Hungary XV
The 1484 Missal and its descendents XXIV
Bibliographical-palaeotypical description of the 1484 Missal XXX
The 1484 Missal as a liturgical source XXXIX
The principles of this edition LII
Acknowledgments LVIII

TEXTUS

Kalendarium 5
Praeparatio ad missam 19
Proprium de tempore 31
Ordo missae 213
Proprium de tempore post Pascha 227
Sequuntur festivitates sanctorum per anni circulum 323
Incipiuntur missae communes de festis sanctorum, qui carent propriis 517
Missae votivae 565
Prosarium 617
Apparatus criticus, annotationes et index titulorum 639

INDICES

Abbreviationes ..... [1]
Formulae liturgicae (plerumque abbreviatae) ..... [2]
Textus versiculorum in extenso ..... [2]
Index liturgicus I. (cantuum) ..... [3]
Index liturgicus II. (pericoparum) ..... [18]
Index liturgicus III. (orationum) ..... [27]
Index scripturalis ..... [43]
Index dierum liturgicorum ..... [66]
Abbreviationes Librorum Sacrorum ..... [71]

INTRODUCTION

OBJECTIVES OF MONUMENTA RITUALIA HUNGARICA

There are thousands of liturgical, musical and/or textual sources for the liturgy of the Latin church in the period between its early medieval glory and the Tridentine reforms. Beginning in the 19th century, a systematic and scientific study of these sources appeared in *Paléographie musicale*[1] prepared by the Benedictines of Solesmes (1889–), in collections such as Hesbert's *Corpus Antiphonalium Officii* (CAO)[2] and in critical editions (of especially lyrical texts), such as the *Analecta Hymnica* of G. M. Dreves and C. Blume. The success of these reference books, still in use today, can be ascribed to the fact that they were definitive and to the fact that the scholars involved, making use of all the technical advantages of their age, turned to the sources that were the best, most characteristic and earliest available to them.

In the second half of the 20th century, there was a growing scholarly consensus that a comprehensive analysis of this musical (Gregorian plainchant) and textual material should be engaged in forthwith; that the peripheral territories (such as East-Central Europe) and the post-millennial era (partly in correlation with these latter regions) must be included; or the later sources are not a corruption of an ancient pure state but embody its enrichment and differentiation. In terms of its aesthetic value, even non-primary material proves to be an authentic source of cultural history which may not and cannot be neglected.

With the professionalisation and institutionalisation of Gregorian studies, scholars turned to the study of the entire liturgical source material, to its publication in traditional (print) and modern forms (electronic databases) as a means to assisting first-hand treatment of material that is both extensive and sporadic. This work is primarily coordinated by the *Cantus Planus Study Group* of the *International Musicological Society* (IMS) which has, since 1984, been holding most of its meetings in Hungary.[3]

Editing liturgical sources

The liturgical books produced in the first millennium have been subjected to scholarly study since the 16th century; in the 20th century almost each of the more impor-

[1] Its first volume was published in 1889 by the Abbaye Saint-Pierre de Solesmes. The twentieth and last volume was published in 1983 by Editions Peter Lang, Berlin—Frankfurt. Then the second series began, as the re-edition of the old volumes, for example: *Cantatorium IXe siècle* (see Bibliography).

[2] For this and for other items not detailed here see the Bibliography.

[3] See: http://www.cantusplanus.org.

tant examples has been published in a textual edition of enduring value. However, the same could hardly be said of later sources and, even when they were published, their publication was a result of local interests and not of a systematic research effort. There is neither the need nor sufficient space here to list the hundreds of editions of sources of liturgical music (generally facsimile or thematic editions, such as the *Monumenta Monodica* volumes or the outstanding *Historiae*[4] series which publishes the music and text of medieval liturgical offices for saints).

Musicological research (in particular the publication of musical sources) is being increasingly complemented by the publication of textual source material. The Swedish *Corpus Troporum*[5] has been one of the most significant: by extending itself practically to the entire corpus of the available material, it is treating a genre that heretofore had been considered secondary.

In comparison with these efforts, there has only been a sporadic attempt at a comprehensive analysis of individual manuscripts or incunabula; this is partly because there is an extensive amount of material that features in several codices; this has led scholars to focus mainly on the differences and the analysis of the "more interesting" lyric or dramatic genres. Because of their completeness, textual editions of several Hispanic,[6] English[7] or Swedish[8] liturgical monuments have become especially important.

What has been said above applies to the texts of the two principal forms of the Latin liturgy, to the Eucharistic worship (Mass) and the Psalmodic Hours (Divine Office) and thus to the books containing them (in late medieval terms: to the material of the *Missale* and the *Breviarium*). Yet, in comparison to the importance of these sources in terms of the book history of an entire millennium, the number of textually complete liturgical books deriving from different periods, geographic locations and traditions is insignificant.

[4] Inaugurated in 1993 by the *Cantus Planus Study Group* of the *IMS* and with 13 volumes to dates.

[5] *Studia Latina Stockholmiensia* (Stockholm 1975–1998, 9 vols. and five collected studies; editions in preparation). Carried on mainly by Ritva Jacobsson, Gunilla Björkvall and Gunilla Iversen.

[6] The publication of the books of the Mozarabic rite was and is motivated by the effort to preserve the national cultural heritage. See, e.g., the old edition of the *Missale Mixtum* and the *Breviarium Gothicum* (PL 85–86), and later, in the 20th century the *Monumenta Hispaniae Sacra* or the volumes of the *Codices Liturgici Latini Antiquiores*. There are also some exemplary documents of the steadily developing research of liturgical history in Catalan-speaking territories, such as the textual editions of the *Biblioteca Litúrgica Catalana* series, e.g. the Missal of the bishopric of Vic: *Missalia secundum morem et consuetudinem Vicensis diocesis;* SEGUÍ I TROBAT: *El Missal mallorquí de 1506*, and the 14th century Catalan translation of the Mass: FERRANDO FRANCÉS — SERRA ESTELLÉS: *La traducció valenciana de la missa.*

[7] The excellent editions of the Use of Sarum (from Walter Howard Frere, among others). For example, SANDON: *The Use of Salisbury*. The first volume of a proposed comprehensive facsimile edition: *Processionale ad usum Sarum.*

[8] E.g. PETERS — NILSSON — WALLIN: *Breviarium Lincopense.*

The situation is somewhat different in the case of the normative texts regulating the liturgical practice and general life of the medieval Church (*ordines,* Ordinaries, Consuetudinaries, and Customaries). After Michel Andrieu, making use of the then current scholarly methodology, published between 1931 and 1961 a series containing the *ordines* dating from the first millennium *(Ordines Romani),*[9] the publication of such sources of this genre became more frequent all over Europe. This work had been preceded at the turn of the 20th century in France by the *Bibliothèque Liturgique*[10] series (special mention must be made here of Ulysse Chevalier), in England by the Henry Bradshaw Society.[11] (Still active today, it first aimed at making the sources of the British Isles available, but more recently has published French and even some Polish manuscripts.) Since then the *Spicilegium Sacrum Lovaniense*[12] series (in which the *Ordines Romani* were also published) and the outstandingly thorough *Spicilegium Friburgense*[13] have been publishing a great many of the same genre's sources. In addition to these, during the second half of the 20th century at least fifty Ordinals have been published in France, the Netherlands, Switzerland, Germany, Sweden, and Great Britain. The *Corpus Consuetudinum Monasticarum*[14] series has been illustrating the life and liturgy of the monastic traditions since 1963. In the last few years this material has been significantly added to, and—although some of the aforementioned series contain also proper liturgical genres—the publication of Ordinals far exceeds that of liturgical books proper.

The *Corpus Christianorum Continuatio Mediaevalis* (CCCM) series found especially some Consuetudinaries[15] pertaining to chapters of regular canons worthy of new editions, and has also published works of liturgical exegesis[16] which are inseparable from normative liturgical texts. In both areas the *Patrologia Latina* (PL) series[17] contributes significantly. Important normative texts and liturgical books proper have been published in the *Studi e Testi* (ST) series as well.[18]

[9] ANDRIEU: *Les Ordines Romani.*

[10] Between 1893 and 1923, a total of 22 volumes were published.

[11] From 1891; today 117 vols. See, http://www.henrybradshawsociety.org/booklist.html

[12] Peeters Publishers, Louvain/Leuven, see http://www.peeters-leuven.be/search_serie_book.asp?nr=50, to date 51 volumes.

[13] Universitätsverlag, Freiburg Schweiz. Since 1957; the last volume is the 44th.

[14] Franz Schmitt Respublica Verlag, Siegburg. The last volume (XIV/2.) was published in 1999.

[15] JOCQUÉ — MILIS: *Liber Ordinis sancti Victoris Parisiensis;* MILIS — BECQUET: *Constitutiones canonicorum … Ordinis Arroasiensis;* WEINFURTER: *Consuetudines canonicorum … Springirsbacenses-Rodenses.*

[16] DAVRIL — THIBODEAU: *Guillelmi Duranti Rationale divinorum officiorum;* DOUTEIL: *Iohannis Beleth Summa de ecclesiasticis officiis;* GÖTZ: *Liber Quare;* HAACKE: *Ruperti Tuitiensis Liber de divinis officiis.*

[17] E.g. [BERNOLDUS CONSTANTINIENSIS]: *Micrologus de ecclesiasticis observationibus;* INNOCENTIUS III: *Mysteriorum evangelicae legis et sacramenti Eucharistiae libri sex.*

[18] Normative texts: DYKMANS: *L'oeuvre de Patrizi Piccolomini ;* GIUSTI: "L'Ordo officiorum della cattedrale di Lucca"; HANSSENS: *Amalarii Episcopi Opera* II. *Liber officialis;* idem: *Amalarii Episcopi Opera* III.

The editing of and research into the available normative material, however, is rather uneven geographically. There are very few, or almost no such editions from South Italy, from the Iberian peninsula[19] or from Central Europe.

An even greater problem is that, while there are few textual editions and a rather high level of analysis as regards the liturgical books proper, the opposite is true in the case of normative texts regulating the ceremonies: the analysis of the numerous available modern editions is somewhat scarce.[20] The last scholar to prepare thematically organised collections of the European liturgical heritage with an encyclopaedic view was Edmond Martène (1654–1739), the French Benedictine *(De antiquis Ecclesiae ritibus …, De antiquis monachorum ritibus …).*[21] Until lately, however, these well-arranged volumes could only be found in the antiquarian collections of major libraries; their approach is outdated, and the source material included is only a fragment of what is available today (however they do report on several lost sources). The more recent works do not even aim at a complete analysis of the texts, although they often include very detailed studies of partial aspects. The amassed literature concerning normative text books, despite its availability, has not been properly researched internationally.

Studying the medieval Hungarian liturgical rite

Hungary, since its establishment as a Christian kingdom (the coronation of St Stephen took place in the year 1000), had independently redacted and highly developed liturgical usages which exerted an important religious and cultural influence until the liturgical reform of Archbishop Péter Pázmány[22] (in Zagreb and musically in the Pauline Order it survived even longer).[23] Its material was one of the most important traditions of contemporary Europe and cannot be called peripheral. On account of its fea-

---

Liber de ordine antiphonarii … Liturgical books proper ANDRIEU: *Le Pontifical Romain* I–IV; DYKMANS: *Le Pontifical Romain révisé au XV siècle;* VOGEL — ELZE: *Le pontifical romano-germanique* I–III.

[19] A pioneering work in this regard is GROS: "La consueta antiga de la Seu d'Urgell". There is also the proposal to publish other similar volumes and studies in the near future.

[20] As a rare exception, the entirety of liturgical life is described through the very detailed analysis of a single book, for example, in PARÉS I SALTOR: *L'Ordinari d'Urgell de 1536*.

[21] MARTÈNE: *De antiquis ecclesiae ritibus etc.* In addition, an important auxiliary source: MARTIMORT: *La documentation liturgique de Dom Edmond Martène.*

[22] In 1630 and at the national synods of the following period. See KNAUZ: "A magyar egyház régi szokásai I". Quite recently: FÜZES: "Rítusváltás vagy liturgikus reform? …" After the Council of Trent "Esztergom, with its almost 500 year-old proper liturgical tradition, could preserve its own books and customs, and only in the following century did Esztergom renounce that proper ritual usage at the behest of Peter Cardinal Pázmány, a convert from Calvinism, so that he can demonstrate his adherence to Rome and the Supreme Pontiff by adopting the rite of the papal Curia." FÖLDVÁRY: *Rubrica Strigoniensis.* 158–159.

[23] See the following chapter: The Use of Esztergom (Ritus Strigoniensis).

tures, historical influence, and aesthetic values it deserves scholarly enquiry. In spite of this, only Hungarian and Croatian liturgical historians and musicologists have shown sustained interest in it, primarily some Roman Catholic theologians. Those who should be mentioned here are József Dankó[24] (1829–1895), canon of the Pozsony cathedral, elected bishop, Nándor Knauz[25] (1831–1898), canon of the Esztergom cathedral, elected bishop, historian-archivist, member of the Academy of Sciences, and the choir chaplain of the Eger cathedral and archivist, Kabos Kandra[26] (1843–1905). Dragutin (Károly) Kniewald[27] (1889–1979), liturgical historian and professor of theology in Zagreb, two professors of the Central Seminary in Budapest, Polikárp Radó OSB (1899–1974)[28] and József Török (1946–).[29]

From a musicological aspect the scholarly circle founded by Benjámin Rajeczky OCist (1901–1989),[30] including László Dobszay (1935–),[31] Janka Szendrei (1938–),[32] and their disciples have continued this tradition.

Mainly in the research of the leading codicologist László Mezey (1918–1984)[33] and his disciples do we find any treatment of the liturgy as a literary source; for this reason the medieval Hungarian liturgy, except for some inferior textual editions from the 19th century and some partial studies from the 20th century,[34] can mostly be studied

[24] DANKÓ: *Vetus Hymnarium.* As an appendix to the collection of Latin liturgical poetry from the Hungarian Middle Ages, Dankó published the *Ordinarius Scepusiensis sive Strigoniensis saeculi decimi quinti.* Unfortunately, the philological standards and scholarly apparatus in this publication are far below the level that could be expected at the time. A new edition of the Ordinary was prepared by Miklós István Földváry in appendix to his doctoral dissertation. Among Dankó's numerous publications regarding liturgical subjects, see DANKÓ: "Magyar egyházi bibliographiai érdekességek".

[25] His important work on the early printed liturgical books: *A magyar egyház régi mise- és zsolozsmakönyvei.* On the manuscripts of the Pozsony Cathedral Chapter: *A pozsonyi káptalannak kéziratai.*

[26] Based on a copy of the original, he published the Ordinal of medieval Eger in a diplomatic transcription: KANDRA: *Ordinarius … ecclesie Agriensis.* See also footnote n. 63.

[27] In Hungarian publications he used the name: Kniewald Károly. Among his numerous publications of Hungarian liturgical interest, see: "Esztergomi Benedictionale …", "Hartwick győri püspök Agenda Pontificalis-a", "Officium et missa de Conceptione et Nativitate B. M. V. …", *A Pray-kódex.*

[28] RADÓ: *Libri liturgici manu scripti bibliothecarum Hungariae.* Extended version: *Libri liturgici manuscripti bibliothecarum Hungariae et limitropharum regionum.* His internationally known manual: *Enchiridion liturgicum.*

[29] Among many other studies: *A magyar pálosrend liturgiájának forrásai …*

[30] RAJECZKY: *Melodiarium Hungariae Medii Aevi.* I. (The sources are identified by Polikárp Radó.)

[31] From the extensive scientific bequest the following need to be highlighted: DOBSZAY — SZENDREI: *Antiphonen;* DOBSZAY: *Corpus antiphonarum.* A popular résumé: DOBSZAY: *Az esztergomi rítus.*

[32] Her work is focused especially on Gregorian palaeography: SZENDREI: *A magyar középkor hangjegyes forrásai;* eadem: *Középkori hangjegyírások Magyarországon;* eadem: *A "mos patriae".*

[33] MEZEY: *Deákság és Európa;* idem: *Irodalom és művelődéstörténeti tanulmányok.*

[34] For example, textual fragments of various lengths in the studies of László Mezey, Adrienne Fodor, József Török, in: *Athleta patriae.*

in facsimile editions created to meet musicological and practical purposes.[35] Due to the disappearance and destruction on a large scale of Hungarian medieval manuscripts and incunabula,[36] the publication of the remaining sources is desirable and soon will become possible.

Up to this point, the publication of Hungarian liturgical sources has been centred at the Institute of Musicology of the Hungarian Academy of Sciences (László Dobszay, Janka Szendrei, Ilona Ferenczi, and their disciples), and later the Church Music Department of the Ferenc Liszt Academy of Music. In the last three decades a significant collection of microfilms has been assembled here, the series *Musicalia Danubiana*[37] (partly facsimile editions) was prepared, and scholars are constantly adding to the electronic and printed repertory of the *Corpus Antiphonalium Officii Europae Centralis* (CAO-ECE),[38] as well. The digitisation of the Hungarian sources of liturgical music has also begun.[39]

With the death of László Mezey twenty-five years ago, the literary study of the Latin liturgical textual material came to an abrupt end, but some of his disciples formed a "workshop" called *Fragmenta codicum,*[40] first (between 1983 and 2003) under András Vizkelety[41] (1931–), the Germanist and, recently, (2003–) under Edit Madas (1949–).[42]

[35] FALVY — MEZEY: *Codex Albensis;* SZENDREI — RIBARIČ: *Missale Notatum Strigoniense ante 1341;* SZENDREI: *Breviarium Notatum Strigoniense saeculi XIII;* eadem: *The Istanbul Antiphonal about 1360.* — With modern notation *Graduale Strigoniense (s. XV/XVI).*

[36] Here we must refer to the 150 years of Turkish-Ottoman occupation of a substantial part of Hungary. The swift expansion of Protestantism also contributed to the grievous loss, although the followers of all three of the largest Protestant denominations (primarily Calvinism, but also Lutheranism and Transylvanian Unitarianism) more or less preserved the main elements of the traditional ceremonial order in Hungarian translation, and for an unusually long period of time (at least until the mid-17th century, and partly even later) they maintained the use of Gregorian melodies applied to vernacular texts. The editions of the so-called Protestant "Graduals" (liturgical books proper for public worship) were prepared cheafly by the foremost scholar of the subject, the musicologist Ilona Ferenczi (1949–), and by the historian of the old Protestant book culture, Gabriella Hubert (1956–).

[37] See footnote n. 35.

[38] DOBSZAY — PRÓSZÉKY: *Corpus Antiphonalium Officii Ecclesiarum Centralis Europae* (CAO-ECE). Now also published: DOBSZAY — KOVÁCS: *CAO-ECE Esztergom/Strigonium (Temporale)* and *(Sanctorale);* KOVÁCS — DOBSZAY: *CAO-ECE Kalocsa-Zagreb (Temporale).* Moreover, the indices of items from Bamberg, Salzburg, Prague, and Aquileia.

[39] Work of Gábor Kiss, musicologist (his PhD dissertation of 1997: *A középkori magyarországi ordinarium-dallamok* …)

[40] MEZEY (ed.): *Fragmenta Latina codicum in Bibliotheca Universitatis Budapestinensis;* idem (ed.): *Fragmenta Latina codicum in Bibliotheca Seminarii cleri Hungariae Centralis.*

[41] VIZKELETY (ed.): *Mittelalterliche lateinische Handschriftenfragmente in Esztergom;* idem (ed.): *Mittelalterliche lateinische Handschriftenfragmente in Győr;* idem: *Az európai prédikációirodalom recepciója a Leuveni Kódexben.*

They have studied—along with other material—a large number of liturgical sources that were written or used in Hungary and in so doing clarified many questions of liturgical history. Within the wider circle of the followers of Mezey there are other scholars treating related subjects; here special mention must be made of the codicologists and other specialists[43] working mostly in libraries with collections of old Hungarian sources. Béla Holl SchP (1922–1997),[44] for example, specifically studied Hungarian liturgical poetry. The terminological vocabulary of some liturgical books and the liturgical texts of Hungarian origin were subjected to scrutiny in the volumes of the *Lexicon of the Medieval Latinity of Hungary,*[45] and they can be studied in the available card index material.

Monumenta Ritualia Hungarica

The *Monumenta Ritualia Hungarica* (MRH), as the sub-series of the *Bibliotheca Scriptorum Medii Recentisque Aevorum* (BSMRAe),[46] is a philologically accurate critical edition of the Hungarian liturgical sources and of the texts pertaining to the ritual of the wider Latin ecclesiastical tradition from the medieval period (before the Tridentine reforms). The MRH is in the care of the liturgical workshop established under the auspices of the Latin Department of the Faculty of Humanities of Loránd Eötvös University (Budapest), and organised around Balázs Déri (1954–), head of the department, classical and medieval Latin philologist and musicologist and Miklós István Földváry (1978–), medievalist and liturgical historian of the same department.

The proposal is to study and publish the sources, striving for a complete and critical analysis. A clear indication of the magnitude of the task is that the number of medieval manuscripts and incunabula pertaining to the Mass liturgy and the Divine Office is estimated at around a hundred (of each form), and there are numerous fragments. From this vast, yet not unmanageable, material only four of the more important manuscript sources are available in facsimile editions, with introductions dealing with codicological, liturgical, and musicological aspects.[47] Currently there is scholarly agreement that there is no need to publish every single source, especially where the 16th century printed material is concerned. The process of creating a data-

---

[42] Edit Madas is palaeographer, codicologist, scholar into vernacular (Hungarian) medieval literature. See: *Középkori prédikációirodalmunk történetéből.* As editor: *Mittelalterliche lateinische Handschriftenfragmente in Sopron.*

[43] E.g. Kinga Körmendy, see Bibliography.

[44] HOLL: *Laus librorum.* He completed Dankó's *Vetus hymnarium* (see footnote n. 24) with 120 hitherto unknown pieces of liturgical poetry. His work, because of his sudden death, has come down in manuscript. (It can be consulted in the Archive of the Province of the Hungarian Piarist Order, Budapest.)

[45] *Lexicon Latinitatis Medii Aevi Hungariae.* The editor of this volume worked on it for years (1977–1993).

[46] Established by László Juhász, Szeged (1930), re-established by Antal Pirnát (1976).

[47] See footnote n. 35.

base eventually including the entire available textual material has already begun; the critical study of the texts of the most important individual sources or source groups will also be accomplished.

The most representative texts pertaining to the principal areas of the liturgy, namely, to the Divine Office, the Mass, the administration of sacraments and sacramentals, (and perhaps the para-liturgical elements), and the normative texts regulating the liturgical practice and life of the medieval Church will be published in their best versions. The larger sources (especially the Breviary) will be published in several volumes. Within the individual liturgical genres the most important sources for the three principal Hungarian usages, that of Esztergom, Kalocsa-Zagreb and Várad-Transylvania,[48] will be published separately. Besides the Esztergom Use, the Pauline usage, [49] deriving from Esztergom but surviving its mother source at least in its musical variants, will be treated in accordance with its significance. (Medieval Hungary included territories such as Croatia and Slavonia, which were in union with the Hungarian crown from 1091, Transylvania, a part of Romania since 1920, and Upper-Hungary, most of which is now Slovakia.) The textual variants of the codices pertaining to the "transitional" rites will most likely be included in the critical apparatus. The extant sources regarding the actual celebration of the rite (the "Ceremonials") are very few in number and consequently must all be made available.

In approaching the texts from a literary point of view, volumes of collections will be prepared according to the individual genres, especially a new critical edition of Hungarian liturgical poetry.[50]

The most important and most prevalent genres of the Hungarian Middle Ages will thus provide firsthand information about the most characteristic and until now very much neglected area of the life and activity of the country's medieval clerks. The now rapidly developing international study of the liturgy will, it is to be hoped, extend also to the heritage of the Carpathian Basin, which has heretofore been considered peripheral, not because it was insignificant but because it has not received sufficient scholarly attention.

(Balázs Déri — Miklós István Földváry)

[48] More will be said about these later, see the following chapter.

[49] Regarding the only religious order founded in Hungary, see GYÉRESSY (coll.): *Pálosok;* KISBÁN: *A magyar pálosrend története.* As to their liturgy, see TÖRÖK (footnote n. 29).

[50] See footnote n. 24. The preparatory studies for these new editions were mainly undertaken by Béla Holl (see, HOLL: *Laus librorum,* and footnote n. 44).

THE USE OF ESZTERGOM (RITUS STRIGONIENSIS)

The Latin liturgy lived in many variants in the Middle Ages. In terms of their character and development history, we may distinguish two major periods and two principal types of variants in ritual. The first group comprises the variants dating to the period prior to the Romanisation at first supported and later mandated by Carolingian rulers, the second includes the post-Carolingian variants which were later discontinued in the wake of the Council of Trent.

The so-called old Latin liturgies, belonging to the first group, developed in connection with particular cities or regions and synchronically to each other; thus there are fundamental structural differences between them. Among these may be listed the Beneventan, Mozarabic, Gallican, and Ambrosian liturgies, and the rite of the City of Rome (this latter is now called Old Roman in order to distinguish it from the general label "Roman", usually applied to the later forms of Western liturgies).

In the second group are the individual variants of the so-called Franko-Roman liturgy.[51] The original intention of the Carolingian rulers and those they commissioned for the task was to appropriate the Old Roman liturgy as faithfully as possible; they intended to make a well-regulated and unchanged observance mandatory in the entire Frankish Empire. Total uniformity, however, proved to be impossible to accomplish for two reasons. In the first place, the Old Roman liturgy of the 8th century was not fully defined and unified and it had already begun to interact with the Transalpine regions by that time. Thus from the beginning liturgists encountered a heterogeneous Old Roman tradition and they identified several differences between the earlier and the later elements of this tradition. In the second place, the austere, almost puritanical character of the Old Roman liturgy seemed somewhat foreign to the inhabitants of the Transalpine regions; its adoption would have required the abandonment of many widespread customs, texts, and gestures that were considered important components of the liturgical taste of Gallican and Germanic spirituality. In this situation, the Carolingian experts felt compelled, despite their original intentions, to use the available material somewhat creatively, although what they did was marked by venerable moderation. Since their construction consisted mostly of different Old Roman elements enriched by many non-Roman additions, the result of their redactive efforts may with good reason be called Franko-Roman. This liturgy, though it lived in many variants, was structurally uniform, which cannot be said of the Old Latin liturgies. Its texts, melodies, and ceremonies were taken from one common fund.

[51] For a summary of the immense literature on the topic, see VOGEL: *Medieval Liturgy*. The term "Franko-Roman" is used here deliberatively as against "Romano-Frankish".

The Franko-Roman liturgy could not become completely uniform, partly because of the insistence of the pre-Carolingian traditions, partly because of the heterogeneous character of its sources, and partly because of the fragmentation of the secular and ecclesiastical structure following the death of Charlemagne. From the very beginning, liturgical uniformity was not perfect, and later the particular local uses began spontaneously to diverge. (The only deliberate and structurally apparent difference was in the Divine Office between its secular and monastic arrangements.) Following the weakening of central government and the concomitant strengthening of particular churches, the spontaneously developed differences were perceived and jealously guarded as the guarantees of regional or institutional identity. This change in perspective favoured the process of making the differences more emphatic.

Beginning with the 10th century, when Christianity spread to new countries and new dioceses had to be created, these territories appropriated the Franko-Roman liturgy in accordance with the new paradigm. In the case of the liturgy of the new young churches, the regional rites were not formed by some sort of spontaneous divergence, but as a result of a deliberate process of redaction.[52] The same could be said for the rites of the Benedictine reform-movements and of the other, even more centralised religious orders. Consequently, from the 11th century until the end of the Middle Ages we encounter well-defined diocesan and regional uses as well as those of the religious orders. The rite of the Papal Court must be counted as one among these variants, which was also adopted by the Franciscan Order. It was not identical to the Old Roman rite of the major Basilicas in Rome; it was rather part of the Franko-Roman families of ritual.

Except for some feeble attempts earlier, a programme for making the Western liturgy completely uniform became topical and possible only in the 16th century. In this period the danger had become too real that Europe would disintegrate into a multitude of autonomous national churches. From this perspective, the individual ritual variants emphasising the national character of the particular churches were seen as favouring schismatic tendencies. At the same time, to respond to the challenge posed by the Protestant Reformation it seemed desirable to subject the liturgy, one of the sources and most important expressions of the apostolic deposit of faith, to more rigorous doctrinal supervision. This was supported by the invention of the printing press, which gave even a financial incentive to typographers, booksellers, and the clergy for the production or use of uniform liturgical books published in numbers unknown before. (Later the typographers worked with papal privileges.) Hence, when in obedience to the resolutions of the Council of Trent the liturgical books of the

[52] The question is discussed and documented in further detail by FÖLDVÁRY: *Rubrica Strigoniensis,* based on former research.

Roman rite were published in normative editions between 1568 and 1614,[53] conditions were already ripe for them to spread swiftly and be accepted widely. Although, strictly speaking, only the adoption of the new Pontifical was made obligatory and the Ritual remained completely optional, and those Breviaries and Missals that had more than 200 years of history could be maintained in liturgical use, in practice if there remained any diocese that had not adopted the "Roman", that is, the Curial-Franciscan rite, by the 17th century, it was considered somewhat anomalous. This Romanisation was only withstood by some of the religious orders, but even in these cases there were significant compromises. From this time on, at least on the level of written sources, the Roman liturgy appears uniform.

Until today liturgical historians have not placed due emphasis on the post-Carolingian variants in ritual. Particular traditions have been treated as some kind of curiosity and mostly from the point of view of local or national history. Thus for a long time there was no attempt to treat such variants systematically and the occasional inquiries did not reflect upon the very essence of the phenomenon. Studies typically focused on the most unusual ceremonies, and other than this, liturgical scholars only identified the calendar, especially with reference to the sanctoral cycle, as the bearer of regional character.

Due to this focus, it was musicologists that made the breakthrough and not liturgical historians, strictly speaking. However, from the very beginning the study of the Gregorian melodic repertory was inseparable from the study of the liturgical texts. After the Gradual (the sung items of the Mass), which is rather uniform in this regard, the attention of scholars turned to the textual choices of the Antiphonal (the sung items of the Divine Office). Soon it became obvious—to a great extent as a result of research into medieval Hungarian music—that the post-Carolingian ritual variants were actually more securely and more manifestly identifiable when based on the choice and order of items within the temporal cycle (previously it had been assumed to be uniform). Even if we do not have the complete European overview so far, through this realisation it became possible to identify clearly the individual ritual variants, and all of the previous conclusions drawn on the basis of the fine arts in the service of divine worship, melodic variants, palaeography, musical notation, liturgical texts, or rubrics have been solidified.

Since systematic research into the choice and order of items in the Antiphonal was stimulated by a Hungarian group of scholars, the analysis of the Hungarian tradition from this perspective has been accomplished, and this has set an example on an international level. The ecclesiastical structure of medieval Hungary was reasonably

[53] The originals and their recent facsimile editions are as follows: *Breviarium Romanum; Missale Romanum; Caeremoniale Episcoporum; Martyrologium Romanum; Pontificale Romanum; Rituale Romanum.*

unified and had been centrally organised within a short period of time without any substantial institutional precedents. The regions, sub-regions, dioceses, cities, and individual churches were in constant contact with each other. This historical circumstance, coupled with the fact that a very large percentage of the Hungarian sources were destroyed and that, consequently, the scholars did not have to examine a great mass of fairly similar sources, made this process much easier. The main points of study were the structure of the Divine Office, the repertory of the items both textual and musical, and their liturgical assignation.[54]

The following could be determined about the Hungarian Office-tradition and, through it, about the whole rite: it possesses some characteristics that are applicable to the entirety of the Hungarian tradition, but cannot be found in their totality in any other tradition. These characteristics have parallels all over Europe, but do not indicate any single direction. This proves that the Hungarian liturgy does not appear either in part or as a whole to be the adoption of any foreign tradition. Its structure features different strata of traditions whose relationship with each other is best described in a hierarchical arrangement.[55]

The entire Hungarian tradition is sometimes called the Esztergom Use *(ritus Strigoniensis),* after the primatial see of the country. Its central and best documented variant is the actual use of Esztergom, whose purest representatives are Esztergom itself, Buda, with insignificant changes Pozsony (Pressburg in German, today Bratislava in Slovakia), or—at times with mild variations—the central and northern regions of historical Hungary. To this partial tradition belong the less consistently formulated practice of the Szepesség (Zipserland, today in Slovakia) and the liturgical usage of the Pauline Order,[56] which was founded by a former canon of Esztergom (hence the codification of the Esztergom Use as the proper custom of the order). The final and standard form of the Pauline usage was most probably determined only by its last pre-Tridentine redaction in the 14th century.

The second archiepiscopal see of Hungary (in the Middle Ages there were only two) was Kalocsa (later Bács or Kalocsa-Bács), which wielded authority over the southern regions of the kingdom and had its own separate usage, but its surviving sources in comparison to Esztergom are very few. There are many more sources to rely on in

[54] According to the principles of HESBERT: *Corpus Antiphonalium Officii* I–VI. (and the more recent database http://publish.uwo.ca/~cantus/) the project was inaugurated by DOBSZAY — PRÓSZÉKY: *Corpus Antiphonalium Officii Ecclesiarum Centralis Europae* and fulfilled by DOBSZAY — KOVÁCS: *CAO-ECE Esztergom/Strigonium (Temporale)* and *CAO-ECE Esztergom/Strigonium (Sanctorale).*

[55] This arrangement and the classification of the Office variants is best described by DOBSZAY: *Corpus antiphonarum* 355sqq.

[56] Regarding the Pauline rite, see TÖRÖK: *A magyar pálosrend liturgiájának forrásai.*

the case of Zagreb (Zágráb in Hungarian), which was a simple episcopal see, and as such, was a suffragan of Kalocsa,[57] even though eventually it surpassed Kalocsa in importance. Zagreb was only placed under the ecclesiastical authority of Kalocsa in 1180, and so the earliest deposits of its liturgy show distinct influences of Esztergom. In the 14th century the rite of Zagreb became uniform, and to such an extent, that in the 15th to 16th centuries it possessed more and better liturgical books than Esztergom itself. In the course of the 14th century curial and, according to some, Dominican influences became prevalent, and so the identification of the different elements of Esztergom, Kalocsa, and possibly of the Papal Court or the Dominican Order poses a difficult problem. Kalocsa and Zagreb thus make up the second major ritual territory of medieval Hungary.

The third and last major ritual territory is comprised of Transylvania (Erdély in Hungarian, now a part of Romania) and the Eastern region whose centre was the city of Várad (later Nagyvárad, now Oradea in Romania). The liturgy of these parts is better documented than that of Kalocsa, but less well documented than that of Zagreb, and a detailed analysis has yet to be published. It is important for the chronology that the earliest Hungarian source of the Divine Office most likely represents this use on an archaic level;[58] from this we may infer that the most important characteristics of the major Hungarian ritual traditions were already discernible at the beginning of the 12th century. Geographically the Barcaság (Burzenland), and thus the sources from Szeben (later Nagyszeben, Hermannstadt in German, now Sibiu)[59] and Brassó (Kronstadt in German, now Braşov) belonged to Transylvania, but ecclesiastically this region was under the jurisdiction of Esztergom. Consequently, its liturgical situation was similar to that of the Szepesség.

In addition to the three major ritual territories, it must be mentioned that the more "self-conscious" dioceses and the more affluent city parishes (e.g. Kassa, Kaschau in German, now Košice in Slovakia, or Kolozsvár, Klausenburg in German, now Cluj-Napoca in Romania) deliberately tried to individualise their liturgical practice.[60] From the suffragan bishoprics under Esztergom, we possess somewhat peculiar liturgical books from Veszprém,[61] Pécs,[62] and Eger,[63] while city parishes with individual litur-

[57] On the Kalocsa-Zagreb variants, see KOVÁCS — DOBSZAY: *CAO-ECE Kalocsa-Zagreb (Temporale).*

[58] Graz, Universitätsbibliothek No. 211. (olim 40/90, 4°); facsimile edition: FALVY — MEZEY: *Codex Albensis.*

[59] REINERTH: *Missale Cibiniense.* For the liturgy of the Saxons of Transylvania see Bibliography, Reinerth, Schuller(us).

[60] This is discussed by SZENDREI: *A magyar középkor hangjegyes forrásai* 16sq., 27sq.

[61] Budapest, Országos Széchényi Könyvtár Clmae 317. *A 14th century Pontifical of Veszprém.*

[62] *Missale Quinqueecclesiense* Venezia 1499 (*RMK* III 52). (The abbreviation *RMK* refers to a catalogue of incunabula and early prints published abroad for a Hungarian purpose, see footnote 135.)

gical practices were to be found especially in the urban regions of Upper-Hungary and Transylvania (often inhabited by Saxon settlers). Due particularly to the transitional or deliberately individualised ritual variants, the origin of some undoubtedly Hungarian, but in character rather mixed sources has not yet been determined with real certainty.

In historical terms the Use of Esztergom is fairly constant from the first sources until the era of the printing press. Its first mature document was a book, now lost, probably compiled before the end of the 11th century according to the pattern of the Romano-Germanic Pontifical.[64] At this time, however, the order of the Esztergom Office was not yet finished: its completion must be dated to the period between the end of the 11th-century and the production of the 12th-century Antiphonal mentioned above, but its elaborated form was only achieved later. The characteristic points of the Mass rite in the Esztergom Use, principally the processional ceremonies of Candlemas and Ash Wednesday and the ceremonies of Holy Week, are already present in the 11th century Pontifical stratum. A peculiar Mass proper is less tangible. Some of the typical textual choices and some of the characteristics of the Ordo Missae are already present by the end of the 12th century,[65] but we cannot speak of a mature and fixed Mass rite of Esztergom until the first half of the 14th century.

The turn of the 13th and 14th centuries is considered the classical period in the history of the Esztergom Use. In this period the liturgy of both the Divine Office and the Mass was fixed textually and melodically by representative codices (one in each category).[66] Except for a few changes, the first, 15th-century printed editions are direct descendants of these books. The printed books of the 15th and 16th centuries introduced novelties more in terms of layout and design than with regard to actual content. Among these must be counted the six known editions of the Esztergom Ordinal.[67]

---

[63] *Ordinarius … ecclesie Agriensis.* An earlier transcription of it was published by KANDRA: *Ordinarius … ecclesie Agriensis.* (See footnote n. 26.) A modern edition with footnotes and Hungarian-English translations is DOBSZAY: *Liber Ordinarius Agriensis (1509).*

[64] As for the fragments of the ordines of the liturgical year, see FÖLDVÁRY: *Fragmenta Pontificalis antiqui Strigoniensis.*

[65] The first extant source of the Esztergom Mass rites is: Budapest, Országos Széchényi Könyvtár MNy 1. *A 12th century Hungarian monastic Sacramentary,* usually referred to as the Codex Pray.

[66] Praha, Strahovská Knihovna (Bibliotheca Monasterii Strahoviensis) DE. I. 7; its facsimile edition is SZENDREI: *Breviarium Notatum Strigoniense saeculi XIII;* Bratislava, Archiv Mesta EC. Lad. 3. & EL. 18; its facsimile edition is SZENDREI — RIBARIČ: *Missale Notatum Strigoniense ante 1341.*

[67] *Ordinarius … secundum almam Strigoniensem ecclesiam.* — probably Nuremberg, beginning of the last decade of the 15th century; *Ordinarius Strigoniensis Ecclesie. Ordinarius Strigoniensis. Ordinarium Strigoniense.* The unpublished text of the 1509 edition can be consulted as one of the appendices to the aforementioned PhD thesis, cf. FÖLDVÁRY: *Ordinarius Strigoniensis.* Their critical edition is being prepared in the present subseries.

In the first decades of the Turkish-Ottoman occupation of Hungary the printing of liturgical books came to an abrupt halt, and only during and after the Council of Trent were there a few attempts to update the Esztergom rite with the publication of one Breviary,[68] two Rituals,[69] and one Ordinal.[70] On account of the international situation and the grave shortage of books these attempts were bound to failure. At the proposal and instigation of the most famous figure of the Hungarian Catholic Restoration, Péter Cardinal Pázmány, the national synod of 1630–1633 approved the abandonment of the Esztergom Use and the adoption of the "Roman", that is, the Curial-Franciscan variant.[71] From the earlier tradition only some of the feasts of Hungarian saints and a few peculiarities of the old calendar remained, but even these were given new propers. In the wider sphere of influence of the Esztergom Use, only the cathedral of Zagreb took up the option offered by the Holy See, and it held onto its medieval practice until 1788.[72]

(Miklós István Földváry)

THE 1484 MISSAL IN THE BOOK CULTURE OF HUNGARY

Two initiatives characterise the Renaissance book culture of King Matthias Corvinus (1443–1490; reigned 1458–1490; in Hungarian, Mátyás király). The first is the famous *Bibliotheca Corviniana*[73] whose significant accomplishment was first and foremost[74] (1) to copy the antique literary canon determined and complemented by Italian Renaissance humanism (2) into beautifully illuminated manuscripts produced with the most advanced techniques and highest quality possible at the time; (3) but, as we see more clearly now, the aesthetic representation far exceeded the operative philological requirements.

[68] *Breviarium Strigoniense.* Wien 1558 (*RMK* III 447).

[69] *Ordo et ritus; Agendarius.*

[70] *Ordinarium … ecclesiae Strigoniensis.*

[71] See e.g. KNAUZ Nándor: "A magyar egyház régi szokásai I."; FÜZES Ádám: *A trentói reformliturgia átvétele* … PhD thesis. (An important chapter is idem: "Rítusváltás vagy liturgikus reform? …")

[72] The research in this field is documented with a comprehensive bibliography by CSOMÓ: *A zágrábi székesegyház XVII–XVIII. századi processzionáléi.*

[73] CSAPODI: *The Corvinian Library.* Recently: MADAS: "La *Bibliotheca Corviniana* …". On book culture in the 15th-century Hungary, see eadem: "A középkori könyvkultúra továbbélése".

[74] Today studies on the history of book culture are aware of about 180 manuscripts that belong to the *Bibliotheca Corviniana.* József Fitz was of the opinion that the *Bibliotheca Corviniana* had not only manuscripts but also some valuable incunables. (See: FITZ: "König Mathias Corvinus und der Buchdruck", and *CIH,* Introduction, p. XVI). This judgment has become questioned.

The aim of the other initiative[75] was (1) to fix the medieval liturgical text material pertaining to the heritage and daily use of Esztergom, the principal archiepiscopal see of Hungary, and possibly of other bishoprics of Hungary, (2) by employing current technical procedures which, being constantly updated and increasing in innate capabilities, gradually moved the printed book farther and farther away from its manuscript antecedents and (3) while the technical development was not concomitant with the consistent application of philological expertise.[76]

The number of books or smaller publications that were printed or commissioned for printing in Hungary during the reign of King Matthias Hunyadi does not allow for a proper statistical analysis.[77] The relatively early introduction of printing into Hungary (after Germany, Italy, Switzerland, France and the Netherlands)[78] "was rather due to the incentives of the humanist scholars gathering in the royal court".[79]

[75] József Fitz (see: *A magyar nyomdászat*, p. 163) interprets the royal mandate, mentioned by bishop (vicarius in pontificalibus) Mihály Túroni (see footnote n. 102) in the printed Esztergom Breviary of 1480 (see pp. XXsqq.), as binding for each and every diocese of the kingdom. It is still customary to cite this interpretation in scholarly literature (e.g. W. SALGÓ: "Misekönyv az esztergomi egyházmegye számára" p. 434), albeit Andor Tarnai has already voiced his well-founded doubts in this regard (TARNAI: *A magyar nyelvet* … p. 174, footnote n. 36). At the same time, even Tarnai admits that it was more than a singular event or mere happenstance: King Matthias "has recognised the significance of the new invention" (ibid. p. 75). In light of the publication of the Esztergom Missal only four years later (and the similar data of its colophon), as well as the publication of the liturgical books of Zagreb *(Breviarium Zagrabiense)* and Pécs *(Missale Quinqueecclesiense),* we consider the above-mentioned "broad" interpretation of the royal mandate basically admissible, even despite the lack of a specific document confirming it. (As to the significance of the Episcopal letter from the perspective of the history of literary criticism, see pp. XXsqq.)

[76] The Latin Bible's uniform and critically authentic text, the Euchology (orations, etc.), the poetic, homiletic, and supplementary prosaic text material reached their highest level of precision (enduring until today) only in the official Roman editions of the 16–17th century. This is thanks to the consistant editorial revision, the application of a reference system (which made it possible to avoid useless repetitions), the identification of the biblical *loci,* and other editorial techniques.

[77] Cf. the catalogues of the old Hungarian printed material, footnote n. 135. See also the relevant chapters of József Fitz's study *(A magyar nyomdászat…):* "Hess András kiadványai" [The editions of Andreas Hess]: pp. 120–129; "A rejtélyes *Confessionale* nyomdája" [The Printing Press of the Enigmatic *Confessionale*]: 130–140; "Magyar ősnyomdászok külföldön" [Hungarian Typographers Abroad in the Age of the Incunables]: 141–159; "Budai kiadók és könyvkereskedők" [Publishers and Booksellers of Buda]: 160–203.

[78] For the history of printing in Hungary, see recently: V. ECSEDY JUDIT: *A könyvnyomtatás Magyarországon* …

[79] *CIH,* Introduction, p. LIII.

The first product of Andreas Hess' printing press in Buda[80] had a Hungarian and historical subject. The *Chronica Hungarorum,* written in Latin and published (2° 70ff.) on 5 June 1473 (about two decades after the Gutenberg Bible), described the history of the Hungarian nation[81] based on the text of manuscript chronicles. The second and presumably last Hess-publication printed in Buda contained the Latin translation (by Leonardus Aretinus) of two short Greek works: Basilius Magnus' *On the Reading of Poets,*[82] and Xenophon's *The Apology of Socrates (Apologia Socratis).*[83] This undated volume, printed (4° 20ff.) in a fine Antiqua font (like the *Chronica Hungarorum*), was in all likelihood also published in 1473 for purposes of university instruction. It is supposed[84] that there was another Hungarian printing press where at least four items were printed.[85] This is followed by a hiatus of almost half a century: in 1529 the Transylvanian Saxons established a small printing press in Szeben (Nagyszeben; German Hermannstadt, today Sibiu, Romania),[86] three years after Sultan Suleyman had completely destroyed the Hungarian army at Mohács, and internal strife had ensued after the election of two kings, which resulted in the collapse of the unified medieval Kingdom of Hungary. In 1541 the sultan seized Buda, which became the principal city of the occupied central territory of Hungary (for 145 years), while the Western parts and the Hungarian Uplands (Upper Hungary) made up the severely truncated Hungarian Kingdom ruled by the Habsburg dynasty; in Transylvania, together with some of the adjacent Eastern territories (Partium), a Hungarian Principality (Hungarian, Erdélyi Fejedelemség) was established. It is symbolic that the first book printed in Hungary (in Sárvár) and in the Hungarian language—the translation of the New Testament by János Sylvester—was produced the same year. During the 16th century 18 printing presses worked in 29 different locations, but none of these were located in the occupied central territories.

Until 1480, books of secular and ecclesiastical subjects were also printed in even proportion (at least numerically). As regards works published abroad from 1480 on, however, the ratio becomes very uneven. The "overture" is not without its significance: the Breviary of Esztergom *(Breviarium Strigoniense 1480),* the most prestigious archiepis-

[80] About the life of this German printer (before coming to Hungary he was probably employed in Georg Lauer's Roman workshop), see first Fitz (*A magyar nyomdászat* … pp. 120–129), *CIH,* Introduction, pp. LIV–LV, as well as the postface of the book mentioned in the footnote n. 83, *passim.*

[81] A facsimile edition (with an introduction) has been published in FRAKNÓI: *Chronica Hungarorum.*

[82] *De legendis poetis,* or according to the original Greek title: *To the Youth.*

[83] BASILIUS MAGNUS: *A költők olvasásáról* — XENOPHON: *Socrates védőbeszéde.* Facsimile edition.

[84] SOLTÉSZ: "Eine Unikum-Inkunabel …"

[85] The *Confessionale* of Antoninus Florentinus in 1477, the same year King Matthias' political pamphlet in German, Laudivius' biography on St Jerome in 1478–1479, and a letter of indulgence from Pozsony (Bratislava) in 1480. See *CIH,* Introduction, pp. LVI–LXII.

[86] *RMNy* 9–10.

copal see of Hungary, was printed by Erhard Ratdolt in Venice (4° 482ff.) for the publisher-bookseller Johannes Cassis in Regensburg.[87] The same year the *Missale ad usum dominorum Ultramontanorum* (of uncertain aim)[88] was published (by Pierre Maufer) in Verona (2° 358ff.).[89] In the following years the first sermon collections of Pelbartus de Temesvár and Michael de Hungaria clearly illustrate the great importance of this particular genre already at the end of this century, but even more in the first decades of the next. In 1484 the second edition of the Breviary of Esztergom was printed by Georg Stuchs in Nuremberg at the expense of the publisher *(bibliopola)* Theobald Feger of Buda. The same year the Esztergom Missal, the subject matter of the present critical edition, was issued by an other printer in Nuremberg, Anton Koberger. The true significance of the early edition of these two liturgical books proper can easily be perceived if we consider that in this regard Hungary was well ahead of "developed" areas of Europe such as Spain or England.[90]

Early "Hungarian" printed works came to about 380 items between 1480 and 1526. About 40 per cent of this number is made up of sermons, mainly written by three authors (and rather ample volumes): Pelbartus de Temesvár, Michael de Hungaria and Osualdus de Laskó.[91] Almost 6 per cent of all printed books are Esztergom Missals; another 7 per cent consists of Esztergom Breviaries, Ordinals, Psalteria, Obsequialia (Rituals); and approximately 3 per cent are liturgical and rubrical books of other dioceses and religious orders. More than 10 percentage is made up of other ecclesiastical works. The list of secular books commissioned for printing abroad begins with the *Chronica Hungarorum* of János Thuróczy (two editions in 1488, one in Brünn, at Konrad Stahel and Matthias Preinlein, another in Augsburg, at Erhard Ratdolt, at the expense of the publisher Theobald Feger of Buda).[92] Some other examples from the beginning of the 16th century: Janus Pannonius' Gaurino Elegy[93] in 1512 by Hieronymus Vietor at Vienna, Werbőczy's *Tripartitum* (collection of customary laws)[94] in 1517 by Johannes Singrenius at Vienna. The books of explicitly secular purport do not

[87] *RMK* III 1; *GW* 5468; *CIH*, Introduction, p. LXV. See BORSA: "Bibliográfiai adalékok az esztergomi breviárium Mohács előtt nyomtatott kiadásairól".

[88] Here is not the place to deal with this very problematic book. See BORSA: "Ki volt Antonius de Hungaria …" Lastly KÖRMENDY: *Studentes extra regnum* … p. 107.

[89] *RMK* III 2; H 11428. *CIH,* Introduction, p. LXVI: "… none of the dioceses seems to be responsible for it. Of the *Missale ad usum dominorum Ultramontanorum,* however, there exists another version expressly published for the Esztergom diocese."

[90] WEALE: *Bibliographia liturgica* 257sqq.: *Index chronologicus.*

[91] About their incunabula: *CIH,* Introduction, pp. LXXIV–LXXVI.

[92] *CIH,* Introduction, pp. LXXI–LXXIV.

[93] *Ioannis Pannonii … Panegyricus in laudem Baptistae Guarini Veronensis …conditus* (*RMK* III 177).

[94] *Tripartitum opus iuris consuetudinarii inclyti regni Hungariae* (*RMK* III 214).

amount to 35 per cent, and a large portion of them are very short, sometimes only a few pages in length.[95]

It is surprising, if not shocking, that these data can hardly be correlated with the common supposition that sees the second great change of paradigm in information exchange, namely the development of the European printing press, as closely linked to Renaissance humanism! It is thus pointless to define the activity of the Hungarian printing press and (after its abrupt termination) the character of the published literature within the parameters of progression and backwardness.

The reason for the failure of establishing a permanent Hungarian printing press at the time can be identified very accurately: "As a result of the changes after 1471, the inner circle of humanist patronage, trying to create the necessary conditions for Hungarian high culture with the establishment of the University of Pozsony (Bratislava) and of the printing press in Buda, became disorganized and lost initiative … [T]his program involved much more than the bibliophile collection of literature."[96] It cannot be doubted that after the failed conspiracy against the king and the death in 1472 of John Vitéz (Hung., Vitéz János, c. 1408–1472), Bishop of Várad (1445–1465), Archbishop of Esztergom (1465–1472), chancellor of King Matthias, who played an important role in establishing the printing press in Buda,[97] and his nephew, Janus Pannonius (1434–1472), bishop of Pécs (1459–1472), both of them famous humanists, who were both personally involved in the plot, the intellectual climate of King Matthias' court underwent a significant change. The foreign humanists abandoned the *Academia Istropolitana,* King Matthias' university (in Pozsony, now Bratislava, Slovakia)[98] and the king temporarily became estranged from the humanists. For this reason, along with the collapse of university education that would certainly have created a demand and a market for printed books (e.g. for the works of ancient authors), the continuous operation of a domestic printing press lost its *raison d'être,* at least insofar as the printing of auxiliary university literature was concerned.

The absence of printing presses, however, also made it impossible to fulfil a different and very real need, namely, the printing of liturgical books. In the printed publication of these sources, the intentions of the ruler (the cultural aspirations of the last period of King Matthias' reign) and certain financial considerations (i.e. that there

[95] According to Fitz *(A magyar nyomdászat …)* 50 of the 72 printed books of the booksellers of Buda had a liturgical purpose (22 Missals, 14 Breviaries, others 14).

[96] BASILIUS — XENOPHON (see footnote 83), pp. 138–9.

[97] BASILIUS — XENOPHON (see footnote 83), pp. 132. About chancellor Vitéz see lastly [FÖLDESI:] *Csillag a holló árnyékában.*

[98] See CSÁSZÁR: *Az Academia Istropolitana.* The university (with four faculties), founded in 1465 by Matthias and authorised by Pope Paul II, closed down after the death of the king. Its first chancellor was Archbishop John Vitéz. Further KLANICZAY: *A magyarországi akadémiai mozgalom előtörténete.*

was a significant market[99] for printed liturgical books which were, albeit costly, certainly cheaper and more easily producible than manuscripts) happily coincided.[100] The publishing of improved editions of the vast textual material of the liturgy (which was still a crucial aspect of intellectual life) aimed to satisfy that need, if not in Hungary, certainly in excellent and highly productive foreign workshops.

The preface in the Breviary of 1480[101] clearly demonstrates the royal ambition behind the enterprise:

> Michael,[102] episcopus Milkoniensis ac in ecclesia Strigoniensi in pontificalibus vicarius et causarum auditor generalis omnibus et singulis dominis, clericis beneficiatis et non beneficiatis, curatis et non curatis, ecclesiarum plebanis et eorum vicegerentibus et alias quarumcumque digni-

[99] Historical studies show that merely in the "middle class" of the secular clergy (canons) we must reckon with some four to five hundred clerics: MÁLYUSZ: *Egyházi társadalom.* 119.

[100] Even the richly illuminated vellum copies possessed by higher prelates must have been cheaper than their manuscript counterparts; one of the copies of the 1498 *Missale Strigoniense* printed in Venice (*RMK* III 44) was produced for Ferenc Perényi, bishop of Várad, and another for Péter Váradi, archbishop of Kalocsa. *CIH,* Introduction, p. XLIV.

[101] Normalised transcriptions.

[102] Kinga Körmendy, summarising her own research in the field (KÖRMENDY: *Studentes extra regnum* …), has already described the complete history of the university studies and book usage of the canons of Esztergom in the period between 1183 and 1543 (including a very detailed bibliography: pp. 19–39). (An earlier exposition in this regard: KOLLÁNYI: *Esztergomi kanonokok*…) Based on this study, we can give the following brief account of the life of Mihály Túroni "notary, canon of Esztergom and Pécs, rector of the Esztergom cathedral's altar of St Margaret, archipresbiter of Nógrád, provost of Szentgyörgymező and Kalocsa, bishop of Milkó, vicar general" (p. 193). — "In the course of his life he gradually rose higher and higher, following all the typical stages in the ascent of the clerical middle class." (p. 103) "In 1448 Túroni enrolled in the Law Faculty of the University of Vienna." (p. 105) He began his carrier in 1458 as a notary in Esztergom, in 1463 he was consecrated bishop of Milkó (Moldova). (Milkó was an apostolic vicariate, directly under the jurisdiction of the Holy See, established for the conversion of the Cumans, which was later destroyed by the Mongolian-Tatar invasion in the 13th century.) "…From the middle of the 15th century the (titular) bishops of Milkó were vicars of Esztergom." (p. 104. footnote n. 315). In the spring of 1471 Túroni became the vicar general of Archbishop János Vitéz (cf. p. 149, footnote n. 613). "In Esztergom, in accordance with the medieval Hungarian custom but differently from many of the European countries, at the ecclesiastical court the vicar general was considered the ecclesiastical judge officially representing the archbishop." (p. 101.) Túroni "… was one of the most important canons in the cathedral chapter of Esztergom in the second half of the 15th century" (p. 103), until his death in 1501. According to Kinga Körmendy, Mihály Túroni, in his capacity as vicar general, must have had a significant role in the publication of the liturgical books of Esztergom, since "in 1480 the archdiocese of Esztergom did not have a proper head official … Since the departure of Beckensloer (1476), Esztergom was in a sede vacante situation. In 1480, having recourse to his right of patronship, King Matthias was 'in command' over the affairs of Esztergom." (p. 148)

tatum titulis insignitis in et sub dioecesis iurisdictione et provincia dictae ecclesiae Strigoniensi constitutis et commorantibus salutem et paternam in Domino benedictionem. Superioribus diebus[103] recepimus in mandatis[104] a serenissimo principe, domino Matthia, Hungariae, Bohemiae, Dalmatiae, Croatiae etc. rege invictissimo, domino nostro gratiosissimo,[105] quatenus de modo et rubrica ipsius almae ecclesiae Strigoniensis breviarium correctum[106] pro exemplari super horis canonicis peragendis de tempore et de sanctis, diurnis et nocturnis, circumspecto Ioanni de Ratispona[107] librario ad imprimendum plura breviaria[108] pro horis canonicis iuxta sanctiones canonicas peragendis traderemus. Nos attendentes huiusmodi mandatum regium iustum, accedente adhuc sano consilio nonnullorum peritorum dominorum de capitulo dictae ecclesiae Strigoniensis, huiusmodi breviarium bene correctum et transcursum[109] pro exemplari ad imprimendum

[103] We do not know the exact date of the royal mandate. See the Incipit.

[104] About the interpretation of the royal mandate, see footnote n. 109.

[105] According to Tarnai (*A magyar nyelvet* … 75) "the preface was written in keeping with the formal rules of composing official documents and not on a high level of literary erudition." However, the stylistic features of the preface are not due to the lack of literary sophistication. In fact, in the canonical situation already referred to in footnote n. 102, such an allusion to the royal mandate (including its usual formulas) was entirely reasonable. For this reason, the surmises (TARNAI: *A magyar nyelvet* … p. 76) in regard to the "patriotic character" of the work, "the highest esteem for the royal person", "historical perspective", and "national self-respect" seem overstatements.

[106] Tarnai, in his highly important summary of the early Hungarian (literary) criticism analyses the term "correctum" and its textual context in great detail. Here he interprets the reference to the expert canons (see below in the text) as the acknowledgement of the editorial work accomplished by a scholarly group of clerics: "The publication becomes the subject of studies in the history of (literary) criticism because the king wanted to have an emended, correct copy printed, and this task was undertaken by those in Esztergom consciously and in an organised manner … [W]hat really underscores the clear recognition of the task of proper editorial work is that the preface emphasises, even more than the quoted royal decree, the fact that the text has been emended. The contours of a loosely organised editorial endeavour become discernable based on the words of bishop Mihály Túroni, archiepiscopal vicar, when he says: in this matter he consulted the opinion of some learned canons with special expertise in the field. However, the preface does not contain the slightest indication as to who really oversaw the editorial process of the first printed Breviary of the archdiocese of Esztergom." (*A magyar nyelvet* … pp. 75–76) This far-reaching interpretation is to be modified below, in footnote n. 109.

[107] In the 1484 Breviary "Theobaldo Feger de Kirchem".

[108] József Fitz (*A magyarországi nyomdászat* … 91, 160, 169) incorrectly associates *plura breviaria* with *traderemus*, as it has already been pointed out by Andor Tarnai (*A magyar nyelvet* … 174, footnote n. 136). In the syntagma "ad imprimendum plura breviaria" perhaps we could recognise a naïve marvel at the new technology.

[109] The "bene correctum et transcursum pro exemplari" repeats the expression of the royal mandate "correctum pro exemplari" with one significant difference ("et transcursum"), which is not analysed by Tarnai. The words "correctum" and "pro exemplari", correctly, Tarnai places in the context of medieval *scriptoria:* "… in the monastic scriptoria, here as everywhere else, the monks took special care not to corrupt the original text in the process of copying it." (*A magyar nyelvet* … p. 75) This is certainly true at least about the liturgical manuscripts used as prototypes. The renowned historian of early Hungarian criticism writes about the present preface, making an allusion to the expression "post exemplaria" of a 14th century regulation,

plura iuxta rubricam ecclesiae Strigoniensis tradidimus. Quare vos omnes et singulos dominos praefatos in et sub dioecesis iurisdictione et provincia Strigoniensis commorantes in virtute salutaris oboedientiae requirimus et hortamur, ut huiusmodi horas canonicas iuxta statuta sanctorum patrum et rubricam Strigoniensem perficere ad salutem animarum vestrarum valeatis, huiusmodi impressa breviaria pro usu vestro ad vestras ecclesias disponatis feliciter. [8^{v}] (In the 1484 Breviary: [8^{v}])

The "incipit" tells us the time of the royal mandate too (1479):

Incipit breviarium de tempore et sanctis, etiam commune sanctorum per anni circulum iuxta consuetudinem et ritum sacrae ecclesiae Strigoniensis, imprimi mandatum per serenissimum principem, dominum Matthiam, Hungariae, Bohemiae, Dalmatiae, Croatiae etc. regem invictissimum anno Domini 1479.[110] Idcirco omnes clerici dioecesis praefatae, ad quos ex impressione huiusmodi breviarium pervenerit, iuges fundant ad Dominum Iesum preces pro felici regimine, pace et prosperitate eiusdem illustrissimi principis, quamdiu vivet in humanis, et ut post eius obitum cum suis fidelibus inter angelorum agmina vitam consequatur sempiternam Amen. [a$_1$^{r}] (In the 1484 Breviary: [a$_1$^{r}])

---

that "This expression in reference to textual criticism … clearly indicates that the printed book is a result of the mechanisms of work accomplished in the scriptoria." (ibid. p. 174., footnote n. 136). Besides the usual expressions "correctum (et emendatum)" (which ordinarily feature in later liturgical publications as well, but often only as empty formulas) here we must pay attention to the unusual and extremely rare word "transcursum". If we take into account the date of the royal mandate (regardless of when exactly in 1479 it was issued) and the fact that the large volume (4°, ff 468) was already finished by November of 1480, we cannot assume any serious critical study of the text (not even in the humanistic-renaissance sense) lasting for several years, months. (E.g. the well-documented printing process of 400 copies of the 1496 *Missale Vicense,* with 316 2° folios, at the Rosenbach-Luschner Press in Barcelona lasted four and a half months, see *Missalia secundum morem et consuetudinem Vicensis diocesis,* pp. 13–17). They only had time to find a Breviary among the available and shelved (maybe unused in daily liturgical practice) copies with a reliable ("correctum"), or, due to the special responsibility involved, a very reliable ("bene correctum") text. Then, after hurriedly perusing through it ("transcursum"), they handed it over to the book merchant ("Ioanni de Ratispona") for printing ("ad imprimendum"), that is, for multiple reproduction ("plura breviaria"). (However, the correction and the perusal may not happen in the same working process.) We can only surmise as to the actual meaning of "perusal". They might have modified the titles of some items, and inserted some marginal or supplementary material into the main text (as in the Mass of Transfiguration, see pp. XXVI–XXVII). There was neither time nor need for serious philological work. They might have been able to choose from among several reliable manuscripts, but the time available for editorial work must have been very short. Thus from the perspective of liturgical history one should not exaggerate the significance of the work accomplished by Mihály Túroni and his fellow canons. Practically, they might simply be executors of the royal will. Otherwise, Túroni was a liturgical authority: the Esztergom Ordinal refers to three disposals of the vicar general, regarding to liturgical feasts, two of them with the mention of the year (1480, 1483).

[110] The edition of 1484 [Nürnberg, Georg Stuchs] repeats the royal mandate of 1479, and so *extends* it to 1484. It may be asked whether this is only an automatic repetition without taking out the reference to the king (still considering the order binding), or in fact there was yet another royal decree issued just before the re-edition. In my opinion, the royal intention can be assumed in both cases.

From the colophon we are informed about the date of printing: Matthias, the most illustrious ruler, the invincible king of Hungary, Bohemia, Dalmatia, Croatia etc. mandated the printing *(imprimi iubente)* to the benefit of many clerics *(ob multorum clericorum utilitatem)*:[111]

> Huius breviarii finis adest feliciter anno Christi salutifero 1480, die 12 mensis Novembris, serenissimo principe Matthia Hungariae, Bohemiae, Dalmatiae, Croatiae etc. rege invictissimo regnante, ob multorum clericorum utilitatem imprimi iubente, inclita Venetiarum in urbe summo studio elaboratum, duce Ioanni Mocenico regnante optimo, impensis vero Ioannis Cassis dicti librarii ex Ratispona et per industriosum artis impressoriae magistrum, Erhardum Radtolt de Augusta impressum. [d_6^v] (In the 1484 Breviary: [Y_6^r])

The royal intention did not mean direct financial support, since the expenses of the publication were paid by Johannes Cassis, a Viennese publisher (or rather bookseller). As mentioned above,[112] it likewise might have been part of the same programme to publish in print the Missal of 1484 — "during the most felicitous reign of our most gracious king, Matthias, the majestic and invincible king of Hungarians, corrected and amended with the consent and support of Michael, bishop of Milkó, vicar general, and of other dignitaries of the cathedral chapter in Esztergom."[113] Although there are no documents bearing witness to the royal intention of producing further liturgical books, the success of the first printed Breviary might have encouraged such a resolve.[114]

Due to the real interest and solvent demand, the royal intention (whatever its motive and extent) was very successful, which is proved by the fact that the Esztergom Missal saw more than twenty printings by 1518, which seems a rather high number even in an international comparison. This can be explained by the presumably small size of each edition, the high station and expanse of the archiepiscopal see of Esztergom, the use of these copies in those dioceses where there were no proper liturgical books, the liturgical changes introduced in the meantime, and the popular appeal of the products of the fastly developing new technology. (The printing press always emphasised the greater philological precision of the printed texts). As far as the Breviary is concerned, the number of editions was lower, yet—at the expense of Archbishop Nicholas Oláh (Hung. Oláh Miklós)—it was still reprinted in 1558 by Raphael

[111] The colophon of the 1484 Missal does not repeat the royal mandate of 1479, nor does it mention the names of the bookseller and the printer ("Finit breviarium de tempore et sanctis, etiam commune sanctorum per anni circulum iuxta consuetudinem et ritum sacrae ecclesiae Strigoniensis anno Domini 1484." [Y_6^r]), but the preface and the incipit can show that there is not any change in the intention of the king.

[112] See footnote n. 75.

[113] See the Latin colophon of the work at the end of our edition and in this Introduction, p. XXV.

[114] On the Missal of 1484 see HUBAY: *Missalia Hungarica* p. 11.

Hoffhalter at Vienna.[115] (In addition to the great textual sources of the liturgy, the normative rubrical texts also deserve to be highlighted, especially and primarily the Ordinal, whose "story" will be related in the introductory study of the second volume of the *MRH*.)

THE 1484 MISSAL AND ITS DESCENDENTS

As we have already pointed out, liturgical research of the last few decades in Hungary, in its study of textual and musical items, was chiefly focused on the Office and on the books pertaining to the recitation of the divine praise. This is understandable: the Office, given the conspicuous presence of particular features, whether national or regional, diocesan or monastic, proved to be a field of study much more intriguing than the far more homogenouos Mass liturgy. Among the books used in the celebration of Mass, the notated Missal and Gradual were subjected to greater scrutiny simply because of their emphasis on musical elements. The elements of the Mass (especially the texts that are not sung), as well as the textual material of both the Mass and the Office as fields of philological study are yet to be explored with the same thoroughness as was the case with the Office and its musical aspects. This process is being prepared for by the (re-)publication of the most representative books (such as the present Missal of 1484) which helps to situate these texts in their historical context by comparing them with manuscript or printed Missals and Graduals of periods either prior or subsequent to them. Here in this introduction, we only propose to signal the main directions of future enquiries and this publication is intended to assist liturgical and philological studies on the subject.

The editorial process leading to the *editio princeps* of a liturgical book proper (Missal or Breviary) might be quite simple. It seems that the first liturgical books to be printed at the personal behest of King Matthias were based on a single and unmodified manuscript; this, however, was considered—with good reason—to be of high philological quality.[116] It means that the first printed Esztergom Missal *(Missale Strigoniense)* published in 1484—rather simple in comparison with its relatives from Pécs *(Missale Quinqueecclesiense 1499)* or Zagreb *(Missale Zagrabiense 1511)*—is nothing but a copy of a codex that is no longer extant today. However, a careful comparison with an *exemplaris* book (even one as far removed as the very imporant *Missale notatum Strigoniense ante 1341*) will demonstrate that this unkown manuscript was actually a good repre-

[115] *RMK* III 447.
[116] See footnotes n. 106, 109.

sentative of an already solidified liturgical tradition.[117] Its representative function demanded that it should hand on a reliable guide, an entirely authentic catalogue of items, a reliable text, and should be disseminated with unusual speed.

The colophon of the 1484 Missal contains some information regarding the preparatory-editorial work which is rather difficult to interpret:

> Finit missale divinorum officiorum tam de tempore quam de sanctis cum certis officiis annexis, utputa de Transfiguratione Domini, de pestilentia et cetera secundum chorum almae ecclesiae Strigoniensis, correctum ac emendatum de consensu ac favore reverendissimi in Christo patris ac domini domini Michaelis,[118] episcopi Milkoviensis ac in pontificalibus vicarii generalis praenominatae ecclesiae Strigoniensis aliorumque dominorum de capitulo, regnante felicissime serenissimo ac invictissimo Matthia, Hungarorum rege, domino nostro gratiosissimo, anno incarnatae Deitatis 1484, die ultima mensis Augusti in imperiali civitate Germaniae, Nurenberga per Anthonium Koburger, incolam praefatae civitatis ad laudem Dei eiusque Genitricis perpetuae Virginis, cui honor et gloria in aevum. Amen.[119]

According to the data of the "incipit" (1^r) repeated here, the Missal may be divided into three main parts: the *de tempore* and *de sanctis* parts are concluded by a basically appendix-like section *(cum certis officiis annexis)*. Although the rubrics of the printed book use the term *de commune* (always so, not *de communi*), and the beginning of the *de commune* is referred to by "Incipiuntur missae communes de festis sanctorum, qui carent propriis" (163^v), neither the incipit nor the colophon contains separate allusions to the *de commune* part, or to the votive part beginning with "Missa votiva de Sancto Spiritu", or to the sequentiary (whose beginning is signalled by "Sequitur prosa in Adventu de Domina nostra"; D_2^r). So it seems that the "appendix" comprises the *de commune* part, the votive part (with one appendix in proper sense),[120] and the troper.

The colophon lists the Mass of Transfiguration *(de Transfiguratione Domini)* and the votive Mass in the time of pestilence *(de pestilentia)* among the Masses of the appendix *(cum certis officiis annexis)*. This latter is introduced with the lengthy title: "Missa contra

[117] The systematic comparison with the pre-1341 *Missale notatum,* which is of high quality but incomplete (see footnote n. 35), will have to be extended to all the Missals of the Esztergom tradition. Such a comparison revealed extraordinary correspondence between the *de tempore* part of that exemplary copy and the edition published 150 years later, except for the repertory and arrangement of the always variable Alleluia-verses. In the material of the *sanctorale* (in terms of the sung or recited items, or the number of *proprie* celebrated saints (or the number of saints celebrated with their propria) which was significantly reduced at the end of the 15th century) here and there we see more extensive differences. The *de commune* part is more elaborate in the later edition, while the consonance in the repertory, the arrangement and the text of the *prosarium* (except for some individual items) stands out.

[118] About Mihály Túroni and the canons of the Esztergom cathedral, see footnote n. 102.

[119] In accordance with the norms of this edition, the text is not identical in spelling to the original.

[120] The Mass *de sancto Bernardo.*

mortalitatem seu pestem, quam papa Clemens sextus instituit cum collegio et cardinalibus, et concessit dictam missam legentibus sive audientibus ducentos dies indulgentiarum". (186r)[121] The fact that it is highlighted here is yet to be explained.[122] The case of the Mass of Transfiguration is different. It is in the Missal in its "rightful place", in the *de sanctis* part, on 6 August, so it is *not* among the Masses of the appendix! The only way to make sense of the cited text of the colophon (and the incipit) is if we suppose that in the unknown exemplar copy the entire new proper of the Transfiguration (except for the Gospel) was given in appendix,[123] and it was inserted to supply the traditional text material of the feast, in the course of redaction. In the meantime, however, they forgot to remove the feast's *prosa,* the *Adest dies celebris,* in order to include it only in the sequentiary. Formerly too, the feast was celebrated in Esztergom on the same day, with its ancient proper and the *benedictio uvae.* After 1457, its special significance for Hungarians was due to the fact that in that year Pope Callixt III decided to extend the feast to the whole Latin church (along with the noontime tolling of the Angelus bells) in Thanksgiving for the defeat of the Turks in 1456 at Nándorfehérvár (today Belgrade, Serbia) by the armies of János Hunyadi (father of the future king, Matthias) and St John of Capistrano.

There is not much we can say about the actual meaning of the phrase *"correctum ac emendatum".* The situation could not have been very different from what we have described in relation to the 1480 Breviary,[124] even if there may have been more time to prepare for the 1484 edition of the Missal. On the one hand, the later editions, while showing no real philological improvement,[125] always emphasise their being corrected and emendated; on the other hand, correction and emendation seems to mean, for example, the above described transfer of the proper for the Transfiguration, the in-

[121] It was introduced by Pope Clement VI as a result of the black plague all over Europe (1358–1360).

[122] The Mass is among the votive Masses even in the mid 15th century Pálóczi Missal. Due to the evident overlap of the *de commune* and votive parts with the Pálóczi Missal (see p. XL) it is *not* likely that in the exemplar copy the Mass in time of pestilence was given in appendix, and it was inserted into this place in the course of redaction of the Missal of 1484.

[123] It is yet in the Pálóczi Missal at the very end of the votive masses, after the appendix-like Mass *de sancto Bernardo.*

[124] See footnote n. 109.

[125] The exceptions are scant, apart from the philologically thorough Nuremberg edition of 1498 (*RMK* III 44; *CIH* 2318), mention may be made of the Nuremberg edition of 1491 (*RMK* III 24; *CIH* 2314) which—if we take its colophon seriously—had been faithfully revised by some of the dignitaries of the cathedral chapter *(fidelissime revisum per nonnullos dominos capituli).* Subsequent studies will have to clarify where it meant mere addition-omission, and where actual—perhaps humanistically inclined—textual criticism.

sertion of marginals into the main text,[126] or similar minor changes. At this point it is not clear—perhaps the study of foreign parallels could shed some light on this work process—how and in which phase of editing the mandate was issued to repeat the recurring items (including the lengthier pericopes). Was it done at the request of the commissioners in Esztergom who wished to exploit the new advantages of the recently invented technology? Is it possible that the typographer, perhaps with the help of an intermediary *bibliopola* unknown to us, offered the repeated printing of the easily locatable texts? In the age of manuscript production such repetitions were not too economical, and in addition to the power of human recollection, users could mostly rely upon indications to earlier occurances within the same text *(require)* or to exact folio numbers. Nevertheless, we cannot rule out the possibility that certain manuscript editions had already afforded themselves the "luxury of abundance and voluminosity". In the 1484 Missal we might be able to detect the ease of applying a new technology, yet there is probably no question of a consistent guiding principle determining which texts are repeated and which ones are only briefly indicated in the customary manner (also found in later Vatican editions).[127] This overall inconsistency in methodology and lack of thorough deliberation may be indicative of a certain undue haste.

Moreover, knowing the membership within the collegiate chapter of Esztergom, it can be stated with a high degree of probability that even if there had been any real demand for proper textual criticism of a humanistic sort,[128] there was only one suitable candidate among them for such a task.[129] This does not mean, of course, that in possession of proper—albeit not humanistic—language skills, they could not have undertaken the correction of certain mistakes.

As to the need for corrections: even the medieval "prototype", the *Missale Notatum Strigoniense ante 1341* (see above) may be said to have been a very carefully compiled

[126] See footnote n. 194.

[127] E.g. the pericope H 11,33–39 occurs four times in its full extent (116$^{r–v}$ Fabianus et Sebastianus, 132^{v}–133^{r} Vitus, Modestus, Crescentia, 139^{r} Septem fratres martyres, 169$^{r–v}$ de martyribus), while in the rubrics it is referenced six times by the incipit *Sancti per fidem* (133^{v} Decem milia militum, 140^{r} Andreas et Benedictus, 142^{r} Abdon et Sennen, 154^{v} Mauritius cum sociis, 157^{v} Dionysius cum sociis, 158^{r} Undecim milia virginum).

[128] See footnote n. 109.

[129] In 1480 (and the situation was not any different four years later either) "In the collegiate chapter of Esztergom there were no dignitaries of humanistic erudition and university education who would have possessed the adequate intellectual and financial authority, or the necessary means to sway the official decisions of the chapter. In the 1480s [Peter] Garázda was the only member of the chapter who had been educated according to humanistic standards but at that time he was only an archipresbyter (vicar forane) of Nyitra. Being the only one of humanistic learning and having only a meagre income, he could not have possessed an important voice among his fellow canons. Most of the canons with university degrees had studied law." KÖRMENDY: *Studentes extra regnum* … pp. 149–150.

exemplar. Generally, the philological accuracy of the 1484 Missal, a book produced in the time of Renaissance humanism, is excellent. If we consider the insignificant number of printing errors and supposed textual corruptions (see the *critical apparatus*), we may conclude that there are very few puzzling mistakes in the main text, *i.e.* in the scriptural pericopes, or in the unrhymed sung items (usually of biblical inspiration).

Some strophic verses, however, having been inherited from the manuscript-era, show a surprisingly corrupt state; later editions sometimes introduce some improvements, as well as some additional enduring corruptions. One of the most beautiful compositions of Latin liturgical poetry, the processional hymn *Inventor rutili* (65^{r}), taken from the fifth poem of Prudentius' *Cathemerinon* hymn-cycle perfectly demonstrates these kinds of corruptions, which not even the linguistic expertise of humanistic textual criticism managed to amend. Similar remarks could be made about some items of the sequentiary, among them the Saint Ladislas *prosa* (D_5^{r}) whose text is somewhat oblique at several points. Critical textual analysis of these is far from being complete. Even the most thorough editor and the most attentive (perhaps contemporary) reader was far from singing an appropriately accurate text. This is not simply a question of Latin proficiency (admittedly Prudentius' text is complicated, intricate, and highly polished). Thus another question arises: what exactly is the function of a biblical pericope recited out loud (in this case we may assume with great rigour), or of a peripheral strophic and metrical poem (the dogmatic control is less strong here)? This aspect had to be taken into account in the process of restoring the present text, as well. Our objective was the identification of the "author's intention", that is, of the contemporary use, and not the production of a linguistically ideal text.

The mention of the dignitaries is consonant with the picture we get from reading the Ordinals: the highest authority in liturgical matters (regarding its celebration, possible modifications, the solution for difficulties in using the calendar, etc.) is the local ordinary (or, the vicar), who is followed by the canons in charge of the liturgy *(domini de capitulo).* Most likely, the person (or persons?) who prepared the text was himself a member of this establishment.) It is rather striking (and a fact hitherto ignored) that contrary to the case of other comparable contemporary editions, there is no mention here of an intermediary bookseller. In any case, it may be connected to the supposed complications surrounding the Missal's printed edition.[130] Is it possible that the financial background necessary for the printing was provided entirely by the vicar general and the collegiate chapter and they had to pay for the delivery of the exemplar copy to the publisher (printer), as well as for the transfer of the printed books back to Hungary? If this was the case, the circumstances of producing this liturgical incunabulum were

[130] The question, only briefly alluded to earlier, of the *Missale ultramontanorum,* see footnote n. 88.

different from the methods applied later. In the following period—in the next two or three decades—the printing of these books was usually not commissioned by the users themselves but by a different, intermediary person, that is, a *bibliopola* who was hoping to make a good investment with sufficient appeal to the clergy.

There can be no doubt as to the dating and place of the publication or the identity of the printer: the printing took place in the 26th year of King Matthias' reign, and was finished on 31 August 1484, in Nuremberg, at Anton Koburger's *(sic!)* workshop.[131]

Until now we have not discovered any archival information or records of any other source regarding the process of ordering, the possible number of copies, their price, or their retailing. Given the lack of evidence, we may suppose the usual circumstances. The binding—at least in part—was done in Nuremberg.[132]

Further research may eventually refine our understanding of the purposes behind the 1484 edition. Regardless of whether the goal of its printing was only to secure several copies or to give a representative form to the ancient genre (perhaps even to express the outstanding social status of its owner), real philological and typographical modernisation could only begin afterwards, with the Missal's subsequent redactions in the last decades of the 15th and the first decades of the 16th century. Upon closer inspection, it is pertinent to raise the question whether the changes in content and structure are to be traced back to different handwritten prototypes or whether they are the consequence of a deliberate editorial process characterised by special attention to the exigencies of a printed edition. We may only adequately answer this question after the systematic analysis of the entire body of available texts, which may well take decades of dedicated study.

The present edition could be the foundation of this comparative study; all the differences in the other—both anterior and posterior—sources will be measured against this volume. There is also a practical reason behind the fact that we did not wait for the collation of the entire material because by placing the different editions next to each other it will be much easier to compare this volume with all the subsequent volumes. Through this comparison, not only the philological (in liturgical and general terms) and typographical developments will be more easily discernable, but also the

[131] Koberger (Coberger, Coburger, Koburger, 1440/45–1513) was "im 15. Jahrhundert Deutschlands größter Drucker und Buchhändler": WEHMER: *Deutsche Buchdrucker* … Nr. 37; BOGENG: *Geschichte der Buchdruckerkunst.* I 318sqq.; HUBAY: *Missalia Hungarica* pp. 11–12; ROZSONDAI: *Anton Koberger* … pp. 13–33.

[132] For more on the extant copies and other related information see the following chapter. About the binding, see footnote n. 161.

liturgical changes of the 15th and 16th centuries. This can be effectively proven by the comparative analysis of certain texts selected at random.[133]

Until further detailed research is accomplished, only general (and somewhat venturesome) statements may be made regarding the Missal of 1484 and its descendents.[134]

BIBLIOGRAPHICAL-PALAEOTYPICAL DESCRIPTION OF THE 1484 MISSAL

The extant copies of the 1484 Missal are listed under number 7 in volume III of the catalogue of early printed Hungarian books *(RMK)*.[135] Only 8 copies are known from the bibliography, but in the beginning of the 20th century yet another copy was identified in a private collection and donated to the National Széchényi Library, actually the largest collection of incunabula in Hungary (homepage: www.oszk.hu).

The known copies in Hungary:

Budapest, Országos Széchényi Könyvtár [National Széchényi Library], Inc. 177[136]
Budapest, Országos Széchényi Könyvtár [National Széchényi Library], Inc. 177b[137] (incomplete)

[133] For example, the introduction in Hungary of the 12-reading system for the Vigil of Easter in the Nuremberg Missal of 1490 (*RMK* III 22) has not yet been documented from any other source.

[134] I have given a previous survey of the main points of the philolological and typographical development in the conference "Matthias Rex 1458–1490 Hungary at the Dawn of the Renaissance on May 20–25, 2008: "Representation or Philology? The Relationship of the Missale Strigoniense (1484) to its Printed Updates".

[135] Károly Szabó (1824–1890), collected in a manual entitled *Régi Magyar Könyvtár* the bibliographical data of those books published before 1711 which were either written in Hungarian, or published in Hungary, or had some Hungarian connections. The first tome contains all the publications in Hungarian between 1531 and 1711. The second tome describes all the books not written in Hungarian which were published within the (historical) borders of Hungary between 1473 and 1711. The material of the third tome was complemented and published by Árpád Hellebrandt. The first volume contains items 1–2547 from between 1480 and 1620. A recent supplement is SZABÓ — HELLEBRANDT: *Régi magyar könyvtár III-dik kötet … Pótlások, kiegészítések, javítások*. Until today the third tome is the reference-bibliography of all the Hungarian sources published abroad, since modern reference-works include only those books which had been printed in Hungary and in Hungarian: BORSA (ed.): *Régi magyarországi nyomtatványok*. A partial supplement to this is the catalogue of all the incunabula published anywhere before 1500 and preserved in Hungarian collections, see *CIH*.

[136] KNAUZ: *A magyar egyház régi mise- és zsolozsmakönyvei* p. 6. According to Knauz this copy was formerly in the possession of the chapter house of the Pozsony Cathedral.

[137] As the seal indicates, this was originally property of Gyula Todoreszku and his wife, Aranka Horváth, donated later to the National Széchényi Library, see AKANTISZ: *Dr. Todoreszku Gyula …*

Budapest, A Magyar Tudományos Akadémia Könyvtára [The Library of the Hungarian Academy of Sciences], Ráth NF 1041
Eger, Főegyházmegyei Könyvtár [Archdiocesan Library], M. II 1 (incomplete)
Esztergom, Főszékesegyházi Könyvtár [Library of the Esztergom Cathedral], I 27 (incomplete)
Gyöngyös, Az Országos Széchényi Könyvtár Bajza József Könyvtára (volt ferences könyvtár) [The József Bajza Library in the Custody of the National Széchényi Library, olim Franciscan Library] 10
Győr, Püspöki Papnevelő Intézet Könyvtára [The Library of the Episcopal Seminary], Ö. V. 3 (incomplete)

In Slovakia (Upper Hungary, in Hungarian, Felvidék/Felsőmagyarország):[138]

The Cathedral of Kassa (Kaschau, Košice) (?)
The Chapter House of Pozsony (Pressburg, Bratislava)
The City Archives of Selmec (Schemnitz, Banská Štiavnica)

Its description in further important catalogues and similar repertories: HC[139] 11429; Schreiber[140] 4763; Weale — Bohatta[141] 1490; in Hungary: Knauz[142] 5–7; Horváth[143] 200; Aistleitner[144] 115; Hubay[145] 2; *CIH*[146] 2311. — Concerning the Crucifixion *(Kanonbild):* Schramm,[147] Tafel 19, 35; Heitz,[148] Tafel 29. Concerning the musical notes: Szendrei:[149] M 42 (Esztergom), M 55 (OSzK Inc. 177), M 57 (Gyöngyös), M 65 (Győr). The latest description is[150] W. SALGÓ: "Misekönyv az esztergomi egyházmegye számára," p. 434 (the *Kanonbild:* p. 433, ff. 99^{v}–100^{r}: p. 434).

The basis for the present edition is the copy Inc. 177 of the 1484 Missal from the Collection of Early Books (Régi Nyomtatványok Tára) of the National Széchényi Library.[151] In a number of cases I used for comparison the very valuable but unfortuna-

[138] KNAUZ: *A magyar egyház régi mise- és zsolozsmakönyvei* p. 6; idem: "A beszterczebányai …" 154.
[139] HAIN: *Repertorium bibliographicum;* COPINGER: *Supplement to Hain's Repertorium Bibliographicum.*
[140] SCHREIBER: *Manuel de l'amateur de la gravure sur bois et sur métal au XVe siècle.* T. 5.
[141] WEALE: *Bibliographia liturgica.*
[142] KNAUZ: *A magyar egyház régi mise- és zsolozsmakönyvei* pp. 5–7.
[143] HORVÁTH: *A Magyar Nemzeti Múzeum Könyvtárának ősnyomtatványai 1465–1500.*
[144] AISTLEITNER: *A győri püspöki nagyobb papnevelő intézet könyvtárának 1500-ig terjedő ősnyomtatványai.*
[145] HUBAY: *Missalia Hungarica.*
[146] See: Bibliography.
[147] SCHRAMM: *Die Bilderschmuck der Frühdrucke.*
[148] HEITZ: *Christus am Kreuz.*
[149] SZENDREI: *A magyar középkor hangjegyes forrásai* pp. 77–79.
[150] I must thank Katalin Berkes, of the Collection of Early Books in the National Széchényi Library, for assisting me on several points in the description of the copy.
[151] *CIH* 2311a.

tely incomplete copy of Inc. 177b. The detailed analysis of the marginal notes and other evidence to the use of this and other surviving exemplars, together with their exact palaeotypical description, will be contained in another study in a later volume.

As to the paper used: the two copies preserved at the National Széchényi Library were printed on good quality white paper. In the copy of Inc. 177 the following watermarks are well identifiable: mostly an 8-petal flower, either crossed in the middle with a standing cross, or without it, sometimes a 7-petal flower, a thick cluster of grapes, an anchor.[152]

Sheets: 2°, with sheets of different composition: [a^{10}], [b–l]^8, [m–n]^6, [o–C]^8, [D^{10}] = [216] ff.[153] (There is no printed sheet numbering.) At the end of the Inc. 177. there are two added sheets of 10, and 8 leaves respectively. Foliation: [12] I–LXXV [1] (=Crucifixion) LXXVI–CXCI [9]. From [b_3] (=I) to [D_1] (=CXCI), that is, in the temporale-sanctorale-de commune parts, the folios are marked on the recto with continuous Roman numerals. The Roman numerals printed in red are followed by a full stop (period); they are positioned approximately in the centre above the right column (there are no headings). Thus there is no folio numbering in the introductory parts and the "prosarium" which is considered to be an appendix. There are a few lapses and mistakes in the numbering of the folios (in the Canon the number of the 79th folio is repeated four times).

As to the size: in its present state of the copy of Inc. 117,[154] the print space is 292x187 mm, the average size of the columns is 292x84 mm, except in the calendars. Most of the pages have 40 lines in two columns. The calendar usually has 37–38 lines (after the initial letters and the introductory lines there are three columns with numbers and one with the names of the feasts and other notes), the Mass Canon has 21 lines, also arranged in two columns. Furthermore: on 168^v two lines were printed posteriorly in correction to the bottom of the right column. The texts of the sung items are differentiated (in accordance with the customs of manuscript tradition) with the method of keeping the same line spacing but printing the characters with a smaller font size.

The space of three character lines is left free for the lines of musical notation, thus the pages completely filled up with notation contain 10 staves.

[152] HUBAY: *Missalia Hungarica* p. 38: "Briquet 6605, 13049 var., and 4., 5., 6.".

[153] Inc. 177, D_{10}: sequences included posteriorly, see later, p. L. The sheets bound afterwards are mostly empty, including only the red lines added for the columns: [E_{1-2}] and two masses, [E_3], see later, p. L.

[154] The Inc. 177b copy is cut to a smaller size all around, thus some of the marginal notes have disappeared or are now incomplete.

The characters are printed in Basel font.[155] There are basically three character sizes used: normal, the smaller font of sung items, and the larger font for the Canon. All of the letters are Roman (non italicised), either lower or upper case. The standard letter abbreviations are used.

Colours and initials. The 1484 Missal was printed in two colours. The secondary red print is often noticeably displaced. Besides the title of items, the actual rubrics[156] and the benedictional crosses, the folio numbers and some of the smaller initial letters were printed in red (these are not indicated in our edition). In the calendar the *aurei numeri* and the *litterae dominicales,* with the exception of the *A,* and then the Roman indication of days are always red, as well as the outstanding feasts, a number of other notes, verses, etc.[157]

The other smaller initial letters were painted in blue by hand at a later time (thus the initial letters contained in the original book are alternately printed in red or hand-painted in blue). The capital letters at the beginning of sentences, for example in the Psalms of the introductory part, are sometimes also printed in red or hand-painted in blue alternately. Throughout the entire book, the vast majority of the capital letters are black, highlighted with added handpainted vertical red lines.

The initial letters printed in red (or handpainted in blue, and sometimes in red) mostly take up two lines (very occasionally four); they are usually quadrangular, in the case of some letters (such as the M) they form a horizontally positioned rectangle, while with the letter I (J), the rectangular shape stands vertically. (In the latter case, the appropriate place is often missing, or the typographers forgot to colour the initial letter.)[158] Initial letters stand at the beginning of orations, readings, and, among the sung items, only before the Introits. The first letters following the initial letters are always capitalised; in our edition this is neither followed, nor indicated.

At the Mass Introits of more important feasts[159] the initials are richly decorated with several colours and gold (the dominant colours are purple or green). In the copy of Inc. 177, these are preserved in a rather pristine state. Their average size corresponds to 5 printed lines, and they are quadrangular, except for the first Advent Sun-

[155] HUBAY: *Missalia Hungarica* p. 38: "26:74G; 28:74G; 27:70G".

[156] As to their indication in the present edition, see pp. LIII.

[157] In our edition all the red numbers and letters of the calendar are italicised.

[158] Naturally, this also applies to the decorations. See below. — All the mistaken letters in certain words written in by hand *(secreta Oblatum tibi Domine* f. 16r in Inc. 177: *Ablatum …),* as well as the frequently omitted posterior completions of the text were automatically corrected.

[159] Nativity "ad summam missam", Epiphany, Resurrection, Ascension, Pentecost, Trinity, Corpus Christi, the first sequence of the Prosarium. In the beginning of the Sanctorale, the feast of St Andrew, and at the beginning of the most important parts of the *de commune,* in the 5-line tall empty capital spaces simple blue letters are painted.

day in the very beginning of the Missal (here 9 lines). The shapes of the figurative and, mostly, geometrical initials seem to point to a single artist, or at least to one workshop (including e.g. 177b). The quadrangular initial of the Canon containing the T *(Te igitur)* that represents the Holy Cross takes up the entire top of the left column.

The coloured woodcut of the Crucifixion, measuring 292x187 mm is still in very good condition. According to expert opinion the woodblock was not made in Nuremberg: Koberger[160] had obtained it from somewhere else and had it adjusted. Even so, due to its early date and high aesthetic value, it is an especially important piece of art.

The Inc. 177 copy of the National Széchényi Library is bound in a contemporary, amended, leather binding with wooden tables.[161]

The chief divisions of content in the 1484 Missal[162]

Endpaper ($a_1^{r–v}$)

$a_1^{r.}$: notes of modern librarians: shelf marks, catalogue references. — a_1^{v}: on top: XXIV,K (an old library mark), with ruling by a 15th or 16th century user, in two columns with eleven red four-line staves.

Introductory parts ($a_2^{r–v}$)

a_2^{r}: troped *Gloria* (space left for the intonation), *Symbolum* (space left for the intonation) — $a_2^{r–v}$: "Sequitur exorcismus salis et aquae diebus dominicis per totum annum".

[160] HEITZ: *Christus am Kreuz* pp. 8–9.

[161] According to ROZSONDAI: *Anton Koberger* … p. 53, 128 (7%) of the 1748 incunables of the Hungarian National Library are from Koberger's workshop; 38 (24%) have binding of Koberger. Rozsondai does not identificate the exemplar as emanating from Koberger, but the metal decorations clearly indicate a Nuremberg origin.

[162] In what follows, the chief divisions of content, within them the important further sections and some individual points are highlighted, especially the ones significant for Hungary (older characteristics, Central European saints who were either Hungarian or they had a particularly strong cult in Hungary). See the analysis of their most important features from the viewpoint of liturgical history in the next chapter. — In the following normalised transcriptions are used. For the incipit, the colophon and some chief divisions according to palaeotypical norms see HUBAY: *Missalia Hungarica* p. 38.

Calendar (a_3^r–a_8^v)

Each month of the Calendar begins with the letters *KL* (whose size equals 5 printed text lines), alternately printed or painted either in red or blue. In the column next to them there are six (in February seven) lines: two (in February: three) verse lines, namely, the usual Latin month verses, in two versions to mark the *dies Aegyptiaci* ("dies nefasti"),[163] then in four lines the calendar description of the given month (the number of days in the month according to the Roman-Julian and the Lunar calendars, the length of days and nights, the date of moonrise, the number of *regularis ferialis/regularis lunaris*), along with the usual mnemotechnic sentences. The introductory verses and sentences are in red.

The calendar description of the individual days are in three columns (with the exception of the letter *A,* all letters are printed in red): the golden numbers (aurei numeri), the Sunday letters (litterae dominicales), the numbering of days with Roman numerals (Kalendae-Nonae-Idus, and the days in relation to them). The feastdays according to rank[164] are printed with rubrum (the more important ones, i.e. the contemporary legal holidays, the so-called *colenda*) or black ink. The marking of the readings is also printed in black (lc). The following are in red letters: the *claves (terminorum)* which help the reader to find the moveable feasts (e.g. in January: *Septuagesima, Quadragesima,* etc.), the names of the months in the genitive to mark the "ad Kalendas", towards the right margin of the page the zodiac signs, the beginning of the seasons, the solstices, and finally—always on the right margin—the *dies Aegyptiaci* (after the letter *D* follows the unfortunate hour in Roman numerals, e.g. *D.x.*).[165]

The sole historical note (printed in red) is among the feastdays on 10 September, and it refers to the death of King Louis I (the Great) of the House of Anjou, King of Hungary (1342–1382) and Poland (1370–1382). At the bottom of a few pages there

[163] In the older literature available to me see STEELE: "Dies Aegyptiaci". In the first lines we always find the text printed on p. 113 in a varied form that is ungainly both as to meter and significance; in the second line (in a much better state) there are the *leonini* (hexameters with internal rhyming), very similar to the one on p. 117. It is not clear why in February there is a third line, too.

[164] Esztergom did not use a systematic rating and terminology until the second half of the 16th century.

[165] The series of evil or unlucky days (dismal = *dies mali*), with the single exception of 5 November, is identical to the series of "commonly accepted days" listed on p. 111 of Steele's article. In the *Missale Notatum ante 1341,* as well as in the Pálóczi Missal and the Pálóczi Breviary, (in the versicles and in the abbreviation given on the particular day) we find 5 November. In the 1484 Missal 4 November is not a misprint, because both the *D.v.* written at the particular day and the *quart-* instead of *quint-* in the versicles make the change obvious. At the same time, it is not likely that they placed the unlucky day a day earlier because of the feast of St Emeric, since nowhere else do they consider the concurrence with an important feastday a deterrent factor (in January, for example, they fall on the *Circumcisio* and the *Conversio Pauli*). Incidentally, the unlucky hours of the unlucky days on many occasions seem rather fixed all over Europe, and they are not unrelated to the hours given in the 1484 Missal.

are small verses (in red); in February in reference to the appearance in 1263 of the flagellant movement in Hungary, in April with regard to the brief captivity in the hands of Hungarian barons in 1401 of Sigismund I, King of Hungary (1387–1437).[166] (All three notes can be found at the same places and in identical form in the Calendar of the Pálóczi Breviary,[167] but not in the so called Pálóczi Missal.)

Praeparatio ad missam [a_9^r–b_2^v]

[a_9^r]: "Dum sacerdos praeparat se ad missam" (versiculus, psalmi, antiphonae, litania) — [a_{10}^r]: "Sequuntur orationes" — [b_1^r]: "Oratio bona ac devota ante accessum missae dicenda a sacerdote" — [b_2^v]: "Oratio devota post missam dicenda".

Incipit

[b_3^r]=1^r: "Incipit missale divinorum officiorum tam de tempore, quam etiam de sanctis, cum certis officiis annexis, utputa de Transfiguratione Domini, de pestilentia et cetera, secundum chorum almae ecclesiae Strigoniensis".

Proprium de tempore [b_3^r–$l1^v$]=1^r–71^v

[b_3^r]=1^r: "Dominica prima in Adventu Domini" with a painted initial — [b_7^v]=5^v: "In vigilia Nativitatis Domini", [c_1^r]=[7^r]: "Ad summam missam" with a painted initial — [c_5^r]=11^r: "In vigilia Epiphaniae", [c_5^v]=11^v: "In die sancto" with a painted initial — [c_8^v]=14^v: "Dominica Septuagesimae" — [d_3^r]=17^r: "In capite ieiunii" — [g_8^v]=46^v: "Ordo in die Ramispalmarum" — [h_2^v]=48^v: "In die sancto ad missam" with a painted initial ([h_3^r]=49^r) — [i_4^v]=58^v: "In Cena Domini" — [i_5^v]=59^v: "Ordo in Parasceven" — [k_2^v]=64^v: "Ordo in Sancto Sabbato" ([k_3^r–k_5^v]=65^r–67^v: space left for the musical notation of the *Exsultet*, [$k_8^{r–v}$]=70^{r-v}: one, resp. two line spaces left for musical notation in the ceremony of the blessing of the baptismal font).

Ordo missae [l_1^v–m_6^r]=71^v–79, recte 80^r)

[l_1^v]=71^v: "Dum infundit vinum et aquam in calicem" — [l_2^r]=72^r: "Sequitur praefatio cottidiana, quae etiam dicitur diebus dominicis et festivis" (praefationes: cottidiana,

[166] King of Germany (1411), of Bohemia (1419), of Lombardia (1431), and Roman Emperor (1433).

[167] Salzburg, Universitätsbibliothek M II 11 (1423–1438). The only difference is that in the 1484 Missal instead of *Sigmund* we find *Sigmond* which is more consonant with the Hungarian form of the name (cf. Hung. Zsigmond).

ferialis, de Nativitate Domini, in Epiphania Domini, in Quadragesima, in Cena Domini et de sancta Cruce, de Resurrectione Domini, in Ascensione Domini, in die Pentecostes, de Sancta Trinitate, de beata Virgine, de apostolis et evangelistis, space left for musical notation) — [l_6^r] (unnumbered): empty (Inc. 177: red notation lines in two columns) — [l_6^v] (unnumbered): Crucifixion *(Kanonbild)* — [l_7^r]=76^r: Canon missae (the initial *T* of the *Te igitur* is painted), [$m_2^{r–v}$]=$79^{r–v}$, "Per omnia … Oremus. Praeceptis … Pater noster", the same "ferialibus diebus" and [$m_3^{r–v}$]=$79(!)^{r–v}$, "Per omnia …", and "Pax Domini …": space left for musical notation; the page number 79 in Roman numerals is repeated four times) — [m_5^v]=$79(!)^v$: "Finita missa, dicat orationem".

Proprium de tempore post Pascha ([m_6^r–q_8^v=79, recte 80^r–110^v)

[m_6^r]=79^r, recte 80^r: "Sequitur benedictio carnium in die Resurrectionis Domini" — [m_6^v]=79^v, recte 80^v: "In die sancto Paschae", with a painted initial — [n_6^v]=86^v: "Sequitur Litania maior" — [o_1^r]=87^r: "In vigilia Ascensionis Domini"; "In die sancto ad missam" with a painted initial — [o_2^r]=88^r: "In vigilia Pentecostes"; [o_4^r]=90^r: "In die sancto ad missam" with a painted initial — [o_8^v]=94^v: "De Sancta Trinitate" with a painted initial — [p_1^r]=95^r: "De Corpore Christi" with a painted initial — [p_1^v]=95^v: "Sequitur dominica prima aestatis post Pentecostes" — [q_8^r]=110^r: "Dominica vigesima quarta".

Proprium de sanctis ([q_8^v– z_5^v]=110^v–163^v)

[q_8^v]=110^v: "Sequuntur festivitates sanctorum per anni circulum. Primo in vigilia Sancti Andreae", [r_1^r]=111^r: "In die sancto" (30 Nov.) — [r_1^v–r_5^r]=111^v–115^r: festa Decembris (exceptis, quae proprio de tempore post Nativitatem Domini includuntur) — [r_5^r–r_8^r]=115^r–118^r: festa Ianuarii — [r_8^r–s_5^r]=118^r–123^r: festa Februarii, [r_8^v]=118^v: "Ordo in Purificatione sanctae Mariae" (2 Feb.) — [s_5^r–s_6^v]=123^r–124^v: festa Martii, [s_6^r]=124^r: "In Annuntiatione sanctae Mariae" (25 Mar.) — [s_6^v–s_8^v]=124^v–126^v: festa Aprilis, [s_7^r]=125^r: "Sancti Adalberti martyris et pontificis" (23 Apr.) — [s_8^v–t_4^v]= 126^v–130^v: festa Maii, [t_1^r]=127^r: "In Inventione sanctae Crucis" (3 Mai.), [t_2^v]=128^v: "Stanislai martyris" (8 Mai.), [t_3^v]=129^v: "Inventio dextrae sancti regis Stephani" (30 Mai.) — [t_4^v–v_3^r]=130^v–137^r: festa Iunii, [t_7^v]=133^v: "In vigilia sancti Ioannis Baptistae", [t_8^r]=134^r: "In die sancto" (24 Iun.), [v_1^r]=135^r: "Sancti Ladislai regis" (27 Iun.) — [v_3^r–v_8^v]=137^r–142^v: festa Iulii, [v_3^r]=137^r: "In vigilia Visitationis sanctae Mariae", [v_3^v]=137^v: "In die sancto" (2 Iul.), [v_5^v]=139^v: "In Divisione apostolorum" (15 Iul.), [v_6^r]=140^r: "Andreae et Benedicti" (17 Iul.), [v_8^r]=142^r: "In Depositione sancti Ladislai" (29 Iul.) — [v_8^v–y_1^r]=142^v–151^r: festa Augusti, [x_2^r]=144^r: "De Transfiguratione Domini" (6 Aug.), [x_4^v]=146^v: "In vigilia Assumptionis sanctae Mariae, Virginis glori-

osae", [x_5^r]=147^r: "In die sancto" (15 Aug.) (at the same place "Alia oratio" of King St Stephen, as a *commemoratio* of his death), [x_6^r]=148^r: "De sancto Stephano rege" (20 Aug.), [x_7^v]=149^v: "Octava sancti Stephani regis" (27 Aug.) — [y_1^r–y_6^v]=151^r–156^v: festa Septembris, [y_1^r]=151^r: [Depositio] "Sancti Emerici ducis" (2 Sep.), [y_1^v]=151^v: "In Nativitate sanctae Mariae" (8 Sep.), [y_3^r]=153^r: "In Exaltatione sanctae Crucis" (14 Sep.), [y_5^r]=154^r: "Gerardi martyris" (24 Sep.), [y_5^v]=154^v: "Venceslai martyris" (28 Sep.), "De sancto Michaele archangelo" (29 Sep.) — [y_6^v–z_2^v]=156^v–160^v: festa Octobris, [y_7^v]=157^v: "Stanislai episcopi et martyris. Require supra post Ioannis ante Portam Latinam" (6 Oct.), [z_1^v]=159^v: "Sancti Demetrii" (26 Oct.), [z_2^r]=160^r: "In vigilia Omnium sanctorum" — [z_2^v–z_5^v]=160^v–168^v: festa Novembris usque ad sanctum Andream, [z_2^v]=160^v: "In die sancto [Omnium sanctorum]" (1 Nov.), [z_3^v]=161^v: "Sancti Emerici ducis" (5 Nov.), "Translatio sancti Adalberti martyris" (6 Nov.), [z_4^v]=162^v: "De sancta Elisabeth vidua" (19 Nov.).

De commune (z_5^v–B_4^v=163^v–178^v)

[z_5^v]=163^v: "Incipiuntur missae communes de festis sanctorum, qui carent propriis" — [B_4^r]=178^r: "In Dedicatione ecclesiae".

Missae votivae ([B_4^v–D_1^v]=178^v–191^v)

[B_4^v]=178^v: "Missa votiva de Sancto Spiritu" — [B_8^r]=182^r: "Missa de sancto Adalberto" — [C_4^r]=186^v: "Missa contra mortalitatem seu pestem, quam papa Clemens sextus instituit cum collegio et cardinalibus, et concessit dictam missam legentibus sive audientibus ducentos dies indulgentiarum" — [C_5^v]=187^v: "De sancto Ioseph [patriarcha]" — [C_6^r]=188^r: "Missa de tribus regibus", "Missa de sancto Gratiano pro furto" — [C_7^r]=189^r: "Missa communis pro defunctis" — [D_1^v]=191^v: "De sancto Bernardo".

Prosarium ([D_2^r–D_9^v])

[D_2^r]: "Sequitur prosa in Adventu de Domina nostra" *(Mittit ad Virginem)* — [D_3^v]: "De sancto Adalberto" *(Corona sanctitatis)* — [D_5^r]: "De sancto Ladislao rege" *(Novae laudis attollamus)* — [D_6^r]: "In Divisione apostolorum" *(Caeli enarrant gloriam Dei)* — [D_6^r]: "De sancto Stephano rege" *(Corde voce mente pura).*

Colophon ([D_9^v])[168]

"Finit missale divinorum officiorum tam de tempore quam de sanctis cum certis officiis annexis, utputa de Transfiguratione Domini, de pestilentia et cetera secundum chorum almae ecclesiae Strigoniensis, correctum ac emendatum de consensu ac favore reverendissimi in Christo patris ac domini, domini Michaelis, episcopi Milkoviensis ac in pontificalibus vicarii generalis praenominatae ecclesiae Strigoniensis aliorumque dominorum de capitulo, regnante felicissime serenissimo ac invictissimo Matthia, Hungarorum rege, domino nostro gratiosissimo, anno incarnatae Deitatis 1484, die ultima mensis Augusti in imperiali civitate Germaniae, Nurenberga per Antonium Koburger, incolam praefatae civitatis ad laudem Dei eiusque Genitricis perpetuae Virginis, cui honor et gloria in aevum. Amen."

THE 1484 MISSAL AS A LITURGICAL SOURCE

There can be no reservation in affirming that the manuscript of which the 1484 Missal could well be a textually faithful copy must have been a representative book of the Esztergom Use. This is because of the royal commissioning of the 1480 Breviary of Esztergom, its supervision by the local ordinary (Mihály, "vicarius in pontificalibus")[169] and by the responsible officials of the cathedral chapter, in consideration of the comparatively rapid preparation of the *exemplar*[170] and because of the production and propagation of a large number of almost completely identical printed books. This supposition is corroborated by parallel examples in Europe of producing similar books,[171] the overall impression made by the incunabulum at hand, and the random comparisons with other books, especially with the *Missale Notatum Strigoniense ante 1341,*[172] the Missal attributed to György Pálóczi, archbishop of Esztergom (1423–

[168] See pp. XXVIsqq.; about Mihály Túroni and the canons of the Esztergom cathedral, footnote n. 102.

[169] See footnote n. 109.

[170] See footnote n. 109.

[171] For an excellent documentation and detailed analysis of this process, see the introduction of the recent facsimile edition of the printed Missal of Vic (Catalonia) from 1496: *Missalia secundum morem et consuetudinem Vicensis diocesis.* Estudi introductori, pp. 13–17. As to the other early liturgical prints of the bishopric of Vic, see ibid. pp. 31–42; the printed Missal in the liturgical tradition: pp. 43sqq.

[172] See footnote n. 35. In the following, it is referred to as: *MissNot.* This prototype manuscript integrates the Missal and the Gradual, as it contains both the texts to be recited by the priest during the celebration of the Mass and the notated items to be sung by the choir.

1439)[173] which is only fifty years earlier than the 1484 Missal and the *Ordinarius Strigoniensis*[174] (which is currently being prepared for publication in this series).

Although our research is still in an early stage, I dare suggest that the manuscript Missal, problematical though it may be and which is at present thought to have belonged to archbishop György Pálóczi, is very closely related to the original of our edition. It is particularly significant in the sanctorale, the *de commune,* whose list of items is almost identical to that of the 1484 Missal (the latter is somewhat larger), and even more in the votive part and the sequentiary,[175] where the agreement is complete. The only difference is in some minor textual variants and in the titles of a few items.

Until 177^{r} the manuscript appears to be the work of one hand. In comparison with the first part, the second hand (until the end of the codex) uses a later and more rotund style and here the book is completely undecorated.[176] One can only guess at the actual reason for the incompleteness of the manuscript—how it was damaged—nevertheless the supplementation does not necessarily reflect a later liturgical practice, since from 178^{r} some of the folios complete the *de commune* part, and evince the same kind of editorial and textual principles. Thus if the codex was indeed in the possession of archbishop Pálóczi, which seems credible on the basis of the "possessor"-note, then the prehistory of the 1484 Missal can be extended by another 45–50 years, and the Missal may be considered the unchanged representative of an already established editorial tradition in liturgical books.

Once the complete source material is analysed in detail, after several decades of study, we should be able to determine with much greater certainty the place of the 1484 Missal among the other sources of the Esztergom liturgy.[177] Nevertheless, it will

[173] Preserved in the National Széchényi Library, Clmae 359. For its description: BARTONIEK: *Codices Latini medii aevi* pp. 315–316., RADÓ: *Libri liturgici manuscripti bibliothecarum Hungariae et limitropharum regionum* pp. 201–206 (No. 41), SZENDREI: *A magyar középkor hangjegyes forrásai* p. 73. (M 6) See lastly KÖRMENDY: "Pálóczi György …" with bibliography.

[174] *RMK* III Supplement 5031, *RMK* III 35, 134, 165, 166, 238.

[175] Here the only difference is in the order of two Easter sequences *(Mane prima sabbati, Mundi renovatio).* Based on this full concord between the two books, we may safely assume that the incomplete codex, in addition to the concluding verses of the sequence *Ave sidus lux dierum*, only contained the *Psallat Ecclesia* sequence of the Dedication. Bartoniek (p. 318) does not indicate incompletness.

[176] According to Kinga Körmendy ("Pálóczi György …") it may have been bishop Mihály Túroni who had the two parts bound together around 1490. He donated the codex to the cathedral's altar of Sts Fabian and Sebastian before 1501 (which is the year of the bishop's death). When the castle was taken by the Ottoman-Turks in 1543, the book was neglected and later, at the reconquest, in 1595 came into the possession of István Szuhai, bishop of Vác, archipresbyter (vicar forane), and vicar of Esztergom.

[177] From the early period of research: KNAUZ: *A magyar egyház régi mise- és zsolozsmakönyvei* pp. 5–7; JÁVOR: *Hét kéziratos pozsonyi missale a Nemzeti Múzeumban* pp. 27–123.

be useful now to highlight some of the characteristics of this text in comparison with the *Missale Notatum Strigoniense ante 1341* (abbr. *MissNot*), which has been analysed in its content, described in detail and made available in a facsimile edition (with introduction in English),[178] as well as with some of the features of the Missal of Archbishop Pálóczi.

Praeparatio ad missam

The "praeparatio ad missam" part, which in the *Missale Notatum* (naturally, following the "ordo baptismi" of Holy Saturday) immediately precedes the "ordo missae",[179] in the 1484 Missal, divided in half by the Calendar, stands in the beginning of the book: a troped *Gloria,* the Creed, and the "exorcismus salis et aquae" ($a_2^{r–v}$), as well as the actual sacerdotal prayers of preparation and the devotional prayers after Mass (a_9^r–b_2^v). The empty musical notation lines suggest that originally the same kind of intonarium was to be included here as in the one in the Pálóczi Missal:[180] where in two columns (according to the feasts) there are 11 *Gloria* intonations and *Ite Missa est.*

It is to be examined why the texts between the series of vesting prayers[181] (the last one: "ad casulam", *MissNot* 130^v, Pálóczi Missal 4^v, 1484 Missal b_1^r) and the "commixtio vini et aquae" (*MissNot* 131^r,[182] Pálóczi Missal 5^v,[183] 1484 Missal 71^v,[184] continuously after the description of the Holy Saturday ceremonies) are missing from the printed 1484 Missal: whether it is really a lacuna, or from the perspective of daily liturgical practice—given that these texts were to be memorised by heart—they were judged to be superfluous. Since even the almost immediately preceding Pálóczi Missal has them (from the last line of the first column on 5^r, "Quando accedat ad altare", to the last word of the third line from the bottom of the first column on 5^v that is almost exactly in two columns or an entire page), we decided to supplement them from the Pálóczi Missal in the apparatus criticus.[185]

[178] SZENDREI — RIBARIČ: *Missale Notatum Strigoniense ante 1341;* SZENDREI: *A "Mos patriae"* p. 282sqq.

[179] Since folio n. 126 is missing, the end of the "ordo baptismi" and the beginning of the "exorcismus salis et aquae" are missing.

[180] Here Bartoniek (see above, footnote 174) is inaccurate: according to her description 1^v begins with the *Gloria in excelsis,* whereas it is found on 2^r, after the *Benedicamus Domino* intonations and the Creed.

[181] To these is added in the Pálóczi Missal and the 1484 Missal the devotional prayer "Omnipotens et misericors Deus ecce accedo"; and in the latter Missal the *Oratio sancti Ambrosii* ("Summe sacerdos") follows.

[182] *Dum ponit vinum et aquam in calicem.*

[183] *Dum ponit vinum et aquam in calicem.*

[184] *Dum infudit vinum et aquam in calicem.*

[185] A given accidental lapse (incorrect interpretation of a partial deletion) might also be related to the fact that the "commixtio vini et aquae" is followed by special orations in a Missal produced for

The Calendar

Both the *Missale Notatum* [186] and the *Pálóczi Missal* has a saint or some other feast for each day of the year. The latter, on the other hand, in the *de sanctis* section gives the propers of the saints—similarly to the 1484 Missal—in a much reduced number. This tendency of "rarefaction" is also evident in the Calendar of the 1484 Missal (for some further details, see the analysis of the *sanctorale*). Of course, the Calendar and the *de sanctis* section do not completely overlap (there are some saints in the Calendar who do not feature in the sanctorale, not even on the level of commemorations, and vice versa); a comprehensive study of this will have to be deferred until the complete liturgical material is made available and has been analysed.[187] — The sole exception is that of St Bernard of Clairvaux whose feast the Calendar gives on 21 August, while the propers for its Mass are found at the end of the votive Masses, that is, plainly in the appendix. The feast of King St Stephen on 20th August meant a problematic conflict with the feast of St Bernard. For some time the latter feast could simply remain "suppressed": this phase is indicated by its inclusion among the appendices, already in the Missal of Archbishop Pálóczi.[188] This problem was solved by Archbishop John (János) Beckensloer (1474–1476) a few years before the publication of the printed Missal by transferring the feast of St Bernard to 17 March.[189] However, the 1484 Missal does not give this change! Was the printing simply forgotten by those preparing it? It seems that such an attention to detail was generally not expected from typographers at the time; old exemplars continued to be copied, and the ordinary had to be consulted for such corrections (as well).

---

episcopal usage (as in the Pálóczi Missal, e.g. for the sandals, ring, and crosier), whereas these prayers were unnecessary if the book had been intended to be used for parish liturgies.

[186] In this manuscript, only the calendar pages covering the period from September to December are extant. Unfortunately, the calendar items in rubrum (that is, the more important feasts), the *auri numeri,* the letters *A* from the *litterae dominicales,* and the series according to the Roman Calendar are missing, as well as a number of other possible notes in rubrum (see the description of the Calendar of the 1484 Missal, pp. XXXV–XXXVI).

[187] At this point a proper examination of some other aspects of the Calendar has to be deferred; here it can only be pointed out that the 1484 Missal shows a high degree of similarity with the Pálóczi Breviary (not with the Missal) as regards the additional data included in the Calendar, or for that matter, with reference to the marginal notes, which are of historical import.

[188] In the *MissNot* the collect "Perfice in nobis" is included as a marginal, the other two orations (to the holy abbot Benedict) are only briefly indicated.

[189] Similarly to the feast of Hilarius. As to the two feasts transferred to March, see consecutively in the *Ordinarius Strigoniensis:* "De sancto Hilario confessore, cuius festum mandavit Ioannes Flans archiepiscopus Strigonii celebrari 14 die mensis Martii … De sancto Bernardo abbate et doctore, cuius festum instituit celebrari praedictus Ioannes archiepiscopus 17 die mensis Martii …"

The temporale

Here we cannot concern ourselves with the minor—or, as regards the choice of items and their arrangement, not insignificant—proper features of the substantially more or less uniform European repertory of readings and orations, or with the Alleluia repertory, highly variable even within the same tradition. (As to the sequences, see the treatment of the "Prosarium".) For the moment, orientation in this regard is helped by the indices. The Esztergom Missals from the middle and end of the 15th century seem to be the organic developments of the 14th-century normative manuscripts in spite of the abandonment of some archaic features (e.g. the 1484 Missal, just like the Pálóczi Missal, does not contain the Mass for the octave of Whitsunday or the benediction of grapes on the feast of the Transfiguration[190]). The *ordines* continuing the Hungarian rubrical traditions both in language and content deserve special attention (Ash Wednesday, Palm Sunday, Good Friday, Holy Saturday, as well as Candlemas in the *sanctorale*).[191]

The sanctorale

The number of saints celebrated with special propers (approx. 210) in the 14th-century *Missale Notatum* is reduced later by 33 per cent (not to mention the changed material of some of the feasts).[192] Two thirds of the feasts later introduced in the margins (approx. 15)[193] were included at their "proper places", and there are 13 additional feasts.[194] (Concerning the new form of the Mass of the Transfiguration, see p. XXVI; as to the feast of St Bernard of Clairvaux, see p. XLII.) Albeit between two books separated by a period of 150 years we must make allowance for more complex relationships than simply that of omission, supplementation/insertion, and introduction of new feasts,[195] it is noticeable that the veneration of some saints has declined

[190] *MissNot* 261v.

[191] Their analysis and synoptic edition is FÖLDVÁRY: *Fragmenta Pontificalis antiqui Strigoniensis,* for an explicit treatment of the question, see idem: "Unknown Fragments".

[192] E.g. Basilii et Columbe, Genofeve, Sotheris, Castoris, Rovdberti, Iuvenalis, Gengolfi, Modoaldi, Basilii et Aniani, Albani, Udalrici, Goaris, Praxedis, Nazarii et Celsi, Rufi, Remacli, Apri, Emmerami, Pelagie, Lupentii, Vedasti et Amandi, Eucharii, Sostonis (original spellings).

[193] Among them: Dorotheae, Apolloniae, 10 000 militum martyrum, Visitationis BMV, sanctae Mariae ad Nivem, Clarae, Bernardi, Cerbonii.

[194] Among the additional feasts there are both older and later, hence they do not necessarily represent "innovations" compared to the 14th century books: e.g. St Thomas de Aquino, Translatio Francisci, Inventio dexterae sancti Stephani regis, Hedwiga ducissa Poloniae, Abdon et Sennen.

[195] For example, we must consider the possibility that the 14th-century book presents a more ample repertory that allows for individual selection.

and the number of those saints who are celebrated with *de commune* material has increased. The end result is confirmed also by other books, especially the Ordinal.

In the *sanctorale* (and parallel to this, partly in the *prosarium,* which is always a key indication of the importance of the given saint or feastday) there are some earlier feasts that deserve special attention ("Divisio apostolorum", 15 Iul., Hung. "apostolok oszlása", Demetrius, 26 Oct.), characteristic items are the typically Hungarian feasts (Inventio dextrae Stephani regis,[196] 30 Mai., Ladislaus rex,[197] 27 Iun., Andreas et Benedictus,[198] 17 Iul., Depositio Ladislai regis, 29 Iul., Stephanus rex, 20 Aug., octava sancti Stephani regis, 27 Aug., Depositio Emerici ducis, 2 Sep., Emericus dux,[199] 5 Nov., De sancta Elisabeth vidua,[200] 19 Nov.), and the feasts of the Central European saints enjoying special veneration in Hungary (Adalbertus, 23 Apr.,[201] Stanislaus,[202] 8 Mai., 6 Oct., Gerardus,[203] 24 Sep., Venceslaus,[204] 28 Sep., Translatio Adalberti, 6 Nov.).

The *de commune* and votive Masses

The extent of the *de commune* part and the elaboration of some of its sections stand out in comparison with the 14th-century *Missale Notatum.* With the exception of some minor differences, the *de commune* part is substantially identical to the material and arrangement of the so-called Pálóczi Missal: Introits, the three Mass orations—

[196] King St Stephen I of the Árpád dynasty (c. 975–1038, reigned 1000–1038, Hungarian, Szent István király), the founder of the Christian Hungarian Kingdom.

[197] King St Ladislas I of the Árpád dynasty (c. 1040–1095, reigned 1077–1095; Hungarian, Szent László király), the initiator of the canonisation (in 1083) of the first three Hungarian saints (Stephen, Emeric, Gerard), who repelled the Cuman incursion into Hungary.

[198] 11th-century hermits in the county of Nyitra, Upper Hungary (Hung: András/Szórád és Benedek).

[199] Prince St Emeric (c. 1007–1031; Hungarian, Szent Imre herceg), the son of St Stephen, venerated for his perfect chastity, who died in a hunting accident.

[200] St Elisabeth of Hungary (of the Árpád dynasty; 1207–1231; Hungarian, Árpád-házi Szent Erzsébet), the daughter of King Andrew I (Hungarian, András or Endre), the wife of Ludwig, Landgrave of Thüringen (canonised in 1235).

[201] St Adalbert (in Czech: Vojtěch; c. 956–997): the Bishop of Prague who undertook a mission among the Hungarians between 992–994. In 997 he suffered martyrdom at the hands of the Prussians. Adalbert christened Vajk, who later became King St Stephen, and his father, Duke Géza. Since the reign of St Stephen, Adalbert is the principal patron of the archdiocese of Esztergom.

[202] St Stanislas (Hungarian, Szaniszló), the Archbishop of Krakow who suffered martyrdom in 1079.

[203] St Gerard, a Venetian-born Benedictine monk (Hungarian, Gellért), who became the first bishop of the diocese of Csanád, and was martyred at Buda by pagan Hungarians in 1046.

[204] St Wenceslaus (Václav), Duke of Bohemia (c. 907–935; king: 921–929; Hungarian, Vencel), the national patron saint of the Czechs (medieval Hungarian Missals contained even the feast of the translation of his relics on 4 March).

one after the other, sometimes in more series—the Epistles and the Gospels, and in between or after them the other sung items (if there are more, one after the other in a series). The end of the votive Masses, in fact, form an appendix.[205]

The Sequentiary

Compared to the 78 sequences[206] of the *Missale Notatum,* the Pálóczi Missal and the 1484 Missal which, at least in this regard, is almost identical to it (apart from the order of two Easter *prosae,*[207] the incompleteness of the Pálóczi Missal,[208] and some minor textual discrepancies) kept 39 sequences, exactly half of the material in the Sequentiary of the 14th century book. In addition, there are 10 other sequences that are not found in the *Missale Notatum.* The Prose of the Transfiguration[209] is given in both later Missals[210] at the feast itself. Despite the great variability and evident fluctuation of the Prose material, the picture we get based upon the *Missale Notatum*[211] is that the nucleus of the Esztergom sequence collection is made up of approximately 40 standard items (about a half of them from the ancient, Notkerian or Sankt Gallen-style, which proves the antique and conservative character of the Hungarian Prose repertory).[212] The late 15th century repertory[213] appears to be but a simple reduction of the 14th century sequentiary: a considerable portion of the optional items given for particular days and the seasonal Marian sequences were "left out", and many sequences proper to individual saints were dropped in favour of the *de commune* material.

[205] As regards the transfer of the new Mass of the Transfiguration to its old proper place, and the disappearance of the blessing of grapes, see p. XXVI, concerning the Mass of St Bernard of Clairvaux, see p. XLIII.

[206] In *MissNot* the term "sequentia" is used.

[207] *Mane prima, Mundi renovatio.*

[208] The Pálóczi Missal is incomplete at the last but one verse line of the sequence *Ave sidus lux dierum* (De beata Virgine); supposedly the *Psallat Ecclesia* of the Dedication could likewise have been a part of it, see footnote n. 176.

[209] See above, p. XXVI.

[210] In the Pálóczi Missal, as mentioned, footnote n. 123, at the very end of the votive masses.

[211] SZENDREI: *Breviarium Notatum Strigoniense saeculi XIII* pp. 37–38.

[212] See RAJECZKY: *Melodiarium Hungariae Medii Aevi* I Pótkötet pp. 16–23. He speaks about 58 standard items, among them about 33 ancient, and 25 new (Saint Victorian) style. Of the 51 items of our Missal 24 are ancient style sequences.

[213] For comparison, in the Bakócz Gradual (end of the 15th or beginning of the 16th century), there are 53 sequences. The bulk of the Prosarium is common material but 7 items are not found in earlier sources, while 2 other sequences are actually contained in the 1484 Missal.

The particular features in the arrangement of the Prosarium also affirm its pertinence to the appendices. In the first place, the *temporale* and the *sanctorale* are partly mixed here, in the second, the Sequentiary begins with Advent (an Advent sequence dedicated to the Blessed Virgin) and the list of saints theoretically begins in January (in fact, with Candlemas, Adalbertus, Georgius), and ends with Sts Andrew and Nicolas, before the "de commune" sequences.

The tropes

The entire Hungarian and especially the Esztergom liturgical tradition is characterised by a rather conservative and strongly adverse attitude towards troping (especially in the Mass).[214] We do not find in the 1484 Missal even the four troped lessons given in the appendix of the *Missale Notatum,*[215] the usual troped insertions are only found in the *Gloria* of the introductory part (cf. *MissNot* 326^{v}), and the "prose" *Iam domnus optatas* for the "returning of the Alleluia" in the Mass of Holy Saturday (71^{r}).

Liturgical terminology

The Latin liturgical terminology of the book (including the appellation of the items and the language of the rubrics) is essentially in accordance with the tradition of Esztergom manuscripts. We now highlight only a few peculiarities.

It is noteworthy that instead of *officium,* which is general in the *Missale Notatum Strigoniense ante 1341,* in the 1484 Missal we generally find (if it is written) the word *Introitus* (the two exceptions: *Corpus Christi* and *Philippi et Iacobi*). The exact period of the change in terminology will have to be examined later. On some occasions, for example in the syntagma: *totum officium,* the word *officium* denotes the whole Mass, its proprium,[216] or a part of it.[217] (This is also the basis for using it as an equivalent of *Introitus.*)

Moreover, the neuter *secretum* occurs rather often (it could be even more frequent than it appears from the present textual edition because here the abbreviation was always expanded in the form *secreta,* as was the more general use in Europe), and in reference to the commemoration assigned for the same day, the 1484 edition always used *aliud secretum* (the latter word in an abbreviated form, too).

[214] SZENDREI: "Tropenbestand …"

[215] *MissNot* 365^{v}sqq.

[216] Of the Mass of St Emeric, 161^{v}: "Totum officium require ante Nativitatem sanctae Mariae."

[217] E.g. in the Mass of *Sanctorum septem dormientium,* upon finding the Introit in the rubrics, while the oration is written out at its proper place, the following rubric is given on 141^{v}: "Secretum et totum officium require de septem fratribus."

The term *postcommunio* never occurs, instead we always find *complenda*. The equivalent term used for the sequence is always *prosa*. The "normalised" term *litania* of our edition is originally spelled *letania* in the incunabulum.

As to these features, it is in substantial agreement with the Pálóczi Missal.

The textual layers of the gradual, the lectionary and the sacramentary

Due to the introductory nature of this volume and the incompleteness of antecedent research, it appears reasonable to refrain from drawing hasty conclusions. The least problematic area is certainly that of the sung items (especially rhymed metric verses)—and on the previous pages we have made quite a few statements in this regard—because in the last decades musicological research and the study of medieval literature in Hungary have paid special attention to questions of liturgical history and, most of all, to the analysis of the available Hungarian material. It will be necessary to continue the studies of László Mezey, Béla Holl,[218] and others in order to establish which pieces of liturgical poetry have been composed in Hungary and to determine the most authentic form of these texts. This process will result in the compilation of a new "Hymnarium"[219] (including, of course, the hymns of the Divine Office as well). It will be likewise indispensable to identify the particular features of those pieces that form part of an international repertory (as regards, for example, the textual variants and the particular choice of strophes). The systematic study of the lectionary (according to the classification of Theodor Klauser and Antoine Chavasse[220]) must be deferred until a later time when the entire Hungarian Mass material, from the very beginning until the late Middle Ages, will already have been thoroughly analysed. The classification of the orations is also a task that will have to be completed sometime in the future. The three main categories in this classification will be the following: material adopted from the Sacramentarium Gregorianum (type Hadrianum) and its supplement (Supplementum Anianense), orations from the Frankish Sacramentarium Gelasianum, and finally those items that were composed (for example, in Hungary) during the High and Late Middle Ages. Nonetheless, based on the process of identification that textual criticism now affords us, it may be concluded that the 1484 Missal, which may be viewed as a representative product of the medieval Hungarian liturgy's long history, actually contains the texts of all three of the abovementioned sources.

[218] See footnotes n. 33 and n. 44.

[219] See footnotes n. 24 and n. 44.

[220] KLAUSER: *Das römische Capitulare Evangeliorum;* CHAVASSE: "Les plus anciens types du lectionnaire …"

Traces of use

An interesting and fruitful field for future study will be the examination of the traces of use in the extant copies. Among the numerous examples, we mention only a few.

Musical notation. Koberger's workshop did not print any musical notation; at the appropriate places corresponding to the Tridentine Missal, sufficient space was left for them. In the copy of Inc. 177 we find notations at the following places:[221] the *Gloria* and *Credo* intonations of the first page (with great care), then (less carefully, manifestly by another hand) the conclusions ("Per omnia saecula saeculorum. Amen") of the Prefaces and the Canon, the solemn *Pater noster* with the introduction "Oremus. Praeceptis …" (the "ferialibus diebus" *Pater noster* is not notated), as well as the "Per omnia saecula saeculorum" conclusion and the "Pax Domini …" after the *fractio panis.* At the same time, the following spaces were left empty: the notation lines for the *Exsultet,* the "Per omnia" at the blessing of the baptismal font, and the melody of the "descendet in hanc plenitudinem fontis virtus Spiritus Sancti".

There are some further intonations[222] that are written in by hand as marginalia (in different hands and at different levels of skill) at Christmas,[223] Maundy Thursday,[224] Holy Friday,[225] and Holy Saturday,[226] which is an obvious indication that this book was not used (only) for private Masses. In the copy of 177b, on the other hand, there is not a single musical note. This fact—along with other characteristics (philological notes, corrections, dirty fingerprints)—suggests private use.

All the musical notes were written in the Metz Gothic[227] notation, but in its more "cursive" and less decorative variations, corresponding to practical needs.

[221] As to the notes and other insertions RADÓ: *Nyomtatott liturgikus könyveink kézírásos bejegyzései* passim.

[222] Cf. RADÓ: *Nyomtatott liturgikus könyveink kézírásos bejegyzései* pp. 61–62.

[223] E.g. Underneath the column of the Christmas Mass "Missa in galli cantu" in the Inc. 177 on folio 6^{v}: "Ad Ps.: Quem vidistis pastores dicite" and "Ad Benedictus: Gloria in excelsis Deo" as the necessary intonations of Lauds to be sung by the priest before the Communio.

[224] 59^{r}: the intonation of the Communio "Dominus Iesus, postquam cenavit cum discipulis" and among the Vesperal antiphons featured in the book, the intonations of the first antiphon "Calicem salutaris" and of the fifth, "Cenantibus autem".

[225] 64^{r}: at the bottom of the page the beginning of the Communio "Hoc corpus, quod pro vobis tradetur, hic calix" is notated (cf. in the rubrics: "cantante ipso communionem".).

[226] 71^{r}: the intonation of the "Alleluia alleluia alleluia" antiphon of Vespers ("Cum communicaverit sacerdos et populus, cantor incipiat ad vesperas antiphonam …).

[227] SZENDREI: *A magyar középkor hangjegyes forrásai* p. 78 (M 55).

Textual emendations and supplementations. Here and there we did, in fact, draw ideas from, or felt confirmed by, the corrections and marginal notes of a philological nature. However, at this early stage of research we must maintain a cautious attitude.[228] Since the entire text can be considered the result of a careful editorial process, and, on the other hand, probably because some corrections had been made automatically by the users, it is not at all surprising that the emendations (written above words) or the deletions are rarer than was, in fact, warranted. (Particularly evident is the uncorrected state of some hardly comprehensible orations.)[229]

It is worthy of note that in the *sanctorale* of copy n. 177 there is not a single correction of this sort. The possible identification of the sources of emendations and supplementations (a prototype from Esztergom, a manuscript copy of this prototype, other liturgical books, an independent Bible text, or simply the judgement of well-informed common sense) will be the task of further studies.

Occasionally, we find an additional oblique hyphen above the hyphens at the end of the lines.[230] As of yet, we do not understand exactly the logic of this application, since the supplementing of single missing hyphens occurs only rarely.[231]

We also encounter in the case of many vertical lines next to each other in a row, a double acute accent above the letter *u (ű),*[232] which is meant to assist the reader in deciphering the text.

It is considered an example of philological improvement that one of the users of 177b quite regularly furnishes, mostly as marginalia, the chapter numbers of biblical pericopes (which, in fact, becomes a regular practice later in the edition of Esztergom Missals). In copy Inc. 177 we do not find such entries.

Other types of emendations are very infrequent.[233] Even the insertions of a rubrical nature written in by hand are quite sporadic.[234]

[228] See in the apparatus criticus, passim.

[229] E.g. the *secreta* of the Thursday after Ash Wednesday (18^{v}) which is rendered incomprehensible by the missing "placatus intende". Is it possible that it was automatically supplemented from the secreta of the fourth Sunday of Advent (5^{v})? At any rate, in the Inc. 177b of the OSzK one contemporary user wrote it in by hand.

[230] Inc. 177: 60^{r}.

[231] Inc. 177: 60^{v}.

[232] Inc. 177: 60^{r}: right column, in lines one below the other: *iűnctus, nűmerum.*

[233] 2^{r}, Adv/d2. A strange case of supplementary notation pertaining to the main text is the "Et pax Dei, quae exsuperat omnem sensum" as the expanded, continued text of the Psalm verse of the Introit — it documents the forgetfulness of medieval clerics.

[234] On Maundy Thursday 58^{v}: "tres hostiae hodie consecrantur magnae, una pro praesenti missa, secunda pro crastina die, tertia pro sepulcro".

Insertions written by hand. Five additional sequences were written in, as if appended to the Prosarium, on the unnumbered folio$^{r–v}$ ([$D_{10}$$^{r–v}$]) following the colophon; it can be assumed this was done by a later user.[235]

After two empty pages, with lines already included for texts to be written in later, the sung items, orations, and two readings with rubrics of the "Officium missae Immaculatae Conceptionis Virginis gloriosae Mariae"[236] were written in (by another hand) into the one and a half columns of the unnumbered [D_{10}^{r}]. Except for the reading *Dominus possedit,* every other item[237] is different from the Mass given in the 1484 Missal at the appropriate place (8 Dec.) of the sanctorale, which happens to be identical, with the sole exception of the communio (*Dilexisti iustitiam,* 297$^{r–v}$), to the material of the *Missale Notatum ante 1341*. It is to be noted that even the three short Marian tropes of the *Gloria* are included.[238]

Finally, in the right-hand column of [E_3^{r}] and in its continuation on the next page we find the festal Mass of the Presentation of the Blessed Virgin with the incipit "De Praesentatione gloriosissimae Virginis Mariae in templum",[239] including the texts of the sung items: introitus, graduale (in rubrics), Alleluia, the sequence *Altissima providente* with the title "Sequentia", offertory and communion; the readings and the Preface are in rubrics, and finally the orations again with their complete texts. By the same hand and in rubrum the title of the feast "Praesentatio Virginis Mariae" was inserted in the Calendar at 21 November.

It is interesting that the different authors of both insertions tried to follow in their handwriting the typography of the book: even the various sizes of the letters and the colouring of the initial letters follow the same pattern.

[235] "In conversione sancti Pauli" *Dixit Dominus ex Basan,* "De sancta Anna" *Summi Patris gratia,* "De Nativitate beatae Mariae Virginis" *Stirpe Maria regia,* "Undecim milium virginum" *Virginalis turmae sexus,* "De sancta Elisabeth" *Gaude Sion quod egressus.*

[236] Later it must be examined what the exact relationship is between this material and the general extension of the feast in 1476 by Pope Sixtus IV. In any case the list of items in the late 15th-century *Ordinarius Strigoniensis* is identical to the 1484 Missal.

[237] *Introitus:* Egredimini et videte, Gloria *cum tropis, Oratio:* Deus qui per immaculatam Virginis conceptionem, *Lectio libri Sapientiae:* Dominus possedit me, *Graduale:* Qualis est dilecta mea, Alleluia. Veni regina nostra, *Secundum Lucam:* Loquente Iesu ad turbas extollens vocem, *Offertorium:* Hortus conclusus, *Secreta:* Suscipere digneris temetipsum … rogamus, *Communio:* Gloriosa dicta sunt, *Complenda:* Odorem Domine.

[238] Gloria in excelsis Deo. Et in terra pax *etc.* Quoniam tu solus Sanctus. Mariam praeservasti. Tu solus Dominus. Mariam fabricasti. Tu solus Altissimus. Mariam sublimasti. Iesu Christe. Cum Sancto.

[239] We may suppose that if the feast was officially introduced by Pius IV (1559–1565), then abolished by St Pius V (1566–1572), and finally reintroduced by Sixtus V (1585–1590); the material of the feast (which had already been celebrated in Hungary in earlier time) was written in either during the pontificate of Pius IV or that of Sixtus V.

At the end of the *de commune* (or, in effect, already in the votive) part, on the remaining half column following the Mass of St Bernard of Claivaux (191r), yet another hand wrote in the three orations of the same feast of the Presentation of the Blessed Virgin[240] (which are different from the ones in the additional notes at the end of the book!).

The turning of the pages. The page marker tabs of the book seem to have been made of the same leather or one very similar to that used for the binding. Almost all of these tabs are still in the incunabulum; even those that have been lost or torn out with the pages have left their traces.[241]

Despite the page marker tabs and the fact that the Missal was supposedly used for the most part in a formal liturgical setting, on the margins of some pages there are smears caused by greasy and dirty fingers (this is especially noticeable on the lower corner of the Canon pages, where even the last tab has been torn); and particularly at the Mass of the Dead (*missa communis pro defunctis,* 189r) the entire page shows noticeable discolouration—possibly because this is the place where the book was most often left open on the altar. (While the smudging of the Canon pages seems strange, given that above all during the Canon the celebrant or his assistant—deacon or master of ceremonies—had to use special care not to touch the pages but only the tabs, the discolouration of the page with the Mass of the Dead is quite understandable, since even in modern times the Requiem Mass has been the most frequently celebrated Mass, and before chanted or solemn liturgies the Missal had to be placed on the altar open at the appropriate page.) At the Mass of the Dead "in anniversario" the bottom of the folio (190) has been partially torn, the edge is rather worn and smeared with fingerprints. The same can be observed on the copy of 177b as well.

[240] "Deus qui beatam Virginem Mariam in templum. Haec munera quaesumus Domine beatae Mariae Virginis intercessione. Sacramenta quae sumpsimus Domine beatae Mariae semper Virginis intercessione."

[241] The copy Inc. 177 of the OSzK has page marker tabs mostly, of course, at the Mass Canon, but the other ones are also inserted at the most logical places: principal Mass of Christmas, Ash Wednesday, beginning of the Prefaces, Crucifixion, Te igitur, on the 5 folios of the Canon, principal Mass of Easter, (the last has been torn out, but its impression is still discernible on the last folio of the Canon and on 81), Corpus Christi, sanctorale, Adalbert, commune sanctorum, de martyribus, de virginibus, de beata Virgine, pro omni gradu ecclesiastico, pro seipso etc., prosarium. From this it is clear that the function of the tabs was not only to make turning the pages easier (since from the consecration on and until after the ablutions the priest was not allowed to use his so-called "canonical digits", that is, his thumb and index fingers, thus he had to turn the page using only the middle and ring fingers) but they also served as page markers.

THE PRINCIPLES OF THIS EDITION

This edition has the purpose of (1) disclosing the actual content of a major source for the Hungarian (Esztergom) liturgical tradition, (2) of presenting it in a critically revised form suitable for philological, literary, historical and other research; (3) there is also the hope of contributing to the creation of a digital database in the near future, and (4) of introducing it generally in a more familiar form, approximating the familiar layout of the Tridentine books, (5) while taking care to preserve to the greatest extent possible the particular design and layout of this 15th-century incunabulum. These (partly antithetical) purposes could only be realised with some compromises and with some hardly avoidable inconsistencies. In the following, we intend to point to and explain these inconsistencies.

The main areas of adjusting the original format to modern expectations (in descending order as regards the extent of modifications) were: typography, expanding abbreviations, spelling, interpunctuation, the supplementation of missing items (insofar as we were concerned) for purposes of standardisation, the specification of biblical references, the correction of printing errors (in short, the restitution of the text in accordance with the original author's intent).

As far as typography: the few facsimile pages included provide sufficient information for a general view regarding the typographical appearance of the incunabulum, which displays the typical functional and aesthetic characteristics of manuscript books. Although in its own way the book is rather perspicuously organised, different information is often densely crowded together in one line: the end of an item, the name of a day (or, for example, the incipit of an item, and the rubric determining its genre), the title of the following item, or possibly its incipit. It seems that this was done not so much on account of the frugal use of space and material, but rather in accordance with the typographical preferences of the age whereby a rather compact text and page profile was preferred. We tried to apply a perspicuous order to the text, in the vein of the familiar layout of Tridentine books. (This was justified not only by practical considerations but also by the typographical development in later editions of the Missale Strigoniense.)

The rubrum is also an important means of breaking up or highlighting certain parts of the text. Nevertheless, we only kept the rubrum of the original in part, having it printed in italic type. We kept it in the (full or abbreviated) names of sung liturgical items (e.g. *Introitus*, *Ps.*)—except for the *Alleluia,* which happens to be rubrum in the incunabulum but, similarly to the Tridentine books, we consider the word Alle-

luia as a sung text and thus practically we integrated it (with its verse) within the item of the Gradual[242]—in terms designating the different genres of readings and orations (e.g., *Epistula*, *Secreta*), in the rubrics excepting the incipits included in them (Gloria *dicitur*). On the other hand, we capitalised the "titles" (actual beginning) of larger units; the names of liturgical days and similar textual units are in bold, while the beginnings of paragraphs and the colophon are in small capitals. We decided to use spacing in order to distinguish the tropes of the *Gloria* ([a_2^r]). We did not indicate the initials (either the handpainted or printed red, and handpainted blue initial letters); the sole exception is the letter T in the beginning of the Mass Canon's *Te igitur* which, according to a contemporary interpretation, represented the Holy Cross. In the calendar we indicate every rubrum in italics (except for the alternatively red and blue KL capitals, which are in bold drop caps). Here—following modern parallels—we also applied the particular solution of using table lines to guide the eyes of the reader, and for the sake of separating individual saints or additional notes we included vertical intersecting lines (|).

It is typical of manuscript books containing sung items, that the texts to be sung are arranged in lines with even spacing and in a smaller font, as if to make space for the insertion of neumes—even when a four-line staff was used. We did not follow this tradition, nor the use of a larger font for the Mass Canon, nor the habit of using capitals for the first letter after illuminated initials or other initial letters (this pertains to typography and not to spelling).

We did not keep the original edition's folio-numbering on the top of the page and in Roman numerals; instead we inserted these numbers within the text itself, and, for the sake of clarity, bold faced and in between / /; the verso pages and the the rather frequent lapses and mistakes, are signalled by [ ].

As to expanding abbreviations, in certain words both the customary abbreviations indicated by "nasal signs", commas, or similar graphemes (the logograms, such as the sign for *Christ-*), and the abbreviations by means of a period at the end of the word (especially in the names of different liturgical items, in Introit Psalms, or the concluding formulas of orations), we expanded without any specific allusion. The abbreviation *V.* was expanded if it stood for the Versicle as an item, but not if it introduced only verses (in the Gradual or the Tract). Similarly, we kept the abbreviation *Ps.* in reference to the Psalms of the Introit (even if the text thus introduced was not taken from the Book of Psalms). For the other abbreviations, see below.

[242] In our edition the Alleluia is included as an incipit, thus unitalicised, in ceremonial instructions. When in the Easter season it stands in place of the Gradual Psalm, we consider it an item denomination, hence it is italicised.

The 1484 edition, if the words are given in its entirety, uses *secreta* or *secretum* alternatively, but if the prayer is only a commemoration, it is always referred to as *aliud* or *aliud secretum*. Since occasionally it occurs that after the form *secreta* we find *aliud secretum*, in case of an abbreviated form, the abbreviation is always expanded in the more widespread feminine variant.

With regard to spelling: generally speaking, the spelling is normalised according to modern philological standards. The words are written (in terms of letters, separation or composition) mostly according to the *Thesaurus Linguae Latinae* and the *Oxford Latin Dictionary* (with some deliberate differences).[243] In the spelling of the names of saints mostly the new Roman Martyrology[244] is followed and the Index includes the 1484 edition's own versions, which, it seems, more or less reflect the Hungarian liturgical spelling of Latin names (presumably influenced by the vernacularised forms, e.g. *Pangratius* ↔ Hung. *Pongrác, Ipolitus* ↔ Hung. *Ipoly*). If, however, the new Martyrology—in our opinion, without sufficient reason—gives a very different form, we decided to use the older, more traditional spelling, or a form rather close to it (with the "official spelling" separately indicated in the index). As to the use of upper or lower case for *sanctus, beatus,* and similar adjectives, or for the different names of God, Jesus, angels, and holy objects,[245] we mostly followed the modern Vatican editions, occasionally with individual discrepancies. Quite often we had to deviate from the Nuremberg edition in the separation and composition of words.[246] In the spelling of Hebrew and Aramaic names or words we followed, not without some inconsistencies, the publically available editions of the Vulgata (Clementina). Undoubtedly, this could be considered a loss with regard to the history of orthography, but it greatly facilitates the comparative study of different texts and the digital search function. We decided not to follow the original spelling especially because on many points it reflects the philological standards of the Koberger workshop in Nuremberg,[247] rather than that of the

[243] *Genitrix, intellig-*. In case the spelling of a word could not be decided from the *ThLL*, we opted for the form more consonant with the Missal, e.g. *brachium, inchoo*. For other differences, see the following footnotes.

[244] *Martyrologium Romanum*. See Bibliography.

[245] Even in this area, the spelling of the Nuremberg edition exhibits a number of individual, or even odd, characteristics that have no counterparts in Hungarian liturgical books.

[246] E.g. *Spiritussanctus*. On account of the widespread usage of these structures in late and medieval Latinity, we never separated adverbs combined with prepositions, (e.g. *alonge, desuperius*). (For the most part, the Nuremberg workshop did the same.)

[247] E.g. the word *flamma* and its derivatives are always written as *flama;* the *ad-* praeverbium consistently assimilates as *am-* before a word beginning with *m* (e.g. *amministro*). According to the classical and the "humanistic" spelling (which was normalised in view of the classical), in verbal nouns ending

Latinity of Hungary (even the standards applied at the Stuchs workshop, in the same city and in the same period, greatly differ from Koberger's).[248]

Roman numerals were only kept in the calendar.

As regards the separation of syllables: we were mindful of the strict rules of etymology *(soll-emnis)*, and also of the clusters of consonants in the beginning of Greek words (e.g. *mna,* and thus *solle-mnis*).

Concerning the difficult question of *interpunctuation,* we followed partly the principles of the Nuremberg edition, although in part we decided to introduce changes in favour of standardisation, making allowance for the fact that the later editions conformed more and more to the Renaissance humanist principles (on the basis of which the modern spelling has been developed). Our most important resolve was to follow, in our own way and with some sensible changes, the different interpunctuation used in the case of different types of texts, as was done also in the Nuremberg edition.

At the end of the sentence in prosetexts (biblical passages and orations) the Nuremberg edition uses a full stop (period), and in biblical readings in case of a question, a question mark. That this is not a mark of interpunctuation, but rather an indication for the formula of recitation is proved by the fact that in sung genres the question mark is not used even after originally interrogative sentences). Within the sentence the text most often has a full stop (rarely a colon, but without any distinguishing intent, and only in the prosaic genres), which is followed by a word beginning with a lower case letter (unless the word following is a proper name, in which case the interpunctuation can be interpreted in two different ways, and for its proper interpretation earlier sources have to be consulted). This sort of internal division we indicated consistently with a colon (thus, :), which in fact became the general custom in later editions. It also occurs that after a question mark—especially if another question follows—the text continues with a lower case letter, and this we kept in the present edition, as well. The incunabulum does not use any other interpunctuation, thus the use of commas has no precedent in the original text, and in each case it represents our editorial decision. In accordance with the original, we did not use exclamation marks (!), semicolons (;), or hyphens (—).

---

with *-tio* (e.g. *invocatio, benedictio, inventio*) and *-(n)tia* (e.g. *indulgentia*), as well as in other cases, the letter *t* is used deliberately and without exception in the 1484 Missal. At the same time, instead of the *-ti-* letter-combination of the classical form, the incunabulum has *-ci-* in proper names (e.g. *Marcius, Servacius*), in a lot of non-derived (e.g. *nuncius, spacium, vicium*) and derived (e.g. *tercius*) words, or in the case of the *-(i)tia* denominal suffix (e.g. *iusticia, laeticia, malitia*).

[248] A detailed study of the spelling in our incunabula and of the principles of normalisation may be found in the doctoral thesis of Miklós István FÖLDVÁRY, see p. 291sqq. In the subsidiary volumes of the present series we are planning to publish orthographical studies, as well.

Within the liturgical texts (to be recited, sung, or pronounced in soft prose) this editorial choice generates two different sorts of written form both in the original and the present edition: (1) In most cases the sung items are only concluded with a full stop at the very end of the sentence (there is no question mark here). Internal division (by means of a full stop, followed by a lower case letter) is introduced only rarely and always inconsistently (this was kept in a manner explained above, always with a colon). For further division only commas and no other interpunctuation are used; (2) the 1484 Missal furnished the readings and orations (patently in keeping with the medieval liturgical custom) with full stops (occasionally with colons serving the same function) followed by lower case letters (perchance by a capitalised proper name) according to the manifold internal divisions determined by the recitation. (The *per. eiusdem* formula has been changed to *Per … eiusdem.*) In the incunabulum we find a full stop or (in readings, if called for) a question mark mostly at the end of a sentence (sometimes this latter had to be added). We note that in readings and identically or similarly structured orations the reader could encounter slightly different interpunctuation. It must also be observed that while the earlier standard liturgical book (the *Missale Notatum ante 1341*) evinces a much more extensive use of interpunctuation, we would have considered any serious "correction" here ill-advised. It is possible that at the time there was much greater freedom in this regard, and it is very likely that the user of the Missal automatically applied further divisions (either according to personal preference or given local traditions). Nor can basic typographical errors be ruled out either.

In those texts of the original that are given in rubrum (in titles and ceremonial instructions) the original interpunctuation (internal full stop or colon) was not kept but adjusted in accordance with modern convention. (Here, in this edition, the colon stands in its present-day function, and is not preceded by a space.) Within the rubrics the incipits of different items contain no interpunctuation in order to facilitate the survey of the lists. If, on the other hand, an entire sentence was quoted (e.g. the formula of imposing the ashes, some items inserted in the *ordines* of the Holy Week, e.g. the *improperia*), we inserted commas at the appropriate places.

In applying commas, we separated not only compound sentences (with coordinated clauses) and complex sentences with a single subordinate clause, but also multiple subordinations (e.g. …, *ut, qui* …), ablative absolutes, infinitives of purpose, *ad* + gerundivum/gerundium), unless the complex word order made it pointless.

In relation to signalling the space left for musical notes (notandum): if it pertains to the entire item, the indication stands before it, but if only to one single sentence or a syntagma, the indication comes after it. The first applies basically to the intonations, the latter to those notated items (such as the *Exsultet,* the Prefaces, and the *Pater Noster*) which are traditionally notated in all Missals, even in our own days.

Concerning the supplementation of missing items: we did not want to alter the original with many supplements, not even with those that later appeared in subsequent liturgical books, for it is very informative to see what and how an incunubulum "abbreviates" (e.g. that it does not usually specify who is to be commemorated). Thus we left even the inconsistencies untouched in the text. Basic familiarity with the Latin (Tridentine) Missal is presumed. (We did not eliminate any of the repetitions, for this too is characteristic of the age of incunabula; e.g., as mentioned, instead of references back or forward in the text, the same longer pericope could be repeated even four times.)

In order to facilitate orientation within a given Mass, we inserted the words such as *introitus, oratio* within bars [ ] as rubrics, but we did not expand the abbreviated forms of longer expressions (thus, in the conclusions of orations, doxologies, responsorial hymn-*repetenda,* first lines of Introit Psalms, etc.). In the Psalm verse of the Introits, the *Haec dies* text of the Gradual, in the Alleluias, and in some other cases … refers to the rest of the text (which has either been given at another place or should be familiar from somewhere else).

The rubrics have been supplemented in square brackets [ ] only in the most necessary places (thus, by inserting the term *introitus* which is frequently missing); hence the abbreviations *V.* and *R.* were mostly disregarded.

The original edition does not have headings, these we included so as to aid the reader using the syntagmas in the original text, but without specifically referencing the supplementation.

If the items or readings were taken more or less directly from the Bible, the citations were referenced in round brackets ( ); this, in fact, had become customary in the later editions. We used the widespread Nestle abbreviation system; in the case of some of the biblical books, however, we included also the usual abbreviation of the Latin Vulgate, which is just as legitimate and more traditional (e.g. 1Sm=1Rg, Sir=Eccli). We did not specify whether a scripture text was taken from the Vulgate or from a former Latin translation (Vetus Latina), or if it was slightly altered in the sung item or given pericope. Within the brackets, first the abbreviation of the biblical book is given, then the number of the chapter, and finally after a comma the number of the verse (e.g. *Ps 44,15*). If a continuous citation includes more than one verse (disregarding some minor lapses), then it is signalled by – (e.g. *Ps 44,15–16*). If the citation is not continuous, leaving out one (half) verse or more, it is indicated by a full stop (e.g. *Ps 44,13.14.15–16*). A new chapter is marked by a preceding semicolon (e.g. *Ps 44,15–16; 45,1*), except if the text is continuous (e.g. Mt 5,15–6,2). In the Introits, at the Psalm verse *ibid.* refers to the same biblical books and chapters, as cited in the Antiphon of the Introit. If the verse of the Gradual is from the same place as the preceding part, it is suggested by *et* (e.g. *Ps 44,15 et 16*). The Tract, however, is considered a continuous Psalm text, and it is indicated accordingly (or in case of a lapse with a full stop).

Pertaining to textual criticism: our text edition is somewhat unusual in the sense that the Latin apparatus criticus is not given at the bottom of the page. The reason for this is that we wanted to place a user-friendly edition in the hands of the reader. Additionally, this more easily accessible edition could eventually become a coursebook for students, as books of the ancient Latin rite are rather difficult to obtain nowadays. If and where necessary, the reasons for individual decisions of textual criticism are in the apparatus criticus, where they are duly explained.

The following brackets were used in our edition:

[ ] for the necessary rubrical supplements (see above, concerning the supplementation of items and for verso pages); square brackets enclose also lost letters or words by the printer;
‹ › angled brackets enclose letters or words to be omitted;
( ) round brackets are used for biblical loci;
// for folio-numbering of the recto pages (see p. LIII);
[[ ]] double square brackets enclose erased letters (only in the critical apparatus).

Within the main text only completions and omissions of syllables, words, or sentences are indicated ([ ], ‹ ›). The apparent mistakes in spelling and other minor errors are only included in the apparatus criticus. Thus, we attribute double spaces in between words, or unnecessary spacing to typographical clumsiness, and they are not indicated explicitly in our text. (The inverted letters, however, are included in the apparatus criticus because in this case, for example, the exchange of n/u would result in a difference of meaning.) In the few places where the lack of full stops at the end of sentences occurred, these were added.

Acknowledgments

First of all, I would like to express my gratitude for the enthusiasm shown by the participants in my seminar on textual editions in 2001 at the Latin Department of the Faculty of Humanities of Loránd Eötvös University. The principles of building a database (the work is being done parallel to this textual edition) were beginning to take shape in an atmosphere of fruitful study. I used some of the transcriptions prepared by the students, of whom I would like to mention by name Miklós István Földváry, who was inspired to pursue liturgical studies as a result of this work, and who has since then become a colleague and associate of mine. He wrote a good part of this introduction. The supervisor of this study and of the editorial principles was Edit Ma-

das, who for many years now has given great support in various scholarly enterprises. The English translation, in the rushed, period of putting the finishing touches on this edition, was undertaken by Ervin János Alácsi. I owe a great debt of gratitude to Peter Doherty who kindly agreed to proofread the English text of this Introduction; I am deeply saddened by his sudden and untimely death of which we were informed while preparing this volume for publication. May he rest in peace! Special recognition is due to the editorial board of the BSMRAe, especially László Szörényi (director) and József Jankovics (head of Department of Renaissance and Baroque) at the Institute of Literary Studies of the Hungarian Academy of Sciences, for taking this series under their auspices. There were also other important contributions without which this volume could never have been published: I gratefully acknowledge the National Széchényi Library for permission to produce and use the facsimiles, Mária Hodosi for her art, and the Argumentum Publishing House (director: József Láng) for their prompt and expert work. I most especially thank István Hiller, Minister of Education and Culture, alumnus of our Latin Department, for supporting the publication of this volume with a significant sum from the ministerial budget devoted to the "Renaissance Year 2008".

(Balázs Déri)

Bibliography

Agendarius. Liber continens ritus et cæremonias … Nagyszombat 1583. (RMK I. 27. — RMNy 528)

AISTLEITNER József: *A győri püspöki nagyobb papnevelő intézet könyvtárának 1500-ig terjedő ősnyomtatványai* [The Incunabula of the Library in the Major Episcopal Seminary of Győr until the Year 1500]. Győr 1932.

AKANTISZ Viktor: *Dr. Todoreszku Gyula és neje, Horváth Aranka Régi Magyar Könyvtára* [The Old Hungarian Library of Dr. Gyula Todoreszku and his Wife, Aranka Horváth]. Budapest 1922.

ANDRIEU, Michel: *Le Pontifical Romain au moyen-âge* I. *Le pontifical Romain du XIIe siècle.* Biblioteca Apostolica Vaticana, Città del Vaticano 1938. (ST 86)

ANDRIEU, Michel: *Le Pontifical Romain au moyen-âge* II. *Le pontifical de la curie romain au XIIIe siècle.* Biblioteca Apostolica Vaticana, Città del Vaticano 1940. (ST 87)

ANDRIEU, Michel: *Le Pontifical Romain au moyen-âge* III. *Le pontifical de Guillaume Durand.* Biblioteca Apostolica Vaticana, Città del Vaticano 1940. (ST 88)

ANDRIEU, Michel: *Le Pontifical Romain au moyen-âge* IV. *Tables alphabétiques.* Biblioteca Apostolica Vaticana, Città del Vaticano 1941. (ST 99)

ANDRIEU, Michel: *Les Ordines Romani du haut moyen âge.* Peeters Publishers, Louvain 1931–1961. (Spicilegium sacrum Lovaniense 11, 23, 24, 28, 29)

BARTONIEK Emma: *Codices Latini medii aevi.* Budapest 1940. (Catalogus Bibliothecae Musaei Nationalis Hungarici 12 — Codices manuscripti latini 1)

BASILIUS MAGNUS: *A költők olvasásáról* — XENOPHON: *Socrates védőbeszéde.* Hasonmás kiadás [Facsimile edition]: 5–44. Transl. RITOÓK Zsigmond: 45–87. Notes of the translator: 89–93. Postface: SOLTÉSZ Zoltánné: 95–159. Budapest 1978.

[BERNOLDUS CONSTANTINIENSIS]: *Micrologus de ecclesiasticis observationibus.* Paris 1853. (PL 151) 973–1022.

BOGENG, G. A. E.: *Geschichte der Buchdruckerkunst* I. *Der Frühdruck.* Demeter-Verlag, Hellerau bei Dresden 1930.

BORONKAI Iván — BELLUS Ibolya — SZOVÁK Kornél: *Lexicon Latinitatis Medii Aevi Hungariae. A magyarországi középkori latinság szótára* I–V. Akadémiai Kiadó, Budapest 1987–.

BORSA Gedeon: "Bibliográfiai adalékok az esztergomi breviárium Mohács előtt nyomtatott kiadásairól" [Bibliographical contributions on the printed editions of the Breviary of Esztergom before Mohács], in *Az Országos Széchényi Könyvtár Évkönyve 1986–1990.* Budapest 1994. 331–350.

BORSA Gedeon: "Ki volt Antonius de Hungaria, az első esztergomi misekönyv megrendelője?" [Who was Antonius de Hungaria who ordered the first Missal of Esztergom?], *Magyar Könyvszemle* CXVII (2001) 204–205.

Breviarium Romanum Ex Decreto Sacrosancti Concilii Tridentini restitutum. Pii V. Pont. Max. iussu editum. Apud Paulum Manutium, Roma 1568. = Manlio SODI — Achille Maria TRIACCA: *Breviarium Romanum. Editio princeps (1568).* Libreria Editrice Vaticana, Città del Vaticano 1999. (Monumenta Liturgica Concilii Tridentini 3)

Caeremoniale Episcoporum iussu Clementis VIII. Pont. Max. novissime reformatum. Omnibus Ecclesiis, praecipue autem Metropolitanis, Cathedralibus, & Collegiatis, perutile, ac necessarium. Ex typographia linguarum externarum, Roma 1600. = Achille Maria TRIACCA — Manlio SODI: *Caeremoniale Episcoporum. Editio princeps (1600).* Libreria Editrice Vaticana, Città del Vaticano 2000. (Monumenta Liturgica Concilii Tridentini 4)

Cantatorium IXe siècle No 359 de la Bibliothèque de Saint-Gall. H. Lang, Berne — Association Jean Bougler, Solesmes 1988. (Paléographie Musicale. Deuxième Série [Monumentale] 2)

CCCM = Corpus Christianorum Continuatio Mediaevalis

CHAVASSE, Antoine: "Les plus anciens types du Lectionnaire et de l'Antiphonaire romains de la messe", Revue Bénédictine LXII (1952) 3–94.

CIH = SAJÓ Géza — SOLTÉSZ Erzsébet: *Catalogus incunabulorum quae in bibliothecis publicis Hungariae asservantur* I–II. Akadémiai Kiadó, Budapest 1970.

COPINGER, Walther Arthur: *Supplement to Hain's Repertorium Bibliographicum* I–II. London 1895–1902.

CSAPODI Csaba: *The Corvinian Library. History and Stock.* Akadémiai Kiadó, Budapest 1973[1]. 1990[2].

CSÁSZÁR Mihály: *Az Academia Istropolitana. Mátyás király pozsonyi egyeteme. Oklevéltárral* [The University of King Matthias in Pozsony: With a Collection of Documents]. A Pozsonyi m. kir. Erzsébet Tudományegyetem, Pozsony 1914.

CSOMÓ Orsolya: *A zágrábi székesegyház XVII–XVIII. századi processzionáléi* [The 17th and 18th-century manuscript Processionals of the Zagreb cathedral]. DLA thesis, Budapest, Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem, Egyházzenei Doktoriskola 2001.

DANKÓ József: "Magyar egyházi bibliographiai érdekességek. Az ordinariusok" [Bibliographical Curiosities of the Hungarian Church. The Ordinals], *Magyar Könyv-Szemle.* A M. Nemzeti Múzeum Könyvtára, Budapest 1888. 105–139.

DANKÓ József: *Vetus Hymnarium Ecclesiasticum Hungariae.* Franklin, Budapest 1893.

DAVRIL OSB, Anselme — THIBODEAU, Timothy M.: *Guillelmi Duranti Rationale divinorum officiorum* I–III. Brepols, Turnhout 1995–2000. (CCCM 140 ?–A–B)

Deutsche Buchdrucker des fünfzehnten Jahrhunderts. Verlag Otto Harrassowitz, Wiesbaden 1971[2]. = *Deutscher Buchdruck im Jahrhundert Gutenbergs.* 1940[1].

DOBSZAY László — KOVÁCS Andrea: *Corpus Antiphonalium Officii Ecclesiarum Centralis Europae V/A. Esztergom/Strigonium (Temporale).* Magyar Tudományos Akadémia Zenetudományi Intézete, Budapest 2004.

DOBSZAY László — KOVÁCS Andrea: *Corpus Antiphonalium Officii Ecclesiarum Centralis Europae V/B. Esztergom/Strigonium (Sanctorale).* Magyar Tudományos Akadémia Zenetudományi Intézete, Budapest 2006.

DOBSZAY László — PRÓSZÉKY Gábor: *Corpus Antiphonalium Officii Ecclesiarum Centralis Europae. A Preliminary Report.* Magyar Tudományos Akadémia Zenetudományi Intézete, Budapest 1988.

DOBSZAY László — SZENDREI Janka: *Monumenta Monodica Medii Aevi* V. 1–3. *Antiphonen.* Bärenreiter Kassel, Basel—London—New York—Prag 1999.

DOBSZAY László: *Az esztergomi rítus* [The Use of Esztergom]. Új Ember, Budapest s. a.

DOBSZAY László: *Corpus antiphonarum. Európai örökség és hazai alakítás* [European Heritage and Local Application]. Balassi Kiadó, Budapest 2003.

DOBSZAY László: *Liber Ordinarius Agriensis (1509).* Magyar Tudományos Akadémia Zenetudományi Intézete, Budapest 2000. (Musicalia Danubiana Subsidia 1)

DOUTEIL CSSP, Herbert: *Iohannis Beleth Summa de ecclesiasticis officiis* I–II. Brepols, Turnhout 1976. (CCCM 41 A–B)

DREVES SI, Guido Maria — BLUME, Clemens — BANNISTER, Henry Marriott: *Analecta hymnica medii aevi* I–LV. Leipzig 1886–1922[1]. Frankfurt am Main 1961[2]; Register: LÜTOLF, Max (I–III. Francke, Berne 1978).

DYKMANS SI, Marc: *L'ouvre de Patrizi Piccolomini ou le cérémonial papal de la première renaissance* I–II. Biblioteca Apostolica Vaticana, Città del Vaticano 1980–1982. (ST 293–294)

DYKMANS SI, Marc: *Le Pontifical Romain révisé au XV siècle.* Biblioteca Apostolica Vaticana, Città del Vaticano 1985. (ST 311)

FALVY Zoltán — MEZEY László: *Codex Albensis. Ein Antiphonar aus dem 12. Jahrhundert.* Akadémiai Kiadó, Budapest 1963. (Monumenta Hungariae Musica 1)

FERRANDO FRANCES, Antoni — SERRA ESTELLES, Xavier: *La traducció valenciana de la missa del segle XIV. Estudi i edició de la versió de Guillem Anglés (ACV, Ms. 169).* Universitat de València—Arquebisbat de València, València 2003.

FITZ József: "König Mathias Corvinus und der Buchdruck", in *Gutenberg-Jahrbuch* 1939. 128–137.

FITZ József: *A magyar nyomdászat, könyvkiadás és könyvkereskedelem története* I. *A mohácsi vész előtt* [The History of Hungarian Printing, Publishing, and Book Trade: Before the Bane of Mohács]. Akadémiai Kiadó, Budapest 1959.

[FÖLDESI Ferenc et alii]: *Csillag a holló árnyékában. Vitéz János és a humanizmus kezdetei Magyarországon./A Star in the Raven's Shadow. János Vitéz and the Beginnings of Humanism in Hungary. Az Országos Széchényi Könyvtár kiállítása 2008. március 14–június 15./Exhibition organised by the National Széchényi Library 14th March–15th June 2008.* Országos Széchényi Könyvtár/National Széchényi Library, Budapest 2008.

FÖLDVÁRY Miklós István: „Unknown Fragments of Ordines in Medieval Hungary and Related Central European Churches", in *Actes du Colloque International « Mabillon et l'Europe bénédictine aux XVIIe et XVIIIe siècles » Solesmes 2007.* Centre Européen de Recherches sur les Congrégations et Ordres Religieux, Université Jean Monnet, Saint-Étienne 2009. (before publishing)

FÖLDVÁRY Miklós István: *Fragmenta Pontificalis antiqui Strigoniensis collata ex integris rubricis sex principalium fontium sæculorum XI–XVI., earundem synopsi atque nonnullis testibus referentiisque.* (manuscript edition, see online in the appendices of *Rubrica Strigoniensis*)

FÖLDVÁRY Miklós István: *Ordinarius Strigoniensis. Venetiis, anno Domini MCCCCCIX. RMK III. 165.* (kézirat, ld. *Ordinarius Strigoniensis, Ordinarium Strigoniense*) (manuscript edition, see online in the appendices of *Rubrica Strigoniensis*)

FÖLDVÁRY Miklós István: *Rubrica Strigoniensis. A középkori Esztergom liturgiájának normaszövegei* [Rubrica Strigoniensis. The Normative Texts of the Liturgy of Medieval Esztergom]. PhD thesis, ELTE BTK Nyelvtudományi Doktoriskola, Ókortudományi Program 2008. (see online, http://latin.elte.hu/munkatarsak/FM_files/disszertacio.shtml.)

FRAKNÓI Vilmos: *Chronica Hungarorum impressa Budae 1473.* Ranschburg Oszkár, Budapest 1900.

FÜZES Ádám: "Rítusváltás vagy liturgikus reform? Pázmány Péter liturgikus rendteremtése a XVII. században" [A Change of Rites or Liturgical Reform? The Liturgical Program of Peter Pázmány in the 17th Century], *Praeconia* I (2006) 22–33.

FÜZES Ádám: *A trentói reformliturgia átvétele az esztergomi érseki tartomány területén Pázmány Péter érseksége alatt. A magyarországi rítusváltás történetének és hátterének bemutatása* [The Adoption of the Tridentine Liturgy by the archiepiscopal see of Esztergom during the time of Archbishop Péter Pázmány. A Study of the History and Background of the Ritual Change in Hungary]. PhD thesis, Pázmány Péter Katolikus Egyetem, Hittudományi Kar 2003.

GIUSTI, Martino: "L'Ordo officiorum della cattedrale di Lucca al secolo XIII", in *Miscellanea Giovanni Mercati.* Biblioteca Apostolica Vaticana, Città del Vaticano 1946. (ST 122) II. 253–566.

GLARE, P. G. W.: *Oxford Latin Dictionary.* Clarendon Press, Oxford 1982.

GÖTZ OFM, Georgius Polycarpus: *Liber Quare.* Brepols, Turnhout 1983. (CCCM 60)

GROS [I PUJOL], Miquel dels Sants: "La consueta antiga de la Seu d'Urgell (Vic, Mus. Episc., Ms, 131)", *Urgellia* I (1978) 183–266. (Vic, ABE Ms. 131.)

GW = Gesamtkatalog der Wiegendrucke I–VII., VIII/1. Hiersemann, Leipzig 1925–1940.

GYÉRESSY Béla (coll.): *Pálosok* [The Paulines]. *Documenta Artis Paulinorum* I–III. Budapest 1975. (A Magyar Tudományos Akadémia Művészettörténeti Kutatócsoportjának Forráskiadványai X, XIII–XIV)

H = HAIN, Ludovicus: *Repertorium bibliographicum, in quo libri omnes ab arte typographica inventa usque ad annum MD. typis expressi … recensentur* I–IV. Stuttgart—Paris 1826–1838.

HAACKE OSB, Hrabanus: *Ruperti Tuitiensis Liber de divinis officiis.* Brepols, Turnhout 1967. (CCCM 7)

HANSSENS SI, Ioannes Michael: *Amalarii Episcopi Opera Liturgica Omnia.* II. *Liber officialis.* Biblioteca Apostolica Vaticana, Città del Vaticano 1948. (ST 139)

HANSSENS SI, Ioannes Michael: *Amalarii Episcopi Opera Liturgica Omnia* III. *Liber de ordine antiphonarii …* Biblioteca Apostolica Vaticana, Città del Vaticano 1950. (ST 145)

HEITZ, Paul (ed.): *Christus am Kreuz. Kanonbilder der in Deutschland gedruckten Messbücher des fünfzehnten Jahrhunderts. Mit Einleitung von W. L. Schreiber. 51 Abbildungen wovon 31 mit der Hand koloriert.* Heitz & Mündel, Strassburg s. a.

HESBERT OSB, Renatus-Ioannes: *Corpus Antiphonalium Officii* I–VI. Casa Editrice Herder, Roma 1963–1979. (Rerum Ecclesiasticarum Documenta. Series Maior. Fontes 7–12)

HOLL Béla: *Laus librorum. Válogatott tanulmányok* [Select Studies]. Magyar Egyháztörténeti Enciklopédia Munkaközösség, Budapest 2000.

HORVÁTH Ignác: *A Magyar Nemzeti Múzeum Könyvtárának ősnyomtatványai 1465–1500* [The Incunables of the Library of the Hungarian National Museum 1465–1500]. Budapest 1895.

HUBAY Ilona: *Missalia Hungarica. Régi magyar misekönyvek* [Old Hungarian Missals]. A Magyar Nemzeti Múzeum Országos Széchenyi Könyvtára és a Magyar Bibliofil Társaság, Budapest 1938.

INNOCENTIUS III: *Mysteriorum evangelicae legis et sacramenti Eucharistiae libri sex.* Paris 1855. (PL 217) 763–916.

JÁVOR Egon OSB: *Hét kéziratos pozsonyi missale a Nemzeti Múzeumban* [Seven Manuscript Missals from Pozsony in the National Museum]. A Magyar Nemzeti Múzeum Országos Széchényi Könyvtára, Budapest 1942. (Az Országos Széchényi Könyvtár Kiadványai 15)

JOCQUE, Lucas —MILIS, Ludovicus: *Liber Ordinis sancti Victoris Parisiensis.* Brepols, Turnhout 1984. (CCCM 61)

KANDRA Kabos: *Ordinarius secundum veram notulam sive rubricam alme ecclesie Agriensis de observatione divinorum officiorum et horarum canonicarum.* A krakói unicum könyvpéldány után. [Following the *unicum* copy in Cracow.] Az Egri Egyházmegyei Irodalmi Egyesület, Eger 1905.

KISBÁN Emil: *A magyar pálosrend története* [The History of the Hungarian Pauline Order]. Budapest 1940.

KISS Gábor: A *középkori magyarországi ordinarium-dallamok történeti, liturgiai és zenei vizsgálata a közép-európai repertoár kontextusában* [Historical, Liturgical and Musical Analysis of the Hungarian Medieval Ordinary Melodies in the Context of the Central Europaean Repertory]). PhD disszertáció, Liszt Ferenc Zeneakadémia [PhD dissertation, Ferenc Liszt Music Academy], Budapest 1977.

KLANICZAY Tibor: *A magyarországi akadémiai mozgalom előtörténete* [The prehistory of the academic movement in Hungary]. Akadémiai Kiadó, Budapest 1993. (Humanizmus és Reformáció 20)

KLAUSER, Theodor: *Das römische Capitulare Evangeliorum.* Aschendorffsche Verlagsbuchhandlung, Münster 1935. (Liturgiewissenschaftliche Quellen und Forschungen 28)

KNAUZ Nándor: "A besztercebányai, selmeczbányai és más városi levéltárak kéziratai" [The Manuscripts of the Archives of Besztercebánya, Selmecbánya and Other Cities], *Magyar Könyvszemle* XII (1887) 154.

KNAUZ Nándor: "A magyar egyház régi szokásai I, A római rítus behozatala" [The Old Customs of the Hungarian Church I: The Adoption of the Roman Rite], *Magyar Sion* III (1865) 401–413.

KNAUZ Nándor: "A pozsonyi káptalannak kéziratai", *Magyar Sion* IV–VII (1870) = Codices manuscripti capituli Posoniensis. Opera Ferdinandi Knauz archivi saecularis primatialis custos et Academiae Hung. membr. corr. Strigonii 1870. Typis Aegidii Horák.

KNAUZ Nándor: *A magyar egyház régi mise- és zsolozsmakönyvei — Libri missales ac breviaria ecclesiae Hungaricae ad receptionem usque ritus Romani.* Horák Egyed, Esztergom 1870. (= *Magyar Sion* VII, különlenyomat)

KNIEWALD Károly: "Esztergomi Benedictionale (XI. század)" [The Esztergom Benedictional (11th century)], *Magyar Könyvszemle* LXV (1941) 213–231.

KNIEWALD Károly: "Hartwick győri püspök Agenda Pontificalis-a" [The Agenda Pontificalis of Hartwick, Bishop of Győr], *Magyar Könyvszemle* LXV (1941) 1–21.

KNIEWALD Károly: "Officium et missa de Conceptione et Nativitate B. M. V. secundum consuetudinem veterem Zagrabiensem", *Ephemerides Liturgicae* LXXIII (1959) 3–21.

KNIEWALD Károly: *A Pray-kódex tartalma, kora, jelentősége* [The Content, Age, and Significance of the Codex Pray]. (Transl. KÜHÁR Flóris.) Magyar Könyvtárosok és Levéltárosok Egyesülete, Budapest 1940.

KOLLÁNYI Ferencz: *Esztergomi kanonokok 1100–1900* [Canons of Esztergom 1100–1900]. Esztergomi Főszékesegyházi Káptalan, Esztergom 1900.

KÖRMENDY Kinga: "Pálóczi György esztergomi érsek misekönyve/The Missal of György Pálóczi, Archbishop of Esztergom", in [FÖLDESI]: *Csillag a holló árnyékában.* 62. 64.

KÖRMENDY Kinga: *Studentes extra regnum. Esztergomi kanonokok egyetemjárása és könyvhasználata 1183–1543* [Canons of Esztergom, their university studies and use of books], Szent István Társulat, Budapest 2007. (Bibliotheca Instituti Postgradualis Iuris Canonici Universitatis Catholicae de Petro Pázmány Nominatae)

KOVÁCS Andrea — DOBSZAY László: *Corpus Antiphonalium Officii Ecclesiarum Centralis Europae VI/A. Kalocsa-Zagreb (Temporale).* Magyar Tudományos Akadémia Zenetudományi Intézete, Budapest 2008.

MADAS Edit (ed.): *Mittelalterliche lateinische Handschriftenfragmente in Sopron.* Akadémiai Kiadó, Budapest 2006. (Fragmenta et codices in bibliothecis Hungariae V)

MADAS Edit: "A középkori könyvkultúra továbbélése Magyarországon az 1430-as évektől az 1470-es évek végéig/Medieval Book Culture in the Fiftieth-Century Hungary", in [FÖLDESI]: *Csillag a holló árnyékában.* 7–21. 9–24.

MADAS Edit: "La *Bibliotheca Corviniana* et les *corvinas* authentiques", in *Colloque Matthias Corvin Les bibliothèques princières et la genèse de l'État moderne. 15, 16 et 17 novembre 2007;* see online: http://corvin.irht.cnrs.fr/madas.htm

MADAS Edit: *Középkori prédikációirodalmunk történetéből. A kezdetektől a XIV. század elejéig* [From the History of Our Medieval Homiletic Literature: From the Beginnings to the First Half of the 14th Century]. Debrecen 2002.

MÁLYUSZ Elemér: *Egyházi társadalom a középkori Magyarországon* [Ecclesiastical Society in Medieval Hungary]. Akadémiai Kiadó, Budapest 1971.

MARTÈNE OSB, Edmond: *De antiquis ecclesiae ritibus etc.* Antwerpen 1764. = MARTÈNE OSB, Edmond: *De antiquis Ecclesiae ritibus libri* I–IV. Georg Olms Verlagsbuchhandlung, Hildesheim 1967–1969.

MARTIMORT, Aimé-Georges: *La documentation liturgique de Dom Edmond Martène. Étude codicologique.* Biblioteca Apostolica Vaticana, Città del Vaticano 1978. (ST 279)

Martyrologium Romanum Ad novam Kalendarii rationem, & Ecclesiasticae historiae veritatem restitutum. Gregorii XIII Pont. Maximi iussu editum. Ex typographia Dominici Basae, Roma 1584. = Manlio SODI — Roberto FUSCO: *Martyrologium Romanum. Editio princeps (1584).* Libreria Editrice Vaticana, Città del Vaticano 2005. (Monumenta Liturgica Concilii Tridentini 6)

Martyrologium Romanum ex decreto Sacrosancti Œcumenici Concilii Vaticani II instauratum auctoritate Ioannis Pauli pp. II promulgatum. Editio typica. Libreria Editrice Vaticana, Città del Vaticano 2001.

MEZEY László (ed.): *Athleta patriae. Tanulmányok Szent László történetéhez* [Studies on the Story of Saint Ladislas]. Szent István Társulat, Budapest 1980.

MEZEY László (ed.): *Fragmenta Latina codicum in Bibliotheca Seminarii cleri Hungariae Centralis.* Akadémiai Kiadó, Budapest 1989. (Fragmenta codicum in bibliothecis Hungariae I/2)

MEZEY László (ed.): *Fragmenta Latina codicum in Bibliotheca Universitatis Budapestinensis.* Akadémiai Kiadó, Budapest 1983. (Fragmenta codicum in bibliothecis Hungariae I/1)

MEZEY László: *Deákság és Európa. Irodalmi műveltségünk alapvetésének vázlata* [Literacy and Europe. A Survey on the Bases of our Literary Culture]. Akadémiai Kiadó, Budapest 1979.

MEZEY László: *Irodalom és művelődéstörténeti tanulmányok a magyar középkorról* [Studies on Literary and Cultural History of the Hungarian Middle Ages]. Eötvös József Kollégium, Budapest 1988. (Eötvös-füzetek 11)

MILIS, Ludovicus — BECQUET OSB, Iohannes: *Constitutiones canonicorum regularium Ordinis Arroasiensis.* Brepols, Turnhout 1970. (CCCM 20)

Missale Romanum Ex Decreto Sacrosancti Concilii Tridentini restitutum. Pii V. Pont. Max. iussu editum. Apud heredes Bartholomaei Faletti, Ioannem Variscum et socios, Roma 1570. = Manlio SODI — Achille Maria TRIACCA: *Missale Romanum. Editio princeps (1570).* Libreria Editrice Vaticana, Città del Vaticano 1998. (Monumenta Liturgica Concilii Tridentini 2)

Missalia secundum morem et consuetudinem Vicensis diocesis. Per Alemannos, Barcelona 1496. = ALTÉS I AGUILÓ, Francesc Xavier: *Missale Vicense 1496.* Institut d'Estudis Catalans, Barcelona 2001. (Biblioteca Liturgica Catalana 3)

Monumenta Monodica Medii Aevi I–XIX. Bärenreiter Kassel, Basel—London—New York—Prag 1956–2006.

Ordo et ritus sanctæ metropolitane Ecclesie Strigoniensis … Wien 1560. (RMK III. 474.)

PARÉS I SALTOR, Francesc Xavier: *L'Ordinari d'Urgell de 1536.* Facultat de Teologia de Catalunya—Societat Cultural Urgel·litana, Barcelona 2002. (Col·lectània Sant Pacià Núm. 74)

PETERS, Knut — NILSSON, Torsten — WALLIN, Karl Erik: *Breviarium Lincopense, tryckt tidegärdsbok från 1493* I–VII. Lund 1950–1958. (Laurentius Petri Sällskapets Urkundserie 5)

PL = Patrologia Latina

Pontificale Romanum Clementis VIII. Pont. Max. iussu restitutum atque editum. Apud Iacobum Lunam, impensis Leonardi Parasoli et sociorum, Roma 1595. = Manlio SODI — Achille Maria TRIACCA: *Pontificale Romanum. Editio princeps (1595–1596).* Libreria Editrice Vaticana, Città del Vaticano 1997. (Monumenta Liturgica Concilii Tridentini 1)

Processionale ad usum Sarum. S. l. 1502. = HEWITT, Leslie: *Richard Pinson: Processionale ad usum Sarum* 1502. Boethius Press, Clarabricken—Clifden—Co. Kilkenny 1980. (The Use of Sarum 1)

RADÓ Polikárp OSB: *Enchiridion liturgicum complectens theologiae sacramentalis et dogmata et leges iuxta novum codicem rubricarum* I–II. Herder, Roma—Fribourg—Barcelona 1961.

RADO Polikárp OSB: *Libri liturgici manu scripti bibliothecarum Hungariae.* Budapest 1947. (Az Orsz. Széchényi Könyvtár Kiadványai 26)

RADO Polikárp OSB: *Libri liturgici manuscripti bibliothecarum Hungariae et limitropharum regionum. Primae partis editio revisa et aucta cui et toti operi adlaboravit Ladislaus Mezey.* Budapest 1973.

RADÓ Polikárp OSB: *Nyomtatott liturgikus könyveink kézírásos bejegyzései* [Handwritten Insertions of our Printed Liturgical Books]. Budapest 1944.

RAJECZKY Benjamin OCist: *Melodiarium Hungariae Medii Aevi. Hymni et Sequentiae.* Editio Musica, Budapest 1956[1]. 1982[2] (with a second, additional volume).

REINERTH, Karl: *Das Heltauer Missale. Eine Brücke zum Lande der Herkunft der Siebenbürger Sächsen.* Böhlau Verlag, Köln—Graz 1963. (Siebenbürgisches Archiv. Archiv des Vereins für Siebenbürgische Landeskunde. Dritte Folge 3)

REINERTH, Karl: *Missale Cibiniense. Der Meßritus der siebenbürgisch-sächsishen Kirche im Mittelalter.* Böhlau Verlag, Köln—Wien 1972. (Siebenbürgisches Archiv. Archiv des Vereins für Siebenbürgische Landeskunde. Dritte Folge 9)

Rituale Romanum Pauli V. Pont. Max. iussu editum. Ex typographia Reverendae Camerae Apostolicae, Roma 1614. = Manlio SODI — Juan Javier Flores ARCAS: *Rituale Romanum. Editio princeps (1614).* Libreria Editrice Vaticana, Città del Vaticano 2004. (Monumenta Liturgica Concilii Tridentini 5)

RMK = SZABÓ Károly — HELLEBRANDT Árpád: *Régi magyar könyvtár* III. *Magyar szerzőktől külföldön 1480-tól 1711-ig megjelent nem magyar nyelvű nyomtatványoknak könyvészeti kézikönyve* [Old Hungarian Library: A Bibliographical Handbook of Foreign Language Prints by Hungarian Authors Published Abroad from 1480 to 1711]. A M. Tud. Akadémia Könyvkiadó Hivatala, Budapest 1896–1898.

RMNy = BORSA Gedeon: *Régi magyarországi nyomtatványok — Res litteraria Hungariae vetus operum impressorum* I. *1473–1600.* II. *1601–1635.* Akadémiai Kiadó, Budapest 1971–1983.

ROZSONDAI Marianne: *Anton Koberger működése és a Koberger-kötések problémája* [The Work of Anton Koberger, and the Problem of the Koberger Bindings]. Budapest 1978. (A Magyar Tudományos Akadémia Könyvtárának közleményei)

SANDON, Nick: *The Use of Salisbury.* Antico Edition, North Harton—Lustleigh/Moretonhampstead—Newton Abbot—Devon 1984–1999. (Liturgy and Chant 1–6)

SCHRAMM, W.: *Die Bilderschmuck der Frühdrucke* XVII. Leipzig 1934.

SCHREIBER, W. L.: *Manuel de l'amateur de la gravure sur bois et sur métal au XVe siècle* V. *Contenant un catalogue des incunables à figures imprimés en Allemagne, en Suisse, en Autriche-Hongrie et en Scandinavie.* Leipzig 1910–1911.

SCHULLERUS, Adolf: *Geschichte des Gottesdienstes in der siebenbürgisch-sächsischen Kirche.* Hermannstadt 1928. (Archiv des Vereins für Siebenbürgische Landeskunde 41)

SEGUÍ I TROBAT MSCC, Gabriel: *El Missal mallorquí de 1506. Estudi i edició segons l'exemplar de la Biblioteca Bartomeu March.* Facultat de Teologia de Catalunya—Centre d'Estudis Teològics de Mallorca, Barcelona 2003. (Col·lectània Sant Pacià 79)

SOLTÉSZ Erzsébet: "Eine Unikum-Inkunabel der Budapester Universitätsbibliothek — Ein neues Dokument für das Wirken einer unbekannten ungarländischen Druckerei im XV. Jahrhundert", in *Gutenberg-Jahrbuch* 1958. 59–68.

ST= Studi e Testi

STEELE, Robert: "Dies Aegyptiaci", *Proceedings of the Royal Society of Medicine* XII (1919) Suppl. 108–121.

SZABÓ Károly — HELLEBRANDT Árpád: *Régi magyar könyvtár III-dik kötet. Magyar szerzőktől külföldön 1480-tól 1711-ig megjelent nem magyar nyelvű nyomtatványoknak könyvészeti kézikönyve. Pótlások, kiegészítések, javítások* I. [Supplements, additions, corrections]. Országos Széchényi Könyvtár, Budapest 1990.

SZENDREI Janka — [KÉRINGER László]: *Graduale Strigoniense (s. XV/XVI).* Magyar Tudományos Akadémia Zenetudományi Intézete, Budapest 1990–1993. (Musicalia Danubiana 12*–**)

SZENDREI Janka — RIBARIČ, Richard: *Missale Notatum Strigoniense ante 1341 in Posonio.* Budapest 1982. (Musicalia Danubiana 1)

SZENDREI Janka: "Tropenbestand der ungarischen Handschriften", in *International Musicological Study Group Cantus Planus. Papers Read at the Third Meeting Tihany, Hungary 1988.* Magyar Tudományos Akadémia Zenetudományi Intézete, Budapest 1990. 297–325.

SZENDREI Janka: *A "mos patriae" kialakulása 1341 előtti hangjegyes forrásaink tükrében* [The Development of the "Mos Patriae" in Light of Notated Sources before 1341]. Balassi Kiadó, Budapest 2005.

SZENDREI Janka: *A magyar középkor hangjegyes forrásai* [The Notated Sources of the Hungarian Middle Ages]. Magyar Tudományos Akadémia Zenetudományi Intézete, Budapest 1981. (Műhelytanulmányok a magyar zenetörténethez [Studies for Hungarian Music History] 1)

SZENDREI Janka: *Breviarium Notatum Strigoniense saeculi XIII.* Budapest 1998. (Musicalia Danubiana 17)

SZENDREI Janka: *Középkori hangjegyírások Magyarországon. A magyar notáció története — Német neumaírások Magyarországon.* [Medieval Variants of Musical Notation in Hungary: The History of Hungarian Notation — German Neumatic Writings in Hungary]. Magyar Tudományos Akadémia Zenetudományi Intézete, Budapest 1983. (Műhelytanulmányok a magyar zenetörténethez [Studies for Hungarian Music History] 4).

SZENDREI Janka: *The Istanbul Antiphonal about 1360.* Akadémiai Kiadó, Budapest 2002. (Musicalia Danubiana 18)

TARNAI Andor: *"A magyar nyelvet írni kezdik". Irodalmi gondolkodás a középkori Magyarországon* [The beginnings of our vernacular literature. Literacy in medieval Hungary]. Akadémiai Kiadó, Budapest 1984.

Thesaurus Linguæ Latinæ. Teubner, Leipzig—Stuttgart/K. G. Saur, München—Leipzig 1900–.

TÖRÖK József: *A magyar pálosrend liturgiájának forrásai, kialakulása és főbb sajátosságai (1225–1600)* [The Sources, Development, and Chief Characteristics of the Liturgy of the Hungarian Pauline Order (1225–1600)]. Római Katolikus Hittudományi Akadémia, Budapest 1977.

V. ECSEDY Judit: *A könyvnyomtatás Magyarországon a kézisajtó korában 1473–1800* [The History of Printing in Hungary in the Age of the Hand-Press 1473–1800]. Balassi Kiadó, Budapest 1999. 372.

VIZKELETY András (ed.): *Mittelalterliche lateinische Handschriftenfragmente in Esztergom.* Akadémiai Kiadó, Budapest 1993. (Fragmenta et codices in bibliothecis Hungariae II)

VIZKELETY András (ed.): *Mittelalterliche lateinische Handschriftenfragmente in Győr.* Balassi Kiadó, Budapest 1998. (Fragmenta et codices in bibliothecis Hungariae III)

VIZKELETY András: *Az európai prédikációirodalom recepciója a Leuveni Kódexben — Die Rezeption der europäischen Sermonesliteratur im 'Löwener Kodex'.* Akadémiai Kiadó, Budapest 2004. (Fragmenta et codices in bibliothecis Hungariae IV)

VOGEL, Cyrille — ELZE, Reinhard: *Le pontifical romano-germanique du dixième siècle* I–III. Biblioteca Apostolica Vaticana, Città del Vaticano 1963, 1972. (ST 226–227, 269)

VOGEL, Cyrille: *Medieval Liturgy. An Introduction to the Sources. Revised and Translated by William Storey and Niels Rasmussen.* Pastoral Press, Portland—Oregon 1986.

W. SALGÓ Ágnes: "Misekönyv az esztergomi egyházmegye számára" [A Missal for the Archdiocese of Esztergom], in FARBAKY Péter — SPEKNER Enikő — SZENDE Katalin — VÉGH András (ed.): *Hunyadi Mátyás, a király. Hagyomány és megújulás a királyi udvarban 1458–1490. Kiállítási katalógus. Budapesti Történeti Múzeum 2008. március 19–június 30.* [Matthias Hunyadi, the King. Tradition and Renewal at the Royal Court 1458–1490. Catalogue of Exposition …]. Budapest 2008. 434.

WEALE, W. H. Iacobus: *Bibliographia liturgica. Catalogus missalium ritus latini ab anno M.CCCC.LXXV. impressorum.* Bernardus Quaritch, London 1886[1]. Bohatta, H. 1928[2].

WEHMER, Carl: *Deutsche Buchdrucker des fünfzehnten Jahrhunderts.* 1940[1] (Deutscher Buchdruck im Jahrhundert Gutenbergs). Verlag Otto Harrassowitz, Wiesbaden 1971[2].

WEINFURTER, Stephanus: *Consuetudines canonicorum regularium Springirsbacenses-Rodenses.* Brepols, Turnhout 1978. (CCCM 48)

TEXTUS

[a_2^r] *[Gloria cum tropis]*

Gloria in excelsis Deo. (notandum) Et in terra pax hominibus bonae voluntatis. Laudamus te. Benedicimus te. Adoramus te. Glorificamus te. Gratias agimus tibi propter magnam gloriam tuam. Domine Deus, rex caelestis, Deus Pater omnipotens. Domine, Fili Unigenite, Iesu Christe Altissime. Spiritus et alme, orphanorum Paraclite. Domine Deus, Agnus Dei, Filius Patris. Primogenitus Mariae, Virginis Matris. Qui tollis peccata mundi, miserere nobis. Qui tollis peccata mundi : suscipe deprecationem nostram. Ad Mariae gloriam. Qui sedes ad dexteram Patris, miserere nobis. Quoniam tu solus Sanctus. Mariam sanctificans. Tu solus Dominus. Mariam gubernans. Tu solus Altissimus. Mariam coronans. Iesu Christe. Cum Sancto Spiritu in gloria Dei Patris. Amen.

Symbolum

Credo in unum Deum. (notandum) Patrem omnipotentem, factorem caeli et terrae, visibilium omnium et invisibilium. Et in unum Dominum, Iesum Christum, Filium Dei Unigenitum. Et ex Patre natum ante omnia saecula. Deum de Deo : lumen de lumine : Deum verum de Deo vero. Genitum, non factum, consubstantialem Patri, per quem omnia facta sunt. Qui propter nos, homines et propter nostram salutem descendit de caelis. Et incarnatus est de Spiritu Sancto : ex Maria Virgine, et homo factus est. Crucifixus etiam pro nobis sub Pontio Pilato, passus et sepultus est. Et resurrexit tertia die secundum Scripturas. Et ascendit in caelum : sedet ad dexteram Patris. Et iterum venturus est cum gloria, iudicare vivos et mortuos : cuius regni non erit finis. Et in Spiritum Sanctum, Dominum et vivificantem : qui ex Patre Filioque procedit. Qui cum Patre et Filio simul adoratur : et conglorificatur : qui locutus est per prophetas. Et unam, sanctam, catholicam et apostolicam Ecclesiam. Confiteor unum baptisma in remissionem peccatorum. Et exspecto resurrectionem mortuorum. Et vitam venturi saeculi. Amen.

Sequitur exorcismus salis et aquae diebus dominicis per totum annum

Primo legatur: Credo in Deum.

V. Ostende nobis, Domine, misericordiam tuam.
[R.] Et salutare tuum da nobis.

[Exorcismus salis]

Exorcizo te, creatura salis : per De ✠ um vivum : per De ✠ um verum : et per Deum san ✠ ctum : per Deum, qui te per Elisaeum prophetam in aquam mitti iussit, ut sanaretur sterilitas aquae : ut efficiaris sal exorcizatum in salutem credentium : ut sis omnibus te sumentibus salus mentis et corporis : et effugiat atque discedat ab eo loco, quo aspersus fueris : omnis phantasia et nequitia : vel versutia diabolicae fraudis : omnisque spiritus immundus adiuratus. Per eum, qui venturus est, iudicare vivos.

[Oratio]

Immensam clementiam tuam, omnipotens, aeterne Deus, humiliter imploramus : ut hanc creaturam salis : quam ad usum humani generis tribuisti : bene ✠ dicere : et san ✠ **[a$_2^v$]** ctificare pro tua pietate digneris : ut sit omnibus sumentibus salus mentis et corporis : et, quicquid ex eo tactum vel respersum fuerit : careat omni immunditia : omnique impugnatione spiritalis nequitiae. Per eum, qui venturus.

Exorcismus aquae

Exorcizo te, creatura aquae, in nomine Dei Pa ✠ tris omnipotentis : et in nomine Iesu ✠ Christi, Filii eiusdem, Domini nostri : et in virtute Spiritus ✠ Sancti : ut fias aqua exorcizata : ad effugandam omnem potestatem inimici : et ipsum inimicum eradicare : et explantare valeas : cum angelis suis apostaticis. Per virtutem Domini nostri, Iesu Christi. Qui venturus.

[Oratio]

Deus, qui ad salutem humani generis maxima quaeque sacramenta in aquarum substantia condidisti : adesto propitius invocationibus nostris : et elemento huic multimodis purificationibus praeparato : virtutem tuae bene ✠ dictionis infunde : ut creatura mysterii tui tibi serviens, ad abiciendos daemones morbosque pellendos : divinae gratiae sumat effectum : ut, quicquid in domibus vel in locis fidelium haec unda resperserit : careat omni immunditia : liberetur a noxia : non illic resideat spiritus pestilens : non aura corrumpens : discedant omnes insidiae latentis inimici : et, si quid est : [quod] aut incolumitati habitantium invidet aut quieti : aspersione huius aquae effugiat : ut salubritas per invocationem tui sancti nominis expetita : ab omnibus sit impugnationibus defensa. Per Dominum. *[R.]* Amen.

Hic mittat de ipso sale in aquam. Fiat commixtio salis et aquae pariter : in nomine Pa ✠ tris : et Fi ✠ lii : et Spiritus ✠ Sancti. *[R.]* Amen. *V.* Vox Domini super aquas. *[R.]* Deus maiestatis intonuit, Dominus super aquas multas. Dominus vobiscum. Et cum. Oremus.

[Oratio]

Deus, invictae virtutis auctor : et insuperabilis imperii rex ac semper magnificus triumphator : qui adversae dominationis vires reprimis : qui inimici rugientis saevitiam superas : qui hostiles nequitias potenter expugnas : te, Domine, trementes et supplices deprecamur ac petimus : ut hanc creaturam salis et aquae dignanter aspicias : benignus illustres : pietatis tuae more sancti ✠ fices : ut, ubicumque fuerit aspersa : per invocationem tui sancti nominis : omnis infestatio immundi spiritus abiciatur terrorque venenosi serpentis procul pellatur : et praesentia Spiritus Sancti nobis misericordiam tuam poscentibus ubique adesse dignetur. Per Dominum.

Dominus vobiscum. Benedicamus Domino. *[V.]* Et benedictio Dei, Pa ✠ tris omnipotentis et Fi ✠ lii : et Spiritus ✠ Sancti descendat et maneat super hanc creaturam salis et aquae. *[R.]* Amen.

[AD ASPERSIONEM AQUAE BENEDICTAE]

[Antiphona (Ps 50,9)]

Asperges me, Domine, hyssopo, et mundabor, lavabis me, et super nivem dealbabor. *Ps. (Ps 50,3)* Miserere mei. Gloria. *Versiculus:* Ostende nobis. Oremus.

[Oratio]

Praesta nobis, quaesumus, Domine, per hanc sanctificatae aquae aspersionem : sanitatem mentis : integritatem corporis : tutelam salutis : securitatem spei : corroborationem fidei : fructum caritatis : hic et in aeterna saecula saeculorum. *[R.]* Amen. **[a_3^r]**

[KALENDARIUM]

KL

Iani prima dies et septima a fine tenetur.
Prima dies mensis et septima truncat, ut ensis.
Ianuarius habet dies xxxi, luna xxx.
Nox habet horas xvi, dies viii.
Luna Ianuarii in media nocte accenditur.
Regularis ferialis iii, lunaris x.

iii	*A*		*Circumcisio Domini nostri, Iesu Christi* | *D.xi.*
	b	*iiii*	octava sancti Stephani protomartyris
xi	c	*iii*	octava sancti Ioannis evangelistae
	d	*ii*	octava sanctorum Innocentum
xix	e	*Nonas*	vigilia
viii	f	*viii*	*Epiphania Domini*
	g	*vii*	Hilarii confessoris atque pontificis | *claves lxx.*
xvi	*A*	*vi*	
v	b	*v*	
	c	*iiii*	*Pauli primi eremitae*
xiii	d	*iii*	
ii	e	*ii*	
	f	*Idus*	*octava Epiphaniae Domini*
x	g	*xix*	*Februarii* | Felicis martyris | lc.
	A	*xviii*	Mauri abbatis | lc.
xviii	b	*xvii*	Marcelli papae et martyris | lc.
vii	c	*xvi*	Antonii monachi | Sulpicii confessoris et pontificis | lc.
	d	*xv*	Priscae virginis et [martyris] | lc. | *Sol in Aquario*
xv	e	*xiiii*	Marii et Marthae martyrum | lc.
iiii	f	*xiii*	*Fabiani et Sebastiani martyrum*
	g	*xii*	*Agnetis virginis et martyris*
xii	*A*	*xi*	*Vincentii martyris*
i	b	*x*	Emerentianae virginis | lc.
	c	*ix*	Timothei confessoris atque pontificis
ix	d	*viii*	*Conversio sancti Pauli* | Praeiecti martyris | *D.i.*
	e	*vii*	Polycarpi episcopi et martyris
xvii	f	*vi*	Iuliani episcopi et confessoris | lc.
vi	g	*v*	secundo Agnetis | lc. | *claves xl.*
	A	*iiii*	
xiiii	b	*iii*	Aldegundis virginis
iii	c	*ii*	

KL

Ast Februi quarta, praecedit tertia finem.
Quarta subit mortem : prosternit tertia fortem.
Octava Martis : fit decima socia fortis.
Februarius habet dies xxviii, luna xxix.
Nox habet horas xiiii, dies x.
Luna Februarii in media nocte incenditur.
Regularis ferialis vi, lunaris x.

	d		Brigidae virginis
xi	e	*iiii*	*Purificatio sanctae Mariae Virginis*
	f	*iii*	*Blasii episcopi et martyris*
xix	g	*ii*	*D.viii.*
viii	*A*	*Nonas*	*Agathae virginis*
	b	*viii*	*Dorotheae virginis*
xvi	c	*vii*	
v	d	*vi*	Iuliani martyris
	e	*v*	Apolloniae virginis et martyris
xiii	f	*iiii*	Scholasticae virginis
ii	g	*iii*	
	A	*ii*	
x	b	*Idus*	
	c	*xvi*	*Martii* | *Valentini martyris*
xviii	d	*xv*	*Sol in Pisce*
vii	e	*xiiii*	Iulianae virginis | lc.
	f	*xiii*	
xv	g	*xii*	
iiii	*A*	*xi*	
	b	*x*	
xii	c	*ix*	
i	d	*viii*	*Cathedra Petri* | *ver oritur*
	e	*vii*	vigilia
ix	f	*vi*	*Matthiae apostoli* | *Gerardi* | *locus bissexti*
	g	*v*	Victoris et Victorini martyrum | Walpurgae virginis
	A	*iiii*	*D.x.*
	b	*iii*	
	c	*ii*	Romani abbatis et confessoris

Mille ducentenis sexagenis tribus annis
Christi transactis, plebs se ferit ipsa flagellis. **[a_4^r]**

KL

Martis prima necat, cuius de cuspide quarta est.
Primus mandentem : dirupit quarta bidentem.
Martius habet dies xxxi, luna xxx.
Nox habet horas xii, dies xii.
Luna Martii in media nocte accenditur.
Regularis ferialis v, lunaris ix.

iii	d		*D.i.*
	e	*vi*	
xi	f	*v*	
	g	*iiii*	
xix	*A*	*iii*	
viii	B	*ii*	Perpetuae et Felicitatis martyrum
	c	*Nonas*	
xvi	d	*viii*	Thomae de Aquino confessoris
v	e	*vii*	
	f	*vi*	*claves Paschae*
xiii	g	*v*	
ii	*A*	*iiii*	*Gregorii papae*
	b	*iii*	
x	c	*ii*	
	d	*Idus*	
xviii	e	*xvii*	*Aprilis* | *Aequinoctium vernale*
vii	f	*xvi*	
	g	*xv*	*Sol in Ariete*
xv	*A*	*xiiii*	
iiii	b	*xiii*	
	c	*xii*	*Benedicti abbatis*
xii	d	*xi*	
i	e	*x*	
	f	*ix*	
ix	g	*viii*	*Annuntiatio sanctae Mariae*
	A	*vii*	
xvii	b	*vi*	*Resurrectio Domini*
vi	c	*v*	*D.ii.*
	d	*iiii*	
xiiii	e	*iii*	
iii	f	*ii*	

KL

Aprilis decimo, undeno fine minatur.
Denus et undenus est mortis vulnere plenus.
Aprilis habet dies xxx, luna xxix.
Nox habet horas x, dies xiiii.
Luna Aprilis in galli cantu accenditur.
Regularis ferialis i, lunaris x.

	g		
xi	*A*	*iiii*	
	b	*iii*	
xix	c	*ii*	*Ambrosii episcopi et confessoris*
viii	d	*Nonas*	
xvi	e	*viii*	
v	f	*vii*	
	g	*vi*	
xiii	*A*	*v*	
ii	b	*iiii*	*D.i.*
	c	*iii*	
x	d	*ii*	
	e	*Idus*	
xviii	f	*xviii*	*Maii* | *Tiburtii et Valeriani martyrum* | lc.
vii	g	*xvii*	*claves Rogationum*
	A	*xvi*	
xv	b	*xv*	*Sol in Tauro*
iiii	c	*xiiii*	
	d	*xiii*	
xii	e	*xii*	*D.xi.*
i	f	*xi*	
	g	*x*	
ix	*A*	*ix*	*Adalberti episcopi et martyris*
	b	*viii*	*Georgii martyris*
xvii	c	*vii*	*Marci evangelistae* | *litania maior*
vi	d	*vi*	
	e	*v*	
xiiii	f	*iiii*	Vitalis martyris | lc. | *A.*
iii	g	*iii*	Petri martyris | *claves Pentecostes*
	A	*ii*	

b. Sigmond rex caperis, lex luxit caesi Vitalis. Mcccci. **[a_5^r]**

KL

Tertius in Maio lupus est, et septimus anguis.
Tertius occidit, et septimus ora relidit.
Maius habet dies xxxi, luna xxx.
Nox habet horas octo, dies xvi.
Luna Maii in media nocte accenditur.
Regularis ferialis iii, lunaris xi.

xi	b		*Philippi et Iacobi apostolorum*
	c	*vi*	*Translatio sanctae Elisabeth* | Sigismundi martyris
xix	d	*v*	*Inventio sanctae Crucis*
viii	e	*iiii*	Floriani martyris | *D.vi.*
	f	*iii*	Gothardi episcopi et martyris
xvi	g	*ii*	*Ioannis ante Portam Latinam*
v	*A*	*Nonas*	
	b	*viii*	*Stanislai episcopi et martyris* | *Apparitio sancti Michaelis*
xiii	c	*vii*	Translatio sancti Nicolai episcopi
ii	d	*vi*	Gordiani et Epimachi martyrum | lc.
	e	*v*	
x	f	*iiii*	Nerei et Achillei atque Pancratii martyrum | lc.
	g	*iii*	Servatii episcopi et confessoris
xviii	*A*	*ii*	Bonifatii martyris | lc.
vii	b	*Idus*	Sophiae et filiarum eius
	c	*xvii*	*Iunii*
xv	d	*xvi*	
iiii	e	*xv*	*Sol in Geminis*
	f	*xiiii*	Potentianae virginis | lc.
xii	g	*xiii*	Bernaldini confessoris
i	*A*	*xii*	
	b	*xi*	
ix	c	*x*	
	d	*ix*	Donatiani et Rogatiani martyrum
xvii	e	*viii*	*Urbani papae et martyris* | *aestas oritur* | *D.x.*
vi	f	*vii*	*Translatio sancti Francisci ‹et› confessoris*
	g	*vi*	
xiiii	*A*	*v*	
iii	b	*iiii*	
	c	*iii*	*Inventio dextrae sancti Stephani regis*
xi	d	*ii*	Petronellae virginis | lc.

KL

Iunius in decimo quindenum a fine salutat.
Denus pallescit : quindenus foedera nescit.
Iunius habet dies xxx, luna xxix.
Horae noctis vi, diei xviii.
Luna Iunii hora iii diei accenditur.
Regularis ferialis vi, lunaris xii.

	e		Nicomedis martyris
xix	f	*iiii*	Marcellini et Petri martyrum | lc.
viii	g	*iii*	Pergentini et Laurentini martyrum | lc.
xvi	*A*	*ii*	Quirini martyris
v	b	*Nonas*	Bonifatii martyris
	c	*viii*	
xiii	d	*vii*	
ii	e	*vi*	
	f	*v*	Primi et Feliciani martyrum | lc.
x	g	*iiii*	
	A	*iii*	*Barnabae apostoli* | *D.vi.*
xviii	b	*ii*	Basilidis, Cyrini et Naboris martyrum | lc.
vii	c	*Idus*	Antonii confessoris Fratrum Minorum
	d	*xviii*	*Iulii*
xv	e	*xvii*	*Viti et Modesti martyrum* | lc.
iii	f	*xvi*	Cyricii et Iulittae martyrum | lc. | *D.iiii.*
	g	*xv*	
xii	*A*	*xiiii*	Marci et Marcelliani martyrum | lc.
i	b	*xiii*	Gervasii et Protasii martyrum | lc.
	c	*xii*	
ix	d	*xi*	Albani martyris | lc.
	e	*x*	*Decem milia militum martyrum*
xvii	f	*ix*	vigilia
vi	g	*viii*	*Nativitas sancti Ioannis Baptistae*
	A	*vii*	
xiii	b	*vi*	*Ioannis et Pauli martyrum*
iii	c	*v*	*Ladislai regis et confessoris*
	d	*iiii*	vigilia | Leonis papae
xi	e	*iii*	*Petri et Pauli apostolorum*
	f	*ii*	*Commemoratio sancti Pauli*

KL

Tredecimus Iulii decimum innuit ante Kalendas.
Tredecimus Iulii mactat, decimus labefactat.
Iulius habet dies xxxi, luna xxx.
Horae noctis viii, diei xvi.
Luna Iulii in meridie accenditur.
Regularis ferialis i, lunaris xiii.

xix	g		vigilia | octava sancti Ioannis
viii	*A*	*vi*	*Visitatio sanctae Mariae Virginis* | Processi et Martiniani
	b	*v*	
xvi	c	*iiii*	Translatio sancti Martini | Udalrici confessoris
v	d	*iii*	
	e	*ii*	octava Apostolorum
xiii	f	*Nonas*	Willibaldi episcopi et confessoris
ii	g	*viii*	Kiliani, Colonati atque Tornati martyrum
	A	*vii*	octava Visitationis sanctae Mariae | Procopii confessoris
x	b	*vi*	Septem fratrum martyrum | lc.
	c	*v*	*Translatio sancti Benedicti*
xviii	d	*iiii*	
vii	e	*iii*	*Margaritae virginis* | *D.xi.*
	f	*ii*	
xv	g	*Idus*	*Divisio apostolorum*
iiii	*A*	*xvii*	*Augusti*
	b	*xvi*	*Andreae et Benedicti martyrum* | Alexii confessoris
xii	c	*xv*	*Sol in Leone*
i	d	*xiiii*	
	e	*xiii*	
ix	f	*xii*	Praxedis virginis | lc.
	g	*xi*	*Mariae Magdalene* | *D.xii.*
xvii	*A*	*x*	Apollinaris martyris | lc.
vi	b	*ix*	vigilia | Christinae virginis
	c	*viii*	*Iacobi apostoli* | Christoferi martyris
xiii	d	*vii*	*Annae, matris Mariae*
iii	e	*vi*	Septem dormientium martyrum | lc.
	f	*v*	Pantaleonis martyris | lc.
xi	g	*iiii*	*Depositio sancti Ladislai regis*
	A	*iii*	Abdon et Sennen martyrum | lc.
xix	b	*ii*	Germani episcopi et confessoris

KL

Augusti nepa prima fugat de fine secunda.
Prima necat fortem perditque secunda cohortem.
Augustus habet dies xxxi, luna xxix.
Horae noctis x, diei xiiii.
Luna Augusti hora sexta diei accenditur.
Regularis ferialis iiii, lunaris xiiii.

viii	c		*Ad Vincula sancti Petri* | *D.i.*
xvi	d	*iiii*	Stephani papae et martyris | lc.
v	e	*iii*	*Inventio sancti Stephani protomartyris*
	f	*ii*	Gaudentii episcopi et confessoris
xiii	g	*Nonas*	*Mariae de Nive* | *Dominici confessoris* | *Oswaldi regis*
ii	*A*	*viii*	*Transfiguratio Domini* | Sixti papae cum sociis martyrum | lc.
	b	*vii*	Donati episcopi et martyris | lc. | Afrae martyris
x	c	*vi*	Cyriaci cum sociis martyrum | lc.
	d	*v*	Romani martyris
xviii	e	*iiii*	*Laurentii martyris*
vii	f	*iii*	Tiburtii martyris | lc.
	g	*ii*	Clarae virginis
xv	*A*	*Idus*	Hippolyti et sociorum eius martyrum | lc.
iiii	b	*xix*	*Septembris* | Eusebii confessoris
	c	*xviii*	*Assumptio sanctae Mariae Virginis*
xii	d	*xvii*	Arnulphi confessoris | *Dies animarum*
i	e	*xvi*	octava sancti Laurentii | lc.
	f	*xv*	Agapiti martyris | *Sol in Virgine*
ix	g	*xiiii*	Magni martyris
	A	*xiii*	*sancti regis Stephani*
xvii	b	*xii*	Bernardi abbatis
vi	c	*xi*	octava sanctae Mariae | Timothei et Symphoriani martyrum
	d	*x*	
xiiii	e	*ix*	*Bartholomaei apostoli*
iii	f	*viii*	Genesii martyris | lc.
	g	*vii*	
xi	*A*	*vi*	octava sancti Stephani regis
	b	*v*	*Augustini episcopi*
xix	c	*iiii*	*Decollatio sancti Ioannis Baptistae* | Sabinae virginis et martyris
viii	d	*iii*	Felicis et Adaucti martyrum | lc. | *D.vii.*
	e	*ii*	Paulini episcopi et martyris

KL

Tertia Septembris vulpis fert a pede denam.
Tertia Septembris et dena fert mala membris.
September habet dies xxx, luna xxx.
Horae noctis xii, diei xii.
Luna Septembris ix hora diei accenditur.
Regularis ferialis vii, lunaris v.

xvi	f		*Aegidii abbatis*
v	g	*iiii*	*Depositio sancti Emerici ducis*
	A	*iii*	Antonini martyris | *D.xvii.*
xiii	b	*ii*	
ii	c	*Nonas*	
	d	*viii*	lc.
x	e	*vii*	Evurtii episcopi et confessoris
	f	*vi*	*Nativitas sanctae Mariae Virginis* | Hadriani martyris
xviii	g	*v*	Gorgonii martyris
vii	*A*	*iiii*	*obitus Lodowici regis anno etc. lxxxii.*
	b	*iii*	Proti et Hyacinthi martyrum | lc.
xv	c	*ii*	
iiii	d	*Idus*	Maurilii confessoris
	e	*xviii*	*Exaltatio sanctae Crucis* | Cornelii et Cypriani martyrum
xii	f	*xvii*	Nicomedis martyris
i	g	*xvi*	Luciae et Geminiani martyrum
	A	*xv*	Lamberti episcopi et martyris | lc. | *Sol in Libra*
ix	b	*xiiii*	
	c	*xiii*	
xvii	d	*xii*	
vi	e	*xi*	*Matthaei apostoli et evangelistae* | *D.vi.*
	f	*x*	Mauritii cum sociis martyrum | lc. | Emmerammi episcopi et martyris
xiiii	g	*ix*	Theclae virginis
iii	*A*	*viii*	*Gerardi episcopi et martyris* | Conceptio beati Ioannis Baptistae
	b	*vii*	Cleophae virginis et martyris
xi	c	*vi*	Cypriani et Iustinae martyrum
	d	*v*	*Cosmae et Damiani martyrum*
xix	e	*iiii*	Venceslai regis et martyris
viii	f	*iii*	*Michaelis archangeli*
	g	*ii*	Hieronymi presbiteri et doctoris | *Dies animarum*

KL

Tertius Octobris gladio decimum ordine nectit.
Tertius et denus est, sicut mors, alienus.
October habet dies xxxi, luna xxix.
Horae noctis xiiii, diei x.
Luna Octobris inter nonam et vesperas accenditur.
Regularis ferialis iii, lunaris v.

xvi	*A*		Remigii, Germani, Vedasti pontificum
v	b	*vi*	Leodegarii episcopi et martyris
xiii	c	*v*	*D.v.*
ii	d	*iiii*	*Francisci confessoris*
	e	*iii*	
x	f	*ii*	Stanislai episcopi et martyris | octava sancti Michaelis
	g	*Nonas*	Sergii et Bacchi martyrum | lc.
xviii	*A*	*viii*	
vii	b	*vii*	Dionysii episcopi Rustici et Eleutherii martyrum
	c	*vi*	Gereonis et sociorum eius martyrum
xv	d	*v*	
iiii	e	*iiii*	
	f	*iii*	Colomani martyris
xii	g	*ii*	Calixti papae et martyris | Cerbonii episcopi et confessoris
i	*A*	*Idus*	Leonardi confessoris | Hedwigae virginis ducissae Poloniae
	b	*xvii*	*Novembris* | *Galli confessoris*
ix	c	*xvi*	
	d	*xv*	*Lucae evangelistae* | *Sol in Scorpione*
xvii	e	*xiiii*	Ianuarii et sociorum eius martyrum
vi	f	*xiii*	
	g	*xii*	*Undecim milium virginum*
xiiii	*A*	*xi*	Severi episcopi et confessoris | *D.ix.*
iii	b	*x*	Severini episcopi et martyris
	c	*ix*	Maglorii episcopi et confessoris | lc.
xi	d	*viii*	Crispini et Crispiniani martyrum
	e	*vii*	*Demetrii martyris*
xix	f	*vi*	vigilia
viii	g	*v*	*Simonis et Iudae apostolorum*
	A	*iiii*	Narcissi episcopi et martyris
xvi	b	*iii*	
v	c	*ii*	Quintini martyris | vigilia

KL

Quarta Novembris acus vix tertia mansit in urna.
Scorpius est quartus : et tertius est nece cinctus.
November habet dies xxx, luna xxx.
Horae noctis xvi, diei viii.
Luna Novembris de vespere accenditur.
Regularis ferialis v, lunaris vii.

	d		*festivitas Omnium sanctorum*
xiii	e	*iiii*	*Dies animarum* | Eustachii et sociorum martyrum
ii	f	*iii*	
	g	*ii*	*D.v.*
x	*A*	*Nonas*	*Emerici ducis et confessoris*
	b	*viii*	*Translatio sancti Adalberti episcopi* | Leonardi confessoris
xviii	c	*vii*	Willibrordi episcopi et confessoris
vii	d	*vi*	octava Omnium sanctorum
	e	*v*	Theodori martyris
xv	f	*iiii*	Martini papae et martyris
iiii	g	*iii*	*Martini episcopi et confessoris* | Mennae martyris
	A	*ii*	
xii	b	*Idus*	*Brictii episcopi et confessoris*
i	c	*xviii*	*Decembris*
	d	*xvii*	
ix	e	*xvi*	Othmari abbatis
	f	*xv*	Aniani episcopi et confessoris | *Sol in Sagittario*
xvii	g	*xiiii*	octava sancti Martini
vi	*A*	*xiii*	*Elisabeth viduae*
	b	*xii*	Columbani abbatis et confessoris
xiiii	c	*xi*	
iii	d	*x*	*Caeciliae virginis et martyris*
	e	*ix*	*Clementis papae et martyris* | *Caput hiemis*
xi	f	*viii*	Chrysogoni martyris
	g	*vii*	*Catherinae virginis et martyris*
xix	*A*	*vi*	Lini papae et martyris
viii	b	*v*	Vitalis et Agricolae martyrum
	c	*iiii*	*D.vi.*
xvi	d	*iii*	vigilia | Saturnini, Chrysanthi cum sociis martyrum
v	e	*ii*	*Andreae apostoli*

KL

Dat duodena cohors vii inde decemque Decembris.
Septimus exsanguis, virosus denus, ut anguis.
December habet dies xxx, luna xxix.
Horae noctis xviii, diei vi.
Luna Decembris in media nocte accenditur.
Regularis ferialis vii, lunaris vii.

	f		Eligii episcopi et confessoris
xiii	g	*iiii*	Longini militis et martyris
ii	*A*	*iii*	
	b	*ii*	*Barbarae virginis et martyris*
x	c	*Nonas*	
	d	*viii*	*Nicolai episcopi et confessoris*
xviii	e	*vii*	octava sancti Andreae apostoli | *D.i.*
vii	f	*vi*	*Conceptio beatae Mariae Virginis*
	g	*v*	
xv	*A*	*iiii*	
iiii	b	*iii*	Damasi papae et confessoris
	c	*ii*	
xii	d	*Idus*	*Luciae virginis et martyris*
i	e	*xix*	*Ianuarii*
	f	*xviii*	
ix	g	*xvii*	
	A	*xvi*	Lazari episcopi et martyris
xvii	b	*xv*	*Sol in Capricorno*
vi	c	*xiiii*	
	d	*xiii*	vigilia
xiiii	e	*xii*	*Thomae apostoli*
iii	f	*xi*	*D.vi.*
	g	*x*	
xi	*A*	*ix*	vigilia
	b	*viii*	*Nativitas Domini nostri Iesu Christi*
xix	c	*vii*	*Stephani protomartyris*
viii	d	*vi*	*Ioannis apostoli et evangelistae*
	e	*v*	*sanctorum Innocentum martyrum*
xvi	f	*iiii*	*Thomae episcopi et martyris*
v	g	*iii*	
	A	*ii*	*Silvestri papae et confessoris*

[PRAEPARATIO AD MISSAM]

Dum sacerdos praeparat se ad missam, dicat versiculum Ostende nobis.

[Psalmus] (Ps 83)

Quam dilecta tabernacula tua, Domine virtutum : concupiscit et defecit anima mea in atria Domini. Cor meum et caro mea : exsultaverunt in Deum vivum. Etenim passer invenit sibi domum : et turtur nidum, ubi reponat pullos suos. Altaria tua, Domine virtutum : rex meus et Deus meus. Beati, qui habitant in domo tua, Domine : in saecula saeculorum laudabunt te. Beatus vir, cuius est auxilium abs te : ascensiones in corde suo disposuit, in valle lacrimarum, in loco, quem posuit. Etenim benedictiones dabit legis lator : ibunt de virtute in virtutem : videbitur Deus deorum in Sion. Domine, Deus virtutum, exaudi orationem meam : auribus percipe, Deus Iacob. Protector noster, aspice, Deus : et respice in faciem Christi tui. Quia melior est dies una in atriis tuis : super milia. Elegi abiectus esse in domo Dei mei : magis quam habitare in tabernaculis peccatorum. Quia misericordiam et veritatem diligit Deus : gratiam et gloriam dabit Dominus. Non privabit bonis eos, qui ambulant in innocentia, Domine virtutum : beatus homo, qui sperat in te. Gloria Patri.

Psalmus (Ps 84)

Benedixisti, Domine, terram tuam : avertisti captivitatem Iacob. Remisisti iniquitatem plebis tuae : operuisti omnia peccata eorum. Mitigasti omnem iram tuam : avertisti ab ira indignationis tuae. Converte nos, Deus, salutaris noster : et averte iram tuam a nobis. Numquid in aeternum irasceris nobis : aut extendes iram tuam a generatione in generationem. Deus, tu conversus vivificabis nos : et plebs tua laetabitur in te. Ostende nobis, Domine, misericordiam tuam : et salutare tuum da nobis. Audiam, quid loquatur in me Dominus Deus : quoniam loquetur pacem in plebem suam. Et super sanctos suos : et in eos, qui convertuntur ad cor. Verumtamen prope timentes eum salutare ipsius : ut inhabitet gloria in terra nostra. Misericordia et veritas obviaverunt sibi : iustitia et pax osculatae sunt. Veritas de terra orta est : et iustitia de caelo prospexit. Etenim Dominus dabit benignitatem : et terra nostra dabit fructum suum. Iustitia ante eum ambulabit : et ponet in via gressus suos. Gloria Patri.

Psalmus (Ps 85)

Inclina, Domine, aurem tuam, et exaudi me : quoniam inops et pauper sum ego. Custodi animam meam, quoniam sanctus sum : salvum fac servum tuum, Deus meus, sperantem in te. Miserere mei, Domine, quoniam ad te clamavi tota die : laetifica animam servi tui : quoniam ad te, Domine, animam meam levavi. Quoniam tu, Domine, suavis et mitis : et multae misericordiae omnibus invocantibus te. Auribus percipe, Domine, orationem meam : et intende voci deprecationis meae. In die tribulationis meae clamavi ad te : quia exaudisti me. Non est similis tui in diis, Domine : et non est se-

cundum opera tua. Omnes gentes, quascumque fecisti : venient et adorabunt coram te, Domine : et glorificabunt nomen tuum. Quoniam magnus es tu **[a_9^v]** et faciens mirabilia, tu es Deus solus. Deduc me, Domine, in via tua, et ingrediar in veritate tua : laetetur cor meum, ut timeat nomen tuum. Confitebor tibi, Domine, Deus meus, in toto corde meo : et glorificabo nomen tuum in aeternum. Quia misericordia tua magna est super me : et eruisti animam meam ex inferno inferiori. Deus, iniqui insurrexerunt super me : et synagoga potentium quaesierunt animam meam : et non proposuerunt te in conspectu suo. Et tu, Domine Deus, miserator et misericors : patiens et multae misericordiae et verax. Respice in me, et miserere mei : da imperium puero tuo : et salvum fac filium ancillae tuae. Fac mecum signum in bono : ut videant, qui me oderunt, et confundantur : quoniam tu, Domine, adiuvisti me : et consolatus es me. [Gloria Patri.]

Psalmus (Ps 115)

Credidi, propter quod locutus sum : ego autem humiliatus sum nimis. Ego dixi in excessu meo : omnis homo mendax. Quid retribuam Domino : pro omnibus, quae retribuit mihi. Calicem salutaris accipiam : et nomen Domini invocabo. Vota mea Domino reddam coram omni populo eius : pretiosa in conspectu Domini mors sanctorum eius. O, Domine, quia ego servus tuus : ego servus tuus et filius ancillae tuae. Dirupisti vincula mea : tibi sacrificabo hostiam laudis : et nomen Domini invocabo. Vota mea Domino reddam in conspectu omnis populi eius : in atriis domus Domini, in medio tui, Ierusalem. Gloria Patri.

Psalmus (Ps 116)

Laudate Dominum, omnes gentes : et collaudate eum, omnes populi. Quoniam confirmata est super nos misericordia eius : et veritas Domini manet in aeternum. Gloria Patri et Filio.

Antiphona (Ps 87,3)

Intret in conspectu tuo, Domine, oratio mea : inclina aurem tuam ad precem meam.

Antiphona: Ne reminiscaris Domine delicta. *Versiculus:* Peccavimus Domine. *Oratio:* Exaudi quaesumus Domine supplicum preces.

Litania

Kyrie, eleison. Christe, eleison. Kyrie, eleison.
Christe, audi nos …
Pater de caelis, Deus. Miserere nobis.
Fili, Redemptor mundi, Deus. Miserere nobis.
Spiritus Sancte, illuminator mundi, Deus. Miserere nobis.

Sancta Trinitas, unus Deus. Miserere nobis.
Sancte sanctorum, Deus. Miserere nobis.
Sancta Dei Genitrix : ora pro nobis.
Sancta Virgo virginum : ora pro …
Omnes sancti superni cives : orate pro …
Omnes sancti patriarchae : orate pro …
Omnes sancti prophetae : orate pro …
Omnes sancti apostoli : orate …
Omnes sancti evangelistae : orate pro …
Omnes sancti discipuli Domini : orate …
Omnes sancti innocentes : orate pro …
Omnes sancti martyres : orate …
Omnes sancti sacerdotes : orate …
Omnes sancti levitae : orate …
Omnes sancti anachoritae : orate …
Omnes sancti monachi : orate …
Omnes sancti confessores : orate …
Omnes sanctae virgines : orate …
Omnes sanctae viduae : orate …
Omnes sanctae coniugatae : orate …
Omnes sancti paenitentes : orate …
Omnes sancti continentes : orate …
Omnes sanctae iustorum animae : orate …
Omnes sancti electi Dei : orate … **[a_{10}r]**
Fili Dei. Te rogamus, audi nos.
Redemptor mundi. Te rogamus, audi nos.
Mediator Dei et hominum. Te rogamus, audi nos.
Pastor bone. Te rogamus, audi nos.
Agnus Dei, qui tollis peccata mundi. Parce nobis …
Agnus Dei, qui tollis peccata mundi. Exaudi …
Agnus Dei, qui tollis peccata mundi. Miserere nobis.
Christe, audi nos. Christe, audi nos.
Kyrie, eleison. Christe, eleison. Kyrie, eleison.
Pater noster.
Et veniat super nos misericordia tua, Domine. Salutare tuum …
Peccavimus, Domine, cum patribus nostris. Iniuste egimus …
Ne reminiscaris, Domine, delicta nostra vel parentum nostrorum. Neque vindictam …
Domine, ne memineris iniquitatum nostrarum antiquarum. Cito anticipent …
Adiuva nos, Deus, salutaris noster. Et propter gloriam …

Repleatur os meum laude. Ut cantem …
Domine, averte faciem tuam a peccatis meis. Et omnes iniquitates …
Cor mundum crea in me, Deus. Et spiritum rectum innova …
Ne proicias me a facie tua. Et spiritum …
Redde mihi laetitiam salutaris tui. Et spiritum principalem …
Ostende nobis, Domine, misericordiam tuam. Et salutare …
Fiat misericordia tua, Domine, super nos. Quemadmodum speravimus …
Sacerdotes tui induantur iustitia. Et sancti tui exsultent …
Esto nobis, Domine, turris fortitudinis. A facie inimici …
Propitius esto peccatis nostris, Domine. Propter nomen tuum …
Exsurge, Christe, adiuva nos. Et libera nos propter nomen tuum.
Domine, Deus virtutum, converte nos. Et ostende faciem tuam et …
Domine, exaudi orationem meam. Et clamor …

Sequuntur orationes.

Fac me, quaeso, omnipotens Deus : ita iustitia indui : ut in sanctorum tuorum merear exsultatione laetari : quatenus, emundatus ab omnibus sordibus peccatorum, consortium adipiscar tibi placentium sacerdotum : meque tua misericordia a vitiis omnibus exuat : quem reatus propriae conscientiae gravat. Per Christum.

Alia oratio

Aures tuae pietatis, mitissime Deus, inclina meis indignis precibus : et gratia Spiritus Sancti illumina cor meum : ut tuis mysteriis digne tibi ministrare : teque aeterna caritate diligere merear. Per Christum Dominum.

Oratio sancti Ambrosii

Non de meritorum meorum qualitate confisus praesumo accedere ante sanctum conspectum tuum, Domine Deus : sed pro tua ineffabili pietate : qui dignatus es peccatores ad tuam misericordiam vocare : et ad te venientibus dignatus es piissimam indulgentiam : et sempiternam gratiam conferre. Tu enim a tua pietate nullum repellis : sed ad te venientibus tuae pietatis et misericordiae dignanter sinum aperis : et ad sacramentum piissimae reconciliationis tuae clementer admittis : et gratiae tuae participes efficis : qui vocas ea, quae non sunt : tamquam ea, quae sunt : qui facis de indignis dignos : de peccatoribus iustos : de immundis mundos : qui iustificas impios et vivificas mortuos : et in infirmitate virtutem tribuis. Tu ergo, Domine, fac in me, peccatore opus tuae magnae misericordiae : tuae pietatis ‹et› immensae : tuae gratiae sempiternae : non pro meis meritis : sed pro tuis miserationibus multis **[a$_{10}^{v}$]** et magnis. Mitte tuum Sanctum Spiritum Paraclitum de caelis : illuminatorem et sanctificatorem tuae sanctae Ecclesiae, quo tu, Deus, illuminasti et sanctificasti corda sanctorum tuorum apostolorum et ce-

terorum tuorum fidelium : ut ipse tuus Spiritus Sanctus, dignanter adveniens, cor meum inflammet et expurget : et mundum gratiae tuae habitaculum efficiat : et omnes sensus meos purificet et clarificet : et ministerium servitutis meae faciat in conspectu tuo acceptabile : et nobis salutare : tua misericordia tribuente : tua virtute operante : et tua gratia confirmante : quia tu es creator omnium et Dominus : tibi est omnis honor et gloria per Iesum Christum, Unigenitum Filium tuum, Deum et Dominum nostrum. Qui tecum vivit et regnat in unitate eiusdem Spiritus Sancti, Deus. Per omnia.

Alia oratio

Oro te, sancta Trinitas et inseparabilis Unitas : per trophaeum victoriosissimae crucis : et merita beatissimae et gloriosissimae Virginis Mariae et omnium sanctorum tuorum : et eorum, quorum reliquiae hic continentur : ut mihi, misero et indigno et omni sorde vitiorum interius exteriusque coinquinato : manum misericordiae tuae porrigas : labentem erigas : orantem ne despicias : sed pietatis tuae vultu respicias et exaudias : fidem adaugeas : spem confirmes : caritatis tuae in me ardorem accendas. Et, quia indignus ad sanctum altare tuum accedo : non ideo peccatorum recipiam vicem : sed indulgentiae tuae piam sentiam bonitatem. Praesta hoc, Pater omnipotens : qui in tantum dilexisti hominem : ut, ad liberandum eum, unicum mitteres Filium. Praesta hoc, Domine Iesu Christe, Fili Dei vivi : qui, ut a morte eriperes hominem : traditus in manus peccatorum, non horruisti crucem. Tu es ipse, qui ovem perditam pio umero ad ovile reportasti. Tu es ipse, qui ore prophetico dixisti : nolo mortem peccatoris : sed ut magis convertatur et vivat. Praesta hoc, Spiritus alme : qui, procedens ab utroque, in me effusus es in baptismo. Tu remissio peccatorum. Tu illuminator cordium. Tu doctrina fidelium. Tu unius essentiae : unius voluntatis cum Patre et Filio regnas. Per infinita saecula saeculorum. Amen.

Alia oratio

Deus, qui non mortem, sed paenitentiam desideras peccatorum : me miserum fragilemque peccatorem a tua non repellas pietate : neque aspicias ad scelera mea : et immunditias : turpesque cogitationes : quibus flebiliter a tua disiungor voluntate : sed misericordias tuas et fidem : devotionemque eorum : qui per me peccatorem tuam expetunt misericordiam : et, quia me medium inter te et populum tuum voluisti fieri : fac me talem : ut digne possim tuam exorare misericordiam pro me et pro eodem populo tuo. Et adiunge voces meas vocibus sanctorum angelorum tuorum : ut, sicut illi te laudant incessabiliter in aeterna beatitudine : ita nos quoque eorum interventu : te mereamur laudare inculpabiliter in hac peregrinatione. Per Christum, Dominum nostrum. **[b_1^r]**

Dum abluit manus (Ps 25,6; 50,4)

Lavabo inter innocentes manus meas. Et circumdabo altare tuum, Domine. Ut audiam vocem laudis tuae. Et enarrem universa mirabilia tua. Amplius lava me, Domine, ab iniustitia mea. Et a peccato meo munda me.

Oratio

Largire sensibus meis, omnipotens Pater : ut, sicut hic exterius abluuntur inquinamenta manuum mearum : sic a te mundentur interius pollutiones mentium : et crescat in me augmentum sanctarum virtutum.

Dum manus tergit

Da, Domine, virtutem manibus meis : ad abstergendam omnem maculam immundam : ut sine pollutione mentis et corporis valeam tibi servire. Per Christum Dominum.

[Dum chlamydem exuit]

Exue me, Domine, veterem hominem : cum actibus meis : et indue me novum hominem : qui secundum Deum creatus est in iustitia et sanctitate veritatis.

Ad umerale

Obumbra, Domine, caput meum umbraculo sanctae fidei : et expelle a me nebulam et caecitatem totius ignorantiae. Per Christum.

Alia

Umeros meos et pectus meum Sancti Spiritus gratia protege, Domine : renesque meos, vitiis cordis et corporis omnibus expulsis : praecinge tibi, ad sacrificandum Deo viventi et regnanti in saecula saeculorum. Amen.

Ad albam

Omnipotens, sempiterne Deus : te suppliciter exoro : ut, fraudium omnium suffocatione exutus : albaque veste indutus : te sequi merear ad regna : ubi vera sunt gaudia in saecula saeculorum. Amen.

Ad cingulum

Praecinge lumbos meos, Domine, Pater clementissime : et circumcide vitia cordis et corporis mei. Per Christum Dominum.

Ad manipulum

Manipulum innocentiae pone, Domine, super manum meam : et appone iustitiam pro iniquitate mea. Per Christum Dominum.

Ad stolam

Stola iustitiae circumda, Domine, cervicem meam : et ab omni corruptione peccati purifica mentem meam.

Ad casulam

Indue me, Domine, ornamento humilitatis : et caritatis : et castitatis : et concede mihi protectionem contra hostem iniquum : ut valeam puro corde laudare nomen tuum gloriosum : quod est benedictum in saecula saeculorum. Amen.

Alia

Deus, aeternorum bonorum fidelissime promissor : ac rectissime persolutor : qui vestimentum salutare : et indumentum iucunditatis tuis promisisti fidelibus : clementiam tuam suppliciter exoro : ut his sacris vestibus me indutum digne tibi servire concedas. Qui vivis.

Oratio bona ac devota ante accessum missae dicenda a sacerdote

Omnipotens et misericors Deus : ecce, accedo ad sacramentum corporis et sanguinis Filii tui, Domini nostri, Iesu Christi. Accedo, tamquam infirmus, ad medicum vitae. Immundus ad fontem misericordiae. Caecus ad lumen claritatis aeternae. Egenus ad Dominum caeli et terrae. Nudus ad regem gloriae. Rogo ergo, Domine, immensae maiestatis tuae cle**[b$_1^v$]**mentiam : quatenus meam digneris curare infirmitatem : lavare foeditatem : illuminare caecitatem : ditare paupertatem : vestire nuditatem. Ut te, panem angelorum : regem regum : et Dominum dominantium tanta reverentia et tremore : tanta contritione suscipiam et amore : tanta fide et puritate : tali proposito et humilitate : sicut expedit saluti animae meae. Da mihi, quaeso, illius dominici corporis et sanguinis non solum suscipere sacramentum : sed etiam virtutem sacramenti. O, mitissime Deus : da mihi sic suscipere corpus Unigeniti Filii tui, Domini nostri, Iesu Christi : quod traxit de beata Maria Virgine : ut corpori suo mystico merear incorporari : et inter eius membra connumerari. O, Pater amantissime : concede mihi dilectum Filium tuum : quem nunc quidem velatum suscipere propono : revelata tandem facie contemplari. Qui tecum vivit et regnat Deus in saecula saeculorum. Amen.

Oratio sancti Ambrosii

Summe sacerdos et vere pontifex : qui te obtulisti Deo Patri hostiam puram et immaculatam : in ara crucis pro nobis miseris peccatoribus : et qui dedisti nobis carnem tuam, ad manducandum : et sanguinem tuum, ad bibendum : et posuisti mysterium illud in virtute Spiritus Sancti, dicens. Haec quotienscumque feceritis : in mei memoriam facietis. Rogo te per sanguinem tuum pretiosum, magnum salutis nostrae pretium. Rogo per hanc miram et ineffabilem caritatem : qua nos, miseros sic amare dignatus es : ut

lavares a peccatis nostris in sanguine tuo. Doce me, indignum servum tuum, quem inter cetera dona tua etiam ad officium sacerdotale vocare dignatus es : nullis meis meritis : sed sola dignatione misericordiae tuae. Doce me, quaeso, per Spiritum Sanctum : tantum tractare mysterium ea reverentia : et amore : ea devotione et timore : quibus oportet et decet. Fac me per gratiam tuam semper illud de tanto mysterio credere et intelligere : sentire et firmiter tenere : dicere et cogitare, quod tibi placet, et expedit animae meae. Intret Spiritus tuus bonus in cor meum : qui sonet ibi sine sono : et sine strepitu verborum loquatur omnem veritatem tantorum mysteriorum. Profunda quippe sunt nimis : et sacro tecta velamine. Propter magnam clementiam tuam concede mihi missarum sollemnia puro corde et munda mente celebrare. Libera, Domine, cor meum ab immundis et nefandis : vanis et noxiis cogitationibus. Muni me beatorum angelorum fida et pia custodia : ut hostes omnium bonorum confusi discedant. Per virtutem tanti mysterii : et per manum sancti angeli tui : repelle a me et a cunctis servis tuis durissimum spiritum superbiae : et cenodoxiae : invidiae et blasphemiae : fornicationis et nequitiae : immunditiae : dubietatis et diffidentiae. Confundantur, qui nos persequuntur : et pereant illi, qui cuncta perdere festinant. Rex virginum : amator castitatis : et integritatis, **[b_2^r]** Deus : caelesti rore tuae benedictionis exstingue in corpore meo totum fomitem ardentis libidinis : ut maneat in me tenor totius castitatis corporis et animae. Mortifica in membris meis carnis stimulos : omnesque libidinosas commotiones : et da mihi veram et perpetuam castitatem : cum ceteris bonis tuis : qui tibi placent in veritate : ut sacrificium laudis casto corpore et mundo corde valeam cottidie tibi offerre. Quanta enim cordis contritione et lacrimarum fonte : quanta reverentia et tremore : quanta corporis castitate et animae puritate : istud divinum et caeleste sacrificium est celebrandum, Domine : ubi caro tua in veritate sumitur : ubi sanguis tuus in veritate bibitur : ubi ima summis coniunguntur : ubi tu es sacerdos et sacrificium mirabiliter et ineffabiliter. Quis digne hoc celebrare potest : nisi tu, Deus omnipotens, offerentem feceris dignum? Scio : et vere scio : et id ipsum bonitati tuae confiteor : quia non sum dignus accedere ad tantum mysterium : propter nimia peccata mea : et infinitas negligentias meas. Sed scio et veraciter ex toto corde credo : ore confiteor : quia tu potes me facere dignum : qui solus potes facere mundum de immundo conceptum semine : et de peccatoribus iustos facis et sanctos. Per hanc omnipotentiam tuam te rogo : concede mihi, peccatori hoc caeleste sacrificium celebrare cum timore et tremore : cum lacrimarum fonte : cum laetitia spirituali : et caelesti gaudio. Sentiat mens mea dulcedinem beatissimae praesentiae tuae : et excubias sanctorum angelorum in circuitu meo. Ego memor venerandae passionis tuae : accedo ad altare tuum : licet peccator : ut offeram tibi sacrificium, quod instituisti : et offerri praecepisti : in commemoratione tua : pro salute nostra. Peto clementiam tuam : ut descendat super panem et calicem plenitudo tuae divinitatis : descendat etiam, Domine, illa Sancti Spiritus tui invisibilis et incomprehensibilis maiestas : sicut quondam in hostias patrum descendebat : qui et ob-

lationes nostras corpus et sanguinem tuum efficiat : et me, indignum sacerdotem doceat tantum tractare mysterium : cum cordis puritate : et lacrimarum fonte : reverentia et tremore : ita ut placide ac benigne suscipias sacrificium de manibus meis : ad salutem omnium : tam vivorum, quam defunctorum. Rogo te, Domine, per ipsum sacrosanctum et vivificum mysterium corporis et sanguinis tui : quo cottidie in ecclesia tua pascimur et potamur : abluimur et sanctificamur. Atque unius supremae divinitatis participes efficimur : da mihi virtutes tuas sanctas : quibus repletus bona conscientia ad altare tuum accedam : ita ut haec caelestia sacramenta efficiantur mihi salus et vita. Tu enim dixisti ore sancto tuo et benedicto : panis, quem ego dabo, caro mea est pro mundi vita. Qui manducat me : vivit propter me : et ipse manet in me : et ego in eo. Ego sum panis vivus : qui de caelo descendi : si quis manducaverit ex hoc pane : vivet in aeternum. **[b_2^v]** Panis dulcissime, sana palatum cordis mei : ut sentiam suavitatem amoris tui. Sana eum ab omni languore : ut nullam praeter te desideret dulcedinem. Panis candidissime, habens omne delectamentum : et omnem saporem : qui nos semper reficis : et in te numquam deficis : comedat te cor meum : et dulcedine saporis tui repleantur viscera animae meae. Manducat te angelus pleno ore : manducet te peregrinus homo pro modulo suo : ne deficiat in via, tali recreatus viatico. Panis sancte : panis vitae : panis pulcher : panis vivus : qui de caelo descendisti : et das vitam mundo. Veni in cor meum : et munda me ab omni inquinamento carnis et spiritus. Intra in animam meam : et sanctifica eam : sana interius et exterius. Esto tutamen et continua salus corporis et animae meae. Repelle a me insidiantes mihi hostes : recedant procul a praesentia potentiae tuae : ut, foris intusque munitus, per te recto tramite ad regnum tuum perveniam : ubi non in mysteriis, sicut hoc tempore agitur : sed facie ad faciem te videbimus : cum tra regnum Deo Patri : et erit Deus omnia in omnibus. Tunc enim me de te satiabis suavitate mirifica : ita ut nec esuriam nec sitiam in aeternum. Amen.

Oratio devota post missam dicenda

Gratias tibi ago, Domine, sancte Pater, omnipotens, aeterne Deus : qui me, miserum et indignum peccatorem, nullis meis meritis exigentibus, sed per tuam gratiam satiare dignatus es corpore et sanguine Filii tui, Domini nostri, Iesu Christi. Ideo precor : ut haec communio salutaris non sit mihi reatus ad poenam : sed intercessio salutaris ad veniam : sit mihi armatura fidei : et scutum bonae voluntatis : sit vitiorum meorum evacuatio : concupiscentiae et libidinis exterminatio : caritatis : castitatis : humilitatis : patientiae et oboedientiae : omniumque virtutum ac totius sanctitatis augmentatio. Contra insidias inimicorum meorum visibilium et invisibilium firma defensio : et omnium motuum meorum tam carnalium quam spiritualium perfecta quietatio. In eodem Domino nostro, Iesu Christo firma adhaesio : atque finis mei felix consummatio. Et precor : ut ad convivium caelestis gratiae me, miserum peccatorem perducere

digneris. Ubi tu es sanctis tuis lux vera : satietas plena : iucunditas consummata, felicitas perfecta : et gaudium sempiternum. Amen.

De beata Virgine oratio

Serenissima et inclita Mater Domini nostri, Iesu Christi : qui Creatorem omnium creaturarum in tuo sanctissimo utero meruisti portare : cuius idem veracissimum corpus et sanguinem ego, indignus sumere praesumpsi. Ad ipsum pro me, peccatore intercedere digneris : ut, quicquid in eius ineffabili sacrificio ignoranter aut negligenter admisi : tuis sanctissimis precibus dignetur mihi indulgere. Qui cum Deo Patre et Spiritu Sancto vivit et regnat. **/1r/**

INCIPIT MISSALE DIVINORUM OFFICIORUM TAM DE TEMPORE, QUAM ETIAM DE SANCTIS, CUM CERTIS OFFICIIS ANNEXIS, UTPUTA DE TRANSFIGURATIONE DOMINI, DE PESTILENTIA ET CETERA, SECUNDUM CHORUM ALMAE ECCLESIAE STRIGONIENSIS

[PROPRIUM DE TEMPORE]

Dominica prima in Adventu Domini

Introitus ad missam (Ps 24,1–3)

Ad te levavi animam meam, Deus meus, in te confido, non erubescam, neque irrideant me inimici mei, etenim universi, qui te exspectant, non confundentur. *Ps. (ibid., 4)* Vias tuas, Domine, demonstra mihi, et semitas tuas edoce me. Gloria Patri.

Oratio

Excita, quaesumus, Domine, potentiam tuam, et veni : ut ab imminentibus peccatorum nostrorum periculis : te mereamur protegente eripi : et, te liberante, salvari. Qui vivis et regnas.

De beata Virgine

Deus, qui de beatae Mariae Virginis utero : verbum tuum angelo nuntiante, carnem suscipere voluisti : praesta supplicibus tuis : ut, qui vere eam Dei Genitricem credimus : eius apud te intercessionibus adiuvemur. Per eundem.

De omnibus sanctis

Conscientias nostras, quaesumus, Domine, visitando purifica : ut, veniens Unigenitus Filius tuus, Dominus noster, Iesus Christus cum omnibus sanctis suis : paratam sibi in nobis inveniat mansionem. Qui tecum vivit.

Ad Romanos (R 13,11–14)

Fratres. Scientes, quia hora est : iam nos de somno surgere. Nunc enim propior est nostra salus : quam cum credidimus. Nox praecessit : dies autem appropinquabit. Abiciamus ergo opera tenebrarum : et induamur arma lucis : sicut in die, honeste ambulemus. Non in comessationibus et ebrietatibus : non in cubilibus et impudicitiis : non in contentione et aemulatione. Sed induimini Dominum, Iesum Christum.

Graduale (Ps 24,3 et 4)

Universi, qui te exspectant, non confundentur, Domine. *V.* Vias tuas, Domine, notas fac mihi, et semitas tuas edoce me.

Alleluia. *[V.] (Ps 84,8)* Ostende nobis, Domine, misericordiam tuam, et salutare tuum da nobis.

Secundum Matthaeum (Mt 21,1–9)

In illo tempore. Cum appropinquasset Iesus Hierosolymis : et venisset Bethphage ad montem Oliveti : tunc misit duos ex discipulis suis, dicens eis. Ite in castellum, quod contra vos est : et statim invenietis asinam alligatam : et pullum cum ea. Solvite : et adducite mihi. Et, si quis vobis aliquid dixerit : dicite : quia Dominus his opus habet : et confestim dimittet eos. Hoc autem totum factum est : ut adimpleretur, quod dictum est per prophetam, dicentem. Dicite filiae Sion : ecce, rex tuus venit tibi mansuetus : sedens super asinam et pullum filium subiugalis. Euntes autem discipuli : fecerunt, sicut praecepit illis Iesus. Et adduxerunt asinam et pullum : et imposuerunt super eos vestimenta sua : et eum desuper sedere fecerunt. Plurima autem turba : straverunt vestimenta **[1v]** sua in via. Alii autem cedebant ramos de arboribus : et sternebant in via. Turbae autem : quae praecedebant et quae sequebantur : clamabant, dicentes. Hosanna filio David. Benedictus, qui venit in nomine Domini : hosanna in altissimis.

Offertorium (Ps 24,1–3)

Ad te, Domine, levavi animam meam, Deus meus, in te confido, non erubescam, neque irrideant me inimici mei : etenim universi, qui te exspectant, non confundentur.

Secreta

Haec sacra nos, Domine : potenti virtute mundatos : ad suum faciant puriores venire principium. Per.

Secreta de sancta Maria

In mentibus nostris, quaesumus, Domine : verae fidei sacramenta confirma : ut, qui conceptum de Virgine Deum verum et hominem confitemur : per eius salutiferae resurrectionis potentiam : ad aeternam mereamur pervenire laetitiam. Per Dominum.

Secreta

Sacrificium tibi, Domine, celebrandum : intercedentibus omnibus sanctis tuis, placatus intende : quod et nos a vitiis nostrae condicionis emundet : et tuo nomini reddat acceptos. Per.

Communio (Ps 84,13)

Dominus dabit benignitatem, et terra nostra dabit fructum suum.

Complenda

Suscipiamus, Domine, misericordiam tuam in medio templi tui : et reparationis nostrae ventura sollemnia congruis honoribus praecedamus. Per.

Complenda

Gratiam tuam, quaesumus, Domine : mentibus nostris infunde : ut, qui, angelo nuntiante, Christi, Filii tui incarnationem cognovimus : per passionem eius et crucem : ad resurrectionis gloriam perducamur. Per.

Complenda

Animae nostrae, quaesumus, Domine, hoc potiantur desiderio : ut a tuo spiritu inflammentur : et, sicut lampades, divino munere satiati : ante conspectum venientis Christi, Filii tui cum omnibus sanctis, velut clara luminaria, fulgeamus. Per.

Benedicamus Domino.

Dominica secunda

[Introitus] (Is 30,30)

Populus Sion, ecce, Dominus veniet, ad salvandas gentes, et auditam faciet Dominus gloriam vocis suae in laetitia cordis vestri. *Ps. (Ps 79,2)* Qui regis Israel, intende, qui deducis, velut ovem, Ioseph.

Oratio

Excita, Domine, corda nostra, ad praeparandas Unigeniti tui vias : ut per eius adventum purificatis tibi mentibus servire mereamur. Qui tecum.

Ad Romanos (R 15,4–13)

Fratres. Quaecumque scripta sunt : ad nostram doctrinam scripta sunt : ut per patientiam et consolationem Scripturarum spem habeamus. Deus autem patientiae et solacii : det vobis id ipsum sapere in alterutrum secundum Iesum Christum : ut unanimes uno ore honorificetis Deum et Patrem Domini nostri, Iesu Christi. Propter quod suscipite invicem : sicut et Christus suscepit vos in honorem Dei. Dico enim vobis Christum Iesum ministrum fuisse circumcisionis propter veritatem Dei : ad confirmandas promissiones patrum. Gentes autem super misericordiam honorare Deum : sicut scriptum est. Propterea confitebor tibi in gentibus : et nomini tuo cantabo. Et iterum dicit. Laetamini, gentes, cum plebe eius. Et iterum. Laudate, omnes gentes, Dominum : et magnificate eum, omnes populi. Et rursum Isaias ait. Erit radix Iesse : et, qui exsurget regere gentes : in eum gentes sperabunt. Deus autem **/2r/** spei : repleat vos omni gaudio : et pace : in credendo. Ut abundetis in spe : et virtute Spiritus Sancti.

Graduale (Ps 49,2–3 et 5)

Ex Sion species decoris eius, Deus manifeste veniet. *V.* Congregate illi sanctos eius, qui ordinaverunt testamentum eius super sacrificia.

Alleluia. *[V.]* Rex noster adveniet, Christus, quem Ioannes praedicabat Agnum esse venturum.

Secundum Lucam (L 21,25–33)

In illo tempore. Dixit Iesus discipulis suis. Erunt signa in sole et luna et stellis : et in terris pressura gentium : prae confusione sonitus maris et fluctuum : arescentibus hominibus prae timore et exspectatione, quae supervenient universo orbi. Nam virtutes caelorum movebuntur : et tunc videbunt Filium hominis venientem in nubibus : cum potestate magna et maiestate. His autem fieri incipientibus : respicite et levate capita vestra : quoniam appropinquat redemptio vestra. Et dixit illis similitudinem. Videte ficulneam et omnes arbores : cum producunt iam ex se fructum : scitis, quoniam prope est aestas. Ita et vos : cum videritis haec fieri : scitote, quoniam prope est regnum Dei. Amen, dico vobis : quia non praeteribit generatio haec : donec omnia fiant. Caelum et terra transibunt : verba autem mea non transibunt.

Offertorium (Ps 84,7–8)

Deus, tu convertens vivificabis nos, et plebs tua laetabitur in te, ostende nobis, Domine, misericordiam tuam : et salutare tuum da nobis.

Secreta

Placare, quaesumus, Domine, humilitatis nostrae precibus et hostiis : et, ubi nulla suppetunt suffragia meritorum : tuis nobis succurre praesidiis. Per Dominum.

Communio (Bar 5,5; 4,36)

Ierusalem, surge, et sta in excelso, et vide iucunditatem, quae veniet tibi a Domino, Deo tuo.

Complenda

Repleti cibo spiritalis alimoniae : supplices te, Domine, deprecamur : ut huius participatione mysterii doceas nos terrena despicere : et amare caelestia. Per.

Dominica tertia

[Introitus] (Ph 4,4–6)

Gaudete in Domino semper, iterum dico, gaudete, modestia vestra nota sit omnibus hominibus, Dominus prope est : nihil solliciti sitis, sed in omni oratione petitiones vestrae innotescant apud Deum. *Ps. (ibid., 7)* Et pax Dei, quae exsuperat omnem sensum …

Oratio

Aurem tuam, quaesumus, Domine, precibus nostris accommoda : et mentis nostrae tenebras gratia tuae visitationis illustra. Qui vivis et regnas.

Ad Corinthios (1K 4,1–5)

Fratres. Sic nos existimet homo, ut ministros Christi et dispensatores mysteriorum Dei. Hic iam quaeritur inter dispensatores : ut fidelis quis inveniatur. Mihi autem pro minimo est, ut a vobis iudicer : aut ab humano die : sed neque me ipsum iudico. Nihil enim mihi conscius sum : sed non in hoc iustificatus sum. Qui autem iudicat me, Dominus est. Itaque nolite ante tempus iudicare : quoadusque veniet Dominus : qui et illuminabit abscondita tenebrarum : et manifestabit consilia cordium. Et tunc laus erit unicuique a Deo.

Graduale (Ps 79,2.3 et 2)

Qui sedes, Domine, super Cherubim, excita potentiam tuam, et veni. *V.* Qui regis Israel, intende, qui deducis, velut ovem, Ioseph.

Alleluia. *[V.] (Ps 79,3)* Excita, Domine, potentiam tuam, et veni, ut salvos facias nos.

Secundum Matthaeum (Mt 11,2–10)

In illo tempore. Cum audisset Ioannes in vinculis **[2v]** opera Christi : mittens duos de discipulis suis : ait illi. Tu es, qui venturus es : an alium exspectamus? Et, respondens Iesus : ait illis. Euntes, renuntiate Ioanni : quae vidistis et audistis. Caeci vident : claudi ambulant : leprosi mundantur : surdi audiunt : mortui resurgunt : pauperes evangelizantur. Et beatus est : qui non fuerit scandalizatus in me. Illis autem abeuntibus : cepit Iesus dicere ad turbas de Ioanne. Quid existis in desertum videre? Harundinem vento agitatam? Sed quid existis videre? Hominem mollibus vestitum? Ecce, qui mollibus vestiuntur : in domibus regum sunt. Sed quid existis videre? Prophetam? Etiam dico vobis : et plus quam prophetam. Hic est enim, de quo scriptum est. Ecce, mitto angelum meum ante faciem tuam : qui praeparabit viam tuam ante te.

Offertorium (Ps 84,2–3)

Benedixisti, Domine, terram tuam, avertisti captivitatem Iacob : remisisti iniquitatem plebis tuae.

Secreta

Devotionis nostrae tibi, quaesumus, Domine, hostia iugiter immoletur : quae et sacri peragat instituta mysterii : et salutare tuum nobis mirabiliter operetur. Per Dominum.

Communio (Is 35,4)

Dicite, pusillanimes, confortamini : et nolite timere, ecce, Deus vester veniet, et salvabit vos.

Complenda

Imploramus, Domine, clementiam tuam : ut haec divina subsidia a vitiis expiatos : ad festa ventura nos praeparent. Per.

Feria quarta quattuor temporum

[Introitus] (Is 45,8)

Rorate, caeli, desuper, et nubes pluant iustum : aperiatur terra, et germinet Salvatorem. *Ps. (Ps 18,2)* Caeli enarrant gloriam Dei, et opera manuum …

[Oratio.] Oremus. Flectamus genua, Levate *tantum hic dicitur.*

Praesta, quaesumus, omnipotens Deus : ut redemptionis nostrae ventura sollemnitas : et praesentis vitae subsidia nobis conferat : et aeternae beatitudinis praemia largiatur. Per.

Lectio Isaiae prophetae (Is 2,2–5)

In diebus illis. Dixit Isaias propheta. Erit in novissimis diebus praeparatus mons domus Domini in vertice montium : et elevabitur super colles : et fluent ad eum omnes gentes : et ibunt populi multi, et dicent. Venite, ascendamus ad montem Domini : et ad domum Dei Iacob : et docebit nos vias suas : et ambulabimus in semitis eius : quia de Sion exibit lex : et verbum Domini de Ierusalem. Et iudicabit gentes : et arguet populos multos. Et conflabunt gladios suos in vomeres : et lanceas suas in falces. Non levabit gens contra gentem gladium : nec exercebuntur ultra ad proelium. Domus Iacob : venite, ambulemus in lumine Domini.

Graduale (Ps 23,7 et 3–4)

Tollite portas, principes, vestras : et elevamini, portae aeternales, et introibit rex gloriae. *V*. Quis ascendet in montem Domini : aut quis stabit in loco sancto eius : innocens manibus et mundo corde.

Oratio

Festina, quaesumus, Domine, ne tardaveris : et auxilium nobis supernae virtutis impende : ut adventus tui consolationibus subleventur : qui in tua pietate confidunt. Per Dominum.

Lectio Isaiae prophetae (Is 7,10–15)

In diebus illis. Locutus est Dominus ad Achaz, dicens. Pete tibi signum a Domino, Deo tuo in profundum inferni : sive in excelsum supra. Et dixit Achaz. Non **/3r/** petam : et non tentabo Dominum. Et dixit. Audite ergo, domus David. Numquid parum vobis est molestos esse hominibus : quia molesti estis et Deo meo? Propter hoc dabit Dominus ipse vobis signum. Ecce, virgo concipiet : et pariet filium : et vocabitur nomen eius Emmanuel. Butyrum et mel comedet : ut sciat reprobare malum : et eligere bonum.

Graduale (Ps 144,18 et 21)

Prope est Dominus omnibus invocantibus eum, omnibus, qui invocant eum in veritate. *V*. Laudem Domini loquetur os meum, et benedicat omnis caro nomen sanctum eius.

Secundum Lucam (L 1,26–38)

In illo tempore. Missus est angelus Gabriel a Deo in civitatem Galilaeae : cui nomen Nazareth : ad virginem desponsatam viro : cui nomen erat Ioseph : de domo David : et nomen virginis Maria. Et, ingressus angelus ad eam : dixit. Ave, gratia plena, Dominus tecum : benedicta tu in mulieribus. Quae cum audisset : turbata est in sermone angeli : et cogitabat, qualis esset ista salutatio. Et ait angelus ei. Ne timeas, Maria : invenisti enim gratiam apud Dominum. Ecce, concipies in utero, et paries filium : et vocabis nomen eius Iesum. Hic erit magnus : et Filius Altissimi vocabitur. Et dabit illi Dominus Deus sedem David, patris eius : et regnabit in domo Iacob in aeternum : et regni eius non erit finis. Dixit autem Maria ad angelum. Quomodo fiet istud, quoniam virum non cognosco? Et, respondens angelus : dixit ei. Spiritus Sanctus superveniet in te : et virtus Altissimi obumbrabit tibi. Ideoque et, quod nascetur ex te Sanctum : vocabitur Filius Dei. Et ecce, Elisabeth, cognata tua : et ipsa concepit filium in senectute sua. Et hic mensis est sextus illi : quae vocatur sterilis : quia non erit impossibile apud Deum omne verbum. Dixit autem Maria. Ecce, ancilla Domini : fiat mihi secundum verbum tuum.

Offertorium (Is 35,4)

Confortamini, et iam nolite timere, ecce enim, Deus noster retribuet iudicium, ipse veniet, et salvos nos faciet.

Secretum

Accepta tibi sint, Domine, quaesumus, nostra ieiunia : quae, expiando, nos tua gratia dignos efficiant : et ad sempiterna promissa perducant. Per.

Communio (Is 7,14)

Ecce, virgo concipiet, et pariet filium : et vocabitur nomen eius Emmanuel.

Complenda

Salutaris tui, Domine, munere satiati, supplices deprecamur : ut, cuius laetamur gustu : renovemur effectu. Per.

Feria sexta

[Introitus] (Ps 118,151–152)

Prope esto, Domine, et omnes viae tuae veritas, initio cognovi de testimoniis tuis, quia in aeternum tu es. *Ps. (ibid., 1)* Beati immaculati in via : qui ambulant in lege Domini.

Oratio

Excita, quaesumus, Domine, potentiam tuam, et veni : ut hi, qui in tua pietate confidunt : ab omni citius adversitate liberentur. Per.

Lectio Isaiae prophetae (Is 11,1–5)

Haec dicit Dominus. Egredietur virga de radice Iesse : et flos de radice eius ascendet. Et requiescet super eum Spiritus Domini : spiritus sapientiae et intellectus : spiritus consilii et fortitudinis : spiritus scientiae et pietatis : et replebit eum spiritus timoris Domini. Non secundum visionem oculorum iudi**[3v]**cabit : neque secundum auditum aurium arguet : sed iudicabit in iustitia pauperes : et arguet in aequitate pro mansuetis terrae. Et percutiet terram virga oris sui : et spiritu labiorum suorum interficiet impium. Et erit iustitia cingulum lumborum eius : et fides cinctorium renum eius.

Graduale (Ps 84,8 et 2)

Ostende nobis, Domine, misericordiam tuam, et salutare tuum da nobis. *V*. Benedixisti, Domine, terram tuam, avertisti captivitatem Iacob.

Secundum Lucam (L 1,39–47)

In illo tempore. Exsurgens Maria abiit in montana cum festinatione in civitatem Iuda : et intravit in domum Zachariae : et salutavit Elisabeth. Et factum est : ut audivit salutationem Mariae Elisabeth : exsultavit infans in utero eius. Et repleta est Spiritu Sancto Elisabeth : et exclamavit voce magna, et dixit. Benedicta tu in mulieribus : et benedictus fructus ventris tui. Et unde hoc mihi : ut veniat mater Domini mei ad me? Ecce enim, ut facta est vox salutationis tuae in auribus meis : exsultavit in gaudio infans in utero meo. Et beata, quae credidit, quoniam perficientur ea : quae dicta sunt ei a Domino. Et ait Maria. Magnificat anima mea Dominum : et exsultavit spiritus meus : in Deo, salutari meo.

Offertorium (Ps 84,7–8)

Deus, tu, convertens, vivificabis nos, et plebs tua laetabitur in te : ostende nobis, Domine, misericordiam tuam, et salutare tuum da nobis.

Secreta

Ecclesiae tuae, Domine, munera placatus assume : quae et misericors offerenda tribuisti : et in nostrae salutis potenter efficis transire mysterium. Per.

Communio (Zch 14,5–6)

Ecce, Dominus veniet, et omnes sancti eius cum eo, et erit in die illa lux magna.

Complenda

Tui nos, Domine, sacramenti libatio sancta restauret : et a vetustate purgatos : in mysterii salutaris faciat transire consortium. Per.

Sabbato

[Introitus] (Ps 79,4.2.4)

Veni, et ostende nobis faciem tuam, Domine, qui sedes super Cherubim, et salvi erimus. *Ps. (ibid., 2)* Qui regis Israel, intende, qui deducis, velut ovem, Ioseph.

Oratio

Deus, qui conspicis : quia ex nostra pravitate affligimur : concede propitius : ut ex tua visitatione consolemur. Qui vivis et regnas.

Lectio Isaiae prophetae (Is 19,20–22)

In diebus illis. Clamabunt Aegyptii ad Dominum a facie tribulantis : et mittet eis Salvatorem : et propugnatorem : qui liberet eos. Et cognoscetur Dominus ab Aegypto : et cognoscent Aegyptii Dominum in die illa. Et colent eum in hostiis et muneribus : et vota vovebunt Domino : et solvent. Et percutiet Dominus Aegyptum plaga : et sanabit eum. Et revertetur ad Dominum : et placabitur eis, et sanabit eos : Dominus, Deus noster.

Graduale (Ps 18,7 et 2)

A summo caelo egressio eius, et occursus eius usque ad summum eius. *℣*. Caeli enarrant gloriam Dei, et opera manuum eius annuntiat firmamentum.

Oratio

Concede, quaesumus, omnipotens Deus : ut, qui sub peccati iugo ex vetusta servitute deprimimur : exspectata Unigeniti Filii tui nova nativitate liberemur. Per Dominum.

Lectio Isaiae prophetae (Is 35,1–7)

Haec dicit Dominus. Laetabitur deserta et invia : et exsultabit solitudo : et florebit, quasi lilium. Germinans ger/**4**[r]/minabit, et exsultabit laetabunda et laudans. Gloria Libani data est ei : et decor Carmeli et Saron. Ipsi viderunt gloriam Domini : et decorem Domini, Dei nostri. Confortate manus dissolutas : et genua debilia roborate. Dicite, pusillanimes, confortamini : et nolite timere. Ecce, Deus noster ultionem adducet retributionis : ipse veniet, et salvabit nos. Tunc aperientur oculi caecorum : et aures surdorum patebunt. Tunc saliet, sicut cervus, claudus : et aperta erit lingua mutorum. Quia scissae sunt in deserto aquae : et torrentes in solitudine. Et, quae erat arida, in stagnum : et sitiens in fontes aquarum. Ait Dominus omnipotens.

Graduale (Ps 18,6 et 7)

In sole posuit tabernaculum suum, et ipse, tamquam sponsus, procedens de thalamo suo. *℣*. A summo caelo egressio eius, et occursus eius usque ad summum eius.

Oratio

Indignos famulos tuos, quaesumus, Domine, quos actionis propriae culpa contristat : Unigeniti Filii tui nos adventu laetifica. Qui tecum vivit.

Lectio Isaiae prophetae (Is 40,9–11)

Haec dicit Dominus. Super montem excelsum ascende tu : qui evangelizas Sion. Exalta in fortitudine vocem tuam : qui evangelizas Ierusalem. Exalta, noli timere. Dic civitatibus Iudae. Ecce, Deus vester. Ecce, Dominus Deus in fortitudine veniet : et brachium eius dominabitur. Ecce, merces eius cum eo : et opus illius coram illo. Sicut pastor gregem suum pascet : et congregabit agnos : et in sinu suo levabit eos : Dominus, Deus noster.

Graduale (Ps 79,20 et 3)

Domine, Deus virtutum, converte nos, et ostende faciem tuam, et salvi erimus. *V*. Excita, Domine, potentiam tuam, et veni, ut salvos facias nos.

Oratio

Praesta, quaesumus, omnipotens Deus : ut Filii tui ventura sollemnitas : et praesentis nobis vitae remedia conferat : et praemia aeterna concedat. Per eundem.

Lectio Isaiae prophetae (Is 45,1–8)

Haec dicit Dominus Deus. Christo meo Cyro : cuius apprehendi dexteram : ut subiciam ante faciem eius gentes : et dorsa regum convertam. Et aperiam coram eo ianuas : et portae non claudentur. Ego ante te ibo : et gloriosos terrae humiliabo. Portas aereas conteram : et vectes ferreos confringam. Et dabo tibi thesauros absconditos : et arcana secretorum : ut scias, quia ego Dominus : qui invoco nomen tuum, Deus Israel. Propter servum meum, Iacob : et Israel, electum meum. Et vocavi te : nomine meo assimilavi te : et non cognovisti me. Ego Dominus : et non est alius : extra me non est deus. Accinxi te : et non cognovisti me. Ut sciant hi, qui ab ortu solis : et qui ab occidente : quoniam absque me non est Deus. Ego Dominus : et non est alter : formans lucem : et creans tenebras : faciens pacem, et creans malum. Ego, Dominus, faciens omnia haec. Rorate, caeli, desuper : et nubes pluant iustum : aperiatur terra : et germinet Salvatorem. Et iustitia oriatur simul : ego, Dominus, creavi eum.

Graduale (Ps 79,3 et 2–3)

Excita, Domine, potentiam tuam, et veni, ut salvos facias nos. *V*. Qui regis Israel, intende, qui deducis, velut ovem, Ioseph, qui sedes super Cherubim, appare coram Ephraim, Beniamin et Manasse. **[4v]**

Oratio

Preces populi tui, quaesumus, Domine, clementer exaudi : ut, qui iuste pro peccatis nostris affligimur : pietatis tuae visitatione consolemur. Qui vivis.

Lectio Danielis prophetae (Dn 3,49–50.47–48.50–51)

In diebus illis. Angelus Domini descendit cum Azaria et sociis eius in fornacem : et excussit flammam ignis de fornace : et fecit medium fornacis, quasi ventum roris flantem. Flamma autem diffusa est super fornacem cubitis quadraginta novem : et incendit, quos repperit iuxta fornacem de Chaldaeis ministros regis : qui eam incendebant. Et non tetigit eos omnino ignis : neque contristavit : nec quicquam molestiae intulit. Tunc hi tres, quasi ex uno ore laudabant et glorificabant : et benedicebant Deo in fornace, dicentes.

Hymnus puerorum (ibid., 52–56)

Benedictus es, Domine, Deus patrum nostrorum. Et laudabilis et gloriosus in saecula.
Et benedictum nomen gloriae tuae, quod est sanctum. Et laudabile.
Benedictus es in templo sancto gloriae tuae. Et laudabilis.
Benedictus es in throno regni tui. Et laudabilis.
Benedictus es super sceptrum divinitatis tuae. Et laudabilis.
Benedictus es, qui sedes super Cherubim, intuens abyssos. Et laudabilis.
Benedictus es, qui ambulas super pennas ventorum. Et gloriosus.
Benedicant te omnes angeli et sancti tui. Et laudabilem.
Benedicant te caeli, terra, mare et omnia, quae in eis sunt. Laudabilem.
Gloria Patri et Filio et Spiritui Sancto. Laudabili. Sicut erat in principio, et nunc et semper et in saecula saeculorum. Amen.
Benedictus.

Oratio

Deus, qui tribus pueris mitigasti flammas ignium : concede propitius : ut nos, famulos tuos non exurat flamma vitiorum. Per Dominum.

Ad Thessalonicenses (2Th 2,1–8)

Fratres. Rogamus vos per adventum Domini nostri, Iesu Christi : et nostrae congregationis in ipsum : ut non cito moveamini a vestro sensu : neque terreamini : neque per spiritum : neque per sermonem : neque per epistulam, tamquam per nos missam : quasi instet dies Domini. Ne quis vos seducat ullo modo : quoniam nisi venerit discessio primum : et revelatus fuerit homo peccati : filius perditionis : qui adversatur et extollitur supra omne, quod dicitur Deus : aut quod colitur : ita ut in templo Dei sedeat : ostendens se : tamquam sit ipse Deus. Non retinetis, quod, cum adhuc essem apud vos : haec dicebam vobis. Et nunc, quid detineat, scitis : ut reveletur in suo tempore. Nam ministerium iam operatur iniquitatis : tantum, ut, qui tenet nunc, teneat : donec de medio fiat. Et tunc revelabitur ille iniquus : quem Dominus Iesus interficiet spiritu oris sui : et destruet illustratione adventus sui.

Tractus (Ps 79,2–3)

Qui regis Israel, intende : qui deducis, velut ovem, Ioseph. *V*. Qui sedes super Cherubim, appare coram Ephraim : Beniamin et Manasse. *V*. Excita, Domine, potentiam tuam, et veni, ut salvos facias nos.

Secundum Lucam (L 3,1–6)

Anno quintodecimo imperii Tiberii Caesaris : procurante Pontio Pilato Iudaeam : tetrarcha autem Galilaeae Herode. Philippo autem, fratre eius tetrarcha Ituraeae : et Trachonitidis regionis : et Lysania Abilinae tetrarcha : sub principibus sacerdotum Anna et Caipha : factum est verbum Domini super Ioannem, **/5^{r}/** Zachariae filium in deserto. Et venit in omnem regionem Iordanis : praedicans baptismum paenitentiae : in remissionem omnium peccatorum : sicut scriptum est in libro sermonum Isaiae prophetae. Vox clamantis in deserto, parate viam Domini : rectas facite semitas eius. Omnis vallis implebitur : et omnis mons et collis humiliabitur : et erunt prava in directa : et aspera in vias planas : et videbit omnis caro salutare Dei.

Offertorium (Zch 9,9)

Exsulta satis, filia Sion, praedica, filia Ierusalem : ecce, rex tuus venit tibi, Sanctus : et Salvator.

Secreta

Ecclesiae tuae, Domine, munera sanctifica : et concede : ut per haec veneranda mysteria pane caelesti refici mereamur. Per Dominum.

Communio (Ps 18,6–7)

Exsultavit, ut gigas, ad currendam viam : a summo caelo egressio eius, et occursus eius usque ad summum eius.

Complenda

Quaesumus, Domine, Deus noster : ut sacrosancta mysteria, quae pro reparationis nostrae munimine contulisti : et praesens nobis remedium esse facias et futurum. Per Dominum.

Dominica quarta

[Introitus] (Ps 105,4–5)

Memento nostri, Domine, in beneplacito populi tui, visita nos in salutari tuo, ad videndum in bonitate electorum tuorum in laetitia gentis tuae, ut lauderis cum hereditate tua. *Ps. (ibid., 1)* Confitemini Domino, quoniam bonus : quoniam in saeculum …

Oratio

Excita, Domine, potentiam tuam, et veni : et magna nobis virtute succurre : ut per auxilium gratiae tuae : quod nostra peccata praepediunt : indulgentia tuae propitiationis acceleret. Per.

Ad Philippenses (Ph 4,4–7)

Fratres. Gaudete in Domino semper : iterum dico, gaudete : modestia vestra nota sit omnibus hominibus : Dominus enim prope est. Nihil solliciti sitis : sed in omni oratione : et obsecratione : cum gratiarum actione : petitiones vestrae innotescant apud Deum. Et pax Dei : quae exsuperat omnem sensum, custodiat corda vestra et intelligentias vestras. In Christo Iesu, Domino nostro.

Graduale (Ps 144,18 et 21)

Prope est Dominus omnibus invocantibus eum, omnibus, qui invocant eum in veritate. *V*. Laudem Domini loquetur os meum, et benedicat omnis caro nomen sanctum eius.

Alleluia. *V*. Veni, Domine, et noli tardare, relaxa facinora plebis tuae.

Secundum Ioannem (J 1,19–28)

In illo tempore. Miserunt Iudaei ab Hierosolymis : sacerdotes et levitas ad Ioannem : ut interrogarent eum. Tu quis es? Et confessus est : et non negavit. Et confessus est : quia non sum ego Christus. Et interrogaverunt eum. Quid ergo? Elias es tu? Et dicit. Non sum. Propheta es tu? Et respondit. Non. Dixerunt ergo ei. Quis es : ut responsum demus his, qui miserunt nos? Quid dicis de te ipso? Ait. Ego vox clamantis in deserto : dirigite viam Domini : sicut dixit Isaias propheta. Et, qui missi fuerant : erant ex pharisaeis. Et interrogaverunt eum : et dixerunt ei. Quid ergo baptizas : si tu non es Christus : neque Elias : neque propheta? Respondit eis Ioannes, dicens. Ego baptizo in aqua : medius autem vestrum stetit : quem vos nescitis. Ipse est, qui post me **[5v]** venturus est : qui ante me factus est : cuius ego non sum dignus : ut solvam eius corrigiam calceamenti. Haec in Bethania facta sunt, trans Iordanem : ubi erat Ioannes baptizans.

Offertorium (L 1,28.42)

Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum, benedicta tu in mulieribus, et benedictus fructus ventris tui.

Secreta

Sacrificiis praesentibus, Domine, placatus intende : ut et devotioni nostrae proficiant et saluti. Per Dominum.

Communio (Is 7,14)

Ecce, virgo concipiet, et pariet filium, et vocabitur nomen eius Emmanuel.

Complenda

Sumptis muneribus, quaesumus, Domine : ut cum frequentatione mysterii crescat nostrae salutis effectus. Per Dominum nostrum.

In vigilia Nativitatis Domini

[Introitus] (Ex 16,6–7)

Hodie scietis, quia veniet Dominus, et salvabit nos, et mane videbitis gloriam eius. *Ps. (Ps 23,1)* Domini est terra et plenitudo …

Oratio

Deus, qui nos redemptionis nostrae annua exspectatione laetificas : praesta : ut Unigenitum tuum, quem Redemptorem nostrum laeti suscipimus : venientem quoque iudicem securi videamus. Dominum nostrum.

Lectio Isaiae prophetae (Is 62,1–4)

Haec dicit Dominus. Propter Sion non tacebo : et propter Ierusalem non quiescam : donec egrediatur, ut splendor, iustus eius : et salvator eius, ut lampas, accendatur. Et videbunt gentes iustum tuum : et cuncti reges inclitum tuum. Et vocabitur tibi nomen novum : quod os Domini nominavit. Et eris corona gloriae in manu Domini : et diadema regium in manu Dei tui. Non vocaberis ultra derelicta : et terra tua non vocabitur amplius desolata : sed vocaberis voluntas mea in ea : et terra tua inhabitabitur : quia complacuit Domino in te.

Ad Romanos (R 1,1–6)

Fratres. Paulus, servus Iesu Christi, vocatus apostolus, segregatus in evangelium Dei. Quod ante promiserat per prophetas suos in Scripturis sanctis : de Filio suo : qui factus est ei ex semine David secundum carnem : qui praedestinatus est Filius Dei in virtute : secundum spiritum sanctificationis : ex resurrectione mortuorum Iesu Christi, Domini nostri. Per quem accepimus gratiam et apostolatum : ad oboediendum fidei : in omnibus gentibus pro nomine eius. In quibus estis et vos vocati : Iesu Christi, Domini nostri.

Graduale (Ex 16,6–7 et Ps 79,2–3)

Hodie scietis, quia veniet Dominus, et salvabit vos, et mane videbitis gloriam eius. *V.* Qui regis Israel, intende, qui deducis, velut ovem, Ioseph : qui sedes super Cherubim, appare coram Ephraim, Beniamin et Manasse.

Secundum Matthaeum (Mt 1,18–21)

In illo tempore. Cum esset desponsata mater Iesu, Maria Ioseph : antequam convenirent, inventa est in utero habens de Spiritu Sancto. Ioseph autem, vir eius, cum esset iustus et nollet eam traducere : voluit occulte dimittere eam. Haec autem eo cogitante : ecce, angelus Domini in somnis apparuit Ioseph, dicens. Ioseph, fili David : noli timere accipere Mariam coniugem tuam. Quod enim in ea natum est, de Spiritu Sancto est. Pariet autem filium : et vocabis nomen eius Iesum. Ipse enim salvum faciet populum suum : a peccatis eorum.

Offertorium (Ps 23,7)

/6r/ Tollite portas, principes, vestras : et elevamini, portae aeternales, et introibit rex gloriae.

Secretum

Da nobis, quaesumus, omnipotens Deus : ut, sicut adoranda Filii tui natalicia praevenimus : sic eius munera capiamus, sempiterna gaudentes. Qui tecum.

Communio (Is 40,5)

Revelabitur gloria Domini, et videbit omnis caro salutare Dei nostri.

Complenda

Da nobis, Domine, quaesumus : Unigeniti Filii tui recensita nativitate respirare : cuius caelesti mysterio pascimur et potamur. Qui tecum vivit et.

In galli cantu

[Introitus] (Ps 2,7)

Dominus dixit ad me, Filius meus es tu, ego hodie genui te. *Ps. (ibid., 1)* Quare fremuerunt gentes : et populi meditati sunt inania. *[V.]* Gloria Patri.

Oratio

Deus, qui hanc sacratissimam noctem : veri luminis illustratione fecisti clarescere : da, quaesumus, ut, cuius lucis mysteria in terra cognovimus : eius quoque gaudiis in caelo perfruamur. Qui tecum vivit.

Lectio Isaiae prophetae (Is 9,2.6–7)

Haec dicit Dominus. Populus gentium, qui ambulabat in tenebris : vidit lucem magnam. Habitantibus in regione umbrae mortis : lux orta est eis. Parvulus enim natus est nobis : et filius datus est nobis. Et factus est principatus super umerum eius : et vocabitur nomen eius admirabilis, consiliarius : Deus fortis : Pater futuri saeculi : Princeps pacis. Multiplicabitur eius imperium : et pacis non erit finis. Super solium David : et super regnum eius sedebit : ut confirmet illud : et corroboret in iudicio et iustitia. Amodo usque in sempiternum.

Ad Titum (Tt 2,11–15)

Carissime. Apparuit gratia Dei et Salvatoris nostri omnibus hominibus : erudiens nos : ut, abnegantes impietatem : et saecularia desideria : sobrie et iuste : et pie vivamus in hoc saeculo : exspectantes beatam spem : et adventum gloriae magni Dei : et Salvatoris nostri, Iesu Christi. Qui dedit semet ipsum pro nobis : ut nos redimeret ab omni iniquitate, et mundaret sibi populum acceptabilem : sectatorem bonorum operum. Haec loquere, et exhortare. In Christo Iesu : Domino nostro.

Graduale (Ps 109,3 et 1)

Tecum principium in die virtutis tuae, in splendoribus sanctorum, ex utero ante luciferum genui te. *V.* Dixit Dominus Domino meo, sede a dextris meis : donec ponam inimicos tuos scabellum pedum tuorum.

Alleluia. *V. (Ps 2,7)* Dominus dixit ad me, Filius meus es tu : ego hodie genui te.

Secundum Lucam (L 2,1–14)

In illo tempore. Exiit edictum a Caesare Augusto : ut describeretur universus orbis. Haec descriptio prima facta est a praeside Syriae, Cyrino. Et ibant omnes, ut profite-

rentur singuli in suam civitatem. Ascendit autem et Ioseph : a Galilaea, de civitate Nazareth : in Iudaeam, civitatem David : quae vocatur Bethlehem : eo quod esset de domo et familia David : ut profiteretur cum Maria, desponsata sibi uxore praegnante. Factum est autem : cum essent ibi : impleti sunt dies, ut pareret : et peperit filium suum primogenitum. Et pannis eum involvit : et reclinavit eum in praesepio : quia non erat ei **[6v]** locus in diversorio. Et pastores erant in regione eadem : vigilantes et custodientes vigilias noctis : super gregem suum. Et ecce, angelus Domini stetit iuxta illos : et claritas Dei circumfulsit illos : et timuerunt timore magno. Et dixit illis angelus. Nolite timere. Ecce enim, evangelizo vobis gaudium magnum : quod erit omni populo : quia natus est nobis hodie Salvator : qui est Christus, Dominus : in civitate David. Et hoc vobis signum. Invenietis infantem pannis involutum : et positum in praesepio. Et subito facta est cum angelo multitudo militiae caelestis : laudantium Deum, et dicentium. Gloria in altissimis Deo : et in terra pax hominibus : bonae voluntatis.

Offertorium (Ps 95,11.13)

Laetentur caeli : et exsultet terra ante faciem Domini, quoniam venit.

Secreta

Accepta tibi sit, Domine, quaesumus, hodiernae festivitatis oblatio : ut tua gratia largiente, per haec sacrosancta commercia : in illius inveniamur forma : in quo tecum est nostra substantia Iesus Christus, Dominus noster. Qui tecum.

Praefatio: Quia per incarnati. Communicantes.

Communio (Ps 109,3)

In splendoribus sanctorum, ex utero ante luciferum genui te.

Complenda

Da nobis, quaesumus, Domine, Deus noster : ut, qui nativitatem Domini nostri, Iesu Christi nos frequentare gaudemus : dignis conversationibus ad eius mereamur pertingere consortium. Qui tecum.

Missa in aurora

[Introitus] (Is 9,2.6.7)

Lux fulgebit hodie super nos, quia natus est nobis Dominus, et vocabitur Admirabilis : Deus, Princeps pacis, Pater futuri saeculi : cuius regni non erit finis. *Ps. (Ps 92,1)* Dominus regnavit, decorem …

Oratio

Da, quaesumus, omnipotens Deus : ut, qui nova incarnati Verbi tui luce perfundimur : hoc in nostro resplendeat opere : quod per fidem fulget in mente. Per eundem.

Anastasiae

Da, quaesumus, omnipotens Deus : ut, qui beatae Anastasiae, martyris tuae sollemnia colimus : eius apud te patrocinia sentiamus. Per.

Lectio Isaiae prophetae (Is 61,1–3; 62,11–12)

Haec dicit Dominus. Spiritus Domini super me : eo quod unxerit Dominus me : ad annuntiandum mansuetis misit me : ut mederer contritos corde : et praedicarem captivis indulgentiam : et clausis apertionem. Et praedicarem annum placabilem Domino : et diem ultionis Deo nostro : ut consolarer omnes lugentes : et ponerem fortitudinem lugentibus Sion : et darem eis coronam pro cinere : oleum gaudii pro luctu : pallium laudis pro spiritu maeroris. Et vocabuntur in ea fortes iustitiae : plantatio Domini ad glorificandum. Ecce, Dominus auditum faciet in extremis terrae. Dicite filiae Sion. Ecce, Salvator tuus venit : ecce, merces eius cum eo : et opus illius coram illo. Et vocabunt eos Populus Sanctus : redempti a Domino, Deo suo.

Ad Titum (Tt 3,4–7)

Carissime. Apparuit benignitas et humanitas Salvatoris nostri, Dei : non ex operibus iustitiae, quae fecimus nos : sed secundum misericordiam suam salvos nos fecit. Per lavacrum regenerationis : et renovationis Spiritus Sancti, quem effudit in **[7r]** nos abunde : per Iesum Christum, Salvatorem nostrum. Ut iustificati : gratia ipsius heredes simus secundum spem vitae aeternae. In Christo Iesu, Domino nostro.

Graduale (Ps 117,26.27 et 23)

Benedictus, qui venit in nomine Domini, Deus Dominus, et illuxit nobis. *V.* A Domino factum est istud, et est mirabile in oculis nostris.

Alleluia. *[V.] (Ps 92,1)* Dominus regnavit, decorem induit, induit Dominus fortitudinem, et praecinxit se virtute.

Secundum Lucam (L 2,15–20)

In illo tempore. Pastores loquebantur adinvicem. Transeamus usque Bethlehem : et videamus hoc verbum, quod factum est : quod Dominus ostendit nobis. Et venerunt festinantes : et invenerunt Mariam et Ioseph : et infantem positum in praesepio. Videntes autem, cognoverunt de verbo : quod dictum erat illis de puero hoc. Et omnes, qui audierunt, mirati sunt : de his, quae dicta erant a pastoribus ad ipsos. Maria autem conservabat omnia verba haec : conferens in corde suo. Et reversi sunt pastores, glorificantes et laudantes Deum : in omnibus, quae audierant et viderant : sicut dictum est ad illos.

Offertorium (Ps 92,1–2)

Deus enim firmavit orbem terrae, qui non commovebitur, parata sedes tua, Deus, extunc, a saeculo tu es.

Secreta

Munera nostra, quaesumus, Domine, nativitatis hodiernae mysteriis : apta proveniant : ut, sicut homo genitus idem refulsit et Deus : sic nobis haec terrena substantia : conferat, quod divinum est. Per eundem.

Aliud secretum

Accipe, quaesumus, Domine, munera dignanter oblata : et, beatae Anastasiae suffragantibus meritis : ad nostrae salutis auxilium provenire concede. Per.

Communio (Zch 9,9)

Exsulta, filia Sion, lauda, filia Ierusalem, ecce, rex tuus venit, Sanctus et Salvator mundi.

Complenda

Huius nos, Domine, sacramenti semper novitas natalis instauret : cuius nativitas singularis : humanam reppulit vetustatem.

Alia complenda

Satiasti, Domine, familiam tuam muneribus sacris : eius, quaesumus, semper interventione nos refove : cuius sollemnia celebramus. Per.

Ad summam missam

[Introitus] (Is 9,6)

Puer natus est nobis, et filius datus est nobis, cuius imperium super umerum eius, et vocabitur nomen eius Magni Consilii Angelus. *Ps. (Ps 97,1)* Cantate Domino canticum novum, quia mirabilia fecit.

Oratio

Concede, quaesumus, omnipotens Deus : ut nos Unigeniti tui nova per carnem nativitas liberet, quos sub peccati iugo vetusta servitus tenet. Per eundem.

Lectio Isaiae prophetae (Is 52,6–10)

Haec dicit Dominus. Propter hoc sciet populus meus nomen meum in die illa : quia ego ipse, qui loquebar : ecce, adsum. Quam pulchri super montes pedes annuntiantis et praedicantis pacem : annuntiantis bonum : praedicantis salutem, dicentis. Sion, regnavit Deus tuus. Vox speculatorum tuorum, levaverunt vocem, simul laudabunt : quia oculo ad oculum videbunt : cum converterit Dominus Sion. **[7v]** Gaudete et laudate simul, deserta Ierusalem : quia consolatus est Dominus populum suum : redemit Ierusalem. Paravit Dominus brachium sanctum suum : in oculis omnium gentium. Et videbunt omnes fines terrae : salutare Dei nostri.

Ad Hebraeos (H 1,1–12)

Fratres. Multifariam multisque modis : olim Deus loquens patribus in prophetis : novissime diebus istis locutus est nobis in Filio : quem constituit heredem universorum : per quem fecit et saecula : qui, cum sit splendor gloriae : et figura substantiae eius : portansque omnia verbo virtutis suae : purgationem peccatorum faciens : sedet ad dexteram maiestatis in excelsis. Tanto melior angelis effectus : quanto differentius prae illis nomen hereditavit. Cui enim dixit aliquando angelorum : Filius meus es tu? Ego hodie genui te. Et rursum. Ego ero illi in patrem : et ipse erit mihi in filium. Et, cum iterum introducit Primogenitum in orbem terrae : dicit. Et adorent eum omnes angeli Dei. Et ad angelos quidem dicit. Qui facit angelos suos spiritus : et ministros suos flammam ignis. Ad Filium autem. Thronus tuus, Deus, in saeculum saeculi : virga aequitatis, virga regni tui. Dilexisti iustitiam : et odisti iniquitatem : propterea unxit te Deus, Deus tuus oleo exsultationis prae participibus tuis. Et, tu in principio, Domine, terram fundasti : et opera manuum tuarum sunt caeli. Ipsi peribunt, tu autem permanebis. Et omnes, ut vestimentum, veterascent : et, velut amictum, mutabis eos, et mutabuntur. Tu autem idem ipse es : et anni tui non deficient.

Graduale (Ps 97,3–4 et 2)

Viderunt omnes fines terrae salutare Dei nostri, iubilate Deo, omnis terra. *V.* Notum fecit Dominus salutare suum, ante conspectum gentium revelavit iustitiam suam.

Alleluia. *[V.]* Dies sanctificatus illuxit nobis, venite, gentes, et adorate Dominum, quia hodie descendit lux magna super terram.

Initium sancti Evangelii secundum Ioannem (J 1,1–14)

In principio erat Verbum. Et Verbum erat apud Deum : et Deus erat Verbum. Hoc erat in principio apud Deum. Omnia per ipsum facta sunt : et sine ipso factum est nihil. Quod factum est, in ipso vita erat : et vita erat lux hominum. Et lux in tenebris lucet : et tenebrae eam non comprehenderunt. Fuit homo missus a Deo, cui nomen erat Ioannes. Hic venit in testimonium : ut testimonium perhiberet de lumine : ut omnes crederent per illum. Non erat ille lux : sed ut testimonium perhiberet de lumine. Erat lux vera, quae illuminat omnem hominem venientem in hunc mundum. In mundo erat : et mundus per ipsum factus est, et mundus eum non cognovit. In propria venit : et sui eum non receperunt. Quotquot autem receperunt eum : dedit eis potestatem filios Dei fieri : his, qui credunt in nomine eius : qui non ex sanguinibus : neque ex voluptate carnis : neque ex voluntate viri : sed ex Deo nati sunt. Et Verbum caro factum est, et habitavit in nobis. Et vidimus gloriam eius : gloriam, quasi Unigeniti a Patre. Plenum gratia : et veritate.

Offertorium (Ps 88,12.15)

Tui sunt caeli, et tua est terra, orbem terrarum et plenitudi**[8r]**nem [eius] tu fundasti, iustitia et iudicium praeparatio sedis tuae.

Secreta

Oblata, Domine, munera, nova Unigeniti tui nativitate sanctifica : nosque a peccatorum nostrorum maculis emunda. Per eundem.

Praefatio: Quia per incarnati.

Communio (Ps 97,3)

Viderunt omnes fines terrae salutare Dei nostri.

Complenda

Praesta, quaesumus, omnipotens Deus : ut natus hodie Salvator mundi : sicut divinae nobis generationis est auctor : ita et immortalitatis sit ipse largitor. Qui tecum.

Stephani protomartyris

[Introitus] (Ps 118,23.86.23)

Etenim sederunt principes, et adversum me loquebantur, et iniqui persecuti sunt me, adiuva me, Domine, Deus meus, quia servus tuus exercebatur in tuis iustificationibus. *[Ps.] (ibid., 1)* Beati immaculati …

Oratio

Da nobis, quaesumus, Domine, imitari, quod colimus : ut discamus et inimicos diligere : quia eius natalicia celebramus : qui novit etiam pro suis persecutoribus exorare. Dominum nostrum, Iesum Christum.

Lectio Actuum apostolorum (Act 6,8–10; 7,54–60)

In diebus illis. Stephanus plenus gratia et fortitudine faciebat prodigia et signa magna in populo. Surrexerunt autem quidam de synagoga : quae appellabatur Libertinorum : et Cyrenensium : et Alexandrinorum et eorum, qui erant a Cilicia et Asia, disputantes cum Stephano. Et non poterant resistere sapientiae et Spiritui : qui loquebatur. Audientes autem haec : dissecabantur cordibus suis : et stridebant dentibus in eum. Cum autem esset Stephanus plenus Spiritu Sancto : intendens in caelum, vidit gloriam Dei et Iesum stantem a dextris Dei, et ait. Ecce, video caelos apertos : et Filium hominis stantem a dextris virtutis Dei. Exclamantes autem voce magna : continuerunt aures suas et impetum fecerunt unanimiter in eum. Et, eicientes eum extra civitatem : lapidabant. Et testes deposuerunt vestimenta sua : secus pedes adolescentis : qui vocabatur Saulus. Et lapidabant Stephanum : invocantem, et dicentem. Domine Iesu : accipe spiritum meum. Positis autem genibus, clamavit voce magna, dicens. Domine. Ne statuas illis hoc peccatum. Et, cum hoc dixisset : obdormivit in Domino.

Graduale (Ps 118.23.86 et 108,26)

Sederunt principes, et adversum me loquebantur, et iniqui persecuti sunt me. *V.* Adiuva me, Domine, Deus meus, salvum me fac propter misericordiam tuam.

Alleluia. *[V.] (Act 7,56)* Video caelos apertos, et Iesum stantem a dextris virtutis Dei.

Secundum Matthaeum (Mt 23,34–39)

In illo tempore. Dixit Iesus turbis Iudaeorum : et principibus sacerdotum. Ecce, ego mitto ad vos prophetas : et sapientes : et scribas : et ex illis occidetis : et crucifigetis : et ex eis flagellabitis in synagogis vestris. Et persequimini de civitate in civitatem : ut veniat super vos omnis sanguis iustus : qui effusus est super terram : a sanguine Abel

iusti usque ad sanguinem Zachariae, filii Barachiae : quem occidistis inter templum et altare. Amen, dico vobis : venient haec omnia super generationem istam. Ierusalem, Ierusalem, quae occidis prophetas : et la**[8v]**pidas eos : qui ad te missi sunt. Quotiens volui congregare filios tuos : quemadmodum gallina congregat pullos suos sub alas : et noluisti. Ecce, relinquetur vobis domus vestra deserta. Dico enim vobis : non me videbitis amodo : donec dicatis. Benedictus, qui venit in nomine Domini.

Offertorium (Act 6,5; 7,59)

Elegerunt apostoli Stephanum levitam, plenum fide et Spiritu Sancto, quem lapidaverunt Iudaei orantem, et dicentem, Domine Iesu, accipe spiritum meum.

Secretum

Suscipe, Domine, munera pro commemoratione protomartyris tui, beati Stephani : ut, sicut illum passio fecit gloriosum : ita nos devotio reddat innocuos. Per.

Communio (Act 7,56.59.60)

Video caelos apertos, et Iesum stantem a dextris virtutis Dei, Domine Iesu, accipe spiritum meum, et ne statuas illis hoc peccatum, quia nesciunt, quid faciunt.

Complenda

Auxilientur nobis, Domine, sumpta mysteria : et, intercedente beato Stephano, protomartyre tuo : sempiterna nos protectione confirment. Per.

In octava eiusdem oratio

Omnipotens, sempiterne Deus : qui primitias martyrum in beati levitae Stephani sanguine dedicasti : tribue, quaesumus : ut pro nobis intercessor exsistat : qui pro suis etiam persecutoribus exoravit. Dominum nostrum.

Secreta et complenda, ut hic habentur.

De sancto Ioanne evangelista

[Introitus] (Eccli=Sir 15,5)

In medio Ecclesiae aperuit Dominus os eius, et implevit eum Dominus spiritu sapientiae et intellectus, [stola gloriae induit eum]. *Ps. (Ps 91,2)* Bonum est confiteri Domino …

Oratio

Ecclesiam tuam, quaesumus, Domine, benignus illustra : ut beati Ioannis, apostoli tui et evangelistae : illuminata doctrinis : ad dona perveniat sempiterna. Per.

Lectio libri Sapientiae (Eccli=Sir 15,1–2.3–6)

Qui timet Deum, faciet bona : et, qui continens est iustitiae, apprehendet illam : et obviabit illi, quasi mater honorificata. Cibavit illum Dominus pane vitae et intellectus : et aqua sapientiae salutaris potabit illum. Et firmabitur in illo : et non flectetur : continebit illum, et non confundetur : et exaltabit illum apud proximos suos : in medio ecclesiae aperiet os eius : et implevit eum Dominus spiritu sapientiae et intellectus : et stola gloriae induit illum. Iucunditatem et exsultationem thesaurizavit super eum. Et nomine aeterno hereditavit illum Dominus, Deus noster.

Graduale (J 21,23 et 22)

Exiit sermo inter fratres, quod discipulus ille non moritur. *V*. Sed sic eum volo manere, donec veniam, tu me sequere.

Alleluia. *[V.] (J 21,24)* Hic est discipulus ille, qui testimonium perhibet de his, et scimus, quia verum est testimonium eius.

Ioannem (J 21,19–24)

In illo tempore. Dixit Iesus Petro. Sequere me. Conversus autem Petrus : vidit illum discipulum, quem diligebat Iesus, sequentem : qui et recubuit in cena super pectus eius. Et dixit. Domine. Quis est qui tradet te? Hunc ergo cum vidisset Petrus : dicit Iesu. Domine? Hic autem quid? Dicit ei Iesus. Sic eum volo manere, donec veniam. Quid ad te? Tu me sequere. Exiit ergo sermo iste inter fratres : quod discipulus ille non **/9r/** moritur. Et non dixit Iesus : non moritur : sed, sic eum volo manere, donec veniam. Quid ad te? Hic est discipulus ille : qui testimonium perhibet de his : et scripsit haec. Et scimus, quia verum est testimonium eius.

Offertorium (Ps 91,13)

Iustus, ut palma, florebit, sicut cedrus, quae in Libano est, multiplicabitur.

Secretum

Suscipe munera, Domine : quae in eius sollemnitate tibi deferimus : cuius nos confidimus patrocinio liberari. Per.

Praefatio: Te Domine.

Communio (J 21,23)

Exiit sermo inter fratres, quod discipulus ille non moritur : et non dixit Iesus, non moritur, sed, sic eum volo manere, donec veniam.

Complenda

Refecti cibo potuque caelesti, Deus noster, te supplices deprecamur : ut, in cuius haec commemoratione percepimus : eius muniamur et precibus. Per.

De Innocentibus

Introitus (Ps 8,3)

Ex ore infantium, Deus, et lactentium perfecisti laudem propter inimicos tuos. *Ps. (ibid., 2)* Domine, Dominus noster, quam admirabile est nomen tuum …

Oratio

Deus, cuius hodierna die praeconium : innocentes martyres non loquendo, sed moriendo confessi sunt : omnia in nobis vitiorum mala mortifica : ut fidem tuam, quam lingua nostra loquitur : etiam moribus vita fateatur. Dominum nostrum.

Lectio libri Apocalypsis beati Ioannis apostoli (Ap 14,1–5)

In diebus illis. Vidi supra montem Sion Agnum stantem : et cum eo centum quadraginta quattuor milia : habentes nomen eius : et nomen Patris eius : scriptum in frontibus suis. Et audivi vocem de caelo : tamquam vocem aquarum multarum : et, tamquam vocem tonitrui magni. Et vocem, quam audivi, sicut citharoedorum citharizantium : in citharis suis. Et cantabant, quasi canticum novum ante sedem Dei : et ante quattuor animalia et seniores. Et nemo poterat dicere canticum : nisi illa centum quadraginta quattuor milia : qui empti sunt de terra. Hi sunt, qui cum mulieribus non sunt coinquinati : virgines enim sunt. Hi sequuntur Agnum, quocumque ierit. Hi empti sunt ex hominibus primitiae Deo et Agno : et in ore ipsorum non est inventum mendacium. Sine macula enim sunt ante thronum Dei.

Graduale (Ps 123,7 et 7–8)

Anima nostra, sicut passer, erepta est de laqueo venantium. *V*. Laqueus contritus est, et nos liberati sumus, adiutorium nostrum in nomine Domini, qui fecit caelum et terram.

Alleluia *dicitur, si in dominica venerit, sed alias:* Laus tibi, Christe. Te martyrum candidatus laudat exercitus, Domine.

Secundum Matthaeum (Mt 2,13–18)

In illo tempore. Angelus Domini apparuit in somnis Ioseph, dicens. Surge, et accipe puerum : et matrem eius : et fuge in Aegyptum : et esto ibi : usque dum dicam tibi. Futurum est enim, ut Herodes quaerat puerum, ad perdendum eum. Qui, consurgens, accepit puerum : et matrem eius nocte : et secessit in Aegyptum : et erat ibi usque ad obitum Herodis : ut adimpleretur : quod dictum est a Domino per prophetam, dicentem. Ex Aegypto vocavi Filium meum. Tunc Herodes, videns, quoniam illusus esset a magis : iratus est valde. Et, mittens, occidit omnes pueros : qui erant in Bethlehem : et in omnibus finibus eius : a bimatu et infra : secundum tempus, quod exquisierat a magis. Tunc adimpletum est : quod dictum est per Ieremiam prophetam, **[9^{v}]** dicentem. Vox in Rama audita est : ploratus et ululatus multus : Rachel plorans filios suos. Et noluit consolari : quia non sunt.

Offertorium (Ps 123,7)

Anima nostra, sicut passer, erepta est de laqueo venantium : laqueus contritus est, et nos liberati sumus.

Secretum

Sanctorum tuorum nobis, Domine, pia non desit oratio : quae et munera nostra conciliet : et tuam nobis indulgentiam obtineat. Per.

Communio (Mt 2,18)

Vox in Rama audita est : ploratus et ululatus, Rachel plorans filios suos : et noluit consolari, quia non sunt.

Complenda

Votiva, Domine, dona percepimus : quae sanctorum nobis precibus, quaesumus : et praesentis vitae pariter et aeternae tribuant conferre subsidium. Per.

Thomae episcopi et martyris

[Introitus] (Eccli=Sir 45,30)

Statuit ei Dominus testamentum pacis, et principem fecit eum, ut sit illi sacerdotii dignitas in aeternum. *Ps. (Ps 88,2)* Misericordias Domini in aeternum cantabo.

Oratio

Deus, pro cuius Ecclesia gloriosus martyr et pontifex, Thomas : gladiis impiorum occubuit : praesta, quaesumus : ut, qui eius implorant auxilium : petitionis suae salutarem consequantur effectum. Per Dominum.

Ad Hebraeos (H 5,1–6)

Fratres. Omnis pontifex ex hominibus assumptus pro hominibus constituitur : in his, quae sunt ad Deum : ut offerat dona et sacrificia pro peccatis. Qui condolere possit his, qui ignorant et errant : quoniam et ipse circumdatus est ‹in› infirmitate. Et propterea debet : quemadmodum pro populo : ita etiam et pro semet ipso offerre pro peccatis. Nec quisquam sibi sumat honorem : sed qui vocatur a Deo, tamquam Aaron. Sic et Christus non semet ipsum clarificavit, ut pontifex fieret : sed qui locutus est ad eum : Filius meus es tu : ego hodie genui te. Quemadmodum in alio loco dicit. Tu es sacerdos in aeternum secundum ordinem Melchisedech.

Graduale (Ps 109,4 et 1)

Iuravit Dominus, et non paenitebit eum. Tu es sacerdos in aeternum secundum ordinem Melchisedech. *V.* Dixit Dominus Domino meo, sede a dextris meis.

Alleluia. *[V.] (Ps 8,6–7)* Gloria et honore coronasti eum ‹Domine›, et constituisti eum super opera manuum tuarum.

Secundum Ioannem (J 10,11–16)

In illo tempore. Dixit Iesus discipulis suis. Ego sum pastor bonus. Bonus pastor animam suam dat pro ovibus suis. Mercennarius autem, et, qui non est pastor, cuius non sunt oves propriae : videt lupum venientem : et dimittit oves, et fugit. Et lupus rapit, et dispergit oves. Mercennarius autem fugit : quia mercennarius est : et non pertinet ad eum de ovibus. Ego sum pastor bonus : et cognosco meas : et cognoscunt me meae. Sicut novit me Pater, et ego agnosco Patrem : et animam meam pono pro ovibus meis. Et alias oves habeo, quae non sunt ex hoc ovili : et illas oportet me adducere : et vocem meam audient. Et fiet unum ovile : et unus pastor.

Offertorium (Ps 8,6–7)

Gloria et honore coronasti eum, Domine, et constituisti eum super opera manuum tuarum, Domine.

Secreta

Intercedente pro nobis glorioso martyre tuo, Thoma : nos, quaesumus, **/10r/** Domine, vivificent haec sacra mysteria : ut, sicut illi contulisti gloriam sempiternam : ita nobis eius intercessionibus largiaris indulgentiam. Per Dominum nostrum, Iesum Christum.

Communio (Ps 20,6)

Magna est gloria eius in salutari tuo, gloriam et magnum decorem impones super eum, Domine.

Complenda

Caelestibus, quaesumus, Domine, recreati alimentis : intercedente pro nobis glorioso martyre tuo, Thoma : ab universis nos tuere periculis : et petitionum nostrarum desiderabilem obtinere concedas effectum. Per Dominum.

Dominica infra octavas

[Introitus] (Sap 18,14–15)

Dum medium silentium tenerent omnia : et nox in suo cursu medium iter perageret, omnipotens sermo tuus, Domine, de caelis, a regalibus sedibus venit. *Ps. (Ps 92,1)* Dominus regnavit, decorem indutus est …

Oratio

Omnipotens, sempiterne Deus : dirige actus nostros in beneplacito tuo : ut in nomine dilecti Filii tui mereamur bonis operibus abundare. Qui tecum.

Ad Galatas (G 4,1–7)

Fratres. Quanto tempore heres parvulus est : nihil differt a servo, cum sit Dominus omnium : sed sub tutoribus et actoribus est : usque ad praefinitum tempus a patre. Ita et nos cum essemus parvuli : sub elementis mundi eramus servientes. At, ubi venit plenitudo temporis : misit Deus Filium suum, natum ex muliere : factum sub lege : ut eos, qui sub lege erant, redimeret : ut adoptionem filiorum reciperemus. Quoniam autem estis filii Dei : misit Deus Spiritum Filii sui in corda vestra : clamantem, Abba, Pater. Itaque iam non est servus : sed filius. Quod si filius : et heres per Deum.

Graduale (Ps 44,3 et 2)

Speciosus forma prae filiis hominum : diffusa est gratia in labiis tuis. *V.* Eructavit cor meum verbum bonum, dico ego opera mea regi : lingua mea calamus scribae, velociter scribentis.

Alleluia. *V. (Ps 92,1)* Dominus regnavit, decorem induit : induit Dominus fortitudinem, et praecinxit se virtute.

Secundum Lucam (L 2,33–40)

In illo tempore. Erant Ioseph et Maria, mater Iesu : mirantes super his, quae dicebantur de illo. Et benedixit illis Simeon : et dixit ad Mariam, matrem eius. Ecce, positus est hic in ruinam : et in resurrectionem multorum in Israel : et in signum, cui contradicetur. Et tuam ipsius animam pertransibit gladius : ut revelentur ex multis cordibus cogitationes. Et erat Anna prophetissa, filia Phanuel : de tribu Aser : haec processerat in diebus multis : et vixerat cum viro suo annis septem a virginitate sua. Et haec vidua erat usque ad annos octoginta quattuor : quae non discedebat de templo, ieiuniis et orationibus serviens die ac nocte. Et haec, ipsa hora superveniens, confitebatur Domino : et loquebatur de illo omnibus, qui exspectabant redemptionem Israel. Et, cum perfecerunt omnia secundum legem Domini : reversi sunt in Galilaeam : in civitatem suam, Nazareth. Puer autem Iesus crescebat, et confortabatur plenus sapientia. Et gratia Dei erat in illo.

Offertorium (Ps 92,1–2)

Deus enim firmavit orbem terrae, qui non commovebitur, parata **[10v]** sedes tua, Deus, extunc, a saeculo tu es.

Secreta

Concede, quaesumus, omnipotens Deus : ut oculis tuae maiestatis munus oblatum : et gratiam nobis devotionis obtineat : et effectum beatae perennitatis acquirat. Per Dominum.

Communio (Mt 2,20)

Tolle puerum et matrem eius, et vade in terram Iuda : defuncti sunt enim, qui quaerebant animam pueri.

Complenda

Per huius, Domine, operationem mysterii : et vitia nostra purgentur : et iusta desideria compleantur. Per Dominum nostrum.

In Circumcisione Domini

Introitus (Is 9,6)

Puer natus est nobis, et filius datus est nobis, cuius imperium super umerum eius, et vocabitur nomen eius, Magni Consilii Angelus. *Ps. (Ps 97,1)* Cantate Domino canticum novum, quia mirabilia …

Oratio

Deus, qui salutis aeternae, beatae Mariae virginitate fecunda : humano generi praemia praestitisti : tribue, quaesumus : ut ipsam pro nobis intercedere sentiamus : per quam meruimus auctorem vitae suscipere. Dominum nostrum.

Ad Titum (Tt 3,4–7)

Carissime. Apparuit benignitas : et humanitas Salvatoris nostri, Dei : non ex operibus iustitiae, quae fecimus nos : sed secundum misericordiam suam salvos nos fecit. Per lavacrum regenerationis : et renovationis Spiritus Sancti : quem effudit in nos abunde : per Iesum Christum, Salvatorem nostrum. Ut iustificati : gratia ipsius heredes simus : secundum spem vitae aeternae. In Christo Iesu, Domino nostro.

Graduale et Alleluia, ut supra. [Prosa:] Grates nunc omnes.

Secundum Lucam (L 2,21)

In illo tempore. Postquam consummati sunt dies octo : ut circumcideretur puer : vocatum est nomen eius Iesus. Quod vocatum est ab angelo : priusquam in utero conciperetur.

Secreta

Muneribus nostris, quaesumus, Domine, precibusque susceptis : intercedente beata Maria, Dei Genitrice : et caelestibus nos munda mysteriis : et clementer exaudi. Per.

Complenda

Haec nos communio, Domine, purget a crimine : et, intercedente gloriosa Dei Genitrice, Virgine Maria : caelestis remedii faciat esse consortes. Per.

De beata Virgine

[Introitus] (Ps 44,13.15–16)

Vultum tuum deprecabuntur omnes divites plebis, adducentur regi virgines post eam, proximae eius adducentur tibi in laetitia et exsultatione. *V. (ibid., 2)* Eructavit cor meum verbum bonum …

Oratio: Deus qui salutis aeternae. *Epistula:* Apparuit benignitas, *ut supra.*

Graduale (Ps 44,3 et 5)

Diffusa est gratia in labiis tuis, propterea benedixit te Deus in aeternum. *V.* Propter veritatem et mansuetudinem et iustitiam, et deducet te mirabiliter dextera tua.

Alleluia. *[V.]* Post partum virgo inviolata permansisti, Dei Genitrix, intercede pro nobis.

Secundum Lucam (L 2,15–20)

In illo tempore. Pastores loquebantur adinvicem. Transeamus usque Bethlehem : et videamus hoc verbum, quod factum est : quod Dominus ostendit nobis. Et venerunt festinantes : et invenerunt Mariam et Ioseph : et infantem positum in praesepio. Videntes autem, cognoverunt de verbo, quod dictum erat illis de puero hoc. **/11r/** Et omnes, qui audierunt, mirati sunt : ‹et› de his, quae dicta erant a pastoribus ad ipsos. Maria autem conservabat omnia verba haec : conferens in corde suo. Et reversi sunt pastores, glorificantes et laudantes Deum : in omnibus, quae audierant et viderant : sicut dictum est ad illos.

Offertorium (Ps 44,15–16)

Offerentur regi virgines, proximae eius offerentur tibi in laetitia et exsultatione : adducentur in templum regi Domino.

Secreta: Muneribus nostris.

Communio

Beata viscera Mariae Virginis, quae portaverunt aeterni Patris Filium.

Complenda: Haec nos communio. *Require supra.*

In vigilia Epiphaniae

[Introitus:] Dum medium silentium, *ubi supra, dominica infra octavam Nativitatis.*

Oratio

Corda nostra, quaesumus, Domine, venturae sollemnitatis splendor illustret : quo et mundi huius tenebris carere valeamus : et perveniamus ad patriam claritatis aeternae. Per Dominum.

Ad Romanos (R 3,19–26)

Fratres. Scimus, quoniam, quaecumque lex loquitur : his, qui in lege sunt, loquitur : ut omne os obstruatur : et subditus fiat omnis mundus Deo. Quia ex operibus legis non iustificabitur omnis caro coram illo. Per legem enim cognitio peccati. Nunc autem sine lege iustitia Dei manifestata est : testificata a lege et prophetis. Iustitia autem Dei per fidem Iesu Christi : in omnes et super omnes, qui credunt. Non enim est distinctio Iudaei et Graeci. Omnes enim peccaverunt, et egent gloria Dei. Iustificati gratis per gratiam ipsius : per redemptionem : quae est in Christo Iesu. Quem proposuit Deus propitiatorem per fidem : in sanguine ipsius : ad ostensionem iustitiae suae : propter repromissionem praecedentium delictorum patrum : in sustentationem Dei : ad ostensionem iustitiae eius in hoc tempore. Ut sit ipse iustus : et iustificans eum, qui ex fide est : Domini nostri, Iesu Christi.

Graduale (Ps 117,26.27 et 23)

Benedictus, qui venit in nomine Domini : Deus Dominus, et illuxit nobis. *V.* A Domino factum est istud, et est mirabile in oculis nostris.

Alleluia. *[V.] (Nu 24,17)* Orietur stella ex Iacob, et consurget homo de Israel.

Prosa: Grates nunc omnes reddamus. Credo *non dicitur, nisi in dominica. Praefatio:* Quia per incarnati Verbi.

Secundum Matthaeum (Mt 2,19–23)

In illo tempore. Defuncto Herode : ecce, apparuit angelus Domini in somnis Ioseph in Aegypto, dicens. Surge, et accipe puerum et matrem eius : et vade in terram Israel. Defuncti sunt enim : qui quaerebant animam pueri. Qui, surgens : accepit puerum : et matrem eius, et venit in terram Israel. Audiens autem, quod Archelaus regnaret in Iudaea pro Herode, patre suo : timuit illo ire. Et, admonitus in somnis : secessit in partes Galilaeae : et, veniens, habitavit in civitate, quae vocatur Nazareth. Ut adimpleretur, quod dictum est per prophetas : quoniam Nazarenus vocabitur.

Offertorium (Ps 92,1–2)

Deus enim firmavit orbem terrae, qui non commovebitur, parata sedes tua, Deus, extunc, a saeculo tu es.

Secretum

Tribue, quaesumus, Domine : ut, cum praesentibus immolemus sacrificiis, et sumamus : quem venturae **[11v]** sollemnitatis pia munera praeloquuntur. Dominum nostrum.

Communio (Mt 2,20)

Tolle puerum et matrem eius, et vade in terram Iuda, defuncti sunt enim, qui quaerebant animam pueri.

Complenda

Caelesti lumine, quaesumus, Domine, semper et ubique nos praeveni : ut mysterium, cuius nos participes esse voluisti : et puro cernamus intuitu : et digno percipiamus effectu. Per Dominum.

In die sancto

Introitus (Ml 3,1; 1Par=1Chr 29,12)

Ecce, advenit dominator, Dominus, et regnum in manu eius, et potestas et imperium. *Ps. (Ps 71,1)* Deus, iudicium tuum regi da, et iustitiam …

Oratio

Deus, qui hodierna die Unigenitum tuum : gentibus, stella duce, revelasti : concede propitius : ut, qui iam te ex fide cognovimus : usque ad contemplandam speciem tuae celsitudinis perducamur. Per eundem.

Lectio Isaiae prophetae (Is 60,1–6)

Surge, illuminare, Ierusalem : quia venit lumen tuum : et gloria Domini super te orta est. Quia, ecce, tenebrae operient terram : et caligo populos. Super te autem orietur Dominus : et gloria eius in te videbitur. Et ambulabunt gentes in lumine tuo : et reges in splendore ortus tui. Leva in circuitu oculos tuos : et vide. Omnes isti congregati sunt : venerunt tibi. Filii tui delonge venient : et filiae tuae de latere surgent. Tunc videbis et afflues : et mirabitur et dilatabitur cor tuum : quando conversa fuerit ad te

multitudo maris : fortitudo gentium venerit tibi. Inundatio camelorum operiet te : dromedarii Madian et Epha. Omnes de Saba venient : aurum et tus deferentes : et laudem Domino annuntiantes.

Graduale (Is 60,6 et 1)

Omnes de Saba venient, aurum et tus deferentes : et laudem Domino annuntiantes. *V*. Surge, et illuminare, Ierusalem : quia gloria Domini super te orta est.

Alleluia. *[V.] (Mt 2,2)* Vidimus stellam eius in oriente, et venimus cum muneribus, adorare Dominum.

Secundum Matthaeum (Mt 2,1–12)

Cum natus esset Iesus in Bethlehem Iudae : in diebus Herodis regis : ecce, magi ab oriente venerunt Hierosolymam, dicentes. Ubi est, qui natus est, rex Iudaeorum? Vidimus enim stellam eius in oriente : et venimus cum muneribus, adorare eum. Audiens autem Herodes rex, turbatus est : et omnis Hierosolyma cum illo. Et, congregans omnes principes sacerdotum et scribas populi : sciscitabatur ab eis, ubi Christus nasceretur. At illi dixerunt ei. In Bethlehem Iudae. Sic enim scriptum est per prophetam. Et tu, Bethlehem, terra Iuda : nequaquam minima es in principibus Iuda : ex te enim exiet dux : qui regat populum meum, Israel. Tunc Herodes, clam vocatis magis : diligenter didicit ab eis tempus stellae : quae apparuit eis. Et, mittens illos in Bethlehem, dixit. Ite, et interrogate diligenter de puero : et, cum inveneritis, renuntiate mihi : ut et ego, veniens, adorem eum. Qui, cum audissent regem, abierunt. Et ecce, stella, quam viderant in oriente, antecedebat eos, usque dum veniens, staret supra : ubi puer erat. Videntes autem stellam : gavisi sunt gaudio magno valde. Et, in**/12r/**trantes domum, invenerunt puerum cum Maria, matre eius : et, procidentes, adoraverunt eum. Et, apertis thesauris suis : obtulerunt ei munera : aurum, tus et myrrham. Et, responso accepto in somnis : ne redirent ad Herodem. Per aliam viam reversi sunt in regionem suam.

Offertorium (Ps 71,10–11)

Reges Tharsis et insulae munera offerent, reges Arabum et Saba dona adducent, et adorabunt eum omnes reges terrae : omnes gentes servient ei.

Secretum

Ecclesiae tuae, quaesumus, Domine, dona propitius intuere : quibus non iam aurum, tus et myrrha profertur : sed quod eisdem muneribus declaratur, immolatur et sumitur. Per.

Communio (Mt 2,2)

Vidimus stellam eius in oriente : et venimus cum muneribus, adorare Dominum.

Complenda

Praesta, quaesumus, omnipotens Deus : ut, quae sollemni celebramus officio : purificatae mentis intelligentia consequamur. Per Dominum.

Dominica prima post Epiphaniam

[Introitus]

In excelso throno vidi sedere virum, quem adorat multitudo angelorum, psallentes in unum, ecce, cuius imperii nomen est in aeternum. *Ps. (Ps 99,1)* Iubilate Deo, omnis terra, servite …

Oratio

Vota, quaesumus, Domine, supplicantis populi : caelesti pietate prosequere : ut et, quae agenda sunt, videant : et ad implenda, quae viderint, convalescant. Per.

Ad Romanos (R 12,1–5)

Fratres. Obsecro vos per misericordiam Dei : ut exhibeatis corpora vestra : hostiam viventem : sanctam : Deo placentem : rationabile obsequium vestrum. Et nolite conformari huic saeculo : sed reformamini in novitate sensus vestri : ut probetis, quae sit voluntas Dei : bona : beneplacens : et perfecta. Dico enim per gratiam, quae data est mihi : omnibus, qui sunt inter vos : non plus sapere : quam oportet sapere : sed sapere ad sobrietatem. Et unicuique, sicut Deus divisit mensuram fidei. Sicut enim in uno corpore multa membra habemus : omnia autem membra non eundem actum habent : ita multi sumus unum corpus in Christo. Singuli autem alter alterius membra. In Christo Iesu, Domino nostro.

Graduale (Ps 71,18 et 3)

Benedictus Dominus, Deus Israel, qui facis mirabilia magna solus a saeculo. *V.* Suscipiant montes pacem populo tuo : et colles iustitiam.

Alleluia. *[V.] (Ps 99,1)* Iubilate Deo, omnis terra, servite Domino in laetitia.

Secundum Lucam (L 2,42–52)

In illo tempore. Cum factus esset Iesus annorum duodecim : ascendentibus illis Hierosolymam : secundum consuetudinem diei festi : consummatisque diebus, cum redirent : remansit puer Iesus in Ierusalem : et non cognoverunt parentes eius. Existimantes autem illum esse in comitatu : venerunt iter diei : et requirebant eum inter cognatos et notos. Et, non invenientes : regressi sunt in Ierusalem : requirentes eum. Et factum est post triduum : invenerunt illum in templo sedentem in medio doctorum : audientem illos : et interrogantem eos. Stupebant autem omnes, qui eum audiebant : super prudentia et responsis eius. Et, videntes, admirati sunt. Et dixit mater eius ad illum. Fili, quid fecisti nobis sic? Ecce, ego **[12v]** et pater tuus dolentes quaerebamus te. Et ait ad illos. Et quid est, quod me quaerebatis? An nesciebatis, quia in his, quae Patris mei sunt : oportet me esse? Et ipsi non intellexerunt verbum : quod locutus est ad illos. Et descendit cum eis, et venit Nazareth : et erat subditus illis. Et mater eius conservabat omnia verba haec : conferens in corde suo. Et Iesus proficiebat sapientia et aetate et gratia : apud Deum et homines.

Offertorium (Ps 99,1–2.3)

Iubilate Deo, omnis terra, iubilate Deo, omnis terra, servite Domino in laetitia, introite in conspectu eius in exsultatione, quia Dominus ipse est Deus.

Secreta

Oblatum tibi, quaesumus, Domine, sacrificium vivificet nos semper, et muniat. Per.

Communio (L 2,48.49)

Fili, quid fecisti nobis sic : ego et pater tuus dolentes quaerebamus te : et quid est, quod me quaerebatis : an nesciebatis, quia in his, quae Patris mei sunt, oportet me esse.

Complenda

Supplices te rogamus, omnipotens Deus : ut, quos tuis reficis sacramentis : tibi etiam placidis moribus dignanter deservire concedas. Per.

In octava Epiphaniae

[Introitus] (Ml 3,1; 1Par=1Chr 29,12)

Ecce, advenit dominator, Dominus, et regnum in manu eius et potestas et imperium. *Ps. (Ps 71,1)* Deus, iudicium tuum regi da, et iustitiam tuam filio regis.

Oratio

Deus, cuius Unigenitus in substantia nostrae carnis apparuit : praesta, quaesumus : ut per eum, quem similem nobis foris agnovimus : intus reformari mereamur. Per eundem Dominum.

Lectio Isaiae prophetae (Is 25,1; 26,11; 28,5; 35,1.2.10; 41,18; 52,13; 12,3–4.5)

Domine, Deus meus honorificabo te : laudem tribuam nomini tuo : qui facis mirabiles res : consilium tuum antiquum verum fiat. Domine, excelsum est brachium tuum : Deus Sabaoth corona spei : quae ornata est gloria. Exsultet desertum : et exsultent solitudines Iordanis : et populus meus videbit altitudinem Domini : et maiestatem Dei. Et erit congregatus : et redemptus per Deum : et veniens in Sion cum laetitia : et laetitia sempiterna super caput eius. In mediis campis fontes disrumpam : et terram sitientem : sine aqua confundam. Ecce, puer meus exaltabitur : et sublimis erit valde. Haurietis in gaudio aquas de fontibus Salvatoris : et dicetis in illa die : confitemini Domino : et invocate nomen eius. Notas facite in populis virtutes eius. Cantate Domino : quia mirabilia fecit : annuntiate hoc in universa terra : dicit Dominus omnipotens.

Secundum Matthaeum (Mt 3,13–17)

In illo tempore. Venit Iesus a Galilaea in Iordanem ad Ioannem : ut baptizaretur ab eo. Ioannes autem prohibebat eum, dicens. Ego a te debeo baptizari : et tu venis ad me? Respondens autem Iesus, dixit ei. Sine modo : sic enim decet nos implere omnem iustitiam. Tunc dimisit eum. Baptizatus autem Iesus : confestim ascendit de aqua. Et ecce, aperti sunt ei caeli : et vidit Spiritum Dei descendentem, sicut columbam : et venientem super se. Et ecce, vox de caelis, dicens. Hic est Filius meus dilectus : in quo mihi complacui.

Secreta

Hostias tibi, Domine, pro nati Filii tui apparitione deferimus : suppliciter exorantes : ut, sicut ipse nostrorum est auctor munerum : ita sit **[13r]** ipse misericors et susceptor. Qui tecum.

Complenda

Caelesti lumine, quaesumus, Domine, semper et ubique nos praeveni : ut mysterium, cuius nos esse participes voluisti : et puro cernamus intuitu et digno percipiamus effectu. Per.

Dominica secunda

[Introitus] (Ps 65,4)

Omnis terra adoret te, Deus, et psallat tibi, psalmum dicat nomini tuo, Altissime. *[Ps.] (ibid., 1–2)* Iubilate Deo, omnis terra, psalmum dicite …

Gloria in excelsis *dicitur. Oratio sola dicitur.*

[Oratio]

Omnipotens, sempiterne Deus : qui caelestia simul et terrena moderaris : supplicationes populi tui clementer exaudi : et pacem tuam nostris concede temporibus. Per.

Ad Romanos (R 12,6–16)

Fratres. Habentes donationes secundum gratiam : quae data est vobis, differentes. Sive prophetiam secundum rationem fidei. Sive ministerium in ministrando : sive qui docet in doctrina. Qui exhortatur in exhortando. Qui tribuit in simplicitate. Qui praeest in sollicitudine : qui miseretur in hilaritate. Dilectio sine simulatione. Odientes malum : adhaerentes bono. Caritatem fraternitatis invicem diligentes. Honore invicem praevenientes. Sollicitudine non pigri. Spiritu ferventes : Domino servientes. Spe gaudentes : in tribulatione patientes. Orationi instantes : necessitatibus sanctorum communicantes : hospitalitatem sectantes. Benedicite persequentibus vos : benedicite, et nolite maledicere. Gaudete cum gaudentibus : flete cum flentibus. Id ipsum invicem sentientes. Non alta sapientes : sed humilibus consentientes.

Graduale (Ps 106,20 et 21)

Misit Dominus verbum suum, et sanavit eos, et eripuit eos de interitu eorum. *[V.]* Confiteantur Domino misericordiae eius : et mirabilia eius filiis hominum.

Alleluia. *[V.] (Ps 96,1)* Dominus regnavit, exsultet terra, laetentur insulae multae.

Secundum Ioannem (J 2,1–11)

In illo tempore. Nuptiae factae sunt in Cana Galilaeae : et erat mater Iesu ibi. Vocatus est autem et Iesus : et discipuli eius ad nuptias. Et, deficiente vino. Dicit Mater Iesu ad eum. Vinum non habent. Et dicit ei Iesus. Quid mihi et tibi est, mulier? Nondum venit hora mea. Dicit mater eius ministris. Quodcumque dixerit vobis : facite. Erant autem ibi lapideae hydriae sex positae : secundum purificationem Iudaeorum : capientes singulae : metretas binas vel ternas. Dicit eis Iesus. Implete hydrias aqua : et impleverunt eas usque ad summum. Et dicit eis Iesus. Haurite nunc, et ferte architriclino. Et tulerunt. Ut autem gustavit architriclinus aquam vinum factum : et non sci-

ebat, unde esset : ministri autem sciebant, qui hauserant aquam : vocat sponsum architriclinus : et dicit ei. Omnis homo primum bonum vinum ponit : et, cum inebriati fuerint : tunc id, quod deterius est : tu autem servasti bonum vinum usque adhuc. Hoc fecit initium signorum Iesus in Cana Galilaeae : et manifestavit gloriam suam. Et crediderunt in eum discipuli eius.

Offertorium (Ps 65,1–2.16)

Iubilate Deo, universa terra, iubilate Deo, universa terra, psalmum dicite nomini eius. Venite, et audite, et narra**[13v]**bo vobis, omnes, qui timetis Deum, quanta fecit Dominus animae meae, alleluia.

Secreta

Ut tibi grata sint, Domine, munera populi tui supplicantis : ab omni, quaesumus, eum contagione perversitatis emunda. Per.

Praefatio cottidiana.

Communio (J 2,7.8.9.10–11)

Dicit Dominus, implete hydrias aqua, et ferte architriclino, dum gustasset architriclinus aquam vinum factum, dicit sponso, servasti vinum bonum usque adhuc, hoc signum fecit Iesus primum coram discipulis suis.

Complenda

Augeatur in nobis, Domine, quaesumus : tuae virtutis operatio : ut, divinis vegetati sacramentis : ad eorum promissa capienda : tuo munere praeparemur. Per.

Dominica tertia

[Introitus] (Ps 96,7–8)

Adorate Deum, omnes angeli eius, audivit, et laetata est Sion, et exsultaverunt filiae Iudae. *Ps. (ibid., 1)* Dominus regnavit, exsultet terra, laetentur insulae …

Oratio

Omnipotens, sempiterne Deus : infirmitatem nostram propitius respice : atque, ad protegendum nos, dexteram tuae maiestatis extende. Per.

Ad Romanos (R 12,16–21)

Fratres. Nolite esse prudentes apud vosmet ipsos : nulli malum pro malo reddentes : providentes bona : non tantum coram Deo, sed etiam coram omnibus hominibus. Si fieri potest : quod ex vobis est : cum omnibus hominibus pacem habentes. Non vosmet ipsos defendentes, carissimi, sed date locum irae. Scriptum est enim. Mihi vindictam, et ego retribuam : dicit Dominus. Sed, si esurierit inimicus tuus : ciba illum. Si sitit, potum da illi. Hoc enim faciens : carbones ignis congeres super caput eius. Noli vinci a malo, sed vince in bono malum.

Graduale (Ps 101,16 et 17)

Timebunt gentes nomen tuum, Domine, et omnes reges terrae gloriam tuam. *V.* Quoniam aedificavit Dominus Sion, et videbitur in maiestate sua.

Alleluia. *[V.] (Ps 148,2)* Laudate Dominum, omnes angeli eius, laudate eum, omnes virtutes eius.

Secundum Matthaeum (Mt 8,1–13)

In illo tempore. Cum descendisset Iesus de monte : secutae sunt eum turbae multae. Et ecce, leprosus, veniens : adorabat eum, dicens. Domine, si vis, potes me mundare. Et, extendens Iesus manum : tetigit eum, dicens. Volo, mundare. Et confestim mundata est lepra eius. Et ait illi Iesus. Vide : nemini dixeris : sed vade, ostende te sacerdoti : et offer munus : quod praecepit Moyses in testimonium illis. Cum autem introisset Capharnaum, accessit ad eum centurio : rogans eum, et dicens. Domine, puer meus iacet in domo paralyticus : et male torquetur. Et ait illi Iesus. Ego veniam, et curabo eum. Et, respondens centurio, ait. Domine, non sum dignus : ut intres sub tectum meum : sed tantum dic verbo : et sanabitur puer meus. Nam et ego homo sum : sub potestate constitutus, habens sub me milites. Et dico huic, vade : et vadit : et alio, veni : et venit : et servo meo : fac hoc : et facit. Audiens autem Iesus, miratus est : et sequentibus se dixit. Amen, dico vobis : non inveni tantam fidem in Israel. Dico autem vobis : quod multi ab oriente et occidente venient : et recumbent cum Abraham et Isaac : et Iacob : in regno caelorum. Filii autem regni eicientur in tenebras exteriores : ibi **[14r]** erit fletus et stridor dentium. Et dixit Iesus centurioni. Vade : et, sicut credidisti, fiat tibi. Et sanatus est puer : in illa hora.

Offertorium (Ps 117,16.17)

Dextera Domini fecit virtutem, dextera Domini exaltavit me, non moriar, sed vivam, et narrabo opera Domini.

Secreta

Haec hostia, Domine, quaesumus, emundet nostra delicta : et, ad sacrificium celebrandum : subditorum tibi corpora mentesque sanctificet. Per.

Communio (L 4,22)

Mirabantur omnes de his, quae procedebant de ore Dei.

Complenda

Quos tantis, Domine, largiris uti mysteriis : quaesumus, ut effectibus eorum veraciter aptare digneris. Per.

Dominica quarta

[Introitus] (Ps 96,7–8)

Adorate Deum, omnes angeli eius, audivit, et laetata est Sion, et exsultaverunt filiae Iudae. *Ps. (ibid., 1)* Dominus regnavit, exsultet terra, laetentur insulae multae.

Oratio

Deus, qui nos in tantis periculis constitutos : pro humana scis fragilitate non posse subsistere : da nobis salutem mentis et corporis : ut ea, quae pro peccatis nostris patimur, te adiuvante, vincamus. Per.

Ad Romanos (R 13,8–10)

Fratres. Nemini quicquam debeatis : nisi [ut] invicem diligatis. Qui enim diligit proximum, legem implebit. Nam non adulteraberis : non occides : non furaberis : non falsum testimonium dices : non concupisces rem proximi tui. Et, si quod est aliud mandatum, in hoc verbo restauratur. Diliges proximum tuum, sicut te ipsum. Dilectio proximi malum non operatur. Plenitudo ergo legis est dilectio.

Secundum Matthaeum (Mt 8,23–27)

In illo tempore. Ascendente Iesu in naviculam : secuti sunt eum discipuli eius. Et ecce, motus magnus factus est in mari : ita ut navicula operiretur fluctibus. Erat autem illis ventus contrarius. Ipse vero dormiebat. Et accesserunt : et suscitaverunt eum, dicentes. Domine : salva nos, perimus. Et dicit eis. Quid timidi estis, modicae fidei? Tunc, surgens, imperavit ventis : et mari : et facta est tranquillitas magna. Porro homines mirati sunt, dicentes. Qualis est hic? Quia venti et mare oboediunt ei.

Secreta

Concede, quaesumus, omnipotens Deus : ut huius sacrificii munus oblatum : fragilitatem nostram ab omni malo purget semper et muniat. Per.

Complenda

Munera tua nos, Deus : a delectationibus terrenis expediant : et caelestibus nos semper instruant alimentis. Per.

Dominica quinta

[Introitus:] Adorate Deum. *Require, ubi supra, per totum.*

Oratio

Familiam tuam, quaesumus, Domine, continua pietate custodi : ut, quae in sola spe gratiae caelestis innititur : tua semper protectione muniatur. Per.

Ad Colossenses (Kol 3,12–17)

Fratres. Induite vos, sicut electi Dei, sancti : et dilecti, viscera misericordiae : benignitatem : humilitatem : modestiam : patientiam : supportantes invicem : et donantes vobismet ipsis : si quis adversus aliquem habet querelam : sicut et Christus donavit vobis : ita et vos. Super omnia **[14v]** autem haec : caritatem habentes : quod est vinculum perfectionis. Et pax Christi exsultet in cordibus vestris : in qua et vocati estis : in uno corpore, et grati estote. Verbum Christi habitet in vobis abundanter : in omni sapientia : docentes et commonentes vosmet ipsos in psalmis et hymnis : et canticis spiritalibus : in gratia cantantes in cordibus vestris Deo. Omne, quodcumque facitis in verbo aut in opere : omnia in nomine Domini nostri, Iesu Christi : gratias agentes : Deo et Patri. Per Iesum Christum, Dominum nostrum.

Secundum Matthaeum (Mt 13,24–30)

In illo tempore. Dixit Iesus discipulis suis : parabolam hanc. Simile est regnum caelorum homini, qui seminavit semen bonum in agro suo. Cum autem dormirent omnes : venit inimicus eius : et superseminavit zizania in medio tritici : et abiit. Cum autem crevisset herba : et fructum fecisset : tunc apparuit et zizania. Accedentes autem servi patris familias : dixerunt ei. Domine : nonne bonum semen seminasti in agro tuo : unde ergo habet zizania? Et ait illis. Inimicus homo hoc fecit. Servi autem dixerunt ei. Vis, imus, et colligimus ea? Et ait. Non. Ne forte, colligentes zizania : eradicetis simul cum eis et triticum. Sinite utraque crescere usque ad messem : et in tempore messis

dicam messoribus. Colligite primum zizania : et alligate ea [in] fasciculos ad comburendum. Triticum autem congregate in horreum meum.

Secreta

Hostias tibi, Domine, placationis offerimus, ut et delicta nostra, miseratus, absolvas : et nutantia corda tu dirigas. Per.

Complenda

Quaesumus, omnipotens Deus : ut illius salutaris capiamus effectum : cuius per haec mysteria pignus accepimus. Per.

Dominica Septuagesimae

[Introitus] (Ps 17,5.6.7)

Circumdederunt me gemitus mortis, dolores inferni circumdederunt me, in tribulatione mea invocavi Dominum, et exaudivit de templo sancto suo vocem meam. *Ps. (ibid., 2–3)* Diligam te, Domine, virtus mea : Dominus firmamentum meum …

Oratio

Preces populi tui, quaesumus, Domine, clementer exaudi : ut, qui iuste pro peccatis nostris affligimur : pro tui nominis gloria misericorditer liberemur. Per.

Ad Corinthios (1K 9,24–27; 10,1–4)

Fratres. Nescitis quod hi, qui in stadio currunt : omnes quidem currunt, sed unus accipit bravium. Sic currite : ut comprehendatis. Omnis autem, qui in agone contendit : ab omnibus se abstinet. Et illi quidem, ut corruptibilem coronam accipiant : nos autem incorruptam. Ego autem sic curro : non quasi in incertum : sic pugno, non quasi aerem verberans : sed castigo corpus meum : et in servitutem redigo : ne forte cum aliis praedicaverim : ipse reprobus efficiar. Nolo enim vos ignorare, fratres : quoniam patres nostri omnes sub nube fuerunt : et omnes mare transierunt : et omnes in Moyse baptizati sunt : in nube et mari. Et omnes eandem escam spiritalem manducaverunt : et **/15r/** omnes eundem potum spiritalem biberunt. Bibebant autem de spiritali, consequente eos, petra. Petra autem erat Christus.

Graduale (Ps 9,10–11 et 19–20)

Adiutor in opportunitatibus, in tribulatione, sperent in te, qui noverunt te : quoniam non derelinquis quaerentes te, Domine. *V*. Quoniam non in finem oblivio erit pauperis : patientia pauperum non peribit in aeternum : exsurge, Domine, non praevaleat homo.

Tractus (Ps 129,1–4)

De profundis clamavi ad te, Domine : Domine, exaudi vocem meam. *V*. Fiant aures tuae intendentes in orationem servi tui. *V*. Si iniquitates observaveris, Domine : Domine, quis sustinebit. *V*. Quia apud te propitiatio est, et propter legem tuam sustinui te, Domine.

Secundum Matthaeum (Mt 20,1–16)

In illo tempore. Dixit Iesus discipulis suis parabolam hanc. Simile est regnum caelorum homini patri familias : qui exiit primo mane conducere operarios in vineam suam. Conventione autem facta cum operariis ex denario diurno : misit eos in vineam suam. Et, egressus circa horam tertiam : vidit alios stantes in foro otiosos : et dixit illis. Ite et vos in vineam meam : et, quod iustum fuerit, dabo vobis. Illi autem abierunt. Iterum autem exiit circa sextam et nonam horam : et fecit similiter. Circa undecimam vero exiit : et invenit alios stantes, et dixit illis. Quid hic statis tota die otiosi? Dicunt ei. Quia nemo nos conduxit. Dicit illis. Ite et vos in vineam meam. Cum autem sero factum esset : dicit dominus vineae procuratori suo. Voca operarios : et redde illis mercedem : incipiens a novissimis usque ad primos. Cum venissent ergo : qui circa undecimam horam venerant : acceperunt singulos denarios. Venientes autem et primi : arbitrati sunt, quod plus essent accepturi. Acceperunt autem et ipsi singulos denarios. Et, accipientes, murmurabant adversus patrem familias : dicentes. Hi novissimi una hora fecerunt : et pares illos nobis fecisti : qui portavimus pondus diei et aestus? At ille, respondens uni eorum, dixit. Amice : non facio tibi iniuriam. Nonne ex denario convenisti mecum? Tolle, quod tuum est : et vade. Volo autem et huic novissimo dare : sicut et tibi. Aut non licet mihi, quod volo, facere? An oculus tuus nequam est : quia ego bonus sum? Sic erunt novissimi primi : et primi novissimi. Multi enim sunt vocati : pauci vero electi.

Offertorium (Ps 91,2)

Bonum est confiteri Domino, et psallere nomini tuo, Altissime.

Secreta

Muneribus nostris, quaesumus, Domine, precibusque susceptis : et caelestibus nos munda mysteriis : et clementer exaudi. Per.

Communio (Ps 30,17–18)

Illumina faciem tuam super servum tuum, et salvum me fac in tua misericordia, Domine, non confundar, quoniam invocavi te.

Complenda

Fideles tui, Deus : per tua dona firmentur : ut eadem et percipiendo requirant : et quaerendo sine fine percipiant. Per.

Dominica Sexagesimae

[Introitus] (Ps 43,23–24.25–26)

Exsurge, quare obdormis, Domine : exsurge et ne repel**[15v]**las in finem : quare faciem tuam avertis, oblivisceris tribulationis nostrae : adhaesit in terra venter noster : exsurge, Domine, adiuva nos, et libera nos. *Ps. (ibid., 2)* Deus auribus nostris audivimus …

Oratio

Deus, qui conspicis : quia ex nulla nostra actione confidimus : concede propitius : ut contra adversa omnia doctoris gentium protectione muniamur. Per Dominum.

Ad Corinthios (2K 11,19–33; 12,1–9)

Fratres. Libenter suffertis insipientes : cum sitis ipsi sapientes. Sustinetis enim, si quis vos in servitutem redigit : si quis devorat : si quis accipit : si quis extollitur : si quis in faciem vos caedit. Secundum ignobilitatem dico : quasi nos infirmi fuerimus in hac parte. In quo quis audet : in insipientia dico : audeo et ego. Hebraei sunt : et ego. Israelitae sunt : et ego. Semen Abrahae sunt : et ego. Ministri Christi sunt : et ego. Ut minus sapiens dico : plus ego. In laboribus plurimis : in carceribus abundantius : in plagis supra modum : in mortibus frequenter. A Iudaeis quinquies quadragenas, una minus, accepi. Ter virgis caesus sum : semel lapidatus sum : ter naufragium feci. Nocte ac die : in profundo maris fui. In itineribus saepe. Periculis fluminum : periculis latronum : periculis ex genere : periculis ex gentibus. Periculis in civitate : periculis in solitudine : periculis in mari : periculis in falsis fratribus. In labore et aerumna : in vigiliis multis : in fame et siti : in ieiuniis multis : in frigore et nuditate. Praeter illa, quae extrinsecus sunt, instantia mea cottidiana : sollicitudo omnium ecclesiarum. Quis infirmatur : et ego non infirmor? Quis scandalizatur : et ego non uror? Si gloriari oportet : quae infirmitatis meae sunt, gloriabor. Deus et Pater Domini nostri, Iesu Christi scit : qui est benedictus in saecula, quod non mentior. Damasci praepositus gentis

Aretae regis : custodiebat civitatem Damascenorum : ut me comprehenderet. Et per fenestram in sporta dimissus sum : per murum : et sic effugi manus eius. Si gloriari oportet : non expedit quidem. Veniam autem ad visiones et revelationes Domini. Scio hominem in Christo ante annos quattuordecim, sive in corpore : sive extra corpus, nescio : Deus scit : raptum huiusmodi usque ad tertium caelum. Et scio huiusmodi hominem : sive in corpore : sive extra corpus, nescio : Deus scit : quoniam raptus est in paradisum : et audivit arcana verba : quae non licet homini loqui. Pro huiusmodi gloriabor : pro me autem nihil : nisi in infirmitatibus meis. Nam, et si voluero gloriari, non ero insipiens. Veritatem enim dicam. Parco autem, ne quis me existimet supra id, quod videt in me : aut audit aliquid ex me. Et ne magnitudo revelationum extollat me : datus est mihi stimulus carnis meae, angelus satanae : ut me colaphizet. Propter quod ter rogavi Dominum : ut discederet a me : et dixit mihi. Sufficit tibi gratia mea. Nam virtus in infirmitate perficitur. **/16r/** Libenter igitur gloriabor in infirmitatibus meis : ut inhabitet in me virtus Christi.

Graduale (Ps 82,19 et 14)

Sciant gentes, quoniam nomen tibi, Deus, tu solus Altissimus super omnem terram. *V*. Deus meus, pone illos, ut rotam, et, sicut stipulam, ante faciem venti.

Tractus (Ps 59,4.6)

Commovisti, Domine, terram, et conturbasti eam. *V*. Sana contritiones eius, quia mota est. *V*. Ut fugiant a facie arcus, ut liberentur dilecti tui.

Secundum Lucam (L 8,4–15)

In illo tempore. Cum turba plurima conveniret ad Iesum : et de civitatibus properarent ad eum : dixit per similitudinem. Exiit, qui seminat, seminare semen suum. Et, dum seminat : aliud cecidit secus viam : et conculcatum est : et volucres caeli comederunt illud. Et aliud cecidit supra petram : et natum aruit : quia non habebat humorem. Et aliud cecidit inter spinas : et simul exortae spinae suffocaverunt illud. Et aliud cecidit in terram bonam : et ortum fecit fructum centuplum. Haec dicens, clamabat. Qui habet aures audiendi, audiat. Interrogabant autem eum discipuli eius : quae esset haec parabola. Quibus ipse dixit. Vobis datum est nosse mysterium regni Dei : ceteris autem in parabolis : ut videntes non videant : et audientes non intelligant. Est autem haec parabola. Semen est verbum Dei. Quod autem secus viam : hi sunt, qui audiunt : deinde venit diabolus : et tollit verbum de corde eorum : ne credentes salvi fiant. Nam quod supra petram : hi sunt, qui, cum audierint : cum gaudio suscipiunt verbum. Et hi radices non habent : quia ad tempus credunt : et in tempore tribulationis recedunt. Quod autem in spinis cecidit : hi sunt, qui audierunt : et a sollicitudinibus : et divitiis : et voluptatibus vitae : euntes suffocantur : et non referunt fructum. Quod

autem in terram bonam : hi sunt : qui, in corde bono et optimo audientes, verbum retinent : et fructum afferunt in patientia.

Offertorium (Ps 16,5.6–7)

Perfice gressus meos in semitis tuis : ut non moveantur vestigia mea, [inclina aurem tuam, et exaudi verba mea], mirifica misericordias tuas : qui salvos facis sperantes in te, Domine.

Secreta

Oblatum tibi, Domine, sacrificium : vivificet nos semper, et muniat. Per.

Communio (Ps 42,4)

Introibo ad altare Dei, ad Deum, qui laetificat iuventutem meam.

Complenda

Supplices te rogamus, omnipotens Deus : ut, quos tuis reficis sacramentis : tibi etiam placitis moribus dignanter deservire concedas. Per Dominum.

Dominica Quinquagesimae

[Introitus] (Ps 30,3–4)

Esto mihi in Deum protectorem et in locum refugii, ut salvum me facias : quoniam firmamentum meum et refugium meum es tu et propter nomen tuum dux mihi eris : et enutries me. *Ps. (ibid., 2)* In te, Domine, speravi, non confundar …

Oratio

Preces nostras, quaesumus, Domine, clementer exaudi : atque a peccatorum vinculis absolutos : ab omni nos adversitate custodi. Per Dominum.

Ad Corinthios (1K 13,1–13)

Fratres. Si linguis hominum loquar : et angelorum : caritatem autem non habeam : factus sum, velut aes sonans : aut cymbalum tinniens. Et, si ha**[16v]**buero prophetiam : et noverim mysteria omnia : et omnem scientiam : et habuero omnem fidem : ita ut montes transferam : caritatem autem non habuero : nihil sum. Et, si distribuero in cibos pauperum omnes facultates meas : et, si tradidero corpus meum, ita ut ardeam : caritatem autem non habuero : nihil mihi prodest. Caritas patiens est : benigna est.

Caritas non aemulatur : non agit perperam : non inflatur : non est ambitiosa : non quaerit, quae sua sunt. Non irritatur : non cogitat malum : non gaudet super iniquitate : congaudet autem veritati. Omnia suffert : omnia credit : omnia sperat : omnia sustinet. Caritas numquam excidet. Sive prophetiae, evacuabuntur : sive linguae, cessabunt : sive scientia, destruetur. Ex parte enim cognovimus : et ex parte prophetamus. Cum autem venerit, quod perfectum est : evacuabitur, quod ex parte est. Cum essem parvulus : loquebar, ut parvulus : sapiebam, ut parvulus : cogitabam, ut parvulus. Quando autem factus sum vir : evacuavi, quae erant parvuli. Videmus autem per speculum in aenigmate : tunc autem facie ad faciem. Nunc cognosco ex parte : tunc autem cognoscam, sicut et cognitus sum. Nunc autem manent fides : spes : caritas : tria haec. Maior autem his est caritas.

Graduale (Ps 76,15 et 16)

Tu es, Deus, qui facis mirabilia solus, notam fecisti in gentibus virtutem tuam. *V*. Liberasti in brachio tuo populum tuum, filios Israel et Ioseph.

Tractus (Ps 99,2–3)

Iubilate Domino, omnis terra, servite Domino in laetitia. *V*. Intrate in conspectu eius in exsultatione. *V*. Scitote, quod Dominus ipse est Deus. *V*. Ipse fecit nos, et non ipsi nos : nos autem populus eius et oves pascuae eius.

Secundum Lucam (L 18,31–43)

In illo tempore. Assumpsit Iesus duodecim discipulos suos : et ait illis. Ecce, ascendimus Hierosolymam : et consummabuntur omnia, quae scripta sunt per prophetas de filio hominis. Tradetur enim gentibus, et illudetur : et flagellabitur : et conspuetur. Et, postquam flagellaverint : occident eum : et die tertia resurget. Et ipsi nihil horum intellexerunt. Erat autem verbum istud absconditum ab eis : et non intelligebant, quae dicebantur. Factum est autem : cum appropinquaret Iericho : caecus quidam sedebat secus viam, mendicans. Et, cum audiret turbam praetereuntem : interrogabat, quid hoc esset. Dixerunt autem ei : quod Iesus Nazarenus transiret. Et clamavit, dicens. Iesu, fili David : miserere mei. Et, qui praeibant : increpabant eum : ut taceret. Ipse vero multo magis clamabat. Fili David : miserere mei. Stans autem Iesus : iussit eum adduci ad se. Et, cum appropinquasset : interrogavit illum, dicens. Quid tibi vis faciam? At ille dixit. Domine, ut videam. Et Iesus dixit illi. Respice : fides tua te salvum fecit. Et confestim vidit : et sequebatur illum : magnificans Deum. Et omnis plebs, ut vidit : dedit laudem Deo.

Offertorium (Ps 118,12–13)

Benedictus es, Domine, doce me iustificationes tuas : benedictus es, Domine, doce me iustificationes tuas, in labiis meis pronuntiavi omnia iudicia oris tui.

Secretum

Haec hostia, Domine, quaesumus, emun**/17r/**det nostra delicta : et ad sacrificium celebrandum : subditorum tibi corpora mentesque sanctificet. Per.

Communio (Ps 77,29–30)

Manducaverunt, et saturati sunt nimis, et desiderium eorum attulit eis Dominus : non sunt fraudati a desiderio suo.

Complenda

Quaesumus, omnipotens Deus : ut, qui caelestia alimenta percepimus : per haec contra omnia adversa muniamur. Per Dominum nostrum.

In capite ieiunii

Exorcismus

Exorcizo te, cinis, in nomine Pa ✠ tris omnipotentis : et in nomine Iesu Christi, ✠ Filii Dei : et Spiritus ✠ Sancti : qui te per ignem in favillam converti praecepit : ut, sicut in iussione Dei per sanctum famulum eius, Moysen : cinis vitulae in populo aspersus : omnem congregationem filiorum Israel sanctificavit : ita et tu exorcizatus sis in nomine Sanctae Tri ✠ nitatis : in terra et in cilicio aspersus : in eis, qui scrutinia sunt habituri : super stantes vel transituros : diabolus non lateat : sed manifestetur et expellatur : ut puri et sinceri inveniantur. Te autem petimus et rogamus, Pater omnipotens : ut, sicut Ninivitarum populus ad praedicationem Ionae prophetae : misericordiam tuam, Domine, exorantes : suorum veniam meruerunt consequi peccatorum : ita et hi, qui ad tuam gratiam percipiendam venire desiderant : amputatis maculis carnalibus : per sacri baptismatis regenerationem : suorum finem constituant vitiorum. Per Dominum.

Alia

Omnipotens, sempiterne Deus : parce metuentibus : propitiare supplicantibus : et mittere dignare sanctum angelum tuum de caelis : qui bene ✠ dicat : et sancti ✠ ficet hos cineres : ut sint remedium salutare omnibus nomen tuum sanctum humiliter implorantibus : ac semet ipsos pro conscientia delictorum suorum accusantibus : et ante

conspectum divinae maiestatis clementiae tuae facinora sua deplorantibus : vel serenissimam pietatem tuam suppliciter obnixeque flagitantibus : praesta, quaesumus : per invocationem sanctissimi nominis tui, ut, quicumque eos super se asperserint : pro redemptione peccatorum : corporis sanitatem : et animae tutelam percipiant. Per Dominum.

Oratio

Deus, qui non mortem : sed paenitentiam desideras peccatorum : fragilitatem humanae condicionis benignissime respice : et hos cineres : quos causa proferendae humilitatis : atque promerendae veniae capitibus nostris imponi decernimus : bene ✠ dicere pro tua pietate digneris : ut, qui nos cinerem esse : et ob pravitatis nostrae meritum : in pulverem reversuros cognoscimus : omnium peccatorum veniam : et praemia paenitentibus repromissa : misericorditer consequi mereamur. Per Dominum.

[Antiphona] (Ps 68,17)

Exaudi nos, Domine, quoniam benigna est misericordia tua, secundum multitudinem miserationum tuarum respice nos, Domine. *Ps. (ibid., 2)* Salvum me fac Deus quoniam intraverunt aquae. Gloria Patri.

Sequitur: Oremus. *Diaconus:* Flectamus genua. Levate. *Oratio.*

Concede nobis, Domine, praesidia militiae Christianae sanctis **[17v]** inchoare ieiuniis : ut contra spirituales nequitias pugnaturi : continentiae muniamur auxiliis. Per Christum, Dominum.

Antiphona (Joel 2,13)

Immutemur habitu, in cinere et cilicio, ieiunemus, et ploremus ante Dominum : quia multum misericors est dimittere peccata nostra Deus noster. *Ps. (Ps 66,2)* Deus misereatur nostri. *Antiphona:* Immutemur. *[Ps.] (Ps 66,3)* Ut cognoscamus. Immutemur habitu. *[Ps.] (Ps 66,4)* Confiteantur.

Antiphona (Joel 2,17)

Iuxta vestibulum et altare plorabant sacerdotes et levitae, ministri Domini, dicentes : parce, Domine, parce populo tuo, et ne dissipes ora clamantium ad te, Domine. *Ps. (Ps 118,1)* Beati immaculati in via : qui ambulant in lege Domini.

Interim, quod canuntur antiphonae, ponendi sunt cineres a sacerdote vel ab episcopo, dicens: (Gn 3,19) Memento, homo : quia cinis et pulvis es : et in cinerem : et in pulverem reverteris. *Hoc finito, sequitur responsorium* Emendemus in melius. *Psalmus:* Miserere mei Deus. Kyrie eleison Christe eleison Kyrie eleison. Pater noster. Et ne nos inducas. *Versiculus:*

Domine non secundum peccata nostra facias nobis. *Versiculus:* Domine exaudi orationem meam. Dominus vobiscum.

Oratio

Exauditor omnium, Deus : exaudi nostrorum fletuum vocem : et tribue infirmitatibus nostris perpetuam sospitatem : ut, dum dignanter gemitum nostri laboris suscipis : tua nos misericordia consoleris. Per.

AD MISSAM

[Introitus] (Sap 11,24.25.24.27)

Misereris omnium, Domine : et nihil odisti eorum, quae fecisti, dissimulans peccata hominum propter paenitentiam, et parcens illis, quia tu es Dominus, Deus noster. *Ps. (Ps 56,2)* Miserere mei, Deus, miserere mei, quoniam in te confidit anima mea.

Oratio

Praesta, quaesumus, Domine, fidelibus tuis : ut ieiuniorum veneranda sollemnia : et congrua pietate suscipiant : et secura devotione percurrant. Per Dominum. *Secunda:* A cunctis. *Tertia:* Omnipotens sempiterne Deus qui vivorum dominaris, *usque Passionem.*

Lectio Ioelis prophetae (Joel 2,12–19)

Haec dicit Dominus Deus. Convertimini ad me in toto corde vestro : in ieiunio et fletu et planctu : et scindite corda vestra : et non vestimenta vestra. Et convertimini ad Dominum, Deum vestrum : quia benignus et misericors est : patiens et multum misericors : et praestabilis super malitia. Quis scit, si convertatur : et ignoscat Deus : et relinquat post se benedictionem? Sacrificium et libamen Domino, Deo nostro. Canite tuba in Sion : sanctificate ieiunium : vocate coetum : congregate populum : sanctificate ecclesiam : coadunate senes : congregate parvulos : et sugentes ubera. Egrediatur sponsus de cubili suo : et sponsa de thalamo suo. Inter vestibulum et altare plorabunt sacerdotes, ministri Domini : et dicent. Parce, Domine, parce populo tuo : et ne des hereditatem tuam in opprobrium : ut [non] dominentur eis nationes. Quare dicunt in populis : ubi est Deus eorum? Zelatus est Dominus terram suam : et pepercit populo suo. Et respondit Dominus : et dixit populo suo. Ecce, ego mittam vobis frumentum et vinum : et oleum : et replebimini in eis. Et non dabo vos ultra opprobrium in gentibus. Dicit Dominus omnipotens.

Graduale (Ps 56,2 et 4)

Miserere mei, Deus, mise/**18**[r]/rere mei, quoniam in te confidit anima mea. *V*. Misit de caelo, et liberavit me : dedit in opprobrium conculcantes me.

Tractus (Ps 102,10; 78,8–9)

Domine, non secundum peccata nostra facias nobis, neque secundum iniquitates nostras retribuas nobis. *V*. Domine, ne memineris iniquitatum nostrarum antiquarum, cito anticipent nos misericordiae tuae : quia pauperes facti sumus nimis. *V*. Adiuva nos, Deus, salutaris noster : et propter gloriam nominis tui, Domine, libera nos : et propitius esto peccatis nostris propter nomen tuum.

Secundum Matthaeum (Mt 8,16–21)

In illo tempore. Dixit Iesus discipulis suis. Cum ieiunatis : nolite fieri, sicut hypocritae, tristes. Exterminant enim facies suas : ut appareant hominibus ieiunantes. Amen, dico vobis : quia receperunt mercedem suam. Tu autem, cum ieiunas : unge caput tuum : et faciem tuam lava : ne videaris hominibus ieiunans : sed Patri tuo, qui est in abscondito. Et Pater tuus, qui videt in abscondito : reddet tibi. Nolite thesaurizare vobis thesauros in terra : ubi aerugo et tinea demolitur : et ubi fures effodiunt et furantur. Thesaurizate autem vobis thesauros in caelo : ubi neque aerugo : neque tinea demolitur : et ubi fures non effodiunt : nec furantur. Ubi enim est thesaurus tuus : ibi est et cor tuum.

Offertorium (Ps 29,2–3)

Exaltabo te, Domine, quoniam suscepisti me : nec delectasti inimicos meos super me : Domine, clamavi ad te, et sanasti me.

Secretum

Fac nos, quaesumus, Domine, his muneribus offerendis convenienter aptari : quibus ipsius venerabilis sacramenti celebramus exordium. Per Dominum.

Praefatio: Qui corporali ieiunio.

Communio (Ps 1,2.3)

Qui meditabitur in lege Domini die ac nocte, dabit fructum suum in tempore suo.

Complenda

Percepta nobis, Domine, praebeant sacramenta subsidium : ut et tibi grata sint nostra ieiunia : et nobis proficiant ad medelam. Per.

Super populum. Oremus. Inclinate capita vestra Deo.

Inclinantes se, Domine, maiestati tuae propitius intende : ut, qui divino munere sunt refecti : caelestibus semper nutriantur auxiliis. Per.

Feria quinta

[Introitus] (Ps 54,17.18.19.20.23)

Dum clamarem ad Dominum, exaudivit vocem meam ab his, qui appropinquant mihi : et humiliavit eos, qui est ante saecula, et manet in aeternum, iacta cogitatum tuum in Domino, et ipse te enutriet. *Ps. (ibid., 2)* Exaudi, Deus, orationem meam, et ne despexeris deprecationem meam.

Oratio

Deus, qui culpa offenderis : paenitentia placaris : preces populi tui supplicantis propitius respice : et flagella tuae iracundiae : quae pro peccatis nostris meremur, averte. Per.

Lectio Isaiae prophetae (Is 38,1–6)

In diebus illis. Aegrotavit Ezechias usque ad mortem : et introivit ad eum Isaias, filius Amos, propheta : et dixit ei. Haec dicit Dominus. Dispone domui tuae : quia morieris tu : et non vives. Et convertit Ezechias faciem suam ad parietem : et oravit ad Dominum : et dixit. Obsecro, Domine : memento, quaeso : quomodo ambulaverim **[18v]** coram te in veritate : et in corde perfecto : et, quod bonum est in oculis tuis, fecerim. Et flevit Ezechias fletu magno. Et factum est verbum Domini ad Isaiam, dicens. Vade, et dic Ezechiae. Haec dicit Dominus, Deus David, patris tui. Audivi orationem tuam : et vidi lacrimam tuam. Ecce, ego adiciam super dies tuos quindecim annos : et de manu regis Assyriorum eruam te : et civitatem istam : et protegam eam. Dicit Dominus omnipotens.

Graduale (Ps 54,23 et 17.18.19)

Iacta cogitatum tuum in Domino : et ipse te enutriet. *V.* Dum clamarem ad Dominum, exaudivit vocem meam ab his, qui appropinquant mihi.

Secundum Matthaeum (Mt 8,5–13)

In illo tempore. Cum introisset Iesus Capharnaum : accessit ad eum centurio : rogans eum, et dicens. Domine : puer meus iacet in domo paralyticus : et male torquetur. Et ait illi Iesus. Ego veniam, et curabo eum. Et, respondens centurio, ait. Domine, non

sum dignus, ut intres sub tectum meum : sed tantum dic verbo : et sanabitur puer meus. Nam et ego homo sum sub potestate constitutus : habens sub me milites. Et dico huic : vade : et vadit : et alio, veni : et venit : et servo meo : fac hoc : et facit. Audiens autem Iesus : miratus est : et sequentibus se dixit. Amen, dico vobis : non inveni tantam fidem in Israel. Dico autem vobis : quod multi ab oriente et occidente venient : et recumbent cum Abraham : et Isaac : et Iacob : in regno caelorum. Filii autem regni eicientur in tenebras exteriores : et ibi erit fletus et stridor dentium. Et dixit Iesus centurioni. Vade, et, sicut credidisti, fiat tibi. Et sanatus est puer in illa hora.

Offertorium (Ps 24,1–3)

Ad te, Domine, levavi animam meam, Deus meus, in te confido, non erubescam : neque irrideant me inimici mei, etenim universi, qui te exspectant, non confundentur.

Secretum

Sacrificiis praesentibus, quaesumus, Domine, [placatus intende] : ut devotioni nostrae proficiant et saluti. Per.

Communio (Ps 50,21)

Acceptabis sacrificium iustitiae, oblationes et holocausta : super altare tuum, Domine.

Complenda

Caelestis doni benedictione percepta : supplices te, Deus omnipotens, deprecamur : ut hoc idem nobis : et sacramenti causa sit et salutis. Per Dominum nostrum.

Super populum

Parce, Domine, parce populo tuo : ut dignis flagellationibus castigatus : in tua miseratione respiret. Per Dominum.

Feria sexta

[Introitus] (Ps 29,11)

Audivit Dominus, et misertus est mihi : Dominus factus est adiutor meus. *Ps. (ibid., 2)* Exaltabo te, Domine, quoniam suscepisti me, nec delectasti inimicos meos super me. Gloria.

Oratio

Inchoata ieiunia, quaesumus, Domine, benigno favore prosequere : ut observantiam, quam corporaliter exhibemus : mentibus etiam sinceris exercere valeamus. Per.

Lectio Isaiae prophetae (Is 58,1–9)

Haec dicit Dominus Deus. Clama, ne cesses : quasi tuba, exalta vocem tuam : **/19r/** et annuntia populo meo scelera eorum : et domui Iacob peccata eorum. Me etenim de die in diem quaerunt : et scire vias meas volunt. Quasi gens, quae iustitiam fecerit : et quae iudicium Dei sui non dereliquerit. Rogant me iudicia iustitiae : et appropinquare Deo volunt. Quare ieiunavimus, et non aspexisti : humiliavimus animas nostras : et nescisti? Ecce, in die ieiunii vestri : invenitur voluntas vestra : et omnes debitores vestros repetitis. Ecce, ad lites et contentiones ieiunatis : et percutitis pugno impie. Nolite ieiunare, sicut usque ad hanc diem : ut audiatur in excelso clamor vester. Numquid tale est ieiunium, quod elegi : per diem affligere hominem animam suam? Numquid contorquere, quasi circulum, caput suum : et sacco et cinere sternere? Numquid istud vocabis ieiunium : et diem acceptabilem Domino? Nonne hoc est magis ieiunium, quod elegi[?] Dissolve colligationes impietatis : solve fasciculos deprimentes. Dimitte eos, qui confracti sunt, liberos : et omne onus disrumpe. Frange esurienti panem tuum : et egenos : vagosque induc in domum tuam. Cum videris nudum : operi eum : et carnem tuam ne despexeris. Tunc erumpet, quasi mane, lumen tuum : et sanitas tua citius orietur. Et anteibit faciem tuam iustitia tua : et gloria Domini colliget te. Tunc invocabis : et Dominus exaudiet : clamabis, et dicet : ecce, adsum. Quia misericors sum : Dominus, Deus tuus.

Graduale (Ps 26,4)

Unam petii a Domino, hanc requiram : ut inhabitem in domo Domini. *V*. Ut videam voluntatem Domini, et protegar a templo sancto eius.

Secundum Matthaeum (Mt 5,43–48; 6,1–4)

In illo tempore. Dixit Iesus discipulis suis. Audistis, quia dictum est antiquis. Diliges proximum tuum : et odio habebis inimicum tuum. Ego autem dico vobis. Diligite inimicos vestros : benefacite his, qui oderunt vos. Et orate pro persequentibus et calumniantibus vos : ut sitis filii Patris vestri, qui in caelis est. Qui solem suum oriri facit super bonos et malos : et pluit super iustos et iniustos. Si enim diligitis eos, qui vos diligunt : quam mercedem habebitis? Nonne et publicani hoc faciunt? Et, si salutaveritis fratres vestros tantum : quid amplius facietis? Nonne et ethnici hoc faciunt? Estote ergo vos perfecti : sicut et Pater vester caelestis perfectus est. Attendite : ne iustitiam vestram faciatis coram hominibus : ut videamini ab eis. Alioquin mercedem non habebitis apud Patrem vestrum : qui in caelis est. Cum ergo facis eleemosynam :

noli tuba canere ante te : sicut hypocritae faciunt in synagogis : et in vicis : ut honorificentur ab hominibus. Amen, dico vobis : receperunt mercedem suam. Te autem faciente eleemosynam : nesciat sinistra tua : quid faciat dextera tua : ut sit eleemosyna tua in abscondito. Et Pater tuus, qui videt in abscondito : reddet tibi. **[19v]**

Offertorium (Ps 118,154.125)

Domine, vivifica me secundum eloquium tuum : ut sciam testimonia tua.

Secretum

Sacrificium, Domine, observantiae quadragesimalis offerimus : praesta, quaesumus : ut tibi et mentes nostras reddat acceptas : et continentiae promptioris nobis tribuat facultatem. Per.

Communio (Ps 2,11–12)

Servite Domino in timore, et exsultate ei cum tremore, apprehendite disciplinam, ne pereatis de via iusta.

Complenda

Spiritum nobis, Domine, tuae caritatis infunde : ut, quos uno pane caelesti satiasti : tua facias pietate concordes. Per.

Super populum

Tuere, Domine, populum tuum : et ab omnibus peccatis clementer emunda : quia nulla ei nocebit adversitas : si nulla dominetur iniquitas. Per.

Sabbato

Introitus (Ps 30,3–4)

Esto mihi in Deum protectorem : et in locum refugii, ut salvum me facias, quoniam firmamentum meum et refugium meum es tu et propter nomen tuum dux eris mihi et enutries me. *Ps. (ibid., 2)* In te, Domine, speravi, non confundar …

Oratio

Adesto, Domine, supplicationibus nostris, et concede : ut hoc sollemne ieiunium : quod animis corporibusque curandis salubriter institutum est : devoto servitio celebremus. Per.

Lectio Isaiae prophetae (Is 58,9–14)

Haec dicit Dominus Deus. Si abstuleris de medio tui catenam : et desieris digitum tuum extendere : et loqui, quod non prodest : cum effuderis esurienti animam tuam : et animam afflictam repleveris : tunc orietur in tenebris lux tua : et tenebrae tuae erunt, sicut meridies. Et requiem dabit tibi Dominus, Deus tuus semper : et implebit splendoribus animam tuam : et ossa tua liberabit. Et eris, quasi hortus irriguus : et, sicut fons aquarum : cuius non deficient aquae. Et aedificabuntur in te deserta saeculorum : fundamenta generationis et generationis suscitabis. Et vocaberis aedificator saepium : avertens semitas iniquitatum. Si averteris a sabbato pedem tuum : facere voluntatem tuam in die sancto meo : et vocaberis sabbatum delicatum : et sanctum Domini gloriosum. Et glorificaveris eum : dum non facis vias tuas : et non invenietur voluntas tua, ut loquaris sermonem. Tunc delectaberis super Domino : et sustollam te super altitudinem terrae. Et cibabo te : hereditate Iacob, patris tui. Os enim Domini locutum est haec.

Graduale (Ps 26,4)

Unam petii a Domino, hanc requiram : ut inhabitem in domo Domini. *℣.* Ut videam voluntatem Domini, et protegar a templo sancto eius.

Secundum Marcum (Mc 6,47–56)

In illo tempore. Cum sero esset factum : erat navis in medio mari : et Iesus solus in terra. Et vidit discipulos suos laborantes in remigando : erat enim ventus contrarius eis. Et circa quartam vigiliam noctis : venit ad eos, ambulans supra mare : et volebat praeterire eos. At illi, ut viderunt eum ambulantem super mare : putaverunt phantasma esse : et exclamaverunt. Omnes enim eum viderunt : et conturbati sunt. Et statim locutus est eis : et dixit illis. Confidite, ego sum : nolite timere. **/20^{r}/** Et ascendit ad illos in navim : et cessavit ventus. Et plus magis intra se stupebant. Non enim intellexerant de panibus. Erat enim cor illorum obcaecatum. Et, cum transfretassent : pervenerunt in terram Genesareth : et applicuerunt. Cumque egressi essent de navi : continuo cognoverunt eum. Et, percurrentes universam regionem illam : coeperunt in grabatis eos, qui se male habebant, circumferre : ubi audiebant eum esse. Et, quocumque introibat, in vicos vel villas : aut in civitates : in plateis ponebant infirmos : et deprecabantur eum : ut vel fimbriam vestimenti eius tangerent. Et, quotquot tangebant eum : salvi fiebant.

Offertorium (Ps 118,154.125)

Domine, vivifica me secundum eloquium tuum, ut sciam testimonia tua.

Secretum

Suscipe, Domine, sacrificium : cuius te voluisti dignanter immolatione placari : praesta, quaesumus : ut huius operatione mundati : beneplacitum tibi nostrae mentis offeramus effectum. Per Dominum.

Communio (Ps 2,11–12)

Servite Domino in timore, et exsultate ei cum tremore : apprehendite disciplinam, ne pereatis de via iusta.

Complenda

Caelestis vitae munere vegetati : quaesumus, Domine : ut, quod est nobis in praesenti vita mysterium : fiat aeternitatis auxilium. Per.

Super populum

Fideles tui, Deus, per tua dona firmentur : ut eadem in percipiendo requirant : et quaerendo sine fine percipiant. Per Dominum.

Dominica in Quadragesima

[Introitus] (Ps 90,15.16)

Invocavit me, et ego exaudiam eum, eripiam eum, et glorificabo eum : longitudine dierum adimplebo eum. *Ps. (ibid., 1)* Qui habitat in adiutorio Altissimi, in protectione Dei …

Oratio

Deus, qui Ecclesiam tuam annua quadragesimali observatione purificas : praesta familiae tuae : ut, quod a te obtinere abstinendo nititur : hoc bonis operibus exsequatur. Per Dominum.

Ad Corinthios (2K 6,1–10)

Fratres. Hortamur vos : ne in vacuum gratiam Dei recipiatis. Ait enim. Tempore accepto, exaudivi te : et in die salutis adiuvi te. Ecce, nunc tempus acceptabile : ecce, nunc dies salutis. Nemini dantes ullam offensionem : ut non vituperetur ministerium nostrum. Sed in omnibus exhibeamus nosmet ipsos, sicut Dei ministros. In multa patientia : in tribulationibus : in necessitatibus : in angustiis : in plagis : in carceribus : in seditionibus : in laboribus : in vigiliis : in ieiuniis : in castitate : in scientia : in longanimitate : in suavitate : in Spiritu Sancto. In caritate non ficta : in verbo veritatis : in vir-

tute Dei. Per arma iustitiae : a dextris et a sinistris. Per gloriam et ignobilitatem. Per infamiam et bonam famam. Ut seductores et veraces. Sicut, qui ignoti : et cogniti. Quasi morientes : et ecce, vivimus. Ut castigati : et non mortificati. Quasi tristes : semper autem gaudentes. Sicut egentes : multos autem locupletantes. Tamquam nihil habentes : et omnia possidentes.

Graduale (Ps 90,11 et 12)

Angelis suis mandavit de te, ut custodiant te in omnibus viis tuis. *V*. In manibus portabunt te, ne umquam offendas ad lapidem pedem tuum. **[20v]**

Tractus (Ps 90,1–7.11–16)

Qui habitat in adiutorio Altissimi, in protectione Dei caeli commorabitur. *V*. Dicet Domino, susceptor meus es tu, et refugium meum : Deus meus, sperabo in eum. *V*. Quoniam ipse liberavit me de laqueo venantium et a verbo aspero. *V*. Scapulis suis obumbrabit tibi, et sub pennis eius sperabis. *V*. Scuto circumdabit te veritas eius, non timebis a timore nocturno. *V*. A sagitta volante per diem, a negotio perambulante in tenebris : a ruina et daemonio meridiano. *V*. Cadent a latere tuo mille, et decem milia a dextris tuis, tibi autem non appropinquabit. *V*. Quoniam angelis suis mandavit de te : ut custodiant te in omnibus viis tuis. *V*. In manibus portabunt te, ne umquam offendas ad lapidem pedem tuum. *V*. Super aspidem et basiliscum ambulabis, et conculcabis leonem et draconem. *V*. Quoniam in me speravit, liberabo eum : protegam eum, quoniam cognovit nomen meum. *V*. Invocavit me, et ego exaudiam eum : cum ipso sum in tribulatione. *V*. Eripiam eum, et glorificabo eum, longitudine dierum adimplebo eum, et ostendam illi salutare meum.

Secundum Matthaeum (Mt 4,1–11)

In illo tempore. Ductus est Iesus in desertum a Spiritu : ut tentaretur a diabolo. Et, cum ieiunasset quadraginta diebus et quadraginta noctibus : postea esuriit. Et, accedens tentator : dixit ei. Si Filius Dei es, dic, ut lapides isti panes fiant. Qui, respondens, dixit. Scriptum est : non in solo pane vivit homo : sed in omni verbo, quod procedit de ore Dei. Tunc assumpsit eum diabolus in sanctam civitatem : et statuit eum supra pinnaculum templi : et dixit ei. Si Filius Dei es : mitte te deorsum. Scriptum est enim. Quia angelis suis mandavit de te : ut in manibus tollent te : ne forte offendas ad lapidem pedem tuum. Ait illi Iesus rursum. Scriptum est : non tentabis Dominum, Deum tuum. Iterum assumpsit eum diabolus in montem excelsum valde : et ostendit ei omnia regna mundi : et gloriam eorum : et dixit illi. Haec omnia tibi dabo : si cadens adoraveris me. Tunc dixit ei Iesus. Vade, Satanas. Scriptum est enim. Dominum, Deum tuum adorabis : et illi soli servies. Tunc reliquit eum diabolus : et ecce, angeli accesserunt : et ministrabant ei.

Offertorium (Ps 90,4–5)

Scapulis suis obumbrabit tibi Dominus, et sub pennis eius sperabis : scuto circumdabit te veritas eius.

Secretum

Sacrificium quadragesimalis initii sollemniter immolamus : te, Domine, deprecantes : ut cum epularum restrictione carnalium : a noxiis quoque voluptatibus temperemur. Per Dominum.

Communio (Ps 90,4–5)

Scapulis suis obumbrabit tibi, et sub pennis eius sperabis, scuto circumdabit te veritas eius.

Complenda

Tui nos, Domine, sacramenti libatio sancta restauret : et a vetustate purgatos : in mysterii salutaris faciat transire consortium. Per Dominum.

Feria secunda

[Introitus] (Ps 122,2)

Sicut oculi servorum in manibus dominorum suorum : ita oculi nostri ad Dominum, Deum nostrum, donec misereatur nostri : miserere nobis, Domine, miserere nobis. *Ps. (ibid., 1)* Ad te levavi oculos meos, qui habitas in caelis. **/21r/**

Oratio

Converte nos, Deus, salutaris noster : et, ut nobis ieiunium quadragesimale proficiat : mentes nostras caelestibus instrue disciplinis. Per Dominum.

Lectio Ezechielis prophetae (Ez 34,11–16)

Haec dicit Dominus Deus. Ecce, ego ipse requiram oves meas : et visitabo illas. Sicut visitat pastor gregem suum in die, quando fuerit in medio ovium suarum dissipatarum. Sic visitabo oves meas : et liberabo eas : de omnibus locis, in quibus dispersae fuerant : in die nubis et caliginis. Et educam eas de populis : et congregabo eas de terris : et inducam eas in terram suam. Et pascam eas in montibus Israel : in rivis et in cunctis sedibus terrae. In pascuis uberrimis pascam eas : et in montibus excelsis Israel : erunt pascuae earum. Ibi requiescent in herbis virentibus : et in pascuis pinguibus pa-

scentur super montes Israel. Ego pascam oves meas : et ego eas accubare faciam : dicit Dominus Deus. Quod perierat, requiram : et, quod abiectum fuerat, reducam. Et, quod confractum fuerat, alligabo : et, quod infirmum erat, consolidabo : et, quod pingue et forte, custodiam. Et pascam illas in iudicio et iustitia. Dicit Dominus omnipotens.

Graduale (Ps 83,10 et 9)

Protector noster, aspice, Deus, et respice super servos tuos. *V*. Domine, Deus virtutum, exaudi preces servorum tuorum.

Secundum Matthaeum (Mt 25,31–46)

In illo tempore. Dixit Iesus discipulis suis. Cum venerit Filius hominis in maiestate sua : et omnes angeli cum eo : tunc sedebit super sedem maiestatis suae : et congregabuntur ante eum omnes gentes : et separabit eas abinvicem : sicut pastor segregat oves ab haedis. Et statuet oves quidem a dextris suis : haedos autem a sinistris. Tunc dicet rex his, qui a dextris eius erunt. Venite, benedicti Patris mei : possidete paratum vobis regnum : a constitutione mundi. Esurivi enim : et dedistis mihi manducare. Sitivi : et dedistis mihi bibere. Hospes eram : et collegistis me. Nudus eram : et operuistis me. Infirmus : et visitastis me. In carcere eram : et venistis ad me. Tunc respondebunt ei iusti, dicentes. Domine : quando te vidimus esurientem : et pavimus? Sitientem : et dedimus tibi potum? Quando autem te vidimus hospitem : et collegimus te? Aut nudum : et cooperuimus te? Aut quando vidimus te infirmum : aut in carcere : et venimus ad te? Et, respondens rex, dicet illis. Amen, dico vobis : quamdiu fecistis uni ex his fratribus meis minimis : mihi fecistis. Tunc dicet et his, qui a sinistris eius erunt. Discedite a me, maledicti, in ignem aeternum : qui paratus est diabolo et angelis eius. Esurivi enim : et non dedistis mihi manducare. Sitivi : et non dedistis mihi potum. Hospes eram : et non collegistis me. Nudus : et non cooperuistis me. Infirmus et in carcere : et non visitastis me. Tunc respondebunt ei et ipsi, dicentes. Domine : quando te vidimus esurientem : aut sitientem : aut hospitem : aut nudum : aut infirmum : vel in carcere : et **[21v]** non ministravimus tibi. Tunc respondebit et illis, dicens. Amen, dico vobis. Quamdiu non fecistis uni de minoribus his : nec mihi fecistis. Et ibunt hi in supplicium aeternum : iusti autem in vitam aeternam.

Offertorium (Ps 118,18.26.73)

Revela oculos meos, et considerabo mirabilia tua, Domine : ut doceas me iustitiam tuam, da mihi intellectum : ut discam mandata tua.

Secreta

Munera, quaesumus, Domine, oblata sanctifica : nosque a peccatorum nostrorum maculis emunda. Per.

Communio (Ps 3,5.7)

Voce mea ad Dominum clamavi, et exaudivit me de monte sancto suo, non timebo milia populi circumdantis me.

Complenda

Salutaris tui, Domine, munere satiati : te supplices exoramus : ut, cuius laetamur gustu : renovemur effectu. Per Dominum.

Super populum

Absolve, quaesumus, Domine, nostrorum vincula delictorum : ut, quicquid pro eis meremur : propitiatus averte. Per.

Feria tertia

[Introitus] (Ps 89,1)

Domine, refugium factus es nobis a generatione et progenie : a saeculo et in saeculum tu es. *Ps. (ibid., 2)* Priusquam montes fierent aut formaretur terra et orbis : a saeculo et in saeculum tu es, Deus.

Oratio

Respice, Domine, familiam tuam : et praesta : ut apud te mens nostra tuo desiderio fulgeat : quae se carnis maceratione castigat. Per.

Lectio Isaiae prophetae (Is 55,6–11)

In diebus illis. Locutus est Isaias propheta, dicens. Quaerite Dominum, dum inveniri potest : invocate eum, dum prope est. Derelinquat impius viam suam : et vir iniquus cogitationes suas : et revertatur ad Dominum : et miserebitur eius : et ad Deum nostrum : quoniam multus est ad ignoscendum. Non enim cogitationes meae : cogitationes vestrae : neque viae meae vestrae viae : dicit Dominus. Quia, sicut exaltantur caeli a terra : sic exaltatae sunt viae meae a viis vestris : et cogitationes meae a cogitationibus vestris. Et, quomodo descendit imber et nix de caelo : et illuc ultra non revertitur : sed inebriat terram, et infundit eam : et germinare eam facit : et dat semen serenti : et panem comedenti : sic erit verbum meum : quod egreditur de ore meo. Non revertetur ad me vacuum : sed faciet, quaecumque volui : et prosperabitur in his, ad quae misi illud. Ait Dominus omnipotens.

Graduale (Ps 140,2)

Dirigatur oratio mea, sicut incensum in conspectu tuo, Domine. *V*. Elevatio manuum mearum sacrificium vespertinum.

Secundum Matthaeum (Mt 21,10–17)

In illo tempore. Cum intrasset Iesus Hierosolymam : commota est universa civitas, dicens. Quis est hic? Populi autem dicebant. Hic est Iesus propheta : a Nazareth Galilaeae. Et intravit Iesus in templum Dei : et eiciebat omnes vendentes et ementes in templo : et mensas nummulariorum : et cathedras vendentium columbas evertit. Et dicit eis. Scriptum est : domus mea domus orationis vocabitur. Vos autem fecistis illam speluncam latronum. Et accesserunt ad eum caeci et claudi in templo : et sanavit eos. Videntes autem principes sacerdotum et scribae mirabilia, quae fecit : et pueros, **/22r/** clamantes et dicentes in templo : hosanna Filio David : indignati sunt, et dixerunt ei. Audis, quid isti dicunt? Iesus autem dixit eis. Utique. Numquam legistis : quia ex ore infantium et lactentium perfecisti laudem? Et, relictis illis, abiit foras extra civitatem in Bethaniam. Ibique docebat eos : de regno Dei.

Offertorium (Ps 30,15–16)

In te speravi, Domine, dixi, tu es Deus meus, in manibus tuis tempora mea.

Secretum

Oblatis, quaesumus, Domine, placare muneribus : et a cunctis nos defende periculis. Per.

Communio (Ps 4,2)

Cum invocarem te, exaudisti me, Deus iustitiae meae, in tribulatione dilatasti me, miserere mihi, Domine, et exaudi orationem meam.

Complenda

Quaesumus, omnipotens Deus : ut illius salutaris capiamus effectum : cuius per haec mysteria pignus accepimus. Per.

Super populum

Ascendant ad te, Domine, preces nostrae : et ab Ecclesia tua cunctam repelle nequitiam. Per Dominum.

Feria quarta

[Introitus] (Ps 24,6.3.22)

Reminiscere miserationum tuarum, Domine, et misericordiae tuae, quae a saeculo sunt : ne umquam dominentur nobis inimici nostri, libera nos, Deus Israel, ex omnibus angustiis nostris. *Ps. (ibid., 1–2)* Ad te, Domine, levavi animam meam : Deus meus, in te confido, non erubescam.

Oratio

Preces nostras, quaesumus, Domine, clementer exaudi : et contra cuncta nobis adversantia : dexteram tuae maiestatis extende. Per.

Lectio libri Exodi (Ex 24,12–18)

In diebus illis. Dixit Dominus ad Moysen. Ascende ad me in montem : et esto ibi. Daboque tibi duas tabulas lapideas : et legem ac mandata, quae scripsi : ut doceas filios Israel. Surrexerunt Moyses et Iosue, minister eius : ascendensque Moyses in montem Dei : senioribus ait. Exspectate hic : donec revertamur ad vos. Habetis Aaron et Hur vobiscum : siquid natum fuerit quaestionis, referetis ad eos. Cumque ascendisset Moyses, operuit nubes montem : et habitavit gloria Domini super Sinai : tegens illum nube sex diebus. Septima autem die : vocavit eum Dominus de medio caliginis. Erat autem species gloriae Domini : quasi ignis ardens super verticem montis : in conspectu filiorum Israel. Ingressusque Moyses medium nebulae : ascendit in montem. Et fuit ibi quadraginta diebus : et quadraginta noctibus.

Graduale (Ps 24,17 et 18)

Tribulationes cordis mei dilatatae sunt : de necessitatibus meis eripe me, Domine. *℣.* Vide humilitatem meam et laborem meum, et dimitte omnia peccata mea.

Oratio

Devotionem populi tui, Domine, quaesumus, benignus intende : ut, qui per abstinentiam macerantur in corpore : per fructum boni operis reficiantur in mente. Per.

Lectio libri Regum (3Rg=1Rg 19,3–8)

In diebus illis. Venit Elias in Bersabee Iuda : et dimisit ibi puerum suum : et perrexit in desertum, viam unius diei. Cumque venisset et sederet subter unam iuniperum : petivit animae suae, ut moreretur : et ait. Sufficit mihi, Domine : tolle animam meam : neque enim melior sum : quam patres mei. Proiecitque se : et obdormivit in umbra iuniperi. Et ecce, angelus Domini tetigit eum : dicens illi. Surge, comede. Et respexit :

[22v] et ecce, ad caput suum subcinericius panis : et vas aquae. Comedit ergo, et bibit : et rursum obdormivit. Reversusque est angelus Domini secundo : et tetigit eum : dixitque illi. Surge, et comede : grandis enim tibi restat via. Qui, cum surrexisset : comedit, et bibit. Et ambulavit in fortitudine cibi illius quadraginta diebus : et quadraginta noctibus : usque ad montem Dei, Horeb.

Tractus (Ps 24,17.18.1–4)

De necessitatibus meis eripe me, Domine, vide humilitatem meam et laborem meum, et dimitte omnia peccata mea. *V*. Ad te, Domine, levavi animam meam : Deus meus, in te confido, non erubescam : neque irrideant me inimici mei. *V*. Etenim universi qui, te exspectant, non confundentur : confundantur omnes facientes vana.

Secundum Matthaeum (Mt 12,38–50)

In illo tempore. Accesserunt ad Iesum scribae et pharisaei, dicentes. Magister : volumus a te signum videre. Qui respondens, ait illis. Generatio mala et adultera signum quaerit : et signum non dabitur ei : nisi signum Ionae prophetae. Sicut enim fuit Ionas in ventre ceti tribus diebus et tribus noctibus : sic erit Filius hominis in corde terrae tribus diebus et tribus noctibus. Viri autem Ninivitae surgent in iudicio cum generatione ista : et condemnabunt eam : quia paenitentiam egerunt in praedicatione Ionae. Et ecce, plus quam Iona hic. Regina Austri surget in iudicio cum generatione ista : et condemnabit eam : quia venit a finibus terrae audire sapientiam Salomonis. Et ecce, plus quam Salomon hic. Cum autem immundus spiritus exierit ab homine : ambulat per loca arida, quaerens requiem, et non invenit. Tunc dicit. Revertar in domum meam, unde exivi. Et, veniens, invenit eam vacantem : scopis mundatam : et ornatam. Tunc vadit, et assumit secum septem alios spiritus nequitiores se. Et, ingressi, habitant ibi. Et fiunt novissima illius : peiora prioribus. Sic erit et generationi huic pessimae. Adhuc eo loquente ad turbas : ecce, mater eius : et fratres stabant foris : quaerentes loqui ei. Dixit autem ei quidam. Ecce, mater tua et fratres tui foris stant : quaerentes te. At ipse, respondens dicenti sibi, ait. Quae est mater mea : et qui sunt fratres mei? Et, extendens manum in discipulos suos : dixit. Ecce, mater mea et fratres mei. Quicumque enim fecerit voluntatem Patris mei, qui in caelis est : ipse meus frater et soror et mater est.

Offertorium (Ps 118,47–48)

Meditabar in mandatis tuis, quae dilexi valde, et levabo manus meas ad mandata tua, quae dilexi.

Secreta

Hostias tibi, Domine, placationis offerimus : ut et delicta nostra miseratus absolvas : et nutantia corda tu dirigas. Per.

Communio (Ps 5,2–4)

Intellige clamorem meum, intende voci orationis meae, rex meus, et Deus meus, quoniam ad te orabo, Domine.

Complenda

Tui, Domine, perceptione sacramenti : et a nostris mundemur occultis : et ab hostium liberemur insidiis. Per.

Super populum

Mentes nostras, quaesumus, Domine, lumine tuae claritatis illustra : ut videre possimus, quae agenda sunt : et, quae recta sunt, agere va/**23**[r]/leamus. Per Dominum.

Feria quinta

[Introitus] (Ps 95,6)

Confessio et pulchritudo in conspectu eius, sanctitas et magnificentia in sanctificatione eius. *Ps. (ibid., 1)* Cantate Domino canticum novum : cantate Domino, omnis terra.

Oratio

Devotionem populi tui, Domine, quaesumus, benignus intende : ut, qui per abstinentiam macerantur in corpore : per fructum boni operis reficiantur in mente. Per.

Ezechielis prophetae (Ez 18,1–9)

In diebus illis. Factus est sermo Domini ad me, dicens. Quid est : quod inter vos parabolam vertitis in proverbium istud in terra Israel, dicentes. Patres nostri comederunt uvam acerbam : et dentes filiorum obstupescunt? Vivo ego, dicit Dominus. Si erit ultra vobis parabola haec in proverbium in Israel. Ecce, omnes animae meae sunt : ut anima patris : ita et anima filii mea est. Anima, quae peccaverit : ipsa morietur. Et vir, si fuerit iustus : et fecerit iudicium et iustitiam : in montibus non comederit : et oculos suos non levaverit ad idola domus Israel : et uxorem proximi sui non violaverit : et ad mulierem menstruatam non accesserit : et hominem non contristaverit : pignus debitori reddiderit : per vim nihil rapuerit : panem suum esurienti dederit : et nudum vestimento operuerit : ad usuram non commodaverit : et amplius non acceperit : ab iniquitate averterit manum suam : iudicium verum fecerit inter virum et virum : et in praeceptis meis ambulaverit : et iudicia mea custodierit : ut faciat veritatem : hic iustus est : et vita vivet. Ait Dominus omnipotens.

Graduale (Ps 16,8 et 2)

Custodi me, Domine, ut pupillam oculi : sub umbra alarum tuarum protege me. *V.* De vultu tuo iudicium meum prodeat, oculi tui videant aequitatem.

Evangelium: Egressus Iesus secessit. *Require in dominica Reminiscere.*

Offertorium (Ps 33,8–9)

Immittit angelus Domini in circuitu timentium eum, et eripiet eos : gustate, et videte, quoniam suavis est Dominus.

Secreta

Sacrificia, quaesumus, Domine, nos ista salvent : quae medicinalibus sunt instituta ieiuniis. Per.

Communio (J 6,52)

Panis, quem ego dedero, caro mea est pro saeculi vita.

Complenda

Tuorum nos, Domine, largitate donorum : et temporalibus attolle praesidiis : et renova sempiternis. Per Dominum.

Super populum

Da, quaesumus, Domine, populis Christianis, et, quae profitentur, agnoscere : et caeleste munus diligere, quod frequentant. Per Dominum nostrum.

Feria sexta

[Introitus] (Ps 24,17.18)

De necessitatibus meis eripe me, Domine, vide humilitatem meam et laborem meum : et dimitte omnia peccata mea. *Ps. (ibid., 1–2)* Ad te, Domine, levavi animam meam, Deus meus, in te confido, non erubescam.

Oratio

Esto, Domine, propitius plebi tuae : et, quam tibi facis esse devotam : benigno refove miseratus auxilio. Per Dominum.

Ezechielis prophetae (Ez 18,20–28)

Haec dicit Dominus Deus. Anima, quae peccaverit : ipsa morietur. Filius non portabit iniquitatem patris : et pater non portabit iniquitatem filii. Iustitia iusti super eum erit : et impietas impii erit super eum. Si autem impius egerit paenitentiam ab omnibus peccatis suis, quae ope**[23v]**ratus est : et custodierit universa praecepta mea : et fecerit iudicium et iustitiam : vita vivet : et non morietur. Omnium iniquitatum eius, quas operatus est : non recordabor. In iustitia sua, quam operatus est, vivet. Numquid voluntatis meae est mors impii : dicit Dominus Deus : et non, ut convertatur a viis suis et vivat? Si autem averterit se iustus a iustitia sua : et fecerit iniquitatem : secundum omnes abominationes, quas operari solet impius : numquid vivet? Omnes iustitiae eius, quas fecerat : non recordabuntur. In praevaricatione, qua praevaricatus est : et in peccato suo, quod peccavit : in ipsis morietur. Et dixistis. Non est aequa via Domini. Audite ergo, domus Israel. Numquid via mea non est aequa? et non magis viae vestrae pravae sunt? Cum enim averterit se iustus a iustitia sua : et fecerit iniquitatem : morietur in eis. In iniustitia sua, quam operatus est : morietur. Et, cum averterit se impius ab impietate sua, quam operatus est : et fecerit iudicium et iustitiam : ipse animam suam vivificabit. Considerans enim et avertens se : ab omnibus iniquitatibus suis, quas operatus est : vita vivet : et non morietur. Dicit Dominus omnipotens.

Graduale (Ps 85,2 et 6)

Salvum fac servum tuum, Deus meus, sperantem in te. *℣.* Auribus percipe, Domine, orationem meam.

Secundum Ioannem (J 5,1–15)

In illo tempore. Erat dies festus Iudaeorum : et ascendit Iesus Hierosolymam. Est autem Hierosolymis probatica piscina : quae cognominatur Hebraice Bethsaida : quinque porticus habens. In his iacebat multitudo magna languentium : caecorum : claudorum : et aridorum : exspectantium aquae motum. Angelus autem Domini secundum tempus descendebat in piscinam : et movebatur aqua. Et, qui prior descendisset in piscinam post motionem aquae : sanus fiebat, a quacumque tenebatur infirmitate. Erat autem quidam homo ibi : triginta et octo annos habens in infirmitate sua. Hunc cum vidisset Iesus iacentem : et cognovisset, quia multum tempus haberet : dicit ei. Vis sanus fieri? Respondit ei languidus. Domine : hominem non habeo : ut, cum turbata fuerit aqua : mittat me in piscinam. Dum venio enim ego : alius ante me descendit. Dicit ei Iesus. Surge : tolle grabatum tuum, et ambula. Et statim sanus factus est homo : et sustulit grabatum suum : et ambulabat. Erat autem sabbatum in die illo. Dicebant ergo Iudaei illi : qui sanus factus fuerat. Sabbatum est, non licet tibi tollere grabatum tuum. Respondit eis. Qui me sanum fecit : ille mihi dixit : tolle grabatum tuum, et ambula. Interrogaverunt ergo eum. Quis est ille homo, qui dixit tibi : tolle grabatum

tuum, et ambula? Is autem, qui sanus factus fuerat : nesciebat, quis esset. Iesus enim declinavit a turba constituta in loco. Postea invenit eum Iesus in templo : et dixit illi. Ecce, sanus factus es : iam noli peccare : ne deterius tibi aliquid contingat. Abiit ille homo : et nuntiavit Iudaeis : quia Iesus esset : qui fecit eum sanum.

Offertorium (Ps 102,2.5)

Benedic, anima mea, Domino, et noli oblivisci **/24r/** omnes retributiones eius : et renovabitur, sicut aquilae, iuventus tua.

Secreta

Suscipe, quaesumus, Domine, munera nostris oblata servitiis : et tua propitius dona sanctifica. Per.

Communio (Ps 6,11)

Erubescant, et conturbentur omnes inimici mei : avertantur retrorsum, et erubescant valde velociter.

Complenda

Per huius, Domine, operationem mysterii : et vitia nostra purgentur : et iusta desideria compleantur. Per Dominum.

Super populum

Exaudi nos, misericors Deus : et mentibus nostris gratiae tuae lumen ostende. Per.

Sabbato quattuor temporum

[Introitus] (Ps 87,3)

Intret oratio mea in conspectu tuo, inclina aurem tuam ad precem meam, Domine. *Ps. (ibid., 2)* Domine, Deus salutis meae, in die clamavi, et nocte coram te.

Oratio

Populum tuum, quaesumus, Domine, propitius respice : atque ab eo flagella tuae iracundiae clementer averte. Per.

Lectio libri Deuteronomii (Dt 26,15–19)

In diebus illis. Oravit Moyses ad Dominum, dicens. Respice, Domine, de sanctuario tuo : et de excelso caelorum habitaculo : et benedic populo tuo, Israel : et terrae, quam dedisti nobis : sicut iurasti patribus nostris : terram lacte et melle manantem. Audi, Israel : hodie Dominus, Deus tuus praecepit tibi : ut facias mandata eius : atque iudicia : et custodias ex toto corde tuo : et ex tota anima tua : Dominum elegisti : ut sit tibi Deus : et ambules in viis eius : et custodias caeremonias illius : et mandata atque iudicia : et oboedias eius imperio. Et Dominus elegit te hodie : ut sis ei populus peculiaris : sicut locutus est tibi. Et custodias omnia praecepta illius : ut faciat te excelsiorem cunctis gentibus : quas creavit in laudem et nomen et gloriam suam. Et sis populus sanctus Domini, Dei tui : sicut locutus est tibi.

Graduale (Ps 83,10 et 9)

Protector noster, aspice, Deus, et respice super servos tuos. *V*. Domine, Deus virtutum, exaudi preces servorum tuorum.

Oratio

Deus, qui nos in tantis periculis constitutos : pro humana scis fragilitate non posse subsistere : da nobis salutem mentis et corporis : ut ea, quae pro peccatis nostris patimur : te adiuvante, vincamus. Per.

Lectio libri Deuteronomii (Dt 11,22–25)

In diebus illis. Dixit Moyses filiis Israel. Si custodieritis mandata : quae ego praecipio vobis : et feceritis ea : ut diligatis Dominum, Deum vestrum : et ambuletis in omnibus viis eius : adhaerentes ei : disperdet Dominus omnes gentes istas ante faciem vestram : et possidebitis eas : quae maiores et fortiores vobis sunt. Omnis locus, quem calcaverit pes vester : vester erit. A deserto et Libano : et a flumine magno Euphrate : usque ad mare occidentale erunt termini vestri. Nullus stabit contra vos. Terrorem vestrum : atque formidinem dabit Dominus, Deus vester super omnem terram : quam calcaturi estis : sicut locutus est vobis.

Graduale (Ps 78,9.10 et 9)

Propitius esto, Domine, peccatis nostris, ne quando dicant gentes : ubi est Deus eorum. *V*. Adiuva nos, Deus, salutaris noster : et propter gloriam nominis tui, Domine, libera nos.

Oratio

Protector noster, aspice, Deus : ut, qui malorum nostrorum **[24^{v}]** pondere premimur : percepta misericordia, libera tibi mente famulemur. Per.

Lectio libri Macchabaeorum (2Mcc 1,23.2–5)

In diebus illis. Orationem faciebant sacerdotes : dum offerrent sacrificium pro populo Israel. Ionatha inchoante : ceteris autem respondentibus, et dicentibus. Benefaciat vobis Deus : et meminerit testamenti sui : quod ad Abraham : et Isaac : et Iacob locutus est : servorum suorum fidelium. Et det vobis cor omnibus : ut colatis eum : et faciatis eius voluntatem. Adaperiat cor vestrum in lege sua : et in praeceptis suis : et faciat pacem. Exaudiat orationes vestras, et reconcilietur vobis : nec vos deserat in tempore malo : Dominus, Deus vester.

Graduale (Ps 140,2)

Dirigatur oratio mea, sicut incensum, in conspectu tuo, Domine. *V.* Elevatio manuum mearum sacrificium vespertinum.

Oratio

Adesto, quaesumus, Domine, supplicationibus nostris : ut esse, te largiente, mereamur : et inter prospera humiles et inter adversa securi. Per.

Lectio libri Sapientiae (Eccli=Sir 36,1–10)

Miserere nostri, Deus omnium : et respice nos : et ostende nobis lucem miserationum tuarum : et immitte timorem tuum super gentes : quae non exquisierunt te : et cognoscant : quia non est Deus, nisi tu : et enarrent magnalia tua. Alleva manum tuam super gentes alienas : ut videant potentiam tuam. Sicut enim in conspectu eorum sanctificatus es in nobis : sic in conspectu nostro magnificaberis in eis : ut cognoscant te : sicut et nos agnovimus : quoniam non est Deus praeter te, Domine. Innova signa : et immuta mirabilia. Glorifica manum : et brachium dextrum. Excita furorem : et effunde iram. Extolle adversarium : et afflige inimicum. Festina tempus : et memento finis : ut enarrent mirabilia tua : Domine, Deus noster.

Graduale (Ps 85,2 et 6)

Salvum fac servum tuum, Deus meus, sperantem in te. *V.* Auribus percipe, Domine, orationem meam.

Oratio

Preces populi tui, quaesumus, Domine, clementer exaudi : ut, qui iuste pro peccatis nostris affligimur : pro tui nominis gloria misericorditer liberemur. Per.

Prophetiam Angelus Domini *et orationem* Deus qui tribus pueris *require sabbato ante vigiliam Nativitatis Domini.*

Ad Thessalonicenses (1Th 5,14–23)

Fratres. Rogamus vos : corripite inquietos : consolamini pusillanimes : suscipite infirmos : patientes estote ad omnes. Videte : ne quis malum pro malo alicui reddat : sed semper, quod bonum est, sectamini : ininvicem : et in omnes. Semper gaudete : sine intermissione orate : in omnibus gratias agite. Haec est enim voluntas Dei : in Christo Iesu : in omnibus vobis. Spiritum nolite exstinguere : prophetias nolite spernere. Omnia autem probate : quod bonum est, tenete. Ab omni specie mala abstinete vos. Ipse autem Deus pacis sanctificet vos per omnia : ut integer spiritus vester : et anima : et corpus : sine querela, in adventu Domini nostri, Iesu Christi : servetur.

Tractus (Ps 116,1–2)

Laudate Dominum, omnes gentes, et collaudate eum, omnes populi. *V*. Quoniam confirmata est super nos misericordia **/25r/** eius, et veritas Domini manet in aeternum.

Secundum Matthaeum (Mt 17,1–9)

In illo tempore. Assumpsit Iesus Petrum et Iacobum : et Ioannem, fratrem eius : et duxit illos in montem excelsum seorsum : et transfiguratus est ante eos. Et resplenduit facies eius, sicut sol : vestimenta autem eius facta sunt alba, sicut nix. Et ecce, apparuit illis Moyses et Elias : cum eo loquentes. Respondens autem Petrus : dixit ad Iesum. Domine : bonum est nos hic esse. Si vis, faciamus hic tria tabernacula : tibi unum : Moysi unum : et Eliae unum. Adhuc eo loquente : ecce, nubes lucida obumbravit eos : et ecce, vox de nube, dicens. Hic est Filius meus dilectus : in quo mihi bene complacui : ipsum audite. Et, audientes discipuli : ceciderunt in facies suas : et timuerunt valde. Et accessit Iesus : et tetigit eos : dixitque illis. Surgite : nolite timere. Levantes autem oculos suos : neminem viderunt : nisi solum Iesum. Et, descendentibus illis de monte : praecepit Iesus, dicens. Nemini dixeritis visionem : donec Filius hominis a mortuis resurgat.

Offertorium (Ps 87,2–3)

Domine, Deus salutis meae, in die clamavi et nocte coram te : intret oratio mea in conspectu tuo, Domine.

Secretum

Praesentibus sacrificiis, Domine, ieiunia nostra sanctifica : ut, quod observantia nostra profitetur extrinsecus : interius operetur. Per.

Communio (Ps 7,2)

Domine, Deus meus, in te speravi : libera me ab omnibus persequentibus me, et eripe me.

Complenda

Sanctificationibus tuis, omnipotens Deus : et vitia nostra purgentur : et remedia nobis aeterna proveniant. Per Dominum.

Super populum

Familiam tuam, quaesumus, Domine, propitius illustra : ut beneplacitis inhaerendo : cuncta, quae bona sunt, mereamur accipere. Per Dominum.

Dominica secunda

[Introitus] (Ps 24,6.3.22)

Reminiscere miserationum tuarum, Domine, et misericordiae tuae, quae a saeculo sunt : ne umquam dominentur nobis inimici nostri : libera nos, Deus Israel, ex omnibus angustiis nostris. *Ps. (ibid., 1–2)* Ad te, Domine, levavi animam meam, Deus meus, in te confido, non erubescam.

Oratio

Deus, qui conspicis omni nos virtute destitui : interius exteriusque custodi : ut ab omnibus adversitatibus muniamur in corpore : et a pravis cogitationibus mundemur in mente. Per Dominum.

Ad Thessalonicenses (1Th 4,1–7)

Fratres. Rogamus vos et obsecramus in Domino Iesu : ut, quemadmodum accepistis a nobis : quomodo vos oporteat ambulare : et placere Deo : sic et ambuletis : ut abundetis magis. Scitis enim, quae scripta dederim vobis per Dominum Iesum. Haec est enim voluntas Dei : sanctificatio vestra. Ut abstineatis vos a fornicatione : ut sciat unusquisque vestrum suum vas possidere in sanctificatione et honore. Non in passione desiderii : sicut et gentes, quae ignorant Deum. Et ne quis supergrediatur : neque circumveniat in negotio fratrem suum. Quoniam vindex est Dominus de his omnibus : sicut praediximus vobis : et testificati sumus. Non enim vocavit nos Deus **[25v]** in immunditiam : sed in sanctificationem. In Christo Iesu, Domino nostro.

Graduale (Ps 24,17 et 18)

Tribulationes cordis mei dilatatae sunt, de necessitatibus meis eripe me, Domine. *V.* Vide humilitatem meam, et laborem meum, et dimitte omnia peccata mea.

Tractus (Mt 15,26–28)

Dixit Dominus mulieri Chananeae, non est bonum sumere panem filiorum et mittere canibus, ad manducandum. *V*. At illa dixit, etiam, Domine : nam et catelli edunt de micis, quae cadunt de mensa dominorum suorum. *V*. Ait illi Iesus, o, mulier, magna est fides tua, fiat tibi, sicut petisti.

Secundum Matthaeum (Mt 15,21–28)

In illo tempore. Egressus Iesus : secessit in partes Tyri et Sidonis. Et ecce, mulier Chananea : a finibus illis egressa : clamavit, dicens. Miserere mei, Domine, Fili David : filia mea male a daemonio vexatur. Qui non respondit ei verbum. Et, accedentes discipuli eius : rogabant eum, dicentes. Dimitte eam : quia clamat post nos. Ipse autem respondens, ait. Non sum missus : nisi ad oves, quae perierunt, domus Israel. At illa venit : et adoravit eum, dicens. Domine, adiuva me. Qui, respondens, ait. Non est bonum sumere panem filiorum : et mittere canibus. At illa dixit. Etiam, Domine. Nam et catelli edunt de micis : quae cadunt de mensa dominorum suorum. Tunc, respondens Iesus : ait illi. O, mulier, magna est fides tua : fiat tibi, sicut vis. Et sanata est filia illius : ex illa hora.

Offertorium (Ps 118,47–48)

Meditabar in mandatis tuis, quae dilexi valde, et levabo manus meas ad mandata tua, quae dilexi.

Secreta

Sacrificiis praesentibus, quaesumus, Domine, placatus intende : ut et devotioni nostrae proficiant et saluti. Per.

Communio (Ps 5,2–4)

Intellige clamorem meum, intende voci orationis meae, rex meus et Deus meus, quoniam ad te orabo, Domine.

Complenda

Supplices te rogamus, omnipotens Deus : ut, quos tuis reficis sacramentis : tibi etiam placitis moribus dignanter tribuas deservire. Per Dominum.

Feria secunda

[Introitus] (Ps 25,11–12)

Redime me, Domine, et miserere mei, pes enim meus stetit in via recta, in ecclesiis benedicam Dominum. *Ps. (ibid., 1)* Iudica me, Domine, quoniam ego in innocentia mea ingressus sum, et in Domino sperans, non infirmabor.

Oratio

Praesta, quaesumus, omnipotens Deus : ut familia tua : quae se, affligendo carnem, ab alimentis abstinet : sectando iustitiam, a culpa ieiunet. Per.

Lectio Danielis prophetae (Dn 9,15–19)

In diebus illis. Oravit Daniel, dicens. Domine, Deus noster : qui eduxisti populum tuum de terra Aegypti in manu forti : et fecisti tibi nomen secundum diem hanc. Peccavimus : iniquitatem fecimus, Domine : in omnem iustitiam tuam. Avertatur, obsecro, ira tua : et furor tuus a civitate tua : Ierusalem : et monte sancto tuo. Propter peccata enim nostra : et iniquitates patrum nostrorum : Ierusalem et populus tuus in opprobrium sunt : omnibus per circuitum nostrum. Nunc ergo exaudi, Deus [noster], orationem servi tui : et preces eius : et ostende faciem tuam super sanctuarium tuum : quod desertum est. Propter temet ipsum inclina, Deus meus, aurem tuam : et audi : aperi oculos tuos : et vide desolationem nostram : et civitatem, super quam invocatum est nomen tuum. Neque enim in **/26r/** iustificationibus nostris : prosternimus preces ante faciem tuam : sed in miserationibus tuis multis. Exaudi, Domine : placare, Domine : attende, et fac. Ne moreris propter temet ipsum, Deus meus : quia nomen tuum invocatum est super civitatem istam : et super populum tuum : Domine, Deus noster.

Graduale (Ps 69,7 et 3)

Adiutor meus et liberator meus esto, Domine : ne tardaveris. *℣.* Confundantur, et revereantur inimici mei, qui quaerunt animam meam.

Secundum Ioannem (J 8,21–29)

In illo tempore. Dixit Iesus turbis Iudaeorum. Ego vado : et quaeritis me : et in peccato vestro moriemini. Quo ego vado : vos non potestis venire. Dicebant ergo Iudaei. Numquid interficiet semet ipsum : quia dixit : quo ego vado : vos non potestis venire? Et dicebat eis. Vos deorsum estis : ego desuperius sum. Vos de mundo hoc estis : ego non sum de hoc mundo. Dixi ergo vobis : quia moriemini in peccatis vestris. Si enim non credideritis, quia ego sum : moriemini in peccato vestro. Dicebant ergo ei. Tu quis es? Dixit eis Iesus. Principium, qui et loquor vobis. Multa habeo de vobis lo-

qui et iudicare : sed, qui misit me, verax est : et ego, quae audivi ab eo : haec loquor in mundo. Et non cognoverunt : quia de Patre eius dicebat. Dixit ergo eis Iesus. Cum exaltaveritis Filium hominis : tunc cognoscetis, quia ego sum. Et a me ipso facio nihil : sed, sicut docuit me Pater : haec loquor. Et, qui me misit, mecum est : et non reliquit me solum : quia ego, quae placita sunt ei : facio semper.

Offertorium (Ps 15,7.8)

Benedicam Domino, qui mihi tribuit intellectum, providebam Deum in conspectu meo semper, quoniam a dextris est mihi, ne commovear.

Secretum

Haec hostia, quaesumus, Domine, placationis et laudis, quae offerimus : tua nos propitiatione dignos efficiat. Per.

Communio (Ps 8,2)

Domine, Dominus noster, quam admirabile est nomen tuum in universa terra.

Complenda

Haec nos communio, Domine, purget a crimine : et caelestis remedii faciat esse consortes. Per.

Super populum

Adesto supplicationibus nostris, omnipotens Deus : et, quibus fiduciam sperandae salutis indulges : consuetae misericordiae tribue benignus effectum. Per Dominum.

Feria tertia

[Introitus] (Ps 26,8–9)

Tibi dixit cor meum, quaesivi vultum tuum, vultum tuum, Domine, requiram, ne avertas faciem tuam a me. *Ps. (ibid., 1)* Dominus illuminatio mea : et salus mea, quem timebo.

Oratio

Perfice, quaesumus, Domine, benignus in nobis observantiae sanctae subsidium : ut, quae, te auctore, facienda cognovimus : te operante, impleamus. Per Dominum nostrum.

Lectio libri Regum (3Rg=1Rg 17,8–16)

In diebus illis. Factus est sermo Domini ad Eliam Thesbiten, dicens. Surge : et vade in Sarephtam Sidoniorum : et manebis ibi. Praecepi enim ibi mulieri viduae, ut pascat te. Surrexit, et abiit in Sarephtam. Cumque venisset ad portam civitatis, apparuit **[26v]** ei mulier vidua : colligens ligna. Et vocavit eam : dixitque ei. Da mihi paululum aquae in vase : ut bibam. Cumque illa pergeret, ut afferret : clamavit post tergum eius, dicens. Affer mihi, obsecro, et buccellam panis in manu tua. Quae respondit. Vivit Dominus, Deus tuus : quia non habeo panem, nisi quantum pugillus capere potest farinae in hydria : et paululum olei in lecytho. En, colligo duo ligna : ut ingrediar et faciam illum mihi et filio meo, ut comedamus et moriamur. Ad quam Elias ait. Noli timere : sed vade, et fac, sicut dixisti. Verumtamen : mihi primum fac de ipsa farinula subcinericium panem parvulum : et affer ad me. Tibi autem et filio tuo : facies postea. Haec autem dicit Dominus, Deus Israel. Hydria farinae non deficiet : nec lecythus olei minuetur : usque ad diem, in qua Dominus daturus est pluviam super faciem terrae. Quae abiit, et fecit iuxta verbum Eliae : et comedit ipse et illa : et domus eius. Et ex illa die hydria farinae non defecit : et lecythus olei non est minutus : iuxta verbum Domini : quod locutus est in manu Eliae.

Graduale (Ps 54,23 et 17.18.19)

Iacta cogitatum tuum in Domino, et ipse te enutriet. *V*. Dum clamarem ad Dominum, exaudivit vocem meam ab his, qui appropinquant mihi.

Secundum Matthaeum (Mt 23,1–12)

In illo tempore. Locutus est Iesus ad turbas : et ad discipulos suos : dicens. Super cathedram Moysi : sederunt scribae et pharisaei. Omnia ergo, quaecumque dixerint vobis, servate et facite : secundum vero opera eorum nolite facere. Dicunt enim : et non faciunt. Alligant enim onera gravia : et importabilia : et imponunt in umeros hominum : digito autem suo nolunt ea movere. Omnia vero opera sua faciunt : ut videantur ab hominibus. Dilatant enim phylacteria sua : et magnificant fimbrias. Amant autem primos recubitus in cenis : et primas cathedras in synagogis : et salutationes in foro : et vocari ab hominibus rabbi. Vos autem nolite vocari rabbi, unus est enim magister vester. Omnes autem vos fratres estis. Et patrem nolite vocare vobis super terram : unus est enim Pater vester, qui in caelis est. Nec vocemini magister : quia magister vester unus est, Christus. Qui maior est vestrum : erit minister vester. Qui autem se exaltaverit : humiliabitur. Et, qui se humiliaverit : exaltabitur.

Offertorium (Ps 50,3)

Miserere mihi, Domine, secundum magnam misericordiam tuam, dele, Domine, iniquitatem meam.

Secretum

Sanctificationem tuam nobis, Domine, his mysteriis placatus operare : quae nos et a terrenis purget vitiis : et ad caelestia dona perducat. Per.

Communio (Ps 9,2–3)

Narrabo omnia mirabilia tua, laetabor, et exsultabo in te, psallam nomini tuo, Altissime.

Complenda

Ut sacris, Domine, reddamur digni muneribus, fac nos, quaesumus, tuis semper oboedire mandatis. Per Dominum.

Super populum

Propitiare, Domine, supplicationibus nostris : et animarum nostrarum medere **/27r/** languoribus : ut remissione percepta : in tua semper benedictione laetemur. Per Dominum.

Feria quarta

[Introitus] (Ps 37,22–23)

Ne derelinquas me, Domine, Deus meus, ne discedas a me, intende in adiutorium meum, Domine, virtus salutis meae. *Ps. (ibid., 2)* Domine, ne in furore tuo arguas me, neque in ira tua corripias me.

Oratio

Populum tuum, quaesumus, Domine, propitius respice : et, quos ab escis carnalibus praecipis abstinere : a noxiis quoque vitiis cessare concede. Per Dominum.

Lectio libri Esther (Esth 13,8–11.15–17)

In diebus illis. Oravit Ester ad Dominum, dicens. Domine Deus, rex omnipotens : in dicione enim tua cuncta sunt posita : et non est, qui possit tuae resistere voluntati. Si decreveris salvare nos : continuo liberabimur. Tu enim, Domine, fecisti caelum et terram : et quicquid caeli ambitu continetur. Tu es Dominus omnium : et non est, qui resistat maiestati tuae. Et nunc, Domine, rex regum : Deus Abraham : miserere populo tuo : quia volunt nos inimici nostri perdere : et hereditatem tuam delere. Ne despicias partem tuam, quam redemisti tibi : sed exaudi deprecationem nostram : et

propitius esto sorti : et funiculo hereditatis tuae. Et converte luctum nostrum in gaudium : ut, viventes, laudemus nomen tuum. Et ne perdas ora canentium te : Domine, Deus noster.

Graduale (Ps 27,9 et 1)

Salvum fac populum tuum, Domine, et benedic hereditati tuae. *V.* Ad te, Domine, clamabo, Deus meus, ne sileas a me, et ero similis descendentibus in lacum.

Secundum Matthaeum (Mt 20,17–28)

In illo tempore. Ascendens Iesus Hierosolymam : assumpsit duodecim discipulos suos secreto : et ait illis. Ecce, ascendimus Hierosolymam : et Filius hominis tradetur principibus sacerdotum : et scribis : et condemnabunt eum morte. Et tradent eum gentibus ad illudendum : et flagellandum : et crucifigendum : et tertia die resurget. Tunc accessit ad eum mater filiorum Zebedaei cum filiis suis : adorans, et petens aliquid ab eo. Qui dixit ei. Quid vis? Ait illi. Dic, ut sedeant hi duo filii mei : unus ad dexteram tuam : et unus ad sinistram in regno tuo. Respondens autem Iesus, dixit. Nescitis, quid petatis. Potestis bibere calicem : quem ego bibiturus sum? Dicunt ei. Possumus. Ait illis. Calicem quidem meum bibetis : sedere autem ad dexteram meam vel ad sinistram : non est meum, dare vobis : sed quibus paratum est a Patre meo. Et, audientes decem, indignati sunt : de duobus fratribus. Iesus autem vocavit eos ad se : et ait. Scitis, quia principes gentium dominantur eorum : et, qui maiores sunt : potestatem exercent in eos. Non ita erit inter vos. Sed, quicumque voluerit inter vos maior fieri : sit vester minister : et, qui voluerit inter vos primus esse : erit vester servus. Sicut Filius hominis non venit ministrari : sed ministrare. Et dare animam suam : redemptionem pro multis.

Offertorium: Ad te Domine. *Require dominica prima in Adventu Domini.*

Secretum

Hostias, Domine, quas tibi offerimus, propitius respice : et, per haec **[27v]** sancta commercia, vincula peccatorum nostrorum absolve. Per.

Communio (Ps 10,8)

Iustus Dominus, et iustitias dilexit, aequitatem vidit vultus eius.

Complenda

Sumptis, Domine, sacramentis, ad redemptionis aeternae, quaesumus, proficiamus augmentum. Per Dominum.

Super populum

Deus, innocentiae restitutor et amator : dirige ad te tuorum corda fidelium : ut, spiritus tui fervore concepto : et in fide inveniantur stabiles : et in opere efficaces. Per … eiusdem.

Feria quinta

[Introitus] (Ps 69,2.3)

Deus, in adiutorium meum intende : Domine, ad adiuvandum me festina, confundantur et revereantur inimici mei, qui quaerunt animam meam. *Ps. (ibid., 4)* Avertantur retrorsum, et erubescant, qui cogitant mihi mala.

Oratio

Praesta nobis, quaesumus, Domine, auxilium gratiae tuae : ut ieiuniis et orationibus convenienter intenti : liberemur ab hostibus mentis et corporis. Per.

Lectio Ieremiae prophetae (Jr 17,5–10)

Haec dicit Dominus Deus. Maledictus homo : qui confidit in homine : et ponit carnem brachium suum : et a Domino recedit cor eius. Erit enim, quasi myrice in deserto : et non videbit, cum venerit bonum : sed habitabit in siccitate in deserto : in terra salsuginis et inhabitabili. Benedictus vir, qui confidit in Domino : et erit Dominus fiducia eius. Et erit, quasi lignum, quod transplantatur super aquas : quod ad humorem mittit radices suas : et non timebit, cum venerit aestus. Sed et erit folium eius viride : et in tempore siccitatis non erit sollicitum : nec aliquando desinet facere fructum. Pravum est cor hominis : et inscrutabile : quis cognoscet illud? Ego Dominus, scrutans corda : et probans renes : qui do unicuique iuxta viam suam : et iuxta fructum adinventionum suarum. Dicit Dominus omnipotens.

Graduale (Ps 78,9.10 et 9)

Propitius esto, Domine, peccatis nostris : ne quando dicant gentes, ubi est Deus eorum. *V.* Adiuva nos, Deus, salutaris noster, et propter gloriam nominis tui, Domine, libera nos.

Secundum Lucam (L 16,19–31)

In illo tempore. Dixit Iesus discipulis suis parabolam hanc. Homo quidam erat dives : et induebatur purpura et bysso : et epulabatur cottidie splendide. Et erat quidam mendicus, nomine Lazarus : qui iacebat ad ianuam eius, ulceribus plenus : cupiens sa-

turari de micis, quae cadebant de mensa divitis : et nemo illi dabat. Sed et canes veniebant : et lingebant ulcera eius. Factum est autem, ut moreretur mendicus : et portaretur ab angelis in sinum Abrahae. Mortuus est autem et dives : et sepultus est in infernum. Elevans autem oculos suos, cum esset in tormentis : vidit Abraham alonge : et Lazarum in sinu eius. Et ipse, clamans, dixit. Pater Abraham, miserere mei : et mitte Lazarum, ut intingat extremum digiti sui in aquam : ut refrigeret linguam meam : quia crucior in hac flamma. Et dixit illi Abraham. Fili : recordare, quia recepisti bona in vita tua : et Lazarus similiter mala. Nunc autem hic consolatur : tu vero cruciaris. Et in his omnibus, inter nos et vos chaos **/28r/** magnum firmatum est : ut, qui volunt hinc transire ad vos, non possint : neque inde huc transmeare. Et ait. Rogo ergo te, pater : ut mittas eum in domum patris mei. Habeo enim quinque fratres : ut testetur illis : ne et ipsi veniant in locum hunc tormentorum. Et ait illi Abraham. Habent enim Moysen et prophetas : audiant illos. At ille dixit. Non, pater Abraham : sed, si quis ex mortuis ierit ad eos, paenitentiam agent. Ait autem illi. Si Moysen et prophetas non audiunt : neque, si quis ex mortuis resurrexerit : credent.

Offertorium (Ex 32,11.13.14)

Precatus est Moyses in conspectu Domini, Dei sui, et dixit, precatus est Moyses in conspectu Domini, Dei sui, et dixit : quare, Domine, irasceris in populo tuo : parce irae animae tuae : memento Abraham, Isaac et Iacob : quibus iurasti dare terram fluentem lac et mel, et placatus factus est Dominus de malignitate : quam dixit facere populo suo.

Secretum

Praesenti sacrificio, nomini tuo, quaesumus, oblato : nos, Domine, ieiunia votiva sanctificent : ut, quod observantia nostra profitetur exterius : intus operetur effectu. Per.

Communio (J 6,57)

Qui manducat carnem meam et bibit sanguinem meum, in me manet, et ego in eo, dicit Dominus.

Complenda

Gratia tua, Domine : quaesumus, non derelinquat : quae et sacrae nos deditos faciat servituti : et tuam nobis opem semper acquirat. Per Dominum.

Super populum

Adesto, Domine, fidelibus tuis : et perpetuam benignitatem largire poscentibus : ut hi, qui te auctore et gubernatore gloriantur : et congregata restaures : et restaurata conserves. Per Dominum.

Feria sexta

[Introitus] (Ps 16,15)

Ego autem cum iustitia apparebo in conspectu tuo, satiabor, dum manifestabitur gloria tua. *Ps. (ibid., 1)* Exaudi, Deus, iustitiam meam : intende deprecationem meam.

Oratio

Da nobis, quaesumus, omnipotens Deus : ut, sacro nos purificante ieiunio : sinceris mentibus ad sancta ventura facias pervenire. Per Dominum.

Lectio libri Genesis (Gn 37,6–22)

In diebus illis. Dixit Ioseph fratribus suis. Audite somnium meum, quod vidi. Putabam ligare nos manipulos in agro : et quasi consurgere manipulum meum et stare : vestrosque manipulos circumstantes adorare manipulum meum. Responderunt fratres eius. Numquid rex noster eris? Aut subiciemur dicioni tuae? Haec ergo causa somniorum : atque sermonum : invidiae et odii fomitem ministravit. Aliud quoque vidit somnium : quod narrans fratribus, ait. Vidi per somnium, quasi solem et lunam : et stellas undecim : adorare me. Quod cum patri suo et fratribus rettulisset : increpavit eum pater, et dixit. Quid sibi vult hoc somnium, quod vidisti? Num ego et mater tua : et fratres tui adorabimus te super terram? Invidebant igitur ei fratres sui : pater vero rem tacitus considerabat. Cumque fratres illius in pascendis gregibus patris morarentur in Sichem : dixit ad eum Israel. Fratres tui pascunt oves in Sichimis : veni, mittam te ad eos. Quo respondente : praesto sum : ait. Dixitque ei. Vade et vide, si cuncta prospera sint **[28v]** erga fratres tuos : et pecora : et renuntia mihi, quid agatur. Missus de valle Hebron : venit in Sichem. Invenitque eum vir errantem in agro : et interrogavit, quid quaereret. At ille respondit. Fratres meos quaero : indica mihi, ubi pascant greges. Dixitque ei vir. Recesserunt de loco isto. Audivi autem eos dicentes : eamus in Dothain. Perrexit ergo Ioseph post fratres suos : et invenit eos in Dothain. Qui cum vidissent eum procul : antequam accederet ad eos : cogitaverunt illum occidere : et mutuo loquebantur. Ecce, somniator venit : venite, occidamus eum : et mittamus in cisternam veterem : dicemusque : fera pessima devoravit eum : et tunc apparebit, quid illi prosint somnia sua. Audiens autem hoc Ruben : nitebatur liberare eum de manibus eorum : et dicebat. Non interficiamus animam eius : nec effundamus sanguinem : sed proicite eum in cisternam hanc : quae est in solitudine : manusque vestras servate innoxias. Hoc autem dicebat : volens eripere eum de manibus eorum : et reddere patri suo.

Graduale (Ps 119,1et 2)

Ad Dominum, cum tribularer, clamavi, et exaudivit me. *V*. Domine, libera animam meam a labiis iniquis et a lingua dolosa.

Secundum Matthaeum (Mt 21,33–46)

In illo tempore. Dixit Iesus discipulis suis et turbis Iudaeorum. Homo quidam erat pater familias : qui plantavit vineam : et sepem circumdedit ei : et fodit in ea torcular : et aedificavit turrim : et locavit eam agricolis : et peregre profectus est. Cum autem tempus fructuum appropinquasset : misit servos suos ad agricolas : ut acciperet fructus eius. Et agricolae, apprehensis servis eius : alium ceciderunt : alium occiderunt : alium vero lapidaverunt. Iterum misit alios servos, plures prioribus : et fecerunt illis similiter. Novissime autem misit ad eos filium suum, dicens. Verebuntur filium meum. Agricolae autem, videntes filium : dixerunt intra se. Hic est heres. Venite, occidamus eum : et habebimus hereditatem eius. Et apprehensum eum : eiecerunt extra vineam : et occiderunt. Cum ergo venerit dominus vineae : quid faciet agricolis illis? Aiunt illi. Malos male perdet : et vineam suam locabit aliis agricolis : qui reddunt ei fructum temporibus suis. Dicit illis Iesus. Numquam legistis in Scripturis : lapidem, quem reprobaverunt aedificantes : hic factus est in caput anguli? A Domino factum est istud : et est mirabile in oculis nostris. Ideo dico vobis : quia auferetur a vobis regnum Dei : et dabitur genti facienti fructus eius. Et, qui ceciderit super lapidem istum : confringetur. Super quem vero ceciderit : conteret eum. Et, cum audissent principes sacerdotum et pharisaei parabolas eius : cognoverunt, quod de ipsis diceret. Et, quaerentes eum tenere : timuerunt turbas : quia, sicut prophetam : eum habebant.

Offertorium (Ps 39,14–15)

Domine, in auxilium meum respice, confundantur et revereantur, qui quaerunt animam meam, [ut auferant eam].

Secreta

Haec in nobis sacrificia, Deus : et sanctificatione permaneant : et operatione firmentur. Per Dominum.

Communio (Ps 11,8)

Tu, Domine, servabis nos, et custodies nos a generatione hac in aeternum. **/29r/**

Complenda

Fac nos, quaesumus, Domine, accepto pignore ‹:› salutis aeternae sic tendere congruenter : ut ad eam pervenire possimus. Per Dominum.

Super populum

Da, quaesumus, Domine, salutem populo tuo : mentis et corporis : ut bonis operibus inhaerendo : tuae semper virtutis mereatur protectione defendi. Per.

Sabbato

[Introitus] (Ps 18,8)

Lex Domini irreprehensibilis, convertens animas, testimonium Dei fidele, sapientiam praestans parvulis. *Ps. (ibid., 2)* Caeli enarrant gloriam Dei, et opera manuum …

Oratio

Da, quaesumus, Domine, nostris effectum ieiuniis salutarem : ut castigatio carnis assumpta : ad nostrarum vegetationem transeat animarum. Per.

Lectio libri Genesis (Gn 27,6–40)

In diebus illis. Dixit Rebecca filio suo, Iacob. Audivi patrem tuum loquentem cum Esau, fratre tuo : et dicentem ei. Affer mihi de venatione tua : et fac cibos, ut comedam : et benedicam tibi coram Domino : antequam moriar. Nunc ergo, fili mi, acquiesce consiliis meis : et pergens ad gregem : affer mihi duos haedos optimos : ut faciam ex eis escas patri tuo, quibus libenter vescitur. Quas cum intuleris : et comederit : benedicat tibi, priusquam moriatur. Cui ille respondit. Nosti, quod Esau, frater meus homo pilosus sit : et ego lenis? Si attrectaverit me pater meus et senserit : timeo, ne putet sibi voluisse illudere : et inducat super me maledictionem pro benedictione. Ad quem mater. In me sit, ait, ista maledictio, fili mi : tantum audi vocem meam : et, pergens, affer, quae dixi. Abiit, et attulit : deditque matri. Paravit illa cibos, sicut noverat velle patrem illius : et vestibus Esau valde bonis : quas apud se habebat domi : induit eum : pelliculasque haedorum circumdedit manibus : et colli nuda protexit. Deditque pulmentum, et panes, quos coxerat, tradidit. Quibus illatis, dixit. Pater mi. At ille respondit. Audio. Quis es tu, fili mi? Dixitque Iacob. Ego sum Esau, primogenitus tuus : feci, sicut praecepisti mihi. Surge : sede : et comede de venatione mea : ut benedicat mihi anima tua. Rursumque Isaac ad filium suum. Quomodo, inquit, tam cito invenire potuisti, fili mi? Qui respondit. Voluntas Dei fuit : ut cito mihi occurreret, quod volebam. Dixitque Isaac. Accede huc, ut tangam te, fili mi : et probem, utrum tu sis filius meus, Esau : an non. Accessit ille ad patrem : et, palpato eo, dixit Isaac. Vox quidem : vox Iacob est : sed manus : manus sunt Esau. Et non cognovit eum : quia pilosae manus similitudinem maioris expresserant. Benedicens ergo illi : ait. Tu es fili-

us meus, Esau. Respondit : ego sum. At ille. Offer, inquit, mihi cibos de venatione tua : fili mi : ut benedicat tibi anima mea. Quos cum oblatos comedisset : obtulit ei etiam vinum. Quo hausto : dixit ad eum. Accede ad me : et da mihi osculum, fili mi. Accessit : et osculatus est eum. Statimque, ut sensit vestimentorum illius fragrantiam : benedicens, ait. Ecce, odor filii mei : sicut odor agri pleni : cui benedixit **[29v]** Dominus. Det tibi Deus de rore caeli : et de pinguedine terrae abundantiam frumenti : et vini : et olei : et serviant tibi populi : et adorent te tribus. Esto dominus fratrum tuorum : et incurventur ante te filii matris tuae. Qui maledixerit tibi : maledictus erit. Et, qui benedixerit tibi : benedictionibus repleatur. Vix Isaac sermonem impleverat : et egresso Iacob foras : venit Esau. Coctosque de venatione cibos intulit patri, dicens. Surge, pater mi : et comede de venatione filii tui : ut benedicat mihi anima tua. Dixitque illi Isaac. Quis es tu? Qui respondit. Ego sum filius tuus primogenitus, Esau. Expavit Isaac stupore vehementi : et, ultra quam credi posset : admirans, ait. Quis igitur ille est : qui dudum captam venationem attulit mihi : et comedi ex omnibus, priusquam tu venires? Benedixique ei : et erit benedictus. Auditis sermonibus patris Esau : irrugiit clamore magno : et consternatus, ait. Benedic etiam et mihi, pater mi. Qui ait. Venit germanus tuus fraudulenter : et accepit benedictionem tuam. At ille subiunxit. Iuste vocatum est nomen eius Iacob : supplantavit enim me, en, altera vice. Primogenita mea ante tulit : et nunc secundo subripuit benedictionem meam. Rursumque ad patrem. Numquid non servasti, ait, et mihi benedictionem? Respondit ei Isaac. Dominum tuum illum constitui : et omnes fratres eius servituti illius subiugavi. Frumento et vino et oleo stabilivi eum. Et tibi post haec, fili mi, ultra quid faciam? Cui Esau ait. Num unam, inquit, tantum benedictionem habes, pater? Mihi quoque obsecro, ut benedicas. Cumque eiulatu magno fleret : motus Isaac : dixit ad eum. In pinguedine terrae : et in rore caeli : desuper erit benedictio tua.

Graduale (Ps 91,2 et 3)

Bonum est confiteri Domino, et psallere nomini tuo, Altissime. *V.* Ad annuntiandum mane misericordiam tuam, et veritatem tuam per noctem.

Secundum Lucam (L 15,11–32)

In illo tempore. Dixit Iesus discipulis suis parabolam hanc. Homo quidam habuit duos filios : et dixit adulescentior ex illis patri. Pater : da mihi portionem substantiae, quae me contingit. Et divisit illi substantiam. Et non post multos dies : congregatis omnibus, adulescentior filius peregre profectus est in regionem longinquam : et ibi dissipavit substantiam suam : vivendo luxuriose. Et, postquam omnia consummasset : facta est fames valida in regione illa : et ipse coepit egere. Et abiit : et adhaesit uni civium regionis illius : et misit illum in villam suam : ut pasceret porcos. Et cupiebat implere ventrem suum de siliquis : quas porci manducabant : et nemo illi dabat. In se

autem reversus, ait. Quanti mercennarii in domo patris mei abundant panibus : ego autem hic fame pereo? Surgam, et ibo ad patrem meum : et dicam ei. Pater : peccavi in caelum : et coram te : iam non sum dignus vocari filius tuus : fac me, sicut unum ex mercennariis **/30r/** tuis. Et, surgens, venit ad patrem suum. Cum autem adhuc longe esset : vidit illum pater ipsius : et misericordia motus est. Et, accurrens, cecidit super collum eius : et osculatus est eum : dixitque ei filius. Pater : peccavi in caelum : et coram te : iam non sum dignus vocari filius tuus. Dixit autem pater ad servos suos. Cito proferte stolam primam : et induite illum : et date anulum in manu eius : et calceamenta in pedibus eius. Et adducite vitulum saginatum : et occidite : et manducemus : et epulemur : quia hic filius meus mortuus fuerat : et revixit : perierat, et inventus est. Et coeperunt epulari. Erat autem filius eius senior in agro. Et, cum veniret et appropinquaret domui : audivit symphoniam et chorum : et vocavit unum de servis : et interrogavit, quae haec essent. Isque dixit illi. Frater tuus venit : et occidit pater tuus vitulum saginatum : quia salvum illum recepit. Indignatus est autem : et nolebat introire. Pater ergo illius egressus : coepit rogare illum. At ille, respondens : dixit patri suo. Ecce, tot annis servio tibi : et numquam mandatum tuum praeterivi : et numquam dedisti mihi haedum : ut cum amicis meis epularer. Sed, postquam hic filius tuus, qui devoravit substantiam suam cum meretricibus : venit : et occidisti illi vitulum saginatum. At ipse dixit illi. Fili : tu semper mecum es : et omnia mea tua sunt. Epulari autem et gaudere oportebat : quia frater tuus mortuus fuerat, et revixit. Perierat : et inventus est.

Offertorium (Ps 12,4–5)

Illumina oculos meos, ne umquam obdormiam in morte, ne quando dicat inimicus meus : praevalui adversus eum.

Secretum

His sacrificiis, Domine, concede placatus : ut, qui propriis oramus absolvi delictis : non gravemur aeternis. Per Dominum.

Communio (L 15,32)

Oportet te, fili, gaudere, quia frater tuus mortuus fuerat, et revixit, perierat, et inventus est.

Complenda

Sacramenti tui, Domine, divina libatio : penetralia cordis nostri infundat : et sui participes potenter efficiat. Per Dominum.

Super populum

Familiam tuam, quaesumus, Domine, continua pietate custodi : ut, quae in sola spe gratiae caelestis innititur : caelesti etiam protectione muniatur. Per.

Dominica tertia

[Introitus] (Ps 24,15–16)

Oculi mei semper ad Dominum : quia ipse evellet de laqueo pedes meos : respice in me, et miserere mei, quoniam unicus et pauper sum ego. *Ps. (ibid., 1–2)* Ad te, Domine, levavi animam meam : Deus meus, in te confido, non erubescam.

Oratio

Quaesumus, omnipotens Deus : vota humilium respice : atque ad defensionem nostram dexteram tuae maiestatis extende. Per Dominum.

Ad Ephesios (E 5,1–9)

Fratres. Estote imitatores Dei : sicut filii carissimi : et ambulate in dilectione, sicut et Christus dilexit nos : et tradidit semet ipsum pro nobis oblationem et hostiam Deo : in odorem suavitatis. Fornicatio autem et omnis immunditia aut avaritia : nec nominetur in vobis : sicut decet sanctos : aut turpitudo : aut stultiloquium : aut scurrilitas : quae **[30^{v}]** ad rem non pertinet : sed magis gratiarum actio. Hoc autem scitote intelligentes : quod omnis fornicator : aut immundus : aut avarus : quod est idolorum servitus : non habet hereditatem in regno Christi et Dei. Nemo vos seducat inanibus verbis. Propter hoc enim venit ira Dei in filios diffidentiae. Nolite ergo effici participes eorum. Eratis enim aliquando tenebrae : nunc autem lux in Domino : ut filii lucis ambulate. Fructus enim lucis est : in omni bonitate : et iustitia : et veritate.

Graduale (Ps 9,20 et 4)

Exsurge, Domine, non praevaleat homo : iudicentur gentes in conspectu tuo. *V.* In convertendo inimicum meum retrorsum : infirmabuntur, et peribunt a facie tua.

Tractus (Ps 122,1–3)

Ad te levavi oculos meos, qui habitas in caelis. *V.* Ecce, sicut oculi servorum in manibus dominorum suorum. *V.* Et sicut oculi ancillae in manibus dominae suae. *V.* Ita oculi nostri ad Dominum, Deum nostrum, donec misereatur nostri. *V.* Miserere nobis, Domine : miserere nobis.

Secundum Lucam (L 11,14–28)

In illo tempore. Erat Iesus eiciens daemonium : et illud erat mutum. Et, cum eiecisset daemonium : locutus est mutus : et admiratae sunt turbae. Quidam autem ex eis dixerunt. In Beelzebub principe daemoniorum eicit daemonia. Et alii, tentantes : signum de caelo quaerebant ab eo. Ipse autem, ut vidit cogitationes eorum : dixit eis. Omne regnum in se ipsum divisum desolabitur : et domus supra domum cadet. Si autem et satanas in se ipsum divisus est : quomodo stabit regnum ipsius? quia dicitis me in Beelzebub eicere daemonia? Si autem ego in Beelzebub eicio daemonia : filii vestri in quo eiciunt. Ideo ipsi iudices vestri erunt. Porro. Si in digito Dei eicio daemonia : profecto pervenit in vos regnum Dei. Cum fortis armatus custodit atrium suum : in pace sunt ea, quae possidet. Si autem fortior illo, superveniens, vicerit eum : universa arma eius aufert, in quibus confidebat : et spolia eius distribuet. Qui non est mecum : contra me est. Et, qui non colligit mecum : dispergit. Cum immundus spiritus exierit ab homine : ambulat per loca inaquosa : quaerens requiem : et, non inveniens : dicit. Revertar in domum meam : unde exivi. Et, cum venerit : et invenerit eam scopis mundatam et ornatam. Tunc vadit : et assumit septem alios spiritus nequiores se : et ingressi habitant ibi. Et fiunt novissima hominis illius : peiora prioribus. Factum est autem, cum haec diceret : extollens vocem quaedam mulier de turba : dixit illi. Beatus venter, qui te portavit : et ubera, quae suxisti. At ille dixit. Quinimmo. Beati, qui audiunt verbum Dei : et custodiunt illud.

Offertorium (Ps 18,9.11–12)

Iustitiae Domini rectae, laetificantes corda, et dulciora super mel et favum : nam et servus tuus custodiet ea.

Secreta

Haec hostia, Domine, emundet nostra delicta : et ad sacrificium celebrandum : subditorum tibi corpora mentesque sanctificet. Per Dominum.

Communio (Ps 83,4–5)

Passer invenit sibi domum, et turtur nidum, ubi reponat **/31r/** pullos suos, altaria tua, Domine virtutum, rex meus et Deus meus : beati, qui habitant in domo tua, in saeculum saeculi laudabunt te.

Complenda

A cunctis nos, quaesumus, Domine, reatibus et periculis propitiatus absolve : quos tanti mysterii tribuis esse participes. Per.

Feria secunda

[Introitus] (Ps 55,5)

In Deo laudabo verbum, in Domino laudabo sermonem, in Deo speravi, non timebo, quid faciat mihi homo. *Ps. (ibid., 2)* Miserere mei, Deus, quoniam conculcavit me homo : tota die impugnans, tribulavit me.

Oratio

Cordibus nostris, quaesumus, Domine, gratiam tuam benignus infunde : ut, sicut ab escis carnalibus abstinemus : ita sensus quoque nostros a noxiis retrahamus excessibus. Per Dominum.

Lectio libri Regum (4Rg=2Rg 5,1–15)

In diebus illis. Naaman, princeps militiae regis Syriae : erat vir magnus coram domino suo : et honoratus : per illum enim dedit Dominus salutem Syriae. Erat autem vir fortis : et dives : sed leprosus. Porro : de Syria egressi fuerant latrunculi : et captivam duxerant de terra Israel puellam parvulam : quae erat in obsequio uxoris Naaman. Quae ait ad dominam suam. Utinam fuisset dominus meus ad prophetam, qui est in Samaria : profecto curasset eum a lepra : quam habet. Ingressus est itaque Naaman : ad dominum suum : et nuntiavit ei, dicens. Sic et sic locuta est puella de terra Israel. Dixitque ei rex Syriae. Vade, et mittam litteras ad regem Israel. Qui, cum profectus esset : et tulisset secum decem talenta argenti : et sex milia aureos : et decem mutatoria vestimentorum : detulit litteras ad regem Israel : in haec verba. Cum acceperis epistulam hanc : scito, quod miserim ad te Naaman, servum meum : ut cures eum a lepra sua. Cumque legisset rex Israel litteras : scidit vestimenta sua : et ait. Numquid Deus sum ego : ut occidere possim et vivificare : quia iste misit ad me : ut curem hominem a lepra sua. Animadvertite, et videte : quod occasiones quaerat adversum me. Quod cum audisset Elisaeus, vir Dei : scidisse : videlicet regem Israel vestimenta sua : misit ad eum, dicens. Cur scidisti vestimenta tua? Veniat ad me : et sciat prophetam esse in Israel. Venit ergo Naaman cum equis et curribus : et stetit ad ostium domus Elisaei. Misitque ad eum Elisaeus nuntium, dicens. Vade, et lavare septies in Iordane : et recipiet sanitatem caro tua : atque mundaberis. Iratus Naaman, recedebat, dicens. Putabam, quod egrederetur ad me : et stans invocaret nomen Domini Dei sui : et tangeret manu sua locum leprae : et curaret me. Numquid non meliores sunt Abana et Pharphar, fluvii Damasci omnibus aquis Israel : ut laver in eis et munder? Cum ergo vertisset se et abiret : indignans : accesserunt ad eum servi sui : et locuti sunt ei. Pater : et, si rem grandem dixisset tibi propheta : certe facere debueras. Quanto magis, quia nunc dixit tibi : lavare, et mundaberis? Descendit, et lavit in Iordane septies : iuxta

sermonem viri Dei : et **[31v]** restituta est caro eius, sicut caro pueri parvuli : et mundatus est a lepra. Reversusque ad virum Dei cum universo comitatu suo : venit, et stetit coram eo : et ait. Vere scio, quod non sit alius deus in universa terra : nisi tantum Dominus, Deus Israel.

Graduale (Ps 55,9 et 2)

Deus, vitam meam ‹an›nuntiavi tibi, posuisti lacrimas meas in conspectu tuo. *V*. Miserere mihi, Domine, quoniam conculcavit me homo, tota die bellans, tribulavit me.

Secundum Lucam (L 4,23–30)

In illo tempore. Dixerunt pharisaei ad Iesum. Quanta audivimus facta in Capharnaum : fac et hic, in patria tua. Ait autem. Amen, dico vobis : quia nemo propheta acceptus est in patria sua. In veritate dico vobis : quod multae viduae erant in diebus Eliae in Israel : quando clausum est caelum annis tribus : et mensibus sex : cum facta esset fames magna in omni terra : et ad nullam illarum missus est Elias : nisi in Sarephta Sidoniae : ad mulierem viduam. Et multi leprosi erant in Israel : sub Elisaeo propheta : et nemo eorum mundatus est, nisi Naaman Syrus. Et repleti sunt omnes in synagoga ira : haec audientes. Et surrexerunt : et eiecerunt illum extra civitatem : et duxerunt illum usque ad supercilium montis : supra quem civitas illorum erat aedificata : ut praecipitarent eum. Ipse autem, transiens : per medium illorum ibat.

Offertorium (Ps 54,2–3)

Exaudi, Deus, orationem meam, et ne despexeris deprecationem meam, intende in me, et exaudi me.

Secreta

Munus, quod tibi, Domine, nostrae servitutis offerimus : tu salutare nobis perfice sacramentum. Per.

Communio (Ps 13,7)

Quis dabit ex Sion salutare Israel, cum averterit Dominus captivitatem plebis suae, exsultabit Iacob, et laetabitur Israel.

Complenda

Praesta, quaesumus, omnipotens et misericors Deus : ut, quae ore contingimus : pura mente capiamus. Per Dominum nostrum, Iesum.

Super populum

Subveniat nobis, Domine, misericordia tua : ut ab imminentibus peccatorum nostrorum periculis : te mereamur protegente salvari. Per Dominum.

Feria tertia

[Introitus] (Ps 16,6.8)

Ego clamavi, quoniam exaudisti me, Deus, inclina aurem tuam, et exaudi verba mea : custodi me, Domine, ut pupillam oculi, sub umbra alarum tuarum protege me. *Ps. (ibid., 1)* Exaudi, Domine, iustitiam meam, intende deprecationem meam.

Oratio

Exaudi nos, quaesumus, omnipotens et misericors Deus : et continentiae salutaris propitius dona concede. Per.

Lectio libri Regum (4Rg=2Rg 4,1–7)

In diebus illis. Mulier quaedam clamabat ad Elisaeum prophetam, dicens. Servus tuus, vir meus mortuus est : et tu nosti : quia servus tuus fuit timens Deum. Et ecce, creditor venit : ut tollat duos filios meos, ad serviendum sibi. Cui dixit Elisaeus. Quid vis, ut faciam tibi? Dic mihi, quid habes in domo tua? At illa respondit. Non habeo, ancilla tua quicquam in domo mea : nisi parum olei, quo ungar. Cui ait. Vade : et pete mutuo ab omnibus vicinis tuis : vasa vacua non **/32^{r}/** pauca : et ingredere, et claude ostium : cum intrinsecus fueris tu et filii tui : et mitte inde in omnia vasa haec : et, cum plena fuerint : tolles. Ivit itaque mulier : et clausit ostium super se : et super filios suos. Illi offerebant vasa : et illa infundebat. Cumque plena fuissent vasa : dixit ad filium suum. Affer mihi adhuc vas. At ille respondit. Non habeo. Stetitque oleum. Venit autem illa : et indicavit homini Dei. Et ille. Vade, inquit : vende oleum : et redde creditori tuo. Tu autem et filii tui : vivite de reliquo.

Graduale (Ps 18,13–14 et 14)

Ab occultis meis munda me, Domine, et ab alienis parce servo tuo. *V.* Si mei non fuerint dominati, tunc immaculatus ero : et emundabor a delicto maximo.

Secundum Matthaeum (Mt 18,15–22)

In illo tempore. Respiciens Iesus in discipulos suos : dixit Simoni Petro. Si peccaverit in te frater tuus, vade, et corripe eum : inter te et ipsum solum. Si te audierit : lucratus

eris fratrem tuum. Si autem te non audierit : adhibe tecum adhuc unum : vel duos : ut in ore duorum vel trium stet omne verbum. Quod si non audierit eos : dic ecclesiae. Si autem ecclesiam non audierit : sit tibi, sicut ethnicus et publicanus. Amen, dico vobis. Quaecumque alligaveritis super terram : erunt ligata et in caelo. Et, quaecumque solveritis super terram : erunt soluta et in caelo. Iterum dico vobis : quia si duo ex vobis consenserint super terram de omni re, quamcumque petierint, fiet illis a Patre meo : qui in caelis est. Ubi enim sunt duo vel tres congregati in nomine meo : ibi sum in medio eorum. Tunc, accedens Petrus ad eum, dixit. Domine? Quotiens peccaverit in me frater meus : et dimittam ei usque septies. Dicit illi Iesus. Non dico tibi, usque septies : sed usque septuagesies septies.

Offertorium (Ps 117,16.17)

Dextera Domini fecit virtutem, dextera Domini exaltavit me : non moriar, sed vivam, et narrabo opera Domini.

Secreta

Per haec veniat, quaesumus, Domine, sacramenta nostrae redemptionis effectus : qui nos ab humanis retrahat semper excessibus : et ad salutaria cuncta perducat. Per.

Communio (Ps 14,1–2)

Domine, quis habitabit in tabernaculo tuo : aut quis requiescet in monte sancto tuo : qui ingreditur sine macula, et operatur iustitiam.

Complenda

Sacris, Domine, mysteriis expiati : et veniam consequamur et gratiam. Per.

Super populum

Tua nos, Domine, protectione defende : et ab omni semper iniquitate custodi. Per Dominum.

Feria quarta

[Introitus] (Ps 30,7–8)

Ego autem in Domino speravi : exsultabo, et laetabor in tua misericordia, quia respexisti humilitatem meam. *Ps. (ibid., 2)* In te, Domine, speravi, non confundar in aeternum, in iustitia tua libera me, et eripe me.

Oratio

Praesta nobis, Domine, quaesumus : ut salutaribus ieiuniis eruditi : a noxiis quoque vitiis abstinentes : propitiationem tuam facilius impetremus. Per.

Lectio libri Exodi (Ex 20,12–24)

Haec dicit Dominus Deus. Honora patrem tuum : et matrem tuam : ut sis longaevus super terram : quam Dominus, Deus tuus dabit tibi. Non occides : non moechaberis : non furtum **[32ᵛ]** facies : non loqueris contra proximum tuum falsum testimonium : non concupisces domum proximi tui : nec desiderabis uxorem eius. Non servum : non ancillam : non bovem : non asinum : nec omnia, quae illius sunt. Cunctus autem populus videbat voces et lampades : et sonitum bucinae : montemque fumantem : et, perterriti ac pavore concussi : steterunt procul, dicentes Moysi. Loquere tu nobis, et audiemus. Non loquatur nobis Dominus : ne forte moriamur. Et ait Moyses ad populum. Nolite timere : ut enim probaret vos, venit Deus : et ut terror illius esset in vobis : et non peccaretis. Stetitque populus delonge : Moyses autem accessit ad caliginem : in qua erat Deus. Dixitque praeterea Dominus ad Moysen. Haec dices filiis Israel. Vos vidistis, quod de caelo locutus sum vobis. Non facietis deos argenteos : nec deos aureos facietis vobis. Altare de terra facietis mihi : et offeretis super illud holocausta : et pacifica vestra. Oves vestras et boves : in omni loco, in quo memoria fuerit nominis mei.

Graduale (Ps 6,3 et 3–4)

Miserere mihi, Domine, quoniam infirmus sum, sana me, Domine. *V*. Conturbata sunt omnia ossa mea, et anima mea turbata est valde.

Tractus

Rex regum, Paterque omnium ratione degentium : concede nobis veniam delictorum. *V*. Ut tibi, soli Creatori nostro placere mereamur in aevum. *V*. Miserere, miserere, precamur, tuis propriis, quos redemisti, famulis, memor etiam potius gratiae, quam meriti. *V*. Per hoc sacrosanctum ieiunium, Pater clementissime, nostrorum peccatorum dele chirographum. *V*. Ut, tua praeveniente, immo favente gratia, vigiles atque incolumes ad tuam sanctissimam pervenire mereamur resurrectionem.

Secundum Matthaeum (Mt 15,1–20)

In illo tempore. Accesserunt ad Iesum ab Hierosolymis scribae et pharisaei : dicentes. Quare discipuli tui transgrediuntur traditiones seniorum? Non enim lavant manus suas : cum panem manducant. Ipse autem, respondens, ait illis. Quare et vos transgredimini mandatum Dei : propter traditionem vestram? Nam Deus dixit. Honora patrem et matrem : et, qui maledixerit patri vel matri, morte moriatur. Vos autem dicitis : quicumque dixerit patri vel matri : munus, quodcumque est ex me, tibi proderit : et non

honorificabit patrem suum : aut matrem suam : et irritum fecistis mandatum Dei : propter traditionem vestram. Hypocritae : bene prophetavit de vobis Isaias, dicens. Populus hic labiis me honorat : cor autem eorum longe est a me. Sine causa autem colunt me : docentes doctrinas et mandata hominum. Et, convocatis ad se turbis, dixit eis. Audite, et intelligite. Non, quod intrat in os, coinquinat hominem : sed, quod procedit ex ore : hoc coinquinat hominem. Tunc, accedentes discipuli, dixerunt ei. Scis : quia pharisaei, audito hoc verbo : scandalizati sunt? At ille, respondens, ait. Omnis plantatio, quam non plantavit Pater meus caelestis : **/33r/** eradicabitur. Sinite illos. Caeci sunt duces eorum. Caecus autem, si caeco ducatum praestet : ambo in foveam cadunt. Respondens autem Petrus : dixit ei. Edissere nobis parabolam istam. At ille dixit. Adhuc et vos sine intellectu estis? Non intelligitis : quia omne, quod in os intrat, in ventrem vadit : et in secessum emittitur? Quae autem procedunt de ore, de corde exeunt : et ea coinquinant hominem. De corde enim exeunt cogitationes malae : homicidia : adulteria : fornicationes : furta : falsa testimonia : blasphemiae. Haec sunt, quae coinquinant hominem. Non lotis manibus manducare : non coinquinat hominem.

Offertorium (Ps 108,21)

Domine, fac mecum misericordiam tuam propter nomen tuum, quia suavis est misericordia tua.

Secreta

Suscipe, quaesumus, Domine, preces populi tui cum oblationibus hostiarum : et tua mysteria celebrantes : ab omnibus nos defende periculis. Per.

Communio (Ps 15,10)

Notas mihi fecisti vias vitae, adimplebis me laetitia cum vultu tuo, Domine.

Complenda

Sanctificet nos, quaesumus, Domine, qua pasti sumus, mensa caelestis : et a cunctis erroribus expiatos : supernis promissionibus reddat acceptos. Per.

Super populum

Concede, quaesumus, omnipotens Deus : ut, qui protectionis tuae gratiam quaerimus : liberati a malis omnibus : secura tibi mente serviamus. Per.

Feria quinta

[Introitus]

Salus populi ego sum, dicit Dominus, de quacumque tribulatione clamaverint ad me, exaudiam eos : et ero illorum Dominus in perpetuum. *Ps. (Ps 77,1)* Attendite, popule meus, legem meam, inclinate aurem vestram in verba oris mei.

Oratio

Concede, quaesumus, omnipotens Deus : ut ieiuniorum sancta devotio : et purificationem nobis tribuat : et maiestati tuae nos reddat acceptos. Per.

Lectio Ieremiae prophetae (Jr 7,1–7)

In diebus illis. Factum est verbum Domini ad me, dicens. Sta in porta domus Domini : et praedica ibi verbum istud : et dic. Audite verbum Domini, omnis Iuda : qui ingredimini per portas has : ut adoretis Dominum. Haec dicit Dominus, Deus exercituum : Deus Israel. Bonas facite vias vestras : et studia vestra : et habitabo vobiscum in loco isto. Nolite confidere in verbis mendacii, dicentes. Templum Domini : templum Domini : templum Domini est. Quoniam, si benedixeritis vias vestras : et studia vestra : si feceritis iudicium inter virum et proximum eius : advenae et pupillo et viduae non feceritis calumniam : nec sanguinem innocentem effuderitis in loco hoc : et post deos alienos non ambulaveritis : in malum vobismet ipsis : habitabo vobiscum in loco isto : in terra, quam dedi patribus vestris : a saeculo et usque in saeculum. Ait Dominus omnipotens.

Graduale (Ps 144,15 et 16)

Oculi omnium in te sperant, Domine, et tu das illis escam in tempore opportuno. *V.* Aperis tu manum tuam, et imples omne animal benedictione.

Secundum Lucam (L 4,38–43)

In illo tempore. Surgens Iesus de synagoga, introivit in domum Simonis. Socrus autem Simonis : tenebatur magnis febribus : et rogaverunt illum **[33v]** pro ea. Et, stans super eam, imperavit febri : et dimisit illam. Et, continuo surgens, ministrabat illis. Cum autem sol occidisset : omnes, qui habebant infirmos variis languoribus : ducebant illos ad Iesum. At ille, singulis manus imponens, curabat eos. Exibant autem daemonia a multis, clamantia et dicentia : quia, tu es Filius Dei. Et, increpans, non sinebat ea loqui : quia sciebant ipsum esse Christum. Facta autem die, egressus ibat in desertum locum : et turbae requirebant eum. Et venerunt usque ad ipsum : et detine-

bant eum : ne discederet ab eis. Quibus ille dixit. Quia et aliis civitatibus oportet me evangelizare regnum Dei.

Offertorium (Ps 137,7)

Si ambulavero in medio tribulationis, vivificabis me, Domine, et super iram inimicorum meorum extendisti manum tuam, et salvum me fecit dextera tua.

Secretum

Fac nos, quaesumus, Domine, ad sancta mysteria purificatis mentibus accedere : ut tibi semper competens deferamus obsequium. Per.

Communio (Ps 118,4–5)

Tu mandasti mandata tua custodire nimis : utinam dirigantur viae meae, ad custodiendas iustificationes tuas.

Complenda

Sacramenti tui, Domine, veneranda perceptio : et mystico nos mundet effectu : et perpetua virtute defendat. Per Dominum.

Super populum

Subiectum tibi populum, quaesumus, Domine : propitiatio caelestis amplificet : et tuis semper faciat inhaerere mandatis. Per.

Feria sexta

[Introitus] (Ps 85,17)

Fac mecum, Domine, signum in bono : ut videant, qui me oderunt, confundantur, quoniam tu, Domine, adiuvisti me et consolatus es me. *Ps. (ibid., 1)* Inclina, Domine, aurem tuam, et exaudi me, quoniam inops et pauper sum ego.

Oratio

Ieiunia nostra, quaesumus, Domine, benigno favore prosequere : ut, sicut ab alimentis abstinemus in corpore : ita quoque a vitiis ieiunemus in mente. Per.

Lectio libri Numeri (Nu 20,1.3.6–13)

In diebus illis. Convenerunt filii Israel ad Moysen et Aaron : et versi in seditionem dixerunt. Da nobis aquam : ut bibamus. Ingressique Moyses et Aaron : dimissa multitudine : tabernaculum foederis : corruerunt proni in terram : clamaveruntque ad Dominum : atque dixerunt. Domine Deus, exaudi clamorem populi huius : et aperi eis thesaurum tuum : fontem aquae vivae : ut, satiati, cesset murmuratio eorum. Et apparuit gloria Domini super eos. Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens. Tolle virgam : et congrega populum : tu et Aaron, frater tuus : et loquimini ad petram coram eis : et illa dabit aquas. Cumque eduxeris aquam de petra : bibet omnis multitudo : et iumenta eius. Tulit igitur Moyses virgam, quae erat in conspectu Domini : sicut praeceperat ei : congregata multitudine ante petram : dixitque eis. Audite, rebelles et increduli. Num de petra hac vobis aquam poterimus eicere? Cumque elevasset Moyses manus : percutiens virga bis silicem : egressae sunt aquae largissimae : ita ut populus biberet : et iumenta. Dixitque **/34r/** Dominus ad Moysen et Aaron. Quia non credidistis mihi : ut sanctificaretis me coram filiis Israel : non introducetis hos populos : in terram, quam dabo eis. Haec est aqua contradictionis : ubi iurgati sunt filii Israel contra Dominum : et sanctificatus est in eis.

Graduale (Ps 27,7 et 1)

In Deo speravit cor meum, et adiutus sum, et refloruit caro mea, et ex voluntate mea confitebor illi. *V*. Ad te, Domine, clamabo, Deus meus, ne sileas, ne discedas a me.

Secundum Ioannem (J 4,5–42)

In illo tempore. Venit Iesus in civitatem Samariae : quae dicitur Sichar : iuxta praedium, quod dedit Iacob Ioseph, filio suo. Erat autem ibi fons Iacob. Iesus autem fatigatus ex itinere : sedebat sic super fontem : hora erat, quasi sexta. Venit mulier de Samaria : haurire aquam. Dicit ei Iesus. Da mihi bibere. Discipuli autem eius abierant in civitatem : ut cibos emerent. Dicit ergo ei mulier illa Samaritana. Quomodo tu, Iudaeus cum sis : bibere a me poscis : quae sum mulier Samaritana? Non enim coutuntur Iudaei Samaritanis. Respondit Iesus : et dixit ei. Si scires donum Dei : et quis est, qui dicit tibi : da mihi bibere : tu forsitan petisses ab eo : et dedisset tibi aquam vivam. Dicit ei mulier Samaritana. Domine : neque, in quo haurias, habes : et puteus altus est. Unde ergo habes aquam vivam? Numquid tu maior es patre nostro, Iacob, qui dedit nobis puteum istum : et ipse ex eo bibit : et filii eius : et pecora eius? Respondit Iesus : et dixit ei. Omnis, qui biberit ex aqua hac : sitiet iterum. Qui autem biberit ex aqua, quam ego dabo ei : non sitiet in aeternum. Sed aqua, quam ego dabo ei : fiet in eo fons aquae salientis in vitam aeternam. Dicit ad eum mulier. Domine, da mihi hanc aquam : ut non sitiam : neque veniam huc haurire. Dicit ei Iesus. Vade, voca virum tuum : et veni huc. Respondit mulier : et dixit. Non habeo virum. Dicit ei Iesus. Bene

dixisti : quia, non habeo virum : quinque enim viros habuisti : et nunc, quem habes, non est tuus vir : hoc vere dixisti. Dicit ei mulier. Domine : video, quia propheta es tu : patres nostri in monte hoc adoraverunt. Et vos dicitis : quia Hierosolymis est locus : ubi adorare oportet. Dicit ei Iesus. Mulier : crede mihi : quia veniet hora : quando neque in monte hoc : neque in Hierosolymis adorabitis Patrem. Vos adoratis, quod nescitis : nos adoramus, quod scimus : quia salus ex Iudaeis est. Sed venit hora : et nunc est : quando veri adoratores adorabunt Patrem in spiritu et veritate. Nam et Pater tales quaerit : qui adorent eum. Spiritus est Deus : et eos, qui adorant eum : in spiritu et veritate oportet adorare. Dicit ei mulier. Scio, quia Messias venit : qui dicitur Christus. Cum ergo venerit : ille nobis annuntiabit omnia. Dixit ei Iesus. Ego sum : qui loquor tecum. Et continuo venerunt discipuli eius : et mirabantur : quia cum muliere loquebatur. Nemo tamen dixit ei : quid quaeris : aut quid loqueris cum ea. Reliquit ergo hydriam suam mulier : et abiit in civitatem : et dicit illis ho**[34v]**minibus. Venite, et videte hominem : qui dixit mihi omnia, quaecumque feci. Numquid ipse est Christus? Exierunt de civitate : et veniebant ad eum. Interea rogabant eum discipuli, dicentes. Rabbi : manduca. Ille autem dixit eis. Ego cibum habeo, manducare : quem vos nescitis. Dicebant ergo discipuli adinvicem. Numquid aliquis attulit ei manducare? Dixit eis Iesus. Meus cibus est : ut faciam voluntatem eius, qui misit me : ut perficiam opus eius. Nonne vos dicitis : quod adhuc quattuor menses sunt : et messis venit? Ecce, dico vobis, levate oculos vestros, et videte regiones : quia albae sunt iam ad messem. Et, qui metit, mercedem accipit : et congregat fructum in vitam aeternam : ut et, qui seminat, simul gaudeat et, qui metit. In hoc enim est verbum verum : quia alius est, qui seminat : et alius est, qui metit. Ego misi vos metere : quod vos non laborastis. Alii laboraverunt : et vos in labores eorum introistis. Ex civitate autem illa : multi crediderunt in eum Samaritanorum : propter verbum mulieris testimonium perhibentis : quia, dixit mihi omnia, quaecumque feci. Cum venissent ergo ad illum : rogaverunt eum, ut ibi maneret. Et mansit ibi duos dies : et multo plures crediderunt : propter sermonem eius. Et mulieri dicebant. Quia iam non propter tuam loquelam credimus. Ipsi enim audivimus, et scimus : quia hic est vere Salvator mundi.

Offertorium (Ps 5,3–4)

Intende voci orationis meae, rex meus et Deus meus : quoniam ad te orabo, Domine.

Secreta

Respice, Domine, propitius ad universa, quae sacramus : ut et tibi grata sint : et nobis salutaria semper exsistant. Per.

Communio (J 4,13.14)

Qui biberit aquam, quam ego do, dicit Dominus Samaritanae, fiet in eo fons aquae salientis in vitam aeternam.

Complenda

Huius nos, Domine, perceptio sacramenti mundet a crimine : et ad caelestia regna perducat. Per Dominum.

Super populum

Praesta, quaesumus, omnipotens Deus : ut, qui in tua protectione confidimus : cuncta nobis adversantia, te adiuvante, vincamus. Per Dominum.

Sabbato

Introitus (Ps 5,2–3)

Verba mea auribus percipe, Domine, intellige clamorem meum, intende voci orationis meae. *Ps. (ibid., 4)* Rex meus et Deus meus.

Oratio

Praesta, quaesumus, omnipotens Deus : ut, qui se affligendo carnem ab alimentis abstinent : sectando iustitiam a culpa ieiunent. Per.

Lectio Danielis prophetae (Dn 13,1–9.15–17.19–30.33–62)

In diebus illis. Erat vir in Babylone : et nomen eius Ioachim. Et accepit uxorem nomine Susannam : filiam Helciae, pulchram nimis : et timentem Deum. Parentes enim illius cum essent iusti : erudierunt filiam suam secundum legem Moysi. Erat autem Ioachim dives valde : et erat ei pomerium vicinum domui suae : et ad ipsum confluebant Iudaei : eo quod esset honorabilior omnium. Et constituti sunt duo senes iudices : in anno illo : de quibus locutus est Dominus. Quia egressa est iniquitas de Babylone : a senibus iudicibus : qui videbantur regere populum. Isti frequentabant domum Ioachim : et conveniebant ad **/35^{r}/** eos omnes: qui habebant iudicia. Cum autem populus revertisset post meridiem : ingrediebatur Susanna : et deambulabat in pomerio viri sui. Et videbant eam senes : cottidie ingredientem et deambulantem : et exarserunt in concupiscentiam eius. Et averterunt sensum suum : et declinaverunt oculos suos : ut non viderent caelum : neque recordarentur iudiciorum iustorum. Factum est autem : cum observarent diem aptum : quando eam possent invenire solam : ingressa

est aliquando, sicut heri : et nudiustertius : cum duabus solis puellis : voluitque lavari in pomerio. Aestus quippe erat. Et non erat ibi quisquam : praeter duos senes absconditos. Dixit ergo puellis. Afferte mihi oleum et smigmata : et ostia pomerii claudite, ut laver. Cum autem egressae essent puellae : surrexerunt duo senes : et accurrerunt ad eam, et dixerunt. Ecce, ostia pomerii clausa sunt : et nemo nos videt. Quamobrem assentire nobis : et commiscere nobiscum. Quod si nolueris : dicemus testimonium contra te : quod fuerit tecum iuvenis : et ob hanc causam emiseris puellas a te. Ingemuit Susanna : et ait. Angustiae mihi sunt undique. Si enim hoc egero : mors mihi est : si autem non egero : non effugiam manus vestras. Sed melius est mihi absque opere incidere in manus vestras : quam peccare in conspectu Domini. Et exclamavit voce magna Susanna : exclamaverunt autem et senes adversus eam. Cum autem audissent clamorem in pomerio : famuli domus irruerunt per posticum : ut viderent, quidnam esset. Postquam autem senes locuti sunt : erubuerunt servi vehementer : quia numquam dictus fuerat sermo huiuscemodi de Susanna. Et facta est dies crastina. Cumque venisset populus ad virum eius, Ioachim : venerunt et duo presbyteri, pleni iniqua cogitatione adversum Susannam : ut interficerent eam. Et dixerunt coram populo. Mittite ad Susannam, filiam Helciae : uxorem Ioachim. Et statim miserunt. Et venit cum parentibus et filiis : et universis cognatis suis. Flebant igitur sui : et omnes, qui noverant eam. Consurgentes autem duo presbyteri in medio populi : posuerunt manus super caput eius. Quae flens, respexit ad caelum. Erat enim cor eius : fiduciam habens in Domino. Et dixerunt presbyteri. Cum deambularemus in pomerio soli : ingressa est haec cum duabus puellis : et clausit ostia pomerii, et dimisit puellas. Venitque ad eam adolescens, qui erat absconditus : et concubuit cum ea. Porro nos, cum essemus in angulo pomerii, videntes iniquitatem, cucurrimus ad eos : et vidimus eos pariter commisceri. Et illum quidem non quivimus comprehendere : quia fortior nobis erat : et, aperto ostio, exsilivit. Hanc autem cum apprehendissemus : interrogavimus, quisnam esset adolescens : et noluit indicare nobis. Huius rei testes sumus. Credidit eis multitudo, quasi senibus populi : et iudicibus : et condemnaverunt eam ad mortem. Exclamavit autem voce magna Susanna : et dixit. Deus aeterne : qui absconditorum es cognitor : qui nosti omnia, **[35v]** antequam fiant : tu scis, quod falsum contra me tulerunt testimonium. Et ecce, morior, cum nihil horum fecerim : quae isti malitiose composuerunt adversum me. Exaudivit autem Dominus vocem eius. Cumque duceretur ad mortem, suscitavit Dominus spiritum pueri iunioris : cui nomen Daniel. Et exclamavit voce magna. Mundus ego sum a sanguine huius. Et conversus omnis populus ad eum : dixit. Quis est sermo iste, quem tu locutus es? Qui cum staret in medio eorum : ait. Sic fatui, filii Israel : non iudicantes : neque, quod verum est, cognoscentes : condemnastis filiam Israel. Revertimini ad iudicium : quia falsum testimonium locuti sunt adversus eam. Reversus est ergo populus cum festinatione : et dixit ad eos Daniel. Separate eos abinvicem procul : et diiudicabo eos. Cum

ergo divisi essent : alter ab altero : vocavit unum de eis : et dixit ad eum. Inveterate dierum malorum : nunc venerunt peccata tua : quae operabaris prius : iudicans iudicia iniusta : innocentem opprimens : et dimittens noxios : dicente Domino. Innocentem et iustum non interficies. Nunc ergo, si vidisti eam : dic, sub qua arbore videris eos colloquentes sibi. Qui ait. Sub schino. Dixit autem Daniel. Recte mentitus es in caput tuum. Ecce enim, angelus Dei, accepta sententia ab eo : scindet te medium. Et, amoto eo : iussit venire alium, et dixit ei. Semen Chanaan et non Iuda : species decepit te : et concupiscentia subvertit cor tuum. Sic faciebatis filiabus Israel : et illae timentes loquebantur vobis. Sed non filia Iuda sustinuit iniquitatem vestram. Nunc ergo dic mihi : sub qua arbore comprehenderis eos loquentes sibi. Qui ait. Sub prino. Dixit autem ei Daniel. Recte mentitus es et tu in caput tuum. Manet enim angelus Dei gladium habens : ut secet te medium : et interficiat vos. Exclamavit itaque omnis coetus voce magna : et benedixerunt Deo : qui salvat sperantes in se. Et consurrexerunt adversos duos presbyteros : convicerat enim eos Daniel ex ore suo : falsum dixisse testimonium. Feceruntque eis, sicuti male egerant adversus proximum : et interfecerunt eos : et salvatus est sanguis innoxius : in die illa.

Graduale (Ps 22,4)

Si ambulem in medio umbrae mortis : non timebo mala, quoniam tu mecum es, [Domine]. *V*. Virga tua et baculus tuus, ipsa me consolata sunt.

Secundum Ioannem (J 8,1–11)

In illo tempore. Perrexit Iesus in montem Oliveti : et diluculo iterum venit in templum. Et omnis populus venit ad eum : et, sedens, docebat eos. Adducunt autem scribae et pharisaei : mulierem in adulterio deprehensam : et statuerunt eam in medio : et dixerunt ei. Magister : haec mulier modo deprehensa est in adulterio. In lege autem Moyses mandavit nobis huiusmodi lapidare. Tu ergo quid dicis? Haec autem dicebant, tentantes eum : ut possent accusare eum. Iesus autem, inclinans se deorsum : digito scribebat in terra. Cum autem perseverarent interrogantes eum : erexit se : et dixit eis. Qui sine pec**/36r/**cato est vestrum : primus in illam lapidem mittat. Et, iterum se inclinans, scribebat in terra. Audientes autem, unus post unum exiebant : incipientes a senioribus. Et remansit Iesus solus : et mulier in medio stans. Erigens autem se Iesus : dixit ei. Mulier : ubi sunt, qui te accusabant? Nemo te condemnavit. Quae dixit. Nemo, Domine. Dixit autem ei Iesus. Nec ego te condemnabo : vade : et amplius noli peccare.

Offertorium (Ps 118,133)

Gressus meos dirige, Domine, secundum eloquium tuum, ut non dominetur mei omnis iniustitia, Domine.

Secreta

Concede, quaesumus, omnipotens Deus : ut huius sacrificii munus oblatum : fragilitatem nostram ab omni malo purget semper et muniat. Per.

Communio (J 8,10–11)

Nemo te condemnavit mulier : nemo, Domine, nec ego te condemnabo, iam amplius noli peccare.

Complenda

Quaesumus, omnipotens Deus : ut inter eius membra numeremur : cuius corpori communicamus et sanguini. Per.

Super populum

Praetende, Domine, fidelibus tuis dexteram caelestis auxilii : ut te toto corde perquirant : et, quae digne postulant : consequi mereantur. Per.

Dominica quarta

[Introitus] (Is 66,10–11)

Laetare, Ierusalem, et conventum facite omnes, qui diligitis eam, gaudete cum laetitia, qui in tristitia fuistis, ut exsultetis et satiemini ab uberibus consolationis eius. *Ps. (Ps 121,1)* Laetatus sum in his, quae dicta sunt mihi : in domum Domini ibimus.

Oratio

Concede, quaesumus, omnipotens Deus : ut, qui ex merito nostrae actionis affligimur : tuae gratiae consolatione respiremus. Per.

Ad Galatas (G 4,22–31)

Fratres. Scriptum est : quoniam Abraham duos filios habuit : unum de ancilla : et unum de libera. Sed, qui de ancilla, secundum carnem natus est : qui autem de libera : per repromissionem : quae sunt per allegoriam dicta. Haec enim sunt duo testamenta. Unum quidem in monte Sina, in servitutem generans, quae est Agar. Sina enim mons est in Arabia : qui coniunctus est ei : quae nunc est Ierusalem : et servit cum filiis suis. Illa autem, quae sursum est, Ierusalem : libera est : quae est mater nostra. Scriptum est enim. Laetare, sterilis, quae non paris : erumpe et clama, quae non parturis : quia multi filii desertae : magis quam eius, quae habet virum. Nos autem, fratres : secun-

dum Isaac promissionis filii sumus. Sed, quomodo tunc, qui secundum carnem natus fuerat : persequebatur eum, qui secundum spiritum : ita et nunc. Sed quid dicit Scriptura? Eice ancillam : et filium eius. Non enim heres erit filius ancillae : cum filio liberae. Itaque, fratres, non sumus ancillae filii : sed liberae. Qua libertate Christus nos liberavit.

Graduale (Ps 121,1 et 7)

Laetatus sum in his, quae dicta sunt mihi, in domum Domini ibimus. *V*. Fiat pax in virtute tua, et abundantia in turribus tuis.

Tractus (Ps 124,1–2)

Qui confidunt in Domino, sicut mons Sion, non commovebitur in aeternum, qui habitat in Ierusalem. *V*. Montes in circuitu eius, et Dominus in circuitu populi sui, ex hoc nunc et usque in saeculum.

Secundum Ioannem (J 6,1–15)

In illo tempore. Abiit Iesus trans mare Galilaeae : quod est Tiberiadis. Et sequebatur eum **[36v]** multitudo magna, quia videbant signa, quae faciebat super his, qui infirmabantur. Subiit ergo in montem Iesus : et ibi sedebat cum discipulis suis. Erat autem proximum Pascha : dies festus Iudaeorum. Cum sublevasset ergo oculos Iesus : et vidisset maximam multitudinem venientem ad se : dicit ad Philippum. Unde ememus panes : ut manducent hi? Hoc autem dicebat, tentans eum : ipse enim sciebat, quid esset facturus. Respondit ei Philippus. Ducentorum denariorum panes non sufficiunt eis : ut unusquisque modicum quid accipiat. Dicit ei unus ex discipulis eius : Andreas, frater Simonis Petri. Est puer hic unus : qui habet quinque panes hordeaceos : et duos pisces. Sed haec quid sunt inter tantos? Dixit ergo Iesus. Facite homines discumbere. Erat autem fenum multum in loco. Discubuerunt ergo viri numero quasi quinque milia. Accepit ergo Iesus panes : et, cum gratias egisset : distribuit discumbentibus. Similiter et ex piscibus, quantum volebant. Ut autem impleti sunt : dixit discipulis suis. Colligite, quae superaverunt, fragmenta : ne pereant. Collegerunt ergo, et impleverunt duodecim cophinos fragmentorum : ex quinque panibus hordeaceis : quae superfuerunt his, qui manducaverant. Illi ergo homines, cum vidissent, quod fecerat signum : dicebant. Quia, hic est vere propheta : qui venturus est in mundum.

Offertorium (Ps 134, 3 et 6)

Laudate Dominum, quia benignus est, psallite nomini eius, quoniam suave est, omnia, quaecumque voluit, fecit in caelo et in terra.

Secretum

Sacrificiis praesentibus, Domine, quaesumus, intende placatus : ut et devotioni nostrae proficiant et saluti. Per Dominum.

Communio (Ps 121,3–4)

Ierusalem, quae aedificatur, ut civitas, cuius participatio eius in id ipsum : illuc enim ascenderunt tribus, tribus Domini, ad confitendum nomini tuo, Domine.

Complenda

Da nobis, misericors Deus : ut sancta tua, quibus incessanter explemur : sinceris tractemus obsequiis : et fideli semper mente sumamus. Per.

Feria secunda

[Introitus] (Ps 53,3–4)

Deus, in nomine tuo salvum me fac, et in virtute tua iudica me, Deus, exaudi orationem meam. *Ps. (ibid., 7)* Avertantur mala inimicis meis, et in veritate tua disperge illos.

Oratio

Praesta, quaesumus, omnipotens Deus : ut observationes sacras annua devotione recolentes : et corpore tibi placeamus et mente. Per Dominum.

Lectio libri Regum (3Rg=1Rg 3,16–28)

In diebus illis. Venerunt duae mulieres meretrices ad regem Salomonem : steteruntque coram eo. Quarum una ait. Obsecro, mi domine : ego et mulier haec : habitabamus in domo una : et peperi apud eam in cubiculo. Tertia vero die, postquam ego peperi : peperit et haec. Et eramus simul : nullusque alius in domo nobiscum : exceptis nobis duabus. Mortuus est ergo filius mulieris huius nocte : dormiens quippe oppressit eum : et, surgens intempeste nocte silentio : tulit filium meum de latere meo : ancillae tuae dormientis : et collocavit in sinu suo : suum autem filium, **/37^{r}/** qui erat mortuus : posuit in sinu meo. Cumque surrexissem mane : ut darem lac filio meo, apparuit mortuus. Quem, diligentius intuens clara luce : deprehendi non esse meum, quem genueram. Responditque altera mulier. Non est ita : sed filius tuus mortuus est : meus autem vivit. Econtrario illa dicebat. Mentiris. Filius quippe meus vivit : et filius tuus mortuus est. Atque in hunc modum contendebant coram rege. Tunc rex ait. Haec dicit, filius meus vivit : et filius tuus mortuus est : et ista respondit, non : sed fi-

lius tuus mortuus est : meus autem vivit. Dixit ergo rex. Afferte mihi gladium. Cumque attulissent gladium coram rege : ait. Dividite, inquit, infantem vivum in duas partes : et date dimidiam partem uni : et dimidiam partem alteri. Dixit autem mulier, cuius filius erat vivus : ad regem. Commota sunt quippe viscera eius super filio suo. Obsecro, domine : date illi infantem vivum : et nolite occidere eum. Econtrario illa dicebat. Nec mihi, nec tibi sit : sed dividatur. Respondit rex : et ait. Date huic infantem vivum : et non occidatur : haec est enim mater eius. Audivit itaque omnis Israel iudicium : quod iudicasset rex : et timuerunt regem : videntes sapientiam Dei esse in eo : ad faciendum iudicium.

Graduale (Ps 30,3 et 2)

Esto mihi in Deum protectorem et in locum refugii, ut salvum me facias. *V*. Deus, in te speravi, Domine, non confundar in aeternum.

Secundum Ioannem (J 2,13–25)

In illo tempore. Prope erat Pascha Iudaeorum, et ascendit Iesus Hierosolymam. Et invenit in templo vendentes boves et oves et columbas : et nummularios : sedentes. Et, cum fecisset quasi flagellum de funiculis : omnes eiecit de templo. Oves quoque et boves : et nummulariorum effudit aes : et mensas subvertit. Et his, qui columbas vendebant : dixit. Auferte ista hinc : et nolite facere domum Patris mei : domum negotiationis. Recordati vero sunt discipuli eius : quia scriptum est. Zelus domus tuae comedit me. Responderunt ergo Iudaei : et dixerunt ei. Quod signum ostendis nobis : quia hoc facis? Respondit Iesus : et dixit eis. Solvite templum hoc : et in tribus diebus excitabo illud. Dixerunt ergo Iudaei. Quadraginta et sex annis aedificatum est templum hoc : et tu in tribus diebus excitabis illud? Ille autem dicebat de templo corporis sui. Cum ergo resurrexisset a mortuis : recordati sunt discipuli eius : quia hoc dicebat : et crediderunt Scripturae et sermoni : quem dixit Iesus. Cum autem esset Iesus Hierosolymis in Pascha : in die festo : multi crediderunt in nomine eius : videntes signa, quae faciebat. Ipse autem Iesus non credebat semet ipsum eis : eo quod ipse nosset omnes : et quia opus non erat ei : ut quis testimonium perhiberet de homine. Ipse enim sciebat : quid esset in homine.

Offertorium (Ps 65,1–2.16)

Iubilate Deo, omnis terra, iubilate Deo, omnis terra : psalmum dicite nomini eius, venite et audite, et narrabo vobis omnes, qui timetis **[37^{v}]** Deum, quanta fecit Dominus animae meae.

Secretum

Oblatum tibi, Domine, sacrificium vivificet nos semper et muniat. Per.

Communio (Ps 18,13–14)

Ab occultis meis munda me, Domine, et ab alienis parce servo tuo.

Complenda

Sumptis, Domine, salutaribus sacramentis : ad redemptionis aeternae, quaesumus : proficiamus augmentum. Per.

Super populum

Deprecationem nostram, quaesumus, Domine, benignus exaudi : et, quibus supplicandi praestas affectum : tribue defensionis auxilium. Per Dominum.

Feria tertia

[Introitus] (Ps 54,2–3)

Exaudi, Deus, orationem meam, et ne despexeris deprecationem meam, intende in me, et exaudi me. *Ps. (ibid., 3–4)* Contristatus sum in exercitatione mea : et conturbatus sum a voce inimici et a tribulatione peccatoris.

Oratio

Sacrae nobis, Domine, quaesumus, observationis ieiunia : et piae conversationis augmentum : et tuae propitiationis continuum praestent auxilium. Per Dominum.

Lectio libri Exodi (Ex 32,7–14)

In diebus illis. Locutus est Dominus ad Moysen, dicens. Descende de monte : quia peccavit populus tuus : quem eduxisti de terra Aegypti. Recesserunt cito de via : quam ostendisti eis. Feceruntque vitulum conflatilem sibi : et adoraverunt : atque immolantes ei hostias : dixerunt. Isti sunt dii tui, Israel : qui te eduxerunt de terra Aegypti. Rursumque ait ad Moysen. Cerno, quod populus iste durae cervicis sit : dimitte me : ut irascatur furor meus contra eos : et deleam eos : faciamque te in gentem magnam. Moyses autem orabat ad Dominum, Deum suum : dicens. Cur, Domine, irascitur furor tuus : contra populum tuum : quem eduxisti de terra Aegypti in fortitudine magna : et in manu robusta. Ne, quaeso, dicant Aegyptii, callide eduxit eos : ut interficeret in montibus : et deleret de terra. Quiescat ira tua : et esto placabilis super nequitia populi tui. Recordare Abraham : et Isaac : et Iacob : et Israel, servorum tuorum : quibus iurasti per temet ipsum, dicens. Multiplicabo semen vestrum : sicut stellas caeli : et universam terram hanc, de qua locutus sum : dabo semini vestro : et pos-

sidebitis eam semper. Placatusque est Dominus, ne faceret malum, quod locutus fuerat, adversus populum suum. Et misertus est populo suo : Dominus, Deus noster.

Graduale (Ps 43,26 et 2)

Exsurge, Domine, fer opem nobis : et libera nos propter nomen tuum. *V*. Deus, auribus nostris audivimus, patres nostri annuntiaverunt nobis opus, quod operatus es in diebus eorum et in diebus antiquis.

Secundum Ioannem (J 7,14–31)

In illo tempore. Iam die festo mediante. Ascendit Iesus in templum : et docebat. Et mirabantur Iudaei, dicentes. Quomodo hic litteras scit : cum non didicerit. Respondit Iesus : et dixit. Mea doctrina non est mea : sed eius, qui misit me. Si quis voluerit voluntatem eius facere : cognoscet de doctrina : utrum ex Deo sit : an ego a memet ipso loquor. Qui a semet ipso loquitur : gloriam propriam quaerit. Qui autem quaerit gloriam illius : qui misit illum : hic **/38^{r}/** verax est : et iniustitia in illo non est. Nonne Moyses dedit vobis legem : et nemo ex vobis facit legem? Quid me quaeritis interficere? Respondit turba : et dixit. Daemonium habes. Quis te quaerit interficere? Respondit Iesus : et dixit eis. Unum opus feci : et omnes miramini. Propterea Moyses dedit vobis circumcisionem : non, quia ex Moyse est : sed ex patribus : et in sabbato circumciditis hominem. Si circumcisionem accipit homo in sabbato : ut non solvatur lex Moysi : mihi indignamini, quia totum hominem sanum feci in sabbato? Nolite iudicare secundum faciem : sed iustum iudicium iudicate. Dicebant ergo quidam ex Hierosolymis. Nonne hic est : quem quaerunt interficere? Ecce, palam loquitur : et nihil ei dicunt. Numquid vere cognoverunt principes : quia hic est Christus? Sed hunc scimus, unde sit : Christus autem cum venerit : nemo scit, unde sit. Clamabat ergo, in templo docens, Iesus : et dicens. Et me scitis : et unde sim, scitis : et a me ipso non veni : sed est verus, qui misit me : quem vos non scitis. Ego scio eum : et, si dixero, quia non scio eum : ero similis vobis, mendax. Sed scio eum : quia ab ipso sum : et ipse me misit. Quaerebant ergo eum apprehendere : et nemo misit in illum manus : quia nondum venerat hora eius. De turba autem multi crediderunt in eum.

Offertorium (Ps 39,2–3.4)

Exspectans exspectavi Dominum, et respexit me, et exaudivit deprecationem meam, et [im]misit in os meum canticum novum, hymnum Deo nostro.

Secreta

Haec hostia, Domine, quaesumus, mundet nostra delicta : et ad sacrificium celebrandum : subditorum tibi corpora mentesque sanctificet. Per Dominum.

Communio (Ps 19,6)

Laetabimur in salutari tuo, et in nomine Domini, Dei nostri magnificabimur.

Complenda

Huius nos, Domine, perceptio sacramenti : mundet a crimine : et ad caelestia regna perducat. Per.

Super populum

Miserere, Domine, populo tuo : et continuis tribulationibus laborantem : propitius respirare concede. Per.

Feria quarta

[Introitus] (Ez 36,23.24.25.26)

Dum sanctificatus fuero in vobis, congregabo vos de universis terris, et effundam super vos aquam mundam, et mundabimini ab omnibus inquinamentis vestris, et dabo vobis spiritum novum. *Ps. (Ps 33,2)* Benedicam Dominum in omni tempore, semper laus eius in ore meo.

[Oratio.] Hic non vertit se ad populum, sed dicit: Flectamus genua**.**

Deus, qui et iustis praemia meritorum : et peccatoribus per ieiunium veniam praebes : miserere supplicibus tuis : ut reatus nostri confessio indulgentiam valeat percipere delictorum. Per Dominum.

Lectio Ezechielis prophetae (Ez 36,23–28)

Haec dicit Dominus Deus. Sanctificabo nomen meum magnum : ut sciant gentes, quia ego Dominus : cum sanctificatus fuero in vobis coram eis. Tollam quippe vos de gentibus : et congregabo vos de universis terris : et inducam vos in terram vestram. Et effundam super vos aquam mundam : et mundabimini ab omnibus inquinamentis vestris : et ab universis idolis vestris mundabo vos. Et dabo vobis cor novum : et spiritum novum ponam in medio vestri. Et auferam cor **[38v]** lapideum de carne vestra : et dabo vobis cor carneum : et spiritum meum ponam in medio vestri. Et faciam, ut in praeceptis meis ambuletis : et iudicia mea custodiatis : et operemini. Et habitabitis in terra : quam dedi patribus vestris : et eritis mihi in populum : et ego ero vobis in Deum. Dicit Dominus omnipotens.

Graduale (Ps 33,12 et 6)

Venite, filii, audite me, timorem Domini docebo vos. *V.* Accedite ad eum, et illuminamini : et facies vestrae non confundentur.

Oratio

Praesta, quaesumus, omnipotens Deus : ut, quos ieiunia votiva castigant : ipsa quoque devotio sancta laetificet : ut, terrenis affectibus mitigatis : facilius caelestia capiamus. Per Dominum.

Lectio Isaiae prophetae (Is 1,16–19)

Haec dicit Dominus Deus. Lavamini et mundi estote : auferte malum cogitationum vestrarum : ab oculis meis. Quiescite agere perverse : discite benefacere. Quaerite iudicium : subvenite oppresso : iudicate pupillo : defendite viduam : et venite, arguite me : dicit Dominus. Si fuerint peccata vestra, ut coccinum : quasi nix, dealbabuntur. Et, si fuerint rubra : quasi vermiculus : velut lana, alba erunt. Si volueritis et audieritis me : bona terrae comedetis. Dicit Dominus omnipotens.

Graduale (Ps 32,12 et 6)

Beata gens, cuius est Dominus Deus eorum, populus, quem elegit Dominus in hereditatem sibi. *V.* Verbo Domini caeli firmati sunt, et spiritu oris eius omnis virtus eorum.

Secundum Ioannem (J 9,1–38)

In illo tempore. Praeteriens Iesus : vidit hominem caecum a nativitate. Et interrogaverunt eum discipuli eius. Rabbi : quis peccavit : hic aut parentes eius : ut caecus nasceretur? Respondit Iesus. Neque hic peccavit : neque parentes eius : sed ut manifestentur opera Dei in illo. Me oportet operari opera eius, qui misit me : donec dies est. Venit nox : quando nemo potest operari. Quamdiu in mundo sum : lux sum mundi. Haec cum dixisset : exspuit in terram : et fecit lutum ex sputo : et linivit lutum super oculos eius : et dixit ei. Vade, et lava in natatoria Siloe : quod interpretatur Missus. Abiit ergo, et lavit : et venit videns. Itaque vicini et, qui videbant eum prius : quia mendicus erat : dicebant. Nonne hic est, qui sedebat et mendicabat? Alii dicebant : quia hic est : alii autem : nequaquam : sed similis est eius. Ille vero dicebat : quia, ego sum. Dicebant ergo ei. Quomodo aperti sunt oculi tui? Respondit. Ille homo, qui dicitur Iesus : lutum fecit : et unxit oculos meos : et dixit mihi. Vade ad natatoria Siloe : et lava. Et abii, et lavi : et vidi. Dixerunt ergo ei. Ubi est ille. Ait. Nescio. Adducunt eum ad pharisaeos : qui caecus fuerat. Erat autem sabbatum : quando lutum fecit Iesus : et aperuit oculos eius. Iterum ergo interrogabant eum pharisaei : quomodo vidisset. Ille autem dixit eis. Lutum posuit mihi super oculos meos : et lavi : et video. Dice-

bant ergo ex pharisaeis quidam. Non est hic homo a Deo : qui sabbatum non custodit. Alii dicebant. Quomodo potest homo peccator haec signa facere? Et schisma **/39r/** erat inter eos. Dicunt ergo illi caeco iterum. Tu quid dicis de eo : qui aperuit oculos tuos? Ille autem dixit : quia, propheta est. Non crediderunt ergo Iudaei de illo : quia caecus fuisset : et vidisset : donec vocaverunt parentes eius, qui viderat : et interrogaverunt eos, dicentes. Hic est filius vester, quem vos dicitis, quia caecus natus est : quomodo ergo nunc videt? Responderunt eis parentes eius : et dixerunt. Scimus, quia hic est filius noster : et quia caecus natus est. Quomodo autem nunc videat : nescimus : aut quis aperuit oculos eius, nos nescimus. Ipsum interrogate : aetatem habet : ipse de se loquatur. Haec dixerunt parentes eius : quia timebant Iudaeos. Iam enim conspiraverant Iudaei : ut, si quis eum confiteretur Christum : extra synagogam fieret. Propterea parentes eius dixerunt : quia, aetatem habet : ipsum interrogate. Vocaverunt ergo rursum hominem, qui fuerat caecus : et dixerunt ei. Da gloriam Deo. Nos scimus : quia hic homo peccator est. Dixit ergo ille. Si peccator est, nescio : unum scio : quia, caecus cum essem, modo video. Dixerunt ergo illi. Quid fecit tibi : quomodo aperuit tibi oculos? Respondit eis. Dixi vobis iam, et audistis. Quid iterum vultis audire? Numquid et vultis discipuli eius fieri? Maledixerunt ei : et dixerunt. Tu discipulus eius sis : nos autem Moysi discipuli sumus. Nos scimus : quia Moysi locutus est Deus. Hunc autem nescimus, unde sit. Respondit ille homo, et dixit eis. In hoc enim mirabile est : quia vos nescitis, unde sit : et aperuit meos oculos? Scimus autem : quia peccatores Deus non audit. Sed, si quis Dei cultor est : et voluntatem eius facit : hunc exaudit. A saeculo non est auditum : quia aperuit quis oculos caeci nati. Nisi hic esset a Deo, non poterat facere quicquam. Responderunt, et dixerunt ei. In peccatis natus es totus : et tu doces nos? Et eiecerunt eum foras. Audivit Iesus, quia eiecerunt eum foras : et, cum invenisset eum : dixit ei. Tu credis in Filium Dei? Respondit ille, et dixit. Quis est, Domine, ut credam in eum? Et dixit ei Iesus. Et vidisti eum : et, qui loquitur tecum : ipse est. At ille ait. Credo, Domine. Et, procidens, adoravit eum.

Offertorium (Ps 65,8–9.20)

Benedicite, gentes, Domino, Deo nostro, et obaudite vocem laudis eius, qui posuit animam meam ad vitam, et non dedit commoveri pedes meos, benedictus, qui non amovit deprecationem meam et misericordiam suam a me.

Secretum

Supplices te rogamus, Domine, ut his sacrificiis peccata nostra mundentur : quia tunc veram nobis tribuis et mentis et corporis sanitatem. Per.

Communio (J 9,11)

Lutum fecit ex sputo Dominus, et linivit oculos meos : et abii, et lavi : et vidi : et credidi Deo.

Complenda

Sacramenta, quae sumpsimus, Domine, Deus noster : et spiritalibus nos repleant alimentis : et corporalibus tueantur auxiliis. Per.

Super populum

Pateant aures misericordiae tuae, Domine, precibus supplicantium : et, ut petentibus desiderata concedas : fac eos, quae tibi placita **[39v]** sunt, postulare. Per.

Feria quinta

[Introitus] (Ps 104,3–4)

Laetetur cor quaerentium Dominum, quaerite Dominum, et confirmamini, quaerite faciem eius semper. *Ps. (ibid., 1)* Confitemini Domino, et invocate nomen eius, annuntiate inter gentes opera eius.

Oratio

Praesta, quaesumus, omnipotens Deus : ut, quos ieiunia votiva castigant : ipsa quoque devotio sancta laetificet : ut, terrenis affectibus mitigatis : facilius caelestia capiamus. Per Dominum.

Lectio libri Regum (4Rg=2Rg 4,25–38)

In diebus illis. Venit mulier Sunamitis ad Elisaeum : in montem Carmeli. Cumque vidisset eam vir Dei decontra : ait ad Giezi, puerum suum. Ecce, Sunamitis illa. Vade ergo in occursum eius : et dic ei. Rectene agitur circa te : et circa virum tuum : et circa filium tuum. Quae respondit. Recte. Cumque venisset ad virum Dei in montem : apprehendit pedes eius. Et accessit Giezi : ut amoveret eam. Et ait homo Dei. Dimitte eam : quia anima illius in amaritudine est : et Dominus celavit a me : et non indicavit mihi. Quae dixit illi. Numquid petivi filium a Domino meo? Numquid non dixi tibi : ne illudas me. Et ille ait ad Giezi. Accinge lumbos tuos : et tolle baculum meum in manu tua : et vade. Si occurrerit tibi homo : non salutes eum. Et, si salutaverit te quisquam : non respondeas illi. Et pone baculum meum : super faciem pueri. Porro mater pueri ait. Vivit Dominus : et vivit anima tua : non dimittam te. Surrexit ergo, et

secutus est eam. Giezi autem praecesserat ante eos : et posuerat baculum super faciem pueri : et non erat ei vox : neque sensus. Reversusque est in occursum eius : et nuntiavit ei, dicens. Non surrexit puer. Ingressus est ergo Elisaeus domum : et ecce, puer mortuus : iacebat in lectulo eius. Ingressusque clausit ostium super se : et super puerum : et oravit ad Dominum. Et ascendit et incubuit super puerum : posuitque os suum super os eius : et oculos suos super oculos eius : et manus suas : super manus eius. Et incurvavit se super puerum : et calefacta est caro pueri. At ille, reversus : deambulabat in domo semel : huc atque illuc. Et ascendit : et incubuit super eum : et oscitavit puer septies : aperuitque oculos suos. At ille vocavit Giezi : et dixit ei. Voca Sunamitem hanc. Quae vocata : ingressa est ad eum. Qui ait. Tolle filium tuum. Venit illa : et corruit ad pedes eius : et adoravit super terram. Tulitque filium suum : et egressa est. Elisaeus vero reversus est : in Galgala.

Graduale (Ps 73,20.19 et 22)

Respice, Domine, in testamentum tuum, et animas pauperum tuorum ne obliviscaris in finem. *V*. Exsurge, Domine, et iudica causam tuam, memor esto opprobrii servorum tuorum.

Secundum Lucam (L 7,11–16)

In illo tempore. Ibat Iesus in civitatem, quae vocatur Naim : et ibant cum illo discipuli eius : et turba copiosa. Cum autem appropinquaret portae civitatis : ecce, defunctus efferebatur filius unicus matris suae. Et haec vidua erat : et turba civitatis multa cum illa. Quam cum vidisset Dominus : misericordia motus super eam : dixit illi. Noli flere. Et accessit, **/40r/** et tetigit loculum. Hi autem, qui portabant : steterunt. Et ait. Adolescens : tibi dico, surge. Et resedit, qui erat mortuus : et coepit loqui : et dedit illum matri suae. Accepit autem omnes timor : et magnificabant Deum, dicentes. Quia propheta magnus surrexit in nobis : et quia Deus : visitavit plebem suam.

Offertorium (Ps 69,2–3.4)

Domine, ad adiuvandum me festina : confundantur omnes, qui cogitant servis tuis mala.

Secreta

Purifica nos, misericors Deus : ut Ecclesiae tuae preces : quae tibi gratae sunt, pia munera deferentes : fiant, expiatis mentibus, gratiores. Per.

Communio

Domine, memorabor iustitiae tuae solius, Deus, docuisti me a iuventute mea et usque in senectam et senium : Deus, ne derelinquas me.

Complenda

Sancta tua, Domine, quaesumus, et vivificando nos renovent : et renovando vivificent. Per Dominum.

Super populum

Populi tui, Deus, institutor et rector : peccata, quibus impugnatur, expelle : ut semper tibi placitus : et tuo munimine sit securus. Per Dominum.

Feria sexta

[Introitus] (Ps 18,15)

Meditatio cordis mei in conspectu tuo semper, Domine, adiutor meus et redemptor meus. *Ps. (ibid., 2)* Caeli enarrant gloriam Dei …

Oratio

Deus, qui ineffabilibus mundum renovas sacramentis : praesta, quaesumus : ut Ecclesia tua : et aeternis proficiat institutis : et temporalibus non destituatur auxiliis. Per Dominum.

Lectio libri Regum (3Rg=1Rg 17,17–24)

In diebus illis. Aegrotavit filius mulieris matris familias : et erat languor fortissimus : ita ut in eo non remaneret halitus. Dixit ergo ad Eliam. Quid mihi et tibi, vir Dei? Ingressus es ad me : ut rememorarentur iniquitates meae : ut interficeres filium meum? Et ait Elias ad eam. Da mihi filium tuum. Tulitque eum de sinu illius : et portavit eum in cenaculum : ubi ipse manebat : et posuit super lectum suum : et clamavit ad Dominum : et dixit. Domine, Deus meus : etiamne viduam hanc, apud quam ego utcumque sustentor, afflixisti : ut interficeres filium eius? Et expandit se, atque mensus est super puerum tribus vicibus : clamavitque ad Dominum, et dixit. Domine, Deus meus : revertatur, oro, anima pueri huius : in viscera eius. Et exaudivit Dominus vocem Eliae : et reversa est anima pueri intra eum : et revixit. Tulitque Elias puerum : et deposuit eum de cenaculo : in inferiorem domum : et tradidit matri suae : et ait illi. En, vivit filius tuus. Dixitque mulier ad Eliam. Nunc in isto cognovi : quoniam vir Dei es tu : et verbum Domini : in ore tuo verum est.

Graduale (Ps 117,8 et 9)

Bonum est confidere in Domino, quam confidere in homine. *V*. Bonum est sperare in Domino, quam sperare in principibus.

Secundum Ioannem (J 11,1–45)

In illo tempore. Erat quidam languens, Lazarus a Bethania, de castello Mariae et Marthae : sororum eius. Maria autem erat, quae unxit Dominum unguento : et extersit pedes eius capillis suis : cuius frater, Lazarus infirmabatur. Miserunt ergo sorores eius ad eum, dicentes. **[40v]** Domine : ecce, quem amas, infirmatur. Audiens autem Iesus : dixit eis. Infirmitas haec non est ad mortem : sed pro gloria Dei, ut glorificetur Filius Dei per eam. Diligebat autem Iesus Martham : et sororem eius, Mariam : et Lazarum. Ut ergo audivit, quia infirmabatur : tunc quidem mansit in eodem loco duobus diebus. Deinde post haec : dixit discipulis suis. Eamus in Iudaeam iterum. Dicunt ei discipuli. Rabbi : nunc quaerebant te Iudaei lapidare : et tu iterum vadis illuc? Respondit Iesus. Nonne duodecim horae sunt diei? Si quis ambulat in die, non offendit : quia lucem huius mundi videt. Si autem ambulaverit in nocte : offendit : quia lux non est in eo. Haec ait : et post haec dicit eis. Lazarus, amicus noster dormit : sed vado, ut a somno excitem eum. Dixerunt ergo discipuli eius. Domine : si dormit, salvus erit. Dixerat autem Iesus de morte eius : illi autem putaverunt : quia de dormitione somnii diceret. Tunc ergo dixit illis Iesus manifeste. Lazarus mortuus est : et gaudeo propter vos : ut credatis, quoniam non eram ibi : sed eamus ad eum. Dixit ergo Thomas : qui dicitur Didymus : ad condiscipulos. Eamus et nos : et moriamur cum eo. Venit itaque Iesus : et invenit eum quattuor dies iam in monumento habentem. Erat autem Bethania iuxta Hierosolymam : quasi stadiis quindecim. Multi autem ex Iudaeis venerant ad Martham : et Mariam, ut consolarentur eas de fratre suo. Martha ergo, ut audivit : quia Iesus venit : occurrit illi. Maria autem domi sedebat. Dixit ergo Martha ad Iesum. Domine : si fuisses hic : frater meus non fuisset mortuus. Sed et nunc scio : quia, quaecumque poposceris a Deo, dabit tibi Deus. Dicit illi Iesus. Resurget frater tuus. Dicit ei Martha. Scio : quia resurget in resurrectione : in novissimo die. Dicit ei Iesus. Ego sum resurrectio et vita. Qui credit in me : etiam si mortuus fuerit, vivet. Et omnis, qui vivit et credit in me : non morietur in aeternum. Credis hoc? Ait illi. Utique, Domine. Ego credidi : quia tu es Christus, Filius Dei vivi : quia in hunc mundum venisti. Et, cum haec dixisset : abiit, et vocavit Mariam, sororem suam : silentio dicens. Magister adest : et vocat te. Illa ergo, ut audivit : surrexit cito, et venit ad eum. Nondum enim venerat Iesus in castellum : sed erat adhuc in illo loco, ubi occurrerat ei Martha. Iudaei igitur, qui erant cum ea in domo : et consolabantur eam : cum vidissent Mariam : quia cito surrexit : et exiit : secuti sunt eam, dicentes. Quia vadit ad monumentum : ut ploret ibi. Maria ergo, cum venisset, ubi erat Iesus. Videns eum, cecidit ad pedes eius : et dixit ei. Domine : si fuisses hic : frater meus non fuisset mortuus.

Iesus ergo, videns eam plorantem : et Iudaeos, qui venerant cum ea : plorantes : infremuit spiritu : et turbavit semet ipsum : et dixit. Ubi posuistis eum? Dicunt **/41r/**ei. Domine : veni et vide. Et lacrimatus est Iesus. Dixerunt ergo Iudaei. Ecce, quomodo amabat eum. Quidam autem dicebant ex ipsis. Non potuit hic, qui aperuit oculos caeci nati, facere : ut et hic non moreretur? Iesus ergo rursum fremens in semet ipso : venit ad monumentum. Erat autem spelunca : et lapis superpositus erat ei. Et ait Iesus. Tollite lapidem. Dicit ei Martha : soror eius, qui mortuus fuerat. Domine : iam foetet : quadriduanus enim est. Dicit ei Iesus. Nonne dixi tibi : quoniam, si credideris, videbis gloriam Dei? Tulerunt ergo lapidem. Iesus autem, elevatis sursum oculis, dixit. Pater : gratias ago tibi : quoniam audisti me. Ego autem sciebam : quia semper me audis : sed propter populum, qui circumstat, dixi : ut credant, quia tu me misisti. Haec cum dixisset : voce magna clamavit. Lazare : veni foras. Et statim prodiit : qui fuerat mortuus : ligatus pedes et manus institis : et facies eius sudario erat ligata. Dixit eis Iesus. Solvite eum : et sinite abire. Multi ergo ex Iudaeis, qui venerant ad Mariam : et viderunt, quae fecit Iesus : crediderunt in eum.

Offertorium (Ps 17,28.32)

Populum humilem salvum facies, Domine, et oculos superborum humiliabis, quoniam quis Deus praeter te, Domine.

Secreta

Munera nos, quaesumus, Domine, oblata purificent : et te nobis iugiter faciant esse placatum. Per.

Communio (J 11,33.35.43–44.39)

Videns Dominus flentes sorores Lazari ad monumentum, lacrimatus est coram Iudaeis, et clamabat : Lazare, veni foras : et prodiit, ligatis manibus et pedibus, qui fuerat quadriduanus mortuus.

Complenda

Haec nos, quaesumus, Domine, participatio sacramenti : et a propriis reatibus clementer expediat : et ab omnibus tueatur adversis. Per.

Super populum

Da, quaesumus, omnipotens Deus : ut, qui infirmitatis nostrae conscii : de tua virtute confidimus : sub tua semper pietate gaudeamus. Per Dominum.

Sabbato

Introitus (Is 55,1)

Sitientes, venite ad aquas, dicit Dominus : et, qui non habetis pretium, venite, ‹et› bibite cum laetitia. *Ps. (Ps 77,1)* Attendite, popule meus, legem meam : inclinate aurem vestram in verba oris mei.

Oratio

Fiat, quaesumus, Domine, per gratiam tuam fructuosus nostrae devotionis affectus : quia tunc proderunt nobis suscepta ieiunia : si tuae sint placita pietati. Per Dominum nostrum.

Lectio Isaiae prophetae (Is 55,1–5)

Haec dicit Dominus Deus. Omnes sitientes, venite ad aquas : et, qui non habetis argentum, properate : emite : et comedite. Venite, emite absque argento : et absque ulla commutatione vinum et lac. Quare appenditis argentum et non in panibus : et laborem vestrum non in saturitate? Audite, audientes me : et comedite bonum : et delectabitur in crassitudine anima vestra. Inclinate aurem vestram : et venite ad me : audite : et vivet anima vestra. Et feriam vobiscum pactum sempiternum : misericordias David fidelis. Ecce, testem populis dedi eum : ducem ac praeceptorem gentibus. Ecce, gentem, quam nesciebas, vocabis : et gentes, quae non cognoverunt te : ad te current : propter Dominum, Deum tuum et Sanctum Israel : quia glorificavit te. **[41ᵛ]**

Lectio Isaiae prophetae (Is 49,8–15)

Haec dicit Dominus. In tempore placito exaudivi te : et in die salutis auxiliatus sum tui. Et servavi te : et dedi te in foedus populi : ut suscitares terram : ut possideres hereditates dissipatas : ut diceres his, qui victi sunt : exite : et his, qui in tenebris : revelamini. Super vias pascentur : et in omnibus planis erunt pascua eorum. Non esurient : neque sitient : et non percutiet eos aestus aut sol : quia miserator eorum reget eos : et ad fontes aquarum potabit eos. Et ponam omnes montes meos in viam : et semitae meae exaltabuntur. Ecce, isti delonge venient : et ecce, illi ab aquilone et mari : et isti de terra australi. Laudate, caeli, et exsulta, terra : iubilate, montes, laudem : quia consolatus est Dominus populum suum : et pauperum suorum miserebitur. Et dixit Sion. Dereliquit me Dominus : et Dominus oblitus est mei. Numquid oblivisci potest mulier infantem suum : ut non misereatur filio uteri sui? Et, si illa oblita fuerit : ego tamen non obliviscar tui. Dicit Dominus omnipotens.

Graduale (Ps 9,35 et 22–23)

Tibi, Domine, derelictus est pauper, pupillo tu eris adiutor. *V*. Ut quid, Domine, recessisti longe, despicis in opportunitatibus, in tribulatione : dum superbit impius, incenditur pauper.

Secundum Ioannem (J 8,12–20)

In illo tempore. Dicebat Iesus turbis. Ego sum lux mundi. Qui sequitur me, non ambulat in tenebris : sed habebit lumen vitae. Dixerunt ergo pharisaei. Tu de te ipso testimonium perhibes : testimonium tuum non est verum. Respondit Iesus, et dixit eis. Et, si ego testimonium perhibeo de me ipso : verum est testimonium meum : quia scio, unde veni : aut quo vado. Vos autem nescitis, unde venio : aut quo vado. Vos secundum carnem iudicatis : ego non iudico quemquam. Et, si iudico ego : iudicium meum verum est : quia solus non sum : sed ego et, qui me misit, Pater. Et in lege vestra scriptum est : quia, duorum hominum testimonium verum est. Ego sum, qui testimonium perhibeo de me ipso : et testimonium perhibet de me : qui misit me, Pater. Dicebant ergo ei. Ubi est Pater tuus? Respondit Iesus. Neque me scitis : neque Patrem meum. Si me sciretis : forsitan et Patrem meum sciretis. Haec verba locutus est Iesus in gazophylacio, docens in templo. Et nemo apprehendit eum : quia nondum venerat hora eius.

Offertorium (Ps 17,3)

Factus est Dominus firmamentum meum et refugium meum et liberator meus : sperabo in eum.

Secreta

Oblationibus, quaesumus, Domine, placare susceptis : et ad te nostras etiam rebelles compelle propitius voluntates. Per Dominum.

Communio (Ps 22,1–2)

Dominus regit me, et nihil mihi deerit : in loco pascuae, ibi me collocavit, super aquam refectionis educavit [me].

Complenda

Tua nos, Domine, quaesumus, sancta purificent sacramenta : et cooperatione sua : tibi faciant esse devotos. Per.

Super populum

Deus, qui sperantibus in te : misereri potius eligis : quam irasci : da nobis digne flere mala, quae fecimus : ut tuae consolationis gratiam invenire valeamus. Per.

Dominica in Passione Domini

/42r/ *[Introitus] (Ps 42,1–2)*

Iudica me, Deus, et discerne causam meam : de gente non sancta, ab homine iniquo et doloso eripe me, quia tu es Deus meus et fortitudo mea. *Ps. (ibid., 3)* Emitte lucem tuam et veritatem tuam : ipsa me deduxerunt, et adduxerunt in montem sanctum tuum, et in tabernacula tua. *Non dicitur* Gloria Patri.

Oratio

Quaesumus, omnipotens Deus : familiam tuam propitius respice : ut, te largiente, regatur in corpore : et, te servante, custodiatur in mente. Per.

Ad Hebraeos (H 9,11–15)

Fratres. Christus assistens pontifex futurorum bonorum : per amplius et perfectius tabernaculum, non manufactum : id est, non huius creationis. Neque per sanguinem hircorum : aut vitulorum : sed per proprium sanguinem introivit semel in sancta : aeterna redemptione inventa. Si enim sanguis hircorum et taurorum : et cinis vitulae aspersus : inquinatos sanctificat ad emundationem carnis : quanto magis sanguis Christi : qui per Spiritum Sanctum semet ipsum obtulit : immaculatum Deo : emundabit conscientias nostras ab operibus mortuis : ad serviendum Deo viventi. Et ideo novi testamenti mediator est : ut, morte intercedente : in redemptionem earum praevaricationum : quae erant sub priori testamento : repromissionem accipiant : qui vocati sunt aeternae hereditatis. In Christo Iesu, Domino nostro.

Graduale (Ps 142,9.10 et 17,48–49)

Eripe me, Domine, de inimicis meis : doce me facere voluntatem tuam. *V.* Liberator meus, Domine, de gentibus iracundis, ab insurgentibus in me exaltabis me, a viro iniquo eripies me.

Tractus (Ps 128,1–4)

Saepe expugnaverunt me a iuventute mea. *V.* Dicat nunc Israel, saepe expugnaverunt me a iuventute mea. *V.* Etenim non potuerunt mihi, supra dorsum meum fabricaverunt peccatores. *V.* Prolongaverunt iniquitatem sibi, Dominus iustus concidet cervices peccatorum.

Secundum Ioannem (J 8,46–59)

In illo tempore. Dicebat Iesus turbis Iudaeorum : et principibus sacerdotum. Quis ex vobis arguet me de peccato? Si veritatem dico : quare vos non creditis mihi? Qui est

ex Deo : verba Dei audit. Propterea vos non auditis : quia ex Deo non estis. Responderunt igitur Iudaei : et dixerunt ei. Nonne bene dicimus nos : quia Samaritanus es tu et daemonium habes? Respondit Iesus. Ego daemonium non habeo : sed honorifico Patrem meum : et vos inhonorastis me. Ego autem non quaero gloriam meam : est, qui quaerat et iudicet. Amen, amen, dico vobis : si quis sermonem meum servaverit : mortem non videbit in aeternum. Dixerunt ergo Iudaei. Nunc cognovimus : quia daemonium habes. Abraham mortuus est et prophetae : et tu dicis : si quis sermonem meum servaverit : non gustabit mortem in aeternum? Numquid tu maior es patre nostro, Abraham? qui mortuus est? Et prophetae mortui sunt. Quem te ipsum facis? Respondit Iesus. Si ego glorifico me ipsum : gloria mea nihil est. Est Pater meus, qui glorificat me : quem vos dicitis : quia Deus vester est : et non cognovistis eum. Ego autem novi eum. Et, si dixero : quia non novi eum : ero similis **[42^{v}]** vobis, mendax. Sed scio eum : et sermonem eius servo. Abraham, pater vester exsultavit, ut videret diem meum : et vidit, et gavisus est. Dixerunt ergo Iudaei ad eum. Quinquaginta annos nondum habes : et Abraham vidisti? Dixit eis Iesus. Amen, amen, dico vobis : antequam Abraham fieret : ego sum. Tulerunt ergo lapides Iudaei : ut iacerent in eum. Iesus autem abscondit se : et exivit de templo.

Offertorium (Ps 9,2; 118,17.107)

Confitebor tibi, Domine, in toto corde meo : retribue servo tuo, ut vivam et custodiam sermones tuos : vivifica me secundum verbum tuum, Domine.

Secretum

Haec munera, quaesumus, Domine, et vincula nostrae pravitatis absolvant : et tuae nobis misericordiae dona concilient. Per.

Communio (1K 11,24.25)

Hoc corpus, quod pro vobis tradetur, hic calix novi testamenti est in meo sanguine, dicit Dominus : hoc facite, quotienscumque sumitis, in meam commemorationem.

Complenda

Adesto, Domine, supplicationibus nostris : ut, quos tuis mysteriis recreasti : perpetuis defende subsidiis. Per.

Feria secunda

[Introitus] (Ps 55,2)

Miserere mihi, Domine, quoniam conculcavit me homo : tota die bellans tribulavit me. *Ps. (ibid., 3)* Conculcaverunt me inimici mei tota die : quoniam multi bellantes adversum me. *Sine* Gloria Patri.

Oratio

Sanctifica, quaesumus, Domine, ieiunia nostra : et cunctarum nobis indulgentiam propitius largire culparum. Per. *Secunda collecta:* Ecclesiae tuae. *Tertia:* Pietate.

Lectio Ionae prophetae (Jon 3,1–10)

In diebus illis. Factum est verbum Domini ad Ionam prophetam secundo, dicens. Surge : et vade in Niniven, civitatem magnam : et praedica in ea praedicationem : quam ego loquor ad te. Et surrexit Ionas : et abiit in Niniven : iuxta verbum Domini. Et Ninive erat civitas magna itinere dierum trium. Et coepit Ionas introire civitatem : itinere diei unius : et clamavit, et dixit. Adhuc quadraginta dies : et Ninive subvertetur. Et crediderunt viri Ninivitae in Domino : et praedicaverunt ieiunium. Et vestiti sunt saccis : a maiore usque ad minorem. Et pervenit verbum ad regem Ninive : et surrexit de solio suo : et abiecit vestimentum suum a se : et indutus est sacco : et sedit in cinere : et clamavit, et dixit. In Ninive ex ore regis et principum eius, dicens : homines et iumenta : et boves : et pecora : non gustent quicquam : nec pascantur : et aquam non bibant. Et operiantur saccis homines : et iumenta clament ad Dominum Deum in fortitudine. Et convertatur vir a via sua mala : et ab iniquitate : quae est in manibus eorum. Quis scit, si convertatur : et ignoscat Deus : et revertatur a furore irae suae : et non peribimus. Et vidit Deus opera eorum : quia conversi sunt de via sua mala : et misertus est populo suo : Dominus, Deus noster.

Graduale (Ps 53,4 et 3)

Deus, exaudi orationem meam, auribus percipe verba oris mei. *V.* Deus, in nomine tuo salvum me fac, et in virtute tua iudica me.

Tractus

Rex regum, Paterque omnium ratione degentium, concede nobis veniam delictorum. *V.* Ut tibi, soli Creatori nostro placere mereamur in aevum. *V.* Miserere, miserere, precamur, tuis propriis, quos redemisti, famulis : memor etiam potius **/43r/** gratiae, quam meriti. *V.* Per hoc sacrosanctum ieiunium, Pater clementissime, nostrorum

peccatorum dele chirographum. *V*. Ut, tua praeveniente, immo favente gratia, vigiles atque incolumes ad tuam sanctissimam pervenire mereamur resurrectionem.

Secundum Ioannem (J 7,32–39)

In illo tempore. Miserunt principes et pharisaei ministros : ut apprehenderent Iesum. Dixit ergo Iesus. Adhuc modicum tempus vobiscum sum : et vado ad eum, qui misit me. Quaeretis me : et non invenietis : et, ubi ego sum : vos non potestis venire. Dixerunt ergo Iudaei ad semet ipsos. Quo hic iturus est : quia non inveniemus eum? Numquid in dispersionem gentium iturus est : et docturus gentes? Quis est hic sermo, quem dixit : quaeretis me : et non invenietis : et, ubi ego sum : vos non potestis venire? In novissimo autem die magno festivitatis : stabat Iesus : et clamabat, dicens. Si quis sitit : veniat ad me : et bibat. Qui credit in me : sicut dicit Scriptura : flumina de ventre eius fluent aquae vivae. Hoc autem dixit de Spiritu, quem accepturi erant : credentes in eum.

Offertorium (Ps 6,5)

Domine, convertere, et eripe animam meam : salvum me fac propter misericordiam tuam.

Secreta

Concede nobis, Domine, Deus noster : ut haec hostia salutaris : et nostrorum fiat purgatio peccatorum : et tuae propitiatio maiestatis. Per.

Communio (Ps 23,10)

Dominus virtutum ipse est Rex gloriae.

Complenda

Sacramenti tui, Domine, quaesumus, participatio salutaris : et purificationem nobis tribuat et medelam. Per Dominum nostrum.

Super populum

Da, quaesumus, Domine, populo tuo salutem mentis et corporis : ut bonis operibus inhaerendo : tua semper mereatur protectione defendi. Per Dominum.

Feria tertia

[Introitus] (Ps 26,14)

Exspecta Dominum, viriliter age, et confortetur cor tuum, et sustine Dominum. *Ps. (ibid., 1)* Dominus illuminatio mea : et salus mea, quem timebo.

Oratio

Nostra tibi, quaesumus, Domine, sint accepta ieiunia : quae nos expiando gratia tua dignos efficiant : et ad remedia perducant aeterna. Per Dominum.

Lectio Danielis prophetae (Dn 14,27.28–42)

In diebus illis. Congregati sunt Babylonii ad regem : et dixerunt ei. Trade nobis Danielem : qui Bel destruxit : et draconem interfecit. Alioquin interficiemus te : et domum tuam. Vidit ergo rex : quod irruerent in eum vehementer : et necessitate compulsus : tradidit eis Danielem. Qui miserunt eum in lacum leonum : et erat ibi sex diebus. Porro in lacu erant leones septem : et dabantur eis cottidie duo corpora et duae oves. Et tunc non sunt data eis : ut devorarent Danielem. Erat autem Habacuc propheta in Iudaea : et ipse coxerat pulmentum : et intriverat panes in alveolo : et ibat in campum : ut ferret messoribus. Dixitque angelus Domini ad Habacuc. Fer prandium, quod habes, in Babylonem Danieli : qui est in lacu leonum. Et dixit Habacuc. Domine : Babylonem non vidi : et lacum nescio. Et apprehendit eum angelus Domini in vertice eius : **[43v]** et portavit eum capillo capitis sui : posuitque eum in Babylone super lacum in impetu spiritus sui. Et clamavit Habacuc, dicens. Daniel, serve Dei : tolle prandium : quod misit tibi Deus. Et ait Daniel. Recordatus es mei, Domine, Deus meus : et non dereliquisti diligentes te. Surgensque Daniel, comedit. Porro angelus Domini restituit Habacuc confestim in loco suo. Venit ergo rex die septima : ut lugeret Danielem : et venit ad lacum, et introspexit. Et ecce, Daniel sedens in medio leonum. Et exclamavit rex voce magna, dicens. Magnus es, Domine, Deus Danielis. Et extraxit eum de lacu. Illos autem, qui perditionis eius causa fuerant : intromisit in lacum : et devorati sunt in momento coram eo. Tunc rex ait. Paveant omnes habitantes in universa terra Deum Danielis : quia ipse est liberator et salvator, faciens signa et mirabilia in caelo et terra. Qui liberavit Danielem de lacu leonum.

Graduale (Ps 42,1 et 3)

Discerne causam meam, Domine, ab homine iniquo et doloso eripe me. *℣.* Emitte lucem tuam et veritatem tuam, ipsa me deduxerunt, et adduxerunt in montem sanctum tuum.

Secundum Ioannem (J 7,1–13)

In illo tempore. Ambulabat Iesus in Galilaeam : non enim volebat in Iudaeam ambulare : quia quaerebant eum Iudaei interficere. Erat autem in proximo dies festus Iudaeorum : Scenopegia. Dixerunt autem fratres eius ad eum. Transi hinc : et vade in Iudaeam : ut et discipuli tui videant opera tua, quae facis. Nemo quippe in occulto aliquid facit : et quaerit ipse in palam esse. Si haec facis, manifesta te ipsum mundo. Neque enim fratres eius credebant in eum. Dicit ergo eis Iesus. Tempus meum nondum advenit : tempus autem vestrum semper est paratum. Non potest mundus odisse vos. Me autem odit : quia ego testimonium perhibeo de illo : quia opera eius mala sunt. Vos ascendite ad diem festum hunc : ego autem non ascendam ad diem festum istum : quia tempus meum nondum impletum est. Haec cum dixisset : ipse mansit in Galilaea. Ut autem ascenderunt fratres eius : tunc et ipse ascendit ad diem festum : non manifeste : sed quasi in occulto. Iudaei ergo quaerebant eum in die festo : et dicebant. Ubi est ille? Et murmur multum erat de eo : in turba. Quidam enim dicebant : quia bonus est. Alii autem dicebant. Non : sed seducit turbas. Nemo tamen palam loquebatur de illo : propter metum Iudaeorum.

Offertorium (Ps 9,11–12.13)

Sperent in te omnes, qui noverunt nomen tuum, Domine, quoniam non derelinquis quaerentes te, psallite Domino, qui habitat in Sion, quoniam non est oblitus orationem pauperum.

Secretum

Hostias tibi, Domine, deferimus immolandas : quae temporalem consolationem significent : ut promissa non desperemus aeterna. Per.

Communio (Ps 24,22)

Redime nos, Deus Israel, ex omnibus angustiis nostris.

Complenda

Da, quaesumus, omnipotens Deus : ut, quae divina sunt, iugiter exsequentes : donis mereamur caelestibus propinquare. Per.

Super populum

Da nobis, quaesumus, Domine, perseve/44r/rantem in tua voluntate famulatum : ut in diebus nostris : et merito et numero populus tibi serviens augeatur. Per.

Feria quarta

[Introitus] (Ps 17,48–49)

Liberator meus de gentibus iracundis : ab insurgentibus in me exaltabis me, a viro iniquo eripies me, Domine. *Ps. (ibid., 2–3)* Diligam te, Domine, virtus mea, Dominus firmamentum meum et refugium meum et liberator meus.

Oratio

Sanctificato hoc ieiunio, Deus, tuorum corda fidelium miserator illustra, et, quibus devotionis praestas affectum : praebe supplicantibus pium benignus auditum. Per.

Lectio libri Levitici (Lv 19,1.2.11–19.25)

In diebus illis. Locutus est Dominus ad Moysen, dicens. Ego Dominus, Deus vester. Non facietis furtum : non mentiemini : nec decipiat unusquisque proximum suum. Non periurabis in nomine meo : nec pollues nomen Dei tui : ego Dominus. Non facies calumniam proximo tuo : nec vi opprimes eum. Non morabitur opus mercennarii tui apud te usque mane. Non maledices surdo : nec coram caeco pones offendiculum : sed timebis Dominum, Deum tuum : quia ego sum Dominus. Non facies, quod iniquum est : nec iniuste iudicabis. Nec consideres personam pauperis : nec honores vultum potentis. Iuste iudica proximo tuo : non eris criminator : et susurro in populo. Non stabis contra sanguinem proximi tui : ego Dominus. Non oderis fratrem tuum in corde tuo : sed publice argue eum : ne habeas super illo peccatum. Nec quaeras ultionem : nec memor eris iniuriae civium tuorum. Diliges amicum tuum, sicut te ipsum : ego Dominus : leges meas custodite. Ego enim sum Dominus, Deus vester.

Graduale (Ps 29,2 et 3–4)

Exaltabo te, Domine, quoniam suscepisti me, nec delectasti inimicos meos super me. *V.* Domine, Deus meus, clamavi ad te, et sanasti me : Domine, abstraxisti ab inferis animam meam, salvasti me a descendentibus in lacum.

Secundum Ioannem (J 10,22–38)

In illo tempore. Facta sunt Encaenia Hierosolymis : et hiems erat. Et ambulabat Iesus in templo : in porticu Salomonis. Circumdederunt ergo eum Iudaei : et dicebant ei. Quousque animam nostram tollis? Si tu es Christus : dic nobis palam. Respondit eis Iesus. Loquor vobis : et non creditis. Opera, quae ego facio in nomine Patris mei, haec testimonium perhibent de me. Sed vos non creditis : quia non estis ex ovibus meis. Oves meae vocem meam audiunt. Et ego cognosco eas : et sequuntur me : et ego vitam aeternam do eis. Et non peribunt in aeternum : et non rapiet eas quisquam

de manu mea. Pater meus quod dedit mihi, maius omnibus est : et nemo potest rapere de manu Patris mei. Ego et Pater unum sumus. Sustulerunt lapides Iudaei : ut lapidarent eum. Respondit eis Iesus. Multa bona opera ostendi vobis ex Patre meo : propter quod eorum opus me lapidatis[?] Responderunt ei Iudaei. De bono opere non lapidamus te : sed de blasphemia. Et quia tu, homo cum sis : facis te ipsum Deum. Respondit eis Iesus. Nonne scriptum est in lege vestra : quia, **[44v]** ego dixi, dii estis? Si illos dixit deos : ad quos sermo Dei factus est : et non potest solvi Scriptura : quem Pater sanctificavit et misit in mundum : vos dicitis : quia, blasphemas : quia dixi, Filius Dei sum? Si non facio opera Patris mei : nolite credere mihi. Si autem facio : et, si mihi non vultis credere : operibus credite. Ut cognoscatis et credatis : quia in me est Pater : et ego in Patre.

Offertorium (Ps 58,2)

Eripe me de inimicis meis, Deus meus : et ab insurgentibus in me libera me, Domine.

Secreta

Annue, misericors Deus : ut hostias placationis et laudis sincero tibi deferamus obsequio. Per.

Communio (Ps 25,6–7)

Lavabo inter innocentes manus meas, et circuibo altare tuum, Domine : ut audiam vocem laudis tuae, et enarrem universa mirabilia tua.

Complenda

Caelestis doni benedictione percepta : supplices te, Deus omnipotens, deprecamur : ut hoc idem nobis et sacramenti causa sit et salutis. Per Dominum.

Super populum

Adesto, ‹Domine›, supplicationibus nostris, omnipotens Deus : et, quibus fiduciam sperandae pietatis indulges : consuetae misericordiae tribue benignus effectum. Per.

Feria quinta

[Introitus] (Dn 3,31.29.30.43.42)

Omnia, quae fecisti nobis, Domine, in vero iudicio fecisti : quia peccavimus tibi : et mandatis tuis non oboedivimus : sed da gloriam nomini tuo, et fac nobiscum secun-

dum multitudinem misericordiae tuae. *Ps. (Ps 47,2)* Magnus Dominus et laudabilis nimis in civitate Dei nostri, in monte sancto eius.

Oratio

Praesta, quaesumus, omnipotens Deus : ut dignitas condicionis humanae per immoderantiam sauciata : medicinalis parsimoniae studio reformetur. Per Dominum.

Lectio Danielis prophetae (Dn 3,25.34–45)

In diebus illis. Oravit Daniel ad Dominum, dicens. Domine Deus : ne despicias populum tuum propter nomen tuum : et ne dissipes testamentum tuum : neque auferas misericordiam tuam a nobis : propter Abraham, dilectum tuum : et Isaac, servum tuum : et Israel, sanctum tuum : quibus locutus es, pollicens : quod multiplicares semen eorum, sicut stellas caeli : et sicut arenam, quae est in litore maris. Quia, Domine, imminuti sumus : plus quam omnes gentes : sumusque humiles in universa terra hodie propter peccata nostra : et non est in tempore hoc princeps : neque propheta : et dux : neque holocaustum : neque sacrificium : neque oblatio : neque incensum : neque locus primitiarum coram te : ut possimus invenire misericordiam : sed in animo contrito : et spiritu humilitatis suscipiamur. Sicut in holocausto arietum et taurorum : et, sicut in milibus agnorum pinguium : sic fiat sacrificium nostrum : in conspectu tuo hodie : ut placeat tibi : quoniam non est confusio confidentibus in te. Et nunc sequimur in toto corde : et timemus te : et quaerimus faciem tuam, ne confundas nos : sed fac nobiscum iuxta mansuetudinem tuam : et secundum multitudinem misericordiae tuae. Et erue nos in mirabilibus tuis : et da gloriam nomini tuo, Domine. Et **/45^{r}/** confundantur omnes, qui ostendunt servis tuis mala. Confundantur in omni potentia tua : et robur eorum conteratur. Et sciant, quia tu es Dominus : Deus solus : et gloriosus super omnem terram. Domine, Deus noster.

Graduale (Ps 95,8–9 et 28,9)

Tollite hostias, et introite in atria eius, adorate Dominum in aula sancta eius. *V.* Revelavit Dominus condensa, et in templo eius omnes dicent gloriam.

Secundum Lucam (L 7,36–50)

In illo tempore. Rogabat Iesum quidam pharisaeus : ut manducaret cum illo. Et ingressus domum pharisaei : discubuit. Et ecce, mulier, quae erat in civitate peccatrix : ut cognovit, quod accubuisset in domo pharisaei : attulit alabastrum unguenti : et, stans retro secus pedes eius : lacrimis coepit rigare pedes eius : et capillis capitis sui tergebat : et osculabatur pedes eius : et unguento ungebat. Videns autem pharisaeus, qui vocaverat eum : ait intra se : dicens. Hic, si esset propheta : sciret utique, quae et qualis est mulier, quae tangit eum : quia peccatrix est. Et, respondens Iesus : dixit ad

illum. Simon : habeo aliquid tibi dicere. At ille ait. Magister, dic. Duo debitores erant cuidam feneratori : unus debebat denarios quingentos : et alius quinquaginta. Non habentibus autem illis, unde redderent : donavit utrisque. Quis ergo eum plus diligit? Respondens Simon, dixit. Aestimo : quia is, cui plus donavit. At ille dixit ei. Recte iudicasti. Et, conversus ad mulierem : dixit Simoni. Vides hanc mulierem? Intravi in domum tuam : aquam pedibus meis non dedisti : haec autem lacrimis rigavit pedes meos : et capillis suis tersit. Osculum mihi non dedisti : haec autem, ex quo intravi : non cessavit osculari pedes meos. Oleo caput meum non unxisti : haec autem unguento unxit pedes meos. Propter quod dico tibi : remittuntur ei peccata multa : quoniam dilexit multum. Cui autem minus dimittitur : minus diligit. Dixit autem ad illam. Remittuntur tibi peccata. Et coeperunt, qui simul accumbebant, dicere intra se. Quis est hic : qui etiam peccata dimittit? Dixit autem ad mulierem. Fides tua te salvam fecit : vade in pace.

Offertorium (Ps 136,1)

Super flumina Babylonis, illic sedimus, et flevimus, dum recordaremur tui, Sion.

Secretum

Domine, Deus noster : qui in his potius creaturis, quas ad fragilitatis nostrae subsidium condidisti : tuo quoque nomini munera iussisti : et dicanda constituisti : tribue, quaesumus : ut vitae nobis praesentis auxilium : et aeternitatis efficiant sacramentum. Per.

Communio (Ps 118,49–50)

Memento verbi tui servo tuo, Domine, in quo mihi spem dedisti, haec me consolata est in humilitate mea.

Complenda

Quod ore sumpsimus, Domine, pura mente capiamus : ut de munere temporali fiat nobis remedium sempiternum. Per.

Super populum

Esto, Domine, quaesumus, propitius plebi tuae : ut, quae tibi non placent, respuens : tuorum potius **[45v]** repleatur delectationibus mandatorum. Per.

Feria sexta

[Introitus] (Ps 30,10.16.18)

Miserere mihi, Domine, quoniam tribulor, libera me, et eripe me de manibus inimicorum meorum et a persequentibus me, Domine, non confundar, quoniam invocavi te. *Ps. (ibid., 2)* In te, Domine, speravi, non confundar …

Oratio

Cordibus nostris, quaesumus, Domine, gratiam tuam benignus infunde : ut, peccata nostra castigatione voluntaria cohibentes : temporaliter potius maceremur : quam suppliciis deputemur aeternis. Per Dominum.

Lectio Ieremiae prophetae (Jr 17,13–18)

In diebus illis. Dixit Ieremias. Domine : omnes, qui te derelinquunt, confundentur. Recedentes a te : in terra scribentur : quoniam dereliquerunt venam aquarum viventium, Dominum. Sana me, Domine, et sanabor : salvum me fac, et salvus ero : quoniam laus mea tu es. Ecce, ipsi dicunt ad me. Ubi est verbum Domini? Veniat. Et ego non sum turbatus : te, pastorem sequens : et diem hominis non desideravi. Tu scis, quod egressum est de labiis meis : rectum in conspectu tuo fuit. Non sis mihi tu formidinis, spes mea in die afflictionis. Confundantur, qui me persequuntur : et non confundar ego. Paveant illi : et non paveam ego. Induc super eos diem afflictionis : et duplici contritione contere eos, Domine, Deus noster.

Graduale (Ps 34,20 et 22)

Pacifice loquebantur mihi inimici mei, et in ira molesti erant mihi. *V.* Vidisti, Domine, Deus meus, ne sileas, ne discedas a me.

Secundum Ioannem (J 11,47–54)

In illo tempore. Collegerunt pontifices et pharisaei concilium : et dicebant. Quid facimus : quia hic homo multa signa facit? Si dimittimus eum sic : omnes credent in eum. Et venient Romani : et tollent nostrum locum et gentem. Unus autem ex ipsis, Caiphas nomine : cum esset pontifex anni illius : dixit eis. Vos nescitis quicquam : nec cogitatis : quia expedit vobis : ut unus moriatur homo pro populo : et non tota gens pereat. Hoc autem a semet ipso non dixit : sed, cum esset pontifex anni illius, prophetavit : quia Iesus moriturus erat pro gente. Et non pro gente tantum : sed, ut filios Dei, qui erant dispersi : congregaret in unum. Ab illo ergo die cogitaverunt interficere eum. Iesus ergo iam non palam ambulabat apud Iudaeos : sed abiit in regionem iuxta desertum : in civitatem, quae dicitur Ephrem. Et ibi morabatur cum discipulis suis.

Offertorium (Ps 118,12.121.42)

Benedictus es, Domine, doce me iustificationes tuas : et non tradas calumniantibus me superbis, et respondebo exprobrantibus mihi verbum.

Secreta

Praesta nobis, omnipotens et misericors Deus : ut digne semper tuis servire altaribus mereamur : et eorum perpetua participatione salvari. Per.

Communio (Ps 26,12)

Ne tradideris me, Domine, in animas persequentium me : quia insurrexerunt in me testes iniqui : et mentita est iniquitas sibi.

Complenda

Sumpti nos sacrificii, Domine, perpetua tuitio non derelinquat : **/46r/** et noxia semper a nobis cuncta depellat. Per Dominum.

Super populum

Concede, quaesumus, omnipotens Deus : ut, qui protectionis tuae gratiam quaerimus : liberati a malis omnibus secura tibi mente serviamus. Per Dominum.

Sabbato

Introitus (Ps 42,1–2)

Iudica me, Deus, et discerne causam meam de gente non sancta, ab homine iniquo et doloso eripe me, quia tu es Deus meus et fortitudo mea. *Ps. (ibid., 3)* Emitte lucem tuam et veritatem tuam, ipsa me deduxerunt et adduxerunt in montem sanctum tuum et in tabernacula tua.

Oratio

Proficiat, quaesumus, Domine, plebs tibi dicata piae petitionis affectu : ut, sacris actionibus erudita : quanto maiestati tuae sit gratior : tanto donis potioribus augeatur. Per.

Lectio Ieremiae prophetae (Jr 18,18–23)

In diebus illis. Dixerunt impii Iudaei adinvicem. Venite, et cogitemus contra iustum cogitationes. Non enim peribit lex a sacerdote : neque consilium a sapiente : nec sermo a propheta. Venite, et percutiamus eum lingua : et non attendamus ad universos

sermones eius. Attende, Domine, ad me : et audi voces adversariorum meorum. Numquid redditur pro bono malum : quia foderunt foveam animae meae? Recordare, quod steterim in conspectu tuo : ut loquerer pro eis bonum : et averterem indignationem tuam ab eis. Propterea da filios eorum in famem : et deduc eos in manus gladii. Fiant uxores eorum absque liberis : et viduae : et viri earum interficiantur morte. Iuvenes eorum confodiantur gladio in proelio : audiatur clamor de domibus eorum. Adduces enim super eos latronem repente : quia foderunt foveam, ut caperent me : et laqueos absconderunt pedibus meis. Tu autem, Domine, scis omne consilium eorum adversum me in mortem : ne propitieris iniquitati eorum : et peccatum eorum a facie tua non deleatur. Fiant corruentes in conspectu tuo : in tempore furoris tui : Domine, Deus noster.

Graduale (Ps 142,9.10 et 17,48–49)

Eripe me, Domine, de inimicis meis, doce me facere voluntatem tuam. *V*. Liberator meus, Domine, de gentibus iracundis, ab insurgentibus in me exaltabis me, a viro iniquo eripe me.

Secundum Ioannem (J 17,1–26)

In illo tempore. Sublevatis oculis Iesus in caelum, dixit. Pater, venit hora : clarifica Filium tuum : ut Filius tuus clarificet te. Sicut dedisti ei potestatem omnis carnis : ut omne, quod dedisti ei : det eis vitam aeternam. Haec est autem vita aeterna : ut cognoscant te, solum et verum Deum : et, quem misisti, Iesum Christum. Ego te clarificavi super terram : opus consummavi, quod dedisti mihi : ut faciam. Et nunc clarifica me, Pater, apud temet ipsum claritate : quam habui, priusquam mundus esset apud te. Manifestavi nomen tuum hominibus : quos dedisti mihi de mundo. Tui erant : et mihi eos dedisti : et sermonem meum servaverunt. Nunc cognoverunt : quia omnia, quae dedisti mihi : abs te sunt : quia verba, quae dedisti mihi, dedi eis : et ipsi acceperunt : et cognoverunt vere : quia a te exivi : et crediderunt, quia tu me misisti. Ego pro eis rogo : non pro **[46v]** mundo rogo : sed pro his, quos dedisti mihi : quia tui sunt. Et mea omnia tua sunt : et tua mea sunt : et clarificatus sum in eis. Et iam non sum in mundo : et hi in mundo sunt : et ego ad te venio. Et, respiciens Iesus in discipulos suos : dixit. Pater sancte : serva eos in nomine meo, quos dedisti mihi : ut sint unum, sicut et nos. Cum essem cum eis : ego servabam eos in nomine tuo. Quos dedisti mihi, custodivi : et nemo ex eis periit : nisi filius perditionis : ut Scriptura impleatur. Nunc autem [ad te] venio : et haec loquor in mundo : ut habeant gaudium meum impletum in semet ipsis. Ego dedi eis sermonem tuum : et mundus eos odio habuit : quia non sunt de mundo : sicut et ego non sum de mundo. Non rogo, ut tollas eos de mundo : sed ut serves eos a malo. De mundo non sunt : sicut et ego non sum de mundo. Sanctifica eos in veritate : sermo tuus veritas est. Sicut tu me misisti in mun-

dum : et ego misi eos in mundum. Et pro eis sanctifico me ipsum : ut sint et ipsi sanctificati in veritate. Non pro his rogo tantum : sed pro his, qui credituri sunt in me per verbum ipsorum : ut omnes unum sint : sicut tu, Pater, in me : et ego in te : et ut ipsi in nobis unum sint : et mundus credat : quia tu me misisti. Et ego claritatem, quam dedisti mihi : dedi eis : ut sint unum, sicut et nos unum sumus. Ego in eis : et tu in me : ut sint consummati in unum : et cognoscat mundus, quia tu me misisti : et dilexisti eos, sicut me dilexisti. Pater : quos dedisti mihi : volo, ut, ubi ego sum : et illi sint mecum : ut videant claritatem meam, quam dedisti mihi : quia dilexisti me ante constitutionem mundi. Pater iuste : mundus te non cognovit : ego autem cognovi te. Et hi cognoverunt, quia tu me misisti : et notum feci eis nomen tuum : et notum faciam : ut dilectio, qua dilexisti me, in ipsis sit : et ego in ipsis.

Offertorium (Ps 9,2; 118,17.107)

Confitebor tibi, Domine, in toto corde meo : retribue servo tuo, ut vivam et custodiam sermones tuos : vivifica me secundum verbum tuum, Domine.

Secreta

A cunctis nos, quaesumus, Domine, reatibus et periculis propitiatus absolve : quos tanti mysterii tribuis esse participes. Per.

Communio (Ps 26,12)

Ne tradideris me, Domine, in animas persequentium me : quia insurrexerunt in me testes iniqui et mentita est iniquitas sibi.

Complenda

Divini muneris largitate satiati, quaesumus, Domine, Deus noster : ut huius semper participatione vivamus. Per Dominum.

Super populum

Tueatur, quaesumus, Domine, dextera tua populum tuum deprecantem : et purificatum dignanter erudiat : ut consolatione praesenti ad futura bona proficiat. Per Dominum nostrum.

Ordo in die Ramispalmarum

Hora tertia conveniant omnes clerici in ecclesia, induti sollemniter vestibus sacris. Et sacerdos aspergat aquam benedictam, incipiendo antiphonam Asperges me. *Versiculus:* Ostende nobis Domine misericordiam. **/47r/**

Oratio

Visita, quaesumus, Domine, plebem tuam : et sacris dedicata corda mysteriis : pietate tuere pervigili : ut remedia salutis aeternae, quae, te inspirante, suscepit : te protegente, custodiat. Per Dominum.

Tunc exeuntes de choro cum plena processione ad locum praeordinatum, cantantes responsorium Ingressus Pilatus cum. *Quo finito, cum repetitione mox incipit responsorium* Circumdederunt me *cum suo versu, et repetitur responsorium. Quibus finitis, ante missam dicitur versiculus* Ne perdas cum impiis, Deus, animam meam. *[R.]* Et cum viris sanguinum vitam meam.

Oratio

Adiuva, Domine, fragilitatem plebis tuae : ut ad votivum magnae festivitatis officium : intercedente beata Dei Genitrice, Maria : et corporaliter gubernata recurrat : et ad perpetuam gloriam devota mente perveniat. Per eundem Christum, Dominum nostrum.

His expletis, sequitur salutatio a sacerdote, dicens: Dominus vobiscum. Oremus. *[Oratio.]*

Deus, qui hodierna die, ad insinuandum humilitatis exemplum, super asinam sedere : et a turbis rex appellari voluisti : respice ad devotam populi tui humilitatem : ut, quicumque palmis et ceteris frondibus, laudi tuae dedicatis : in memoriam huius venerandae festivitatis devotus occurrerit : tibi, iudici venienti cum palma victoriae : et fructu bonorum operum securus occurrat. Qui vivis et regnas.

Lectio libri Exodi (Ex 15,27–16,10)

In diebus illis. Venerunt filii Israel in Elim : ubi erant duodecim fontes aquarum : et septuaginta palmae : et castrametati sunt iuxta aquas. Profectique sunt de Elim : et venit omnis multitudo filiorum Israel in desertum Sin : quod est inter Elim et Sinai : quintodecimo die mensis secundi : postquam egressi sunt de terra Aegypti. Et murmuravit omnis congregatio filiorum Israel : contra Moysen et Aaron in solitudine. Dixeruntque ad eos filii Israel. Utinam mortui essemus per manum Domini in terra Aegypti : quando sedebamus super ollas carnium : et comedebamus in saturitate. Cur induxistis nos in desertum istud : ut occideretis omnem multitudinem hanc fame? Dixit autem Dominus ad Moysen. Ecce, ego pluam vobis panes de caelo. Egrediatur

populus : et colligat, quae sufficiunt per singulos dies : ut tentem eos : utrum ambulent in lege mea : an non. Die autem sexta parent, quod inferant : et sit duplum, quam colligere solebant per singulos dies. Dixeruntque Moyses et Aaron ad omnes filios Israel : Vespere scietis : quod Dominus eduxerit vos de terra Aegypti : et mane videbitis gloriam eius. Audivit enim murmur vestrum contra Dominum. Nos enim quid sumus : quia mussitastis contra nos? Et ait Moyses. Dabit vobis Dominus vespere carnes comedere : et mane panes in saturitate : eo quod audierit murmurationes vestras : quibus murmurati estis contra eum. Nos vero quid sumus? Non contra nos est murmur vestrum : sed contra Dominum. Dixitque Moyses ad Aaron. Dic universae congregationi filiorum Israel. Accedite **[47v]** coram Domino : audivit enim murmur vestrum. Cumque loqueretur Aaron ad omnem coetum filiorum Israel : respexerunt ad solitudinem : et ecce, gloria Domini apparuit in nube.

Sequitur a cantore: Collegerunt pontifices et pharisaei consilium. *Evangelium:* Cum appropinquasset Iesus. *Require dominica prima in Adventu Domini. Antiphona:* Ante sex dies sollemnis Paschae.

Sequitur exorcismus florum et frondium.

Exorcizo te, creatura florum et frondium : in no ✠ mine Domini nostri, Iesu Christi, Filii Dei : omnis virtus inimici : omnisque incursio daemonum, eradicare : et explantare ab hac creatura Dei : et, ut hanc gerentes : et ad gratiam Dei festinantes : non inquietare : non illudere praesumas, interdico tibi. Per eum, qui venturus est iudicare.

Sequitur: Dominus vobiscum. Et cum spiritu. Oremus.

Bene ✠ dic, Domine, quaesumus, hos palmarum et arborum ramos : et praesta : ut, quod populus tuus pia veneratione hodierna die corporaliter agit : hoc spiritaliter suprema devotione perficiat : de hoste victoriam reportando : et opus misericordiae summopere diligendo : humiliter etiam deprecamur : ut praedictarum arborum germina : ita san ✠ ctificare digneris : ut loca, ad quae portata fuerint : sanctificata efficiantur : quo iniquitas omnis seu illusio daemonum abscedat : et tua nos semper dextera protegere dignetur. Per.

Antiphona: Cum audisset populus.

Oratio

Deus, cuius Filius : pro salute humani generis descendit de caelis ad terras : et, appropinquante passionis suae hora : Hierosolymam in asino venire : et a turbis rex appellari ac laudari voluit : bene ✠ dicere dignare hos palmarum ceterarumque frondium ramos : ut omnes, qui eos laturi sunt : ita bene ✠ dictionis tuae dono repleantur : ut

hic et in futuro cum palma victoriae : et fructu bonorum operum valeant apparere. Per eundem.

Oratio

Deus, qui per olivae ramum pacem terris columbam nuntiare iussisti : praesta, quaesumus : ut hos palmarum vel aliarum arborum ramos tua caelesti bene ✠ dictione sanctifices : ut cuncto populo proficiant ad salutem. Per Dominum.

Oremus.

Omnipotens, sempiterne Deus : qui Dominum nostrum, Iesum Christum : hodierna die super pullum asinae sedere fecisti : et populorum turbas vestimenta vel ramos arborum in via sternere : et hosanna decantare in laudem ipsius docuisti : da, quaesumus, ut illorum innocentiam imitari possimus : et eorum meritum consequi mereamur. Per eundem.

Oremus.

Deus, qui Filium tuum Unigenitum pro redemptione nostra dignatus es mittere in mundum : ut populum tuum ab initio in profundum peccati dimersum : a morte revocares ad vitam : et, chirographo letali deleto : sanguine Filii tui regnum gentibus invo/**48**[r]/cares. Deus, qui dispersa congregas : et congregata conservas : qui populis obviam Christo ramos palmarum portantibus benedixisti : bene ✠ dic etiam et hos ramos palmae : et arborum : quos famuli tui ad nominis tui benedictionem fideliter suscipiunt : ut, in quocumque loco introducti fuerint : bene ✠ dictionem tuam consequantur : ut, omni adversa valetudine effugata : dextera tua protegat, quos redemit. Per eundem Dominum nostrum, Iesum Christum, Filium tuum. Qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti, Deus.

[Benedictio florum et frondium]

Per omnia saecula saeculorum. *[R.]* Amen. Dominus vobiscum. *[R.]* Et cum spiritu tuo. Sursum corda. *[R.]* Habemus ad Dominum. Gratias agamus Domino, Deo nostro. *[R.]* Dignum et iustum est. Vere dignum et iustum est. Aequum et salutare. Nos tibi semper et ubique gratias agere. Domine, sancte Pater, omnipotens, aeterne Deus. Mundi conditor : omniumque creaturarum dispensator mirabilis. Deus, qui inter ipsa mundi primordia : cum ex nihilo cuncta condideras : ligna quoque fructifera : et diversa usui congrua : terram producere iussisti : ac post maledictum interdictae arboris universa nobis per oboedientiam Unigeniti Filii tui : in benedictionem convertisti. Bene ✠ dic etiam hos multigenarum arborum ramos : inter quas arbor olivae : pinguedine cuncta praecellit. Per quam etiam, cum mundi crimina diluvio quondam expiarentur effuso : columba ramum eiusdem deferens : pacem terris redditam nuntia-

vit : necnon et innocens turba, Spiritu Sancto afflata : Unigenito tuo, Domino nostro, Iesu Christo : pro totius mundi salute passuro obviam currens : palmarum et huius arboris ramos abscidens : ac vestigiis eius substernens : iam, quasi triumphatorem, devicto mortis principe, ostendebat. Te igitur, Domine, suppliciter deprecamur : ut, qui annua devotione eiusdem Redemptoris nostri sacratissimam passionem praevenire nitimur : ipso adiuvante, palmam victoriae tenentes : atque oleo misericordiae intrinsecus refulgentes : in eius sancta resurrectione praemium vitae et immortalitatis coronam accipere mereamur. Per eundem.

Tunc aspergentur rami et flores aqua benedicta, et dicitur antiphona Fulgentibus palmis prosternimus. *Tunc dividantur rami palmarum et frondium populis.*

Deinde dicitur oratio.

Omnipotens, sempiterne Deus : qui Christi, Filii tui beata passione nos reparas : conserva in nobis opera misericordiae tuae : ut in huius celebritate mysterii devotione perpetua vivamus. Per eundem.

In redeundo incipiat cantor antiphonam Cum appropinquaret Iesus Hierosolymam. *Postea incipiant pueri hymnum* Gloria laus et honor tibi sit rex. *Tunc proiciant ramos palmarum ante crucem, cantando:* Pueri Hebraeorum, tollentes **[48v]** ramos olivarum. *Chorus:* Obviaverunt Domino, clamantes et dicentes: hosanna in excelsis. *Deinde proiciant vestimenta sua, cantando:* Pueri Hebraeorum vestimenta prosternebant in via. *Chorus dicat:* Et clamabant, dicentes: hosanna Filio David, benedictus, qui venit in nomine Domini. *Qua finita, sequitur a sacerdote:* Scriptum est enim: percutiam pastorem. *Chorus:* Et dispergentur oves gregis : postquam autem surrexero, praecedam vos in Galilaeam : ibi me videbitis, dicit Dominus. *Qua finita, omnes prosternant se, crucem salutando, et interim cantetur ista antiphona:* Coeperunt omnes turbae.

Deinde sequitur oratio.

Auge fidem in te sperantium, Deus : et supplicum preces clementer exaudi : ut, sicut in figura Ecclesiae multiplicasti Noe, egredientem de arca : et Moysen, exeuntem de Aegypto cum filiis Israel : ita et nos cum bonorum operum fructibus occurramus obviam Christo : et per ipsum in gaudium introeamus aeternum. Per eundem.

Intrantibus cimiterium, incipiatur responsorium Ingrediente Domino. *V.* Cumque audisset.

Et, sic cantantes, perveniant ad portam ecclesiae, et ibi dicitur oratio.

Deus, qui miro ordine dispositionis : ex rebus etiam insensibilibus : dispensationem nostrae salutis ostendere voluisti : da, quaesumus : ut devota tuorum corda fidelium salubriter intelligant : quid mystice designetur in facto : quod hodie caelesti lumine afflata : Redemptori obviam procedens : palmarum atque olivarum ramos : vestigiis

eius turba substravit. Palmarum igitur rami de mortis principe triumphos exspectant : surculi vero olivarum : spiritualem unctionem advenisse clamant. Intellexit enim iam tunc illa hominum multitudo beata praefigurari : quia Redemptor noster, rebus humanis condolens : pro totius mundi vita cum mortis principe citius esset pugnaturus : ac, moriendo, triumphaturus : et ideo, talia obsequens, administravit : quae in illo et triumphos victoriae et misericordiae pinguedinem declararent. Quod nos quoque, plena fide et factum et significatum retinentes : te, Domine, sancte Pater, omnipotens, aeterne Deus. Per eundem Dominum nostrum, Iesum Christum, Filium tuum : suppliciter exoramus : ut in ipso atque per ipsum, cuius nos membra fieri voluisti : de mortis imperio victoriam reportantes : ipsius gloriosae resurrectionis participes esse mereamur. Qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti, Deus.

Intrante clero, incipiatur antiphona Turba multa. *Ps.* Benedictus Dominus Deus Israel quia *sine* Gloria.

Ante altare

Adiuva nos, Deus, salutaris noster : et, ad beneficia recolenda : quibus nos instaurare dignatus es : tribue venire gaudentes. Per Christum, Dominum nostrum.

IN DIE SANCTO AD MISSAM

Introitus (Ps 21,20.22)

/49r/ Domine, ne longe facias auxilium tuum a me : ad defensionem meam aspice, libera me de ore leonis, et a cornibus unicornium humilitatem meam. *Ps. (ibid., 2)* Deus, Deus meus, respice in me, quare me dereliquisti, longe a salute mea …

Oratio

Omnipotens, sempiterne Deus, qui humano generi, ad imitandum humilitatis exemplum : Salvatorem nostrum carnem sumere et crucem subire fecisti : concede propitius : ut et patientiae ipsius habere documenta : et resurrectionis consortia mereamur. Per eundem Dominum.

Ad Philippenses (Ph 2,5–11)

Fratres. Hoc enim sentite in vobis : quod et in Christo Iesu. Qui, cum in forma Dei esset : non rapinam arbitratus est esse se aequalem Deo : sed semet ipsum exinanivit, formam servi accipiens : in similitudinem hominum factus : et habitu inventus, ut homo. Humiliavit semet ipsum : factus est oboediens usque ad mortem : mortem autem crucis. Propter quod et Deus exaltavit illum : et donavit illi nomen : quod est super omne nomen : ut in nomine Iesu omne genu flectatur : caelestium : terrestrium : et

infernorum. Et omnis lingua confiteatur : quia Dominus Iesus Christus in gloria est Dei Patris.

Graduale (Ps 72,24 et 1–3)

Tenuisti manum dexteram meam : et in voluntate tua deduxisti me : et cum gloria assumpsisti me. *V*. Quam bonus Israel Deus rectis corde, mei autem paene moti sunt pedes, paene effusi sunt gressus mei, quia zelavi in peccatoribus, pacem peccatorum videns.

Tractus (Ps 21,2–9.18.19.22.24.32)

Deus, Deus meus, respice in me, quare me dereliquisti. *V*. Longe a salute mea verba delictorum meorum. *V*. Deus meus, clamabo per diem, nec exaudies : et nocte, et non ad insipientiam mihi. *V*. Tu autem in sancto habitas, laus Israel. *V*. In te speraverunt patres nostri : speraverunt, et liberasti eos. *V*. Ad te clamaverunt, et salvi facti sunt, in te speraverunt, et non sunt confusi. *V*. Ego autem sum vermis, et non homo, opprobrium hominum et abiectio plebis. *V*. Omnes, qui videbant me, aspernabantur me : locuti sunt labiis, et moverunt caput. *V*. Speravit in Domino, eripiat eum : salvum faciat eum, quoniam vult eum. *V*. Ipsi vero consideraverunt, et inspexerunt me : diviserunt sibi vestimenta mea, et super vestem meam miserunt sortem. *V*. Libera me de ore leonis, et a cornibus unicornium humilitatem meam. *V*. Qui timetis Dominum, laudate eum, universum semen Iacob, magnificate eum. *V*. Annuntiabitur Domino generatio ventura, et annuntiabunt caeli iustitiam eius. *V*. Populo, qui nascetur, quem fecit Dominus.

Hic non dicitur Dominus vobiscum, *sed incipitur absolute:* Passio Domini nostri Iesu Christi secundum Matthaeum *(Mt 26,2–27,66)*

In illo tempore. Dixit Iesus discipulis suis. Scitis, quia post biduum Pascha fiet : et Filius hominis tradetur, ut crucifigatur. Tunc con**[49v]**gregati sunt principes sacerdotum : et seniores populi : in atrium principis sacerdotum : qui dicebatur Caiphas : et consilium fecerunt : ut Iesum dolo tenerent et occiderent. Dicebant autem. Non in die festo. Ne forte tumultus fieret in populo. Cum autem esset Iesus in Bethania : in domo Simonis leprosi : accessit ad eum mulier, habens alabastrum unguenti pretiosi : et effudit super caput ipsius recumbentis. Videntes autem discipuli : indignati sunt : dicentes. Ut quid perditio haec? Potuit enim istud venundari multo : et dari pauperibus. Sciens autem Iesus : ait illis. Quid molesti estis huic mulieri? Opus enim bonum operata est in me. Nam semper pauperes habetis vobiscum : me autem non semper habebitis. Mittens enim haec mulier unguentum hoc in corpus meum : ad sepeliendum me fecit. Amen, dico vobis : ubicumque praedicatum fuerit hoc evangelium, in toto mundo dicetur : et quod haec fecit, in memoriam eius. Tunc abiit unus de duodecim :

qui dicitur Iudas Scarioth : ad principes sacerdotum : et ait illis. Quid vultis mihi dare : et ego vobis eum tradam? At illi constituerunt ei triginta argenteos. Et exinde quaerebat opportunitatem : ut eum traderet. Prima autem die azymorum : accesserunt discipuli ad Iesum, dicentes. Ubi vis, paremus tibi, comedere pascha? At Iesus dixit. Ite in civitatem ad quendam : et dicite ei. Magister dicit. Tempus meum prope est : apud te facio pascha cum discipulis meis. Et fecerunt discipuli, sicut constituit illis Iesus : et paraverunt pascha. Vespere autem facto, discumbebat cum duodecim discipulis suis : et, edentibus illis, dixit. Amen, dico vobis : quia unus vestrum me traditurus est. Et, contristati valde : coeperunt singuli dicere. Numquid ego sum, Domine? At ille, respondens, ait. Qui intingit mecum manum in parapside : hic me tradet. Filius quidem hominis vadit : sicut scriptum est de illo. Vae autem homini illi : per quem Filius hominis tradetur. Bonum erat ei : si natus non fuisset homo ille. Respondens autem Iudas, qui tradidit eum : et dixit. Numquid ego sum, rabbi? Ait illi. Tu dixisti. Cenantibus autem eis : accepit Iesus panem, et benedixit : ac fregit : deditque discipulis suis : et ait. Accipite et comedite : hoc est corpus meum. Et, accipiens calicem : gratias egit : et dedit illis : dicens. Bibite ex hoc omnes. Hic est enim sanguis meus novi testamenti : qui pro multis effunditur in remissionem peccatorum. Dico autem vobis : non bibam amodo de hoc genimine vitis usque in diem illum : cum illud bibam vobiscum novum : in regno Patris mei. Et, hymno dicto : exierunt in montem Oliveti. Tunc dicit illis Iesus. Omnes vos scandalum patiemini in me in ista nocte. Scriptum est enim : percutiam pastorem : et dispergentur **/50^{r}/** oves gregis. Postquam autem resurrexero : praecedam vos in Galilaeam. Respondens autem Petrus : ait illi. Et, si omnes scandalizati fuerint in te : ego numquam scandalizabor. Ait illi Iesus. Amen, dico tibi : quia in hac nocte, antequam gallus cantet : ter me negabis. Ait illi Petrus. Etiam si oportuerit me mori tecum : non te negabo. Similiter et omnes discipuli dixerunt. Tunc venit Iesus cum illis in villam : quae dicitur Gethsemani : et dixit discipulis suis. Sedete hic : donec vadam illuc et orem. Et, assumpto Petro et duobus filiis Zebedaei : coepit contristari et maestus esse. Tunc ait illis. Tristis est anima mea usque ad mortem. Sustinete hic : et vigilate mecum. Et, progressus pusillum : procidit in faciem suam, orans, et dicens. Mi Pater : si possibile est : transeat a me calix iste. Verumtamen non, sicut ego volo : sed, sicut tu. Et venit ad discipulos suos : et invenit eos dormientes. Et dixit Petro. Sic non potuisti una hora vigilare mecum? Vigilate et orate : ut non intretis in tentationem. Spiritus quidem promptus est : caro autem infirma. Iterum secundo abiit, et oravit, dicens. Pater mi : si non potest hic calix transire, nisi bibam illum : fiat voluntas tua. Et venit iterum : et invenit eos dormientes. Erant enim oculi eorum gravati. Et, relictis illis : iterum abiit : et oravit tertio, eundem sermonem dicens. Tunc venit ad discipulos suos : et dicit eis. Dormite iam, et requiescite. Ecce, appropinquabit hora : et Filius hominis tradetur in manus peccatorum. Surgite, eamus. Ecce, appropinquabit, qui me tradet. Adhuc eo loquente : ec-

ce, Iudas, unus de duodecim venit : et cum eo turba multa : cum gladiis et fustibus : missi a principibus sacerdotum : et senioribus populi. Qui autem tradidit eum : dedit illis signum, dicens. Quemcumque osculatus fuero : ipse est : tenete eum. Et, confestim accedens ad Iesum, dixit. Ave, rabbi. Et osculatus est eum. Dixitque illi Iesus. Amice, ad quid venisti? Tunc accesserunt : et manus iniecerunt in Iesum : et tenuerunt eum. Et ecce, unus ex his, qui erant cum Iesu : extendens manum : exemit gladium suum : et, percutiens servum principis sacerdotum : et amputavit auriculam eius dextram. Tunc ait illi Iesus. Converte gladium tuum in locum suum. Omnes enim, qui acceperint gladium : gladio peribunt. An putas : quia non possum rogare Patrem meum : et exhibebit mihi modo plus quam duodecim legiones angelorum? Quomodo ergo implebuntur Scripturae? Quia sic oportet fieri. In illa hora dixit Iesus turbis. Tamquam ad latronem existis cum gladiis et fustibus : comprehendere me. Cottidie apud vos sedebam, docens in templo : et non me tenuistis. Hoc autem totum factum est : ut adimplerentur Scripturae prophe**[50v]**tarum. Tunc discipuli omnes, relicto eo, fugerunt. At illi, tenentes Iesum : duxerunt ad Caipham, principem sacerdotum : ubi scribae et seniores convenerant. Petrus autem sequebatur eum alonge : usque in atrium principis sacerdotum. Et, ingressus intro : sedebat cum ministris : ut videret finem. Principes autem sacerdotum et omne concilium quaerebant falsum testimonium contra Iesum : ut eum morti traderent, et non invenerunt : cum multi falsi testes accessissent. Novissime autem venerunt duo falsi testes : et dixerunt. Hic dixit. Possum destruere templum Dei : et post triduum reaedificare illud. Et, surgens princeps sacerdotum : ait illi. Nihil respondes ad ea : quae isti adversum te testificantur? Iesus autem tacebat. Et princeps sacerdotum ait illi. Adiuro te per Deum vivum : ut dicas nobis, si tu es Christus, Filius Dei. Dicit illi Iesus. Tu dixisti. Verumtamen dico vobis : amodo videbitis Filium hominis sedentem a dextris virtutis Dei : et venientem in nubibus caeli. Tunc princeps sacerdotum scidit vestimenta sua : dicens. Blasphemavit. Quid adhuc egemus testibus? Ecce, nunc audistis blasphemiam. Quid vobis videtur? At illi, respondentes : dixerunt. Reus est mortis. Tunc exspuerunt in faciem eius : et colaphis eum ceciderunt. Alii autem palmas in faciem eius dederunt : dicentes. Prophetiza nobis, Christe : quis est, qui te percussit? Petrus vero sedebat foris in atrio. Et accessit ad eum una ancilla, dicens. Et tu cum Iesu Galilaeo eras. At ille negavit coram omnibus, dicens. Nescio, quid dicis. Exeunte autem illo ianuam : vidit eum alia ancilla : et ait his, qui erant ibi. Et hic cum Iesu Nazareno erat. Et iterum negavit cum iuramento : quia, non novi hominem. Et post pusillum accesserunt, qui astabant : et dixerunt Petro. Vere et tu ex illis es. Nam et loquela tua manifestum te facit. Tunc coepit detestari et iurare : quia, non novissem hominem. Et continuo gallus cantavit. Et recordatus est Petrus verbi Iesu, quod dixerat : priusquam gallus cantet : ter me negabis. Et, egressus foras : flevit amare. Mane autem facto, consilium inierunt omnes principes sacerdotum : et seniores populi adversus Iesum : ut eum morti trade-

rent. Et, vinctum, adduxerunt eum : et tradiderunt Pontio Pilato praesidi. Tunc, videns Iudas, qui eum tradidit, quod damnatus esset : paenitentia ductus : rettulit triginta argenteos principibus sacerdotum : et senioribus, dicens. Peccavi : tradens sanguinem iustum. At illi dixerunt. Quid ad nos? Tu videris. Et, proiectis argenteis in templo : recessit : et, abiens, laqueo se suspendit. Principes autem sacerdotum, acceptis argenteis, dixerunt. Non licet mittere eos in corbonam : quia pretium sanguinis est. Consilio autem inito : emerunt ex illis agrum figuli : in sepulturam peregrinorum. Propter hoc vocatus est ager ille Haceldama : hoc est, Ager sanguinis : usque in hodiernum diem. Tunc impletum est, quod dictum est per Ieremiam pro/**51**r/phetam, dicentem. Et acceperunt triginta argenteos pretium appretiati : quem appretiaverunt a filiis Israel : et dederunt eos in agrum figuli : sicut constituit mihi Dominus. Iesus autem stetit ante praesidem. Et interrogavit eum praeses : dicens. Tu es rex Iudaeorum? Dicit ei Iesus. Tu dicis. Et, cum accusaretur a principibus sacerdotum et senioribus : nihil respondit. Tunc dicit illi Pilatus. Non audis : quanta adversum te dicunt testimonia? Et non respondit ei ad unum verbum : ita ut miraretur praeses vehementer. Per diem autem sollemnem : consueverat praeses dimittere populo : unum vinctum, quem voluissent. Habebat autem tunc unum vinctum insignem, qui dicebatur Barabbas : qui propter homicidium et seditionem missus fuerat in carcerem. Congregatis ergo illis : dixit Pilatus. Quem vultis, dimittam vobis : Barabbam : an Iesum, qui dicitur Christus? Sciebat enim, quod per invidiam tradidissent eum. Sedente autem illo pro tribunali : misit ad eum uxor eius, dicens. Nihil tibi et iusto illi : multa enim passa sum hodie per visum propter illum. Principes autem sacerdotum et seniores : persuaserunt populo : ut peterent Barabbam : Iesum vero perderent. Respondens autem praeses, ait illis. Quem vultis vobis de duobus dimitti? At illi dixerunt. Barabbam. Dicit illis Pilatus. Quid ergo faciam de Iesu : qui dicitur Christus? Dicunt omnes. Crucifigatur. Ait illis praeses. Quid enim mali fecit? At illi magis clamabant, dicentes. Crucifigatur. Videns autem Pilatus : quia nihil proficeret : sed magis tumultus fieret : accepta aqua, lavit manus suas coram populo, dicens. Innocens ego sum a sanguine iusti huius : vos videritis. Et, respondens universus populus : dixit. Sanguis eius super nos : et super filios nostros. Tunc dimisit illis Barabbam : Iesum autem, flagellatum, tradidit eis : ut crucifigeretur. Tunc milites praesidis, suscipientes Iesum in praetorio : congregaverunt ad eum universam cohortem : et, exuentes eum : chlamydem coccineam circumdederunt ei : et, plectentes coronam de spinis : posuerunt super caput eius : et harundinem in dextera eius : et, genu flexo ante eum : illudebant ei : dicentes. Ave, rex Iudaeorum. Et, exspuentes in eum : acceperunt harundinem : et percutiebant caput eius. Et, postquam illuserunt ei : exuerunt eum chlamyde : et induerunt eum vestimentis eius : et duxerunt eum, ut crucifigeretur. Et, exeuntes, invenerunt hominem Cyrenaeum : nomine Simonem. Hunc angariaverunt, ut tolleret crucem eius. Et venerunt in locum, qui dicitur Golgotha, quod est Calvariae locus. Et dederunt ei vinum,

bibere : cum felle mixtum. Et, cum gustasset : noluit bibere. Postquam autem crucifixerunt eum : diviserunt vestimenta eius, sortem mittentes : ut adimpleretur, quod dictum est per prophetam, dicentem. Diviserunt sibi vestimenta mea : et super vestem meam miserunt sortem. Et, sedentes, servabant eum. Et imposuerunt super caput eius : causam ipsius scriptam. Hic est Iesus Nazarenus : rex Iudaeorum. Tunc crucifixi sunt cum eo duo latrones : unus a dextris : et unus a sinistris. Praetereuntes autem bla**[51v]**sphemabant eum : moventes capita sua : et dicentes. Vah, qui destruis templum Dei : et in triduo reaedificas illud. Salva temet ipsum : si Filius Dei es : descende de cruce. Similiter et principes sacerdotum : illudentes cum scribis et senioribus, dicebant. Alios salvos fecit : se ipsum non potest salvum facere? Si rex Israel est : descendat nunc de cruce : et credimus ei. Confidit in Deo : liberet nunc eum, si vult. Dixit enim, quia, Filius Dei sum. Id ipsum autem et latrones, qui crucifixi erant cum eo : improperabant ei. A sexta autem hora : tenebrae factae sunt super universam terra : usque ad horam nonam. Et circa horam nonam : clamavit Iesus voce magna, dicens. Eli : Eli : lamma sabacthani? Hoc est. Deus meus. Deus meus : ut quid dereliquisti me? Quidam autem, illic stantes : et audientes, dicebant. Eliam vocat iste. Et, continuo currens unus ex eis : acceptam spongiam : implevit aceto : et imposuit harundini : et dabat ei bibere. Ceteri vero dicebant. Sine : videamus, an veniat Elias, liberans eum. Iesus autem, iterum clamans voce magna, emisit spiritum. *Flecte genua, lege* Credo in Deum. – Et ecce, velum templi scissum est in duas partes : a summo usque deorsum. Et terra mota est : et petrae scissae sunt : et monumenta aperta sunt : et multa corpora sanctorum, qui dormierant : surrexerunt. Et, exeuntes de monumentis : post resurrectionem eius, venerunt in sanctam civitatem : et apparuerunt multis. Centurio autem et, qui cum eo erant, custodientes Iesum : viso terraemotu : et his, quae fiebant, timuerunt valde : dicentes. Vere Filius Dei erat iste. Erant autem ibi mulieres multae alonge : quae secutae erant Iesum a Galilaea : ministrantes ei. Inter quas erat Maria Magdalene : et Maria Iacobi : et Ioseph mater : et mater filiorum Zebedaei. Cum autem sero factum esset : venit quidam homo dives ab Arimathia, nomine Ioseph : qui et ipse discipulus erat Iesu. Hic accessit ad Pilatum : et petiit corpus Iesu. Tunc Pilatus iussit reddi corpus. Et, accepto corpore, Ioseph : involvit illud in sindone munda : et posuit illud in monumento suo novo : quod exciderat in petra. Et advolvit saxum magnum ad ostium monumenti : et abiit. Erant autem ibi Maria Magdalene : et altera Maria : sedentes contra sepulcrum.

Genicula ad benedictionem. Muta vocem in evangelium.

Altera autem die, quae est post parasceven : convenerunt principes sacerdotum et pharisaei ad Pilatum : dicentes. Domine, recordati sumus : quia seductor ille dixit, adhuc vivens : post tres dies resurgam. Iube ergo custodiri sepulcrum : usque in diem tertium : ne forte veniant discipuli eius : et furentur eum : et dicant plebi : surrexit a

mortuis. Et erit novissimus error peior priore. Ait illis Pilatus. Habetis custodiam : ite custodi/**52**[r]/te, sicut scitis. Illi autem, abeuntes, munierunt sepulcrum. Signantes lapidem cum custodibus.

Credo *dicitur.*

Offertorium (Ps 68,21–22)

Improperium exspectavit cor meum et miseriam, et sustinui, qui simul mecum contristaretur, et non fuit : consolantem me quaesivi, et non inveni : et dederunt in escam meam fel, et in siti mea potaverunt me aceto.

Secreta

Concede, quaesumus, Domine, ut oculis tuae maiestatis munus oblatum : et gratiam nobis devotionis obtineat : et effectum beatae aeternitatis acquirat. Per Dominum.

Praefatio: Qui salutem.

Communio (Mt 26,42)

Pater, si non potest hic calix transire, nisi bibam illum, fiat voluntas tua.

Complenda

Per huius, Domine, operationem mysterii : et vitia nostra purgentur : et iusta desideria compleantur. Per Dominum nostrum.

Feria secunda

[Introitus] (Ps 34,1–2)

Iudica, Domine, nocentes me, expugna impugnantes me, apprehende arma et scutum : et exsurge in adiutorium meum, Domine, virtus salutis meae. *Ps. (ibid., 3)* Effunde frameam, et conclude adversus eos, qui me persequuntur : dic animae meae : salus tua ego sum.

Oratio

Da, quaesumus, omnipotens Deus : ut, qui in tot adversis ex nostra infirmitate deficimus : intercedente Unigeniti Filii tui passione : respiremus. Qui tecum.

Lectio Isaiae prophetae (Is 50,5–10)

In diebus illis. Dixit Isaias. Dominus Deus aperuit mihi aurem : ego autem non contradico : retrorsum non abii. Corpus meum dedi percutientibus : et genas meas vellentibus. Faciem meam non averti ab increpantibus : et conspuentibus in me. Dominus Deus auxiliator meus : et ideo non sum confusus. Posui faciem meam : ut petram durissimam : et scio, quoniam non confundar. Iuxta est, qui iustificat me : quis contradicit mihi? Stemus simul. Quis est adversarius meus? Accedat ad me. Ecce, Dominus Deus auxiliator meus. Quis est, qui condemnet me? Ecce, omnes, quasi vestimentum, conterentur : tinea comedet eos. Quis ex vobis timens Deum : audiens vocem servi sui. Quis ambulavit in tenebris : et non est lumen ei. Speret in nomine Domini : et innitatur super Domino, Deo suo.

Graduale (Ps 34,23 et 3)

Exsurge, Domine, et intende iudicium meum, Deus meus et Dominus meus, in causam meam. *V*. Effunde frameam, et conclude adversus eos, qui me persequuntur.

Secundum Ioannem (J 12,1–36)

In illo tempore. Ante sex dies Paschae : venit Iesus Bethaniam : ubi Lazarus fuerat mortuus : quem suscitavit Iesus. Fecerunt autem ei cenam ibi : et Martha ministrabat. Lazarus vero unus erat ex discumbentibus cum eo. Maria ergo accepit libram unguenti nardi pistici pretiosi : et unxit pedes Iesu : et extersit pedes eius capillis suis : et domus impleta est ex odore unguenti. Dicit ergo unus ex discipulis eius, Iudas Iscariotes : qui erat eum traditurus. Quare hoc unguentum non veniit trecentis denariis : et datum est egenis? Dixit autem hoc : non quia de egenis pertinebat ad eum : sed quia fur erat : et locu**[52v]**los habens : ea, quae mittebantur, portabat. Dixit ergo Iesus. Sinite illam : ut in diem sepulturae meae servet illud. Pauperes enim semper habetis vobiscum : me autem non semper habebitis. Cognovit ergo turba multa ex Iudaeis : quia illic esset : et venerunt non propter Iesum tantum : sed, ut Lazarum viderent : quem suscitavit a mortuis. Cogitaverunt ergo principes sacerdotum : ut Lazarum interficerent : quia multi propter illum abibant ex Iudaeis : et credebant in Iesum. In crastinum autem turba multa : quae venerat ad diem festum : cum audissent, quia venit Iesus Hierosolymam : acceperunt ramos palmarum : et processerunt obviam ei : et clamabant. Hosanna : benedictus, qui venit in nomine Domini : rex Israel. Et invenit Iesus asellum : et sedit super eum : sicut scriptum est. Noli timere, filia Sion : ecce, rex tuus venit tibi : sedens super pullum asinae. Haec non cognoverunt discipuli eius primum : sed, quando glorificatus est Iesus : tunc recordati sunt : quia haec erant scripta de eo : et haec fecerunt ei. Testimonium ergo perhibebat turba, quae erat cum eo : quando Lazarum vocavit de monumento : et suscitavit eum a mortuis. Propterea et obviam venit ei turba : quia audierunt eum fecisse hoc signum. Pharisaei ergo dixe-

runt ad semet ipsos. Videtis, quia nihil proficimus? Ecce, mundus totus post eum abiit. Erant autem gentiles quidam : ex his, qui ascenderant : ut adorarent in die festo. Hi ergo accesserunt ad Philippum : qui erat a Bethsaida Galilaeae : et rogabant eum, dicentes. Domine, volumus Iesum videre. Venit Philippus : et dicit Andreae. Andreas rursum et Philippus dixerunt Iesu. Iesus autem respondit eis : dicens. Venit hora, ut clarificetur Filius hominis. Amen, amen, dico vobis : nisi granum frumenti, cadens in terram, mortuum fuerit : ipsum solum manet : si autem mortuum fuerit, multum fructum affert. Qui amat animam suam : perdet eam : et, qui odit animam suam in hoc mundo : in vitam aeternam custodit eam. Si quis mihi ministrat, me sequatur. Et, ubi ego sum : illic et minister meus erit. Si quis mihi ministraverit : honorificabit eum Pater meus. Nunc anima mea turbata est. Et quid dicam? Pater : salvifica me ex hac hora : sed propterea veni in horam hanc. Pater : clarifica nomen tuum. Venit ergo vox de caelo : et clarificavi : et iterum clarificabo. Turba ergo, quae stabat : et audierat : dicebat tonitruum factum esse. Alii autem dicebant : angelus ei locutus est. Respondit Iesus, et dixit. Non propter me vox haec venit : sed propter vos. Nunc iudicium est mundi : nunc princeps mundi huius eicietur foras. Ego si exaltatus fuero a terra, omnia traham ad me ipsum. Hoc autem dicebat : significans, qua morte esset moriturus. Respondit ei turba. Nos audivimus ex lege : quia Christus manet in aeternum. Et quomodo tu dicis : oportet exaltari Filium hominis? **/53r/** Quis est iste Filius hominis? Dixit ergo eis Iesus. Adhuc modicum lumen in vobis est. Ambulate, dum lucem habetis : ut non tenebrae vos comprehendant. Et, qui ambulat in tenebris : nescit, quo vadat. Dum lucem habetis, credite in lucem : ut filii lucis sitis. Haec locutus est Iesus : et abiit : et abscondit se ab eis.

Offertorium (Ps 142,9–10)

Eripe me de inimicis meis, Domine, ad te confugi, doce me facere voluntatem tuam, quia Deus meus es tu.

Secreta

Haec sacrificia nos, omnipotens Deus : potenti virtute mundatos : ad suum faciant puriores venire consortium. Per Dominum.

Communio (Ps 34,26)

Erubescant et revereantur simul, qui gratulantur malis meis : induantur pudore et reverentia, qui maligna loquuntur adversum me.

Complenda

Praebeant nobis, Domine, divinum tua sancta fervorem : quo eorum pariter et actu delectemur et fructu. Per Dominum.

Super populum

Adiuva nos, Deus, salutaris noster : et ad beneficia recolenda : quibus nos instaurare dignatus es : tribue venire gaudentes. Per Dominum.

Feria tertia

[Introitus] (G 6,14)

Nos autem gloriari oportet in cruce Domini nostri, Iesu Christi, in quo est salus, vita et resurrectio nostra, per quem salvati et liberati sumus. *Ps. (Ps 66,2)* Deus misereatur nostri, et benedicat nobis, illuminet vultum suum super nos, et misereatur nostri.

Oratio

Omnipotens, sempiterne Deus : da nobis ita dominicae passionis sacramenta peragere : ut indulgentiam percipere mereamur. Per eundem.

Lectio Ieremiae prophetae (Jr 11,18–20)

In diebus illis. Dixit Ieremias : Domine : demonstrasti mihi, et cognovi : tu ostendisti mihi studia eorum : et ego, quasi agnus mansuetus, qui portatur ad victimam : et non cognovi, quia cogitaverunt super me consilia, dicentes. Mittamus lignum in panem eius : et eradamus eum de terra viventium : et nomen eius non memoretur amplius. Tu autem, Domine Sabaoth : qui iudicas iuste : et probas renes et corda : videam ultionem tuam ex eis. Tibi enim revelavi causam meam : Domine, Deus meus.

Graduale (Ps 34,13 et 1–2)

Ego autem, dum mihi molesti essent, induebar cilicio, et humiliabam in ieiunio animam meam, et oratio mea in sinu meo convertetur. *V.* Iudica, Domine, nocentes me, expugna impugnantes me : apprehende arma et scutum, et exsurge in adiutorium mihi.

Passio Domini nostri, Iesu Christi secundum Marcum (Mc 14,32–15,46)

In illo tempore. Erat Pascha : et azyma post biduum. Et quaerebant summi sacerdotes et scribae : quomodo Iesum dolo tenerent et occiderent. Dicebant autem. Non in die festo. Ne forte tumultus fieret in populo. Et, cum esset Iesus Bethaniae : in domo Simonis leprosi : et recumberet : venit mulier habens alabastrum unguenti nardi pistici pretiosi : et fracto alabastro : effudit super caput eius. Erant autem quidam indigne ferentes : intra semet ipsos, et dicentes. Ut quid perditio ista unguenti **[53v]** facta est? Poterat enim unguentum istud venumdari plus quam trecentis denariis : et dari pau-

peribus. Et fremebant in eam. Iesus autem dixit. Sinite eam. Quid illi molesti estis? Bonum opus operata est in me. Semper enim pauperes habetis vobiscum : et, cum volueritis, potestis illis benefacere : me autem non semper habebitis. Quod habuit, haec fecit : praevenit enim ungere corpus meum : in sepulturam. Amen, dico vobis : ubicumque praedicatum fuerit evangelium istud in universo mundo : et fecit quod haec : narrabitur in memoriam eius. Et Iudas Iscariotes, unus de duodecim : abiit ad summos sacerdotes : ut proderet eum illis. Qui, audientes, gavisi sunt : et promiserunt illi pecuniam se daturos. Et quaerebat, quomodo illum opportune traderet. Et primo die azymorum : quando pascha immolabant : dicunt ei discipuli. Quo vis, eamus : et paremus tibi, ut manduces pascha? Et mittit duos ex discipulis suis, et dicit eis. Ite in civitatem : et occurret vobis homo lagenam aquae baiulans. Sequimini eum : et, quocumque introierit : dicite domino domus : quia, magister dicit. Ubi est refectio mea : ubi pascha cum discipulis meis manducem? Et ipse vobis demonstrabit cenaculum grande stratum : et illic parate nobis. Et abierunt discipuli eius : et venerunt in civitatem : et invenerunt : sicut dixerat illis : et paraverunt pascha. Vespere autem facto, venit cum duodecim : et, discumbentibus eis et manducantibus : ait Iesus. Amen, dico vobis : quia unus ex vobis me tradet : qui manducat mecum. At illi coeperunt contristari : et dicere ei singillatim. Numquid ego? Qui ait illis. Unus ex duodecim, qui intingit mecum in catino. Et Filius quidem hominis vadit : sicut scriptum est de eo. Vae autem homini illi : per quem Filius hominis tradetur. Bonum erat ei : si non esset natus homo ille. Et, manducantibus illis : accepit Iesus panem : et, benedicens, fregit : et dedit eis : et ait. Sumite : hoc est corpus meum. Et, accepto calice : gratias agens, dedit eis. Et biberunt ex illo omnes : et ait illis. Hic est sanguis meus novi testamenti : qui pro multis effundetur. Amen, dico vobis : quod iam non bibam de genimine vitis usque in diem illum : cum illud bibam novum in regno Dei. Et, hymno dicto : exierunt in montem Olivarum. Et ait illis Iesus. Omnes scandalizabimini in nocte ista : quia scriptum est. Percutiam pastorem : et dispergentur oves. Sed, posteaquam resurrexero : praecedam vos in Galilaeam. Petrus autem ait illi. Et, si omnes scandalizati fuerint : sed non ego. Et ait illi Iesus. Amen, dico tibi : quia tu hodie in nocte hac : priusquam bis gallus vocem dederit : ter me es negaturus. At ille amplius loquebatur. Et, si oportuerit me simul commori tibi : non te negabo. Similiter autem et omnes dicebant. Et veniunt in praedium : **/54^{r}/** cui nomen Gethsemani : et ait discipulis suis. Sedete hic : donec orem. Et assumpsit Petrum et Iacobum et Ioannem secum : et coepit pavere et taedere. Et ait illis. Tristis est anima mea : usque ad mortem. Sustinete hic : et vigilate. Et, cum processisset paululum, procidit super terram : et orabat : ut, si fieri posset : transiret ab eo hora. Et dixit. Abba, Pater, omnia possibilia tibi sunt : transfer calicem hunc a me. Sed non, quod ego volo : sed quod tu. Et venit : et invenit eos dormientes. Et ait Petro. Simon, dormis? Non potuisti una hora vigilare? Vigilate : et orate : ut non intretis in tentationem. Spiritus quidem promptus est : caro au-

tem infirma. Et, iterum abiens : oravit, eundem sermonem dicens. Et, reversus denuo : invenit eos dormientes. Erant enim oculi eorum gravati : et ignorabant, quid responderent ei. Et venit tertio : et ait illis. Dormite iam : et requiescite. Sufficit. Venit hora : ecce, Filius hominis tradetur in manus peccatorum. Surgite, eamus : ecce, qui me tradet, prope est. Et, adhuc eo loquente : venit Iudas Iscariotes : unus de duodecim : et cum illo turba multa cum gladiis et lignis : missi a supremis sacerdotibus et scribis : et a senioribus. Dederat autem traditor eius signum eis, dicens. Quemcumque osculatus fuero : ipse est, tenete eum : et ducite caute. Et, cum venisset, statim accedens ad eum, ait. Rabbi. Et osculatus est eum. At illi iniecerunt manus in eum : et tenuerunt eum. Unus autem de circumstantibus, educens gladium : percussit servum principis sacerdotum : et amputavit illi auriculam. Et, respondens Iesus, ait illis. Tamquam ad latronem existis cum gladiis et lignis, comprehendere me. Cottidie eram apud vos, in templo docens : et non me tenuistis. Sed, ut impleantur Scripturae. Tunc discipuli eius, relinquentes eum, omnes fugerunt. Adolescens autem quidam sequebatur illum, amictus sindone super nudo : et tenuerunt eum. At ille, reiecta sindone : nudus profugit ab eis. Et adduxerunt Iesum ad summum sacerdotem : et convenerunt omnes sacerdotes et scribae : et seniores. Petrus autem secutus est eum alonge : usque intro in atrium summi sacerdotis : et sedebat cum ministris : et calefaciebat se ad ignem. Summi vero sacerdotes et omne concilium : quaerebant adversum Iesum testimonium : ut eum morti traderent : nec inveniebant. Multi enim falsum testimonium dicebant adversus eum : et convenientia testimonia non erant. Et quidam, surgentes, falsum testimonium ferebant adversus eum, dicentes. Quoniam nos audivimus eum, dicentem : ego dissolvam templum hoc manufactum : et per triduum aliud non manufactum aedificabo. Et non erat **[54ᵛ]** conveniens testimonium illorum. Et, surgens summus sacerdos in medium : interrogavit Iesum, dicens. Non respondes quicquam ad ea : quae tibi obiciuntur ab his? Ille autem tacebat : et nihil respondit. Rursum summus sacerdos interrogabat eum : et dicit ei. Tu es Christus, Filius Dei benedicti? Iesus autem dixit illi. Ego sum. Et videbitis Filium hominis sedentem a dextris virtutis Dei : et venientem in nubibus caeli. Summus autem sacerdos scindens vestimenta sua : et ait. Quid adhuc desideramus testes? Audistis blasphemiam. Quid vobis videtur? Qui omnes condemnaverunt eum reum esse mortis. Et coeperunt quidam conspuere in eum : et velare faciem eius : et colaphis eum caedere : et dicere ei. Prophetiza. Et ministri eum alapis caedebant. Et, cum esset Petrus in atrio deorsum : venit una ex ancillis summi sacerdotis : et, cum vidisset Petrum calefacientem se : aspiciens illum, ait. Et tu cum Iesu Nazareno eras. At ille negavit : dicens. Neque scio : neque novi, quid dicas. Et exiit foras ante atrium. Et gallus cantavit. Rursum autem, cum vidisset illum ancilla alia : coepit dicere circumstantibus. Quia hic ex illis est. At ille iterum negavit : et post pusillum rursus, qui astabant : dicebant Petro. Vere et tu ex illis es : nam et Galilaeus es? Ille autem coepit anathematizare et iurare : quia, nescio homi-

nem istum : quem dicitis. Et statim iterum gallus cantavit. Et recordatus est Petrus verbi Iesu, quod dixerat ei : priusquam gallus cantet bis : ter me negabis : et coepit flere. Et confestim mane, consilium facientes, summi sacerdotes : cum senioribus et scribis et universo concilio : vincientes Iesum : duxerunt, et tradiderunt Pilato. Et interrogavit eum Pilatus. Tu es rex Iudaeorum? At ille, respondens : ait illi. Tu dicis. Et accusabant eum summi sacerdotes in multis. Pilatus autem rursum interrogavit eum, dicens. Non respondes quicquam? Vides, in quantis te accusant? Iesus autem amplius nihil respondit : ita ut miraretur praeses. Per diem autem festum dimittere solebat unum ex vinctis : quemcumque petissent. Erat autem ibi quidam : qui dicebatur Barabbas : qui cum seditiosis erat vinctus : qui in seditione fecerat homicidium. Et, cum ascendisset turba : coepit rogare, sicut semper faciebat illis. Pilatus autem respondit : et dixit eis. Vultis, dimittam vobis regem Iudaeorum? Sciebat enim, quod per invidiam tradidissent eum summi sacerdotes. Pontifices autem concitaverunt turbam : ut magis Barabbam dimitteret eis. Pilatus autem, iterum respondens, ait illis. Quid ergo vultis, faciam : regi Iudaeorum? At illi iterum clamaverunt. Crucifige eum. Pilatus vero dicebat eis. Quid enim mali fecit? At illi magis clamabant. Crucifige eum. Pilatus autem, volens populo satisfacere : dimisit illis Barabbam : et tradidit Iesum flagellis caesum : ut crucifigeretur. Mi/**55**^{r}/lites autem duxerunt eum intro in atrium praetorii : et convocant totam cohortem : et induunt eum purpura : et imponunt ei, plectentes, coronam spineam : et coeperunt salutare eum. Ave, rex Iudaeorum. Et percutiebant caput eius harundine : et conspuebant eum : et, ponentes genua, adorabant eum. Et, postquam illuserunt ei : exuerunt eum purpura : et induerunt eum vestimentis suis : et educunt illum : ut crucifigerent eum. Et angariaverunt praetereuntem quempiam : Simonem Cyrenaeum venientem de villa : patrem Alexandri et Rufi : ut tolleret crucem eius. Et perducunt eum in Golgotha locum : quod est interpretatum : Calvariae locus. Et dabant ei bibere myrrhatum vinum : et non accepit. Et, crucifigentes eum : diviserunt vestimenta eius : mittentes sortem super his : quis quid tolleret. Erat autem hora tertia : et crucifixerunt eum. Et erat titulus causae ipsius inscriptus : rex Iudaeorum. Et cum eo crucifigunt duos latrones : unum a dextris : et alium a sinistris eius. Et adimpleta est Scriptura, quae dicit. Et cum iniquis deputatus est. Et praetereuntes blasphemabant eum : moventes capita sua, et dicentes. Vah : qui destruit templum Dei : et in tribus diebus reaedificat? Salvum fac temet ipsum : descendens de cruce. Similiter et summi sacerdotes, illudentes, ad alterutrum cum scribis dicebant. Alios salvos fecit : se ipsum non potest salvum facere? Christus, rex Israel est : descendat nunc de cruce : ut videamus et credamus. Et, qui cum eo crucifixi erant : conviciabantur ei. Et, facta hora sexta : tenebrae factae sunt per totam terram : usque in horam nonam. Et hora nona exclamavit Iesus voce magna, dicens. Eloi : Eloi : lamma sabacthani? Quod est interpretatum. Deus meus : Deus meus : ut quid dereliquisti me? Et quidam de circumstantibus, audientes, dicebant. Ecce, Eliam

vocat. Currens autem unus : et implens spongiam aceto : circumponensque calamo : potum dabat ei, dicens. Sine : videamus, an veniat Elias, ad deponendum eum. Iesus autem, emissa voce magna, exspiravit. *Flecte genua.* Et velum templi scissum est in duo : a summo usque deorsum. Videns autem centurio, qui ex adverso stabat : quia, sic clamans, exspirasset : ait. Vere hic homo Filius Dei erat. Erant autem et mulieres, delonge aspicientes : inter quas erat Maria Magdalene : et Maria Iacobi minoris : et Ioseph mater et Salome. Et, cum esset in Galilaea : sequebantur eum : et ministrabant ei. Et aliae multae, quae simul cum eo ascenderant Hierosolymam.

Evangelium

Et, cum iam sero factum esset : quia erat parasceven : quod est ante sabbatum : venit Ioseph ab Arimathia, nobilis decurio : qui et ipse exspectans erat regnum Dei. Et audacter introiit ad Pilatum : et petiit corpus Iesu. Pilatus autem mirabatur : si iam obisset. Et, accersito centurione : interrogavit eum, si iam mortuus esset. Et, cum cognovisset a centurione : donavit **[55ᵛ]** corpus Iesu. Ioseph autem mercatus sindonem : et deponens eum : involvit sindone : et posuit eum in monumento : quod erat excisum de petra. Et advolvit lapidem magnum ad ostium monumenti.

Offertorium (Ps 139,5)

Custodi me, Domine, de manu peccatoris, et ab hominibus iniquis eripe me, Domine.

Secreta

Sacrificia nos, quaesumus, Domine, ista propensius restaurent : quae medicinalibus sunt instituta ieiuniis. Per.

Communio (Ps 68,13–14)

Adversum me exercebantur, qui sedebant in porta : et in me psallebant, qui bibebant vinum, ego vero orationem meam ad te, Domine, tempus beneplaciti, Deus, in multitudine misericordiae tuae.

Complenda

Sanctificationibus tuis, omnipotens Deus : et vitia nostra curentur : et remedia nobis sempiterna proveniant. Per Dominum.

Super populum

Tua nos misericordia, Deus : et ab omni subreptione vetustatis expurget : et capaces sanctae novitatis efficiat. Per Dominum.

Feria quarta

[Introitus] (Ph 2,10.8.11)

In nomine Iesu omne genu flectatur, caelestium, terrestrium et infernorum, quia Dominus factus est oboediens usque ad mortem, mortem autem crucis, ideo Dominus Iesus Christus in gloria est Dei Patris. *Ps. (Ps 101,2)* Domine, exaudi orationem meam, et clamor meus ad te veniat.

Oremus. Flectamus genua. Levate.

[Oratio]

Praesta, quaesumus, omnipotens Deus : ut, qui nostris excessibus incessanter affligimur : per Unigeniti tui passionem liberemur. Qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus.

Lectio Isaiae prophetae (Is 62,11; 63,1–7)

Haec dicit Dominus Deus. Dicite filiae Sion : ecce, Salvator tuus venit : et merces eius cum eo : et opus illius coram illo. Quis est iste, qui venit de Edom : tinctis vestibus de Bosra? Iste formosus in stola sua gradiens : in multitudine fortitudinis suae. Ego, qui loquor iustitiam : et propugnator sum, ad salvandum. Quare ergo rubrum est indumentum tuum : et vestimenta tua, sicut calcantium in torculari? Torcular calcavi solus : et de gentibus non est vir mecum. Calcavi eos in furore meo : et conculcavi eos in ira mea. Et aspersus est sanguis super vestimenta mea : et omnia indumenta mea coinquinavi. Dies enim ultionis in corde meo : annus retributionis meae venit. Circumspexi, et non erat auxiliator. Quaesivi, et non erat, qui adiuvaret. Et salvabit mihi brachium meum : et indignatio mea ipsa auxiliata est mihi. Et conculcavi populos in furore meo : et inebriavi eos in indignatione mea : et detraxi in terram virtutem eorum. Miserationum Domini recordabor. Laudem Domini annuntiavi super omnia, quae reddidit nobis Dominus, Deus noster.

Graduale (Ps 68,18 et 2–3)

Ne avertas faciem tuam a puero tuo, quoniam tribulor, velociter exaudi me. *V.* Salvum me fac, Deus, quoniam intraverunt aquae usque ad animam meam : infixus sum in limo profundi, et non est substantia.

Dominus vobiscum. Et cum. *[Oratio]*

/56r/ Deus, qui pro nobis Filium tuum crucis patibulum subire voluisti : ut inimici a nobis expelleres potestatem : concede nobis, famulis tuis : ut resurrectionis gratiam consequamur. Per eundem.

Lectio Isaiae prophetae (Is 53,1–11.12)

In diebus illis. Dixit Isaias. Domine, quis credidit auditui nostro : et brachium Domini cui revelatum est? Et ascendit, sicut virgultum, coram eo : et sicut radix de terra sitienti : et non est species ei : neque decor. Et vidimus eum, et non erat aspectus : et desideravimus eum, despectum : et novissimum virorum : virum dolorum : et scientem infirmitatem. Et, quasi absconditus, vultus eius : et despectus : unde nec reputavimus eum. Vere languores nostros ipse tulit : et dolores nostros ipse portavit. Et nos putavimus eum, quasi leprosum : et percussum a Deo : et humiliatum. Ipse autem vulneratus est : propter iniquitates nostras : attritus est propter scelera nostra. Disciplina pacis nostrae super eum : et livore eius sanati sumus. Omnes nos, quasi oves, erravimus : unusquisque in viam suam declinavit : et Dominus posuit in eo iniquitatem omnium nostrum. Oblatus est, quia ipse voluit : et non aperuit os suum. Sicut ovis, ad occisionem ducetur : et, quasi agnus, coram tondente se obmutescet : et non aperuit os suum. De angustia et de iudicio sublatus est : generationem eius quis enarrabit? Quia abscisus est de terra viventium. Propter scelus populi mei percussi eum : et dabit impios pro sepultura : et divitem pro morte sua : eo quod iniquitatem non fecerit : neque dolus fuerit in ore eius. Et Dominus voluit conterere eum in infirmitate. Si posuerit pro peccato animam suam : videbit semen longaevum : et voluntas Domini in manu eius dirigetur : pro eo quod tradidit in mortem animam suam : et cum sceleratis reputatus est. Et ipse peccata multorum tulit : et pro transgressoribus oravit, ut non perirent. Dicit Dominus omnipotens.

Tractus (Ps 101,2–5.14)

Domine, exaudi orationem meam, et clamor meus ad te veniat. *V*. Ne avertas faciem tuam a me, in quacumque die tribulor, inclina ad me aurem tuam. *V*. In quacumque die invocavero te, velociter exaudi me. *V*. Quia defecerunt, sicut fumus, dies mei : et ossa mea, sicut in frixorio, confrixa sunt. *V*. Percussus sum, sicut fenum, et aruit cor meum, quia oblitus sum manducare panem meum. *V*. Tu, exsurgens, Domine, misereberis Sion, quia venit tempus miserendi eius.

Passio Domini nostri Iesu Christi secundum Lucam (L 22,1–23,53)

In illo tempore. Appropinquabat dies festus azymorum : qui dicitur Pascha. Et quaerebant principes sacerdotum et scribae : quomodo Iesum interficerent. Timebant vero plebem. Intravit autem Satanas in Iudam : qui cognominatur Iscariotes : unus de

duodecim : et abiit : et locutus est cum principibus sacerdotum et magistratibus : quemadmodum illum **[56^{v}]** traderet eis. Et gavisi sunt : et pacti sunt illi, pecuniam dare. Et spopondit. Et quaerebat opportunitatem : ut traderet illum sine turbis. Venit autem dies azymorum : in qua necesse erat occidi pascha. Et misit Petrum et Ioannem, dicens. Euntes, parate nobis pascha : ut manducemus. At illi dixerunt. Ubi vis, paremus? Et dixit ad eos. Ecce, introeuntibus vobis in civitatem, occurret vobis homo, amphoram aquae portans. Sequimini eum in domum, in quam intrat : et dicetis patri familias domus. Dicit tibi magister. Ubi est diversorium : ubi pascha cum discipulis meis manducem? Et ipse vobis ostendet cenaculum magnum stratum : et ibi parate. Euntes autem, invenerunt, sicut dixit illis : et paraverunt pascha. Et, cum facta esset hora, discubuit : et duodecim apostoli cum eo. Et ait illis. Desiderio desideravi hoc pascha manducare vobiscum : antequam patiar. Dico enim vobis : quia ex hoc non manducabo illud : donec impleatur in regno Dei. Et, accepto calice : gratias egit : et dixit. Accipite : et dividite inter vos : dico enim vobis : quod non bibam de generatione vitis : donec regnum Dei veniat. Et, accepto pane : gratias egit : et fregit : et dedit eis, dicens. Hoc est corpus meum, quod pro vobis tradetur : hoc facite in meam commemorationem. Similiter et calicem : postquam cenavit, dicens. Hic est calix novum testamentum in sanguine meo : qui pro vobis fundetur. Verumtamen, ecce, manus tradentis me : mecum est in mensa. Et quidem Filius hominis, secundum quod diffinitum est, vadit. Verumtamen vae homini illi : per quem Filius hominis tradetur. Et ipsi coeperunt quaerere inter se : quis esset ex eis : qui hoc facturus esset. Facta est autem et contentio inter eos : quis eorum videretur esse maior. Dixit autem eis. Reges gentium dominantur eorum : et, qui potestatem habent super eos, benefici vocantur. Vos autem non sic. Sed, qui maior est in vobis, fiat, sicut iunior. Et, qui praecessor est : sicut ministrator. Nam quis maior est : qui recumbit : an qui ministrat? Nonne, qui recumbit? Ego autem in medio vestrum sum : sicut, qui ministrat. Vos autem estis, qui permansistis mecum in tentationibus meis. Et ego dispono vobis : sicut disposuit mihi Pater meus regnum : ut edatis : et bibatis super mensam meam in regno meo : et sedeatis super thronos, iudicantes duodecim tribus Israel. Ait autem Dominus Simoni. Simon : ecce, Satanas expetivit vos : ut cribraret, sicut triticum. Ego autem rogavi pro te : ut non deficiat fides tua. Et tu, aliquando conversus, confirma fratres tuos. Qui dixit ei. Domine, tecum paratus sum et in carcerem et in mortem ire. Et ille dixit. Dico tibi, Petre : non cantabit hodie gallus : donec ter abneges nosse me. Et dixit eis. Quando misi vos sine sacculo : et pera : et calceamentis? Numquid aliquid defuit **/57^{r}/** vobis? At illi dixerunt. Nihil. Dixit ergo eis. Sed nunc, qui habet sacculum : tollat similiter et peram. Et, qui non habet, vendat tunicam suam, et emat gladium. Dico enim vobis : quoniam adhuc hoc, quod scriptum est : oportet impleri in me : et, quod, cum iniquis deputatus est. Etenim ea, quae sunt de me : finem habent. At illi dixerunt. Domine : ecce, duo gladii hic. At ille dixit eis. Satis est. Et e-

gressus : ibat secundum consuetudinem in montem Olivarum. Secuti sunt autem illum et discipuli. Et, cum pervenisset ad locum : dixit illis. Orate : ne intretis in tentationem. Et ipse avulsus est ab eis : quantum iactus est lapidis : et, positis genibus : orabat, dicens. Pater, si vis, transfer calicem istum a me. Verumtamen non mea voluntas : sed tua fiat. Apparuit autem illi angelus de caelo : confortans eum. Et, factus in agonia, prolixius orabat. Et factus est sudor eius, sicut guttae sanguinis : decurrentis in terram. Et, cum surrexisset ab oratione : venit ad discipulos : et invenit eos dormientes prae tristitia. Et ait illis. Quid dormitis? Surgite, orate : ne intretis in tentationem. Adhuc eo loquente : ecce, turba : et, qui vocabatur Iudas : unus de duodecim, antecedebat eos : et appropinquavit Iesu : ut oscularetur eum. Iesus autem dixit illi. Iuda : osculo Filium hominis tradis? Videntes autem hi, qui circa ipsum erant : quod futurum erat : dixerunt ei. Domine : si percutimus in gladio? Et percussit unus ex illis servum principis sacerdotum : et amputavit auriculam eius dextram. Respondens autem Iesus : ait. Sinite usque huc. Et, cum tetigisset auriculam eius : sanavit eum. Dixit autem Iesus ad eos, qui venerant ad se, principes sacerdotum : et magistratus templi : et seniores. Quasi ad latronem, existis cum gladiis et fustibus comprehendere me. Cum cottidie vobiscum fuerim in templo : et non extendistis manus in me. Sed haec est hora vestra : et potestas tenebrarum. Comprehendentes autem eum : duxerunt ad domum principis sacerdotum. Petrus vero sequebatur eum alonge. Accenso autem igne in medio atrii : et, circumsedentibus illis : erat Petrus in medio eorum. Quem cum vidisset ancilla quaedam, sedentem ad lumen : et eum fuisset intuita : dixit. Et hic cum illo erat. At ille negavit eum, dicens. Mulier : non novi illum. Et post pusillum : alius videns eum : dixit. Et tu de illis es. Petrus vero ait. O, homo : non sum. Et, intervallo facto, quasi horae unius : alius quidam affirmabat, dicens. Vere et hic cum illo erat : nam et Galilaeus est. Et ait Petrus. Homo : nescio, quid dicis. Et continuo, adhuc illo loquente : gallus cantavit. Conversus Iesus : respexit Petrum. Et recordatus est Petrus verbi Domini, sicut dixerat : quia, priusquam gallus cantet : ter me negabis. Et, egressus foras Petrus, flevit amare. Et viri, qui tene**[57v]**bant illum : illudebant ei, caedentes. Et velaverunt eum : et percutiebant faciem eius : et interrogabant eum, dicentes. Prophetiza. Quis est, qui te percussit? Et, alia multa blasphemantes, dicebant in eum. Et, ut factus est dies : convenerunt seniores plebis et principes sacerdotum et scribae : et adduxerunt illum in concilium suum, dicentes. Si tu es Christus : dic nobis? Et ait illis. Si vobis dixero, non creditis mihi : si autem et interrogavero, non respondebitis mihi : neque dimittetis. Ex hoc autem erit Filius hominis sedens a dextris virtutis Dei. Dixerunt autem omnes. Tu ergo es Filius Dei? Qui ait. Vos dicitis : quia ego sum. At illi dixerunt. Quid adhuc desideramus testimonium? Ipsi enim audivimus de ore eius. Et, surgens omnis multitudo eorum : duxerunt illum ad Pilatum. Coeperunt autem illum accusare : dicentes. Hunc invenimus subvertentem gentem nostram : et prohibentem tributa dari Caesari : et dicentem se Christum regem esse. Pilatus au-

tem interrogavit eum, dicens. Tu es rex Iudaeorum? At ille, respondens, ait. Tu dicis. Ait autem Pilatus ad principes sacerdotum : et turbas. Nihil invenio causae in hoc homine. At illi invalescebant, dicentes. Commovit populum, docens per universam Iudaeam : incipiens a Galilaea usque huc. Pilatus autem, audiens Galilaeam : interrogavit, si homo Galilaeus esset : et, ut cognovit, quod de Herodis potestate esset : remisit eum ad Herodem : qui et ipse Hierosolymis erat illis diebus. Herodes autem, viso Iesu : gavisus est valde. Erat enim cupiens ex multo tempore videre eum : eo quod audierat multa de illo : et sperabat signum aliquod ab eo fieri. Interrogabat autem eum multis sermonibus. At ipse nihil illi respondebat. Stabant autem principes sacerdotum et scribae : constanter accusantes eum. Sprevit autem illum Herodes cum exercitu suo : et illusit indutum veste alba : et remisit ad Pilatum. Et facti sunt amici Herodes et Pilatus in ipsa die. Nam antea inimici erant adinvicem. Pilatus autem, convocatis principibus sacerdotum : et magistratibus et plebe : dixit ad illos. Obtulistis mihi hunc hominem, quasi avertentem populum : et ecce, ego coram vobis interrogans : nullam causam inveni in homine isto : ex his, in quibus eum accusatis : sed neque Herodes. Nam remisi vos ad illum : et ecce, nihil dignum morte actum est ei? Emendatum ergo illum dimittam. Necesse autem habebat dimittere eis : per diem festum unum. Exclamavit autem simul universa turba, dicens. Tolle hunc : et dimitte nobis Barabbam. Qui erat propter seditionem quandam factam in civitate et homicidium : missus in carcerem. Iterum autem Pilatus locutus est ad illos : volens dimittere Iesum. At illi succlamabant, dicentes. Crucifige : crucifige eum. Ille autem tertio dixit ad illos. Quid enim mali fecit iste? Nullam causam mortis invenio in eo. Corripiam ergo illum : et dimittam. **/58r/** At illi instabant vocibus magnis : postulantes, ut crucifigeretur. Et invalescebant voces eorum. Et Pilatus adiudicavit fieri petitionem eorum. Dimisit autem illis eum : qui propter homicidium et seditionem missus fuerat in carcerem : quem petebant : Iesum vero tradidit voluntati eorum. Et, cum ducerent eum : apprehenderunt Simonem quendam Cyrenensem : venientem de villa : et imposuerunt illi crucem portare post Iesum. Sequebatur autem illum multa turba populi et mulierum : quae plangebant et lamentabantur eum. Conversus autem ad illas Iesus, dixit. Filiae Ierusalem : nolite flere super me : sed super vos ipsas flete : et super filios vestros. Quoniam, ecce, venient dies, in quibus dicent. Beatae steriles, et ventres, quae non genuerunt : et ubera, quae non lactaverunt. Tunc incipient dicere montibus : cadite super nos : et collibus : cooperite nos. Quia, si in viridi ligno haec faciunt : in arido quid fiet? Ducebantur autem et alii duo nequam cum eo : ut interficerentur. Et, postquam venerunt in locum : qui vocatur Calvariae : ubi crucifixerunt eum : et latrones : unum a dextris : et alterum a sinistris. Iesus autem dicebat. Pater : dimitte illis : non enim sciunt, quid faciunt. Dividentes vero vestimenta eius : miserunt sortes. Et stabat populus exspectans. Et deridebant eum principes cum eis, dicentes. Alios salvos fecit : se ipsum salvum faciat : si hic est Christus, Dei electus. Illudebant autem ei : et mili-

tes, accedentes : et acetum offerentes illi : et dicentes. Si tu es rex Iudaeorum : salvum te fac. Erat et superscriptio scripta super eum litteris Graecis : et Latinis : et Hebraicis. Hic est rex Iudaeorum. Unus autem de his, qui pendebant, latronibus : blasphemabat eum, dicens. Si tu es Christus : salvum fac temet ipsum et nos. Respondens autem alter : increpabat eum, dicens. Neque tu times Deum : quod in eadem damnatione es. Et nos quidem iuste, nam digna factis recipimus : hic vero nihil mali gessit. Et dicebat ad Iesum. Domine : memento mei : dum veneris in regnum tuum. Et dixit illi Iesus. Amen, dico tibi : hodie mecum eris in paradiso. Erat autem fere hora sexta, et tenebrae factae sunt in universa terra : usque in horam nonam. Et obscuratus est sol : et velum templi scissum est medium. Et clamans voce magna Iesus : ait. Pater : in manus tuas commendo spiritum meum. Et, haec dicens, exspiravit. *Flecte genua. Lege symbolum.* Videns autem centurio, quod factum fuerat : glorificavit Deum, dicens. Vere hic homo iustus erat. Et omnis turba eorum, qui simul aderant ad spectaculum istud : et videbant, quae fiebant : percutientes pectora sua, revertebantur.

Evangelium

Stabant autem omnes noti eius alonge : et mulieres, quae secutae erant eum a Galilaea : haec videntes. Et ecce, vir nomine Ioseph : qui erat decurio : vir bonus et iustus : hic non consenserat con**[58v]**silio et actibus eorum : ab Arimathia, civitate Iudaeae : qui exspectabat et ipse regnum Dei. Hic accessit ad Pilatum : et petiit corpus Iesu. Et depositum involvit in sindone : et posuit eum in monumento exciso. In quo nondum quisquam positus fuerat.

Offertorium (Ps 101,2)

Domine, exaudi orationem meam, et clamor meus ad te perveniat.

Secreta

Purifica nos, misericors Deus : ut Ecclesiae tuae preces, quae tibi gratae sunt, pia munera deferentes : fiant, expiatis mentibus, gratiores. Per Dominum.

Communio (Ps 101,10.11.12–13.14)

Potum meum cum fletu temperabam, quia, elevans, allisisti me, et ego, sicut fenum, arui : tu autem, Domine, in aeternum permanes : tu, exsurgens, misereberis Sion : quia venit tempus miserendi eius.

Complenda

Largire sensibus nostris, omnipotens Deus : ut per temporalem Filii tui mortem : quam mysteria veneranda testantur : vitam nobis dedisse perpetuam confidamus. Per.

Super populum

Respice, quaesumus, Domine, super hanc familiam tuam : pro qua Dominus noster, Iesus Christus non dubitavit manibus tradi nocentum : et crucis subire tormentum. Qui tecum.

In Cena Domini

[Introitus] (G 6,14)

Nos autem gloriari oportet in cruce Domini nostri, Iesu Christi, in quo est salus, vita et resurrectio nostra, per quem salvati et liberati sumus. *Ps. (Ps 66,2)* Deus misereatur nostri, et benedicat nobis, illuminet vultum suum super nos, et misereatur nostri.

Oratio

Deus, a quo et Iudas reatus sui poenam : et confessionis suae latro praemium sumpsit : concede nobis tuae propitiationis effectum : ut, sicut in passione sua Iesus Christus, Dominus noster, diversa utrisque intulit stipendia meritorum : ita nobis, ablato vetustatis errore : resurrectionis suae gratiam largiatur. Qui tecum vivit et regnat.

Ad Corinthios (1K 11,20–32)

Fratres. Convenientibus vobis in unum : iam non est dominicam cenam manducare. Unusquisque enim suam cenam praesumit, ad manducandum. Et alius quidem esurit : alius autem ebrius est. Numquid domos non habetis ad manducandum et bibendum : aut ecclesiam Dei contemnitis : et confunditis eos, qui non habent? Quid dicam vobis? Laudo vos : in hoc non laudo. Ego enim accepi a Domino : quod et tradidi vobis : quoniam Dominus noster, Iesus Christus, in qua nocte tradebatur : accepit panem, et gratias agens : fregit, et dixit. Accipite, et manducate. Hoc est corpus meum : quod pro vobis tradetur : hoc facite in meam commemorationem. Similiter et calicem, postquam cenavit : dicens. Hic calix novum testamentum es : in meo sanguine. Hoc facite, quotienscumque bibetis, in meam commemorationem. Quotienscumque enim manducabitis panem hunc : et calicem bibetis : mortem Domini annuntiabitis, donec veniat. Itaque : quicumque manducaverit panem : vel biberit calicem Domini indigne : reus erit corporis et sanguinis Domini. Probet autem se ipsum homo : et sic de pane illo edat : et de calice bibat. Qui enim manducat et bibit indigne : iudicium sibi manducat et **/59^{r}/** bibit : non diiudicans corpus Domini. Ideo inter vos multi infirmi et imbecilles : et dormiunt multi. Quod si nosmet ipsos diiudicaremus : non utique iudicaremur. Dum iudicamur autem : a Domino corripimur : ut non cum hoc mundo damnemur.

Graduale (Ph 2,8 et 9)

Christus factus est pro nobis oboediens usque ad mortem, mortem autem crucis. *℣.* Propter quod et Deus exaltavit illum, et dedit illi nomen : quod est super omne nomen.

Secundum Ioannem (J 13,1–15)

In illo tempore. Ante diem festum Paschae : sciens Iesus, quia venit eius hora : ut transiret ex hoc mundo ad Patrem. Cum dilexisset suos : qui erant in mundo : in finem dilexit eos. Et, cena facta : cum iam diabolus misisset in cor : ut traderet eum Iudas Simonis Iscariotae : sciens, quia omnia dedit ei Pater in manus : et quia a Deo exivit : et ad Deum vadit : surgit a cena : et ponit vestimenta sua. Et, cum accepisset linteum : praecinxit se. Deinde mittit aquam in pelvim : et coepit lavare pedes discipulorum : et extergere linteo, quo erat praecinctus. Venit ergo ad Simonem Petrum : et dicit ei Petrus. Domine, tu mihi lavas pedes? Respondit Iesus : et dixit ei. Quod ego facio, tu nescis modo : scies autem postea. Dicit ei Petrus. Non lavabis mihi pedes in aeternum. Respondit ei Iesus. Si non lavero te : non habebis partem mecum. Dicit ei Simon Petrus. Domine : non tantum pedes meos : sed et manus et caput. Dicit ei Iesus. Qui lotus est : non indiget, nisi ut pedes lavet : sed est mundus totus. Et vos mundi estis : sed non omnes. Sciebat enim, quisnam esset, qui traderet eum. Propterea dixit : non estis mundi omnes. Postquam autem lavit pedes eorum : accepit vestimenta sua. Et, cum recubuisset : iterum dixit eis. Scitis, quid fecerim vobis? Vos vocatis me, Magister et Domine : et bene dicitis : sum etenim. Si ergo ego lavi vestros pedes : Dominus et Magister : et vos debetis alter alterius lavare pedes. Exemplum enim dedi vobis : ut, quemadmodum ego feci vobis : ita et vos faciatis.

Offertorium (Ps 117,16.17)

Dextera Domini fecit virtutem, dextera Domini exaltavit me, non moriar, sed vivam, et narrabo opera Domini.

Secreta

Ipse tibi, quaesumus, Domine, sancte Pater, omnipotens Deus : sacrificium nostrum reddat acceptum : qui discipulis suis in sui commemorationem hoc fieri hodierna traditione monstravit : Iesus Christus, Dominus noster. Qui tecum vivit.

Praefatio: Qui salutem humani generis. Communicantes. Hanc igitur. Agnus Dei *ter dicatur cum* Miserere nobis.

Communio (J 13,12.14.15)

Dominus Iesus, postquam cenavit cum discipulis suis, lavit pedes eorum : et ait illis : scitis, quid fecerim vobis : ego, Dominus et Magister, exemplum dedi vobis, ut et vos ita faciatis.

AD VESPERAS

Antiphona (Ps 115,4)

Calicem salutaris accipiam, et nomen Domini invocabo. *Ps. (ibid., 1–10)* Credidi.

Antiphona (Ps 119,7)

Cum his, qui oderunt pacem, eram pacificus, cum loquebar illis, impugnabant me gratis. *Ps. (ibid., 1–7)* Ad Dominum cum.

Antiphona (Ps 139,5)

Ab hominibus iniquis libera me, Domine. *Ps. (ibid., 2–14)* Eripe me Domine.

Antiphona (Ps 140,9)

Custodi me a laqueo, quem statuerunt mihi, et a **[59v]** scandalis operantium iniquitatem. *Ps. (ibid., 1–10)* Domine clamavi.

Antiphona (Ps 141,5)

Considerabam ad dexteram, et videbam : et non erat, qui cognosceret me. *Ps. (ibid., 2–8)* Voce mea.

Antiphona (Mt 26,26)

Cenantibus autem, accepit Iesus panem, et benedixit, ac fregit, dedit discipulis suis. *Ps. (L 1,46–55)* Magnificat anima mea.

Dominus vobiscum. *Complenda.*

Refecti vitalibus alimentis, quaesumus, Domine, Deus noster : ut, quod tempore nostrae mortalitatis exsequimur : immortalitatis tuae munere consequamur. Per Dominum.

Benedicamus Domino. *Benedictio datur. His peractis, procedat episcopus cum presbyteris et clero in ecclesiam circa horam vesperorum, et eat ad locum, ubi mandatum perficere voluerit. Et, cum illuc pervenerit, incipiat subdiaconus Epistulam Pauli sine titulo in modum lectionis:* Convenientibus vobis in unum. *Require ante, in Cena Domini. Qua finita, diaconus incipiat evangelium* Ante diem festum Paschae. *Require, ubi supra.*

Finito evangelio, dicitur sequens oratio.

Deus, cuius sacratissimam cenam veneramur : ut ea digni inveniamur : munda nos, quaesumus, a sordibus peccatorum : qui, ad insinuandum nobis humilitatis exemplum : pedes tuorum hodie dignatus es lavare discipulorum. Qui cum Patre et.

Deinde cantor incipiat antiphonam Ante diem festum Paschae, *antiphonam* Cena facta dixit *cum sequentibus antiphonis, sicut in libris continentur. Interim dum antiphonae cantantur, in pelvim aqua ponatur. Et, episcopo primo incipiente, mutuatim pedes laventur, et linteo tergantur. Post haec sequuntur versiculi:* Suscepimus, Deus, misericordiam tuam. *[R.]* In medio templi tui. *V.* Tu mandasti, Domine, mandata tua. *[R.]* Custodiri nimis. *V.* Tu lavisti pedes discipulorum tuorum. *[R.]* Opera manuum tuarum ne despicias.

Dominus vobiscum. Et cum. *Oratio.*

Adesto, Domine, nostrae servitutis officio : et, quia tu lavare dignatus es pedes discipulorum tuorum : ne despicias opera manuum tuarum, quae nobis retinenda mandasti : ut, sicut abluuntur exteriora pedum inquinamenta : sic a te omnium nostrorum interiora laventur peccata. Qui cum Patre.

Post haec faciat episcopus sermonem ad clerum. Quo finito, in redeundo dicitur hymnus Tellus ac aeth‹e›ra iubilat. *Postea venientes presbyteri et diacones in ecclesiam, denudent altaria, cantantes antiphonam* Diviserunt sibi vestimenta mea et. *Tunc sequitur responsorium* Ierusalem luge *cum versu, sine* Gloria.

Ordo in Parasceven

Hora sexta conveniant in ecclesiam clerici et laici, et parent se presbyteri et diaconi, quantum opus sit ad ministrandum domino pontifici, cum cantoribus et reliquis ministris vestibus quadragesimalibus, et veniant ad altare, ubi officium agatur. Et mittatur parvum linteum super nudum altare.

Et lector incipiat **/60r/** *legere sine titulo hanc prophetiam. (Hos 6,1–6)*

In tribulatione sua mane consurgent ad me. Venite, et revertamur ad Dominum : quia ipse cepit et sanabit nos : percutiet et curabit nos. Vivificabit nos post duos dies : in die tertia suscitabit nos : et vivemus in conspectu eius. Sciemus : sequemurque, ut cognoscamus Dominum. Quasi diluculum, praeparatus est egressus eius : et veniet, quasi imber, nobis, temporaneus : et serotinus terrae. Quid faciam tibi, Ephraim? Quid faciam tibi, Iuda? Misericordia vestra, quasi nubes matutina : et quasi ros, mane pertransiens. Propter hoc dolavi : in prophetis : occidi eos in verbis oris mei. Et iudicia tua, quasi lux, egredientur : quia misericordiam volui et non sacrificium. Et scientiam Dei : plus quam holocausta.

Tractus (Hab 3,2–3)

Domine, audivi auditum tuum, et timui : consideravi opera tua, et expavi. *V*. In medio duorum animalium innotesceris : dum appropinquaverint anni, cognosceris : dum advenerit tempus, ostenderis. *V*. In eo, dum conturbata fuerit anima mea, in ira, misericordiae memor eris. *V*. Deus a Libano veniet, et Sanctus de monte umbroso et condenso. *V*. Operuit caelos maiestas eius, et laudis eius plena est terra.

Quo finito, sacerdos dicat: Oremus. Flectamus genua. Levate. *Oratio:* Deus a quo et Iudas. *Require, ubi supra.*

Sequitur prophetia sine titulo. (Ex 12,1–11)

Dixit Dominus ad Moysen et Aaron in terra Aegypti. Mensis iste vobis principium mensium : primus erit in mensibus anni. Loquimini ad universum coetum filiorum Israel : et dicite eis. Decima die mensis huius : tollat unusquisque agnum per familias et domos suas. Sin autem minor est numerus : ut sufficere non possit ad vescendum agnum : assumat vicinum suum, qui iunctus est domui eius : iuxta numerum animarum, quae sufficere possint ad esum agni. Erit autem agnus absque macula : masculus, anniculus. Iuxta quem ritum tolletis et haedum : et servabitis eum : usque ad quartam decimam diem mensis huius : immolabitque eum universa multitudo filiorum Israel ad vesperum. Et sument de sanguine : ac ponent super utrumque postem : et in superliminaribus domorum : in quibus comedent illum. Et edent carnes nocte illa assas igni : et azymos panes cum lactucis agrestibus. Non comedetis ex eo crudum quid : nec coctum aqua : sed assum tantum igni. Caput cum pedibus eius : et intestinis vorabitis : et os eius non comminuetis : nec remanebit ex eo quicquam usque mane. Si quid residuum fuerit : igni comburetis. Sic autem comedetis illum. Renes vestros accingetis : calceamenta habebitis in pedibus vestris : tenentes baculos in manibus : et comedetis festinantes. Est enim Phase : id est transitus Domini. **[60^{v}]**

Tractus (Ps 139,2–10.14)

Eripe me, Domine, ab homine malo, a viro iniquo libera me. *V*. Qui cogitaverunt malitias in corde, tota die constituebant proelia. *V*. Acuerunt linguas suas, sicut serpentes, venenum aspidum sub labiis eorum. *V*. Custodi me, Domine, de manu peccatoris : et ab hominibus iniquis libera me. *V*. Qui cogitaverunt supplantare gressus meos, absconderunt superbi laqueum mihi. *V*. Et funes extenderunt in laqueum pedibus meis, iuxta iter scandalum posuerunt mihi. *V*. Dixi Domino, Deus meus es tu : exaudi, Domine, vocem orationis meae. *V*. Domine, Domine, virtus salutis meae, obumbrasti caput meum in die belli. *V*. Ne tradas me a desiderio meo peccatori : cogitaverunt adversum me, [ne derelinquas me,] ne umquam exaltentur. *V*. Caput circuitus eorum, labor labiorum ipsorum operiet eos. *V*. Verumtamen iusti confitebuntur nomini tuo, et habitabunt recti cum vultu tuo.

Passio incipiatur sine Dominus vobiscum *et sine titulo. (J 18,1–19,42)*

Egressus est Iesus cum discipulis suis trans torrentem Cedron : ubi erat hortus : in quem introivit ipse et discipuli eius. Sciebat autem et Iudas : qui tradebat eum, locum : quia frequenter Iesus illuc convenerat : cum discipulis suis. Iudas ergo, cum accepisset cohortem : et a pontificibus et pharisaeis ministros : venit illuc cum laternis et facibus : et armis. Iesus itaque, sciens omnia, quae ventura erant super eum : processit, et dicit eis. Quem quaeritis? Responderunt ei. Iesum Nazarenum. Dicit eis Iesus. Ego sum. Stabat autem et Iudas, qui tradebat eum, cum ipsis. Ut ergo dixit ei : ego sum : abierunt retrorsum : et ceciderunt in terram. Iterum ergo interrogavit eos. Quem quaeritis? Illi autem dixerunt. Iesum Nazarenum. Respondit Iesus. Dixi vobis : quia, ego sum. Si ergo me quaeritis : sinite hos abire. Ut impleretur sermo, quem dixit : quia, quos dedisti mihi : non perdidi ex eis quemquam. Simon ergo Petrus, habens gladium : eduxit eum : et percussit servum pontificis : et abscidit auriculam eius dextram. Erat autem nomen servo Malchus. Dixit ergo Iesus Petro. Mitte gladium tuum in vaginam. Calicem, quem dedit mihi Pater : non vis, ut bibam illum? Cohors ergo et tribunus et ministri Iudaeorum : comprehendentes Iesum : ligaverunt eum : et adduxerunt eum ad Annam primum. Erat enim socer Caiphae : qui erat pontifex anni illius. Erat autem Caiphas : qui consilium dederat Iudaeis : quia expedit unum hominem mori pro populo. Sequebatur autem Iesum Simon Petrus : et alius discipulus. Discipulus autem ille erat notus pontifici : et introivit cum Iesu in atrium pontificis. Petrus autem stabat ad ostium foris. Exivit ergo discipulus alius, qui erat notus pontifici : et dixit ostiariae. Et introduxit Petrum. Dicit ergo Petro : ancilla ostiaria. Numquid et tu **/61r/** ex discipulis es hominis istius? Dicit ille. Non sum. Stabant autem servi et ministri ad prunas : quia frigus erat : et calefaciebant se. Erat autem cum eis et Petrus stans : et calefaciens se. Pontifex ergo interrogavit Iesum de discipulis suis : et de doctrina eius. Respondit ei Iesus. Ego palam locutus sum mundo : ego semper docui in synagoga : et in templo : quo omnes Iudaei conveniunt : et in occulto locutus sum nihil. Quid me interrogas? Interroga eos, qui audierunt : quid locutus sum ipsis. Ecce, hi sciunt : quae dixerim ego. Haec autem cum dixisset : unus assistens ministrorum : dedit alapam Iesu, dicens. Sic respondes pontifici? Respondit ei Iesus. Si male locutus sum : testimonium perhibe de malo. Si autem bene : quid me caedis? Et misit eum Annas ligatum ad Caipham pontificem. Erat autem Simon Petrus stans : et calefaciens se. Dixerunt ergo ei. Numquid et tu ex discipulis eius es? Negavit ille, et dixit. Non sum. Dicit ei unus ex servis pontificis, cognatus eius : cuius abscidit Petrus auriculam. Nonne ego te vidi in horto : cum illo? Iterum ergo negavit Petrus : et statim gallus cantavit. Adducunt ergo Iesum a Caipha in praetorium : erat autem mane. Et ipsi non introierunt in praetorium : ut non contaminarentur : sed manducarent pascha. Exivit ergo foras Pilatus ad eos : et dixit. Quam accusationem affertis adversus hominem hunc? Responderunt, et dixerunt ei. Si non esset hic malefactor : non tibi

tradidissemus eum. Dixit ergo eis Pilatus. Accipite eum vos : et secundum legem vestram iudicate eum. Dixerunt ergo Iudaei. Nobis non licet interficere quemquam. Ut sermo Iesu impleretur, quem dixit : significans, qua morte esset moriturus. Introivit ergo iterum in praetorium Pilatus : et vocavit Iesum : et dixit ei. Tu es rex Iudaeorum? Respondit Iesus. A temet ipso hoc dicis : an alii tibi dixerunt de me? Respondit Pilatus. Numquid ego Iudaeus sum? Gens tua et pontifices tui tradiderunt te mihi. Quid fecisti? Respondit Iesus. Regnum meum non est de hoc mundo. Si ex hoc mundo esset regnum meum : ministri mei utique decertarent : ut non traderer Iudaeis. Nunc autem regnum meum non est hinc. Dixit itaque ei Pilatus. Ergo rex es tu? Respondit Iesus. Tu dicis : quia rex sum ego. Ego in hoc natus sum : et ad hoc veni in mundum : ut testimonium perhibeam veritati. Omnis, qui est ex veritate : audit vocem meam. Dicit ei Pilatus. Quid est veritas? Et, cum hoc dixisset : iterum exivit ad Iudaeos : et dicit eis. Ego nullam causam invenio in eo : est autem consuetudo : ut unum dimittam vobis in Pascha. Vultis ergo, dimittam vobis regem Iudaeorum? Clamaverunt rursum omnes, dicentes. Non hunc : sed Barabbam. Erat autem **[61ᵛ]** Barabbas latro. Tunc ergo apprehendit Pilatus Iesum : et flagellavit. Et milites, plectentes coronam de spinis : imposuerunt capiti eius : et veste purpurea circumdederunt eum : et veniebant ad eum, et dicebant. Ave, rex Iudaeorum. Et dabant ei alapas. Exivit iterum Pilatus foras : et dicit eis. Ecce, adduco vobis eum foras : ut cognoscatis, quia in eo nullam causam invenio. Exivit ergo Iesus, portans spineam coronam et purpureum vestimentum. Et dicit eis. Ecce, homo. Cum ergo vidissent eum pontifices et ministri : clamabant, dicentes. Crucifige : crucifige eum. Dicit eis Pilatus. Accipite eum vos : et crucifigite : ego enim non invenio in eo causam. Responderunt ei Iudaei. Nos legem habemus : et secundum legem debet mori : quia Filium Dei se fecit. Cum ergo audisset Pilatus hunc sermonem : magis timuit. Et ingressus est praetorium iterum : et dicit ad Iesum. Unde es tu? Iesus autem responsum non dedit ei. Dicit ergo ei Pilatus. Mihi non loqueris : nescis, quia potestatem habeo, crucifigere te : et potestatem habeo, dimittere te? Respondit Iesus. Non haberes potestatem adversum me ullam : nisi tibi esset datum desuper. Propterea, qui me tradidit tibi : maius peccatum habet. Et exinde quaerebat Pilatus dimittere eum. Iudaei autem clamabant, dicentes. Si hunc dimittis : non es amicus Caesaris. Omnis enim, qui se regem facit : contradicit Caesari. Pilatus autem, cum audisset hos sermones : adduxit foras Iesum : et sedit pro tribunali : in loco, qui dicitur Lithostrotos : Hebraice autem Gabbatha. Erat autem Parasceve Paschae : hora, quasi sexta. Et dicit Iudaeis. Ecce, rex vester. Illi autem clamabant. Tolle : tolle : crucifige eum. Dicit eis Pilatus. Regem vestrum crucifigam? Responderunt pontifices. Regem non habemus : nisi Caesarem. Tunc ergo tradidit eis illum : ut crucifigeretur. Susceperunt autem Iesum : et eduxerunt. Et, baiulans sibi crucem : exivit in eum : qui dicitur Calvariae, locum : Hebraice autem Golgotha : ubi eum crucifixerunt : et cum eo alios duos : hinc et hinc : medium autem Iesum. Scri-

psit autem titulum Pilatus : et posuit super crucem. Erat autem scriptum : Iesus Nazarenus : rex Iudaeorum. Hunc ergo titulum multi legerunt Iudaeorum : quia prope civitatem erat locus : ubi crucifixus est Iesus. Et erat scriptum : Hebraice : Graece : et Latine. Dicebant ergo Pilato : pontifices Iudaeorum. Noli scribere, Rex Iudaeorum : sed quia, ipse dixit : rex sum Iudaeorum. Respondit Pilatus. Quod scripsi : scripsi. Milites ergo cum crucifixissent eum : acceperunt vestimenta eius : et fecerunt quattuor partes : unicuique militi partem, et tunicam. Erat autem tunica inconsutilis, desuper contexta per totum. Dixerunt ergo adinvicem. Non scindamus eam : sed sortiamur de illa, cuius sit. Ut Scriptura impleretur, dicens. Par/**62**[r]/titi sunt vestimenta mea sibi : et in vestem meam miserunt sortem. Et milites quidem haec fecerunt. Stabant autem iuxta crucem Iesu mater eius : et soror matris eius, Maria Cleophae : et Maria Magdalene. Cum vidisset ergo Iesus matrem : et discipulum stantem, quem diligebat : dicit matri suae. Mulier : ecce, filius tuus : deinde dicit discipulo. Ecce, mater tua. Et ex illa hora accepit eam discipulus in suam. Postea sciens Iesus, quia omnia consummata sunt : ut consummaretur Scriptura : dixit. Sitio. Vas ergo positum erat aceto plenum. Illi autem spongiam plenam aceto : hyssopo circumponentes : obtulerunt ori eius. Cum ergo accepisset Iesus acetum : dixit. Consummatum est. Et, inclinato capite : tradidit spiritum. *Flecte genua. Lege* Credo. – Iudaei ergo, quoniam Parasceve erat : ut non remanerent in cruce corpora sabbato : erat enim magnus dies ille sabbati : rogaverunt Pilatum, ut frangerentur eorum crura : et tollerentur. Venerunt ergo milites, et primi quidem fregerunt crura : et alterius, qui crucifixus est cum eo. Ad Iesum autem cum venissent : ut viderunt eum iam mortuum : non fregerunt eius crura : sed unus militum lancea latus eius aperuit : et continuo exivit sanguis et aqua. Et, qui vidit, testimonium perhibuit : et verum est testimonium eius. Et ille scit : quia vera dicit : ut et vos credatis. Facta sunt enim haec : ut Scriptura impleretur. Os non comminuetis ex eo. Et iterum alia Scriptura dicit. Videbunt, in quem transfixerunt.

Evangelium

Post haec autem rogavit Pilatum Ioseph ab Arimathia : eo quod esset discipulus Iesu : occultus autem propter metum Iudaeorum : ut tolleret corpus Iesu. Et permisit Pilatus. Venit ergo, et tulit corpus Iesu. Venit autem et Nicodemus : qui venerat ad Iesum nocte primum : ferens mixturam myrrhae et aloes : quasi libras centum. Acceperunt ergo corpus Iesu : et ligaverunt illud linteis : cum aromatibus : sicut mos est Iudaeis sepelire. Erat autem in loco, ubi crucifixus est : hortus : et in horto monumentum novum : in quo nondum quisquam positus fuerat. Ibi ergo propter Parasceven Iudaeorum : quia iuxta erat monumentum : posuerunt Iesum.

Finito evangelio, tollitur linteum de altari, et presbyter dicat orationes sollemnes, sic inchoans pro Ecclesia, sine Flectamus:

Oremus, dilectissimi nobis, pro Ecclesia sancta Dei : ut eam Deus et Dominus noster : pacificare et custodire dignetur : toto orbe terrarum subiciens ei principatus et potestates : detque nobis quietam et tranquillam vitam degentibus, glorificare Deum, Patrem omnipotentem.

Oremus. Flectamus genua.

Omnipotens, sempiterne Deus : qui gloriam tuam omnibus in Christo gentibus revelasti : custodi opera misericordiae **[62v]** tuae : ut Ecclesia tua, toto orbe diffusa : stabili fide in confessione tui nominis perseveret.

Levate. Per Dominum.

Pro papa

Oremus et pro beatissimo papa nostro, N., ut Deus et Dominus noster : qui elegit eum in ordinem episcopatus : salvum atque incolumem custodiat : Ecclesiae suae sanctae, ad regendum populum sanctum Dei.

Oremus. Flectamus genua.

Omnipotens, sempiterne Deus : cuius iudicio universa fundantur : respice propitius ad preces nostras : et electum nobis antistitem tua pietate conserva : ut Christiana plebs, quae tali gubernatur auctore : sub tanto pontifice : credulitatis suae meritis augeatur.

Levate. Per Dominum.

Pro omni gradu ecclesiae

Oremus pro omnibus episcopis : presbyteris : diaconibus : subdiaconibus : acolythis : exorcistis : lectoribus : ostiariis : confessoribus : virginibus : viduis : et pro omni populo sancto Dei.

Oremus. Flectamus genua.

Pro universis ordinibus

Omnipotens, sempiterne Deus : cuius Spiritu totum corpus Ecclesiae sanctificatur et regitur : exaudi nos pro universis ordinibus supplicantes : ut gratiae tuae munere : ab omnibus tibi gradibus fideliter serviatur.

Levate. Per Dominum.

Pro rege

Oremus et pro Christianissimo rege nostro, N., ut Deus et Dominus noster subditas illi faciat omnes barbaras nationes : ad nostram perpetuam pacem.

Oremus. Flectamus genua.

Omnipotens, sempiterne Deus : in cuius manu sunt omnium potestates : et omnia iura regnorum : respice ad Christianum benignus imperium : ut gentes, quae in sua feritate confidunt : potentiae tuae dextera comprimantur.

Levate. Per Dominum.

Pro catechumenis

Oremus et pro catechumenis nostris : ut Deus et Dominus noster adaperiat aures praecordiorum ipsorum : ianuamque misericordiae : ut, per lavacrum regenerationis accepta remissione omnium peccatorum : et ut ipsi digni inveniantur in Christo Iesu, Domino nostro.

Oremus. Flectamus genua.

Omnipotens, sempiterne Deus : qui Ecclesiam tuam nova semper prole fecundas : auge fidem et intellectum catechumenis nostris : ut, renati fonte baptismatis, adoptionis tuae filiis aggregentur.

Levate. Per Dominum.

[Pro fidelium necessitatibus]

Oremus, dilectissimi nobis, Deum, Patrem omnipotentem : ut cunctis mundum purget erroribus : morbos auferat : famem depellat : aperiat carceres : vincula dissolvat : peregrinantibus reditum : infirmantibus sanitatem : navigantibus portum salutis indulgeat.

Oremus. Flectamus genua.

Omnipotens, sempiterne Deus : maestorum consolatio : laborantium fortitudo : perveniant ad te preces de quacumque tribulatione clamantium : ut omnes sibi in necessitatibus suis : misericordiam tuam gaudeant affuisse.

Levate. Per Dominum.

[Pro haereticis et schismaticis]

/63^{r}/ Oremus et pro haereticis et schismaticis : ut Deus ac Dominus noster eruat eos ab erroribus universis : et ad sanctam matrem Ecclesiam catholicam : atque apostolicam revocare dignetur.

Oremus. Flectamus.

Omnipotens, sempiterne Deus : qui salvas omnes : et neminem vis perire : respice ad animas diabolica fraude deceptas : ut omni haeretica pravitate deposita : errantium corda resipiscant : et ad veritatis tuae redeant unitatem.

Levate. Per. *Ad subsequentem collectam non dicitur* Flectamus genua, *eo quod Iudaei flexis genibus illuserunt Domino Deo.*

[Pro Iudaeis]

Oremus et pro perfidis Iudaeis : ut Deus et Dominus noster auferat velamen de cordibus eorum : ut et ipsi agnoscant Iesum Christum, Dominum nostrum.

[Oremus.]

Omnipotens, sempiterne Deus : qui etiam Iudaicam perfidiam a tua misericordia non repellis : exaudi preces nostras, quas tibi pro illius populi obcaecatione deferimus : ut, agnita veritatis tuae luce, quae Christus est : a suis tenebris eruantur. Per eundem.

Pro paganis

Oremus et pro paganis : ut Deus omnipotens auferat iniquitatem a cordibus eorum : ut, relictis idolis suis, convertantur ad Deum vivum et verum : unicum Filium eius, Iesum Christum, Deum et Dominum nostrum : cum quo vivit et regnat cum Spiritu Sancto, Deus. ‹Per … eiusdem.›

Oremus. Flectamus.

Omnipotens, sempiterne Deus : qui non mortem peccatorum : sed vitam semper requiris : suscipe propitius orationem nostram : et libera eos ab idolorum cultura : et aggrega Ecclesiae tuae sanctae : ad laudem et gloriam nominis tui.

Levate. Per Dominum. *Quibus expletis, duo acolythi praeparati portent crucem velatam de sacrario, sequentibus presbyteris casulis indutis et cantantibus versus subsequentes.* Popule meus, quid feci tibi : aut in quo contristavi te : responde mihi, quia eduxi te de terra Aegypti, parasti crucem Salvatori tuo. *Sequitur a duobus cantoribus:* Agios o Theos. Agios, ischyros. Agios, athanatos, eleison imas. *Deinde chorus dicat:* Sanctus Deus. Sanctus, fortis. Sanctus et immortalis, miserere nobis. Quia eduxi te per desertum quadraginta annos, et manna cibavi te, et introduxi te in terram satis optimam, parasti crucem Salvatori tuo. Agios *et* Sanctus, *ut supra.* Quid ultra debui facere tibi, et non feci : ego quidem plantavi te vineam meam speciosissimam, et tu facta es mihi nimis amara : aceto namque felle mixto sitim meam potasti : et lancea perforasti latus Salvatori tuo. Agios *et* Sanctus, *ut supra. Tunc sint ibi tapetia strata, ad prosternendum domino pontifici, et ipse pontifex sive sacerdos discooperiat crucem, et incipiat alta voce. Chorus:* Ecce, lignum crucis, in quo sa-

lus mundi pependit. *[R.]* Venite, adoremus. *Ps.* Beati im**[63v]**maculati. *Iterum dicat sacerdos:* Ecce lignum crucis. *Et tertio altius:* Ecce lignum. *Antiphona:* Dum fabricator mundi. *Tunc duo pueri vociferati cantent:* Crux fidelis. *Sequuntur orationes ad adorandam crucem.*

[Oratio]

Domine, Iesu Christe, Deus verus de Deo vero : qui pro redemptione generis humani serpentina suasione decepti : mundum erroribus implicatum illuminare : et crucis patibulum subire voluisti : ut lignum ligno vinceres : et peccati hereditariam mortem morte potentissima superares : exaudi me, miserum et indignum ante oculos tuae benignissimae maiestatis adorantem te : et benedicentem nomen tuum sanctum atque terribile : et concede mihi, misero : te puro corde sapere : te laudare : te praedicare : et per vexillum sanctae crucis istius, quam hodie in tuo nomine adoraturus adveni : mentem meam corpusque sanctifica : scuto fidei tuae me circumtege : galeam salutis mihi impone : gladio spirituali accinge : ut contra hostem nequissimum bellaturus : et tuae miserationis muniar auxilio : et salutiferae crucis vexillo : cunctique tuo sancto nomine insigniti : ab hostis perfidi sint incursione securi. Per.

Alia oratio

Deus, qui Moysi, famulo tuo in via squalentis eremi : serpentem aeneum in media populi multitudine : ad liberandas letali veneno infectas animas, exaltari iussisti : ut, si quis mortifero vulnere inflictus ad eum respiceret : et venenum exitiale evaderet : et optatae salutis vitam adipisceretur : significans te ipsum futurum post curricula pro tui salute plasmatis crucis extollendum patibulo : ut, quos diabolus armis invidiae captivaverat : tua desiderabilis passio ad patriam revocaret : concede mihi, misero et peccatori : et omnibus tuo cruore mercatis : qui hodie sanctam passionem supplices venerantur : lignumque vitae adorant : ut diaboli insidias, te adiuvante, vincamus : et aeternae vitae participes esse mereamur. Per te, Iesu Christe.

Alia

Domine, Iesu Christe : qui nos per crucis passionem hodierna die a diabolica servitute liberasti : ut, quo die hominem condideras : eodem die et reformares : exaudi me, miserum et peccatorem coram hoc signaculo crucis confitentem et deprecantem : ut huius venerabilis et vitalis ligni tuitione munitus : et hostis nequissimi ignea tela repellere : et ab inflictis evacuari vulneribus : et ad vitam aeternam valeam pervenire. Qui cum Deo Patre.

Tunc pontifex sive sacerdos salutet crucem cum omni clero et populo. Postea duo diaconi, accipientes corpus Domini pridie reservatum cum ministris et luminaribus ac turibulo portent coram altari, hos versus cantando: Laudes, Omnipotens, ferimus tibi dona colentes, corporis immensi, sanguinis atque tui. *Chorus:* Laudes, Omnipotens. **/64r/** Pangimus, ecce, tuam, rector

sanctissime, mensam : tu, licet indignis : propitiare tuis. *Chorus:* Corporis. Angelus aethereis sanctus descendat ab astris : purificans corpus, cor pariterque piis. *Chorus:* Laudes. Haec medicina potens caeli nos ducat in arces, interea terris dans medicamen opis. *Chorus:* Corporis. Hoc, Pater omnipotens, cum Christo perfice clemens : Spiritus atque potens, trinus et unus Apex. *Chorus:* Laudes. *His finitis, extendat archidiaconus corporale super nudum altare. Tunc procedens episcopus sive sacerdos ante altare, et faciat communem confessionem, videlicet,* Confiteor Deo, *et osculetur altare. Corpus Domini et calicem sine sacrato vino et aqua mixto de manu archidiaconi accipiens, cantante ipso communionem.* Hoc corpus, quod pro vobis tradetur, hic calix novi testamenti est in meo sanguine, dicit Dominus : hoc facite, quotienscumque sumitis in meam commemorationem. *Et, hoc dicto, super altare ponens calicem ordinansque oblatas, humilissime dicat:* Suscipe, Sancta Trinitas, hanc oblationem, quam tibi offero in memoriam passionis Domini nostri, Iesu Christi : et omnium sanctorum. *Qua finita, dicat lenta voce:* Oremus. Praeceptis salutaribus moniti. Pater noster. Sed libera nos. *Ita per ordinem usque* Per omnia saecula saeculorum. *Et omnes respondeant:* Amen. *Neque* Pax Domini, *neque* Agnus Dei *dicatur, nec osculum detur, sed sacerdos, accipiens corpus Domini, et frangat, mittatque in calicem, nihil dicens, et sic sacratur vinum. Interim sumat corpus Domini, dicens:* Corpus Domini nostri, Iesu Christi conservet animam meam in vitam aeternam. *Quando sumit sanguinem, nihil dicat. Deinde singuli communicantes, et in sua redeant loca. Vespera cantatur privatim, scilicet psalmi sine* Gloria Patri: Confitebor, Domine probasti me et, Eripe me, Domine clamavi, Voce mea, Magnificat, *et sub silentio* Pater noster. *Oratio:* Respice quaesumus Domine super hanc familiam. *Tunc sacerdos, exuta casula, cum ministris suis recondat crucem cum sacramento in medio ecclesiae ad modum dominici sepulcri, et corpus Domini collocetur super pectus crucis. Adhibito turibulo cum incenso, cantando istud responsorium:* Ierusalem luge, *vel aut:* Ecce vidimus eum, Plange quasi virgo, Recessit pastor noster, Ecce quomodo moritur iustus. *Responsorium:* Sepulto Domino. *Tunc dicat sacerdos:* Adoramus te, Christe, et benedicimus tibi. *Chorus:* Quia per crucem tuam redemisti mundum. *Versiculus:* Omnis terra adoret te, Deus : et psallat tibi. *Chorus:* Psalmum dicat nomini tuo, Domine.

[Oratio.] Oremus.

Deus, qui pro nobis Filium tuum crucis patibulum subire voluisti : ut inimici a nobis expelleres potestatem : concede nobis, famulis tuis : ut resurrectionis gratiam consequamur. Per eundem. **[64ᵛ]**

Ordo in Sancto Sabbato

Item ornetur ecclesia omnibus ornamentis et utensilibus suis. Hora sexta conveniat omnis clerus in ecclesiam, et praeparent se unusquisque vestibus sollemnibus ad suum ordinem, sicut mos est. Deinde procedant ad ignem de silice excussum cum plena processione et aqua benedicta et turibulo, tamen sine igne. Legendo satis alte psalmos quindecim graduum, scilicet Ad Dominum cum tribularer *sine* Gloria Patri *usque ibi:* Laudate nomen Domini. *Et benedicat sacerdos ignem in hunc modum.*

[Oratio.] Oremus.

Domine, Sancte Pater, omnipotens, aeterne Deus : in nomine tuo et Filii tui benedi ✠ cimus hunc ignem, cum cera et omnibus alimoniis eius sanctificamus : et signo crucis Christi, Filii tui vivi altissimi signamus : ut intus vel foris accensus, quod nocet, non incendat : sed omnia ad usus hominum necessaria calescat : sive illuminet : et, quae ex hoc igne fuerint conflata vel calefacta : sint benedicta : et omni humanae saluti utilia : ut non cum Dathan et Abiron ignem tibi offerentibus alienum incendamur : sed cum Aaron pontifice : et filiis eius, Eleazaro et Ithamaro : hostias tibi pacificas : Spiritus Sancti igne assatas immolare valeamus : et semper eiusdem Spiritus Sancti igne vitia nostra ure : cordaque luce scientiae tuae illumina : et animas nostras calore fidei clarifica. Per eundem.

Alia oratio

Omnipotens Deus, mundi conditor : luminis siderumque fabricator : per cuius ineffabilem potentiam omnis claritas sumpsit exordium : te in tuis operibus invocamus : aperi nobis, quaesumus, labia nostra ad confitendum nomini tuo et ad laudem gloriae tuae : ut digne celebrare mereamur sacrum officium tuum : quia in hac sacratissima noctis vigilia : de donis tuis cereum tuae suppliciter offerimus maiestati. Per.

Oratio

Deus, qui per Filium tuum, angularem scilicet lapidem : caritatis ignem fidelibus contulisti : productum ex silice : nostris profuturum usibus novum hunc ignem sancti ✠ fica : et concede nobis ita per haec festa paschalia caelestibus desideriis inflammari : ut ad perpetua festa purgatis mentibus pertingere valeamus. Per eundem Christum.

Oratio

Domine, Deus noster, Pater omnipotens : exaudi nos, lumen indeficiens : tu, sancte conditor omnium luminum : bene ✠ dic, quaesumus, hoc lumen : quod a te sanctificatum atque benedictum est : qui illuminas omnem mundum : ut ab eo lumine incendamur et illuminemur : scilicet igne caritatis tuae : quo Moysen illuminasti : et hoc lu-

men tribue cordibus nostris : ut ad vitam aeternam pervenire mereamur. Per Christum Dominum.

Oratio

Domine, Sancte Pater, omnipotens, aeterne Deus : benedicentibus nobis hunc ignem in nomine tuo : et Unigeniti Filii tui, Dei ac Domini nostri, Iesu Christi et Spiritus Sancti, cooperari dignare, et adiuva nos. Qui vivis et regnas cum eodem Unigenito tuo et Spiritu Sancto in saecula saeculorum. Amen. **/65^{r}/**

Tunc aspergat sacerdos ignem aqua benedicta. Moxque accendantur candelae. Redeuntibus vero in ecclesiam, cantentur a duobus clericis isti versus.

Inventor rutili, dux bone, luminis, qui certis vicibus tempora dividis : merso sole chaos ingruit horridum : lucem redde tuis, Christe, fidelibus. *Chorus:* Inventor rutili. Sunt de spiritibus saepe nocentibus poenarum celeres sub Styge feriae illa nocte, sacer qua rediit Deus sangvis ad superos ex Acheronticis. *[Chorus:]* Merso sole. Quamvis innumero sidere regium lunarique polum lampade pinxeris, incussu silicis lumina nos tamen monstrans saxigeno semine quaerere. Ne nesciret homo spem sibi luminis in Christo solido corpore conditam, qui dici stabilem se voluit petram, nostris igniculis : unde genus venit. Linguis quos olei rore madentibus lignis et facibus pascimus aridis, qui et fila favis scirpea floreis, presso melle prius collita, fingimus. Vivax flamma viget, seu cava testula sucum linteolo sugerit ebrio, seu pinus piceam fert alimoniam, seu ceram ceretem stuppa calens bibit. O, res digna, Deus, quam tibi roscitae noctis principio grex tuus offerat, lucem, quam tribuis nil pretiosius, luce, qua reliqua praemia cernemus. Tu lux es oculis, lux quoque sensibus, intus tu speculum, [tu speculum] foris, lumen, quod famulas offero, suscipe, tinctum pacifici chrismatis inguine. Per Christum genitum, summe Pater, tuum, in quo visibilis stat tibi gloria, qui noster Dominus, qui tuus Unicus spirat de patrio corde Paraclitum.

Tunc sacerdos vel diaconus dicat.

(notandum) Exsultet iam angelica turba caelorum. Exsultent divina mysteria, et pro tanti regis victoria tuba intonet salutaris. Gaudeat se tellus tantis irradiatam fulgoribus : et, aeterni regis splendore illustrata, totius orbis se sentiat amisisse caliginem. Laetetur et mater Ecclesia, tanti luminis **[65^{v}]** adornata fulgoribus : et magnis populorum vocibus haec aula resultet. Quapropter, astantibus vobis, fratres carissimi, ad tam miram sancti huius luminis claritatem una mecum, quaeso, Dei omnipotentis misericordiam invocate : ut, qui me non meis meritis intra Levitarum numerum dignatus est aggregare, luminis sui gratiam infundendo, cerei huius laudem implere praecipiat. Iesus Christus, Dominus noster, qui cum Patre vivit et regnat, Deus, in unitate Spiritus Sancti. Per omnia saecula saeculorum. Amen. Dominus vobiscum. Et cum spiritu

tuo. Sursum corda. Habemus ad Dominum. Gratias agamus Domino, Deo nostro. Dignum et iustum est. **/66r/** Vere, quia dignum et iustum est. Invisibilem Deum, Patrem omnipotentem Filiumque eius Unigenitum, Dominum nostrum, Iesum Christum, toto cordis ac mentis affectu et vocis ministerio personare. Qui pro nobis aeterno Patri Adae debitum solvit et veteris piaculi cautionem pio cruore detersit. Haec sunt enim festa paschalia, in quibus verus ille Agnus occiditur eiusque sanguine postes consecrantur. Haec nox est, in qua primum patres nostros, filios Israel eduxisti de Aegypto, quos postea Rubrum Mare sicco vestigio transire fecisti. Haec igitur nox est, quae peccatorum tenebras columnae illuminatione purgavit. Haec nox est, quae hodie per universum mundum in Christo credentes a vitiis saeculi et caligine peccatorum segregatos reddit **[66v]** gratiae, sociatque sanctitati. Haec nox est, in qua, destructis vinculis mortis, Christus ab inferis victor ascendit. Nihil enim nobis nasci profuit, nisi redimi profuisset. O, mira circa nos tuae pietatis dignatio. O, inaestimabilis dilectio caritatis, ut servum redimeres, Filium tradidisti. O, vere beata nox, quae sola meruit scire tempus et horam, in qua Christus ab inferis resurrexit. Haec nox est, de qua scriptum est. Et nox, ut dies, illuminabitur, et nox illuminatio mea in deliciis meis. Huius igitur sanctificatio noctis fugat scelera : culpas lavat : et reddit innocentiam lapsis : et maestis laetitiam. Fugat odia : concordiam parat : et curvat imperia. **/67r/** *Hic pone tus in cereum in modum crucis. Tunc sequitur:* In huius igitur noctis gaudia suscipe, sancte Pater, incensi huius sacrificium vespertinum, quod tibi in hac cerei oblatione sollemni per ministrorum manus de operibus apum sacrosancta reddit Ecclesia. Sed iam columnae huius praeconia novimus, quam in honorem Dei rutilans ignis accendit. *Hic incendatur cereus, et tunc sequitur:* Qui licet divisus in partes, mutuati luminis detrimenta non novit. Alitur enim liquentibus ceris, quas in substantiam pretiosae huius lampadis apis mater eduxit. O, vere beata nox, quae exspoliavit Aegyptios, ditavit Hebraeos. Nox, in qua terrenis caelestia iunguntur. Oramus ergo te, Domine, ut cereus iste, in honorem nominis tui consecratus, ad **[67v]** noctis huius caliginem destruendam, indeficiens perseveret. In odorem suavitatis acceptus, supernis luminaribus misceatur. Flammas eius lucifer matutinus inveniat. Ille, inquam, lucifer, qui nescit occasum. Ille, qui, regressus ab inferis, humano generi serenus illuxit. Precamur ergo te, Domine, ut nos, famulos tuos omnemque clerum et devotissimum populum una cum papa nostro, N. et gloriosissimo rege nostro, N. eiusque nobilissima prole, N. et antistite nostro, G., cum omni familia, quiete temporum concessa, in his paschalibus gaudiis conservare digneris. Per Dominum nostrum, Iesum Christum, Filium tuum, qui tecum vivit et regnat, Deus in unitate Spiritus Sancti. **/68r/**

Oratio sequitur a sacerdote.

Deus, qui divitias misericordiae tuae in hac praecipue nocte largiris : propitiare universo ordini sacerdotalis officii : et omnes gradus famulatus nostri perfecta delicto-

rum remissione sanctifica : ut, ministraturos regeneratrici gratiae tuae : nulli esse obnoxios patiaris offensae. Per Christum, Dominum nostrum.

Lector stans ante altare sine titulo dicat: (Gn 1,1–2,2)

In principio creavit Deus caelum et terram. Terra autem erat inanis et vacua : et tenebrae erant super faciem abyssi : et Spiritus Dei ferebatur super aquas. Dixitque Deus. Fiat lux. Et facta est lux. Et vidit Deus lucem, quod esset bona : et divisit lucem a tenebris. Appellavitque lucem diem : et tenebras noctem. Factumque est vespere et mane, dies unus. Dixit quoque Deus. Fiat firmamentum in medio aquarum : et dividat aquas ab aquis. Et fecit Deus firmamentum : divisitque aquas, quae erant sub firmamento, ab his, quae erant super firmamentum. Et factum est ita. Vocavitque Deus firmamentum caelum : et factum est vespere et mane, dies secundus. Dixit vero Deus. Congregentur aquae, quae sub caelo sunt, in locum unum : et appareat arida. Factumque est ita. Et vocavit Deus aridam terram. Congregationesque aquarum appellavit maria. Et vidit Deus, quod esset bonum : et ait. Germinet terra herbam virentem et facientem semen : et lignum pomiferum, faciens fructum iuxta genus suum : cuiusque semen in semet ipso sit super terram. Et factum est ita. Et protulit terra herbam virentem et afferentem semen iuxta genus suum. Lignumque faciens fructum : et habens unumquodque sementem iuxta speciem suam. Et vidit Deus, quod esset bonum. Factumque est vespere et mane, dies tertius. Dixit autem Deus. Fiant luminaria in firmamento caeli : et dividant diem ac noctem : et sint in signa et tempora : dies et annos : ut luceant in firmamento caeli : et illuminent terram. Et factum est ita. Fecitque Deus duo luminaria magna : luminare maius, ut praeesset diei : et luminare minus, ut praeesset nocti : et stellas. Et posuit eas in firmamento caeli : ut lucerent super terram : et praeessent diei ac nocti : et dividerent lucem ac tenebras. Et vidit Deus, quod esset bonum : et factum est vespere et mane, dies quartus. Dixit etiam Deus. Producant aquae reptile animae viventis : et volatile super terram sub firmamento caeli. Creavitque Deus cete grandia : et omnem animam viventem : atque motabilem, quam produxerant aquae in species suas : et omne volatile secundum genus suum. Et vidit Deus, quod esset bonum : benedixitque eis : dicens. Crescite : et multiplicamini, et replete aquas maris : avesque multiplicentur super terram. Et factum est vespere et mane, dies quintus. Dixit quoque Deus. Producat terra animam viventem in genere suo : iumenta, re**[68v]**ptilia et bestias terrae secundum species suas. Factumque est ita. Et fecit Deus bestias terrae iuxta species suas : et iumenta : et omne reptile terrae in genere suo. Et vidit Deus, quod esset bonum : et ait. Faciamus hominem ad imaginem et similitudinem nostram : et praesit piscibus maris : et volatilibus caeli : et bestiis universaeque creaturae : omnique reptili, quod movetur in terra. Et creavit Deus hominem ad imaginem suam : ad imaginem Dei creavit illum : masculum et feminam creavit eos. Benedixitque Deus illis : et ait. Crescite et multiplicamini : et replete ter-

ram : et subicite eam : et dominamini piscibus maris, et volatilibus caeli : et universis animantibus, quae moventur super terram. Dixitque Deus. Ecce, dedi vobis omnem herbam, afferentem semen super terram : et universa ligna, quae habent in semet ipsis sementem generis sui : ut sint vobis in escam : et cunctis animantibus terrae : omnique volucri caeli : et universis, quae moventur in terra : et in quibus est anima vivens : ut habeant ad vescendum. Et factum est ita. Vidit Deus cuncta, quae fecerat : et erant valde bona. Et factum est vespere et mane, dies sextus. Igitur perfecti sunt caeli et terra : et omnis ornatus eorum. Complevitque Deus die septimo opus suum, quod fecerat : et requievit die septimo ab omni opere, quod patrarat.

Tunc sacerdos dicat: Oremus. *[Oratio]*

Deus, qui mirabiliter hominem creasti : et mirabilius redemisti : da nobis, quaesumus, contra oblectamenta peccati : mentis ratione persistere : ut mereamur ad gaudia aeterna pervenire. Per Dominum nostrum.

Prophetia sine titulo (Ex 14,24–15,1)

Factum est in vigilia matutina : et ecce, respiciens Dominus super castra Aegyptiorum per columnam ignis et nubis : interfecit exercitum eorum : et subvertit rotas curruum : ferebanturque in profundum. Dixerunt ergo Aegyptii. Fugiamus Israelem : Dominus enim pro eis pugnat contra nos. Et ait Dominus ad Moysen. Extende manum tuam super mare : ut revertantur aquae ad Aegyptios : super currus et equites eorum. Cumque extendisset Moyses manum contra mare : reversum est primo diluculo ad priorem locum. Fugientibusque Aegyptiis, occurrerunt aquae : et involvit eos Dominus in mediis fluctibus. Reversaeque sunt aquae : et cooperuerunt currus et equites cuncti exercitus Pharaonis : qui, sequentes, ingressi fuerant mare : nec unus quidem superfuit ex eis. Filii autem Israel perrexerunt per medium sicci maris : et aquae erant eis, quasi pro muro : a dextris et a sinistris. Liberavitque Dominus in die illa Israel de manu Aegyptiorum : et viderunt Aegyptios mortuos super litus maris : et manum magnam : quam exercuerat **/69^{r}/** Dominus contra eos. Timuitque populus Dominum : et crediderunt Domino : et Moysi, servo eius. Tunc cecinit Moyses et filii Israel carmen hoc Domino : et dixerunt.

Tractus (Ex 15,1–2)

Cantemus Domino, gloriose enim honorificatus est : equum et ascensorem proiecit in mare : adiutor et protector factus est mihi in salutem. *℣.* Hic Deus meus et honorificabo eum, Deus patris mei, et exaltabo eum. *℣.* Dominus conterens bella, Dominus nomen est illi.

[Oratio] Oremus.

Deus, cuius antiqua miracula in praesenti quoque saeculo coruscare sentimus : praesta, quaesumus : ut, sicut priorem populum ab Aegyptiis liberasti : hoc ad salutem gentium per aquas baptismatis opereris. Per.

Prophetia sine titulo (Is 4,1–6)

Apprehendent septem mulieres virum unum in die illa, dicentes. Panem nostrum comedemus : et vestimentis nostris operiemur : tantummodo invocetur nomen tuum super nos : aufer opprobrium nostrum. In die illa erit germen Domini in magnificentia et in gloria : et fructus terrae sublimis : et exsultatio his, qui salvati fuerint de Israel. Et erit omnis, qui relictus fuerit in Sion et residuus in Ierusalem : sanctus vocabitur omnis, qui scriptus est in vita in Ierusalem. Si abluerit Dominus sordem filiarum Sion : et sanguinem Ierusalem laverit de medio eius : in spiritu iudicii et spiritu ardoris. Et creavit Dominus super omnem locum montis Sion : et, ubi invocatus est, nubem per diem : et fumum et splendorem ignis flammantis in nocte. Super omnem enim gloriam protectio : et tabernaculum erit in umbraculum diei ab aestu : et in securitatem et in absconsionem : a turbine et a pluvia.

Tractus (Is 5,1–2.7)

Vinea facta est dilecto in cornu, in loco uberi. *V*. Et maceriam circumdedi, et circumfodi, et plantavi vineam Sorec : et aedificavi turrim in medio eius. *V*. Et torcular fodi in ea : vinea enim Domini Sabaoth, domus Israel est.

[Oratio] Oremus.

Deus, qui nos ad celebrandum paschale sacramentum : utriusque testamenti paginis instruis : da nobis intelligere misericordiam tuam : ut ex perceptione praesentium munerum : firma sit exspectatio futurorum. Per.

Prophetia quarta (Is 54,17–55,11)

Haec est hereditas servorum Dei : et iustitia eorum apud me, dicit Dominus. Omnes sitientes, venite ad aquas : et, qui non habetis argentum : properate : emite : et comedite. Venite, emite absque argento : et absque ulla commutatione vinum et lac. Quare appenditis argentum non in panibus : et laborem vestrum non in saturitate? Audite audientes me, et comedite bonum : et delectabitur in crassitudine anima vestra. Inclinate aurem vestram : et venite ad me : audite, et vivet anima vestra. Et feriam vobiscum pactum sempiternum : misericordias David fidelis. Ecce, testem populis dedi eum : ducem ac praeceptorem gentibus. Ecce, gentem, quam nesciebas, vocabis : et gentes, quae non cognoverunt te : ad te current : propter Dominum, Deum tuum : et Sanctum Israel : quia glorificavit te. Quaerite Dominum, dum inveniri potest : invo-

cate eum, dum prope est. Derelinquat impius viam suam : **[69v]** et vir iniquus cogitationes suas : et revertatur ad Dominum : et miserebitur eius : et ad Deum nostrum : quoniam multus est ad ignoscendum. Non enim cogitationes meae cogitationes vestrae : neque viae meae viae vestrae, dicit Dominus : quia, sicut exaltantur caeli a terra : sic exaltatae sunt viae meae a viis vestris : et cogitationes meae a cogitationibus vestris. Et, quomodo descendit imber et nix de caelo : et illuc ultra non revertitur : sed inebriat terram et infundit eam : et germinare eam facit : et dat semen serenti : et panem comedenti : sic erit verbum meum : quod egredietur de ore meo. Dicit Dominus omnipotens.

Tractus (Dt 32,1–4)

Attende, caelum, et loquar : et audiat terra verba ex ore meo. *V.* Exspectetur, sicut pluvia, eloquium meum : et descendant, sicut ros, verba mea : sicut imber super gramina. *[V.]* Et sicut nix super fenum, quia nomen Domini invocabo. *V.* Date magnificentiam Deo nostro, Deus, vera opera eius, et omnes viae eius iudicia. *V.* Deus fidelis, in quo non est iniquitas : iustus et sanctus Dominus.

[Oratio] Oremus.

Deus, qui Ecclesiam tuam semper gentium vocatione multiplicas : concede propitius : ut, quos aqua baptismatis abluis : continua protectione tuearis. Per Dominum.

Tractus (Ps 41,2–4)

Sicut cervus desiderat ad fontes aquarum : ita desiderat anima mea ad te, Deus. *V.* Sitivit anima mea ad Deum, ‹fontem› vivum : quando veniam et apparebo ante faciem Dei [mei]. *V.* Fuerunt mihi lacrimae meae panes die ac nocte, dum dicitur mihi per singulos dies, ubi est Deus tuus.

[Oratio] Oremus.

Omnipotens, sempiterne Deus : respice propitius ad devotionem populi renascentis : quae, sicut cervus, aquarum expetit ‹ad› fontem : concede propitius : ut fidei ipsius sitis baptismatis mysterio : animam corpusque sanctificet. Per Dominum.

Tunc ordinentur cruces et vexilla et evangelium et capsa et sanctum oleum et chrisma et reliqua ad benedictionem fontis necessaria. Deinde officians sacerdos cum cuncto clero et omni ornatu ecclesiae procedat ad fontem, et duo cerei portentur ante eum, usque dum omnia finiantur, litania videlicet et septena. Euntibus autem ad fontem, cantetur hymnus: Rex sanctorum angelorum. Totum mundum adiuva. *Chorus:* Rex sanctorum angelorum. Ora primum tu pro nobis, Virgo Mater germinis : et minister Patris summi, ordines angelici. *Chorus:* Totum mundum. Supplicate Christo regi, coetus apostolici, supplicetque permagnorum sanguis fusus martyrum. Implorate, confessores consonaeque virgines, quod donetur magnum no-

bis tempus indulgentiae. Omnes sancti atque iusti, nos precamur cernui : ut purgetur crimen omne vestro sub oramine. Huius, Christe, rector alme, plebis vota suscipe : qui plasmasti protoplastum et genus gignentium. Mitte Sanctum nunc amborum Spiritum Paraclitum : in hanc plebem, quam recentem fons baptismi parturit. Fac in terra fontis huius sacratum mysterium : qui profluxit cum cruore sacro Christi corpore. Et laetetur Mater Sancta tota nunc Ecclesia : et pro**/70r/**fectu renascentis tantae multitudinis. Praesta, Patris atque Nati compar Sancte Spiritus, ut te solum semper omni diligamus tempore. *Chorus:* Rex sanctorum. *Deinde sacerdos dicat legendo* Pater noster *et* Credo in Deum Patrem. *Versiculus:* Domine, apud te est fons vitae. *[R.]* Et in lumine tuo videbimus lumen.

[Oratio.] Dominus vobiscum. Et cum. Oremus.

Omnipotens, sempiterne Deus : adesto magnae pietatis tuae mysteriis, adesto sacramentis : et ad creandos novos populos, quos tibi fons baptismatis parturit : spiritum adoptionis emitte : ut, quod humilitatis nostrae gerendum est mysterio : tuae virtutis compleatur effectu. Per Dominum nostrum, Iesum Christum, Filium tuum. Qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti, Deus.

[Benedictio fontis baptismalis]

(notandum) Per omnia saecula saeculorum. Amen. Dominus vobiscum. Et cum spiritu tuo. Sursum corda. Habemus ad Dominum. Gratias agamus Domino, Deo nostro. Dignum et iustum est. Vere dignum et iustum est : aequum et salutare. Nos tibi semper et ubique gratias agere : Domine, sancte Pater, omnipotens, aeterne Deus. Qui invisibili potentia sacramentorum tuorum mirabiliter operaris effectum : et licet nos tantis mysteriis exsequendis simus indigni : tu tamen gratiae tuae dona non deserens : etiam ad preces nostras aures tuae pietatis inclinas. Deus, cuius Spiritus super aquas inter ipsa mundi primordia ferebatur : ut iam tunc virtutem sanctificationis aquarum natura conciperet. Deus, qui nocentis mundi crimina per aquas abluens, regenerationis speciem in ipsa diluvii effusione signasti : ut unius eiusdemque elementi mysterio : et finis esset vitiis : et origo virtutibus. Respice, Domine, in faciem Ecclesiae tuae : et multiplica in ea regenerationes tuas : qui gratiae tuae affluentis impetu laetificas civitatem tuam : fontemque baptismatis aperis toto orbe terrarum gentibus invocandis : ut tuae maiestatis imperio : sumat Unigeniti tui gratiam de Spiritu Sancto. *Hic aquam manu tangat in modum crucis.* Qui hanc aquam regenerandis hominibus praeparatam : arcana sui luminis admixtione fecundet : ut sanctificatione concepta : ab immaculato divini fontis utero : in novam renatam creaturam progenies caelestis emergat. Et, quos aut sexus in corpore : aut aetas discernit in tempore : omnes in unam pariat gratiam mater infantiam. Procul ergo hinc, iubente te, Domine, omnis spiritus immundus abscedat. Procul ergo tota nequitia diabolicae fraudis absistat. Nihil hic loci habeat contra-

riae virtutis admixtio : non insidiando circumvolet : non latendo subripiat : non infitiendo corrumpat. *Iterum manu tangat aquam in modum crucis.* Sit haec sancta et innocens creatura libera ab omni impugnatoris incursu : et **[70^{v}]** totius nequitiae purgata discessu. Sit ✠ fons vivus : aqua ✠ regenerans : unda ✠ purificans. Ut omnes hoc lavacro salutifero diluendi : operante in eis Spiritu Sancto : perfectae purgationis indulgentiam consequantur. Unde bene ✠ dico te, creatura aquae per ✠ Deum vivum : per ✠ Deum sanctum : per Deum, qui te in principio verbo separavit ab arida : cuius Spiritus super te ferebatur : qui te de paradiso manare praecepit : *Hic eiciat aquam in modum crucis.* ✠ et in quattuor fluminibus totam terram rigare praecepit. Qui te in deserto aquam amaram : suavitate inclita fecit esse potabilem : et sitienti populo de petra produxit. Bene ✠ dico te per Iesum Christum, Filium eius unicum, Dominum nostrum : qui te in Cana Galilaeae signo admirabili sua potentia convertit in vinum. Qui pedibus super te ambulavit : et a Ioanne in Iordane in te baptizatus est. Qui te unacum sanguine suo de latere produxit : et discipulis suis iussit : ut credentes in te baptizarentur, dicens. Ite, docete omnes gentes : baptizantes eos in nomine Patris et Filii et Spiritus Sancti. *Hic muta vocem, quasi legens lectionem.* Haec nobis praecepta servantibus : tu, Deus omnipotens, clemens adesto : tu benignus aspira : *Hic suffla in aquam ter in hunc modum, videlicet crucis.* tu has simplices aquas tuo ore : *Hic iterum suffla in modum crucis.* bene ✠ dicito : ut praeter naturalem emundationem : quam lavandis possunt adhibere corporibus : sint etiam, purificatis mentibus, efficaces. *Hic pone cereum ardentem in aquam, dicendo ter:* (notandum) Descendat in hanc plenitudinem fontis virtus Spiritus Sancti : *Hic iterum insuffla super fontem tribus vicibus in modum crucis.* et totam huius aquae substantiam regenerandi fecundet effectu. *Hic sume cereum extra aquam, et dic:* Hic omnium peccatorum maculae deleantur : hic natura ad imaginem tuam condita : et ad honorem sui reformata principii : cunctis vetustatis squaloribus emundetur : ut omnis homo hoc sacramentum regenerationis ingressus : in verae innocentiae novam infantiam renascatur. Per Dominum. In unitate eiusdem Spiritus Sancti. *Hic mittatur chrisma a sacerdote in fontem in modum crucis.* In nomine Patris : et Filii : et Spiritus Sancti Paracliti : sancti ✠ ficetur et fecundetur de hoc oleo salutifero et chrismate fons iste : ad abluenda crimina : et ad regenerandas : animas in vitam aeternam. Amen.

Finitis autem omnibus, redeant ad chorum, duobus cantoribus cantantibus sollemniter **/71^{r}/** *litaniam. Sed tum, usque dum ter dicatur:* Ut fontem istum, *maneant iuxta fontem. Qua finita, inchoatur missa hoc modo:* Kyrie eleison. Christe eleison. Kyrie eleison. *Deinde sacerdos incipiat clara voce laudem angelicam:* Gloria in excelsis Deo. Et in terra pax hominibus.

Oratio

Deus, qui hanc sacratissimam noctem gloria dominicae resurrectionis illustras : conserva in nova familiae tuae progenie adoptionis spiritum, quem dedisti : ut mente et corpore renovati : puram tibi exhibeant servitutem. Per … eiusdem.

Ad Colossenses (Kol 3,1–4)

Fratres. Si conresurrexistis cum Christo : quae sursum sunt, quaerite : ubi Christus est in dextera Dei sedens. Quae sursum sunt, sapite : non, quae super terram. Mortui enim estis : et vita vestra abscondita est cum Christo in Deo. Cum enim Christus apparuerit, vita vestra : tunc et vos apparebitis : cum ipso in gloria.

Prosa

Iam domnus optatas reddit laudes, pascha cum Christus adest, favete cui, canentes.

Alleluia (Ps 117,1)

V. Confitemini Domino, quoniam bonus, quoniam in saeculum misericordia eius.

Tractus (Ps 116,1–2)

Laudate Dominum, omnes gentes, et collaudate eum, omnes populi. *V*. Quoniam confirmata est super nos misericordia eius, et veritas Domini manet in aeternum.

Ante evangelium lumina non portentur, nisi incensum. Secundum Matthaeum. (Mt 28,1–7)

In illo tempore. Vespere autem sabbati : quae lucescit in prima sabbati : venit Maria Magdalene : et altera Maria, videre sepulcrum. Et ecce, terraemotus factus est magnus : angelus enim Domini descendit de caelo : et, accedens, revolvit lapidem : et sedebat super eum. Erat autem aspectus eius, sicut fulgur : et vestimentum eius, sicut nix. Prae timore autem eius exterriti sunt custodes : et facti sunt, velut mortui. Respondens autem angelus : dixit mulieribus. Nolite timere vos. Scio enim : quod Iesum, qui crucifixus est, quaeritis. Non est hic : surrexit enim, sicut dixit vobis. Venite, et videte locum, ubi positus erat Dominus. Et, cito euntes, dicite discipulis eius, quia surrexit : et ecce, praecedet vos in Galilaeam. Ibi eum videbitis : ecce, praedixi vobis.

Credo *non dicatur, sed tantum* Dominus vobiscum *et* Oremus. *Deinde sub silentio fiat commixtio. Neque* Agnus Dei *cantetur, neque pax detur.*

Secretum

Suscipe, quaesumus, Domine : et plebis tuae et tuorum hostias renatorum : ut in confessione tui nominis coadunati : et baptismate renovati : sempiternam beatitudinem consequantur. [Per.]

Praefatio: Aequum et salutare. Te quidem Domine omni tempore sed in hac potissimum nocte. Sanctus *dicitur*. Communicantes et noctem sacratissimam celebrantes. Hanc igitur oblationem. *Cum communicaverit sacerdos et populus, cantor incipiat ad vesperas antiphonam* Alleluia alleluia alleluia. *Ps.* Laudate Dominum omnes gentes *cum isto solo*

psalmo et sine Gloria Patri, *et statim sequitur antiphona* Vespere autem sabbati. *Ps.* Magnificat *sine* Gloria.

Finita vespera, sequitur a sacerdote: Dominus vobiscum. Oremus.

[Complenda]

Spiritum nobis, **[71v]** Domine, tuae caritatis infunde : ut, quos sacramentis paschalibus satiasti : tua facias pietate concordes. Per Dominum nostrum. In unitate eiusdem.

Et sic finiatur missa cum Benedicamus Domino alleluia alleluia alleluia. *Finaliter ab episcopo benedictio detur.*

[ORDO MISSAE]

Dum infundit vinum et aquam in calicem.

Ostende nobis, Domine, misericordiam tuam. Et salutare tuum da nobis. Domine, exaudi orationem meam. Et clamor meus. Dominus vobiscum.

Oremus.

Deus, qui humanae substantiae dignitatem mirabiliter condidisti : et mirabilius reformasti : da nobis, quaesumus, per huius vini et aquae mysterium eius divinitatis esse consortes : qui humanitatis nostrae fieri dignatus [est] particeps : Iesus Christus, Filius tuus, Dominus noster. Qui tecum vivit et regnat.

Oremus.

Ex latere Domini nostri, Iesu Christi sanguis et aqua exisse perhibetur : ideo utrumque miscetur : ut Dominus utrumque dignetur bene ✠ dicere et in odorem suavitatis accipere. Per Christum, Dominum.

Oremus.

Fiat haec commixtio vini et aquae pariter. In nomine Pa ✠ tris : et Fi ✠ lii : et Spiritus ✠ Sancti. Amen.

Dicto evangelio, vertat se ad populum, dicens: Dominus vobiscum. *Chorus:* Et cum spiritu tuo. Oremus. *Et legat offertorium. Deinde faciat crucem super oblatam et calicem, dicens:*

Sancti ✠ fica, quaesumus, Domine, hanc oblationem : ut nobis Unigeniti Filii tui, Domini nostri, Iesu Christi corpus et sanguis fiat.

Quando offert hostiam super altare, dicat:

Suscipe, sancte Pater, omnipotens, aeterne Deus, hanc immaculatam hostiam : quam ego, indignus famulus tuus offero tibi, Deo meo vivo et vero : pro innumerabilibus peccatis et offensis : et negligentiis meis : et pro omnibus circumstantibus : sed et pro omnibus Christianis vivis atque defunctis : ut mihi et illis proficiat ad salutem in vitam aeternam. Amen.

Cum ponit diaconus calicem super altare, sacerdos dicat hanc orationem:

Offerimus tibi, Domine, calicem salutaris, tuam deprecantes clementiam : ut in conspectu divinae maiestatis tuae pro nostra et pro totius mundi salute : cum odore suavitatis ascendat. Amen.

Hic inclinet se humiliter, et dicat:

In spiritu humilitatis et in animo contrito suscipiamur, Domine, a te : ut sic fiat sacrificium nostrum in conspectu tuo hodie : ut placeat tibi, Domine Deus.

Sequitur oratio super hostiam, cum signo crucis muniat, dicens:

Veni, sanctificator, omnipotens, aeterne Deus : et bene ✠ dic hoc sacrificium ab indignis manibus meis tuo nomini praeparatum.

Cum ponit incensum in turibulum, dicat:

Per intercessionem sancti Michaelis archangeli, stantis a dextris altaris incensi : et omnium electorum suorum : incensum istud Dominus dignetur bene ✠ dicere : et in odorem suavitatis accipere.

Cum incensat calicem, sacerdos dicit:

Incensum istud a te benedictum : ascendat ad te, Domine : **/72r/** et descendat super nos misericordia tua. *(Ps. 140,2–4)* Dirigatur ad te, Domine, oratio mea : sicut incensum, in conspectu tuo. Elevatio manuum mearum : sacrificium vespertinum. Pone, Domine, custodiam ori meo : et ostium circumstantiae labiis meis. Et non declines cor meum in verba malitiae : ad excusandas excusationes in peccatis.

Quando reddit turibulum diacono, dicit:

Accendat in nobis Dominus ignem sui amoris : et flammam aeternae caritatis.

Hic inclinet se humiliter ante altare, et dicat hanc orationem:

Suscipe, Sancta Trinitas, hanc oblationem, quam tibi offerimus ob memoriam passionis : resurrectionis : et ascensionis Domini nostri, Iesu Christi : et in honore beatae Mariae semper Virginis : et beati Ioannis Baptistae : et sanctorum apostolorum tuorum, Petri et Pauli : et istorum et omnium sanctorum : ut illis proficiat ad honorem : nobis autem ad salutem : et ut illi pro nobis intercedere dignentur in caelis : quorum memoriam agimus in terris. Per eundem Christum, Dominum nostrum. Amen.

Erigens se, deosculetur altare, et, vertens se ad populum, dicat:

Orate, fratres et sorores, ut meum ac vestrum sacrificium acceptabile fiat apud Deum, Patrem omnipotentem.

Sequitur praefatio cottidiana, quae etiam dicitur diebus dominicis et festivis

[Praefatio cottidiana]

(notandum) Per omnia saecula saeculorum. Amen. Dominus vobiscum. Et cum spiritu tuo. Sursum corda. Habemus ad Dominum. Gratias agamus Domino, Deo nostro. Dignum et iustum est. Vere dignum et iustum est, aequum et salutare. Nos tibi semper et ubique gratias agere, Domine, sancte Pater, omnipotens, aeterne Deus. Per Christum, Dominum nostrum. Per quem maiestatem tuam laudant **[72^{v}]** angeli : adorant dominationes : tremunt potestates. Caeli caelorumque virtutes : ac beata Seraphim socia exsultatione concelebrant. Cum quibus et nostras voces : ut admitti iubeas, deprecamur, supplici confessione dicentes.

Sequitur praefatio ferialis.

Per omnia saecula saeculorum. Amen. Dominus vobiscum. Et cum spiritu tuo. Sursum corda. Habemus ad Dominum. Gratias agamus Domino, Deo nostro. Dignum et iustum est. Vere dignum et iustum est, aequum et salutare. Nos tibi semper et ubique gratias agere : Domine, sancte Pater, omnipotens, aeterne Deus. Per Christum, Dominum nostrum. Per quem maiestatem tuam laudant angeli : adorant dominationes : tremunt potestates. Caeli caelorumque virtutes : ac beata Seraphim socia exsultatione concelebrant. Cum quibus et nostras voces **/73^{r}/** ut admitti iubeas, deprecamur, supplici confessione dicentes.

De Nativitate Domini praefatio

Aeterne Deus. Quia per incarnati Verbi mysterium nova mentis nostrae oculis lux tuae claritatis infulsit. Ut, dum visibiliter Deum cognoscimus, per hunc in invisibilium amorem rapiamur. Et ideo cum angelis et archangelis, cum thronis et dominationibus. Cumque omni militia caelestis exercitus hymnum gloriae tuae canimus, sine fine dicentes.

Infra actionem

Communicantes et noctem sacratissimam celebrantes : qua beatae Mariae intemerata virginitas : huic mundo edidit Salvatorem. Sed et memoriam venerantes eiusdem gloriosae semperque Virginis Mariae, Genitricis Dei et Domini nostri, Iesu Christi.

Praefatio in Epiphania Domini

Aeterne Deus. Quia cum Unigenitus tuus in substantia nostrae mortalitatis apparuit : nova nos immortalitatis suae luce reparavit. Et ideo cum angelis et archangelis. *Ut supra.* **[73^{v}]**

Infra actionem

Communicantes et diem sacratissimum celebrantes : quo Unigenitus tuus in tua tecum gloria coaeternus in veritate nostrae carnis visibiliter corporalis apparuit. Sed et memoriam venerantes.

In Quadragesima praefatio

Aeterne Deus. Qui corporali ieiunio vitia comprimis : mentem elevas : virtutem largiris et praemia : per Christum, Dominum nostrum. Per quem maiestatem tuam laudant angeli. *Ut supra.*

In Cena Domini et de sancta cruce

Aeterne Deus. Qui salutem humani generis in ligno crucis constituisti : ut unde mors oriebatur : inde vita resurgeret. Et, qui in ligno vincebat : in ligno quoque vinceretur, per Christum, Dominum nostrum. Per quem maiestatem tuam laudant angeli : adorant dominationes : tremunt potestates. *Ut supra.*

Infra actionem

Communicantes et diem sacratissimum celebrantes : quo Dominus noster, Iesus Christus pro nobis est traditus. Sed et memoriam venerantes …

Hanc igitur oblationem servitutis nostrae : sed et cunctae familiae tuae, quam tibi offerimus ob diem : in qua Dominus noster tradidit discipulis suis corporis et sanguinis sui mysteria celebranda. Quaesumus, Domine, ut placatus accipias : diesque nostros in tua pace disponas : atque ab aeterna damnatione nos eripi : et in electorum tuorum iubeas grege numerari. Per Christum. **/74^{r}/**

Quam oblationem, tu, Deus, in omnibus, quaesumus, bene ✠ dictam : ascri ✠ ptam : ra ✠ tam : rationabilem acceptabilemque facere digneris : ut nobis cor ✠ pus et san ✠ guis fiat dilectissimi Filii tui, Domini nostri, Iesu Christi. Qui pridie, quam pro nostra omniumque salute pateretur : hoc est hodie : accepit panem in sanctas ac venerabiles manus suas. *Et cetera.*

Praefatio de Resurrectione Domini

Aequum et salutare. Te quidem, Domine, omni tempore : sed in hoc potissimum die gloriosius praedicare : cum pascha nostrum immolatus est, Christus. Ipse enim verus

est agnus : qui abstulit peccata mundi. Qui mortem nostram, moriendo, destruxit : et vitam, resurgendo, reparavit. Et ideo cum angelis.

Infra actionem

Communicantes et diem sacratissimam celebrantes resurrectionis Domini nostri, Iesu Christi secundum carnem. Sed et memoriam venerantes. Imprimis gloriosae semper Virginis Mariae, Genitricis eiusdem Domini nostri, Iesu Christi. Sed et beatorum apostolorum.

Hanc igitur oblationem servitutis nostrae : sed et cunctae familiae tuae, quam tibi offerimus pro his quoque, quos regenerare dignatus es ex aqua et Spiritu Sancto : tribuens eis remissionem omnium peccatorum. Quaesumus, Domine, ut placatus accipias.

Praefatio in Ascensione Domini

Aeterne Deus : per Christum, Dominum nostrum. Qui post resurrectionem suam omnibus discipulis suis manifestus apparuit : et, ipsis cernentibus, est elevatus in caelum : **[74v]** ut nos divinitatis suae tribueret esse participes. Et ideo cum angelis et archangelis : cum thronis et dominationibus. Cumque omni militia. *Ut supra.*

Infra actionem

Communicantes et diem sacratissimam celebrantes : quo Dominus noster, Unigenitus Filius tuus : unitam [sibi] fragilitatis nostrae substantiam : in gloriae suae dextera collocavit. Sed et memoriam venerantes.

In vigilia Pentecostes infra actionem

Communicantes et noctem sacratissimam celebrantes Pentecostes : quo Spiritus Sanctus apostolos plebemque credentium praesentia suae maiestatis implevit. Sed et memoriam venerantes.

Praefatio in die Pentecostes

Aeterne Deus. Per Christum, Dominum nostrum. Qui, ascendens super omnes caelos : sedensque ad dexteram tuam, promissum Spiritum Sanctum : hodierna die in filios adoptionis effudit. Quapropter, profusis gaudiis : totus in orbe terrarum mundus exsultat. Sed et supernae virtutes atque angelicae potestates : hymnum gloriae tuae concinunt, sine fine dicentes.

Infra actionem

Communicantes et diem sacratissimum Pentecosten celebrantes : quo Spiritus Sanctus apostolis in igneis linguis apparuit. Sed et memoriam.

Hanc igitur oblationem servitutis nostrae : sed et cunctae familiae tuae, quam tibi offerimus pro his quoque : quos regenerare digna**/75r/**tus es ex aqua et Spiritu Sancto : tribuens eis remissionem omnium peccatorum. Quaesumus, Domine, ut placatus …

Praefatio de Sancta Trinitate

Aeterne Deus. Qui cum Unigenito Filio tuo et Spiritu Sancto unus es Deus : unus es Dominus. Non in unius singularitate personae : sed in unius Trinitate substantiae. Quod enim de tua gloria, revelante te, credimus, hoc de Filio tuo : hoc de Spiritu Sancto : sine differentia discretionis sentimus. Ut in confessione verae sempiternaeque Deitatis : et in personis proprietas : et in essentia unitas : et in maiestate adoretur aequalitas. Quam laudant angeli atque archangeli, Cherubim quoque et Seraphim : qui non cessant clamare cottidie, una voce dicentes.

Praefatio de beata Virgine

Aeterne Deus. Et te in veneratione beatae Mariae semper Virginis exsultantibus animis collaudare : **[75v]** benedicere et praedicare. Quae et Unigenitum tuum Sancti Spiritus obumbratione concepit : et, virginitatis gloria permanente, huic mundo lumen aeternum effudit : Iesum Christum, Dominum nostrum. Per quem maiestatem. *Ut supra.*

De apostolis et evangelistis

Aequum et salutare. Te, Domine, suppliciter exorare : ut gregem tuum, pastor aeterne, non deseras : sed per beatos apostolos tuos continua protectione custodias. Ut isdem rectoribus gubernetur : quos operis tui vicarios eidem contulisti praeesse pastores. Et ideo cum angelis. *Ut supra.* **/76r/**

[Canon missae]

Te igitur, clementissime Pater : per Iesum Christum, Filium tuum, Dominum nostrum : supplices rogamus et petimus : uti accepta habeas et benedicas haec do ✠ na : haec mu ✠ nera, haec sancta sacri ✠ ficia illibata. Imprimis, quae tibi offerimus pro Ecclesia tua sancta, catholica : quam pacificare : custodire : adunare : et regere digneris toto orbe terrarum : una cum famulo tuo : papa nostro, N. et archiepiscopo nostro, N. et rege nostro, N. et omnibus orthodoxis : atque catholicae et apostolicae fidei cultoribus.

Hic recitentur nomina vivorum.

Memento, Domine, famulorum famularumque tuarum, N. et omnium circumstantium, quorum tibi fides cognita est : et nota devotio : pro quibus tibi offeri**[76v]**mus : vel qui tibi offerunt hoc sacrificium laudis pro se suisque omnibus : pro redemptione animarum suarum : pro spe salutis et incolumitatis suae : tibique reddunt vota sua, aeterno Deo, vivo et vero.

Infra actionem.

Communicantes et memoriam venerantes. Imprimis gloriosae semperque Virginis Mariae, Genitricis Dei et Domini nostri, Iesu Christi. Sed et beatorum apostolorum ac martyrum tuorum, Petri, Pauli, Andreae, Iacobi, Ioannis, Thomae, Iacobi, Philippi, Bartholomaei, Matthaei, Simonis et Thaddaei, Lini, Cleti, Clementis, Sixti, Cornelii, Cypriani, Laurentii, Chrysogoni, Ioannis et Pauli, Cosmae et Damiani : et omnium sanctorum tuorum, quorum meritis precibusque concedas : ut in omnibus protectionis tuae mu ✠ niamur auxilio. Per eundem Christum.

Hic inclinet se.

Hanc igitur obla**/77r/**tionem servitutis nostrae : sed et cunctae familiae tuae, quaesumus, Domine, ut placatus accipias. Diesque nostros in tua pace disponas : atque ab aeterna damnatione nos eri ✠ pi : et in electorum tuorum iubeas grege numerari. Per Christum Dominum nostrum. Quam oblationem tu, Deus, in omnibus, quaesumus, bene ✠ dictam : ascri ✠ ptam : ra ✠ tam : rationabilem, acceptabilemque facere digneris : ut nobis cor ✠ pus et san ✠ guis fiat dilectissimi Filii tui Domini nostri, Iesu Christi.

Hic tergat manus ad corporale, et, accipiens oblatam in manus, dicens:

Qui pridie, quam pateretur : accepit panem in sanctas ac venerabiles manus suas : et, elevatis oculis in caelum ad te, Deum, Patrem suum omnipotentem, tibi gratias agens, bene ✠ dixit : fregit : dedit discipulis suis, dicens. Accipite, et manducate ex hoc omnes. Hoc est enim corpus meum.

Hic elevet corpus dominicum. **[77v]** *Deinde accipiat calicem, dicens:*

Simili modo, postquam cenatum est : accipiens et hunc praeclarum calicem : in sanctas ac venerabiles manus suas. Item, tibi gratias agens, benedi ✠ xit : deditque discipulis suis, dicens. Accipite, et bibite ex eo omnes. Hic est enim calix sanguinis mei, novi et aeterni testamenti, mysterium fidei : qui pro vobis et pro multis effundetur in remissionem peccatorum. Haec quotienscumque feceritis : in mei memoriam facietis.

Hic elevet calicem, et postea reponat, et cooperiat, atque manus extendat in modum crucis, et dicat:

Unde et memores, Domine, nos, tui servi : sed et plebs tua sancta eiusdem Christi, Filii tui : Dei et Domini nostri. Tam beatae passionis : nec non et ab inferis resurrectionis, sed et in caelos gloriosae ascensionis offerimus praeclarae maiestati tuae : de tuis donis ac datis : hostiam pu ✠ ram : hostiam san ✠ ctam : hostiam **/78r/** immacu ✠ latam : Pa ✠ nem sanctum vitae aeternae : et Cali ✠ cem salutis perpetuae. Supra quae propitio ac sereno vultu respicere digneris : et accepta habere, sicut accepta habere dignatus es munera pueri tui, iusti Abel et sacrificium patriarchae nostri, Abrahae : et, quod tibi obtulit summus sacerdos tuus, Melchisedech : sanctum sacrificium, immaculatam hostiam.

Hic inclinet se profunde, et dicat:

Supplices te rogamus, omnipotens Deus : iube haec perferri per manus sancti angeli tui in sublime altare tuum in conspectu divinae maiestatis tuae : ut, quotquot ex hac *Hic osculetur altare.* altaris participatione : sacrosanctum Filii tui cor ✠ pus et san ✠ guinem sumpserimus : omni *Hic signet se ipsum.* benedictione caelesti et gratia repleamur. Per eundem Christum.

Commemoratio pro defunctis.

Memento etiam, Domine, famulorum famularumque tuarum : qui nos praecesserunt cum **[78v]** signo fidei : et dormiunt in somno pacis. *Hic recitentur nomina defunctorum.* Ipsis, Domine : et omnibus in Christo quiescentibus : locum refrigerii, lucis ac pacis ut indulgeas, deprecamur. Per eundem.

Pectus percutiendo et vocem elevando, dicat:

Nobis quoque, peccatoribus, famulis tuis de multitudine miserationum tuarum sperantibus partem aliquam et societatem donare digneris : cum tuis sanctis apostolis et martyribus. Cum Ioanne : Stephano : Matthia : Barnaba : Ignatio : Alexandro : Marcellino : Petro : Felicitate : Perpetua : Agatha : Lucia : Agnete : Caecilia : Anastasia : et cum omnibus sanctis tuis. Intra quorum nos consortium non aestimator meriti : sed veniae, quaesumus, largitor, admitte. Per Christum Dominum. Per quem haec omnia,

Domine, semper bona creas. Sancti ✠ ficas. Vivi ✠ ficas. Bene ✠ dicis, et praestas nobis.

*Hic deponat corporale, et, acce***/79**$_{[a]}^{r}$**/***pta hostia, tertio cum ea signet super sanguinem, sic dicendo:*

Per ip ✠ sum : et cum ip ✠ so : et in ip ✠ so est tibi, Deo, Patri omni ✠ potenti : in unitate Spiri ✠ tus Sancti : omnis honor et gloria.

Hic dextera manu tenens hostiam et calicem, parum erigat cum utraque manu, et dicat alta voce sic:

(notandum) Per omnia saecula saeculorum. *[R]* Amen. Oremus. Praeceptis salutaribus moniti : et divina institutione formati, audemus dicere. Pater noster, qui es in caelis, sanctificetur nomen tuum. Adveniat regnum tuum. Fiat voluntas tua : sicut in caelo, et in terra. Panem nostrum cottidianum da nobis hodie : et dimitte nobis debita nostra, sicut et nos dimittimus debitoribus nostris. Et ne nos inducas in tentationem. Sed li**[79**$_{[a]}^{v}$**]**bera nos a malo.

Ferialibus diebus.

(notandum) Per omnia saecula saeculorum. *[R]* Amen. Oremus praeceptis salutaribus moniti : et divina institutione formati, audemus dicere. Pater noster, qui es in caelis, sanctificetur nomen tuum. Adveniat regnum tuum. Fiat voluntas tua : sicut in caelo, et in terra. Panem nostrum cottidianum da nobis hodie : et dimitte nobis debita nostra, sicut et nos dimittimus debitoribus nostris. Et ne nos inducas in tentationem.
Sed libera nos a malo.

Tunc sacerdos sub silentio dicat: Amen.

Libera nos, quaesumus, Domine, ab omnibus malis praeteritis : praesentibus et futuris : et, intercedente beata et gloriosa semperque Virgine, Dei Genitrice, Maria : et sanctis apostolis tuis, Petro **/79**$_{[b]}^{r}$**/** et Paulo atque Andrea et omnibus sanctis.

Hic accipiat patenam, et signet se, et osculetur eam, et dicat hanc orationem:

Da propitius pacem in diebus nostris : ut, ope misericordiae tuae adiuti : et a peccato simus semper liberi : et ab omni perturbatione securi.

Et accipiat corpus super patenam, et discooperiat calicem, et cum summa reverentia frangat hostiam per medium supra calicem, et mediam partem, quae est in dextera manu, ponat in patena, et de illa, quae est in sinistra, accipiat particulam, et quae remanet in sinistra, adiungatur particulae, quae est in patena, et dicat:

Per eundem Dominum nostrum, Iesum Christum, Filium tuum. Qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti, Deus.

Tunc sacerdos dicat alta voce:

(notandum) Per omnia saecula saeculorum.

Hic cum ipsa particula tertio signet tantum super calicem. **[79$_{[b]}$^{v}]**

(notandum) Pax Domini sit semper vobiscum. Et cum spiritu tuo.

Tunc mittat particulam panis in vinum, et dicat:

Fiat commixtio corporis et sanguinis Domini nostri, Iesu Christi accipientibus nobis in vitam aeternam. Amen.

Et dicatur:

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi. Miserere nobis. *Tertio:* Dona nobis pacem.

Postea ad pacem, osculando altare, dicat orationem:

Domine, Iesu Christe, qui dixisti apostolis tuis : pacem relinquo vobis : pacem meam do vobis : ne respicias peccata mea : sed fidem Ecclesiae tuae : eamque secundum voluntatem tuam : pacificare : custodire : et coadunare digneris. Qui vivis et regnas cum Deo Patre in unitate Spiritus Sancti, Deus. Per omnia saecula saeculorum.

Hic elevet se, et osculetur altare, deinde corpus, dans pacem diacono, dicens: Pax tecum. *Et diaconus:* Et cum spiritu tuo. **/79$_{[c]}$^{r}/** *Iterum dicat sacerdos:* Habete vinculum pacis et caritatis : ut apti sitis sacrosanctis mysteriis Christi. Amen. *Inclinans se sacerdos, antequam communicet, dicat hanc orationem:*

Domine, Iesu Christe, Fili Dei vivi : qui ex voluntate Patris, cooperante Spiritu Sancto, per mortem tuam mundum vivificasti : libera me per hoc sacrosanctum corpus et sanguinem tuum : ab omnibus iniquitatibus meis et universis malis : et fac me tuis semper inhaerere mandatis : et a te numquam separari permittas. Qui cum eodem Patre et Spiritu Sancto vivis et regnas, Deus. Per omnia saecula saeculorum. Amen. Perceptio corporis et sanguinis tui, Domine, Iesu Christe : quam ego indignus sumere praesumo, non mihi proveniat in iudicium et condemnationem : sed pro tua pietate prosit mihi ad tutamentum mentis et corporis : et ad me**[79$_{[c]}$^{v}]**delam percipiendam. Qui vivis et regnas cum Deo Patre in unitate Spiritus Sancti, Deus. Per omnia saecula saeculorum.

Hic remota palla de calice, accipiat patenam, et erigat aliquantulum, et cum dextera manu accipiat corpus Domini, et teneat super patenam, dicens cum reverentia et humilitate:

Quid retribuam Domino pro omnibus, quae retribuit mihi. Panem caelestem accipiam : et nomen Domini invocabo. Laudans invocabo Dominum : et ab inimicis meis salvus ero.

Tribus vicibus percutiendo pectus suum, dicat:

Domine, non sum dignus, ut intres sub tectum meum : sed tantum dic verbo, et sanabitur anima mea. – Ave in aeternum, sanctissima caro : in perpetuum mihi summa dulcedo. Ecce, Iesu benignissime, quod desideravi, iam video : quod concupivi, iam teneo : hic tibi, quaeso, iungar in caelis.

Hic signet se cum **/79$_{[d]}^{r}$/** *ipso corpore, et reverenter sumat, si quid inde remanserit in patena. Tunc cum digito reponat in calicem, et sic recipiat corpus Domini, et dicat devote.*

Corpus Domini nostri, Iesu Christi : conservet animam meam in vitam aeternam. Amen.

Quando accipit calicem, dicat.

Quid retribuam Domino pro omnibus, quae retribuit mihi. Calicem salutaris accipiam, et nomen Domini invocabo. Laudans invocabo Dominum : et ab inimicis meis salvus ero. – Ave in aeternum, caelestis potus : mihi ante omnia et super omnia dulcis. Sanguis Domini nostri, Iesu Christi, quem vere confiteor de latere eius profluxisse : mundet omnes maculas conscientiae meae : et sit mihi remissio omnium peccatorum meorum.

Hic sumat sanguinem.

Sanguis Domini nostri, Iesu Christi : custodiat animam meam in vitam aeternam. Amen. **[79$_{[d]}^{v}$]**

Postquam communicaverit, dicat hanc orationem:

Quod ore sumpsimus, Domine, pura mente capiamus : et de munere temporali fiat nobis remedium sempiternum. Corpus tuum, Domine, quod sumpsi : et sanguis, quem potavi : adhaereat in visceribus meis, et praesta : ut in me non remaneat scelerum macula : quem tam pura et sancta refecerunt sacramenta. Qui vivis et regnas.

Finita missa, dicat orationem:

Placeat tibi, Sancta Trinitas, obsequium servitutis meae : et praesta : ut, quod oculis tuae maiestatis indignus obtuli : tibi sit acceptabile : mihique et omnibus, pro quibus illud obtuli, sit, te miserante, propitiabile. Per Christum, Dominum nostrum. Amen.

/80^{r}/ *Exuens se sacerdos, dicat:* Benedicite omnia opera Domini. Laudate Dominum in sanctis eius. Nunc dimittis servum. Trium puerorum cantemus hymnum quem cantabant in camino ignis benedicentes Dominum. Kyrie eleison Christe eleison Kyrie eleison. Pater noster. Et ne. *Preces:* Parce Domine parce populo tuo. Quem redemisti. Confiteantur tibi Domine omnia opera tua. Sacerdotes tui induantur iustitia. Non nobis Domine non nobis. Sed nomini. Domine exaudi. Dominus vobiscum. Et cum. *Oratio:* Deus, qui tribus pueris mitigasti flammas ignium : concede propitius : per interventum eorum et merita omnium sanctorum : ut nos, famulos tuos non exurat flamma vitiorum. Da nobis quaesumus omnipotens Deus vitiorum. Actiones nostras.

[PROPRIUM DE TEMPORE POST PASCHA]

Sequitur benedictio carnium in die Resurrectionis Domini

Deus, universae carnis creator : qui agnum in Aegypto Moysi et populo tuo in vigilia Paschae comedere praecepisti : in figura Domini nostri, Iesu Christi : cuius sanguine omnia primogenita tibi de mundo redemisti : et in nocte illa omne primogenitum in Aegypto percutere praecepisti : servans populum tuum agni sanguine praenotatum : dignare, quaesumus, bene ✠ dicere : et sancti ✠ ficare : has carnes agninas : ut, quicumque ex fidelibus populis tuis ex eis comederint : omni bene ✠ dictione caelesti et gratia saturati repleantur in bonis. Per eundem.

Benedictio lardi

Benedic, Domine, creaturam istam lardi : ut sit remedium salutare generi humano : et praesta per invocationem tui sancti nominis : ut, quicumque inde sumpserint : corporis sanitatem : et animae tutelam percipiant. [Per.]

Super carnes avium

Deus universae creaturae : qui inter ceteras diversarum creaturarum species pro humani generis usu etiam volatilium genus ex aqua producere dignatus es : ex quibus Noe, de arca egrediens, holocausta tibi offerens, placuit : et, qui populum tuum ex Aegypto eductum per Moysen, servum tuum, munda ab immundis segregans, edendi praeceptum dedisti : te supplices rogamus : ut has mundarum avium carnes : bene ✠ dicere : et sancti ✠ ficare digneris : ut, quicumque ex eis comederint : benedictionis tuae abundantia repleantur : et ad aeternae vitae gaudia pervenire mereantur. Per.

Benedictio ovorum

Subveniat, quaesumus, Domine, bene ✠ dictionis tuae gratia huic ovorum creaturae : ut cibus salutaris fiat tuis fidelibus in gratiarum actione sumentibus. Per.

Benedictio caseorum

Dignare, Domine, quaesumus, omnipotens Deus, bene ✠ dicere : et sancti ✠ ficare hanc creaturam casei : quam ex adipe animalium producere dignatus es : et concede propitius : ut, quicumque ex populis tuis fidelibus comederint vel gustaverint : omni benedictione caelesti et gratia saturati : repleantur in bonis. Per Christum.

Benedictio ad omnia

Deus, qui resurrectione Filii tui nobis gaudia contulisti : auge et sancti ✠ fica collata nobis haec dona tuae largitatis : mentesque nostras spiritalibus reple deliciis. Per. **[80^{v}]**

Dominus vobiscum. Et cum spiritu. Benedicamus Domino. Deo gratias. Bene ✠ dictio Dei, Patris omnipotentis : et Fi ✠ lii : et Spiritus ✠ Sancti descendat et maneat super has creaturas. Amen.

In die sancto Paschae

Ad aspergendum: Vidi aquam. *Versiculus:* Quoniam apud te est fons.

Oratio

Deus, qui ad aeternam vitam in Christi resurrectione nos reparas : imple pietatis tuae ineffabile sacramentum : ut, cum in maiestate sua Salvator noster advenerit : quos fecisti baptismo regenerari, facias beata immortalitate vestiri. Per eundem.

Ad processionem: Cum rex gloriae. *Versiculus:* Surrexit Dominus de sepulcro, alleluia. Qui pro nobis pependit in ligno.

Oratio

Deus, qui paschale nobis remedium contulisti : intercedente beato N., populum tuum caelesti dono prosequere : ut inde in perpetuum gaudeat : unde nunc temporaliter exsultat.

Hymnus: Salve festa dies. *[Responsorium:]* Sedit angelus. Crucifixum Dominum laudate. *Versiculus:* Surrexit Dominus vere, alleluia. Et apparuit.

Oratio

Suscipe, Domine, preces nostras : et per resurrectionem Filii tui, Domini nostri, Iesu Christi a cunctis malis liberemur : et, intercedente beato N., martyre tuo : et muro custodiae hoc sanctum ovile circumda : ut, omni adversitate depulsa : hoc semper domicilium sit incolumitatis et pacis. Per eundum Christum, Dominum nostrum.

[Introitus] (Ps 138,18.5–6)

Resurrexi, et adhuc tecum sum, alleluia, posuisti super me manum tuam, alleluia : mirabilis facta est scientia tua, alleluia, alleluia. *Ps. (ibid., 1–2)* Domine, probasti me, et cognovisti me : tu cognovisti sessionem meam et resurrectionem …

Oratio

Deus, qui hodierna die per Unigenitum tuum aeternitatis nobis aditum, devicta morte, reserasti : vota nostra, quae praeveniendo aspiras : etiam adiuvando prosequere. Per eundem.

Ad Corinthios (1K 5,7–8)

Fratres. Expurgate vetus fermentum : ut sitis nova conspersio, sicut estis azymi. Etenim pascha nostrum immolatus est, Christus. Itaque epulemur. Non in fermento veteri : neque in fermento malitiae et nequitiae. Sed in azymis sinceritatis et veritatis.

Graduale (Ps 117,24 et 1)

Haec dies, quam fecit Dominus, exsultemus et laetemur in ea. *V.* Confitemini Domino, quoniam bonus, quoniam in saeculum misericordia eius.

Alleluia. *[V.] (1K 5,7–8)* Pascha nostrum immolatus est, Christus : *[V.]* epulemur in azymis sinceritatis et veritatis.

Secundum Marcum (Mc 16,1–7)

In illo tempore. Maria Magdalene : et Maria Iacobi et Salome emerunt aromata : ut, venientes, ungerent Iesum. Et valde mane una sabbatorum veniunt ad monumentum : orto iam sole. Et dicebant adinvicem. Quis revolvet nobis lapidem ab ostio monumenti? Et, respicientes : viderunt revolutum lapidem. Erat quippe magnus valde. Et, introeuntes in monumentum : viderunt iuvenem sedentem in dextris : coopertum stola candida : et obstupuerunt. Qui dicit illis. Nolite expavescere. Iesum quaeritis Nazarenum : crucifixum. Surrexit : non est hic. Ecce, locus, ubi posuerunt eum. Sed ite, dicite discipulis eius et Petro : **/81^{r}/** quia praecedet vos in Galilaeam. Ibi eum videbitis : sicut dixit vobis.

Offertorium (Ps 75,9–10)

Terra tremuit et quievit, dum resurgeret in iudicio Deus, alleluia.

Secreta

Suscipe, quaesumus, Domine, preces populi tui cum oblationibus hostiarum : ut paschalibus initiata mysteriis : ad aeternitatis nobis medelam, te operante, proficiant. Per Dominum.

Praefatio: Te quidem Domine. Communicantes. Hanc igitur.

Communio (1K 5,7–8)

Pascha nostrum immolatus est, Christus, alleluia, itaque epulemur in azymis sinceritatis et veritatis, alleluia, alleluia, alleluia.

Complenda

Spiritum nobis, Domine, tuae caritatis infunde : ut, quos sacramentis paschalibus satiasti : tua facias pietate concordes. Per … eiusdem.

Feria secunda

[Introitus] (Ex 13,5.9)

Introduxit vos Dominus in terram fluentem lac et mel, alleluia, et ut lex Domini semper sit in ore vestro, alleluia, alleluia. *Ps. (Ps 104,1)* Confitemini Domino, quoniam bonus …

Oratio sola dicitur.

Deus, qui sollemnitate paschali mundo remedia contulisti : populum tuum, quaesumus, caelesti dono prosequere : ut et perfectam libertatem consequi mereatur : et ad vitam proficiat sempiternam. Per Dominum.

Lectio Actuum apostolorum (Act 10,37–43)

In diebus illis. Stans Petrus in medio plebis : dixit. Viri fratres : vos scitis, quod factum est verbum per universam Iudaeam : incipiens enim a Galilaea post baptismum : quod praedicavit Ioannes, Iesum a Nazareth : quomodo unxit eum Deus Spiritu Sancto et virtute. Qui pertransivit, benefaciendo et sanando omnes oppressos a diabolo : quoniam Deus erat cum illo. Et nos testes sumus omnium, quae fecit in regione Iudaeorum et Ierusalem : quem occiderunt, suspendentes in ligno. Hunc Deus suscitavit tertia die : et dedit eum manifestum fieri : non omni populo : sed testibus praeordinatis a Deo : nobis, qui manducavimus et bibimus cum illo : postquam surrexit a mortuis. Et praecepit nobis, praedicare populo et testificari : quia ipse, qui constitutus est a Deo : iudex vivorum et mortuorum. Huic omnes prophetae testimonium perhibent : remissionem peccatorum accipere per nomen eius omnes, qui credunt in eum.

Graduale (Ps 117,24 et 2)

Haec dies … *V.* Dicat nunc Israel, quoniam bonus, quoniam in saeculum misericordia eius.

Alleluia. *V. (Mt 28,2)* Angelus Domini descendit de caelo, et, accedens, revolvit lapidem, et sedebat super eum. *V. (ibid., 5)* Respondens autem angelus, dixit mulieribus : quem quaeritis : illae autem dixerunt, Iesum Nazarenum.

Secundum Lucam (L 24,13–35)

In illo tempore. Duo ex discipulis Iesu : ibant ipsa die in castellum : quod erat in spatio stadiorum sexaginta a Ierusalem : nomine Emmaus. Et ipsi loquebantur adinvicem de his omnibus, quae acciderant. Et factum est, dum fabularentur : et secum quaererent : et ipse Iesus, appropinquans, ibat cum illis. Oculi autem illorum tenebantur, ne eum agnoscerent. Et ait ad illos. Qui sunt sermones, quos confertis adinvicem, ambulantes : et estis tristes? Et, respondens unus, cui nomen Cleophas : dixit ei. Tu solus peregrinus es in Ierusalem : et non cognovisti, quae facta sunt in illa his diebus? Quibus ille dixit. Quae? Et dixerunt. De Iesu Nazareno : qui fuit vir propheta, potens in opere et sermone : coram Deo et omni populo. Et quomodo tradiderunt eum summi sacerdotes et principes nostri in damnationem mortis : **[81ᵛ]** et crucifixerunt eum. Nos autem sperabamus : quia ipse esset redempturus Israel. Et nunc super haec omnia : tertia dies est hodie, quod haec facta sunt. Sed et mulieres quaedam ex nostris terruerunt nos : quae ante lucem fuerunt ad monumentum. Et, non invento corpore eius : venerunt, dicentes se etiam visionem angelorum vidisse : qui dicunt eum vivere. Et abierunt quidam ex nostris ad monumentum : et ita invenerunt, sicut mulieres dixerunt : ipsum vero non invenerunt. Et ipse dixit ad eos. O, stulti et tardi corde ad credendum : in omnibus, quae locuti sunt prophetae. Nonne haec oportuit pati Christum : et ita intrare in gloriam suam? Et, incipiens a Moyse et omnibus prophetis, interpretabatur illis in omnibus Scripturis, quae de ipso erant. Et appropinquaverunt castello, quo ibant : et ipse se finxit longius ire. Et coegerunt illum, dicentes. Mane nobiscum : quoniam advesperascit : et inclinata est iam dies. Et intravit cum illis. Et factum est, cum recumberet cum illis : accepit panem, et benedixit, ac fregit : et porrigebat illis. Et aperti sunt oculi eorum : et cognoverunt eum : et ipse evanuit ex oculis eorum. Et dixerunt adinvicem. Nonne cor nostrum ardens erat in nobis, dum loqueretur in via : et aperiret nobis Scripturas? Et, surgentes eadem hora : regressi sunt in Ierusalem : et invenerunt congregatos undecim : et eos, qui cum ipsis erant, dicentes : quod surrexit Dominus vere : et apparuit Simoni. Et ipsi narrabant, quae gesta erant in via : et quomodo cognoverunt eum in fractione panis.

Offertorium (Mt 28,2.5.6)

Angelus Domini descendit de caelo, et dixit mulieribus : quem quaeritis, surrexit, sicut dixit, alleluia.

Secreta: Suscipe quaesumus Domine preces populi tui, *ut supra.*

Communio (L 24,34)

Surrexit Dominus, et apparuit Petro, alleluia.

Complenda

Impleatur in nobis, quaesumus, Domine, sacramenti paschalis sancta libatio : nosque de terrenis affectibus ad caeleste transferat institutum. Per Dominum.

Feria tertia

[Introitus] (Eccli=Sir 15,3.4)

Aqua sapientiae potabit eos, alleluia, firmabitur in illis, et non flectetur, alleluia : et exaltabit eos in aeternum, alleluia, alleluia. *Ps. (Ps 105,1)* Confitemini Domino, quoniam bonus …

Oratio sola

Deus, qui Ecclesiam tuam novo semper fetu multiplicas : concede famulis tuis : ut sacramentum vivendo teneant : quod fide perceperunt. Per Dominum nostrum.

Lectio Actuum apostolorum (Act 13,16.26–33)

In diebus illis. Surgens Paulus : et, manu silentium indicens : ait. Viri fratres : filii generis Abraham et Dei : qui in vobis timent Deum : vobis verbum salutis huius missum est. Qui enim habitabant Ierusalem et principes eius : ignorantes Iesum et voces prophetarum : quae per omne sabbatum leguntur : iudicantes, impleverunt. Et, nullam causam mortis invenientes in eo : petierunt a Pilato, ut interficerent eum. Cumque consummassent omnia, quae de eo scripta erant : deponentes eum de ligno : posuerunt eum in monumento. Deus vero suscitavit eum a mortuis tertia die. Qui visus est per dies multos : his, qui simul ascenderant cum eo de Galilaea in Ierusalem : qui usquenunc sunt testes eius ad plebem. Et nos vobis annuntiamus ea : quae ad patres nostros repro**/82r/**missio facta est. Quoniam Deus hanc adimplevit filiis vestris : resuscitans Iesum Christum, Dominum nostrum.

Graduale (Ps 117,24 et 106,2)

Haec dies … *V.* Dicant nunc, qui redempti sunt a Domino, quos redemit de manu inimici, et de regionibus congregavit eos.

Alleluia. *V. (R 6,9)* Christus, resurgens ex mortuis, iam non moritur, mors illi ultra non dominabitur.

Secundum Lucam (L 24,36–47)

In illo tempore. Stetit Iesus in medio discipulorum suorum : et dixit eis. Pax vobis. Ego sum : nolite timere. Conturbati vero et conterriti : existimabant se spiritum videre. Et dixit eis. Quid turbati estis : et cogitationes ascendunt in corda vestra? Videte manus meas et pedes meos : quia ego ipse sum. Palpate et videte, quia spiritus carnem et ossa non habet : sicut me videtis habere. Et, cum hoc dixisset : ostendit eis manus et pedes. Adhuc autem illis non credentibus et mirantibus prae gaudio, dixit. Habetis hic aliquid, quod manducetur? At illi obtulerunt ei partem piscis assi : et favum mellis. Et, cum manducasset coram eis, sumens reliquias, dedit eis. Et dixit ad illos. Haec sunt verba, quae locutus sum ad vos. Cum adhuc essem vobiscum, quoniam necesse est impleri omnia, quae scripta sunt in lege Moysi et Prophetis : et Psalmis de me. Tunc aperuit illis sensum : ut intelligerent Scripturas. Et dixit eis. Quoniam sic scriptum est : et sic oportebat pati Christum : et resurgere a mortuis die tertia : et praedicari in nomine eius paenitentiam et remissionem peccatorum : in omnes gentes.

Offertorium (Ps 17,14.16)

Intonuit de caelo Dominus, et Altissimus dedit vocem suam, et apparuerunt fontes aquarum, alleluia.

Secreta

Suscipe, Domine, fidelium preces cum oblationibus hostiarum : ut per haec piae devotionis officia : ad caelestem gloriam transeamus.

Communio (Kol 3,1–2)

Si consurrexistis cum Christo, quae sursum sunt, quaerite, alleluia, ubi Christus est, in dextera Dei sedens, quae sursum sunt, sapite, alleluia.

Complenda

Concede, quaesumus, omnipotens Deus : ut paschalis perceptio sacramenti continua in nostris mentibus perseveret.

Feria quarta

[Introitus] (Mt 25,34)

Venite, benedicti Patris mei, percipite regnum, alleluia, quod vobis paratum est ab origine mundi, alleluia, alleluia, alleluia. *Ps. (Ps 105,1)* Confitemini Domino, quoniam bonus …

Oratio

Deus, qui nos resurrectionis dominicae annua sollemnitate laetificas, concede propitius : ut per temporalia festa, quae agimus : pervenire ad gaudia aeterna mereamur. Per eundem.

Lectio Actuum apostolorum (Act 3,13–15.17–19)

In diebus illis. Aperiens Petrus os suum, dixit. Viri Israelitae : qui timetis Deum, audite. Deus Abraham et Deus Isaac : et Deus Iacob : Deus patrum nostrorum glorificavit Filium suum, Iesum, quem vos quidem tradidistis et negastis ante faciem Pilati : iudicante illo, dimitti. Vos autem sanctum et iustum negastis : et petistis virum homicidam donari vobis. Auctorem vero vitae interfecistis : quem Deus suscitavit a mortuis : cuius nos testes sumus. Et nunc, fratres : scio, quia per ignorantiam fecistis : sicut et principes vestri. Deus autem, qui praenuntiavit per os omnium prophetarum, pati christum suum : implevit sic. Paenitemini igitur, et convertimini : ut deleantur peccata vestra.

Graduale (Ps 117,24 et 16)

Haec dies … *V.* Dextera Domini fecit virtutem, dextera Domini exaltavit me.

Alleluia. *V. (J 20,19)* Surgens Iesus, Dominus noster, stans in medio discipulorum suorum, ‹et› dixit, pax vobis.

Secundum Ioannem (J 21,1–14) **[82^{v}]**

In illo tempore. Manifestavit se Iesus discipulis suis ad mare Tiberiadis : manifestavit autem sic. Erant autem simul : Simon Petrus et Thomas, qui dicitur Didymus : et Nathanael : qui erat a Cana Galilaeae : et filii Zebedaei : et alii ex discipulis eius duo. Dicit eis Simon Petrus. Vado piscari. Dicunt ei. Venimus et nos tecum. Et exierunt, et ascenderunt in navim : et illa nocte nihil prendiderunt. Mane autem iam facto, stetit Iesus in litore : non tamen cognoverunt discipuli, quia Iesus est. Dicit ergo eis Iesus. Pueri. Numquid pulmentarium habetis? Responderunt ei. Non. Dixit eis. Mittite in dexteram navigii rete : et invenietis. Miserunt ergo : et iam non valebant illud trahere

prae multitudine piscium. Dicit ergo discipulus ille, quem diligebat Iesus : Petro. Dominus est. Simon autem Petrus cum audisset, quia Dominus est : tunica succinxit se : erat enim nudus : et misit se in mare. Alii autem discipuli : navigio venerunt. Non enim longe erant a terra : sed quasi cubitis ducentis, trahentes rete piscium. Ut ergo descenderunt in terram : viderunt prunas positas : et piscem superpositum et panem. Dicit eis Iesus. Afferte de piscibus : quos prendidistis nunc. Ascendit Simon Petrus : et traxit rete in terram, plenum magnis piscibus centum quinquaginta tribus. Et, cum tanti essent : non est scissum rete. Dicit eis Iesus. Venite, prandete. Et nemo audebat discumbentium interrogare eum : tu quis es : scientes, quia Dominus est. Et venit Iesus : et accepit panem : et dedit eis : et piscem similiter. Hoc iam tertio manifestatus est Iesus discipulis suis, cum resurrexisset a mortuis.

Offertorium (Ps 77,23–25)

Portas caeli aperuit ‹mihi› Dominus, et pluit illis manna, ut ederent : panem caeli dedit illis, panem angelorum manducavit homo, alleluia.

Secreta

Sacrificia, Domine, quae paschalibus gaudiis immolamus, nobis tuae propitiationis munus obtineant : quibus Ecclesia tua mirabiliter pascitur et nutritur. [Per.]

Communio (R 6,9)

Christus, resurgens ex mortuis, iam non moritur, alleluia, mors illi ultra non dominabitur, alleluia, alleluia, alleluia.

Complenda

Ab omni nos, quaesumus, Domine, vetustate purgatos : sacramenti tui veneranda perceptio : in novam transferat creaturam. Per.

Feria quinta

[Introitus] (Sap 10,20–21)

Victricem manum tuam laudaverunt pariter, alleluia, quia sapientia aperuit os muti : et linguas infantium fecit disertas, alleluia, alleluia. *Ps. (Ps 105,1)* Confitemini Domini, quoniam bonus : quoniam …

Oratio

Deus, qui diversitatem gentium : in confessione tui nominis adunasti : da : ut renatis fonte baptismatis : una sit fides mentium : et pietas actionum. Per.

Lectio Actuum apostolorum (Act 8,26–40)

In diebus illis. Angelus Domini locutus est ad Philippum, dicens. Surge, et vade contra meridianum : ad viam, quae descendit a Ierusalem in Gazam. Haec est deserta. Et, surgens, abiit. Et, ecce, vir quidam Aethiops, eunuchus, potens Candacis, reginae Aethiopum : qui erat super omnes gazas eius : venerat, adorare in Ierusalem : et revertebatur, sedens super currum suum : legensque Isaiam prophetam. Dixit autem Spiritus Philippo. Accede, et adiunge te ad currum istum. Accurrens autem Philippus : audivit illum le**/83r/**gentem Isaiam prophetam, et dixit. Putasne intelligis, quae legis? Qui ait. Et quomodo possum : nisi aliquis ostenderit mihi? Rogavitque Philippum, ut ascenderet et sederet secum. Locus autem Scripturae, quam legebat : hic erat. Tamquam ovis, ad occisionem ductus est : et, sicut agnus coram tondente se sine voce : sic non aperuit os suum. In humilitate iudicium eius sublatum est : generationem eius quis enarrabit. Quoniam tolletur de terra vita eius. Respondens autem eunuchus Philippo, dixit. Obsecro, Domine : de quo propheta dicit hoc : de se : an de alio aliquo? Aperiens autem Philippus os suum, et, incipiens a Scriptura ista, evangelizavit illi Iesum. Et, dum irent per viam : venerunt ad quamdam aquam. Et ait eunuchus. Ecce, aqua : quis prohibet me baptizari? Dixit autem Philippus. Si credis ex toto corde : licet. Et, respondens, ait. Credo Filium Dei : esse Iesum Christum. Et iussit stare currum. Et descenderunt uterque in aquam : Philippus et eunuchus : et baptizavit eum. Cum autem ascendissent de aqua : Spiritus Domini rapuit Philippum : et amplius non vidit eum eunuchus. Ibat autem per viam suam, gaudens. Philippus autem inventus est in Azoto : et, pertransiens, evangelizabat civitatibus cunctis : donec veniret Caesaream : nomen Domini nostri, Iesu Christi.

Graduale (Ps 117,24 et 26–27)

Haec dies … *V.* Benedictus, qui venit in nomine Domini, Deus Dominus, et illuxit nobis.

Alleluia. *[V.] (Mt 26,32)* In die resurrectionis meae, dicit Dominus, praecedam vos in Galilaeam.

S*ecundum Ioannem (J 20,11–18)*

In illo tempore. Maria stabat ad monumentum foris, plorans. Dum ergo fleret : inclinavit se : et prospexit in monumentum. Et vidit duos angelos, in albis sedentes : unum ad caput : et unum ad pedes : ubi positum erat corpus Iesu. Dicunt ei illi. Mulier : quid ploras? Dicit eis. Quia tulerunt Dominum meum : et nescio, ubi posuerunt eum.

Haec cum dixisset : conversa est retrorsum : et vidit Iesum stantem : et nesciebat, quia Iesus est. Dicit ei Iesus. Mulier : quid ploras? Quem quaeris? Illa, existimans, quia hortulanus esset : dicit ei. Domine : si tu sustulisti eum : dicito mihi, ubi posuisti eum : et ego eum tollam. Dicit ei Iesus. Maria. Conversa illa : dicit ei. Rabboni : quod dicitur, magister. Dicit ei Iesus. Noli me tangere : nondum enim ascendi ad Patrem meum. Vade autem ad fratres meos : et dic eis. Ascendo ad Patrem meum et Patrem vestrum : Deum meum et Deum vestrum. Venit Maria Magdalene, annuntians discipulis : quia, vidi Dominum : et haec dixit mihi.

Offertorium (Ex 13,5)

In die sollemnitatis vestrae, dicit Dominus, inducam vos in terram fluentem lac et mel, alleluia.

Secreta

Suscipe, quaesumus, Domine, munera populorum tuorum propitius : ut in confessione tui nominis et baptismate renovati : sempiternam beatitudinem consequantur. [Per.]

Communio (1P 2,9)

Populus acquisitionis, annuntiate virtutes eius, alleluia, qui vos de tenebris vocavit in admirabile lumen suum, alleluia.

Complenda

Exaudi, Domine, preces nostras : ut redemptionis nostrae sacrosancta commercia : et vitae nobis conferant praesentis auxilium : et gaudia sempiterna concilient. Per Dominum.

Feria sexta

[Introitus] (Ps 77,53)

Eduxit eos Dominus in spe, alleluia : et inimicos eorum operuit mare, alleluia : alleluia, alleluia. *Ps. (ibid., 1)* Attendite, popule … **[83v]**

Oratio

Omnipotens, sempiterne Deus : qui paschale sacramentum in reconciliationis humanae foedere contulisti : da mentibus nostris : ut, quod professione celebramus : imitemur effectu. Per.

Beati Petri apostoli (1P 3,18–22)

Carissimi. Christus semel pro peccatis nostris mortuus est : iustus pro iniustis : ut nos offerret Deo. Mortificatos quidem carne : vivificatos autem spiritu. In quo et his, qui in carcere erant inclusi spiritualiter : veniens praedicavit : qui increduli fuerant aliquando : quando exspectabant Dei potentiam : et in diebus Noe, cum fabricaretur arca : in qua pauci, id est, octo animae salvae factae sunt per aquam. Quod et vos nunc similis formae salvos fecit baptisma. Non carnis depositio sordium : sed conscientiae bonae interrogatio in Deum. Per resurrectionem Domini nostri, Iesu Christi : qui est in dextera Dei.

Graduale (Ps 117,24 et 22–23)

Haec dies … *V.* Lapidem, quem reprobaverunt aedificantes, hic factus est in caput anguli, a Domino factum est ‹istud›, et est mirabile in oculis nostris.

Alleluia. *[V.]* Crucifixus surrexit a mortuis.

Secundum Matthaeum (Mt 28,16–20)

In illo tempore. Undecim discipuli abierunt in Galileam : in montem, ubi constituerat illis Iesus. Et, videntes eum, adoraverunt : quidam autem dubitaverunt. Et, accedens Iesus : locutus est eis, dicens. Data est mihi omnis potestas : in caelo et in terra. Euntes ergo, docete omnes gentes : baptizantes eos in nomine Patris et Filii et Spiritus Sancti. Docentes eos servare omnia, quaecumque mandavi vobis. Et ecce, ego vobiscum sum omnibus diebus : usque ad consummationem saeculi.

Offertorium (Ex 12,14)

Erit vobis hic dies memorabilis, alleluia, et diem festum celebrabitis sollemnem Domino in progenies vestras, legitimum sempiternum diem, alleluia, alleluia, alleluia.

Secreta

Hostias, quaesumus, Domine, placatus assume : quas et pro renatorum expiatione peccati deferimus : et pro acceleratione caelestis auxilii.

Communio (Mt 28,18–19)

Data est mihi omnis potestas in caelo et in terra, alleluia, euntes, docete omnes gentes, baptizantes eos in nomine Patris et Filii et Spiritus Sancti, alleluia, alleluia.

Complenda

Respice, quaesumus, Domine, populum tuum : et, quem aeternis dignatus es revocare mysteriis : a temporalibus culpis dignanter absolve. Per Dominum.

Sabbato

[Introitus] (Ps 104,43)

Eduxit Dominus populum suum in exsultatione, alleluia, et electos suos in laetitia, alleluia, alleluia. *[Ps.] (ibid., 1)* Confitemini Domino, et invocate nomen eius, annuntiate inter gentes opera eius.

Oratio

Concede, quaesumus, omnipotens Deus : ut, qui festa paschalia venerando egimus : per haec contingere ad gaudia aeterna mereamur. [Per.]

Lectio Epistulae beati Petri apostoli (1P 2,1–10)

Carissimi. Deponentes omnem malitiam : et omnem dolum : et simulationes : et invidias : et omnes detractiones : sicut modo geniti infantes : rationabiles : et sine dolo lac concupiscite : ut in eo crescatis in salutem. Si tamen gustatis : quoniam dulcis est Dominus. Ad quem accedentes : lapidem vivum : ab hominibus quidem reprobatum : a Deo autem electum et honorificatum. Et ipsi, tamquam lapides vivi, superaedificamini in domos spiritales : sacerdotium sanctum, offerre spiritales hostias, acceptabiles Deo : per Iesum Christum. Propter quod continet Scriptura. Ecce, ponam in Sion lapidem summum : angularem : ele/**84**^{r}/ctum : pretiosum : et omnis, qui credit in eum : non confundetur. Vobis igitur honor, credentibus : non credentibus autem lapis, quem reprobaverunt aedificantes : hic factus est in caput anguli : et lapis offensionis : et petra scandali his, qui offendunt verbo : nec credunt, in quo positi sunt. Vos autem, genus electum : regale sacerdotium : gens sancta : populus acquisitionis : ut virtutes annuntietis eius : qui de tenebris vos vocavit in admirabile lumen suum. Qui aliquando non populus : nunc autem populus Dei. Qui non consecuti misericordiam : nunc autem misericordiam consecuti. Per Iesum Christum, Dominum nostrum.

Alleluia. *[V.] (Ps 117,24)* Haec dies, quam fecit Dominus, exsultemus et laetemur in ea.

Alleluia. *[V.] (Ps 112,1)* Laudate, pueri, Dominum, laudate nomen Domini : *[V.]* sit nomen Domini benedictum ex hoc nunc et usque in saeculum.

Secundum Ioannem (J 20,1–9)

In illo tempore. Una sabbati Maria Magdalene venit mane, cum adhuc tenebrae essent, ad monumentum : et vidit lapidem sublatum a monumento. Cucurrit ergo, et venit ad Simonem Petrum : et ad alium discipulum, quem amabat Iesus : et dicit eis. Tulerunt Dominum de monumento : et nescimus, ubi posuerunt eum. Exiit ergo Petrus et ille alius discipulus : et venerunt ad monumentum. Currebant autem duo simul :

et ille alius discipulus praecucurrit citius Petro : et venit prior ad monumentum. Et, cum se inclinasset : vidit posita linteamina : non tamen introivit. Venit ergo Simon Petrus sequens eum : et introivit in monumentum. Et vidit linteamina posita : et sudarium, quod fuerat super caput eius : non cum linteaminibus positum : sed separatim involutum in unum locum. Tunc ergo introivit et ille discipulus : qui venerat prior ad monumentum : et vidit, et credidit. Nondum enim sciebat Scripturam : quia oporteret eum a mortuis resurgere.

Offertorium (Ps 117,26–27)

Benedictus, qui venit in nomine Domini, benediximus vobis de domo Domini, Deus Dominus, et illuxit nobis, alleluia, [alleluia].

Secreta

Concede, quaesumus, Domine, semper nos per haec mysteria paschalia gratulari : ut continua reparationis nostrae operatio : et perpetuae nobis fiat causa laetitiae. Per.

Communio (G 3,27)

Omnes, qui in Christo baptizati estis, Christum induistis, alleluia.

Complenda

Redemptionis nostrae munere vegetati, quaesumus, Domine : ut hoc perpetuae salutis auxilio : fides semper vera proficiat. [Per.]

Octavo die Resurrectionis totum officium, ut in die sancto, excepto, quod infra:

Alleluia. *[V.] (cf. J 10,11.15)* Surrexit pastor bonus, qui posuit animam suam pro ovibus suis, et pro suo grege mori dignatus est.

Alleluia. *[V.] (J 10,14)* Ego sum pastor bonus, qui pasco oves meas.

Dominica prima post octavam Resurrectionis

[Introitus] (1P 2,2)

Quasi modo geniti infantes, alleluia, rationabiles, sine dolo lac concupiscite, alleluia, alleluia, alleluia. *Ps. (Ps 80,2)* Exsultate Deo, adiutori nostro : iubilate Deo Iacob.

Oratio

Praesta, quaesumus, omnipotens Deus : ut, qui festa paschalia peregimus : haec, te largiente, moribus et vita teneamus. Per Dominum.

Lectio Epistulae beati Ioannis apostoli (1J 5,4–10)

Carissimi. Omne, quod natum est ex Deo, vincit mundum. Et haec est victoria, quae vincit **[84v]** mundum : fides nostra. Quis est autem, qui vincit mundum : nisi qui credit : quoniam Iesus est Filius Dei? Hic est, qui venit per aquam et sanguinem, Iesus Christus. Non in aqua solum : sed in aqua et sanguine. Et Spiritus est, qui testificatur : quoniam Christus est veritas. Quia tres sunt, qui testimonium dant in terra : Spiritus : aqua : et sanguis. Et tres sunt, qui testimonium dant in caelo : Pater : et Filius : et Spiritus Sanctus. Et hi tres unum sunt. Si testimonium hominum accipimus : testimonium Dei maius est. Quoniam hoc est testimonium Dei, quod maius est : quia testificatus est de Filio suo. Qui credit in Filium Dei : habet testimonium Dei in se.

Alleluia. Angelus Domini.

Alleluia. *[V.] (J 20,26)* Post dies octo, ianuis clausis, venit Iesus, et stetit in medio discipulorum suorum, et dixit eis : pax vobis.

Secundum Ioannem (J 20,19–31)

In illo tempore. Cum esset sero die illa, una sabbatorum : et fores essent clausae, ubi erant discipuli congregati propter metum Iudaeorum : venit Iesus, et stetit in medio : et dixit eis. Pax vobis. Et, cum hoc dixisset : ostendit eis manus et latus. Gavisi sunt ergo discipuli : viso Domino. Dixit ergo eis iterum. Pax vobis. Sicut misit me Pater : et ego mitto vos. Hoc cum dixisset : insufflavit, et dicit eis. Accipite Spiritum Sanctum. Quorum remiseritis peccata : remittuntur eis. Et, quorum retinueritis : retenta sunt. Thomas autem, unus ex duodecim, qui dicitur Didymus : non erat cum eis, quando venit Iesus. Dixerunt ergo ei alii discipuli. Vidimus Dominum. Ille autem dixit eis. Nisi videro in manibus eius fixuram clavorum : et mittam digitum meum in locum clavorum : et mittam manum meam in latus eius : non credam. Et post dies octo : iterum erant discipuli eius intus : et Thomas cum eis. Venit Iesus, ianuis clausis : et stetit in medio : et dixit. Pax vobis. Deinde dicit Thomae. Infer digitum tuum huc : et vide manus meas : et affer manum tuam : et mitte in latus meum : et noli esse incredulus : sed fidelis. Respondit Thomas : et dixit ei. Dominus meus : et Deus meus. Dicit ei Iesus. Quia vidisti me, et credidisti : beati, qui non viderunt, et crediderunt. Multa quidem et alia signa fecit Iesus in conspectu discipulorum suorum : quae non sunt scripta in libro hoc. Haec autem scripta sunt : ut credatis : quia Iesus est Christus, Filius Dei. Et ut, credentes, vitam habeatis in nomine eius.

Offertorium: Angelus Domini.

Secreta

Suscipe munera, quaesumus, Domine, exsultantis Ecclesiae : et, cui causam tanti gaudii contulisti : perpetuum fructum concede laetitiae. Per.

Communio (J 20,27)

Mitte manum tuam et cognosce loca clavorum, alleluia, et noli esse incredulus, sed fidelis, alleluia, alleluia.

Complenda

Quaesumus, Domine, Deus noster : ut sacrosancta mysteria, quae pro redemptionis nostrae munimine contulisti : et praesens nobis remedium esse facias et futurum. Per.

Dominica secunda

[Introitus] (Ps 32,5–6)

Misericordia Domini plena est terra, alleluia : verbo Dei caeli firmati sunt, alleluia, alleluia. *Ps. (ibid., 2)* Exsultate, iusti …

Oratio

Deus, qui in Filii tui humilitate iacentem mundum erexisti : fidelibus tuis perpetuam concede laetitiam : ut, quos perpetuae mortis **/85r/** eripuisti casibus : gaudiis facias sempiternis perfrui. Per eundem.

Lectio Epistulae beati Petri apostoli (1P 2,21–25)

Carissimi. Christus passus est pro nobis : vobis relinquens exemplum : ut sequamini vestigia eius. Qui peccatum non fecit : nec inventus est dolus in ore eius. Qui cum malediceretur, non maledicebat. Cum pateretur, non comminabatur. Tradebat autem iudicanti se iniuste : qui peccata nostra ipse pertulit in corpore suo super lignum : ut peccatis mortui, iustitiae vivamus : cuius livore sanati estis. Eratis enim, sicut oves, errantes : sed conversi estis nunc ad pastorem : et episcopum animarum vestrarum.

Alleluia. *[V.]* Surrexit pastor bonus, qui posuit animam suam pro ovibus suis : et pro suo grege mori dignatus est.

Alleluia. *[V.] (J 10,14)* Ego sum pastor bonus, qui pasco oves meas.

Secundum Ioannem (J 10,11–16)

In illo tempore. Dixit Iesus discipulis suis. Ego sum pastor bonus. Bonus pastor animam suam dat pro ovibus suis. Mercennarius autem et qui non est pastor : cuius non sunt oves propriae : videt lupum venientem : et dimittit oves, et fugit. Et lupus rapit, et dispergit oves. Mercennarius autem fugit : quia mercennarius est : et non pertinet ad eum de ovibus. Ego sum pastor bonus : et cognosco meas : et cognoscunt me meae. Sicut novit me Pater : et ego agnosco Patrem : et animam meam pono pro ovibus meis. Et alias oves habeo : quae non sunt ex hoc ovili : et illas oportet me adducere : et vocem meam audient. Et fiet unum ovile : et unus pastor.

Offertorium (Ps 62,2.5)

Deus, Deus meus, ad te de luce vigilo : et in nomine tuo levabo manus meas, alleluia.

Secreta

Benedictionem nobis, Domine, conferat salutarem sacra semper oblatio : ut, quod agit mysterio : virtute perficiat. [Per.]

Communio (J 10,14)

Ego sum pastor bonus, alleluia : et cognosco oves meas, et cognoscunt me meae, alleluia, alleluia.

Complenda

Praesta, quaesumus, omnipotens Deus : ut vivificationis tuae gratiam consequentes : in tuo semper munere gloriemur. [Per.]

Dominica tertia

[Introitus] (Ps 65,1–2)

Iubilate Deo, omnis terra, alleluia, psalmum dicite nomini eius, alleluia : date gloriam laudi eius, alleluia, alleluia, alleluia. *Ps. (ibid., 3)* Dicite Deo, quam terribilia sunt opera tua, Domine, in multitudine virtutis tuae …

Oratio

Deus, qui errantibus, ut in viam possint redire iustitiae : veritatis tuae lumen ostendis : da cunctis, qui Christiana professione censentur : et illa respuere, quae huic inimica sunt nomini : et ea, quae sunt apta, sectari. [Per.]

Lectio beati Petri apostoli (1P 2,11–19)

Carissimi. Obsecro vos, tamquam advenas et peregrinos : abstinere vos a carnalibus desideriis : quae militant adversus animam. Conversationem vestram inter gentes habentes bonam : ut in eo, quod detractant de vobis : tamquam de malefactoribus : ex bonis operibus vos considerantes, glorificent Deum in die visitationis. Subiecti estote omni humanae creaturae propter Deum. Sive regi : quasi praecellenti. Sive ducibus, tamquam ab eo missis : ad vindictam malefactorum, laudem vero bonorum. Quia sic est voluntas Dei : ut, benefacientes, obmutescere faciatis imprudentium hominum ignorantiam. Quasi liberi : et non quasi velamen : habentes malitiae libertatem : sed sicut servi Dei. Omnes honorate : fraternitatem diligite. Deum timete : regem honorificate. Servi, subiecti **[85ᵛ]** estote : in omni timore dominis. Non tantum bonis et modestis : sed etiam dyscolis. Haec est enim gratia in Christo Iesu, Domino nostro.

Alleluia. *V.* Surrexit Dominus, et, occurrens mulieribus, ait, avete, tunc accesserunt, et tenuerunt pedes eius.

Alleluia. *V. (J 16,17)* Modicum, et non videbitis me, iterum modicum, et videbitis me.

Secundum Ioannem (J 16,16–22)

In illo tempore. Dixit Iesus discipulis suis. Modicum, et iam non videbitis me : et iterum modicum, et videbitis me : quia vado ad Patrem. Dixerunt ergo discipuli eius adinvicem. Quid est hoc, quod dicit nobis : modicum, et non videbitis me : et iterum modicum, et videbitis me : quia vado ad Patrem. Dicebant ergo. Quid est hoc : quod dicit nobis, modicum? Nescimus, quid loquitur. Cognovit autem Iesus, quia volebant eum interrogare : et dixit eis. De hoc quaeritis inter vos : quia dixi, modicum, et non videbitis me : et iterum modicum, et videbitis me. Amen, amen, dico vobis : quia plorabitis et flebitis vos : mundus autem gaudebit. Vos autem contristabimini : sed tristitia vestra vertetur in gaudium. Mulier, cum parit, tristitiam habet : quia venit hora eius. Cum autem peperit puerum : iam non meminit pressurae propter gaudium : quia natus est homo in mundum. Et vos igitur nunc tristitiam habetis. Iterum autem videbo vos : et gaudebit cor vestrum. Et gaudium vestrum nemo tollet a vobis.

Offertorium (Ps 145,2)

Lauda, anima mea, Dominum, laudabo Dominum in vita mea : psallam Deo meo, quamdiu ero, alleluia.

Secreta

His nobis, Domine, mysteriis conferatur : quo, terrena desideria mitigantes : discamus amare caelestia. [Per.]

Communio (J 16,16)

Modicum, et non videbitis me, alleluia, iterum modicum, et videbitis me, quia vado ad Patrem, alleluia, alleluia.

Complenda

Sacramenta, quae sumpsimus, quaesumus, Domine, spiritualibus nos instruant alimentis : et corporalibus tueantur auxiliis. [Per.]

Dominica quarta

[Introitus] (Ps 97,1.2)

Cantate Domino canticum novum, alleluia : quia mirabilia fecit Dominus, alleluia : ante conspectum gentium revelavit iustitiam suam, alleluia, alleluia. *Ps. (ibid., 1)* Salvabit sibi dextera eius et brachium sanctum eius.

Oratio

Deus, qui fidelium mentes unius efficis voluntatis : da populis tuis id amare, quod praecipis : id desiderare, quod promittis : ut inter mundanas varietates : ibi nostra fixa sint corda : ubi vera sunt gaudia. Per.

Lectio Epistulae beati Iacobi apostoli (Jc 1,17–21)

Carissimi. Omne datum optimum : et omne donum perfectum desursum est : descendens a Patre luminum : apud quem non est transmutatio : nec vicissitudinis obumbratio. Voluntarie enim genuit nos verbo veritatis : ut simus initium aliquod creaturae eius. Scitis, fratres mei dilectissimi : sit autem omnis homo velox ad audiendum : tardus autem ad loquendum : et tardus ad iram. Ira enim viri : iustitiam Dei non operatur. Propter quod, abicientes omnem immunditiam : et abundantiam malitiae : in mansuetudine suscipite insitum verbum. Quod potest salvare animas vestras.

Alleluia. *V.* Surrexit Christus, et illuxit populo suo, quem redemit sanguine suo.

Alleluia. *V. (J 16,5)* Vado ad eum, qui me misit, et nemo ex vobis interroget me, quo vadis.

Secundum Ioannem (J 16,5–15)

In illo tempore. Dixit Iesus discipulis suis. Vado ad eum, qui me misit : et nemo ex vobis interroget me, **/86r/** quo vadis. Sed, quia haec locutus sum vobis : tristitia im-

plebit cor vestrum. Sed ego veritatem dico vobis : expedit vobis : ut ego vadam. Si enim non abiero : Paraclitus non veniet ad vos. Si autem abiero : mittam eum ad vos. Et, cum venerit : ille arguet mundum de peccato : et de iustitia : et de iudicio. De peccato quidem : quia non credunt in me. De iustitia vero : quia ad Patrem vado : et iam non videbitis me. De iudicio autem : quia princeps mundi huius iudicatus est. Adhuc multa habeo vobis dicere : sed non potestis portare modo. Cum autem venerit ille Spiritus veritatis : docebit vos omnem veritatem. Non enim loquetur a semet ipso : sed quaecumque audiet, loquetur : et, quae ventura sunt, annuntiabit vobis. Ille me clarificabit : quia de meo accipiet : et annuntiabit vobis. Omnia, quaecumque habet Pater, mea sunt. Propterea dixi vobis : quia de meo accipiet : et annuntiabit vobis.

Offertorium (Ps 65,1–2.16)

Iubilate Deo, omnis terra, iubilate Deo, omnis terra, psalmum dicite nomini eius, venite et audite, et narrabo vobis omnes, qui timetis Deum, quanta fecit Dominus animae meae, alleluia.

Secreta

Deus, qui nos per huius sacrificii veneranda commercia : unius summaeque divinitatis participes esse voluisti : quaesumus : ut, sicut tuam cognoscimus veritatem : sic eam dignis moribus assequamur. Per.

Communio (J 16,8)

Cum venerit Paraclitus, Spiritus veritatis, ille arguet mundum de peccato et de iustitita et de iudicio, alleluia, alleluia.

Complenda

Adesto nobis, Domine, Deus noster : ut per haec, quae fideliter sumpsimus : et purgemur a vitiis : et a periculis omnibus eruamur. [Per.]

Dominica quinta

[Introitus] (Is 48,20)

Vocem iucunditatis annuntiate, et audiatur, alleluia, nuntiate usque ad extremum terrae : liberavit Dominus populum suum, alleluia, alleluia. *Ps. (Ps 65,1–2)* Iubilate Deo, omnis …

Oratio

Deus, a quo bona cuncta procedunt : largire supplicibus tuis : ut cogitemus, te inspirante, quae recta sunt : et, te gubernante, eadem faciamus. Per.

Beati Iacobi apostoli (Jc 1,22–27)

Carissimi. Estote factores verbi, et non auditores tantum : fallentes vosmet ipsos. Quia, siquis auditor est verbi et non factor : hic comparabitur viro consideranti vultum nativitatis suae in speculo. Consideravit enim se, et abiit : et statim oblitus est, qualis fuerit. Qui autem perspexerit in lege perfectae libertatis : et permanserit, non auditor obliviosus factus : sed factor operis : hic beatus in facto suo erit. Si quis autem putat se religiosum esse : non refrenans linguam suam : sed seducens cor suum : huius vana est religio. Religio munda et immaculata apud Deum et Patrem haec est. Visitare pupillos et viduas in tribulatione eorum : et immaculatum se custodire ab hoc saeculo.

Alleluia. *V. (Mt 26,32)* In die resurrectionis meae, dicit Dominus, praecedam vos in Galilaeam.

Alleluia. *[V.] (J 16,24)* Usquemodo non petistis quicquam in nomine meo, petite, et accipietis.

Secundum Ioannem (J 16,23–30)

In illo tempore. Dixit Iesus discipulis suis. Amen, amen, dico vobis. Si quid petieritis Patrem in nomine meo : dabit vobis. Usque modo non petistis quicquam in nomine meo. Petite, et accipietis : ut gaudium vestrum plenum sit. Haec in proverbiis locutus sum vobis. Venit hora, **[86^{v}]** cum iam non in proverbiis loquar vobis : sed palam de Patre meo annuntiabo vobis. Illo die in nomine meo petetis. Et nunc dico vobis : quia ego rogabo Patrem de vobis. Ipse enim Pater amat vos, quia vos me amastis : et credidistis : quia ego a Deo exivi. Exivi a Patre : et veni in mundum : iterum relinquo mundum : et vado ad Patrem. Dicunt ei discipuli eius. Ecce, nunc palam loqueris : et proverbium nullum dicis. Nunc scimus, quia scis omnia : et non est opus tibi : ut quis te interroget. In hoc credimus : quia a Deo existi.

Offertorium (Ps 65,8–9.20)

Benedicite, gentes, Domino, Deo nostro, et obaudite vocem laudis eius, qui posuit animam meam ad vitam et non dedit commoveri pedes meos : benedictus, qui non amovit deprecationem meam et misericordiam suam a me.

Secreta

Suscipe, Domine, fidelium preces cum oblationibus hostiarum : ut per haec piae placationis officia : ad caelestem gloriam transeamus. Per.

Communio (Ps 95,2)

Cantate Domino, alleluia, cantate Domino, et benedicite nomen eius, bene nuntiate de die in diem salutare eius, alleluia, alleluia.

Complenda

Tribue nobis, Domine, mensae caelestis virtute satiatis : et desiderare, quae recta sunt : et desiderata percipere. [Per.]

Sequitur Litania maior

[Introitus] (Ps 17,7)

Exaudivit de templo sancto suo vocem meam, alleluia, et clamor meus in conspectu eius, introivit in aures eius, alleluia, alleluia. *Ps. (ibid., 2–3)* Diligam te, Domine, virtus mea …

Oratio

Praesta, quaesumus, omnipotens Deus : ut, qui in afflictione nostra de tua pietate confidimus : contra omnia adversa : tua semper protectione muniamur. [Per.]

Lectio Epistulae beati Iacobi apostoli (Jc 5,16–20)

Carissimi. Confitemini alterutrum peccata vestra : et orate proinvicem, ut salvemini. Multum enim valet deprecatio iusti assidua. Elias homo erat, similis nobis, passibilis : et oratione oravit : ut non plueret super terram : et non pluit annos tres : et menses sex. Et rursum oravit : et caelum dedit pluviam : et terra dedit fructum suum. Si quis autem erraverit ex vobis a veritate : et converterit quis eum : scire debet : quoniam, qui converti fecerit peccatorem ab errore viae suae : salvabit animam eius a morte : et operit multitudinem peccatorum.

Alleluia

Alleluia. *V. (Ps 117,1)* Confitemini Domino, quoniam bonus : quoniam in saeculum misericordia eius.

Lucam (L 11,5–13)

In illo tempore. Dixit Iesus discipulis suis. Quis vestrum habebit amicum : et ibit ad illum media nocte : et dicet illi. Amice : accommoda mihi tres panes : quoniam amicus meus venit de via ad me : et non habeo, quod ponam ante illum. Et ille, deintus respondens, dicat. Noli mihi molestus esse : iam ostium clausum est : et pueri mei mecum sunt in cubili : non possum surgere et dare tibi. Et ille, si perseveraverit pulsans : dico vobis, et si non dabit illi surgens, eo quod amicus eius sit : propter improbitatem tamen eius surget : et dabit illi, quotquot habet necessarios. Et ego vobis dico. Petite : et dabitur vobis. Quaerite, et invenietis. Pulsate, et aperietur vobis. Omnis enim, qui petit, accipit : et, qui quaerit, invenit : et pulsanti aperietur. Quis autem ex vobis Patrem petit panem : numquid lapidem dabit illi? Aut piscem : numquid pro pisce serpentem dabit illi? Aut si petierit ovum : numquid porriget illi scorpionem? Si ergo vos, cum sitis mali : nostis bona data dare filiis vestris : quanto magis Pater vester de caelo dabit spiritum bonum petentibus se. **/87r/**

Offertorium (Ps 108,30–31)

Confitebor Domino nimis in ore meo : et in medio multorum laudabo eum : qui astitit ad dexteram pauperis, ut salvam faceret a persequentibus animam meam, alleluia.

Secreta

Haec munera, Domine, quaesumus : et vincula nostrae pravitatis absolvant : et tuae nobis misericordiae dona concilient. Per.

Communio (L 11,9–10)

Petite, et accipietis : quaerite, et invenietis : pulsate, et aperietur vobis : omnis enim, qui petit, accipit, et, qui quaerit, invenit, et pulsanti aperietur, alleluia.

Complenda

Vota nostra, quaesumus, Domine, pio favore prosequere : ut, dum dona tua in tribulatione percepimus : de consolatione nostra in tuo amore crescamus. Per Dominum.

Benedicamus Domino.

In vigilia Ascensionis Domini

[Introitus] (Is 48,20)

Vocem iucunditatis annuntiate, et audiatur, alleluia, nuntiate usque ad extremum terrae, liberavit Dominus populum suum, alleluia, alleluia. *Ps. (Ps 99,2)* Iubilate Deo, omnis terra, servite Domino in laetitia …

Oratio

Praesta, quaesumus, omnipotens Deus : ut nostrae mentis intentio : quo sollemnitatis venturae : gloriosus auctor ingressus est, semper intendat : et, quo fide pergit : conversatione perveniat. Per.

Lectio Actuum apostolorum (Act 4,32–35)

In diebus illis. Multitudinis credentium erat cor unum : et anima una : nec quisquam eorum, quae possidebat, aliquid suum esse dicebat : sed erant illis omnia communia. Et virtute magna reddebant apostoli testimonium resurrectionis Iesu Christi, Domini nostri : et gratia magna erat in omnibus illis. Neque enim quisquam egens erat inter illos. Quotquot enim possessores domorum aut agrorum erant : vendentes, afferebant pretia eorum, quae vendebant : et ponebant ante pedes apostolorum. Dividebatur autem singulis : prout cuique opus erat.

Alleluia. *V. (Ps 46,2)* Omnes gentes, plaudite manibus, iubilate Deo in voce exsultationis.

Evangelium: Sublevatis Iesus oculis. *Require sabbato ante Ramispalmarum, et legitur usquehuc, ubi sic finitur:* Et hi in mundo sunt : et ego ad te venio.

Offertorium (Act 1,11)

Viri Galilaei, quid admiramini, aspicientes in caelum, hic Iesus, qui assumptus est a vobis in caelum, sic veniet, quemadmodum vidistis eum ascendentem in caelum, alleluia.

Secreta

Sacrificium tibi, Domine, supplices pro Filii tui venerabili ascensione deferimus : praesta, quaesumus : ut nos per ipsum his commerciis sacrosanctis ad caelestia consurgamus. Per.

Communio (J 17,12.13.15)

Pater, cum essem cum eis, ego servabam eos, quos dedisti mihi, alleluia, nunc autem ad te venio, non rogo, ut tollas eos de mundo, sed ut serves eos a malo, alleluia, alleluia.

Complenda

Tribue nobis, quaesumus, Domine : ut per haec sacra, quae sumpsimus : illuc tendat nostrae devotionis affectus : quo tecum est nostra substantia : Iesus Christus, Dominus noster. Qui tecum.

In die sancto ad missam

[Introitus] (Act 1,11)

Viri Galilaei, quid admiramini, aspicientes in caelum, alleluia, quemadmodum vidistis eum ascendentem in caelum, **[87v]** ita veniet, alleluia, alleluia, alleluia. *Ps. (ibid., 10–11)* Cumque intuerentur in caelum euntem illum, ecce, duo viri astiterunt iuxta illos in vestibus albis, qui et dixerunt.

Oratio

Concede, quaesumus, omnipotens Deus : ut, qui hodierna die Unigenitum tuum, Redemptorem nostrum ad caelos ascendisse credimus : ipsi quoque mente in caelestibus habitemus. Per eundem.

Lectio Actuum apostolorum (Act 1,1–11)

Primum quidem sermonem feci de omnibus, o, Theophile : quae coepit Iesus facere et docere usque in diem : qua, praecipiens apostolis per Spiritum Sanctum : quos elegit, assumptus est. Quibus et praebuit se ipsum vivum post passionem suam in multis argumentis : per dies quadraginta apparens eis : et loquens de regno Dei. Et, convescens, praecepit eis : ab Hierosolymis ne discederent : sed exspectarent promissionem Patris : quam audistis, inquit, per os meum. Quia Ioannes quidem baptizavit aqua : vos autem baptizabimini Spiritu Sancto : non post multos hos dies. Igitur qui convenerant, interrogabant eum, dicentes. Domine : si in tempore hoc restitues regnum Israel? Dixit autem eis. Non est vestrum nosse tempora vel momenta : quae Pater posuit in sua potestate. Sed accipietis virtutem supervenientis Spiritus Sancti in vos. Et eritis mihi testes in Ierusalem : et in omni Iudaea et Samaria : et usque ad ultimum terrae. Et, cum hoc dixisset : videntibus illis, elevatus est : et nubes suscepit eum ab oculis eorum. Cumque intuerentur in caelum euntem illum : ecce, duo viri astiterunt

iuxta illos in vestibus albis : qui et dixerunt. Viri Galilaei : quid statis, aspicientes in caelum? Hic Iesus, qui assumptus est a vobis in caelum : sic veniet, quemadmodum vidistis eum euntem in caelum.

Alleluia. *V. (Ps 46,6)* Ascendit Deus in iubilatione, et Dominus in voce tubae.

Alleluia. *V. (Ps 67,18–19)* Dominus in Sina in sancto, ascendens in altum, captivam duxit captivitatem.

Secundum Marcum (Mc 16,14–20)

In illo tempore. Recumbentibus undecim discipulis : apparuit illis Iesus : et exprobravit incredulitatem illorum : et duritiam cordis : quia his, qui viderant eum resurrexisse : non crediderant. Et dixit eis Iesus. ✠ Euntes in mundum universum : praedicate evangelium omni creaturae. Qui crediderit et baptizatus fuerit : salvus erit. Qui vero non crediderit : condemnabitur. Signa autem eos, qui crediderint : haec sequentur. In nomine meo daemonia eicient : linguis loquentur novis : serpentes tollent. Et, si mortiferum quid biberint : non eos nocebit. Super aegros manus imponent : et bene habebunt. Et Dominus quidem Iesus, postquam locutus est eis : assumptus est in caelum : et sedet a dextris Dei. Illi autem profecti : praedicaverunt ubique, Domino cooperante : et sermonem confirmante : sequentibus signis.

Offertorium (Ps 46,6)

Ascendit Deus in iubilatione, et Dominus in voce tubae, alleluia.

Secreta

Suscipe, Domine, munera : quae pro Filii tui gloriosa ascensi/**88**[r]/one deferimus : et concede propitius : ut a praesentibus periculis liberemur : et ad vitam perveniamus aeternam. Per eundem.

Communio (Ps 67,33–34)

Psallite Domino, qui ascendit super caelos caelorum ad orientem, alleluia.

Complenda

Praesta, quaesumus, omnipotens et misericors Deus : ut, quae visibilibus mysteriis sumenda percepimus : et invisibili consequamur effectu. Per Dominum nostrum.

Dominica infra octavam

[Introitus] (Ps 26,7.8–9)

Exaudi, Domine, vocem meam, qua clamavi ad te, alleluia, tibi dixit cor meum, quaesivi vultum tuum, vultum tuum, Domine, requiram : ne avertas faciem tuam a me, alleluia, alleluia. *Ps. (ibid., 1)* Dominus illuminatio mea et salus mea, quem timebo.

Oratio

Omnipotens, sempiterne Deus : fac nos tibi semper et devotam gerere voluntatem : et maiestati tuae sincero corde servire. Per Dominum.

Alia oratio: Concede quaesumus omnipotens Deus.

Lectio Epistulae beati Petri apostoli (1P 4,7–11)

Carissimi. Estote prudentes, et vigilate in orationibus. Ante omnia autem mutuam in vobismet ipsis caritatem continuam habentes : quia caritas operit multitudinem peccatorum. Hospitales invicem sine murmuratione. Unusquisque, sicut accepit gratiam, in alterutrum illam administrantes : sicut boni dispensatores multiformis gratiae Dei. Si quis loquitur, quasi sermones Dei. Si quis ministrat, tamquam ex virtute, quam administrat Deus : ut in omnibus honorificetur Deus. Per Iesum Christum : Dominum nostrum.

Alleluia. *V.* Ascendit Deus …

Alleluia. *V. (Ps 67,19)* Ascendens Christus in altum : captivam duxit captivitatem, dedit dona hominibus.

Secundum Ioannem (J 15,26–16,4)

In illo tempore. Dixit Iesus discipulis suis. Cum venerit Paraclitus, quem ego mittam vobis a Patre, Spiritum veritatis, qui a Patre procedit : ille testimonium perhibebit de me. Et vos testimonium perhibebitis : quia ab initio mecum estis. Haec locutus sum vobis : ut non scandalizemini : absque synagogis facient vos. Sed venit hora : ut omnis, qui interficit vos : arbitretur obsequium se praestare Deo. Et haec facient vobis : quia non noverunt Patrem : neque me. Sed haec locutus sum vobis : ut, cum venerit hora, eorum reminiscamini : quia ego dixi vobis.

Offertorium (Act 1,11)

Viri Galilaei, quid admiramini, aspicientes in caelum, hic Iesus, qui assumptus est a vobis in caelum, sic veniet, quemadmodum vidistis eum ascendentem in caelum, alleluia.

Secreta

Sacrificia nos, Domine, immaculata purificent : et mentibus nostris supernae gratiae dent vigorem. Per.

Communio (J 17,12.13.15)

Pater, cum essem cum eis, ego servabam eos, quos dedisti mihi, alleluia, nunc autem ad te venio, non rogo, ut tollas eos de mundo, sed ut serves eos a malo, alleluia, alleluia.

Complenda

Repleti, Domine, muneribus sacris : quaesumus : ut in gratiarum semper actione maneamus. Per.

In vigilia Pentecostes

[Prophetia prima] (Gn 22,1–19)

Tentavit Deus Abraham : et dixit ad eum : Abraham, Abraham. At ille respondit. Ad-
[88v]sum. Ait illi. Tolle filium tuum unigenitum, quem diligis, Isaac : et vade in Terram visionis : atque offer eum ibi : in holocaustum super unum montium : quem monstravero tibi. Igitur Abraham, de nocte consurgens : stravit asinum suum : ducens secum duos iuvenes : et Isaac, filium suum. Cumque concidisset ligna in holocaustum : abiit ad locum, quem praeceperat ei Deus. Die autem tertio, elevatis oculis, vidit locum procul. Dixitque ad pueros suos. Exspectate hic cum asino : ego et puer illuc usque properantes : postquam adoraverimus, revertemur ad vos. Tulit quoque ligna holocausti : et imposuit super Isaac, filium suum : ipse vero portabat in manibus ignem et gladium. Cumque duo pergerent simul : dixit Isaac patri suo. Pater mi. At ille respondit. Quid vis, fili? Ecce, inquit, ignis et ligna : ubi est victima holocausti? Dixitque Abraham. Deus providebit sibi victimam holocausti, fili mi. Pergebant ergo pariter : veneruntque ad locum, quem ostenderat ei Deus. In quo aedificavit altare : et desuper ligna composuit. Cumque colligasset Isaac, filium suum : posuit eum in altari super struem lignorum. Extenditque manum : et arripuit gladium : ut immolaret filium. Et ecce, angelus Domini de caelo clamavit, dicens. Abraham, Abraham. Qui respondit. Adsum. Dixitque ei. Ne extendas manum tuam super puerum, neque facias ei quicquam. Nunc cognovi, quod timeas Deum : et non pepercisti filio tuo unigenito propter me. Levavit ergo Abraham oculos : viditque post tergum arietem inter vepres haerentem cornibus. Quem assumens : obtulit holocaustum pro filio. Appellavitque nomen loci illius : Dominus videt. Unde : usque hodie dicitur, In monte Dominus vi-

det. Vocavit autem angelus Domini Abraham secundo de caelo, dicens. Per memet ipsum iuravi, dicit Dominus : quia fecisti rem hanc : et non pepercisti filio tuo unigenito propter me : benedicam tibi : et multiplicabo semen tuum, sicut stellas caeli : et velut arenam, quae est in litore maris. Possidebitque semen tuum portas inimicorum suorum : et benedicentur in semine tuo omnes gentes terrae : quia oboedisti voci meae. Reversusque est Abraham ad pueros suos : et abierunt Bersabee simul : et habitavit ibi.

Tractus (Ex 15,1–3)

Cantemus Domino, gloriose enim honorificatus est, equum et ascensorem eius proiecit in mare : adiutor et protector factus est mihi in salutem. *V*. Hic Deus meus, et honorificabo eum, Deus Patris mei, et exaltabo eum. *V*. Dominus conterens bella, Dominus nomen est illi.

[Oratio.] Oremus.

Deus, qui in Abrahae, famuli tui opere humano generi oboedientiae exempla praebuisti : concede nobis et nostrae pravitatis voluntatem frangere : et tuorum praeceptorum rectitudinem in omnibus adimplere. Per Dominum.

Prophetia secunda (Dt 31,22–30)

Scripsit Moyses canticum : et docuit filios Israel. Praecepitque Dominus Iosue, filio Nun : et ait. Confortare : et **/89r/**esto robustus : tu enim introduces filios Israel in terram : quam pollicitus sum : et ego ero tecum. Postquam ergo scripsit Moyses verba legis huius : in volumine atque complevit : praecepit Levitis, qui portabant arcam foederis Domini, dicens. Tollite librum : et ponite illum in latere arcae foederis Domini, Dei vestri : ut sit ibi contra te in testimonium. Ego enim scio contentionem tuam : et cervicem tuam durissimam. Adhuc vivente me : et ingrediente vobiscum : semper contentiose egistis contra Dominum : quanto magis, si mortuus fuero? Congregate ad me omnes maiores natu per tribus vestras, atque doctores : et loquar, audientibus eis, sermones istos : et invocabo contra eos caelum et terram. Novi enim : quod post mortem meam inique agetis : et declinabitis cito de via, quam praecepi vobis. Et occurrent vobis mala : in extremo tempore : quando feceritis malum in conspectu Domini : ut irritetis eum per opera manuum vestrarum. Locutus est ergo Moyses, audiente universo coetu filiorum Israel : verba carminis huius : et ad finem usque complevit.

Tractus (Dt 32,1–4)

Attende, caelum, et loquar : et audiat terra verba ex ore meo. *V*. Exspectetur, sicut pluvia, eloquium meum, et descendant, sicut ros, verba mea : sicut imber super gramina et sicut nix super fenum, quia nomen Domini invocabo. *V*. Date magnificenti-

am Deo nostro : Deus, vera opera eius, et omnes viae eius iudicia. *℣*. Deus fidelis, in quo non est iniquitas, iustus et sanctus Dominus.

[Oratio.] Oremus.

Deus, qui nobis per prophetarum ora praecepisti temporalia relinquere : atque ad aeterna festinare : da famulis tuis : ut, quae a te iussa cognovimus : implere caelesti inspiratione valeamus. Per Dominum.

Prophetiam Apprehendent septem mulieres, *similiter et tractum* Vinea facta *require sabbato in vigilia Paschae.*

[Oratio.] Oremus.

Deus, qui nos ad celebrandam festivitatem utriusque testamenti paginis instruis : da nobis intelligere misericordiam tuam : ut ex perceptione praesentium munerum : firma sit exspectatio futurorum. Per Dominum.

Lectio Ieremiae prophetae (Bar 3,9–38)

Audi, Israel, mandata vitae : auribus percipe, ut scias prudentiam. Quid est, Israel : quod in terra inimicorum es? Inveterasti in terra aliena : coinquinatus es cum mortuis : deputatus es cum his, qui in inferno sunt : dereliquisti fontem sapientiae. Nam si in via Dei ambulasses : habitasses utique in pace super terram. Disce, ubi sit sapientia : ubi sit virtus : ubi sit prudentia : ut scias simul, ubi sit longiturnitas vitae et victus : ubi sit lumen oculorum et pax? Quis invenit locum eius : et quis introivit in thesauros eius[?] Ubi sunt principes gentium : et qui dominantur super bestias : quae sunt in terra? Qui in avibus caeli ludunt : qui argentum **[89^{v}]** thesaurizant : et aurum, in quo confidunt homines : et non est finis possessionis eorum. Qui argentum fabricant : et solliciti sunt : non est inventio operum illorum : et tamen exanimati sunt : et ad inferos descenderunt : et alii in locum eorum intraverunt. Iuvenes eorum viderunt lumen : et habitaverunt super terram. Viam autem disciplinae nescierunt : neque intellexerunt semitas eius : neque susceperunt eam filii eorum : a facie eorum longe facta est. Non est audita in Chanaan : neque visa est in Theman. Filii quoque Agar : qui exquisierunt prudentiam, quae de terra est : negotiatores terrae Theman : et fabellatores : et exquisitores prudentiae et intelligentiae : viam autem sapientiae nescierunt : neque meminerunt semitarum eius. O, Israel : quam magna est domus Dei : et ingens locus possessionis eius : magnus et non habet consummationem : excelsus et immensus. Ibi fuerunt gigantes nominati : illi, qui ab initio fuerunt, statura magna : scientes bellum. Non hos elegit Dominus : neque viam disciplinae invenerunt. Propterea perierunt. Et, quoniam non habuerunt sapientiam : interierunt propter suam insipientiam. Quis ascendit in caelum, et accepit eam : et adduxit de nubibus? Quis transfretavit mare, et invenit eam : et attulit eam super aurum electum? Non est, qui sciat viam eius : neque

excogitet semitas eius : sed, qui scit universa : novit illam : et adinvenit eam prudentia sua. Qui perfecit terram in tempore sempiterno : et adimplevit eam pecudibus. Vocavit eam : et audivit eum in tremore. Stellae autem dederunt lumen in custodiis suis : et laetatae sunt. Vocatae sunt, et dixerunt. Adsumus. Et luxerunt ei cum iucunditate : qui fecit illas. Hic est Deus noster : et non aestimabitur alius ad illum. Hic adinvenit omnem viam disciplinae : et dedit illam Iacob, puero suo : et Israel, dilecto suo. Post haec super terram visus est : et cum hominibus conversatus est.

Sequitur: Oremus. *[Oratio]*

Deus, incommutabilis virtus et lumen aeternum : respice ad totius Ecclesiae mirabile sacramentum : et da famulis tuis : ut hoc, quod devote agimus : etiam rectitudine vitae teneamus. Per.

Tractus (Ps 41,2–4)

Sicut cervus desiderat ad fontes aquarum, ita desiderat anima mea ad te, Deus. *V.* Sitivit anima mea ad Deum, ‹fontem› vivum, quando veniam et apparebo ante faciem Dei [mei]. *V.* Fuerunt mihi lacrimae meae panes die ac nocte : dum dicitur mihi per singulos dies, ubi est Deus tuus.

[Oratio] Oremus.

Concede, quaesumus, omnipotens Deus : ut, qui sollemnitatem doni Sancti Spiritus colimus : caelestibus desideriis accensi : fontem vitae sitiamus. Per … eiusdem.

Eundo ad fontem: Rex sanctorum. *In redeundo:* Kyrie eleison. *Sacerdos dicat:* Gloria in excelsis Deo. Et in terra.

Tunc dicitur: Dominus vobiscum. Et cum. *Oratio.*

Praesta, quaesumus, omnipotens Deus : ut claritatis tuae super nos splendor effulgeat : et lux tuae lucis corda eorum, qui per gratiam tuam sunt renati : Sancti Spiritus illustratione confirmet. Per … eiusdem.

Lectio Actuum apostolorum (Act 19,1–8)

/90^{r}/ In diebus illis. Cum Apollo esset Corinthi : et Paulus, peragratis superioribus partibus, veniret Ephesum : et inveniret quosdam discipulos : dixitque ad eos. Si Spiritum Sanctum accepistis, credentes? At illi dixerunt ad eum. Sed neque, si Spiritus Sanctus est, audivimus. Ille vero ait. In quo ergo baptizati estis? Qui dixerunt. In Ioannis baptismate. Dixit autem Paulus. Ioannes baptizavit baptismo paenitentiae : populum docens : in eum, qui venturus est post ipsum, ut crederent : hoc est in Iesum. His auditis : baptizati sunt in nomine Domini Iesu. Et, cum imposuisset illis manus Paulus : venit Spiritus Sanctus super eos : et loquebantur linguis, et prophetabant.

Erant enim omnes viri fere duodecim. Introgressus autem synagogam : cum fiducia loquebatur per tres menses : disputans et suadens : de regno Dei.

Alleluia. *V. (Ps 106,1)* Confitemini Domino, quoniam bonus, quoniam in saeculum misericordia eius.

Tractus (Ps 116,1–2)

Laudate Dominum, omnes gentes : et collaudate eum, omnes populi. *V.* Quoniam confirmata est super nos misericordia eius : et veritas Domini manet in aeternum.

Secundum Ioannem (J 14,15–21)

In illo tempore. Dixit Iesus discipulis suis. Si diligitis me : mandata mea servate. Et ego rogabo Patrem : et alium Paraclitum dabit vobis : ut maneat vobiscum in aeternum : Spiritum veritatis : quem mundus non potest accipere : quia non videt eum : nec scit eum. Vos autem cognoscetis eum : quia apud vos manebit : et in vobis erit. Non relinquam vos orphanos : veniam ad vos. Adhuc modicum : et mundus me iam non videt. Vos autem videtis me : quia ego vivo : et vos vivetis. In illo die vos cognoscetis : quia ego sum in Patre meo : et vos in me : et ego in vobis. Qui habet mandata mea : et servat ea : ille est, qui me diligit. Qui autem diligit me : diligetur a Patre meo. Et ego diligam eum : et manifestabo ei me ipsum.

Credo *dicitur.*

Offertorium (Ps 103,30–31)

Emitte Spiritum tuum, et creabuntur, et renovabis faciem terrae : sit gloria Domini in saecula, alleluia.

Secreta

Munera, quaesumus, Domine, oblata sanctifica : et tuorum corda renatorum : Sancti Spiritus virtute confirma. Per … eiusdem.

Praefatio: Qui ascendens. Communicantes et noctem sacratissimam.

Communio (J 7,37.38–39)

Ultimo festivitatis die dicebat Iesus : qui in me credit, flumina de ventre eius fluent aquae vivae : hoc autem dixit de Spiritu, quem accepturi erant credentes in eum, alleluia, alleluia.

Complenda

Sancti Spiritus, quaesumus, Domine, corda nostra mundet infusio : et sui roris intima aspersione fecundet. Per … eiusdem.

In die sancto ad missam

Introitus (Sap 1,7)

Spiritus Domini replevit orbem terrarum, alleluia : et hoc, quod continet omnia, scientiam habet vocis, alleluia, alleluia, alleluia. *Ps. (Ps 67,29–30)* Confirma hoc, Deus, quod operatus es …

Oratio

Deus, qui hodierna die : corda fidelium Sancti Spiritus illustratione docuisti : da nobis in eodem Spirito recta sa**[90v]**pere : et de eius semper consolatione gaudere. Per … eiusdem.

Lectio Actuum apostolorum (Act 2,1–11)

In diebus illis. Dum complerentur dies Pentecostes : erant omnes discipuli pariter in eodem loco. Et factus est repente de caelo sonus : tamquam advenientis spiritus vehementis : et replevit totam domum : ubi erant sedentes. Et apparuerunt illis dispertitae linguae, tamquam ignis : seditque supra singulos eorum. Et repleti sunt omnes Spiritu Sancto : et coeperunt loqui variis linguis : prout Spiritus Sanctus dabat eloqui illis. Erant enim in Ierusalem habitantes Iudaei, viri religiosi : ex omni natione, quae sub caelo est. Facta autem hac voce : convenit multitudo : et mente confusa est : quoniam audiebat unusquisque lingua sua illos loquentes. Stupebant autem omnes : et mirabantur, dicentes. Nonne, ecce, omnes isti, qui loquuntur, Galilaei sunt? Et quomodo nos audivimus unusquisque linguam nostram, in qua nati sumus? Parthi : et Medi : et Elamitae : et qui habitant Mesopotamiam : Iudaeam : et Cappadociam : Pontum et Asiam : Phrygiam : et Pamphyliam : Aegyptum : et partes Libyae : quae est circa Cyrenen : et advenae Romani. Iudaei quoque et proselyti : Cretes et Arabes. Audivimus eos loquentes nostris linguis magnalia Dei.

Alleluia. *V. (Ps 103,30)* Emitte Spiritum tuum, et creabuntur, et renovabis faciem terrae.

Alleluia. *V.* Veni, Sancte Spiritus, reple tuorum corda fidelium : et tui amoris in eis ignem accende. Alleluia.

Secundum Ioannem (J 14,23–31)

In illo tempore. Dixit Iesus discipulis suis. Si quis diligit me : sermonem meum servabit. Et Pater meus diliget eum : et ad eum veniemus : et mansionem apud eum faciemus. Qui non diligit me : sermones meos non servat. Et sermonem, quem audistis, non est meus, sed eius, qui misit me : Patris. Haec locutus sum vobis : apud vos manens. Paraclitus autem Spiritus Sanctus : quem mittet Pater in nomine meo : ille vos

docebit omnia : et suggeret vobis omnia, quaecumque dixero vobis. Pacem relinquo vobis : pacem meam do vobis. Non quomodo mundus dat : ego do vobis. Non turbetur cor vestrum : neque formidet. Audistis, quia ego dixi vobis : vado et venio ad vos. Si diligeretis me : gauderetis utique : quia vado ad Patrem : quia Pater maior me est. Et nunc dixi vobis, priusquam fiat : ut, cum factum fuerit, credatis. Iam non multa loquar vobiscum. Venit enim princeps mundi huius : et in me non habet quicquam. Sed, ut cognoscat mundus : quia diligo Patrem : et, sicut mandatum dedit mihi Pater : sic facio.

Offertorium (Ps 67,29–30)

Confirma hoc, Deus, quod operatus es in nobis, a templo tuo, quod est in Ierusalem, tibi offerent reges munera, alleluia.

Secreta

Munera, quaesumus, Domine, oblata sanctifica : et corda nostra Sancti Spiritus : illustratione emunda. Per … eiusdem.

Communio (Act 2,2.4)

Factus est repente de caelo sonus advenientis spiritus vehementis, ubi erant sedentes, alleluia : et repleti sunt omnes Spiritu Sancto, loquentes magnalia Dei, alleluia, alleluia.

Complenda: Sancti Spiritus, *ut supra, in vigilia.*

Feria secunda

Introitus (Ps 80,17)

/91r/ Cibavit eos ex adipe frumenti, alleluia, et de petra melle saturavit eos, alleluia, alleluia, alleluia. *Ps. (ibid., 2)* Exsultate Deo, adiutori nostro, iubilate Deo Iacob.

Oratio

Deus, qui apostolis tuis Sanctum dedisti Spiritum : concede plebi tuae piae petitionis effectum : ut, quibus dedisti fidem : largiaris et pacem. Per … eiusdem.

Lectio Actuum apostolorum (Act 10,34.42–48)

In diebus illis. Aperiens Petrus os suum : dixit. Viri, fratres et patres : nobis praecepit Dominus praedicare populo et testificari : quia ipse est, qui constitutus est a Deo : iudex vivorum et mortuorum. Huic omnes prophetae testimonium perhibent : remissi-

onem peccatorum accipere per nomen eius : omnes, qui credunt in eum. Adhuc loquente Petro verba haec : cecidit Spiritus Sanctus super omnes : qui audiebant verbum. Et obstupuerunt ex circumcisione fideles : qui venerant cum Petro : quia et in nationes gratia Spiritus Sancti effusa est. Audiebant enim illos loquentes linguis : et magnificantes Deum. Tunc, respondens Petrus : dixit. Numquid aquam quis prohibere potest : ut non baptizentur hi, qui Spiritum Sanctum acceperunt, sicut et nos? Et iussit eos baptizari : in nomine Domini nostri, Iesu Christi.

Alleluia. *V. (Sap 1,7)* Spiritus Domini replevit orbem terrarum, et hoc, quod continet omnia, scientiam habet vocis.

Alleluia. *V.* Veni, Sancte Spiritus, *ut supra.*

Secundum Ioannem (J 3,16–21)

In illo tempore. Dixit Iesus discipulis suis. Sic Deus dilexit mundum : ut Filium suum Unigenitum daret : ut omnis, qui credit in eum, non pereat : sed habeat vitam aeternam. Non enim misit Deus Filium suum in mundum : ut iudicet mundum : sed ut salvetur mundus per ipsum. Qui credit in eum : non iudicatur. Qui autem non credit : iam iudicatus est : quia non credidit in nomine Unigeniti Filii Dei. Hoc autem est iudicium : quia lux venit in mundum : et dilexerunt homines magis tenebras : quam lucem. Erant enim eorum mala opera. Omnis enim, qui male agit, odit lucem : et non venit ad lucem : ut non arguantur opera eius. Qui autem facit veritatem, venit ad lucem : ut manifestentur eius opera : quia in Deo sunt facta.

Offertorium (Ps 17,14.16)

Intonuit de caelo Dominus, et Altissimus dedit vocem suam, et apparuerunt fontes aquarum, alleluia.

Secreta

Propitius, Domine, quaesumus, haec dona sanctifica : et, hostiae spiritualis oblatione suscepta : nosmet ipsos tibi perfice munus aeternum. Per.

Communio (J 14,26)

Spiritus Sanctus docebit vos alleluia, quaecumque dixero vobis, alleluia, alleluia.

Complenda

Adesto, quaesumus, Domine, populo tuo : et, quem mysteriis caelestibus imbuisti : ab hostium furore defende. Per Dominum.

Feria tertia

[Introitus] (4Esr 2,36.37)

Accipite iucunditatem gloriae vestrae : alleluia, gratias agentes Deo, alleluia : qui vos ad caelestia regna vocavit, alleluia, alleluia, alleluia. *Ps. (Ps 77,1)* Attendite, popule meus, legem meam : inclinate …

Oratio

Assit nobis, quaesumus, Domine, virtus Spiritus Sancti : quae et corda nostra clementer expurget : et ab omnibus tueatur adversis. Per … eiusdem.

Lectio Actuum apostolorum (Act 8,14–17)

[91v] In diebus illis. Cum audissent apostoli, qui erant Hierosolymis, quia recepisset Samaria verbum Dei : miserunt ad eos Petrum et Ioannem. Qui, cum venissent : oraverunt pro ipsis : ut acciperent Spiritum Sanctum. Nondum enim in quemquam illorum venerat : sed baptizati tantum erant in nomine Domini Iesu. Tunc imponebant manus super illos : et accipiebant Spiritum Sanctum.

Alleluia. *V. (J 16,13)* Paraclitus Spiritus Sanctus, quem mittet Pater in nomine meo, ille vos docebit omnem veritatem.

Alleluia. *V.* Veni, Sancte Spiritus …

Secundum Ioannem (J 10,1–10)

In illo tempore. Dixit Iesus discipulis suis. Amen, amen, dico vobis : qui non intrat per ostium in ovile ovium : sed ascendit aliunde : ille fur est et latro. Qui autem intrat per ostium : pastor est ovium. Huic ostiarius aperit : et oves vocem eius audiunt. Et proprias oves vocat nominatim : et educit eas. Et, cum proprias oves emiserit : ante eas vadit. Et oves illum sequuntur : quia sciunt vocem eius. Alienum autem non sequuntur : sed fugiunt ab eo : quia non noverunt vocem alienorum. Hoc proverbium dixit eis Iesus. Illi autem non cognoverunt, quid loqueretur eis. Dixit ergo eis iterum Iesus. Amen, amen, dico vobis : quia ego sum ostium ovium. Omnes enim, quotquot venerunt : fures sunt et latrones : sed non audierunt eos oves. Ego sum ostium : per me si quis introierit, salvabitur : et ingredietur : et egredietur : et pascua inveniet. Fur non venit, nisi ut furetur : et mactet : et perdat. Ego veni : ut vitam habeant : et abundantius habeant.

Offertorium (Ps 77,23–25)

Portas caeli aperuit ‹mihi› Dominus, et pluit illis manna, ut ederent : panem caeli dedit illis, panem angelorum manducavit homo, alleluia.

Secreta

Purificet nos, Domine, quaesumus, praesentis muneris oblatio : et dignos sacra participatione efficiat. Per.

Communio (J 15,26; 16,14)

Spiritus, qui a Patre procedit, alleluia, ille me clarificabit, alleluia, alleluia.

Complenda

Mentes nostras, quaesumus, Domine, Spiritus Sanctus divinis reparet sacramentis : quia ipse est remissio omnium peccatorum. Per … eiusdem.

Feria quarta

[Introitus] (Ps 67,8)

Deus, dum egrederis coram populo tuo, alleluia, iter faciens eis, alleluia : habitans in illis, alleluia, alleluia. *Ps. (ibid., 2)* Exsurgat Deus, et dissipentur inimici eius : et fugiant, qui …

Gloria in excelsis *dicitur. Similiter et* Credo.

[Oratio] Oremus.

Mentes nostras, quaesumus, Domine, Paraclitus, qui a te procedit, illuminet : et inducat in omnem, sicut tuus promisit Filius, veritatem. Qui tecum … eiusdem.

Lectio libri Sapientiae (Sap 1,1–7)

Diligite iustitiam : qui iudicatis terram. Sentite de Domino in bonitate : et in simplicitate cordis quaerite illum : quoniam invenitur ab his, qui non tentant illum : apparet autem eis : qui fidem habent in illum. Perversae enim cogitationes separant a Deo : probata autem virtus corripit insipientem : quoniam in malivolam animam non introi-**/92r/**bit sapientia : nec habitabit in corpore subdito peccatis. Sanctus enim Spiritus disciplinae effugiet fictum : et auferet se a cogitationibus, quae sunt sine intellectu : et corripietur a superveniente iniquitate. Benignus est enim spiritus sapientiae : et non liberabit maledictum a labiis suis : quoniam renum illius testis est Deus : et cordis il-

lius scrutator est verus : et linguae illius auditor. Quoniam Spiritus Domini replevit orbem terrarum : et hoc, quod continet omnia, scientiam habet vocis.

Alleluia. *V. (Ps 103,30)* Emitte Spiritum tuum, et creabuntur, et renovabis faciem terrae.

Dominus vobiscum. *Oratio.*

Praesta, quaesumus, omnipotens et misericors Deus : ut Spiritus tuus adveniens : templum nos gloriae suae dignanter habitando perficiat. Per … eiusdem.

Lectio Actuum apostolorum (Act 5,12–16)

In diebus illis. Per manus apostolorum fiebant signa et prodigia multa in plebe : et erant unanimiter omnes in porticu Salomonis. Ceterorum autem nemo audebat se coniungere illis : sed magnificabat eos populus. Magis autem augebatur credentium in Domino multitudo virorum ac mulierum : ita ut in plateis eicerent infirmos : et ponerent in lectulis et grabatis : ut, veniente Petro : saltim umbra illius obumbraret quemquam illorum : et liberarentur omnes ab infirmitate sua. Concurrebant autem et multitudo vicinarum civitatum in Ierusalem : afferentes aegros : et vexatos a spiritibus immundis : qui curabantur omnes.

Alleluia. *V.* Veni, Sancte Spiritus, reple …, *[ut supra.]*

Secundum Ioannem (J 6,44–52)

In illo tempore. Dixit Iesus discipulis suis. Nemo potest venire ad me : nisi Pater, qui misit me, traxerit eum : et ego resuscitabo eum in novissimo die. Est scriptum in Prophetis. Et erunt omnes docibiles Dei. Omnis, qui audivit a Patre meo : et didicit : venit ad me : non, quia Patrem vidit quisquam : nisi is, qui est ex Deo : hic vidit Patrem. Amen, amen, dico vobis : qui credit in me : habet vitam aeternam. Ego sum panis vitae. Patres vestri manducaverunt manna in deserto : et mortui sunt. Hic est panis de caelo descendens : ut, si quis ex ipso manducaverit : non moriatur. Ego sum panis vivus : qui de caelo descendi. Si quis manducaverit ex hoc pane : vivet in aeternum. Et panis, quem ego dabo, caro mea est : pro mundi vita.

Offertorium (Ps 103,30–31)

Emitte Spiritum tuum, et creabuntur, et renovabis faciem terrae : sit gloria Domini in saecula, alleluia.

Secreta

Suscipe, quaesumus, Domine, munus oblatum : et dignanter operare : ut, quod mysteriis agimus : piis affectibus celebremus. Per.

Communio (J 14,27)

Pacem meam do vobis, alleluia, pacem relinquo vobis, alleluia, alleluia.

Complenda

Sumentes, Domine, caelestia sacramenta, quaesumus clementiam tuam : ut, quod temporaliter gerimus : aeternis gaudiis consequamur. Per Dominum.

Feria quinta

[Introitus:] Spiritus Domini replevit. *Require, ubi supra. Oratio:* Deus qui corda fidelium.

Lectio Actuum apostolorum (Act 8,5–8)

In diebus illis. Philippus ascendens in civitatem Samariae : praedicabat illis Christum. Intendebant autem **[92v]** turbae his, quae a Philippo dicebantur : unanimiter audientes et videntes signa, quae faciebat. Multi enim eorum, qui habebant spiritus immundos, clamantes voce magna, exiebant. Multi autem paralytici et claudi curati sunt. Factum est ergo magnum gaudium : in illa civitate.

Alleluia. *V*. Emitte spiritum tuum. Alleluia. *V*. Veni Sancte Spiritus, *ubi supra. Require in die Pentecostes.*

Secundum Lucam (L 9,1–6)

In illo tempore. Convocatis Iesus duodecim discipulis suis : dedit illis virtutem et potestatem super omnia daemonia : et ut languores curarent. Et misit illos predicare regnum Dei : et sanare infirmos. Et ait ad illos. Nihil tuleritis in via : neque virgam : neque peram : neque panem : neque pecuniam : neque duas tunicas habeatis. Et, in quamcumque domum intraveritis : ibi manete : et inde ne exeatis. Et, quicumque non receperint vos : exeuntes de civitate illa : etiam pulverem pedum vestrorum : excutite in testimonium super illos. Egressi autem, circuibant per castella : evangelizantes et curantes ubique.

Offertorium: Confirma hoc Deus. *Require in die Pentecostes, ubi supra.*

Secreta

Virtute Sancti Spiritus, Domine, munera nostra continge : ut, quod sollemnitate praesenti tuo nomini dedicamus : et intelligibile nobis fiat et aeternum. Per … eiusdem.

Communio: Factus est repente, *ubi supra, in die Pentecostes.*

Complenda

Sacris caelestibus, Domine, quaesumus, operante Spiritu Sancto, vitia nostra purgentur : ut muneribus tuis possimus semper aptari. Per … eiusdem.

Feria sexta

[Introitus] (Ps 70,8.23)

Repleatur os meum laude tua, alleluia, ut possim cantare, alleluia, gaudebunt labia mea, dum cantavero tibi, alleluia, alleluia. *Ps. (ibid., 1)* In te, Domine, speravi, non confundar in …

Oratio

Da, quaesumus, Ecclesiae tuae, misericors Deus : ut Spiritu Sancto congregata : hostili nullatenus incursione turbetur. Per … eiusdem.

Lectio Actuum apostolorum (Act 2,22–28)

In diebus illis. Aperiens Petrus os suum, dixit. Viri Israelitae : audite verba haec. Iesum Nazarenum, virum approbatum a Deo in vobis : virtutibus et signis et prodigiis : quae fecit per illum Deus in medio vestri : sicut vos scitis. Hunc, definito concilio et praescientia Dei : traditum per manus iniquorum affligentes interemistis : quem Deus suscitavit, solutis doloribus inferni : iuxta quod impossibile erat teneri illum ab eo. David enim dicit in eum. Providebam Dominum coram me semper, quoniam a dextris est mihi, ne commovear. Propter hoc dilatatum est cor meum : et exsultavit lingua mea : insuper et caro mea requiescet in spe. Quoniam non derelinques animam meam in inferno : neque dabis sanctum tuum videre corruptionem. Notas mihi fecisti vias vitae : replebis me iucunditate cum facie tua.

Alleluia. *V. (Act 2,4)* Loquebantur variis linguis apostoli magnalia Dei : prout Spiritus Sanctus dabat eloqui illis.

Secundum Lucam (L 5,17–26)

In illo tempore. Factum est in una dierum : et Iesus sedebat, docens. Et erant pharisaei sedentes : et legis docto**/93r/**res : qui venerant ex omni castello Galilaeae : et Iudaeae : et Ierusalem : et virtus Domini erat, ad sanandum eos. Et ecce, viri portantes hominem in lecto : qui erat paralyticus : et quaerebant eum inferre : et ponere ante eum. Et, non invenientes, qua parte illum inferrent prae turba : ascenderunt supra tectum : et per tegulas submiserunt illum cum lecto in medium ante Iesum. Quorum fi-

dem ut vidit : dixit. Homo : remittuntur tibi peccata tua : et coeperunt cogitare scribae et pharisaei : dicentes. Quis est hic : qui loquitur blasphemiam? Quis potest dimittere peccata : nisi solus Deus? Ut cognovit autem Iesus cogitationes eorum : respondens, dixit ad illos. Quid cogitatis in cordibus vestris? Quid est facilius dicere : dimittuntur tibi peccata : an dicere : surge et ambula? Ut autem sciatis : quia Filius hominis potestatem habet in terra dimittendi peccata. Et ait paralytico. Tibi dico : surge. Tolle lectum tuum : et vade in domum tuam. Et, confestim surgens : coram illis : tulit lectum suum : in quo iacebat : et abiit in domum suam : magnificans Deum. Et stupor apprehendit eos omnes : et magnificabant Deum. Et repleti sunt timore, dicentes : quia vidimus mirabilia hodie.

Offertorium (Ps 145,2)

Lauda, anima mea, Dominum : laudabo Dominum in vita mea, psallam Deo meo, quamdiu ero, alleluia.

Secreta

Sacrificia, Domine, tuis oblata conspectibus : ignis ille divinus assumat : qui discipulorum Christi, Filii tui per Spiritum Sanctum corda succendit. Qui tecum … eiusdem.

Communio (J 3,8)

Spiritus, ubi vult, spirat, et vocem eius audis, alleluia, et nescis, unde veniat, aut quo vadat, alleluia, alleluia, alleluia.

Complenda

Sumpsimus, Domine, sacri dona mysterii : humiliter deprecantes : ut, quae in tui commemoratione nos facere praecepisti : largiente Spiritu Sancto : in nostrae proficiant infirmitatis auxilium. Per.

Sabbato

*[Introitus] (*R *5,5)*

Caritas Dei diffusa est in cordibus vestris, alleluia, per inhabitantem Spiritum eius in vobis, alleluia, alleluia. *Ps. (Ps 87,2)* Domine, Deus salutis meae, in die clamavi et nocte coram …

[Oratio.] Oremus.

Mentibus nostris, Domine, Spiritum Sanctum benignus infunde : cuius et sapientia conditi sumus : et providentia gubernamur. Per … eiusdem.

Lectio Ioelis prophetae (Joel 2,28–32)

Haec dicit Dominus Deus. Effundam de Spiritu meo super omnem carnem : et prophetabunt filii vestri et filiae vestrae. Senes vestri somnia somniabunt : et iuvenes vestri visiones videbunt. Sed et super servos meos : et ancillas meas : in diebus illis effundam de Spiritu meo : et prophetabunt : et dabo prodigia in caelo sursum : et signa in terra deorsum : sanguinem et ignem : et vaporem fumi. Sol convertetur in tenebras : et luna in sanguinem : antequam veniat dies Domini magnus et horribilis. Et omnis, quicumque invocaverit nomen Domini : salvus erit.

Alleluia

Alleluia. *V. (Ps 103,30)* Emitte spiritum tuum, et creabuntur, et renovabis faciem terrae.

[Oratio.] Oremus.

Mentes nostras, quaesumus, Domine, Paraclitus, qui a te procedit, il**[93v]**luminet : et inducat in omnem, sicut tuus promisit Filius, veritatem. Qui tecum … eiusdem.

Lectio libri Levitici (Lv 23,9–11.15–17.20–21)

In diebus illis. Locutus est Dominus ad Moysen, dicens. Loquere filiis Israel : et dices ad eos. Cum ingressi fueritis terram : quam ego dabo vobis : et messueritis segetem : feretis manipulos spicarum : primitias messis vestrae ad sacerdotem : qui elevabit fasciculum coram Domino : ut acceptabilis sit pro vobis : altero die sabbati : et sanctificabit illum. Numerabitis ergo ab ipso die : in quo obtulistis manipulos primitiarum : septem hebdomadas plenas : usque ad alteram diem expletionis hebdomadae septimae : et sic offeretis sacrificium novum Domino : ex omnibus habitaculis vestris : panes primitiarum duos : de duabus decimis similae. Quos elevabit sacerdos coram Domino : et vocabitis hunc diem celeberrimum atque sanctissimum. Omne opus servile non facietis in eo. Legitimum sempiternum erit in cunctis habitaculis et generationibus vestris. Ait Dominus omnipotens.

Alleluia. *V. (Sap 1,7)* Spiritus Domini replevit orbem terrarum, et hoc, quod continet omnia, scientiam habet vocis.

Alleluia. *V.* Sancti Spiritus, Domine, corda nostra mundet infusio, et sui roris intima aspersione fecundet.

[Oratio.] Oremus.

Tuo nos igne, quaesumus, Domine, Spiritus Sanctus inflammet : quem Dominus noster, Iesus Christus misit in terram : et voluit vehementer accendi. Qui tecum … eiusdem.

Lectio libri Deuteronomii (Dt 26,1–3.7–11)

In diebus illis. Dixit Moyses filiis Israel. Audi, Israel : quae ego praecipio tibi hodie. Cum intraveris terram : quam Dominus, Deus tuus tibi daturus est possidendam : et obtinueris eam : atque habitaveris in illa : tolles de cunctis frugibus tuis primitias : et pones in cartallo. Pergesque ad locum : quem Dominus, Deus tuus elegerit : ut ibi invocetur nomen eius. Accedensque ad sacerdotem, qui fuerit in diebus illis : et dices ad eum. Profiteor hodie coram Domino, Deo tuo : qui exaudivit nos : et respexit humilitatem nostram : et laborem : atque angustias : et eduxit nos de Aegypto in manu forti : et brachio extento : in ingenti pavore : in signis atque portentis : et introduxit ad locum istum : et tradidit nobis terram lacte et melle manantem. Et ideo nunc offero primitias frugum terrae : quam Dominus Deus dedit mihi. Et dimittes eas in conspectu Domini, Dei tui : et, adorato Domino, Deo tuo : epulaberis in omnibus bonis, quae Dominus, Deus tuus dederit tibi.

Alleluia. *V. (Act 2,1)* Dum complerentur dies Pentecostes, erant omnes pariter discipuli.

[Oratio:] Oremus. Praesta quaesumus omnipotens et misericors Deus, *ut supra, feria quarta post Pentecosten.*

Lectio libri Levitici (Lv 26,3–12)

In diebus illis. Dixit Dominus ad Moysen. Si in praeceptis meis ambulaveritis : et mandata mea custodieritis : et feceritis ea : dabo vobis pluvias temporibus suis : et terra gignet germen suum : et pomis arbores replebuntur. Apprehendet messium tritura vindemiam : et vindemia **/94^{r}/** occupabit sementem. Et comedetis panem vestrum in saturitate : et absque pavore habitabitis in terra vestra. Dabo pacem in finibus vestris. Dormietis : et non erit, qui exterreat. Auferam malas bestias : et gladius non transibit terminos vestros. Persequimini inimicos vestros : et corruent coram vobis. Persequentur quinque de vestris centum alienos : et centum ex vobis decem milia. Cadent inimici vestri : in conspectu vestro gladio. Respiciam vos : et crescere faciam. Multiplicabimini, et firmabo pactum meum vobiscum. Et comedetis vetustissima veterum : et vetera : novis supervenientibus, proicietis. Ponam tabernaculum meum in medio vestri : et non abiciet vos ultra anima mea. Ambulabo inter vos : et ero vester Deus : vosque eritis populus meus. Dicit Dominus omnipotens.

Alleluia. *V.* Paraclitus Spiritus Sanctus, *ut supra, feria tertia post Pentecosten.*

Alleluia. *V. (Ps 32,6)* Verbo Domini caeli firmati sunt, et spiritu oris eius omnes virtus eorum.

[Oratio:] Oremus. Da Ecclesiae tuae misericors Deus, *ut supra, feria sexta post Pentecosten. Lectio Danielis prophetae:* Angelus Domini. *Require ante Nativitatem Domini. Hymnus:* Benedictus es Domine Deus. *Require eodem loco. Oratio:* Deus qui tribus pueris. *Require ibidem.*

Lectio Actuum apostolorum (Act 13,44–52)

In diebus illis. Convenit universa civitas audire verbum Dei. Videntes autem turbas, Iudaei : repleti sunt zelo : et contradicebant his, quae a Paulo dicebantur : blasphemantes. Tunc constanter Paulus et Barnabas dixerunt. Vobis oportebat primum loqui verbum Dei : sed, quoniam reppulistis illud : et indignos vos iudicastis aeternae vitae : ecce, convertimur ad gentes. Sic enim praecepit nobis Dominus. Posui te in lucem gentibus : ut sis in salutem : usque ad extremum terrae. Audientes autem gentes gavisae sunt : et glorificabant verbum Domini. Et crediderunt, quotquot erant praeordinati ad vitam aeternam. Disseminabatur autem verbum Dei per universam regionem. Iudaei autem concitaverunt religiosas mulieres : et honestas : et primos civitatis. Et excitaverunt persecutionem in Paulum et Barnabam : et eiecerunt eos foras de finibus suis. At illi, excusso pulvere pedum in eos : venerunt Iconium. Discipuli quoque replebantur gaudio : et Spiritu Sancto.

Alleluia. *V. (Ps 116,1)* Laudate Dominum, omnes gentes, et collaudate eum, omnes populi.

Secundum Lucam (L 4,38–43)

In illo tempore. Surgens Iesus de synagoga : introivit in domum Simonis. Socrus autem Simonis tenebatur magnis febribus. Et rogaverunt illum pro ea. Et, stans super eam : imperavit febri : et dimisit illam. Et, continuo surgens, ministrabat illis. Cum autem sol occidisset : omnes, qui habebant infirmos variis languoribus : ducebant illos ad Iesum. At ille, singulis manus imponens, curabat eos. Exibant autem daemonia a multis, clamantia et dicentia : quia, tu es Filius Dei. Et, increpans, non **[94v]** sinebat ea loqui : quia sciebant ipsum esse Christum. Facta autem die : egressus ibat in desertum locum : et turbae requirebant eum : et venerunt usque ad ipsum : et detinebant eum, ne discederet ab eis. Quibus ille dixit. Quia et aliis civitatibus oportet me evangelizare regnum Dei.

Offertorium: Emitte Spiritum tuum. *Require in vigilia Pentecostes.*

Secreta

Ut accepta tibi sint, Domine, nostra ieiunia : praesta nobis, quaesumus : huius munere sacramenti purificatum tibi pectus offerre. Per.

Communio (J 14,18; 16,22)

Non vos relinquam orphanos, veniam ad vos iterum, alleluia, et gaudebit cor vestrum, alleluia, alleluia.

Complenda

Praebeant nobis, Domine, divinum tua sacramenta fervorem : quo eorum pariter et actu delectemur et fructu. Per Dominum.

De Sancta Trinitate

[Introitus] (Tob 12,6)

Benedicta sit Sancta Trinitas atque indivisa Unitas, confitebimur ei, quia fecit nobiscum misericordiam suam. *Ps.* Benedicamus Patrem et Filium cum Sancto Spiritu …

Oratio

Omnipotens, sempiterne Deus : qui dedisti nobis, famulis tuis in confessione verae fidei aeternae Trinitatis gloriam agnoscere : et in potentia maiestatis adorare unitatem : quaesumus : ut eiusdem fidei firmitate ab omnibus semper muniamur adversis. Per Dominum.

Ad Romanos (R 11,33–36)

Fratres. O, altitudo divitiarum sapientiae et scientiae Dei : quam incomprehensibilia sunt iudicia eius : et investigabiles viae eius. Quis enim cognovit sensum Domini : aut quis consiliarius eius fuit? Aut quis prior dedit illi : et retribuetur ei? Quoniam ex ipso : et per ipsum : et in ipso sunt omnia. Ipsi gloria et imperium : in saecula saeculorum. Amen.

Graduale (Dn 3,55 et 54)

Benedictus es, Domine, qui intueris abyssos : et sedes super Cherubim. *V.* Benedictus es in throno regni tui, et laudabilis in saecula.

Alleluia *V.* Honor, virtus et imperium, laus sit et decus et potestas per infinita saecula Sanctae Trinitati, Patri, Nato atque Sancto Spiritui.

Secundum Ioannem (J 15,26–16,4)

In illo tempore. Dixit Iesus discipulis suis. Cum venerit Paraclitus, quem ego mittam vobis a Patre, Spiritum veritatis, qui a Patre procedit : ille testimonium perhibebit de

me. Et vos testimonium perhibebitis : quia ab initio mecum estis. Haec locutus sum vobis : ut non scandalizemini : absque synagogis facient vos. Sed venit hora : ut omnis, qui interficit vos : arbitretur obsequium se praestare Deo. Et haec facient vobis : quia non noverunt Patrem : neque me. Sed haec locutus sum vobis : ut, cum venerit hora, eorum reminiscamini : quia ego dixi vobis.

Offertorium (Tob 12,6)

Benedictus sit Deus Pater, Unigenitusque Dei Filius, Sanctus quoque Spiritus, quia fecit nobiscum misericordiam suam.

Secreta

Sanctifica, quaesumus, Domine Deus noster : per Unigeniti tui nominis invocationem huius oblati**/95r/**onis hostiam : et, cooperante Spiritu Sancto, per eam nosmet ipsos tibi perficere munus aeternum. Per eundem.

Communio (Tob 12,6)

Benedicimus Deum caeli, et coram omnibus viventibus confitebimur ei, quia fecit nobiscum misericordiam suam.

Complenda

Proficiat nobis ad salutem corporis et animae, Domine Deus, huius sacramenti susceptio : et sempiterna Sanctae Trinitatis eiusdemque individuae Unitatis confessio. Per Dominum.

De Corpore Christi

Officium (Ps 80,17)

Cibavit eos ex adipe frumenti, alleluia, et de petra melle saturavit eos, alleluia, alleluia, alleluia. *Ps. (ibid., 2)* Exsultate Deo, adiutori nostro …

Oratio

Deus, qui nobis sub sacramento mirabili : passionis tuae memoriam reliquisti : tribue, quaesumus : ita nos corporis et sanguinis tui sacra mysteria venerari : ut redemptionis tuae fructum in nobis iugiter sentiamus. Qui vivis et.

Ad Corinthios (1K 11,23–29)

Fratres. Ego enim accepi a Domino, quod et tradidi vobis : quoniam Dominus noster, Iesus Christus, in qua nocte tradebatur : accepit panem : et gratias agens, fregit, et dixit. Accipite, et manducate : hoc est corpus meum : quod pro vobis tradetur : hoc facite in meam commemorationem. Similiter et calicem, postquam cenavit, dicens. Hic calix novum testamentum est : in meo sanguine. Hoc facite, quotienscumque sumitis, in meam commemorationem. Quotienscumque enim manducabitis panem hunc : et calicem bibetis : mortem Domini annuntiabitis, donec veniat. Itaque : quicumque manducaverit panem hunc : vel biberit calicem indigne : reus erit corporis et sanguinis Domini. Probet autem se ipsum homo : et sic de pane illo edat : et de calice bibat. Qui enim manducat et bibit indigne : iudicium sibi manducat et bibit. Non diiudicans corpus Domini.

Graduale (Ps 144,15 et 16)

Oculi omnium in te sperant, Domine, et tu das illis escam in tempore opportuno. *V.* Aperis tu manum tuam, et imples omne animal benedictione.

Alleluia. *V. (J 6,56–57)* Caro mea vere est cibus, et sanguis meus vere est potus : qui manducat meam carnem et bibit meum sanguinem, in me manet, et ego in eo.

Secundum Ioannem (J 6,56–59)

In illo tempore. Dixit Iesus discipulis suis : et turbis Iudaeorum. Caro mea vere est cibus : et sanguis meus vere est potus. Qui manducat meam carnem : et bibit meum sanguinem : in me manet : et ego in illo. Sicut misit me vivens Pater : et ego vivo propter Patrem. Et, qui manducat me : et ipse vivet propter me. Hic est panis : qui de caelo descendit. Non sicut manducaverunt patres vestri manna in deserto : et mortui sunt. Qui manducat hunc panem : vivet in aeternum.

Offertorium (Lv 21,6)

Sacerdotes incensum Domino et panes offerunt Deo, et ideo sancti erunt Deo suo, et non polluent nomen eius, alleluia.

Secreta

Ecclesiae tuae, quaesumus, Domine, unitatis et **[95v]** pacis propitius dona concede : quae sub oblatis muneribus mystice designantur. Per Dominum.

Praefatio: Quia per incarnati.

Communio (1K 11,26–27)

Quotienscumque manducabitis panem hunc et calicem bibetis, mortem Domini annuntiabitis, donec veniat : itaque quicumque manducaverit panem vel biberit calicem indigne, reus erit corporis et sanguinis Christi, alleluia, alleluia.

Complenda

Fac nos, quaesumus, Domine, divinitatis tuae sempiterna fruitione repleri : quam pretiosi corporis et sanguinis tui : temporalis perceptio praefigurat. Qui vivis et.

Sequitur dominica prima aestatis post Pentecostes

[Introitus] (Ps 12,6)

Domine, in tua misericordia speravi, exsultavit cor meum in salutari tuo : cantabo Domino, qui bona tribuit mihi. *Ps. (ibid., 1)* Usquequo, Domine, oblivisceris me in finem, usquequo avertis faciem tuam a me.

Oratio

Deus, in te sperantium fortitudo : adesto propitius invocationibus nostris : et, quia sine te nihil potest mortalis infirmitas : praesta auxilium gratiae tuae : ut, in exsequendis mandatis tuis : et voluntate tibi et actione placeamus. Per Dominum.

Lectio Epistulae beati Ioannis apostoli (1J 4,8–21)

Carissimi. Deus caritas est. In hoc apparuit caritas Dei in nobis : quoniam Filium suum Unigenitum misit Deus in mundum : ut vivamus per eum. In hoc est caritas : non quasi nos dilexerimus Deum : sed quoniam ipse prior dilexit nos : et misit Filium suum propitiationem pro peccatis nostris. Carissimi : si Deus dilexit nos : et nos debemus invicem diligere. Deum nemo vidit umquam. Si diligamus invicem : Deus in nobis manet : et caritas eius in nobis perfecta est. In hoc intelligimus : quoniam in ipso manemus : et ipse in nobis : quoniam de Spiritu Sancto dedit nobis. Et nos vidimus, et testificamur : quoniam Pater misit Filium suum, Salvatorem mundi. Quisquis confessus fuerit : quoniam Iesus est Filius Dei : Deus in eo manet : et ipse in Deo. Et nos cognovimus, et credimus caritati : quam habet Deus in nobis. Deus caritas est : et, qui manet in caritate : in Deo manet : et Deus in eo. In hoc perfecta est caritas Dei nobiscum : ut fiduciam habeamus in die iudicii : quia, sicut ille est : et nos sumus in hoc mundo. Timor non est in caritate : sed perfecta caritas foras mittit timorem : quoniam timor poenam habet. Qui autem timet : non est perfectus in caritate. Nos

autem diligamus Deum : quoniam Deus prior dilexit nos. Si quis dixerit, quoniam, diligo Deum : et fratrem suum oderit : mendax est. Qui enim non diligit fratrem suum, quem videt : Deum, quem non videt, quomodo potest diligere? In hoc mandatum habemus a Deo : ut, qui diligit Deum : diligat et fratrem suum.

Graduale (Ps 40,5 et 2)

Ego dixi, Domine, miserere mei, sana animam meam, quia peccavi tibi. *V.* Beatus, qui intelligit super egenum et pauperem, in die mala liberabit eum Dominus.

Alleluia. *V. (Ps 5,2)* Verba mea auribus percipe, Domine, intellige clamorem meum. **/96r/**

Secundum Lucam (L 16,19–31)

In illo tempore. Dixit Iesus discipulis suis parabolam hanc. Homo quidam erat dives : et induebatur purpura et bysso : et epulabatur cottidie splendide. Et erat quidam mendicus, nomine Lazarus : qui iacebat ad ianuam eius ulceribus plenus : cupiens saturari de micis, quae cadebant de mensa divitis : et nemo illi dabat. Sed et canes veniebant : et lingebant ulcera eius. Factum est autem, ut moreretur mendicus : et portaretur ab angelis in sinu Abrahae. Mortuus est autem et dives : et sepultus est in infernum. Elevans autem oculos suos, cum esset in tormentis : vidit Abraham alonge : et Lazarum in sinu eius. Et ipse, clamans, dixit. Pater Abraham, miserere mei : et mitte Lazarum : ut intingat extremum digiti sui in aquam : ut refrigeret linguam meam : quia crucior in hac flamma. Et dixit illi Abraham. Fili : recordare, quia recepisti bona in vita tua : et Lazarus similiter mala. Nunc autem hic consolatur : tu vero cruciaris. Et in his omnibus inter nos et vos chaos magnum firmatum est : ut, qui volunt hinc transire ad vos : non possint : neque inde huc transmeare. Et ait. Rogo ergo te, pater : ut mittas eum in domum patris mei. Habeo enim quinque fratres : ut testetur illis : ne et ipsi veniant in locum hunc tormentorum. Et ait illi Abraham. Habent enim Moysen et prophetas : audiant illos. At ille dixit. Non, pater Abraham : sed, si quis ex mortuis ierit ad eos : paenitentiam agent. Ait autem illi. Si Moysen et prophetas non audiunt : neque, si quis ex mortuis resurrexerit : credent.

Offertorium (Ps 5,3–4)

Intende voci orationis meae, rex meus et Deus meus : quoniam ad te orabo, Domine.

Secreta

Hostias nostras tibi, Domine, dicatas placatus assume : et ad perpetuum nobis tribue provenire subsidium. Per.

Communio (Ps 9,2–3)

Narrabo omnia mirabilia tua, laetabor et exsultabo in te, psallam nomini tuo, Altissime.

Complenda

Tantis, Domine, repleti muneribus : praesta, quaesumus : ut et salutaria dona capiamus : et a tua laude numquam cessemus. Per Dominum nostrum.

Dominica secunda

[Introitus] (Ps 17,19–20)

Factus est Dominus protector meus : et eduxit me in latitudinem, salvum me fecit, quoniam voluit me. *Ps. (ibid., 2)* Diligam te, Domine, virtus mea, Dominus firmamentum meum et refugium meum …

Oratio

Sancti nominis tui, Domine, timorem pariter et amorem fac nos habere perpetuum : quia numquam tua gubernatione destituis : quos in soliditate tuae dilectionis instituis. Per.

Lectio Epistulae beati Ioannis apostoli (1J 3,13–18)

Carissimi. Nolite mirari : si odit vos mundus. Nos scimus, quoniam translati sumus de morte ad vitam : quoniam diligimus fratres. Qui non diligit fratrem, manet in morte. Omnis, qui odit fratrem suum : homicida est. Et scitis, quia omnis homicida non habet vitam aeternam in se manentem. In hoc cognovimus caritatem Dei : quoniam ille pro nobis animam suam posuit : et nos debemus animas pro fratribus po**[96v]**nere. Qui habuerit substantiam mundi : et viderit fratrem suum necessitatem patientem : et clauserit viscera sua ab eo : quomodo caritas Dei manet in illo. Filioli mei : non diligamus verbo : neque lingua : sed opere et veritate.

Graduale (Ps 119,1 et 2)

Ad Dominum, cum tribularer, clamavi, et exaudivit me. *V.* Domine, libera animam meam a labiis iniquis et a lingua dolosa.

Alleluia. *V. (Ps 7,2)* Domine, Deus meus, in te speravi : salvum me fac ex omnibus persequentibus me, et libera me.

Secundum Lucam (L 14,16–24)

In illo tempore. Dixit Iesus discipulis suis similitudinem hanc. Homo quidam fecit cenam magnam : et vocavit multos. Et misit servum suum hora cenae dicere invitatis, ut venirent : quia iam parata sunt omnia. Et ceperint omnes simul excusare. Primus dixit illi. Villam emi : et necesse habeo exire et videre illam. Rogo te : habe me excusatum. Et alter dixit. Iuga boum emi quinque : et eo probare illa. Rogo te : habe me excusatum. Et alius dixit. Uxorem duxi : et ideo non possum venire. Et, reversus servus : nuntiavit haec Domino suo. Tunc iratus pater familias : dixit servo suo. Exi cito in plateas et vicos civitatis : et pauperes ac debiles : caecos et claudos : introduc huc. Et ait servus. Domine : factum est, ut imperasti : et adhuc locus est. Et ait Dominus servo. Exi in vias et saepes : et compelle intrare : ut impleatur domus mea. Dico autem vobis : quod nemo virorum illorum, qui vocati sunt : gustabit cenam meam.

Offertorium (Ps 6,5)

Domine, convertere, et eripe animam meam : salvum me fac propter misericordiam tuam.

Secreta

Oblatio nos, Domine, tuo nomini dicanda purificet : et de die in diem ad caelestis vitae transferat actionem. Per.

Communio (Ps 12,6)

Cantabo Domino, qui bona tribuit mihi, et psallam nomini Domini altissimi.

Complenda

Sumptis muneribus, Domine, quaesumus : ut cum frequentatione mysterii : crescat nostrae salutis augmentum. Per Dominum.

Dominica tertia

[Introitus] (Ps 24,16.18)

Respice in me, et miserere mei, Domine, quoniam unicus et pauper sum ego : vide humilitatem meam et laborem meum, et dimitte omnia peccata mea, Deus meus. *Ps. (ibid., 1–2)* Ad te, Domine, levavi animam meam, Deus meus, in te …

Oratio

Protector in te sperantium, Deus : sine quo nihil est validum : nihil sanctum : multiplica super nos misericordiam tuam : ut, te rectore : te duce : sic transeamus per bona temporalia : ut non amittamus aeterna. Per Dominum.

Lectio Epistulae beati Petri apostoli (1P 5,6–11)

Carissimi. Humiliamini sub potenti manu Dei : ut vos exaltet in tempore visitationis. Omnem sollicitudinem vestram proicientes in eum : quoniam ipsi cura est de vobis. Sobrii estote : et vigilate : quia adversarius vester, diabolus : tamquam leo rugiens, circuit : quaerens, quem devoret. Cui resistite, fortes in fide : scientes eandem passionem ei, quae in mundo est : vestrae fraternitati fieri. Deus autem omnis gratiae : qui vocavit nos in aeternam gloriam suam in Christo Iesu : modicum passos : **/97^{r}/** ipse perficiet, confirmabit : solidabitque. Ipsi gloria et imperium : in saecula saeculorum. Amen.

Graduale (Ps 54,23 et 17.18.19)

Iacta cogitatum tuum in Domino, et ipse te enutriet. *V.* Dum clamarem ad Dominum, exaudivit vocem meam ab his, qui appropinquant mihi.

Alleluia. *V. (Ps 7,12)* Deus iudex iustus, fortis et patiens, numquid irascetur per singulos dies.

Secundum Lucam (L 15,1–10)

In illo tempore. Erant appropinquantes ad Iesum publicani et peccatores : ut audirent illum. Et murmurabant pharisaei : et scribae, dicentes. Quia hic peccatores recipit : et manducat cum illis. Et ait ad illos parabolam istam : dicens. Quis ex vobis homo : qui habet centum oves, et, si perdiderit unam ex illis : nonne dimittit nonaginta novem in deserto : et vadit ad illam, quae perierat : donec inveniat illam? Et, cum invenerit eam : imponit in umeros suos, gaudens. Et, veniens domum : convocat amicos et vicinos : dicens illis. Congratulamini mihi : quia inveni ovem meam, quae perierat. Dico vobis : quod ita gaudium erit in caelo : super uno peccatore paenitentiam agente : quam supra nonaginta novem iustis : qui non indigent paenitentiam. Aut, quae mulier habens drachmas decem : et, si perdiderit drachmam unam : nonne accendit lucernam, et evertit domum : et quaerit diligenter, donec inveniat? Et, cum invenerit : convocat amicas et vicinas, dicens. Congratulamini mihi : quia inveni drachmam, quam perdideram. Ita dico vobis : gaudium erit coram angelis Dei super uno peccatore : paenitentiam agente.

Offertorium (Ps 9,11–12.13)

Sperent in te omnes, qui noverunt nomen tuum, Domine, quoniam non derelinquis quaerentes te, psallite, Domino, qui habitat in Sion : quoniam non est oblitus orationem pauperum.

Secreta

Respice, Domine, munera supplicantis Ecclesiae : et saluti credentium perpetua sanctificatione sumenda concede. Per.

Communio (Ps 16,6)

Ego clamavi, quoniam exaudisti me, Deus, inclina aurem tuam : et exaudi verba mea.

Complenda

Sancta tua nos, Domine, sumpta vivificent : et misericordiae sempiternae nos praeparent expiatos. Per Dominum.

Dominica quarta

[Introitus] (Ps 26,1.2)

Dominus illuminatio mea et salus mea, quem timebo, Dominus defensor vitae meae, a quo trepidabo, qui tribulant me, inimici mei infirmati sunt, et ceciderunt. *Ps. (ibid., 3)* Si consistant adversum me castra, … in hoc ego sperabo.

Oratio

Da nobis, quaesumus, Domine : ut et mundi cursus pacifice tuo ordine dirigatur : et Ecclesia tua tranquilla devotione laetetur. Per Dominum.

Ad Romanos (R 8,18–23)

Fratres. Existimo enim, quod non sunt condignae passiones huius temporis ad futuram gloriam : quae revelabitur in nobis. Nam exspectatio creaturae revelationem filiorum Dei exspectat. Vanitati enim creatura subiecta est, non volens : sed propter eum, qui subiecit in spe : quia et ipsa creatura liberabitur a servitute corruptionis : in libertatem gloriae filiorum Dei. Scimus enim, quod omnis creatura ingemiscit : et parturit usque adhuc. Non solum autem illa : sed et nos ipsi primitias Spiritus habentes : et ipsi intra nos ge**[97v]**mimus adoptionem filiorum Dei : exspectantes redemptionem corporis nostri : in Christo Iesu, Domino nostro.

Graduale (Ps 78,9.10 et 9)

Propitius esto, Domine, peccatis nostris : ne quando dicant gentes, ubi est Deus eorum. *V.* Adiuva nos, Deus, salutaris noster, et propter gloriam nominis tui, Domine, libera nos.

Alleluia. *V. (Ps 17,2–3)* Diligam te, Domine, virtus mea, Dominus firmamentum meum et refugium meum.

Secundum Lucam (L 6,36–42)

In illo tempore. Dixit Iesus discipulis suis. Estote misericordes : sicut et Pater vester misericors est. Nolite iudicare : et non iudicabimini. Nolite condemnare : et non condemnabimini. Dimittite : et dimittemini. Date : et dabitur vobis. Mensuram bonam et confertam : et coagitatam : et superefluentem : dabunt in sinum vestrum. Eadem quippe mensura, qua mensi fueritis : remetietur vobis. Dicebat autem illis et similitudinem. Numquid potest caecus caecum ducere? Nonne ambo in foveam cadunt? Non est discipulus super magistrum. Perfectus autem omnis erit : si sit, sicut magister eius. Quid autem vides festucam in oculo fratris tui : trabem autem, quae in oculo tuo est : non consideras? Et quomodo potes dicere fratri tuo : frater : sine, eiciam festucam de oculo tuo : ipse in oculo tuo trabem non vides? Hypocrita : eice primum trabem de oculo tuo : et tunc perspicies, ut educas festucam de oculo fratris tui.

Offertorium (Ps 12,4–5)

Illumina oculos meos, ne umquam obdormiam in morte : ne quando dicat inimicus meus, praevalui adversus eum.

Secreta

Oblationibus, quaesumus, Domine, placare susceptis : et ad te nostras etiam rebelles compelle propitius voluntates. Per.

Communio (Ps 17,3)

Dominus firmamentum meum et refugium meum : et liberator meus, Deus meus adiutor meus.

Complenda

Mysteria nos, Domine, sancta purificent : et suo munere tueantur. Per.

Dominica quinta

[Introitus] (Ps 26,7.9)

Exaudi, Domine, vocem meam, qua clamavi ad te : adiutor meus esto, ne derelinquas me : neque despicias me, Deus, salutaris meus. *Ps. (ibid., 1)* Dominus illuminatio mea et salus mea, quem timebo.

Oratio

Deus, qui diligentibus te bona invisibilia praeparasti : infunde cordibus nostris tui amoris affectum : ut, te in omnibus et super omnia diligentes : promissiones tuas, quae omne desiderium superant : consequamur. Per.

Lectio Epistulae beati Petri apostoli (1P 3,8–15)

Carissimi. Omnes unanimes in oratione estote : compatientes : fraternitatis amatores : misericordes : modesti : humiles. Non reddentes malum pro malo : nec maledictum pro maledicto : sed e contrario benedicentes. Quia in hoc vocati estis : ut benedictionem hereditate possideatis. Qui enim vult vitam diligere : et videre dies bonos : coerceat linguam suam a malo : et labia eius ne loquantur dolum. Declinet aurem a malo, et faciat bonum : inquirat pacem : et sequatur eam. Quia oculi Domini super iustos : et aures eius in preces eorum : vultus autem Domini super facientes mala. Et quis est, qui vobis noceat : si boni **/98r/** aemulatores fueritis? Sed et, si quid patimini propter iustitiam : beati. Timorem autem eorum ne timueritis : ut non conturbemini. Dominum autem Christum sanctificate : in cordibus vestris.

Graduale (Ps 83,10 et 9)

Protector noster, aspice, Deus, et respice super servos tuos. *V.* Domine, Deus virtutum, exaudi preces servorum tuorum.

Alleluia. *V. (Ps 20,2)* Domine, in virtute tua laetabitur rex, et super salutare tuum exsultabit vehementer.

Secundum Lucam (L 5,1–11)

In illo tempore. Cum turbae irruerent ad Iesum : ut audirent verbum Dei : et ipse stabat secus stagnum Genesareth. Et vidit duas naves : stantes secus stagnum : piscatores autem descenderant : et lavabant retia sua. Ascendens autem in unam navim : quae erat Simonis : rogavit eum, ut a terra reduceret pusillum. Et, sedens, docebat de navicula turbas. Ut cessavit autem loqui : dixit ad Simonem. Duc in altum : et laxate retia vestra in capturam. Et, respondens Simon : dixit illi. Praeceptor : per totam no-

ctem laborantes, nihil cepimus : in verbo autem tuo laxabo rete. Et, cum hoc fecissent : concluserunt multitudinem piscium copiosam. Rumpebatur autem rete eorum. Et annuerunt sociis, qui erant in alia navi : ut venirent et adiuvarent eos. Et venerunt : et impleverunt ambas naviculas : ita ut paene mergerentur. Quod cum videret Simon Petrus : procidit ad genua Iesu, dicens. Exi a me : quia homo peccator sum, Domine. Stupor enim circumdederat eum : et omnes, qui cum illo erant in captura piscium : quam ceperant. Similiter autem Iacobum et Ioannem, filios Zebedaei : qui erant socii Simonis. Et ait ad Simonem Iesus. Noli timere : ex hoc iam homines eris capiens. Et, subductis ad terram navibus : relictis omnibus, secuti sunt eum.

Offertorium (Ps 15,7.8)

Benedicam Domino, qui mihi tribuit intellectum, providebam Deum in conspectu meo semper, quoniam a dextris est mihi, ne commovear.

Secreta

Propitiare, Domine, supplicationibus nostris : et has oblationes famulorum famularumque tuarum benignus assume : ut, quod singuli obtulerunt ad honorem nominis tui, cunctis proficiat ad salutem. Per Dominum.

Communio (Ps 26,4)

Unam petii a Domino, hanc requiram, ut inhabitem in domo Domini omnibus diebus vitae meae.

Complenda

Quos caelesti, Domine, dono satiasti : praesta, quaesumus : ut et a nostris mundemur occultis : et ab hostium liberemur insidiis. Per Dominum.

Dominica sexta

[Introitus] (Ps 27,8–9)

Dominus fortitudo plebis suae, et protector salutarium Christi sui est, salvum fac populum tuum, Domine, et benedic hereditati tuae, et rege eos usque in saeculum. *Ps. (ibid., 1)* Ad te, Domine, clamabo, Deus meus : ne sileas a me …

Oratio

Deus virtutum, cuius est totum, quod est optimum : insere pectoribus nostris amorem tui nominis : et praesta in nobis religionis augmentum : ut, quae sunt bona, nutrias : ac pietatis studio, quae sunt nutrita, custodias. Per.

Ad Romanos (R 6,3–11)

Fratres. Quicumque baptiza**[98v]**ti sumus in Christo Iesu : in morte ipsius baptizati sumus. Consepulti enim sumus cum illo : per baptismum in morte. Ut, quomodo surrexit Christus a mortuis per gloriam Patris : ita et nos in novitate vitae ambulemus. Si enim complantati facti sumus similitudini mortis eius : simul et resurrectionis erimus. Hoc scientes, quoniam vetus homo noster simul crucifixus est : ut destruatur corpus peccati : ut ultra non serviamus peccato. Qui enim mortuus est : iustificatus est a peccato. Si enim mortui sumus cum Christo : credimus : quia simul etiam vivemus cum Christo. Scientes : quod Christus, resurgens ex mortuis, iam non moritur : mors illi ultra non dominabitur. Quod enim mortuus est peccato : mortuus est semel. Quod autem vivit : vivit Deo. Ita et vos existimate vos quidem mortuos esse peccato : viventes autem Deo. In Christo Iesu, Domino nostro.

Graduale (Ps 89,13 et 1)

Convertere, Domine, aliquantulum, et deprecare super servos tuos. *V.* Domine, refugium factus es nobis a generatione et progenie.

Alleluia. *V. (Ps 30,2–3)* In te, Domine, speravi, non confundar in aeternum, in tua iustitia libera me, et eripe me : inclina ad me aurem tuam, accelera, ut eripias me.

Secundum Matthaeum (Mt 5,20–24)

In illo tempore. Dixit Iesus discipulis suis. Amen, dico vobis : nisi abundaverit iustitia vestra plus quam scribarum et pharisaeorum : non intrabitis in regnum caelorum. Audistis : quia dictum est antiquis. Non occides. Qui autem occiderit : reus erit iudicio. Ego autem dico vobis : quia omnis, qui irascitur fratri suo : reus erit iudicio. Qui autem dixerit fratri suo, raca : reus erit concilio. Qui autem dixerit, fatue : reus erit gehennae ignis. Si ergo offers munus tuum ad altare : et ibi recordatus fueris : quia frater tuus habet aliquid adversum te : relinque ibi munus tuum ante altare : et vade, prius reconciliari fratri tuo. Et tunc, veniens : offeres munus tuum.

Offertorium (Ps 16,5.6–7)

Perfice gressus meos in semitis tuis, ut non moveantur vestigia mea, [inclina aurem tuam, et exaudi verba mea] : mirifica misericordias tuas, qui salvos facis sperantes in te, Domine.

Secreta

Propitiare, Domine, supplicationibus nostris : et has oblationes populi tui benignus assume : et, ut nullius sit irritum votum : nullius vacua postulatio : praesta : ut, quod fideliter petimus : efficaciter consequamur. Per Dominum.

Communio (Ps 26,6)

Circuibo, et immolabo in tabernaculo eius, hostiam iubilationis cantabo, et psalmum dicam Domino.

Complenda

Repleti sumus, Domine, muneribus tuis : tribue, quaesumus : ut eorum mundemur effectu : et muniamur auxilio. Per.

Dominica septima

[Introitus] (Ps 46,2)

Omnes gentes, plaudite manibus, iubilate Deo in voce exsultationis. *Ps. (ibid., 4)* Subiecit populos nobis, et gentes sub pedibus nostris.

Oratio

Deus, cuius providentia in sui dispositione non fallitur : te supplices exoramus : ut noxia cuncta submoveas : et omnia **/99r/** nobis profutura concedas. Per.

Ad Romanos (R 6,19–23)

Fratres. Humanum dico : propter infirmitatem carnis vestrae. Sicut enim exhibuistis membra vestra servire immunditiae : et iniquitati ad iniquitatem : ita et nunc exhibete membra vestra servire iustitiae in sanctificationem. Cum enim servi essetis peccati : liberi fuistis iustitiae. Quem ergo fructum habuistis tunc in illis : in quibus nunc erubescitis? Nam finis illorum mors est. Nunc vero liberati a peccato : servi autem facti Deo. Habetis fructum vestrum in sanctificationem : finem vero vitam aeternam. Stipendia enim peccati mors : gratia autem Dei vita aeterna. In Christo Iesu, Domino nostro.

Graduale (Ps 33,12 et 6)

Venite, filii, audite me, timorem Domini docebo vos. *V.* Accedite ad eum, et illuminamini, et facies vestrae non confundentur.

Alleluia. *V. (Ps 46,2)* Omnes gentes, plaudite manibus : iubilate Deo in voce exsultationis.

Secundum Marcum (Mc 8,1–9)

In illo tempore. Cum turba multa esset cum Iesu : nec haberent, quod manducarent : convocatis discipulis suis : ait illis. Misereor super turbam : quia, ecce, iam triduo sustinent me : nec habent, quod manducent. Et, si dimisero eos ieiunos in domum suam : deficient in via. Quidam enim ex eis delonge venerunt. Et responderunt ei discipuli sui. Unde istos poterit quis hic saturare panibus : in solitudine? Et interrogavit eos. Quot panes habetis? Qui dixerunt. Septem. Et praecepit turbae discumbere super terram. Et, accipiens septem panes : gratias agens, fregit : et dabat discipulis suis : ut apponerent. Et apposuerunt turbae. Et habebant pisciculos paucos : et ipsos benedixit : et iussit apponi. Et manducaverunt : et saturati sunt. Et sustulerunt, quod superaverat de fragmentis : septem sportas. Erant autem, qui manducaverant : quasi quattuor milia : et dimisit eos.

Offertorium (Dn 3,40)

Sicut in holocaustum arietum et taurorum, et sicut in milibus agnorum pinguium, sic fiat sacrificium nostrum in conspectu tuo hodie, ut placeat tibi, quia non est confusio confidentibus in te, Domine.

Secreta

Deus, qui legalium differentias hostiarum unius sacrificii perfectione sanxisti : accipe sacrificium a devotis tibi famulis : et pari benedictione, sicut munera Abel, sanctifica : ut, quod singuli obtulerunt ad maiestatis tuae honorem : cunctis proficiat ad medelam. Per.

Communio (Ps 30,3)

Inclina aurem tuam, accelera, ut eruas me.

Complenda

Tua nos, Domine, medicinalis operatio : et a nostris perversitatibus clementer expediat : et ad ea, quae sunt recta, perducat. Per.

Dominica octava

[Introitus] (Ps 47,10–11)

Suscepimus, Deus, misericordiam tuam in medio templi tui, secundum nomen tuum, Deus, ita et laus tua in fines terrae, iustitia plena est dextera tua. *Ps. (ibid., 2)* Magnus Dominus et laudabilis nimis in civitate …

Oratio

Largire nobis, Domine, quaesumus, semper spiritum cogitandi, quae recta sunt, propitius et agendi : ut, qui sine te esse non possumus : secundum te vivere valeamus. Per.

Ad Romanos (R 8,12–17)

[99v] Fratres. Debitores sumus non carni : ut secundum carnem vivamus. Si enim secundum carnem vixeritis : moriemini. Si autem spiritu : facta carnis mortificaveritis : vivetis. Quicumque enim spiritu Dei aguntur : hi filii Dei sunt. Non enim accepistis spiritum servitutis iterum in timore : sed accepistis spiritum adoptionis filiorum : in quo clamamus, Abba, Pater. Ipse enim Spiritus testimonium reddit spiritui nostro : quod sumus filii Dei. Si autem filii : et heredes. Heredes quidem Dei : coheredes autem Christi.

Graduale (Ps 30,3 et 2)

Esto mihi in Deum protectorem, et in locum refugii, ut salvum me facias. *V.* Deus, in te speravi, Domine, non confundar in aeternum.

Alleluia. *V. (Ps 47,2)* Magnus Dominus et laudabilis valde in civitate.

Secundum Matthaeum (Mt 7,15–21)

In illo tempore. Dixit Iesus discipulis suis. Attendite a falsis prophetis : qui veniunt ad vos in vestimentis ovium : intrinsecus autem sunt lupi rapaces. A fructibus eorum cognoscetis eos. Numquid colligunt de spinis uvas : aut de tribulis ficus? Sic omnis arbor bona : fructus bonos facit : mala autem arbor fructus malos facit. Non potest arbor bona fructus malos facere : neque arbor mala fructus bonos facere. Omnis arbor, quae non facit fructum bonum : excidetur, et in ignem mittetur. Igitur ex fructibus eorum cognoscetis eos. Non omnis, qui dicit mihi, Domine, Domine : intrabit in regnum caelorum : sed qui facit voluntatem Patris mei, qui in caelis est : ipse intrabit in regnum caelorum.

Offertorium (Ps 17,28.32)

Populum humilem salvum facies, Domine, et oculos superborum humiliabis : quoniam quis Deus praeter te, Domine.

Secreta

Suscipe munera, quaesumus, Domine, quae tibi de tua largitate deferimus : ut haec sacrosancta mysteria : gratiae tuae operante [virtute] : praesentis vitae nos conversatione sanctificent : et ad gaudia sempiterna perducant. Per Dominum.

Communio (Ps 33,9)

Gustate et videte, quoniam suavis est Dominus, beatus vir, qui sperat in eo.

Complenda

Sit nobis, Domine, reparatio mentis et corporis caeleste mysterium : ut, cuius exsequimur actionem : sentiamus effectum. Per Dominum.

Dominica nona

[Introitus] (Ps 53,6–7)

Ecce, Deus adiuvat me, et Dominus susceptor est animae meae, averte mala inimicis meis, in veritate tua disperge illos, protector meus, Domine. *Ps. (ibid., 3)* Deus, in nomine tuo salvum me fac, et in virtute tua libera …

Oratio

Pateant aures misericordiae tuae, Domine, precibus supplicantium : et, ut petentibus desiderata concedas : fac eos, quae tibi placita sunt, postulare. Per Dominum nostrum.

Ad Corinthios (1K 10,6–13)

Fratres. Non simus concupiscentes malorum : sicut et illi concupierunt. Neque idololatrae efficiamini : sicut quidam ex ipsis : quemadmodum scriptum est. Sedit populus manducare et bibere : et surrexerunt ludere. Neque fornicemini : sicut quidam ex ipsis fornicati sunt : et ceciderunt una die viginti tria milia. Neque tentemus Christum : sicut quidam eorum tentaverunt : et a serpentibus perierunt. Neque murmura**/100r/** - veritis : sicut quidam eorum murmuraverunt : et perierunt ab exterminatore. Haec autem omnia in figura contingebant illis. Scripta sunt autem ad correptionem nostram : in quos fines saeculorum devenerunt. Itaque qui se existimat stare : videat, ne cadat.

Tentatio vos non apprehendat, nisi humana. Fidelis est autem Deus : qui non patietur vos tentari supra id, quod potestis : sed faciet cum tentatione etiam proventum : ut possitis sustinere.

Graduale (Ps 8,2)

Domine, Dominus noster, quam admirabile est nomen tuum in universa terra. *V.* Quoniam elevata est magnificentia tua super caelos.

Alleluia. *V. (Ps 58,2)* Eripe me, ‹Domine›, de inimicis meis, Deus meus, et ab insurgentibus in me libera me.

Secundum Lucam (L 16,1–9)

In illo tempore. Dixit Iesus discipulis suis parabolam hanc. Homo quidam erat dives : qui habebat villicum : et hic diffamatus est apud illum : quasi dissipasset bona ipsius. Et vocavit illum : et ait illi. Quid hoc audio de te? Redde rationem villicationis tuae : iam enim non poteris villicare. Ait autem villicus intra se. Quid faciam : quia dominus meus aufert a me villicationem? Fodere non valeo : mendicare erubesco. Scio, quid faciam : ut, cum amotus fuero a villicatione : recipiant me in domos suas. Convocatis itaque singulis debitoribus domini sui : dicebat primo. Quantum debes domino meo? At ille dixit. Centum cados olei. Dixitque illi. Accipe cautionem tuam : et sede cito, et scribe quinquaginta. Deinde alio dixit. Tu vero quantum debes? Qui ait. Centum coros tritici. Ait illi. Accipe litteras tuas : et scribe octoginta. Et laudavit dominus villicum iniquitatis : quia prudenter fecisset : quia filii huius saeculi prudentiores filiis lucis in generatione sua sunt. Et ego vobis dico. Facite vobis amicos de mammona iniquitatis : ut, cum defeceritis, recipiant vos in aeterna tabernacula.

Offertorium (Ps 18,9.11–12)

Iustitiae Domini rectae, laetificantes corda, et dulciora super mel et favum, nam et servus tuus custodit ea.

Secreta

Concede nobis, quaesumus, Domine, haec frequentare mysteria : quia, quotiens huius hostiae commemoratio celebratur : opus nostrae redemptionis exercetur. Per.

Communio (Mt 6,33)

Primum quaerite regnum Dei, et omnia adicientur vobis, dicit Dominus.

Complenda

Tui nobis, Domine, communio sacramenti : et purificationem conferat : et tribuat unitatem. Per.

Dominica decima

[Introitus] (Ps 54,17.18.19.20.23)

Dum clamarem ad Dominum, exaudivit vocem meam ab his, qui appropinquant mihi : et humiliavit eos, qui est ante saecula : et manet in aeternum : iacta cogitatum tuum in Domino, et ipse te enutriet. *Ps. (ibid., 2)* Exaudi, Deus, orationem meam, et ne despexeris deprecationem meam.

Oratio

Deus, qui omnipotentiam tuam parcendo maxime et miserando manifestas : multiplica super nos gratiam tuam : ut, ad tua promissa currentes : caelestium bonorum facias esse consortes. Per Dominum.

Ad Corinthios (1K 12,2–11)

Fratres. Scitis, quoniam cum gentes essetis, ad simulacra muta, prout ducebamini, euntes. Ideo notum vobis fa**[100v]**cio : quod nemo in Spiritu Dei loquens : dicit, anathema Iesu. Et nemo potest dicere, Dominus Iesus : nisi in Spiritu Sancto. Divisiones vero gratiarum sunt : idem autem Spiritus. Et divisiones ministrationum sunt : idem autem Dominus. Et divisiones operationum sunt : idem vero Deus : qui operatur omnia in omnibus. Unicuique autem datur manifestatio Spiritus ad utilitatem. Alii quidem per Spiritum datur sermo sapientiae : alii autem sermo scientiae : secundum eundem Spiritum. Alteri fides : in eodem Spiritu. Alii gratia sanitatum : in uno Spiritu. Alii operatio virtutum : alii prophetia : alii discretio spirituum : alii genera linguarum : alii interpretatio sermonum. Haec autem omnia operatur : unus atque idem Spiritus. Dividens singulis, prout vult.

Graduale (Ps 16,8 et 2)

Custodi me, Domine, ut pupillam oculi, sub umbra alarum tuarum protege me. *V.* De vultu tuo iudicium meum prodeat, oculi tui videant aequitatem.

Alleluia. *V. (Ps 64,2)* Te decet hymnus, Deus, in Sion, et tibi reddetur votum in Ierusalem.

Secundum Lucam (L 19,41–47)

In illo tempore. Cum appropinquaret Iesus Ierusalem : videns civitatem, flevit super illam, dicens. Quia, si cognovisses et tu : et quidem in hac die tua : quae ad pacem tibi : nunc autem abscondita sunt ab oculis tuis. Quia venient dies in te : et circumdabunt te inimici tui vallo : et circumdabunt te : et coangustabunt te undique : et ad terram

prosternent te : et filios tuos, qui in te sunt. Et non relinquent in te lapidem super lapidem : eo quod non cognoveris tempus visitationis tuae. Et, ingressus in templum : coepit eicere vendentes in illo : et ementes : dicens illis. Scriptum est : quia, domus mea domus orationis est : vos autem fecistis illam speluncam latronum. Et erat docens : cottidie in templo.

Offertorium (Ps 24,1–3)

Ad te, Domine, levavi animam meam, Deus meus, in te confido, non erubescam : neque irrideant me inimici mei, etenim universi, qui te exspectant, non confundentur.

Secreta

Tibi, Domine, sacrificia dicata reddantur : quae sic ad honorem nominis tui deferenda tribuisti : ut eadem remedia nostra fieri praestares. Per Dominum.

Communio (Ps 50,21)

Acceptabis sacrificium iustitiae, oblationes et holocausta super altare tuum, Domine.

Complenda

Quaesumus, Domine, Deus noster : ut, quos divinis non desinis reparare sacramentis : tuis non destituas benignus auxiliis. Per.

Dominica undecima

[Introitus] (Ps 67,6–7.36)

Deus in loco sancto suo, Deus, qui inhabitare facit unanimes in domo, ipse dabit virtutem et fortitudinem plebi suae. *Ps. (ibid., 2)* Exsurgat Deus, et dissipentur inimici eius …

Oratio

Omnipotens, sempiterne Deus : qui, abundantia pietatis tuae : et merita supplicum excedis et vota : effunde super nos misericordiam tuam : ut dimittas, quae conscientia metuit : et adicias, quod oratio non praesumit. Per Dominum.

Ad Corinthios (1K 15,1–10)

Fratres. Notum vobis facio evangelium, quod praedicavi vobis : quod et accepistis : in quo et statis : per quod et ‹et› salvemini. Qua ratione praedicaverim vobis : si tenetis : nisi fru**/101r/**stra credidistis. Tradidi enim vobis imprimis : quod et accepi : quo-

niam Christus mortuus est pro peccatis nostris secundum Scripturas : et quia sepultus est : et quia resurrexit tertia die secundum Scripturas : et quia visus est Cephae : et post haec undecim. Deinde visus est plus quam quingentis fratribus simul : ex quibus multi manent usque adhuc : quidam autem dormierunt. Deinde visus est Iacobo : deinde apostolis omnibus. Novissime autem omnium, tamquam abortivo, visus est et mihi. Ego enim sum minimus apostolorum : qui non sum dignus vocari apostolus : quoniam persecutus sum Ecclesiam Dei. Gratia autem Dei sum : id, quod sum. Et gratia eius in me vacua non fuit.

Graduale (Ps 27,7 et 1)

In Deo speravit cor meum, et adiutus sum, et refloruit caro mea, et ex voluntate mea confitebor illi. *V.* Ad te, Domine, clamabo, Deus meus, ne sileas, ne discedas a me.

Alleluia. *V. (Ps 77,1)* Attendite, popule meus, in legem meam.

Secundum Lucam (L 18,9–14)

In illo tempore. Dixit Iesus ad quosdam : qui in se confidebant, tamquam iusti : et aspernabantur ceteros : parabolam istam. Duo homines ascenderunt in templum : ut orarent : unus pharisaeus : et alter publicanus. Pharisaeus stans : haec apud se orabat. Deus, gratias ago tibi : quia non sum, sicut ceteri hominum : raptores : iniusti : adulteri : velut etiam hic publicanus. Ieiuno bis in sabbato : decimas do omnium, quae possideo. Et publicanus alonge stans : nolebat nec oculos ad caelum levare : sed percutiebat pectus suum, dicens. Deus, propitius esto mihi, peccatori. Amen, dico vobis : descendit hic iustificatus in domum suam : ab illo. Quia omnis, qui se exaltat, humiliabitur : et, qui se humiliat, exaltabitur.

Offertorium (Ps 29,2–3)

Exaltabo te, Domine, quoniam suscepisti me, nec delectasti inimicos meos super me : Domine, clamavi ad te, et sanasti me.

Secreta

Respice, Domine, quaesumus, propitius nostram servitutem : ut, quod offerimus : sit tibi munus acceptum : sit nostrae fragilitatis subsidium. Per.

Communio (Prv 3,9–10)

Honora Dominum de tua substantia, et de primitiis frugum tuarum, ut impleantur horrea tua saturitate, et vino torcularia redundabunt.

Complenda

Sentiamus, Domine, quaesumus, tui perceptione sacramenti subsidium mentis et corporis : ut in utroque salvati : caelestis remedii plenitudine gloriemur. Per.

Dominica duodecima

[Introitus] (Ps 69,2–3)

Deus, in adiutorium meum intende, Domine, ad adiuvandum me festina : confundantur et revereantur inimici mei, qui quaerunt animam meam. *Ps. (ibid., 4)* Avertantur retrorsum, et erubescant, qui cogitant mihi mala.

Oratio

Omnipotens et misericors Deus : de cuius munere venit : ut tibi a fidelibus tuis digne et laudabiliter serviatur : tribue nobis, quaesumus, ut ad promissiones tuas sine offensione curramus. Per Dominum nostrum.

Ad Corinthios (2K 3,4–9)

Fratres. Fiduciam talem habemus per Christum ad Deum : non quod sufficientes simus cogitare aliquid a nobis, quasi ex nobis : sed suffi**[101v]**cientia nostra ex Deo est. Qui idoneos nos fecit ministros novi testamenti : non littera : sed spiritu. Littera enim occidit : spiritus autem vivificat. Quod si ministratio mortis litteris deformata in lapidibus fuit in gloria : ita ut non possent intendere filii Israel in faciem Moysi : propter gloriam vultus eius, quae evacuatur : quomodo non magis ministratio erit Spiritus in gloria? Nam si ministratio damnationis gloria est : multo magis abundat ministerium iustitiae : in gloria.

Graduale (Ps 33,2 et 3)

Benedicam Domino in omni tempore, semper laus eius in ore meo. *V.* In Domino laudabitur anima mea : audiant mansueti, et laetentur.

Alleluia. *V. (Ps 80,2–3)* Exsultate Deo, adiutori nostro, iubilate Deo Iacob, *[V.]* sumite psalmum iucundum cum cythara.

Secundum Marcum (Mc 7,31–37)

In illo tempore. Exiens Iesus de finibus Tyri : venit per Sidonem ad mare Galilaeae : et inter medios fines Decapoleos. Et adducunt ei surdum et mutum : et deprecabantur eum : ut imponat illi manum. Et, apprehendens eum de turba seorsum : misit di-

gitos suos in auriculas eius : et, exspuens, tetigit linguam eius : et, suspiciens in caelum : ingemuit : et ait illi. Effeta : quod est, adaperire. Et statim apertae sunt aures eius : et solutum est vinculum linguae eius : et loquebatur recte. Et praecepit illis : ne cui dicerent. Quanto autem eis praecipiebat : tanto magis plus praedicabant : et eo amplius admirabantur : dicentes. Bene omnia fecit : et surdos fecit audire : et mutos loqui.

Offertorium (Ex 32,11.13.14)

Precatus est Moyses in conspectu Domini, Dei sui, et dixit, precatus est Moyses in conspectu Domini, Dei sui, et dixit : quare, Domine, irasceris in populo tuo, parce irae animae tuae, memento Abraham, Isaac et Iacob : quibus iurasti dare terram fluentem lac et mel : et placatus factus est Dominus de malignitate, quam dixit facere populo suo.

Secreta

Hostias, quaesumus, Domine, propitius intende : quas sacris altaribus exhibemus : ut nobis indulgentiam largiendo : tuo nomini dent honorem. Per.

Communio (Ps 103,13.14–15)

De fructu operum tuorum, Domine, satiabitur terra : ut educas panem de terra, et vinum laetificet cor hominis, ut exhilaret faciem in oleo, et panis cor hominis confirmet.

Complenda

Vivificet nos, Domine, quaesumus, huius participatio sancta mysterii : et pariter nobis expiationem tribuat et munimen. Per Dominum.

Dominica decima tertia

[Introitus] (Ps 73,20.19.22.23)

Respice, Domine, in testamentum tuum, et animas pauperum tuorum ne derelinquas in finem, exsurge, Domine, et iudica causam tuam, et ne obliviscaris voces quaerentium te. *Ps. (ibid., 1)* Ut quid, Deus, reppulisti in finem, iratus est furor tuus super oves pascuae tuae.

Oratio

Omnipotens, sempiterne Deus : da nobis fidei : spei : et caritatis augmentum : et, ut mereamur assequi, quod promittis : fac nos amare, quod praecipis. Per Dominum.

Ad Galatas (G 3,16–22)

Fratres. Abrahae dictae sunt promissiones : et semini eius. Non dicit, et seminibus, quasi in multis : sed quasi in uno : et semini tuo, qui est Christus. Hoc autem dico testamentum confirmatum a Deo : quae post quadringentos et triginta an**/102r/**nos facta est lex : non irritum facit, ad evacuandam promissionem. Nam si ex lege esset hereditas : iam non ex promissione. Abrahae autem per repromissionem donavit Deus. Quid igitur? Lex propter transgressiones posita est : donec veniret semen, cui promiserat, ordinata per angelos in manu mediatoris. Mediator autem unius non est : Deus autem unus est. Lex ergo adversus promissa Dei? Absit. Si enim data esset lex : quae posset vivificare : vere ex lege esset iustitia. Sed conclusit Scriptura omnia sub peccato : ut promissio ex fide Iesu Christi : daretur credentibus.

Graduale (Ps 73,20.19 et 22)

Respice, Domine, in testamentum tuum : et animas pauperum tuorum ne obliviscaris in finem. *V.* Exsurge, Domine, et iudica causam tuam, memor esto opprobrii servorum tuorum.

Alleluia. *V. (Ps 87,2)* Domine, Deus salutis meae, in die clamavi et nocte coram te.

Secundum Lucam (L 10,23–37)

In illo tempore. Dixit Iesus discipulis suis. Beati oculi, qui vident, quae vos videtis. Dico enim vobis : quod multi reges et prophetae voluerunt videre, quae vos videtis : et non viderunt : et audire, quae auditis : et non audierunt. Et ecce, quidam legis peritus surrexit : tentans illum, et dicens. Magister : quid faciendo vitam aeternam possidebo? At ille dixit ad eum : in lege quid scriptum est : quomodo legis? Ille, respondens, dixit. Diliges Dominum, Deum tuum ex toto corde tuo : et ex tota anima tua : et ex omnibus viribus tuis : et ex omni mente tua : et proximum tuum, sicut te ipsum. Dixitque illi. Recte respondisti. Hoc fac, et vives. Ille autem, volens iustificare se ipsum : dixit ad Iesum. Et quis est meus proximus? Suspiciens autem Iesus, dixit. Homo quidam descendebat ab Ierusalem in Iericho : et incidit in latrones. Qui etiam despoliaverunt eum : et, plagis impositis : abierunt, semivivo relicto. Accidit autem : ut sacerdos quidam descenderet eadem via : et, viso illo, praeteriit. Similiter et levita, cum esset secus locum : et videret eum, pertransiit. Samaritanus autem quidam, iter faciens : venit secus eum : et, videns eum : misericordia motus est. Et, appropians, alligavit vulnera eius : infundens oleum et vinum. Et, imponens illum in iumentum suum : duxit in stabulum : et curam eius egit. Et altera die protulit duos denarios : et dedit stabulario : et ait. Curam illius habe : et, quodcumque supererogaveris : ego, cum rediero, reddam tibi. Quis horum trium videtur tibi proximus fuisse illi : qui incidit in latrones? At ille dixit. Qui fecit misericordiam in illum. Et ait illi Iesus. Vade : et tu fac similiter.

Offertorium (Ps 30,15–16)

In te speravi, Domine, dixi, tu es Deus meus : in manibus tuis tempora mea.

Secreta

Propitiare, Domine, populo tuo, propitiare muneribus : ut, hac oblatione placatus : indulgentiam nobis tribuas : et postulata concedas. Per.

Communio (Sap 16,20)

Panem de caelo dedisti nobis, Domine, habentem omne delecta**[102v]**mentum et omnem saporem suavitatis.

Complenda

Sumptis, Domine, caelestibus sacramentis : ad redemptionis aeternae, quaesumus, proficiamus augmentum. Per.

Dominica decima quarta

[Introitus] (Ps 83,10–11)

Protector noster, aspice, Deus, et respice in faciem Christi tui, quia melior est dies una in atriis tuis super milia. *Ps. (ibid., 2–3)* Quam dilecta tabernacula tua, Domine virtutum …

Oratio

Custodi, quaesumus, Domine, Ecclesiam tuam propitiatione perpetua : et, quia sine te labitur humana mortalitas : tuis semper auxiliis et abstrahatur a noxiis : et ad salutaria dirigatur. Per.

Ad Galatas (G 5,16–24)

Fratres. Spiritu ambulate : et desideria carnis non perficietis. Caro enim concupiscit adversus spiritum : et spiritus adversus carnem. Haec enim sibi invicem adversantur : ut non, quaecumque vultis, illa faciatis. Quod si spiritu ducimini : non estis sub lege. Manifesta sunt autem opera carnis : quae sunt fornicatio : immunditia : luxuria : idolorum servitus : veneficia : inimicitiae : contentiones : aemulationes : irae : rixae : dissensiones : sectae : invidiae. Homicidia : ebrietates : comessationes : et his similia : quae praedico vobis, sicut praedixi : quoniam, qui talia agunt, regnum Dei non consequentur. Fructus enim Spiritus est caritas : gaudium : pax : patientia : longanimitas : bonitas : benignitas : mansuetudo : fides : modestia : continentia : castitas : adversus

huiusmodi non est lex. Qui autem sunt Christi : carnem suam crucifixerunt : cum vitiis et concupiscentiis.

Graduale (Ps 91,2 et 3)

Bonum est confiteri Domino, et psallere nomini tuo, Altissime. *V.* Ad annuntiandum mane misericordiam tuam, et veritatem tuam per noctem.

Alleluia. *V. (Ps 89,1)* Domine, refugium factus es nobis a generatione et progenie.

Secundum Lucam (L 17,11–19)

In illo tempore. Cum iret Iesus in Ierusalem : transibat per mediam Samariam et Galilaeam. Et, cum ingrederetur quoddam castellum : occurrerunt ei decem viri leprosi. Qui steterunt alonge : et levaverunt vocem, dicentes. Iesu, praeceptor : miserere nostri. Quos ut vidit : dixit. Ite, ostendite vos sacerdotibus. Et factum est, dum irent : mundati sunt. Unus autem ex illis, ut vidit, quia mundatus est : regressus est, cum magna voce magnificans Deum. Et cecidit in faciem ante pedes eius : gratias agens. Et hic erat Samaritanus. Respondens autem Iesus, dixit. Nonne decem mundati sunt : et novem ubi sunt? Non est inventus : qui rediret et daret gloriam Deo : nisi hic alienigena. Et ait illi. Surge, et vade : quia fides tua : te salvum fecit.

Offertorium (Ps 33,8–9)

Immittit angelus Domini in circuitu timentium eum, et eripiet eos, gustate et videte, quoniam suavis est Dominus.

Secretum

Concede nobis, Domine, quaesumus : ut haec hostia salutaris : et nostrorum fiat purgatio delictorum : et tuae propitiatio pietatis. Per.

Communio (J 6,52)

Panis, quem ego dedero, caro mea est pro saeculi vita.

Complenda

Purificent nos semper, et muniant tua sacramenta, Deus : et ad **/103r/** perpetuae ducant salvationis effectum. Per.

Dominica decima quinta

[Introitus] (Ps 85,1.2–3)

Inclina, Domine, aurem tuam ad me, et exaudi me, salvum fac servum tuum, Deus meus, sperantem in te : miserere mihi, Domine, quoniam ad te clamavi tota die. *Ps. (ibid., 4)* Laetifica animam servi tui : quoniam ad te, Domine, animam meam levavi.

Oratio

Ecclesiam tuam, Domine, miseratio continuata mundet et muniat : et, quia sine te non potest salva consistere : tuo semper munere gubernetur. Per Dominum.

Ad Galatas (G 5,25–6,10)

Fratres. Si vivimus spiritu : spiritu et ambulemus. Non efficiamur inanis gloriae cupidi : invicem provocantes : invicem invidentes. Fratres : et, si praeoccupatus fuerit homo in aliquo delicto : vos, qui spiritales estis : huiusmodi instruite in spiritu lenitatis : considerans te ipsum : ne et tu tenteris. Alter alterius onera portate : et sic adimplebitis legem Christi. Nam si quis existimat se aliquid esse, cum nihil sit : ipse se seducit. Opus autem suum probet unusquisque : et sic in semet ipso tantum gloriam habebit : et non in altero. Unusquisque enim onus suum portabit. Communicet autem is, qui catechizatur verbo : ei, qui se catechizat in omnibus bonis. Nolite errare : Deus non irridetur. Quae enim seminaverit homo : haec et metet. Quoniam, qui seminat in carne sua : de carne et metet corruptionem. Qui autem seminat in spiritu : de spiritu metet vitam aeternam. Bonum ergo facientes, non deficiamus : tempore enim suo metemus, non deficientes. Ergo, dum tempus habemus : operemur bonum ad omnes. Maxime autem : ad domesticos fidei.

Graduale (Ps 91,2 et 3)

Bonum est confiteri Domino, et psallere nomini tuo, Altissime. *V.* Ad annuntiandum mane misericordiam tuam, et veritatem tuam per noctem.

Alleluia. *V. (Ps 94,1)* Venite, exsultemus Domino, iubilemus Deo, salutari nostro. *V. (ibid., 2)* Praeoccupemus faciem eius in confessione, et in psalmis iubilemus ei.

Secundum Matthaeum (Mt 6,24–33)

In illo tempore. Dixit Iesus discipulis suis. Nemo potest duobus dominis servire. Aut enim unum odio habebit : et alterum diliget : aut unum sustinebit, et alterum contemnet. Non potestis Deo servire et Mammonae. Ideo dico vobis : ne solliciti sitis animae vestrae, quid manducetis : neque corpori vestro, quid induamini. Nonne anima

plus est, quam esca : et corpus plus, quam vestimentum? Respicite volatilia caeli : quoniam non serunt : neque metunt : neque congregant in horrea : et Pater vester caelestis pascit illa? Nonne vos magis pluris estis illis? Quis autem vestrum, cogitans, potest adicere ad staturam suam cubitum unum? Et de vestimento quid solliciti estis? Considerate lilia agri, quomodo crescunt : non laborant : neque nent. Dico autem vobis : quoniam nec Salomon in omni gloria sua coopertus est : sicut unum ex istis. Si autem fenum agri, quod hodie est : et cras in clibanum mittitur : Deus sic vestit : quanto magis vos, minimae fidei? Nolite ergo **[103v]** solliciti esse : dicentes. Quid manducabimus : aut quid bibemus : aut quo operiemur? Haec enim omnia gentes inquirunt. Scit enim Pater vester, quia his omnibus indigetis. Quaerite ergo primum regnum Dei : et iustitiam eius : et haec omnia adicientur vobis.

Offertorium (Ps 39,2–3.4)

Exspectans exspectavi Dominum, et respexit me, et exaudivit deprecationem meam, et [im]misit in os meum canticum novum, hymnum Deo nostro.

Secreta

Tua nos, Domine, sacramenta custodiant : et contra diabolicos semper tueantur incursus. Per.

Communio (J 6,55)

Qui manducat carnem meam et bibit sanguinem meum, in me manet, et ego in eo, dicit Dominus.

Complenda

Mentes nostras et corpora possideat, quaesumus, Domine, doni caelestis operatio : ut non noster sensus in nobis : sed iugiter eius praeveniat effectus. Per Dominum.

Dominica decima sexta

[Introitus] (Ps 85,3.5)

Miserere mihi, Domine, quoniam ad te clamavi tota die, quia tu, Domine, suavis ac mitis es : et copiosus in misericordia omnibus invocantibus te. *Ps. (ibid., 1)* Inclina, Domine, aurem tuam mihi, et exaudi verba mea.

Oratio

Tua nos, quaesumus, Domine, gratia semper praeveniat et sequatur : ac bonis operibus iugiter praestet esse intentos. Per.

Ad Ephesios (E 3,13–21)

Fratres. Obsecro vos : ne deficiatis in tribulationibus meis pro vobis : quae est gloria vestra. Huius rei gratia : flecto genua mea : ad Patrem Domini nostri, Iesu Christi : ex quo omnis paternitas in caelis et in terra nominatur : ut det vobis secundum divitias gloriae suae : virtutem corroborari per Spiritum eius : in interiorem hominem : habitare Christum per fidem in cordibus vestris. In caritate radicati et fundati : ut possitis comprehendere cum omnibus sanctis : quae sit latitudo : longitudo : sublimitas : et profundum. Scire etiam supereminentem scientiae caritatem Christi : ut impleamini in omnem plenitudinem Dei. Ei autem, qui potens est omnia facere superabundanter, quam petimus : aut intelligimus : secundum virtutem, quae operatur in nobis. Ipsi gloria in Ecclesia : et in Christo Iesu : in omnes generationes saeculi saeculorum.

Graduale (Ps 101,16 et 17)

Timebunt gentes nomen tuum, Domine, et omnes reges terrae gloriam tuam. *V.* Quoniam aedificavit Dominus Sion : et videbitur in maiestate sua.

Alleluia. *V. (Ps 94,3)* Quoniam Deus magnus Dominus et rex magnus super omnem terram.

Secundum Lucam (L 7,11–16)

In illo tempore. Ibat Iesus in civitatem, quae vocatur Naim. Et ibant cum illo discipuli eius : et turba copiosa. Cum autem appropinquaret portae civitatis : ecce, defunctus efferebatur filius unicus matris suae. Et haec vidua erat : et turba civitatis multa cum illa. Quam cum vidisset Dominus : misericordia motus super eam : dixit illi. Noli flere. Et accessit : et tetigit loculum. Hi autem, qui portabant : steterunt. Et ait. Adolescens : tibi dico, surge. Et resedit, qui erat **/104r/** mortuus : et coepit loqui : et dedit illum matri suae. Accepit autem omnes timor : et magnificabant Deum, dicentes. Quia, propheta magnus surrexit in nobis : et quia, Deus visitavit plebem suam.

Offertorium (Ps 39,14–15)

Domine, in auxilium meum respice, confundantur, et revereantur, qui quaerunt animam meam.

Secreta

Munda nos, Domine, sacrificii praesentis effectu : et perfice miseratus in nobis : ut eius mereamur esse participes. Per.

Communio (Ps 70,16–17.18)

Domine, memorabor iustitiae tuae solius, Deus, docuisti me a iuventute mea : et usque in senectam et senium : Deus, ne derelinquas me.

Complenda

Purifica, Domine, quaesumus, mentes nostras benignus, et renova caelestibus sacramentis : ut consequenter et corporum praesens pariter et futurum capiamus auxilium. Per.

Dominica decima septima

[Introitus] (Ps 118,137.124)

Iustus es, Domine, et rectum iudicium tuum, fac cum servo tuo secundum misericordiam tuam. *Ps. (ibid., 1)* Beati immaculati in via …

Oratio

Da, quaesumus, Domine, populo tuo diabolica vitare contagia : et te, solum Deum pura mente sectari. Per.

Ad Ephesios (E 4,1–6)

Fratres. Obsecro vos ego, vinctus in Domino : ut digne ambuletis vocatione, qua vocati estis : cum omni humilitate et mansuetudine : cum patientia supportantes invicem in caritate. Solliciti servare unitatem Spiritus : in vinculo pacis. Unum corpus : et unus spiritus : sicut vocati estis in una spe vocationis vestrae. Unus Dominus : una fides : unum baptisma. Unus Deus et Pater omnium : qui est super omnes et per omnia : et in omnibus nobis. Qui est benedictus in saecula saeculorum. Amen.

Graduale (Ps 32,12 et 6)

Beata gens, cuius est Dominus Deus eorum, populus, quem elegit Dominus in hereditatem sibi. *V.* Verbo Domini caeli firmati sunt, et spiritu oris eius omnis virtus eorum.

Alleluia. *V. (Ps 101,2)* Domine, exaudi orationem meam, et clamor meus ad te perveniat.

Secundum Lucam (L 14,1–11)

In illo tempore. Cum intraret Iesus in domum cuiusdam principis pharisaeorum : sabbato manducare panem : et ipsi observabant eum. Et ecce, homo quidam hydropicus erat ante illum. Et, respondens Iesus : dixit ad legis peritos et pharisaeos. Si licet sabbato curare? At illi tacuerunt. Ipse vero, apprehensum, sanavit eum : ac dimisit. Et, respondens ad illos : dixit. Cuius vestrum asinus aut bos in puteum cadet : et non continuo extrahet illum die sabbati? Et non poterant ad haec respondere illi. Dicebat autem et ad invitatos parabolam, intendens, quomodo primos accubitus eligerunt : dicens ad illos. Cum invitatus fueris ad nuptias : non discumbas in primo loco : ne forte honoratior te sit invitatus ab illo : et, veniens is, qui te et illum vocavit : dicat tibi. Da huic locum. Et tunc incipies cum rubore novissimum locum tenere. Sed, cum vocatus fueris ad nuptias : vade, recumbe in novissimo loco : ut, cum venerit, qui te invitavit : dicat tibi. Amice : ascende superius. Tunc **[104v]** erit tibi gloria : coram simul discumbentibus. Quia omnis, qui se exaltat, humiliabitur : et, qui se humiliat, exaltabitur.

Offertorium (Dn 9,17.18.19)

Oravi Deum meum ego, Daniel, dicens : exaudi, Domine, preces servi tui : illumina faciem tuam super sanctuarium tuum : et propitius intende populum istum, super quem invocatum est nomen tuum, Deus.

Secreta

Maiestatem tuam, Domine, suppliciter deprecamur : ut haec sancta, quae gerimus : et a praesentibus nos delictis exuant, et futuris. Per.

Communio (Ps 75,12–13)

Vovete, et reddite Domino, Deo vestro omnes, qui in circuitu eius affertis munera : terribili et ei, qui aufert spiritum principum : terribili apud omnes reges terrae.

Complenda

Sanctificationibus tuis, omnipotens Deus : et vitia nostra curentur : et remedia nobis aeterna proveniant. Per.

Feria quarta in quattuor temporibus Michaelis

[Introitus] (Ps 80,2–4.5)

Exsultate Deo, adiutori nostro : iubilate Deo Iacob, sumite psalmum iucundum cum cithara, canite initio mensis tuba, quia praeceptum in Israel est, et iudicium Deo Iacob. *Ps. (ibid., 6)* Testimonium in Ioseph posuit illud, cum exiret de terra Aegypti.

[Oratio.] Oremus.

Misericordiae tuae remediis, quaesumus, Domine, fragilitas nostra subsistat : ut, quae sua condicione atteritur : tua clementia reparetur. Per Dominum.

Lectio Amos prophetae (Am 9,13–15)

Haec dicit Dominus Deus. Ecce, dies veniunt : et comprehendet arator messorem : et calcator uvae mittentem semen. Et stillabunt montes dulcedinem : et omnes colles culti erunt. Et convertam captivitatem populi mei, Israel. Et aedificabunt civitates desertas : et habitabunt in eis. Et plantabunt vineas : et bibent vinum earum. Et facient hortos : et comedent fructus eorum. Et plantabo eos super humum suam : et non evellam eos ultra de terra, quam dedi eis. Dicit Dominus omnipotens.

Graduale (Ps 78,9.10 et 9)

Propitius esto, Domine, peccatis nostris : ne quando dicant gentes, ubi est Deus eorum? *V.* Adiuva nos, Deus, salutaris noster, et propter gloriam nominis tui, Domine, libera nos.

Oratio

Praesta, quaesumus, Domine, familiae supplicanti : ut, dum a cibis corporalibus abstinet : a vitiis mente ieiunet. Per.

Lectio libri Esdrae (2Esr=Neh 8,1–10)

In diebus illis. Congregatus est omnis populus, quasi vir unus, ad plateam : quae est ante portam aquarum : et dixerunt Esdrae scribae : ut afferret librum legis Moysi : quam praecepit Dominus Israeli. Attulit ergo Esdras sacerdos legem coram multitudine virorum et mulierum : cunctisque, qui poterant intelligere : in die prima mensis septimi. Et legit in eo aperte in platea : quae erat ante portam aquarum : a mane usque ad mediam diem : in conspectu virorum et mulierum : et sapientium. Et aures omnis populi erant erectae ad librum. Stetit autem Esdras scriba super gradum ligneum : quem fecerat ad loquendum : et steterunt iuxta eum. Et aperuit Esdras librum coram omni populo : super omnem quippe populum **/105r/** eminebat : et benedixit Esdras Do-

mino, Deo magno. Et respondit omnis populus : amen. Elevans manus suas : incurvati sunt : et adoraverunt proni in terram. Porro levitae silentium faciebant in populo : ad audiendam legem : populus autem stabat in gradu suo. Et legerunt in libro Dei distincte : et aperte, ad intelligendum. Dixit autem Nehemias sacerdos. Scribae et levitae : dies sanctificatus est Domino, Deo nostro : nolite lugere : et nolite flere. Et dixit eis. Ite, et comedite pinguia : et bibite mulsum : et mittite partes eis, qui non praeparaverunt sibi : quia sanctus dies Domini est : et nolite contristari. Gaudium etenim Domini est : fortitudo vestra.

Graduale (Ps 112,5–6 et 7)

Quis, sicut Dominus, Deus noster, qui in altis habitat : et humilia respicit in caelo et in terra. *V*. Suscitans a terra inopem, et de stercore erigens pauperem.

Secundum Marcum (Mc 9,16–28)

In illo tempore. Respondens unus de turba, dixit ad Iesum. Magister : attuli filium meum ad te : habentem spiritum mutum : qui, ubicumque eum apprehenderit : allidit eum : et spumat : et stridet dentibus : et arescit. Et dixi discipulis tuis, ut eicerent illum : et non potuerunt. Qui, respondens, dixit eis. O, generatio incredula : quamdiu apud vos ero? quamdiu vos patiar? Afferte illum ad me. Et attulerunt eum. Et, cum vidisset illum : statim spiritus conturbavit eum : et, elisus in terram : volutabatur, spumans. Et interrogavit patrem. Quantum temporis est : ex quo hoc ei accidit? At ille ait. Ab infantia. Et frequenter eum et in ignem et in aquam misit : ut eum perderet. Sed, si quid potes, adiuva nos : misertus nostri. Iesus autem ait illi. Si potes credere : omnia possibilia sunt credenti. Et, continuo exclamans pater pueri : cum lacrimis aiebat. Credo, Domine : adiuva incredulitatem meam. Et, cum videret Iesus concurrentem turbam : comminatus est spiritui immundo : dicens illi. Surde et mute spiritus : ego tibi praecipio, exi ab eo : et amplius ne introeas in eum. Et, exclamans et multum discerpens eum, exiit ab eo. Et factus est, sicut mortuus : ita ut multi dicerent, quia mortuus est. Iesus autem, tenens manum eius : elevavit eum : et surrexit. Et, cum introisset in domum : discipuli eius secreto interrogabant eum. Quare nos non potuimus eicere illum? Et dixit illis. Hoc genus in nullo potest exire : nisi in oratione et ieiunio.

Offertorium (Ps 118,47–48)

Meditabar in mandatis tuis : quae dilexi valde, et levabo manus meas ad mandata tua, quae dilexi.

Secreta

Haec hostia, quaesumus, Domine, mundet nostra delicta : et, ad sacrificium celebrandum : subditorum tibi corpora mentesque sanctificet. Per.

Communio (2Esr=Neh 8,10)

Comedite pinguia, et bibite mulsum : et mittite partes eis, qui non praeparaverunt sibi : sanctus enim dies Domini est : nolite contristari : gaudium etenim Domini est fortitudo vestra.

Complenda

Sumentes, Domine, dona caelestia, suppliciter deprecamur : ut, quae servitute, donante te, gerimus : dignis sensibus tuo munere **[105v]** capiamus. Per.

Feria sexta

[Introitus] (Ps 104,3–4)

Laetetur cor quaerentium Dominum : quaerite Dominum, et confirmamini : quaerite faciem eius semper. *Ps. (ibid., 1)* Confitemini Domino, et invocate nomen eius : annuntiate inter gentes opera eius.

Oratio

Praesta, quaesumus, omnipotens Deus : ut, observationes sacras annua devotione recolentes : et corpore tibi placeamus et mente. Per Dominum.

Lectio Oseae prophetae (Hos 14,2–10)

Haec dicit Dominus. Convertere, Israel, ad Dominum, Deum tuum : quoniam corruisti in iniquitate tua. Tollite vobiscum verba : et convertimini ad Dominum : et dicite ei. Omnem aufer iniquitatem : et accipe bonum : et reddemus vitulos labiorum nostrorum. Assur non salvabit nos : super equos non ascendemus : nec dicemus ultra : dii nostri opera manuum nostrarum : quia eius, qui in te est : misereberis populi. Sanabo contritiones eorum : diligam eos spontanee : quia aversus est furor meus ab eis. Ero, quasi ros : Israel germinabit, quasi lilium. Erumpet radix eius, ut Libani : ibunt rami eius : et gloria eius erit, quasi oliva : et odor eius, ut libani. Convertentur sedentes in umbra eius : vivent tritico : et germinabunt, quasi vinea : memoriale eius, sicut vinum Libani. Ego exaudiam, et dirigam eum : ego, ut abietem virentem : ex me fru-

ctus tuus inventus est. Quis sapiens, et intelliget ista : intelliget et sciet haec? Quia rectae viae Domini : et iusti ambulabunt in eis.

Graduale (Ps 89,13 et 1)

Convertere, Domine, aliquantulum, et deprecare super servos tuos. *V*. Domine, refugium factus es nobis a generatione et progenie.

Secundum Lucam (L 7,36–50)

In illo tempore. Rogabat Iesum quidam pharisaeus : ut manducaret cum illo. Et, ingressus domum pharisaei : discubuit. Et ecce, mulier, quae erat in civitate peccatrix : ut cognovit, quod accubuisset in domo pharisaei : attulit alabastrum unguenti : et, stans retro secus pedes eius, lacrimis coepit rigare pedes eius : et capillis capitis sui tergebat : et osculabatur pedes eius : et unguento ungebat. Videns autem pharisaeus, qui vocaverat eum : ait intra se, dicens. Hic, si esset propheta : sciret utique, quae et qualis est mulier, quae tangit eum : quia peccatrix est. Et, respondens Iesus : dixit ad illum. Simon : habeo aliquid tibi dicere. At ille ait. Magister, dic. Duo debitores erant cuidam fenaratori : unus debebat denarios quingentos : et alius quinquaginta. Non habentibus autem illis, unde redderent : donavit utrisque. Quis ergo eum plus diligit? Respondens Simon, dixit. Aestimo : quia is, cui plus donavit. At ille dixit ei. Recte iudicasti. Et, conversus ad mulierem : dixit Simoni. Vides hanc mulierem? Intravi in domum tuam : aquam pedibus meis non dedisti : haec autem lacrimis rigavit pedes meos : et capillis suis tersit. Osculum mihi non dedisti : haec autem, ex quo intravi : non cessavit osculari pedes meos. **/106^{r}/** Oleo caput meum non unxisti : haec autem unguento unxit pedes meos. Propter quod dico tibi : remittuntur ei peccata multa : quoniam dilexit multum. Cui autem minus dimittitur, minus diligit. Dixit autem ad illam. Remittuntur tibi peccata. Et coeperunt, qui simul accumbebant, dicere intra se. Quis est hic, qui etiam peccata dimittit? Dixit autem ad mulierem. Fides tua te salvam fecit : vade in pace.

Offertorium (Ps 102,2.5)

Benedic, anima mea, Domino : et noli oblivisci omnes retributiones eius : et renovabitur, sicut aquilae, iuventus tua.

Secreta

Accepta tibi sint, Domine, quaesumus, nostri dona ieiunii : quae et expiando nos tua gratia dignos efficiant : et ad promissa sempiterna perducant. Per.

Communio (Ps 118,22.24)

Aufer a me opprobrium et contemptum, quia mandata tua exquisivi, Domine : nam et testimonia tua meditatio mea est.

Complenda

Quaesumus, omnipotens Deus : ut, de perceptis muneribus nomini tuo gratias exhibentes : beneficia potiora sumamus. Per Dominum.

Sabbato

[Introitus] (Ps 94,6–7)

Venite, adoremus Deum : et procidamus ante Dominum, ploremus ante eum, qui fecit nos : quia ipse est Dominus, Deus noster. *Ps. (ibid., 1)* Venite, exsultemus Domino, iubilemus Deo, salutari nostro.

[Oratio.] Oremus.

Omnipotens, sempiterne Deus : qui per continentiam salutarem et corporibus mederis et mentibus : maiestatem tuam supplices exoramus, ut, pia ieiunantium deprecatione placatus : et praesentia nobis subsidia praebeas et futura. Per Dominum.

Lectio libri Levitici (Lv 23,26–32)

In diebus illis. Locutus est Dominus ad Moysen, dicens. Decimo die mensis huius septimi : dies expiationum erit celeberrimus : et vocabitur sanctus. Affligetisque animas vestras in eo : et offeretis holocaustum Domino. Omne opus servile non facietis in tempore diei huius : quia dies propitiationis est : ut propitietur vobis Dominus, Deus vester. Omnis anima, quae afflicta non fuerit die hac : peribit de populis suis. Et quae operis quippiam fecerit : delebo eam de populo suo. Nihil ergo operis facietis in eo. Legitimum sempiternum erit vobis in cunctis generationibus et habitationibus vestris. Sabbatum requietionis est : affligetisque animas vestras. Die nono mensis : a vespera usque ad vesperam : celebrabitis sabbata vestra. Dicit Dominus omnipotens.

Graduale (Ps 78,9.10 et 9)

Propitius esto, Domine, peccatis nostris, ne quando dicant gentes, ubi est Deus eorum. *V.* Adiuva nos, Deus, salutaris noster : et propter gloriam nominis tui, Domine, libera nos.

[Oratio.] Oremus.

Da, quaesumus, omnipotens Deus : ut ieiunando gratia tua satiemur : et abstinendo cunctis efficiamur hostibus fortiores. Per.

Lectio libri Levitici (Lv 23,39–43)

In diebus illis. Locutus est Dominus ad Moysen, dicens. Quinto decimo die mensis huius septimi : quando congregaveritis omnes fructus terrae vestrae : celebrabitis ferias septem diebus. Die primo et die octavo erit sabbatum : id est requies. Sumetisque vobis die primo fructus arboris pulcherrimae : spatulasque pal**[106v]**marum : et ramos ligni densarum frondium : et salices de torrente : et laetabimini coram Domino, Deo vestro : celebrabitisque sollemnitatem eius septem diebus per annum. Legitimum sempiternum erit vobis in cunctis generationibus vestris. Mense septimo festa celebrabitis : et habitabitis in umbraculis septem diebus. Omnis, qui de genere est Israel, manebit in tabernaculis : ut discant posteri vestri : quod in tabernaculis habitare fecerim filios Israel : cum educerem eos de terra Aegypti. Ego Dominus, Deus vester.

Graduale (Ps 83,10 et 9)

Protector noster, aspice, Deus, et respice super servos tuos. *V.* Domine, Deus virtutum, exaudi preces servorum tuorum.

[Oratio.] Oremus.

Tuere, quaesumus, Domine, familiam tuam : ut salutis aeternae remedia, quae, te aspirante, requirimus : te largiente, consequamur. Per Dominum.

Lectio Michaeae prophetae (Mch 7,14.16.18–20)

Domine, Deus noster, pasce populum tuum in virga tua : greges hereditatis tuae, habitantes terram in salute iuxta dies antiquos. Videbunt gentes, et confundentur : super omni fortitudine sua. Quoniam quis, Deus, similis tui, qui aufers iniquitatem : et transfers peccatum reliquiarum hereditatis tuae? Non immittet ultra furorem suum, quoniam volens misericordiam est : et revertetur, et miserebitur nostri. Deponet omnes iniquitates nostras : et proiciet in profundum maris omnia peccata nostra. Dabis veritatem Iacob : misericordiam Abraham : quae iurasti patribus nostris a diebus antiquis : Domine, Deus noster.

Graduale (Ps 140,2)

Dirigatur oratio mea, sicut incensum, in conspectu tuo, Domine. *V.* Elevatio manuum mearum sacrificium vespertinum.

[Oratio.] Oremus.

Praesta, quaesumus, Domine, sic nos ab epulis carnalibus abstinere : ut a vitiis irruentibus pariter ieiunemus. Per.

Lectio Zachariae prophetae (Zch 8,14–19)

In diebus illis. Factum est verbum Domini ad me, dicens. Haec dicit Dominus, Deus exercituum. Sicut cogitavi, ut affligerem vos, cum ad iracundiam me provocassent patres vestri : et non sum misertus : sic, conversus, cogitavi in diebus istis : ut benefaciam Ierusalem : et domui Iuda. Nolite timere. Haec sunt ergo verba, quae facietis : loquimini veritatem unusquisque cum proximo suo. Veritatem et iudicium pacis iudicate in portis vestris : et unusquisque malum contra amicum suum ne cogitetis in cordibus vestris : et iuramentum mendax ne diligatis. Omnia enim haec sunt, quae odi : dicit Dominus. Et factum est verbum Domini exercituum ad me, dicens. Haec dicit Dominus exercituum. Ieiunium primi : et ieiunium quarti : et ieiunium septimi : et ieiunium decimi : erit domui Iuda in gaudium : et laetitiam : et in sollemnitates praeclaras. Veritatem tantum et pacem diligite. Dicit Dominus exercituum.

Graduale (Ps 27,9 et 1)

Salvum fac populum tuum, Domine, et benedic hereditati tuae. *V.* Ad te, Domine, clamabo, Deus meus, ne sileas a me, et ero similis descendentibus in lacum.

[Oratio.] Oremus.

Ut nos, Domine, tribuis sollemne tibi deferre ieiunium : sic nobis, quaesumus, indulgentiae praesta **/107r/** subsidium. Per.

Sequitur prophetia Angelus Domini. *Hymnus:* Benedictus es Domine. *Require sabbato ante vigiliam Nativitatis Christi. Oratio:* Deus qui tribus pueris. *Require ibidem.*

Ad Hebraeos (H 9,2–12)

Fratres. Tabernaculum factum est primum : in quo erant candelabra : et mensa : et propositio panum : quod dicitur sancta. Post velamentum autem : secundum tabernaculum, quod dicitur Sancta sanctorum : aureum habens turibulum : et arcam testamenti circumtextam ex omni parte auro : in qua erat urna aurea, habens manna : et virga Aaron, quae fronduerat : et tabulae testamenti. Super quae erant Cherubim gloriae : obumbrantia propitiatorium : de quibus non est modo dicendum per singula. His vero ita compositis : in priori quidem tabernaculo semper introibant sacerdotes : sacrificiorum officia consummantes. In secundo vero semel in anno solus pontifex : non sine sanguine, quem offert pro sua et populi ignorantia. Hoc significante Spiritu Sancto, nondum prolatam esse sanctorum viam : adhuc priore tabernaculo habente statum, quae parabola est temporis instantis. Iuxta quam munera et hostiae offerun-

tur : quae non possunt iuxta conscientiam perfectum facere servientem. Solummodo in cibis et potibus : et variis baptismatibus et iustitiis carnis, usque ad tempus correctionis impositis. Christus autem, assistens pontifex futurorum bonorum : per amplius et perfectius tabernaculum, non manufactum : id est non huius creationis : neque per sanguinem hircorum aut vitulorum : sed per proprium sanguinem introivit semel in Sancta : aeterna redemptione inventa.

Tractus (Ps 116,1–2)

Laudate Dominum, omnes gentes, et collaudate eum, omnes populi. *V*. Quoniam confirmata est super nos misericordia eius, et veritas Domini manet in aeternum.

Secundum Lucam (L 13,6–17)

In illo tempore. Dixit Iesus turbis similitudinem hanc. Arborem fici habebat quidam plantatam in vinea sua : et venit, quaerens fructum in illa : et non invenit. Dixit autem ad cultorem vineae. Ecce, anni tres sunt, ex quo venio, quaerens fructum in ficulnea hac : et non invenio. Succide ergo illam : ut quid etiam terram occupat? At ille, respondens : dixit illi. Domine : dimitte illam et hoc anno : usque dum fodiam circa illam : et mittam stercora. Et, si quidem fecerit fructum : sin autem, in futurum succides eam. Erat autem docens in synagogis eorum sabbatis. Et ecce, mulier, quae habebat spiritum infirmitatis : annis decem et octo : et erat inclinata : nec omnino poterat sursum respicere. Quam cum vidisset Iesus : vocavit ad se : et ait illi. Mulier : dimissa es ab infirmitate tua. Et imposuit illi manus : et confestim erecta est : et magnificabat Deum. Respondens autem archisynagogus, indignans : quia sabbato curasset Iesus : dicebat turbae. Sex dies sunt, in quibus oportet operari : in his ergo venite et curamini : et non in die sabbati. Respondens autem Iesus ad illum, [dixit]. **[107v]** Hypocritae, unusquisque vestrum sabbato non solvit bovem suum aut asinum a praesepio : et ducit adaquare? Hanc autem filiam Abrahae : quam alligavit Satanas, ecce, decem et octo annis : non oportuit solvi a vinculo isto die sabbati? Et, cum haec diceret : erubescebant omnes adversarii eius. Et omnis populus gaudebat in universis : quae gloriose fiebant ab eo.

Offertorium (Ps 87,2–3)

Domine, Deus salutis meae, in die clamavi et nocte coram te, intret oratio mea in conspectu tuo, Domine.

Secreta

Concede, quaesumus, omnipotens Deus : ut oculis tuae maiestatis munus oblatum : et gratiam nobis devotionis obtineat : et effectum beatae perennitatis acquirat. Per.

Communio (Lv 23,41.43)

Mense septimo festa celebrabitis, cum in tabernaculis habitare fecerim filios Israel : cum educerem eos de terra Aegypti : ego Dominus, Deus vester.

Complenda

Perficiant in nobis, Domine, quaesumus : tua sacramenta, quod continent : ut, quae nunc specie gerimus : rerum veritate capiamus. Per.

Dominica decima octava

[Introitus] (Eccli=Sir 36,18)

Da pacem, Domine, sustinentibus te, ut prophetae tui fideles inveniantur, exaudi preces servi tui et plebis tuae, Israel. *Ps. (Ps 121,1)* Laetatus sum in his, quae dicta sunt mihi …

Oratio

Dirigat corda nostra, quaesumus, Domine : tuae miserationis operatio : quia tibi sine te placere non possumus. Per.

Ad Corinthios (1K 1,4–8)

Fratres. Gratias ago Deo meo semper pro vobis : in gratia Dei, quae data est vobis in Christo Iesu. Quia in omnibus divites facti estis in illo : in omni verbo : et in omni scientia. Sicut testimonium Christi confirmatum est : in vobis : ita ut nihil vobis desit in ulla gratia : exspectantibus revelationem Domini nostri, Iesu Christi. Qui et confirmabit vos usque in finem sine crimine : in die adventus Domini nostri, Iesu Christi.

Graduale (Ps 121,1 et 7)

Laetatus sum in his, quae dicta sunt mihi, in domum Domini ibimus. *V.* Fiat pax in virtute tua, et abundantia in turribus tuis.

Alleluia. *V. (Ps 107,2)* Paratum cor meum, Deus, paratum cor meum, cantabo et psallam in gloria mea.

Secundum Matthaeum (Mt 22,34–46)

In illo tempore. Accesserunt ad Iesum pharisaei : et interrogavit eum unus ex eis, legis doctor, tentans eum. Magister : quod est mandatum magnum in lege? Ait illi Iesus. Diliges Dominum, Deum tuum toto corde tuo : et in tota anima tua : et in tota mente

tua. Hoc est maximum et primum mandatum. Secundum autem simile est huic. Diliges proximum tuum, sicut te ipsum. In his duobus mandatis universa lex pendet et prophetae. Congregatis autem pharisaeis : interrogavit eos Iesus : dicens. Quid vobis videtur de Christo : cuius filius est? Dicunt ei. David. Ait illis. Quomodo ergo David in spiritu vocat eum Dominum, dicens. Dixit Dominus Domino meo : sede a dextris meis : donec ponam inimicos tuos scabellum pedum tuorum? Si ergo David vocat eum Dominum : quomodo filius eius est? Et nemo poterat respondere ei verbum : neque ausus fuit eum quisquam ex illa die : amplius interrogare.

Offertorium (Ex 24,4.5)

Sanctificavit Moyses **/108^{r}/** altare Domino, offerens super illud holocausta, et immolans victimas, fecit sacrificium vespertinum in odorem suavitatis Domino Deo in conspectu filiorum Israel.

Secreta

Deus, qui nos per huius sacrificii veneranda commercia : unius summaeque divinitatis participes efficis : praesta, quaesumus : ut, sicut tuam cognoscimus veritatem : sic eam dignis moribus assequamur. Per.

Communio (Ps 95,8–9)

Tollite hostias, et introite in atria eius : adorate Dominum in aula sancta eius.

Complenda

Gratias tibi referimus, Domine, sacro munere vegetati, tuam misericordiam deprecantes : ut dignos nos eius participatione perficias. Per Dominum.

Dominica decima nona

[Introitus]

Salus populi ego sum, dicit Dominus ‹Deus›, de quacumque tribulatione clamaverint ad me, exaudiam eos : et ero illorum Dominus in perpetuum. *Ps. (Ps 77,1)* Attendite, populе meus, legem meam, inclinate aurem vestram in verba oris mei.

Oratio

Omnipotens et misericors Deus : universa nobis adversantia propitiatus exclude : ut, mente et corpore pariter expediti : quae tua sunt, liberis mentibus exsequamur. Per Dominum nostrum.

Ad Ephesios (E 4,23–28)

Fratres. Renovamini spiritu mentis vestrae : et induite novum hominem : qui secundum Deum creatus est : in iustitia et sanctitate veritatis. Propter quod deponentes mendacium : loquimini veritatem unusquisque cum proximo suo : quoniam sumus invicem membra. Irascimini, et nolite peccare. Sol non occidat super iracundiam vestram. Nolite locum dare diabolo. Qui furabatur : iam non furetur. Magis autem laboret operando manibus suis : quod bonum est : ut habeat, unde tribuat : necessitatem patienti.

Graduale (Ps 140,2)

Dirigatur oratio mea, sicut incensum, in conspectu tuo, Domine. *V.* Elevatio manuum mearum sacrificium vespertinum.

Alleluia *V. (Ps 113,1–2)* In exitu Israel de Egypto, domus Iacob de populo barbaro, *[V.]* facta est Iudaea sanctificatio eius, Israel potestas eius.

Secundum Matthaeum (Mt 9,1–8)

In illo tempore. Ascendens Iesus in naviculam, transfretavit, et venit in civitatem suam. Et ecce, offerebant ei paralyticum : iacentem in lecto. Et, videns Iesus fidem illorum : dixit paralytico. Confide, fili : remittuntur tibi peccata tua. Et ecce, quidam de scribis dixerunt intra se. Hic blasphemat. Et, cum vidisset Iesus cogitationes eorum : dixit. Ut quid cogitatis mala in cordibus vestris? Quid est facilius dicere, dimittuntur tibi peccata : aut dicere : surge, et ambula? Ut sciatis autem, quoniam Filius hominis habet potestatem in terra, dimittendi peccata. Tunc ait paralytico. Surge : tolle lectum tuum : et vade in domum tuam. Et surrexit : et abiit in domum suam. Videntes autem turbae, timuerunt : et glorificaverunt Deum : qui dedit potestatem talem hominibus.

Offertorium (Ps 137,7)

Si ambulavero in medio tribulationis, vivificabis me, Domine, et super iram inimicorum meorum extendisti manum tuam, et salvum me fecit dextera tua.

Secreta

Haec munera, quaesumus, Domine, quae oculis tuae maiestatis **[108^{v}]** offerimus : salutaria nobis esse concede. Per.

Communio (Ps 118,4–5)

Tu mandasti mandata tua custodiri nimis : utinam dirigantur viae meae, ad custodiendas iustificationes tuas.

Complenda

Tua nos, Domine, medicinalis operatio : et a nostris perversitatibus clementer expediat : et tuis faciat inhaerere mandatis. Per.

Dominica vigesima

[Introitus] (Dn 3,31.29.30.43.42)

Omnia, quae fecisti nobis, Domine, in vero iudicio fecisti, quia peccavimus tibi : et mandatis tuis non oboedivimus : sed da gloriam nomini tuo : et fac nobiscum secundum multitudinem misericordiae tuae. *Ps. (Ps 47,2)* Magnus Dominus et laudabilis nimis in civitate Dei nostri, in monte sancto eius.

Gloria in excelsis *dicitur*.

Oratio

Largire, quaesumus, Domine, fidelibus tuis indulgentiam, placatus, et pacem : ut pariter ab omnibus mundentur offensis : et secura tibi mente deserviant. Per.

Ad Ephesios (E 5,15–21)

Fratres. Videte itaque, quomodo caute ambuletis : non quasi insipientes : sed ut sapientes : redimentes tempus : quoniam dies mali sunt. Propterea nolite fieri imprudentes : sed intelligentes : quae sit voluntas Dei. Et nolite inebriari vino : in quo est luxuria. Sed impleamini Spiritu Sancto : loquentes vobismet ipsis in psalmis et hymnis et canticis spiritalibus, canentes et psallentes in cordibus vestris Domino. Gratias agentes semper pro omnibus : in nomine Domini nostri, Iesu Christi : Deo et Patri. Subiecti invicem in timore Christi.

Graduale (Ps 144,15 et 16)

Oculi omnium in te sperant, Domine : et tu das illis escam in tempore opportuno. *V.* Aperis tu manum tuam : et imples omne animal benedictione.

Alleluia. *V. (Ps 114,1)* Dilexi, quoniam exaudivit Dominus vocem meam.

Secundum Matthaeum (Mt 22,1–14)

In illo tempore. Loquebatur Iesus cum discipulis suis in parabolis : dicens. Simile factum est regnum caelorum homini regi : qui fecit nuptias filio suo. Et misit servos suos, vocare invitatos ad nuptias : et nolebant venire. Iterum misit alios servos : dicens. Dicite invitatis. Ecce, prandium meum paravi : tauri mei et altilia occisa : et omnia parata sunt : venite ad nuptias. Illi autem neglexerunt. Et abierunt : alius in villam suam : alius vero ad negotiationem suam. Reliqui vero tenuerunt servos eius : et contumelia affectos occiderunt. Rex autem cum audisset, iratus est : et, missis exercitibus suis : perdidit homicidas illos : et civitatem illorum succendit. Tunc ait servis suis. Nuptiae quidem paratae sunt : sed, qui invitati erant, non fuerunt digni. Ite ergo ad exitus viarum : et, quoscumque inveneritis : vocate ad nuptias. Et, egressi servi eius in vias : congregaverunt omnes, quos invenerunt, bonos et malos : et impletae sunt nuptiae discumbentium. Intravit autem rex, ut videret discumbentes : et vidit ibi hominem non vestitum veste nuptiali : et ait illi. Amice : quomodo huc intrasti, non habens vestem nuptialem? At ille obmutuit. Tunc dixit rex ministris. Ligatis manibus et pedibus eius : mittite eum in tenebras exteriores : ibi erit fletus et stridor dentium. Multi enim sunt vocati : **/109^{r}/** pauci vero electi.

Offertorium (Ps 136,1)

Super flumina Babylonis, illic sedimus et flevimus, dum recordaremur tui, Sion.

Secreta

Caelestem nobis praebeant haec mysteria, quaesumus, Domine, medicinam : et vitia cordis nostri expurgent. Per.

Communio (Ps 118,49–50)

Memento verbi tui servo tuo, Domine, in quo mihi spem dedisti, haec me consolata est in humilitate mea.

Complenda

Ut sacris, Domine, reddamur digni muneribus : fac nos tuis oboedire mandatis. Per Dominum.

Dominica vigesima prima

[Introitus] (Esth 13,9.10–11)

In voluntate tua, Domine, universa sunt posita : et non est, qui possit resistere voluntati tuae, tu enim fecisti omnia, caelum et terram et universa, quae caeli ambitu continentur : Dominus universorum tu es. *Ps. (Ps 118,1)* Beati immaculati in via, qui ambulant in lege Domini.

Oratio

Familiam tuam, quaesumus, Domine, continua pietate custodi : ut a cunctis adversitatibus, te protegente, sit libera : et in bonis actibus tuo nomini sit devota. Per Dominum.

Ad Ephesios (E 6,10–17)

Fratres. Confortamini in Domino : et in potentia virtutis eius. Induite vos armatura Dei : ut possitis stare adversus insidias diaboli. Quoniam non est nobis colluctatio adversus carnem et sanguinem : sed adversus principes et potestates : adversus mundi rectores tenebrarum harum : contra spiritalia nequitiae in caelestibus. Propterea accipite armaturam Dei : ut possitis resistere in die malo : et in omnibus perfecti stare. State ergo succincti lumbos vestros in veritate : induti lorica iustitiae : et calcellati pedes in praeparatione evangelii pacis. In omnibus sumentes scutum fidei : ut possitis omnia tela nequissimi ignea exstinguere : et galeam salutis assumite et gladium spiritus : quod est verbum Dei.

Graduale (Ps 89,1 et 2)

Domine, refugium factus es nobis a generatione et progenie. *V.* Priusquam montes fierent aut formaretur terra et orbis, a saeculo et in saeculum tu es, Deus.

Alleluia. *V. (Ps 124,1–2)* Qui confidunt in Domino, sicut mons Sion, non commovebitur in aeternum, qui habitat in Ierusalem.

Secundum Ioannem (J 4,46–53)

In illo tempore. Erat quidam regulus : cuius filius infirmabatur Capharnaum. Hic cum audisset : quia Iesus adveniret a Iudaea in Galilaeam : abiit ad eum, et rogabat, ut descenderet et sanaret filium eius. Incipiebat enim mori. Dixit ergo Iesus ad eum. Nisi signa et prodigia videritis, non creditis. Dixit ad eum regulus. Domine : descende, priusquam moriatur filius meus. Dixit ei Iesus. Vade, filius tuus vivit. Credidit homo sermoni, quem dixit ei Iesus : et ibat. Iam autem eo descendente : servi occurrerunt ei : et nuntiaverunt, dicentes : quia filius eius viveret. Interrogabat ergo horam ab eis : in

qua melius habuerit. Et dixerunt ei. Quia, heri hora septima : reliquit eum febris. Cognovit ergo pater : quia illa hora erat, in qua dixit ei Iesus : filius tuus vivit. Et credidit ipse : et domus eius tota.

Offertorium (Job 1,1sqq.)

Vir erat in terra, nomine Iob, simplex et rectus ac timens Deum : quem Satan petiit, ut tentaret : et data est ei potestas a Domino in facultate et in carne eius : perdiditque omnem substantiam **[109v]** ipsius et filios, carnem quoque eius gravi ulcere vulneravit.

Secreta

Suscipe, Domine, propitius hostias, quibus et te placari voluisti : et nobis salutem potenti pietate restitui. Per.

Communio (Ps 118,81.84.86)

In salutari tuo anima mea, et in verbum tuum speravi, quando facies de persequentibus me iudicium : iniqui persecuti sunt me, adiuva, Domine, Deus meus.

Complenda

Immortalitatis alimoniam consecuti : quaesumus, Domine : ut, quod ore percepimus : mente sectemur. Per Dominum.

Dominica vigesima secunda

[Introitus] (Ps 129,3–4)

Si iniquitates observaveris, Domine, Domine, quis sustinebit, quia apud te propitiatio est, Deus Israel. *Ps. (ibid., 1)* De profundis clamavi ad te, Domine …

Oratio

Deus, refugium nostrum et virtus : adesto piis Ecclesiae tuae precibus, auctor ipse pietatis, et praesta : ut, quod fideliter petimus : efficaciter consequamur. Per Dominum.

Ad Philippenses (Ph 1,6–11)

Fratres. Confidimus in Domino Iesu : quia, qui coepit in vobis opus bonum : perficiet usque in diem Iesu Christi. Sicut est mihi iustum hoc sentire pro omnibus vobis : eo quod habeam vos in corde : et in vinculis meis : et in defensione : et confirmatione evangelii : socios gaudii mei omnes vos esse. Testis enim mihi est Deus : quomodo

cupiam vos in visceribus Iesu Christi. Et hoc oro : ut caritas vestra magis ac magis abundet in scientia : et in omni sensu. Ut probetis potiora : ut sitis sinceres : et sine offensa : in diem Christi. Repleti fructu iustitiae per Christum Iesum : in gloriam et laudem Dei.

Graduale (Ps 132,1 et 2)

Ecce, quam bonum, et quam iucundum, habitare fratres in unum. *V.* Sicut unguentum in capite, quod descendit in barbam, barbam Aaron.

Alleluia. *V. (Ps 129,1–2)* De profundis clamavi ad te, Domine, Domine, exaudi vocem meam.

Secundum Matthaeum (Mt 18,23–35)

In illo tempore. Dixit Iesus discipulis suis parabolam hanc. Simile est regnum caelorum homini regi : qui voluit rationem ponere cum servis suis. Et, cum coepisset rationem ponere : oblatus est ei unus, qui debebat decem milia talenta. Cum autem non haberet, unde redderet : iussit eum Dominus eius venumdari : et uxorem eius : et filios : et omnia, quae habebat : et reddi. Procidens autem servus ille : rogabat eum, dicens. Patientiam habe in me : et omnia reddam tibi. Misertus est autem dominus servi illius : dimisit eum : et debitum dimisit ei. Egressus autem servus ille : invenit unum de conservis suis, qui debebat ei centum denarios : et, tenens, suffocabat eum : dicens. Redde, quod debes. Et, procidens conservus eius : rogabat eum, dicens. Patientiam habe in me : et omnia reddam tibi. Ille autem noluit : sed abiit, et misit eum in carcerem : donec redderet debitum. Videntes autem conservi eius, quae fiebant : contristati sunt valde. Et venerunt, et narraverunt domino : omnia, quae facta fuerant. Tunc vocavit illum dominus suus : et ait illi. Serve nequam : omne debitum dimisi tibi, quoniam rogasti me. Nonne ergo oportuit et te misereri conservi tui : sicut et ego tui misertus sum? Et, iratus dominus eius : tradidit eum tortoribus, **/110^{r}/** quoadusque redderet universum debitum. Sic et Pater meus caelestis faciet vobis : si non remiseritis unusquisque fratri suo de cordibus vestris.

Offertorium (Esth 14,12.13)

Recordare mei, Domine, omni potentatui dominans, da sermonem rectum in os meum : ut placeant verba mea in conspectu principis.

Secreta

Da, misericors Deus, ut haec salutaris oblatio : et a propriis reatibus nos indesinenter expediat : et ab omnibus tueatur adversis. Per.

Communio (L 15,7)

Dico vobis, gaudium est angelis Dei super uno peccatore, paenitentiam agente.

Complenda

Sumpsimus, Domine, sacri dona mysterii, humiliter deprecantes : ut, quae in tui commemoratione nos facere praecepisti : in nostrae proficiant infirmitatis auxilium. Per.

Dominica vigesima tertia

[Introitus:] Si iniquitates observaveris. *Oratio:* Deus refugium, *ut supra, dominica vigesima secunda, cum secreto.*

Ad Philippenses (Ph 3,17–21)

Fratres. Imitatores mei estote : et observate eos, qui ita ambulant : sicut habetis formam nostram. Multi enim ambulant : quos saepe dicebam vobis. Nunc autem et flens dico, inimicos crucis Christi : quorum finis interitus : quorum Deus venter est : et gloria eorum in confusione ipsorum : qui terrena sapiunt : nostra autem conversatio in caelis est. Unde etiam Salvatorem exspectamus, Dominum nostrum, Iesum Christum : qui reformavit corpus humilitatis nostrae : configuratum corpori claritatis suae : secundum operationem, qua possit etiam subicere sibi omnia : Iesus Christus, Dominus noster.

Graduale: Ecce quam bonum. Alleluia *V.* De profundis clamavi, *ut supra, dominica vigesima secunda.*

Secundum Matthaeum (Mt 22,15–21)

In illo tempore. Abeuntes, pharisaei consilium inierunt : ut caperent Iesum in sermone. Et mittunt ei discipulos suos cum Herodianis : dicentes. Magister : scimus, quia verax es : et viam Dei in veritate doces : et non est tibi cura de aliquo. Non enim respicis personam hominum. Dic ergo nobis : quid tibi videtur? Licet censum dare Caesari, an non? Cognita autem Iesus nequitia eorum : ait. Quid me tentatis, hypocritae? Ostendite mihi numisma census. At illi obtulerunt ei denarium. Et ait illis. Cuius est imago haec : et superscriptio? Dicunt ei. Caesaris. Tunc ait illis. Reddite ergo, quae sunt Caesaris, Caesari : et, quae sunt Dei, Deo.

Dominica vigesima quarta

[Introitus] (Jr 29,11.12.14)

Dicit Dominus, ego cogito cogitationes pacis, et non afflictionis, invocabitis me, et ego exaudiam vos, et reducam captivitatem vestram de cunctis locis. *Ps. (Ps 84,2)* Benedixisti, Domine, terram tuam …

Oratio

Excita, quaesumus, Domine, tuorum fidelium voluntates : ut, divini operis fructum propensius exsequentes : pietatis tuae remedia maiora percipiant. Per.

Lectio Ieremiae prophetae (Jr 23,5–8)

Ecce, dies veniunt, dicit Dominus : et suscitabo David germen iustum : et regnabit rex : et sapiens erit : et faciet iudicium et iustitiam in terra. In diebus illis salvabitur Iuda : et Israel habitabit confidenter. Et hoc est nomen, quod vocabunt eum : Dominus iustus **[110^{v}]** noster. Propter hoc, ecce, dies veniunt, dicit Dominus : et non dicent ultra, vivit Dominus, qui eduxit filios Israel de terra Aegypti : sed vivit Dominus, qui eduxit et adduxit semen domus Israel de terra aquilonis : et de cunctis terris, ad quas eieceram eos illuc. Et habitabunt in terra sua. Dicit Dominus omnipotens.

Graduale (Ps 43,8 et 9)

Liberasti nos, Domine, ex affligentibus nos, et eos, qui nos oderunt, confudisti. *V.* In Deo laudabimur tota die : et nomini tuo confitebimur in saecula.

Alleluia. *V. (Ps 146,3)* Qui sanat contritos corde : et alligat contritiones eorum.

Secundum Ioannem: Cum ergo sublevasset oculos Iesus. *Require in dominica Laetare.*

Offertorium (Ps 129,1–2)

De profundis clamavi ad te, Domine : Domine, exaudi orationem meam.

Secreta

Propitius esto, Domine, supplicationibus nostris : et, populi tui oblationibus precibusque susceptis : omnium nostrorum cor ad te converte : ut, a terrenis cupiditatibus liberi : ad caelestia desideria transeamus. Per.

Communio (Mc 11,24)

Amen, dico vobis, quicquid orantes petitis, credite, quia accipietis, et fiet vobis.

Complenda

Concede nobis, Domine, quaesumus, ut per haec sacramenta, quae sumpsimus : quicquid in nostra mente vitiosum est : tuae medicationis dono curetur. Per Dominum nostrum, Iesum.

SEQUUNTUR FESTIVITATES SANCTORUM PER ANNI CIRCULUM

Primo in vigilia sancti Andreae

[Introitus] (Mt 4,18.19)

Dominus secus mare Galilaeae vidit duos fratres, Petrum et Andream : vocavit eos, dicens : venite post me, faciam vos fieri piscatores hominum. *Ps. (ibid., 20)* At illi, relictis retibus et navi, secuti sunt Dominum Redemptorem.

Oratio

Quaesumus, omnipotens Deus : ut beatus Andreas apostolus tuum pro nobis imploret auxilium : ut, a nostris reatibus absoluti : a cunctis etiam periculis exuamur. Per.

Eodem die Saturnini et sociorum eius

Beatorum martyrum tuorum, Saturnini : Chrysanthi : Mauri : et Dariae : nobis, Domine, adsit oratio : ut, quos veneramur obsequio : pio iugiter experiamur auxilio. Per Dominum.

Lectio libri Sapientiae (Eccli=Sir 44,25.26.27; 45,2–4.6.8.9)

Benedictio Domini super caput iusti : ideo dedit illi hereditatem : et divisit illi partem in tribubus duodecim : et invenit gratiam coram oculis Domini. Magnificavit eum in timore inimicorum : et in verbis suis monstra placavit. Glorificavit eum in conspectu regum : et ostendit illi gloriam suam. In fide et lenitate ipsius sanctum fecit illum : et elegit eum ex omni carne. Dedit illi cor ad praecepta : et legem vitae et disciplinae : et excelsum fecit illum. Statuit ei testamentum sempiternum : et circumcinxit eum zona iustitiae. Et induit eum Dominus : corona gloriae.

Graduale (Ps 138,17 et 18)

Nimis honorati sunt amici tui, Deus, nimis confortatus est principatus eorum. *V*. Dinumerabo eos : et super arenam multiplicabuntur. **/111r/**

Sequentia sancti Evangelii secundum Ioannem (J 1,35–51)

In illo tempore. Stabat Ioannes et ex discipulis eius duo. Et, respiciens Iesum ambulantem : dicit. Ecce, Agnus Dei. Et audierunt eum duo discipuli loquentem : et secuti sunt Iesum. Conversus autem Iesus : et videns eos sequentes se : dicit eis. Quid quaeritis? Qui dixerunt ei. Rabbi : quod dicitur, magister. Ubi habitas? Respondit eis. Venite, et videte. Venerunt, et viderunt, ubi maneret : et apud eum manserunt die illo. Hora autem erat, quasi decima. Erat autem Andreas, frater Simonis Petri : unus ex duobus, qui audierant a Ioanne : et secuti sunt Iesum. Invenit hic primum Simonem, fratrem suum : et dixit ei. Invenimus Messiam : quod est interpretatum Christus. Et

adduxit eum ad Iesum. Intuitus autem eum Iesus : dixit. Tu es Simon, filius Ioanna : tu vocaberis Cephas : quod interpretatur Petrus. In crastinum autem voluit exire in Galilaeam : et venit ad Philippum. Et dicit ei Iesus. Sequere me. Erat autem Philippus a Bethsaida, civitate Andreae et Petri. Invenit Nathanael : et dicit ei. Quem scripsit Moyses in lege et prophetae : invenimus Iesum, filium Ioseph, a Nazareth Galilaeae. Et dicit ei Nathanael. A Nazareth potest aliquid boni esse[?] Dicit ei Philippus. Veni et vide. Vidit Iesus Nathanael venientem ad se : et dicit de eo. Ecce, vere Israelita : in quo dolus non est. Dicit ei Nathanael. Unde me nosti? Respondit Iesus : et dixit ei. Priusquam te Philippus vocaret : cum esses sub ficu : vidi te. Respondit ei Nathanael : et ait. Rabbi : tu es Filius Dei : tu es rex Israel. Respondit Iesus : et dixit ei. Quia dixi tibi : vidi te sub ficu, credis : maius his videbis. Et dixit eis. Amen, amen, dico vobis : videbitis caelum apertum : et angelos Dei ascendentes et descendentes : super Filium hominis.

Offertorium (Ps 8,6–7)

Gloria et honore coronasti eum, et constituisti eum super opera manuum tuarum, Domine.

Secreta

Sacrandum tibi, Domine, munus offerimus : quo, beati Andreae apostoli sollemnia recolentes : purificationem quoque nostris mentibus imploramus. Per.

Aliud

Populi tui, Domine, quaesumus, grata sit hostia : quae sanctorum martyrum sollemnitatibus immolatur. Per.

Communio (J 1,41–42)

Dicit Andreas Simoni, fratri suo, invenimus Messiam, qui dicitur Christus, et adduxit eum ad Iesum.

Complenda

Perceptis, Domine, sacramentis : suppliciter exoramus : ut, intercedente beato Andrea, apostolo tuo : quae pro illius veneranda gerimus passione : nobis proficiant ad medelam. [Per.]

Alia

Mysteriis, Domine, repleti corporis et sanguinis tui : praesta, quaesumus : ut per intercessionem sanctorum martyrum tuorum : Saturnini : Chrysanthi : Mauri : et Dariae : quae temporaliter agimus : spiritualiter consequamur. Per.

In die sancto

[Introitus] (Ps 138,17)

Mihi autem nimis honorati sunt amici tui, Deus : nimis confortatus est principatus eorum. *Ps. (ibid. 1–2)* Domine, probasti me et cognovisti me, tu cognovisti sessionem meam …

Oratio

Maiestatem tuam, Domine, suppliciter exoramus : ut, sicut Ecclesiae tuae beatus Andreas apostolus exstitit prae**[111v]**dicator et rector : ita apud te sit pro nobis perpetuus intercessor. Per.

Ad Romanos (R 10,10–18)

Fratres. Corde creditur ad iustitiam : ore autem confessio fit ad salutem. Dicit enim Scriptura. Omnis, qui credit in illum, non confundetur. Non enim est distinctio Iudaei et Graeci. Nam idem Dominus omnium : dives in omnes, qui invocant illum. Omnis enim, quicumque invocaverit nomen Domini : salvus erit. Quomodo ergo invocabunt : in quem non crediderunt? Aut quomodo credent ei : quem non audierunt? Quomodo autem audient sine praedicante? Quomodo vero praedicabunt, nisi mittantur? Sicut scriptum est. Quam speciosi pedes evangelizantium pacem : evangelizantium bona. Sed non omnes oboediunt evangelio. Isaias enim dicit. Domine : quis credit auditui nostro? Ergo fides ex auditu : auditus autem per verbum Christi. Sed dico. Numquid non audierunt? Et quidem in omnem terram exivit sonus eorum : et in fines orbis terrae verba eorum.

Graduale (Ps 44,17–18 et 17.18)

Constitues eos principes super omnem terram, memores erunt nominis tui, Domine. *V*. Pro patribus tuis nati sunt tibi filii, propterea populi confitebuntur tibi.

Alleluia. *V*. Dilexit Andream Dominus in odorem suavitatis.

Secundum Matthaeum (Mt 4,18–22)

In illo tempore. Ambulans Iesus iuxta mare Galilaeae : vidit duos fratres, Simonem, qui vocatur Petrus : et Andream, fratrem eius : mittentes rete in mare. Erant enim piscatores : et ait illis. Venite post me : faciam vos fieri piscatores hominum. At illi continuo, relictis retibus et navi : secuti sunt eum. Et, procedens inde : vidit alios duos fratres : Iacobum Zebedaei : et Ioannem, fratrem eius in navi : cum Zebedaeo, patre

eorum : reficientes retia sua : et vocavit eos. Illi autem statim, relictis retibus et patre, secuti sunt eum.

Offertorium (Ps 18,5)

In omnem terram exivit sonus eorum, et in fines orbis terrae verba eorum.

Secreta

Sacrificium nostrum tibi, quaesumus, Domine, beati Andreae apostoli precatio sancta conciliet : ut, cuius honore sollemniter exhibetur : eius meritis efficiatur acceptum. Per.

Communio (Mt 4,19–20)

Venite post me, faciam vos ‹fieri› piscatores hominum, at illi, relictis retibus et navi, secuti sunt eum.

Complenda

Sumpsimus, Domine, divina mysteria, beati Andreae, apostoli tui festivitate laetantes : quae, sicut tuis sanctis est ad gloriam : ita nobis, quaesumus, ad veniam prodesse perficias. Per Dominum.

De sancta Barbara

[Oratio]

Deus, qui beatam Barbaram virginem roseo cruore martyrii perfusam : in thalamo regni tui collocasti : concede propitius : ut, eadem interveniente, suorum apud te veniam obtineant delictorum : qui eius supernae claritati humillima devotione congaudent. Per.

Secreta

Sanctae virginis tuae, Barbarae, quaesumus, Domine : pio interventu haec tibi grata reddatur oblatio : pariterque nos et a peccatis omnibus expiet : et ad caelestia dona capienda iugiter praeparet. Per.

Complenda

Corporis sacri et pretiosi sanguinis repleti libamine, quaesumus, Domine : ut, sanctae **/112^{r}/** virginis et martyris tuae, Barbarae intercedentibus meritis : ab omnibus nos tuearis adversis. Per Dominum.

De sancto Nicolao

Introitus (Eccli=Sir 45,30)

Statuit ei Dominus testamentum pacis : et principem fecit eum, ut sit illi sacerdotii dignitas in aeternum. *Ps. (Ps 88,2)* Misericordias Domini in aeternum cantabo.

Oratio

Deus, qui beatum Nicolaum, pium pontificem tuum innumeris decorasti miraculis : tribue nobis, quaesumus : ut eius meritis et precibus a gehennae incendiis liberemur. Per Dominum.

Lectio libri Sapientiae (Eccli=Sir 44,16.17.20.22.25.26.27; 45,3.8.19.20)

Ecce, sacerdos magnus, qui in diebus suis placuit Deo : et inventus est iustus. Et in tempore iracundiae factus est reconciliatio. Non est inventus similis illi : qui conservaret legem Excelsi. Ideo iureiurando fecit illum Dominus crescere in plebem suam. Benedictionem omnium gentium dedit illi : et testamentum suum confirmavit super caput eius. Cognovit eum in benedictionibus suis : conservavit illi misericordiam suam : et invenit gratiam coram oculis Domini. Magnificavit eum in conspectu regum : et dedit illi coronam gloriae. Statuit illi testamentum sempiternum : et dedit illi sacerdotium magnum : et beatificavit illum in gloria. Fungi sacerdotio : et habere laudem in nomine ipsius : et offerre illi incensum dignum : in odorem suavitatis.

Graduale (Eccli=Sir 44,16 et 20)

Ecce, sacerdos magnus, qui in diebus suis placuit Deo. *V.* Non est inventus similis illi, qui conservaret legem Excelsi.

Alleluia. *V.* Sancte Nicolae, tu, dulcedo pauperum, tu, fortitudo multorum debilium : tu, pius consolator miserorum, ora pro nobis.

Secundum Matthaeum (Mt 25,14–23)

In illo tempore. Dixit Iesus discipulis suis parabolam hanc. Homo quidam, peregre proficiscens : vocavit servos suos : et tradidit illis bona sua. Et uni dedit quinque talenta : alii autem duo : alii vero unum. Unicuique secundum propriam virtutem : et profectus est statim. Abiit autem, qui quinque talenta acceperat : et operatus est in eis : et lucratus est alia quinque. Similiter et, qui duo acceperat : lucratus est alia duo. Qui autem unum acceperat : abiens, fodit in terram : et abscondit pecuniam domini sui. Post multum vero temporis : venit dominus servorum illorum : et posuit rationem cum eis. Et, accedens, qui quinque talenta acceperat : et obtulit alia quinque talenta,

dicens. Domine : quinque talenta tradidisti mihi : ecce, alia quinque superlucratus sum. Ait illi dominus eius. Euge, serve bone et fidelis : quia super pauca fuisti fidelis : supra multa te constituam : intra in gaudium domini tui. Accessit autem et, qui duo talenta acceperat : et ait. Domine : duo talenta tradidisti mihi : ecce, alia duo superlucratus sum. Ait illi dominus eius. Euge, serve bone et fidelis : quia super pauca fuisti fidelis : supra multa te constituam. Intra in gaudium domini tui.

Offertorium (Ps 88,25)

Veritas mea et misericordia mea cum ipso, et in nomine meo exaltabitur cornu eius. **[112v]**

Secreta

Sanctifica, quaesumus, Domine, oblata munera : quae in veneratione sancti antistitis tui, Nicolai offeruntur : ut per ea vita nostra inter adversa et prospera ubique dirigatur. Per.

Communio (Mt 25,20–21)

Domine, quinque talenta tradidisti mihi, ecce, alia quinque superlucratus sum, euge, serve bone et fidelis, quia in pauca fuisti fidelis, supra multa te constituam, intra in gaudium domini tui.

Complenda

Sacrificia, quae sumpsimus, Domine, pro sollemnitate sancti pontificis tui, Nicolai : sempiterna nos protectione confirment. Per.

Octava sancti Andreae

[Oratio]

Protegat nos, Domine, saepius beati Andreae, apostoli tui repetita sollemnitas : ut, cuius merita debita veneratione recolimus : perpetuam ipsius defensionem sentiamus. Per.

Secreta

Indulgentiam nobis praebeant, Domine, quaesumus, haec munera largiorem : quae venerabilis Andreae, apostoli tui suffragiis offeruntur. Per.

Complenda

Adiuvet Ecclesiam tuam tibi, Domine, supplicando beatus Andreas apostolus, et pius interventor efficiatur : qui tui nominis exstitit praedicator. Per.

In Conceptione sanctae Mariae

[Introitus]

Gaudeamus omnes in Domino diem festum celebrantes in honore Mariae Virginis : de cuius conceptione gaudent angeli, et collaudant Filium Dei. *Ps. (Ps 44,2)* Eructavit cor meum verbum bonum …

Oratio

Deus, qui beatae Mariae semper Virginis conceptionem angelico vaticinio parentibus praedixisti : praesta huic familiae tuae : eius praesidiis muniri : cuius conceptionis sacra sollemnia congrua frequentatione veneratur. Per.

Lectio libri Sapientiae (Prv 8,22–35)

Dominus possedit me initio viarum suarum : antequam quicquam faceret a principio. Ab aeterno ordinata sum et ex antiquis : antequam terra fieret. Necdum erant abyssi : et ego iam concepta eram. Necdum fontes aquarum eruperant : necdum montes gravi mole constiterant. Ante colles ego parturiebar. Adhuc terram non fecerat et flumina : et cardines orbis terrae. Quando praeparabat caelos, aderam : quando certa lege et gyro vallabat abyssos. Quando aethera firmabat sursum : et librabat fontes aquarum. Quando circumdabat mari terminum suum : et legem ponebat aquis : ne transirent fines suos. Quando appendebat fundamenta terrae : cum eo eram, cuncta componens : et delectabar per singulos dies. Ludens coram eo omni tempore : ludens in orbe terrarum : et deliciae meae esse filiis hominum. Nunc ergo, filii, audite me. Beati, qui custodiunt vias meas. Audite disciplinam : et estote sapientes : et nolite abicere eam. Beatus homo, qui audit me : et, qui vigilat ad fores meas cottidie : et observat ad postes ostii mei. Qui me invenerit : inveniet vitam : et hauriet salutem a Domino.

Graduale (Ps 44,11.12 et 5)

Audi, filia, et vide, et inclina aurem tuam, quia concupivit rex speciem tuam. *V.* Specie tua et pulchritudine tua intende, prospere procede, et regna.

Alleluia. **/113^{r}/** *V.* Conceptio gloriosae Virginis Mariae ex semine Abrahae orta de tribu Iuda clara ex stirpe David.

Initium sancti Evangelii secundum Matthaeum (Mt 1,1–16)

Liber generationis Iesu Christi, filii David : filii Abraham. Abraham genuit Isaac : Isaac autem genuit Iacob. Iacob autem genuit Iudam et fratres eius : Iudas autem genuit Phares et Zaram de Thamar. Phares autem genuit Esrom : Esrom autem genuit Aram. Aram autem genuit Aminadab : Aminadab autem genuit Naasson. Naasson autem genuit Salmon : Salmon autem genuit Booz de Rahab. Booz autem genuit Obed ex Ruth : Obed autem genuit Iesse. Iesse autem genuit David regem : David autem rex genuit Salomonem ex ea, quae fuit Uriae. Salomon autem genuit Roboam : Roboam autem genuit Abiam. Abias autem genuit Asa : Asa autem genuit Iosaphat. Iosaphat autem genuit Ioram : Ioram autem genuit Oziam. Ozias autem genuit Ioatham : Ioatham autem genuit Achaz. Achaz autem genuit Ezechiam : Ezechias autem genuit Manassen. Manasses autem genuit Amon : Amon autem genuit Iosiam. Iosias autem genuit Iechoniam et fratres eius : in transmigratione Babylonis. Et post transmigrationem Babylonis Iechonias genuit Salathiel. Salathiel autem genuit Zorobabel. Zorobabel autem genuit Abiud. Abiud autem genuit Eliachim : Eliachim autem genuit Azor. Azor autem genuit Sadoc : Sadoc autem genuit Achim. Achim autem genuit Eliud : Eliud autem genuit Eleazar. Eleazar autem genuit Matthan : Matthan autem genuit Iacob. Iacob autem genuit Ioseph, virum Mariae. De qua natus est Iesus : qui vocatur Christus.

Offertorium (Ps 44,10)

Filiae regum in honore tuo, astitit regina a dextris tuis in vestitu deaurato, circumdata varietate.

Secreta

Sanctifica, Domine, muneris oblati libamina : et beatae Dei Genitricis Mariae : cuius conceptionem celebramus, saluberrima interventione nobis salutaria esse concede. Per.

Communio (Ps 44,3)

Diffusa est gratia in labiis tuis : propterea benedixit te Deus in aeternum.

Complenda

Repleti, Domine, vitalibus alimoniis : et divinis reparati mysteriis : supplices te rogamus, omnipotens Deus : ut beatae Mariae semper Virginis, cuius venerandam colimus conceptionem : pia interventione coniungi mereamur civium supernorum. Per.

Damasi papae et confessoris

[Oratio]

Misericordiam tuam nobis, Domine, quaesumus, interveniente beato Damaso, confessore tuo atque pontifice, clementer impende : et nobis, peccatoribus ipsius propitiare suffragiis. Per.

Secreta

Da nobis, quaesumus, Domine, semper haec tibi vota gratanter persolvere : quibus sancti Damasi, confessoris tui depositionem recolimus : et praesta : ut in eius laude semper tuam gloriam praedicemus. Per Dominum.

Complenda

Sumpta, Domine, caelestis remedii sacramenta : quaesumus : ut ad **[113^{v}]** perpetuam nobis gloriam beatus Damasus obtineat. Per.

Sanctae Luciae

[Introitus] (Ps 44,8)

Dilexisti iustitiam, et odisti iniquitatem, propterea unxit te Deus, Deus tuus oleo laetitiae prae consortibus tuis. *Ps. (ibid., 2)* Eructavit cor …

Oratio

Exaudi nos, Deus, salutaris noster : ut, sicut de beatae Luciae festivitate gaudemus : ita piae devotionis erudiamur effectu. Per.

Lectio libri Sapientiae (Sap 7,30–8,4)

Sapientia vincit malitiam : attingit ergo a fine usque ad finem fortiter : et disponit omnia suaviter. Hanc amavi : et exquisivi a iuventute mea : et quaesivi mihi sponsam assumere : et amator factus sum formae illius. Generositatem illius glorificat, contubernium habens Dei : sed et Dominus omnium dilexit eam. Doctrix est enim disciplinae Dei : et electrix operum illius.

Evangelium: Simile est regnum caelorum decem virginibus. *Require in commune de virginibus.*

Secreta

Accepta sit tibi, Domine, sacratae plebis oblatio pro tuorum honore sanctorum : quorum se meritis percepisse de tribulatione cognoscit auxilium. Per.

Complenda

Satiasti, Domine, familiam tuam muneribus sacris : eius, quaesumus, semper interventione nos refove : cuius sollemnia celebramus. Per.

Maximini confessoris

[Oratio]

Concede, quaesumus, omnipotens Deus : ut beati Maximini, confessoris tui meritis : semper protegamur et precibus. Per Dominum.

Secreta

Haec hostia, quaesumus, Domine, tuis conspectibus oblata : beati confessoris tui, Maximini meritis tibi fiat accepta. Per Dominum.

Complenda

Praesta, quaesumus, Domine : ut haec dona tua, quae sumpsimus : beati Maximini precibus in nobis potius augeantur. Per.

Sancti Lazari episcopi et martyris

[Oratio]

Deus, qui per Unigenitum Filium tuum beatum Lazarum quadriduanum mortuum resuscitasti a monumento : erige nos propitius de tumulis peccatorum : ut mereamur adipisci consortium electorum. Per.

Secreta

Hanc oblationem, Domine, propitius respice : et meritis famuli tui, Lazari, qui tibi exstitit dilectus : in tanti mysterii sacramento simus idonei : et expurgemur a sordibus delictorum. Per.

Complenda

Quibus dignatus es, Domine, largiri salutiferi corporis et sanguinis tui mysteria : interveniente glorioso martyre tuo, Lazaro, atque pontifice : tribue propitius gaudia lucis aeternae. Per.

In vigilia sancti Thomae apostoli

[Introitus] (Ps 51,10.11)

Ego autem, sicut oliva, fructificavi in domo Domini, speravi in misericordia Dei mei : et exspectabo nomen tuum, quoniam bonum est ante, conspectum sanctorum tuorum. *Ps. (ibid., 3)* Quid gloriaris in malitia, qui potens es iniquitate.

Oratio

Concede nobis, quaesumus, omnipotens Deus : venturam beati apostoli tui, Thomae sollemnitatem congruo praevenire honore : et venientem digna celebrare devotione. Per.

Lectio libri Sapientiae (Eccli=Sir 31,8–11)

Beatus vir, qui inventus est sine macula : **/114^{r}/** et qui post aurum non abiit : nec speravit in thesauris pecuniae. Quis est hic : et laudabimus eum? Fecit enim mirabilia in vita sua. Qui probatus est in illo : et perfectus inventus est : et erit illi gloria aeterna. Qui potuit transgredi : et non est transgressus : facere mala, et non fecit. Ideo stabilita sunt bona illius in Domino : et eleemosynas illius enarrabit omnis ecclesia sanctorum.

Graduale (Ps 91,13 et 3)

Iustus, ut palma, florebit, sicut cedrus Libani, multiplicabitur in domo Domini. *V.* Ad annuntiandum mane misericordiam tuam, et veritatem tuam per noctem.

Secundum Ioannem (J 15,17–25)

In illo tempore. Dixit Iesus discipulis suis. Haec mando vobis : ut diligatis invicem. Si mundus vos odit : scitote, quia me priorem vobis odio habuit. Si de mundo fuissetis : mundus, quod suum erat, diligeret. Quia vero de mundo non estis : sed ego elegi vos de mundo. Propterea odit vos mundus. Mementote sermonis mei : quem ego dixi vobis. Non est servus maior domino suo. Si me persecuti sunt : et vos persequentur. Si sermonem meum servaverunt : et vestrum servabunt. Sed haec omnia facient vobis propter nomen meum : quia nesciunt eum, qui misit me. Si non venissem : et locutus

eis non fuissem : peccatum non haberent. Nunc autem excusationem non habent de peccato suo. Qui me odit : et Patrem meum odit. Si opera non fecissem in eis, quae nemo alius fecit : peccatum non haberent : sed ut impleatur sermo : qui in lege eorum scriptus est : quia, odio habuerunt me gratis.

Offertorium (Ps 8,6–7)

Gloria et honore coronasti eum, et constituisti eum super opera manuum tuarum, Domine.

Secreta

Accepta tibi sit, Domine, nostrae devotionis oblatio : et ad apostolicam puriores nos faciat venire festivitatem. Per.

Communio (Ps 20,6)

Magna est gloria eius in salutari tuo, gloriam et magnum decorem impones super eum, Domine.

Complenda

Benedictionis tuae, Domine, gratiam, intercedente beato Thoma, apostolo tuo, suscipiamus : ut, cuius praeveniendo gloriam celebramus : eius supplicando auxilium sentiamus. Per.

In die sancto

[Introitus] (Ps 138,17)

Mihi autem nimis honorati sunt amici tui, Deus, nimis confortatus est principatus eorum. *Ps. (ibid., 1–2)* Domine, probasti me, et cognovisti me : tu cognovisti sessionem meam …

Oratio

Da nobis, quaesumus, Domine, beati apostoli tui, Thomae sollemnitatibus gloriari : ut eius semper patrociniis sublevemur : et fidem congrua devotione sectemur. Per Dominum.

Ad Ephesios (E 2,19–22)

Fratres. Iam non estis hospites et advenae : sed estis cives sanctorum et domestici Dei. Superaedificati supra fundamentum apostolorum et prophetarum : ipso summo angulari lapide, Christo Iesu. In quo omnis aedificatio constructa crescit in templum sanctum in Domino. In quo et vos coaedificamini in habitaculum Dei in Spiritu Sancto.

Graduale (Ps 138,17 et 18)

Nimis honorati sunt amici tui, Deus : nimis confortatus est principatus eorum. *V.* Dinumerabo eos : et super arenam multiplicabuntur.

Alleluia. *V. (E 2,19)* Iam non **[114v]** estis hospites et advenae, sed estis cives sanctorum et domestici Dei.

Evangelium: Thomas unus de duodecim, *ut supra. Require dominica prima post octavam Resurrectionis.*

Offertorium (Ps 18,5)

In omnem terram exivit sonus eorum, et in fines orbis terrae verba eorum.

Secreta

Debitum tibi, Domine, nostrae servitutis reddimus officium : suppliciter exorantes : ut suffragiis beati Thomae, apostoli tui : tua in nobis munera tuearis : cuius honoranda confessione laudis tibi hostias immolamus. Per.

Communio (J 20,27)

Mitte manum tuam, et cognosce loca clavorum, alleluia : et noli esse incredulus, sed fidelis, alleluia.

Complenda

Beati Thomae, apostoli tui, Domine, quaesumus, intercessione nos adiuva : pro cuius sollemnitate percepimus tua sancta laetantes. Per.

Silvestri papae

[Introitus] (Ps 131,9–10)

Sacerdotes tui, Domine, induant iustitiam : et sancti tui exsultent, propter David, servum tuum non avertas faciem Christi tui. *Ps. (ibid., 1)* Memento, Domine, David …

Oratio

Da, quaesumus, omnipotens Deus : ut beati Silvestri, confessoris tui atque pontificis veneranda sollemnitas : et devotionem nobis augeat et salutem. Per Dominum.

Ad Hebraeos (H 7,23–27)

Fratres. Plures facti sunt sacerdotes secundum legem : idcirco quod morte prohibentur permanere. Iesus autem eo, quod manet in aeternum : sempiternum habet sacerdotium. Unde et salvare in perpetuum potest : accedens per semet ipsum ad Deum semper vivens : ad interpellandum pro nobis. Talis enim decebat, ut nobis esset pontifex : sanctus : innocens : impollutus : segregatus a peccatoribus : et excelsior caelis factus. Qui non haberet cottidie necessitatem, quemadmodum sacerdos : prius pro suis delictis hostias offerre. Deinde pro populi. Hoc enim fecit, se offerendo semel : Dominus noster Iesus Christus.

Graduale (Eccli=Sir 44,16 et 20)

Ecce, sacerdos magnus, qui in diebus suis placuit Deo. *V*. Non est inventus similis illi : qui conservaret legem Excelsi.

Alleluia. *V*. *(Ps 109,4)* Iuravit Dominus, et non paenitebit eum, tu es sacerdos in aeternum secundum ordinem Melchisedech.

Secundum Matthaeum (Mt 24,42–47)

In illo tempore. Dixit Iesus discipulis suis. Vigilate, quia nescitis, qua hora Dominus vester venturus sit. Illud autem scitote : quoniam si sciret pater familias, qua hora fur venturus esset : vigilaret utique : et non sineret perfodi domum suam. Ideo et vos estote parati : quia nescitis, qua hora Filius hominis venturus est. Quis putas est fidelis servus et prudens : quem constituit dominus super familiam suam : ut det illis cibum in tempore? Beatus ille servus : quem, cum venerit dominus eius : invenerit sic facientem. Amen, dico vobis : quoniam super omnia bona sua constituet eum.

Offertorium (Ps 88,21–22)

Inveni David, servum meum, oleo sancto meo unxi eum, manus enim mea auxiliabitur ei, et brachium meum confortabit eum.

Secreta

Adesto, Domine, supplicationibus nostris : ut nos nullis mentis et corporis patiaris subiacere periculis : quos beati Silvestri, pontificis tui munit gloriosa confessio. Per.

Communio (Mt 24,46–47)

Beatus servus, quem, cum venerit dominus, invenerit vigilantem : amen, dico vobis, super omnia bona sua constituet eum.

Complenda

Quaesumus, omnipotens **/115r/** Deus : ut hodiernae sollemnitatis munus acceptum : intercedente beato Silvestro, confessore tuo atque pontifice : et corporibus nostris salutem praestet et mentibus. Per.

Pauli primi eremitae

[Introitus] (Ps 36,30–31)

Os iusti meditabitur sapientiam, et lingua eius loquetur iudicium, lex Dei eius in corde ipsius. *Ps. (ibid., 1)* Noli aemulari in malignantibus : neque zelaveris facientes iniquitatem.

Oratio

Sancti Pauli, eremitae tui maiestati tuae nos, quaesumus, Domine, commendet oratio : et, pro nobis ipso intercedente : ad gaudia aeterna perducas. Per Dominum.

Lectio libri Sapientiae (Sap 4,7–11.13–14.15)

Iustus si morte praeoccupatus fuerit, in refrigerio erit. Senectus enim venerabilis est : non diuturna : neque numero annorum computata. Cani enim sunt sensus hominis : et aetas senectutis vita immaculata. Placens Deo factus est dilectus : et vivens inter peccatores translatus est. Raptus est : ne malitia mutaret intellectum illius : aut ne fictio deciperet animam illius. Consummatus in brevi : explevit tempora multa. Placita enim erat Deo : anima illius. Propter hoc properavit educere illum de medio iniquitatum : quoniam gratia Dei et misericordia est in sanctos eius : et respectus in electos illius.

Graduale (Ps 20,4 et 5)

Domine, praevenisti eum in benedictionibus dulcedinis, posuisti in capite eius coronam de lapide pretioso. *V.* Vitam petiit a te, et tribuisti ei longitudinem dierum in saeculum saeculi.

Alleluia. *V. (Mt 25,21)* Serve bone et fidelis, quia in pauca fuisti fidelis, supra multa te constituam.

Secundum Lucam (L 11,33–36)

In illo tempore. Dixit Iesus discipulis suis. Nemo accendit lucernam : et in abscondito ponit : neque sub modio : sed super candelabrum : ut, qui ingrediuntur, lumen videant. Lucerna corporis tui : est oculus tuus. Si oculus tuus fuerit simplex : totum corpus tuum lucidum erit. Si autem nequam fuerit : etiam corpus tuum tenebrosum erit. Vide ergo, ne lumen, quod in te est : tenebrae sint. Si ergo totum corpus tuum lucidum fuerit : non habens aliquam partem tenebrarum : erit lucidum totum. Et, sicut lucerna fulgoris : illuminabit te.

Offertorium (Ps 88,25)

Veritas mea et misericordia mea cum ipso : et in nomine meo exaltabitur cornu eius.

Secreta

Appositum sacrificium pro laude nominis tui, quaesumus, Domine, suscipe : ut, quod pro Ecclesia tua offerimus : interveniente beato Paulo, eremita tuo : fiat ei salutiferum remedium. Per Dominum.

Communio (Mt 24,46–47)

Beatus servus, quem, cum venerit dominus, invenerit vigilantem : amen, dico vobis, super omnia bona sua constituet eum.

Complenda

Sumpsimus, Domine, munus nostrae redemptionis in honore sancti Pauli, eremitae tui, qui tibi placuit : ‹ut›, ipso pro nobis te obsecrante : ab hoste maligno redde securos. Per.

Hilarii episcopi

Oratio

Deus, fidelium remunerator animarum : praesta, quaesumus : ut beati Hilarii, confessoris tui atque pontificis : cuius celebrandam veneramur festivitatem : eius precibus indulgentiam consequamur. Per. **[115^{v}]**

Secreta

Sancti Hilarii, confessoris tui atque pontificis, quaesumus, Domine, annua sollemnitas pietati tuae nos reddat acceptos : ut per haec piae oblationis officia : et illum beata retributio comitetur : et nobis gratiae tuae dona conciliet. Per.

Complenda

Divina, Domine, libantes mysteria : quae in honore sancti confessoris tui atque pontificis, Hilarii [tuae] obtulimus maiestati: praesta, quaesumus : ut per ea veniam mereamur peccatorum : et caelestis doni gratia reficiamur. Per Dominum.

Felicis martyris

[Oratio]

Concede, quaesumus, omnipotens Deus : ut ad meliorem vitam sancti Felicis, martyris tui exempla nos provocent : quatenus, cuius sollemnia agimus : etiam actus imitemur. Per.

Secreta

Hostias tibi, Domine, pro commemoratione sancti Felicis, martyris tui offerimus suppliciter deprecantes : ut, sicut illi praebuisti sacrae fidei largitatem : sic nobis indulgentiam largiaris et pacem. Per.

Complenda

Quaesumus, Domine, salutaribus repleti mysteriis : ut, cuius sollemnia celebramus : eius orationibus adiuvemur. Per.

Mauri abbatis

[Oratio]

Deus, qui hodiernam diem beati Mauri, confessoris tui atque abbatis sacro transitu consecrasti : concede propitius : in offensis per eius instituta gressibus pergere : ut in eiusdem regione viventium mereamur gaudiis admisceri. Per.

Secreta

Oblata nostrae servitutis munera, quaesumus, Domine : ut intercessio beati Mauri, confessoris tui tibi reddat accepta. Per.

Complenda

Sumpta sacramenta, quaesumus, Domine : ut beati Mauri, confessoris tui supplicatione placatus : et nobis peccatorum indulgentiam : et vitam largiaris aeternam. Per.

Marcelli papae

[Introitus:] Statuit ei Dominus.

Oratio

Preces populi tui, quaesumus, Domine, clementer exaudi : ut beati Marcelli, martyris tui atque pontificis meritis adiuvemur : cuius passione laetamur. Per.

Epistula: Plures facti sunt sacerdotes. *Graduale:* Inveni David. *Alleluia:* Iuravit Dominus et non. *Evangelium:* Homo quidam peregre proficiscens. *Offertorium:* Veritas mea et misericordia mea.

Secreta

Suscipe, quaesumus, Domine, munera dignanter oblata : et, beati Marcelli, martyris tui atque pontificis suffragantibus meritis : ad nostrae salutis auxilium provenire concede. Per.

Communio: Domine quinque talenta tradidisti mihi.

Complenda

Satiasti, Domine, familiam tuam muneribus sacris : eius, quaesumus, semper interventione nos refove : cuius sollemnia celebramus. Per.

Antonii confessoris

[Oratio]

Deus, qui per gloriosi confessoris tui, Antonii merita : ignis [in]visibilis ardorem exstingui voluisti : tribue, quaesumus : ut eius interventione ab aeterno incendio liberemur. Per.

Secreta

Sacrificium, Domine, quod ad laudem et honorem nominis tui deferimus : intercedentibus meritis beati Antonii, confessoris tui, placatus suscipe : et eius sanctissimis precibus a nostrorum nos peccatorum **/116r/** vinculis absolve. Per.

Complenda

Quaesumus, omnipotens Deus : ut, quos pane caelesti satiasti : precibus et meritis beati Antonii, confessoris tui : ab hoste maligno defende. Per.

Priscae virginis

[Introitus] (Ps 118,46–47)

Loquebar de testimoniis tuis in conspectu regum, et non confundebar : et meditabar in mandatis tuis, quae dilexi nimis. *Ps. (ibid., 1)* Beati immaculati in via …

Oratio

Da, quaesumus, omnipotens Deus : ut, qui beatae Priscae, virginis et martyris tuae natalicia colimus : et annua sollemnitate laetemur : et tantae fidei proficiamus exemplo. Per Dominum.

Epistula: Sapientia vincit malitiam. *Evangelium:* Simile est regnum caelorum thesauro abscondito in agro. *Offertorium:* Filiae regum in honore.

Secretum

Hostias, Domine, quaesumus : quas, beatae Priscae, virginis et martyris tuae natalicia recensentes offerimus : et vincula nostrae pravitatis absolvant : et tuae nobis misericordiae dona concilient. Per Dominum.

Communio: Feci iudicium.

Complenda

Quaesumus, Domine, salutaribus repleti mysteriis : ut, cuius sollemnia celebramus : eius orationibus adiuvemur. Per.

Marii, Marthae, Audifax et Habacuc martyrum

[Oratio]

Exaudi, Domine, populum tuum : cum sanctorum martyrum tuorum tibi patrocinio supplicantem : ut et temporalis vitae nos tribuas pace gaudere : et aeternum reperire subsidium. Per Dominum.

Secreta

Preces tuorum, Domine, respice : oblationesque fidelium : et ut tibi grata sint pro tuorum festivitate sanctorum : et nobis conferant tuae propitiationis auxilium. Per.

Complenda

Sanctorum martyrum tuorum, Domine, intercessione placatus, praesta, quaesumus : ut, quae temporali celebramus actione : perpetua salvatione capiamus. Per.

Fabiani et Sebastiani martyrum

[Introitus] (Ps 78,11.12.10)

Intret in conspectu tuo, Domine, gemitus compeditorum : redde vicinis nostris septuplum in sinu eorum : vindica sanguinem sanctorum tuorum, qui effusus est. *Ps. (ibid., 1)* Deus, venerunt gentes in hereditatem tuam, polluerunt templum sanctum tuum : posuerunt Ierusalem in pomorum custodiam.

Oratio

Infirmitatem nostram respice, omnipotens Deus : et, quia pondus propriae actionis gravat : beati Fabiani, martyris tui atque pontificis intercessio gloriosa nos protegat. [Per.]

Alia

Deus, qui beatum Sebastianum, martyrem tuum virtute constantiae in passione roborasti : ex eius nobis imitatione tribue pro amore tuo prospera mundi despicere : et nulla eius adversa formidare. [Per.]

Ad Hebraeos (H 11,33–39)

Fratres. Sancti per fidem vicerunt regna : operati sunt iustitiam : adepti sunt repromissiones. Obturaverunt ora leonum : exstinxerunt impetum ignis : effugarunt aciem gladii : convaluerunt de infirmitate : fortes facti sunt in bello. Castra verterunt exterorum : acceperunt mulieres de resurrectione mortuos suos. Alii autem distenti sunt : non suscipientes redemptionem : ut meliorem invenirent re**[116v]**surrectionem. Alii vero ludibria et verbera experti : insuper et vincula et carceres. Lapidati sunt : secti sunt : tentati sunt : in occisione gladii mortui sunt. Circuierunt in melotis : et in pellibus caprinis : egentes : angustiati : afflicti : quibus dignus non erat mundus. In solitudinibus errantes : in montibus et in speluncis : et in cavernis terrae. Et hi omnes testimonio fidei : probati inventi sunt. In Christo Iesu, Domino nostro.

Graduale (Ex 15,11 et 6)

Gloriosus Deus in sanctis suis, mirabilis in maiestate sua, faciens prodigia. *V.* Dextera tua, Domine, glorificata est in virtute, dextera manus tua confregit inimicos.

Alleluia. *V. (Sap 3,7)* Fulgebunt iusti et, tamquam scintillae in harundineto, discurrent in aeternum.

Secundum Lucam (L 6,17–23)

In illo tempore. Descendens Iesus de monte : stetit in loco campestri : et turba discipulorum eius : et multitudo copiosa plebis : ab omni Iudaea et Ierusalem : et maritima et Tyri : et Sidonis : qui venerant, ut audirent eum : et sanarentur a languoribus suis. Et, qui vexabantur a spiritibus immundis : curabantur. Et omnis turba quaerebat eum tangere : quia virtus de illo exibat : et sanabat omnes. Et ipse, elevatis oculis in discipulos suos : dicebat. Beati pauperes spiritu : quia vestrum est regnum Dei. Beati, qui nunc esuritis : quia saturabimini. Beati, qui nunc fletis : quia ridebitis. Beati eritis, cum vos oderint homines : et cum separaverint vos : et exprobraverint : et eiecerint nomen vestrum, tamquam malum : propter Filium hominis. Gaudete in illa die, et exsultate : ecce enim, merces vestra : multa est in caelo.

Offertorium (Ps 31,11)

Laetamini in Domino, et exsultate, iusti, et gloriamini, omnes recti corde.

Secreta

Hostias tibi, Domine, beati Fabiani, martyris tui dicatas meritis benignus assume : et ad perpetuum nobis tribue provenire subsidium. [Per.]

Aliud secretum

Accepta sit in conspectu tuo, Domine, nostra devotio : et eius nobis fiat supplicatione salutaris : pro cuius sollemnitate defertur. Per.

Communio (L 6,17.18.19)

Multitudo languentium et qui vexabantur a spiritibus immundis, veniebant ad eum : quia virtus de illo exibat et sanabat omnes.

Complenda

Refecti participatione muneris sacri, quaesumus, Domine, Deus noster : ut, cuius exsequimur cultum : sentiamus effectum. [Per.]

Alia complenda

Sacro munere satiati, supplices te, Domine, deprecamur : ut, quod debitae servitutis celebramus officio, intercedente beato Sebastiano, martyre tuo, salvationis tuae sentiamus augmentum. Per Dominum.

Agnetis virginis

[Introitus:] Me exspectaverunt.

Oratio

Omnipotens, sempiterne Deus : qui infirma mundi eligis : ut fortia quaeque confundas : concede propitius : ut, qui beatae Agnetis, martyris tuae sollemnia colimus : eius apud te patrocinia sentiamus. Per.

Epistula: Confitebor tibi Domine rex. *Graduale:* Specie tua et pulchritudine. Alleluia. *V.* Amo Christum in cuius. *Evangelium:* Simile est regnum caelorum decem virginibus. *Offertorium:* Offerentur regi. *Require totum de virginibus.*

Secreta

Hostias, Domine, quas **/117r/** tibi offerimus, propitius suscipe : et, intercedente beata Agnete, martyre tua : vincula peccatorum nostrorum absolve. Per.

Communio: Quinque prudentes virgines acceperunt.

Complenda

Sumentes, Domine, gaudia sempiterna de participatione sacramenti : festivitatis sanctae, martyris tuae, Agnetis suppliciter deprecamur : ut, quae sedula servitute, donante te, gerimus : dignis sensibus tuo munere capiamus. Per.

Vincentii martyris

[Introitus:] Laetabitur iustus in Domino.

Oratio

Adesto supplicationibus nostris, omnipotens Deus : ut, qui ex iniquitate nostra reos nos esse cognoscimus : beati Vincentii, martyris tui intercessione liberemur. Per Dominum.

Epistula: Beatus vir qui in sapientia. *Graduale:* Posuisti Domine super caput eius.

Tractus (Ps 111,1–3)

Beatus vir, qui timet Dominum : in mandatis eius cupit nimis. *V.* Potens in terra erit semen eius, generatio rectorum benedicetur. *V.* Gloria et divitiae in domo eius, et iustitia eius manet in saeculum saeculi.

Evangelium: Si quis vult post me venire. *Omnia require de uno martyre.*

Secreta

Suscipe, Domine, munera nostra pro commemoratione beati martyris tui, Vincentii : ut, sicut illum passio fecit gloriosum : ita nos devotio reddat innocuos. Per.

Complenda

Quaesumus, omnipotens Deus : ut, qui caelestia alimenta percepimus : intercedente beato Vincentio, martyre tuo : per haec contra omnia adversa muniamur. Per Dominum.

Emerentianae

[Oratio]

Tuam misericordiam, omnipotens Deus, deprecamur : ut sanctae virginis et martyris tuae, Emerentianae precibus tuam indulgentiam consequi mereamur. Per.

Secreta

Accepta tibi sit, Domine, sacrae plebis oblatio : pro honore sanctae Emerentianae virginis : cuius meritis se percepisse in tribulatione cognoscit auxilium. Per.

Complenda

Iugiter nos, Domine, sanctae Emerentianae virginis vota laetificent : et eiusdem nobis patrocinia ipsa semper festivitas exhibeat. Per.

In Conversione sancti Pauli

[Introitus] (2T 1,12)

Scio, cui credidi, et certus sum, quia potens est, depositum meum servare in illum diem. *Ps. (Ps 18,2)* Caeli enarrant gloriam Dei …

Oratio

Deus, qui universum mundum beati Pauli, apostoli tui praedicatione docuisti : da nobis, quaesumus : ut, cuius hodie conversionem colimus, per eius ad te exempla gradiamur. [Per.]

Alia: Deus qui beato Petro. *Require Cathedra.*

Lectio Actuum apostolorum (Act 9,1–22)

In diebus illis. Saulus, adhuc spirans minarum : et caedis in discipulos Domini : abiit ad principem sacerdotum : et petiit ab eo epistulas in Damascum ad synagogas : ut, si quos invenisset huius viae viros ac mulieres : vinctos perduceret in Ierusalem. Et, cum iter faceret : contigit, ut appropinquaret Damasco. Et subito circumfulsit eum lux de caelo : et, cadens in terram : audivit vocem de caelo, dicentem sibi. Saule, Saule : quid me persequeris? Qui dixit. Quis es, Domine? Et ille. Ego sum Iesus Nazarenus : quem tu persequeris. Durum est tibi contra stimulum **[117v]** calcitrare. Et ille, tre-

mens ac stupens : dixit. Domine : quid me vis facere? Et Dominus ad eum. Surge, et ingredere civitatem : et dicetur tibi, quid te oporteat facere. Viri autem illi, qui comitabantur cum eo : stabant stupefacti : audientes quidem vocem : neminem autem videntes. Surrexit autem Saulus de terra : apertisque oculis, nihil videbat. Ad manus autem illum trahentes : introduxerunt Damascum. Et erat tribus diebus non videns : et non manducavit, neque bibit. Erat autem quidam discipulus Damasci : nomine Ananias. Et dixit ad illum in visu Dominus. Anania. At ille ait. Ecce, ego, Domine. Et Dominus ad illum. Surge, et vade in vicum, qui vocatur Rectus : et quaere in domo Iudae Saulum nomine Tarsensem : ecce enim, orat. Et vidit virum, nomine Ananiam, introeuntem : et imponentem sibi manum : ut visum recipiat. Respondit autem Ananias. Domine : audivi a multis de viro hoc : quanta mala sanctis tuis fecerit in Ierusalem : et hic habet potestatem a principibus sacerdotum : alligandi omnes, qui invocant nomen tuum. Dixit autem ad eum Dominus. Vade : quoniam vas electionis est mihi iste : ut portet nomen meum coram gentibus et regibus : et filiis Israel. Ego enim ostendam illi : quanta oporteat eum pro nomine meo pati. Et abiit Ananias : et introivit in domum : et, imponens ei manum : dixit. Saule frater : Dominus Iesus misit me ad te : qui apparuit tibi in via, qua veniebas : ut videas : et implearis Spiritu Sancto. Et confestim ceciderunt ab oculis eius, tamquam squamae : et visum recepit. Et, surgens, baptizatus est. Et, cum accepisset cibum : confortatus est. Fuit autem cum discipulis : qui habitabant Damasci, per dies aliquot. Et continuo, ingressus synagogam : praedicabat Iesum : quoniam, hic est Filius Dei. Stupebant autem omnes, qui audiebant : et dicebant. Nonne hic est, qui expugnabat in Ierusalem : eos, qui invocabant nomen istud? Et huc ad hoc venit : ut vinctos duceret illos ad principes sacerdotum. Saulus autem multo magis convalescebat, et confundebat Iudaeos : qui habitabant Damasci. Affirmans : quoniam, hic est Christus.

Graduale (G 2,8–9 et 1K 15,10)

Qui operatus est Petro in apostolatu, operatus est et mihi inter gentes, et cognoverunt gratiam, quae data est mihi. *V*. Gratia Dei in me vacua non fuit : sed gratia eius semper in me manet.

Tractus (Ps 111,1–3)

Beatus vir, qui timet Dominum, in mandatis eius cupit nimis. *V*. Potens in terra erit semen eius : generatio rectorum benedicetur. *V*. Gloria et divitiae in domo eius, et iustitia eius manet in saeculum saeculi.

Evangelium: Homo quidam erat dives qui habebat, *ut supra, dominica nona.*

Offertorium (Ps 18,5)

In omnem terram exivit sonus eorum, et in fines orbis terrae verba eorum.

Secreta

Apostoli tui, Pauli precibus, Domine : plebis tuae dona sanctifica : ut, quae tibi tuo grata sunt instituto officio : gratiora fiant patrocinio supplicantis. Per Dominum nostrum. **/118^{r}/**

Communio (Mt 19,28.29)

Amen, dico vobis, quod vos, qui reliquistis omnia et secuti estis me, centuplum accipietis, et vitam aeternam possidebitis.

Complenda

Satiati, Domine, salutari mysterio : quaesumus : ut pro nobis eius non desit oratio : cuius nos dedisti patrocinio gubernari. Per.

Eodem die Praeiecti

[Oratio]

Martyris tui, Praeiecti nos, quaesumus, Domine, interventio gloriosa commendet : ut, quod nostris actibus non meremur : eius precibus consequamur. Per.

Secreta

Suscipe, Domine, propitius orationem nostram : cum oblationibus hostiarum superimpositis : et martyris tui, Praeiecti deprecatione : pietati tuae perfice benignus acceptas : et illam, quae in eo flagravit, fortem dilectionem : in nobis aspira benignus. Per Dominum.

Complenda

Votiva, Domine, pro beati martyris tui, Praeiecti passione dona percepimus : quaesumus : ut eius precibus et praesentis vitae nobis pariter et aeternae tribue conferre subsidium. Per Dominum.

Iuliani confessoris

[Oratio]

Concede, quaesumus, omnipotens Deus : beati Iuliani, confessoris tui atque pontificis nos sequi exempla : cuius gloriosa celebramus sollemnia. Per.

Secreta

Hostias, Domine, quas tibi offerimus, propitius suscipe : ut, intercedente beato Iuliano, confessore tuo atque pontifice : per haec piae placationis officia : vincula peccatorum nostrorum absolve. Per Dominum.

Complenda

Praesta, quaesumus, omnipotens Deus : ut, de perceptis muneribus gratias exhibentes : intercedente beato Iuliano, confessore tuo atque pontifice : beneficia potiora sumamus. Per.

Secundo Agnetis

[Introitus:] Vultum tuum deprecabuntur.

Oratio

Deus, qui nos annua beatae Agnetis, martyris tuae sollemnitate laetificas : da, ut, quam veneramur officio : etiam piae conversationis sequamur exemplo. Per.

Secreta

Super has, quaesumus, Domine, hostias benedictio copiosa descendat : quae et sanctificationem in nobis clementer operetur : et de beatae Agnetis, martyris tuae sollemnitate laetificet. Per.

Complenda

Sumpsimus, Domine, celebritatis annuae votiva sacramenta : praesta, quaesumus : ut et temporalis vitae remedia praebeant et aeternae. Per.

Brigidae virginis

[Oratio]

Deus, qui in beata Brigida et fidei meritum et virginitatis integritatem consecrasti, concede propitius : ut apud misericordiam tuam eius precibus adiuvemur : cuius castitatis irradiamur exemplis. Per Dominum.

Secreta

Hanc, Domine, quaesumus, oblationem pro commemoratione beatae Brigidae virginis : tuae maiestati oblatam benigna pietate suscipe : et, nobis eius suffragantibus meritis : ad aeternam salutem provenire concede. Per Dominum.

Complenda

Quos caelesti, Domine, refectione satiasti : quaesumus : beatae Brigidae, virginis tuae meritis et intercessionibus a cunctis eripe, propitiatus, adversis. Per Dominum nostrum, Iesum Christum, Filium. **[118v]**

Ordo in Purificatione sanctae Mariae

Sacerdos indutus vestibus sollemnibus, cum turibulis et crucibus exiens de sacrario, veniat ante altare, et dicat: Asperges me Domine. *Versiculus:* Ostende nobis.

Oratio

Exaudi, quaesumus, Domine, plebem tuam : ut, quae extrinsecus annua devotione tribuis venerari : interius assequi gratiae tuae luce concede. Per Christum.

Ad processionem responsorium: Gaude Maria. *V.* Post partum. *Oratio:* Famulorum tuorum quaesumus Domine. *Qua finita, benedicatur novus ignis.*

Oratio

Domine, Sancte Pater, omnipotens, aeterne Deus : bene ✠ dicere et sancti ✠ ficare digneris ignem istum : quem nos indigni suscipimus per invocationem Unigeniti Filii tui, Domini nostri, Iesu Christi : quem hodie in templo praesentatum iustum Simeonem, diu exspectantem, in ulnis suscepisse novimus : et salutare tuum ante faciem omnium populorum esse : lumen scilicet gentibus et gloriam plebis tuae, Israel : prophetico spiritu docuit. Te quaesumus, Domine, bene ✠ dicere digneris lumen istud :

et omnibus illud manu gestantibus : verum lumen tuae maiestatis concede : ut, te agnoscentes : te diligentes : te quaerentes : per viam virtutum ad te valeant pervenire. Per eundem Dominum.

Antiphona

Ave, gratia plena, Dei Genitrix Virgo, ex te enim ortus est sol iustitiae, illuminans, quae in tenebris sunt, laetare, et tu, senior iuste, suscipiens Iesum in ulnas, liberatorem animarum nostrarum, donantem nobis et resurrectionem.

Oratio

Omnipotens, sempiterne Deus : qui hodierna die Unigenitum tuum ulnis sancti Simeonis in templo sancto tuo suscipiendum praesentasti : tuam deprecamur supplices clementiam : ut hos cereos, quos nos, famuli tui, in tui nominis magnificentiam suscipientes, gestare cupimus : luce accensos bene ✠ dicere : et sancti ✠ ficare atque lumine supernae benedictionis accendere digneris : quatenus eos tibi, Domino, Deo nostro offerendo digni : et, sancto igne tuae dulcissimae caritatis accensi : in templo sancto gloriae tuae repraesentari mereamur. Per eundem.

Antiphona

Adorna thalamum tuum, Sion, et suscipe regem Christum, amplectere Mariam, quae est caelestis porta, ipsa enim portat regem gloriae, novi luminis, subsistit virgo, adducens manibus filium ante luciferum, quem accipiens Simeon in ulnas suas, praedicabat populis Dominum Deum esse vitae et mortis et Salvatorem mundi.

Oratio

Domine, Deus omnipotens, Creator caeli et terrae, rex regum et Dominus dominantium : exaudi nos, famulos tuos, clamantes et orantes ad te. Precamur te, Domine, sancte Pater, omnipotens, aeterne Deus : qui omnia ex nihilo creasti : qui iussu tuo per opera apum hunc liquorem ad perfectionem cerei venire fecisti : et, qui hodierna die petitionem iusti Simeonis implesti : te humiliter deprecamur : ut has candelas ad usus hominum et salutem animarum et corporum : **/119^{r}/** sive in terra, sive in aquis : per invocationem tui sancti nominis : et per intercessionem sanctae Mariae Virginis, Genitricis Filii tui : cuius hodie festa devoti percolimus : et per preces omnium sanctorum tuorum bene ✠ dicere et sancti ✠ ficare digneris : ut haec plebs tua, illas honorifice in manibus portans : cantando : teque laudando : a te, pio Domino exaudiatur de caelo sancto tuo : et de sede maiestatis tuae : propitiusque sis omnibus clamantibus ad te : quos redemisti pretioso sanguine Filii tui. Qui tecum vivit.

Antiphona (L 2,26.27.28–29)

Responsum accepit Simeon a Spiritu Sancto : non visurum se mortem, nisi videret Christum Domini, et, cum inducerent puerum in templum, accepit eum in ulnas suas, et benedixit Deum, et dixit : nunc dimittis, Domine, servum tuum in pace.

Oratio

Bene ✠ dic, Domine, Iesu Christe, hanc creaturam cerae, supplicantibus nobis : et infunde ei per crucis sanctae virtutem : bene ✠ dictionem caelestem : ut, qui eam, ad repellendas tenebras, humano generi tribuisti : talem signaculo sanctae crucis tuae fortitudinem et bene ✠ dictionem accipiat : ut, in quibuscumque locis accensa sive imposita fuerit : discedat et contremescat ille malignus diabolus : et fugiat pavidus cum omnibus ministris suis de habitationibus illis : nec praesumat amplius inquietare servientes Deo. Proinde supplices quaesumus, Domine : ut emittas angelum tuum, Raphaelem : ut, qui evulsit et expulit a Sara et Tobia daemonem mortiferum et infestantem : conterat illum et perdat de cunctis habitationibus colentium Deum : de basilicis : de domibus : de angulis : de lectulis : de refectoriis : de cunctis locis : in quibuscumque Deo famulantes habitant et requiescunt : dormiunt : vigilant : ambulant : et consistunt : non valeat amplius inquietare : vel pavorem immittere super illos : quos chrismatis tui unctio fecit esse munitos. Bene ✠ dico te, creatura cerae : in nomine Domini, Dei nostri : et Sanctae Trinitatis : ut sis exterminatio diaboli : et omnium contubernalium eius. Per eum, qui vivit et regnat, Deus.

Muta vocem ad modum praefationis.

Per omnia saecula saeculorum. *[R.]* Amen. *[V.]* Dominus vobiscum. *[R.]* Et cum spiritu tuo. *[V.]* Sursum corda. *[R.]* Habemus ad Dominum. *[V.]* Gratias agamus Domino, Deo nostro. *[R.]* Dignum et iustum est. Vere dignum et iustum est : aequum et salutare. Qui per serenissimam ac placidissimam stellam, Genitricem tuam : cuius sacratissimum nomen per ineffabile et inenarrabile meritum stella maris interpretatur : humanum genus illuminare dignatus es. Pro hoc maximo gaudio hodierna die ovantes : et ideo in nostris manibus venerabiliter candelas ferentes : et incessabili voce clamantes : ut pro dulcissimo amore et clementissima intercessione tuae dignae Genitricis : semperque Virginis nos indignos : sed tamen pretioso sanguine tuo redemptos : te, aeterno ac **[119ᵛ]** lumine vero facias clementer perfrui. Qui cum Patre et Spiritu Sancto vivis et regnas.

Oratio

Omnipotens, sempiterne Deus : qui per Moysen, famulum tuum : purissimum olei liquorem, ad luminaria ante conspectum tuum iugiter continuanda, praeparari iussisti : bene ✠ dictionis tuae gratiam super hos cereos benignus infunde : quatenus sic admi-

nistrent lumen exterius : ut, te donante, lumen Sancti Spiritus in nostris non desit cordibus interius. Per … eiusdem.

Qua finita, cantor incipiat. (L 2,32)

Lumen ad revelationem gentium et gloriam plebis tuae Israel. *Ps. (L 2,29–32)* Nunc dimittis servum tuum.

Et sic cantetur cum singulis versibus, et interim accendantur candelae. Tunc sequitur oratio.

Illumina, quaesumus, Domine, populum tuum : et splendore gratiae tuae cor eius semper accende : ut Salvatorem suum incessanter agnoscat : et veraciter apprehendat : Christum, Dominum nostrum.

Choratores in reversione incipiant: Quod chorus vatum. *Cum pervenerint ad chorum, sacerdos dicit versiculum:* Responsum accepit Simeon a Spiritu Sancto. Se non visurum.

Oratio

Da, quaesumus, Domine, populo tuo : inviolabilem fidei firmitatem : ut, qui Unigenitum tuum in tua tecum gloria sempiternum : in veritate nostri corporis natum de Matre Virgine confitentur : et a praesentibus liberentur adversis : et mansuris gaudiis inserantur. Per.

Tunc sequitur antiphona: Cum inducerent. *Psalmus:* Benedictus Dominus. *Versiculus:* Suscepimus Deus misericordiam.

Oratio

Perfice in nobis, Domine, quaesumus, gratiam tuam : qui iusti Simeonis exspectationem implesti : ut, sicut ille, priusquam Christum Dominum videre mereretur, mortem non vidit : ita et nos vitam obtineamus aeternam. Per eundem.

AD MISSAM

Introitus (Ps 47,10–11)

Suscepimus, Deus, misericordiam tuam in medio templi tui, secundum nomen tuum, Deus, ita et laus tua in fines terrae : iustitia plena est dextera tua. *Ps. (ibid., 2)* Magnus Dominus, et laudabilis nimis …

Oratio

Omnipotens, sempiterne Deus : maiestatem tuam supplices exoramus : ut, sicut Unigenitus Filius tuus hodierna die cum nostrae carnis substantia in templo est praesentatus : ita nos facias purificatis tibi mentibus praesentari. Per eundem.

Lectio Malachiae prophetae (Ml 3,1–4)

Haec dicit Dominus Deus. Ecce, ego mitto angelum meum : qui praeparabit viam ante faciem meam. Et statim veniet ad templum sanctum suum Dominator, quem vos quaeritis : et angelus testamenti, quem vos vultis. Ecce, venit, dicit Dominus exercituum. Et quis poterit cogitare diem adventus eius? Aut quis stabit, ad videndum eum? Ipse enim, quasi ignis conflans : et quasi herba fullonum. Et sedebit, conflans et emundans argentum : et purgabit filios Levi. Et colabit eos, quasi aurum et quasi argentum : et erunt Domino offerentes sacrificia in iustitia. Et placebit Domino sacrificium Iuda et Ierusalem : sicut dies saeculi : et sicut anni antiqui. Dicit Dominus omnipotens. **/120^{r}/**

Graduale (Ps 47,10–11 et 9)

Suscepimus, Deus, misericordiam tuam in medio templi tui : secundum nomen tuum, Deus, ita et laus tua in fines terrae. *V*. Sicut audivimus, ita et vidimus in civitate Dei nostri, in monte sancto eius.

Alleluia. *V*. *(Ps 137,2)* Adorabo ad templum sanctum tuum, et confitebor nomini tuo, Domine.

Tractus

Gaude, Maria Virgo, cunctas haereses sola interemisti. *V*. Quae Gabrielis archangeli dictis credidisti. *V*. Dum virgo Deum et hominem genuisti, et post partum virgo inviolata permansisti. *V*. Dei Genitrix, intercede pro nobis.

Secundum Lucam (L 2,22–32)

In illo tempore. Postquam consummati sunt dies purgationis Mariae secundum legem Moysi : tulerunt illum in Ierusalem : ut sisterent eum Domino : sicut scriptum est in lege Domini : quia omne masculinum, adaperiens vulvam : sanctum Domino vocabitur. Et ut darent hostiam, secundum quod dictum est in lege Domini : par turturum aut duos pullos columbarum. Et ecce, homo erat in Ierusalem : cui nomen Simeon : et homo iste iustus et timoratus : exspectans consolationem Israel : et Spiritus Sanctus erat in eo. Et responsum acceperat a Spiritu Sancto, non visurum se mortem : nisi prius videret Christum Domini. Et venit in spiritu in templum. Et, cum inducerent puerum Iesum parentes eius : ut facerent secundum consuetudinem legis pro eo : et ipse accepit eum in ulnas suas : et benedixit Deum : et dixit. Nunc dimittis servum

tuum, Domine : secundum verbum tuum in pace. Quia viderunt oculi mei salutare tuum : quod parasti ante faciem omnium populorum. Lumen ad revelationem gentium : et gloriam plebis tuae, Israel.

Offertorium (Ps 44,3)

Diffusa est gratia in labiis tuis : propterea benedixit te Deus in aeternum et in saeculum saeculi.

Secreta

Exaudi, Domine, preces nostras : et, ut digna sint munera, quae oculis tuae maiestatis offerimus : subsidium tuae pietatis impende. Per Dominum.

Praefatio: Quia per incarnati.

Communio (L 2,26)

Responsum accepit Simeon a Spiritu Sancto, non visurum se mortem, nisi videret Christum Domini.

Complenda

Quaesumus, omnipotens Deus : ut sacrosancta mysteria, quae pro reparationis [nostrae] munimine contulisti : intercedente beata et semper Virgine Maria : et praesens nobis remedium esse facias et futurum. Per Dominum.

Blasii martyris

[Introitus] (Ps 63,11)

Laetabitur iustus in Domino, et sperabit in eo, et laudabuntur omnes recti corde. *Ps. (ibid., 2)* Exaudi, Deus, orationem meam, cum deprecor, a timore inimici eripe animam meam.

Oratio

Beati Blasii, martyris tui atque pontificis intercessione : quaesumus, omnipotens Deus, noxios semper incursus comprime : et salutarem temporibus nostris propitius da quietem. Per Dominum.

Lectio libri Sapientiae (Eccli=Sir 14,22; 15,3–4.6)

Beatus vir, qui in sapientia morabitur : et qui in iustitia meditabitur : et in sensu cogitabit circumspectionem Dei. Cibabit illum Dominus pane vitae et intellectus : et aqua sapientiae salutaris potabit illum : et firmabitur in illo, et non flectetur : et continebit illum, et non confundetur : et exaltabit illum apud proximos suos. Et nomine aeterno heredita**[120v]**bit illum Dominus, Deus noster.

Graduale (Ps 20,4 et 3)

Posuisti, Domine, super caput eius coronam de lapide pretioso. *V*. Desiderium animae eius tribuisti ei, et voluntate labiorum eius non fraudasti eum.

Alleluia. *V*. *(Hos 14,6)* Iustus germinabit, sicut lilium : et florebit in aeternum ante Dominum.

Tractus (Ps 20,3–4)

Desiderium animae eius tribuisti ei : et voluntate labiorum eius non fraudasti eum. *V*. Quoniam praevenisti eum in benedictionibus dulcedinis : posuisti in capite eius coronam de lapide pretioso.

Secundum Matthaeum (Mt 16,24–28)

In illo tempore. Dixit Iesus discipulis suis. Si quis vult post me venire : abneget semet ipsum : et tollat crucem suam : et sequatur me. Qui enim voluerit animam suam salvam facere : perdet eam. Qui autem perdiderit animam suam propter me : inveniet eam. Quid enim prodest homini, si universum mundum lucretur : animae vero suae detrimentum patiatur? Aut quam dabit homo commutationem pro anima sua? Filius enim hominis venturus est in gloria Patris sui cum angelis suis : et tunc reddet unicuique secundum opera sua. Amen, dico vobis : sunt quidam de hic stantibus : qui non gustabunt mortem : donec videant Filium hominis venientem in regno suo.

Offertorium (Ps 8,6–7)

Gloria et honore coronasti eum, et constituisti eum super opera manuum tuarum, Domine.

Secreta

Intercessio, quaesumus, Domine, beati Blasii, martyris tui atque pontificis : munera nostra tibi commendet : nosque tuae maiestati reddat acceptos. Per Dominum.

Communio (Mt 16,24)

Qui vult venire post me, abneget semet ipsum, et tollat crucem suam, et sequatur me.

Complenda

Quaesumus, omnipotens Deus : ut beati Blasii, martyris tui atque pontificis suffragia : placare te nobis per haec sumpta sacramenta valeant : et nos tibi placere perficiant. Per.

Agathae martyris

[Introitus:] Gaudeamus.

Oratio

Deus, qui inter cetera potentiae tuae miracula : etiam in sexu fragili victoriam martyrii contulisti : concede propitius : ut, qui beatae Agathae, virginis et martyris tuae natalicia colimus : per eius ad te exempla gradiamur. Per Dominum.

Epistula: Domine Deus meus exaltasti. *Graduale:* Adiuvabit eam Deus.

Tractus (Ps 125,5–6)

Qui seminant in lacrimis, in gaudio metent. *V*. Euntes ibant, et flebant, mittentes semina sua. *V*. Venientes autem venient cum exsultatione, portantes manipulos suos.

Evangelium: Simile est regnum caelorum thesauro abscondito in. *Offertorium:* Offerentur regi. *Require totum de virginibus.*

Secreta

Suscipe, Domine, munera, quae in beatae Agathae, virginis et martyris tuae sollemnitate deferimus : cuius nos confidimus patrocinio liberari. Per.

Communio

Qui me dignatus est ab omni plaga curare et mamillas meas meo pectori restituere, ipsum invoco Deum vivum.

Complenda

Auxilientur nobis, Domine, sumpta mysteria : et, intercedente beata Agatha, virgine et martyre tua : sempiterna protectione confirment. Per Dominum.

De sancta Dorothea

Totum officium, ut supra, de beata Agatha. **/121r/**

Oratio

Omnipotens, sempiterne Deus : in cuius nomine gloriosa virgo et martyr, Dorothea multorum genera tormentorum superavit : te suppliciter exoramus : ut eius interventu cuncta pericula corporis et animae devincamus : ipsamque in nostris necessitatibus celerem adiutricem adesse sentiamus. Per.

Secretum

Hostias, Domine, beatae virginis et martyris tuae, Dorotheae benignus assumas : et nos per eam ad tuae benignitatis et perennitatis felicitatem perducas. Per Dominum nostrum.

Complenda

Sacro pignore tuo, Domine, vegetati : concede propicius : ut, auxiliante nobis beata Dorothea, virgine et martyre tua : omnium peccatorum nostrorum nexibus liberemur : et in tua semper consolatione gratulemur. Per Dominum.

Apolloniae virginis

[Oratio]

Aeterne ac mitissime Deus : qui ad toleranda pro tui nominis gloria : carnis tormenta electos tuos spiritu fortitudinis roborare non desistis : concede propitius : ut, qui gloriosissimae virginis ac martyris tuae, Apolloniae : quam, excussis dentibus pro tui nominis confessione : morte acerbissima triumphare fecisti : martyrium colimus : ipsius meritis et precibus a dolore dentium : et ab omni languore corporis et animae protegi et liberari mereamur. Per … eiusdem.

Secreta

Oblata tibi, Domine, munera, quaesumus, sanctifica : quae, in natalicio sanctae Apolloniae, virginis tuae recensentes, offerimus : et vincula nostrae pravitatis absolvant : et tuae nobis misericordiae dona concilient. Per.

Complenda

Perceptis, Domine, salutaribus sacramentis : tuam piissimam suppliciter exoramus clementiam : ut, beata virgine ac martyre tua, Apollonia intercedente : quae pro illius veneranda gerimus passione : nobis ad medelam corporis et animae proficiant sempiternam. Per.

Scholasticae virginis

[Oratio]

Familiam tuam, quaesumus, Domine, beatae virginis tuae, Scholasticae meritis propitius respice : ut, sicut ipsius precibus ad obtinendum, quod concupivit, imbrem caelitus descendere fecisti : ita eius supplicationibus ariditatem nostri cordis : supernae digneris gratiae rore perfundere. Per Dominum.

Epistula: Sapientia vincit malitiam. *Evangelium:* Simile est regnum caelorum decem virginibus.

Secreta

Suscipe, quaesumus, Domine, ob honorem sanctae virginis tuae, Scholasticae munus oblatum : et, quod nostris non valemus assequi meritis : eiusdem suffragantibus meritis, largire propitius. Per Dominum.

Complenda

Quos, Domine, caelesti refectione satiasti : quaesumus, beatae Scholasticae, virginis tuae meritis : a cunctis eripe, propitiatus, adversis. Per Dominum.

Valentini martyris

[Introitus] (Ps 20,2–3)

In virtute tua, Domine, laetabitur iustus : et super salutare tuum exsultabit vehementer : desiderium animae eius tribuisti ei. *Ps. (ibid., 6)* Magna est gloria eius in salutari tuo …

Oratio

Praesta, quaesumus, omnipotens Deus : ut, **[121v]** qui beati Valentini, martyris tui natalicia colimus : a cunctis malis imminentibus eius intercessionibus liberemur. Per.

Epistula: Beatus vir qui in sapientia. *Tractus:* Desiderium animae. *Evangelium:* Si quis vult. *Offertorium:* In virtute tua. *Quaere totum in commune de uno martyre.*

Secreta

Oblatis, quaesumus, Domine, placare muneribus : et, intercedente beato Valentino, martyre tuo : a cunctis nos defende periculis. Per.

Complenda

Sit nobis, Domine, reparatio mentis et corporis caeleste mysterium : ut, cuius exsequimur actionem : sentiamus effectum. Per.

Iulianae virginis

[Oratio]

Da nobis, quaesumus, omnipotens Deus : in festivitate sanctae virginis et martyris tuae, Iulianae congrua devotione gaudere : ut et potentiam tuam in eius passione laudemus : et provisum nobis percipiamus auxilium. Per.

Secretum

In sanctae Iulianae, virginis et martyris tuae passione pretiosa : te, Domine, mirabilem praedicantes, munera votiva deferimus : praesta, quaesumus : ut, sicut eius grata sunt merita : sic nostrae servitutis accepta reddantur officia. Per.

Complenda

Libantes, Domine, mensae tuae beata mysteria : quaesumus : ut, sanctae Iulianae, virginis et martyris tuae intervenientibus gloriosis meritis : et praesentem nobis misericordiam conferant et aeternam. Per Dominum nostrum.

Cathedra sancti Petri

Introitus (Eccli=Sir 45,30)

Statuit ei Dominus testamentum pacis, et principem fecit eum, ut sit illi sacerdotii dignitas in aeternum. *Ps. (Ps 88,2)* Misericordias Domini in … cantabo.

Oratio

Deus, qui beato Petro, apostolo tuo, collatis clavibus regni caelestis : animas ligandi atque solvendi pontificium tradidisti : concede : ut intercessionis eius auxilio : a peccatorum nostrorum nexibus liberemur. Per Dominum nostrum.

Lectio Epistulae beati Petri apostoli (1P 1,1–7)

Fratres. Petrus, apostolus Iesu Christi : electis advenis dispersionis : Ponti : Galatiae : Cappadociae : Asiae : et Bithyniae : secundum praescientiam Dei Patris in sanctificatione Spiritus : in oboedientiam et aspersionem sanguinis Iesu Christi : gratia vobis et pax multipliciter. Benedictus Deus et Pater Domini nostri, Iesu Christi : qui secundum magnam misericordiam suam regeneravit nos in spem vivam : per resurrectionem Iesu Christi ex mortuis. In hereditatem incorruptibilem : et incontaminatam et immarcescibilem conservatam. In vobis, qui in virtute Dei custodimini per fidem in salutem paratam : revelari in tempore novissimo : in quo exsultabitis. Modicum nunc si oportet contristari in variis tribulationibus : ut probatio vestrae fidei multo pretiosior sit auro : quod per ignem probatur. Inveniatur in laudem et gloriam et honorem : in revelatione Iesu Christi, Domini nostri.

Graduale (Ps 106,32 et 31)

Exaltent eum in ecclesia plebis, et in cathedra seniorum laudent eum. *V.* Confiteantur Domino misericordiae eius, et mirabilia eius filiis hominum.

Tractus (Mt 16,18–19)

Tu es Petrus, et super hanc petram **/122r/** aedificabo Ecclesiam meam. *V.* Et portae inferi non praevalebunt adversus eam : et tibi dabo claves regni caelorum. *V.* Et, quodcumque ligaveris super terram, erit ligatum et in caelis. *V.* Et, quodcumque solveris super terram, erit solutum et in caelis.

Evangelium: Venit Iesus in partes Caesareae. *Require infra in die Petri et Pauli.* Credo *dicitur. Praefatio de apostolis.*

Offertorium (Ps 88,21–22)

Inveni David, servum meum, oleo sancto meo unxi eum, manus enim mea auxiliabitur ei, et brachium meum confortabit eum.

Secreta

Ecclesiae tuae, quaesumus, Domine, preces et hostias beati Petri apostoli tibi commendet oratio : ut, quod pro illius gloria celebramus : nobis prosit ad veniam. Per.

Communio (Mt 16,18)

Tu es Petrus, et super hanc petram aedificabo Ecclesiam meam.

Complenda

Laetificet nos, Domine, munus oblatum : ut, sicut in apostolo Petro te mirabilem praedicamus : sic per illum tuae sumamus indulgentiae largitatem. Per.

De sancto Matthia apostolo

Introitus (Ps 138,17)

Mihi autem nimis honorati sunt amici tui, Deus, nimis confortatus est principatus eorum. *Ps. (ibid., 1–2)* Domine, probasti me, et cognovisti me : tu cognovisti sessionem meam …

Oratio

Deus, qui beatum Matthiam apostolorum tuorum collegio sociasti : tribue, quaesumus : ut eius interventione tuae circa nos pietatis semper viscera sentiamus. Per.

Eodem die Gerardi. Quaere ante Michaelis.

Lectio Actuum apostolorum (Act 1,15–26)

In diebus illis. Exsurgens Petrus in medio fratrum : dixit. Erat autem turba hominum simul, fere centum viginti. Viri fratres : oportet impleri Scripturam, quam praedixit Spiritus Sanctus per os David de Iuda : qui fuit dux eorum, qui comprehenderunt Iesum : qui connumeratus erat in nobis : et sortitus est sortem ministerii huius. Et hic quidem possedit agrum de mercede iniquitatis : et, suspensus, crepuit medius : et diffusa sunt omnia viscera eius. Et notum factum est omnibus habitantibus in Ierusalem : ita ut appellaretur ager ille lingua eorum Haceldama : hoc est, Ager sanguinis. Scriptum est enim in libro Psalmorum. Fiat habitatio eorum deserta : et non sit, qui inhabitet in ea : et episcopatum eius accipiat alter. Oportet ergo ex his viris, qui nobiscum

sunt congregati in omni tempore, quo intravit et exivit inter nos Dominus Iesus : incipiens a baptismate Ioannis usque in diem, qua assumptus est a nobis, testem resurrectionis eius nobiscum fieri : unum ex istis. Et statuerunt duos : Ioseph, qui vocabatur Barsabas : qui cognominatus est Iustus : et Matthiam : et, orantes, dixerunt. Tu, Domine, qui corda omnium nosti : ostende, quem elegeris ex his duobus unum : accipere locum ministerii huius : et apostolatus : de quo praevaricatus est Iudas : ut abiret in locum suum. Et dederunt sortes eis : et cecidit sors super Matthiam : et annumeratus est cum undecim apostolis.

Graduale (Ps 138,17 et 18)

Nimis honorati sunt amici tui, Deus, nimis confortatus est principatus eorum. *V*. Dinumerabo eos, et super arenam multi**[122v]**plicabuntur.

Tractus (Ps 20,3–4)

Desiderium animae eius tribuisti ei : et voluntate labiorum eius non fraudasti eum. *V*. Quoniam praevenisti eum in benedictionibus dulcedinis : posuisti in capite eius coronam de lapide pretioso.

Secundum Matthaeum (Mt 11,25–30)

In illo tempore. Respondens Iesus, dixit. Confiteor tibi, Domine, Pater, caeli et terrae : quia abscondisti haec a sapientibus et prudentibus : et revelasti ea parvulis. Ita, Pater : quoniam sic fuit placitum ante te. Omnia mihi tradita sunt a Patre meo. Et nemo novit Filium, nisi Pater : neque Patrem quis novit, nisi Filius : et cui voluerit Filius revelare. Venite ad me omnes, qui laboratis et onerati estis : et ego reficiam vos. Tollite iugum meum super vos : et discite a me, quia mitis sum et humilis corde : et invenietis requiem animabus vestris. Iugum enim meum suave est : et onus meum leve.

Offertorium (Ps 18,5)

In omnem terram exivit sonus eorum, et in fines orbis terrae verba eorum.

Secreta

Deus, qui proditoris apostatae ruinam : ne apostolorum numerus sacratus perfectione careret : beati Matthiae electione supplesti : praesentia munera sanctifica : et per ea nos gratiae tuae virtute confirma. Per.

Communio (Mt 19,28)

Vos, qui secuti estis me, sedebitis super sedes, iudicantes duodecim tribus Israel, dicit Dominus.

Complenda

Praesta, quaesumus, omnipotens et misericors Deus : ut per haec sancta, quae sumpsimus : interveniente beato Matthia, apostolo tuo : veniam consequamur et gratiam. Per.

Walpurgae virginis

Oratio

Omnipotens, sempiterne Deus : castorum corporum et mentium conservator et custos : piis Ecclesiae tuae precibus adesse dignare : et, intercedente beata Walpurga, virgine tua : mentibus nostris pius illabere : et spiritalis vitae nobis tribue puritatem. Per.

Secretum

Preces nostras, quaesumus, Domine, propitiatus admitte : et dicatum tibi sacrificium beatae Walpurgae virginitas commendet. Per.

Complenda

Sanctae Walpurgae precibus confidentes, quaesumus, Domine : ut per ea, quae sumpsimus : aeterna dona capiamus. Per Dominum nostrum.

Sancti Thomae de Aquino

[Introitus] (Eccli=Sir 15,5)

In medio Ecclesiae aperuit os eius : et implevit eum Dominus spiritu sapientiae et intellectus. *Ps. (Ps 91,2)* Bonum est confiteri Domino : et …

Oratio

Deus, qui Ecclesiam tuam beati Thomae, confessoris tui mira eruditione clarificas : et sancta conversatione fecundas : da nobis, quaesumus : ‹ut› ea, quae docuit, intellecta conspicere : et, quae egit, imitatione complere. Per Dominum.

Epistula: Dedit Dominus confessionem. *Graduale*: Os iusti. Alleluia. *V*. Amavit hunc sanctum. *Evangelium:* Vos estis sal terrae. *Hoc totum invenies in commune de confessoribus.*

Secreta

Accepta sit in conspectu magnitudinis tuae, Domine : nostrae humilitatis oblatio : et sancti Thomae, confessoris tui fiat supplicatione salutaris : pro cuius sollemnitate tuae deferimus maiestati. Per Dominum nostrum.

Complenda

/123r/ Supplices te rogamus, omnipotens Deus : ut, interveniente beato Thoma, confessore tuo : in cuius festivitate tua sancta sumpsimus sacramenta : per quae in tua misericordia permanentes : vitam aeternam consequi mereamur. Per Dominum.

Perpetuae et Felicitatis

Introitus (Ps 44,13.15–16)

Vultum tuum deprecabuntur omnes divites plebis, adducentur regi virgines post eam, proximae eius adducentur tibi in laetitia et exsultatione. *Ps. (ibid., 2)* Eructavit cor meum verbum bonum : dico ego …

Oratio

Da nobis, quaesumus, Domine Deus noster : sanctarum martyrum tuarum, Perpetuae et Felicitatis palmas incessabili devotione venerari : et earum iugiter supplicatione muniri. Per Dominum.

Epistula: De virginibus praeceptum. *Graduale:* Anima nostra. Alleluia. *V*. Adducentur. *Evangelium:* Simile est regnum caelorum decem virginibus. *Offertorium:* Offerentur regi. *Require omnia in commune de virginibus.*

Secreta

Intende, quaesumus, Domine, munera altaribus tuis pro sanctarum martyrum tuarum, Perpetuae et Felicitatis commemoratione proposita : ut, sicut per haec beata mysteria illis gloriam contulisti : ita nobis indulgentiam largiaris. Per Dominum.

Complenda

Laeti sumpsimus, Domine, caelestia sacramenta : intercedentibus sanctis virginibus tuis, Perpetua et Felicitate : ad vitam nobis proficiant sempiternam. Per Dominum.

Sancti Gregorii

[Introitus] (Dn 3,84.87)

Sacerdotes Dei, benedicite Dominum, sancti et humiles corde, laudate Deum. *Ps. (ibid., 57)* Benedicite, omnia opera Domini, Domino : laudate …

Oratio

Deus, qui animae famuli tui, Gregorii : aeternae beatitudinis praemia contulisti : concede propitius : ut, qui peccatorum nostrorum pondere premimur : eius apud te precibus sublevemur. Per Dominum.

Lectio libri Sapientiae (Eccli=Sir 50,1–8)

Ecce, sacerdos magnus, qui in vita sua suffulsit domum : et in diebus suis corroboravit templum. Templi etiam altitudo ab ipso fundata est : duplex aedificatio : et excelsi parietis templi. In diebus ipsius emanaverunt putei aquarum : et, quasi mare, adimpleti sunt supra modum. Qui curavit gentem suam : et liberavit eam a pernicie. Qui praevaluit amplificare civitatem : qui adeptus est gloriam in conversatione gentis : et ingressum domus et atrii amplificatus est. Quasi stella matutina in medio nebulae : et quasi luna plena in diebus suis lucet : et quasi sol refulgens : sic ille refulsit in templo Dei. Et quasi arcus refulgens inter nebulas gloriae : et quasi flos rosarum in diebus veris. Et quasi lilia, quae sunt in transitu aquae : et quasi tus redolens in diebus aestatis.

Graduale (Ps 109,4 et 1)

Iuravit Dominus, et non paenitebit eum : tu es sacerdos in aeternum secundum ordinem Melchisedech. *V*. Dixit Dominus Domino meo, sede a dextris meis.

Tractus (Ps 111,1–3)

Beatus vir, qui timet Dominum, in mandatis eius cupit nimis. *V*. Potens in terra erit semen eius, generatio rectorum benedicetur. *V*. Gloria et divitiae in domo eius, et iustitia eius manet in saeculum saeculi. **[123ᵛ]**

Secundum Matthaeum (Mt 25,14–23)

In illo tempore. Dixit Iesus discipulis suis parabolam hanc. Homo quidam peregre proficiscens, vocavit servos suos : et tradidit illis bona sua. Et uni dedit quinque talenta : alii autem duo : alii vero unum. Unicuique secundum propriam virtutem : et profectus est statim. Abiit autem, qui quinque talenta acceperat : et operatus est in eis : et lucratus est alia quinque. Similiter et, qui duo acceperat : lucratus est alia duo. Qui autem unum acceperat : abiens, fodit in terram : et abscondit pecuniam domini sui.

Post multum vero temporis : venit dominus servorum illorum : et posuit rationem cum eis. Et, accedens, qui quinque talenta acceperat : et obtulit alia quinque talenta : dicens. Domine : quinque talenta tradidisti mihi : ecce, alia quinque superlucratus sum. Ait illi dominus eius. Euge, serve bone et fidelis : quia super pauca fuisti fidelis : supra multa te constituam : intra in gaudium domini tui. Accessit autem et, qui duo talenta acceperat : et ait. Domine : duo talenta tradidisti mihi : ecce, alia duo superlucratus sum. Ait illi dominus eius. Euge, serve bone et fidelis : quia super pauca fuisti fidelis : supra multa te constituam. Intra in gaudium domini tui.

Offertorium (Ps 88,25)

Veritas mea et misericordia mea cum ipso, et in nomine meo exaltabitur cornu eius.

Secreta

Annue nobis, Domine, quaesumus : ut, intercedente beato Gregorio, nobis haec prosit oblatio : quam immolando totius mundi tribuisti relaxare delicta. Per.

Communio (L 12,42)

Fidelis servus et prudens, quem constituit dominus super familiam suam, ut det illis in tempore tritici mensuram.

Complenda

Deus, qui beatum Gregorium pontificem : sanctorum tuorum meritis coaequasti : concede propitius : ut, qui commemorationis eius festa percolimus : vitae quoque imitemur exempla. Per.

Sancti Benedicti abbatis

Introitus (Ps 36,30–31)

Os iusti meditabitur sapientiam : et lingua eius loquetur iudicium, lex Dei eius in corde ipsius. *Ps. (ibid., 1)* Noli aemulari in malignantibus …

Oratio

Omnipotens, sempiterne Deus : qui hodierna die carnis eductum ergastulo beatissimum confessorem tuum, Benedictum sublevasti ad caelum : concede, quaesumus, haec festa tuis famulis celebrantibus cunctorum veniam delictorum : ut, qui exsultantibus animis eius claritati congaudent : ipso apud te interveniente, consocientur et meritis. Per.

Epistula: Dilectus Deo et hominibus. *Graduale:* Domine praevenisti eum. *Require de confessoribus. Nota, si hoc festum venerit feria secunda, tertia vel quarta maioris hebdomadae, extunc anticipare solemus, et tunc dicitur tractus* Beatus vir. *Si vero venerit die Cenae vel Parasceve aut in Sancto Sabbato, tunc postponitur post octavas Paschae. Eodem modo fit etiam de festo Annuntiationis sanctae Mariae. Evangelium:* Ecce nos reliquimus omnia. *Require de sancto Paulo. Offertorium:* Posuisti Domine.

Secretum

Oblatis, Domine, ob honorem nominis tui beati confessoris **/124r/** tui, Benedicti placare muneribus : ut ipsius interventu tuis famulis cunctorum tribuas indulgentiam peccatorum. Per Dominum.

Communio: Beatus servus quem.

Complenda

Perceptis, Domine, Deus noster, salutaribus sacramentis, suppliciter deprecamur : ut, intercedente beato Benedicto abbate : quae pro illius venerando agimus obitu : nobis proficiant ad salutem. Per Dominum.

In Annuntiatione sanctae Mariae

[Introitus] (Is 45,8)

Rorate, caeli, desuper, et nubes pluant iustum : aperiatur terra, et germinet Salvatorem. *Ps. (Ps 18,2)* Caeli enarrant gloriam Dei : et opera manuum eius annuntiat firmamentum.

Oratio

Deus, qui de beatae Mariae Virginis utero : Verbum tuum, angelo nuntiante, carnem suscipere voluisti : praesta supplicibus tuis : ut, qui vere eam Dei Genitricem credimus : eius apud te intercessionibus adiuvemur. Per eundem.

Lectio Isaiae prophetae (Is 11,1–5)

Haec dicit Dominus Deus. Egredietur virga de radice Iesse : et flos de radice eius ascendet. Et requiescet super eum spiritus Domini : spiritus sapientiae : et intellectus : spiritus consilii et fortitudinis : spiritus scientiae et pietatis : et replebit eum spiritus timoris Domini. Non secundum visionem oculorum iudicabit : neque secundum auditum aurium arguet : sed iudicabit in iustitia pauperes : et arguet in aequitate pro man-

suetis terrae. Et percutiet terram virga oris sui : et spiritu labiorum suorum interficiet impium. Et erit iustitia cingulum lumborum eius : et fides cinctorium renum eius.

Graduale (Ps 23,7 et 3–4)

Tollite portas, principes, vestras, et elevamini, portae aeternales, et introibit rex gloriae. *V*. Quis ascendet in montem Domini, aut quis stabit in loco sancto eius, innocens manibus et mundo corde.

Tractus (L 1,28.42.31.34–35)

Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum. *V*. Benedicta tu in mulieribus : et benedictus fructus ventris tui. *V*. Ecce, concipies, et paries filium, et vocabis nomen eius Iesum. *V*. Quomodo, inquit, fiet istud, quia virum non cognosco, et respondens angelus, dixit ei. *V*. Spiritus Sanctus superveniet in te, et virtus Altissimi obumbrabit tibi. *V*. Ideoque et, quod nascetur ex te Sanctum : vocabitur Filius Dei.

Secundum Lucam (L 1,26–38)

In illo tempore. Missus est Gabriel angelus a Deo in civitatem Galilaeae : cui nomen Nazareth : ad virginem desponsatam viro : cui nomen erat Ioseph, de domo David : et nomen virginis Maria. Et, ingressus angelus ad eam : dixit. Ave, gratia plena, Dominus tecum : benedicta tu in mulieribus. Quae, cum audisset, turbata est in sermone eius : et cogitabat, qualis esset ista salutatio. Et ait angelus ei. Ne timeas, Maria : invenisti enim gratiam apud Dominum. Ecce, concipies in utero : et paries filium : et vocabis nomen eius Iesum. Hic erit magnus : et Filius Altissimi vocabitur. Et dabit illi Dominus Deus sedem David, patris eius : et regnabit in domo Iacob in aeternum : et regni eius non erit finis. Dixit autem Maria ad angelum. Quomodo fiet istud : quoniam virum non cognosco? Et, respondens angelus : dixit ei. **[124^{v}]** Spiritus Sanctus superveniet in te : et virtus Altissimi obumbrabit tibi. Ideoque et, quod nascetur ex te Sanctum : vocabitur Filius Dei. Et ecce, Elisabeth, cognata tua : et ipsa concepit filium in senectute sua. Et hic mensis est sextus illi, quae vocatur sterilis : quia non erit impossibile apud Deum omne verbum. Dixit autem Maria. Ecce, ancilla Domini : fiat mihi secundum verbum tuum.

Offertorium (L 1,28.42)

Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum, benedicta tu in mulieribus, et benedictus fructus ventris tui.

Secreta

In mentibus nostris, quaesumus, Domine, verae fidei sacramenta confirma : ut, qui conceptum de Virgine Deum verum et hominem confitemur : per eius salutiferae resurrectionis potentiam : ad aeternam mereamur pervenire laetitiam. Per.

Communio (Is 7,14)

Ecce, virgo concipiet, et pariet filium, et vocabitur nomen eius Emmanuel.

Complenda

Gratiam tuam, quaesumus, Domine, mentibus nostris infunde : ut, qui, angelo nuntiante, Christi, Filii tui incarnationem cognovimus : per passionem eius et crucem : ad resurrectionis gloriam perducamur. Per eundem.

Ambrosii confessoris

Oratio

Deus, qui Ecclesiam tuam beati Ambrosii, confessoris tui atque pontificis doctrinis et meritis illuminare dignatus es : praesta, quaesumus : ut, qui eius sollemnia celebramus : etiam patrocinia sentiamus. Per Dominum.

Secreta

Sacrificium tibi, Domine, laudis offerimus : pro sancti celebritate pontificis Ambrosii : ut propitiationem tuam, quam nostris operibus non meremur : eius piis intercessionibus assequamur. Per Dominum.

Complenda

Tua sancta sumentes, quaesumus, Domine, Deus noster : ut beati Ambrosii, confessoris tui atque pontificis : nos foveant continua praesidia. Per.

Sancti Leonis papae

[Oratio]

Exaudi, Domine, preces nostras : quas in sancti Leonis, confessoris tui atque pontificis sollemnitate deferimus : ut, qui tibi digne meruit famulari : eius intercedentibus meritis : ab omnibus nos absolve peccatis. Per.

Secreta

Sancti Leonis, confessoris tui atque pontificis, quaesumus, Domine, annua sollemnitas pietati tuae nos reddat acceptos : et per haec piae devotionis officia illum beata retributio comitetur : et nobis gratiae tuae dona conciliet. Per Dominum.

Complenda

Deus, fidelium remunerator animarum : praesta : ut beati Leonis, confessoris tui atque pontificis : cuius venerandam celebramus festivitatem : eius precibus indulgentiam consequamur. Per.

Sanctae Euphemiae martyris

[Oratio]

Concede nobis, quaesumus, omnipotens Deus : sanctae martyris tuae, Euphemiae exsultare meritis : et beneficiorum eius attolli suffragiis. Per Dominum.

Secreta

Muneribus te, Domine, magnificamus oblatis : quibus in sanctae Euphemiae nobis sollemnitatibus et gaudia aeterna concilies : et patrocinia largiaris. Per Dominum.

Complenda

Sanctae martyris tuae, Euphemiae nos precatio tibi, Domine, grata comitetur : et tuam nobis indulgentiam poscere non desistat. Per Dominum nostrum, Iesum Christum. **/125^{r}/**

Sancti Tiburtii et Valeriani

[Oratio]

Praesta, quaesumus, omnipotens Deus : ut, qui sanctorum martyrum tuorum, Tiburtii et Valeriani et Maximi sollemnia colimus : eorum etiam virtutes imitemur. Per.

Secreta

Haec, Domine, quaesumus, hostia, quam, in sanctorum tuorum nataliciis recensentes, offerimus : et vincula nostrae pravitatis absolvat : et tuae nobis misericordiae dona conciliet. Per.

Complenda

Caelesti munere satiati, quaesumus, Domine, Deus noster : ut haec nobis dona sanctorum martyrum tuorum supplicatione beata prodesse proficiant. Per Dominum.

Sancti Adalberti martyris et pontificis

[Introitus] (Ps 63,3)

Protexisti me, Deus, a conventu malignantium, a multitudine operantium iniquitatem, alleluia, alleluia. *Ps. (ibid., 2)* Exaudi, Deus, orationem meam, cum deprecor : a timore inimici …

Oratio

Omnipotens, sempiterne Deus : qui hodierna die beatum Adalbertum, martyrem tuum atque pontificem : merito passionis sanctis tuis coaequasti : tribue, quaesumus : ut meritis ipsius per vitae eius exempla gradiamur : et ad aeternam patriam pervenire mereamur. Per Dominum.

Lectio Epistulae beati Iacobi apostoli (Jc 1,2–12)

Carissimi. Omne gaudium existimate, fratres mei : cum in tentationes varias incideritis : scientes, quod probatio fidei vestrae patientiam operatur. Patientia autem opus perfectum habet : ut sitis perfecti et integri : in nullo deficientes. Si quis autem vestrum indiget sapientia? postulet a Deo : qui dat omnibus affluenter : et non improperat, et dabitur ei. Postulet autem in fide, nihil haesitans. Qui autem haesitat : similis est fluctui maris, qui a vento movetur : et circumfertur. Non ergo existimet homo ille :

quod accipiat aliquid a Domino. Vir duplex animo : inconstans est in omnibus viis suis. Glorietur autem frater humilis in exaltatione sua : dives autem in humilitate sua : quoniam, sicut flos feni, transibit. Exortus est enim sol cum ardore : et arefecit fenum : et flos eius decidit : et decor vultus eius deperiit : ita et dives in itineribus suis marcescet. Beatus vir, qui suffert tentationem : quoniam cum probatus fuerit : accipiet coronam vitae. Quam repromisit Deus diligentibus se.

Alleluia. *V. (Mt 26,32)* In die resurrectionis meae, dicit Dominus, praecedam vos in Galilaeam.

Alleluia. *V. (Ps 63,11)* Laetabitur iustus in Domino, et sperabit in eo, et laudabuntur omnes recti corde.

Secundum Ioannem (J 15,1–7)

In illo tempore. Dixit Iesus discipulis suis. Ego sum vitis vera : et Pater meus agricola est. Omnem palmitem in me non ferentem fructum : tollet eum. Et omnem, qui fert fructum, purgabit eum : ut fructum plus afferat. Iam vos mundi estis : propter sermonem, quem locutus sum vobis. Manete in me : et ego in vobis. Sicut palmes non potest ferre fructum a semet ipso : nisi manserit in vite : sic nec vos, nisi in me manseritis. Ego sum vitis : vos palmites. Qui manet in me, et ego in eo : hic fert fructum multum : quia sine me nihil potestis facere. **[125^{v}]** Si quis in me non manserit : mittetur foras, sicut palmes : et arescet : et colligent eum : et in ignem mittent, et ardet. Si manseritis in me : et verba mea in vobis manserint : quodcumque volueritis, petetis : et fiet vobis.

Offertorium (Ps 88,6)

Confitebuntur caeli mirabilia tua, Domine, et veritatem tuam in ecclesia sanctorum, alleluia, alleluia.

Secreta

Hostias tibi, Domine, beati Adalberti, martyris tui atque pontificis dicatas meritis benignus assume : et ad perpetuum nobis tribue provenire subsidium. Per Dominum.

Communio (Ps 63,11)

Laetabitur iustus in Domino, et sperabit in eo, et laudabuntur omnes recti corde, alleluia, alleluia.

Complenda

Beati Adalberti, martyris tui atque pontificis intercessione, Domine, placatus : praesta, quaesumus : ut, quae temporali celebramus actione : perpetua capiamus salvatione. Per.

Georgii martyris

[Introitus] (Ps 63,3)

Protexisti me, Deus, a conventu malignantium, a multitudine operantium iniquitatem, alleluia, alleluia. *Ps. (ibid., 2)* Exaudi, Deus, orationem meam, cum deprecor …

Oratio

Deus, qui nos beati Georgii, martyris tui meritis et intercessione laetificas : concede propitius : ut, qui eius beneficia poscimus : dono tuae gratiae consequamur. Per.

Epistula: Omne gaudium existimate. *Require supra, de sancto Adalberto.*

Alleluia. *V. (R 6,9)* Christus resurgens ex mortuis, iam non moritur : mors illi ultra non dominabitur.

Alleluia. *V.* Georgi, martyr sanctissime, sedule pro salute totius mundi Christum deprecare.

Evangelium: Ego sum vitis vera, *ut supra, de sancto Adalberto. Offertorium:* Confitebuntur. *Require ibidem.*

Secreta

Munera, Domine, oblata sanctifica : et, intercedente beato Georgio, martyre tuo : nos per haec a peccatorum nostrorum maculis emunda. Per.

Communio (Ps 63,11)

Laetabitur iustus in Domino, et sperabit in eo, et laudabuntur omnes recti corde, alleluia, alleluia.

Complenda

Supplices te rogamus, omnipotens Deus : ut, quos tuis reficis sacramentis : intercedente beato Georgio, martyre tuo : tibi etiam placitis moribus dignanter tribuas deservire. Per.

Sancti Marci evangelistae

[Introitus:] Protexisti me Deus.

Oratio

Deus, qui beatum Marcum, evangelistam tuum : evangelicae praedicationis gratia sublimasti : tribue, quaesumus : eius nos semper et eruditione proficere : et oratione defendi. Per.

Ad Ephesios (E 4,7–13)

Fratres. Unicuique nostrum data est gratia secundum mensuram donationis Christi. Propter quod dicit. Ascendens in altum, captivam duxit captivitatem : dedit dona hominibus. Quod autem ascendit, quid est, nisi qui et descendit primum in inferiores partes terrae. Qui descendit, ipse est : et qui ascendit super omnes caelos : ut adimpleret omnia. Et ipse dedit quosdam quidem apostolos : quosdam autem prophetas : alios vero evangelistas : alios autem pastores : et doctores : ad consummationem sanctorum in opus ministerii : in aedificationem corporis Christi : donec occurramus omnes in unitatem **/126r/** fidei : et agnitionis Filii Dei. In virum perfectum : in mensuram aetatis : plenitudinis Christi, Domini nostri.

Alleluia. *V.* Surrexit pastor bonus, qui posuit animam suam pro ovibus suis : et pro suo grege mori dignatus est.

Alleluia. *V. (Is 41,27)* Primus ad Sion dicet, ecce, adsum : et Ierusalem evangelistam dabo.

Evangelium: Ego sum vitis vera, *ut supra, de sancto Adalberto.* Credo *dicitur. Offertorium:* Confitebuntur caeli mirabilia tua Domine.

Secreta

Beati Marci, evangelistae tui sollemnitate tibi munera deferentes : quaesumus, Domine : ut, sicut eum praedicatio evangelica fecit gloriosum : ita nos eius intercessio et verbo et opere tibi reddat acceptos. Per.

Praefatio de apostolis. Communio: Laetabitur iustus, *ut supra.*

Complenda

Tribuant nobis, Domine, quaesumus, continuum tua sancta praesidium : quod beati Marci, evangelistae tui precibus : nos ab omnibus semper tueantur adversis. Per.

Vitalis martyris

[Introitus:] Protexisti me Deus.

Oratio

Praesta, quaesumus, omnipotens Deus : ut, intercedente beato Vitale, martyre tuo : et a cunctis adversitatibus liberemur in corpore : et a pravis cogitationibus mundemur in mente. Per Dominum.

Epistula: Omne gaudium existimate, *ut prius.*

Alleluia. *V. (Mt 26,32)* In die resurrectionis meae, dicit Dominus, praecedam vos in Galilaeam.

Alleluia. *V. (Ps 111,1)* Beatus vir, qui timet Dominum, in mandatis eius cupit nimis.

Secundum Ioannem (J 15,5–11)

In illo tempore. Dixit Iesus discipulis suis. Ego sum vitis : vos palmites. Qui manet in me, et ego in eo : hic fert fructum multum : quia sine me nihil potestis facere. Si quis in me non manserit : mittetur foras, sicut palmes : et arescet : et in ignem mittent, et ardet. Si manseritis in me : et verba mea in vobis manserint : quodcumque volueritis, petetis : et fiet vobis. In hoc clarificatus est Pater meus : ut fructum plurimum afferatis : et efficiamini mei discipuli. Sicut dilexit me Pater : et ego dilexi vos. Manete in dilectione mea. Si praecepta mea servaveritis, manebitis in dilectione mea. Sicut et ego praecepta Patris mei servavi : et maneo in eius dilectione. Haec locutus sum vobis : ut gaudium meum in vobis sit. Et gaudium vestrum impleatur.

Offertorium (Ps 89,14)

Repleti sumus mane misericordia tua, et exsultavimus, et delectati sumus, alleluia.

Secreta

Accepta sit in conspectu tuo, Domine, nostra devotio : et eius nobis fiat supplicatione salutaris : pro cuius sollemnitate defertur. Per.

Communio (J 15,5)

Ego sum vitis vera, et vos palmites, qui manet in me, et ego in eo, hic fert fructum multum, alleluia, alleluia.

Complenda

Refecti participatione muneris sacri, quaesumus, Domine, Deus noster : ut, cuius exsequimur cultum : sentiamus effectum. Per.

Petri martyris

[Introitus:] Protexisti me.

Oratio

Praesta, quaesumus, omnipotens Deus : ut beati Petri, martyris tui fidem congrua devotione sectemur : qui pro eiusdem fidei dilatatione martyrii palmam meruit obtinere. Per Dominum nostrum, Iesum. **[126v]**

Secreta

Preces, quas tibi, Domine, offerimus : intercedente beato Petro, martyre tuo, clementer intende : et pervigiles fidei : sub tua protectione custodi. Per.

Complenda

Fideles tuos, Domine, custodiant sacramenta, quae sumpsimus : et, intercedente beato Petro, martyre tuo : contra omnes adversos tueantur incursus. Per Dominum nostrum.

Philippi et Iacobi

Officium (2Esr=Neh 9,27)

Exclamaverunt ad te, Domine, in tempore afflictionis suae, et tu de caelo exaudisti eos, alleluia, alleluia. *Ps. (Ps 32,1)* Exsultate, iusti in Domino, rectos decet collaudatio.

Oratio

Deus, qui nos annua apostolorum tuorum, Philippi et Iacobi sollemnitate laetificas : praesta, quaesumus : ut, quorum gaudemus meritis : instruamur exemplis. Per Dominum.

Lectio libri Sapientiae (Sap 5,1–5)

Stabunt iusti in magna constantia adversus eos, qui se angustiaverunt : et qui abstulerunt labores eorum. Videntes, turbabuntur timore horribili : et mirabuntur in subitatione insperatae salutis : dicentes intra se : paenitentiam agentes : et prae angustia spiritus gementes. Hi sunt, quos aliquando habuimus in derisum : et in similitudinem improperii. Nos insensati vitam illorum aestimabamus insaniam : et finem illorum sine honore. Ecce, quomodo computati sunt inter filios Dei : et inter sanctos sors illorum est.

Alleluia. *V. (Mt 28,9)* Surrexit Dominus, et occurrens mulieribus, ait : avete, tunc accesserunt, et tenuerunt pedes eius.

Alleluia. *V. (Sap 5,1)* Stabunt iusti in magna constantia adversus eos, qui se angustiaverunt.

Secundum Ioannem (J 14,1–13)

In illo tempore. Dixit Iesus discipulis suis. Non turbetur cor vestrum : neque formidet. Creditis in Deum : et in me credite. In domo Patris mei mansiones multae sunt. Si quominus, dixissem vobis : quia vado parare vobis locum. Et, si abiero : et praeparavero vobis locum : iterum veniam, et accipiam vos ad me ipsum : ut, ubi ego sum : et vos sitis. Et, quo ego vado, scitis : et viam scitis. Dicit ei Thomas. Domine : nescimus, quo vadis? Et quomodo possumus viam scire? Dicit ei Iesus. Ego sum via : veritas : et vita. Et nemo venit ad Patrem : nisi per me. Si cognovissetis me : et Patrem meum utique cognovissetis : et amodo cognoscetis eum : et vidistis eum. Dicit ei Philippus. Domine : ostende nobis Patrem : et sufficit nobis. Dicit ei Iesus. Tanto tempore vobiscum sum : et non cognovistis me? Philippe : qui videt me : videt et Patrem meum. Quomodo tu dicis. Ostende nobis Patrem? Non credis, quia ego in Patre : et Pater in me est. Verba, quae ego loquor vobis : a me ipso non loquor. Pater autem in me manens : ipse facit opera. Non creditis, quia ego in Patre : et Pater in me est? Alioquin propter opera ipsa credite. Amen, amen, dico vobis : qui credit in me : opera, quae ego facio : et ipse faciet : et maiora horum faciet : quia ego vado ad Patrem. Et, quodcumque petieritis Patrem in nomine meo : hoc **/127r/** faciam.

Offertorium (Ps 88,6)

Confitebuntur caeli mirabilia tua, Domine, et veritatem tuam in ecclesia sanctorum, alleluia, alleluia.

Secreta

Munera, Domine, quae pro apostolorum tuorum, Philippi et Iacobi sollemnitate deferimus, propitius suscipe : et mala omnia, quae meremur, propitiatus averte. Per.

Communio (J 14,9–10)

Tanto tempore vobiscum sum, et non cognovistis me : Philippe, qui videt me, videt et Patrem meum, alleluia, non creditis, quia ego in Patre et Pater in me est, alleluia.

Complenda

Quaesumus, Domine, salutaribus repleti mysteriis : ut, quorum sollemnia celebramus : eorum orationibus adiuvemur. Per Dominum.

De sancto Sigismundo

Oratio

Deus ineffabilis misericordiae, qui beatissimo Sigismundo, regi et martyri tuo tribuisti pro tuo nomine inimicum moriendo vincere : concede huic familiae tuae : ut, ipso intercedente, mereatur in se antiqui hostis incitamenta, superando, exstinguere. Per.

Secreta

Accepta sit in conspectu tuo, Domine, nostrae devotionis oblatio : et eius nobis fiat supplicatione salutaris : pro cuius sollemnitate defertur. Per Dominum.

Complenda

Refecti participatione muneris sacri : quaesumus, Domine, Deus noster : ut, cuius exsequimur cultum : sentiamus effectum. Per Dominum.

In Inventione sanctae Crucis

Introitus (G 6,14)

Nos autem gloriari oportet in cruce Domini nostri, Iesu Christi, in quo est salus, vita et resurrectio nostra : per quem salvati et liberati sumus. *Ps. (Ps 66,2)* Deus misereatur nostri, et benedicat nobis …

Oratio

Deus, qui in praeclara salutiferae crucis inventione : passionis tuae miracula suscitasti : concede : ut vitalis ligni pretio : aeternae vitae suffragia consequamur. Per Dominum nostrum.

Eodem die

Praesta, quaesumus, omnipotens Deus : ut, qui sanctorum martyrum tuorum, Alexandri : Eventii : et Theoduli : natalicia colimus : a cunctis malis imminentibus : eorum intercessionibus liberemur. [Per.]

Ad Galatas (G 5,10–12; 6,12–14)

Fratres. Confido de vobis in Domino Iesu : quod nihil aliud sapietis. Qui autem conturbat vos : portabit iudicium, quicumque est ille. Ego autem, fratres : si circumcisio-

nem adhuc praedico : quid adhuc persecutionem patior[?] Ergo evacuatum est scandalum crucis. Utinam et abscindantur, qui vos conturbant. Quicumque enim volunt placere in carne : hi cogunt vos circumcidi tantum : ut crucis Christi persecutionem non patiantur. Neque enim, qui circumciduntur, legem custodiunt : sed volunt vos circumcidi : ut in carne vestra glorientur. Mihi autem absit gloriari : nisi in cruce Domini nostri, Iesu Christi : per quem mihi mundus crucifixus est : et ego mundo.

Alleluia. *V*. Salve, crux sancta, salve, mundi gloria, redemptio populi, decus paradisi.

Alleluia. *V*. Dulce lignum, dulces clavos, dulcia ferens pondera, quae sola fuisti digna sustinere regem caelorum et Dominum.

Secundum Ioannem (J 3,1–15)

In illo tempore. Erat homo ex **[127v]** pharisaeis, Nicodemus nomine : princeps Iudaeorum. Hic venit ad Iesum nocte : et dixit ei. Rabbi : scimus, quia a Deo venisti magister. Nemo enim potest haec signa facere : quae tu facis : nisi fuerit Deus cum eo. Respondit Iesus : et dixit ei. Amen, amen, dico tibi : nisi quis renatus fuerit denuo : non potest videre regnum Dei. Dicit ad eum Nicodemus. Quomodo potest homo nasci, cum sit senex? Numquid potest in ventrem matris suae iterato introire : et renasci? Respondit Iesus. Amen, amen dico tibi : nisi quis renatus fuerit ex aqua et Spiritu Sancto : non potest introire in regnum Dei. Quod natum est ex carne, caro est : et, quod natum est ex Spiritu : spiritus est. Non mireris, quia dixi tibi : oportet vos nasci denuo. Spiritus, ubi vult, spirat : et vocem eius audis : sed nescis, unde veniat : aut quo vadat. Sic est omnis, qui natus est ex Spiritu. Respondit Nicodemus : et dixit ei. Quomodo possunt haec fieri? Respondit Iesus : et dixit ei. Tu es magister in Israel : et haec ignoras? Amen, amen, dico tibi : quia, quod scimus, loquimur : et, quod vidimus, testamur : et testimonium nostrum non accipitis. Si terrena dixi vobis et non creditis : quomodo, si dixero vobis caelestia, credetis? Et nemo ascendit in caelum : nisi qui de caelo descendit : Filius hominis, qui est in caelo. Et, sicut Moyses exaltavit serpentem in deserto : ita exaltari oportet Filium hominis. Ut omnis, qui credit in ipsum, non pereat : sed habeat vitam aeternam.

Offertorium

Protege, Domine, plebem tuam per signum sanctae crucis ab omnibus insidiis inimicorum omnium : ut tibi gratam exhibeamus servitutem : et acceptabile tibi fiat sacrificium nostrum, alleluia.

Secretum

Sacrificium, Domine, quod immolamus, placatus intende : ut ab omni nos exuas bellorum nequitia : et per vexillum sanctae crucis Filii tui, ad conterendas potestatis adversae insidias : nos in tuae protectionis securitate custodiant. [Per.]

Aliud secretum

Super has, quaesumus, Domine, hostias benedictio copiosa descendat : quae et sanctificationem nobis clementer operetur : et de martyrum nos sollemnitate laetificet. Per Dominum.

Praefatio: Qui salutem humani.

Communio (G 6,14)

Nos autem gloriari oportet in cruce Domini nostri, Iesu Christi, alleluia.

Complenda

Repleti alimonia caelesti et spiritali poculo recreati : quaesumus, omnipotens Deus : ut ab hoste maligno defendas : quos per lignum sanctae crucis Filii tui : arma iustitiae pro mundi salute triumphare iussisti.

Alia

Refecti participatione muneris sacri, quaesumus, Domine, Deus noster : ut, cuius exsequimur cultum : intervenientibus beatis martyribus tuis, sentiamus effectum. Per.

Floriani martyris

Oratio

Praesta, quaesumus, omnipotens Deus : ut, qui beati Floriani, martyris tui gloriosa merita veneramur : eius apud te meritis et precibus semper muniamur. Per Dominum.

Secreta

Sume sacrificium, Domine, benignus exhibitum : et, quod nomini tuo Floriani, martyris tui sollemni**/128^{r}/**tate offerimus : nobis prosit ad veniam. Per.

Complenda

Refecti, Domine, muneribus sacris supplices deprecamur : ut indulgentiam tuam nobis intercessio beati Floriani, martyris tui : imploret semper et impetret. Per.

Gothardi episcopi

Oratio

Deus, qui populo tuo sanctum Gothardum dedisti praedicatorem : concede, quaesumus : ut tanti pontificis intercessione : et tuae pietatis defensione ab omnibus ubique liberemur adversis : et tranquilla prosperitate in tua laude laetemur. Per.

Secreta

Hostias tibi, Domine, pro commemoratione sancti Gothardi, confessoris tui offerimus, suppliciter deprecantes : ut, sicut illi praebuisti sacrae fidei claritatem : sic nobis indulgentiam largiaris et pacem. Per.

Complenda

Sancti Gothardi, confessoris tui atque pontificis, quaesumus, Domine, veneranda sollemnitas tuae pietati sacrificium nostrum reddat acceptum : ut per hanc salutarem hostiam : et veniam consequamur et gratiam. Per Dominum nostrum.

Ioannis ante Portam Latinam

[Introitus] (Ps 63,3)

Protexisti me, Deus, a conventu malignantium, a multitudine operantium iniquitatem, alleluia, alleluia. *Ps. (ibid., 2)* Exaudi, Deus, orationem meam, cum deprecor : a timore …

Oratio

Deus, qui conspicis, quia nos undique mala nostra perturbant : praesta, quaesumus : ut beati Ioannis, apostoli tui intercessio gloriosa nos protegat. Per.

Lectio libri Sapientiae (Eccli=Sir 15,1–2.3–6)

Qui timet Deum, faciet bona : et, qui continens est iustitiae, apprehendet illam : et obviabit illi, quasi mater honorificata. Cibavit illum Dominus pane vitae et intellectus : et aqua sapientiae salutaris potabit illum. Et firmabitur in illo : et non flectetur : continebit illum, et non confundetur : et exaltabit illum apud proximos suos. In medio ecclesiae aperiet os eius : et implevit eum Dominus spiritu sapientiae et intellectus : et stola gloriae induit illum. Iucunditatem et exsultationem thesaurizavit super eum. Et nomine aeterno hereditavit illum : Dominus, Deus noster.

Alleluia. *V. (Mt 26,32)* In die resurrectionis meae, dicit Dominus, praecedam vos in Galilaeam.

Alleluia. *V. (J 21,24)* Hic est discipulus ille, qui testimonium perhibet de his, et scimus, quia verum est testimonium eius.

Secundum Ioannem (J 21,19–24)

In illo tempore. Dixit Iesus Petro. Sequere me. Conversus autem Petrus : vidit illum discipulum, quem diligebat Iesus, sequentem : qui et recubuit in cena super pectus eius : et dixit. Domine. Quis est, qui tradet te? Hunc ergo cum vidisset Petrus : dicit Iesu. Domine. Hic autem quid? Dicit ei Iesus. Sic eum volo manere : donec veniam. Quid ad te? Tu me sequere. Exiit ergo sermo iste inter fratres : quod discipulus ille non moritur. Et non dixit Iesus, non moritur : sed, sic eum volo manere, donec veniam. Quid ad te? Hic est discipulus ille : qui testimonium perhibet de his : et scripsit haec. Et scimus, quia verum est testimonium eius.

Credo *dicitur.*

Offertorium (Ps 91,13)

Iustus, ut palma, florebit, sicut cedrus, quae in Libano est, multiplicabitur. **[128v]**

Secretum

Sacrificium nostrum tibi, Domine, quaesumus, beati Ioannis, apostoli tui precatio sancta conciliet : ut, cuius honore sollemniter exhibetur : meritis eius efficiatur acceptum. Per Dominum.

Praefatio de apostolis.

Communio (J 21,23)

Exiit sermo inter fratres, quod discipulus ille non moritur, et non dixit Iesus, non moritur : sed, sic eum volo manere, donec veniam.

Complenda

Sumpsimus, Domine, divina mysteria beati Ioannis, apostoli tui festivitate laetantes : quae, sicut tuis sanctis ad gloriam : ita nobis, quaesumus, ad veniam prodesse perficias. Per Dominum.

Stanislai martyris
Eodem die Apparitio sancti Michaelis

Oratio

Populum tuum, Domine, intercedente beato Stanislao, glorioso martyre tuo atque pontifice : ungue tuae virtutis potenter defende : et solem tuae maiestatis irreverberato mentis radio glorianter intueri concede. [Per.]

Alia oratio

Deus, qui beatum Michaelem archangelum electionis tuae populis constituisti principem : praesta, quaesumus : ut, quem nobis dedisti salutis ducem : contra omnia adversa semper tribuas defensorem. Per.

Secretum

Oblatis, Domine, placare muneribus : et, intercedentibus meritis beati Stanislai, gloriosi martyris tui atque pontificis : adhibito circa nos pio correctionis remedio, praesentibus hostiis : a nobis hostes, quibus impugnamur, potenter expelle. Per.

Aliud secretum

Beati archangeli tui, Michaelis, quaesumus, Domine : nostras preces et hostias maiestati tuae commendet interventio : nobisque salutares ipsius efficiantur patrocinio. Per.

Complenda

Fideles tuos, Domine, tui sacramenti perceptio mundet semper et muniat : et interventu precum beati Stanislai, gloriosi martyris tui atque pontificis : piis increpationibus correptos tibi faciat complacere. [Per.]

Alia

Sumpta mensae caelestis sacramenta : quaesumus, Domine : ut beati Michaelis archangeli interventio : et corporibus nostris prodesse perficiat et mentibus. Per.

Gordiani et Epimachi martyrum

Oratio

Da, quaesumus, omnipotens Deus : ut, qui beatorum martyrum tuorum, Gordiani atque Epimachi sollemnia colimus : eorum apud te intercessionibus adiuvemur. Per.

Secreta

Hostias tibi, Domine, beatorum martyrum tuorum, Gordiani atque Epimachi dicatas meritis benignus assume : et ad perpetuum nobis tribue provenire subsidium. Per.

Complenda

Quaesumus, omnipotens Deus : ut, qui caelestia alimenta percepimus : intercedentibus sanctis martyribus tuis, Gordiano atque Epimacho : per haec contra omnia adversa muniamur. Per.

Sanctorum Nerei et Achillei atque Pancratii

Oratio

Semper nos, Domine, sanctorum martyrum tuorum, Nerei et Achillei : atque Pancratii : foveat, quaesumus, beata sollemnitas : et tuo dignos reddat obsequio. Per.

Secreta

Sanctorum tuorum, Domine, Nerei et Achillei atque Pancratii : tibi grata confessio et munera nostra commendet : et tuam nobis in**/129^{r}/**dulgentiam semper imploret. Per Dominum.

Complenda

Quaesumus, Domine, Deus noster : ut beatorum martyrum tuorum, Nerei et Achillei atque Pancratii deprecationibus : sancta sacramenta, quae sumpsimus : ad tuae nobis proficiant placationis augmentum. Per Dominum.

Servatii episcopi

Oratio

Deus, qui populo tuo sanctum dedisti Servatium praedicatorem : concede : ut tanti pontificis intercessione : et tuae pietatis defensione : ab omnibus ubique liberemur adversis : et tranquilla pace in tua laude laetemur. Per.

Secreta

Haec oblatio, Domine Deus : intercedente beato Servatio pontifice, ab omnibus nos emundet delictis : et tota virtute tuis faciat servire mandatis. Per.

Complenda

Salutis nostrae laeti libantes mysteria : praesta, quaesumus : ut beati Servatii, pontificis tui nos semper adiuvet oratio : et tua custodiat protectio. Per.

De sancta Potentiana virgine et martyre

Oratio

Deus, qui nos annua beatae Potentianae, martyris tuae sollemnitate laetificas : da, ut, quam veneramur officio : etiam piae conversationis consequamur exemplo. Per.

Secreta

Hostias, quas tibi offerimus, quaesumus, Domine, propitius suscipe : et intercessionibus beatae Potentianae virginis vincula peccatorum nostrorum absolve. Per.

Complenda

Praesta, quaesumus, Deus noster : ut intercessione sanctae Potentianae virginis : sacramenta, quae sumpsimus : ad praesentem nobis perpetuamque proficiant salutem. Per Dominum.

Helenae reginae

[Introitus:] Gaudeamus omnes.

Oratio

Deus, qui inter cetera potentiae tuae miracula sexum etiam fragilem : virtute rectae intentionis corroboras : praesta : ut exemplo sanctae Helenae, Christianissimae reginae : cuius studio desideratum regis nostri lignum detegere dignatus es : recte ea, quae Christi sunt, iugiter indagare : atque consequi, te favente, mereamur. Per.

Epistula: Mulierem fortem quis inveniet. *Graduale:* Dilexisti iustitiam. Alleluia. *V*. Specie tua. *Evangelium:* Simile est regnum caelorum thesauro abscondito. *Offertorium:* Filiae regum. *Omnia praemissa require in commune de virginibus.*

Secreta

Munera populi tui, Domine, placabilis dextera tua suscipiat : et, sanctae Helenae suffragantibus meritis : et devotioni nostrae proficiant et saluti. Per.

Communio: Diffusa est gratia.

Complenda

Refecti corporis sacri pretiosique sanguinis libamine : quaesumus, omnipotens Pater : ut intercessione beatae Helenae : cuius festivo gratulamur officio : cunctis malorum nostrorum sordibus exuamur. Per Dominum.

Sanctorum Donatiani et Rogatiani

Oratio

Praesta, quaesumus, omnipotens Deus : ut beatorum martyrum tuorum, Donatiani et Rogatiani sollemnia recensentes : meritis ipsorum protegamur et precibus. Per Dominum.

Secretum cum complenda require Gordiani.

Urbani papae

[Introitus] (Dn 3,84.87)

Sacerdotes Dei, benedicite Dominum, sancti et humiles corde, laudate Deum. **[129v]** *Ps. (ibid., 57)* Benedicite, omnia opera Domini, Domino …

Oratio

Da, quaesumus, omnipotens Deus : ut, qui beati Urbani, martyris tui atque pontificis sollemnia colimus : eius apud te intercessionibus adiuvemur. Per.

Ad Hebraeos (H 7,23–27)

Fratres. Plures facti sunt sacerdotes secundum legem : idcirco, quod morte prohibentur permanere. Iesus autem eo, quod manet in aeternum : sempiternum habet sacerdotium. Unde et salvare in perpetuum potest : accedens per semet ipsum ad Deum semper vivens : ad interpellandum pro nobis. Talis enim decebat : ut nobis esset pontifex : sanctus : innocens : impollutus : segregatus a peccatoribus : et excelsior caelis factus. Qui non haberet cottidie necessitatem : quemadmodum sacerdos : prius pro suis delictis hostias offerre : deinde pro populi. Hoc enim fecit, se offerendo semel : Dominus noster, Iesus Christus.

Graduale (Ps 109,4 et 1)

Iuravit Dominus, et non paenitebit eum, tu es sacerdos in aeternum secundum ordinem Melchisedech. *V.* Dixit Dominus Domino meo, sede a dextris meis.

Alleluia. *V. (Eccli=Sir 15,5)* Amavit eum Dominus, et ornavit eum, stola gloriae induit eum.

Secundum Matthaeum (Mt 24,42–47)

In illo tempore. Dixit Iesus discipulis suis. Vigilate : quia nescitis, qua hora Dominus vester venturus sit. Illud autem scitote : quoniam si sciret pater familias, qua hora fur venturus esset : vigilaret utique : et non sineret perfodi domum suam. Ideo et vos estote parati : quia nescitis, qua hora Filius hominis venturus est. Quis putas est fidelis servus et prudens : quem constituit dominus super familiam suam : ut det illis cibum in tempore? Beatus ille servus : quem cum venerit dominus eius : invenerit sic facientem. Amen, dico vobis : quoniam super omnia bona sua constituet eum.

Offertorium (Ps 88,25)

Veritas mea et misericordia mea cum ipso, et in nomine meo exaltabitur cornu eius.

Secreta

Munera tibi, Domine, dicata sanctifica : et, intercedente beato Urbano, martyre tuo atque pontifice, per eadem nos a peccatorum nostrorum maculis emunda. Per.

Communio (L 12,42)

Fidelis servus et prudens, quem constituit dominus super familiam suam, ut det illis in tempore tritici mensuram.

Complenda

Beati Urbani, martyris tui atque pontificis, Domine, intercessione placatus : praesta, quaesumus : ut, quod temporali celebramus actione : perpetua capiamus salvatione. Per Dominum nostrum.

Translatio sancti Francisci

Omnia require post Michaelis.

Inventio dextrae sancti regis Stephani

[Introitus] (Ps 36,30–31)

Os iusti meditabitur sapientiam, et lingua eius loquetur iudicium, lex Dei eius in corde ipsius. *Ps. (ibid., 1)* Noli aemulari in malignantibus …

Oratio

Deus, qui es sanctorum tuorum splendor mirabilis : quique hodierna die beati Stephani regis, et confessoris tui gloriosam dexteram revelasti : da nobis in aeterna laetitia de eius protectione gaudere. Per.

Sapientiae (Eccli=Sir 47,9–12.13; 24,1.3.2.4)

Dedit Dominus confessionem sancto suo : et excelso in verbo gloriae. De omni corde suo laudavit Dominum : et dilexit Deum, qui fecit illum. Et dedit illi contra inimicos potentiam : et stare fecit cantores contra altare : et in sono **/130^{r}/** eorum dulces fecit modos. Et dedit in celebrationibus decus : et ornavit tempora usque ad consummationem vitae. Christus purgavit peccata ipsius : et exaltavit in aeternum cornu

ipsius. Sapientia laudabit animam suam : et in Deo honorabitur : et in medio populi sui gloriabitur. Et in medio populi exaltabitur : et in plenitudine sancta admirabitur. Et in ecclesiis Altissimi aperiet os suum : et in conspectu virtutis illius gloriabitur. Et in multitudine electorum habebit laudem : et inter benedictos benedicetur.

Graduale (Ps 20,4 et 5)

Domine, praevenisti eum in benedictionibus dulcedinis, posuisti in capite eius coronam de lapide pretioso. *V.* Vitam petiit a te, et tribuisti ei longitudinem dierum in saeculum saeculi.

Alleluia. *V. (Eccli=Sir 45,9)* Amavit hunc sanctum Dominus, gemmis honoris et ornavit : induit eum Dominus stola immortali, et ad portas paradisi coronavit.

Secundum Matthaeum (Mt 24,42–47)

In illo tempore. Dixit Iesus discipulis suis. Vigilate : quia nescitis, qua hora Dominus vester venturus sit. Illud autem scitote : quoniam, si sciret pater familias, qua hora fur venturus esset : vigilaret utique : et non sineret perfodi domum suam. Ideo et vos estote parati : quia nescitis, qua hora Filius hominis venturus est. Quis putas est fidelis servus et prudens : quem constituit dominus super familiam suam : ut det illis cibum in tempore? Beatus ille servus : quem, cum venerit dominus eius : invenerit sic facientem. Amen, dico vobis : quoniam super omnia bona sua constituet eum.

Offertorium (Ps 88,25)

Veritas mea et misericordia mea cum ipso, et in nomine meo exaltabitur cornu eius.

Secreta

Munera tibi, Domine, nostrae devotionis offerimus : quae et pro sancti Stephani regis, et confessoris tui tibi grata sint honore : et nobis salutaria, te miserante, reddantur. Per.

Communio (Mt 24,46–47)

Beatus servus, quem, cum venerit Dominus, invenerit vigilantem, amen, dico vobis, super omnia bona sua constituet eum.

Complenda

Sumpsimus, Domine, caelestia sacramenta beati Stephani regis, et confessoris tui sollemnia celebrantes : praesta, quaesumus : ut, ipso interveniente : quod temporaliter gerimus : aeternis gaudiis consequamur. Per Dominum.

Petronellae virginis

[Introitus] (Ps 44,13.15–16)

Vultum tuum deprecabuntur omnes divites plebis, adducentur regi virgines post eam, proximae eius adducentur tibi in laetitia et exsultatione. *Ps. (ibid., 2)* Eructavit cor meum verbum bonum : dico ego …

Oratio

Concede, quaesumus, Domine, fidelibus tuis digne sanctae virginis tuae, Petronellae celebrare sollemnia : ut, qui eius hic appetunt auxilium : aeternis effectibus apprehendant. Per Dominum.

Epistula: Sapientia vincit. *Graduale:* Specie tua. Alleluia. *V.* Egregia sponsa. *Evangelium:* Simile est regnum caelorum decem virginibus. *Offertorium:* Offerentur regi. *Require omnia hic non posita de virginibus.*

Secreta

Haec dona, petimus, Domine, placatus intende : quibus et supremum sacrificium continetur : et moribus pretiosis hostiam virginis tuae, Petronellae tibi placitam consequamur. Per.

Communio: Simile est regnum. **[130v]**

Complenda

Haec nos, quaesumus, Domine, gratia tua semper exerceat : et, quae sumpsimus, divinis instaurent corda mysteriis : et sanctae virginis tuae, Petronellae commemoratione laetificet. Per Dominum nostrum.

Nicomedis martyris

Introitus (Ps 20,2–3)

In virtute tua, Domine, laetabitur iustus, et super salutare tuum exsultabit vehementer : desiderium animae eius tribuisti ei. *Ps. (ibid., 6)* Magna est gloria eius in …

Oratio

Deus, qui nos beati Nicomedis, martyris tui meritis et intercessione laetificas : concede propitius : ut, qui eius beneficia poscimus : dono tuae gratiae consequamur. Per.

Lectio libri Sapientiae (Eccli=Sir 14,22; 15,3–4.6)

Beatus vir, qui in sapientia morabitur : et qui in iustitia meditabitur : et in sensu cogitabit circumspectionem Dei. Cibabit illum Dominus pane vitae et intellectus : et aqua sapientiae salutaris potabit illum. Et firmabitur in illo, et non flectetur : et continebit illum, et non confundetur : et exaltabit illum apud proximos suos. Et nomine aeterno hereditabit illum : Dominus, Deus noster.

Secundum Lucam (L 14,26–33)

In illo tempore. Dixit Iesus discipulis suis. Si quis venit ad me : et non odit patrem suum : et matrem : et uxorem : et filios : et fratres : et sorores : adhuc autem et animam suam : non potest meus esse discipulus. Et, qui non baiulat crucem suam et sequitur me : non potest meus esse discipulus. Quis enim ex vobis : volens turrim aedificare : nonne prius, sedens, computat sumptus, qui necessarii sunt : si habeat ad perficiendum : ne, posteaquam posuerit fundamentum : et non potuerit perficere, omnes, qui vident, incipiant illudere ei : dicentes : quia, hic homo coepit aedificare : et non potuit consummare : aut quis rex iturus committere bellum adversus alium regem : nonne, sedens, prius cogitat, si possit cum decem milibus occurrere illi : qui cum viginti milibus venit ad se? Alioquin : adhuc illo longe agente : legationem mittens : rogat ea, quae pacis sunt. Sic ergo omnis ex vobis : qui non renuntiat omnibus, quae possidet : non potest meus esse discipulus.

Secreta

Munera, Domine, oblata sanctifica : et, intercedente beato Nicomede, martyre tuo : nos per haec a peccatorum nostrorum maculis emunda. Per.

Complenda

Supplices te rogamus, omnipotens Deus : ut, quos tuis reficis sacramentis : intercedente beato Nicomede, martyro tuo : tibi etiam placitis moribus dignanter tribuas deservire. Per Dominum.

Sanctorum Marcellini et Petri

[Introitus] (Ps 33,18)

Clamaverunt iusti, et Dominus exaudivit eos, et ex omnibus tribulationibus eorum liberavit eos, alleluia. *Ps. (ibid., 2)* Benedicam Dominum in omni tempore, semper laus eius in ore meo.

Oratio

Deus, qui nos annua beatorum martyrum tuorum, Marcellini et Petri sollemnitate laetificas : praesta, quaesumus : ut, quorum gaudemus meritis : provocemur exemplis. Per Dominum nostrum.

Lectio libri Sapientiae (Sap 3,1–8)

Iustorum animae in manu Dei sunt : et non tanget illos tormentum malitiae. Visi sunt oculis insipientium mori : et aestimata est afflictio exi**/131r/**tus illorum : et, quod a nobis iter est exterminii : illi autem sunt in pace. Et, si coram hominibus tormenta passi sunt : spes illorum immortalitate plena est. In paucis vexati : in multis bene disponentur : quoniam Deus tentavit illos : et invenit illos dignos se. Tamquam aurum, in fornace probavit eos : et, quasi holocausti, hostiam accepit illos : et in tempore erit respectus illorum. Fulgebunt iusti : et, tamquam scintillae in harundineto, discurrent. Iudicabunt nationes : et dominabuntur populis. Et regnabit Dominus illorum in perpetuum.

Secundum Lucam (L 21,9–19)

In illo tempore. Dixit Iesus discipulis suis. Cum audieritis proelia et seditiones : nolite terreri. Oportet enim primum haec fieri : sed nondum statim finis. Tunc dicebat illis. Surget gens contra gentem : et regnum adversus regnum : et terraemotus magni erunt per loca : et pestilentiae : et fames : terroresque de caelo : et signa magna erunt. Sed ante haec omnia inicient vobis manus suas : et persequentur : tradentes in synagogas : et custodias : trahentes ad reges et praesides : propter nomen meum. Continget autem vobis in testimonium. Ponite ergo in cordibus vestris non praemeditari : quemadmodum respondeatis. Ego enim dabo vobis os et sapientiam : cui non poterunt resistere et contradicere omnes adversarii vestri. Trademini autem a parentibus : et fratribus : et cognatis : et amicis : et morte afficient ex vobis. Et eritis odio omnibus hominibus : propter nomen meum. Et capillus de capite vestro non peribit. In patientia vestra possidebitis animas vestras.

Secreta

Haec hostia, quaesumus, Domine, quam, sanctorum tuorum natalicia recensentes, offerimus : et vincula nostrae pravitatis absolvat : et tuae nobis misericordiae dona conciliet. Per.

Complenda

Sacro munere satiati, supplices te, Domine, deprecamur : ut, quod debitae servitutis celebramus officio : intercedentibus sanctis martyribus tuis, Marcellino et Petro : salvationis tuae sentiamus augmentum. Per.

De sancto Laurentino et Pergentino martyrum

Oratio

Da, quaesumus, omnipotens Deus, ut, qui beatorum martyrum tuorum, Pergentini et Laurentini sollemnia colimus : eorum apud te intercessionibus adiuvemur. Per Dominum.

Secreta

Votiva, Domine, munera deferentes in tuorum, Pergentini et Laurentini, martyrum passione : tuam magnificentiam veneramur : et per ea nobis imploramus tuae pietatis auxilium. Per.

Complenda

Intercedentibus sanctis martyribus tuis, Pergentino et Laurentino, Domine, plebi tuae praesta subsidium : ut ab omnibus noxiis expedita cuncta sibi percipiat profutura. Per.

Quirini martyris

[Oratio]

Aurem tuam, quaesumus, Domine, precibus nostris inclina : ut, qui peccatorum nostrorum flagellis percutimur : intercedente beato Quirino, martyre tuo, tua gratia liberemur. Per Dominum.

Secreta

Accepta sit in con**[131v]**spectu tuo, Domine, nostra devotio : et eius nobis fiat supplicatione salutaris : pro cuius commemoratione defertur. Per Dominum.

Complenda

Satiasti, Domine, familiam tuam muneribus sacris : quaesumus, beati Quirini, martyris tui interventione nos refove : cuius sollemnia celebramus. Per Dominum nostrum.

Sancti Bonifatii martyris

[Introitus] (Ps 20,2–3)

In virtute tua, Domine, laetabitur iustus : et super salutare tuum exsultabit vehementer : desiderium animae eius tribuisti ei. *Ps. (ibid., 6)* Magna est gloria eius in salutari tuo, gloriam …

Oratio

Deus, qui multitudinem populorum beati Bonifatii, martyris tui atque pontificis instantia ad agnitionem tui sancti nominis vocare dignatus es : concede propitius : ut, cuius sollemnia colimus : etiam patrocinia sentiamus. Per.

Secreta

Fiat, Domine, quaesumus, hostia sacranda placabilis pretiosi martyris tui, Bonifatii celebritate : quae peccata nostra purificet : et famulorum tuorum tibi vota conciliet. Per.

Complenda

Quaesumus, omnipotens Deus : ut beati martyris tui, Bonifatii caelestibus mysteriis celebrata sollemnitas : indulgentiam nobis tuae propitiationis acceleret. Per.

Primi et Feliciani martyrum

[Introitus] (Eccli=Sir 44,15.14)

Sapientiam sanctorum narrant populi, et laudem eorum nuntiat Ecclesia : nomina autem eorum vivent in saeculum saeculi. *Ps. (Ps 32,1)* Exsultate, iusti, in Domino …

Oratio

Fac nos, quaesumus, Domine, sanctorum martyrum tuorum, Primi et Feliciani semper festa sectari : quorum suffragiis protectionis tuae dona sentiamus. Per.

Lectio libri Sapientiae (Sap 3,1–8)

Iustorum animae in manu Dei sunt : et non tanget illos tormentum malitiae. Visi sunt oculis insipientium mori : et aestimata est afflictio exitus illorum : et, quod a nobis iter est exterminii : illi autem in pace sunt. Et, si coram hominibus tormenta passi sunt : spes illorum immortalitate plena est. In paucis vexati : in multis bene disponentur : quoniam Deus tentavit illos : et invenit illos dignos se. Tamquam aurum, in fornace probavit eos : et, quasi holocausti, hostiam accepit illos : et in tempore erit respectus illorum. Fulgebunt iusti : et, tamquam scintillae in harundineto, discurrent. Iudicabunt nationes : et dominabuntur populis. Et regnabit Dominus illorum in perpetuum.

Graduale (Sap 3,1 et 2.3)

Iustorum animae in manu Dei sunt, et non tanget illos tormentum malitiae. *V*. Visi sunt oculis insipientium mori, illi autem sunt in pace.

Alleluia. *V*. *(Sap 3,7)* Fulgebunt iusti, et, tamquam scintillae in harundineto, discurrent in aeternum.

Secundum Lucam (L 21,9–19)

In illo tempore. Dixit Iesus discipulis suis. Cum audieritis proelia et seditiones : nolite terreri. Oportet enim primum haec fieri : sed nondum statim finis. Tunc dicebat illis. Surget gens contra gentem : et regnum adversus regnum : et terraemotus magni erunt per loca : et pestilentiae : et fames : terroresque de caelo : et signa magna erunt. Sed ante haec omnia inicient vobis manus suas : et perse**/132r/**quentur : tradentes in synagogas : et custodias : trahentes ad reges et praesides : propter nomen meum. Continget autem vobis in testimonium. Ponite ergo in cordibus vestris non praemeditari : quemadmodum respondeatis. Ego enim dabo vobis os et sapientiam : cui non poterunt resistere et contradicere omnes adversarii vestri. Trademini autem a parentibus : et fratribus : et cognatis : et amicis : et morte afficient ex vobis. Et eritis odio omnibus hominibus : propter nomen meum. Et capillus de capite vestro non peribit. In patientia vestra possidebitis animas vestras.

Offertorium (Ps 31,11)

Laetamini in Domino, et exsultate, iusti, et gloriamini, omnes recti corde.

Secreta

Sacrificium, Domine, quod pro sanctis martyribus tuis, Primo et Feliciano proponit nostra devotio : quaesumus : ut eorum merita nobis augeat, te donante, suffragium. Per.

Communio (Sap 3,1–2.3)

Iustorum animae in manu Dei sunt, et non tanget illos tormentum malitiae, visi sunt oculis insipientium mori, illi autem sunt in pace.

Complenda

Quaesumus, omnipotens Deus : ut sanctorum martyrum tuorum caelestibus mysteriis celebrata sollemnitas : indulgentiam nobis tuae propitiationis acceleret. Per Dominum.

Barnabae apostoli

Introitus (Ps 138,17)

Mihi autem nimis honorati sunt amici tui, Deus, nimis confortatus est principatus eorum. *Ps. (ibid., 1–2)* Domine, probasti me et cognovisti me : tu cognovisti sessionem meam … Gloria Patri et Filio.

Oratio

Sancti apostoli tui, Barnabae nos, quaesumus, Domine, tueatur veneranda sollemnitas : quia tanto fiducialius tuo nomini supplicamus : quanto frequentius apostolorum fovemur exemplis. Per Dominum.

Ad Ephesios (E 2,19–22)

Fratres. Iam non estis hospites et advenae : sed estis cives sanctorum et domestici Dei. Superaedificati supra fundamentum apostolorum et prophetarum : ipso summo angulari lapide, Christo Iesu. In quo omnis aedificatio constructa crescit in templum sanctum in Domino. In quo et vos coaedificamini in habitaculum Dei in Spiritu Sancto.

Graduale (Ps 44,17–18 et 17.18)

Constitues eos principes super omnem terram, memores erunt nominis tui, Domine. *V*. Pro patribus tuis nati sunt tibi filii, propterea populi confitebuntur tibi.

Alleluia. *V. (Ps 18,2)* Caeli enarrant gloriam Dei : et opera manuum eius annuntiat firmamentum.

Secundum Ioannem (J 15,12–16)

In illo tempore. Dixit Iesus discipulis suis. Hoc est praeceptum meum : ut diligatis invicem : sicut dilexi vos. Maiorem hac dilectionem nemo habet : ut animam suam ponat quis pro amicis suis. Vos amici mei estis : si feceritis, quae praecipio vobis. Iam non dicam vos servos : quia servus nescit, quid faciat dominus eius. Vos autem dixi amicos : quia omnia, quaecumque audivi a Patre meo : nota feci vobis. Non vos me elegistis : sed ego elegi vos : et posui vos, ut eatis et fructum afferatis : et fructus vester maneat. Ut, quodcumque petieritis Patrem in nomine meo : det vobis.

Offertorium (Ps 18,5)

In omnem terram exivit sonus eorum, et in fines orbis terrae verba eorum. **[132^{v}]**

Secreta

Sacrificium nostrum tibi, Domine, quaesumus, beati Barnabae precatio sancta conciliet : ut, cuius honore sollemniter exhibetur : ipsius meritis efficiatur acceptum. Per.

Communio (Mt 19,28)

Vos, qui secuti estis me, sedebitis super sedes, iudicantes duodecim tribus Israel, dicit Dominus.

Complenda

Sumpsimus, Domine, divina mysteria beati Barnabae, apostoli tui festivitate laetantes : quae, sicut tuis sanctis ad gloriam : ita nobis, quaesumus, ad veniam prodesse perficias.

De sanctis Basilidis, Cyrini

[Introitus] (Ps 78,11.12.10)

Intret in conspectu tuo, Domine, gemitus compeditorum, redde vicinis nostris septuplum in sinu eorum, vindica sanguinem sanctorum tuorum, qui effusus est. *Ps. (ibid., 1)* Deus, venerunt gentes in hereditatem tuam, polluerunt templum sanctum tuum, posuerunt Ierusalem in pomorum custodiam.

Oratio

Sanctorum tuorum, Basilidis, Cyrini, Naboris et Nazarii, quaesumus, Domine, natalicia nobis votiva resplendeant : et, quod illis contulit excellentia sempiterna : fructibus nostrae devotionis accrescat. Per.

Secreta

Pro sanctorum tuorum, Basilidis, Cyrini, Naboris et Nazarii : sanguine venerando hostiam tibi, Domine, sollemniter immolamus : tua mirabilia pertractantes : per quae talis est perfecta victoria : praesta, quaesumus : ut et vincula nostrae pravitatis absolvat : et tuae nobis misericordiae dona conciliet. Per.

Complenda

Semper, Domine, sanctorum martyrum tuorum, Basilidis, Cyrini, Naboris et Nazarii sollemnia celebremus : et eorum patrocinia iugiter sentiamus. Per.

Antonii confessoris

[Oratio]

Ecclesiam tuam, quaesumus, Domine, beati Antonii, confessoris tui sollemnitas votiva laetificet : ut spiritualibus semper nutriatur auxiliis : et gaudiis perfrui mereatur aeternis. Per.

Secreta

Praesens oblatio fiat, Domine, populo tuo salutaris : pro quo dignatus es Patri tuo, te vivente : hostiam immolare. Per Dominum.

Complenda

Divinis, Domine, muneribus satiati : quaesumus : ut beati Antonii, confessoris tui meritis gloriosis : salutaris victimae desideratum sentiamus effectum. Per.

Viti et Modesti et Crescentiae

[Introitus] (Eccli=Sir 44,15.14)

Sapientiam sanctorum narrant populi, et laudem eorum nuntiat Ecclesia, nomina autem eorum vivent in saeculum saeculi. *Ps. (Ps 32,1)* Exsultate iusti in Domino, rectos decet collaudatio.

Oratio

Da Ecclesiae tuae, quaesumus, Domine, sanctis martyribus tuis : Vito, Modesto atque Crescentia intercedentibus, superbe non sapere : sed tibi placita humilitate proficere : ut, proterva despiciens : quaecumque matura sunt, libera exerceat caritate. Per Dominum.

Ad Hebraeos (H 11,33–39)

Fratres. Sancti per fidem vicerunt regna : operati sunt iustitiam : adepti sunt repromissiones. Obturaverunt ora leonum : exstinxerunt impetum ignis : effugaverunt aciem gladii : convaluerunt de infirmitate : fortes facti sunt in bello. Castra verterunt exterorum : acceperunt mulieres de resurrectione mortuos suos. Alii autem distenti sunt : non suscipientes **/133r/** redemptionem : ut meliorem invenirent resurrectionem. Alii vero ludibria et verbera experti : insuper et vincula et carceres. Lapidati sunt : secti sunt : tentati sunt : in occisione gladii mortui sunt. Circuierunt in melotis : et in pellibus caprinis : egentes : angustiati : afflicti : quibus dignus non erat mundus. In solitudinibus errantes : in montibus et in speluncis : et in cavernis terrae. Et hi omnes testimonio fidei : probati inventi sunt. In Christo Iesu, Domino nostro.

Graduale (Ex 15,11 et 6)

Gloriosus Deus in sanctis suis, mirabilis in maiestate sua, faciens prodigia. *V*. Dextera tua, Domine, glorificata est in virtute, dextera manus tua confregit inimicos.

Alleluia. *V*. Haec est vera fraternitas, quae vicit mundi crimina, Christum secuta est, inclita tenet regna caelestia.

Secundum Lucam (L 21,9–19)

In illo tempore. Dixit Iesus discipulis suis. Cum audieritis proelia et seditiones : nolite terreri. Oportet enim primum haec fieri : sed nondum statim finis. Tunc dicebat illis. Surget gens contra gentem : et regnum adversus regnum : et terraemotus magni erunt per loca : et pestilentiae : et fames : terroresque de caelo : et signa magna erunt. Sed ante haec omnia inicient vobis manus suas, et persequentur : tradentes in synagogas : et custodias : trahentes ad reges et praesides : propter nomen meum. Continget autem vobis in testimonium. Ponite ergo in cordibus vestris non praemeditari, quemadmodum respondeatis. Ego enim dabo vobis os et sapientiam : cui non poterunt resistere et contradicere omnes adversarii vestri. Trademini autem a parentibus et fratribus : et cognatis : et amicis : et morte afficient ex vobis. Et eritis odio omnibus hominibus : propter nomen meum. Et capillus de capite vestro non peribit. In patientia vestra : possidebitis animas vestras.

Offertorium (Ps 31,11)

Laetamini in Domino, et exsultate, iusti, et gloriamini, omnes recti corde.

Secreta

Haec munera, quaesumus, Domine, Deus noster, per tui nominis invocationem sanctifica : et per sanctorum martyrum tuorum, Viti et Modesti atque Crescentiae intercessionem nos a peccatis purifica : ut tuis digni conspectibus semper assistere mereamur. Per.

Communio (Ps 78,2.11)

Posuerunt mortalia servorum tuorum, Domine, escas volatilibus caeli, carnes sanctorum tuorum bestiis terrae : secundum magnitudinem brachii tui posside filios morti punitorum.

Complenda

Refecti, Domine, benedictione sollemni, quaesumus : ut intercessione sanctorum martyrum tuorum, Viti, Modesti atque Crescentiae : medicina caelestis sacramenti : et corporibus nostris prosit et mentibus. Per Dominum.

Marci et Marcelliani martyrum

[Introitus] (Ps 36,39)

Salus autem iustorum a Domino : et protector eorum in tempore tribulationis. *Ps. (ibid., 1)* Noli aemulari in malignantibus, neque zelaveris …

Oratio

Sanctorum martyrum tuorum, Marci et Marcelliani nos, Domine, natalicia tueantur : eorumque supplicatione semper confoveamur. Per.

Secreta

Munera tibi, Domine, **[133v]** dicata sanctifica : et, intercedentibus beatis martyribus, Marco et Marcelliano : per eadem nos placatus intende. Per Dominum.

Complenda

Salutaris tui, Domine, munere satiati, supplices exoramus : ut, quorum laetamur gustu : renovemur effectu. Per.

Gervasii et Protasii

[Introitus] (Ps 84,9)

Loquetur Dominus pacem in plebem suam et super sanctos suos et in eos, qui convertuntur ad ipsum. *Ps. (ibid., 2)* Benedixisti, Domine, terram tuam, avertisti captivitatem Iacob.

Oratio

Deus, qui nos annua sanctorum martyrum tuorum, Gervasii et Protasii sollemnitate laetificas : concede propitius : ut, quorum gaudemus meritis : accendamur exemplis. Per.

Secretum

Oblatis, quaesumus, Domine, placare muneribus : et, intercedentibus sanctis tuis, Gervasio et Protasio : a cunctis nos defende periculis. Per.

Complenda

Haec nos communio, Domine, purget a crimine : et, intercedentibus sanctis tuis, Gervasio et Protasio : caelestis remedii faciat esse consortes. Per Dominum.

Decem milia militum martyrum

[Introitus:] Gaudeamus omnes.

Oratio

Deus, qui, ad imitandum passionis tuae exemplum, decem milia martyrum, Acacium : Alexandrum : Hermolaum : cum sociis eorum crucis patibulum subire fecisti : tribue, quaesumus : ut, qui passionem eorum veneramur in terris : passionis tuae remedia consequamur in caelis. Per Dominum.

Epistula: Sancti per fidem. *Graduale:* Gloriosus Deus.

Alleluia. *V.* Pie pastor Hermolae, cum grege militiae pro nobis ora Deum hodie, ne nos lapsos comprehendat procella miseriae.

Evangelium: Cum audieritis proelia et seditiones. *Offertorium:* Laetamini in Domino. *Require ista in commune de martyribus.*

Secreta

Votiva, Domine, mysteria sanctorum tuorum decem milia martyrum, Hermolai et Achacii : sociorumque eorum sollemnia celebrantes : devota mente tractantes : quibus nobis, quaesumus : et praesidium crescat et gaudium. Per.

Communio: Iustorum animae.

Complenda

Largire sensibus nostris, omnipotens Deus : ut per temporalem dilecti filii tui, Domini nostri, Iesu Christi pretiosam mortem : et per sanctorum martyrum gloriosam passionem, quam veneranda mysteria testantur : vitam nobis dedisse perpetuam confidamus. Per Dominum.

In vigilia sancti Ioannis Baptistae

[Introitus] (L 1,13.15.14)

Ne timeas, Zacharia, exaudita est oratio tua : et Elisabeth, uxor tua pariet tibi filium : et vocabis nomen eius, Ioannes : et erit magnus coram Domino : et Spiritu Sancto replebitur adhuc ex utero matris suae : et multi in nativitate eius gaudebunt. *Ps. (Ps 20,2)* Domine, in virtute tua laetabitur rex : et super salutare …

Oratio

Praesta, quaesumus, omnipotens Deus : ut familia tua per viam salutis incedat : et beati Ioannis, praecursoris tui hortamenta sectando : ad eum, quem praedixit, secura perveniat. Dominum nostrum.

Lectio Ieremiae prophetae (Jr 1,4–10)

In diebus illis. Factum est verbum Domini ad me, dicens. Priusquam te formarem in utero, novi te : et, antequam **/134r/** exires de vulva, sanctificavi te : et prophetam in gentibus dedi te. Et dixi : a : a : a : Domine Deus : ecce, nescio loqui : quia puer ego sum. Et dixit Dominus ad me. Noli dicere : quia, puer sum : quoniam ad omnia, quae mittam te : ibis : et universa, quae mandavero tibi, loqueris. Ne timeas a facie eorum : quia ego tecum sum : ut eruam te, dicit Dominus. Et misit Dominus manum suam : et tetigit os meum : et dixit ad me. Ecce, dedi verba mea in ore tuo : ecce, constitui te super gentes et regna : ut evellas et destruas : et disperdas : et dissipes : et aedifices : et plantes. Dicit Dominus omnipotens.

Graduale (J 1,6–7 et 7)

Fuit homo missus a Deo, cui nomen Ioannes erat, hic venit. *V*. Ut testimonium perhiberet de lumine : et parare Domino plebem perfectam.

Initium sancti Evangelii secundum Lucam (L 1,5–17)

Fuit in diebus Herodis, regis Iudaeae : sacerdos quidam, nomine Zacharias : de vice Abia : et uxor illi de filiabus Aaron : et nomen eius Elisabeth. Erant autem ambo iusti ante Deum : incedentes in omnibus mandatis et iustificationibus Domini : sine querela. Et non erat illis filius : eo quod esset Elisabeth sterilis : et ambo processissent in diebus suis. Factum est autem, cum sacerdotio fungeretur Zacharias in ordine vicis suae ante Deum : secundum consuetudinem sacerdotii sorte exiit, ut incensum poneret, ingressus in templum Domini. Et omnis multitudo erat populi orans foris hora incensi. Apparuit autem illi angelus Domini : stans a dextris altaris incensi. Et Zacharias turbatus est, videns : et timor irruit super eum. Ait autem ad illum angelus. Ne timeas, Zacharia : quoniam exaudita est deprecatio tua : et uxor tua, Elisabeth pariet tibi filium : et vocabis nomen eius Ioannem. Et erit tibi gaudium et exsultatio : et multi in nativitate eius gaudebunt. Erit enim magnus coram Domino. Vinum et siceram non bibet : et Spiritu Sancto replebitur adhuc ex utero matris suae : et multos filiorum Israel convertet ad Dominum, Deum ipsorum. Et ipse praecedet ante illum : in spiritu et virtute Eliae : ut convertat corda patrum in filios : et incredulos ad prudentiam iustorum. Parare Domino plebem perfectam.

Offertorium (Ps 8,6–7)

Gloria et honore coronasti eum, et constituisti eum super opera manuum tuarum, Domine.

Secreta

Munera, Domine, oblata sanctifica : et, intercedente beato Ioanne Baptista : nos per haec a peccatorum nostrorum maculis emunda. Per.

Communio (Ps 20,6)

Magna est gloria eius in salutari tuo, gloriam et magnum decorem impones super eum, Domine.

Complenda

Beati Ioannis Baptistae nos, Domine, quaesumus, praeclara comitetur oratio : et, quem venturum esse praedixit, poscat nobis fore placatum. Dominum nostrum, Iesum.

In die sancto ad missam

[Introitus] (Is 49,1–2)

De ventre matris meae vocavit me Dominus nomine meo : et posuit os meum, ut gladium acutum : sub tegumento manus suae protexit me : posuit me, quasi sagittam electam. *Ps. (Ps 91,2)* Bonum est confiteri Domino : **[134^{v}]** et psallere nomini tuo, Altissime.

Oratio

Deus, qui praesentem diem honorabilem nobis in beati Baptistae nativitate fecisti : da populis tuis spiritualium gratiam gaudiorum : et omnium fidelium mentes dirige in viam salutis aeternae. Per.

Lectio Isaiae prophetae (Is 49,1–3.5.6.7)

Haec dicit Dominus. Audite, insulae : et attendite, populi delonge. Dominus ab utero vocavit me : de ventre matris meae recordatus est nominis mei. Et posuit os meum, quasi gladium acutum : in umbra manus suae protexit me. Et posuit me, sicut sagittam electam : in pharetra sua abscondit me : et dixit mihi. Servus meus es tu, Israel : quia in te gloriabor. Et nunc haec dicit Dominus : formans me ex utero servum sibi. Dedi te in lucem gentium : ut sis salus mea usque ad extremum terrae. Reges videbunt : et consurgent principes : et adorabunt Dominum, Deum tuum : et sanctum Israel : qui elegit te.

Graduale (Jr 1,5 et 9)

Priusquam te formarem in utero, novi te, et, antequam exires de ventre, sanctificavi te. *V.* Misit Dominus manum suam, et tetigit os meum, et dixit mihi.

Alleluia. *V. (Mt 11,11)* Inter natos mulierum non surrexit maior Ioanne Baptista.

Secundum Lucam (L 1,57–68)

In illo tempore. Elisabeth impletum est tempus pariendi : et peperit filium. Et audierunt vicini et cognati eius : quia magnificavit Dominus misericordiam suam cum illa. Et congratulabantur ei. Et factum est in die octavo : venerunt circumcidere puerum : et vocabant eum nomine patris sui : Zachariam. Et, respondens mater eius : dixit. Nequaquam : sed vocabitur Ioannes. Et dixerunt ad illam. Quia, nemo est in cognatione tua : qui vocetur hoc nomine. Innuebant autem patri eius : quem vellet vocari eum. Et, postulans pugillarem : scripsit, dicens. Ioannes est nomen eius. Et mirati sunt universi. Apertum est autem ilico os eius : et lingua eius : et loquebatur, benedicens Deum. Et factus est timor super omnes vicinos eorum : et super omnia montana Iudaeae :

et divulgabantur omnia verba haec. Et posuerunt omnes, qui audierant in corde suo : dicentes. Quis putas puer iste erit? Etenim manus Domini erat cum illo. Et Zacharias, pater eius impletus est Spiritu Sancto : et prophetavit : dicens. Benedictus Dominus, Deus Israel : quia visitavit et fecit redemptionem plebis suae.

Offertorium: Iustus ut palma florebit.

Secreta

Tua, Domine, muneribus altaria cumulamus : illius nativitatem honore debito celebrantes : qui Salvatorem mundi et cecinit affuturum : et adesse monstravit. Dominum nostrum, Iesum Christum.

Communio (L 1,76)

Tu, puer, propheta Altissimi vocaberis, praeibis enim ante faciem Domini, parare vias eius.

Complenda

Sumat Ecclesia tua, Deus, beati Ioannis Baptistae generatione laetitiam : per quem suae regenerationis cognovit auctorem. Dominum nostrum.

Sancti Ioannis et Pauli

[Introitus:] Multae tribulationes iustorum.

Oratio

Quaesumus, omnipotens Deus : ut nos geminata laetitia hodiernae festivitatis excipiat : quae de beatorum Ioannis et Pauli **/135^{r}/** glorificatione processit : quos eadem fides et passio vere fecit esse germanos. Per.

Lectio libri Sapientiae (Eccli=Sir 44,10–15)

Hi sunt viri misericordiae : quorum iustitiae oblivionem non acceperunt : cum semine eorum permanent bona : hereditas sancta nepotes eorum. Et in testamentis stetit semen eorum : et filii eorum propter eos usque in aeternum manent. Generatio eorum et gloria eorum non derelinquetur. Corpora eorum in pace sepulta sunt : et vivent nomina eorum in saecula. Sapientiam eorum narrabunt omnes populi : et laudem eorum : pronuntiat omnis ecclesia sanctorum.

Graduale: Ecce quam bonum. Alleluia. *V.* Haec est vera fraternitas. *Evangelium:* Attendite a fermento pharisaeorum. *Offertorium:* Gloriabuntur. *Ista assignata inveniuntur de martyribus.*

Secreta

Hostias tibi, Domine, sanctorum martyrum tuorum, Ioannis et Pauli dicatas meritis benignus assume : et ad perpetuum nobis tribue provenire subsidium. Per.

Communio: Et si coram hominibus.

Complenda

Sumpsimus, Domine, sanctorum martyrum tuorum, Ioannis et Pauli sollemnia celebrantes, sacramenta, praesta, quaesumus : ut, quod temporaliter gerimus : aeternis gaudiis consequamur. Per Dominum.

Sancti Ladislai regis

[Introitus] (Ps 36,30)

Os iusti meditabitur sapientiam, et lingua eius loquetur iudicium, lex Dei eius in corde ipsius. *Ps. (ibid., 1)* Noli aemulari in malignantibus …

Oratio

Deus, qui beatum Ladislaum, regem nostrum et confessorem tuum diversis decorasti miraculis : tribue, quaesumus : ut, eius suffragantibus meritis : ab omnibus muniamur adversis : et gaudiis perfruamur aeternis. Per Dominum.

Epistula: Dedit Dominus confessionem. *Graduale:* Domine praevenisti.

Alleluia. *V.* Beatus vir sanctus rex Ladislaus, qui fulget, ut sol, in caelo, amplectens immortalitatem, gaudet in aeternum in paradiso.

Evangelium: Vigilate quia nescitis. *Offertorium:* Veritas mea et misericordia.

Secreta

Hostias piae placationis offerimus clementiae tuae, omnipotens Deus : ut beati Ladislai, regis nostri et confessoris tui meritis et precibus placatus accipias : et clementer dispenses. Per.

Communio: Beatus servus.

Complenda

Sacramenta, Domine, salutaria sumentes : clementiam tuam humiliter exoramus : ut intercessione beati Ladislai, regis nostri et confessoris tui : et praesentibus non destituamur subsidiis : et gaudiis perfruamur aeternis. Per Dominum.

In vigilia Petri et Pauli apostolorum

[Introitus] (J 21,18–19)

Dicit Dominus Petro, cum esses iunior, cingebas te : et ambulabas, ubi volebas : cum autem senueris, extendes manus tuas : et alius te cinget, et ducet, quo tu non vis, hoc autem dixit significans, qua morte clarificaturus esset Deum. *Ps. (Ps 18,1)* Caeli enarrant gloriam Dei, et opera manuum eius annuntiat firmamentum.

Oratio

Praesta, quaesumus, omnipotens Deus : ut nullis nos perturbationibus permittas concuti : quos in apostolicae confessionis petra solidasti. Per Dominum. **[135v]**

Eodem die Leonis oratio

Deus, qui beatum Leonem pontificem sanctorum tuorum meritis coaequasti : concede propitius : ut, qui commemorationis eius festa percolimus : vitae quoque imitemur exempla. Per.

Lectio Actuum apostolorum (Act 3,1–10)

In diebus illis. Petrus et Ioannes ascendebant in templum : ad horam orationis nonam. Et quidam vir, qui erat claudus ex utero matris suae, baiulabatur : quem ponebant cottidie ad portam templi : quae dicitur Speciosa : ut peteret eleemosynam ab introeuntibus in templum. Is, cum vidisset Petrum et Ioannem, incipientes introire in templum : rogabat, ut eleemosynam acciperet. Intuens autem Petrus in eum cum Ioanne : dixit. Respice in nos. At ille intendebat in eos : sperans se aliquid accepturum ab eis. Petrus autem dixit. Argentum et aurum non est mihi : quod autem habeo, hoc tibi do. In nomine Iesu Christi Nazareni surge, et ambula. Et, apprehensa manu eius dextera, allevavit eum : et protinus consolidatae sunt bases eius et plantae : et, exsiliens, stetit et ambulabat. Et intravit cum illis templum : ambulans : et exsiliens : et laudans Deum. Et vidit omnis populus eum ambulantem : et laudantem Deum. Cognoscebant autem illum : quoniam ipse erat, qui ad eleemosynam sedebat ad Speciosam portam templi. Et repleti sunt omnes stupore et extasi : in eo, quod contigerat illi.

Graduale: In omnem terram.

Secundum Ioannem (J 21,15–19)

In illo tempore. Dicit Iesus Petro. Simon Ioannis, diligis me plus his? Dicit ei. Etiam, Domine. Tu scis, quia amo te. Dicit ei. Pasce agnos meos. Dicit ei iterum. Simon Ioannis, diligis me? Ait illi. Etiam, Domine : tu scis, quia amo te. Dicit ei. Pasce oves meas. Dicit ei tertio. Simon Ioannis, amas me? Contristatus est Petrus : quia dixit ei tertio, amas me : et dixit ei. Domine, tu omnia nosti : tu scis, quia amo te. Dicit ei. Pasce oves meas. Amen, amen, dico tibi : cum esses iunior, cingebas te : et ambulabas, ubi volebas. Cum autem senueris : extendes manus tuas : et alius te cinget, et ducet, quo tu non vis. Hoc autem dixit significans : qua morte clarificaturus esset Deum.

Offertorium: Mihi autem.

Secreta

Munus populi tui, quaesumus, Domine, apostolica intercessione sanctifica : nosque a peccatorum nostrorum maculis emunda. [Per.]

Aliud secretum

Annue nobis, quaesumus, Domine : ut animae famuli tui, Leonis haec prosit oblatio : quam immolando, totius mundi tribuisti relaxari delicta. Per Dominum.

Communio (J 21,15.17)

Simon Ioannis, diligis me plus his : Domine, tu omnia nosti : tu scis, Domine, quia amo te.

Complenda

Quos, Domine, caelesti alimento satiasti : apostolicis intercessionibus ab omni adversitate custodi.

Alia complenda

Deus, qui animae famuli tui, Leonis aeternae beatitudinis praemia contulisti, concede propitius : ut, qui peccatorum nostrorum pondere premimur : eius apud te precibus sublevemur. Per Dominum. **/136^{r}/**

In die sancto

Introitus (Act 12,11)

Nunc scio vere, quia misit Dominus angelum suum, et eripuit me de manu Herodis : et de omni exspectatione plebis Iudaeorum. *Ps. (Ps 138,1–2)* Domine, probasti me …

Oratio

Deus, qui hodiernam diem apostolorum tuorum, Petri et Pauli martyrio consecrasti : da Ecclesiae tuae eorum in omnibus sequi praeceptum : per quos religionis sumpsit exordium. Per Dominum.

Lectio Actuum apostolorum (Act 12,1–11)

In diebus illis. Misit Herodes rex manus : ut affligeret quosdam de ecclesia. Occidit autem Iacobum, fratrem Ioannis gladio. Videns autem, quia placeret Iudaeis : apposuit apprehendere et Petrum. Erant autem dies azymorum. Quem cum apprehendisset, misit in carcerem : tradensque quattuor quaternionibus militum, ad custodiendum : volens post Pascha producere eum populo. Et Petrus quidem servabatur in carcere : oratio autem fiebat sine intermissione ab ecclesia ad Deum pro eo. Cum autem producturus esset eum Herodes : in ipsa nocte erat Petrus dormiens inter duos milites : vinctus catenis duabus : et custodes ante ostium custodiebant carcerem. Et ecce, angelus Domini astitit : et lumen refulsit in habitaculo carceris. Percussoque latere Petri : excitavit eum : dicens. Surge velociter. Et ceciderunt catenae de manibus eius. Dixit autem angelus ad eum. Praecingere : et calcea te caligas tuas. Et fecit sic. Et dixit illi. Circumda tibi vestimentum tuum : et sequere me. Et, exiens, sequebatur eum. Et nesciebat, quia verum est, quod fiebat per angelum. Existimabat autem se : visum videre. Transeuntes autem primam et secundam custodiam : venerunt ad portam ferream, quae ducit ad civitatem : quae ultro aperta est eis. Et, exeuntes, processerunt vicum unum : et continuo discessit angelus ab eo. Et Petrus, ad se reversus, dixit. Nunc scio vere : quia misit Dominus angelum suum : et eripuit me de manu Herodis : et de omni exspectatione plebis Iudaeorum.

Graduale: Constitues eos principes super.

Alleluia. *V. (Mt 16,18)* Tu es Petrus, et super hanc petram aedificabo ecclesiam meam. *V. (Mt 16,17)* Beatus es, Simon Petre, quia caro et sanguis non revelavit tibi, sed Pater meus, qui est in caelis.

Secundum Matthaeum (Mt 16,13–19)

In illo tempore. Venit Iesus in partes Caesareae Philippi : et interrogabat discipulos suos : dicens. Quem dicunt homines esse Filium hominis? At illi dixerunt. Alii Ioannem Baptistam : alii autem Eliam : alii vero Ieremiam : aut unum ex prophetis. Dicit illis Iesus. Vos autem quem me esse dicitis? Respondens Simon Petrus : dixit. Tu es Christus, Filius Dei vivi. Respondens autem Iesus : dixit ei. Beatus es, Simon bar Iona : quia caro et sanguis non revelavit tibi : sed Pater meus, qui est in caelis. Et ego dico tibi : quia tu es Petrus : et super hanc petram aedificabo Ecclesiam meam. Et portae inferi non praevalebunt adversus eam. Et tibi dabo claves regni caelorum. Et, quodcumque ligaveris super terram : erit **[136^{v}]** ligatum et in caelis. Et, quodcumque solveris super terram : erit solutum et in caelis.

Offertorium: Constitues eos principes.

Secretum

Hostias, Domine, quas nomini tuo sacrandas offerimus : apostolica prosequatur oratio : per quam nos expiari tribuis et defendi. Per.

Communio (Mt 16,18)

Tu es Petrus, et super hanc petram aedificabo Ecclesiam meam.

Complenda

Exaudi nos, Deus, salutaris noster : et apostolorum tuorum, Petri et Pauli nos tuere praesidiis : quorum donasti fideles esse doctrinis. Per.

In Commemoratione sancti Pauli

[Introitus] (2T 1,12)

Scio, cui credidi, et certus sum, quia potens est depositum meum servare in illum diem. *Ps. (Ps 18,2)* Caeli enarrant …

Oratio

Deus, qui multitudinem gentium beati Pauli, apostoli tui praedicatione docuisti : da nobis, quaesumus : ut, cuius natalicia colimus : eius apud te patrocinia sentiamus. [Per.]

Alia

Deus, qui beato Petro, apostolo tuo, collatis clavibus regni caelestis : animas ligandi atque solvendi pontificium tradidisti : concede : ut intercessionis eius auxilio : a peccatorum nostrorum nexibus liberemur. Per Dominum.

Ad Galatas (G 1,11–24)

Fratres. Notum vobis facio evangelium : quod evangelizatum est a me : quia non est secundum hominem. Neque enim ego ab homine accepi illud : neque didici : sed per revelationem Iesu Christi. Audistis enim conversationem meam aliquando in Iudaismo : quoniam supra modum persequebar Ecclesiam Dei : et expugnabam illam : et proficiebam in Iudaismo super omnes coaetaneos in genere meo. Abundantius enim aemulator exsistens : paternarum mearum traditionum. Cum autem placuit ei, qui me segregavit ex utero matris meae : et vocavit per gratiam suam : ut revelaret Filium suum in me : ut evangelizarem illum in gentibus. Continuo non acquievi carni et sanguini : neque veni Hierosolymam ad antecessores meos apostolos : sed abii in Arabiam : et iterum reversus sum in Damascum. Deinde post annos tres veni Hierosolymam videre Petrum : et mansi apud eum diebus quindecim. Alium autem apostolorum vidi neminem : nisi Iacobum, fratrem Domini. Quae autem scribo vobis : ecce, coram Deo : quod non mentior. Deinde veni in partes Syriae et Ciliciae. Eram autem ignotus facie ecclesiis Iudaeae : quae erant in Christo. Tantum autem auditum habebant : quoniam qui persequebatur nos aliquando : nunc evangelizat fidem : quam aliquando expugnabat. Et in me clarificabant : Dominum Iesum Christum.

Graduale (G 2,8–9 et 1K 15,10)

Qui operatus est Petro in apostolatu, operatus est et mihi inter gentes : et cognoverunt gratiam, quae data est mihi. *V*. Gratia Dei in me vacua non fuit, sed gratia eius semper in me manet.

Alleluia. *V*. Sancte Paule apostole, praedicator veritatis et doctor gentium, intercede pro nobis ad Deum, qui te elegit.

Secundum Matthaeum (Mt 19,27–29)

In illo tempore. Dixit Simon Petrus ad Iesum. Ecce, nos reliquimus omnia, et secu- **/137r/**ti sumus te. Quid ergo erit nobis? Iesus autem dixit illis. Amen, dico vobis : quod vos, qui secuti estis me : in regeneratione, cum sederit Filius hominis in sede maiestatis suae : sedebitis et vos super sedes duodecim : iudicantes duodecim tribus Israel. Et omnis, qui reliquerit domum : vel fratres : aut sorores : aut patrem : aut matrem : aut uxorem : aut filios : aut agros propter nomen meum : centuplum accipiet : et vitam aeternam possidebit.

Offertorium: In omnem terram exivit.

Secreta

Ecclesiae tuae, quaesumus, Domine, preces et hostias apostolica commendet oratio : ut, quae pro illorum gloria celebramus : nobis prosint ad veniam. Per.

Communio: Amen dico vobis quod vos qui.

Complenda

Perceptis, Domine, sacramentis, beato apostolo tuo, Paulo interveniente, deprecamur : ut, quae pro illius celebrata sunt gloria : nobis proficiant ad medelam. Per.

In vigilia Visitationis sanctae Mariae

[Introitus] (Is 45,8)

Rorate, caeli, desuper, et nubes pluant iustum, aperiatur terra et germinet Salvatorem. *Ps. (Ps 18,2)* Caeli enarrant gloriam Dei, et opera manuum eius annuntiat firmamentum.

Oratio

Tuae sanctificationis arcae, Mariae, Domine Deus : quae te novem mensibus baiulavit : fac nos debita veneratione festa peragere : in qua ipse dignatus es clausum prophetam in utero Elisabeth visitare. Per.

Alia oratio

Omnipotens, sempiterne Deus : da cordibus nostris illarum tuarum rectitudinem semitarum : quam beatus Ioannes Baptista in deserto vox clamantis edocuit. Per Dominum.

Lectio libri Apocalypsis beati Ioannis (Ap 12,1–2.5)

Signum magnum apparuit in caelo : mulier amicta sole : et luna sub pedibus eius : et in capite eius corona stellarum duodecim : et in utero habens, et clamabat parturiens : et cruciatur, ut pariat. Et peperit filium masculum : qui recturus erat omnes gentes in virga ferrea. Et raptus est filius eius ad Deum : et ad thronum eius.

Graduale: Benedicta et venerabilis. *Si haec vigilia in dominica occurrerit, extunc Alleluia:* Prophetae sancti. *Evangelium:* Cum esset desponsata mater. *Require in vigilia Nativitatis Christi. Offertorium:* Felix namque.

Secretum

Visita nos in salutari tuo, Domine : qui Mariae viscera tua dignatus es visitare praesentia : et per gloriosam matris tuae : qua Elisabeth visitavit, exsultationem : nos ad perennem digneris perducere habitationem. [Per.]

Aliud secretum

Sancti Ioannis Baptistae honorabilem natitivitatem : muneribus, o, piissime Domine, geminatis in octavo namque Ecclesia tua die devotissime, quam sequitur, deprecans clementiam tuam : ut, ipso pro ea interveniente : id munus salutare penes te fieri mereamur. Per Dominum.

Praefatio cottidiana. Communio: Beata viscera.

Complenda

Satiati et inebriati caelestibus alimentis : fac nos, quaesumus, Domine, aeterna fruitione consequi : **[137^{v}]** quae mysticis sumpsimus sacramentis. Per Dominum.

Alia complenda

Munera tua, quae in honore nominis tui in sollemnitate iterata praecursoris ac Baptistae Filii tui, Domini nostri, Iesu Christi, Ioannis sumpta sunt : quaesumus, omnipotens Deus, praestet auxilium ecclesiae tuae : ut, expiata ab omni immissione insidiatoris : te benedicat : tibi serviat : et, te protegente, ab omnibus malis semper sit libera. Per eundem.

In die sancto

[Introitus]

Gaudeamus omnes in Domino : diem festum celebrantes in honore Mariae Virginis, de cuius visitatione gaudent angeli, et collaudant Filium Dei. *Ps. (Ps 44,2)* Eructavit cor meum verbum bonum …

Oratio

Deus, qui nos praesentem festivitatem in Iesu Christi, Filii tui et Mariae Virginis, Matris eius laudibus venerari fecisti : praesta, quaesumus : ut, qui eiusdem Virginis humilitatis et gaudiorum : quibus Elisabeth visitavit, sollemnia celebramus : in eorum memoria et gaudiis iugiter maneamus. [Per.]

Eodem die

Deus, qui nos sanctorum martyrum tuorum, Processi et Martiniani confessionibus gloriosis circumdas et protegis : da nobis et eorum oratione proficere : et intercessione gaudere. Per Dominum.

Subsequens oratio debet dici per octavam:

Deus, qui in visitatione laetabundae Virginis Mariae, Iesu Christi, Filii tui gerulae novae laudis praeconiis magnificari voluisti : eius meritis et precibus talem nobis, quaesumus, tuae visitationis gratiam tribue : quatenus nunc et semper te magnificare mereamur. Per eundem.

Lectio libri Sapientiae (Ct 2,8–14)

Ecce, iste venit saliens in montibus : transiliens colles. Similis est dilectus meus capreae : hinuloque cervorum. En, ipse stat post parietem nostrum : respiciens per fenestras, prospiciens per cancellos. En, dilectus meus loquitur mihi. Surge : propera, amica mea : columba mea : formosa mea : et veni. Iam enim hiems transiit : imber abiit, et recessit : flores apparuerunt in terra nostra : tempus putationis advenit. Vox turturis audita est in terra nostra : ficus protulit grossos suos : vineae florentes dederunt odorem suum. Surge, propera, amica mea : speciosa mea : et veni, columba mea : in foraminibus petrae : in caverna maceriae. Ostende mihi faciem tuam : sonet vox tua in auribus meis. Vox enim tua dulcis : et facies tua decora.

Graduale: Audi filia et vide.

Alleluia. *V.* Ave, stillans melle alvearium : ave, veri Salomonis ferculum : ave, Verbi Dei, tu, sacrarium : ave, Deitatis receptaculum, Maria.

Alleluia. *V.* O, Maria, Mater Christi : montana quae adiisti : et cognatam salutasti : consilii mater casti : audi nos, dulcis et pia : Natum nobis concilia.

Secundum Lucam (L 1,39–56)

In illo tempore. Exsurgens Maria, abiit in montana cum festinatione, in civitatem Iuda : et intravit in domum Zachariae : et salutavit Elisabeth. Et factum est : ut audivit salutationem Mariae Elisa**/138**[r]**/**beth : exsultavit infans in utero eius : et repleta est Spiritu Sancto : et exclamavit voce magna : et dixit. Benedicta tu inter mulieres : et benedictus fructus ventris tui. Et unde mihi hoc : ut veniat mater Domini mei ad me. Ecce enim, ut facta est vox salutationis tuae in auribus meis : exsultavit in gaudio infans in utero meo. Et beata, quae credidisti : quoniam perficientur in te ea, quae dicta sunt tibi a Domino. Et ait Maria. Magnificat anima mea Dominum : et exsultavit spiritus meus : in Deo, salutari meo. Quia respexit humilitatem ancillae suae : ecce enim, ex hoc bea-

tam me dicent omnes generationes. Quia fecit mihi magna, qui potens est : et sanctum nomen eius. Et misericordia eius a progenie in progenies : timentibus eum. Fecit potentiam in brachio suo : dispersit superbos mente cordis sui. Deposuit potentes de sede : et exaltavit humiles. Esurientes implevit bonis : et divites dimisit inanes. Suscepit Israel, puerum suum : recordatus misericordiae suae. Sicut locutus est ad patres nostros : Abraham et semini eius in saecula. Mansit autem Maria cum illa, quasi tribus mensibus : et reversa est in domum suam.

Offertorium: Ave Maria.

Secreta

Salutaris victimae oblationem tibi, Deus, Pater omnipotens, immolamus : suppliciter deprecantes : ut, sicut intemeratae Virginis Mariae viscera : Iesu Christi, Filii tui gloria illustrasti : quod te in spiritu exsultationis et laetitiae magnificaret : ita penetralia cordis nostri Spiritus Sancti digneris suavitate perfundere : quatenus sacro delibati chrismate : veniam consequi peccatorum : teque nunc et semper piis mentibus magnificare mereamur. Per eundem.

Aliud secretum

Hostias tibi, Domine, sanctorum martyrum tuorum, Processi et Martiniani dicatas meritis benignus assume : et ad perpetuum nobis tribue provenire subsidium. Per.

Praefatio: Et te in visitatione. *Communio:* Diffusa est gratia.

Complenda

Refecti et renovati sacro caelestis alimoniae pabulo : immensam clementiam tuam flagitamus, Domine, Deus noster : ut, qui Visitationis festa peragimus : in Iesu Christi et Mariae laudibus indesinenter maneamus. Per eundem.

Alia complenda

Corporis sacri et pretiosi sanguinis repleti libamine : quaesumus, Domine, Deus noster : ut, quod pia devotione gerimus : certa redemptione capiamus. Per Dominum nostrum.

Translatio sancti Martini episcopi

[Oratio]

Deus, qui populo tuo aeternae salutis beatum Martinum ministrum constituisti : praesta, quaesumus : ut, quem doctorem vitae habuimus in terris : intercessorem semper habere mereamur in caelis. Per.

Secreta

Omnipotens, sempiterne Deus : munera tuae maiestati oblata : per intercessionem beati Martini, confessoris tui atque pontificis ad perpetuam nobis fac proficere salutem. Per.

Complenda

Sacramenta salutis nostrae **[138v]** suscipientes : concede, quaesumus, omnipotens Deus : ut beati Martini nos ubique oratio adiuvet : in cuius veneratione haec tuae obtulimus maiestati. Per.

In octava apostolorum Petri et Pauli

[Introitus] (Eccli=Sir 44,15.14)

Sapientiam sanctorum narrant populi, et laudem eorum nuntiat Ecclesia, nomina autem eorum vivent in saeculum saeculi. *Ps. (Ps 32,1)* Exsultate iusti in Domino, rectos decet collaudatio.

Oratio

Deus, cuius dextera beatum Petrum apostolum, ambulantem in fluctibus, ne mergeretur, erexit : et coapostolum eius Paulum, tertio naufragantem de profundo pelagi liberavit : exaudi nos propitius, et concede : ut amborum meritis aeternitatis gloriam consequamur.

Epistula: Hi sunt viri misericordiae. *Require supra, Ioannis et Pauli.*

Graduale (Sap 3,1 et 2.3)

Iustorum animae in manu Dei sunt, et non tanget illos tormentum malitiae. *V.* Visi sunt oculis insipientium mori, illi autem sunt in pace.

Alleluia. *V*. Haec est vera fraternitas, quae vicit mundi crimina, Christum secuta est, inclita : tenet regna caelestia.

Secundum Matthaeum (Mt 14,22–33)

In illo tempore. Iussit Iesus discipulos suos ascendere in naviculam : et praecedere eum trans fretum : donec dimitteret turbas. Et, dimissa turba : ascendit in montem solus orare. Vespere autem facto : solus erat ibi. Navicula autem in medio mari iactabatur fluctibus. Erat enim contrarius ventus. Quarta autem vigilia noctis : venit ad eos ambulans super mare. Et, videntes eum super mare ambulantem : turbati sunt : dicentes : quia phantasma est. Et prae timore clamaverunt. Statimque Iesus locutus est eis, dicens. Habete fiduciam : ego sum : nolite timere. Respondens autem Petrus : dixit. Domine : si tu es : iube me venire ad te super aquas. At ipse ait. Veni. Et, descendens Petrus de navicula : ambulabat super aquam : ut veniret ad Iesum. Videns vero ventum validum venientem : timuit. Et, cum coepisset mergi : clamavit, dicens. Domine : salvum me fac. Et continuo Iesus, extendens manum, apprehendit eum : et dixit ei. Modicae fidei : quare dubitasti? Et, cum ascendissent in naviculam : cessavit ventus. Qui autem in navicula erant : venerunt : et adoraverunt eum, dicentes. Vere Filius Dei es.

Offertorium (Ps 149,5–6)

Exsultabunt sancti in gloria, laetabuntur in cubilibus suis, exsultationes Dei in faucibus eorum.

Secreta

Offerimus tibi, Domine, quaesumus, preces et munera : quae ut tuo sint digna conspectui : apostolorum tuorum precibus adiuvemur. Per.

Communio (Sap 3,1–2.3)

Iustorum animae in manu Dei sunt : et non tanget illos tormentum malitiae, visi sunt oculis insipientium mori, illi autem sunt in pace.

Complenda

Protege, Domine, populum tuum : et apostolorum tuorum, Petri et Pauli patrocinio confidentem : perpetua defensione conserva. Per Dominum.

Willibaldi episcopi

Oratio

Sancti Willibaldi, confessoris tui atque pontificis : nos, quaesumus, Domine, tuere praesidiis : et eius semper intercessionibus adiuvemur. Per.

Secreta

Grata tibi sint, quaesumus, Domine, munera : quae in beati sa**/139r/**cerdotis et confessoris tui, Willibaldi commemoratione deferimus obsecrantes, ut, quae honore prosequimur : contingere mereamur. Per.

Complenda

Praesta, quaesumus, Domine, ut beati sacerdotis tui et confessoris, Willibaldi : cuius festivitatem celebramus : precibus eius indulgentiam sentiamus. Per Dominum.

Kiliani et sociorum eius

Oratio

Praesta, quaesumus, omnipotens Deus : ut beatorum martyrum tuorum, Kiliani, Colonati atque Tornati sollemnia recensentes : meritis ipsorum protegamur et precibus. Per Dominum.

Secreta

Respice, Domine, munera populi tui, quaesumus : sanctorum martyrum tuorum festivitate votiva : et tuae testificatio veritatis nobis proficiat ad salutem. Per.

Complenda

Refecti, Domine, muneribus sacris : in sanctorum celebritate martyrum : quaesumus : ut te semper in eorum commemoratione laudemus : et tuam misericordiam, iisdem semper deprecantibus, consequamur. Per Dominum.

Septem fratrum martyrum

[Introitus] (Ps 112,1.9)

Laudate, pueri, Dominum, laudate nomen Domini, qui habitare facit sterilem in domo, matrem filiorum laetantem. *Ps. (ibid., 2)* Sit nomen Domini benedictum ex hoc nunc et usque in saeculum.

Oratio

Praesta, quaesumus, omnipotens Deus : ut, qui gloriosos martyres, Ianuarium, Felicem, Philippum, Silvanum, Vitalem, Alexandrum, Martialem : fortes in sua confessione cognovimus : pios apud te in nostra intercessione sentiamus. Per.

Ad Hebraeos (H 11,33–39)

Fratres. Sancti per fidem vicerunt regna : operati sunt iustitiam : adepti sunt repromissiones. Obturaverunt ora leonum : exstinxerunt impetum ignis : effugaverunt aciem gladii : convaluerunt de infirmitate : fortes facti sunt in bello. Castra verterunt exterorum : acceperunt mulieres de resurrectione mortuos suos. Alii autem distenti sunt : non suscipientes redemptionem : ut meliorem invenirent resurrectionem. Alii vero ludibria et verbera experti : insuper et vincula : et carceres. Lapidati sunt : secti sunt : tentati sunt : in occisione gladii mortui sunt. Circuierunt in melotis : et in pellibus caprinis : egentes : angustiati : afflicti : quibus dignus non erat mundus. In solitudinibus errantes : ‹et› in montibus [et] in speluncis : et in cavernis terrae. Et hi omnes testimonio fidei : probati : inventi sunt. In Christo Iesu, Domino nostro.

Graduale (Ps 123,7 et 7–8)

Anima nostra, sicut passer, erepta est de laqueo venantium. *V.* Laqueus contritus est, et nos liberati sumus : adiutorium nostrum in nomine Domini, qui fecit caelum et terram.

Alleluia. *V.* Te martyrum candidatus laudat exercitus, Domine.

Secundum Matthaeum (Mt 12,46–50)

In illo tempore. Loquente Iesu ad turbas : ecce, mater eius et fratres stabant foris : quaerentes loqui ei. Dixit autem ei quidam. Ecce, mater tua et fratres tui foris stant : quaerentes te. Et ipse, respondens dicenti sibi : ait. Quae est mater mea : et qui sunt fratres mei? Et, extendens manum in **[139ᵛ]** discipulos suos : dicebat. Ecce, mater mea : et fratres mei. Quicumque enim fecerit voluntatem Patris mei, qui in caelis est : ipse meus frater, soror et mater est.

Offertorium (Ps 138,7)

Anima nostra, sicut passer, erepta est de laqueo venantium : laqueus contritus est, et nos liberati sumus.

Secreta

Sacrificiis praesentibus, quaesumus, Domine, placatus intende : et, intercedentibus sanctis martyribus tuis : et devotioni nostrae proficiant et saluti. Per.

Communio (Mt 12,50)

Quicumque fecerit voluntatem Patris mei, qui in caelis est, ipse meus frater, soror et mater est, dicit Dominus.

Complenda

Quaesumus, omnipotens Deus : ut, intercedentibus sanctis martyribus tuis : illius salutaris capiamus effectum : cuius per haec mysteria pignus accepimus. Per Dominum nostrum, Iesum.

In Translatione sancti Benedicti

[Oratio]

Intercessio nos, quaesumus, Domine, beati Benedicti abbatis tibi commendet : ut, quod nostris meritis non valemus : eius patrocinio assequamur.

Secreta

Sacris altaribus, Domine, hostias superpositas : sanctus Benedictus in salutem nobis provenire deposcat. Per.

Complenda

Protegat nos, Domine : cum tui sacramenti perceptione beatus Benedictus abbas pro nobis intercedendo : ut et conversationis eius experiamur insignia : et intercessionis eius percipiamus suffragia. Per Dominum.

Sanctae Margaritae virginis

[Introitus] (Ps 118,46–47)

Loquebar de testimoniis tuis in conspectu regum, et non confundebar, et meditabar in mandatis tuis, quae dilexi nimis. *Ps. (ibid., 1)* Beati immaculati …

Oratio

Deus, qui beatam Margaritam virginem : hodierna die : ad caelos per martyrii palmam venire fecisti : concede nobis, quaesumus : ut eius exempla sequentes : ad te pervenire mereamur. Per Dominum.

Epistula: Domine Deus meus. *Graduale:* Dilexisti iustitiam et.

Alleluia. *V.* O, laudanda Christi clementia, cuius veneranda in beata Margarita resplendent opera, quia vere fidei constantia nulla tormentorum saevitia : ipsa nos prece sanctissima in caelesti collocet patria.

Evangelium: Simile est regnum caelorum thesauro abscondito. *Offertorium:* Offerentur regi.

Secreta

Haec victima, Domine, quaesumus, pro beatae Margaritae virginis martyrio oblata : et mentium nobis sanctitatem : et corporum obtineat sanitatem. Per.

Communio: Simile est regnum.

Complenda

Huius, Domine, sacramenti perceptione : et beatae Margaritae virginis intercessione : et tu in nobis manere dignare : et nos vicissim in te manere concede. Per Dominum nostrum.

In Divisione apostolorum

[Introitus] (Ps 138,17)

Mihi autem nimis honorati sunt amici tui, Deus, nimis confortatus est principatus eorum. *Ps. (ibid., 1–2)* Domine, probasti me, et cognovisti me : tu cognovisti sessionem meam …

Oratio

Deus, qui divisionem apostolorum hodierna die fieri in tua praeordinasti providentia : ut in una fidei gratia gentium dispersa revocaretur Ecclesia : da nobis per supplicationem ipsorum veniam promereri **/140r/** peccatorum : per quorum veram praedicationem : ad tui nominis pervenimus agnitionem. Per.

Ad Ephesios (E 2,19–22)

Fratres. Iam non estis hospites et advenae : sed estis cives sanctorum : et domestici Dei. Superaedificati supra fundamentum apostolorum et prophetarum : ipso summo angulari lapide, Christo Iesu. In quo omnis aedificatio constructa crescit in templum sanctum in Domino. In quo et vos coaedificamini in habitaculum Dei : in Spiritu Sancto.

Graduale (Ps 138,17 et 18)

Nimis honorati sunt amici tui, Deus, nimis confortatus est principatus eorum. *V*. Dinumerabo eos, et super arenam multiplicabuntur.

Alleluia. *V*. *(J 15,16)* Non vos me elegistis, sed ego elegi vos, et posui vos, ut eatis et fructum afferatis, et fructus vester maneat.

Secundum Marcum (Mc 16,15–20)

In illo tempore. Dixit Iesus discipulis suis. Euntes in mundum universum : praedicate evangelium omni creaturae. Qui crediderit et baptizatus fuerit, salvus erit. Qui vero non crediderit : condemnabitur. Signa autem eos, qui crediderint : haec sequentur. In nomine meo daemonia eicient : linguis loquentur novis : serpentes tollent. Et, si mortiferum quid biberint : non eos nocebit. Super aegros manus imponent : et bene habebunt. Et Dominus quidem Iesus, postquam locutus est eis : assumptus est in caelum : et sedit a dextris Dei. Illi autem profecti : praedicaverunt ubique, Domino cooperante : et sermonem confirmante : sequentibus signis.

Offertorium (Ps 18,5)

In omnem terram exivit sonus eorum, et in fines orbis terrae verba eorum.

Secreta

Mitte, quaesumus, Domine, Spiritum tuum Sanctum, qui sanctorum apostolorum tuorum linguas : ad praedicandum fecit disertas : ut et haec sanctificet munera : et, ad ea percipienda, cordium nostrorum purget habitacula. Per … eiusdem.

Communio (Mt 19,28)

Vos, qui secuti estis me, sedebitis super sedes, iudicantes duodecim tribus Israel, dicit Dominus.

Complenda

Praesta, quaesumus, omnipotens Deus : ut, sicut beatos apostolos tuos praedicatio sancta in tota Ecclesia fecit gloriosos : ita per haec sacramenta, quae sumpsimus, et eorum sequi documenta : et gaudia consequi mereamur aeterna. Per.

Andreae et Benedicti

[Introitus] (Ps 67,4))

Iusti epulentur et exsultent in conspectu Dei : et delectentur in laetitia. *Ps. (ibid., 2)* Exsurgat Deus, et dissipentur …

Oratio

Sanctorum tuorum, Domine, Benedicti atque Andreae natalicia veneranda : quaesumus, Ecclesia tua devote suscipiat : et fiat magnae glorificationis amore devotior. Per Dominum.

Epistula: Sancti per fidem vicerunt. *Evangelium:* Descendens Iesus de.

Secreta

Haec hostia, quaesumus, Domine, emundet nostra delicta : et, intercedentibus sanctis tuis, Benedicto atque Andrea : subditorum tibi corpora mentesque sanctificet. Per.

Complenda

Protege, Domine, plebem tuam : et, quam martyrum tuorum, Benedicti et Andreae assidua festivitate facis esse devotam : tibi semper placitam fieri precibus concede sanctorum. Per.

Alexii confessoris

Introitus (Ps 36,30–31)

Os iusti meditabitur sapientiam : et lingua eius loquetur iudicium : lex Dei eius in corde ipsius. **[140v]** *Ps. (ibid., 1)* Noli aemulari in malignantibus …

Oratio

Deus, sanctae humilitatis et devotae paupertatis amator, cui beatus Alexius in sua humilitate valde complacuit : eius interventu fac nos, quaesumus, humiles et devotos : ut devotis mentibus et piis actibus tibi placere valeamus. Per.

Lectio libri Sapientiae (Eccli=Sir 39,6–13)

Iustus cor suum tradet ad vigilandum diluculo : ad Dominum, qui fecit illum : et in conspectu Altissimi deprecabitur. Aperiet os suum in oratione : et pro delictis suis deprecabitur. Si enim Dominus magnus voluerit : spiritu intellegentiae replebit eum. Et ipse, tamquam imbres, mittet eloquia sapientiae suae : et in oratione confitebitur Domino. Et ipse diriget consilium eius et disciplinam : et in absconditis suis consiliabitur. Et ipse palam faciet disciplinam doctrinae suae : et in lege testamenti Domini gloriabitur. Collaudabunt multi sapientiam eius : et usque in saeculum non delebitur. Non recedet memoria eius : et nomen eius requiretur a generatione in generationem.

Secundum Matthaeum (Mt 19,27–29)

In illo tempore. Dixit Simon Petrus ad Iesum. Ecce, nos reliquimus omnia, et secuti sumus te. Quid ergo erit nobis? Iesus autem dixit illis. Amen, dico vobis : quod vos, qui secuti estis me : in regeneratione, cum sederit Filius hominis in sede maiestatis suae : sedebitis et vos super sedes duodecim : iudicantes duodecim tribus Israel. Et omnis, qui reliquerit domum : vel fratres : aut sorores : aut patrem aut matrem : aut uxorem : aut filios : aut agros : propter nomen meum : centuplum accipiet : et vitam aeternam possidebit.

Secreta

Suscipe tibi oblata munera, Domine Deus : et concede : ut beati Alexii, confessoris tui, cuius celebramus sollemnia : nos foveant continuata praesidia. Per.

Complenda

Mysteria, quae sumpsimus, omnipotens Deus : intercedente beato Alexio, confessore tuo : nos iugiter ab omni iniquitate custodiant. Per.

Mariae Magdalene

[Introitus:] Gaudeamus omnes.

Oratio

Largire nobis, clementissime Pater : quod, sicut beata Maria Magdalene Dominum nostrum, Iesum Christum super omnia diligendo : suorum obtinuit veniam peccaminum : ita nobis apud misericordiam tuam sempiternam impetret beatitudinem. Per eundem.

Epistula: Mulierem fortem. *Graduale:* Diffusa est gratia.

Alleluia. *V. (L 7,48)* Maria haec est illa, cui dimissa sunt peccata multa, quoniam dilexit multum.

Evangelium: Rogabat Iesum quidam pharisaeus. *Require 105. Offertorium:* Filiae regum.

Secreta

Munera nostra, quaesumus, Domine, beatae Mariae Magdalene gloriosis meritis tibi reddantur accepta : cuius oblationis obsequium Unigenitus Filius tuus clementer suscipit impensum. Qui tecum vivit.

Communio: Diffusa est gratia.

Complenda

Sumpto, Domine, salutari ac singulari remedio corporis et sanguinis Filii tui, Domini nostri, Iesu Christi : ab omnibus, quaesumus, maculis vetustatis : beatae Mariae Ma**/141r/**gdalene patrociniis exuamur. Per eundem.

Sancti Apollinaris

[Introitus:] Sacerdotes.

Oratio

Deus, qui salutarem nobis hodierna die : in beati Apollinaris, sacerdotis et martyris tui passione dedisti laetitiam : praesta, quaesumus : ut et conversationis eius insignia experiamur : et intercessione tibi placita iugiter gloriemur. Per Dominum.

Epistula: Ecce sacerdos magnus. *Evangelium:* Homo quidam peregre proficiscens.

Secreta

Sacrificium nostrum, quaesumus, Domine, et ipsa sit tibi actione placabile : et beati Apollinaris, sacerdotis et martyris tui intercessione : ad nostrae salutis augmentum fiat acceptabile. Per.

Complenda

Satiati sumus, Domine, muneribus sacris : quae tanto nobis uberius credimus profutura : quanto, sanctis, haec, beati Apollinaris intervenientibus meritis : nos percepisse confidimus. Per.

In vigilia sancti Iacobi

[Introitus:] Ego autem. *Oratio:* Concede quaesumus omnipotens Deus. *Epistula:* Benedictus Deus. *Evangelium:* Haec mando vobis.

Eodem die sanctae Christinae virginis

Oratio

Deus, qui beatam Christinam virginem et martyrem diversa poenarum genera pro fidei tuae attestatione superare fecisti : eius intercessione : errantes a suis pravitatibus corrige : et in tuis mandatis perseverare concede. Per.

Secreta

Sanctae Christinae, martyris tuae, Domine : sancta recolentes, preces offerimus, hostias immolando : praesta, quaesumus : ut cum temporali praesidio : et vitam nobis praebeant : et incrementa perpetua. Per.

Complenda

Deus virtutum caelestium, quaesumus : ut sacrificia pro sanctae martyris tuae, Christinae passione delata : desideriorum nos temporalium doceant nos habere contemptum : et habere dona caelestium gaudiorum. Per.

In die sancto

[Introitus] (Ps 138,17)

Mihi autem nimis honorati sunt amici tui, Deus : nimis confortatus est principatus eorum. *Ps. (ibid., 1–2)* Domine, probasti me, et cognovisti me : tu cognovisti sessionem meam …

Oratio

Esto, Domine, plebi tuae sanctificator et custos : ut apostoli tui, Iacobi munita praesidiis : et conversatione tibi placeat : et secura mente deserviat. [Per.]

Eodem die Christoferi

Adiuvet nos, quaesumus, Domine, beati Christoferi, martyris tui sancta precatio : ut a nostris flagitiis liberati : ad aeternam gloriam pervenire mereamur. Per.

Ad Ephesios (E 2,19–22)

Fratres. Iam non estis hospites et advenae : sed estis cives sanctorum et domestici Dei. Superaedificati supra fundamentum apostolorum et prophetarum : ipso summo angulari lapide, Christo Iesu. In quo omnis aedificatio constructa crescit in templum sanctum in Domino. In quo et vos coaedificamini in habitaculum Dei : in Spiritu Sancto.

Graduale (Ps 138,17 et 18)

Nimis honorati sunt amici tui, Deus, nimis confortatus est principatus eorum. *V.* Dinumerabo eos, et super arenam multiplicabuntur.

Alleluia. *V. (J 15,16)* Non vos me elegistis, sed ego elegi vos : et posui vos, ut eatis et fructum affera**[141v]**tis, et fructus vester maneat.

Secundum Matthaeum (Mt 20,20–23)

In illo tempore. Accessit ad Iesum mater filiorum Zebedaei cum filiis suis : adorans et petens aliquid ab eo. Qui dixit illi. Quid vis? Ait illi. Dic, ut sedeant hii duo filii mei : unus ad dexteram tuam : et unus ad sinistram tuam : in regno tuo. Respondens autem Iesus : dixit. Nescitis, quid petatis. Potestis bibere calicem : quem ego bibiturus sum? Dicunt ei. Possumus. Ait illis. Calicem quidem meum bibetis : sedere autem ad dexteram meam : et sinistram : non est meum dare vobis : sed quibus paratum est a Patre meo.

Offertorium: In omnem terram.

Secretum

Oblationes populi tui, quaesumus, Domine, beati apostoli tui, Iacobi passio beata conciliet : et, quae nostris non apta sunt meritis : fiant tibi placita eius deprecatione. [Per.]

Aliud secretum

Haec munera, quaesumus, Domine, clementer suscipe : et, intercedente beato Christofero, martyre tuo : nobis salutaria concede. Per Dominum.

Communio: Vos qui secuti estis me.

Complenda

Beati apostoli tui, Iacobi, in cuius hodie festivitate : corpore et sanguine tuo nos refecisti : quaesumus, Domine, eius intercessione nos adiuva : pro cuius sollemnitate percepimus tua sancta laetantes.

Alia complenda

Perceptis, Domine, muneribus, gratias exhibentes : beatus Christoferus, martyr tuus sit pro nobis, quaesumus, perpetuus intercessor. Per Dominum.

Sanctae Annae, matris Mariae

[Introitus:] Gaudeamus omnes.

Oratio

Omnipotens, sempiterne Deus : qui beatae Annae tantam gratiam donare dignatus es : ut Mariam, Matrem Unigeniti Filii tui : in utero suo portare meruerit : da nobis per intercessionem matris et filiae : tuae propitiationis abundantiam : ut, quarum memoriam pio amore amplectimur : earum precibus ad caelestem Ierusalem pervenire mereamur. Per eundem.

Epistula: Mulierem fortem. *Graduale:* Adiuvabit eam. Alleluia. *V.* Diffusa est gratia. *Evangelium:* Simile est regnum caelorum thesauro abscondito. *Offertorium:* Filiae regum.

Secreta

Super has, quaesumus, omnipotens Pater, oblationes : quae in memoria sanctae Annae, genitricis beatissimae Mariae Virginis, Matris Unigeniti Domini nostri, Iesu Christi consecrantur : et tuam effunde benedictionem : et per eas nobis tribue cordium purificationem. Per eundem.

Communio: Dilexisti iustitiam.

Complenda

Sumpta sacramenta, quaesumus, Domine, intercedente beatissima Anna : matre gloriosae Genitricis Unigeniti tui : nos et ab hostium defendant formidine : et aeternae mortis tueantur amaritudine. Per eundem

Sanctorum septem dormientium

[Introitus:] Salus autem iustorum.

Oratio

Deus, qui in sanctis septem dormientibus tuae virtutis potentiam et resurrectionis testimonium mundo declarasti : da nobis, quaesumus : eorum meritis in caelesti patria cum ipsis perpetuam possidere mansionem. Per Dominum.

Secretum et totum officium require de septem fratribus. **/142^{r}/**

Sancti Pantaleonis martyris

[Oratio]

Beati Pantaleonis, martyris tui intercessio, quaesumus, Domine, nobis peccatorum indulgentiam : et tuae reconciliationis gratiam obtineat. Per.

Secreta

Munera tibi, Domine, nostrae oblationis offerimus : quae et pro tui tibi grata sint honore sancti : et nobis salutaria, te miserante, reddantur. Per Dominum.

Complenda

Sacramentorum tuorum, Domine, participatione laetantes : suppliciter exoramus : ut, cuius merita celebrare condonas : eius nos facias imitari constantiam. Per.

Sanctorum Felicis, Simplicii et sociorum

[Oratio]

Praesta, quaesumus, Domine : ut, sicut populus Christianus beatorum martyrum tuorum, Felicis, Simplicii, Faustini et Beatricis temporali sollemnitate congaudet : ita perfruatur aeterna : et, quod votis celebrat : comprehendat effectu. Per.

Epistula: Reddet Deus. *Evangelium:* Videns Iesus turbas ascendit. *Require de martyribus.*

Secreta

Hostias tibi, Domine : pro sanctorum martyrum, Felicis, Simplicii, Faustini et Beatricis sollemnitate deferimus, suppliciter obsecrantes : ut et indulgentiam nobis pariter conferant, et salutem. Per.

Complenda

Praesta, quaesumus, omnipotens Deus : ut sanctorum martyrum tuorum, Felicis, Simplicii, Faustini et Beatricis caelestibus mysteriis celebrata sollemnitas : indulgentiam nobis tuae propitiationis acquirat. Per.

In Depositione sancti Ladislai

[Introitus:] Os iusti meditabitur.

Oratio

Deus, qui beato Ladislao regi, et confessori tuo post terrenae dignitatis fastigium aeternitatis lauream contulisti : concede propitius : ut, qui eius festivitatem devotis mentibus veneramur in terris : ipsi quoque in gloria consociemur in caelis. Per.

Epistula et omnia alia, ut supra, in priori festo.

Sanctorum Abdon et Sennen

[Introitus:] Intret in conspectu.

[Oratio]

Deus, qui sanctis tuis, Abdon et Sennen ad hanc gloriam veniendi copiosum munus gratiae contulisti : da famulis tuis suorum veniam peccatorum : ut, sanctorum tuorum intercedentibus meritis, ab omnibus mereamur adversitatibus liberari. Per Dominum.

Epistula: Sancti per fidem. *Evangelium:* Attendite a fermento.

Secreta

Haec hostia, quaesumus, Domine, quam, sanctorum tuorum natalicia recensentes, offerimus : et vincula nostrae pravitatis absolvat : et tuae nobis misericordiae dona conciliet. Per.

Complenda

Per huius, Domine, operationem mysterii : et vitia nostra purgentur : et, intercedentibus sanctis tuis : iusta desideria compleantur. [Per.]

De sancto Germano confessore

Oratio

Praesta, quaesumus, omnipotens Deus, ut beati Germani, confessoris tui atque pontificis veneranda sollemnitas : et fidei nostrae constantiam operetur et pacem. Per.

Secretum

Munera tibi, Domine, dicata sanctifica : et, intercedente beato Germano, confessore tuo atque pontifice : per eadem nos a peccatorum nostrorum maculis emunda. Per.

Complenda

Beati Germani, confessoris tui atque pontificis, Domine, intercessione placatus : praesta, quaesumus : ut, quod temporali celebramus acti**[142ᵛ]**one : perpetua capiamus salvatione. Per.

Ad Vincula sancti Petri

[Introitus] (Act 12,11)

Nunc scio vere, quia misit Dominus angelum suum, et eripuit me de manu Herodis : et de omni exspectatione plebis Iudaeorum. *Ps. (Ps 138,1–2)* Domine, probasti me …

Oratio

Deus, qui beatum Petrum apostolum a vinculis absolutum illaesum abire fecisti : nostrorum, quaesumus, absolve vincula peccatorum : et omnia mala a nobis propitiatus exclude. Per Dominum.

Oratio: Deus qui multitudinem gentium. *Require ante in commemoratione sancti Pauli.*

Lectio Actuum apostolorum (Act 12,1–11)

In diebus illis. Misit Herodes rex manus : ut affligeret quosdam de ecclesia. Occidit autem Iacobum, fratrem Ioannis gladio. Videns autem, quia placeret Iudaeis : apposuit apprehendere et Petrum. Erant autem dies azymorum. Quem cum apprehendisset, misit in carcerem : tradensque quattuor quaternionibus militum, ad custodiendum : volens post Pascha producere eum populo. Et Petrus quidem servabatur in carcere : oratio autem fiebat sine intermissione ab ecclesia ad Deum pro eo. Cum autem producturus esset eum Herodes : in ipsa nocte erat Petrus dormiens inter duos milites : vinctus catenis duabus : et custodes ante ostium custodiebant carcerem. Et ecce, angelus Domini astitit : et lumen refulsit in habitaculo carceris. Percussoque latere Petri : excitavit eum : dicens. Surge velociter. Et ceciderunt catenae de manibus eius. Dixit autem angelus ad eum. Praecingere : et calcea te caligas tuas. Et fecit sic. Et dixit illi. Circumda tibi vestimentum tuum : et sequere me. Et, exiens, sequebatur eum. Et nesciebat, quia verum est, quod fiebat per angelum. Existimabat autem se : visum videre. Transeuntes autem primam et secundam custodiam : venerunt ad portam ferream, quae ducit ad civitatem : quae ultro aperta est eis. Et, exeuntes, processerunt vicum unum : et continuo discessit angelus ab eo. Et Petrus, ad se reversus, dixit. Nunc scio vere : quia misit Dominus angelum suum : et eripuit me de manu Herodis : et de omni exspectatione plebis Iudaeorum.

Graduale (Ps 44,17–18 et 17.18)

Constitues eos principes super omnem terram, memores erunt nominis tui, Domine. *V.* Pro patribus tuis nati sunt tibi filii, propterea populi confitebuntur tibi.

Alleluia. *V.* Solve, iubente Deo terrarum, Petre, catenas, qui facis, ut pateant caelestia regna beatis.

Secundum Matthaeum (Mt 16,13–19)

In illo tempore. Venit Iesus in partes Caesareae Philippi : et interrogabat discipulos suos : dicens. Quem dicunt homines esse Filium hominis? At illi dixerunt. Alii Ioannem Baptistam : alii autem Eliam : alii vero Ieremiam : aut unum ex prophetis. Dicit illis Iesus. Vos autem quem me esse dicitis? Respondens Simon Petrus : dixit. Tu es Christus, Filius Dei vivi. Respondens autem Iesus : dixit ei. Beatus es, Simon bar Iona : quia caro et sanguis non revelavit tibi : sed Pater meus, qui est in caelis. Et ego dico tibi : quia tu es Petrus : et super hanc petram aedificabo Eccle**/143r/**siam meam. Et portae inferi non praevalebunt adversus eam. Et tibi dabo claves regni caelorum. Et, quodcumque ligaveris super terram : erit ligatum et in caelis. Et, quodcumque solveris super terram : erit solutum et in caelis.

Offertorium (Ps 18,5)

In omnem terram exivit sonus eorum, et in fines orbis terrae verba eorum.

Secretum

Oblatum tibi, Domine, sacrificium : intercedente beato Petro, apostolo tuo vivificet nos semper et muniat. Per.

Communio (Mt 16,18)

Tu es Petrus, et super hanc petram aedificabo Ecclesiam meam.

Complenda

Corporis sacri et pretiosi sanguinis repleti libamine : quaesumus, Domine, Deus noster : ut, quod pia devotione gerimus : per preces beati Petri, apostoli tui certa redemptione capiamus. Per.

Stephani papae et martyris

[Introitus:] Iustus ut palma.

Oratio

Deus, qui nos beati Stephani, martyris tui atque pontificis annua sollemnitate laetificas : concede propitius : ut, cuius natalicia colimus : de eiusdem etiam protectione gaudeamus. Per.

Epistula: Ecce sacerdos magnus. *Graduale:* Iustus non conturbabitur. Alleluia. *V.* Iuravit Dominus. *Evangelium:* Homo quidam nobilis. *Offertorium:* Inveni David. *Require de confessoribus.*

Secreta

Munera tibi, Domine, dicata sanctifica : et, intercedente beato Stephano, martyre tuo atque pontifice : per eadem nos placatus intende. Per.

Communio: Domine quinque talenta.

Complenda

Haec nos communio, Domine, purget a crimine : et, intercedente beato Stephano, martyre tuo atque pontifice : caelestis remedii faciat esse consortes. Per.

Inventio corporis beati Stephani protomartyris

[Introitus] (Ps 118,23.86.23)

Etenim sederunt principes, et adversum me loquebantur, et iniqui persecuti sunt me, adiuva me, Domine, Deus meus, quia servus tuus exercebatur in tuis iustificationibus. *Ps. (ibid., 1)* Beati immaculati in …

Oratio

Deus, qui es sanctorum tuorum splendor mirabilis, quique hodierna die sanctorum tuorum, Stephani protomartyris, Nicodemi, Gamalielis atque Abydon inventionem gloriosam revelasti : da nobis in aeterna laetitia de eorum societate gaudere. Per Dominum.

Epistulam, graduale, Alleluia, evangelium, offertorium, communionem require post Nativitatem Domini.

Secreta

Munera tibi, Domine, nostrae devotionis offerimus : quae et pro tuorum tibi grata sint honore sanctorum : et nobis salutaria, te miserante, reddantur. Per.

Complenda

Sumpsimus, Domine, sanctorum tuorum, Stephani protomartyris, Nicodemi, Gamalielis atque Abydon : sollemnia celebrantes sacramenta caelestia : praesta, quaesumus : ut, quod temporaliter gerimus : aeternis gaudiis consequamur. Per Dominum.

In festo sanctae Mariae de Nive

[Introitus]

Salve, sancta Parens, enixa puerpera Regem, qui caelum terramque regit in saecula saeculorum. *Ps.* Post partum virgo inviolata permansisti, Dei Genitrix, intercede pro nobis.

Oratio

Concede nos, famulos tuos, quaesumus, Domine, Deus noster, perpetua mentis et corporis sani**[143v]**tate gaudere : et gloriosa beatae Mariae semper Virginis intercessione : [a] praesenti liberari tristitia : et aeterna perfrui laetitia. Per.

Alia oratio de sancto Dominico et Oswaldo.

Lectio libri Sapientiae (Eccli=Sir 24,14–16)

Ab initio et ante saecula creata sum : et usque ad futurum saeculum non desinam : et in habitatione sancta coram ipso ministravi. Et sic in Sion firmata sum : et in civitate sanctificata similiter requievi : et in Ierusalem potestas mea. Et radicavi in populo honorificato : et in partes Dei mei hereditas illius. Et in plenitudine sanctorum detentio mea.

Graduale

Benedicta et venerabilis es, Virgo Maria, quae sine tactu pudoris inventa es mater Salvatoris. *V.* Virgo Dei Genitrix, quem totus non capit orbis, in tua se clausit viscera factus homo.

Alleluia. *V.* Virga Iesse floruit : Virgo Deum et hominem genuit : pacem Deus reddidit, in se reconcilians ima summis.

Secundum Lucam (L 11,27–28)

In illo tempore. Loquente Iesu ad turbas : extollens vocem quaedam mulier de turba : dixit illi. Beatus venter, qui te portavit : et ubera, quae suxisti. At ille dixit. Quinimmo? Beati, qui audiunt verbum Dei : et custodiunt illud.

Credo *dicitur.*

Offertorium (L 1,28.42)

Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum, benedicta tu in mulieribus, et benedictus fructus ventris tui.

Secreta

Tua, Domine, propitiatione : et beatae Mariae semper Virginis intercessione : ad perpetuam atque praesentem haec nobis oblatio proficiat prosperitatem et pacem. Per Dominum nostrum.

Aliud secretum sanctorum Dominici et Oswaldi.

Communio

Regina mundi et domina, Virgo Maria, perpetua intercede pro nostra pace et salute, quae genuisti Christum Dominum, Salvatorem omnium.

Complenda

Sumptis, Domine, salutis nostrae subsidiis : da, quaesumus : beatae Mariae semper Virginis nos patrociniis ubique protegi : in cuius veneratione haec tuae obtulimus maiestati. Per.

Sancti Dominici confessoris

[Introitus:] Os iusti.

Oratio

Deus, qui Ecclesiam tuam beati Dominici, confessoris tui illuminare dignatus es meritis et exemplis : concede : ut eius intercessione temporalibus non destituatur auxiliis : et spiritualibus semper proficiat incrementis. Per Dominum nostrum.

Epistula: Carissime testificor coram. *Graduale:* Domine praevenisti. Alleluia. *V.* Iste sanctus. *Evangelium:* Nemo accendit. *Offertorium:* Veritas mea. *Omnia require de confessore.*

Secreta

Munera, Domine, tibi dicata sanctifica : et meritis beati Dominici, confessoris tui nobis proficiant ad medelam. Per.

Communio: Beatus servus.

Complenda

Concede, quaesumus, omnipotens Deus : ut, qui peccatorum nostrorum pondere premimur : beati Dominici, confessoris tui patrocinio sublevemur. Per.

Eodem die

[Oratio]

Omnipotens, sempiterne Deus : da nobis, quaesumus, sancti Oswaldi, martyris tui precibus adiuvari : ut, cuius festa recolimus : auxilium sentiamus. Per.

Secreta

Munera nostra, quaesumus, Domine, propitiatus assume : et, ut **/144r/** tuis digne famulemur altaribus : sancti tui, Oswaldi intercessione custodi. Per Dominum.

Complenda

Repleti, Domine, benedictione caelesti : quaesumus clementiam tuam : ut, intercedente beato Oswaldo, martyre tuo : quae humiliter gerimus : salubriter sentiamus. Per.

De Transfiguratione Domini

[Introitus] (Ps 67,25)

Viderunt ingressus tuos, Deus : ingressus Dei mei, regis mei, qui est in sancto. *Ps. (Ps 76,19)* Illuxerunt coruscationes orbi terrae, commota est, et contremuit terra. Gloria Patri et Filio.

Gloria in excelsis *dicitur.*

Oratio

Deus, qui fidei sacramenta in Unigeniti tui transfiguratione : patrum testimonio roborasti : et adoptionem filiorum perfectam, voce delapsa in nube lucida, mirabiliter praefigurasti : concede propitius : ut ipsius regis gloriae nos coheredes efficias : et eiusdem gloriae tribuas esse consortes. Per eundem.

Lectio Epistulae beati Petri apostoli (2P 1,16–21)

Carissimi. Non indoctas fabulas secuti notam fecimus vobis Domini nostri, Iesu Christi : virtutem et praescientiam. Sed speculatores facti illius magnitudinis. Accipiens autem a Deo Patre honorem et gloriam. Voce ad eum lapsa huiusmodi : a magnifica gloria. Hic est Filius meus dilectus : in quo mihi complacui : ipsum audite. Et hanc vocem nos audivimus de caelo allatam, cum essemus cum ipso in monte sancto. Et habemus firmiorem propheticum sermonem : cui bene facitis, attendentes : quasi lucernae lucenti in caliginoso loco : donec dies illucescat : et lucifer oriatur in cordibus vestris. Et hoc primum intelligentes : quod omnis prophetia Scripturae propria interpretatione non fit. Non enim voluntate humana allata est aliquando prophetia. Sed Spiritu Sancto inspirati : locuti sunt sancti Dei homines Deo.

Graduale (Ps 95,2 et 3)

Cantate Domino, et benedicite nomini eius, annuntiate de die in diem salutare eius. *[V.]* Annuntiate inter gentes gloriam eius, in omnibus populis mirabilia eius.

Alleluia. *V. (Sap 7,26)* Candor est lucis aeternae speculum sine macula : et imago bonitatis illius : alleluia.

Prosa

Adest dies celebris, quo pacatus miseris Deus demonstratur. Eius Unigenitum profert nam in medium, luce transformatum. Mentes ut alliciat infirmas : et provehat in supernum statum. Ubi nexu liberi mortis facti lucidi sancti gloriantur. Conformati luminis fonti sacri Numinis, vino debriati. Obsequuntur, laudibus intentisque vultibus semper speculantes. Haec panduntur hodie : montis in cacumine, Christo rutilante. Vocantur patricii : vatum et apostoli : ad tantum aspectum. Declarat se Dominum mortis et viventium priscis nuntiatum. Animantur ceteri, morte plecti, avidi : quam sat formidarunt. Fiunt testes solidi dignitatis Domini, quem nempe probarunt. Coheredes filios ad grandes et parvulos : Patri aggregandos. Quibus tabernacula praestanda in gloria sunt iam praeparata. Quorum nos efficiat consortes, qui prae**[144v]**miat in vita beata, amen.

Secundum Matthaeum (Mt 17,1–9)

In illo tempore. Assumpsit Iesus Petrum et Iacobum : et Ioannem, fratrem eius : et duxit eos in montem excelsum seorsum : et transfiguratus est ante eos. Et resplenduit facies eius, sicut sol : vestimenta autem eius facta sunt alba, sicut nix. Et ecce, apparuerunt illis Moyses et Elias, cum eo loquentes. Respondens autem Petrus : dixit ad Iesum. Domine, bonum est nos hic esse. Si vis, faciamus hic tria tabernacula : tibi unum : Moysi unum : et Eliae unum. Adhuc eo loquente : ecce, nubes lucida obumbravit eos. Et, ecce, vox de caelo, dicens. Hic est Filius meus dilectus, in quo mihi bene complacui : ipsum audite. Et, audientes discipuli : ceciderunt in faciem suam : et timuerunt valde. Et accessit Iesus : et tetigit eos. Dixitque eis. Surgite : nolite timere. Levantes autem oculos suos : neminem viderunt : nisi solum Iesum. Et, descendentibus illis de monte, praecepit eis Iesus : dicens. Nemini dixeritis visionem : donec Filius hominis a mortuis resurgat.

Credo *dicitur.*

Offertorium (Ps 111,3)

Gloria et divitiae in domo eius, et iustitia eius manet in saeculum saeculi, alleluia.

Secreta

Oblata, quaesumus, Domine, munera gloriosa Unigeniti tui transfiguratione sanctifica : nosque a peccatorum nostrorum maculis splendoris ipsius illustratione emunda. Per eundem.

Praefatio de Sancta Trinitate.

Communio (Ps 97,3)

Viderunt omnes fines terrae salutare Dei nostri, alleluia.

Complenda

Praesta, quaesumus, omnipotens Deus : ut sacrosancta transfigurationis mysteria : quae sollemni celebramus officio : purificatae mentis intelligentia consequamur. Per Dominum nostrum, Iesum.

Sanctorum Sixti, Felicissimi, Agapiti et ceterorum

[Introitus:] Sapientiam sanctorum.

Oratio

Deus, qui nos concedis sanctorum martyrum tuorum, Sixti, Felicissimi, Agapiti, Magni et Ianuarii natalicia colere : da nobis in aeterna laetitia de eorum societate gaudere. Per.

Lectio libri Sapientiae (Sap 10,17–20)

Reddet Deus mercedem laborum sanctorum suorum : et deducet illos in via mirabili. Et fuit illis in velamento diei : et in luce stellarum nocte. Transtulit illos per mare Rubrum : et transvexit illos per aquam nimiam. Inimicos autem illorum dimersit in mare : et ab altitudine inferorum eduxit illos. Ideo iusti tulerunt spolia impiorum : et decantaverunt : Domine, nomen sanctum tuum. Et victricem manum tuam laudaverunt pariter. Domine, Deus noster.

Secundum Matthaeum (Mt 10,16–22)

In illo tempore. Dixit Iesus discipulis suis. Ecce, ego mitto vos, sicut oves, in medio luporum. Estote ergo prudentes, sicut serpentes : et simplices, sicut columbae. Cavete autem ab hominibus. Tradent enim vos in conciliis : et in synagogis suis flagellabunt vos : et ad reges et ad praesides ducemini propter me in testimonium illis et gentibus. Cum autem tradent vos : nolite cogitare, quomodo aut quid **/145^{r}/** loquamini. Dabitur enim vobis in illa hora : quid loquamini. Non enim vos estis, qui loquimini : sed Spiritus Patris vestri, qui loquitur in vobis. Tradet autem frater fratrem in mortem : et pater filium. Et insurgent filii in parentes : et morte eos afficient. Et eritis odio omnibus hominibus propter nomen meum. Qui autem perseveraverit usque in finem : hic salvus erit.

Secreta

Munera tibi, Domine, nostrae devotionis offerimus : quae et pro tuorum tibi grata sint honore iustorum : et nobis salutaria, te miserante, reddantur. Per.

Complenda

Praesta nobis, quaesumus, Domine, intercedentibus sanctis tuis, Sixto, Felicissimo, Agapito, Magno et Ianuario : ut, quae ore contingimus : pura mente capiamus. Per Dominum.

Donati episcopi

[Oratio]

Deus, tuorum gloria sacerdotum : praesta, quaesumus : ut sancti martyris tui et episcopi, Donati : cuius festa gerimus, auxilium sentiamus. Per.

Secreta

Praesta, quaesumus, Domine, ut sancti martyris tui et episcopi, Donati precibus : quem ad laudem nominis tui dicatis muneribus honoramus, piae nobis devotionis fructus accrescat. [Per.]

Complenda

Omnipotens et misericors Deus : qui nos sacramentorum tuorum et participes efficis et ministros : praesta, quaesumus : ut, intercedente beato martyre tuo atque pontifice : et fidei proficiamus augmento : et aeternae beatitudinis iungamur consortio. Per.

Afrae martyris

[Introitus:] Me exspectaverunt.

Oratio

Intercessio nos, quaesumus, Domine, sanctae Afrae, martyris tuae tibi commendet : quae in confessione tibi placere : et coronam vitae aeternae meruit percipere. Per.

Epistula: Confitebor. *Evangelium:* Simile est regnum caelorum thesauro abscondito.

Secreta

Suscipe, quaesumus, Domine, ob honorem sanctae Afrae, martyris tuae munus oblatum : et, quod nostris meritis assequi non valemus : eius nobis intercessione largire propitius. Per.

Complenda

Sacramentis, quaesumus, Domine, muniamur acceptis : ut sanctae Afrae, martyris tuae intercessione contra omnes nequitias : armis protegamur caelestibus. Per Dominum.

Cyriaci et sociorum

Oratio

Deus, qui nos annua beati Cyriaci, martyris tui : sociorumque sollemnitate laetificas : concede propitius : ut, quorum natalicia colimus : virtutem quoque passionis imitemur. Per.

Secreta

Accepta sit in conspectu tuo, Domine, nostra devotio : et eorum nobis fiat supplicatione salutaris : pro quorum sollemnitate defertur. Per.

Complenda

Refecti participatione muneris sacri, quaesumus, Domine, Deus noster : ut, quorum exsequimur cultum : sentiamus effectum. Per Dominum.

In vigilia sancti Laurentii

[Introitus] (Ps 111,9)

Dispersit, dedit pauperibus, iustitia eius manet in saeculum saeculi : cornu eius exaltabitur in gloria. *Ps. (ibid., 1)* Beatus vir, qui timet Dominum : in mandatis eius cupit nimis.

Oratio

Adesto, Domine, supplicationibus nostris : et intercessione beati **[145ᵛ]** Laurentii, martyris tui : perpetuam misericordiam nobis benignus impende. Per.

Eodem die

Praesta, quaesumus, omnipotens Deus : ut, qui beati Romani, martyris tui natalicia colimus : intercessione eius in tui nominis amore roboremur. Per.

Lectio libri Sapientiae (Eccli=Sir 51,1–12)

Confitebor tibi, Domine rex, et collaudabo te, Deum, Salvatorem meum. Confitebor nomini tuo magno : quoniam adiutor et protector factus es mihi : et liberasti corpus meum a perditione. A laqueo linguae iniquae : et a labiis operantium mendacium. Et in conspectu persequentium factus es mihi adiutor : et liberasti me secundum multi-

tudinem misericordiae nominis tui. A rugientibus praeparatis ad escam : de manibus quaerentium animam meam : et de multis tribulationibus, quae circumdederunt me. Et a pressura flammae, quae circumdedit me : et in medio ignis non sum aestuatus. De altitudine ventris inferi : et a lingua coinquinata : et a verbo mendacii. A rege iniquo : et a lingua iniusta liberasti me. Laudabit usque ad mortem anima mea Dominum : et vita mea appropinquans erat inferno deorsum. Circumdederunt me undique : et non erat, qui adiuvaret. Respiciens eram adiutorium hominum : et non erat. Memoratus sum misericordiae tuae : Domine, et cooperationis tuae, quae a saeculo sunt. Quoniam eruis sustinentes te : et liberas eos de manu angustiae : Domine, Deus noster.

Graduale (Ps 111,9 et 2)

Dispersit, dedit pauperibus, iustitia eius manet in saeculum saeculi. *V*. Potens in terra erit semen eius, generatio rectorum benedicetur.

Secundum Matthaeum (Mt 16,24–28)

In illo tempore. Dixit Iesus discipulis suis. Si quis vult post me venire : abneget semet ipsum : et tollat crucem suam, et sequatur me. Qui enim voluerit animam suam salvam facere : perdet eam. Qui autem perdiderit animam suam propter me : inveniet eam. Quid enim prodest homini, si universum mundum lucretur : animae vero suae detrimentum patiatur? Aut quam dabit homo commutationem pro anima sua? Filius enim hominis venturus est in gloria Patris sui : cum angelis suis : et tunc reddet unicuique secundum opera sua. Amen, dico vobis : sunt quidam de hic stantibus : qui non gustabunt mortem : donec videant Filium hominis, venientem in regno suo.

Offertorium (Job 16,20)

Oratio mea munda est : et ideo peto, ut detur locus voci meae in caelo : quia ibi est iudex meus, et conscius meus in excelso : ascendat ad Dominum deprecatio mea.

Secreta

Hostias, Domine, quas tibi offerimus, propitius suscipe : et, intercedente beato Laurentio, martyre tuo : vincula peccatorum nostrorum absolve. Per Dominum.

Aliud secretum

Haec munera, quaesumus, Domine, clementer suscipe : et, intercedente beato Romano, martyre tuo : nobis salutaria concede. Per.

Communio (Mt 16,24)

Qui vult venire post me, abneget semet ipsum : et tollat crucem suam, et sequatur me.

Complenda

Da nobis, Domine, Deus noster : ut, sicut beati Laurentii, martyris tui commemorationе temporali gratulamur officio : ita perpetuo laete**/146r/**mur aspectu. Per.

Alia complenda

Perceptis, Domine, muneribus sacris, [gratias] exhibentes : beatus Romanus, martyr tuus : sit pro nobis, quaesumus, perpetuus intercessor. Per.

In die sancto

Introitus (Ps 95,6)

Confessio et pulchritudo in conspectu eius, sanctitas et magnificentia in sanctificatione eius. *Ps. (ibid., 1)* Cantate Domino canticum novum, cantate Domino, omnis terra.

Oratio

Da nobis, quaesumus, omnipotens Deus : vitiorum nostrorum flammas exstinguere : qui beato Laurentio, martyri tuo tribuisti tormentorum suorum incendia superare. Per Dominum.

Ad Corinthios (2K 9,6–10)

Fratres. Qui parce seminat : parce et metet. Et, qui seminat in benedictionibus : de benedictionibus et metet. Unusquisque, prout destinavit in corde suo : non ex tristitia : aut ex necessitate : hilarem enim datorem diligit Deus. Potens est autem Deus omnem gratiam abundare facere in vobis : ut in omnibus semper omnem sufficientiam habentes : abundetis in omne opus bonum : sicut scriptum est. Dispersit, dedit pauperibus : iustitia eius manet in saeculum saeculi. Qui autem administrat semen seminanti : et panem ad manducandum praestabit. Et multiplicabit semen vestrum : et augebit incrementa frugum iustitiae vestrae.

Graduale (Ps 16,3)

Probasti, Domine, cor meum, et visitasti nocte. *V*. Igne me examinasti, et non est inventa in me iniquitas.

Alleluia. *V*. Levita Laurentius bonum opus operatus est, qui per signum crucis caecos illuminavit, et thesauros ecclesiae dedit pauperibus.

Secundum Ioannem (J 12,24–26)

In illo tempore. Dixit Iesus discipulis suis. Amen, amen, dico vobis : nisi granum frumenti, cadens in terram, mortuum fuerit : ipsum solum manet. Si autem mortuum fuerit : multum fructum affert. Qui amat animam suam : perdet eam. Et, qui odit animam suam in hoc mundo : in vitam aeternam custodit eam. Si quis mihi ministrat, me sequatur. Et, ubi ego sum : illic et minister meus erit. Si quis mihi ministraverit, honorificabit eum Pater meus, qui est in caelis.

Offertorium (Ps 95,6)

Confessio et pulchritudo in conspectu eius, sanctitas et magnificentia in sanctificatione eius.

Secreta

Accipe, quaesumus, Domine, munera dignanter oblata : et, beati Laurentii suffragantibus meritis, ad nostrae salutis auxilium provenire concede. Per.

Communio (J 12,26)

Qui mihi ministrat, me sequatur, et, ubi ego sum, illic et minister meus erit.

Complenda

Sacro munere satiati, supplices te, Domine, deprecamur : ut, quod debitae servitutis celebramus officio : intercedente beato Laurentio, martyre tuo : salvationis tuae sentiamus effectum. Per.

Tiburtii martyris

[Introitus] (Ps 36,26.28)

Iustus non conturbabitur, quia Dominus firmat manum eius, tota die miseretur et commodat, et semen eius in benedictione erit, et in aeternum conservabitur. *Ps. (ibid., 1)* Noli aemulari in malignantibus : neque zelaveris …

Oratio

Beati Tiburtii nos, Domine, foveant continuata praesidia : quia non desinis propitius intueri : quos tali**[146v]**bus auxiliis concesseris adiuvari. Per.

Epistula: Iustus si mortuus. *Graduale:* Os iusti. Alleluia. *V.* Laetabitur iustus. *Evangelium:* Nihil opertum. *Offertorium:* Gloria et honore.

Secreta

Adesto, Domine, precibus populi tui : adesto muneribus : ut, quae sacris sunt oblata mysteriis : beati Tiburtii, martyris tui tibi placeant intercessione. Per.

Communio: Magna est gloria eius.

Complenda

Sumpsimus, Domine, pignus redemptionis nostrae, sit nobis, quaesumus, interveniente beato Tiburtio, martyre tuo : vitae praesentis auxilium pariter et futurae. Per Dominum.

Clarae virginis

[Oratio]

Famulos tuos, quaesumus, Domine, beatae virginis tuae, Clarae votiva natalicia recensentes : caelestium gaudiorum sua facias interventione participes : et simul in unum divitis et pauperis tui Unigeniti coheredes. Qui tecum.

Secreta

Oblata tibi, Domine, quaesumus, dona sanctifica : quae maiestati tuae accepta faciat beatae virginis Clarae intercessio veneranda. Per Dominum.

Complenda

Protegant, quaesumus, Domine, plebem tuam gloriosae virginis tuae, Clarae continuata praesidia : et sumpta pro illius gloria corporis tui sacri et pretiosi sanguinis sacramenta. Qui vivis.

Sanctorum Hippolyti et sociorum

[Introitus:] Iusti epulentur.

Oratio

Omnipotens, sempiterne Deus : qui nos sanctorum tuorum intercessione custodis : praesta, quaesumus : ut beati Hippolyti, martyris tui et sociorum eius meritis : piae confessionis sumamus augmentum. Per.

Epistula: Iusti autem in perpetuum. *Graduale:* Iustorum animae. Alleluia. Fulgebunt iusti. *Evangelium:* Attendite a fermento. *Offertorium:* Anima nostra sicut passer.

Secreta

Respice, Domine, munera populi tui, sancti Hippolyti sociorumque eius festivitate votiva : et tuae testificatio veritatis : nobis proficiat ad salutem. Per.

Communio: Dico autem vobis.

Complenda

Sacramentorum tuorum, Domine, communio sumpta nos salvet : et, intercedente beato Hippolyto cum sociis suis : in tuae veritatis luce confirmet. Per Dominum.

In vigilia Assumptionis sanctae Mariae, Virginis gloriosae

[Introitus]

Salve, sancta Parens, enixa puerpera Regem, qui caelum terramque regit in saecula saeculorum. *Ps.* Post partum virgo inviolata permansisti : Dei Genitrix, intercede pro nobis.

Oratio

Deus, qui virginalem aulam beatae Mariae, in qua habitares, eligere dignatus es : da, quaesumus : ut sua nos defensione munitos : iucundos faciat suae interesse festivitati. Per.

Eodem die Eusebii

Deus, qui nos beati Eusebii, confessoris tui annua sollemnitate laetificas : concede propitius : ut, cuius natalicia colimus : per eius ad te exempla gradiamur. Per Dominum.

Lectio libri Sapientiae (Eccli=Sir 24,23–31)

Ego, quasi vitis, fructificavi suavitatem odoris : et flores mei fructus honoris et honestatis. Ego mater pulchrae dilectionis et timoris et magnitudinis : et sanctae spei. In me omnis gratia viae et veritatis : in me omnis spes vitae et virtutis. **/147r/** Transite ad me omnes, qui concupiscitis me : et a generationibus meis adimplemini. Spiritus enim meus super mel dulcis : et hereditas mea super mel et favum. Memoria mea in generatione saeculorum. Qui edunt me : adhuc esurient : et, qui bibunt me, adhuc sitient. Qui audit me, non confundetur : et, qui operantur in me : non peccabunt. Qui elucidant me : vitam aeternam habebunt.

Graduale

Benedicta et venerabilis es, virgo Maria, quae sine tactu pudoris inventa es mater Salvatoris. *V*. Virgo Dei Genitrix, quem totus non capit orbis, in tua se clausit viscera factus homo.

Secundum Lucam (L 11,27–28)

In illo tempore. Loquente Iesu ad turbas : extollens vocem quaedam mulier de turba : dixit illi. Beatus venter, qui te portavit : et ubera, quae suxisti. At ille dixit. Quinimmo? Beati, qui audiunt verbum Dei : et custodiunt illud.

Offertorium

Felix namque es, sacra Virgo Maria, et omni laude dignissima : quia ex te ortus est sol iustitiae, Christus, Deus noster.

Secreta

Munera nostra, Domine, apud clementiam tuam Dei Genitricis commendet oratio : quam idcirco de praesenti saeculo transtulisti : ut pro peccatis nostris apud te fiducialiter intercedat. Per Dominum.

Aliud secretum

Laudis tuae, Domine, hostias immolamus : in beati Eusebii, confessoris tui commemoratione deferimus : quibus nos et praesentibus exui malis confidimus et futuris. Per Dominum.

Communio

Regina mundi et domina, virgo, Maria, perpetua, intercede pro nostra pace et salute, quae genuisti Christum, Dominum, Salvatorem omnium.

Complenda

Concede, quaesumus, omnipotens et misericors Deus, fragilitati nostrae praesidium : ut, qui sanctissimae Dei Genitricis requiem celebramus : intercessionis eius auxilio a nostris iniquitatibus resurgamus. [Per.]

Alia complenda

Ut nobis, Domine, tua sacrificia dent salutem : beatus Eusebius, confessor tuus, quaesumus, precator accedat. Per.

In die sancto

[Introitus]

Gaudeamus omnes in Domino, diem festum celebrantes in honore Mariae Virginis : de cuius assumptione gaudent angeli, et collaudant Filium Dei. *Ps. (Ps 44,2)* Eructavit cor meum verbum bonum …

Oratio

Veneranda nobis, Domine, huius diei festivitas : opem conferat salutarem : in qua sancta Dei Genitrix mortem subiit temporalem : nec tamen mortis nexibus deprimi potuit : quae Filium tuum, Dominum nostrum de se genuit incarnatum. Qui tecum vivit et regnat.

Alia oratio

Deus, qui beatum Stephanum, regem nostrum et confessorem tuum : terreni imperii gloria et honore coronasti : et sanctorum tuorum societate sublimasti : praesta, quaesumus : ut, quem Pannonia habuit divinae religionis doctorem in terris : eum modo Ecclesia tua mereatur habere defensorem in caelis. Per Dominum.

Lectio libri Sapientiae (Eccli=Sir 24,11–13.15–20)

In omnibus requiem quaesivi : et in **[147^{v}]** hereditate Domini morabor. Tunc praecepit, et dixit mihi Creator omnium : et, qui creavit me, requievit in tabernaculo meo : et dixit mihi. In Iacob inhabita : et in Israel hereditare : et in electis meis mitte radices. Et sic in Sion firmata sum : et in civitate sanctificata similiter requievi : et in Ierusalem potestas mea. Et radicavi in populo honorificato : et in parte Dei mei hereditas illius : et in plenitudine sanctorum detentio mea. Quasi cedrus, exaltata sum in Libano : et quasi cypressus in monte Sion. Quasi palma, exaltata sum in Cades : et quasi

plantatio rosae in Iericho. Quasi oliva speciosa in campis : et quasi platanus, exaltata sum iuxta aquas. In plateis, sicut cinnamomum et balsamum aromatizans, odorem dedi. Quasi myrrha electa : dedi suavitatem odoris.

Graduale (Ps 44,5 et 11.12)

Propter veritatem et mansuetudinem et iustitiam, et deducet te mirabiliter dextera tua. *V*. Audi, filia, et vide, et inclina aurem tuam, quia concupivit rex speciem tuam.

Alleluia. *V*. Assumpta est Maria in caelum, gaudet exercitus angelorum.

Secundum Lucam (L 10,38–42)

In illo tempore. Intravit Iesus in quoddam castellum : et mulier quaedam, Martha nomine : excepit illum in domum suam. Et huic erat soror, nomine Maria : quae etiam, sedens secus pedes Domini : audiebat verbum illius. Martha autem satagebat circa frequens ministerium. Quae stetit, et ait. Domine : non est tibi curae, quod soror mea reliquit me solam ministrare? Dic ergo illi : ut me adiuvet. Et, respondens : dixit illi Dominus. Martha, Martha, sollicita es : et turbaris erga plurima. Porro : unum est necessarium. Maria optimam partem elegit : quae non auferetur ab ea.

Offertorium: Offerentur regi virgines.

Secreta

Subveniat, Domine, plebi tuae haec oblatio : et Dei Genitricis oratio : quam etsi pro condicione carnis migrasse cognoscimus : in caelesti tamen gloria apud te, quaesumus, pro nobis orare sentiamus. Per Dominum.

Communio: Dilexisti iustitiam.

Complenda

Mensae caelestis participes effecti imploramus clementiam tuam, Domine, Deus noster : ut, qui festa Dei Genitricis colimus : a malis imminentibus eius intercessionibus liberemur. Per.

Sancti Arnulphi confessoris

[Oratio]

Exaudi, quaesumus, Domine, preces nostras : et, intercedente beato Arnulpho, confessore tuo atque pontifice : supplicationes nostras placatus intende. Per Dominum nostrum.

Secreta

In tuo conspectu, Domine, quaesumus, talia sint nostra munera : quae, intercedente beato Arnulpho, confessore tuo atque pontifice : et placare te valeant : et nos tibi placere perficiant. Per.

Complenda

Repleti sumus, Domine, muneribus : quae de festivitate beati Arnulphi, confessoris tui atque pontificis percepimus : tribue, quaesumus : ut eius intercessionis mundemur effectu : et muniamur auxilio. Per. **/148^{r}/**

In octava sancti Laurentii

[Introitus] (Ps 16,3)

Probasti, Domine, cor meum, et visitasti nocte, igne me examinasti, et non est inventa in me iniquitas. *Ps. (ibid., 1)* Exaudi, Domine, iustitiam meam, intende deprecationi meae.

Oratio

Beati Laurentii nos foveat, Domine, passio veneranda laetantes : et, ut eam sufficienter recolamus : efficiat promptiores. Per.

Epistula, graduale, Alleluia et evangelium, omnia, ut supra, in die. Credo *dicitur.*

Secreta

Beati Laurentii, martyris tui honorabilem passionem muneribus, Domine, geminatis exsequimur : quae licet propriis sit memoranda principiis : indesinenter tamen permanet gloriosa. Per Dominum.

Praefatio dicitur de Assumptione.

Complenda

Sollemnis nobis intercessio beati Laurentii, martyris tui, quaesumus, Domine, praestet auxilium : ut caelestis mensae participatio, quam sumpsimus : tribuat Ecclesiae tuae recensitam laetitiam. Per Dominum.

Sancti Agapiti martyris

[Oratio]

Laetetur Ecclesia tua, Deus : beati Agapiti, martyris tui confisa suffragiis : atque eius precibus gloriosis et devota permaneat : et secura consistat. Per.

Secreta

Suscipe, Domine, munera, quae in beati Agapiti, martyris tui sollemnitate tibi deferimus : cuius nos confidimus patrociniis liberari. Per Dominum.

Complenda

Satiasti, Domine, familiam tuam muneribus sacris, sancti Agapiti, martyris tui, quaesumus, semper interventione nos refove : cuius sollemnia celebramus. Per.

Magni martyris

Oratio

Adesto, Domine, supplicationibus nostris : et, intercedente beato Magno, martyre tuo : ab hostium nos defende propitiatus incursu. Per.

Secreta

Praesta nobis, quaesumus, omnipotens Deus : ut nostrae humilitatis oblatio : et pro sancti Magni, martyris tui tibi grata sit honore : et nos corpore pariter et mente purificet. Per.

Complenda

Tua sancta sumentes, quaesumus, Domine : ut beati Magni, martyris tui nos foveant continuata praesidia. Per.

De sancto Stephano rege

[Introitus:] Os iusti meditabitur.

Oratio

Deus, qui beatum Stephanum, regem nostrum et confessorem tuum : terreni imperii gloria et honore coronasti : et sanctorum tuorum societate sublimasti : praesta, quaesumus : ut, quem Pannonia habuit divinae religionis doctorem in terris : eum modo Ecclesia tua mereatur habere defensorem in caelis. Per.

Epistula: Dedit Dominus confessionem. *Graduale:* Domine praevenisti.

Alleluia. *V.* Beatus rex Stephanus, qui fulgens, ut sol, in caelo : amplectens immortalitatem, gaudet in aeternum in paradiso.

Evangelium: Homo quidam peregre proficiscens. *Offertorium:* Veritas mea.

Secreta

Sacrificium, quod tuae, Domine, maiestati offerimus : benigno vultu respice : et intercessione beati Stephani regis, et confessoris tui : nos ab omnium inimicorum insidiis defende : et praemia vitae aeternae concede. Per Dominum.

Praefatio: Et te in assumptione. *Communio:* Beatus servus quem. **[148v]**

Complenda

Tuere, quaesumus, Domine, familiam tuam : et, quam per doctrinam beati Stephani regis, et confessoris tui : de tenebris ad veram lucem convertisti : eam post ipsius temporis decursum : oblati sacrificii munimine clementer perducas ad regna caelorum. Per Dominum.

Timothei et Symphoriani martyrum

[Oratio]

Auxilium tuum nobis, Domine, quaesumus, placatus impende : et, intercedentibus beatis martyribus tuis, Timotheo et Symphoriano : dexteram super nos tuae propitiationis extende. Per Dominum.

Secreta

Accepta tibi sit, Domine, sacratae plebis oblatio : pro tuorum honore sanctorum : quorum se meritis percepisse de tribulatione cognoscit auxilium. Per.

Complenda

Divini muneris largitate satiati, quaesumus, Domine, Deus noster : ut, intercedentibus beatis martyribus tuis, Timotheo et Symphoriano : eorum semper participatione vivamus. Per.

In vigilia sancti Bartholomaei apostoli

Introitus (Ps 51,10.11)

Ego autem, sicut oliva, fructificavi in domo Domini, speravi in misericordia Dei mei, et exspectabo nomen tuum, ‹Domine›, quoniam bonum est ante conspectum sanctorum tuorum. *Ps. (ibid., 3)* Quid gloriaris in malitia, qui potens es iniquitate. Gloria Patri.

Oratio

Concede nobis, quaesumus, omnipotens Deus : venturam beati apostoli tui, Bartholomaei sollemnitatem congruo praevenire honore : et venientem digna celebrare devotione. Per Dominum.

Eodem die

Da, quaesumus, omnipotens Deus : ut, qui beatorum martyrum tuorum, Timothei et Apollinaris sollemnitatem colimus : eorum apud te intercessionibus adiuvemur. Per Dominum.

Ad Ephesios (E 1,3–8)

Fratres. Benedictus Deus et Pater Domini nostri, Iesu Christi : qui benedixit nos in omni benedictione spirituali : in caelestibus in Christo. Sicut elegit nos in ipso ante mundi constitutionem : ut essemus sancti : et immaculati in conspectu eius in caritate. Qui praedestinavit nos in adoptionem filiorum per Iesum Christum in ipsum : secundum propositum voluntatis suae : in laudem gloriae et gratiae suae : in qua gratificavit nos : in dilecto filio suo. In quo habemus redemptionem per sanguinem eius : et remissionem peccatorum secundum divitias gratiae suae, quae superabundavit in nobis. Per Iesum Christum, Dominum nostrum.

Graduale (Ps 91,13 et 3)

Iustus, ut palma, florebit, sicut cedrus Libani, multiplicabitur in domo Domini. *V.* Ad annuntiandum mane misericordiam tuam : et veritatem tuam per noctem.

Secundum Ioannem (J 15,17–25)

In illo tempore. Dixit Iesus discipulis suis. Haec mando vobis, ut diligatis invicem. Si mundus vos odit : scitote, quia me priorem vobis odio habuit. Si de mundo fuissetis : mundus, quod suum erat, diligeret. Quia vero de mundo non estis : sed ego elegi vos de mundo. Propterea odit vos mundus. Mementote sermonis mei, quem ego dixi vobis. Non est servus maior domino suo. Si me persecuti sunt : et vos persequentur. Si **/149r/** sermonem meum servaverunt : et vestrum servabunt. Sed haec omnia facient vobis propter nomen meum : quia nesciunt eum, qui misit me. Si non venissem : et locutus eis non fuissem : peccatum non haberent. Nunc autem excusationem non habent de peccato suo. Qui me odit, et Patrem meum odit. Si opera non fecissem in eis : quae nemo alius fecit : peccatum non haberent. Sed ut impleatur sermo, qui in lege eorum scriptus est : quia, odio habuerunt me gratis.

Offertorium (Ps 8,6–7)

Gloria et honore coronasti eum, et constituisti eum super opera manuum tuarum, Domine.

Secreta

Grata tibi sint, Domine, munera, quibus beati Bartholomaei apostoli supervenientem praevenimus festivitatem. Per Dominum.

Aliud secretum

Munera, Domine, pro tuorum commemoratione sanctorum, Timothei et Apollinaris sollemnitate oblata propitius suscipe : et pia eorum intercessione ad salutem perpetuam nobis provenire concede. Per.

Communio (Ps 20,6)

Magna est gloria eius in salutari tuo, gloriam et magnum decorem impones super eum, Domine.

Complenda

Sanctificati, Domine, salutari mysterio, quaesumus : ut pro nobis beati Bartholomaei, apostoli tui non desit oratio : cuius nos donasti votis praevenire sollemnia. Per.

Alia complenda

Beatorum martyrum tuorum, Domine, Timothei et Apollinaris intercessione placatus : concede, quaesumus : ut sacramenti tui veneranda perceptio : fiat omnium peccatorum nostrorum remissio. Per Dominum.

In die sancto

Introitus (Ps 138,17)

Mihi autem nimis honorati sunt amici tui, Deus, nimis confortatus est principatus eorum. *Ps. (ibid., 1–2)* Domine, probasti me et cognovisti me : tu cognovisti sessionem meam …

Oratio

Omnipotens, sempiterne Deus : qui huius diei venerandam sanctamque laetitiam : beati apostoli tui, Bartholomaei festivitate tribuisti : da Ecclesiae tuae, quaesumus : et amare, quod credidit : et praedicare, quod docuit. [Per.]

Eodem die

Deus, qui perennem gloriam sanctissimi Audoeni, confessoris tui atque pontificis animae contulisti : tribue, quaesumus : eius nos apud te ita precibus sublevari : ut cum eo vitam possideamus aeternam. Per.

Ad Ephesios (E 2,19–22)

Fratres. Iam non estis hospites et advenae : sed estis cives sanctorum et domestici Dei. Superaedificati supra fundamentum apostolorum et prophetarum : ipso summo angulari lapide, Christo Iesu. In quo omnis aedificatio constructa crescit in templum sanctum in Domino. In quo et vos coaedificamini in habitaculum Dei in Spiritu Sancto.

Graduale (Ps 138,17 et 18)

Nimis honorati sunt amici tui, Deus : nimis confortatus est principatus eorum. *V.* Dinumerabo eos, et super arenam multiplicabuntur.

Alleluia. *V.* Vox sancti Bartholomaei, quasi tuba, vehemens est, ambulant cum eo angeli Dei.

Secundum Lucam (L 22,24–30)

In illo tempore. Facta est contentio inter discipulos Iesu : quis eorum videretur esse maior. Dixit autem eis Iesus. Reges gentium dominantur eorum : et, qui potestatem habent super eos : benefici vocantur. **[149v]** Vos autem non sic. Sed, qui maior est in vobis : fiat, sicut iunior. Et, qui praecessor est : sicut ministrator. Nam quis maior est, qui recumbit, an qui ministrat? Nonne, qui recumbit? Ego autem in medio vestrum sum : sicut qui ministrat. Vos autem estis : qui permansistis mecum in tentationibus meis. Et ego dispono vobis : sicut disposuit mihi Pater meus regnum : ut edatis et bibatis super mensam meam in regno meo : et sedeatis super thronos : iudicantes duodecim tribus Israel.

Offertorium (Ps 18,5)

In omnem terram exivit sonus eorum, et in fines orbis terrae verba eorum.

Secretum

Beati apostoli tui, Bartholomaei, Domine, sollemnia recensentes, quaesumus : ut eius auxilio tua beneficia capiamus : pro quo tibi hostias laudis immolamus. [Per.]

Aliud secretum

Grata tibi sint, quaesumus, Domine, munera : quae in beati Audoeni, confessoris tui atque pontificis commemoratione deferimus, obsecrantes : ut, quae honore prosequimur : sinceriter contingere mereamur. Per.

Communio (Mt 19,28)

Vos, qui secuti estis me, sedebitis super sedes, iudicantes duodecim tribus Israel, dicit Dominus.

Complenda

Sumpsimus, Domine, pignus redemptionis aeternae : sit nobis, quaesumus, interveniente beato Bartholomaeo, apostolo tuo : vitae praesentis auxilium pariter et futurae. [Per.]

Alia complenda

Praesta, quaesumus, Domine, Deus noster : ut beati Audoeni, confessoris tui atque pontificis : cuius festivitatem celebramus : eius meritis et precibus indulgentiam sentiamus. Per.

Genesii martyris

[Oratio]

Da, quaesumus, Domine : ut familia tua beati Genesii, martyris tui patrocinio : ab omni adversitate liberata : te fiat operante devota : et, te protegente, secura. Per Dominum.

Epistula: Nemo militans. *Evangelium:* Si quis venit ad me.

Secreta

Adesto, Domine, precibus populi tui, adesto muneribus : ut, quae sacris sunt oblata mysteriis : beati Genesii, martyris tui tibi placeant intercessione. Per.

Complenda

Satiasti, Domine, familiam tuam muneribus sacris : sancti Genesii, martyris tui, quaesumus, intercessione nos refove : cuius sollemnia celebramus. Per Dominum.

Octava sancti Stephani regis

Totum officium, ut supra, in die sancto.

Eodem die

Adesto, Domine, supplicationibus nostris : ut, beati Rufi, martyris tui intercessionibus confidentes : nec minis adversantium : nec ullo turbemur incursu. Per.

Secretum

Oblatis, quaesumus, Domine, placare muneribus : et, intercedente beato Rufo, martyre tuo : a cunctis nos defende periculis. Per.

Complenda

Caelestibus refecti sacramentis : et gaudiis : supplices te rogamus, Domine, Deus noster : ut, cuius gloriamur triumphis : protegamur auxiliis. Per.

Sancti Augustini episcopi

[Introitus:] Statuit ei Dominus.

Oratio

Adesto supplicationibus nostris, omnipotens Deus : et, quibus fiduciam sperandae pietatis indulges : intercedente beato Augustino, confessore tuo atque pontifice : consuetae misericordiae tri**/150r/**bue benignus effectum. Per.

Eodem [die]

Intercessio, Domine, beati Hermetis, martyris tui : et tuam nobis non desinat placare iustitiam : et nostrum tibi devotum iugiter efficere famulatum. Per.

Epistula: Ecce sacerdos magnus qui in vita. *Graduale:* Inveni David. Alleluia. *V.* Iuravit Dominus. *Evangelium:* Vos estis sal terrae. *Offertorium:* Veritas mea et misericordia.

Secreta

Sancti confessoris tui, Augustini : nobis, Domine, pia non desit oratio : quae et munera nostra conciliet : et tuam nobis indulgentiam semper obtineat. Per.

Aliud

Sacrificium tibi, Domine, laudis offerimus : in sancti Hermetis, martyris tui commemoratione : da, quaesumus : ut, quod illi contulit ad gloriam : nobis proficiat ad salutem. Per.

Communio: Beatus servus.

Complenda

Ut nobis, Domine, tua sacrificia dent salutem : beatus Augustinus, confessor tuus et pontifex, quaesumus, precator accedat.

Alia complenda

Repleti, Domine, benedictione caelesti, quaesumus clementiam tuam : ut, intercedente beato Hermete, martyre tuo : quae humiliter gerimus, salubriter sentiamus. Per.

In Decollatione sancti Ioannis Baptistae

Introitus (Ps 20,2–3)

In virtute tua, Domine, laetabitur iustus, et super salutare tuum exsultabit vehementer, desiderium animae eius tribuisti ei. *Ps. (ibid., 6)* Magna est gloria eius …

Oratio

Sancti Ioannis Baptistae, et martyris tui, Domine, quaesumus, veneranda festivitas : salutaris auxilii nobis praestet effectum. [Per.]

Eodem die

Deus, qui inter cetera potentiae tuae miracula etiam in sexu fragili victoriam martyrii contulisti : concede propitius : ut, qui beatae Sabinae, martyris tuae natalicia colimus : per eius ad te exempla gradiamur. Per.

Lectio libri Sapientiae (Prv 10,28–32; 11,3.4.6.8–11)

Exspectatio iustorum laetitia : spes autem impiorum peribit. Fortitudo simplicis via Domini : et pavor his, qui operantur malum. Iustus in aeternum non commovebitur : impii autem non habitabunt in terra. Os iusti parturit sapientiam : et lingua pravorum peribit. Labia iusti considerant placita : os impiorum perversa. Simplicitas iustorum diriget eos : et supplantatio perversorum vastabit illos. Iustitia rectorum liberabit eos : et in insidiis suis capientur iniqui. Iustus de angustia liberatus est : et tradetur impius pro eo. Simulator ore decipit amicum suum : iusti autem liberabuntur scientia. In bonis iustorum exaltabitur civitas : et in perditione impiorum erit laudatio. In benedictione iustorum exaltabitur civitas.

Graduale (Ps 20,4 et 3)

Posuisti, Domine, super caput eius coronam de lapide pretioso. *V.* Desiderium animae eius tribuisti ei, et voluntate labiorum eius non fraudasti eum.

Alleluia. *V. (Hos 14,6)* Iustus germinabit, sicut lilium, et florebit in aeternum ante Dominum.

Secundum Marcum (Mc 6,17–29)

In illo tempore. Misit Herodes, et tenuit Ioannem : et vinxit eum in carcerem : propter Herodiadem, uxorem Philippi, fratris sui : quia duxerat eam. Dicebat enim Ioannes Herodi. Non licet **[150v]** tibi habere uxorem fratris tui. Herodias autem insidiabatur ei : et volebat occidere eum : nec poterat. Herodes enim metuebat Ioannem : sci-

ens eum virum iustum et sanctum : et custodiebat eum. Et, audito eo, multa faciebat : et libenter eum audiebat. Et, cum dies opportunus accidisset : Herodes natalis sui cenam fecit principibus : et tribunis : et primis Galilaeae. Cumque introisset filia ipsius Herodiadis : et saltasset : et placuisset Herodi simulque discumbentibus : rex ait puellae. Pete a me, quod vis : et dabo tibi. Et iuravit illi : quia, quicquid petieris, dabo tibi : licet dimidium regni mei. Quae cum exisset : dixit matri suae. Quid petam? Et illa dixit. Caput Ioannis Baptistae. Cumque introisset statim : cum festinatione ad regem : petivit, dicens. Volo : ut protinus des mihi in disco caput Ioannis Baptistae. Et contristatus est rex propter iusiurandum : et propter simul discumbentes noluit eam contristare : sed, misso confestim spiculatore, praecepit afferri caput eius in disco. Et decollavit eum in carcere : et attulit caput eius in disco : et dedit illud puellae : et puella dedit matri suae. Quo audito, discipuli eius venerunt, et tulerunt corpus eius : et posuerunt illud in monumento.

Offertorium (Ps 8,6–7)

Gloria et honore coronasti eum, et constituisti eum super opera manuum tuarum, Domine.

Secreta

Munera tibi, Domine, pro sancti martyris tui, Ioannis Baptistae passione deferimus : qui, dum finitur in terris : factus est caelesti sede perpetuus : quaesumus : ut eius obtentu nobis proficiant ad salutem. Per Dominum.

Aliud secretum

Hostias tibi, Domine, beatae Sabinae, martyris tuae dicatas meritis benignus assume : et ad perpetuum nobis tribue provenire subsidium. Per Dominum.

Communio (Mt 16,24)

Qui vult venire post me, abneget semet ipsum : et tollat crucem suam, et sequatur me.

Complenda

Conferat nobis, Domine, sancti Ioannis Baptistae beata sollemnitas : ut magnifica sacramenta, quae sumpsimus, salubriter veneremur : et in nobis potius edita gaudeamus. [Per.]

Alia complenda

Divini muneris largitate satiati : quaesumus, Domine, Deus noster : ut, intercedente beata Sabina, martyre tua, in eius semper participatione vivamus. Per.

Felicis et Adaucti

[Introitus:] Sapientiam sanctorum.

[Oratio]

Maiestatem tuam, Domine, suppliciter exoramus : ut, sicut nos iugiter sanctorum martyrum tuorum, Felicis et Adaucti commemoratione laetificas : ita semper supplicatione defendas. [Per.]

Epistula: Iustorum animae in manu. *Graduale:* Gloriosus Deus. Alleluia. *V.* Iusti epulentur. *Evangelium:* Attendite a fermento pharisaeorum. *Offertorium:* Laetamini in Domino.

Secreta

Hostias, Domine, tuae plebis intende : et, quas in honore sanctorum martyrum tuorum, Felicis et Adaucti devota mente celebrat : proficere sibi sentiat ad salutem. Per.

Communio: Quod dico vobis in tenebris.

Complenda

Repleti, Domine, muneribus sacris, quaesumus : ut, **/151r/** intercedentibus sanctis tuis, Felice et Adaucto : in gratiarum actione semper maneamus. Per.

Sancti Aegidii abbatis

[Introitus:] Os iusti.

Oratio

Praetende nobis, Domine, misericordiam tuam : et beati Aegidii abbatis intercessio : cuius nos dedisti patrociniis adiuvari : tribue : ut maiestatem tuam exoret pro nobis. Per Dominum.

Eodem die

Omnipotens, sempiterne Deus : fortitudo certantium : et martyrum palma : sollemnitatem hodiernae diei propitius intuere : et Ecclesiam tuam continua fac celebritate gaudere : ut intercessione beati Prisci, martyris tui : omnium in te credentium vota perficias. Per.

Epistula: Dilectus Deo. *Graduale:* Domine praevenisti. Alleluia. *V.* Amavit hunc sanctum.

Secundum Matthaeum (Mt 19,27–29)

In illo tempore. Dixit Simon Petrus ad Iesum. Ecce, nos reliquimus omnia, et secuti sumus te. Quid ergo erit nobis? Iesus autem dixit illis. Amen, dico vobis : quod vos, qui secuti estis me : in regeneratione, cum sederit Filius hominis in sede maiestatis suae : sedebitis et vos super sedes duodecim : iudicantes duodecim tribus Israel. Et omnis, qui reliquerit domum : vel fratres : aut sorores : aut patrem : aut matrem : aut uxorem : aut filios : aut agros : propter nomen meum : centuplum accipiet : et vitam aeternam possidebit.

Offertorium: Veritas mea et misericordia.

Secreta

Intercessio, quaesumus, Domine, beati Aegidii abbatis munera nostra commendet : nosque eius veneratio sancta : tuae maiestati reddat acceptos.

Aliud secretum

Beati Prisci, martyris tui precibus tibi, Domine, grata reddatur oblatio : pro cuius est festivitate immolanda. Per.

Communio: Fidelis servus.

Complenda

Quaesumus, omnipotens Deus : ut, qui caelestia alimenta percepimus : intercedente beato Aegidio abbate, contra omnia adversa muniamur : et, ad gaudia aeterna consequenda, spes nobis suppetat et facultas. Per.

Alia complenda

Praesta, quaesumus, Domine, Deus noster : ut, sacramenti tui participatione vegetati : sancti quoque martyris, Prisci precibus adiuvemur. Per Dominum.

Sancti Emerici ducis

[Introitus:] Os iusti.

Oratio

Deus, qui beatum Emericum iuvenili flore nitentem : in sanctorum confessorum tuorum consortium sublimasti : praesta, quaesumus : ut, quem tibi facis esse devotum : eius apud te perpetuum sentiamus auxilium. Per.

Epistula: Dedit Dominus confessionem. *Graduale:* Domine praevenisti.

Alleluia *V.* Sprevit torum coniugalem, intrat chorum virginalem confessor Christi, Emericus, Stephani regis unicus, inter choros angelorum fert coronam confessorum, oret pro nobis : cuius nos festa veneramur in terris.

Evangelium: Sint lumbi vestri praecincti. *Offertorium:* Veritas mea. *Ista ibi non posita require in commune de confessore.*

Secreta

Oblatio, quam tibi offerimus, Domine, nos purget ab omni crimine : quatenus et per intercessionem sancti Emerici, confessoris tui : cuius sacram recolimus festivita**[151v]** tem : sumamus patriae celestis hereditatem. Per Dominum.

Communio: Beatus servus quem cum.

Complenda

Plebem tuam, Domine, a cunctis adversitatibus protege : et, beato Emerico, confessore tuo intercedente : et praesentis vitae opportunitatem : et futurae sentiamus sempiternitatem. Per.

Sancti Antonini martyris

[Oratio]

Deus, qui nos beati Antonini, martyris tui concedis natalicio perfrui : eius nos tribue precibus adiuvari. Per Dominum nostrum.

Secretum

Sume sacrificium, Domine, benignus exhibitum : et, quod nomini tuo Antonini, martyris tui sollemnitate offerimus : nobis prosit ad veniam. Per.

Complenda

Refecti, Domine, muneribus sacris supplices deprecamur : ut indulgentiam tuam nobis intercessio beati Antonini, martyris tui : et imploret semper et impetret. Per Dominum.

Evurcii confessoris

[Oratio]

Adesto, Domine, precibus nostris : quas in sancti Evurcii, confessoris tui atque pontificis sollemnitate deferimus : ut, qui nostrae iustitiae fiduciam non habemus : eius, qui tibi placuit, precibus et meritis adiuvemur. Per.

Secreta

Haec hostia, quaesumus, Domine, intercedente beato Evurcio, confessore tuo atque pontifice : emundet nostra delicta : et subditorum tibi corpora mentesque santificet. Per Dominum.

Complenda

Repleti, Domine, muneribus sacris : quaesumus : ut intercessione sancti Evurcii, martyris tui : in gratiarum actione semper maneamus. Per.

In Nativitate sanctae Mariae

[Introitus]

Gaudeamus omnes in Domino, diem festum celebrantes in honore Mariae Virginis : de cuius nativitate gaudent angeli, et collaudant Filium Dei. *Ps. (Ps 44,2)* Eructavit cor meum verbum bonum : dico ego …

Oratio

Famulis tuis, quaesumus, Domine, caelestis gratiae munus impertire : ut, quibus beatae Mariae Virginis partus exstitit salutis exordium : nativitatis eius votiva sollemnitas : pacis tribuat incrementum. Per.

Eodem die

Praesta, quaesumus, omnipotens Deus : ut, qui beati Hadriani, martyris tui natalicia colimus : a cunctis malis imminentibus : eius intercessionibus liberemur. Per.

Lectio libri Sapientiae (Prv 8,22–35)

Dominus possedit me initio viarum suarum : antequam quicquam faceret a principio. Ab aeterno ordinata sum et ex antiquis : ante quod terra fieret. Necdum erant abyssi : et ego iam concepta eram. Necdum fontes aquarum eruperant : necdum montes gravi mole constiterant. Ante colles ego parturiebar. Adhuc terram non fecerat : et flumina : et cardines orbis terrae. Quando praeparabat caelos, aderam : quando certa lege et gyro vallabat abyssos. Quando aethera firmabat sursum : et librabat fontes aquarum. Quando circumdabat mari terminum suum : et legem ponebat aquis : ne transirent fines suos. Quando appendebat fundamenta terrae : cum eo eram cuncta componens. Et delectabar per singulos dies. Ludens **/152r/** coram eo omni tempore : ludens in orbe terrarum : et deliciae meae esse cum filiis hominum. Nunc ergo, filii, audite me. Beati, qui custodiunt vias meas. Audite disciplinam, et estote sapientes : et nolite abicere eam. Beatus homo, qui audit me : et qui vigilat ad fores meas cottidie : et observat ad postes ostii mei. Qui me invenerit : inveniet vitam : et hauriet salutem a Domino.

Graduale (Ps 44,11.12 et 5)

Audi, filia, et vide, et inclina aurem tuam : quia concupivit rex speciem tuam. *V*. Specie tua et pulchritudine tua intende, prospere procede, et regna.

Alleluia. *V*. Nativitas gloriosae Virginis Mariae, ex semine Abrahae, orta de tribu Iuda, clara ex stirpe David.

Initium sancti Evangelii secundum Matthaeum (Mt 1,1–16)

Liber generationis Iesu Christi, filii David : filii Abraham. Abraham genuit Isaac. Isaac autem genuit Iacob. Iacob autem genuit Iudam et fratres eius : Iudas autem genuit Phares et Zaram de Thamar. Phares autem genuit Esrom : Esrom autem genuit Aram. Aram autem genuit Aminadab : Aminadab autem genuit Naasson. Naasson autem genuit Salmon : Salmon autem genuit Booz de Rahab. Booz autem genuit Obed ex Ruth : Obed autem genuit Iesse. Iesse autem genuit David regem : David autem rex genuit Salomonem ex ea, quae fuit Uriae. Salomon autem genuit Roboam : Roboam autem genuit Abiam. Abias autem genuit Asa : Asa autem genuit Iosaphat. Iosaphat autem genuit Ioram : Ioram autem genuit Oziam. Ozias autem genuit Ioathan : Ioathan autem genuit Achaz. Achaz autem genuit Ezechiam : Ezechias autem genuit Manassen. Manasses autem genuit Amon : Amon autem genuit Iosiam. Iosias autem genuit Iechoniam et fratres eius in transmigratione Babylonis. Et post transmigrationem Babylonis Iechonias genuit Salathiel. Salathiel autem genuit Zorobabel : Zorobabel

autem genuit Abiud. Abiud autem genuit Eliacim : Eliacim autem genuit Azor. Azor autem genuit Sadoc : Sadoc autem genuit Achim. Achim autem genuit Eliud : Eliud autem genuit Eleazar. Eleazar autem genuit Mathan, Mathan autem genuit Iacob. Iacob autem genuit Ioseph : virum Mariae. De qua natus est Iesus : qui vocatur Christus.

Offertorium (Ps 44,10)

Filiae regum in honore tuo, astitit regina a dextris tuis in vestitu deaurato, circumdata varietate.

Secreta

Unigeniti tui, Domine, nobis succurrat humanitas : ut, qui natus de Virgine : matris integritatem non minuit, sed sacravit : in nativitatis eius sollemniis, a nostris nos piaculis exuens : oblationem nostram sibi faciat acceptam, Iesus Christus, Dominus noster. Qui tecum.

Aliud secretum

Munera, Domine, oblata sanctifica : et, intercedente beato Hadriano, martyre tuo : per eadem nos placatus intende. Per.

Communio: Diffusa. **[152ᵛ]**

Complenda

Sumpsimus, Domine, celebritatis annuae votiva sacramenta : praesta, quaesumus : ut, intercedente beata Dei Genitrice, Virgine Maria : et temporalis nobis vitae remedia praebeant et aeternae. Per Dominum.

Alia complenda

Beati Hadriani, martyris tui, quaesumus, Domine, intercessione placatus : praesta, quaesumus : ut, quae temporaliter gerimus : perpetua salvatione capiamus Per.

Gorgonii martyris

Introitus (Ps 8,6–7)

Gloria et honore coronasti eum, Domine, et constituisti eum super opera manuum tuarum. *Ps. (ibid., 2)* Domine, Dominus noster : quam admirabile est nomen tuum in universa terra.

Oratio

Sanctus, Domine, Gorgonius sua nos intercessione laetificet : et pia faciat sollemnitate gaudere. Per Dominum.

Lectio Libri Sapientiae (Sap 4,7–11.13–14.15)

Iustus si morte praeoccupatus fuerit : in refrigerio erit. Senectus enim venerabilis est : non diuturna : neque numero annorum computata. Cani enim sunt sensus hominis : et aetas senectutis vita immaculata. Placens Deo factus est dilectus : et vivens inter peccatores translatus est. Raptus est : ne malitia mutaret intellectum illius : aut ne fictio deciperet animam illius. Consummatus in brevi : explevit tempora multa. Placita enim erat Deo anima illius. Propter hoc properavit educere illum de medio iniquitatum : quoniam gratia Dei et misericordia est in sanctos eius : et respectus in electos illius.

Secundum Matthaeum (Mt 16,24–28)

In illo tempore. Dixit Iesus discipulis suis. Si quis vult post me venire, abneget semet ipsum : et tollat crucem suam : et sequatur me. Qui enim voluerit animam suam salvam facere : perdet eam. Qui autem perdiderit animam suam propter me : inveniet eam. Quid enim prodest homini, si universum mundum lucretur : animae vero suae detrimentum patiatur? Aut quam dabit homo commutationem pro anima sua? Filius enim hominis venturus est in gloria Patris sui cum angelis suis : et tunc reddet unicuique secundum opera sua. Amen, dico vobis : sunt quidam de hic stantibus : qui non gustabunt mortem : donec videant Filium hominis : venientem in regno suo.

Secreta

Grata tibi sit, Domine, nostra servitutis oblatio : pro qua sanctus Gorgonius martyr interveniat. Per.

Complenda

Familiam tuam, Domine Deus, suavitas illa contingat et vegetet : quae in martyre tuo, Gorgonio Christi tui bono iugiter odore pascatur. Per eundem Dominum.

Proti et Hyacinthi

[Introitus:] Iudicant sancti.

Oratio

Beatorum martyrum tuorum, Proti et Hyacinthi nos, Domine, quaesumus, foveat pretiosa confessio : et ‹et› pia iugiter intercessio tueatur. Per.

Epistula: Iusti in perpetuum. *Evangelium:* Cum audieritis.

Secreta

Pro sanctorum martyrum tuorum, Proti et Hyacinthi commemoratione : munera, quae debemus, Domine, tibi exsolvimus : praesta, quaesumus : ut remedium nostrae salutis operentur. Per.

Complenda

Ut percepta nos, Domine, tua sancta purificent : beatorum martyrum tuorum, Proti et Hyacinthi, quaesumus, imploret oratio. Per Dominum.

De sancto Maurilio confessore

/153r/ *[Oratio]*

Sancti Maurilii, confessoris tui atque pontificis, quaesumus, Domine, muniamur suffragiis : cuius, te donante, laetamur sollemniis. Per Dominum.

Secreta

Beati Maurilii, confessoris tui atque pontificis, quaesumus, Domine, veneranda sollemnitas tuae pietati sacrificium nostrum reddat acceptum : ut per hanc salutarem hostiam : et veniam consequamur et gratiam. Per.

Complenda

Quaesumus, omnipotens Deus, ut hodiernae munus sollemnitatis acceptum, intercedente beato Maurilio, confessore tuo atque pontifice : et corporibus nostris salutem praestet et mentibus. Per Dominum nostrum.

In Exaltatione sanctae Crucis

[Introitus] (G 6,14)

Nos autem gloriari oportet in cruce Domini nostri, Iesu Christi : in quo est salus, vita et resurrectio nostra : per quem salvati et liberati sumus. *Ps. (Ps 66,2)* Deus misereatur nostri, et benedicat nobis : illuminet vultum …

Oratio

Deus, qui Unigeniti Filii tui, Domini nostri, Iesu Christi pretioso sanguine humanum genus redimere dignatus es : concede propitius : ut, qui ad adorandam, vivificam eius crucem adveniunt : a peccatorum suorum nexibus liberentur. Per eundem.

Eodem die

Beatorum martyrum pariterque pontificum, Cornelii et Cypriani nos, quaesumus, Domine, festa tueantur : et eorum commendet oratio veneranda. Per.

Ad Galatas (G 5,10–12; 6,12–14)

Fratres. Confido de vobis in Domino Iesu : quod nihil aliud sapietis. Qui autem conturbat vos, portabit iudicium, quicumque est ille. Ego autem, fratres : si circumcisionem adhuc praedico : quid adhuc persecutionem patior? Ergo evacuatum est scandalum crucis. Utinam et abscidantur, qui vos conturbant. Quicumque enim volunt placere in carne : hi cogunt vos circumcidi tantum : ut crucis Christi persecutionem non patiantur. Neque enim, qui circumciduntur, legem custodiunt : sed volunt vos circumcidi : ut in carne vestra glorientur. Mihi autem absit gloriari, nisi in cruce Domini nostri, Iesu Christi : per quem mihi mundus crucifixus est : et ego mundo.

Graduale et Alleluia require supra, in Inventione.

Secundum Ioannem (J 12,32–36)

In illo tempore. Dixit Iesus turbis Iudaeorum. Ego si exaltatus fuero a terra : omnia traham ad me ipsum. Hoc autem dicebat, significans : qua morte esset moriturus. Respondit ei turba. Nos audivimus ex lege : quia Christus manet in aeternum. Et quomodo tu dicis : oportet exaltari Filium hominis? Quis est iste Filius hominis? Dixit ergo eis Iesus. Adhuc modicum lumen in vobis est. Ambulate, dum lucem habetis : ut non tenebrae vos comprehendant. Et, qui ambulat in tenebris : nescit, quo vadat. Dum lucem habetis, credite in lucem : ut filii lucis sitis.

Offertorium: Protege Domine.

Secreta

Devotas, Domine, humilitatis nostrae preces et hostias : misericordiae tuae praecedat auxilium : ut salutem, quam per Adam in paradiso : ligni clauserat temerata praesumptio : ligni rursum fides aperiat. Per.

Aliud secretum

Plebis tuae, Domine, munera benignus intende : quae maiestati tuae pro sanctorum martyrum tuorum, Corne**[153v]**lii et Cypriani sollemnitate sint dicata. Per.

Communio: Nos autem.

Complenda

Quaesumus, omnipotens Deus : ut, quos mysterio sanctae crucis divina tribuis participatione gaudere : humanis non sinas subiacere periculis. Per.

Alia complenda

Quaesumus, Domine, salutaribus repleti mysteriis : ut, quorum sollemnia celebramus : eorum orationibus adiuvemur. Per.

Sancti Nicomedis martyris

[Introitus:] In virtute tua.

Oratio

Adesto, Domine, populo tuo : ut beati Nicomedis, martyris tui merita praeclara suscipiens : ad impetrandam misericordiam tuam : semper eius patrociniis adiuvemur. Per.

Epistula: Nemo militans. *Evangelium:* Si quis vult venire post me.

Secreta

Suscipe, Domine, munera propitius oblata : quae maiestati tuae beati Nicomedis, martyris tui commendet oratio. Per.

Complenda

Purificent nos, Domine, sacramenta, quae sumpsimus : et, intercedente beato Nicomede, martyre tuo : a cunctis efficiant vitiis absolutos. Per.

Euphemiae virginis

[Introitus:] Vultum tuum.

Oratio

Omnipotens, sempiterne Deus : qui infirma mundi eligis : ut fortia quaeque confundas : concede propitius : ut, qui beatae Euphemiae, martyris tuae sollemnia colimus : eius apud te patrocinia sentiamus. Per.

Epistula: Confitebor. *Evangelium:* Simile est regnum caelorum thesauro abscondito.

Secreta

Praesta, quaesumus, Domine, Deus noster : ut, sicut in tuo conspectu mors est pretiosa sanctorum : ita eorum merita venerantium : intercedente beata Euphemia, martyre tua : accepta tibi reddatur oblatio. Per.

Complenda

Sanctificet nos, quaesumus, Domine, tui perceptio sacramenti : et intercessio beatae Euphemiae, martyris tuae tibi reddat acceptos. Per.

Lamberti martyris

[Introitus:] Laetabitur iustus.

Oratio

Deus, qui beatum pontificem et martyrem tuum, Lambertum tuo amore inflammasti : concede propitius : ut, qui illis sollemnia celebramus devoti : ipso opitulante, semper gaudeamus ab omni adversitate securi. Per.

Epistula: Beatus vir qui in sapientia. *Evangelium:* Nihil opertum quod.

Secreta

Adesto, Domine, quaesumus, famulorum tuorum hostiis, adesto muneribus : sancti Lamberti, pontificis et martyris tui precibus placatus : ac meritis eius gaudentes sollemnitate : ad hostium infestationibus clementer tuere. Per.

Complenda

Omnipotens, sempiterne Deus, magnifici pontificis, Lamberti, et martyris tui gloriosa merita recolentibus : da veniam de cunctis sceleribus : facque eos gaudere in regnis caelestibus. Per.

In vigilia sancti Matthaei

Introitus (Ps 51,10.11)

Ego autem, sicut oliva, fructificavi in domo Domini : speravi in misericordia Dei mei : et exspectabo nomen tuum, quoniam bonum est ante conspectum sanctorum tuorum. *Ps. (ibid., 3)* Quid gloriaris in malitia : qui potens es iniquitate.

Oratio

Da, quaesumus, omnipotens Deus : ut beati Matthaei, apostoli tui et evangelistae, quam praevenimus, veneranda sollemnitas : et devotionem nobis augeat et salutem. Per Dominum. **/154r/**

Lectio libri Sapientiae (Prv 3,13–20)

Beatus homo, qui invenit sapientiam : et cui affluit prudentia. Melior est acquisitio eius negotiatione auri et argenti primi et purissimi. Fructus eius pretiosior est cunctis opibus : et omnia, quae desiderantur : huic non valent comparari. Longitudo dierum in dextera eius : et in sinistra eius divitiae et gloria. Viae eius viae pulchrae : et omnes semitae eius pacificae. Lignum vitae est his, qui apprehenderint eam : et, qui tenuerit eam, beatus. Dominus sapientia fundavit terram : stabilivit caelos prudentia. Sapientia illius eruperunt abyssi : et nubes rore concrescunt.

Graduale (Ps 91,13 et 3)

Iustus, ut palma, florebit, sicut cedrus Libani, multiplicabitur in domo Domini. *V.* Ad annuntiandum mane misericordiam tuam, et veritatem tuam per noctem.

Secundum Lucam (L 5,27–32)

In illo tempore. Vidit Iesus publicanum nomine Levi, sedentem ad telonium : et ait illi. Sequere me. Et, relictis omnibus : surgens, secutus est eum. Et fecit ei convivium magnum Levi : in domo sua. Et erat turba multa publicanorum : et aliorum, qui cum illis erant discumbentes. Et murmurabant pharisaei et scribae : dicentes ad discipulos suos. Quare cum publicanis et peccatoribus manducatis et bibitis? Et, respondens Ie-

sus : dixit ad illos. Non egent, qui sani sunt, medico, sed qui male habent. Non enim veni vocare iustos : sed peccatores ad paenitentiam.

Offertorium (Ps 8,6–7)

Gloria et honore coronasti eum, et constituisti eum super opera manuum tuarum, Domine.

Secreta

Apostolicae reverentiae culmen offerimus sacris mysteriis imbuendum : praesta, quaesumus, Domine : ut beati Matthaei evangelistae suffragiis, cuius natalicia praevenimus : haec plebs tua semper et sua vota depromat : et desiderata percipiat. Per.

Communio (Ps 20,6)

Magna est gloria eius in salutari tuo : gloriam et magnum decorem impones super eum, Domine.

Complenda

Beati Matthaei, apostoli tui et evangelistae, quaesumus, Domine, supplicatione placatus : et veniam nobis tribue : et remedia sempiterna concede. Per Dominum.

In die sancto

[Introitus] (Ps 138,17)

Mihi autem nimis honorati sunt amici tui, Deus, nimis confortatus est principatus eorum. *Ps. (ibid., 1–2)* Domine, probasti me et cognovisti me, tu cognovisti sessionem meam …

Oratio

Beati Matthaei, apostoli tui et evangelistae, quaesumus, Domine, precibus adiuvemur : ut, quod possibilitas nostra non obtinet : eius nobis intercessione donetur. Per.

Ad Ephesios (E 4,7–13)

Fratres. Unicuique nostrum data est gratia : secundum mensuram donationis Christi. Propter quod dicit. Ascendens in altum : captivam duxit captivitatem : dedit dona hominibus. Quod autem ascendit : quid est : nisi quia et descendit primum in inferiores partes terrae? Qui descendit, ipse est : et qui ascendit super omnes caelos : ut adim-

pleret omnia. Et ipse dedit quosdam quidem apostolos : quosdam quidem prophetas : alios vero evangelistas : alios autem pastores et doctores, ad consummationem sanctorum, **[154v]** in opus ministerii : in aedificationem corporis Christi : donec occurramus omnes in unitatem fidei : et agnitionis Filii Dei : in virum perfectum : in mensuram aetatis : plenitudinis Christi, Domini nostri.

Graduale (Ps 138,17 et 18)

Nimis honorati sunt amici tui, Deus, nimis confortatus est principatus eorum. *V.* Dinumerabo eos : et super arenam multiplicabuntur.

Alleluia. *V. (Sap 3,7)* Dorsa eorum plena sunt oculis, et scintillae ac lampades in medio discurrentes.

Secundum Matthaeum (Mt 9,9–13)

In illo tempore. Dum transiret Iesus : vidit hominem sedentem in telonio, Matthaeum nomine : et ait illi. Sequere me. Et, surgens : secutus est eum. Et factum est : discumbente eo in domo : ecce, multi publicani et peccatores venientes, discumbebant cum Iesu : et discipulis eius. Et, videntes pharisaei : dicebant ad discipulos eius. Quare cum publicanis et peccatoribus manducat magister vester? At Iesus, audiens : ait. Non est opus valentibus medico : sed male habentibus. Euntes autem discite : quid est : misericordiam volo : et non sacrificium. Non enim veni vocare iustos : sed peccatores.

Offertorium (Ps 18,5)

In omnem terram exivit sonus eorum : et in fines orbis terrae verba eorum.

Secreta

Supplicationibus apostolicis beati Matthaei, apostoli tui et evangelistae, quaesumus, Domine, Ecclesiae tuae tibi commendetur oblatio : cuius magnificis praedicationibus eruditur. [Per.]

Communio (Mt 19,28)

Vos, qui secuti estis me, sedebitis super sedes, iudicantes duodecim tribus Israel, dicit Dominus.

Complenda

Perceptis, Domine, sacramentis : beato Matthaeo, apostolo tuo et evangelista interveniente, deprecamur, ut, quae pro illius celebrata sunt gloria : nobis proficiant ad medelam. Per.

Sancti Mauritii cum sociis

[Introitus:] Multae tribulationes.

[Oratio]

Annue, quaesumus, omnipotens Deus : ut nos sanctorum martyrum tuorum, Mauritii, Exsuperii, Candidi, Victoris, Innocentii et Vitalis : ac sociorum eorumdem laetificet festiva sollemnitas : et, quorum suffragiis nitimur : nataliciis eorum gloriemur. Per.

Epistula: Sancti per fidem. *Graduale:* Vindica Domine. *Alleluia:* Haec est vera fraternitas. *Evangelium:* Descendens Iesus. *Offertorium:* Exsultabunt sancti.

Secreta

Plebis tuae, Domine, munera benignus intende : quae maiestati tuae pro sanctorum martyrum tuorum, Mauritii cum sociis suis sollemnitatibus sunt dicata. Per.

Communio: Posuerunt mortalia.

Complenda

Caelestibus refecti sacramentis et gaudiis, supplices te, Domine, deprecamur : ut, qui sanctorum martyrum tuorum, Mauritii, Exsuperii, Candidi, Victoris, Innocentii et Vitalis gloriamur triumphis : et eorum protegamur auxiliis. Per … Dominum nostrum.

Theclae virginis

Oratio

Da, quaesumus, omnipotens Deus : ut, qui beatae Theclae, virginis et martyris tuae sollemnia colimus : eius apud te patrocinia sentiamus. Per.

Secreta

Sanctae virginis et martyris tuae, Theclae, quaesumus, Domine, pio interventu haec tibi grata reddatur oblatio : pariterque nos et a peccatis omnibus expiet : et ad caelestia dona capienda iugiter praeparet. Per Dominum.

Complenda

Corporis sacri et pretiosi sanguinis repleti libamine, quaesumus, Domine, Deus noster : ut, sanctae vir/155r/ginis et martyris tuae, Theclae intercedentibus meritis : ab omnibus nos tuearis adversis. Per Dominum.

Gerardi martyris

[Introitus:] Laetabitur iustus.

Oratio

Deus, qui beatum Gerardum pontificem : agone martyrii et stola immortalitatis coronasti : concede propitius : ut, cuius sollemnitatem devotis mentibus celebramus in terris : eius perpetua defensione muniamur in caelis. Per.

Eodem die Conceptio Ioannis Baptistae

Omnipotens, sempiterne Deus : qui instituta legalia : et sanctorum praeconia prophetarum in diebus conceptionis beati Ioannis Baptistae implesti : praesta, quaesumus, ut, cessantibus significationum figuris : sui magnificatione eloquatur. Per.

Epistula: Beatus vir qui in sapientia. *Graduale:* Beatus vir qui timet Dominum. Alleluia. *V.* Iustus germinabit sicut. *Evangelium:* Nisi granum frumenti. *Offertorium:* Posuisti Domine. *Omnia ista require de uno martyre.*

Secretum

Oblata, Domine, munera tua virtute sanctifica : et intercessione beati Gerardi pontificis et martyris : ab omnibus nos defende periculis. Per Dominum.

Aliud secretum

Tua nos, Domine, muneribus altaria cumulamus : illius conceptionem honore debito celebrantes : qui Salvatorem mundi et cecinit affuturum : et adesse monstravit. Dominum nostrum.

Communio: Magna est gloria.

Complenda

Satiasti, Domine, familiam tuam, pretiosissimi corporis et sanguinis Filii tui libamine : praesta, quaesumus : ut intercessione beati Gerardi, martyris tui atque pontificis : nobis proficiat ad salutem mentis et corporis. Per Dominum.

Alia complenda

Da, quaesumus, omnipotens Deus : intra sanctae Ecclesiae tuae uterum constitutos : eo nos spiritu ab iniquitate nostra iustificari : quo beatum Ioannem intra viscera materna docuisti. Per Dominum.

Cleophae virginis et martyris

[Oratio]

Da, quaesumus, omnipotens Deus : ut, qui beatae Cleophae, virginis et martyris tuae sollemnia colimus : eius apud te patrocinia sentiamus. Per.

Secreta

Sanctae virginis tuae, Cleophae, quaesumus, Domine, pio interventu : haec tibi grata reddatur oblatio : pariterque nos et a peccatis omnibus expiet : et ad caelestia dona capienda iugiter praeparet. [Per.]

Complenda

Corporis sacri et pretiosi sanguinis repleti libamine : quaesumus, Domine : ut, sanctae virginis et martyris tuae, Cleophae intercedentibus meritis : ab omnibus nos tuearis adversis. Per.

Cypriani et Iustinae

[Oratio]

Omnipotens et misericors Deus : qui hunc diem passione sanctorum martyrum tuorum, Cypriani et Iustinae sacrasti : concede, quaesumus : ut eorum intercessionibus adiuti : ad omnibus absolvi mereamur periculis. Per.

Secreta

In tuorum, Domine, pretiosa morte iustorum sacrificium illud offerimus : de quo martyrium sumpsit omne principium : quod, quaesumus, propitiationis tuae nobis munus obtineat. Per.

Complenda

Sit nobis, Domine, sacramenti tui certa salvatio : quae cum beatorum martyrum tuorum, Cypriani et Iustinae meritis imploratur. Per Dominum. **[155v]**

Cosmae et Damiani

[Introitus:] Sapientiam sanctorum.

Oratio

Magnificet te, Domine, sanctorum martyrum tuorum, Cosmae et Damiani beata sollemnitas : qua et illis gloriam sempiternam : et opem nobis ineffabili providentia contulisti. Per Dominum.

Epistula: Reddet Deus mercedem. *Graduale:* Clamaverunt iusti. Alleluia. *V.* Haec est vera fraternitas. *Evangelium:* Descendens Iesus de. *Offertorium:* Gloriabuntur in te.

Secreta

Sanctorum martyrum tuorum, Cosmae et Damiani nobis, Domine, pia non desit oratio : quae et munera nostra tibi conciliet : et tuam nobis indulgentiam semper obtineat. Per.

Communio: Posuerunt mortalia.

Complenda

Protegat, Domine, quaesumus, populum tuum haec participatio caelestis indulta convivii : et sanctorum martyrum tuorum, Cosmae et Damiani deprecatio collata. Per.

Venceslai martyris

[Introitus:] In virtute.

Oratio

Deus, qui hodierna die beatum Venceslaum, martyrem tuum gloria et honore coronasti : concede nobis, famulis tuis : eius precibus et meritis veniam consequi delictorum : et perfrui gaudiis beatorum. Per Dominum.

Epistula: Iustus si morte. *Graduale:* Posuisti Domine. Alleluia. *V.* Iustus germinabit. *Evangelium:* Si quis vult venire. *Offertorium:* Gloria et honore.

Secreta

Gratanter, Domine Deus, suscipe hoc sacramentum : quod in honore sancti Venceslai, martyris tui immolamus : et ipsius precibus dona nobis indulgentiam et requiem sempiternam. Per.

Communio: Magna est gloria eius.

Complenda

Sumpta, Domine, sacramenta, intercedente beato Venceslao, martyre tuo, proficiant nobis ad salutem : et ad aeterna gaudia perducant. Per.

De sancto Michaele archangelo

[Introitus] (Ps 102,20)

Benedicite Domino, omnes angeli eius, potentes virtute : qui facitis verbum eius, ad audiendam vocem sermonum eius. *Ps. (ibid., 1)* Benedic, anima mea, Domino : et omnia, quae intra me sunt, nomini sancto eius.

Oratio

Deus, qui miro ordine angelorum ministeria hominumque dispensas : concede propitius : ut, a quibus tibi ministrantibus in caelo semper assistitur : ab his in terra vita nostra muniatur. Per.

Lectio libri Apocalypsis beati Ioannis apostoli (Ap 12,7–12)

In diebus illis. Factum est proelium magnum in caelo. Michael et angeli eius proeliabantur cum dracone : et draco pugnabat, et angeli eius : et non praevaluerunt : neque locus inventus est eorum amplius in caelo. Et proiectus est draco ille magnus, serpens antiquus : qui vocatur Diabolus et Satanas : qui seducit universum orbem : proiectus est in terram : et angeli eius cum illo missi sunt. Et audivi vocem magnam de caelo, dicentem. Nunc facta est salus et virtus : et regnum Deo nostro : et potestas Christi eius : quia proiectus est accusator fratrum nostrorum, qui accusabat illos ante conspectum Dei nostri die ac nocte. Et ipsi vicerunt illum : propter sanguinem agni : et propter verbum testimonii sui : et non dilexerunt animas suas usque ad mortem. Propterea laetamini, caeli, et qui habitatis in eis. **/156^{r}/**

Graduale (Ps 102,20 et 1)

Benedicite Domino, omnes angeli eius : potentes virtute : qui facitis verbum eius. *V*. Benedic, anima mea, Domino : et omnia interiora mea nomen sanctum eius.

Alleluia. *V*. Concussum est mare, et contremuit terra, ubi archangelus Michael descendebat de caelo.

Secundum Matthaeum (Mt 18,1–10)

In illo tempore. Accesserunt discipuli ad Iesum, dicentes. Quis putas maior est in regno caelorum? Et, advocans Iesus parvulum : statuit eum in medio eorum : et dixit. Amen, dico vobis : nisi conversi fueritis : et efficiamini, sicut parvuli : non intrabitis in regnum caelorum. Quicumque ergo humiliaverit se, sicut parvulus iste : hic est maior in regno caelorum. Et, qui susceperit unum parvulum talem in nomine meo : me suscipit. Qui autem scandalizaverit unum de pusillis istis, qui in me credunt : expedit ei, ut suspendatur mola asinaria in collo eius : et demergatur in profundum maris. Vae mundo ab scandalis. Necesse est enim : ut veniant scandala. Verumtamen : vae homini illi : per quem scandalum venit. Si autem manus tua vel pes tuus scandalizat te : abscide eum : et proice abs te. Bonum est tibi ad vitam ingredi debilem vel claudum : quam duas manus vel duos pedes habentem : mitti in ignem aeternum. Et, si oculus tuus scandalizat te : erue eum, et proice abs te. Bonum est tibi cum uno oculo ad vitam intrare : quam duos oculos habentem mitti in gehennam ignis. Videte, ne contemnatis unum ex his pusillis. Dico enim vobis : quia angeli eorum in caelis semper vident faciem Patris mei : qui in caelis est.

Credo *dicitur*.

Offertorium (Ap 8,3.4)

Stetit angelus iuxta aram templi, habens turibulum aureum in manu sua : et data sunt ei incensa multa, et ascendit fumus aromatum in conspectu Dei, alleluia.

Secretum

Hostias tibi, Domine, laudis offerimus, suppliciter deprecantes : ut easdem, angelico pro nobis interveniente suffragio : et placatus accipias : et ad salutem nostram provenire concedas. Per.

Communio (Dn 3,58)

Benedicite, omnes angeli Domini, Domino, hymnum dicite, et superexaltate eum in saecula.

Complenda

Beati archangeli tui, Michaelis : et omnium civium supernorum intercessione suffulti : supplices te, Domine, deprecamur : ut, quos honore prosequimur : contingamus et mente. Per Dominum nostrum.

Sancti Hieronymi presbyteri et confessoris

[Introitus] (Ps 36,30–31)

Os iusti meditabitur sapientiam : et lingua eius loquetur iudicium, lex Dei eius in corde ipsius. *Ps. (ibid., 1)* Noli aemulari in malignantibus …

Oratio

Ecclesiam tuam, quaesumus, Domine, tua miseratione custodi : et, quam beatissimus sacerdos et confessor tuus, Hieronymus : a cunctis, te praesidiante, purgavit haeresibus : ipsius orationibus non desinas momentis omnibus adiuvare. Per.

Lectio libri Sapientiae (Sap 7,7–14)

Optavi, et datus est mihi sensus : invocavi, et venit in me spiritus sapientiae. Et proposui illam regnis et sedibus : et divitias nihil esse dixi in comparatione illius. Nec comparavi illi lapidem pretiosum : quoniam omne aurum in comparatione illius : arena est **[156v]** exigua. Et, tamquam lutum, aestimabitur argentum : in conspectu illius. Super salutem et omnem speciem dilexi eam : et proposui pro luce habere illam : quoniam inexstinguibile est lumen illius. Venerunt autem mihi omnia bona pariter cum illa : et innumerabilis honestas per manus illius. Et laetatus sum in omnibus : quoniam antecedebat me ista sapientia : et ignorabam, quoniam omnium bonorum mater est. Quam sine fictione didici : et sine invidia communico bonis illius : et honestatem illius non abscondo. Infinitus est enim thesaurus hominibus : quo qui usi sunt, participes facti sunt amicitiae Dei.

Graduale (Ps 109,4 et 1)

Iuravit Dominus, et non paenitebit eum, tu es sacerdos in aeternum secundum ordinem Melchisedech. *V.* Dixit Dominus Domino meo, sede a dextris meis.

Alleluia. *V. (Hos 14,6)* Iustus germinabit, sicut lilium, et florebit in aeternum ante Dominum.

Secundum Matthaeum (Mt 5,13–19)

In illo tempore. Dixit Iesus discipulis suis. Vos estis sal terrae. Quod si sal evanuerit : in quo salietur? Ad nihilum valet ultra : nisi ut mittatur foras : et conculcetur ab hominibus. Vos estis lux mundi. Non potest civitas abscondi supra montem posita. Neque accendunt lucernam, et ponunt eam sub modio : sed super candelabrum : ut luceat omnibus, qui in domo sunt. Sic luceat lux vestra coram hominibus : ut videant opera vestra bona : et glorificent Patrem vestrum, qui in caelis est. Nolite putare, quoniam veni solvere legem aut prophetas. Non enim veni solvere, sed adimplere. Amen, quippe dico vobis : donec transeat caelum et terra, iota unum aut unus apex : non praeteribit a lege, donec omnia fiant. Qui ergo solverit unum de mandatis istis minimis : et docuerit sic homines : minimus vocabitur in regno caelorum. Qui autem fecerit et docuerit : hic magnus vocabitur in regno caelorum.

Offertorium (Ps 88,21–22)

Inveni David, servum meum, oleo sancto meo unxi eum, manus enim mea auxiliabitur ei, et brachium meum confortabit eum.

Secreta

Omnipotens, sempiterne Deus : munera tuae maiestati oblata : per intercessionem beati Hieronymi, confessoris tui : ad perpetuam nobis fac proficere salutem. Per Dominum.

Communio (Mt 24,46–47)

Beatus servus, quem, cum venerit dominus, invenerit vigilantem : amen, dico vobis, super omnia bona sua constituet eum.

Complenda

Sacramenta salutis nostrae suscipientes : concede, quaesumus, misericors Deus : ut beati Hieronymi, confessoris tui nos ubique adiuvet oratio : in cuius veneratione haec tuae obtulimus maiestati. Per.

Sanctorum Remigii et Germani

[Oratio]

Exaudi, Domine, populum tuum : et sanctorum confessorum tuorum, Remigii, Germani et Vedasti sollemnia celebrantem : temporalis vitae tribue pace gaudere : et aeternum reperire subsidium. Per.

Secreta

Preces nostras, quaesumus, Domine : et tuorum respice oblationes fidelium : ut et tibi gratae sint in tuorum festivitate sanctorum : et nobis conferant tuae propitiationis auxilium. Per Dominum nostrum.

Complenda

Beatorum confessorum tuorum atque **/157r/** pontificum : Remigii, Germani et Vedasti natalicia celebrantes : supplices te, Domine, rogamus : ut, quos caelesti gratia sublimasti, tuis adesse fidelibus concedas. Per Dominum.

Sancti Leodegarii martyris

[Oratio]

Deus, qui beatum Leodegarium, martyrem tuum atque pontificem in agone probasti : probatumque in dolore sustentasti : praesta nobis, famulis tuis : ut, ipso interveniente, indulgentiam adipisci mereamur. Per.

Secreta

Offerimus hostias nomini tuo, Domine : quanto Dominum nostrum merito formidantes : tanto de sancti sacerdotis et martyris, Leodegarii suffragiis confidentes : praesta, quaesumus : ut nobis veniam conferant et salutem. Per Dominum.

Complenda

Sumptis, Domine, salutaribus sacramentis : quaesumus : ut, intercedente beato Leodegario, martyre tuo : ad redemptionis aeternae proficiamus augmentum. Per Dominum nostrum.

Sancti Francisci confessoris

[Introitus] (Ps 36,30–31)

Os iusti meditabitur sapientiam : et lingua eius loquetur iudicium, lex Dei eius in corde ipsius. *Ps. (ibid., 1)* Noli aemulari in malignantibus, neque zelaveris …

Oratio

Deus, qui Ecclesiam tuam beati Francisci meritis fetu novae prolis amplificas : tribue nobis, ex eius imitatione terrena despicere : et caelestium donorum semper participatione gaudere. Per.

Ad Galatas (G 6,14–18)

Fratres. Mihi autem absit gloriari : nisi in cruce Domini nostri, Iesu Christi : per quem mihi mundus crucifixus est : et ego mundo. In Christo enim Iesu : neque circumcisio aliquid valet : neque praeputium : sed nova creatura. Et, quicumque hanc regulam secuti fuerint : pax super illos : et misericordia : et super Israel Dei. De cetero nemo mihi molestus sit, ego enim stigmata Domini Iesu in corpore meo porto. Gratia Domini nostri, Iesu Christi : cum spiritu vestro, fratres. Amen.

Graduale (Ps 36,30 et 31)

Os iusti meditabitur sapientiam : et lingua eius loquetur iudicium. *V*. Lex Dei eius in corde ipsius, et non supplantabuntur gressus eius.

Alleluia. *V*. Hic Franciscus pauper et modicus caelum dives ingreditur : hymnis caelestibus honoratur.

Secundum Lucam (L 10,1–7)

In illo tempore. Designavit Dominus et alios septuaginta duos : et misit illos binos ante faciem suam : in omnem civitatem et locum : quo erat ipse venturus. Et dicebat illis. Messis quidem multa : operarii autem pauci. Rogate ergo Dominum messis : ut mittat operarios in messem suam. Ite : ecce, ego mitto vos, sicut agnos inter lupos. Nolite portare sacculum : neque peram : neque calceamenta : et neminem per viam salutaveritis. Et, in quamcumque domum intraveritis : primum dicite. Pax huic domui. Et, si ibi fuerit filius pacis : requiescet super illum pax vestra. Sin autem, ad vos revertetur. In eadem autem domo manete : edentes et bibentes : quae apud illos sunt. Dignus est enim operarius mercede sua.

Offertorium (Ps 88,25)

Veritas mea et misericordia mea cum ipso : et in nomine meo exaltabitur cornu eius.

Secreta

Munera tibi, Domine, dicata sanctifica : et, intercedente beato Francisco : ab omni labe purifica. Per Dominum. **[157v]**

Communio (Mt 16,24)

Qui vult venire post me, abneget semet ipsum, et tollat crucem suam, et sequatur me.

Complenda

Ecclesiam tuam, quaesumus, Domine, gratia caelestis amplificet : quam beati Francisci, confessoris tui illuminare dignatus es meritis et exemplis. Per Dominum.

Stanislai episcopi et martyris

Require supra, post Ioannis ante Portam Latinam.

Marci papae et confessoris

Oratio

Exaudi, quaesumus, Domine, preces nostras : et, intercedente beato Marco, confessore tuo atque pontifice, supplicationes nostras placatus intende. Per.

Secreta

Accepta tibi sit, Domine, sacrae plebis oblatio : pro honore sancti tui, Marci : cuius se meritis percepisse de tribulatione cognoscit auxilium. Per Dominum.

Complenda

Da, quaesumus, Domine, fidelibus populis tuis sancti tui, Marci semper veneratione laetari : et eius perpetua supplicatione muniri. Per Dominum.

Sanctorum Marci et Marcelli martyrum

[Introitus:] Salus autem iustorum.

Oratio

Sanctorum martyrum tuorum nos, Domine, Marci, Marcelli, Apulei, Sergii et Bacchi : beata merita prosequantur : et tuo semper faciant amore ferventes. Per Dominum.

Epistula: Reddet Deus mercedem. *Graduale:* Gloriosus Deus. Alleluia. *V.* Fulgebunt iusti. *Evangelium:* Cum audieritis. *Offertorium:* Gloriabuntur.

Secreta

Oblationes et preces Ecclesiae tuae sanctorum martyrum tuorum, Domine, Marci, Marcelli, Apulei, Sergii et Bacchi commendet oratio : ut et munera nostra tibi reddantur accepta : et ab omnibus malis eruamur. Per.

Communio: Quod dico vobis.

Complenda

Sacramentis, Domine, muniamur acceptis : et sanctorum tuorum, Marci et Marcelli, Apulei, Sergii et Bacchi interventione : contra omnes nequitias irruentes armis caelestibus protegamur. Per.

Dionysii et sociorum

[Introitus:] Iusti epulentur et exsultent.

Oratio

Deus, qui hodierna die beatum Dionysium, martyrem tuum virtute constantiae in passione roborasti : quique illi, ad praedicandum gentibus gloriam tuam : Rusticum et Eleutherium sociare dignatus es : tribue nobis, quaesumus : ex eorum imitatione pro amore tuo prospera mundi despicere : et nulla eius adversa formidare. Per.

Epistula: Sancti per fidem. *Graduale:* Clamaverunt. Alleluia. *V.* Haec est vera fraternitas. *Evangelium:* Descendens Iesus de monte. *Offertorium:* Laetamini in Domino.

Secreta

Hostia, Domine, quaesumus : quam in sanctorum tuorum, Dionysii, Rustici et Eleutherii nataliciis, recensentes, offerimus : et vincula nostrae pravitatis absolvat : et tuae nobis misericordiae dona conciliet. Per Dominum.

Communio: Dico autem vobis.

Complenda

Quaesumus, omnipotens Deus : ut, qui caelestia alimenta percepimus : intercedentibus sanctis martyribus tuis, Dionysio, Rustico et Eleutherio : per haec contra omnia adversa muniamur. Per Dominum.

Gereonis et sociorum

Oratio

Deus, qui gloriosos martyres, Gereonem sociosque eius : **/158^{r}/** hodierna die sanguinis sui effusione coronasti : praesta, quaesumus : ut eorum apud te assiduum sentiamus interventum in caelis. Per.

Secreta

Munera, Domine, tuae largitatis : quae in honore sanctorum martyrum, Gereonis sociorumque eius tuae offerimus pietati, sereno vultu accipe : ut eorum interventu tuae inhabitationis templum fieri mereamur. Per Dominum.

Complenda

Mensae caelestis, Domine, repleti libamine : quaesumus : ut, intercedentibus sanctis martyribus tuis, quorum sollemnia agimus : hoc, quod fide contemplamur : mente consequamur. Per.

Sancti Colomani martyris

[Oratio]

Praesta, quaesumus, omnipotens Deus : ut, qui beati Colomani, martyris tui gloriosa merita veneramur : eius apud te precibus et meritis semper muniamur. Per.

Epistula: Iustus si morte praeoccupatus. *Evangelium:* Si quis vult venire post me.

Secreta

Munera populi tui, quaesumus, Domine, placatus assume : et beati martyris tui, Colomani intercessione : a cunctis nos peccatorum nexibus propitiatus absolve. Per.

Complenda

Repleti muneribus sacris, quaesumus, omnipotens Deus : ut beati Colomani, martyris tui semper adiuvemur meritis : in cuius haec veneratione peregimus. Per.

De sancto Cerbonio

[Oratio]

Exaudi, Domine, preces nostras : et, interveniente beato Cerbonio, confessore tuo atque pontifice : supplicationibus nostris placatus intende. Per.

Secreta

In tuo conspectu, Domine, quaesumus, talia sint nostra munera : quae, intercedente beato Cerbonio, confessore tuo atque pontifice : et placare te valeant : et nos tibi placere perficiant. Per.

Complenda

Repleti sumus, Domine, muneribus sacris tuis : quae de festivitate beati Cerbonii, confessoris tui atque pontificis percepimus : tribue, quaesumus : ut eius intercessione mundemur vitiorum effectu : et muniamur auxilio. Per.

Sancti Calixti papae

Oratio

Deus, qui conspicis nos ex nostra infirmitate deficere : ad amorem tuum nos misericorditer per sancti Calixti, martyris tui atque pontificis exempla restaura. Per Dominum.

Epistula: Plures facti sunt sacerdotes. *Evangelium:* Nihil opertum.

Secreta

Mystica nobis, Domine, prosit oblatio : quae nos, intercedente beato Calixto, martyre tuo atque pontifice : et a reatibus nostris clementer expediat : et perpetua salvatione confirmet. Per.

Complenda

Quaesumus, omnipotens Deus : ut reatum nostrum munera sacrata purificent : et, intercedente beato Calixto, martyre tuo atque pontifice : recte vivendi nobis operentur effectum. Per.

Hedwigae, ducissae Poloniae

[Oratio]

Deus, dator gratiae et veniae : tuae nobis propitius sinum aperi pietatis : et praesta : ut, qui manentem hic non habemus civitatem : ad futuram, quam quaerimus, beatae Hedwigis interveniente suffragio, perducamur. Per.

Epistula: Mulierem fortem. *Evangelium:* Simile est regnum caelorum thesauro abscondito. **[158^{v}]**

Secreta

Munera, Domine, nostrae devotionis offerimus : quaesumus : ut tibi grata nobisque salutaria beatae Hedwigis pia supplicatione reddantur. Per Dominum.

Complenda

Omnipotens, sempiterne Deus : ut, quos salutaribus dignatus es erudire mysteriis : quaesumus : beatae Hedwigis intercessio gloriosa caelestibus reficiat alimentis. Per Dominum.

Sancti Galli confessoris

[Introitus:] Os iusti.

Oratio

Da nobis, aeternae consolationis Pater : per beati Galli, confessoris tui preces : pacem et salutem mentis et corporis : ut eius tota dilectione inhaereamus praeceptis : et, quae tibi placita sunt : tota virtute perficiamus. Per.

Eodem die

Da nobis, famulis tuis, Domine, Deus omnipotens : in festivitate sancti Sigismundi regis, et martyris tui : dignis eius orationibus delictorum nostrorum indulgentiam adipisci : et electorum tuorum numero associari. Per.

Epistula: Dilectus Deo. *Graduale:* Ecce sacerdos. Alleluia. *V.* Amavit hunc. *Evangelium:* Sint lumbi vestri. *Offertorium:* Inveni David.

Secreta

Hostias, Domine, quas nomini tuo sacrandas offerimus : sancti Galli, confessoris tui prosequatur oratio : per quam nos expiari tribuis et defendi. Per.

Aliud secretum

Munera, Domine, quaesumus, tibi oblata : intercedente sancto Sigismundo rege, et martyre tuo, a te sint sanctificata : et, ad obtinenda nostra remedia : sint tibi acceptabilia. [Per.]

Communio: Domine quinque talenta.

Complenda

Repleti, Domine, benedictione caelesti, quaesumus clementiam tuam : ut, intercedente beato Gallo, confessore tuo : quae humiliter gerimus : salubriter sentiamus. Per.

Alia complenda

Repleti libaminibus sacris, Domine, Deus noster, interveniente sancto Sigismundo rege, et martyre tuo : a te remissionem obtineamus praeteritorum commissorum : et custodiam futurorum. Per.

Lucae evangelistae

[Introitus] (Ps 36,30–31)

Os iusti meditabitur sapientiam, et lingua eius loquetur iudicium, lex Dei eius in corde ipsius. *Ps. (ibid., 1)* Noli aemulari in malignantibus …

Oratio

Interveniat pro nobis, quaesumus, Domine, sanctus tuus, Lucas evangelista : qui crucis mortificationem iugiter in suo corpore pro tui nominis honore portavit. Per Dominum.

Lectio Ezechielis prophetae (Ez 1,4–14)

In diebus illis. Vidi, et ecce, ventus turbinis veniebat ab aquilone : et nubes magna et ignis involvens : et splendor in circuitu eius : et de medio eius, quasi species electri : id est, de medio ignis. Et ex medio eorum similitudo quattuor animalium : et hic aspectus eorum : similitudo hominis in eis. Et quattuor facies uni : et quattuor pennae uni : Et pedes eorum pedes recti : et planta pedis eorum : quasi planta vituli : et scintillae, quasi aspectus aeris candentis. Et manus hominis sub pennis eorum : in quattuor partibus : et facies et pennas per quattuor partes habebant. Iunctaeque erant pennae eorum alterius ad alterum : non revertebantur, cum incederent : sed unumquodque ante faciem suam gradiebatur. **/159^{r}/** Similitudo autem vultus eorum facies hominis : et facies leonis : a dextris ipsorum quattuor. Facies autem bovis a sinistris ipsorum quattuor : et facies aquilae desuper ipsorum quattuor. Et facies eorum : et pennae eorum extentae desuper. Duae pennae singulorum iungebantur : et duae tegebant corpora eorum. Et unumquodque coram facie sua ambulabat. Ubi erat spiritus impetus, illuc gradiebantur : nec revertebantur, cum ambularent. Et similitudo animalium : et aspectus eorum, quasi carbonum ignis ardentium : et quasi aspectus lampadarum. Haec erat visio, discurrens in medio quattuor animalium : splendor ignis : et de igne fulgur egrediens. Et animalia ibant et revertebantur : in similitudinem fulgoris.

Graduale (Ps 111,1 et 2)

Beatus vir, qui timet Dominum, in mandatis eius cupit nimis. *V.* Potens in terra erit semen eius, generatio rectorum benedicetur.

Alleluia. *V. (Sap 3,7)* Dorsa eorum plena sunt oculis : et scintillae ac lampades in medio discurrentes.

Secundum Lucam (L 10,1–7)

In illo tempore. Designavit Dominus et alios septuaginta duos : et misit illos binos ante faciem suam : in omnem civitatem et locum : quo erat ipse venturus. Et dicebat illis. Messis quidem multa : operarii autem pauci. Rogate ergo Dominum messis : ut mittat operarios in messem suam. Ite : ecce, ego mitto vos, sicut agnos inter lupos. Nolite portare sacculum : neque peram : neque calceamenta : et neminem per viam salutaveritis. Et, in quamcumque domum intraveritis : primum dicite. Pax huic domui. Et, si ibi fuerit filius pacis : requiescet super illam pax vestra. Sin autem, ad vos revertetur. In eadem autem domo manete : edentes et bibentes : quae apud illos sunt. Dignus est enim operarius mercede sua.

Offertorium (Ps 20,2–3)

In virtute tua, Domine, laetabitur iustus, et super salutare tuum exsultabit vehementer, desiderium animae eius tribuisti ei.

Secreta

Donis caelestibus da, quaesumus, Domine : libera mente nos tibi servire : et munera, quae deferimus : interveniente evangelista tuo, Luca : et medelam nobis operentur et gloriam. Per.

Communio (Ps 20,4)

Posuisti, Domine, super caput eius coronam de lapide pretioso.

Complenda

Praesta, quaesumus, omnipotens Deus : ut id, quod de sancto altari tuo accepimus : precibus beati evangelistae tui, Lucae, sanctificet animas nostras : per quod tuti esse possimus. Per.

Sanctarum undecim milium virginum

[Introitus:] Sapientiam sanctorum.

Oratio

Deus, qui nos in tantis periculis constitutos : pro humana scis fragilitate non posse subsistere : da nobis per merita sanctarum virginum castitatem : pacem : salutem mentis et corporis : ut ea, quae pro peccatis nostris patimur : te adiuvante, vincamus. Per.

Epistula: Sancti per fidem. *Graduale:* Vindica Domine. Alleluia. *V*. Tradiderunt corpora. *Evangelium:* Cum audieritis proelia. *Offertorium:* Laetamini in Domino. *Ista ibi omissa require in commune de martyribus.*

Secreta

Concede, quaesumus, omnipotens Deus : ut huius sacrificii munus oblatum : fragilitatem nostram ab omni malo **[159v]** purget semper et muniat : et sanctarum virginum meritis ac precibus a praeteritis malis exuamur et futuris. Per.

Communio: Et si coram.

Complenda

Munera nos tua, Deus, supplicatione sanctarum virginum : a delectationibus terrenis expediant : et caelestibus nos semper instruant alimentis. Per.

Severini episcopi

[Oratio]

Deus, qui beatum Severinum, confessorem tuum atque pontificem hodierna die suscepisti atque remunerasti : concede propitius : ut, qui eius gaudemus meritis : provocemur exemplis : et eius intercessione veniam et vitam mereamur aeternam. Per.

Secreta

Haec sacra nos, quaesumus, Domine, quae pro venerandis beati Severini, confessoris tui atque pontificis deferimus meritis : vincula peccatorum nostrorum solvant : et eius obtentu ab omnibus tueantur adversis. Per.

Complenda

Munus perpetuae salutis sumentes : clementiam tuam, omnipotens Deus, supplices imploramus : ut, beato Severino intercedente : vitae caelestis praemia consequi mereamur. Per Dominum.

Maglorii episcopi et confessoris

[Oratio]

Sancti Maglorii, confessoris tui atque pontificis : quaesumus, Domine, muniamur suffragiis : cuius, te donante, laetamur sollemniis. Per.

Secreta

Munera, Domine, tuae largitatis : quae in honore sancti Maglorii, confessoris tui atque pontificis tuae offerimus pietati, sereno vultu accipe : ut eius interventu : tuae inhabitationis templum fieri mereamur. Per Dominum.

Complenda

Mensae caelestis, Domine, repleti libamine : quaesumus : ut, intercedente beato Maglorio, confessore tuo atque pontifice : cuius sollemnia agimus : hoc, quod fide contemplamur : mente consequamur. Per.

Crispini et Crispiniani martyrum

[Oratio]

Exaudi, quaesumus, Domine, preces servorum tuorum : ut sanctorum martyrum, Crispini et Crispiniani meritis : tuam consequamur gratiam : quorum sollemnia celebramus. Per.

Secreta

Maiestatem tuam nobis, Domine, quaesumus : haec hostia reddat immolanda placatam tuorum digna postulatione sanctorum. Per.

Complenda

Praesta, quaesumus, omnipotens et misericors Deus : ut, sicut beatorum martyrum tuorum, Crispini et Crispiniani natalicia colimus : sic aures misericordiae tuae pro nobis semper implorent. Per Dominum.

Sancti Demetrii

[Introitus:] In virtute tua.

Oratio

Deus, qui beatum Demetrium, martyrem tuum virtutum signis in mundo clarificas : eius nos interventu, quaesumus : a cunctis reatibus et a malis, quae pro eis meremur, absolve propitius. Per.

Epistula: Iustus si morte. *Graduale:* Posuisti. Alleluia. *V.* Iustus germinabit. *Evangelium:* Si quis vult venire. *Offertorium:* Gloria et honore.

Secreta

Munera nostra, Domine, meritis beati Demetrii martyris : tibi, quaesumus, reddantur accepta : et nosmet ipsi gratum tibi efficiamur sacrificium. Per.

Communio: Posuisti Domine.

Complenda

Purificet nos, quaesumus, Domine, caelestis mensae libatio : et, intercedente beato Demetrio, martyre tuo : ad vitam nobis proficiat **/160^{r}/** sempiternam.

In vigilia apostolorum Simonis et Iudae

[Introitus:] Intret in conspectu.

Oratio

Concede, quaesumus, omnipotens Deus : ut, sicut apostolorum tuorum, Simonis et Iudae gloriosa natalicia praevenimus : sic, ad tua beneficia promerenda : maiestatem tuam pro nobis ipsi praeveniant. Per Dominum.

Epistula: Iustorum animae. *Graduale:* Vindica Domine. *Evangelium:* Haec mando. *Offertorium:* Gloriabuntur.

Secreta

Muneribus nostris, quaesumus, Domine, apostolorum tuorum, Simonis et Iudae festa praecedimus : ut, quae conscientiae nostrae praepediuntur obstaculis : illorum meritis tibi grata reddantur. Per.

Communio: Iustorum animae.

Complenda

Sumpto, Domine, sacramento, suppliciter deprecamur : ut, intercedentibus beatis apostolis tuis, Simone et Iuda : quod temporaliter gerimus : ad vitam capiamus aeternam. Per.

In die sancto

[Introitus:] Mihi autem.

Oratio

Deus, qui nos per beatos apostolos tuos, Simonem et Iudam ad agnitionem tui nominis venire tribuisti : da nobis eorum gloriam sempiternam : et proficiendo celebrare : et celebrando proficere. Per Dominum.

Epistula: Scimus quoniam diligentibus. *Graduale:* Nimis honorati. Alleluia. *V.* Ego vos elegi. *Evangelium:* Hoc est praeceptum meum. *Offertorium:* In omnem terram.

Secreta

Gloriam, Domine, sanctorum apostolorum tuorum, Simonis et Iudae perpetuam recensentes : quaesumus : ut eandem sacris mysteriis expiati : dignius celebremus. Per.

Communio: Vos qui secuti estis me.

Complenda

Perceptis, Domine, sacramentis, supplices te rogamus : ut, intercedentibus beatis apostolis tuis, Simone et Iuda, quae pro illorum veneranda gerimus passione : nobis proficiant ad medelam. Per.

In vigilia Omnium sanctorum

[Introitus] (Ps 33,10–11)

Timete Dominum, omnes sancti eius : quoniam nihil deest timentibus eum : divites eguerunt et esurierunt, inquirentes autem Dominum non deficient omni bono. *Ps. (ibid., 2)* Benedicam Dominum in omni tempore, semper laus eius in ore meo.

Oratio

Domine, Deus noster, multiplica super nos gratiam tuam : et, quorum praevenimus gloriosa sollemnia : tribue subsequi in sancta professione laetetiam. Per.

Eodem die

Sancti martyris tui, Quintini, nos, quaesumus, Domine, veneranda festivitas muniat : et fragilitati nostrae subsidium dignanter exoret. [Per.]

Lectio libri Apocalypsis beati Ioannis apostoli (Ap 5,6–12)

In diebus illis. Ecce, ego, Ioannes vidi in medio throni et quattuor animalium : et in medio seniorum agnum stantem, tamquam occisum : habentem cornua septem : et oculos septem : qui sunt septem spiritus Dei : missi in omnem terram. Et venit, et accepit librum de dextera sedentis in throno. Et, cum aperuisset librum : quattuor animalia : et viginti quattuor seniores ceciderunt coram agno : habentes singuli citharas et phialas aureas plenas odoramentorum : quae sunt orationes sanctorum : et cantabant canticum novum : dicentes. Dignus es, Domine, accipere librum : et aperire signacula eius : quoniam occisus es : et redemisti nos Deo in sanguine tuo : ex omni tribu : et lingua et populo et **[160ᵛ]** natione : et fecisti nos Deo nostro regnum : et sacerdotes : et regnabunt super terram. Et vidi : et audivi vocem angelorum multorum : in circuitu throni et animalium et seniorum : et erat numerus illorum milia milium : voce magna dicentium. Dignus est Agnus, qui occisus est, accipere virtutem et divinitatem : et sapientiam et fortitudinem : et honorem : et benedictionem in saecula saeculorum. Amen.

Graduale: Gloriosus Deus. *Evangelium:* Descendens Iesus. *Offertorium:* Exsultabunt. *Require de martyribus.*

Secreta

Altare tuum, Domine, Deus, muneribus cumulamus oblatis : da, quaesumus : ut ad salutem nostram omnium sanctorum tuorum precatione proficiant : quorum sollemnia ventura praecurrimus. Per.

Aliud secretum

Suscipe, Domine, propitius orationem nostram cum oblationibus hostiarum superimpositis : et martyris tui, Quintini deprecatione : pietati tuae perfice benignus acceptas : et illam, quae in eo flagravit, fortem dilectionem : in nobis aspira benignus. Per.

Communio: Amen dico vobis.

Complenda

Sacramentis, Domine, et gaudiis optata celebritate expletis : quaesumus : ut omnium sanctorum precibus adiuvemur : quorum recordationibus exhibentur. Per Dominum.

Alia complenda

Votiva, Domine, pro beati martyris tui, Quintini passione dona percepimus : quaesumus : ut eius precibus et praesentis nobis vitae pariter et aeternae tribuas conferre subsidium. Per Dominum.

In die sancto

[Introitus]

Gaudeamus omnes in Domino, diem festum celebrantes in honore sanctorum omnium, de quorum sollemnitate gaudent angeli, et collaudant Filium Dei. *Ps. (Ps 32,1)* Exsultate, iusti …

Oratio

Omnipotens, sempiterne Deus : qui nos omnium sanctorum merita : sub una tribuisti celebritate venerari : quaesumus : ut desideratam nobis tuae propitiationis abundantiam, multiplicatis intercessoribus, largiaris. Per.

Eodem die

Deus, qui nos beati Caesarii, martyris tui annua sollemnitate laetificas : concede propitius : ut, cuius natalicia colimus : etiam actiones imitemur. Per Dominum.

Lectio libri Apocalypsis beati Ioannis apostoli (Ap 7,2–12)

In diebus illis. Ecce, ego, Ioannes vidi alterum angelum, ascendentem ab ortu solis : habentem signum Dei vivi : et clamavit voce magna quattuor angelis : quibus datum est nocere terrae et mari : dicens. Nolite nocere terrae et mari : neque arboribus : quoadusque signemus servos Dei nostri in frontibus eorum. Et audivi numerum si-

gnatorum : centum quadraginta quattuor milia signati : ex omni tribu filiorum Israel. Ex tribu Iuda : duodecim milia signati. Ex tribu Ruben : duodecim milia signati. Ex tribu Gad : duodecim milia signati. Ex tribu Aser : duodecim milia signati. Ex tribu Nepthalim : duodecim milia signati. Ex tribu Manasse : duodecim milia signati. Ex tribu Simeon : duodecim milia signati. Ex tribu Levi : duodecim milia signati. Ex tribu Issachar : duodecim milia signati. Ex tribu Zabulon : du**/161r/**odecim milia signati. Ex tribu Ioseph : duodecim milia signati. Ex tribu Beniamin : duodecim milia signati. Post haec vidi turbam magnam : quam dinumerare nemo poterat : ex omnibus gentibus et tribubus : et populis : et linguis : stantes ante thronum : in conspectu agni : amicti stolis albis : et palmae in manibus eorum. Et clamabant voce magna : dicentes. Salus Deo nostro : qui sedet super thronum, et agno. Et omnes angeli stabant in circuitu throni et seniorum : et quattuor animalium. Et ceciderunt in conspectu throni in facies suas : et adoraverunt Deum : dicentes. Amen. Benedictio et claritas : et sapientia : et gratiarum actio : honor : virtus et fortitudo Deo nostro : in saecula saeculorum. Amen.

Graduale (Ps 33,10 et 11)

Timete Dominum, omnes sancti eius : quoniam nihil deest timentibus eum. *V*. Inquirentes autem Dominum, non deficient omni bono.

Alleluia. *V*. O, quam gloriosum est regnum, in quo cum Christo gaudent omnes sancti : amicti stolis albis, et sequuntur agnum, quocumque ierit.

Secundum Matthaeum (Mt 5,1–12)

In illo tempore. Videns Iesus turbas : ascendit in montem. Et, cum sedisset : accesserunt ad eum discipuli eius. Et, aperiens os suum : docebat eos, dicens. Beati pauperes spiritu : quoniam ipsorum est regnum caelorum. Beati mites : quoniam ipsi possidebunt terram. Beati, qui lugent : quoniam ipsi consolabuntur. Beati, qui esuriunt et sitiunt iustitiam : quoniam ipsi saturabuntur. Beati misericordes : quoniam ipsi misericordiam consequentur. Beati mundo corde : quoniam ipsi Deum videbunt. Beati pacifici : quoniam filii Dei vocabuntur. Beati, qui persecutionem patiuntur propter iustitiam : quoniam ipsorum est regnum caelorum. Beati estis, cum maledixerint vobis homines : et persecuti vos fuerint : et dixerint omne malum adversum vos, mentientes propter me. Gaudete et exsultate : quoniam merces vestra copiosa est in caelis.

Credo *dicitur.*

Offertorium (Ps 31,11)

Laetamini in Domino, et exsultate iusti : et gloriamini, omnes recti corde.

Secreta

Munera tibi, Domine, nostrae devotionis offerimus : quae et pro cunctorum tibi grata sint honore iustorum : et nobis salutaria, te miserante, reddantur. Per.

Aliud secretum

Hostias tibi, Domine, dicatas beati Caesarii, martyris tui meritis benignus assume : et ad perpetuum nobis tribue provenire subsidium. Per.

Communio (Sap 3,1–2.3)

Iustorum animae in manu Dei sunt, et non tanget illos tormentum malitiae : visi sunt oculis insipientium mori, illi autem sunt in pace.

Complenda

Da, quaesumus, Domine, fidelibus populis tuis : omnium sanctorum tuorum semper pia veneratione laetari : et eorum perpetua supplicatione muniri. Per.

Alia complenda

Quaesumus, omnipotens Deus : ut, qui caelestia alimenta percepimus : intercedente beato Caesario, martyre tuo : per haec contra omnia adversa muniamur. Per.

Eustachii sociorumque eius

Oratio

Deus, qui sanctorum tuorum actus et certamina mirabiliter disponis : beati Eustachii sociorumque eius intercessione : vitam nostram ab omni **[161v]** discrimine et adversitate custodi. [Per.]

Secreta

Munera, Domine, plebis tuae, quaesumus, sanctorum martyrum tuorum fiant grata suffragiis : et, quorum triumphis tuo nomini offeruntur : ipsorum digne perficiantur et meritis. Per.

Complenda

Adesto, Domine, precibus populi tui : cum sancti Eustachii sociorumque eius : patrocinio supplicantis : ut, quod pro gloria fiducia non praesumit : suffragantium meritis consequamur. Per.

Sancti Emerici ducis

Totum officium require ante Nativitatem sanctae Mariae.

Translatio sancti Adalberti martyris

[Introitus:] Laetabitur iustus.

Oratio

Deus, qui hodierna die beatum Adalbertum, martyrem tuum atque pontificem gloria et honore coronasti : concede nobis, famulis tuis : eius intercessione et meritis veniam consequi delictorum : et perfrui gaudiis beatorum. Per.

Eodem die

Maiestati tuae, quaesumus, Domine, sanctissimi confessoris tui, Leonardi nos pia iugiter commendet oratio : et, quem devoto veneramur officio : ipsius suffragio sublevemur optato. Per.

Epistula: Beatus vir qui in sapientia. *Graduale:* Posuisti Domine.

Alleluia. *V.* Sancte Adalberte, succurre nobis, tuis devotis famulis, qui de tua semper sollemnitate gaudemus.

Evangelium: Nihil opertum. *Offertorium:* Gloria et honore coronasti.

Secreta

Sacrificia, Domine, quae pro beati Adalberti, martyris tui atque pontificis honore tibi sollemniter deferimus : ipsius intercessione nobis semper sint salutaria. [Per.]

Aliud secretum

Muneribus sacris et precibus beati Leonardi nobis, Domine, succurre placatus : et praesta : ut, quod fideliter petimus : efficaciter impetremus. Per.

[Communio:] Magna est gloria.

Complenda

Omnipotens et misericors Deus : qui nos omnium sacramentorum tuorum et participes efficis et ministros : praesta, quaesumus : ut, intercedente beato Adalberto, mar-

tyre tuo atque pontifice : et fidei proficiamus augmento : et beatitudinis iungamur consortio. Per.

Alia complenda

Purificet nos, Domine, semper et muniat tui susceptio sacramenti : et intercessione sanctissimi confessoris tui, Leonardi : perpetuis per eam mereamur gaudiis admisceri. Per Dominum.

Sancti Willibrordi episcopi et confessoris

[Oratio]

Concede, quaesumus, omnipotens Deus : beati Willibrordi, confessoris tui atque pontificis nos sequi exempla : cuius gloriosa celebramus sollemnia. Per Dominum.

Secretum

Sit tibi, quaesumus, Domine, nostrae devotionis oblatio acceptabilis : ut, beato Willibrordo, confessore tuo atque pontifice intercedente : utrumque et tuae placeat maiestati : et nostrae proficiat saluti. Per.

Complenda

Mysteriis divinis refecti, Domine Deus, quaesumus : ut beati Willibrordi, confessoris tui atque pontificis : ubique intercessione protegamur : pro cuius annua veneratione haec tuae obtulimus maiestati. Per Dominum.

In octava Omnium sanctorum

Omnia, ut in die.

Eodem die Quattuor coronatorum

[Oratio]

Praesta, quaesumus, om**/162r/**nipotens Deus : ut, qui gloriosos martyres tuos fortes in sua confessione cognovimus : pios apud te in nostra intercessione sentiamus. Per.

Secreta

Hostias nostras tibi, Domine, pro martyrum tuorum coronatorum commemoratione deferimus : supplicantes : ut indulgentiam nobis pariter conferant et salutem. Per.

Complenda

Caelestibus refecti sacramentis et gaudiis : supplices te, Domine, deprecamur : ut, qui sanctorum martyrum tuorum gloriamur triumphis : eorum protegamur auxiliis. Per Dominum.

Theodori martyris

[Introitus:] In virtute tua Domine laetabitur.

Oratio

Deus, qui nos beati Theodori, martyris tui confessione gloriosa circumdas et protegis : praesta nobis ex eius imitatione proficere : et oratione fulciri. Per Dominum.

Epistula: Nemo militans. *Evangelium:* Si quis vult post me venire.

Secreta

Suscipe, Domine, fidelium preces cum oblationibus hostiarum : et, intercedente beato Theodoro, martyre tuo : per haec piae devotionis officia : ad caelestem gloriam transeamus. Per.

Complenda

Praesta nobis, Domine, quaesumus : intercedente beato Theodoro, martyre tuo : ut, quae ore contingimus, pura mente capiamus. Per.

Martini papae et martyris

Oratio

Da, quaesumus, omnipotens Deus : ut, qui beati Martini, martyris tui atque pontificis sollemnia colimus : eius apud te intercessionibus adiuvemur. Per Dominum nostrum.

Secreta

Haec sacra nos, Domine, quaesumus : quae pro venerandis beati Martini, martyris tui atque pontificis deferimus meritis : et vincula peccatorum nostrorum solvant : et eius obtentu ab omnibus tueantur adversis. Per.

Complenda

Munus perpetuae salutis sumentes : clementiam tuam, omnipotens Deus, supplices imploramus : ut, beato Martino, martyre tuo intercedente : caelestis vitae praemia consequi mereamur. Per.

Sancti Martini episcopi

[Introitus:] Statuit ei.

Oratio

Deus, qui conspicis, quia ex nulla nostra virtute subsistimus : concede propitius : ut intercessione beati Martini, confessoris tui atque pontificis : contra omnia adversa muniamur. Per.

Eodem die

Praesta, quaesumus, omnipotens Deus : ut, qui beati Mennae, martyris tui natalicia colimus : intercessione eius in tui nominis amore roboremur. Per.

Epistula: Ecce sacerdos magnus. *Graduale:* Ecce sacerdos magnus.

Alleluia. *V.* Beatus vir, sanctus Martinus, urbis Turonis requievit, quem susceperunt angeli atque archangeli, throni, dominationes et virtutes.

Evangelium: Sint lumbi vestri praecincti. *Offertorium:* Veritas mea et misericordia.

Secreta

Da, misericors Deus : ut haec nos salutaris oblatio : intercedente beato Martino : et a propriis reatibus indesinenter expediat : et ab omnibus tueatur adversis. Per Dominum.

Aliud secretum

Muneribus nostris, quaesumus, Domine, precibusque susceptis : intercedente **[162v]** beato Menna, martyre tuo : et caelestibus nos munda mysteriis : et clementer exaudi. Per.

Communio: Beatus servus.

Complenda

Praesta, quaesumus, omnipotens Deus : ut, cuius festivitate votiva sunt sacramenta : eius salutaria nobis intercessione reddantur.

Alia complenda

Da, quaesumus, Domine, Deus noster : ut, sicut beati Mennae, martyris tui commemoratione temporali gratulamur officio : ita perpetuo laetemur aspectu. Per Dominum.

Sancti Brictii episcopi

[Introitus:] Statuit ei Dominus.

Oratio

Deus, qui es tuorum gloria sacerdotum : praesta, quaesumus : ut, qui sancti Brictii, confessoris tui atque pontificis festa agimus : eius intercessione tuum nobis adesse sentiamus auxilium. Per.

Epistula: Omnis pontifex. *Graduale:* Ecce sacerdos. Alleluia. *V.* Iuravit Dominus. *Evangelium:* Homo quidam. *Offertorium:* Veritas mea.

Secreta

Oblata confessoris tui, Brictii honore tibi, Domine, sint grata libamina : ut nostrarum supplicationum apud te effectum obtineant. Per.

Communio: Beatus servus.

Complenda

Quos caelestibus, Domine, recreas alimentis : quaesumus : intercedente beato confessore tuo, Brictio : ab universis tuere periculis. Per.

Sancti Othmari abbatis

[Oratio]

Populus tuus : quaesumus, Domine : interventu beati Othmari, confessoris tui atque abbatis : et temporalibus adiuvetur beneficiis : et nullis afficiatur adversis. Per.

Epistula: Dilectus Deo. *Evangelium:* Vigilate quia.

Secreta

Magnifica, Domine, beati Othmari sollemnia recensemus : quae, promptis cordibus ambientes : oblatis muneribus, et suscepimus, et praeimus. Per.

Complenda

Sancta tua, Domine, quae sumpsimus : beati Othmari, confessoris tui atque abbatis interveniente sollemnitate, nos refoveant : quibus et iugiter adiuvari et semper desideramus expleri. Per Dominum.

Sancti Aniani episcopi et confessoris

[Oratio]

Da, quaesumus, omnipotens Deus : ut beati Aniani, confessoris tui atque pontificis veneranda sollemnitas : et devotionem nobis augeat et salutem. Per.

Epistula: Ecce sacerdos magnus. *Evangelium:* Homo quidam peregre.

Secreta

Munera populi tui, Domine, propitiatus intende : et beati Aniani, confessoris tui atque pontificis fac nos gaudere suffragiis. Per.

Complenda

Praesta, quaesumus, omnipotens Deus : ut, de perceptis muneribus gratias exhibentes : intercedente beato Aniano, confessore tuo atque pontifice, beneficia potiora sumamus. Per Dominum.

In octava sancti Martini

Totum officium, ut in die.

De sancta Elisabeth viduae

[Introitus:] Gaudeamus.

Oratio

Tuorum corda fidelium, Deus miserator, illustra : et beatae Elisabeth precibus gloriosis fac nos prospera mundi despicere : et caelestium bonorum semper participatione gaudere. Per.

Epistula: Mulierem fortem. *Graduale:* Specie tua.

Alleluia. *V.* Sponsa veri Zachariae : Elisabeth in hac die nostrae laudis harmonias repraesenta Domino.

Evangelium: Simile est regnum caelorum thesauro abscondito. *Offertorium:* Filiae regum. *Require de virginibus.*

Secreta

Munera, Domine, nostrae devotionis offeri**/163r/**mus : ut tibi grata, nobis salutaria, quaesumus : beatae Elisabeth pia supplicatione reddantur. Per.

Communio: Simile est regnum caelorum.

Complenda

Quaesumus, omnipotens Deus : ut, quos salutaribus dignatus es erudire mysteriis : beatae Elisabeth intercessio gloriosa reficiat caelestibus alimentis. Per.

Columbani abbatis

[Oratio]

Adesto, Domine, supplicationibus nostris : et, intercedente beato Columbano, confessore tuo atque abbate : nullis nos patiaris subiacere periculis. Per.

Secreta

Hostias, Domine, quas tibi offerimus, propitius respice : et, intercedente beato Columbano, confessore tuo : per haec vincula peccatorum nostrorum absolve. Per.

Complenda

Quaesumus, omnipotens Deus : ut hodiernae munus sollemnitatis acceptum : intercedente beato Columbano, confessore tuo atque abbate : et corporibus nostris salutem praestet et mentibus. Per.

Caeciliae virginis

[Introitus:] Loquebar de testimoniis.

Oratio

Deus, qui nos annua beatae Caeciliae, virginis et martyris tuae sollemnitate laetificas : da, ut, quam veneramur officio : etiam piae conversationis sequamur exemplo. [Per.]

Epistula: De virginibus praeceptum. *Graduale:* Audi filia. Alleluia. *V.* Egregia sponsa. *Evangelium:* Simile est regnum caelorum decem virginibus. *Offertorium:* Offerentur regi.

Secreta

Haec hostia, Domine, placationis et laudis, quaesumus, interveniente beata Caecilia, martyre tua : nos propitiatione tua dignos semper efficiat. Per.

Communio: Confundantur.

Complenda

Satiasti, Domine, familiam tuam muneribus sacris, quaesumus, beatae Caeciliae, virginis et martyris tuae intercessione nos semper refove : cuius sollemnia celebramus. Per.

Sancti Clementis martyris

Introitus (Is 59,21; 56,7)

Dicit Dominus, sermones meos, quos dedi in os tuum, non deficient de ore tuo, adest enim nomen tuum, et munera tua accepta erunt super altare meum. *Ps. (Ps 88,2)* Misericordias Domini …

Oratio

Deus, qui nos annua beati Clementis, martyris tui atque pontificis sollemnitate laetificas : concede propitius : ut, cuius natalicia colimus : virtutem quoque passionis imitemur. Per.

Eodem die Felicitatis martyris

Praesta, quaesumus, omnipotens Deus : ut beatae Felicitatis, martyris tuae sollemnia recensentes : meritis ipsius protegamur et precibus. Per.

Epistula: Omnis pontifex. *Graduale:* Iuravit Dominus. Alleluia. *V.* Tu es sacerdos. *Evangelium:* Homo quidam nobilis. *Offertorium:* Veritas mea.

Secreta

Munera, Domine, oblata sanctifica : et, intercedente beato Clemente, martyre tuo : nos per haec a peccatorum nostrorum maculis emunda.

Aliud

Respice, quaesumus, Domine, munera populi tui : in sanctae Felicitatis votiva festivitate : et praesta : ut nobis proficiant ad salutem. Per.

Communio: Beatus servus.

Complenda

Corporis sacri et pretiosi sanguinis repleti libamine : quaesumus, Domine, Deus noster : ut, quod pia devotione gerimus : intercedente beato Clemente, martyre tuo atque pontifice : certa redemptione capiamus. [Per.]

Alia

Praesta, quaesumus, Domine, Deus **[163^{v}]** noster : ut, sacramenti tui participatione vegetati : sanctae Felicitatis, martyris tuae precibus adiuvemur. Per.

Chrysogoni martyris

[Introitus:] Iustus non conturbabitur.

Oratio

Populum tuum, quaesumus, Domine, pio favore prosequere : et intercessione beati Chrysogoni, martyris tui : a cunctis adversitatibus custodi. Per.

Epistula: Nemo militans. *Evangelium:* Si quis venit ad me.

Secreta

Oblatis, quaesumus, Domine, placare muneribus : et, intercedente beato Chrysogono, martyre tuo : a cunctis nos defende periculis. Per.

Complenda

Tui, Domine, perceptione sacramenti : intercedente beato Chrysogono, martyre tuo : et a cunctis mundemur occultis : et ab hostium liberemur insidiis. Per Dominum.

Sanctae Catherinae virginis

[Introitus:] Gaudeamus.

Oratio

Deus, qui dedisti legem Moysi in summitate montis Sinai : et in eodem loco corpus beatae Catherinae, virginis et martyris tuae : per sanctos angelos tuos mirabiliter collocasti : tribue, quaesumus : ut eius meritis et precibus : ad montem virtutum, qui Christus est, pervenire valeamus. Per.

Epistula: Sapientia vincit. *Graduale:* Audi filia.

Alleluia. *V.* Iesu Christe, auctor vitae : qui in festo Catherinae laudes nobis concede promere : eius nos precibus in adversis tuere.

Evangelium: Simile est regnum caelorum decem virginibus. *Offertorium:* Filiae regum.

Secreta

Munera, Domine, sacrificii praesentis : quae tibi offerimus in honore sanctae Catherinae, virginis et martyris tuae : fiant nobis, quaesumus, eius precibus vita perpetua : et, te donante, salus infinita. Per.

Communio: Confundantur.

Complenda

Sumptis, Domine, salutis aeternae mysteriis : suppliciter deprecamur : ut, sicut liquor, qui de membris beatae Catherinae, virginis et martyris tuae iugiter manat : languidorum corpora sanat : sic eius oratio a nobis cunctas iniquitates expellat. Per Dominum.

INCIPIUNTUR MISSAE COMMUNES DE FESTIS SANCTORUM, QUI CARENT PROPRIIS

Primo in vigilia unius apostoli

Introitus (Ps 51,10.11)

Ego autem, sicut oliva, fructificavi in domo Domini, speravi in misericordia Dei mei, et exspectabo nomen tuum, quoniam bonum est ante conspectum sanctorum tuorum. *Ps. (ibid., 3.)* Quid gloriaris in malitia, qui potens es iniquitate.

Oratio

Concede nobis, quaesumus, omnipotens Deus venturam beati apostoli tui, N. sollemnitatem congruo praevenire honore : et venientem digna celebrare devotione. Per.

Secreta

Accepta sit tibi, Domine, nostrae devotionis oblatio : et ad apostolicam puriores nos faciat venire festivitatem. Per.

Complenda

Praesta nobis, aeternae felicitatis largitor : ut per haec sancta, quae sumpsimus : eius ubique protegamur auxilio : cuius natalicia praevenimus obsequio. Per Dominum.

Lectio libri Sapientiae (Eccli=Sir 31,8–11)

Beatus vir, qui inventus est sine macula : et qui post aurum non abiit : nec speravit in thesauris pecuniae. Quis est hic. Et laudabimus eum? Fecit enim mirabilia in vi**/164r/**ta sua. Qui probatus est in illo : et perfectus inventus est : et erit illi gloria aeterna. Qui potuit transgredi, et non est transgressus : facere mala, et non fecit. Ideo stabilita sunt bona illius in Domino : et eleemosynas illius enarrabit omnis ecclesia sanctorum.

Lectio libri Sapientiae (Eccli=Sir 44,25.26.27; 45,2–4.6.8.9)

Benedictio Domini super caput iusti : ideo dedit illi hereditatem : et divisit illi partem in tribubus duodecim : et invenit gratiam coram oculis Domini. Magnificavit eum in timore inimicorum : et in verbis suis monstra placavit. Glorificavit eum in conspectu regum : et ostendit illi gloriam suam. In fide et lenitate ipsius sanctum fecit illum : et elegit eum ex omni carne. Dedit illi cor ad praecepta : et legem vitae et disciplinae : et excelsum fecit illum. Statuit ei testamentum sempiternum : et circumcinxit eum zona iustitiae. Et induit eum Dominus corona gloriae.

Ad Ephesios (E 1,3–8)

Fratres. Benedictus Deus et Pater Domini nostri, Iesu Christi : qui benedixit nos in omni benedictione spirituali in caelestibus in Christo. Sicut elegit nos in ipso ante

mundi constitutionem : ut essemus sancti et immaculati : in conspectu eius in caritate. Qui praedestinavit nos in adoptionem filiorum per Iesum Christum in ipsum : secundum propositum voluntatis suae : in laudem gloriae et gratiae suae : in qua gratificavit nos : in dilecto filio suo. In quo habemus redemptionem per sanguinem eius : et remissionem peccatorum : secundum divitias gratiae suae : quae superabundavit in nobis. Per Iesum Christum, Dominum nostrum.

Lectio Epistulae beati Petri apostoli (1P 1,3–7; 4,1–2)

Fratres. Benedictus Deus et Pater Domini nostri, Iesu Christi : qui secundum magnam misericordiam suam regeneravit nos in spem vivam : per resurrectionem Iesu Christi ex mortuis. In hereditatem incorruptibilem : et incontaminatam : et immarcescibilem, conservatam in caelis : in vobis, qui virtute Dei custodimini per fidem : in salutem paratam revelari in tempore novissimo : in quo exsultabitis. Modicum nunc si oportet contristari in variis tentationibus : ut probatio vestrae fidei multo pretiosior sit auro : quod per ignem probatur. Christo igitur passo in carne : et vos eadem cogitatione armamini. Quia, qui passus est in carne : desiit a peccatis : ut iam non hominum desideriis : sed voluntate Dei : quod reliquum est, in carne vivat, temporis. In Christo Iesu, Domino nostro.

Graduale (Ps 91,13 et 3)

Iustus, ut palma, florebit, sicut cedrus Libani, multiplicabitur in domo Domini. *V.* Ad annuntiandum mane misericordiam tuam : et veritatem tuam per noctem.

Secundum Ioannem (J 15,1–7)

In illo tempore. Dixit Iesus discipulis suis. Ego sum vitis vera : et Pater meus agricola est. Omnem palmitem in me non ferentem fructum : tollet eum. Et omnem, qui fert fructum : purgabit eum : ut fructum plus afferat. Iam vos mundi estis propter sermonem : quem locutus sum vobis. Manete in me : et ego in vobis. Sicut palmes non potest ferre fructum a semet ipso : nisi manserit in vite : sic nec vos, nisi in me manseritis. Ego **[164ᵛ]** sum vitis : vos palmites. Qui manet in me, et ego in eo : hic fert fructum multum : quia sine me nihil potestis facere. Si quis in me non manserit : mittetur foras, sicut palmes : et arescet : et colligent eum : et in ignem mittent : et ardet. Si manseritis in me : et verba mea in vobis manserint : quodcumque volueritis, petetis : et fiet vobis.

Secundum Ioannem (J 15,17–25)

In illo tempore. Dixit Iesus discipulis suis. Haec mando vobis : ut diligatis invicem. Si mundus vos odit : scitote, quia me priorem vobis odio habuit. Si de mundo fuissetis : mundus, quod suum erat, diligeret. Quia vero de mundo non estis : sed ego elegi vos

de mundo : propterea odit vos mundus. Mementote sermonis mei, quem ego dixi vobis. Non est servus maior domino suo. Si me persecuti sunt : et vos persequentur. Si sermonem meum servaverunt : et vestrum servabunt. Sed haec omnia facient vobis : propter nomen meum : quia nesciunt eum, qui misit me. Si non venissem : et locutus eis non fuissem : peccatum non haberent. Nunc autem excusationem non habent de peccato suo. Qui me odit : et Patrem meum odit. Si opera non fecissem in eis : quae nemo alius fecit : peccatum non haberent. Sed ut impleatur sermo : qui in lege eorum scriptus est : quia, odio habuerunt me gratis.

Offertorium (Ps 8,6–7)

Gloria et honore coronasti eum, et constituisti eum super opera manuum tuarum, Domine.

Communio: Magna est gloria eius.

In die sancto

Introitus (Ps 138,17)

Mihi autem nimis honorati sunt amici tui, Deus, nimis confortatus est principatus eorum. *Ps. (ibid., 1–2)* Domine, probasti me, et cognovisti me …

Oratio

Da nobis, quaesumus, Domine, Deus noster : beati N., apostoli tui intercessionibus sublevari : et per, quem Ecclesiae tuae superni muneris rudimenta donasti : per eum subsidia perpetuae salutis impendas. [Per.]

Secreta

Sacrificium nostrum tibi, Domine, quaesumus, beati N., apostoli tui precatio sancta conciliet : ut, cuius honore sollemniter exhibetur : meritis ipsius efficiatur acceptum. Per Dominum nostrum.

Complenda

Perceptis, Domine, sacramentis : clementiam tuam suppliciter exoramus : ut, intercedente beato N., apostolo tuo : quae pro illius veneranda gerimus passione : nobis proficiant ad medelam. Per.

Lectio Epistulae beati Pauli apostoli ad Ephesios (E 2,19–22)

Fratres. Iam non estis hospites et advenae : sed estis cives sanctorum et domestici Dei. Superaedificati supra fundamentum apostolorum et prophetarum : ipso summo angulari lapide, Christo Iesu. In quo omnis aedificatio constructa crescit in templum sanctum in Domino. In quo et vos coaedificamini in habitaculum Dei : in Spiritu Sancto.

Ad Ephesios (E 4,7–13)

Fratres. Unicuique nostrum data est gratia : secundum mensuram donationis Christi. Propter quod dicit. Ascendens in altum : captivam duxit captivitatem : dedit dona hominibus. Quod autem ascendit : quid est : nisi quia et descendit primum in inferiores partes terrae? Qui descendit, ipse est : et qui ascendit super **/165^{r}/** omnes caelos : ut adimpleret omnia. Et ipse dedit quosdam quidem apostolos : quosdam quidem prophetas : alios vero evangelistas : alios autem pastores : et doctores ad consummationem sanctorum in opus ministerii : in aedificationem corporis Christi : donec occurramus omnes in unitatem fidei : et agnitionis Filii Dei. In virum perfectum : in mensuram aetatis plenitudinis Christi, Domini nostri.

Ad Romanos (R 8,28–39)

Fratres. Scimus, quoniam diligentibus Deum omnia cooperantur in bonum : his, qui secundum propositum vocati sunt sancti. Nam, quos praescivit, et praedestinavit conformes fieri imaginis Filii sui : ut sit ipse primogenitus in multis fratribus. Quos autem praedestinavit : hos et vocavit. Et, quos vocavit : hos et iustificavit. Quos autem iustificavit : hos et vivificavit. Quos autem vivificavit : hos et magnificavit. Quid ergo dicemus ad haec? Si Deus pro nobis : quis contra nos? Qui etiam proprio Filio suo non pepercit : sed pro nobis omnibus tradidit illum. Quomodo non etiam cum illo nobis omnia donavit? Quis accusabit adversus electos Dei? Deus, qui iustificat. Quis est, qui condemnet? Christus Iesus, qui mortuus est : immo, qui et resurrexit : qui est ad dexteram Dei : qui etiam interpellat pro nobis. Quis nos separabit a caritate Christi? Tribulatio : an angustia : an persecutio : an fames : an nuditas : an periculum : an gladius? Sicut scriptum est. Quia propter te mortificamur tota die : aestimati sumus, sicut oves occisionis. Sed in his omnibus superamus propter eum, qui dilexit nos. Certus sum enim : quia neque mors : neque vita : neque angeli : neque potestates : neque principatus : neque virtutes : neque instantia : neque futura : neque fortitudo : neque altitudo : neque profundum : neque creatura aliqua poterit nos separare a caritate Christi. Quae est in Christo Iesu, Domino nostro.

Graduale (Ps 44,17–18 et 17.18)

Constitues eos principes super omnem terram : memores erunt nominis tui, Domine. *V*. Pro patribus tuis nati sunt tibi filii, propterea populi confitebuntur tibi.

Graduale (Ps 138,17 et 18)

Nimis honorati sunt amici tui, Deus, nimis confortatus est principatus eorum. *V.* Dinumerabo eos, et super arenam multiplicabuntur.

Graduale (Ps 18,5 et 2)

In omnem terram exivit sonus eorum, et in fines orbis terrae verba eorum. *V.* Caeli enarrant gloriam Dei : et opera manuum eius annuntiat firmamentum.

Alleluia. *[V.] (J 15,16)* Non vos me elegistis, sed ego elegi vos, et posui vos, ut eatis et fructum afferatis, et fructus vester maneat.

Alleluia. *[V.] (J 15,16)* Ego vos elegi de mundo : ut eatis et fructum afferatis, et fructus vester maneat.

Alleluia. *[V.] (Act 5,12)* Per manus autem apostolorum fiebant signa et prodigia multa in plebe.

Alleluia. *[V.] (E 2,19)* Iam non estis hospites et advenae, sed estis cives sanctorum et domestici Dei.

Alleluia. *[V.] (Ps 18,2)* Caeli enarrant gloriam Dei, et opera manuum eius annuntiat firmamentum.

Alleluia. *[V.] (Ps 18,5)* In omnem terram exivit sonus eorum, et in fines orbis terrae verba eorum.

Alleluia. *[V.] (Ps 138,17)* Nimis honorati sunt amici tui, Deus, nimis confortatus est principatus eorum.

Alleluia. *[V.] (L 22,28.27)* Vos estis, qui permansistis mecum in ten**[165v]**tationibus meis, ego autem in medio vestrum sum, sicut qui ministrat.

Secundum Ioannem (J 15,12–16)

In illo tempore. Dixit Iesus discipulis suis. Hoc est praeceptum meum : ut diligatis invicem : sicut dilexi vos. Maiorem hanc dilectionem nemo habet : ut animam suam ponat quis pro amicis suis. Vos amici mei estis : si feceritis, quae praecipio vobis. Iam non dicam vos servos : quia servus nescit, quid faciat dominus eius. Vos autem dixi amicos : quia omnia, quaecumque audivi a Patre meo : nota feci vobis. Non vos me elegistis : sed ego elegi vos, et posui vos : ut eatis et fructum afferatis : et fructus vester maneat. Ut, quodcumque petieritis Patrem in nomine meo : det vobis.

Secundum Matthaeum (Mt 10,16–22)

In illo tempore. Dixit Iesus discipulis suis. Ecce, ego mitto vos : sicut oves in medio luporum. Estote ergo prudentes : sicut serpentes : et simplices, sicut columbae. Cavete autem ab hominibus. Tradent enim vos in conciliis : et in synagogis suis flagellabunt vos, et ad reges et praesides ducemini propter me in testimonium illis : et gentibus. Cum autem tradent vos : nolite cogitare, quomodo aut quid loquamini. Dabitur enim vobis in illa hora : quid loquamini. Non enim vos estis, qui loquimini : sed Spiritus Patris vestri, qui loquitur in vobis. Tradet autem frater fratrem in mortem : et pater filium : et insurgent filii in parentes : et morte eos afficient. Et eritis odio omnibus hominibus propter nomen meum. Qui autem perseveraverit usque in finem : hic salvus erit.

Secundum Matthaeum (Mt 19,27–29)

In illo tempore. Dixit Simon Petrus ad Iesum. Ecce, nos reliquimus omnia, et secuti sumus te. Quid ergo erit nobis? Iesus autem dixit illis. Amen, dico vobis : quod vos, qui secuti estis me : in regeneratione, cum sederit Filius hominis in sede maiestatis suae : sedebitis et vos super sedes duodecim : iudicantes duodecim tribus Israel. Et omnis, qui reliquerit domum : vel fratres : aut sorores : aut patrem : aut matrem : aut uxorem : aut filios : aut agros : propter nomen meum : centuplum accipiet : et vitam aeternam possidebit.

Offertorium (Ps 138,17–18)

Mihi autem nimis honorati sunt amici tui, Deus, nimis confortatus est principatus eorum.

Offertorium (Ps 44,17)

Constitues eos principes super omnem terram, memores erunt nominis tui, Domine, in omni generatione et progenie.

Offertorium (Ps 18,5)

In omnem terram exivit sonus eorum : et in fines orbis terrae verba eorum.

Communio (J 15,5)

Ego sum vitis vera, et vos palmites, qui manet in me, et ego in eo, hic fert fructum multum, alleluia, alleluia.

Communio (J 15,16)

Ego vos elegi de mundo, ut eatis et fructum afferatis, et fructus vester maneat, alleluia.

Communio (Mt 19,28.29)

Amen, dico vobis, quod vos, qui reliquistis omnia et secuti estis me, centuplum accipietis, et vitam aeternam possidebitis.

Communio (Mt 19,28)

Vos, qui secuti estis me, sedebitis super sedes, iudicantes duodecim tribus Israel, dicit Dominus.

De evangelistis

Lectio Ezechielis prophetae (Ez 1,10–14)

Similitudo quattuor animalium : facies hominis : et facies leonis : a dextris ipsorum quattuor. Facies **/166r/** autem bovis a sinistris ipsorum quattuor : et facies aquilae desuper ipsorum quattuor. Et facies eorum : et pennae eorum extentae desuper. Duae pennae singulorum iungebantur : et duae tegebant corpora eorum. Et unumquodque eorum coram facie sua ambulabat. Ubi erat spiritus impetus, illuc gradiebantur : nec revertebantur, cum ambularent. Et similitudo animalium : et aspectus eorum, quasi carbonum ignis ardentium : et quasi aspectus lampadarum. Haec erat visio discurrens in medio quattuor animalium : splendor ignis : et de igne fulgur egrediens. Et animalia ibant, et revertebantur : in similitudinem fulgoris coruscantis.

Alleluia. *V. (Is 41,27)* Primus ad Sion dicet, ecce, adsum : et Ierusalem evangelistam dabo.

Alleluia. *V. (Sap 3,7)* Dorsa eorum plena sunt oculis : et scintillae ac lampades in medio discurrentes.

Secundum Lucam (L 10,1–7)

In illo tempore. Designavit Dominus et alios septuaginta duos : et misit illos binos ante faciem suam : in omnem civitatem et locum : quo erat ipse venturus. Et dicebat illis. Messis quidem multa : operarii autem pauci. Rogate ergo Dominum messis : ut mittat operarios in messem suam. Ite : ecce, ego mitto vos, sicut agnos inter lupos. Nolite portare sacculum : neque peram : neque calceamenta : et neminem per viam salutaveritis. Et, in quamcumque domum intraveritis : primum dicite. Pax huic domui. Et, si ibi fuerit filius pacis : requiescet super illam pax vestra. Sin autem, ad vos revertetur. In eadem autem domo manete : edentes et bibentes : quae apud illos sunt. Dignus est enim operarius mercede sua.

De uno martyre

Introitus (Ps 63,11)

Laetabitur iustus in Domino, et sperabit in eo, et laudabuntur omnes recti corde. *Ps. (ibid., 2)* Exaudi, Deus, orationem meam, cum deprecor, a timore inimici eripe animam meam.

Alius (Ps 20,2–3)

In virtute tua, Domine, laetabitur iustus, et super salutare tuum exsultabit vehementer : desiderium animae eius tribuisti ei. *Ps. (ibid., 6)* Magna est gloria eius in salutari tuo : gloriam et …

Alius (Ps 36,26.28)

Iustus non conturbabitur, quia Dominus firmat manum eius : tota die miseretur et commodat : et semen eius in benedictione erit, et in aeternum conservabitur. *Ps. (ibid., 1)* Noli aemulari in …

Alius (Ps 8,6–7)

Gloria et honore coronasti eum, Domine, et constituisti eum super opera manuum tuarum. *Ps. (ibid., 2)* Domine, Dominus noster : quam admirabile est nomen tuum in universa …

DE UNO MARTYRE PONTIFICE

[Oratio]

Deus, qui nos beati N., martyris tui atque pontificis annua sollemnitate laetificas : concede propitius : ut, cuius natalicia colimus : de eiusdem etiam protectione gaudeamus. Per.

Secreta

Munera tibi, Domine, dicata sanctifica : et, intercedente beato N., martyre tuo atque pontifice : per eadem nos placatus intende. Per.

Complenda

Haec nos communio, Domine, purget a crimine : et, intercedente beato N., martyre tuo atque pontifice : caelestis remedii faciat esse consortes. Per Dominum nostrum.

DE UNO MARTYRE NON PONTIFICE

Oratio

Praesta, quaesumus, omnipotens Deus : **[166v]** ut, qui beati N., martyris tui natalicia colimus : intercessione eius in tui nominis amore roboremur. Per.

Secreta

Muneribus nostris, quaesumus, Domine, precibusque susceptis : caelestibus nos munda mysteriis : et, intercedente beato N., martyre tuo : clementer exaudi. Per.

Complenda

Da, quaesumus, Domine, Deus noster : ut, sicut tuorum commemoratione sanctorum temporali gratulamur officio : ita perpetuo laetemur aspectu. Per.

ALIA ORATIO DE UNO MARTYRE

[Oratio]

Praesta, quaesumus, omnipotens Deus : ut, intercedente beato N., martyre tuo : et a cunctis adversitatibus liberemur in corpore : et a pravis cogitationibus mundemur in mente. Per.

Secreta

Accepta sit in conspectu tuo, Domine, nostrae devotionis oblatio : et eius nobis fiat supplicatione salutaris : pro cuius sollemnitate defertur. Per.

Complenda

Refecti participatione : muneris sacri, quaesumus, Domine, Deus noster : ut, cuius exsequimur cultum : sentiamus effectum. Per.

Lectio libri Sapientiae (Eccli=Sir 14,22; 15,3–4.6)

Beatus vir, qui in sapientia morabitur : et qui in iustitia meditabitur : et in sensu cogitabit circumspectionem Dei. Cibabit illum Dominus pane vitae et intellectus : et aqua sapientiae salutaris potabit illum. Et firmabitur in illo, et non flectetur : et continebit illum : et non confundetur : et exaltabit illum apud proximos suos. Et nomine aeterno hereditabit illum : Dominus, Deus noster.

Lectio libri Sapientiae (Sap 4,7–11.13–14.15)

Iustus, si morte praeoccupatus fuerit : in refrigerio erit. Senectus enim venerabilis est : non diuturna : neque numero annorum computata. Cani enim sunt sensus hominis : et aetas senectutis vita immaculata. Placens Deo factus est dilectus : et vivens inter peccatores translatus est. Raptus est : ne malitia mutaret intellectum illius : aut ne fictio deciperet animam illius. Consummatus in brevi : explevit tempora multa. Placita enim erat Deo anima illius. Propter hoc properavit educere illum de medio iniquitatum : quoniam gratia Dei et misericordia est in sanctos eius : et respectus in electos illius.

Lectio libri Sapientiae (Prv 3,13–20)

Beatus homo, qui invenit sapientiam : et cui affluit prudentia. Melior est acquisitio eius negotiatione auri et argenti primi et purissimi. Fructus eius pretiosior est cunctis opibus : et omnia, quae desiderantur, huic non valent comparari. Longitudo dierum in dextera eius : et in sinistra eius divitiae et gloria. Viae eius viae pulchrae : et omnes semitae eius pacificae. Lignum vitae est his, qui apprehenderint eam : et, qui tenuerit eam, beatus. Dominus sapientia fundavit terram : stabilivit caelos prudentia. Sapientia illius eruperunt abyssi : et nubes rore concrescunt.

Lectio Epistulae beati Pauli apostoli ad Timotheum (2T 2,4–10)

Carissime. Nemo militans Deo implicat se negotiis saecularibus : ut ei placeat, cui se probavit. Nam, qui certat in agone : non coronabitur : nisi legitime certaverit. Laborantem agricolam : oportet primum de fructibus percipere. Intellege, quae dico. Dabit **/167r/** enim tibi Dominus in omnibus intellectum. Memor esto Dominum Iesum Christum : resurrexisse a mortuis : ex semine David : secundum evangelium meum : in quo laboro usque ad vincula : quasi male operans : sed verbum Domini non est alligatum. Ideo omnia sustineo propter electos : ut et ipsi salutem consequantur. Quae est in Christo Iesu cum gloria caelesti.

Lectio libri Sapientiae (Eccli=Sir 31,8–11)

Beatus vir, qui inventus est sine macula : et qui post aurum non abiit : nec speravit in thesauris pecuniae. Quis est hic : et laudabimus eum. Fecit enim mirabilia in vita sua. Qui probatus est in illo : et perfectus inventus est : et erit illi gloria aeterna. Qui potuit transgredi et non est transgressus : facere mala, et non fecit. Ideo stabilita sunt bona illius in Domino : et eleemosynas illius enarrabit omnis ecclesia sanctorum.

Graduale (Ps 20,4 et 3)

Posuisti, Domine, super caput eius coronam de lapide pretioso. *V*. Desiderium animae eius tribuisti ei : et voluntate labiorum eius non fraudasti eum.

Graduale (Ps 111,1 et 2)

Beatus vir, qui timet Dominum, in mandatis eius cupit nimis. *V*. Potens in terra erit semen eius : generatio rectorum benedicetur.

Graduale (Ps 91,13 et 3)

Iustus, ut palma, florebit, sicut cedrus Libani, multiplicabitur in domo Domini. *V*. Ad annuntiandum mane misericordiam tuam, et veritatem tuam per noctem.

Graduale (Ps 36,24 et 26)

Iustus non conturbabitur, quia Dominus firmat manum eius. *V*. Tota die miseretur et commodat, et semen eius in benedictione erit.

Graduale (Ps 8,6 et 7)

Gloria et honore coronasti eum, Domine. *V*. Et constituisti eum super opera manuum tuarum.

Alleluia. *[V.] (Ps 20,4)* Posuisti, Domine, super caput eius coronam de lapide pretioso.

Alleluia. *[V.] (Ps 91,13)* Iustus, ut palma, florebit, sicut cedrus Libani, multiplicabitur.

Alleluia. *[V.] (Ps 63,11)* Laetabitur iustus in Domino, et sperabit in eo, et laudabuntur omnes recti corde.

Alleluia. *[V.] (Ps 36,24)* Iustus non conturbabitur, quia Dominus firmat manum eius.

Alleluia. *[V.] (Ps 111,1)* Beatus vir, qui timet Dominum, in mandatis eius cupit nimis.

Alleluia. *[V.] (J 8,12)* Qui sequitur me, non ambulat in tenebris, sed habebit lumen vitae aeternae.

Alleluia. *[V.] (Hos 14,6)* Iustus germinabit, sicut lilium : et florebit in aeternum ante Dominum.

Alleluia. *[V.] (Jc 1,12)* Beatus vir, qui suffert tentationem : quia cum probatus fuerit : accipiet coronam vitae.

Alleluia. *[V.] (Ps 8,6–7)* Gloria et honore coronasti eum, et constituisti eum super opera manuum tuarum.

Secundum Matthaeum (Mt 16,24–28)

In illo tempore. Dixit Iesus discipulis suis. Si quis vult post me venire : abneget semet ipsum : et tollat crucem suam : et sequatur me. Qui enim voluerit animam suam salvam facere : perdet eam. Qui autem perdiderit animam suam propter me : inveniet eam. Quid enim prodest homini, si universum mundum lucretur : animae vero suae

detrimentum patiatur? Aut quam dabit homo commutationem pro anima sua? Filius enim hominis venturus est in gloria Patris sui cum angelis suis : et tunc reddet unicuique secundum opera sua. Amen, dico vobis : sunt quidam de hic stantibus : qui non gustabunt mortem : donec videant Filium hominis venientem in **[167v]** regno suo.

Secundum Ioannem (J 12,24–26)

In illo tempore. Dixit Iesus discipulis suis. Amen, amen, dico vobis. Nisi granum frumenti cadens in terram mortuum fuerit : ipsum solum manet. Si autem mortuum fuerit : multum fructum affert. Qui amat animam suam : perdet eam : et, qui odit animam suam in hoc mundo : in vitam aeternam custodit eam. Si quis mihi ministrat : me sequatur. Et, ubi ego sum : illic et minister meus erit. Si quis mihi ministraverit : honorificabit eum Pater meus : qui est in caelis.

Secundum Lucam (L 14,26–33)

In illo tempore. Dixit Iesus discipulis suis. Si quis venit ad me : et non odit patrem suum : et matrem : et uxorem : et filios : et fratres : et sorores : adhuc autem et animam suam : non potest meus esse discipulus. Et, qui non baiulat crucem suam et sequitur me : non potest meus esse discipulus. Quis enim ex vobis, volens turrim aedificare : nonne prius sedens computat sumptus, qui necessarii sunt : si habeat ad perficiendum : ne, posteaquam posuerit fundamentum : et non potuerit perficere : omnes, qui vident, incipiant illudere ei : dicentes : quia, hic homo coepit aedificare : et non potuit consummare? Aut quis rex, iturus committere bellum adversus alium regem : nonne sedens prius cogitat, si possit cum decem milibus occurrere illi : qui cum viginti milibus venit ad se? Alioquin : adhuc illo longe agente : legationem mittens : rogat ea, quae pacis sunt. Sic ergo omnis ex vobis : qui non renuntiat omnibus, quae possidet : non potest meus esse discipulus.

Secundum Matthaeum (Mt 10,34–42)

In illo tempore. Dixit Iesus discipulis suis. Nolite arbitrari : quia venerim pacem mittere in terram. Non veni pacem mittere : sed gladium. Veni enim separare hominem adversus patrem suum : et filiam adversus matrem suam : et nurum adversus socrum suam : et inimici hominis domestici eius. Qui amat patrem aut matrem plus quam me : non est me dignus. Et, qui amat filium aut filiam super me : non est me dignus. Et, qui non accipit crucem suam : et sequitur me, non est me dignus. Qui invenit animam suam : perdet eam. Et, qui perdiderit animam suam propter me : inveniet eam. Qui recipit vos : me recipit. Et, qui me recipit : recipit eum, qui misit me. Qui recipit prophetam in nomine prophetae : mercedem prophetae accipiet. Et, qui recipit iustum in nomine iusti : mercedem iusti accipiet. Et, quicumque potum dederit uni ex

minimis istis calicem aquae frigidae tantum in nomine discipuli. Amen, dico vobis : non perdet mercedem suam.

Secundum Matthaeum (Mt 10,26–32)

In illo tempore. Dixit Iesus discipulis suis. Nihil opertum, quod non reveletur : et occultum, quod non sciatur. Quod dico vobis in tenebris : dicite in lumine : et, quod in aure auditis, praedicate super tecta. Et nolite timere eos, qui occidunt corpus, animam autem non possunt occidere. Sed potius eum timete : qui potest animam et corpus perdere in gehennam. Nonne duo passeres asse **/168^{r}/** venerunt : et unus ex illis non cadet super terram sine Patre vestro? Vestri autem et capilli capitis omnes numerati sunt. Nolite ergo timere. Multis passeribus meliores estis vos. Omnis ergo, qui confitebitur me coram hominibus : confitebor et ego eum coram Patre meo, qui in caelis est.

Evangelium: Ego sum vitis vos palmites. *Require supra de sancto Vitale.*

Offertorium (Ps 20,2–3)

In virtute tua, Domine, laetabitur iustus, et super salutare tuum exsultabit vehementer, desiderium animae eius tribuisti ei.

Offertorium (Ps 8,6–7)

Gloria et honore coronasti eum, et constituisti eum super opera manuum tuarum, Domine.

Offertorium (Ps 20,3.4)

Desiderium animae eius tribuisti ei, et voluntate labiorum eius non fraudasti eum, [posuisti in capite eius coronam de lapide pretioso].

Offertorium (Ps 20,4–5)

Posuisti, Domine, super caput eius coronam de lapide pretioso : vitam petiit a te, et tribuisti ei, alleluia.

Communio (Mt 16,24)

Qui vult venire post me, abneget semet ipsum, et tollat crucem suam, et sequatur me.

Communio (Ps 20,6)

Magna est gloria eius in salutari tuo, gloriam et magnum decorem impones super eum, Domine.

Communio (J 12,26)

Qui mihi ministrat, me sequatur, et, ubi ego sum, illic et minister meus erit.

Communio (Ps 20,4)

Posuisti, Domine, super caput eius coronam de lapide pretioso.

Communio (Ps 63,11)

Laetabitur iustus in Domino, et sperabit in eo, et laudabuntur omnes recti corde.

IN NATIVITATE UNIUS MARTYRIS A PASCHA USQUE PENTECOSTEN

Introitus, ubi specialiter alius non assignatur: Protexisti me Deus a. *Epistula:* Omne gaudium existimate fratres. *Require supra de sancto Adalberto. Alleluia:* In die resurrectionis meae. *Alleluia:* Laetabitur iustus, *vel* Posuisti Domine, *vel* Iustus ut palma, *vel* Iustus germinabit sicut. *Evangelium:* Ego sum vitis vera et. *Require de sancto Adalberto. Offertorium:* Confitebuntur caeli. *Communio:* Laetabitur iustus *et cetera* : alleluia alleluia.

DE PLURIBUS MARTYRIBUS

[Introitus:] Sancti tui Domine. *Epistula:* Stabunt iusti. *Require Philippi et Iacobi. Alleluia:* In die resurrectionis meae.

Alleluia. *V. (Ps 32,1)* Gaudete, iusti, in Domino, rectos decet collaudatio.

Alleluia. *V.* Sancti et iusti, in Domino gaudete, vos elegit Deus in hereditatem sibi.

Evangelium: Ego sum vitis vos palmites. *Require de sancto Vitale. Offertorium:* Confitebuntur caeli.

Communio (Ps 32,1)

Gaudete, iusti, in Domino, rectos decet collaudatio, alleluia, alleluia.

De martyribus

[Introitus] (Eccli=Sir 44,15.14)

Sapientiam sanctorum narrant populi, et laudem eorum nuntiat Ecclesia, nomina autem eorum vivent in saeculum saeculi. *Ps. (Ps 32,1)* Exsultate, iusti, in Domino : rectos decet collaudatio.

Alius (Ps 78,11.10)

Intret in conspectu tuo, Domine, gemitus compeditorum, redde vicinis nostris septuplum in sinu eorum : vindica sanguinem sanctorum tuorum, qui effusus est. *Ps. (ibid., 1)* Deus, venerunt gentes in hereditatem tuam : polluerunt templum sanctum tuum, posuerunt Ierusalem in pomorum custodiam.

Alius (Ps 36,39)

Salus autem iustorum a Domino, et protector eorum in tempore tribulationis. *Ps. (ibid., 1)* Noli aemulari in malignantibus …

[Alius] (Ps 33,18)

Clamaverunt iusti, et Dominus exaudivit eos, et ex omnibus tri**[168v]**bulationibus eorum liberavit eos, alleluia. *Ps. (ibid., 2)* Benedicam Dominum in omni tempore, semper laus eius in ‹in› ore meo.

[Alius] (Ps 33,20–21)

Multae tribulationes iustorum, et de his omnibus liberavit eos Dominus : Dominus custodit omnia ossa eorum : unum ex his non conteretur. *Ps. (ibid., 2)* Benedicam Dominum in omni tempore …

Alius (Ps 84,9)

Loquetur Dominus pacem in plebem suam et super sanctos suos : et in eos, qui convertuntur ad ipsum. *Ps. (ibid., 2)* Benedixisti, Domine, terram tuam, avertisti captivitatem Iacob.

Alius (Sap 3,8)

Iudicant sancti gentes, et dominantur populis, et regnabit Dominus illorum in perpetuum. *Ps. (Ps. 32,1)* Exsultate, iusti, in Domino, rectos decet collaudatio.

Alius (Ps 144,10–11)

Sancti tui, Domine, benedicent te : et gloriam regni tui dicent, alleluia. *Ps. (Ps 144,1)* Exaltabo te, Deus meus, rex et col[laudabo].

[Alius] (Ps 112,1.9)

Laudate, pueri, Dominum, laudate nomen Domini, qui habitare facit sterilem in domo matrem filiorum laetantem. *Ps. (ibid., 2)* Sit nomen Domini benedictum ex hoc nunc et usque in saeculum.

Alius (Ps 33,10–11)

Timete Dominum, omnes sancti eius, quoniam nihil deest timentibus eum : divites eguerunt et esurierunt : inquirentes autem Dominum non deficient omni bono. *Ps. (ibid., 2)* Benedicam Dominum in omni tempore : semper laus eius in ore meo.

Alius (Ps 67,4)

Iusti epulentur et exsultent in conspectu Dei, et delectentur in laetitia. *Ps. (ibid., 2)* Exsurgat Deus, et dissipentur inimici …

Oratio

Deus, qui nos concedis sanctorum martyrum tuorum, N. et N. natalicia colere : da nobis in aeterna laetitia de eorum societate gaudere. Per Dominum.

Secreta

Munera tibi, Domine, nostrae devotionis offerimus : quae et pro tuorum tibi grata sint honore iustorum : et nobis salutaria, te miserante, reddantur. Per Dominum.

Complenda

Praesta nobis, Domine, quaesumus, intercedentibus sanctis martyribus tuis, N. et N., ut, quae ore contingimus : pura mente capiamus. Per Dominum.

Item alia oratio

Deus, qui nos annua beatorum martyrum tuorum, N. et N. sollemnitate laetificas : concede propitius : ut, quorum gaudemus meritis : accendamur exemplis. Per.

Secreta

Oblatis, Domine, quaesumus, placare muneribus : et, intercedentibus sanctis martyribus tuis, N. et N., a cunctis nos defende periculis. Per.

Complenda

Haec nos communio, Domine, purget a crimine : et, intercedentibus sanctis martyribus tuis, N. et N., caelestis remedii faciat esse consortes. Per Dominum.

SI FUERIT UTERQUE PONTIFEX

Oratio

Sanctorum martyrum tuorum, Domine, pariterque pontificum, N. et N., nos, quaesumus, festa tueantur : et eorum commendet oratio veneranda. Per Dominum.

Secreta

Adesto, Domine, supplicationibus nostris : quas in sanctorum tuorum commemoratione deferimus : ut, qui nostrae iustitiae fiduciam non habemus : eorum, qui tibi placuerunt, precibus et meritis adiuvemur. Per Dominum.

Complenda

Quaesumus, Domine, salutaribus repleti mysteriis : ut, quorum sollemnia celebramus : eorum orationibus adiuvemur. Per.

Sapientiae (Sap 3,1–8)

Iustorum animae in manu Dei sunt : et non tanget illos tormentum malitiae. Visi sunt oculis insipientium **/169r/** mori : et aestimata est afflictio exitus illorum : et, quod a nobis iter est exterminii : illi autem sunt in pace. Et, si coram hominibus tormenta passi sunt : spes illorum immortalitate plena est. In paucis vexati : in multis bene disponentur : quoniam Deus tentavit illos : et invenit illos dignos se. Tamquam aurum, in fornace probavit eos : et, quasi holocausti, hostiam accepit illos : et in tempore erit respectus illorum. Fulgebunt iusti : et, tamquam scintillae in harundineto, discurrent. Iudicabunt nationes : et dominabuntur populis : et regnabit Dominus illorum in perpetuum.

Lectio libri Sapientiae (Prv 10,28–32; 11,3.4.6.8–11)

Exspectatio iustorum laetitia : spes autem impiorum peribit. Fortitudo simplicis via Domini : et pavor his, qui operantur malum. Iustus in aeternum non commovebitur : impii autem non habitabunt in terra. Os iusti parturit sapientiam : et lingua pravorum peribit. Labia iusti considerant placita : os impiorum perversa. Simplicitas iustorum diriget eos : et supplantatio perversorum vastabit illos. Iustitia rectorum liberabit eos : et in insidiis suis capientur iniqui. Iustus de angustia liberatus est : et tradetur impius pro eo. Simulator ore decipit amicum suum : iusti autem liberabuntur scientia. In bonis iustorum exaltabitur civitas : et in perditione impiorum erit laudatio. In benedictione iustorum exaltabitur civitas.

Lectio libri Sapientiae (Sap 10,17–20)

Reddet Deus mercedem laborum sanctorum suorum : et deducet illos in via mirabili. Et fuit illis in velamento diei : et in luce stellarum nocte. Transtulit illos [per] mare Rubrum : et transvexit illos per aquam nimiam. Inimicos autem illorum dimersit in mare : et ab altitudine inferorum eduxit illos. Ideo iusti tulerunt spolia impiorum : et decantaverunt : Domine, nomen sanctum tuum. Et victricem manum tuam laudaverunt pariter : Domine, Deus noster.

Lectio libri Sapientiae (Sap 5,16–20.22)

Iusti in perpetuum vivent : et apud Dominum est merces eorum : et cogitatio eorum apud Altissimum. Ideo accipient regnum decoris : et diadema speciei de manu Domini : quoniam dextera sua teget eos : et brachio suo sancto defendet illos. Accipiet armaturam zelus illius : et armabit creaturam ad ultionem inimicorum. Induet pro thorace iustitiam : et accipiet pro galea iudicium certum. Sumet scutum inexpugnabile aequitatem : ibunt directae emissiones. Et ad certum locum deducet illos : Dominus, Deus noster.

Ad Hebraeos (H 11,33–39)

Fratres. Sancti per fidem vicerunt regna : operati sunt iustitiam : adepti sunt repromissiones. Obturaverunt ora leonum : exstinxerunt impetum ignis : effugaverunt aciem gladii : convaluerunt de infirmitate : fortes facti sunt in bello. Castra verterunt exterorum : acceperunt mulieres de resurrectione mortuos suos. Alii autem distenti sunt : non suscipientes redemptionem : **[169^{v}]** ut meliorem invenirent resurrectionem. Alii vero ludibria et verbera experti : insuper et vincula : et carceres. Lapidati sunt : secti sunt : tentati sunt : in occisione gladii mortui sunt. Circuierunt in melotis : et in pellibus caprinis : egentes : angustiati : afflicti : quibus dignus non erat mundus. In solitudinibus errantes : in montibus et in speluncis : et in cavernis terrae. Et hi omnes testimonio fidei : probati inventi sunt. In Christo Iesu, Domino nostro.

Sapientiae (Prv 15,2–4.6–8.9)

Lingua sapientium ornat scientiam : os fatuorum ebullit stultitiam. In omni loco oculi Domini contemplantur : bonos et malos. Lingua placabilis lignum vitae : quae autem immoderata est : conteret spiritum. Domus iusti plurima fortitudo : et in fructibus impii conturbatio. Labia sapientium disseminabunt scientiam : cor stultorum dissimile erit. Victimae impiorum abominabiles Domino : vota iustorum placabilia. Qui sequitur iustitiam : diligetur a Domino.

Graduale (Ex 15,11 et 6)

Gloriosus Deus in sanctis suis, mirabilis in maiestate sua, faciens prodigia. *V*. Dextera tua, Domine, glorificata est in virtute, dextera manus tua confregit inimicos.

Graduale (Ps 88,6 et 2)

Confitebuntur caeli mirabilia tua, Domine, et veritatem tuam in ecclesia sanctorum. *V*. Misericordias tuas, Domine, in aeternum cantabo, in generatione et progenie.

Graduale (Ps 123,7 et 7–8)

Anima nostra, sicut passer, erepta est de laqueo venantium. *V*. Laqueus contritus est, et nos liberati sumus : adiutorium nostrum in nomine Domini, qui fecit caelum et terram.

Graduale (Ps 33,18 et 19)

Clamaverunt iusti, et Dominus exaudivit eos, et ex omnibus tribulationibus eorum liberavit eos. *V*. Iuxta est Dominus his, qui tribulato sunt corde : et humiles spiritu salvabit.

Graduale (Ps 132,1 et 2)

Ecce, quam bonum et quam iucundum habitare fratres in unum. *V*. Sicut unguentum in capite, quod descendit in barbam, barbam Aaron.

Graduale (Sap 3,1 et 2.3)

Iustorum animae in manu Dei sunt, et non tanget illos tormentum malitiae. *V*. Visi sunt oculis insipientium mori : illi autem sunt in pace.

Graduale (Ps 78,10 et 2)

Vindica, Domine, sanguinem sanctorum tuorum, qui effusus est. *V*. Posuerunt mortalia servorum tuorum escas volatilibus caeli, carnes sanctorum tuorum bestiis terrae.

Graduale (Ps 149,5 et 1)

Exsultabunt sancti in gloria, laetabuntur in cubilibus suis. *V*. Cantate Domino canticum novum, laus eius in ecclesia sanctorum.

Graduale (Ps 33,10 et 11)

Timete Dominum, omnes sancti eius, quoniam nihil deest timentibus eum. *V*. Inquirentes autem Dominum, non deficient omni bono.

Graduale (Ps 115,6 et 1)

Pretiosa est in conspectu Domini mors sanctorum eius. *V*. Credidi, propter quod locutus sum : ego autem humiliatus sum nimis.

Alleluia *[V.] (Ps 144,10.11)* Sancti tui, Domine, benedicent te, gloriam regni tui dicent.

Alleluia. *[V.] (Ps 112,1)* Laudate, pueri, Dominum, laudate nomen Domini.

Alleluia. *[V.] (Ps 32,1)* Gaudete, iusti, in Domino, rectos decet collaudatio.

Alleluia. *[V.] (Ps 149,5)* Exsultabunt sancti in gloria, laetabuntur in cubilibus suis.

Alleluia. *[V.] (Eccli=Sir 44,14)* Corpora sanctorum in pace sepulta sunt : et nomina eorum vivent in generatione et generationem.

Alleluia. *[V.] (Ps 67,4).* Iusti epulentur et exsultent in conspectu Dei : et delectentur in laetitia.

Alleluia. *[V.] (Sap 3,7)* Fulgebunt iusti : et, tamquam scintillae in harundineto, discurrent in aeternum.

Alleluia. *[V.] (Sap 5,16)* Iusti autem in per**/170r/**petuum vivent : et apud Dominum est merces eorum.

Alleluia. *V.* Te martyrum candidatus laudat exercitus, Domine.

Alleluia. *[V.] (Ps 115,16)* Pretiosa est in conspectu Domini mors sanctorum eius.

Alleluia. *[V.]* Haec est vera fraternitas, quae vicit mundi crimina : Christum secuta est, inclita tenet regna caelestia.

Alleluia. *[V.] (Ps 31,11)* Laetamini in Domino, et exsultate, iusti, et gloriamini, omnes recto corde.

Alleluia. *[V.] (Sap 3,8)* Iudicabunt sancti nationes, et dominabuntur populis : et regnabit rex illorum in aeternum.

Alleluia. *[V.] (Sap 3,1)* Iustorum animae in manu Dei sunt, et non tanget illos tormentum malitiae.

Alleluia. *[V.]* Tradiderunt corpora sua propter Deum ad supplicia, ideo coronantur, et accipiunt palmam.

Alleluia. *[V.] (Ps 150,1* Laudate Dominum in sanctis eius, laudate eum in firmamento virtutis eius.

Sequentia sancti Evangelii secundum Lucam (L 6,17–23)

In illo tempore. Descendens Iesus de monte : stetit in loco campestri : et turba discipulorum eius : et multitudo copiosa plebis : ab omni Iudaea et Ierusalem : et maritima : et Tyri et Sidonis : qui venerant, ut audirent eum : et sanarentur a languoribus suis. Et, qui vexabantur a spiritibus immundis : curabantur. Et omnis turba quaerebat eum tangere : quia virtus de illo exibat : et sanabat omnes. Et ipse, elevatis oculis in discipulos suos, dicebat. Beati pauperes spiritu : quia vestrum est regnum Dei. Beati, qui nunc esuritis : quia saturabimini. Beati, qui nunc fletis : quia ridebitis. Beati eritis, cum vos oderint homines : et cum separaverint vos : et exprobraverint : et eiecerint nomen vestrum, tamquam malum : propter Filium hominis. Gaudete in illa die, et exsultate : ecce enim, merces vestra multa in caelo.

Secundum Lucam (L 21,9–19)

In illo tempore. Dixit Iesus discipulis suis. Cum audieritis proelia : et seditiones : nolite terreri. Oportet enim primum haec fieri : sed nondum statim finis. Tunc dicebat illis. Surget gens contra gentem : et regnum adversus regnum : et terraemotus magni erunt per loca : et pestilentiae : et fames : terroresque de caelo : et signa magna erunt. Sed ante haec omnia inicient vobis manus suas, et persequentur : tradentes in synagogas et custodias : trahentes ad reges et praesides propter nomen meum. Continget autem vobis in testimonium. Ponite ergo in cordibus vestris non praemeditari : quemadmodum respondeatis. Ego enim dabo vobis os et sapientiam : cui non poterunt resistere et contradicere omnes adversarii vestri. Trademini autem a parentibus : et fratribus : et cognatis : et amicis : et morte afficient ex vobis. Et eritis odio omnibus hominibus : propter nomen meum. Et capillus de capite vestro non peribit. In patientia vestra possidebitis animas vestras.

Secundum Lucam (L 12,1–8)

In illo tempore. Dixit Iesus discipulis suis. Attendite a fermento pharisaeorum : quod est hypocrisis. Nihil autem opertum est : quod non revelabitur : neque absconditum, quod non sciatur. Quoniam, quae in tenebris dixistis : in lumine dicentur : et, quod in aurem locuti estis in cubiculibus : praedicabitur in tectis. Dico autem vobis, amicis meis : ne **[170^{v}]** terreamini ab his, qui occidunt corpus : et post haec non habent amplius, quid faciant. Ostendam autem vobis, quem timeatis. Timete eum, qui, postquam occiderit : habet potestatem mittere in gehennam. Ita dico vobis : hunc timete. Nonne quinque passeres veneunt dispondio : et unus ex illis non est in oblivione coram Deo? Sed et capilli capitis vestri omnes numerati sunt. Nolite ergo timere. Multis passeribus pluris estis vos. Dico autem vobis : omnis, quicumque confessus fuerit me coram hominibus : et Filius hominis confitebitur illum coram angelis Dei.

Evangelium: Nihil opertum quod, *ut supra de uno martyre.*

Secundum Lucam (L 10,16–20)

In illo tempore. Dixit Iesus discipulis suis. Qui vos audit : me audit : et, qui vos spernit : me spernit. Qui autem me spernit : spernit eum, qui me misit. Reversi sunt autem septuaginta duo cum gaudio : dicentes. Domine : etiam daemonia subiciuntur nobis : in nomine tuo. Et ait illis. Videbam Satanam, sicut fulgur, de caelo cadentem. Ecce, dedi vobis potestatem calcandi supra serpentes et scorpiones : et super omnem virtutem inimici : et nihil vobis nocebit. Verumtamen in hoc nolite gaudere : quia spiritus vobis subiciuntur. Gaudete autem : quod nomina vestra scripta sunt in caelis.

Secundum Matthaeum (Mt 5,1–12)

In illo tempore. Videns Iesus turbas : ascendit in montem. Et, cum sedisset : accesserunt ad eum discipuli eius. Et, aperiens os suum : docebat eos, dicens. Beati pauperes spiritu : quoniam ipsorum est regnum caelorum. Beati mites : quoniam ipsi possidebunt terram. Beati, qui lugent : quoniam ipsi consolabuntur. Beati, qui esuriunt et sitiunt iustitiam : quoniam ipsi saturabuntur. Beati misericordes : quoniam ipsi misericordiam consequentur. Beati mundo corde : quoniam ipsi Deum videbunt. Beati pacifici : quoniam filii Dei vocabuntur. Beati, qui persecutionem patiuntur propter iustitiam : quoniam ipsorum est regnum caelorum. Beati estis, cum maledixerint vobis homines : et persecuti vos fuerint : et dixerint omne malum adversum vos, mentientes propter me. Gaudete et exsultate : quoniam merces vestra : copiosa est in caelis.

Secundum Matthaeum (Mt 11,25–30)

In illo tempore. Respondens Iesus, dixit. Confiteor tibi, Domine, Pater, caeli et terrae : quia abscondisti haec a sapientibus et prudentibus : et revelasti ea parvulis. Ita, Pater : quoniam sic fuit placitum ante te. Omnia mihi tradita sunt a Patre meo. Et nemo novit Filium, nisi Pater : neque Patrem quis novit, nisi Filius : et cui voluerit Filius revelare. Venite ad me omnes, qui laboratis et onerati estis : et ego reficiam vos. Tollite iugum meum super vos : et discite a me, quia mitis sum et humilis corde : et invenietis requiem animabus vestris. Iugum enim meum suave est : et onus meum leve.

Offertorium (Ps 123,7)

Anima nostra, sicut passer, erepta est de laqueo venantium, laqueus contritus est, et nos liberati sumus.

Offertorium (Ps 89,14)

Repleti sumus mane misericordia tua, et exsultavimus, et delectati sumus.

Offertorium (Ps 67,36)

Mirabilis Deus in san**/171r/**ctis suis : Deus Israel, ipse dabit virtutem et fortitudinem plebis suae : benedictus Deus, alleluia.

Offertorium (Ps 149,5–6)

Exsultabunt sancti in gloria, laetabuntur in cubilibus suis, exsultationes Dei in faucibus eorum.

Offertorium (Ps 5,12–13)

Gloriabuntur in te omnes, qui diligunt nomen tuum, quoniam tu, Domine, benedices iustos, Domine, ut scuto bonae voluntatis tuae coronasti nos.

Offertorium (Sap 3,1–2.3)

Iustorum animae in manu Dei sunt, et non tanget illos tormentum mortis : visi sunt oculis insipientium mori, illi autem sunt in pace.

Offertorium (Ps 31,11)

Laetamini in Domino, et exsultate, iusti : et gloriamini, omnes recti corde.

Offertorium (Ps 88,6)

Confitebuntur caeli mirabilia tua, Domine, et veritatem tuam in ecclesia sanctorum, alleluia, alleluia.

Communio (L 6,17.18.19)

Multitudo languentium et qui vexabantur a spiritibus immundis, veniebant ad eum, quia virtus de illo exibat et sanabat omnes.

Communio (Sap 3,1–2.3)

Iustorum animae in manu Dei sunt, et non tanget illos tormentum malitiae : visi sunt oculis insipientium mori, illi autem sunt in pace.

Communio (Mt 5,8–10)

Beati mundo corde, quoniam ipsi Deum videbunt : beati pacifici, quoniam filii Dei vocabuntur : beati, qui persecutionem patiuntur propter iustitiam, quoniam ipsorum est regnum caelorum.

Communio (Ps 32,1)

Gaudete, iusti, in Domino, rectos decet collaudatio.

Communio (Ps 78,2.11)

Posuerunt mortalia servorum tuorum, Domine, escas volatilibus caeli, carnes sanctorum tuorum bestiis terrae, secundum magnitudinem brachii tui posside filios morti punitorum.

Communio (Mt 12,50)

Quicumque fecerit voluntatem Patris mei, qui in caelis est, ipse meus frater, soror et mater est, dicit Dominus.

Communio (Sap 3,4.5.6)

Et, si coram hominibus tormenta passi sunt, Deus tentavit illos, et, tamquam aurum, in fornace probavit eos, et, quasi holocausta, accepit illos.

Communio (Ps 123,7)

Anima nostra, sicut passer, erepta est de laqueo venantium.

Communio (Mc 16,17.18)

Signa autem eos, qui crediderint, haec sequentur, in nomine meo daemonia eicient, super aegros manus imponent, et bene habebunt.

Communio (L 12,4)

Dico autem vobis, amicis meis, ne terreamini ab his, qui vos persequuntur.

Communio (Mt 10,27)

Quod dico vobis in tenebris, dicite in lumine : et, quod in aure auditis, praedicate super tecta.

De confessoribus

Introitus (Eccli=Sir 45,30)

Statuit ei Dominus testamentum pacis, et principem fecit eum : ut sit illi sacerdotii dignitas in aeternum. *Ps. (Ps 88,2)* Misericordias Domini in aeternum cantabo.

Alius (Ps 131,9–10)

Sacerdotes tui, Domine, induant iustitiam, et sancti tui exsultent, propter David, servum tuum non avertas faciem Christi tui. *Ps. (ibid., 1)* Memento, Domine, David et omnis …

Alius (Ps 131,9)

Sacerdotes eius induant salutari : et sancti eius exsultatione exsultabunt. *Ps. (ibid., 1)* Memento, Domine, David et omnis …

[Alius] (Dn 3,84.87)

Sacerdotes Dei, benedicite Dominum, sancti et humiles corde, laudate Deum. *Ps. (ibid., 57)* Benedicite, omnia opera Domini, Domino, laudate et …

[Alius] (Ps 36,30–31)

Os iusti meditabitur sapientiam : et lingua eius loquetur iudicium, lex Dei eius in corde ipsius. *Ps. (ibid., 1)* Noli aemulari in malignantibus, neque zelaveris …

[Alius] (Ps 91,13–14)

Iustus, ut palma, florebit, sicut cedrus Libani, multiplicabitur : plantatus in domo Domini, in atriis domus Dei nostri. *Ps. (ibid., 2)* Bonum est confiteri Domino : et **[171v]** psallere nomini tuo, Altissime.

ORATIO UNIUS CONFESSORIS PONTIFICIS

[Oratio]

Da, quaesumus, omnipotens Deus : ut beati N., confessoris tui atque pontificis veneranda sollemnitas : et devotionem nobis augeat et salutem. Per.

Secreta

Sancti N., confessoris tui atque pontificis, Domine, nos, quaesumus, ubique oratio sancta laetificet : ut, dum eius merita recolimus : patrocinia sentiamus. Per.

Complenda

Praesta, quaesumus, omnipotens Deus : ut, de perceptis muneribus gratias exhibentes : intercedente beato N., confessore tuo atque pontifice : beneficia potiora sumamus. Per.

Alia oratio

Exaudi, Domine, preces nostras : quas in sancti N., confessoris tui atque pontificis : quaesumus, Domine, veneranda sollemnitate deferimus : ut, qui tibi digne meruit famulari : eius intercedentibus meritis : ab omnibus nos absolve peccatis. Per Dominum.

Secreta

Sancti N., confessoris tui atque pontificis : quaesumus, Domine, veneranda sollemnitas tuae pietati sacrificium nostrum reddat acceptum : ut per hanc salutarem hostiam : et veniam consequamur et gratiam. Per.

Complenda

Deus, fidelium remunerator animarum : praesta, quaesumus : ut per haec sancta, quae sumpsimus : et per preces beati N., confessoris tui atque pontificis : cuius venerandam celebramus festivitatem, indulgentiam consequamur. Per.

UNIUS CONFESSORIS NON PONTIFICIS

[Oratio]

Deus, qui nos beati N., confessoris tui annua sollemnitate laetificas : concede propitius : ut, cuius natalicia colimus : etiam actiones imitemur. Per.

Secreta

Laudis tuae, Domine, hostias immolamus : in tui sancti commemoratione : quibus nos et praesentibus exui malis confidimus et futuris. Per.

Complenda

Refecti cibo potuque caelesti, Deus noster : te supplices exoramus : ut, in cuius haec commemoratione percepimus : eius muniamur et precibus. Per.

SI FUERIT ABBAS

[Oratio]

Intercessio nos, quaesumus, Domine, beati N. abbatis tibi commendet : ut, quod nostris meritis non valemus : eius patrocinio assequamur. Per.

Secreta

Sacris altaribus, Domine, hostias superpositas sanctus N., quaesumus, in salutem nobis provenire deposcat. Per Dominum.

Complenda

Protegat nos, Domine, cum tui perceptione sacramenti : beatus N. abbas pro nobis intercedendo : ut conversationis eius experiamur insignia : et intercessionis eius percipiamus suffragia. Per Dominum nostrum.

Ad Hebraeos (H 7,23–27)

Fratres. Plures facti sunt sacerdotes secundum legem : idcirco quod morte prohibentur permanere. Iesus autem eo, quod manet in aeternum : sempiternum habet sacerdotium. Unde et salvare in perpetuum potest : accedens per semet ipsum ad Deum semper vivens : ad interpellandum pro nobis. Talis enim decebat, ut nobis esset pontifex : sanctus : innocens : impollutus : segregatus a peccatoribus : et excelsior caelis factus. Qui non ha**/172r/**beret cottidie necessitatem, quemadmodum sacerdos : prius

pro suis delictis hostias offerre : deinde pro populi. Hoc enim fecit se offerendo semel : Dominus noster, Iesus Christus.

Sapientiae (Eccli=Sir 45,1–6)

Dilectus Deo et hominibus : cuius memoria in benedictione est. Similem illum fecit in gloria sanctorum : et magnificavit eum in timore inimicorum : et in verbis suis monstra placavit. Glorificavit illum in conspectu regum : et iniunxit illi curam populi sui : et ostendit illi gloriam suam. In fide et lenitate ipsius sanctum fecit illum : et elegit illum ex omni carne. Audivit enim vocem ipsius : et induxit illum in nube. Et dedit illi cor ad praecepta : et legem vitae et disciplinae.

Lectio libri Sapientiae (Eccli=Sir 44,16.17.20.22.25.26.27; 45,3.8.19.20)

Ecce, sacerdos magnus, qui in diebus suis placuit Deo : et inventus est iustus. Et in tempore iracundiae factus est reconciliatio. Non est inventus similis illi : qui conservaret legem Excelsi. Ideo iureiurando fecit illum Dominus crescere in plebem suam. Benedictionem omnium gentium dedit illi : et testamentum suum confirmavit super caput eius. Cognovit eum in benedictionibus suis : conservavit illi misericordiam suam : et invenit gratiam coram oculis Domini. Magnificavit eum in conspectu regum : et dedit illi coronam gloriae. Statuit illi testamentum sempiternum : et dedit illi sacerdotium magnum : et beatificavit illum in gloria. Fungi sacerdotio : et habere laudem in nomine ipsius. Et offerre illi incensum dignum : in odorem suavitatis.

Lectio libri Sapientiae (Eccli=Sir 50,1–8)

Ecce, sacerdos magnus, qui in vita sua suffulsit domum : et in diebus suis corroboravit templum. Templi etiam altitudo ab ipso fundata est : duplex aedificatio et excelsi parietis templi. In diebus ipsius emanaverunt putei aquarum : et, quasi mare, adimpleti sunt supra modum. Qui curavit gentem suam : et liberavit eum a pernicie. Qui praevaluit amplificare civitatem : qui adeptus est gloriam in conversatione gentis : et ingressum domus et atrii amplificatus est. Quasi stella matutina in medio nebulae : et quasi luna plena in diebus suis lucet : et quasi sol refulgens : sic ille refulsit in templo Dei. Et quasi arcus refulgens inter nebulas gloriae : et quasi flos rosarum in diebus veris. Et quasi lilia, quae sunt in transitu aquae : et quasi tus redolens in diebus aestatis.

Epistula ad Hebraeos (H 13,9–16)

Fratres. Doctrinis variis et peregrinis : nolite abduci. Optimum est enim gratia stabilire cor : non escis : quae non profuerunt ambulantibus in eis. Habemus altare : de quo edere non habent potestatem : qui tabernaculo deserviunt. Quorum enim animalium infertur sanguis pro peccato in sancta per pontificem : horum corpora cremantur extra castra. Propter quod et Iesus, ut sanctificaret per suum sanguinem populum :

extra portam passus est. Exeamus igitur ad eum **[172v]** extra castra : improperium eius portantes. Non habemus hic manentem civitatem : sed futuram inquirimus. Per ipsum ergo offeramus hostiam laudis Deo semper, id est fructum labiorum confitentium nomini eius. Beneficientiae autem et communicationis nolite oblivisci : talibus enim hostiis promeretur Deus.

Lectio libri Sapientiae (Eccli=Sir 47,9–12,13; 24,1.3.2.4)

Dedit Dominus confessionem sancto suo : et excelso in verbo gloriae. De omni corde suo laudavit Dominum : et dilexit Deum : qui fecit illum. Et dedit illi contra inimicos potentiam : et stare fecit cantores contra altare : et in sono eorum dulces fecit modos. Et dedit in celebrationibus decus : et ornavit tempora usque ad consummationem vitae. Christus purgavit peccata ipsius : et exaltavit in aeternum cornu ipsius. Sapientia laudabit animam suam : et in Deo honorabitur : et in medio populi sui gloriabitur. Et in medio populi exaltabitur : et in plenitudine sancta admirabitur. Et in ecclesiis Altissimi aperiet os suum : et in conspectu virtutis illius gloriabitur. Et in multitudine electorum habebit laudem : et inter benedictos benedicetur.

Ad Timotheum (2T 4,1–8)

Carissime. Testificor coram Deo et Christo Iesu : qui iudicaturus est vivos et mortuos : et per adventum ipsius : praedica verbum : insta opportune, importune. Argue : obsecra : increpa : in omni patientia et doctrina. Erit enim tempus : cum sanam doctrinam non sustinebunt : sed ad sua desideria coacervabunt sibi magistros, prurientes auribus. Et a veritate quidem auditum avertent : ad fabulas autem convertentur. Tu vero vigila : in omnibus labora : opus fac evangelistae : ministerium tuum imple : sobrius esto. Ego enim iam delibor : et tempus resolutionis meae instat. Bonum certamen certavi : cursum consummavi : fidem servavi. De reliquo reposita est mihi corona iustitiae : quam reddet mihi Dominus in illa die, iustus iudex. Non solum autem mihi : sed et his, qui diligunt adventum eius.

Lectio libri Sapientiae (Eccli=Sir 39,6–13)

Iustus cor suum tradet ad vigilandum diluculo : ad Dominum, qui fecit illum : et in conspectu Altissimi deprecabitur. Aperiet os suum in oratione : et pro delictis suis deprecabitur. Si enim Dominus magnus voluerit : spiritu intelligentiae replebit eum. Et ipse, tamquam imbres, mittet eloquia sapientiae suae : et in oratione confitebitur Domino. Et ipse diriget consilium eius : et disciplinam : et in absconditis suis consiliabitur. Et ipse palam faciet disciplinam doctrinae suae : et in lege testamenti Domini gloriabitur. Collaudabunt multi sapientiam eius : et usque in saeculum non delebitur. Non recedet memoria eius : et nomen eius requiretur a generatione in generationem.

Lectio libri Sapientiae (Sap 10,10–14)

Iustum deduxit Dominus per vias rectas : et ostendit illi regnum Dei : et dedit illi scientiam sanctorum. Honestavit illum in laboribus : et complevit labores illius. In fraude circumvenientium illum affuit **/173r/** illi : et honestum fecit illum. Custodivit eum ab inimicis : et a seductoribus tutavit illum. Et certamen forte dedit illi, ut vinceret : et sciret, quoniam potentior omnium est sapientia. Haec venditum iustum non dereliquit : sed a peccatoribus liberavit eum. Descenditque cum illo in foveam : et in vinculis non dereliquit illum : donec offerret illi sceptrum regni : et potentiam adversus eos, qui eum deprimebant. Et mendaces ostendit, qui maculaverunt illum. Et dedit illi claritatem aeternam : Dominus, Deus noster.

Ad Hebraeos (H 5,1–6)

Fratres. Omnis pontifex ex hominibus assumptus pro hominibus constituitur in his, quae sunt ad Deum : ut offerat dona et sacrificia pro peccatis. Qui condolere possit his, qui ignorant et errant : quoniam et ipse circumdatus est ‹in› infirmitate. Et propterea debet : quemadmodum pro populo, ita etiam et pro semet ipso offerre pro peccatis. Nec quisquam sibi sumat honorem : sed qui vocatur a Deo, tamquam Aaron. Sic et Christus non semet ipsum clarificavit : ut pontifex fieret : sed qui locutus est ad eum : Filius meus es tu : ego hodie genui te. Quemadmodum in alio loco dicit. Tu es sacerdos in aeternum : secundum ordinem Melchisedech.

Lectio libri Sapientiae (Sap 7,7–14)

Optavi, et datus est mihi sensus : et invocavi, et venit in me spiritus sapientiae. Et proposui illam regnis et sedibus : et divitias nihil esse dixi in comparatione illius. Nec comparavi illi lapidem pretiosum : quoniam omne aurum in comparatione illius harena est exigua. Et, tamquam lutum, aestimabitur argentum in conspectu illius. Super salutem et omnem speciem dilexi eam : et proposui pro luce habere illam : quoniam inexstinguibile est lumen illius. Venerunt autem mihi omnia bona pariter cum illa : et innumerabilis honestas per manus illius. Et laetatus sum in omnibus : quoniam antecedebat me ista sapientia. Et ignorabam, quoniam omnium bonorum mater est. Quam sine fictione didici : et sine invidia communico bonis illius : et honestatem illius non abscondo. Infinitus est enim thesaurus hominibus : quo qui usi sunt, participes facti sunt amicitiae Dei.

Graduale (Eccli=Sir 44,16 et 20)

Ecce, sacerdos magnus, qui in diebus suis placuit Deo. *V*. Non est inventus similis illi, qui conservaret legem Excelsi.

Graduale (Ps 131,16 et 17)

Sacerdotes eius induant salutari : et sancti eius exsultatione exsultabunt. *V*. Illuc producam cornu David : paravi lucernam Christo meo.

Graduale (Ps 109,4 et 1)

Iuravit Dominus, et non paenitebit eum, tu es sacerdos in aeternum secundum ordinem Melchisedech. *V*. Dixit Dominus Domino meo, sede a dextris meis.

Graduale (Ps 88,21–22 et 23)

Inveni David, servum meum, oleo sancto meo unxi eum : manus enim mea auxiliabitur ei, et brachium meum confirmabit eum. *V*. Nihil proficiet inimicus in eo : et filius iniquitatis non nocebit ei.

Graduale (Ps 91,13 et 3)

Iustus, ut palma, florebit, sicut cedrus Libani, multiplicabitur in domo Domini. *V*. Ad annuntiandum mane misericordiam tuam, et veritatem tuam per noctem.

Graduale (Ps 20,4 et 5)

Domine, praevenisti eum in benedictionibus **[173v]** dulcedinis, posuisti in capite eius coronam de lapide pretioso. *V*. Vitam petiit ‹a te›, et tribuisti ei longitudinem dierum in saeculum saeculi.

Graduale (Ps 36,30 et 31)

Os iusti meditabitur sapientiam : et lingua eius loquetur iudicium. *V*. Lex Dei eius in corde ipsius, et non supplantabuntur gressus eius.

Alleluia. *[V.] (Ps 109,4)* Tu es sacerdos in aeternum secundum ordinem Melchisedech.

Alleluia. *[V.] (Ps 91,13)* Iustus, ut palma, florebit, sicut cedrus Libani, multiplicabitur.

Alleluia. *[V.] (Ps 88,21)* Inveni David, servum meum, oleo sancto meo unxi eum.

Alleluia. *[V.] (Ps 88,4)* Disposui testamentum electis meis : iuravi David, servo meo.

Alleluia. *[V.] (Ps 131,1)* Memento, Domine, David, et omnis mansuetudinis eius.

Alleluia. *[V.] (Hos 14,6)* Iustus germinabit, sicut lilium, et florebit in aeternum ante Dominum.

Alleluia. *[V.] (Mt 25,20)* Domine, quinque talenta tradidisti mihi, ecce, alia quinque superlucratus sum.

Alleluia. *[V.] (Ps 109,4)* Iuravit Dominus, et non paenitebit eum, tu es sacerdos in aeternum secundum ordinem Melchisedech.

Alleluia. *[V.] (Eccli=Sir 15,5)* Amavit eum Dominus, et ornavit eum : stola gloriae induit eum.

Alleluia. *[V.] (Eccli=Sir 45,9)* Amavit hunc sanctum Dominus, gemmis honoris et ornavit, induit eum Dominus stola immortali, et ad portas paradisi coronavit.

Alleluia. *[V.] (Mt 25,21)* Serve bone et fidelis, quia in pauca fuisti fidelis, supra multa te constituam.

Alleluia. *[V.]* Iste sanctus digne in memoriam vertitur hominum, qui ad gaudium transit angelorum.

Alleluia. *[V.]* Iste est, qui ante Deum magnas virtutes operatus est, et omnis terra doctrina eius repleta est.

Alleluia. *[V.]* Confessor pretiose, N., precibus tuis nobis suffragare, et pro tuo grege Christum deprecare.

Secundum Matthaeum (Mt 24,42–47)

In illo tempore. Dixit Iesus discipulis suis. Vigilate : quia nescitis, qua hora Dominus vester venturus sit. Illud autem scitote : quoniam si sciret paterfamilias, qua hora fur venturus esset : vigilaret utique : et non sineret perfodi domum suam. Ideo et vos estote parati : quia nescitis, qua hora Filius hominis venturus est. Quis putas est fidelis servus et prudens : quem constituit dominus super familiam suam : ut det illis cibum in tempore? Beatus ille servus : quem, cum venerit dominus eius, invenerit sic facientem. Amen, dico vobis : quoniam super omnia bona sua constituet eum.

Secundum Lucam (L 12,35–44)

In illo tempore. Dixit Iesus discipulis suis. Sint lumbi vestri praecincti : et lucernae ardentes in manibus vestris. Et vos similes hominibus exspectantibus dominum suum : quando revertatur a nuptiis : ut, cum venerit et pulsaverit : confestim aperiant ei. Beati servi illi : quos, cum venerit dominus : invenerit vigilantes. Amen, dico vobis : quod praecinget se : et faciet illos discumbere : et, transiens, ministrabit illis. Et, si venerit in secunda vigilia : et, si in tertia vigilia venerit : et ita invenerit : beati sunt servi illi. Hoc autem scitote : quoniam, si sciret paterfamilias, qua hora fur veniret : vigilaret utique : et non sineret perfodi domum suam. Ideo et vos estote parati : quia, qua hora non putatis, Filius hominis veniet. Quis putas est fidelis dispensator et prudens : quem constituit dominus super familiam suam : ut det illis in tempore tritici mensu-

ram. Beatus ille servus : quem, cum venerit dominus eius : invenerit ita **/174r/** facientem. Vere dico vobis : quoniam super omnia bona sua constituet eum.

Secundum Matthaeum (Mt 5,13–19)

In illo tempore. Dixit Iesus discipulis suis. Vos estis sal terrae. Quod si sal evanuerit : in quo salietur? Ad nihilum valet ultra : nisi ut mittatur foras : et conculcetur ab hominibus. Vos estis lux mundi. Non potest civitas abscondi supra montem posita. Neque accendunt lucernam : et ponunt eam sub modio : sed super candelabrum : ut luceat omnibus, qui in domo sunt. Sic luceat lux vestra coram hominibus : ut videant opera vestra bona : et glorificent Patrem vestrum, qui in caelis est. Nolite putare, quoniam veni solvere legem : aut prophetas. Non enim veni solvere : sed adimplere. Amen, quippe dico vobis : donec transeat caelum et terra, iota unum aut unus apex : non praeteribit a lege : donec omnia fiant. Qui ergo solverit unum de mandatis istis minimis : et docuerit sic homines : minimus vocabitur in regno caelorum. Qui autem fecerit et docuerit : hic magnus vocabitur in regno caelorum.

Secundum Lucam (L 11,33–36)

In illo tempore. Dixit Iesus discipulis suis. Nemo accendit lucernam, et in abscondito ponit : neque sub modio : sed super candelabrum : ut, qui ingrediuntur, lumen videant. Lucerna corporis tui : est oculus tuus. Si oculus tuus fuerit simplex : totum corpus tuum lucidum erit. Si autem nequam fuerit : etiam corpus tuum tenebrosum erit. Vide ergo, ne lumen, quod in te est : tenebrae sint. Si ergo totum corpus tuum lucidum fuerit : non habens aliquam partem tenebrarum : erit lucidum totum. Et, sicut lucerna fulgoris, illuminabit te.

Secundum Lucam (L 19,12–26)

In illo tempore. Dixit Iesus discipulis suis parabolam hanc. Homo quidam nobilis abiit in regionem longinquam accipere sibi regnum : et reverti. Vocatis autem decem servis suis : dedit illis decem mnas. Et ait ad illos. Negotiamini, dum venio. Cives autem eius oderant illum : et miserunt legationem post illum : dicentes. Nolumus hunc regnare super nos. Et factum est, ut rediret, accepto regno : iussit vocari servos, quibus dederat pecuniam : ut sciret, quantum quis negotiatus esset. Venit autem primus, dicens. Domine : mna tua decem mnas acquisivit. Et ait illi. Euge, serve bone : quia in modico fuisti fidelis : eris potestatem habens super decem civitates. Et alter venit, dicens. Domine : mna tua fecit quinque mnas. Et huic ait. Et tu esto super quinque civitates. Et alter venit : dicens. Domine : ecce, mna tua, quam habui repositam in sudario. Timui enim te : quia homo austerus es : tollis, quod non posuisti : et metis, quod non seminasti. Et ait illi. De ore tuo te iudico, serve nequam. Sciebas enim, quod homo austerus sum : tollens, quod non posui : et metens, quod non seminavi.

Et quare non dedisti pecuniam meam ad mensam : et ego, veniens, utique cum usuris exegissem illud. Et astan**[174v]**tibus dixit. Auferte ab illo mnam : et date illi, qui habet decem mnas. Et dixerunt ei. Domine : habet decem mnas. Dico autem vobis : quia omni habenti dabitur : ab eo autem, qui non habet : et, quod habet, auferetur ab eo.

Secundum Matthaeum (Mt 25,14–23)

In illo tempore. Dixit Iesus discipulis suis parabolam hanc. Homo quidam, peregre proficiscens : vocavit servos suos : et tradidit illis bona sua. Et uni dedit quinque talenta : alii autem duo : alii vero unum. Unicuique secundum propriam virtutem : et profectus est statim. Abiit autem, qui quinque talenta acceperat : et operatus est in eis : et lucratus est alia quinque. Similiter et qui duo acceperat : lucratus est alia duo. Qui autem unum acceperat : abiens, fodit in terram : et abscondit pecuniam domini sui. Post multum vero temporis : venit dominus servorum illorum : et posuit rationem cum eis. Et, accedens, qui quinque talenta acceperat : et obtulit alia quinque talenta : dicens. Domine, quinque talenta tradidisti mihi : ecce, alia quinque superlucratus sum. Ait illi dominus eius. Euge, serve bone et fidelis : quia super pauca fuisti fidelis : supra multa te constituam : intra in gaudium domini tui. Accessit autem et qui duo talenta acceperat : et ait. Domine, duo talenta tradidisti mihi : ecce, alia duo superlucratus sum. Ait illi dominus eius. Euge, serve bone et fidelis : quia super pauca fuisti fidelis : supra multa te constituam. Intra in gaudium domini tui.

Secundum Matthaeum (Mt 19,27–29)

In illo tempore. Dixit Simon Petrus ad Iesum. Ecce, nos reliquimus omnia, et secuti sumus te. Quid ergo erit nobis? Iesus autem dixit illis. Amen, dico vobis : quod vos, qui secuti estis me : in regeneratione, cum sederit Filius hominis in sede maiestatis suae : sedebitis et vos super sedes duodecim, iudicantes duodecim tribus Israel. Et omnis, qui reliquerit domum : vel fratres : aut sorores : aut patrem : aut matrem : aut uxorem : aut filios : aut agros propter nomen meum : centuplum accipiet : et vitam aeternam possidebit.

Offertorium (Ps 88,21–22)

Inveni David, servum meum, oleo sancto meo unxi eum, manus enim mea auxiliabitur ei, et brachium meum confortabit eum.

Offertorium (Ps 88,25)

Veritas mea et misericordia mea cum ipso : et in nomine meo exaltabitur cornu eius.

Offertorium (Ps 91,13)

Iustus, ut palma, florebit : sicut cedrus, quae in Libano est, multiplicabitur.

Offertorium (Ps 20,2–3)

In virtute tua, Domine, laetabitur iustus, et super salutare tuum exsultabit vehementer, desiderium animae eius tribuisti ei.

Offertorium (Ps 20,3.4)

Desiderium animae eius tribuisti ei, Domine, et voluntate labiorum eius non fraudasti eum : posuisti in capite eius coronam de lapide pretioso.

Offertorium (Ps 20,4–5)

Posuisti, Domine, super caput eius coronam de lapide pretioso : vitam petiit a te, et tribuisti ei.

Communio (Mt 24,46–47)

Beatus servus, quem, cum venerit dominus, invenerit vigilantem : amen, dico vobis, super omnia bona sua constituet eum.

Communio (Mt 25,20–21)

Domine, quinque talenta tradidisti mihi : ecce, alia quinque superlucratus sum : euge, serve bone et fidelis, quia in pauca fuisti fidelis, supra multa te constituam : intra in gaudium domini tui. **/175r/**

Communio (L 12,42)

Fidelis servus et prudens, quem constituit dominus super familiam suam, ut det illis in tempore tritici mensuram.

Communio (Ps 88,36.37.38)

Semel iuravi in sancto meo, semen eius in aeternum manebit, et thronus eius, sicut sol, in conspectu meo : et sicut luna perfecta in aeternum et testis in caelo fidelis.

Communio (Mt 19,28.29)

Amen, dico vobis, quod vos, qui reliquistis omnia et secuti estis me, centuplum accipietis, et vitam aeternam possidebitis.

De virginibus

Introitus

Gaudeamus omnes in Domino, diem festum celebrantes in honore N. virginis : de cuius festivitate gaudent angeli et collaudant Filium Dei. *Ps. (Ps 44,2)* Eructavit cor meum verbum bonum, dico ego opera mea regi.

Alius (Ps 118,46–47)

Loquebar de testimoniis tuis in conspectu regum, et non confundebar : et meditabar in mandatis tuis, quae dilexi nimis. *Ps. (ibid., 1)* Beati immaculati in via, qui ambulant in lege Domini.

[Alius] (Ps 44,8)

Dilexisti iustitiam, et odisti iniquitatem : propterea unxit te Deus, Deus tuus oleo laetitiae prae consortibus tuis. *Ps. (ibid., 2)* Eructavit cor meum …

[Alius] (Ps 118,95–96)

Me exspectaverunt peccatores, ut perderent me, testimonia tua, Domine, intellexi : omnis consummationis vidi finem, latum mandatum tuum nimis. *Ps. (ibid., 1)* Beati immaculati in via, qui …

[Alius] (Ps 44,13.15–16)

Vultum tuum deprecabuntur omnes divites plebis, adducentur regi virgines post eam, proximae eius adducentur tibi in laetitia et exsultatione. *Ps. (ibid., 2)* Eructavit cor meum verbum bonum : dico ego opera mea regi.

[Alius] (Ps 118,75.120.10)

Cognovi, Domine, quia aequitas iudicia tua, et in veritate tua humiliasti me, confige timore tuo carnes meas : a mandatis tuis non me repellas. *Ps. (ibid., 1)* Beati immaculati in via, qui ambulant in lege Domini.

Oratio

Deus, qui inter cetera potentiae tuae miracula : etiam in sexu fragili victoriam martyrii contulisti : concede propitius : ut, cuius natalicia colimus : per eius ad te exempla gradiamur. Per.

Secreta

Suscipe, Domine, munera, quae in beatae N., martyris tuae sollemnitate deferimus : cuius nos confidimus patrocinio liberari. Per.

Complenda

Auxilientur nobis, Domine, sumpta mysteria : et, intercedente beata N., martyre tua : sempiterna protectione confirment. Per.

Alia oratio

Indulgentiam nobis, Domine, quaesumus, beata N., virgo et martyr imploret : quae tibi grata semper exstitit : et merito castitatis : et tuae professione virtutis. Per.

Secreta

Hostias tibi, Domine, beatae N., virginis et martyris tuae dicatas meritis benignus assume : et ad perpetuum nobis tribue provenire subsidium. Per Dominum nostrum.

Complenda

Divini muneris largitate satiati, quaesumus, Domine, Deus noster : ut, intercedente beata N., virgine et martyre tua : in eius semper participatione vivamus. Per.

Alia oratio

Exaudi nos, Deus, salutaris noster : ut, sicut de beatae N., virginis et martyris tuae festivitate gaudemus : ita piae devotionis erudia**[175v]**mur effectu. Per.

Secreta

Hostias, Domine, quas tibi offerimus, propitius respice : et, intercedente beata N., virgine et martyre tua : vincula peccatorum nostrorum absolve. Per Dominum.

Complenda

Satiasti, Domine, familiam tuam muneribus sacris : eius, quaesumus, semper interventione nos refove : cuius sollemnia celebramus. Per.

SI FUERINT PLURES

[Collecta]

Da nobis, quaesumus, Domine, Deus noster, sanctarum virginum ac martyrum tuarum, N. et N. palmas incessabili devotione venerari : ut, quas digna mente celebrare non possumus : humilibus saltem frequentemus obsequiis. Per.

Secreta

Suscipe, quaesumus, Domine, ob honorem sanctarum virginum ac martyrum tuarum munus oblatum : et, quod nostris meritis assequi non valemus : earum nobis intercessione largire propitius. Per.

Complenda

Sacramentis, quaesumus, Domine, muniamur acceptis : ut sanctarum virginum ac martyrum tuarum intercessione : contra omnes nequitias armis caelestibus protegamur. Per Dominum.

Ad Corinthios (2K 10,17–11,2)

Fratres. Qui gloriatur : in Domino glorietur. Non enim, qui se ipsum commendat, ille probatus est : sed quem Deus commendat. Utinam sustineretis modicum quid insipientiae meae : sed et supportate me. Aemulor enim vos Dei aemulatione. Despondi enim vos uni viro virginem castam : exhibere Christo.

Ad Corinthios (1K 7,25–34)

Fratres. De virginibus praeceptum Domini non habeo : consilium autem do : tamquam misericordiam consecutus a Deo : ut sim fidelis. Existimo enim hoc bonum esse propter instantem necessitatem : quoniam bonum est homini sic esse. Alligatus es uxori : noli quaerere solutionem. Solutus es ab uxore : noli quaerere uxorem. Si autem acceperis uxorem, non peccasti. Et, si nupserit virgo, non peccat. Tribulationem tamen carnis habebunt huiusmodi. Ego autem vobis parco. Hoc itaque dico, fratres. Tempus breve est. Reliquum est : ut, qui habent uxores, tamquam non habentes sint : et, qui flent : tamquam non flentes : et, qui gaudent, tamquam non gaudentes : et, qui emunt, tamquam non possidentes : et, qui utuntur hoc mundo : tamquam non utantur. Praeterit enim figura huius mundi. Volo autem vos sine sollicitudine esse. Qui sine uxore est : sollicitus est, quae Domini sunt : quomodo placeat Deo. Qui autem cum uxore est : sollicitus est, quae sunt mundi : quomodo placeat uxori : et divisus est. Et mulier innupta : et virgo cogitat, quae Domini sunt : ut sit sancta corpore et spiritu. In Christo Iesu, Domino nostro.

Lectio libri Sapientiae (Eccli=Sir 51,13–17)

Domine, Deus meus, exaltasti super terram habitationem meam : et pro morte defluenti deprecata sum. Invocavi Dominum, Patrem Domini mei : ut non derelinquat me in die tribulationis meae : et in tempore superborum sine adiutorio. Laudabo nomen tuum assidue : et collaudabo illud in confessione : et exaudita est oratio mea. Liberasti me a perditione : et eripuisti me de tempore iniquo. Propterea confitebor : et laudem dicam nomini tuo : Domine, Deus noster. **/176^{r}/**

Lectio libri Sapientiae (Sap 7,30–8,4)

Sapientia vincit malitiam : attingit ergo a fine usque ad finem fortiter : et disponit omnia suaviter. Hanc amavi et exquisivi a iuventute mea : et quaesivi mihi sponsam assumere : et amator factus sum formae illius. Generositatem illius glorificat, contubernium habens Dei : sed et Dominus omnium dilexit illam. Doctrix est enim disciplinae Dei : et electrix operum illius.

Lectio libri Sapientiae (Eccli=Sir 51,1–12)

Confitebor tibi, Domine, rex, et collaudabo te, Deum, Salvatorem meum. Confitebor nomini tuo magno : quoniam adiutor et protector factus es mihi : et liberasti corpus meum a perditione. A laqueo linguae iniquae : et a labiis operantium mendacium. Et in conspectu persequentium factus es mihi adiutor : et liberasti me secundum multitudinem misericordiae nominis tui. A rugientibus praeparatis ad escam : de manibus quaerentium animam meam : et de multis tribulationibus, quae circumdederunt me. Et a pressura flammae, quae circumdedit me : et in medio ignis non sum aestuata. De altitudine ventris inferi : et a lingua coinquinata : et a verbo mendacii. A rege iniquo : et a lingua iniusta liberasti me. Laudabit usque ad mortem anima mea Dominum : et vita mea appropinquans erat inferno deorsum. Circumdederunt me undique : et non erat, qui adiuvaret. Respiciens eram adiutorium hominum : et non erat. Memorata sum misericordiae tuae, Domine : et cooperationis tuae, quae a saeculo sunt. Quoniam eruis sustinentes te : et liberas eos de manu angustiae : Domine, Deus noster.

Lectio libri Sapientiae (Prv 31,10–31)

Mulierem fortem quis inveniet? Procul et de ultimis finibus pretium eius. Confidit in ea cor viri sui : et spoliis non indigebit. Reddet ei bonum et non malum : omnibus diebus vitae suae. Quaesivit lanam et linum : et operata est consilio manuum suarum. Facta est, quasi navis institoris : delonge portans panem suum. De nocte surrexit : deditque praedam domesticis suis : et cibaria ancillis suis. Consideravit agrum, et emit eum : de fructu manuum suarum plantavit vineam. Accinxit fortitudine lumbos suos : et roboravit brachium suum. Gustavit et vidit, quia bona est negotiatio eius : et non exstinguetur in nocte lucerna eius. Manum suam misit ad fortia : et digiti eius apprehenderunt fusum. Manum suam aperuit inopi : et palmas suas extendit ad pauperem. Non timebit domui suae a frigoribus nivis : omnes enim domestici eius vestiti sunt duplicibus. Stragulatam vestem fecit sibi : byssus et purpura indumentum eius. Nobilis in portis vir eius : quando sedebit cum senatoribus terrae. Sindonem fecit et vendidit : et cingulum tradidit Chananaeo. Fortitudo et decor indumentum eius : et ridebit in die novissimo. Os suum aperuit sapientiae : et lex clementiae in lingua eius. Consideravit semitas domus suae : et panem otiosa non **[176^{v}]** comedit. Surrexerunt filii eius : et beatissimam praedicaverunt : et vir eius laudavit eam. Multae filiae congregaverunt

divitias : tu supergressa es universas. Fallax gratia et vana est pulchritudo : mulier, timens Deum, ipsa laudabitur. Date ei de fructu manuum suarum : et laudent eam in portis opera eius.

Graduale (Ps 44,8)

Dilexisti iustitiam, et odisti iniquitatem. *V*. Propterea unxit te Deus, Deus tuus oleo laetitiae.

Graduale (Ps 44,5 et 11.12)

Propter veritatem et mansuetudinem et iustitiam, et deducet te mirabiliter dextera tua. *V*. Audi, filia, et vide, et inclina aurem tuam : quia concupivit rex speciem tuam.

Graduale (Ps 44,5)

Specie tua et pulchritudine tua intende, prospere procede, et regna. *V*. Propter veritatem et mansuetudinem et iustitiam, et deducet te mirabiliter dextera tua.

Graduale (Ps 45,6 et 5)

Adiuvabit eam Deus vultu suo, Deus in medio eius, non commovebitur. *V*. Fluminis impetus laetificat civitatem Dei : sanctificavit tabernaculum suum Altissimus.

Graduale (Ps 44,3 et 5)

Diffusa est gratia in labiis tuis, propterea benedixit te Deus in aeternum. *V*. Propter veritatem et mansuetudinem et iustitiam, et deducet te mirabiliter dextera tua.

Graduale (Ps 44,12 et 11.12)

Concupivit rex speciem tuam, quoniam ipse est Dominus, Deus tuus. *V*. Audi, filia, et vide, et inclina aurem tuam, quia concupivit rex speciem tuam.

Graduale (Ps 44,11.12 et 5)

Audi, filia, et vide, et inclina aurem tuam, quia concupivit rex speciem tuam. *V*. Specie tua et pulchritudine tua intende, prospere procede, et regna.

Alleluia. *[V.] (Ps 44,3)* Diffusa est gratia in labiis tuis : propterea benedixit te Deus in aeternum.

Alleluia. *[V.] (Ps 118,46)* Loquebar de testimoniis tuis in conspectu regum, et non confundebar.

Alleluia. *[V.] (Ps 44,15.16)* Adducentur regi virgines post eam, proximae eius afferentur tibi in laetitia.

Alleluia. *[V.]* Amo Christum, in cuius thalamum introivi, cuius mater Virgo est, cuius pater feminam nescit, cuius mihi organum modulatis vocibus cantat, cui angeli serviunt, cuius pulchritudinem sol et luna mirantur, ipsi soli servo fidem.

Alleluia. *[V.]* Egregia sponsa Christi, implora pro nobis ad Dominum, Iesum Christum.

Alleluia. *[V.] (Ps 44,11.12)* Audi, filia, et vide, et inclina aurem tuam, quia concupivit rex speciem tuam.

Alleluia. *[V.]* Haec est virgo sapiens, et una de numero prudentum.

Alleluia. *[V.]* O, quam pulchra es, casta generatio cum caritate.

Alleluia. *[V.] (Ps 44,12)* Veni, electa mea, et ponam in te thronum meum, quia concupivit rex speciem tuam.

Secundum Matthaeum (Mt 13,44–52)

In illo tempore. Dixit Iesus discipulis suis parabolam hanc. Simile est regnum caelorum thesauro abscondito in agro : quem, qui invenit homo, abscondit : et prae gaudio illius vadit, et vendit universa, quae habet : et emit agrum illum. Iterum simile est regnum caelorum homini negotiatori : quaerenti bonas margaritas. Inventa autem una pretiosa margarita, abiit, et vendidit omnia, quae habuit, et emit eam. Iterum simile est regnum caelorum sagenae missae in mare : et ex omni genere piscium congreganti. Quam, cum impleta esset, educentes : et secus litus sedentes : elegerunt bonos in vasa sua : malos autem foras miserunt. Sic erit in consummatione saeculi. Exibunt angeli, et separabunt malos de medio **/177^{r}/** iustorum : et mittent eos in caminum ignis : ibi erit fletus et stridor dentium. Intellexistis haec omnia? Dicunt ei. Etiam. Ait illis. Ideo omnis scriba doctus in regno caelorum similis est homini patri familias : qui profert de thesauro suo : nova et vetera.

Secundum Matthaeum (Mt 25,1–13)

In illo tempore. Dixit Iesus discipulis suis parabolam hanc. Simile est regnum caelorum decem virginibus : quae accipientes lampades suas : exierunt obviam sponso et sponsae. Quinque autem ex eis erant fatuae : et quinque prudentes. Sed quinque fatuae, acceptis lampadibus : non sumpserunt oleum secum. Prudentes vero acceperunt oleum in vasis suis cum lampadibus. Moram autem faciente sponso : dormitaverunt omnes, et dormierunt. Media autem nocte clamor factus est : ecce, sponsus venit : exite obviam ei. Tunc surrexerunt omnes virgines illae : et ornaverunt lampades suas. Fatuae autem sapientibus dixerunt. Date nobis de oleo vestro : quia lampades nostrae exstinguuntur. Responderunt prudentes : dicentes. Ne forte non sufficiat nobis et vobis : ite potius ad vendentes : et emite vobis. Dum autem irent emere : venit sponsus : et, quae

paratae erant, intraverunt cum eo ad nuptias : et clausa est ianua. Novissime autem venerunt et reliquae virgines, dicentes. Domine, domine : aperi nobis. At ille, respondens : ait. Amen, dico vobis : nescio vos. Vigilate itaque : quia nescitis diem : neque horam.

Offertorium (Ps 44,15)

Offerentur regi virgines post eam, proximae eius offerentur tibi, alleluia.

Offertorium (Ps 44,3)

Diffusa est gratia in labiis tuis : propterea benedixit te Deus in aeternum et in saeculum saeculi.

Offertorium (Ps 44,10)

Filiae regum in honore tuo, astitit regina a dextris tuis in vestitu deaurato, circumdata varietate.

Offertorium (Ps 44,15–16)

Offerentur regi virgines, proximae eius offerentur tibi in laetitia et exsultatione : adducentur in templum regi Domino.

Communio (Ps 44,3)

Diffusa est gratia in labiis tuis, propterea benedixit te Deus in aeternum.

Communio (Ps 118,121.122.128)

Feci iudicium et iustitiam, Domine, non calumnientur mihi superbi : ad omnia mandata tua dirigebar, omnem viam iniquam odio habui.

Communio (Mt 25,4.6)

Quinque prudentes virgines acceperunt oleum in vasis cum lampadibus, media autem nocte clamor factus est : ecce, sponsus venit, exite obviam Christo Domino.

Communio (Mt 13,45–46)

Simile est regnum caelorum homini negotiatori, quaerenti bonas margaritas : inventa una pretiosa margarita, dedit omnia, et comparavit eam.

Communio (Ps 118,78.80)

Confundantur superbi, quia iniuste iniquitatem fecerunt in me : ego autem in mandatis tuis exercebor, in tuis iustificationibus, ut non confundar.

Communio (Ps 44,8)

Dilexisti iustitiam, et odisti iniquitatem : propterea unxit te Deus, Deus tuus.

Communio (Ps 118,161–162.167)

Principes persecuti sunt me gratis, et a verbis tuis formidavit cor meum : laetabor ego super eloquia tua, quasi qui invenit spolia multa : concupivit anima mea testimonia tua, et dilexit ea vehementer.

[Tractus]

SEQUITUR TRACTUS DE UNO MARTYRE, DICITUR ETIAM DE CONFESSORE (Ps 111,1–3)

Beatus vir, qui timet Dominum : in **[177v]** mandatis eius cupit nimis. *V*. Potens in terra erit semen eius, generatio rectorum benedicetur. *V*. Gloria et divitiae in domo eius : et iustitia eius manet in saeculum saeculi.

DE UNA VIRGINE ET DE MARTYRIBUS DICITUR TRACTUS (Ps 125,5–6)

Qui seminant in lacrimis, in gaudio metent. *V*. Euntes ibant, et flebant, mittentes semina sua. *V*. Venientes autem venient cum exsultatione, portantes manipulos suos.

DE UNO MARTYRE TRACTUS (Ps 20,3–4)

Desiderium animae eius tribuisti ei : et voluntate labiorum eius non fraudasti eum. *V*. Quoniam praevenisti eum in benedictionibus dulcedinis : posuisti in capite eius coronam de lapide pretioso.

DE BEATA VIRGINE ET DE VIRGINIBUS DICITUR TRACTUS (Ps 44,11.12.13.14.15–16)

Audi, filia, et vide, et inclina aurem tuam : quia concupivit rex speciem tuam. *V*. Vultum tuum deprecabuntur omnes divites plebis : filiae regum in honore tuo. *V*. Addu-

centur regi virgines post eam : proximae eius offerentur tibi. ℣. Adducentur in laetitia et exsultatione : adducentur in templum regis.

IN ANNUNTIATIONE VIRGINIS MARIAE DICITUR TRACTUS
(L 1,28.42.31.34–35)

Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum. ℣. Benedicta tu in mulieribus : et benedictus fructus ventris tui. ℣. Ecce, concipies, et paries filium, et vocabis nomen eius Iesum. ℣. Quomodo, inquit, fiet istud, quia virum non cognosco, et, respondens angelus, dixit ei. ℣. Spiritus Sanctus superveniet in te, et virtus Altissimi obumbrabit tibi. ℣. Ideoque et, quod nascetur ex te Sanctum, vocabitur Filius Dei.

DE BEATA VIRGINE [TRACTUS]

Laus tibi, Christo, filio Mariae, tu nobis assiste, precamur in hac die, cottidie : nos, pia, respice, et preces nostras ad te dirige. ℣. O, Virgo gloriosa, Mater gratiosa, rosa formosa, stella luminosa : audi et exaudi decantantes, stantes teque collaudantes, Maria, Dei Mater gratiae. ℣. Adiuva nos, Dei Genitrix, Maria : ora pro populo prece pia : interveni pro clero, dans solacia. ℣. Intercede pro devoto femineo sexu toto, sentiant tuum iuvamen, amamen, solamen, sublevamen, amen.

DE SANCTA TRINITATE TRACTUS

O, beata et benedicta et gloriosa Trinitas, Pater et Filius et Spiritus Sanctus. ℣. O, vera, suprema et sempiterna Trinitas, Pater et Filius et Spiritus Sanctus. ℣. Te iure laudant, te adorant, te glorificant omnes creaturae tuae : o, beata Trinitas. ℣. Miserere, miserere, miserere nobis.

DE CORPORE CHRISTI TRACTUS

Unus panis et unum corpus sumus omnes, qui de uno pane et de uno calice participamus. ℣. Parasti in dulcedine tua pauperi, Deus, qui habitare facis unanimes in domo. ℣. Misit me vivens Pater, et ego vivo propter Patrem : et, qui manducat me, ipse vivet propter me. ℣. Cibabit illum Dominus pane vitae et intellectus.

DE SANCTO SPIRITU TRACTUS (Ps 103,30; Sap 1,7)

Emitte Spiritum tuum, et creabuntur, et renovabis faciem terrae. *V.* Spiritus Domini re**/178r/**plevit orbem terrarum, et hoc, quod continet omnia, scientiam habet vocis.

In Dedicatione ecclesiae

Introitus (Gn 28,17)

Terribilis est locus iste, hic domus Dei est et porta caeli : et vocabitur aula Dei. *Ps. (Ps 83,2–3)* Quam dilecta tabernacula tua, Domine virtutum : concupiscit, et deficit anima …

Oratio

Deus, qui nobis per singulos annos huius sancti templi tui consecrationis reparas diem : et sacris semper mysteriis repraesentas incolumes : exaudi preces populi tui, et praesta : ut, quisquis hoc templum, beneficia petiturus, ingreditur : cuncta se impetrasse laetetur. Per Dominum.

Lectio libri Apocalypsis beati Ioannis apostoli (Ap 21,2–5)

In diebus illis. Vidi civitatem sanctam, Ierusalem novam descendentem de caelo : a Deo paratam : sicut sponsam ornatam viro suo. Et audivi vocem magnam de throno, dicentem. Ecce, tabernaculum Dei cum hominibus : et habitabit cum eis. Et ipsi populus eius erunt : et ipse Deus cum eis erit eorum Deus. Et absterget Deus omnem lacrimam ab oculis eorum : et mors ultra non erit : neque luctus : neque clamor : neque dolor erit ultra : quae prima abierunt. Et dixit, qui sedebat in throno. Ecce, nova facio omnia.

Graduale

Locus iste a Deo factus est, inaestimabile sacramentum, irreprehensibilis est. *V.* Deus, cui adstant angelorum chori, exaudi preces servorum tuorum.

Alleluia. *V. (Ps 117,15)* Vox exsultationis et salutis in tabernaculis iustorum.

Secundum Lucam (L 19,1–10)

In illo tempore. Egressus Iesus, perambulabat Iericho. Et ecce, vir nomine Zachaeus : et hic erat princeps publicanorum : et ipse dives. Et quaerebat videre Iesum, quis esset : et non poterat prae turba : quia statura pusillus erat. Et, praecurrens, ascendit in arborem sycomorum : ut videret illum : quia inde erat transiturus. Et, cum venisset ad

locum : suspiciens Iesus, vidit illum : et dixit ad eum. Zachaee, festinans descende : quia hodie in domo tua oportet me manere. Et festinans descendit : et excepit illum gaudens. Et, cum viderent omnes : murmurabant, dicentes : quod ad hominem peccatorem divertisset. Stans autem Zachaeus : dixit ad Iesum. Ecce, dimidium bonorum meorum, Domine, do pauperibus : et, si quid aliquem defraudavi : reddo quadruplum. Ait Iesus ad eum. Quia hodie salus huic domui facta est : eo quod et ipse sit filius Abrahae. Venit enim Filius hominis quaerere, et salvum facere : quod perierat.

Offertorium (1Chr 29,17.18)

Domine Deus, in simplicitate cordis mei laetus obtuli universa, et populus tuus, qui repertus est, vidi cum ingenti gaudio : Deus Israel, custodi hanc voluntatem.

Secreta

Omnipotens, sempiterne Deus : qui legalium differentias hostiarum : unius sacrificii participatione sanxisti : respice propitius de throno gloriae tuae : et super hoc altare benedictionis tuae munus effunde : et in eo sic temporales hostiae consecrentur : ut perpetuae vitae sumentibus curent substantiam. Per.

Communio (Mt 21,13)

Domus mea domus orationis vocabitur, dicit Dominus : in ea omnis, qui petit, accipit : et, qui quaerit, invenit : et **[178v]** pulsanti aperietur.

Complenda

Deus, qui ex omni coaptatione sanctorum aeternum tibi condis habitaculum : da aedificationi tuae incrementa caelestia : ut, quorum hic reliquias pio amore complectimur : eorum semper meritis adiuvemur. Per Dominum.

[MISSAE VOTIVAE]

Missa votiva de Sancto Spiritu

Introitus (Ez 36,23.24.25)

Dum sanctificatus fuero in vobis, congregabo vos de universis terris : et effundam super vos aquam mundam, et mundabimini ab omnibus inquinamentis vestris : et dabo vobis spiritum novum. *Ps. (Ps 33,2)* Benedicam Dominum …

Oratio

Deus, cui omne cor patet et omnis voluntas loquitur : et, quem nullum latet secretum : purifica per infusionem Sancti Spiritus cogitationes cordis nostri : ut te perfecte diligere et digne laudare mereamur. Per … eiusdem.

Ad Corinthios (1K 12,7–11)

Fratres. Unicuique nostrum datur manifestatio Spiritus ad utilitatem. Alii quidem per Spiritum datur sermo sapientiae : alii autem sermo scientiae secundum eundem Spiritum. Alteri fides in eodem Spiritu. Alii gratia sanitatum in uno Spiritu. Alii operatio virtutum : alii prophetia : alii discretio spirituum : alii genera linguarum : alii interpretatio sermonum. Haec autem omnia operatur unus atque idem Spiritus : dividens singulis, prout vult.

Graduale (Ps 32,12 et 6)

Beata gens, cuius est Dominus Deus eorum, populus, quem elegit Dominus in hereditatem sibi. *V.* Verbo Domini caeli firmati sunt, et spiritu oris eius omnis virtus eorum.

Alleluia. *V.* Veni, Sancte Spiritus, reple tuorum corda fidelium, et tui amoris in eis ignem accende.

Secundum Ioannem (J 14,15–17)

In illo tempore. Dixit Iesus discipulis suis. Si diligitis me : mandata mea servate : et ego rogabo Patrem : et alium Paraclitum dabit vobis : ut maneat vobiscum in aeternum : Spiritum veritatis : quem mundus non potest accipere : quia non videt eum : nec scit eum. Vos autem cognoscetis eum : quia apud vos manebit : et in vobis erit.

Offertorium (Ps 103,30–31)

Emitte Spiritum tuum, et creabuntur, et renovabis faciem terrae, sit gloria Domini in saecula, alleluia.

Secretum

Haec oblatio, quaesumus, Domine, cordis nostri maculas emundet : ut Sancti Spiritus digna efficiatur habitatio. Per … eiusdem.

Communio (J 3,8)

Spiritus, ubi vult, spirat, et vocem eius audis, et nescis, unde veniat, aut quo vadat.

Complenda

Concede, quaesumus, omnipotens Deus : Sanctum nobis Spiritum votis promereri sedulis : quatenus eius gratia ab omnibus liberemur tentationibus : et peccatorum nostrorum indulgentiam percipere mereamur. Per … eiusdem.

De sancta cruce

Introitus (Gal 6,14)

Nos autem gloriari oportet in cruce Domini nostri, Iesu Christi, in quo est salus, vita et resurrectio nostra : per quem salvati et liberati sumus. *Ps. (Ps 66,2)* Deus misereatur nostri, et benedicat …

Oratio

Deus, qui Unigeniti Filii tui, Domini nostri, Iesu Christi : pretioso sanguine vivificae crucis vexillum sanctificare voluisti : concede, quaesumus : eos, qui eiusdem sanctae crucis gaudent honore : tua quoque facias ubique protectione gaudere. Per eundem.

Ad Philippenses (Ph 2,8–11)

Fratres. Christus factus est pro nobis oboediens usque ad mortem : mortem autem **/179r/** crucis. Propter quod et Deus exaltavit illum : et donavit illi nomen : quod est super omne nomen. Ut in nomine Iesu omne genu flectatur : caelestium : terrestrium : et infernorum : et omnis lingua confiteatur : quia Dominus Iesus Christus in gloria est Dei Patris.

Graduale (Ph 2,8 et 9)

Christus factus est pro nobis oboediens usque ad mortem, mortem autem crucis. *V.* Propter quod Deus exaltavit illum, et donavit illi nomen, quod est super omne nomen.

Alleluia. *V*. Dulce lignum, dulces clavos, dulcia ferens pondera, quae sola fuisti digna sustinere Regem caelorum et Dominum.

Secundum Matthaeum (Mt 20,17–19)

In illo tempore. Ascendens Iesus Hierosolymam : assumpsit duodecim discipulos suos secreto : et ait illis. Ecce, ascendimus Hierosolymam : et Filius hominis tradetur principibus sacerdotum et scribis : et condemnabunt eum morte. Et tradent eum gentibus, ad illudendum : et flagellandum : et crucifigendum. Et, postquam flagellaverint : occident eum. Et tertia die resurget.

Offertorium

Protege, Domine, plebem tuam per signum sanctae crucis ab omnibus insidiis inimicorum omnium : ut tibi gratam exhibeamus servitutem et acceptabile tibi fiat sacrificium nostrum.

Secretum

Haec oblatio, quaesumus, Domine, ab omnibus nos purget offensis : quae in ara crucis : etiam totius mundi tulit offensam. Per.

Communio (G 6,14)

Nos autem gloriari oportet in cruce Domini nostri, Iesu Christi.

Complenda

Adesto nobis, Domine, Deus noster : et, quos sanctae crucis laetari fecisti honore : eius quoque perpetuis defende subsidiis. Per Dominum.

Missa de quinque vulneribus

Introitus (Ph 2,8–9)

Humiliavit semet ipsum Dominus noster, Iesus Christus usque ad mortem, mortem autem crucis : propter quod et Deus exaltavit illum, et donavit illi nomen, quod est super omne nomen. *Ps. (Ps 88,2)* Misericordias Domini in aeternum cantabo …

Oratio

Domine Iesu Christe, Fili Dei vivi : qui de caelis ad terram descendisti de sinu Patris : et in ligno crucis quinque plagas sustinuisti : et sanguinem tuum pretiosum in remissi-

onem peccatorum nostrorum fudisti : te humiliter deprecamur : ut in die iudicii ad dexteram tuam audire mereamur : venite, benedicti Patris mei. Qui cum eodem Deo Patre et Spiritu.

Lectio Zachariae prophetae (Zch 12,10–11; 13,6–7)

Haec dicit Dominus Deus. Effundam super domum David : et super habitantes Ierusalem spiritum gratiae et precum. Et aspicient ad me, quem confixerunt : et plangent eum planctu, quasi super Unigenitum : et dolebunt super eum, sicut doleri solet in morte primogeniti. In illa enim die erit planctus magnus in Ierusalem : et dicetur ei. Quid sunt plagae istae in medio manuum tuarum[?] Et dicet. His plagatus sum in domo eorum : qui diligebant me. Framea, suscitare super pastorem meum : et super virum cohaerentem mihi. Dicit Dominus exercituum. Percutiam pastorem : et dispergentur oves. Ait Dominus omnipotens.

Graduale (Ps 68,21 et 22)

Improperium exspectavit cor meum, et miseriam, et sustinui, qui simul mecum contristaretur, et non fuit, consolantem me quaesivi, et non inveni. *V*. Et dederunt **[179v]** in escam meam fel, et in siti mea potaverunt me aceto.

Alleluia. *V*. Ave, rex, tu solus propter nostros miseratus sustinuisti errores, Patri oboediens, ductus es ad crucifigendum, ut ovis mansuetus ad occisionem, tibi gloria, hosanna, tibi, summae laudis et honestatis corona. Alleluia.

Secundum Ioannem (J 19,28–35)

In illo tempore. Sciens Iesus, quia iam omnia consummata sunt : ut consummaretur Scriptura : dixit. Sitio. Vas ergo positum erat aceto plenum. Illi autem spongiam plenam aceto : hyssopo circumponentes : obtulerunt ori eius. Cum ergo accepisset Iesus acetum, dixit. Consummatum est. Et, inclinato capite : tradidit spiritum. Iudaei ergo, quoniam parasceve erat : ut non remanerent corpora in cruce sabbato : erat enim Magnus Dies ille Sabbati : rogaverunt Pilatum, ut frangerentur eorum crura : et tollerentur. Venerunt ergo milites : et primi quidem fregerunt crura : et alterius, qui crucifixus est cum eo. Ad Iesum autem cum venissent : ut viderent eum iam mortuum, non fregerunt eius crura : sed unus militum lancea latus eius aperuit : et continuo exivit sanguis et aqua. Et, qui vidit, testimonium perhibuit : et scimus, quia verum est testimonium eius.

Offertorium (Ps 26,12)

Insurrexerunt in me viri iniqui, absque misericordia quaesierunt me interficere, et lanceis suis vulneraverunt me, et concussa sunt omnia ossa mea.

Secreta

Domine Iesu Christe, Fili Dei vivi : qui pro mundi redemptione crucis lignum ascendisti : ut universus mundus, qui in tenebris erat, illuminaretur : illam lucem in anima et corpore nostro semper tribue : per quam ad aeternam salutem pervenire mereamur. Per eundem.

Praefatio: Qui salutem.

Communio (Ps 21,17–18)

Foderunt manus meas et pedes meos : et dinumeraverunt omnia ossa mea.

Complenda

Domine Iesu Christe : qui hora sexta pro redemptione mundi crucis patibulum ascendisti : et sanguinem tuum pretiosum in remissionem peccatorum nostrorum fudisti : te humiliter deprecamur : ut post obitum nostrum paradisi ianuam nos introire concede gaudenter. Per eundem.

De spinea corona

[Introitus]

Gaudeamus omnes in Domino, diem festum celebrantes sub honore coronae Domini, de cuius commemoratione gaudent angeli et collaudant Filium Dei. *Ps. (Ct 3,11)* Egredimini, filiae Sion, et videte regem Salomonem. Gloria Patri.

Oratio

Praesta, quaesumus, omnipotens Deus : ut, qui in memoriam Domini nostri, Iesu Christi : coronam eius spineam veneramur in terris : ab ipso gloria et honore coronari mereamur in caelis. Per eundem.

Lectio libri Sapientiae (Ct 3,7–11)

Lectulum Salomonis sexaginta fortes ambiunt ex fortissimis Israel : qui sunt omnes tenentes gladios : et ad bella doctissimi. Uniuscuiusque ensis super femur suum propter timores nocturnos. Lectulum fecit sibi rex Salomon de lignis Libani. Columnas eius fecit argenteas : et reclinatorium aureum : ascensum purpureum : media caritate constravit propter filias Ierusalem. Egredimini, filiae Sion : et videte regem Salomonem in diademate, **/180^{r}/** quo coronavit eum mater sua : in die desponsationis illius : et in die laetitiae cordis eius.

Graduale (Ph 2,8 et 9)

Christus factus est pro nobis oboediens usque ad mortem, mortem autem crucis. *V*. Propter quod Deus exaltavit illum, et donavit illi nomen, quod est super omne nomen.

Alleluia. *V*. Diadema spineum veneremur hodie : ut per eum mundemur a culpa noxiae : cuius per aculeum sertum datur gloriae.

Secundum Ioannem (J 19,1–5)

In illo tempore. Apprehendit Pilatus Iesum, et flagellavit eum. Et milites, plectentes coronam de spinis : imposuerunt capiti eius : et veste purpurea circumdederunt eum. Et veniebant ad eum : et dicebant. Ave, rex Iudaeorum. Et dabant ei alapas. Exivit iterum Pilatus foras : et dicit eis. Ecce, adduco eum vobis foras : ut cognoscatis, quia nullam causam mortis invenio in eo. Exivit ergo Iesus foras, portans spineam coronam : et purpureum vestimentum.

Offertorium (Ps 8,6–7)

Gloria et honore coronasti eum, et constituisti eum super opera manuum tuarum, Domine.

Secretum

Tuorum militum vota, rex omnipotens, virtute corrobora : ut, quos in huius mortalitis stadio Unigeniti Filii tui corona laetificas : consummato cursu certaminis : immortalitatis bravium apprehendant. Per eundem.

Praefatio: Qui salutem.

Communio (Ps 20,4)

Posuisti, Domine, super caput eius coronam de lapide pretioso.

Complenda

Supplices te rogamus, omnipotens Deus : ut haec sacramenta, quae sumpsimus, pro sacrosancta Filii tui, Domini nostri, Iesu Christi corona : cuius hodie recensemus sollemnia : nobis proficiant ad salutem. Per eundem.

De lancea Domini nostri, Iesu Christi

[Oratio]

Omnipotens et misericors Deus : qui asperitatem dirae lanceae expiatione tui sacri lateris in nostrae redemptionis convertisti dulcorem : concede propitius : ut, sicut ex illo sacro vulnere nobis undam baptismatis et poculum tui sacri sanguinis tribuisti : sic eisdem meritis ad aeternae resurrectionis gaudia facias pervenire. Qui vivis.

Secreta

Sacrificia, Domine, tuis oblata conspectibus lanceae consecratio in tuo sacro latere : tibi reddat accepta : per quae nos lavari et expiari tribuis et defendi. Per.

Complenda

Sacro poculo tui pretiosi sanguinis recreati te, Domine, supplices deprecamur : ut, sicut latus tuum passum est acumine lanceae vulneratum : sic cor nostrum perpetuo tui amoris stimulo vulnerare digneris : et in tuae passionis merita transformare. Per.

De beata Virgine

[Introitus]

Salve, sancta Parens, enixa puerpera regem, qui caelum terramque regit in saecula saeculorum. *Ps.* Post partum virgo inviolata permansisti : Dei Genitrix, intercede pro nobis.

Oratio

Concede nos, famulos tuos, quaesumus, Domine, Deus noster : perpetua mentis et corporis sanitate gaudere : et gloriosa beatae Mariae semper Virginis intercessione : a praesenti liberari tristitia : et aeterna per**[180v]**frui laetitia. Per.

Lectio libri Sapientiae (Eccli=Sir 24,14–16)

Ab initio et ante saecula creata sum : et usque ad futurum saeculum non desinam : et in habitatione sancta coram ipso ministravi. Et sic in Sion firmata sum : et in civitate sanctificata similiter requievi, et in Ierusalem potestas mea. Et radicavi in populo honorificato : et in partes Dei mei hereditas illius. Et in plenitudine sanctorum : detentio mea.

Graduale

Benedicta et venerabilis es, Virgo Maria, quae sine tactu pudoris inventa es mater Salvatoris. *V*. Virgo Dei Genitrix, quem totus non capit orbis, in tua se clausit viscera : factus homo.

Alleluia. *V*. Post partum virgo inviolata permansisti, Dei Genitrix, intercede pro nobis.

Secundum Lucam (L 11,27–28)

In illo tempore. Loquente Iesu ad turbas : extollens vocem quaedam mulier de turba : dixit illi. Beatus venter, qui te portavit : et ubera, quae suxisti. At ille dixit. Quinimmo? Beati, qui audiunt verbum Dei : et custodiunt illud.

Offertorium

Felix namque es, sacra Virgo Maria, et omni laude dignissima : quia ex te ortus est sol iustitiae, Christus, Deus noster.

Secreta

Tua, Domine, propitiatione : et beatae Mariae semper Virginis intercessione ad perpetuam atque praesentem : haec oblatio nobis proficiat prosperitatem et pacem. Per.

Communio

Regina mundi et domina, Virgo Maria, perpetua intercede pro nostra pace et salute, quae genuisti Christum Dominum, Salvatorem omnium.

Complenda

Sumptis, Domine, salutis nostrae subsidiis : da, quaesumus, beatae Mariae semper Virginis nos patrociniis ubique protegi : in cuius veneratione haec tuae obtulimus maiestati. Per Dominum.

Missa in Adventu Domini de beata Virgine

[Introitus] (Is 45,8)

Rorate, caeli, desuper, et nubes pluant iustum, aperiatur terra : et germinet Salvatorem. *Ps. (Ps 18,2)* Caeli enarrant gloriam Dei, et opera manuum …

Oratio

Deus, qui de beatae Mariae Virginis utero : Verbum tuum, angelo nuntiante, carnem suscipere voluisti : praesta supplicibus tuis : ut, qui vere eam Dei Genitricem credimus : eius apud te intercessionibus adiuvemur. Per eundem.

Lectio Isaiae prophetae (Is 11,1–5)

Haec dicit Dominus Deus. Egredietur virga de radice Iesse : et flos de radice eius ascendet. Et requiescet super eum Spiritus Domini : spiritus sapientiae et intellectus : spiritus consilii et fortitudinis : spiritus scientiae et pietatis : et replebit eum spiritus timoris Domini. Non secundum visionem oculorum iudicabit : neque secundum auditum aurium arguet : sed iudicabit in iustitia pauperes : et arguet in aequitate pro mansuetis terrae. Et percutiet terram virga oris sui : et spiritu labiorum suorum interficiet impium. Et erit iustitia cingulum lumborum eius : et fides cinctorium renum eius.

Graduale (Ps 23,7 et 3–4)

Tollite portas, principes, vestras : et elevamini, portae aeternales, et introibit rex gloriae. *V*. Quis ascendet in montem Domini : aut quis stabit in loco sancto eius, innocens manibus et mundo corde.

Alleluia. *V*. Prophetae sancti praedicaverunt nasci Salvatorem de Virgine Matre, sancta Maria.

Tractus: Ave Maria gratia plena. **/181r/**

Secundum Lucam (L 1,26–38)

In illo tempore. Missus est Gabriel angelus a Deo in civitatem Galilaeae : cui nomen Nazareth : ad virginem desponsatam viro : cui nomen erat Ioseph : de domo David : et nomen virginis Maria. Et, ingressus angelus ad eam : dixit. Ave, gratia plena, Dominus tecum : benedicta tu in mulieribus. Quae, cum audisset, turbata est in sermone eius : et cogitabat, qualis esset ista salutatio. Et ait angelus ei. Ne timeas, Maria : invenisti enim gratiam apud Dominum. Ecce, concipies in utero, et paries filium : et vocabis nomen eius Iesum. Hic erit magnus : et Filius Altissimi vocabitur. Et dabit illi Dominus Deus sedem David, patris eius : et regnabit in domo Iacob in aeternum : et regni eius non erit finis. Dixit autem Maria ad angelum. Quomodo fiet istud : quoniam virum non cognosco? Et, respondens angelus : dixit ei. Spiritus Sanctus superveniet in te : et virtus Altissimi obumbrabit tibi. Ideoque et quod nascetur ex te Sanctum : vocabitur Filius Dei. Et ecce, Elisabeth, cognata tua : et ipsa concepit filium in senectute sua. Et hic mensis est sextus illi, quae vocatur sterilis, quia non erit impossibile apud Deum omne verbum. Dixit autem Maria. Ecce, ancilla Domini. Fiat mihi secundum verbum tuum.

Offertorium (L 1,28.42)

Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum : benedicta tu in mulieribus, et benedictus fructus ventris tui.

Secreta

In mentibus nostris, quaesumus, Domine, verae fidei sacramenta confirma : ut, qui conceptum de Virgine Deum verum et hominem confitemur : per eius salutiferae resurrectionis potentiam : ad aeternam mereamur pervenire laetitiam. Per.

Communio (Is 7,14)

Ecce, virgo concipiet, et pariet filium, et vocabitur nomen eius Emmanuel.

Complenda

Gratiam tuam, quaesumus, Domine, mentibus nostris infunde : ut, qui, angelo nuntiante, Christi, Filii tui incarnationem cognovimus : per passionem eius et crucem : ad resurrectionis gloriam perducamur. Per eundem.

Missa de Domina nostra tempore Natalis Christi

[Introitus] (Ps 44,13.15–16)

Vultum tuum deprecabuntur omnes divites plebis, adducentur regi virgines post eam, proximae eius adducentur tibi in laetitia et exsultatione. *Ps. (ibid., 2)* Eructavit cor meum verbum bonum …

Oratio

Deus, qui salutis aeternae beatae Mariae virginitate fecunda : humano generi praemia praestitisti : tribue, quaesumus : ut ipsam pro nobis intercedere sentiamus : per quam meruimus auctorem vitae suscipere. Dominum nostrum.

Epistula: Carissime apparuit benignitas. *Require in secunda missa Nativitatis Christi.*

Graduale (Ps 44,3 et 5)

Diffusa est gratia in labiis tuis, propterea benedixit te Deus in aeternum. *V.* Propter veritatem et mansuetudinem et iustitiam, et deducet te mirabiliter dextera tua.

Alleluia. *V.* Post partum virgo inviolata permansisti, Dei Genitrix, intercede pro nobis.

Evangelium: Pastores loquebantur. *Require supra, in secunda missa Nativitatis Christi.*

Offertorium (Ps 44,15–16)

Offerentur regi virgines, proximae eius offerentur tibi in laetitia et exsultatione, adducentur in templum regi Domino.

Secreta

Muneribus nostris, quaesumus, Domine, precibusque susceptis : et caelestibus nos munda my**[181v]**steriis : et, intercedente beata Dei Genitrice, Virgine Maria, clementer exaudi. Per Dominum.

Praefatio usque ad Purificationem: Quia per incarnati.

Communio

Beata viscera Mariae Virginis, quae portaverunt aeterni Patris Filium.

Complenda

Haec nos communio, Domine, purget a crimine : et, intercedente beata Dei Genitrice, Virgine Maria : caelestis remedii faciat esse consortes. Per Dominum.

Missa de beata Virgine tempore paschali

[Introitus:] Salve sancta Parens.

Oratio

Prosit nobis semper, omnipotens Pater : et praecipue inter haec Filii tui festa paschalia : continuata Dei Genitricis semperque Virginis Mariae memoria : quae astitit vulnerata caritate in cruce pendenti : et astat regina a dextris in caelo regnanti. Per eundem.

Lectio Ezechielis prophetae (Ez 44,1–3)

In diebus illis. Converti me ad viam portae sanctuarii exterioris, quae respiciebat ad orientem : et erat clausa. Et dixit Dominus ad me. Porta haec clausa erit : et non aperietur : et vir non transibit per eam : quoniam Dominus, Deus Israel ingressus est per eam : eritque clausa principi. Princeps ipse sedebit in ea : ut comedat panem coram Domino. Per viam vestibuli portae ingredietur : et per viam eius egredietur.

Alleluia. *V. (Mt 28,2)* Angelus Domini descendit de caelo, et, accedens, revolvit lapidem, et sedebat super eum. *V. (Mt 28,5)* Respondens autem angelus, dixit mulieribus : quem quaeritis : illae autem dixerunt, Iesum Nazarenum.

Alleluia. *V*. Subveni, Mater pia, ora Dominum, Filium tuum pro populo tuo : ex te enim nasci dignatus est.

Alleluia: Post partum virgo, *ut supra.*

Secundum Ioannem (J 19,25–27)

In illo tempore. Stabant iuxta crucem Iesu mater eius : et soror matris eius, Maria Cleophae : et Maria Magdalene. Cum ergo vidisset Iesus matrem : et discipulum stantem, quem diligebat : dicit matri suae. Mulier : ecce, filius tuus. Deinde dicit discipulo. Ecce, mater tua. Et ex illa hora accepit eam discipulus in suam.

Offertorium (Mt 28,2.5.6)

Angelus Domini descendit de caelo, et dixit mulieribus : quem quaeritis, surrexit, sicut dixit, alleluia.

Secretum

Propitiare, Domine, nobis, quaesumus, illius paschalis agni oblatione acceptissima : cum beatissimae Dei Genitricis, Virginis Mariae pia interventione : quem genuit perpetua virginitate. Qui tecum.

Communio

Regina mundi et domina, Virgo Maria, perpetua intercede pro nostra pace et salute, quae genuisti Christum Dominum, Salvatorem omnium, alleluia, alleluia.

Complenda

Per haec sacramenta paschalia nos tibi, clementissime Deus : beatae Mariae semper Virginis oratio sancta conciliet : quae nobis panem angelorum : et caelestem alimoniam generavit. Dominum nostrum, Iesum Christum.

Missa de angelis

[Introitus] (Ps 102,20)

Benedicite Domino, omnes angeli eius : potentes virtute, qui facitis verbum eius, ad audiendam vocem sermonum eius. *Ps. (ibid., 1)* Benedic, anima mea, Domino : et omnia, quae intra me sunt, nomini sancto eius.

Oratio

Perpetuum nobis, Domine, tuae miserationis praesta subsidium : quibus et angelica praestitisti suffra**/182r/**gia non deesse. Per.

Lectio libri Apocalypsis beati Ioannis apostoli (Ap 19,9–10)

In diebus illis. Dixit mihi angelus. Scribe : beati, qui ad cenam agni nuptiarum vocati sunt. Et dixit mihi. Haec verba Dei vera sunt. Et cecidi ante pedes eius : ut adorarem eum : et dixit mihi. Vide, ne ‹ne› feceris : conservus enim tuus sum : et fratrum tuorum habentium testimonium Iesu : Deum adora.

Graduale (Ps 102,20 et 1)

Benedicite Domino, omnes angeli eius : potentes virtute, qui facitis verbum eius. *V.* Benedic, anima mea, Domino : et omnia interiora mea nomen sanctum eius.

Alleluia. *[V.] (Ps 148,2)* Laudate Dominum, omnes angeli eius, laudate eum, omnes virtutes eius.

Secundum Ioannem (J 5,1–4)

In illo tempore. Erat dies festus Iudaeorum : et ascendit Iesus Hierosolymam. Est autem Hierosolymis probatica piscina : quae cognominatur Hebraice Bethsaida : quinque porticus habens. In his iacebat multitudo magna languentium : caecorum : claudorum : aridorum : exspectantium aquae motum. Angelus autem Domini secundum tempus descendebat in piscinam : et movebatur aqua. Et, qui prior descendisset in piscinam post motionem aquae : sanus fiebat : a quacumque detinebatur infirmitate.

Offertorium (Ap 8,3.4)

Stetit angelus iuxta aram templi, habens turibulum aureum in manu sua : et data sunt ei incensa multa : et ascendit fumus aromatum in conspectu Dei, alleluia.

Secreta

Hostias tibi, Domine, laudis offerimus, suppliciter deprecantes : ut easdem, angelico pro nobis interveniente suffragio : et placatus accipias : et ad salutem nostram provenire concedas. Per.

Communio (Dn 3,58)

Benedicite, omnes angeli Domini, Domino, hymnum dicite, et superexaltate eum in saecula.

Complenda

Repleti, Domine, benedictione caelesti : suppliciter imploramus : ut, quod fragili celebramus officio : sanctorum angelorum nobis prodesse sentiamus auxilio. Per.

Missa de sancto Adalberto

[Introitus:] Laetabitur iustus.

Oratio

Infirmitatem nostram respice, omnipotens Deus : et, quia pondus propriae actionis gravat : beati Adalberti, martyris tui atque pontificis intercessio gloriosa nos protegat. Per.

Epistula: Beatus vir qui in sapientia. *Graduale:* Posuisti Domine.

Alleluia. *V.* Sancte Adalberte, succurre nobis, tuis devotis famulis : qui de tua semper sollemnitate gaudemus. *Aut* Laetabitur iustus.

Evangelium: Nihil opertum. *Offertorium:* Gloria et honore.

Secreta

Hostias tibi, Domine, beati Adalberti, martyris tui atque pontificis dicatas meritis benignus assume : et ad perpetuum nobis tribue provenire subsidium. Per Dominum.

Communio: Magna est gloria.

Complenda

Beati Adalberti, martyris tui atque pontificis intercessione, Domine, placatus : praesta, quaesumus : ut, quae temporali celebramus actione : perpetua salvatione capiamus. Per.

Tempore paschali

Oratio

Deus, qui pro nobis sanctam crucem ascendisti : et mundi tenebras illuminasti : tu corda et corpora nostra : per virtutem eiusdem sanctae crucis illuminare dignare. Per.

Secreta

Deus, qui crucem et sanguinem Filii tui, Domini nostri, Iesu Christi : pacem hominibus et caelestium collegium angelorum dedisti : da nobis tuae pacis **[182v]** ubertate repleri : et angelicae societatis unitate laetari. Per.

Complenda

Deus, cuius Filius per trophaeum crucis redimere dignatus est mundum : concede propitius : ut, qui in redemptione nostra laetamur : aeternis gaudiis, te donante, perfruamur. Per eundem.

Item de omnibus sanctis

Oratio

Conserva, quaesumus, Domine, sperantes in te : et effice voluntatem tuam in nobis : ut clarificati laetitia resurrectionis Filii tui, Domini nostri, Iesu Christi : mereamur cum omnibus sanctis a dextris tuis delectari. Per eundem.

Secreta

Sacris altaribus, Domine, has nostras hostias superpositas sanctifica : quaesumus : nobis per resurrectionem Filii tui, Domini nostri, Iesu Christi omnes sancti tui in salutem provenire deposcant. Per eundem.

Complenda

Praesta, quaesumus, omnipotens Deus : ut, sicut gaudiis resurrectionis Filii tui, Domini nostri, Iesu Christi : nos fecisti temporaliter gratulari : sic in aeterna beatitudine, intercedentibus omnibus sanctis tuis : visitationis tuae nutu facias pacifico perfrui. Per eundem.

De omnibus sanctis

Oratio

Deus, qui nos omnium sanctorum tuorum commemoratione laetificas : eorum, quaesumus, meritis et precibus fac nos aeternae salvationis praesidiis muniri : et concede : ut eorum beatae societati mereamur coniungi. Per Dominum.

Secreta

Haec oblatio, quaesumus, Domine, omnium sanctorum meritis et precibus suffragantibus : tibi grata fiat : et nos ab omni reatu, tua gratia largiente, misericorditer absolvat. Per.

Complenda

Sacramenti tui, Domine, munus, quod, tua gratia largiente, percepimus : omnium sanctorum meritis intervenientibus : nobis ad aeternum remedium proficere sentiamus. Per.

Generalis

Oratio

A cunctis nos, quaesumus, Domine, mentis et corporis defende periculis : et, intercedente gloriosa Virgine, Dei Genitrice, Maria : cum beatis apostolis, Petro et Paulo : et beato Adalberto, martyre tuo atque pontifice : et omnibus sanctis : salutem nobis tribue benignus et pacem : ut, destructis adversitatibus et erroribus universis : Ecclesia tua secura tibi serviat libertate. Per.

Secreta

Exaudi nos, Deus, salutaris noster : ut huius sacramenti virtute a cunctis nos mentis et corporis hostibus tuearis : gratiam tribuens in praesenti : et gloriam in futuro. Per Dominum.

Complenda

Mundet et muniat nos, quaesumus, Domine, divini sacramenti munus oblatum : et, intercedente beata Dei Genitrice, Virgine Maria : cum beatis apostolis tuis, Petro et

Paulo : et beato Adalberto, martyre tuo atque pontifice et omnibus sanctis a cunctis nos reddat et perversitatibus expiatos : et adversitatibus expeditos. Per.

ORATIO GENERALIS

Oratio

Omnipotens, sempiterne Deus : qui vivorum dominaris simul et mortuorum : omniumque misereris : quos tuos fide et opere futuros esse praenoscis : te supplices exoramus : ut pro quibus effundere preces decrevimus : quosque vel praesens saeculum adhuc in carne retinet : vel futurum iam exutos corpore suscepit : intercedentibus omnibus sanctis tuis, pietatis tuae clementia omnium delictorum suorum veniam et gaudia consequi mereantur aeter**/183r/**na. Per Dominum.

Secretum

Deus, cui soli cognitus est electorum numerus in superna felicitate locandus : tribue, quaesumus : ut universorum, quos in oratione commendatos suscepimus : vel omnium fidelium nomina : beatae praedestinationis liber ascripta retineat. Per Dominum.

Complenda

Purificent nos, quaesumus, omnipotens et misericors Deus, sacramenta, quae sumpsimus : intercedentibus omnibus sanctis tuis, et praesta : ut hoc tui mysterii sacramentum : non sit nobis reatus ad poenam : sit intercessio salutaris ad veniam : sit ablutio scelerum : sit fortitudo fragilium : sit contra mundi pericula firmamentum : sit vivorum atque mortuorum fidelium : remissio omnium delictorum. Per.

GENERALIS

Oratio

Pietate tua, quaesumus, Domine, nostrorum solve vincula peccatorum : et, intercedente beata Maria semper Virgine cum omnibus sanctis tuis : dominum apostolicum : regem nostrum atque reginam cum liberis : et omnem populum Christianum in omni sanctitate custodi : omnesque affinitate et fraternitate nobis iunctos : et omnes Christianos a vitiis purga : virtutibus illustra : pacem et salutem nobis tribue : hostes visibiles et invisibiles remove : carnalia desideria repelle : aeris temperiem et fruges terrae indulge : et iter famulorum tuorum in salutis tuae prosperitate dispone : inimicis nostris veram caritatem largire : et omnibus fidelibus vivis et defunctis in terra viventium : vitam pariter et requiem aeternam concede. Per.

Secretum

Deus, qui singulari corporis tui hostia totius mundi solvisti delicta : hac oblatione placatus maculas scelerum nostrorum absterge : dominum apostolicum : et archiepiscopum nostrum : regem nostrum atque reginam cum liberis : et omnem gradum ecclesiasticum in omni sanctitate custodi : aeris temperiem et fruges terrae cum pacis tranquillitate largire : et iter famulorum tuorum in salutis tuae prosperitate dispone : et, intercedente beata Dei Genitrice, Maria : cum omnibus sanctis tuis : omnium Christianorum vivorum atque mortuorum peccata dimitte : nobisque praemia aeterna largire. Per.

Complenda

Sumpta, quaesumus, Domine, caelestia sacramenta crimina nostra detergant : dominum apostolicum : regem nostrum atque reginam cum liberis : et omnem populum Christianum ab insidiis diaboli custodiant : et iter famulorum tuorum in salutis tuae prosperitate disponant : aeris temperiem et fruges terrae nobis obtineant : omnemque pravitatem et infirmitatem et hostium rabiem : atque subitaneam mortem meritis sanctae Dei Genitricis et Virginis Marie et omnium sanctorum tuorum a nobis procul repellant : et omnibus fidelibus vivis et defunctis prosint ad veniam : pro quorum quarumque tibi sunt oblata salute. Per.

De sanctis, quorum reliquiae in hac continentur ecclesia

Oratio

Concede, quaesumus, omnipotens Deus : ut sancta Dei Genitrix, Virgo Maria sanctique tui apostoli : martyres : confessores : virgines atque omnes sancti, quorum in ista continentur ecclesia reliquiae : patrocinia nos ubique adiuvent : quatenus hic in **[183v]** illorum praesenti suffragio : tranquilla pace in tua laude laetemur. Per.

Alia

Propitiare, quaesumus, Domine, nobis, famulis tuis per sanctorum tuorum merita : quorum reliquiae in praesenti requiescunt ecclesia : ut eorum pia intercessione : ab omnibus semper protegamur adversis. Per.

Secreta

Munera tuae maiestati, misericors Deus, oblata : benigno, quaesumus, suscipe intuitu : ut eorum nobis precibus fiant salutaria : quorum gratissimae in hac basilica reliquiae conditae sunt. Per.

Complenda

Divina libantes mysteria, quaesumus, Domine : ut eorum nos ubique intercessio protegat : quorum hic sacra gaudemus haberi patrocinia. Per Dominum.

Pro statu Ecclesiae

[Oratio]

Ecclesiae tuae, quaesumus, Domine, preces placatus admitte : ut destructis adversitatibus et erroribus universis : secura tibi serviat libertate. Per.

Secreta

Protege nos, Domine, quaesumus, ab omni adversitate : ut, tuis mysteriis servientes, securi : et corpore tibi famulemur et mente. Per.

Complenda

Quaesumus, Domine, Deus noster : ut nos, quos divina tribuis participatione gaudere : humanis non sinas subiacere periculis. Per.

Pro archiepiscopo

[Oratio]

Deus, omnium fidelium pastor et rector : famulum tuum, archiepiscopum nostrum, N., quem Ecclesiae tuae praeesse voluisti, propitius respice : da ei, quaesumus, verbo et exemplo, quibus praeest, proficere : ut ad vitam una cum grege sibi credito perveniat sempiternam. [Per.]

Secreta

Oblatis, Domine, placare muneribus : et famulum tuum, archiepiscopum nostrum, N., quem pastorem Ecclesiae tuae praeesse voluisti : assidua protectione conserva. Per.

Complenda

Haec nos, quaesumus, Domine, divini, quaesumus, sacramenti perceptio protegat : et famulum tuum, archiepiscopum nostrum, N., quem pastorem Ecclesiae tuae esse voluisti : una cum grege sibi commisso salvet semper et muniat. Per.

Missa pro rege

[Introitus] (Ps 26,1.2)

Dominus illuminatio mea : et salus mea, quem timebo : Dominus defensor vitae meae, a quo trepidabo, qui tribulant me, inimici mei infirmati sunt et ceciderunt. *[Ps.] (ibid., 3)* Si consistant adversum …

Oratio

Quaesumus, omnipotens Deus : ut famulus tuus, rex noster : qui tua miseratione suscepit regni gubernacula : virtutum etiam omnium percipiat incrementa : quibus decenter ornatus et vitia devitare et hostes superare : et ad te, qui via, veritas et vita es, gratiosus valeat pervenire. Per.

Sapientiae (Prv 16,10–15; 20,28; 29,14)

Divinatio in labiis regis, in iudicio non errabit os eius. Pondus et statera iudicia Domini sunt : et opera eius omnes lapides sacculi. Abominabiles regi, qui agunt impie : quoniam iustitia firmatur solium. Voluntas regum labia iusta : qui recta loquitur, diligetur. Indignatio regis nuntii mortis : et vir sapiens placabit eum. In hilaritate vultus regis vita : et clementia eius, quasi imber serotinus. Misericordia et veritas custodiunt regem : et roborabitur clementia thronus eius. Rex, qui iudicat in veritate pauperes : thronus eius in aeternum firmabitur.

Graduale (Ps 85,2 et 6)

Salvum fac servum tuum, Deus meus, sperantem in te. *V.* Auribus percipe, Domine, orationem meam.

Alleluia. *V. (Ps 20,1)* Domine, in virtute tua laetabitur rex, et super salutare **/184^{r}/** tuum exsultabit vehementer.

Tractus: Beatus vir qui.

Secundum Matthaeum (Mt 17,23–26)

In illo tempore. Cum venisset Iesus et discipuli eius Capharnaum : accesserunt, qui didrachma accipiebant, ad Petrum : et dixerunt ei. Magister vester non solvit didrachma? Ait. Etiam. Et, cum intrasset domum : praevenit eum Iesus, dicens. Quid tibi videtur, Simon? Reges terrae a quibus accipiunt tributum : vel censum? A filiis suis : an ab alienis? At ille dixit. Ab alienis. Dixit illi Iesus. Ergo liberi sunt filii? Ut autem non scandalizemus eos : vade ad mare : et mitte hamum : et eum piscem, qui primus ascenderit, tolle. Et, aperto ore eius : invenies staterem, illum sumens : da eis pro me et te.

Offertorium (Ps 30,15–16)

In te speravi, Domine, dixi, tu es Deus meus : in manibus tuis tempora mea.

Secretum

Munera, quaesumus, Domine, oblata sanctifica : ut nobis Unigeniti tui corpus et sanguis fiant : et regi nostro, ad obtinendam animae corporisque salutem : et ad peragendum sibi iniunctum officium, te largiente, usquequaque proficiant. Per eundem.

Communio (Ps 30,17–18)

Illumina faciem tuam super servum tuum : et salvum me fac in tua misericordia, Domine, non confundar, quoniam invocavi te.

Complenda

Haec, Domine, quaesumus, oratio salutaris famulum tuum, regem nostrum ab omnibus tueatur adversis : quatenus et ecclesiasticae pacis obtineat tranquillitatem : et post istius temporis decursum ad aeternam perveniat hereditatem. [Per.]

Pro omni gradu ecclesiastico

[Oratio]

Omnipotens, sempiterne Deus : cuius Spiritu totum corpus Ecclesiae sanctificatur et regitur : exaudi nos, pro universis ordinibus supplicantes : ut gratiae tuae munere ab omnibus tibi gradibus fideliter serviatur. Per Dominum.

Secretum

Praesta nobis, misericors Deus : ut digne tuis servire altaribus mereamur : et eorum perpetua participatione salvari. Per Dominum.

Complenda

Da nobis, misericors Deus : ut sancta tua, quibus incessanter explemur : sinceris tractemus obsequiis : et semper fideli mente sumamus. Per.

Sacerdos pro se ipso dicat

Oratio

Suppliciter te, Deus, Pater omnipotens, qui es creator omnium rerum, deprecor : ut, dum me, famulum tuum coram omnipotentia maiestatis tuae graviter deliquisse confiteor : manum misericordiae tuae mihi porrigas : quatenus : dum hanc oblationem tuae pietati offero : quod nequiter admisi : clementer digneris absolvere. Per Dominum.

Secretum

Deus misericordiae : Deus pietatis : Deus indulgentiae : indulge, quaeso, et miserere mei : sacrificium quoque, quod pietatis tuae gratia humiliter offero : benigne digneris suscipere : et peccata, quae, labentibus vitiis, contraxi : pius ac propitius et miseratus indulgeas : ut pro tua pietate, loco paenitentiae ac flumine lacrimarum mihi concesso : veniam a te merear accipere omnium delictorum. Per Dominum nostrum.

Complenda

Deus, qui vivorum es Salvator omnium : qui non vis mortem peccatoris : nec laetaris in perditione morientium : te suppliciter deprecor : ut concedas mihi veniam de**[184v]** lictorum meorum : ut admissa defleam : et postmodum non admittam : ut, cum mihi extrema dies finisque vitae advenerit : emundatum delictis omnibus : me angeli sanctitatis suscipiant. Per Dominum.

Missa pro peccatis

[Introitus] (Ps 129,3–4)

Si iniquitates observaveris, Domine, Domine, quis sustinebit, quia apud te propitiatio est, Deus Israel. Ps. *(Ps 129,1)* De profundis clamavi …

Oratio

Exaudi, quaesumus, Domine, supplicum preces, et confitentium tibi parce peccatis, ut pariter nobis indulgentiam tribuas benignus et pacem. Per.

Lectio Ieremiae prophetae (Jr 14,7.8.9)

In diebus illis. Oravit Ieremias ad Dominum : et dixit. Si iniquitates nostrae contenderint contra nos : Domine, libera nos. Quaesumus, fac propter nomen tuum : quoniam multae sunt aversiones nostrae. Tibi enim peccavimus, exspectatio Israel : Salvator noster : in tempore tribulationis. Tu autem in nobis es, Domine : et nomen sanctum tuum invocatum est super nos : ne derelinquas nos, Domine, Deus noster.

Graduale (Ps 78,9.10 et 9)

Propitius esto, Domine, peccatis nostris, ne quando dicant gentes, ubi est Deus eorum. *V.* Adiuva nos, Deus, salutaris noster : et propter honorem nominis tui, Domine, libera nos.

Alleluia. *V. (Ps 7,12)* Deus iudex iustus, fortis et patiens, numquid irascetur per singulos dies.

Secundum Lucam (L 11,9–13)

In illo tempore. Dixit Iesus discipulis suis. Petite, et dabitur vobis. Quaerite, et invenietis : pulsate, et aperietur vobis. Omnis enim, qui petit, accipit : et, qui quaerit, invenit : et pulsanti aperietur. Quis autem ex vobis Patrem petit panem : numquid lapidem dabit illi : aut piscem : numquid pro pisce serpentem dabit illi : aut, si petierit ovum : numquid porriget illi scorpionem? Si ergo vos, cum sitis mali : nostis bona data dare filiis vestris : quanto magis Pater vester de caelo dabit spiritum bonum petentibus se.

Offertorium: Sicut in holocaustum. *Require in dominica septima post Trinitatis.*

Secretum

Hostias tibi, Domine, placationis et laudis offerimus, ut et delicta nostra miseratus absolvas : et nutantia corda tu dirigas. Per Dominum.

Communio (L 15,10)

Dico vobis, gaudium est angelis Dei super uno peccatore paenitentiam agente.

Complenda

Praesta nobis, quaesumus, Domine, aeterne Salvator : ut, percipientes hoc munere veniam peccatorum : deinceps peccata vitemus. Per.

Missa pro pace

Introitus (Eccli=Sir 36,18)

Da pacem, Domine, sustinentibus te, ut prophetae tui fideles inveniantur : exaudi preces servi tui et plebis tuae, Israel. *Ps. (Ps 121,1)* Laetatus sum in …

Oratio

Deus, a quo sancta desideria, recta consilia et iusta sunt opera : da servis tuis illam, quam mundus dare non potest, pacem : ut et corda nostra mandatis tuis dedita : et, hostium sublata formidine : tempora sint tua protectione tranquilla. Per Dominum.

Lectio libri Macchabaeorum: In diebus illis orationem faciebant sacerdotes. *Require ante dominicam Reminiscere in Quadragesima. Graduale:* Laetatus sum. *Alleluia:* Ostende nobis Domine misericordiam tuam. *Tractus:* Domine non secundum peccata.

Secundum Lucam (L 18,1–8)

In illo tempore. Dixit Iesus discipulis suis parabolam hanc. Quoniam semper oportet orare : et non deficere : dicens. Iudex quidam erat in quadam civitate : qui Deum non timebat : et hominem non **/185r/** verebatur. Vidua autem quaedam erat in civitate illa : et veniebat ad eum : dicens. Vindica me de adversario meo. Et nolebat per multum tempus. Post haec autem dixit intra se. Et, si Deum non timeo : nec hominem vereor : tamen, quia molesta est mihi haec vidua : vindicabo illam : ne, in novissimo veniens, suggillet me. Ait autem Dominus. Audite, quid iudex iniquitatis dixit. Deus autem non faciet vindictam electorum suorum, clamantium ad se die ac nocte : et patientiam habebit in illis? Dico autem vobis : quia cito faciet vindictam illorum.

Offertorium: Sicut in holocaustum.

Secretum

Deus, qui credentes in te populos nullis sinis concuti terroribus : dignare, quaesumus, preces et hostias dicatae tibi plebis suscipere : ut pax a tua pietate concessa Christianorum fines ab omni hoste faciat esse securos. Per.

Communio (Mc 11,24)

Amen, dico vobis, quicquid orantes petitis, credite, quia accipietis, et fiet vobis.

Complenda

Deus, auctor pacis et amator : quem nosse vivere : cui servire regnare est : protege, quaesumus, ab omnibus impugnationibus supplices tuos : ut, qui in defensione tua confidimus : nullius hostilitatis arma timeamus. Per.

Missa contra paganos

[Introitus]

Salus populi ego sum, dicit Dominus, de quacumque tribulatione clamaverint ad me, exaudiam eos : et ero illorum Dominus in perpetuum. *Ps. (Ps 77,1)* Attendite, popule meus, legem meam, inclinate aurem vestram in verba oris mei.

Oratio

Omnipotens, sempiterne Deus : in cuius manu sunt omnium potestates et omnium iura regnorum : respice in auxilium Christianorum : ut gentes paganorum, quae in sua feritate confidunt, dexterae tuae potentia conterantur. Per.

Lectio libri Macchabaeorum (2Mcc 1,23.2–5)

In diebus illis. Orationem faciebant sacerdotes, dum offerrent sacrificium pro populo Israel : Ionatha inchoante : ceteris autem respondentibus, et dicentibus. Benefaciat vobis Deus : et meminerit testamenti sui : quod ad Abraham : et Isaac : et Iacob locutus est : servorum suorum fidelium. Et det vobis cor omnibus : ut colatis eum : et faciatis eius voluntatem. Adaperiat cor vestrum in lege sua : et in praeceptis suis : et faciat pacem. Exaudiat orationem vestram, et reconcilietur vobis : nec vos deserat in tempore malo : Dominus, Deus noster.

Graduale (Ps 89,13 et 1)

Convertere, Domine, aliquantulum, et deprecare super servos tuos. *V.* Domine, refugium factus es nobis a generatione et progenie.

Secundum Marcum (Mc 11,22–26)

In illo tempore. Dixit Iesus discipulis suis. Habete fidem Dei. Amen, dico vobis : quia, quicumque dixerit huic monti : tollere, et mittere in mare : et non haesitaverit in corde suo : sed crediderit : quia, quodcumque dixerit, fiat : fiet ei. Propterea dico vobis. Omnia, quaecumque orantes petitis : credite, quia accipietis : et venient vobis. Et, cum statis ad orandum : dimittite, si quid habetis adversus aliquem. Ut et Pater ve-

ster, qui in caelis est : dimittat vobis peccata vestra. Quod si vos non dimiseritis : nec Pater vester, qui in caelis est : dimittet vobis peccata vestra.

Offertorium (Ps 9,11–12.13)

Sperent in te omnes, qui noverunt nomen tuum, Domine, quoniam non derelinquis quaerentes te : psallite Domino, qui habitat in Sion, quoniam non est oblitus orationem pauperum. **[185v]**

Secreta

Sacrificium, Domine, quod immolamus, propiciatus intende : ut propugnatores tuos ab omni exuas paganorum nequitia : et in tuae protectionis securitate constituas. Per.

Communio (Mc 11,24)

Amen, ‹amen›, dico vobis, quicquid, orantes, petitis, credite, quia accipietis, et fiet vobis.

Complenda

Protector noster, aspice, Deus : et propugnatores tuos a paganorum defende periculis : ut ab omnibus perturbationibus submoti : liberis tibi mentibus serviant. Per Dominum.

Missa pro pluvia

[Introitus]

Salus populi ego sum, dicit Dominus, de quacumque tribulatione clamaverint ad me, exaudiam eos : et ero illorum Dominus in perpetuum. *Ps. (Ps 77,1)* Attendite, popule …

Oratio

Deus, in quo vivimus, movemur et sumus : pluviam nobis tribue congruentem : ut praesentibus subsidiis sufficienter adiuti : sempiterna fiducialius appetamus. Per Dominum.

Lectio Ieremiae prophetae (Jr 14,19–22)

In diebus illis. Dixit Ieremias propheta. Haec dicit Dominus Deus. Numquid, proiciens, abiecisti Iudam : aut Sion abominata est anima tua? Quare ergo percussisti nos ita : ut nulla sit sanitas? Exspectavimus pacem, et non est bonum : tempus curationis : et

ecce, turbatio. Cognovimus, Domine, impietates nostras : et iniquitates patrum nostrorum : quia peccavimus tibi. Ne nos des in opprobrium propter nomen tuum : neque facias nobis contumelias. Solii gloriae tuae recordare : ne irritum facias foedus tuum nobiscum. Numquid sunt in sculptilibus gentium, qui pluant : aut caeli possunt dare imbres? Nonne tu es Dominus, Deus noster : quem exspectavimus? Tu enim fecisti omnia haec : Domine, Deus noster.

Graduale: Propitius esto. *Alleluia:* Ostende nobis Domine. *Tractus:* Domine non secundum.

Secundum Matthaeum (Mt 15,39–16,4)

In illo tempore. Dimissa turba : ascendit Iesus in naviculam : et venit in fines Magedan. Et accesserunt ad eum pharisaei et Sadducaei, tentantes : et rogaverunt eum, ut signum de caelo ostenderet eis. At ille, respondens, ait illis. Facto vespere, dicitis : serenum erit : rubicundum enim est caelum : et mane : hodie tempestas : rutilat enim triste caelum. Faciem enim caeli diiudicare nostis : signa autem temporum non potestis scire? Generatio mala et adultera signum quaerit : et signum non dabitur ei : nisi signum Ionae. Et, relictis illis, abiit : et discipuli eius cum eo.

Offertorium (Ps 9,11–12.13)

Sperent in te omnes, qui noverunt nomen tuum, Domine, quoniam non derelinquis quaerentes te : psallite Domino, qui habitat in Sion, quoniam non est oblitus orationem pauperum.

Secreta

Oblatis, quaesumus, Domine, placare muneribus : et opportunum nobis tribue pluviae sufficientis auxilium. Per.

Communio: Amen dico vobis quicquid orantes.

Complenda

Caelestibus refecti alimentis, quaesumus, Domine : ut terram, quam nostris videmus iniquitatibus tabescentem : congruentium facias irrigari mundatione pluviarum. Per.

Pro serenitate

Oratio

Ad te nos, Domine, clamantes exaudi : et aeris serenitatem nobis tribue supplicantibus : ut, qui iuste pro peccatis nostris [iuste] affligimur : misericordia tua praeveniente, clementiam sentiamus. Per.

Secreta

Praeveniat nos, Domine, gratia tua semper et sequatur : et has oblationes, quas pro **/186r/** peccatis nostris nomini tuo consecrandas deferimus, benignus assume : et per intercessionem omnium sanctorum tuorum cunctis proficiant ad salutem. Per.

Complenda

Deus, qui omnium rerum tibi servientium naturam : per ipsos motus aeris ad cultum tuae maiestatis instituis : tranquillitatem nobis misericordiae tuae, remotis, largire, terroribus : ut, cuius iram expavimus : clementiam sentiamus. Per.

Pro iter agentibus

[Introitus] (Ps 30,3–4)

Esto mihi in Deum protectorem et in locum refugii, ut salvum me facias, quoniam firmamentum meum et refugium meum es tu et propter nomen tuum dux mihi eris, et enutries me. *Ps. (ibid., 2)* In te, Domine, speravi, non …

Oratio

Adesto, Domine, supplicationibus nostris : et viam famulorum tuorum in salutis tuae prosperitate dispone : ut inter omnes viae et vitae huius varietates : tuo semper protegantur auxilio. Per Dominum.

Lectio libri Tobiae (Tob 5,20–21; 10,11; 12,6)

In diebus illis. Dixit angelus Domini ad Tobiam. Ego sanum ducam : et sanum tibi reducam filium tuum. Respondens autem Tobias, dixit. Bene ambuletis : et sit Dominus in itinere vestro : et angelus Domini comitetur vobiscum. Ipse vos perducat salvos : et inveniatis omnia recte circa parentes vestros. Angelus autem Domini dixit ad

eos. Nolite timere. Benedicite Deum caeli : et coram omnibus viventibus confitemini ei : quia fecit nobiscum misericordiam suam.

Graduale (Ps 90,11 et 12)

Angelis suis mandavit de te, ut custodiant te in omnibus viis tuis. *V.* In manibus portabunt te, ne umquam offendas ad lapidem pedem tuum.

Alleluia. *V. (Ps 89,1)* Domine, refugium factus es nobis a generatione et progenie.

Tractus: Domine non secundum.

Secundum Matthaeum (Mt 10,7.11–13)

In illo tempore. Dixit Iesus discipulis suis. Euntes, praedicate, dicentes : quia appropinquabit regnum caelorum. In quamcumque autem civitatem aut castellum intraveritis : interrogate, quis in ea dignus sit : et ibi manete, donec exeatis. Intrantes autem domum : salutate eam : dicentes. Pax huic domui. Et, si ibi fuerit domus digna : veniet pax vestra super illam. Si autem non fuerit digna : pax vestra ad vos revertetur.

Offertorium (Ps 16,5.6–7)

Perfice gressus meos in semitis tuis, ut non moveantur vestigia mea : inclina aurem tuam, et exaudi verba mea, mirifica misericordias tuas : qui salvos facis sperantes in te, Domine.

Secretum

Famulos tuos, quaesumus, Domine, haec tueantur ubique gradientes oblata sacrificia : quae totius mundi in aeterna virtute compescuere naufragium. Per.

Communio (Ps 90,4–5)

Scapulis suis obumbrabit tibi, et sub pennis eius sperabis : scuto circumdabit te veritas eius.

Complenda

Sumpta, quaesumus, Domine, caelestis mysteria sacramenti : ad prosperitatem itineris famulorum tuorum proficiant : et eos ad salutaria cuncta perducant. Per.

Missa contra mortalitatem seu pestem, quam papa Clemens sextus instituit cum collegio et cardinalibus, et concessit dictam missam legentibus sive audientibus ducentos dies indulgentiarum

Introitus (2Rg=2Sm 24,16)

Recordare, Domine, testamenti tui : et dic angelo percutienti, cesset iam manus tua, ut non desoletur terra, et ne perdas omnem animam vivam. *Ps. (Ps 79,2)* Qui regis Israel, intende, qui deducis …

Oratio

Deus, qui non mortem, sed paenitentiam **[186v]** desideras peccatorum : quaesumus, populum tuum ad te converte propitius : ut, dum tibi devotus exstiterit : iracundiae tuae flagella ab eo amoveas. Per.

Lectio libri Regum (2Rg=2Sm 24,15–19)

In diebus illis. Immisit Deus pestilentiam in Israel : de mane usque ad tempus constitutum : et mortui sunt ex populo a Dan usque Bersabee : septuaginta milia virorum. Cumque extendisset manum angelus Domini super Ierusalem : ut disperderet eam : misertus est Dominus super afflictionem : et ait angelo percutienti populum. Sufficit nunc : contine manum tuam. Erat autem angelus Domini iuxta aream Areunae Iebusaei. Dixitque David ad Dominum, cum vidisset angelum caedentem populum. Ego sum, qui peccavi. Ego sum, qui inique egi. Isti, qui oves sunt, quid fecerunt? Vertatur, obsecro, manus tua contra me : et contra domum patris mei. Venit autem Gad ad David in die illo, et dixit. Ascende et construe altare Domino in area Areunae Iebusaei. Et ascendit igitur David iuxta sermonem Gad, quem praeceperat ei Dominus.

Graduale (Ps 106,20 et 21)

Misit Dominus verbum suum, et sanavit eos, et eripuit eos de manibus eorum. *V.* Confiteantur Domino misericordiae eius : et mirabilia eius filiis hominum.

Alleluia. *V. (Zch 8,8)* Congregabo populum in medio Ierusalem, et ero illis in Dominum in veritate et iustitia.

Secundum Lucam (L 4,38–40)

In illo tempore. Surgens Iesus de synagoga : et introivit in domum Simonis. Socrus autem Simonis tenebatur magnis febribus : et rogaverunt illum pro ea : et, stans super

illam, imperavit febri : et dimisit illam. Et, continuo surgens, ministrabat illis. Cum sol autem occidisset : omnes, qui habebant infirmos variis languoribus : ducebant illos ad eum. Et ille, singulis manus imponens, curabat eos.

Offertorium (Nu 16,48)

Stetit pontifex iuxta mortuos et viventes : habens turibulum aureum in manu sua, et, offerens incensum sacrificii, placuit Deo, et cessavit plaga a populo.

Secreta

Exaudi nos, Deus, salutaris noster : et, intercedente beata Dei Genitrice, Maria : populum tuum ab iracundiae tuae erroribus libera : et misericorditer tua fac libertate securum. Per.

Communio (L 6,17.18.19)

Multitudo languentium, et, qui vexabantur a spiritibus immundis, veniebant ad eum, quia virtus de illo exibat et sanabat omnes.

Complenda

Subveniat, quaesumus, Domine, sacri muneris percepti oblatio : quae nos ab erroribus universis potenter absolvat : et a totius perditionis incursu clementer absolvat. Per.

Missa pro infirmis

[Introitus] (Ps 24,17–18)

De necessitatibus meis eripe me, Domine, vide humilitatem meam et laborem meum : et dimitte omnia peccata mea. *Ps. (ibid., 1–2)* Ad te, Domine, levavi animam meam …

Oratio

Omnipotens, sempiterne Deus : salus aeterna credentium : exaudi nos pro infirmo famulo tuo, N., pro quo misericordiae tuae imploramus auxilium : ut reddita sibi sanitate : gratiarum tibi in Ecclesia tua referat actionem. Per.

Lectio Epistulae beati Jacobi apostoli (Jc 5,13–16)

Carissimi. Tristatur aliquis vestrum : oret aequo animo et psallat. Infirmatur quis in vobis : inducat presbyteros ecclesiae : et orent super eum, ungentes eum oleo sancto in nomine Domini : et oratio fidei salvabit illum. Et alleviabit eum Dominus : et, si in

peccatis sit, dimittentur ei. Confitemini ergo alterutrum peccata vestra : et orate pro-invicem, **/187r/** ut salvemini.

Graduale (Ps 6,3 et 3–4)

Miserere mihi, Domine, quoniam infirmus sum : sana me, Domine. *V.* Conturbata sunt omnia ossa mea, et anima mea turbata est valde.

Alleluia. *V. (Ps 146,3)* Qui sanat contritos corde et alligat contritiones eorum.

Tractus: Domine non secundum. *Evangelium:* Cum introisset Iesus Capharnaum. *Require in medio evangelii post Epiphaniarum Domini in Dominica Adorate.*

Offertorium (Ps 87,2–3)

Domine, Deus salutis meae, in die clamavi et nocte coram te : intret oratio mea in conspectu tuo, Domine.

Secreta

Omnipotens, sempiterne Deus : sub cuius nutibus vitae nostrae momenta decurrunt : suscipe preces et hostias pro infirmo famulo tuo, N., pro quo misericordiam tuam aegrotante imploramus : ut, de cuius periculo metuimus : de eius salute laetemur. [Per.]

Communio (Ps 118,49–50)

Memento verbi tui servo tuo, Domine, in quo mihi spem dedisti, haec me consolata est in humilitate mea.

Complenda

Deus, infirmitatis humanae singulare praesidium : auxilii tui super infirmum famulum tuum, N., ostende virtutem : ut, ope misericordiae tuae adiutus : Ecclesiae tuae sanctae incolumis repraesentari mereatur. Per.

Pro amico

[Oratio]

Deus, qui iustificas impium : et non vis mortem peccatorum : maiestatem tuam suppliciter deprecamur : ut famulum tuum, N. de tua misericordia confidentem : caelesti protegas benignus auxilio : et assidua protectione conserves : ut tibi iugiter famuletur : et nullis tentationibus a te separetur. Per Dominum.

Secretum

Suscipe, clementissime Pater, hostias placationis et laudis : quas ego, peccator tibi offerre praesumo : ad gloriam et honorem nominis tui : sive pro incolumitate famuli tui, N., ut omnium delictorum suorum veniam consequi mereatur. [Per.]

Complenda

Purificent nos, quaesumus, Domine, sacramenta, quae sumpsimus : et famulum tuum, N. ab omni culpa liberum esse concede : ut, qui reatu conscientiae constringitur : de caelestis regni plenitudine glorietur. Per.

Pro caritate

[Oratio]

Deus, qui caritatis dona per gratiam Sancti Spiritus tuorum cordibus fidelium infudisti : da famulis et famulabus tuis, pro quibus tuam deprecamur clementiam : salutem mentis et corporis : ut et te tota virtute diligant : et, quae tibi placita sunt, tota dilectione perficiant. [Per.]

Secreta

Miserere, quaesumus, Domine, famulis ac famulabus tuis : pro quibus hoc sacrificium laudis tuae maiestati offerimus : ut per haec sancta supernae benedictionis gratiam obtineant : et gloriam aeternae beatitudinis acquirant. [Per.]

Complenda

Divina libantes mysteria, quaesumus, Domine : ut haec salutaria sacramenta illis proficiant ad prosperitatem et pacem : pro quorum quarumque dilectione haec tuae obtulimus maiestati. Per.

Pro concordia

[Oratio]

Deus, largitor pacis caritatisque amator : da servis tuis veram cum tua voluntate concordiam : ut ab omnibus, quae nos impulsant, tentationibus liberemur. [Per.]

Secreta

His sacrificiis, quaesumus, Domine, concede placatus : ut, qui propriis oramus absolvi delictis : non gravemur aeternis. Per.

Complenda

Spiritum nobis, Domine, tuae caritatis infunde : ut, quos uno pane caelesti satiasti : tua facias pietate concordes. Per … eiusdem. **[187v]**

Pro benefactoribus

[Oratio]

Deus, qui post baptismi sacramentum : secundam abolitionem peccatorum eleemosynis indidisti : respice super famulos et famulas tuas : pro quorum operibus tibi gratiae referuntur : fac eos praemio beatos : quos fecisti pietate devotos : ut recipiant pro parvis magna : pro terrenis caelestia : pro temporalibus sempiterna. [Per.]

Secreta

Hostias nostras, clementissime Pater, pro eleemosynas nobis facientibus benignus suscipe : eorumque peccata placatus indulge. Per Dominum.

Complenda

Sumentes, Domine, tua sancta mysteria, petimus immensam clementiam tuam : ut et nobis proficiant ad medelam : et famulis ac famulabus tuis, qui nobis largiti sunt bona : proveniant eis ad salutem mentis et corporis. Per.

Pro tentatione

[Oratio]

Omnipotens, clementissime Deus : respice propitius ad preces nostras, et libera cor nostrum de malarum cogitationum tentationibus : ut Sancti Spiritus dignum fieri habitaculum mereamur. Per … eiusdem.

Secretum

Has tibi, Domine Deus, oblationes offerimus pro salute animarum nostrarum : quatenus eas Spiritus Sancti gratia illustrare digneris. Per … eiusdem.

Complenda

Per hoc, quaesumus, Domine, sacrificium, quod tuae obtulimus maiestati : et, te largiente, sumpsimus : ab omnibus cor nostrum emundetur tentationibus. [Per.]

Pro confitentibus

[Oratio]

Omnipotens, sempiterne Deus : clementiam tuam humiliter imploramus pro famulis et famulabus tuis : qui mihi confessi sunt sua facinora : ut, indulgentiam eis largiendo, vitam conferas sempiternam. [Per.]

Secreta

Praesta, quaesumus, omnipotens et misericors Deus : ut haec oblatio, quam tibi pro famulis et famulabus tuis : qui mihi confessi sunt propria facinora : offero : sit in oculis tuis accepta : quatenus per haec sacrosancta commercia indulgentiam valeant percipere peccatorum. Per.

Complenda

Da, quaesumus, clementissime Pater, indulgentiam perpetuam famulis et famulabus tuis, qui mihi confessi sunt propria peccata : et concede eis : ut in praeceptis tuis iugiter perseverent. Per.

Contra obloquentes

[Oratio]

Conspirantes, Domine, contra tuae plenitudinis firmamentum : dextera tuae maiestatis prosterne : ut iustitiae non dominetur iniquitas : sed semper falsitas subdatur veritati. Per Dominum.

Secreta

Oblatio, Domine, tuis aspectibus immolanda : quaesumus : ut nos ab omnibus vitiis potenter absolvat : et a cunctis inimicis defendat. Per Dominum nostrum.

Complenda

Praesta, quaesumus, omnipotens Deus : ut per haec sancta, quae sumpsimus : dissimulatis lacerationibus improborum : eadem te gubernante, quae recta sunt, cautius exsequamur. Per.

De sancto Ioseph

[Introitus:] Os iusti meditabitur.

Oratio

Deus, qui per absolutionem somnii : beatum Ioseph de carcere eduxisti : et ei per opera misericordiae tuae apud Pharaonem regem gratiam contulisti : tribue, quaesumus : ut per eius interventionem ad gaudia aeterna pervenire mereamur. Per.

Lectio Ieremiae prophetae (Jr 17,7–8)

Haec dicit Dominus Deus. Benedictus vir, qui confidit in Domino : et erit Dominus fiducia eius. Et erit, quasi lignum, quod transplantatur super aquas : et **/188^{r}/** quod ad humorem mittit radices suas : et non timebit, cum venerit aestus. Et erit folium eius viride : et in tempore siccitatis non erit sollicitum : nec aliquando desinit facere fructum. Dixit Dominus omnipotens.

Graduale: Iustus non conturbabitur. Alleluia. *V*. Iustus germinabit. *Evangelium:* Vigilate quia nescitis qua. *Offertorium:* Veritas mea.

Secreta

Munera, Domine, quae in commemoratione beati Ioseph prophetae : tuae maiestati deferimus, propitius respice : et ad perpetuam nobis tribue provenire salutem. Per.

Communio: Fidelis servus.

Complenda

Divina libantes mysteria, quaesumus, Domine, nos tua misericordia repleat : et per preces iusti Ioseph debitas tibi laudes semper referamus. Per.

Missa de tribus regibus

[Introitus:] Esto mihi in Deum protectorem.

Oratio

Deus, qui tres magos orientales, Caspar, Melchior, Balthasar : ad tua cunabula, ut te mysticis adorarent muneribus, sine impedimento duxisti et reduxisti : concede famulo tuo, N., in itinere, quo iturus est : per eorum trium pias intercessiones : viae securitatem : pacem : prosperitatem et sanitatem : quatenus ipso vero sole : vera stella : vero lumine ducente : ad loca destinata pervenire concedas. Per Dominum nostrum.

Lectio libri Genesis (Gn 24,7)

In diebus illis. Locutus est Abraham ad Dominum, dicens. Domine Deus, rex caeli et terrae, qui fecisti me exire de domo patris mei : et de terra nativitatis meae : qui locutus es mihi : et iurasti, dicens. Semini tuo dabo terram hanc : ipse enim mittet angelum suum coram te.

Graduale: Angelis suis.

Alleluia. *V. (Ps 84,8)* Ostende nobis, Domine, misericordiam tuam, et salutare tuum da nobis.

Secundum Matthaeum (Mt 10,7–8)

In illo tempore. Dixit Iesus discipulis suis. Euntes, praedicate, dicentes : quia, appropinquabit regnum caelorum. Infirmos curate : mortuos suscitate : leprosos mundate : daemones eicite. Gratis accepistis : gratis date.

Offertorium: Perfice gressus.

Secretum

Deus, qui es conditor sanctorum : et dirigis iter iustorum : dirige angelum pacis cum famulo tuo, N., qui eum ad loca destinata cum iucunditate : prosperitate et pace, sine impedimento salutis animae et corporis perducat et reducat : pro quo hanc hostiam tuae maiestati immolamus : ut ei nocere non possit antiqui hostis insultus : procul ab eo sit omnium malorum accessus : et comes dignetur ei semper esse Christus. Qui tecum.

Communio (Ps 118,4–5)

Tu mandasti, Domine, mandata tua custodire nimis : utinam dirigantur viae meae ad custodiendas iustificationes tuas.

Complenda

Omnipotens, sempiterne Deus : qui misisti Filium tuum, Dominum nostrum, Iesum Christum : de summitate caeli in uterum virginis Mariae : ut homo fieret : et factus est homo : passus et sepultus : et misisti sanctos angelos tuos ad sepulturam eius : non, ut custodirent : sed, ut testimonium perhiberent suae verae resurrectionis : precor te, piissime Deus : ut mittere digneris eosdem angelos tuos : ut sint circa famulum tuum, N. die ac nocte : ut sit securus in corpore et rebus in Christo Iesu, Domino nostro. Qui tecum vivit.

Missa de sancto Gratiano pro furto

[Introitus] (Ps 24,17.18)

De necessitatibus meis eripe me, Domine, vide humilitatem meam **[188v]** et laborem meum, et dimitte omnia peccata mea. *Ps. (ibid., 1–2)* Ad te, Domine, levavi animam meam, Deus meus, in te confido.

Oratio

Omnipotens, sempiterne Deus : qui omnia occulta praenoscis : exaudi orationem meam : et fac furem reverti cum re, quam furatus est : ut manifestetur nobis : sicut manifestasti furtum Achab in Iericho : fiat illi contrarium verbum Dei : ut confusus reddat : et nobis ostendatur : et, sicut sine te nihil latere potest : Domine, ita nobis manifestare digneris hanc rem furtam. Per Dominum.

Ad Galatas (G 5,25–6,10)

Fratres. Si spiritu vivimus : spiritu et ambulemus : ut non efficiamur inanis gloriae cupidi : invicem provocantes : invicem invidentes. Fratres. Et, si praeoccupatus fuerit homo in aliquo delicto : vos, qui spirituales estis : instruite huiusmodi in spiritu lenitatis. Considerans te ipsum : ne et tu tenteris. Alter alterius onera portate : et sic adimplebitis legem Christi. Nam si quis existimat se aliquid esse, cum nihil sit : ipse se seducit. Opus autem suum complet unusquisque : et sic in semet ipso tantum gloriam habebit : et non in altero. Unusquisque enim onus suum portabit. Communicet autem is, qui catechizatur : verbo ei, qui se catechizat in omnibus bonis. Nolite errare : Deus non irridetur. Quae enim seminaverit homo : haec et metet. Quoniam, qui seminat in carne sua : de carne et metet corruptionem. Qui autem seminat in spiritu : de spiritu metet vitam aeternam. Bonum autem facientes, non deficiamus : tempore

enim suo metemus, non deficientes. Ergo, dum tempus habemus : operemur bonum ad omnes : maxime autem ad domesticos fidei.

Graduale (Ps 34,23 et 3)

Exsurge, Domine, [et] intende iudicium meum, Deus meus et Dominus meus, in causam meam. *V.* Effunde frameam, et conclude adversus eos, qui me persequuntur.

Alleluia. *V. (Ps 101,2)* Domine, exaudi orationem meam, et clamor meus ad te [per]-veniat.

Secundum Lucam (L 11,5–13)

In illo tempore. Dixit Iesus discipulis suis. Quis vestrum habet amicum : et ibit ad illum media nocte : et dicet illi. Amice : accommoda mihi tres panes : quoniam amicus meus venit de via ad me : et non habeo, quid ponam ante illum : et ille, deintus respondens, dicat. Noli mihi molestus esse : iam ostium clausum est : et pueri mei mecum sunt in cubili : non possum surgere et dare tibi : et ille, si perseveraverit pulsans : dico vobis : et, si non dabit illi, surgens, eo quod amicus eius sit : propter improbitatem tamen eius surget : et dabit illi, quotquot habet necessarios. Et ego vobis dico : petite, et dabitur vobis. Quaerite, et invenietis : pulsate, et aperietur vobis. Omnis enim, qui petit, accipit : et, qui quaerit, invenit : et pulsanti aperietur. Quis autem ex vobis Patrem petit panem : numquid lapidem dabit : aut piscem : numquid pro pisce serpentem dabit illi : aut, si petierit ovum : numquid porriget illi scorpionem? Si ergo vos, cum sitis mali : nostis bona data dare filiis vestris : quanto magis Pater vester de caelo dabit spiritum bonum petentibus se.

Offertorium (Ps 136,1)

Super flumina Babylonis, illic sedimus, et flevimus, dum recordaremur tui, Sion.

Secreta

Proficiat nobis haec oblatio, Domine : quam tuae supplices offerimus maiestati : ad confitendum **/189r/** et revertendum famulum tuum, N., ut prius requiem non habeat, antequam se nobis et rem, quam furatus est, ostendat : ut, qui te contemnendo culpam incurrit : confitendo veniam persequamur. Per.

Communio (Ps 6,11)

Erubescant, et conturbentur ‹vehementer› omnes inimici mei, avertantur retrorsum, et erubescant valde velociter.

Complenda

Haec nos communio purget a crimine : et fac furem reverti : cum re, quam furatus est, sicut Iosue furtum Achab absconditum invenit in terra : ita patefacere digneris omnia, pro quibus petimus tuam clementiam : ut non in aeternum abscondas iniquitatem suam : si in praesentia denudetur furtum suum : et misericordiam consequi mereatur. Per.

Missa communis pro defunctis

Introitus (1Th 4,14)

Si enim credimus, quod Iesus mortuus est et resurrexit, ita et Deus eos, qui dormierunt per Iesum, adducet cum eo. *Ps. (1K 15,22)* Et, sicut in Adam omnes moriuntur : ita et in Christo omnes vivificabuntur. Requiem.

Oratio

Deus, cui proprium est misereri semper et parcere : te suppliciter exoramus pro anima famuli tui, N., quam hodie de hoc saeculo migrare iussisti : ut non tradas eam in manus inimici : et ne obliviscaris in finem : sed iube eam a sanctis angelis suscipi : et ad patriam paradisi perduci : ut, quia in te speravit et credidit : non poenas aeternas sustineat : sed gaudia sempiterna possideat. Per.

Ad Thessalonicenses (1Th 4,13–18)

Fratres. Nolumus vos ignorare de dormientibus : ut non contristemini, sicut et ceteri, qui spem non habent. Si enim credimus, quod Iesus mortuus est et resurrexit : ita et Deus eos, qui dormierunt per Iesum, adducet cum eo. Hoc enim dicimus vobis in verbo Domini : quia nos, qui vivimus, qui residui sumus : in adventu Domini, non praeveniemus eos, qui dormierunt. Quoniam ipse Dominus in iussu et in voce archangeli : et in tuba Dei descendet de caelo : et mortui, qui in Christo sunt, resurgent primi. Deinde nos, qui vivimus, qui relinquimur : simul rapiemur cum illis in nubibus obviam Christo in aera : et sic semper cum Domino erimus. Itaque consolamini invicem : in verbis istis.

Graduale (Ps 22,4)

Si ambulem in medio umbrae mortis : non timebo mala, quoniam tu mecum es, [Domine]. *V.* Virga tua et baculus tuus, ipsa me consolata sunt.

Tractus (Ps 41,2–4)

Sicut cervus desiderat ad fontes aquarum, ita desiderat anima mea ad te, Deus. *V.* Sitivit anima mea ad Deum, ‹fontem› vivum, quando veniam et apparebo ante faciem Dei [mei]. *V.* Fuerunt mihi lacrimae meae panes die ac nocte, dum dicitur mihi per singulos dies, ubi est Deus tuus.

Secundum Ioannem (J 11,21–27)

In illo tempore. Dixit Martha ad Iesum. Domine : si fuisses hic : frater meus non fuisset mortuus. Sed et nunc scio : quia, quaecumque poposceris a Deo : dabit tibi Deus. Dicit illi Iesus. Resurget frater tuus. Dicit ei Martha. Scio, quia resurget in resurrectione : in novissimo die. Dicit ei Iesus. Ego sum resurrectio et vita. Qui credit in me : etiam, si mortuus fuerit, vivet. Et omnis, qui vivit et credit in me : non morietur in aeternum. Credis hoc? Ait illi. Utique, Domine. Ego credidi : quia tu es Christus, Filius **[189v]** Dei vivi : qui in hunc mundum venisti.

Offertorium

Domine Iesu Christe, rex gloriae, libera animas omnium fidelium defunctorum de manu inferni et de profundo lacu, libera eas de ore leonis, ne absorbeat eas tartarus : ne cadant in obscuro, sed signifer sanctus Michael repraesentet eas in lucem sanctam. Quam olim Abrahae promisisti et semini eius. *V.* Hostias et preces tibi, Domine, laudis offerimus : tu suscipe pro animabus illis, quarum hodie memoriam facimus, fac eas, Domine, de morte transire ad vitam. *[V.]* Requiem aeternam dona eis, Domine, et lux perpetua luceat eis. *V.* Redemptor animarum omnium Christianorum, mitte archangelum, sanctum Michaelem : ut ille dignetur eas eripere de regionibus tenebrarum et perducat eas in sinum Abrahae, in lucem sempiternam. *Repetitio:* Quam olim Abrahae.

Secreta

Propitiare, quaesumus, Domine, animae famuli tui, N., pro qua tibi hostias immolamus : maiestatem tuam suppliciter deprecantes : ut per haec piae placationis officia : pervenire mereatur ad requiem sempiternam. Per.

Communio

Tuam, Deus, deposcimus pietatem, ut eis tribuere digneris lucidas et quietas mansiones. Pro quorum memoria corpus Christi sumitur, dona eis, Domine, requiem sempiternam. Et lux perpetua luceat eis. Pro quorum memoria sanguis Christi sumitur, dona eis, Domine, requiem sempiternam.

Complenda

Praesta, quaesumus, Domine, Deus noster, ut animam famuli tui, N., quae hodie de hoc saeculo migravit : his sacrificiis purgatam : et a peccatis omnibus exutam : ab angelis lucis susceptam : in praeparata habitacula deduci facias beatorum : ut indulgentiam pariter et vitam capiat sempiternam. Per.

IN DIE OBITUS ET ANNIVERSARII

[Oratio]

Quaesumus, Domine, Deus noster, ut animae famuli tui, N., cuius diem [obitus] sui commemoramus : sanctorum atque electorum tuorum largiri digneris consortium : et ei rorem misericordiae tuae perennem infundas. Per Dominum.

Secreta

Adesto, Domine, supplicationibus nostris : et hanc oblationem, quam tibi offerimus : ob diem depositionis famuli tui, N., benignus ac placatus assume. Per.

Complenda

Omnipotens, sempiterne Deus : collocare dignare animam famuli tui, N., cuius diem depositionis celebramus : in sinum Abrahae, Isaac et Iacob : ut, cum dies agnitionis advenerit, inter sanctos et electos tuos eum resuscitari praecipias. Per.

In anniversario

Introitus (4Esr 2,34.35)

Requiem aeternam dona eis, Domine, et lux perpetua luceat eis. *Ps. (Ps 64,2–3)* Te decet hymnus, Deus, in Sion, et tibi reddetur votum in Ierusalem, exaudi orationem meam, ad te omnis caro veniet.

Oratio

Deus, indulgentiarum Domine : da animae famuli tui, N., cuius anniversarium depositionis diem commemoramus : refrigerii sedem : quietis beatitudinem : et luminis claritatem. Per.

Lectio libri Macchabaeorum (2Mcc 12,43–46)

In diebus illis. Vir fortissimus Iudas, collatione facta : duodecim milia drachmas argenti misit Hierosolymam : offerri ea ibi pro peccatis mortuorum : **/190r/** iuste et religiose de resurrectione cogitans. Nisi enim eos, qui ceciderant, resurrecturos speraret : superfluum videretur : et vanum orare pro mortuis. Sed, quia considerabat : quod hi, qui cum pietate dormitionem acceperant : optimam haberent repositam gratiam. Sancta ergo et salubris est cogitatio pro defunctis exorare : ut a peccatis solvantur.

Graduale (4Esr 2,34 et 35)

Requiem aeternam dona eis, Domine, et lux perpetua luceat eis. *V.* Qui Lazarum resuscitasti de monumento foetidum : tu eis, Domine, dona requiem sempiternam.

Tractus (Ps 129,1–4)

De profundis clamavi ad te, Domine, Domine, exaudi vocem meam. *V.* Fiant aures tuae intendentes in orationem servi tui. *V.* Si iniquitates observaveris, Domine, Domine, quis sustinebit. *V.* Quia apud te propitiatio est, et propter legem tuam sustinui te, Domine.

Secundum Ioannem (J 6,37–40)

In illo tempore. Dixit Iesus discipulis suis et turbis Iudaeorum. Omne, quod dat mihi Pater, ad me veniet : et eum, qui venit ad me, non eiciam foras. Quia descendi de caelo : non, ut faciam voluntatem meam : sed voluntatem eius, qui misit me. Haec est autem voluntas eius, qui misit me, Patris : ut omne, quod dedit mihi, non perdam ex eo : sed resuscitem illud in novissimo die. Haec est enim voluntas Patris mei, qui misit me : ut omnis, qui videt Filium : et credit in eum, habeat vitam aeternam. Et ego resuscitabo eum in novissimo die.

Offertorium

O, pie Deus, qui primum hominem ad aeternam gloriam revocasti, pastor bone, qui ovem perditam pio umero ad ovile reportasti, iuste iudex, dum veneris iudicare, libera de morte animas eorum, quas redemisti. Ne tradas bestiis animas confitentes tibi, ne derelinquas eas in finem. *V.* Domine Iesu Christe, iudex mortuorum, sola spes mortalium, qui, moriens, morientium condoluisti interitum : ne intres in iudicium cum fidelibus tuis : ne damnemur cum impiis in adventu tui districti iudicii. *Repetitio:* Ne tradas bestiis.

Secreta

Propitiare, Domine, supplicationibus nostris : et animam famuli tui, N., cuius annua dies agitur : pro qua tibi offerimus sacrificium laudis : ut eam sanctorum tuorum consortio sociare digneris. Per Dominum nostrum.

Communio (J 5,25)

Amen, dico vobis, veniet hora. Quando mortui audient vocem Filii Dei, et resurgent hi, qui in monumentis sunt. Requiem aeternam dona. Quando mortui audient.

Communio (4Esr 2,35 et 34)

Lux aeterna luceat eis, Domine, cum sanctis tuis in aeternum : quia pius es. Requiem aeternam. Cum sanctis tuis.

Communio

Animas de corpore, quas assumpsisti, Domine, fac eas gaudere cum sanctis tuis in gloria. Requiem aeternam.

Complenda

Suscipe, Domine, preces nostras pro anima famuli tui, N., cuius annua dies agitur : ut, si quae ei maculae de terrenis contagiis adhaeserunt : remissionis tuae misericordia deleantur. Per.

PRO EPISCOPIS

[Oratio]

Deus, qui inter apostolicos sacerdotes famulos tuos pontificali seu sacerdotali fecisti dignitate vigere : praesta, quaesumus : ut, quorum vicem ad horam gerebat in terris : eorum quoque perpetuo aggregentur consortio in caelis. Per.

Secreta

Suscipe, Domine, quaesumus, pro animabus famulorum tuorum, episcoporum seu sacerdotum, quas offerimus, hostias : ut, quibus **[190v]** pontificale donasti meritum : dones et praemium. Per Dominum.

Complenda

Quaesumus, omnipotens Deus : ut animae famulorum tuorum, episcoporum caelestis gloriae praemia consequantur. Per Dominum.

PRO ARCHIEPISCOPIS DEFUNCTIS

[Oratio]

Deus, tuorum gloria sacerdotum : praesta, quaesumus : ut anima famuli tui, archiepiscopi N. in tuorum fulgeat luce sanctorum. Per.

Secreta

Suscipe, clementissime Pater : pro anima famuli tui, archiepiscopi N. hostias placationis et laudis : ut praesentis sacrificii oblatio : ad refrigerium animae eius, te miserante, proficiat. Per Dominum.

Complenda

Praesta, quaesumus, omnipotens Deus : ut animam famuli tui, archiepiscopi N. in congregatione sanctorum aeternae beatitudinis iubeas esse consortem. Per Dominum.

Lectio libri Apocalypsis beati Ioannis apostoli (Ap 14,13)

In diebus illis. Audivi vocem de caelo, dicentem mihi. Scribe : beati mortui, qui in Domino moriuntur. Amodo iam dicit Spiritus : ut requiescant a laboribus suis. Opera enim illorum sequuntur illos.

Secundum Ioannem (J 6,51–55)

In illo tempore. Dixit Iesus discipulis suis et turbis Iudaeorum. Ego sum panis vivus : qui de caelo descendi. Si quis manducaverit ex hoc pane, vivet in aeternum. Et panis, quem ego dabo, caro mea est pro mundi vita. Litigabant ergo Iudaei adinvicem, dicentes. Quomodo potest hic homo nobis carnem suam dare, ad manducandum? Dixit ergo eis Iesus. Amen, amen dico vobis : nisi manducaveritis carnem Filii hominis : et biberitis eius sanguinem : non habebitis vitam in vobis. Qui manducat meam carnem : et bibit meum sanguinem : habet vitam aeternam : et ego resuscitabo eum in novissimo die.

PRO UNO DEFUNCTO ET DE PLURIBUS

Oratio

Inclina, Domine, aurem tuam ad preces nostras : quibus misericordiam tuam supplices deprecamur : ut animam/as famuli/orum tui/orum N., quam/as de hoc saeculo migrare iussisti : in pacis ac lucis regione constituas : et sanctorum tuorum iubeas esse consortem/es. Per.

Secreta

Absolve, Domine, per has oblationes, quas tibi supplices offerimus : animam/as famuli/orum tui/orum N., ab omni vinculo delictorum : ut in resurrectionis gloria inter sanctos et electos tuos resuscitari mereatur/antur. Per.

Complenda

Annue nobis, Domine, quaesumus : ut anima/ae famuli/orum tui/orum N. remissionem, quam semper optavit/erunt : mereatur/antur percipere peccatorum. Per.

PRO FEMINA DEFUNCTA

Oratio

Quaesumus, Domine, pro tua pietate miserere animae famulae tuae, N., et a contagiis mortalitatis exutam in aeternae salvationis partem restitue. Per Dominum.

Secretum

His sacrificiis, quaesumus, Domine : anima famulae tuae, N. a peccatis omnibus exuatur : sine quibus a culpa nemo liber exstitit : ut per haec piae placationis officia : perpetuam misericordiam consequatur. Per.

Complenda

Inveniat, quaesumus, Domine, anima famulae tuae, N. lucis aeternae consortium : cuius perpetuae misericordiae consecuta est sacramentum. Per Dominum. **/191^{r}/**

PRO UNO DEFUNCTO

Oratio

Omnipotens, sempiterne Deus : cui numquam sine spe misericordiae supplicatur : propitiare animae famuli tui, N., ut, qui de hac vita in tui nominis confessione decessit : sanctorum tuorum numero eum facias aggregari. Per Dominum.

Secreta

Propitiare, quaesumus, Domine, animae famuli tui, N., pro qua tibi hostias placationis offerimus : ut, qui in hac luce in fide permansit catholica : in futura vita ei retributio condonetur. Per Dominum.

Complenda

Praesta, quaesumus, omnipotens Deus : ut animam famuli tui, N., ab angelis lucis susceptam : in praeparata habitacula deduci facias beatorum. Per.

PRO BENEFACTORIBUS

[Oratio]

Miserere, quaesumus, Domine, animabus omnium benefactorum nostrorum defunctorum : et de beneficiis, quae nobis largiti sunt in terris : praemia aeterna consequantur in caelis. Per Dominum.

Secreta

Suscipe, Domine, haec munera pro animabus omnium benefactorum nostrorum hic et ubique in Christo requiescentium : et pro beneficiis eorum, quibus sustentamur : da eis retributionem in regno caelorum. Per.

Complenda

Sumpta sacramenta, Domine, nos abluant a vinculis peccatorum : et animabus omnium benefactorum nostrorum defunctorum : consortia obtineant spirituum beatorum. Per Dominum.

PRO PATRE ET MATRE

Oratio

Deus, qui nobis patrem et matrem honorare praecepisti : miserere, quaesumus, animabus patris et matris meae : eorumque omnia peccata dimitte : meque cum eis in aeternae claritatis gaudio fac vivere. Per Dominum.

Secreta

Suscipe sacrificium, Domine, quod tibi pro animabus patris et matris meae : ego, miser peccator praesumo offerre : ut mihi proficiat ad salutem : eisque gaudium sempiternum in regione vivorum concede : meque felicitati sanctorum cum eis coniunge. Per.

Complenda

Caelestis participatio, Domine, sacramenti : mihi proficiat ad salutem : et animabus patris et matris meae requiem et lucem obtineat perpetuam : meque cum illis gratia tua coronae tuae coniunget aeternae. Per Dominum.

PRO FRATRIBUS ET SORORIBUS

[Oratio]

Deus, veniae largitor et humanae salutis amator : quaesumus clementiam tuam : ut nostrae congregationis fratres et sorores, qui ex hoc saeculo transierunt : beata Maria semper Virgine intercedente, cum omnibus sanctis : ad perpetuae beatitudinis consortium pervenire concedas. Per.

Secreta

Deus, cuius misericordiae non est numerus : suscipe propitius preces humilitatis nostrae : et animabus, quibus tui nominis dedisti confessionem : per haec sacramenta salutis nostrae : tribue cunctorum remissionem peccatorum. Per.

Complenda

Praesta, misericors Deus : ut animae famulorum tuorum, pro quibus hoc sacrificium laudis tuae obtulimus maiestati : per huius virtutem sacramenti expiatae : te miserante, recipiant beatitudinem. Per.

PRO HIS, QUI IN CIMITERIO REQUIESCUNT

Oratio

Deus, in cuius miseratione animae fidelium requiescunt : famulis et famulabus tuis omnibus : **[191v]** hic et ubique in Christo quiescentibus : da propitius suorum veniam peccatorum : ut, a cunctis reatibus absoluti : tecum sine fine laetentur. Per Dominum.

Secreta

Pro animabus famulorum famularumque tuarum hic et ubique omnium catholicorum dormientium : hostiam, Domine, suscipe benignus oblatam : ut hoc sacrificio singulari : vinculis horrendae mortis exutae : vitam mereantur aeternam. Per Dominum nostrum.

Complenda

Deus, fidelium lumen animarum : adesto supplicationibus nostris : et da omnibus fidelibus in Christo, quorum corpora hic et ubique requiescunt : refrigerii sedem : quietis beatitudinem : et luminis claritatem. Per.

PRO OMNIBUS FIDELIBUS DEFUNCTIS

[Oratio]

Fidelium, Deus, omnium conditor et redemptor : animabus famulorum famularumque tuarum : remissionem cunctorum tribue peccatorum : ut indulgentiam, quam semper optaverunt : piis supplicationibus consequantur. Qui vivis et regnas.

Secretum

Hostias, quaesumus, Domine, quas tibi pro animabus famulorum famularumque tuarum offerimus, propitiatus intende : et quibus fidei Christianae meritum contulisti : dones et praemium. Per Dominum nostrum.

Complenda

Animabus, quaesumus, Domine, famulorum famularumque tuarum oratio proficiat supplicantium : ut eas et a peccatis omnibus exuas : et tuae redemptionis facias esse participes. Qui cum Deo Patre et Spiritu Sancto vivis et regnas, Deus. Per omnia saecula saeculorum.

De sancto Bernardo

Oratio

Perfice in nobis, quaesumus, Domine, pium religionis sanctae affectum : et ad obtinendam tuae gratiae largitatem : beatus Bernardus, abbas et doctor egregius : suis apud te semper meritis et precibus intercedat. Per Dominum nostrum.

Secretum

Grata, quaesumus, Domine, tibi sit huius sacramenti oblatio : quam in memoriam dominicae passionis : et in honorem beati Bernardi tuae offerimus maiestati. Per.

Complenda

Tuus in nobis, quaesumus, omnipotens Deus, cibus, quem sumpsimus, operetur effectum : et, intercedente beato Bernardo, incorporet nos esus edentes. Per Dominum nostrum. **[D_2^r]**

[PROSARIUM]

SEQUITUR PROSA IN ADVENTU DE DOMINA NOSTRA

Mittit ad Virginem non quemvis angelum, sed fortitudinem suam, archangelum amator hominis. Fortem expediat pro nobis nuntium, naturae faciat ut praeiudicium in partu Virginis. Naturam superet natus rex gloriae, regnet et imperet, et zyma scoriae tollat de medio. Superbientium terat fastigia, colla sublimium calcans vi propria, potens in proelio. Foras eiciat mundanum principem secumque faciat Matrem participem Patris imperii. Exi, qui mitteris haec dona dicere, revela veteris velamen litterae virtute nuntii. Accede, nuntius, dic, ave, comminus, dic, plena gratia, dic, tecum Dominus, et dic, ne timeas. Virgo, suscipias Dei depositum, in quo perficias casta propositum et votum teneas. Audit et suscipit puella nuntium, credit, et concipit, et parit filium, sed admirabilem. Consiliarium humani generis, Deum et hominem et patrem posteris et pacem stabilem. Cuius stabilitas nos reddat stabiles, ne nos labilitas humana labiles secum praecipitet. Sed dator veniae, concessa venia, per matrem gratiae, obtenta gratia, in nobis habitet. Qui nobis tribuat peccati veniam, reatus diluat, donet et patriam in arce siderum. Amen.

DE NATIVITATE DOMINI

Grates nunc omnes reddamus Domino Deo, qui sua nativitate nos liberavit de diabolica potestate. Huic oportet, ut canamus cum angelis semper, gloria in excelsis.

DE SANCTO STEPHANO PROTOMARTYRE

Hanc concordi famulatu colamus sollemnitatem. Auctoris illius exemplo docti benigno. Pro persecutorum precatus fraude suorum. O, Stephane, signifer regis summi bone, nos exaudi. Proficue, qui es pro tuis exauditus inimicis. Paulus tuis precibus, Stephane, te quondam persecutus Christo credit. Et tecum tripudiat in regno, cui nullus persecutor appropinquat. Nos proinde, nos, supplices, ad te clamantes et precibus te pulsantes. Oratio sanctissima nos tua semper conciliet Deo nostro. Te Petrus Christi ministrum statuit. Tu Petro normam credendi astruis. Ad arcem summi Patris ostendendo, quem plebs furens crucifixit. Te sibi Christus elegit, Stephane. Per quem fideles suos corroboret. Te sibi inter rotatus saxorum solacio manifestas. Nunc inter inclitas martyrum purpuras coruscas coronatus.

DE SANCTO IOANNE APOSTOLO

Ioannes, Iesu Christo multum dilecte virgo. Tu eius amore carnalem in navi parentum liquisti. Tu leve coniugis pectus respuisti, Messiam secutus. Tu eius pectoris sacra meruisti fluenta potare. Tuque in terra positus gloriam conspexisti Filii Dei. Quae solum sanctis in vita creditur contuenda esse perenni. Te Christus in cruce triumphans matri suae dedit custodem. Ut virgo Virginem servares atque curam suppeditares. Tute carcere flagrisque fractis, testimonio pro Christo es gavisus. Idem mortuos suscitas inque Iesu nomine venenum forte vincis. Tibi summus tacitum ceteris verbum suum Pater revelat. Tu nos omnes sedulis precibus apud Deum semper commenda. Ioannes Christi care. **[D_2^v]**

DE SANCTIS INNOCENTIBUS

Laus tibi, Christe, Patris optimi nate, Deus omnipotentiae. Quem caelitus iubilat super astra manentis plebis decus harmoniae. Quem agmina infantium sonoris hymnis collaudant aetheris in arce. Quos impius ob nominis odium tui misero straverat vulnere. Quos pie nunc remuneras in caelis, Christe, pro poenis nitide. Solita usus gratia, qui tuos ornas coronis splendide. Quorum precibus sacris dele, precamur, nostrae pie crimina vitae. Ut, quos laudibus tuis iunxeras nobis, istic dones clemens favere. Illis aeternae dans lumen gloriae. Nobis terrena concede vincere. Et liceat serenis actibus pleniter adipisci dono tuae gratiae. Herodis ut non fiat socius quisquis, in horum laude se exercet propere. Sed aeternaliter cum eisdem catervis tecum sit, Domine.

IN CIRCUMCISIONE DOMINI

Laetabundus exsultet fidelis chorus, alleluia. Regem regum intacte profudit torus, res miranda. Angelus consilii natus est de Virgine, sol de stella. Sol occasum nesciens : stella semper rutilans valde clara. Sicut sidus radium, profert Virgo filium pari forma. Neque sidus radio, neque Virgo filio fit corrupta. Cedrus alta Libani conformatur hyssopo : valle nostra. Verbum ens Altissimi corporari passum est, carne sumpta. Isaias cecinit, synagoga meminit, numquam tamen desinit esse caeca. Si non suis vatibus, credat vel gentilibus, Sibyllinis versibus haec praedicta. Infelix propera, crede vel vetera, cur damnaberis, gens misera. Quem docet littera, natum considera, ipsum genuit puerpera Maria : amen.

IN EPIPHANIA DOMINI

Festa Christi omnis Christianitas celebret. Quae miris sunt modis ornata cunctisque veneranda populis. Per omnitenentis adventum atque vocationem gentium. Ut natus est Christus, est stella magis visa lucida. At illi non cassam putantes tanti signi gloriam. Secum munera deferunt parvulo offerunt, ut regi caeli, quem sidus praedicat. Atque aureo tumidi principis lectulo transito, Christi praesepe quaeritant. Hinc ira saevi Herodis fervida invidi recens rectoris genito Bethlehem parvulos praecepit ense crudeli perdere. O, Christe quantum patris exercitum invenis doctus ad bella maxima populis praedicans colligis sugens cum tanto miseris. Anno hominis tricesimo subtus famuli se incliti inclinaverat manus Deus consecrans nobis baptisma in absolutionem criminum. Ecce, Spiritus in specie ipsum alitis innocue uncturus sanctis prae omnibus visitans semper ipsius contentus mansione pectoris. Patris etiam insonuit vox pia veteris oblita sermonis, paenitet me fecisse hominem. Vere Filius es tu meus mihimet placidus, in quo sum placatus : hodie te, mi Fili, genui. Huic, omnes, auscultate, populi, praeceptori.

IN PURIFICATIONE SANCTAE MARIAE

Concentu parili hic te, Maria, veneratur populus : teque piis colit cordibus. Generosi Abrahae tu filia veneranda, regia de Davidis stirpe genita. Sanctissima corpore, castissima moribusque omnium pulcherrima, Virgo virginum. Laetare, Mater et Virgo nobilis, Gabrielis archangelico quae oraculo credula genuisti clausa filium. **[D_3^r]** In cuius sacratissimo sanguine emundatur universitas perditissimi generis, ut promisit Deus Abrahae. Tu virga arida Aaron, flore speciosa, te figurat, Maria, sine viri semine nato florida. Tu porta iugiter serata, quam Ezechielis vox testatur, Maria, soli Deo pervia esse crederis. Sed tu tamen matris virtutum : tu nobis exemplum cupisti commendare, subisti remedium pollutis statutum matribus. Ad templum detulisti tecum mundandum, qui tibi integritatis decus Deus homo genitus adauxit, intacta Genitrix. Laetare, quam scrutator cordis et renum probat habitatu proprio singulariter dignam, sanctam Mariam. Exsulta, cui parvulus arrisit tunc, Maria, qui laetari omnibus : et consistere suo nuto tribuit. Ergo quique colimus festa parvuli Christi propter nos facti eiusque piae matris, Mariae. Si non Dei possumus tantam exsequi ‹gratiam› tardi humilitatem, forma sit nobis Genitrix. Laus Patri gloriae, qui, suum Filium gentibus et populo revelans, Israel nos sociat. Laus eius Filio, qui suo sanguine nos, Patri ‹re›concilians, supernis sociavit civibus. Laus quoque sancto Spiritui sit per aevum.

De Resurrectione Domini

Victimae paschali laudes immolent Christiani. Agnus redemit oves, Christus innocens Patri reconciliavit peccatores. Mors et vita duello conflixere mirando, dux vitae mortuus regnat vivus. Dic nobis, Maria, quid vidisti in via. Sepulcrum Christi viventis et gloriam vidi resurgentis. Angelicos testes, sudarium et vestes. Surrexit Christus, spes mea, praecedet suos in Galilaea. Credendum est magis soli Mariae veraci : quam Iudaeorum turbae fallaci. Scimus Christum surrexisse ex mortuis vere, tu nobis, victor rex, miserere : alleluia.

De Resurrectione Domini

Mane prima sabbati surgens Dei Filius : nostra spes et gloria. Victo rege sceleris rediit ab inferis cum summa victoria. Cuius resurrectio omni plena gaudio : consolatur omnia. Resurgentis itaque Maria Magdalena : facta est praenuntia. Ferens Christi fratribus eius morte tristibus exspectata gaudia. O, beati oculi : quibus regem saeculi, morte iam deposita : prima est intuita. Haec est illa femina, cuius cuncta crimina ad Christi vestigia eius lavit gratia. Quae dum plorat et mens orat : facto clamat, quo cor amat : Iesum super omnia. Non ignorat, quem adorat, quod precetur, sed deletur, quod mens tenet conscia. O, Maria, stella maris, pia mater appellaris operum per merita. Mater Christi, coaequata dum fuisti sic vocata : sed honore subdita. Illa enim fuit porta : per quam mundo lux est orta : haec resurgentis praenuncia : fuderunt in ecclesia. Illa mundi imperatrix, ista beata peccatrix, laetitiae primordia, mundum replet laetitia. O, Maria Magdalena, audi vota laude plena, apud Christum chorum istum clementer concilia. Ut fons summae pietatis : qui te lavit a peccatis, servos suos atque tuos mundet, data venia. Hoc det eius gratia, qui regnat per omnia : amen.

De Resurrectione Domini

Mundi renovatio nova parit **[D_3^v]** gaudia, resurgenti Domino conresurgunt omnia, elementa serviunt et, auctoris, sentiunt, quanta sint sollemnia. Ignis volat mobilis et aer volubilis : fluit aqua labilis : terra manet stabilis, alta petunt levia, centrum tenent gravia, renovantur omnia. Caelum fit serenius et mare tranquillius : spirat aura levius, vallis nostra floruit, revirescunt arida : recalescunt frigida, quando ver intepuit. Gelu mortis solvitur : princeps mundi tollitur : et eius destruitur in nobis imperium : cum tenere voluit, in quo nihil habuit, ius amisit proprium. Vita mortem superat, homo iam recuperat : quod prius amiserat : paradisi gaudia. Viam praebet facilem Cherubim versatilem, ut Deus promiserat, amovendo gladium. Amen.

DE BEATA VIRGINE

Virgini Mariae laudes intonent Christiani. Eva tristis abstulit, sed Maria protulit natum, quo redemit peccatores. Mors et vita duello conflixere mirando, Mariae Filius regnat vivus. Dic nobis, Maria, Virgo clemens et pia : quo facta es Genitrix, cum sis plasma ex te nascentis. Angelus est testis ad me missus caelestis, processit ex me spes mea, sed incredula manet Iudaea. Credendum est magis soli Gabrieli forti : quam Iudaeorum pravae cohorti. Scimus Christum processisse de Virgine vere, tu nobis, nate rex, miserere. Alleluia.

DE SANCTO ADALBERTO

Corona sanctitatis et immortalitatis. Ornavit hodie Dominus martyrem suum, Adalbertum. Tersa oculorum crimina, iustus floret, velut palma. Oculorum tersa lacrima, abolitur hoc aenigma. Specularis squama cadit, claret visus specialis. Ubi Deus est omnia, virtus sanctorum et gloria. Ibi Deus est omnia, nec distinctus, ut omnia manens, quod est in gloria, omnibus est omnia. Unum est omnium praemium sacrum, socians collegium, unum est, sed dispar praemium pro merito fidelium. Cuius nos, consortes gloriae ora, pater Adalberte, quos in Adam perpetuae scis addictos miseriae, amen.

DE SANCTO GEORGIO

Martyr milesque Christi, Georgius, fortis. Agone triumphans summi Patris terrenam linquens gloriam. Tyrannum devincens Dacianum, tormenta spernens plurima. Te rota frustis partita est bisquinis. Sed iussu Christi vivens protinus mensam regressus es regiam. Plausum te prodebat arbor alta, vivis decorata cum floribus variis. Mensam tu divino honorasti cibo atque potu, et sanasti mox filium viduae. Tu facis idola responsa dare futile. Destruis omnia regis idola muta praesente coram populo. Alexandriam tu revocas fidei dogmate reginam. Quae decollata, mox pro Christi nomine maduit cruore. Tu regis minas contemnis, coctus sartagine ferventi igne, superno repletus rore. Suscitans ex sarcophago, signa dans misero coram nefando rege Daciano, pulvis antiquus septem corpora reddit, ut pristina caro fuit. Iam demum relicta post tergum militana corruunt moenia igne concremata. O, victor insignis, athleta mirabilis, tormentis variis versans septem annis. Ut elegit, sanctus iacet Georgius, ense trucidatus. Nunc humili prece, melodiis suavibus cuncti flagitemus. **[D_4^T]** Ut nobis veniam erga Iesum Christum obtineat. Amen.

IN INVENTIONE SANCTAE CRUCIS

O, crux, lignum triumphale, mundi vera salus, vale, inter ligna nullum tale fronde, flore, germine. Medicina Christiana : sanos salva, aegros sana, quod non valet vis humana, fit in tuo nomine. Assistentes crucis laudi : consecrator crucis, audi, atque servos tuae crucis post hanc vitam verae lucis transfer ad palatia. Quos tormento vis servire, fac tormenta non sentire, sed cum dies erit irae : nobis confer et largire sempiterna gaudia. Amen.

IN ASCENSIONE DOMINI

Rex omnipotens die hodierna. Mundo triumphali redempta potentia. Victor ascendit caelos, unde descenderat. Nam quadraginta, postquam surrexerat. Diebus sacris confirmans pectora. Apostolorum pacis cara relinquens oscula. Quibus et dedit potestatem laxandi crimina. Et misit eos in mundum, baptizare cunctas animas. In Patris et Filii et Spiritus Sancti clementia. Et, convescens, praecepit eis ab Hierosolymis. Ne abirent, sed exspectarent promissa munera. Non post multos enim dies mittam vobis Spiritum Paraclitum in terris. Et eritis mihi testes in Ierusalem, Iudaea sive Samaria. Et, cum hoc dixisset, videntibus illis elevatus est et nubes clara. Suscepit eum ab eorum oculis, intuentibus illis, aera. Ecce, stetere amicti duo viri in veste alba. Iuxta dicentes, quid admiramini caelorum alta. Iesus enim, qui assumptus est a vobis ad Patris dexteram. Ut ascendit, ita veniet, quaerens talenti commissi lucra. O, Deus, mare, polum, arva, hominem quem creasti, quem fraude subdola. Hostis expulit paradiso, et captivam secum traxit ad tartara. Sanguine proprio quem redemisti, Deus. Illuc rediit, unde primum corruit paradisi gaudia. Iudex dum veneris, iudicare saeculum. Da nobis, petimus, sempiternam requiem in sanctorum patria. In qua tibi cantemus alleluia.

IN DIE PENTECOSTES

Sancti Spiritus assit nobis gratia. Quae corda nostra sibi faciat habitacula. Expulsis inde cunctis vitiis spiritualibus. Spiritus alme, illustrator hominum. Horridas nostrae mentis purga tenebras. Amator sancte sensatorum semper cogitatuum. Infunde unctionem tuam clemens nostris sensibus. Tu, purificator omnium flagitiorum, Spiritus. Purifica nostri oculum interioris hominis. Ut videri supremus genitor possit a nobis. Mundi cordis quem soli cernere possunt oculi. Prophetas tu inspirasti, ut praeconia Christi praecinuissent inclita. Apostolos confortasti, uti trophaeum Christi per totum mundum veherent. Quando machinam per verbum suum fecit Deus caeli, terrae, marium. Tu super aquas foturus eas numen tuum expandisti, Spiritus. Tu animabus vivi-

ficandis aquas fecundas. Tu, aspirando, das spiritales esse homines. Tu divisum per linguas mundum et ritus adunasti, Domine. Idolatras ad cultum Dei revocans, magistrorum optime. Ergo nos, supplicantes tibi exaudi propitius, Sancte Spiritus. Sine quo preces omnes cassae creduntur et indignae Dei auribus. Tu, qui omnium saeculorum sanctos tui nominis docuisti instinctu amplectendo, Spiritus. Ipse hodie apostolos Christi donans munere in**[D_4^v]**solito et cunctis inaudito saeculis. Hunc diem gloriosum fecisti. Sancti Spiritus assit nobis gratia.

DE SANCTO SPIRITU

Veni, Sancte Spiritus, et emitte caelitus lucis tuae radium. Veni, pater pauperum : veni, dator munerum, veni, lumen cordium. Consolator optime, dulcis hospes animae, dulce refrigerium. In labore requies : [in] aestu temperies, in fletu solatium. [O], lux beatissima, reple cordis intima tuorum fidelium. Sine tuo numine nihil est in homine, nihil est innoxium. Lava, quod est sordidum, riga, quod est aridum, sana, quod est saucium. Flecte, quod est rigidum, fove, quod est frigidum : rege, quod est devium. Da tuis fidelibus : in te confidentibus sacrum septenarium. Da virtutis meritum, da salutis exitum : da perenne gaudium.

DE SANCTA TRINITATE

Benedicta semper Sancta sit Trinitas, Deitas scilicet, Unitas, coaequalis gloria. Pater, Filius, Sanctus Spiritus, tria sunt nomina, omnia eadem substantia. Deus genitor, Deus genitus, in utroque Sacer Spiritus deitate socius. Non tres tamen Dii sunt : Deus verus unus est, sic Pater Dominus, Filius, Spiritus quoque Sanctus. Proprietas in personis, unitas est et in essentia. Maiestas par et potestas, decus, honor aeque per omnia. Sidera, maria continens, arva simul et universa condita. Quem tremunt impia Tartara, colit quoque quem et abyssus infima. Nunc omnis vox atque lingua fateatur hunc laude debita. Quem laudant sol atque luna, dignitas adorat angelica. Et nos voce praecelsa nunc omnes modulemur organica cantica dulci melodia. Eia et eia, nunc simul iubilemus altithrono Domino laudes in excelsis. O, adoranda Unitas. O, veneranda Trinitas. Per te sumus creati, vera aeternitas. Per te sumus redempti, summa, tu, caritas. Populum cunctum tu protege, salva, libera, eripe, et emunda. Te adoramus, omnipotens, tibi canimus, tibi laus et gloria.

DE CORPORE CHRISTI

Lauda, Sion, Salvatorem, lauda ducem et pastorem in hymnis et canticis. Quantum potes, tantum gaude, quia maior omni laude nec laudare sufficis. Laudis thema specialis, panis vivus et vitalis hodie proponitur. Quem in sacrae mensa cenae turbae fratrum duodenae datum non ambigitur. Sit laus plena, sit sonora, sit iucunda, sit decora mentis iubilatio. Dies enim sollemnis agitur, in qua mensae prima recolitur huius institutio. In hac mensa novi Regis novum pascha novae legis phase vetus terminat. Vetustatem novitas, umbram fugat veritas, noctem lux illuminat. Quod in cena Christus gessit, faciendum hoc expressit in sui memoriam. Docti sacris institutis : panem, vinum in salutis consecramus hostiam. Dogma datur Christianis, quod in carnem transit panis et vinum in sanguinem. Quod non capis, quod non vides, animosa firmat fides praeter rerum ordinem. Sub diversis speciebus, signis tantum et non rebus latent res eximiae. Caro cibus, sanguis potus : manet tamen Christus totus sub utraque specie. A sumente non concisus, non confractus, non divisus integer accipitur. Sumit unus, sumunt mille, quantum isti, tantum ille, nec sumptus consumitur. Sumunt boni, sumunt mali, sorte tamen inaequali vitae vel interitus. Mors est malis, vita bonis : vide, paris sumptionis quam sit dispar exitus. **[D_5^r]** Fracto tamen Sacramento, ne vacilles, sed memento tantum esse sub fragmento, quantum toto tegitur. Nulla rei fit scissura, signi tantum fit fractura, qua nec status nec statura signati minuitur. Ecce, panis angelorum factus cibus viatorum, vere panis filiorum non mittendus canibus. In figuris praesignatur, cum Isaac immolatur, agnus paschae deputatur, datur manna patribus. Bone Pastor, panis vere, Iesu, nostri miserere : tu nos pasce, nos tuere, tu nos bona fac videre in terra viventium. Tu, qui cuncta scis et vales, qui nos pascis hic mortales : tuos ibi commensales, cohaeredes et sodales fac sanctorum civium.

DOMINICIS DIEBUS

Omnes una celebremus, celebrando veneremur Christi nunc sollemnia. Ecce, dies magnus Dei : dies summus requiei, dies est dominica. In qua mundus sumpsit exordium : in qua vita cepit initium : haec est dies. In qua Christus contrivit inferos, plasma suum vexit ad superos : haec est dies. In qua pax apostolis datur, clausis ianuis, a divino munere. In qua Sancti Spiritus sunt repleti gratia doctores ecclesiae. In eodem sumitur tuba evangelii, praedicando populo. Est in hac prohibitum, ne fiat pontificum, nisi consecratio. Ergo debet venerari et devote celebrari dies tam sanctissima. Celebrantes veneremur et devote postulemus : ut die novissima. In aeterna requie nostrae vivant animae Redemptoris gratia. Amen.

DE SANCTO IOANNE BAPTISTA

Sancti Baptistae Christi praeconiis. Sollemnia celebrantes, moribus ipsum sequamur. Et ad vitam, quam praedixit, asseclas suos perducat. Devoti te, sanctissime omnium : amice Iesu Christi, flagitamus, ut gaudia percipiamus. Apparensque Zachariae Gabriel repromisit, qui sua celebraret obsequia nativitatem. Ut per haec festa aeterna gaudia adipiscamur. Qua sancti Dei sacris deliciis laeti congaudent. Tu qui praeparas fidelium corda : ne quid devium vel lubricum Deus in eis inveniat. Te deposcimus, ut crimina nostra et facinora continua prece studeas absolvere. Placatus ut ipse suos semper invisere fideles. Et mansionem in eis facere dignetur. Et agni vellere, quem tuo digito. Mundi monstraveras tollere crimina, nos velit induere. Ut ipsum mereamur angelis associi. In alba veste sequi per portam clarissimam. Amice Christi, Ioannes.

DE SANCTO LADISLAO REGE

Novae laudis attollamus regem, cuius exsultamus speciali gloria. Dulci mellis novi favum : dulci regi Ladislao canimus melodia. Regis laudi nil discordet, cuius laudem non remordet caelestis symphonia. Confessorum Regem laudant : per quem reges sibi gaudent vitae dari munera. O, quam felix, quam praeclara Waradini fulget ara tuo claro nomine. Quem precamur, laudantes, singuli : gemma regum totius saeculi et spes salutifera. Cuius regem saecula manens sine macula lavit omni crimine. Scala gentis Hungarorum, per quam scandit ad caelorum cathedram Pannoniae. Fama cuius caelo tendit et terrarum comprehendit quattuor confinia. Per hunc vigent sacramenta, et firmatur iam inventa fidei religio. Aegros, curans, sanos fecit, et salutis opem iecit virtutis officio. Exauditur in hac domo, quicquid orans petit homo per re**[D_5^v]**gis suffragia. Per quem neque gladius, nec incursus hostium trepidat Hungaria. Hostis arte plebs arrepta prece regis est adepta salutis piacula. Per quem auctor fidei cornu stillat olei posteris per saecula. Per hunc gentes universas Hungarorum iam conversas novimus imperio. Procul ense patent per se ferre gentes et adversae nutu voluntario. Sub obscuris sui iuris : iubar latens, sed iam patens reserans prodigia. Hostes caedunt, victor redit, barbarorum Hungarorum unus fugat milia. Ipse suos laudatores poenae facit contentores, morbos curans et languores aufert et daemonia. Sed, qui suam sanctitatem colunt, his fert sanitatem, et ad vitae sospitatem rex reducit omnia. Regum genus triumphale, Hungarorum salus, vale : nunc refulsit iubar tale : regum floris germine. Regum radix Christiana, lauda laudes fide sana : quas exsultans vox humana fert in tuo nomine. Assistentes regis laudi : coronatur regis, audi, atque servos sancti regis : post hanc vitam tui gregis : transfer ad palatia. Cuius laudi vis servire, nos fac laetos convenire, fac ad Christum pervenire, ubi confer et largire sempiterna gaudia. Amen.

DE SANCTO PETRO ET PAULO

Petre, summe Christi pastor, et Paule, gentium doctor. Ecclesiam vestris doctrinis illuminatam. Per circulum terrae precatus adiuvet vester. Nam Dominus, Petre, caelorum tibi claves dono dedit. Armigerum Beniamin Christus te scit suum vasque electum. Mare planta te, Petre, Christus conculcare tuae dedit caritati. Umbram tui corporis infirmis debilibusque fecit medicinam. Doctilogos philosophos te, Paule, Christus dat vincere sua voce. Multiplices victorias tu, Paule, Christo per populos acquisisti. Postremo victis omnibus barbaris : ad arcem summi pergitis culminis. Germanos discordes sub iugum Christi placatos iam coacturi. Ibi Neronis feritas principis. Apostolorum proeliis plurimis. Victores diversae te, Petre et Paule, adduxerant poenae mortis. Te crux associat, te vero gladius cruentus mittit Christo. Amen.

DE SANCTA MARGARITA

Margaritam pretiosam, sposam Christi speciosam veneremur hodie. A gentili patre nata fide Christo desponsata ipsi regi gloriae. Rectam fidem insectatur, dono patris propulsatur, nutrici se contulit. Generosa oves pavit, quam praefectus adamavit, sed haec Christum praetulit. Ad tribunal praesentatur, et exuta flagellatur, fluunt rivi sanguinis. Videns gaudet passione, confortata in agone nutu Sancti Flaminis. Ex contemptu provocatur iudex, aqua praeparatur, in vas virgo mergitur. Tyrannus videns illaesam, clausit antro virgis caesam, daemon terrens sternitur. Ad mucronem cervix tensa : orat voce cum immensa pro se venerantibus. Vox spopondit regnum caeli pro iniecto pacto fideli : cunctis te laudantibus.

IN VISITATIONE SANCTAE MARIAE

Ave, verbi Dei parens, virginum humilitas. Ave, omni naevo carens humilis virginitas. Gaude, quae sic gravidaris, nec gravaris filio. Gaude, quae sic oneraris onere gratissimo. Salve, Iesse stirpe orta virgula fructifera. Salve, clausa porta templi, soli Deo pervia. Plaude, vellus Gedeonis, rore madens Pneumatis. Plaude, pellis Salomonis, pulchrior prae ceteris. Vale, Iacob micans stella et illustrans **[D_6^r]** maria, vale, consignata cella, rubus in vi flammea. Euge, sole quod amicta solem gignis stellula, euge, quod sis praeelecta, scala caeli fulgida. Pange, aurora consurgens luce novi sideris. Pange, arca, trina ferens charismata miseris. Eia, magnificat tua Iesum Christum anima, eia, tecum ut laudemus, ora dulcis, Maria. Amen.

IN DIVISIONE APOSTOLORUM

Caeli enarrant gloriam Dei, Filii, Verbi incarnati facti de terra caeli. Haec enim gloria soli Domino est congrua. Nomen est cuius magni consilii angelus. Istud consilium hominum auxilium est antiquum et profundum et verum factum, solis tamen sanctis cognitum. Cum angelus iste homo natus ex muliere immortalem ex mortali de terra caelum fecit, ex homine angelum. Hic est Dominus exercituum, Deus, cuius sunt missi in terram apostoli. Quibus se ipsum vivum praebuit resurgens in multis argumentis : pacem victor mortis nuntians. Pax vobis, ego sum, inquit, nolite iam timere, praedicate verbum Dei creaturae omni coram regibus et principibus. Sicut misit me Pater : et ego mitto vos in mundum, estote ergo prudentes, sicut serpentes, estote, ut columbae, simplices. Hinc Petrus Romam apostolorum princeps adiit : Paulus Graeciam, ubique docens gratiam, ter quattuor alii proceres in plagis terrae quattuor evangelizantes Trinum et Unum. Andreas, Iacobus, uterque Philippus, Bartholomaeus : Simon Taddeus, Ioannes, Thomas et Matthaeus, duodecim iudices : non ab uno, sed in unum divisi per orbem divisos in unum colligunt. In omnem terram exivit sonus eorum. Et in fines orbis terrae verba eorum. Quam speciosi pedes evangelizantium bonum, praedicantium pacem. Sanguine Christi redemptis ita dicentium, Sion, regnabit Deus tuus. Qui verbo saecula fecit, quod pro nobis Verbum caro factum est in fine saeculorum. Hoc verbum, quod praedicamus, Christum crucifixum, qui vivit et regnat, Deus in caelis. Hi sunt caeli, in quibus, Christe, habitas, in quorum verbis tonas, fulguras signis, roras gratia. His dixisti, rorate, caeli, desuper, et nubes pluant iustum, aperiatur terra, germinans. Germen iustum suscitat terra nostra, quam apostolicis verbis serens germinare facias. Quorum verbis verbum Patris tenentes in patientia fructum ferre fac nos tibi, Domine. Hi caeli, quos Magni Consilii Angelus, inhabitas, quos non servos, sed amicos appellas, quibus omnia, quae audisti a Patre, notificas. In quorum divisione collectum gregem custodias indivisum et in vinculo pacis unum : ut in te unum simus, sicut in Patre tu es unus. Miserere nostri tu, qui habitas rex in caelis.

DE SANCTA MARIA MAGDALENA

Laus tibi, Christe, qui es creator et Redemptor idem et Salvator. Caeli, terrae, maris, angelorum et hominum. Quem solum Deum confitemur et Dominum. Qui, peccatores, venisti, ut salvos faceres. Sine peccato peccati assumens formulam. Quorum de grege ut Chananaeam Mariam visitasti Magdalenam. Eadem mensa verbi divini illam micis, hanc refovens poculis. In domo Simonis leprosi conviviis accubans typicis. Murmurat pharisaeus, ubi plorat femina, criminis conscia. Peccator contemnit compeccantem, peccati nescius penitentem exaudis, emundas, foedam adamas, ut pul-

chram facias. **[D_6^v]** Pedes amplectitur dominicos, lacrimis lavat, tergit crinibus, lavanda, tergenda unguento unxit, osculis circuit. Haec sunt convivia, quae tibi placent, o, Patris sapientia. Natus de Virgine qui non dedignaris tangi de peccatrice. A pharisaeo es invitatus, Mariae ferculis saturatus. Multum dimittis multum amanti : nec crimen postea repetenti. Daemoniis eam septem mundans, septiformis Spiritus. Ex mortuis resurgentem dans cunctis videre priorem. Hanc, Christe, proselitam signas Ecclesiam, quam ad filiorum mensam vocas alienigenam. Quam inter convivia legis et gratiae spernit pharisaeus, fastus lepra vexat haeretica. Quidnam haberet aegra : si non accepisset, si non medicus adesset. Qualis sit, tu scis, tangit te, quia peccatrix, quia veniae optatrix. Rex regum, dives in omnes, nos salva, peccatorum tergens cuncta crimina, sanctorum spes et gloria.

DE SANCTO LAURENTIO

Laurenti, David magni martyr : milesque fortis. Tu imperatoris tribunal. Tu manus tortorum cruentas. Sprevisti secutus desiderabilem atque manu fortem. Qui solus potuit regna superare tyranni crudelis. Cuiusque sacri sanguinis proditos facit amor milites eius. Dummodo illum liceat cernere dispendio vitae praesentis. Caesaris tu faces contemnis et iudicis minas derides. Carnifex ungulas et ustor craticulam vane consumunt. Dolet impius urbis praefectus victus a pisce assato, Christi cibo. Gaudet Domini conviva favo conresurgenti cum Christo saturatus. O, Laurenti, militum David invictissime regis aeterni. Apud illum servulis ipsius deprecare veniam semper. Martyr milesque fortis.

IN ASSUMPTIONE GLORIOSAE VIRGINIS

Congaudent angelorum chori gloriosae Virgini. Quae sine virili commixtione genuit. Filium, qui suo mundum cruore medicat. Nam ipsa laetatur, quo caeli iam conspicatur principem. In terris cui quondam sugendas virgo mamillas praebuit. Quam celebris angelis Maria, Iesu mater, creditur. Qui filii illius debitos se cognoscunt famulos. Qua gloria in caelis ista virgo colitur, quae Domino caeli praebuit hospitium sui sanctissimi corporis. Quam splendida polo stella maris rutilat : quae omnium lumen astrorum et hominum atque spirituum genuit. Te, caeli regina, haec plebicula piis concelebrat mentibus. Te cantu melodo super aethera una cum angelis elevat. Te libri, virgo, concinunt prophetarum, chorus iubilat sacerdotum, apostoli Christique martyres praedicant. Te plebis sexus sequitur utriusque, vitam diligens virginalem, caelicolas in castimonia aemulans. Ecclesia ergo cuncta te cordibus teque carminibus ce-

lebrat. Tibi suam manifestat devotionem, precatu te supplici implorans, Maria. Ut sibi auxilium circa Christum Dominum esse digneris per aevum. Amen.

DE SANCTO STEPHANO REGE

Corde, voce, mente pura solvens Deo laudis iura : idolorum spreta cura, laetare, Pannonia. De supernis illustrata, verbo vitae satiata crucis Christi iam fert grata libens testimonia. Ergo, per quem tibi datur salus, caelum reseratur, via vitae demonstratur et iter iustitiae. Hunc extollas digna laude, huius festum colens gaude : et gaudenti iam applaude cantico laetitiae. Hic est Geisae ducis natus : **[D_7^r]** visione praesignatus, ante ortum est vocatus Stephanus a Stephano. Credit pater et miratur, parit mater et laetatur, infans crescens exaltatur, ut cedrus in Libano. Nam ut puer adolevit, mox virtutum donis crevit : caelos amans ima sprevit : haerens Dei Filio. Huius carnis tecta velo mens intenta semper caelo : ardet tota Dei zelo, instat evangelio. Per hunc Christus praedicatur, turba credens baptizatur, fides Christi dilatatur, in tota Pannonia. Hic adinstar Salomonis struit templa, ditat donis, ornat gemmis et coronis cruces et altaria. Ad docendum hic praelatos, viros ponit litteratos, iustos, fidos et probatos ad robur fidelium. Hic talentum sibi datum Deo reddens duplicatum : ab aeterno praeparatum sibi scandit solium. Ubi Christo sociatus et a Christo sublimatus regnat semper coronatus in superna patria. Hunc devote veneremur, hunc ex corde deprecemur, ut per ipsum sublevemur ad caelorum atria. Amen.

DE SANCTO BARTHOLOMAEO APOSTOLO

Diem festum Bartholomaei, Christi amici, fratres excolite dignis praeconiis. Eius obtentu caeli, quo mereamini sedibus perfrui. Hic Indiae populis praedicat evangelium. Qui dediti vitiis vacabant idolatriae. Quos instructis sanctus apostolus iussit frangere idola atque Christo facere templa. Et daemones, quos adoraverant, fecit longius abire, ubi essent invia terrae. Mundat leprosos saluti pristinae, et reddit aegros. Vestivit caecos praesenti lumine fecitque sanos. Oratio eius paralyticos erigit atque curat energumenos. Nam incliti natam regis diu lunaticam sola prece salvam fecerat. Convertit regem populumque eius sacris fontibus expiaverat. Promittens illis, quod non vidit homo nec ascenderat in cor hominis. Per multa sic praedicans tempora vestimenta illius non fuerunt sordida. Nocturno vigilarat tempore, similiter diurno in Dei laudamine. Post talia miracula occisus migravit ad Christum, perenni in regno semper lusurus. Sed veniet iudicii in die cum Deo, hominum secreta per ignem iudicaturus. Quaesumus te, Bartholomaee, exorantes, ut detergas nostra hic facinora. Quatenus utamur praemio, quod credentum repromisit Christus regi pusillo. Amen.

IN NATIVITATE GLORIOSAE VIRGINIS

Nativitas Mariae Virginis, quae nos lavit a labe criminis, celebretur hodie, dies est laetitiae. De radice Iesse propaginis hanc eduxit sol veri luminis manu sapientiae templum suae gratiae. Stella nova noviter oritur, cuius ortu mors nostra moritur, Evae lapsus iam restituitur in Maria. Ut aurora surgens, progreditur, velut luna, pulchra describitur, super cunctas, ut sol, erigitur Virgo pia. Virgo mater et virga unica, virga fumi, sed aromatica : in te caeli mundique fabrica gloriatur. Te signarunt ora prophetica : tibi canit Salomon Cantica canticorum : te vox angelica protestatur. Verbum Patris processu temporis intrat cui sacratum corporis, in te totum et totum deforis simul fuit. Fructus virens arentis arboris, Christus, gygas immensi roboris nos a nexu funesti pignoris eripuit. O, Maria, dulce commercium intra tuum caeleste gremium : quo saluti reis ‹et› remedium indulgetur. O, vera spes et verum gaudium, fac post vitae praesentis taedium, ut optatum in caelis bravium nobis detur. **[D_7^v]**

IN EXALTATIONE SANCTAE CRUCIS

Laudes crucis attollamus : nos, qui crucis exsultamus speciali gloria. Dulce melos tangat caelos, dulce lignum dulci dignum canamus melodia. Voci vita non discordet, dum vox vitam non remordet, dulcis est symphonia. Servi crucis crucem laudant : qui per crucem sibi gaudent vitae dari munera. Dicant omnes et dicant singuli, ave, salus totius saeculi, arbor salutifera. O, quam felix, quam praeclara fuit haec salutis ara rubens Agni sanguine : Agnus sine macula, qui mundavit saecula ab antiquo crimine. Haec est scala peccatorum, per quam Christus, rex caelorum ad se traxit omnia. Forma cuius hoc ostendit : quod terrarum comprehendit quattuor confinia. Non sunt nova sacramenta, nec recenter est inventa crucis haec religio. Ipsa dulces aquas fecit, per hanc silex aquas iecit Moysi officio. Nulla salus est in domo, nisi cruce munit homo superliminaria. Neque sensit gladium, nec amisit filium, quisquis egit talia. Ligna legens in Sarepta : spem salutis est adepta pauper muliercula. Sine lignis fidei nec lecythus olei valet, nec farinula. Roma naves universas in profundum vidit mersas una cum Maxentio. Fusi Thraces, caesi Persae, sed et partis dux adversae victus ab Heraclio. In Scripturis sub figuris ista latent, sed iam patent crucis beneficia. Reges credunt, hostes cedunt, sola cruce, Christo duce, unus fugat milia. Ipsa suos fortiores semper facit et victores, morbos sanat et languores, reprimit daemonia. Dat captivis libertatem, vitae confert novitatem ad antiquam dignitatem crux reducit omnia. O crux lignum triumphale. *Require supra, in Inventione sanctae Crucis.*

MICHAELIS ARCHANGELI

Summi Regis archangele, Michael. Intende, quaesumus, nostris sensibus. Te namque profitemur esse supernorum principem civium. Tu Deum obsecra pro nobis, ut mittat auxilium miseris. Idem tenes perpetue principatus paradisi, omnes cives te adorant superi. Principatus est potestas a Domino tibi data, precantes salvificare animas. Tu in templo Dei turibulum aureum visus es habuisse manibus. Inde scandens vapor aromatum plurimum pervenit ante conspectum Dei. Quando cum dracone magnum commisisti proelium, faucibus illius animas abstraxisti plurimas. Hinc maximum augebatur in caelo silentium, milia milium dicebant, salus regi, Domino. Audi nos, Michael, angele summe, tu parum descende de poli sede, nobis ferendo opem Domini atque levamen indulgentiae. Tu nostros, Gabriel, hostes prosterne, tu, Raphael, aegris affer medelam, morbos absterge, noxas dilue nosque fac interesse gaudiis beatorum. Amen.

DE OMNIBUS SANCTIS

Omnes sancti Seraphim : Cherubim, throni quoque dominationesque. Principatus, potestates, virtutes. Archangeli, angeli, vos decet laus et honores. Ordines noveni spirituum beatorum. Quos in Dei laudibus firmavit caritas. Nos, fragiles homines firmate precibus. Ut spiritales pravitates vestro iuvamine vincentes fortiter. Nunc et in aevum vestris simus digni sollemniis interesse sacris. Vos, qui Dei gratia vincere terrea. Et angelis socios fecit esse polo. Vos patriarchae, prophetae, **[D_8^r]** apostoli, confessores, martyres, monachi, virgines. Et viduarum sanctarum omniumque placentium populo supremo Domino. Vos adiutorium. Nunc et perenniter. Foveat, protegat ut vestrum, in die poscimus gaudiorum vestrorum. Amen.

DE SANCTO MARTINO EPISCOPO

Sacerdotem Christi Martinum cuncta per orbem canit Ecclesia pacis catholicae. Atque illius nomen omnis haereticus fugiat pavidus. Pannonia laetetur, genitrix talis filii. Italia exsultet, alitrix tanti iuvenis. Et Galliae trina divisio sacro certat litigio : cuius esse debeat praesul. Sed pariter habere se patrem omnes gaudeant, Turoni soli eius corpus foveant. Huic Francorum atque Germaniae plebs omnis plaudat. Quibus videndum invexit Dominus in sua veste. Hic celebris est Aegypti patribus, Graeciae quoque cunctis sapientibus. Qui impares se Martini meritis sentiunt atque eius medicamini. Nam febres sedat daemonesque fugat, paralytica membra glutinat. Et mortuorum sua prece trium reddit corpora vitae pristinae. Hic ritus sacrilegos destruit et ad Christi gloriam dat ignibus idola. Hic nudis mysteria brachiis conviciens praeditus est caelesti

lumine. Hic oculis ac manibus in caelum et totis viribus suspensus : terrena cuncta respuit. Eius ori numquam Christus defuit sive iustitia, vel quicquid ad veram vitam pertinet. Igitur te cuncti poscimus, o, Martine, ut, qui multa mira hic ostendisti. Etiam de caelo gratiam Christi [nobis] supplicatu tuo semper infundas. Amen.

DE SANCTA CATHERINA VIRGINE ET MARTYRIS

Sanctissimae virginis votiva festa recolamus, venerantes hunc diem praeclarum, omnes concinamus. Proferat haec concio laudes et devotio sit sincera. Concrepet organicis modulis et canticis laude digna. Hanc fuisse filiam Costi regis unicam tradunt scripta. Annis puerilibus sophisticis artibus fuit clara. Turbam philosophicam vicit et rhetoricam disputando. Hinc regina credidit, deos vanos respuit venerari. Fit poenalis machina, pereunt tot milia, dum rotantur agmina paganorum. Mox truncatur capite, assunt turbae caelicae, sepelitur debite monte Sina. Ora pro populo, precare pro clero, martyr Christi, Catherina. Astantem populum, laudantem te clerum fove, rege per saecula, amen.

DE SANCTO ANDREA APOSTOLO

Sacrosancta hodiernae festivitatis praeconia. Digna laude universa categorizet Ecclesia. Mitissimi sanctorum sanctissima recolendo gaudia. Apostoli Andreae admiranda praefulgentis gratia. Hic, accepto a Ioanne Baptista, quod venisset, ut tolleret peccata, mox intrans eius habitacula audiebat eloquia. Inventoque fratre suo Bariona, invenimus, ait ovans, Messiam, et duxit eum ad dulcifluam Salvatoris praesentiam. Hunc perscrutantem maria Christi vocavit clementia. Artem piscandi commutans dignitate apostolica. Huius animam post [clara] festi paschalis gaudia. Sancti Spiritus praeclara perlustravit potentia. Ad praedicandum populis paenitantiam. Et Dei Patris per Filium clementiam. Gratulare ergo tanto patre Achaia. Illustrata eius salutari doctrina. Honorata multimoda signorum frequentia. Et tu gemens plora, trux carnifex Egea. Te lues inferni et mors tenet **[D_8^v]** aeterna. Sed Andream felicia per crucem manent gaudia. Iam regem tuum spectas, iam adoras, iam in eius aspectu, Andrea, stas. Odorem suavitatis [iam] aspiras : quem divini amoris aroma dat. Sit ergo nobis intima dulcedo, necnon inclita caelestis vitae balsama.

DE SANCTO NICOLAO

Plebs fidelis iucundetur et a Deo veneretur praesulis memoria. Nicolai, cuius vita mundo fuit inaudita, odit transitoria. Dictum virum abstinendo docet, antequam lo-

quendo, quam Deus mirabilis. Quarta die hic et sexta semel suxit hora certa : iacens in cunabulis. Est praeclarum et insigne castitatis ustus igne, quod per auri copiam. Opprobrium puellarum tulit et patris earum exemit inopiam. De supernis voce lapsa, tandem ei est commissa praesularis dignitas. Quem virtutum tot honore : perornavit miro more divina clementia. Ergo, pater sancte, audi, Nicolae, tuae laudis astantes et impetra. Et, qui fecit te beatum, nobis praebeat ducatum, ubi pax est et gaudium. Amen.

DE APOSTOLIS

Caeli solem imitantes, in occasum triumphantes, ortum solis asserunt. Ortum solis et occasum, quorum omnes ita casum fines terrae referunt. Petrum, Paulum et Andream per Neronem et Aegaeam Roma, Patras perimunt. Herodis gens pharisaea : Iacobis et in Iudaea binis vitam adimunt. Ioannes, ut relegatus, in Ephesum est translatus ad Christi convivia. Mauri trucidant Matthaeum et Indi Bartholomaeum et Philippum Scythia. Thomam Indi, Iudam Persae : Simonemque sic sub Xerxe caeli caelos penetrant. Sic ascendunt caeli caelos : ubi Christo pangunt melos : nobis vita impetrant.

DE EVANGELISTIS

Plausu chorus laetabundo hos attollat, per quos mundo sonant evangelia. Voce quorum salus fluxit, nox praecessit, et illuxit sol illustrans omnia. Curam agens sui gregis pastor bonus, autor legis quattuor instituit. Quadri orbis ad medelam formam iuris et cautelam, per quos scribi voluit. Circa thema generale : habet quisque speciale styli privilegium. Quos designat in propheta forma pictus sub discreta vultus animalium. Pellens nubem nostrae molis intuetur iubar solis Ioannes in aquila. Supra caelos dum conscendit, summi Patris deprehendit Natum ante saecula. Os humanum est Matthaei : in humana forma Dei : dictantis prosapiam. Cuius genus sic contexit, quod a stirpe David exit : per carnis materiam. Ritus bovis Lucae datur : in qua forma figuratur : nova Christus hostia. Ara crucis mansuetus hic mactatur, hic et vetus transit observantia. Est leonis rugientis : Marco vultus, resurgentis quo claret potentia. Voce Patris excitatus : surgit Christus laureatus immortali gloria. His quadrigis deputatur mundo Deus, sublimatur istis arca vectibus. Paradisi hic fluenta, nova fluunt sacramenta, quae irrorant gentibus. Non est domus ruitura hac subnixa quadratura, haec est domus Domini. Glorietur in hac domo : qua beatus vivit homo : Deo iunctus homini, amen. **[D_9^r]**

DE UNO MARTYRE PROSA

Spe mercedis et coronae : stetit martyr in agone ad mortem oboediens. Morte Christum imitatus, fide firmus et firmatus : firmo gressu gradiens. Furit furor militaris, ut vir sanctus sacris aris immoletur hostia. Quem occidunt inscientes, introducunt nescientes ad aeterna gaudia. Christi fortis hic athleta : qui subire mente laeta mortem non abhorruit. Ut sit salus infirmorum : et medela peccatorum gratiam promeruit. Non est morbus, quem non curet : dum morborum non obduret tarda diffidentia. Caeci, claudi, surdi, muti sunt ad usum restituti divina clementia. Hostes Christi Christo cedunt, signa signis dum succedunt argumenta fidei. Ergo martyr invocetur : ut per eum nobis detur : ad superna provehi : amen.

DE MARTYRIBUS PROSA

O, beata beatorum martyrum sollemnia. O, devote recolenda victorum certamina. Digni dignis fulgent signis, et florent virtutibus. Illos semper condecenter veneremur laudibus. Ut devoto corde toto adhaeserunt Domino. Et invicti sunt addicti atroci martyrio. Carcerati, trucidati tormentorum genera. Igne laesi, ferro caesi pertulerunt plurima. Cum sint torti, cedunt morti carnis per interitum, ut electi, sunt adepti beatorum praemia. Per contemptum mundanorum et per bella fortia, meruerunt angelorum victores consortia. Ergo facti cohaeredes Christo in caelestibus. Apud ipsum vota nostra promovete precibus. Ut post huius finem vitae et post transitoria. In perenni mereamur exsultari gloria.

DE CONFESSORIBUS

Quem invisibiliter sequitur Ecclesia. Deus visibiliter facit mirabilia. Confessorum iugiter vigilat custodia. Per quos mirabiliter operatur gratia. Lumbos cinxit sanctus iste, et lucernam tenuit. Pro te mundum sprevit, Christe, et carnem cohibuit. Hinc angustam viam vitae fortiter arripuit. Et in vitiorum lite bravium obtinuit. In te Christus firmat templum spiritali quadratura. In decorem dat exemplum invisibili structura. Tu splendorem praestas ecclesiis miraculis et signis variis. Tu coruscas virtutum radiis, tu protegas nos ab insidiis, amen.

DE VIRGINIBUS PROSA

Virginis venerandae de numero sapientium festa celebremus, socii. Filiae Matris summi regis, sacrosanctae Mariae. Quam sibi in sororem Dei adoptavit Filius. Haec cor-

pus suum domavit freno ieiunii. Et luxuriam secuit ense agoniae. Ista contra cunctos mortis dimicavit impetus. Et hostem cruentum freta Christi dextera straverat. Haec sponsum ab aula caeli sese invisentem alacris. Corde iucundo secuta eius est ingressa thalamum. Tute iam dulcibus plena deliciis. Christo miserias nostras suggerito. Nobis consolationem precando : amen.

DE QUOLIBET PROSA

Hic sanctus, cuius hodie celebrantur sollemnia. Nam revelata facie regem cernit in gloria. Illic regina virginum transcendens culmen cordium. Excuset apud Dominum nostrorum **[D_9^v]** lapsus criminum. Nos ad sanctorum gloriam per ipsius suffragia. Post praesentem miseriam Christi perducat gratia, amen.

DE BEATA VIRGINE

Verbum bonum et suave, personemus illud ave : per quod Christi fit conclave Virgo, Mater, filia. Per quod ave salutata mox concepit fecundata : Virgo David stirpe nata, inter spinas lilium. Ave, veri Salomonis : mater, vellus Gedeonis, cuius magi tribus donis laudant puerperium. Ave, sponsa Verbi summi, maris portus, signum dumi, aromatum virga fumi, angelorum domina. Ave, solem genuisti, ave, prolem protulisti, mundo lapso contulisti vitam et imperium. Supplicamus, nos emenda, emendatos nos commenda tuo Nato ad habenda sempiterna gaudia. Amen.

ALIA DE BEATA VIRGINE

Ave, sidus, lux dierum, ave, gemma mulierum, quae lactasti regem regum, Genitorem filia. Ave, Verbi summi Parens : ave, rosa, spina carens, per te viret mundus arens, per te datur venia. Ave, verbi Dei cella, mundi decus, maris stella, serva servos a procella maris huius noxia. Mundum pingis novo flore, prolem paris miro more, virgo manens cum honore novi prolis gratia. Regis mater et regina, morum dux et disciplina, de malorum nos sentina perduc ad caelestia. Dele culpas, o, Maria, placa regem, prece pia, quia per te patet via : ad aeterna gaudia, amen.

DE DEDICATIONE ECCLESIAE

Psallat Ecclesia, mater illibata et virgo sine ruga honorem huius ecclesiae. Haec domus aulae caelestis probatur particeps. In laude regis caelorum et caerimoniis. Et lu-

mine continuo aemulans civitatem sine tenebris. Et corpora in gremio confovens animarum, quae in caelo vivunt. Quam dextera protegat Dei. Ad laudem ipsius Domini. Hic novam prolem gratia parturit fecunda Spiritu Sancto. Angeli cives visitant hic suos, et corpus sumitur Iesu. Fugiunt universa corporis nocua. Pereunt peccatricis animae crimina. Hic vox laetitiae personet. Hic pax et gaudia redundant. Hac domo Trinitatis laus et gloria semper resultet.

FINIT MISSALE DIVINORUM OFFICIORUM TAM DE TEMPORE QUAM DE SANCTIS
CUM CERTIS OFFICIIS ANNEXIS, UTPUTA DE TRANSFIGURATIONE DOMINI,
DE PESTILENTIA ET CETERA SECUNDUM CHORUM ALMAE ECCLESIAE STRIGONIENSIS,
CORRECTUM AC EMENDATUM DE CONSENSU AC FAVORE REVERENDISSIMI
IN CHRISTO PATRIS AC DOMINI, DOMINI MICHAELIS, EPISCOPI MILKOVIENSIS
AC IN PONTIFICALIBUS VICARII GENERALIS PRAENOMINATAE ECCLESIAE
STRIGONIENSIS ALIORUMQUE DOMINORUM DE CAPITULO, REGNANTE FELICISSIME
SERENISSIMO AC INVICTISSIMO MATTHIA, HUNGARORUM REGE, DOMINO NOSTRO
GRATIOSISSIMO, ANNO INCARNATAE DEITATIS MCCCCLXXXIIII, DIE ULTIMA
MENSIS AUGUSTI IN IMPERIALI CIVITATE GERMANIAE, NURENBERGA
PER ANTHONIUM KOBURGER, INCOLAM PRAEFATAE CIVITATIS AD LAUDEM
DEI EIUSQUE GENITRICIS PERPETUAE VIRGINIS, CUI HONOR ET GLORIA IN AEVUM.
AMEN.

APPARATUS CRITICUS, ANNOTATIONES ET INDEX TITULORUM

Abbreviationes

In textu

Ps.	versus antiphonae (plerumque ex libro Psalmorum)
R.	responsum
V.	versus
ibid.	in introitibus refertur ad librum biblicum textus antiphonae

In apparatu

abbrev.	abbreviatus, abbreviatio
corr.	correxi
ed.	Missale Strigoniense 1484
MissNot	Missale Notatum Strigoniense ante 1341(hodie Posonii)
MissPálóczi	Missale archiepiscopi Georgii Pálóczi

Apparatus criticus et annotationes

a_{2}^{r} **[Gloria cum tropis]:** *Tropi distinguuntur rubro, excepto* Altissime; *nos distinguimus illos intervallis* — A‹n›gnus — sanctifica[n]s *vide, quod sequitur:* gubernans — **Symbolum:** unum dominum ‹dominum› *(in abbrev.) fortasse resolutio erronea abbreviationis* dnm nrm *(sicut in MissPálóczi habetur)* — **[Exorcismus salis:]** aquam *ed.* abuam *(littera* q *conversa)*

a_{2}^{v} **Exorcismus aquae:** Exorcismus *ed.* exorscimus — **[Oratio:]** noxia *sic!*

a_{3}^{r} Iani *ed.* Iam *vel* Iani — *signum dividendi* | *in Kalendario addidi* — Sulpicii *ed.* Suplicij — *in columna numerorum Romanorum:* x[i]i

a_{3}^{v} Octava Martis : fit decima socia fortis: *non liquet* — Scholasticae *ed.* Scolatistce

a_{4}^{r} [Ae]quinoctium

a_{4}^{v} *littera* A *ad 28 Apr. indicat versum chronographicum cum signo b signatum in ultima linea paginae*

a_{5}^{r} Iunii *ed.* Iulii

a_{5}^{v} Viti et Modesti martyrum | lc.: *ed. in rubro*

a_{6}^{r} Sennen *ed.* Sennes

a_{6}^{v} nep‹p›a; secunda *malim* secundam

a_{7}^{r} Emmerammi *ed.* Emeranimi

a_{7}^{v} Ter[t]ius Octobris

a_{8}^{r} Satur[n]ini

a_{8}^{v} Capricorn‹o›

a_{9}^{r} **Psalmus 83** in atriis ‹:› tuis [:]

a_{9}^{v} **Litania** (*scribitur:* Letania): Miserere *(quinto loco) ed.* Misereer

a_{10}^{v} **Alia oratio (Deus qui non):** inter te et *ed.* inter et te

b_{1}^{r} **Ad albam:** regna [:] ubi ‹:›

b_{2}^{r} **Oratio sancti Ambrosii:** cum ceteris bonis, qui *(sic!)* tibi placent *(refertur ad personas); malim* quae *(quo refertur ad* bona*)*

1^{v} **Secundum Matthaeum:** sequebant[ur] — **Secreta de Sancta Maria:** Per Dominum: *manu insertum in margine* eundem (*id est* Per eundem Dominum) — **Secreta Sacrificium tibi:** [Dominum] *manu insertum in rasura* [[eundem]] — **Complenda Gratiam tuam:** Per: *manu insertum in margine* eundem

2^{v} **Feria quarta quattuor temporum:** quattuor *ed.* qnatuor *(littera* u *conversa)*

3v **Lectio Isaiae prophetae:** Aegyptum, eum, revertetur, eis, eos *(sic!)*
4r **Graduale Excita Domine:** appare‹re›
4v **Ad Thessalonicenses:** terre[a]mini — **Tractus Qui regis Israel:** appare‹re›
5v **Graduale Hodie scietis:** appare‹re›
6v **Secreta Accepta tibi sit:** quo *ed.* qua *(corr. iuxta MissPálóczi etc.)*
7v **Offertorium Tui sunt caeli:** plenitudinem [eius] *iuxta MissPálóczi etc.*
8v **Introitus In medio Ecclesiae:** [stola gloriae induit eum] *etiam manus corrigens inserit in margine in exemplari Inc. 177b*
9v **Alleluia Gloria et honore:** ‹Domine› *cf. 167r*
10r **Secundum Lucam:** *fortasse* piius *(linea transversa super* p*)*
10v **Oratio Deus qui salutis:** a[u]ctorem
11r **Secundum Lucam:** ‹et› *cf. Evangelium Pastores loquebantur (f. 7r)*
12v **Offertorium Iubilate Deo:** introite (*vel* intrate*?*)
13r **Introitus Omnis terra:** dicite *ed.* dicat — **Offertorium Iubilate Deo universa terra:** universa *(bis) ed.* omnis *(bis) (cf.* Offertorium Iubilate Deo omnis terra, *D1 post Epiphaniam)*
13v **Complenda Augeatur in nobis:** Per *ed.* p
14v **Secundum Matthaeum:** apparuit *(sic etiam e.gr. MissNot)* zizani[a]: *ed. habet aliquid spatii inter* zizani *et punctum.*
16r **Tractus Commovisti Domine:** ‹tuam› *et* ‹com›mota *iuxta fontes manu scriptos* — **Secundum Lucam:** tribulationis *nisi* temptationis *(sicut manus corrigens inserit in margine in exemplari Inc. 177b)* — **Offertorium Perfice gressus:** *corr. secundum fontes manu scriptos (sed cf. 98v)* — **Secreta Oblatum tibi Domine:** Oblatum *manu scriptum in Inc. 177*: A-
16v **Ad Corinthios:** p[ar]te — **Graduale Tu es Deus:** Israel *ed.* Iacob — **Tractus Iubilate Domino:** Domino *ed.* Deo
17r **fere in fine:** flectamus *ed.* flettamus
17v **Lectio Ioelis prophetae:** ut [non] dominentur *(sicut manus corrigens inserit in margine in exemplari Inc. 177b)*
18v **Secretum Sacrificiis praesentibus:** [placatus intende] *(sicut manus corrigens inserit in margine in exemplari Inc. 177b)*
19r et 19v **Graduale Unam petii a Domino:** eius *ed.* tuo
20r **Secretum Suscipe Domine sacrificium:** mundati *ed.* mandati *(corr. sacramentaria, missalia, imprimis MissPálóczi secutus)* — **Introitus Invocavit me:** *loco* Ps. *ed.* V. — **Ad Corinthios:** adiuvi *(sicut et manus correxit in exemplari Inc. 177) ed.* audivi
20v **Tractus Qui habitat in adiutorio:** susceptor meus es tu: tu *superfluum esse videtur* — Invo[ca]vit
21v **Super populum Absolve quaesumus:** ut … averte *(sicut MissPálóczi)* — **Introitus Domine refugium factus es:** *loco* Ps. *ed.* V.
22v **Secundum Matthaeum:** nequitiores *(sic!) ed.* nequicōces
23r **Communio Panis quem ego dedero:** dedero *ed.* dabo *corr. secutus MissPálóczi etc. (cf. 102v)*
25v **Ad Thessalonicenses:** immunditia[m]
26r **Secundum Ioannem:** desuperius *(sicut MissPálóczi)* — **Secretum Haec hostia quaesumus:** (haec hostia … placationis et laudis) quae *(sic etiam MissPálóczi)* offerimus
27v **Secundum Lucam (in fine paginae):** chaos *ed.* cahos *(cf. 96r)*
28r **Super populum Adesto Domine:** ut hi *(sic!, mendum vel attractio ad* qui, *sicut etiam in MissPálóczi, ubi post* hij *fortasse rasura)* — **Lectio libri Genesis:** morarentur *ed.* morerentur
28v **Offertorium Domine in auxilium meum respice:** [ut auferant eam], *addidi iuxta MissPálóczi atque missalia et gradualia notata*
29r **Complenda Fac nos quaesumus:** pignore ‹›
29v **Secundum Lucam:** substantiae *ed.* snb- *(littera* u *conversa)*
31v **Graduale Deus vitam meam:** ‹an›nuntiavi *iuxta alios fontes*
32r **Secundum Matthaeum:** trium *sc.* testium *(fortasse suppleri debet, cf. alia missalia)*
32v **Tractus Rex regum:** famulis *ed.* famulos *(sicut 42v)*
33r **Secundum Matthaeum:** exeu[n]t, coinquina[n]t
34v **Secundum Ioannem:** exierunt *ed.* exiebant

35v **Graduale Si ambulem:** [Domine] *sicut in aliis missalibus gradualibusque*

36r **Offertorium Gressus meos dirige**: Domine *ed.* donime *(in abbr.* doīme*)*

37r **Offertorium Iubilate Deo omnis terra**: iubilate *(secundo) ed.* iubitate

38r **Offertorium Exspectans exspectavi:** [im]misit *sicut in aliis missalibus gradualibusque (cf. 103v)* — **Introitus Dum sanctificatus:** Dum *littera initialis in Inc. 177 manu pictum:* C

38v **Secundum Ioannem:** lavi *ed.* lani *(littera* u *conversa)*

39r **Secundum Ioannem:** quis es[t]

40r **Offertorium Domine ad adiuvandum:** qui cogitant servis tuis mala *sic ed. (aliis missalibus gradualibusque:* adversantes mihi*)*

41r **Communio Videns Dominus:** [Iuda]eis *sicut in aliis missalibus gradualibusque* — **Introitus Sitientes venite:** ‹et› *sicut in aliis missalibus gradualibusque* — **Lectio Isaiae prophetae:** glorificavit *(sic etiam MissPálóczi)*

41v **Communio Dominus regit me:** educavit [me] *sicut in aliis missalibus gradualibusque* — **Complenda Tua nos Domine:** *ed.* de cooperatione sua : tibi faciant esse etvotos *(syllabae* de *et* et *in lineis invicem subsequentibus et etiam verticaliter iuxtapositae permutantur)*

42r **Graduale Eripe me Domine:** erip[i]e[s] *sicut in aliis missalibus gradualibusque* — **Tractus Saepe expugnaverunt:** concidet *ed.* concidit

42v **Offertorium Confitebor tibi Domine:** ut *superfluum esse videtur* — **Complenda Adesto Domine:** ut … defende *(sicut MissPálóczi)* — **Introitus Miserere mihi:** mei ‹› tota die [:] — **Tractus Rex regum:** famulis *ed.* famulos *(sicut 32v)*

44v *(Titulus diei:)* feria *ed.* fecia

45v **Lectio Ieremiae prophetae:** formidinis *sicut MissPálóczi* — **Offertorium Benedictus es Domine:** verbum *ed.* mala *(secutus sum alia missalia gradualiaque)*

48v Deinde sequitur oratio *ed.* seqnitur *(littera* u *conversa)* — **Deus qui miro**: dispensat[i]onem

51v **Passio … secundum Matthaeum:** Erant autem ibi Maria Magdalene *ed.* marie

52v **Secundum Ioannem:** dixerunt ad semetipsos: *ed.* –iposs

53v **Passio … secundum Marcum:** si[n]gillatim — 54r supremis: *ed.* supmis (*linea transversa super* p, *forte pro* sūpmis*? cf. inferius 54r* sūm-, summ-) — 55r Salome‹e›

55r **Evangelium:** parasceven *sic!*

56v **Passio … secundum Lucam:** diffinitum *sic etiam MissPálóczi*

57 *ed.* LVI.

58v **Ad Corinthios:** g[r]atias

59v **(In rubrica:)** aeth‹e›ra

60v **Tractus Eripe me:** [ne derelinquas me] *iuxta MissPálóczi etc.*

61v **Passio:** purpur[e]a *iuxta MissPálóczi etc.*

62v **Pro universis ordinibus:** *nota titulum superfluum — in fine eiusdem orationis ed.* Lavate — **Pro catechumenis:** *ed.* -inis — *in oratione ipsa:* et ut ipsi *(*ut *superfluum est, sed sic etiam in aliis missalibus)* — nova semper prole *ed.* novo — **[Pro haereticis et schismaticis:]** *sicut in MissNot, MissPálóczi.*

63r **Pro paganis:** *in fine orationis manus posterior delevit:* ‹Per … eiusdem.›

64r **(In rubrica:)** singuli communicantes *ed.* sniguli … — vel aut *(sic!)*

64v **Ordo in Sancto sabbato (oratio prima):** non incendat: *sic ed. et alia missalia* — **Oratio Domine Sancte Pater:** cooperari *(sicut MissPálóczi) ed.* cooperare

65r **Hymnus Inventor rutili:** *Textum hymni* Inventor rutili *pluribus locis corruptum non emendavi* (*e.g.* inguine *pro* unguine!) — Acheronticis: *ed.* hac heronticis — innumero: *sic?* (*ed.* in numero) — Linguis: *manu scriptum, sed hoc modo etiam in aliis libris*

65v **Exsultet:** invocate *ed.* invocare — 67v antistite nostro, G.: *fortasse refertur ad archiepiscopum Georgium Pálóczi?*

68r **(Prophetia) In principio:** afferentem semen iuxta genus suum: *ed.* iutxa

69v **Tractus Attende caelum:** *supplevi* [V.] *iuxta alia missalia et gradualia* — **Tractus Sicut cervus:** ‹fontem›: *exclusi secundum alia missalia et gradualia (sed cf. 89v, 189r)* — [mei] *secundum alios fontes (sed cf. 89v, 189r)* — **Oratio Omnipotens sempiterne Deus:** ‹ad›: *exclusi secun-*

dum alia missalia — **Hymnus Rex sanctorum angelorum:** *Textum hymni partim corruptum non emendavi* (*e.g.* minister *pro* ministri!)

70r **Benedictio fontis baptismalis:** gentibus invocandis *malim* innovandis, *sicut habetur in MissPálóczi et in sacramentariis* — 70v su[a]vitate — sanct[i] ✠ ficetur

71r **Prosa:** domnus *in abbrev.* (dñs)

71v **Ordo missae:** *sequuntur partes, quae casu fortuito in Missali 1494 non reperiuntur, (vide introductionem, pp. XLI), sed quae ex MissPálóczi supplenda videntur* [MissPálóczi 5r–v]

Quando accedat ad altare. Vias tuas Domine demonstra mihi et semitas tuas edoce. Deduc me Domine in via. Et ingrediar in. Veni Sancte Spiritus. Emitte Spiritum tuum et creabuntur.

Oratio: Assit nobis, quaesumus, Domine, virtus Sancti Spiritus, quae et corda nostra clementer expurget a vitiis et ab omnibus tueatur adversis. Per.

Versiculus: Et introibo ad altare Dei. *[R.]* Ad Deum.

Psalmus: (Ps 42) Iudica me, Deus, et discerne causam meam de gente non sancta, ab homine iniquo et doloso erue me. Quia tu es, Deus, fortitudo mea, quare me reppulisti : et quare tristis incedo, dum affligit me inimicus. Emitte lucem tuam et veritatem tuam : ipsa me deduxerunt, et adduxerunt in montem sanctum tuum et in tabernacula tua. Et introibo ad altare Dei : ad Deum, qui laetificat iuventutem meam. Confitebor tibi in cithara, Deus, Deus meus : quare tristis es, anima mea : et quare conturbas me. Spera in Deo, quoniam adhuc confitebor illi, salutare vultus mei : et Deus meus. Gloria. *Versiculus:* Et introibo ad altare Dei. *[R.]* Ad Deum.

Versiculus: Confitemini Domino, quoniam bonus : quoniam in saeculum misericordia eius.

Confessio. Confiteor Deo omnipotenti et beatae Mariae semper Virgini et beatis apostolis tuis, Petro et Paulo … Per gratiam Spiritus Sancti Paracliti et per intercessionem beatae Mariae semper Virginis et omnium sanctorum : misereatur nostri omnipotens Deus : et, dimissis omnibus peccatis vestris, perducat vos Iesus Christus cum angelis suis in vitam aeternam.

Versiculus: Deus custodiat te ab omni malo.

Absolutio: Indulgentiam, absolutionem et remissionem omnium peccatorum nostrorum et spatium verae paenitentiae per gratiam Spiritus Sancti Paracliti tribuat nobis pius Pater et misericors Dominus. Amen.

Preces: Deus, tu, conversus, vivificabis nos. *[R.]* Et plebs tua. *[V.]* Ostende nobis, Domine, misericordiam tuam. *[R.]* Et salutare tuum da nobis. *[V.]* Sacerdotes tui induantur iustitiam. *[R.]* Et sancti. *[V.]* Emitte Spiritum tuum, et creabuntur. *[R.]* Et renovabis. *[V.]* Domine, exaudi orationem meam. *[R.]* Et clamor. *[V.]* Dominus vobiscum. *[R.]* Et cum.

Oratio: Praesta, quaesumus, omnipotens Deus, ut reatus nostri confessio indulgentiam percipere valeat delictorum. Per.

Exaudi, quaesumus, Domine, supplicum …

Aufer a nobis, Domine, iniquitates nostras, ut ad Sancta sanctorum puris mentibus mereamur introire. Per.

Dum ascendit altare. Oramus te, Domine, ut per merita istorum sanctorum, quorum reliquiae hic sunt, eorum et omnium sanctorum tuorum intercessionibus mihi indulgere digneris omnia peccata mea. Qui vivis.

72v **(Praefatio ferialis:)** beata‹m›

74v **(In Ascensione Domini) Infra actionem:** diem sacratissimam … quo: *sic! (sicut MissNot, MissPálóczi)* — unitam [sibi] *(sicut MissNot, MissPálóczi)* — **(In die Pentecostes) Infra actionem:** diem sacratissimum Pentecosten: *sic!*

79 tribus vicibus iteratur

79[a]r Oremus. Praeceptis *ed.* Oremus preceptis

80 *ed.* LXXIX.

80r **Benedictio caseorum:** gratia ‹› saturati [:]

80v **Oratio Suscipe Domine preces nostras:** muro custodiae *(sicut MissNot) ed.* mirae custodiae

81r **Introitus Introduxit vos:** vos *ed.* nos

82v **Secundum Ioannem:** quinquaginta tribus

ed. quinquagintaribus — **Offertorium Portas caeli:** mihi *omnino mendosum est (cf. alia missalia), vide etiam 91ᵛ*

83ᵛ **Beati Petri apostoli:** spiritualiter *ed.* ıpūaliter *(in abbrev.)* — **Graduale Haec dies:** ‹istud› *(superfluum esse videtur, cf. alia missalia)* — **Lectio Epistulae beati Petri apostoli:** gustatis *malim iuxta textum receptum* gustastis

84ᵛ **Alleluia Post dies octo:** ‹et› stetit in medio discipulorum suorum, et dixit ‹eis› *? (sicut in aliis fontibus)* — **Secundum Ioannem:** Thomas *(primo) in rubro*

85ᵛ **Secundum Ioannem:** contristabimi[ni] — **Introitus Cantate Domino:** dextera‹m› — **Alleluia Vado ad eum:** interroget *(malim cum aliis missalibus:* -at*)*

86ʳ **Secundum Ioannem:** (loquetur :) et *ed.* ec

86ᵛ **Communio Cantate Domino:** nomen *(sicut in aliis fontibus) ed.* nomini *?* (noī) — **Litania maior:** *titulus hic, quoad missam, non minus pertinet ad dies Rogationum (Litania minor), ubi etiam in editione praesenti cum toto officio inseritur, quam ad consecrationem segetum die sancti Marci evangelistae, quae proprie vocatur hoc nomine*

87ʳ **Evangelium (in rubrica):** Sublevatis Iesus oculis *pro* … oculis Iesus

87ᵛ **Secundum Marcum:** *crux benedictionis non liquet, quare hic imponatur, sed locus valde similis est illo (Ite in orbem terrarum), quo, charactere quodam benedictionali, episcopus ecclesiasticos nuper ordinatos sollemniter dimisit sabbato post Pentecosten, ut etiam Ordinarius Strigoniensis testatur*

88ʳ **Alia oratio** et **Alleluia Ascendit Deus:** *vide in festo Ascensionis (87ᵛ)* — **Communio Pater cum essem cum eis:** cum *(primo) ed.* rum

89ʳ **Lectio Ieremiae prophetae:** i[n] terra

89ᵛ **Tractus Sicut cervus:** ‹fontem›: *exclusi iuxta alia missalia et gradualia (sed cf. 69ᵛ, 189ʳ)* — [mei] *secundum alios fontes (sed cf. 69ᵛ, 189ʳ)*

90ʳ **Lectio Actuum apostolorum:** regno *ed.* rego

91ʳ **Offertorium Intonuit:** Altissimus *ed.* Alc-

91ᵛ **Offertorium Portas caeli:** mihi *omnino superfluum est (cf. alia missalia), vide etiam 82ᵛ* — **In rubrica:** Gloria in excelsis dicitur. Similiter et Credo: *etsi quattuor temporibus ista non dicantur, praevalet octava Pentecostes*

92ʳ **Oratio Deus qui corda fidelium:** *haec oratio (abbreviata) solummodo hic, in rubrica reperitur*

93ᵛ **Lectio libri Deuteronomii:** Deuteronomii *ed.* Deutronomii — cartallo *ed.* cartello — Accedensque *malim* Accedesque — **Lectio libri Levitici:** Levitici *ed.* Deutronomii *(sic)*

94ʳ **Oratio (in rubrica):** *quaere:* Da quaesumus …

95ʳ **Officium (Introitus) Cibavit eos:** petra *ed.* ptrea — **Offertorium Sacerdotes incensum:** panes *ed.* paues *(littera* n *conversa)*

95ᵛ **Communio Quotienscumque manducabitis:** alleluia, ‹a›alleluia — **Graduale Ego dixi Domine:** intell[i]git

96 *ed.* XCI.

96ʳ **Secundum Lucam:** chaos *ed.* cahos *(cf. 29ᵛ)*

97 *ed.* XVCII.

97ʳ **Secundum Lucam:** evertit *(sic! cf. MissPálóczi)*

98ᵛ **Offertorium Perfice gressus:** *cf. 16ʳ*

99ʳ **Introitus Suscepimus:** nimis in *ed.* in nimis

99ᵛ **Secreta Suscipe munera:** [virtute] *(sicut alias)* — **Ad Corinthios**: idololatrae *ed.* idolatrae *(iuxta usum medii aevi)*

100ʳ **Ad Corinthios**: murmura‹ra›veritis — **Alleluia Eripe:** ‹Domine› iuxta alia missalia etc.

100ᵛ **Communio Acceptabis:** ac[c]eptabis

101ʳ **Ad Corinthios Fiduciam talem habemus:** cogitare *ed. littera* a *conversa*

102ᵛ **Communio Panis quem ego dedero:** dedero *ed.* dabo *corr. iuxta MissPálóczi etc. (cf. 23ʳ)*

103ʳ **Ad Galatas:** praeoccupatus *ed.* –ocucpatus — **Graduale Bonum est confiteri:** *erroneum esse videtur (fortasse propter graduale dominicae decimae quartae), scilicet hic graduale feriae sextae ante dominicam in Passione repetendum esset:* Bonum est confidere in Domino, quam confidere in homine. *V.* Bonum est sperare in Domino, quam sperare in principibus.

103ᵛ **Offertorium Exspectans exspectavi:** [im]misit *sicut in aliis missalibus gradualibusque (cf. 38ʳ)*

105ᵛ **Introitus Laetetur cor:** confirmamini *ed.* conformamini

107ᵛ **Secundum Matthaeum:** in tota *(ed.* toto*)* mente tua

108ʳ **Introitus Salus populi:** ‹Deus› *sicut alias*

108ᵛ **Alleluia Dilexi:** exaudivit *(sicut alias) ed.* ex-

audiet

109v **Ad Philippenses:** sinceres *(sic ed., MissNot, MissPálóczi)* — **Graduale Ecce quam bonum:** *fortasse versus secundus usitatus omissus est, sicut et in 169v: V.* Mandavit Dominus benedictionem et vitam usque in saeculum

110v **Eodem die Saturnini et sociorum eius:** *in titulo et in textu* Satur[n]ini

111r **Alia Mysteriis Domine:** Satur[n]ini

111v **Communio Venite post me:** *exclusi* fieri *iuxta alios fontes*

113r **Secreta Da nobis quaesumus:** Damas‹ϕ›i

113v **Complenda Sumpta Domine:** Damas‹ϕ›us, *sicut MissPálóczi* — **Secreta Haec hostia quaesumus:** t[i]bi — **Secreta Hanc oblationem:** sacramento *(sicut MissPálócz) ed.* sacramenti *(sicut et MissNot)*

115r **Secundum Lucam:** modio *ed.* medio *(cf. 174v:* modio*)* — **Offertorium Veritas mea:** et misericordia *ed.* em tisericordia — **Complenda Sumpsimus Domine:** *exclusi* ut *iuxta alios fontes*

115v **Complenda Divina Domine libantes:** [tuae] *(sicut alibi)* — **Communio Domine quinque talenta tradidisti (in rubrica):** tradi[di]sti — **Oratio Deus qui per gloriosi:** [in]visibilis *(sicut alibi)*

116r **Oratio Da quaesumus omnipotens Deus:** tantae *ed.* tance

116v **Graduale Gloriosus Deus:** *nisi* in sanctis, mirabilis in maiestate, faciens … inimicum *(sicut alibi)* — **Offertorium Laetamini:** l[ae]tamini — **Aliud secretum:** fiat *ed. littera* a *conversa*

117 *ed.* CXII.

117r **Secreta Accepta tibi sit:** sacrae *ed.* sacra

118r **Secreta Hostias Domine:** ut … absolve *(sic)* — **Secreta Super has quaesumus Domine hostias:** in nobis *vel* nobis, *sicut 127v (Inv Crucis)?*

119r **Oratio Benedic Domine:** imposita fuerı‹n›t — creatura cer‹e›ae

120r **Alleluia:** Al[l]eluia — **Oratio Beati Blasii:** incursus *ed. littera* r *conversa*

123r **Complenda Supplices te rogamus:** *nota structuram (*per quae *superfluum esse videtur)*

124v **Oratio Exaudi Domine:** ut *vel* et*?*

125r **Oratio Praesta quaesumus:** Maximi‹ani› — **Complenda Caelesti munere:** proficia[n]t

127v **Secundum Ioannem:** a[d] Iesum

128r **(In titulo:)** Ioan[n]is ante Porta[m] Latina[m] — **Lectio libri Sapientiae:** iucunditate[m]

128v **Oratio Populum tuum**: glorianter *ed.* golrianter

129r **Complenda Praesta quaesumus Deus noster:** proficia[n]t

129v **Secundum Matthaeum:** Filius *ed.* filuis

130r **Secreta Haec dona:** consequamur *(sicut alibi) ? ed.* consecramus

130v **Lectio libri Sapientiae:** [Ciba]bit *in ed. spatium quattuor litteris relictum clare videtur in exemplari* — **Secundum Lucam:** *ed.* Matthaeum *(sicut et 167v)*

131r **De sancto Laurentino et Pergentino martyrum:** *sic!*

132r **Secundum Ioannem**: Maiorem ha‹n›c *(sicut 165v)*

132v **De sanctis Basilidis, Cyrini:** *sic!* — **Secreta Praesens oblatio:** te vivente *(sic MissPálóczi) vel melius* te viventem *(sicut MissNot)*

133v **(In titulo:)** mil[i]tum

134v **(In titulo:)** Sec[r]eta

135v **Secundum Ioannem**: ter‹r›tio *(ed. terrcio)*

137r **Secretum:** exsultatione[m]

138r **Communio Diffusa est gratia (in rubrica):** [Dif]fusa: *in spatium tribus litteris relictum manus posterior scripsit in Inc. 177* dif

139r **Ad Hebraeos:** ‹et› in montibus [et]: et *transponendum est, sicut 169v etc.* — **Secundum Matthaeum:** *ed.* Lucam

139v **Oratio Intercessio nos:** patrocinio *ed.* patrocinia

141v **Oratio Omnipotens sempiterne Deus**: meruerit *(sicut MissNot) ed.* meruit

143r **Oratio Deus qui es** atque **Complenda Sumpsimus Domine:** Abydon *ed.* abybon *(sicut MissPálóczi)*

143v **Oratio Concede nos famulos tuos:** *melius esset* [a] praesenti *(cf. 180r)*

146r **Alia complenda:** [gratias] *cf. 141v*

148v **Introitus Ego autem:** ‹Domine› *sicut 112v, 153v, 163v*

149r **Secundum Lucam:** domina[n]tur
150r **(In titulo:)** Eodem [die]: *spatium tribus litteris relictum est*
151r **Complenda Quaesumus omnipotens:** sup[p]etat
151v **Communio Beatus servus:** ser[v]us
152v **Complenda Familiam tuam:** tui *ed.* tuo
154v **Secundum Matthaeum:** medico *ed.* medicus *(etiam MissNot sic!)* — **Oratio Annue quaesumus:** *[Oratio] spatium sex litteris relictum est*
155r **Secreta In tuorum Domine:** martyr[i]um
156v **Lectio Sapientiae** *(etiam 173r):* proposui *malim* praeposui *cum Scriptura et MissNot*
158r **Complenda Quaesumus omnipotens Deus:** opere[n]tur
158v **Complenda Omnipotens sempiterne Deus:** beatae *ed.* betate
159 *ed.* CXLIX.
159r **Lectio Ezechielis prophetae:** fulgoris: *sic? (pro* -uris*, cf. paulo anterius* fulgur*, et MissPálóczi, sed cf. 166r)*
159v **Secreta Concede quaesumus:** futuri‹i›s
162v **De sancta Elisabeth viduae:** *sic*
163r **Complenda Corporis sacri:** pia *ed.* pie
163v **Alleluia Iesu Christe auctor vitae:** *nota structuram* — **Complenda Sumptis Domine:** manat *(sicut MissPálóczi) ed.* manans — **Oratio Concede nobis:** veniente[m]
164r **Lectio Epistulae beati Petri Apostoli:** *ed.* Ad Corinthios
164v **Secundum Ioannem Ego sum vitis vera:** *post* mittent *duo puncta* (..)
165v **Secundum Ioannem:** Maiorem ha‹n›c *(sicut 132r)*
166r **Lectio Ezechielis prophetae:** fulgoris *(cf. 159r)*
167v **Secundum Lucam:** Lucam *ed.* Matthaeum *(sicut 130v et sicut MissPálóczi!)*
168r **Offertorium Desiderium animae:** [posuisti …], *sicut alias*
168v **Alius Sancti tui:** collaudabo *(sic?)* — **Alius Timete Dominum:** in ‹in› ore meo
169v **Graduale Gloriosus Deus:** confregit *(cf. 116v, 133r) ed.* confringet
171r **Communio Quicumque fecerit:** voluntatem *ed.* n- *(littera* n *conversa)*
171v **Secreta Laudis tuae:** tui *ed.* cui — quibus *ed.* cuius *(corr. iuxta secretam Laudis tuae … Eusebii 147r, et MissPálóczi)*
172v **Lectio libri Sapientiae Iustum deduxit:** affuit ‹:›
173r **In titulo:** Graduale Ecce sacerdos magnus *ed.* Gradualia …
173v **Graduale Domine praevenisti:** ‹a te› *sicut in aliis fontibus* — **Alleluia Amavit hunc sanctum:** immortali *(sicut in aliis fontibus) ed.* immortalitatis
176v *Post* « Alleluia Adducentur regi » *inserendum esse videtur:* [Alleluia. V. *(Ps 44,5)* Specie tua et pulchritudine tua intende, prospere procede et regna.], *ad quod refertur in rubrica (129r Helena). Textum sumpsi ex MissPálóczi*
177r **Secundum Matthaeum:** lampades suas *ed.* eius — **Communio Simile est regnum:** omnia *ed.* omina — **Communio Confundantur superbi:** exercebor *ed.* -bar
177v **De beata Virgine…:** offere[n]tur
180r **Lectio libri Sapientiae:** quo coronavit *ed.* qua — **Alleluia Diadema spineum:** noxiae *(sic)*
182v **Secreta Haec oblatio:** ab omni *ed.* au oī — **Oratio A cunctis nos:** Maria [:] cum beatis apostolis, Petro et Paulo [:] et beato Adalberto, martyre tuo atque pontifice [:] et *supplevi secutus manum posteriorem*
183v **Alia Propitiare quaesumus:** per sanctorum *ed.* pro … — **Sapientiae:** diligetur *ed.* dirigetur
184r **Secretum Munera quaesumus:** fia[n]t
184v **Lectio Ieremiae prophetae:** a‹d›versiones — **Missa pro pace (in rubrica):** ante dominica[m] Reminiscere
185r **Secundum Marcum:** dimittet *ed.* dimittat
185v **Secreta Sacrificium Domine:** et in tuae *ed.* tua — **Communio Amen dico vobis:** ‹amen› *exclusi (cf. 185r et posterius 185v in rubrica)* — **Introitus Salus populi:** clamaveri[n]t *(sicut 33r, 108r, 185r)* — **Oratio Ad te nos:** [iuste] *sicut MissPálóczi*
186v **Lectio libri Regum:** Et ascendit igitur *(sic etiam MissPálóczi)*
187r **Secreta His sacrificiis:** aeternis *(sicut in aliis fontibus)*

187v **Oratio Deus qui post baptismi:** magna *ed.* magūa — **Oratio Omnipotens clementissime Deus:** malarum *ed.* malorum — **Complenda Per hoc quaesumus:** emundet[ur]*? cf. MissNot* emunda, *MissPálóczi* emunda

188r **Secreta Munera Domine:** salute[m] — **Lectio libri Genesis:** *ed.* libri Regum *(sicut MissPálóczi)* — **Communio:** ‹Domine› *exclusi iuxta 33v, 108v;* Domine: *fortasse cf. versiculum similis initii*

188v **Ad Galatas:** tantum *(sicut 103r) ed.* tantam — **Graduale Exsurge Domine:** [et] *corr. iuxta 52r* — **Secundum Lucam:** habet *cf. 86v* habebit

189r **Secreta Proficiat nobis:** prius *(sicut MissPálóczi) ed.* praesens *(*pñs, *ut interpretatio erronea abbreviatonis* p'us*?)* — **Introitus Si enim credimus:** *ed.* vivificabuntur : Requiem — **Communio Erubescant:** ‹vehementer› *(cf. 24r;* vehementer: *vide textum biblicum iuxta Vulgatam editionem)* — **Graduale Si ambulem:** [Domine] *(cf. 35v)* — **Tractus Sicut cervus:** ‹fontem›: *exclusi iuxta alia missalia et gradualia (sed cf. 69v, 89v)* — [mei] *iuxta alios fontes (sed cf. 69v, 89v)*

189v **Oratio Quaesumus Domine Deus noster:** [obitus] *(sicut MissPálóczi)*

190r **Offertorium O pie Deus:** condoluisti ‹› interitum

191r **Complenda Sumpta sacramenta:** abluant *(sicut MissPálóczi, sed MissNot:* absolvant*)* — **Complenda Caelestis participatio**: coniunget *ed.* cuiunget

191v **Oratio Perfice in nobis:** affectum *ed.* effectum

D_2r **De sancto Stephano protomartyre:** summi *(sicut MissPálóczi) ed.* summe — **De sancto Ioanne apostolo:** pro Christo *ed.* pro Christi

D_2v **De Circumcisione Domini:** torus *ed.* chorus *(cf. MissNot* thorus*)*

D_3r **De Purificatione sanctae Mariae:** *metri causa exclusi verbum* gratiam *et syllabam* re-

D_3v **De sancto Adalberto:** pater Adalberte *ed.* pŕa dlberte *(correxit etiam manus posterior, exemplari 177 utens)* — futile *ed.* fusile *(sicut MissPálóczi)* — sarcophago *ed.* sartophago

D_4r **In Inventione sanctae crucis:** *divisio sequentiae* Laudes crucis attollamus

D_4v **In die Pentecostes:** inaudito *ed.* inauditu — **De Sancto Spiritu:** [O], lux *(spatium uni litterae relictum in exemplaribus)*

D_5r **Dominicis diebus:** sanctissima *ed.* tā⌈ct⌈⌈r̄ma — **De sancto Ioanne Baptista:** sua celebraret obsequia nativitatem *(sic etiam in MissPálóczi)* — **De sancto Ladislao rege:** *textum valde corruptum huius sequentiae sine aliqua correctione proponimus*

D_5v **In Visitatione Sanctae Mariae:** Iesse *(littera prima* e *conversa)*

D_7v **In exaltatione sanctae Crucis:** Fusi Thraces *ed.* Fusicrates — Require supra, in Inventione sanctae Crucis *(dicitur de divisione eiusdem sequentiae)*

D_8r **De sancta Catherina virgine et martyris:** *sic* — **De sancto Andrea apostolo:** [clara], [iam] *cf. alios fontes (nota numerum syllabarum!)* — lues *ed.* luens

D_8v **De apostolis:** Iacobis *ed.* Iacobus — **De evangelistis:** d‹on›um — summi *ed.* sinum *(sic?; sic etiam Miss Pálóczi)* — quo claret *malim* qui …

D_9r **De martyribus prosa:** praemia *?* — exsultari *(ed.* exultari*) ?* — **De virginibus prosa:** sapientium *pro* sapientum *?* — quam *ed.* quem — domavit *(sic)* — **De quolibet prosa Hic sanctus:** *divisio sequentiae* Supernae matris gaudia

D_9v **De beata Virgine:** lilium *(in aliis fontibus etiam* lilia*); nota ordinem versuum! (2a, 3a, 2b, 3b)* — **De Dedicatione ecclesiae:** Domini *ed.* diu *(ut interpretatio erronea abbreviationis?)*

Index titulorum

Sequitur exorcismus salis et aquae diebus dominicis per totum annum 1
[Ad aspersionem aquae benedictae] 3

[KALENDARIUM] 5

[PRAEPARATIO AD MISSAM] 19

Incipit missale divinorum officiorum tam de tempore, quam etiam de sanctis […] 30

[PROPRIUM DE TEMPORE] 31

Dominica prima in Adventu Domini 33
Dominica secunda 35
Dominica tertia 37
Feria quarta quattuor temporum 38
Feria sexta 40
Sabbato 41
Dominica quarta 46
In vigilia Nativitatis Domini 47
In galli cantu 49
Missa in aurora 51
Ad summam missam 53
Stephani protomartyris 55
De sancto Ioanne evangelista 56
De Innocentibus 58
Thomae episcopi et martyris 59
Dominica infra octavas 61
In Circumcisione Domini 63
De beata Virgine 64
In vigilia Epiphaniae 65
In die sancto 66
Dominica prima post Epiphaniam 68
In octava Epiphaniae 69
Dominica secunda 71
Dominica tertia 72
Dominica quarta 74
Dominica quinta 75
Dominica Septuagesimae 76
Dominica Sexagesimae 78
Dominica Quinquagesimae 80
In capite ieiunii 82
Ad missam 84
Feria quinta 86
Feria sexta 87
Sabbato 89

Dominica in Quadragesima....91
Feria secunda....93
Feria tertia....95
Feria quarta....97
Feria quinta....99
Feria sexta....100
Sabbato quattuor temporum....102
Dominica secunda....106
Feria secunda....108
Feria tertia....109
Feria quarta....111
Feria quinta....113
Feria sexta....115
Sabbato....117
Dominica tertia....120
Feria secunda....122
Feria tertia....124
Feria quarta....125
Feria quinta....128
Feria sexta....129
Sabbato....132
Dominica quarta....135
Feria secunda....137
Feria tertia....139
Feria quarta....141
Feria quinta....144
Feria sexta....146
Sabbato....149
Dominica in Passione Domini....151
Feria secunda....153
Feria tertia....155
Feria quarta....157
Feria quinta....158
Feria sexta....161
Sabbato....162
Ordo in die Ramispalmarum....165
In die sancto ad missam....169
Feria secunda....175
Feria tertia....178
Feria quarta....183
In Cena Domini....189
Ad vesperas....191
Ordo in Parasceven....192
Ordo in Sancto Sabbato....202

[ORDO MISSAE]....213

Sequitur praefatio cottidiana, quae etiam dicitur diebus dominicis et festivis ... 217
[Canon missae] ... 221

[PROPRIUM DE TEMPORE POST PASCHA] ... 227

Sequitur benedictio carnium in die Resurrectionis Domini ... 229
In die sancto Paschae ... 230
Feria secunda ... 232
Feria tertia ... 234
Feria quarta ... 236
Feria quinta ... 237
Feria sexta ... 239
Sabbato ... 241
Dominica prima post octavam Resurrectionis ... 242
Dominica secunda ... 244
Dominica tertia ... 245
Dominica quarta ... 247
Dominica quinta ... 248
Sequitur Litania maior ... 250
In vigilia Ascensionis Domini ... 252
In die sancto ad missam ... 253
Dominica infra octavam ... 255
In vigilia Pentecostes ... 256
In die sancto ad missam ... 261
Feria secunda ... 262
Feria tertia ... 264
Feria quarta ... 265
Feria quinta ... 267
Feria sexta ... 268
Sabbato ... 269
De Sancta Trinitate ... 273
De Corpore Christi ... 274
Sequitur dominica prima aestatis post Pentecostes ... 276
Dominica secunda ... 278
Dominica tertia ... 279
Dominica quarta ... 281
Dominica quinta ... 283
Dominica sexta ... 284
Dominica septima ... 286
Dominica octava ... 288
Dominica nona ... 289
Dominica decima ... 291
Dominica undecima ... 292
Dominica duodecima ... 294
Dominica decima tertia ... 295
Dominica decima quarta ... 297
Dominica decima quinta ... 299

Dominica decima sexta ... 300
Dominica decima septima ... 302
Feria quarta in quattuor temporibus Michaelis ... 304
Feria sexta ... 306
Sabbato ... 308
Dominica decima octava ... 312
Dominica decima nona ... 313
Dominica vigesima ... 315
Dominica vigesima prima ... 317
Dominica vigesima secunda ... 318
Dominica vigesima tertia ... 320
Dominica vigesima quarta ... 321

SEQUUNTUR FESTIVITATES SANCTORUM PER ANNI CIRCULUM ... 323

Primo in vigilia sancti Andreae ... 325
In die sancto ... 327
De sancta Barbara ... 328
De sancto Nicolao ... 329
Octava sancti Andreae ... 330
In Conceptione sanctae Mariae ... 331
Damasi papae et confessoris ... 333
Sanctae Luciae ... 333
Maximini confessoris ... 334
Sancti Lazari episcopi et martyris ... 334
In vigilia sancti Thomae apostoli ... 335
In die sancto ... 336
Silvestri papae ... 337
Pauli primi eremitae ... 339
Hilarii episcopi ... 340
Felicis martyris ... 341
Mauri abbatis ... 341
Marcelli papae ... 342
Antonii confessoris ... 343
Priscae virginis ... 343
Marii, Marthae, Audifax et Habacuc martyrum ... 344
Fabiani et Sebastiani martyrum ... 344
Agnetis virginis ... 346
Vincentii martyris ... 347
Emerentianae ... 348
In Conversione sancti Pauli ... 348
Eodem die Praeiecti ... 350
Iuliani confessoris ... 351
Secundo Agnetis ... 351
Brigidae virginis ... 352
Ordo in Purificatione sanctae Mariae ... 352
Ad missam ... 355

Blasii martyris ... 357
Agathae martyris ... 359
De sancta Dorothea ... 360
Apolloniae virginis ... 360
Scholasticae virginis ... 361
Valentini martyris ... 361
Iulianae virginis ... 362
Cathedra sancti Petri ... 363
De sancto Matthia apostolo ... 364
Walpurgae virginis ... 366
Sancti Thomae de Aquino ... 366
Perpetuae et Felicitatis ... 367
Sancti Gregorii ... 368
Sancti Benedicti abbatis ... 369
In Annuntiatione sanctae Mariae ... 370
Ambrosii confessoris ... 372
Sancti Leonis papae ... 373
Sanctae Euphemiae martyris ... 373
Sancti Tiburtii et Valeriani ... 374
Sancti Adalberti martyris et pontificis ... 374
Georgii martyris ... 376
Sancti Marci evangelistae ... 376
Vitalis martyris ... 377
Petri martyris ... 379
Philippi et Iacobi ... 379
De sancto Sigismundo ... 381
In Inventione sanctae Crucis ... 381
Floriani martyris ... 383
Gothardi episcopi ... 384
Ioannis ante Portam Latinam ... 384
Stanislai martyris | Eodem die Apparitio sancti Michaelis ... 386
Gordiani et Epimachi martyrum ... 387
Sanctorum Nerei et Achillei atque Pancratii ... 387
Servatii episcopi ... 388
De sancta Potentiana virgine et martyre ... 388
Helenae reginae ... 389
Sanctorum Donatiani et Rogatiani ... 389
Urbani papae ... 390
Translatio sancti Francisci ... 391
Inventio dextrae sancti regis Stephani ... 391
Petronellae virginis ... 393
Nicomedis martyris ... 393
Sanctorum Marcellini et Petri ... 395
De sancto Laurentino et Pergentino martyrum ... 396
Quirini martyris ... 396
Sancti Bonifatii martyris ... 397

Primi et Feliciani martyrum ... 397
Barnabae apostoli ... 399
De sanctis Basilidis, Cyrini ... 400
Antonii confessoris ... 401
Viti et Modesti et Crescentiae ... 401
Marci et Marcelliani martyrum ... 403
Gervasii et Protasii ... 404
Decem milia militum martyrum ... 404
In vigilia sancti Ioannis Baptistae ... 405
In die sancto ad missam ... 407
Sancti Ioannis et Pauli ... 408
Sancti Ladislai regis ... 409
In vigilia Petri et Pauli apostolorum ... 410
In die sancto ... 412
In Commemoratione sancti Pauli ... 413
In vigilia Visitationis sanctae Mariae ... 415
In die sancto ... 416
Translatio sancti Martini episcopi ... 419
In octava apostolorum Petri et Pauli ... 419
Willibaldi episcopi ... 421
Kiliani et sociorum eius ... 421
Septem fratrum martyrum ... 422
In Translatione sancti Benedicti ... 423
Sanctae Margaritae virginis ... 424
In Divisione apostolorum ... 424
Andreae et Benedicti ... 426
Alexii confessoris ... 427
Mariae Magdalene ... 428
Sancti Apollinaris ... 428
In vigilia sancti Iacobi ... 429
Eodem die sanctae Christinae virginis ... 429
In die sancto ... 430
Sanctae Annae, matris Mariae ... 431
Sanctorum septem dormientium ... 432
Sancti Pantaleonis martyris ... 432
Sanctorum Felicis, Simplicii et sociorum ... 433
In Depositione sancti Ladislai ... 433
Sanctorum Abdon et Sennen ... 433
De sancto Germano confessore ... 434
Ad Vincula sancti Petri ... 435
Stephani papae et martyris ... 436
Inventio corporis beati Stephani protomartyris ... 437
In festo sanctae Mariae de Nive ... 438
Sancti Dominici confessoris ... 439
Eodem die ... 440
De Transfiguratione Domini ... 440

Sanctorum Sixti, Felicissimi, Agapiti et ceterorum ... 442
Donati episcopi ... 444
Afrae martyris ... 444
Cyriaci et sociorum ... 445
In vigilia sancti Laurentii ... 445
In die sancto ... 447
Tiburtii martyris ... 448
Clarae virginis ... 449
Sanctorum Hippolyti et sociorum ... 449
In vigilia Assumptionis sanctae Mariae, Virginis gloriosae ... 450
In die sancto ... 452
Sancti Arnulphi confessoris ... 454
In octava sancti Laurentii ... 454
Sancti Agapiti martyris ... 455
Magni martyris ... 455
De sancto Stephano rege ... 456
Timothei et Symphoriani martyrum ... 456
In vigilia sancti Bartholomaei apostoli ... 457
In die sancto ... 459
Genesii martyris ... 461
Octava sancti Stephani regis ... 461
Sancti Augustini episcopi ... 462
In Decollatione sancti Ioannis Baptistae ... 463
Felicis et Adaucti ... 465
Sancti Aegidii abbatis ... 465
Sancti Emerici ducis ... 466
Sancti Antonini martyris ... 467
Evurcii confessoris ... 468
In Nativitate sanctae Mariae ... 468
Gorgonii martyris ... 470
Proti et Hyacinthi ... 471
De sancto Maurilio confessore ... 472
In Exaltatione sanctae Crucis ... 473
Sancti Nicomedis martyris ... 474
Euphemiae virginis ... 475
Lamberti martyris ... 475
In vigilia sancti Matthaei ... 476
In die sancto ... 477
Sancti Mauritii cum sociis ... 479
Theclae virginis ... 479
Gerardi martyris ... 480
Cleophae virginis et martyris ... 481
Cypriani et Iustinae ... 481
Cosmae et Damiani ... 482
Venceslai martyris ... 482
De sancto Michaele archangelo ... 483

Sancti Hieronymi presbyteri et confessoris ... 485
Sanctorum Remigii et Germani ... 487
Sancti Leodegarii martyris ... 487
Sancti Francisci confessoris ... 488
Stanislai episcopi et martyris ... 489
Marci papae et confessoris ... 489
Sanctorum Marci et Marcelli martyrum ... 490
Dionysii et sociorum ... 490
Gereonis et sociorum ... 491
Sancti Colomani martyris ... 491
De sancto Cerbonio ... 492
Sancti Calixti papae ... 492
Hedwigae, ducissae Poloniae ... 493
Sancti Galli confessoris ... 493
Lucae evangelistae ... 495
Sanctarum undecim milium virginum ... 496
Severini episcopi ... 497
Maglorii episcopi et confessoris ... 498
Crispini et Crispiniani martyrum ... 498
Sancti Demetrii ... 499
In vigilia apostolorum Simonis et Iudae ... 499
In die sancto ... 500
In vigilia Omnium sanctorum ... 501
In die sancto ... 502
Eustachii sociorumque eius ... 504
Sancti Emerici ducis ... 505
Translatio sancti Adalberti martyris ... 505
Sancti Willibrordi episcopi et confessoris ... 506
In octava Omnium sanctorum ... 506
Eodem die Quattuor coronatorum ... 507
Theodori martyris ... 507
Martini papae et martyris ... 508
Sancti Martini episcopi ... 508
Sancti Brictii episcopi ... 509
Sancti Othmari abbatis ... 510
Sancti Aniani episcopi et confessoris ... 510
In octava sancti Martini ... 511
De sancta Elisabeth viduae ... 511
Columbani abbatis ... 512
Caeciliae virginis ... 512
Sancti Clementis martyris ... 513
Chrysogoni martyris ... 514
Sanctae Catherinae virginis ... 514

INCIPIUNTUR MISSAE COMMUNES DE FESTIS SANCTORUM, QUI CARENT PROPRIIS ... 517

Primo in vigilia unius apostoli ... 519

In die sancto ... 521
De evangelistis ... 525
De uno martyre ... 526
De uno martyre pontifice ... 526
De uno martyre non pontifice ... 527
Alia oratio de uno martyre ... 527
In Nativitate unius martyris a Pascha usque Pentecosten ... 532
De pluribus martyribus ... 532
De martyribus ... 532
Si fuerit uterque pontifex ... 534
De confessoribus ... 542
Oratio unius confessoris pontificis ... 543
Unius confessoris non pontificis ... 544
Si fuerit abbas ... 544
De virginibus ... 553
[Tractus] ... 560
Sequitur tractus de uno martyre, dicitur etiam de confessore ... 560
De una virgine et de martyribus dicitur tractus ... 560
De uno martyre tractus ... 560
De beata Virgine et de virginibus dicitur tractus ... 560
In Annuntiatione Virginis Mariae dicitur tractus ... 561
De beata Virgine [tractus] ... 561
De Sancta Trinitate tractus ... 561
De Corpore Christi tractus ... 561
De Sancto Spiritu tractus ... 562
In Dedicatione ecclesiae ... 562

[MISSAE VOTIVAE] ... 565

Missa votiva de Sancto Spiritu ... 567
De sancta cruce ... 568
Missa de quinque vulneribus ... 569
De spinea corona ... 571
De lancea Domini nostri, Iesu Christi ... 573
De beata Virgine ... 573
Missa in Adventu Domini de beata Virgine ... 574
Missa de Domina nostra tempore Natalis Christi ... 576
Missa de beata Virgine tempore paschali ... 577
Missa de angelis ... 579
Missa de sancto Adalberto ... 580
Tempore paschali ... 581
Item de omnibus sanctis ... 581
De omnibus sanctis ... 582
Generalis ... 582
Oratio generalis ... 583
Generalis ... 583
De sanctis, quorum reliquiae in hac continentur ecclesia ... 584

Pro statu Ecclesiae ... 585
Pro archiepiscopo ... 585
Missa pro rege ... 586
Pro omni gradu ecclesiastico ... 587
Sacerdos pro se ipso dicat ... 588
Missa pro peccatis ... 588
Missa pro pace ... 590
Missa contra paganos ... 591
Missa pro pluvia ... 592
Pro serenitate ... 594
Pro iter agentibus ... 594
Missa contra mortalitatem seu pestem [...] ... 596
Missa pro infirmis ... 597
Pro amico ... 598
Pro caritate ... 599
Pro concordia ... 599
Pro benefactoribus ... 600
Pro tentatione ... 600
Pro confitentibus ... 601
Contra obloquentes ... 601
De sancto Ioseph ... 602
Missa de tribus regibus ... 603
Missa de sancto Gratiano pro furto ... 604
Missa communis pro defunctis ... 606
In die obitus et anniversarii ... 608
In anniversario ... 608
Pro episcopis ... 610
Pro archiepiscopis defunctis ... 611
Pro uno defuncto et de pluribus ... 611
Pro femina defuncta ... 612
Pro uno defuncto ... 612
Pro benefactoribus ... 613
Pro patre et matre ... 613
Pro fratribus et sororibus ... 614
Pro his, qui in cimiterio requiescunt ... 614
Pro omnibus fidelibus defunctis ... 615
De sancto Bernardo ... 615

[PROSARIUM] ... 617

Sequitur prosa in Adventu de Domina nostra ... 619
De Nativitate Domini ... 619
De sancto Stephano protomartyre ... 619
De sancto Ioanne apostolo ... 620
De sanctis Innocentibus ... 620
In Circumcisione Domini ... 620
In Epiphania Domini ... 621

In Purificatione sanctae Mariae ... 621
De Resurrectione Domini ... 622
De Resurrectione Domini ... 622
De Resurrectione Domini ... 622
De beata Virgine ... 623
De sancto Adalberto ... 623
De sancto Georgio ... 623
In Inventione sanctae Crucis ... 624
In Ascensione Domini ... 624
In die Pentecostes ... 624
De Sancto Spiritu ... 625
De Sancta Trinitate ... 625
De Corpore Christi ... 626
Dominicis diebus ... 626
De sancto Ioanne Baptista ... 627
De sancto Ladislao rege ... 627
De sancto Petro et Paulo ... 628
De sancta Margarita ... 628
In Visitatione sanctae Mariae ... 628
In Divisione apostolorum ... 629
De sancta Maria Magdalena ... 629
De sancto Laurentio ... 630
In Assumptione gloriosae Virginis ... 630
De sancto Stephano rege ... 631
De sancto Bartholomaeo apostolo ... 631
In Nativitate gloriosae Virginis ... 632
In Exaltatione sanctae Crucis ... 632
Michaelis archangeli ... 633
De Omnibus sanctis ... 633
De sancto Martino episcopo ... 633
De sancta Catherina virgine et martyris ... 634
De sancto Andrea apostolo ... 634
De sancto Nicolao ... 634
De apostolis ... 635
De evangelistis ... 635
De uno martyre prosa ... 636
De martyribus prosa ... 636
De confessoribus ... 636
De virginibus prosa ... 636
De quolibet prosa ... 637
De beata Virgine ... 637
Alia de beata Virgine ... 637
De Dedicatione ecclesiae ... 637
Finit missale divinorum officiorum tam de tempore quam de sanctis […] ... 638

APPARATUS CRITICUS, ANNOTATIONES ET INDEX TITULORUM ... 639

INDICES

Notandum de initiis. Plerumque initiis pervulgatis utimur, assumptis etiam initiis nonnumquam longioribus rubricarum editionis anni 1484 praesentis Missalis atque Ordinarii Strigoniensis. In pericopis biblicis omittimus formulas introductorias (Haec dicit Dominus Deus, In illo tempore, Fratres, Carissime/i, *etc.), etsi interdum in rubricis et in ordinariis inveniantur. Numeri et litterae* r *et* v *indicant paginas Missalis anni 1484. Non facimus discrimen initiorum textuum plenorum et solummodo rubricis citatorum. In indice orationum signum / indicat post initium commune reliqua dissimilia esse, sed inter duo verba sine spatio posita (e.g.* augmentum/effectus*) varios textus eiusdem orationis ostendit.*

Abbreviationes

ab	abbas
Adv	Adventus
All	Alleluia
anniv	anniversarius
Annunt	Annuntiatio
Ant	Antiphona
ap(p)	apostolus/i
archang	archangelus
archiep	archiepiscopus
Asc	Ascensio
Assumpt	Assumptio
B	Benedictio
b-	beat-
Bapt	Baptista
BMV	beata Maria Virgo
c(c)	confessor(es)
C	Collecta
Cath	Cathedra
Cin	dies Cinerum
comm	commemoratio
Comm	Communio
Conc	Conceptio
Conv	Conversio
Corp	Corpus Christi
d	(dies) dominica
D50	Quinquagesima
D60	Sexagesima
D70	Septuagesima
Decoll	Decollatio
dedic	dedicatio
def(f)	defunctus/i
Depos	Depositio
Dn-	Domin-
Ds	Deus
E	Exorcismus
ep	episcopus
Epi	Epiphania
ev(v)	evangelista(e)
Exalt	Exaltatio
f	feria
Grad	Graduale
h	hebdomada
I Chr	Iesus Christus
ic	intercedente/ibus
infr	infra
Intr	Introitus
Inv	Inventio
m(m)	martyr(es)
ms	misericors
n	nobis
N(N)	nomen beati/sancti cum titulo/is eius (e.g. « beati Silvestri, confessoris tui atque pontificis »)
n(N)at	n(N)ativitas
oct	octava
Off	Offertorium
op	omnipotens
p	papa, pontifex
P	Pascha
Palm	dominica in Ramis palmarum
Parasc	Parasceve
Pc	Postcommunio (complenda)
Pent	Pentecostes
PL	Portam Latinam
pm	protomartyr
pr	praesta
Purif	Purificatio
qs	quaesumus
Qu	Quadragesima
Resp	Responsorium
s-	sanct-
S	Sanctus etc; Secreta (ut genus euchologicum)
S Sabb	S. Sabbatum
sb	sabbatum
se-e	sempiterne
Sp	Super populum oratio
ss	sancti
4t	quattuor tempora
4tMich	quattuor tempora Michaelis
Transl	Translatio
Trin	Trinitas
v(v)	virgo/ines
Vers	Versiculus
vig	vigilia
Visit	Visitatio
vot	missa votiva

Formulae liturgicae (plerumque abbreviatae)

Benedicamus Domino. *R.* Deo gratias.
Dominus vobiscum. *R.* Et cum spiritu tuo.
Flectamus genua. *R.* Levate.
Gloria Patri et Filio et Spiritui Sancto, sicut erat in principio, et nunc et semper et in saecula saeculorum, amen.
Per [eundem] Christum, Dominum nostrum. *R.* Amen.
Per [eundem] Dominum nostrum, Iesum Christum, Filium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitate [eiusdem] Spiritus Sancti, Deus, per omnia saecula saeculorum. *R.* Amen.
Per eum, qui venturus est, iudicare vivos et mortuos et saeculum per ignem. *R.* Amen.
Per infinita saecula saeculorum. *R.* Amen.
Per omnia saecula saeculorum. *R.* Amen.
Qui cum Deo Patre et Spiritu Sancto vivis et regnas, Deus, per omnia saecula saeculorum. *R.* Amen.
Qui cum Deo Patre et Spiritu Sancto vivit et regnat …
Qui cum eodem Deo Patre et Spiritu …
Qui tecum vivit et regnat in unitate eiusdem Spiritus Sancti, Deus, per omnia saecula saeculorum. *R.* Amen.
Qui vivis et regnas cum Deo Patre in unitate Spiritus Sancti, Deus, per omnia saecula saeculorum. *R.* Amen.

Textus versiculorum in extenso

Ceteros nonnullos versiculos quaere in praeparatione ad missam (a_9^{v} sqq.).

Adoramus te, Christe, et benedicimus tibi. *R.* Quia per crucem tuam redemisti mundum. **64**^{r} Parasc
Domine, apud te est fons vitae. *R.* Et in lumine tuo videbimus lumen. Ps 35,10 **70**^{r} S Sabb Quoniam apud te est fons … Ps 35,10 **80**^{v} P
Domine, exaudi orationem meam. *R.* Et clamor meus ad te veniat. Ps 101,2 **17**^{v} Cin *et passim in praeparatione ad missam, in ordine missae*
Domine, non secundum peccata nostra facias nobis. *R.* Neque secundum iniquitates nostras retribuas nobis. Ps 102,10 **17**^{v} Cin
Ne perdas cum impiis, Deus, animam meam. *R.* Et cum viris sanguinum vitam meam Ps 25,9 **47**^{r} Palm
Omnis terra adoret te, Deus, et psallat tibi. *R.* Psalmum dicat nomini tuo, Domine. Ps 65,4 **64**^{r} Parasc
Ostende nobis, Domine, misericordiam tuam. *R.* Et salutare tuum da nobis. Ps 84,8 **a**$_2^{r}$ exorcismus salis et aquae **a**$_2^{v}$ aspersio **47**^{r} Palm **118**^{v} Purif
Responsum accepit Simeon a Spiritu Sancto. *R.* Se non visurum mortem, nisi videret Christum Domini. L 2,26 **119**^{v} Purif
Surrexit Dominus de sepulcro, alleluia. *R.* Qui pro nobis pependit in ligno, alleluia. **80**^{v} P
Surrexit Dominus vere, alleluia. *R.* Et apparuit Simoni Petro, alleluia. L 24,34 **80**^{v} P
Suscepimus Deus misericordiam tuam. *R.* In medio templi tui. Ps 47,10 **59**^{v} Cena Dni **119**^{v} Purif
Tu lavisti pedes discipulorum tuorum. *R.* Opera manuum tuarum ne despicias. Ps 137,8 **59**^{v} Cena Dni
Tu mandasti, Domine, mandata tua. *R.* Custodiri nimis Ps 118,4 **59**^{v} Cena Dni
Vox Domini super aquas. *R.* Deus maiestatis intonuit, Dominus super aquas multas. Ps 28,3 **a**$_2^{v}$ exorcismus salis et aquae

Index liturgicus I. (cantuum)

INTROITUS (« OFFICIA »)

Accipite iucunditatem 4Esr 2,36.37 Ps 77,1 **91**r Pent/f3
Ad te levavi Ps 24,1–3 24,4 **1**r Adv/d1
Adorate Deum Ps 96,7–8 Ps 96,1 **13**v Epi/d3 **14**r Epi/d4 **14**r Epi/d5
Aqua sapientiae Eccli=Sir 15,3.4 Ps 105,1 **81**v P/f3
Audivit Dominus Ps 29,11 Ps 29,2 **18**v D50/f6
Benedicite Domino Ps 102,20 Ps 102,1 **155**v Michael archang **181**v angeli
Benedicta sit Tob 12,6 **94**v Trin
Cantate Domino Ps 97,1.2 Ps 97,1 **85**v P/d4
Caritas Dei R 5,5 Ps 87,2 **93**r Pent/sb
Cibavit eos Ps 80,17 Ps 80,2 **90**v Pent/f2 **95**r Corp
Circumdederunt me Ps 17,5.6.7 Ps 17,2–3 **14**v D70
Clamaverunt iusti Ps 33,18 Ps 33,2 **130**v Marcellinus et Petrus **168**r mm
Cognovi Domine Ps 118,75.120.10 Ps 118,1 **175**r vv
Confessio et pulchritudo Ps 95,6 Ps 95,1 **23**r Qu/h1/f5 **146**r Laurentius
Da pacem Eccli=Sir 36,18 Ps 121,1 **107**v Pent/d18 **184**v pro pace
De necessitatibus meis Ps 24,17.18 Ps 24,1–2 **23**r Qu/h1/f6 **186**v pro infirmis **188**r pro furto
De ventre matris Is 49,1–2 Ps 91,2 **134**r Ioannes Bapt
Deus dum egrederis Ps 67,8 Ps 67,2 **91**v Pent/f4
Deus in adiutorium Ps 69,2.3 Ps 69,4 **27**v Qu/h2/f5 **101**r Pent/d12
Deus in loco sancto Ps 67,6–7.36 Ps 67,2 **100**v Pent/d11
Deus in nomine tuo Ps 53,3–4 Ps 53,7 **36**v Qu/h4/f2
Dicit Dominus ego Jr 29,11.12.14 Ps 84,2 **110**r Pent/d24
Dicit Dominus Petro J 21,18–19 Ps 18,1 **135**r vig Petri et Pauli
Dicit Dominus sermones Is 59,21; 56,7 Ps 88,2 **163**r Clemens
Dilexisti iustitiam Ps 44,8 Ps 44,2 **113**v Lucia **175**r vv
Dispersit dedit Ps 111,9 Ps 111,1 **145**r vig Laurentii
Domine in tua misericordia Ps 12,6 Ps 12,1 **95**v Pent/d1
Domine ne longe Ps 21,20.22 Ps 21,2 **48**v Palm
Domine refugium Ps 89,1 Ps 89,2 **21**v Qu/h1/f3
Dominus dixit Ps 2,7 Ps 2,1 **6**r Nat in galli cantu
Dominus fortitudo Ps 27,8–9 Ps 27,1 **98**r Pent/d6
Dominus illuminatio Ps 26,1.2 Ps 26,3 **97**r Pent/d4 **183**v pro rege
Dominus secus mare Mt 4,18.19 Mt 4,20 **110**v vig Andreae
Dum clamarem Ps 54,17.18.19.20.23 Ps 54,2 **18**r D50/f5 **100**r Pent/d10
Dum medium silentium Sap 18,14–15 Ps 92,1 **10**r infr oct Nat **11**r vig Epi
Dum sanctificatus fuero Ez 36,23.24.25.26 Ps 33,2 **38**r Qu/h4/f4 **178**v dedic
Ecce advenit dominator Ml 3,1 1Par=1Chr 29,12 Ps 71,1 **11**v Epi **12**v oct Epi
Ecce Deus adiuvat me Ps 53,6–7 Ps 53,3 **99**v Pent/d9
Eduxit Dominus Ps 104,43 Ps 104,1 **83**v P/sb
Eduxit eos Ps 77,53 Ps 77,1 **83**r P/f6
Ego autem cum iustitia Ps 16,15 Ps 16,1 **28**r Qu/h2/f6
Ego autem in Domino Ps 30,7–8 Ps 30,2 **32**r Qu/h3/f4
Ego autem sicut oliva Ps 51,10.11 Ps 51,3 **113**v vig Thomae ap **141**r vig Iacobi **148**v vig Bartholomaei **153**v vig Matthaei **163**v vig ap
Ego clamavi Ps 16,6.8 Ps 16,1 **31**v Qu/h3/f3
Esto mihi Ps 30,3–4 Ps 30,2 **16**r D50 **19**v D50/sb **186**r pro iter agentibus **188**r 3 reges
Etenim sederunt Ps 118,23.86.23 Ps 118,1 **8**r Stephanus pm **143**r Inv Stephani pm
Ex ore infantium Ps 8,3 Ps 8,2 **9**r Innocentes
Exaudi Deus orationem meam Ps 54,2–3 Ps 54,3–4 **37**v Qu/h4/f3
Exaudi Domine … adiutor Ps 26,7.9 Ps 26,1 **97**v Pent/d5
Exaudi Domine … alleluia Ps 26,7.8–9 Ps 26,1 **88**r infr oct Asc

Exaudivit de templo Ps 17,7 Ps 17,2–3 **86**v Litania maior
Exclamaverunt ad te 2Esr=Neh 9,27 Ps 32,1 **126**v Philippus et Iacobus
Exspecta Dominum Ps 26,14 Ps 26,1 **43**r Qu/h5/f3
Exsultate Deo Ps 80,2–4.5 Ps 80,6 **104**v 4tMich/f4
Exsurge quare obdormis Ps 43,23–24.25–26 Ps 43,2 **15**r D60
Fac mecum Domine Ps 85,17 Ps 85,1 **33**v Qu/h3/f6
Factus est Dominus Ps 17,19–20 Ps 17,2 **96**r Pent/d2
Gaudeamus omnes Ps 44,2 **112**v Conc BMV **120**v Agatha **129**r Helena **133**v 10000 mm **137**v Visit **140**v Maria Magdalene **141**v Anna **147**r Assumpt **151**v BMV in Nat **162**v Elisabeth vidua **163**v Catherina **175**r vv — Ps 32,1 **160**v Omnes ss — Ct 3,11 **179**v Spinea corona
Gaudete in Domino Ph 4,4–6 Ph 4,7 **2**r Adv/d3
Gloria et honore Ps 8,6–7 Ps 8,2 **152**v Gorgonius **166**r m
Hodie scietis Ex 16,6–7 Ps 23,1 **5**v vig Nat
Humiliavit semet ipsum Ph 2,8–9 Ps 88,2 **179**r 5 vulnera
In Deo laudabo Ps 55,5 Ps 55,2 **31**r Qu/h3/f2
In excelso throno Ps 99,1 **12**r Epi/d1
In medio Ecclesiae Eccli=Sir 15,5 Ps 91,2 **8**v Ioannes ap **122**v Thomas de Aquino
In nomine Iesu Ph 2,10.8.11 Ps 101,2 **55**v Qu/h6/f4
In virtute tua Ps 20,2–3 Ps 20,6 **121**r Valentinus **130**v Nicomedes **131**v Bonifatius **150**r Decoll Ioannis Bapt **153**v Nicomedes **155**v Venceslaus **159**v Demetrius **162**r Theodorus **166**r m
In voluntate tua Esth 13,9.10–11 Ps 118,1 **109**r Pent/d21
Inclina Domine Ps 85,1.2–3 Ps 85,4 **103**r Pent/d15
Intret in conspectu Ps 78,11.12.10 Ps 78,1 **116**r Fabianus et Sebastianus **132**v Basilides etc. **142**r Abdon et Sennen **160**r vig Simonis et Iudae **168**r mm
Intret oratio mea Ps 87,3 Ps 87,2 **24**r Qu/h1/sb
Introduxit vos Ex 13,5.9 Ps 104,1 **81**r P/f2
Invocavit me Ps 90,15.16 Ps 90,1 **20**r Qu/d1
Iubilate Deo Ps 65,1–2 Ps 65,3 **85**r P/d3
Iudica Domine Ps 34,1–2 Ps 34,3 **52**r Qu/h6/f2
Iudica me Ps 42,1–2 Ps 42,3 **42**r Qu/d5 **46**r Qu/h5/sb
Iudicant sancti Sap 3,8 Ps 32,1 **152**v Protus et Hyacinthus **168**v mm
Iusti epulentur Ps 67,4 Ps 67,2 **140**r Andreas et Benedictus **146**v Hippolytus **157**v Dionysius etc. **168**v mm
Iustus es Domine Ps 118,137.124 Ps 118,1 **104**r Pent/d17
Iustus non conturbabitur Ps 36,26.28 Ps 36,1 **146**r Tiburtius **163**v Chrysogonus **166**r m
Iustus ut palma Ps 91,13–14 Ps 91,2 **143**r Stephanus p **171**r cc
Laetabitur iustus Ps 63,11 Ps 63,2 **117**r Vincentius **120**r Blasius **153**v Lambertus **155**r Gerardus **161**v Transl Adalberti **166**r m **182**r Adalbertus vot
Laetare Ierusalem Is 66,10–11 Ps 121,1 **36**r Qu/d4
Laetetur cor Ps 104,3–4 Ps 104,1 **39**v Qu/h4/f5 **105**v 4tMich/f6
Laudate pueri Ps 112,1.9 Ps 112,2 **139**r 7 fratres mm **168**v mm
Lex Domini Ps 18,8 Ps 18,2 **29**r Qu/h2/sb
Liberator meus Ps 17,48–49 Ps 17,2–3 **44**r Qu/h5/f4
Loquebar de testimoniis Ps 118,46–47 Ps 118,1 **116**r Prisca **139**v Margarita **163**r Caecilia **175**r vv
Loquetur Dominus Ps 84,9 Ps 84,2 **133**v Gervasius et Protasius **168**v mm
Lux fulgebit Is 9,2.6.7 Ps 92,1 **6**v Nat in aurora
Me exspectaverunt Ps 118,95–96 Ps 118,1 **116**v Agnes **145**r Afra **175**r vv
Meditatio cordis mei Ps 18,15 Ps 18,2 **40**r Qu/h4/f6
Memento nostri Domine Ps 105,4–5 Ps 105,1 **5**r Adv/d4
Mihi autem nimis Ps 138,17 Ps 138,1–2 **111**r Andreas **114**r Thomas ap **122**r Matthias **132**r Barnabas **139**v Divisio app **141**r Iacobus **149**r Bartholomaeus **154**r Matthaeus **160**r Simon et Iudas **164**v ap
Miserere mihi Domine … ad te Ps 85,3.5 Ps 85,1 **103**v Pent/d16
Miserere mihi Domine … conculcavit Ps 55,2 Ps 55,3 **42**v Qu/h5/f2

Miserere mihi Domine … tribulor Ps 30,10.16.18 Ps 30,2 **45**v Qu/h5/f6
Misereris omnium Sap 11,24.25.24.27 Ps 56,2 **17**v Cin
Misericordia Domini Ps 32,5–6 Ps 32,2 **84**v P/d2
Multae tribulationes Ps 33,20–21 Ps 33,2 **134**v Ioannes et Paulus **154**v Mauritius etc. **168**v mm
Ne derelinquas me Ps 37,22–23 Ps 37,2 **27**r Qu/h2/f4
Ne timeas Zacharia L 1,13.15.14 Ps 20,2 **133**v vig Ioannis Bapt
Nos autem gloriari G 6,14 Ps 66,2 **53**r Qu/h6/f3 **58**v Cena Domini **127**r Inv Crucis **153**r Exalt Crucis **178**v crux
Nunc scio vere Act 12,11 Ps 138,1–2 **136**r Petrus et Paulus **142**v Vincula Petri
Oculi mei Ps 24,15–16 Ps 24,1–2 **30**r Qu/d3
Omnes gentes plaudite Ps 46,2 Ps 46,4 **98**v Pent/d7
Omnia quae fecisti Dn 3,31.29.30.43.42 Ps 47,2 **44**v Qu/h5/f5 **108**v Pent/d20
Omnis terra adoret Ps 65,4 Ps 65,1–2 **13**r Epi/d2
Os iusti meditabitur Ps 36,30–31 Ps 36,1 **115**r Paulus eremita **123**v Benedictus **129**v Inv dextrae Stephani regis **135**r Ladislaus **140**r Alexius **142**r Depos Ladislai **143**v Dominicus **148**r Stephanus rex **151**r Aegidius **151**r Emericus **156**r Hieronymus **157**r Franciscus **158**v Gallus **158**v Lucas **171**r cc **187**v Ioseph patriarcha
Populus Sion Is 30,30 Ps 79,2 **1**v Adv/d2
Probasti Domine Ps 16,3 Ps 16,1 **148**r oct Laurentii
Prope esto Ps 118,151–152 Ps 118,1 **3**r Adv/4t/f6
Protector noster Ps 83,10–11 Ps 83,2–3 **102**v Pent/d14
Protexisti me Ps 63,3 Ps 63,2 **125**r Adalbertus **125**v Georgius **125**v Marcus **126**r Vitalis **126**r Petrus m **128**r Ioannes ante PL **168**r m
Puer natus est Is 9,6 Ps 97,1 **7**r Nat ad summam missam **10**v Circumcisio
Quasi modo geniti 1P 2,2 Ps 80,2 **84**r P/d1
Recordare Domine 2Rg=2Sm 24,16 Ps 79,2 **186**r contra pestem
Redime me Domine Ps 25,11–12 Ps 25,1 **25**v Qu/h2/f2
Reminiscere Ps 24,6.3.22 Ps 24,1–2 **22**r Qu/h1/f4 **25**r Qu/d2
Repleatur os meum Ps 70,8.23 Ps 70,1 **92**v Pent/f6
Requiem aeternam 4Esr 2,34.35 Ps 64,2–3 **189**v anniv obitus
Respice Domine Ps 73,20.19.22.23 Ps 73,1 **101**v Pent/d13
Respice in me Ps 24,16.18 Ps 24,1–2 **96**v Pent/d3
Resurrexi Ps 138,18.5–6 Ps 138,1–2 **80**v P
Rorate caeli Is 45,8 Ps 18,2 **2**v Adv/4t/f4 **124**r Annunt **137**r vig Visit **180**v BMV in Adv
Sacerdotes Dei Dn 3,84.87 Dn 3,57 **123**r Gregorius **129**r Urbanus **141**r Apollinaris **171**r cc
Sacerdotes eius Ps 131,9 Ps 131,1 **171**r cc
Sacerdotes tui Ps 131,9–10 Ps 131,1 **114**v Silvester **171**r cc
Salus autem iustorum Ps 36,39 Ps 36,1 **133**r Marcus et Marcellianus **141**v 7 dormientes **157** Marcus et Marcellus **168**r mm
Salus populi Ps 77,1 **33**r Qu/h3/f5 **108**r Pent/d19 **185**r contra paganos **185**v pro pluvia
Salve sancta Parens **143**r Maria de Nive **146**v vig Assumpt **180**r BMV **181**v BMV in P
Sancti tui Ps 144,10–11 Ps 144,1 **168**r mm **168**v mm
Sapientiam sanctorum Eccli=Sir 44,15.14 Ps 32,1 **131**v Primus et Felicianus **132**v Vitus etc. **138**v oct Petri et Pauli **144**v Sixtus etc. **150**v Felix et Adauctus **155**v Cosma et Damianus **159**r 11000 vv **168**r mm
Scio cui credidi 2T 1,12 Ps 18,2 **117**r Conv Pauli **136**v comm Pauli
Si enim credimus 1Th 4,14 1K 15,22 **189**r pro deff
Si iniquitates Ps 129,3–4 Ps 129,1 **109**v Pent/d22 **110**r Pent/d23 **184**v pro peccatis
Sicut oculi servorum Ps 122,2 Ps 122,1 **20**v Qu/h1/f2
Sitientes venite Is 55,1 Ps 77,1 **41**r Qu/h4/sb
Spiritus Domini Sap 1,7 Ps 67,29–30 **90**r Pent
Statuit ei Dominus Eccli=Sir 45,30 Ps 88,2 **9**v Thomas ep **112**r Nicolaus **115**v Marcellus **121**v Cath Petri **149**v Augustinus **162**r Martinus ep **162**v Brictius **171**r cc
Suscepimus Deus Ps 47,10–11 Ps 47,2 **99**r Pent/d8 **119**v Purif
Terribilis est Gn 28,17 Ps 83,2–3 **178**r dedic
Tibi dixit cor Ps 26,8–9 Ps 26,1 **26**r Qu/h2/f3
Timete Dominum Ps 33,10–11 Ps 33,2 **160**r vig

Omnium ss **168**v mm
Veni et ostende Ps 79,4.2.4 Ps 79,2 **3**v Adv/4t/sb
Venite adoremus Ps 94,6–7 Ps 94,1 **106**r 4tMich/sb
Venite benedicti Mt 25,34 Ps 105,1 **82**r P/f4
Verba mea Ps 5,2–3 Ps 5,4 **34**v Qu/h3/sb
Victricem manum Sap 10,20–21 Ps 105,1 **82**v P/f5
Viderunt ingressus Ps 67,25 Ps 76,19 **144**r Transfig
Viri Galilaei Act 1,11 Act 1,10–11 **87**r Asc
Vocem iucunditatis Is 48,20 Ps 65,1–2 **86**r P/d5 **87**r vig Asc
Vultum tuum Ps 44,13.15–16 Ps 44,2 **10**v BMV in Nat **118**r secundo Agnes **123**r Perpetua et Felicitas **130**r Petronella **153**v Euphemia **175**r vv **181**r BMV in Nat vot

GRADUALIA

A summo caelo egressio eius Ps 18,7 et 2 **3**v Adv/4t/sb
Ab occultis meis Ps 18,13–14 et 14 **32**r Qu/h3/f3
Ad Dominum Ps 119,1 et 2 **28**v Qu/h2/f6 **96**v Pent/d2
Adiutor in opportunitatibus Ps 9,10–11 et 19–20 **15**r D70
Adiutor meus Ps 69,7 et 3 **26**r Qu/h2/f2
Adiuvabit eam Ps 45,6 et 5 **120**v Agatha **141**v Anna **176**v vv
Angelis suis Ps 90,11 et 12 **20**r Qu/d1 **186**r pro iter agentibus **188**r 3 reges
Anima nostra Ps 123,7 et 7–8 **9**r Innocentes **123**r Perpetua et Felicitas **139**r 7 fratres mm **169**v mm
Audi filia Ps 44,11.12 et 5 **112**v Conc BMV **137**v Visit **152**r BMV in Nat **163**r Caecilia **163**v Catherina **176**v vv
Beata gens Ps 32,12 et 6 **38**v Qu/h4/f4 **104**r Pent/d17 **178**v dedic
Beatus vir qui timet Ps 111,1 et 2 **155**r Gerardus **159**r Lucas **167**r m
Benedicam Domino Ps 33,2 et 3 **101**v Pent/d12
Benedicite Domino Ps 102,20 et 1 **156**r Michael archang **182**r angeli
Benedicta et venerabilis **137**r vig Visit **143**v Maria de Nive **147**r vig Assumpt **180**v BMV
Benedictus Dominus Ps 71,18 et 3 **12**r Epi/d1
Benedictus es Domine Dn 3,55 et 54 **94**v Trin
Benedictus qui venit Ps 117,26.27 et 23 **7**r Nat in aurora **11**r vig Epi
Bonum est confidere Ps 117,8 et 9 **40**r Qu/h4/f6
Bonum est confiteri Ps 91,2 et 3 **29**v Qu/h2/sb **102**v Pent/d14 **103**r Pent/d15
Cantate Domino Ps 95,2 et 3 **144**r Transfig
Christus factus est Ph 2,8 et 9 **59**r Cena Dni **179**r crux **180**r Spinea corona
Clamaverunt iusti Ps 33,18 et 19 **155**v Cosma et Damianus **157**v Dionysius etc. **169**v mm
Concupivit rex Ps 44,12 et 11.12 **176**v vv
Confitebuntur caeli Ps 88,6 et 2 **169**v mm
Constitues eos Ps 44,17–18 et 17.18 **111**v Andreas **132**r Barnabas **136**r Petrus et Paulus **142**v Vincula Petri **165**r ap
Convertere Domine Ps 89,13 et 1 **98**v Pent/d6 **105**v 4tMich/f6 **185**r contra paganos
Custodi me Ps 16,8 et 2 **23**r Qu/h1/f5 **100**v Pent/d10
Deus exaudi orationem Ps 53,4 et 3 **42**v Qu/h5/f2
Deus vitam meam Ps 55,9 et 2 **31**v Qu/h3/f2
Diffusa est gratia Ps 44,3 et 5 **10**v BMV in Nat **140**v Maria Magdalene **176**v vv **181**r BMV in Nat vot
Dilexisti iustitiam Ps 44,8 **129**r Helena **139**v Margarita **176**v vv
Dirigatur oratio mea Ps 140,2 **21**v Qu/h1/f3 **24**v Qu/h1/sb **106**v 4tMich/sb **108**r Pent/d19
Discerne causam meam Ps 42,1 et 3 **43**v Qu/h5/f3
Dispersit dedit Ps 111,9 et 2 **145**v vig Laurentii
Domine Deus virtutum Ps 79,20 et 3 **4**r Adv/4t/sb
Domine Dominus noster Ps 8,2 **100**r Pent/d9
Domine praevenisti eum Ps 20,4 et 5 **115**r Paulus eremita **123**v Benedictus **130**r Inv dextrae Stephani regis **135**r Ladislaus **143**v Dominicus **148**r Stephanus rex **151**r Aegidius **151**r Emericus **173**r cc
Domine refugium Ps 89,1 et 2 **109**r Pent/d21
Ecce quam bonum Ps 132,1 et 2 **109**v Pent/d22 **110**r Pent/d23 **135**r Ioannes et Paulus **169**v mm
Ecce sacerdos magnus Eccli=Sir 44,16 et 20 **112**r Nicolaus **114**v Silvester **158**v Gallus **162**r Martinus ep **162**v Brictius **173**r cc
Ego autem dum mihi molesti essent Ps 34,13 et 1–2 **53**r Qu/h6/f3

Ego dixi Ps 40,5 et 2 **95**^{v} Pent/d1
Eripe me Domine Ps 142,9.10 et 17,48–49 **42**^{r} Qu/d5 **46**^{r} Qu/h5/sb
Esto mihi Ps 30,3 et 2 **37**^{r} Qu/h4/f2 **99**^{v} Pent/d8
Ex Sion species Ps 49,2–3 et 5 **2**^{r} Adv/d2
Exaltabo te Domine Ps 29,2 et 3–4 **44**^{r} Qu/h5/f4
Exaltent eum Ps 106,32 et 31 **121**^{v} Cath Petri
Excita Domine Ps 79,3 et 2–3 **4**^{r} Adv/4t/sb
Exiit sermo J 21,23 et 22 **8**^{v} Ioannes ap
Exsultabunt sancti Ps 149,5 et 1 **169**^{v} mm
Exsurge … et intende Ps 34,23 et 3 **52**^{r} Qu/h6/f2 **188**^{v} pro furto
Exsurge … fer opem Ps 43,26 et 2 **37**^{v} Qu/h4/f3
Exsurge … non praevaleat Ps 9,20 et 4 **30**^{v} Qu/d3
Fuit homo J 1,6–7 et 7 **134**^{r} vig Ioannis Bapt
Gloria et honore Ps 8,6 et 7 **167**^{r} m
Gloriosus Deus Ex 15,11 et 6 **116**^{v} Fabianus et Sebastianus **133**^{r} Vitus etc. **133**^{v} 10000 mm **150**^{v} Felix et Adauctus **157**^{v} Marcus, Marcellus etc. **160**^{v} vig Omnium ss **169**^{v} mm
Haec dies/Benedictus Ps 117,24 et 26–27 **83**^{r} P/f5
Haec dies/Confitemini Ps 117,24 et 1 **80**^{v} P
Haec dies/Dextera Ps 117,24 et 16 **82**^{r} P/f4
Haec dies/Dicant nunc Ps 117,24 et 106,2 **82**^{r} P/f3
Haec dies/Dicat nunc Israel Ps 117,24 et 2 **81**^{r} P/f2
Haec dies/Lapidem Ps 117,24 et 22–23 **83**^{v} P/f6
Hodie scietis Ex 16,6–7 et Ps 79,2–3 **5**^{v} vig Nat
Iacta cogitatum Ps 54,23 et 17.18.19 **18**^{v} D50/f5 **26**^{v} Qu/h2/f3 **97**^{r} Pent/d3
Improperium exspectavit Ps 68,21 et 22 **179**^{r} 5 vulnera
In Deo speravit Ps 27,7 et 1 **34**^{r} Qu/h3/f6 **101**^{r} Pent/d11
In omnem terram Ps 18,5 et 2 **135**^{v} vig Petri et Pauli **165**^{r} ap
In sole posuit Ps 18,6 et 7 **4**^{r} Adv/4t/sb
Inveni David Ps 88,21–22 et 23 **115**^{v} Marcellus **150**^{r} Augustinus **173**^{r} cc
Iuravit Dominus Ps 109,4 et 1 **9**^{v} Thomas ep **123**^{r} Gregorius **129**^{v} Urbanus **156**^{v} Hieronymus **163**^{r} Clemens **173**^{r} cc
Iustorum animae Sap 3,1 et 2.3 **131**^{v} Primus et Felicianus **138**^{v} oct Petri et Pauli **146**^{v} Hippolytus **169**^{v} mm
Iustus non conturbabitur Ps 36,24 et 26 **143**^{r} Stephanus p **167**^{r} m **188**^{r} Ioseph patriarcha
Iustus ut palma Ps 91,13 et 3 **114**^{r} vig Thomae ap **148**^{v} vig Bartholomaei **154**^{r} vig Matthaei **164**^{r} vig ap **167**^{r} m **173**^{r} cc
Laetatus sum Ps 121,1 et 7 **36**^{r} Qu/d4 **107**^{v} Pent/d18 **184**^{v} pro pace
Liberasti nos Ps 43,8 et 9 **110**^{v} Pent/d24
Locus iste **178**^{r} dedic
Miserere mei Deus Ps 56,2 et 4 **17**^{v} Cin
Miserere mihi Domine Ps 6,3 et 3–4 **32**^{v} Qu/h3/f4 **187**^{r} pro infirmis
Misit Dominus Ps 106,20 et 21 **13**^{r} Epi/d2 **186**^{v} contra pestem
Ne avertas faciem tuam Ps 68,18 et 2–3 **55**^{v} Qu/h6/f4
Nimis honorati Ps 138,17 et 18 **110**^{v} vig Andreae **114**^{r} Thomas ap **122**^{r} Matthias **140**^{r} Divisio app **141**^{r} Iacobus **149**^{r} Bartholomaeus **154**^{v} Matthaeus **160**^{r} Simon et Iudas **165**^{r} ap
Oculi omnium Ps 144,15 et 16 **33**^{r} Qu/h3/f5 **95**^{r} Corp **108**^{v} Pent/d20
Omnes de Saba Is 60,6 et 1 **11**^{v} Epi
Os iusti Ps 36,30 et 31 **122**^{v} Thomas de Aquino **146**^{v} Tiburtius **157**^{r} Franciscus **173**^{v} cc
Ostende nobis Ps 84,8 et 2 **3**^{v} Adv/4t/f6
Pacifice loquebantur mihi Ps 34,20 et 22 **45**^{v} Qu/h5/f6
Posuisti Domine Ps 20,4 et 3 **117**^{r} Vincentius **120**^{v} Blasius **150**^{r} Decoll Ioannis Bapt **155**^{v} Venceslaus **159**^{v} Demetrius **161**^{v} Transl Adalberti **167**^{r} m **182**^{r} Adalbertus vot
Pretiosa est Ps 115,6 et 1 **169**^{v} mm
Priusquam te formarem Jr 1,5 et 9 **134**^{v} vig Ioannis Bapt
Probasti Domine Ps 16,3 **146**^{r} Laurentius
Prope est Dominus Ps 144,18 et 21 **3**^{r} Adv/4t/f4 **5**^{r} Adv/d4
Propitius esto Ps 78,9.10 et 9 **24**^{r} Qu/h1/sb **27**^{v} Qu/h2/f5 **97**^{v} Pent/d4 **104**^{v} 4tMich/f4 **106**^{r} 4tMich/sb **184**^{v} pro peccatis **185**^{v} pro pluvia
Propter veritatem Ps 44,5 et 11.12 **147**^{v} Assumpt **176**^{v} vv
Protector noster Ps 83,10 et 9 **21**^{r} Qu/h1/f2 **24**^{r} Qu/h1/sb **98**^{r} Pent/d5 **106**^{v} 4tMich/sb

Qui operatus est G 2,8–9 et 1K 15,10 **117**v Conv Pauli **136**v comm Pauli
Qui sedes Domine Ps 79,2.3 et 2 **2**r Adv/d3
Quis sicut Dominus Ps 112,5–6 et 7 **105**r 4t Mich/f4
Requiem aeternam 4Esr 2,34 et 35 **190**r anniv obitus
Respice Domine Ps 73,20.19 et 22 **39**v Qu/h4/f5 **102**r Pent/d13
Sacerdotes eius Ps 131,16 et 17 **173**r cc
Salvum fac populum tuum Ps 27,9 et 1 **27**r Qu/h2/f4 **106**v 4tMich/sb
Salvum fac servum tuum Ps 85,2 et 6 **23**v Qu/h1/f6 **24**v Qu/h1/sb **183**v pro rege
Sciant gentes Ps 82,19 et 14 **16**r D60
Sederunt principes Ps 118.23.86 et 108,26 **8**r Stephanus pm
Si ambulem Ps 22,4 **35**v Qu/h3/sb **189**r pro deff
Specie tua Ps 44,5 **116**v Agnes **130**r Petronella **162**v Elisabeth vidua **176**v vv
Speciosus forma Ps 44,3 et 2 **10**r infr oct Nat
Suscepimus Deus Ps 47,10–11 et 9 **120**r Purif
Tecum principium Ps 109,3 et 1 **6**r Nat in galli cantu
Tenuisti manum Ps 72,24 et 1–3 **49**r Palm
Tibi Domine derelictus est Ps 9,35 et 22–23 **41**v Qu/h4/sb
Timebunt gentes Ps 101,16 et 17 **13**v Epi/d3 **103**v Pent/d16
Timete Dominum Ps 33,10 et 11 **161**r Omnes ss **169**v mm
Tollite hostias Ps 95,8–9 et 28,9 **45**r Qu/h5/f5
Tollite portas Ps 23,7 et 3–4 **2**v Adv/4t/f4 **124**r Annunt **180**v BMV in Adv
Tribulationes cordis mei Ps 24,17 et 18 **22**r Qu/h1/f4 **25**v Qu/d2
Tu es Deus Ps 76,15 et 16 **16**v D50
Unam petii Ps 26,4 **19**r D50/f6 **19**v D50/sb
Universi Ps 24,3 et 4 **1**r Adv/d1
Venite filii Ps 33,12 et 6 **38**v Qu/h4/f4 **99**r Pent/d7
Viderunt omnes Ps 97,3–4 et 2 **7**v Nat ad summam missam
Vindica Domine Ps 78,10 et 2 **154**v Mauritius etc. **159**r 11000 vv **160**r vig Simonis et Iudae **169**v mm

Versus Alleluiatici

Adducentur regi Ps 44,15.16 **123**r Perpetua et Felicitas **176**v vv
Adorabo ad templum Ps 137,2 **120**r Purif
Amavit eum Eccli=Sir 15,5 **129**v Urbanus **173**v cc
Amavit hunc sanctum Eccli=Sir 45,9 **122**v Thomas de Aquino **130**r Inv dextrae Stephani regis **151**r Aegidius **158**v Gallus **173**v cc
Amo Christum in cuius **116**v Agnes **176**v vv
Angelus Domini/Respondens autem angelus Mt 28,2 et 5 **81**r P/f2 **84**v P/d1 **181**v BMV in P
Ascendens Christus Ps 67,19 **88**r infr oct Asc
Ascendit Deus Ps 46,6 **87**v Asc **88**r infr oct Asc
Assumpta est Maria **147**v Assumpt
Attendite popule meus Ps 77,1 **101**r Pent/d11
Audi filia Ps 44,11.12 **176**v vv
Ave rex **179**v 5 vulnera
Ave stillans melle **137**v Visit
Beatus rex Stephanus **148**r Stephanus rex
Beatus vir qui suffert Jc 1,12 **167**r m
Beatus vir qui timet Ps 111,1 **126**r Vitalis **167**r m
Beatus vir sanctus Martinus **162**r Martinus ep
Beatus vir sanctus rex Ladislaus **135**r Ladislaus
Caeli enarrant Ps 18,2 **132**r Barnabas **165**r ap
Candor est lucis Sap 7,26 **144**r Transfig
Caro mea J 6,56–57 **95**r Corp
Christus resurgens R 6,9 **82**r P/f3 **125**v Georgius
Conceptio gloriosae Virginis **112**v Conc BMV
Concussum est mare **156**r Michael archang
Confessor pretiose **173**v cc
Confitemini Domino Ps 106,1=117,1 **71**r S Sabb **86**v Litania maior **90**r vig Pent
Congregabo populum Zch 8,8 **186**v contra pestem
Corpora sanctorum Eccli=Sir 44,14 **169**v mm
Crucifixus surrexit **83**v P/f6
De profundis clamavi Ps 129,1–2 **109**v Pent/d22 **110**r Pent/d23
Deus iudex iustus Ps 7,12 **97**r Pent/d3 **184**v pro peccatis
Diadema spineum **180**r Spinea corona
Dies sanctificatus **7**v Nat ad summam missam
Diffusa est gratia Ps 44,3 **141**v Anna **176**v vv
Dilexi quoniam Ps 114,1 **108**v Pent/d20
Dilexit Andream **111**v Andreas
Diligam te Ps 17,2–3 **97**v Pent/d4

Disposui testamentum Ps 88,4 **173**v cc
Domine Deus meus Ps 7,2 **96**v Pent/d2
Domine Deus salutis Ps 87,2 **102**r Pent/d13
Domine exaudi Ps 101,2 **104**r Pent/d17 **188**v pro furto
Domine in virtute Ps 20,2 **98**r Pent/d5 **183**v pro rege
Domine quinque talenta Mt 25,20 **173**v cc
Domine refugium Ps 89,1 **102**v Pent/d14 **186**r pro iter agentibus
Dominus dixit Ps 2,7 **6**r Nat in galli cantu
Dominus in Sina Ps 67,18–19 **87**v Asc
Dominus regnavit decorem Ps 92,1 **7**r Nat in aurora **10**r infr oct Nat
Dominus regnavit exsultet Ps 96,1 **13**r Epi/d2
Dorsa eorum Sap 3,7 **154**v Matthaeus **159**r Lucas **166**r evv
Dulce lignum **127**r Inv Crucis **179**r crux
Dum complerentur Act 2,1 **93**v Pent/sb
Ego sum pastor bonus J 10,14 **84**r P/sb **85**r P/d2
Ego vos elegi J 15,16 **160**r Simon et Iudas **165**r ap
Egregia sponsa **130**r Petronella **163**r Caecilia **176**v vv
Emitte spiritum tuum Ps 103,30 **90**v Pent **92**r Pent/f4 **92**v Pent/f5 **93**r Pent/sb
Eripe me Ps 58,2 **100**r Pent/d9
Excita Domine Ps 79,3 **2**r Adv/d3
Exsultabunt sancti Ps 149,5 **169**v mm
Exsultate Deo Ps 80,2–3 **101**v Pent/d12
Fulgebunt iusti Sap 3,7 **116**v Fabianus et Sebastianus **131**v Primus et Felicianus **146**v Hippolytus **157**v Marcus, Marcellus etc. **169**v mm
Gaudete iusti Ps 32,1 **168**r m **169**v mm
Georgi martyr **125**v Georgius
Gloria et honore Ps 8,6–7 **9**v Thomas ep **167**r m
Haec dies quam fecit Ps 117,24 **84**r P/sb
Haec est vera fraternitas **133**r Vitus etc. **135**r Ioannes et Paulus **138**v oct Petri et Pauli **154**v Mauritius etc. **155**v Cosma et Damianus **157**v Dionysius etc. **170**r mm
Haec est virgo **176**v vv
Hic est discipulus J 21,24 **8**v Ioannes ap **128**r Ioannes ante PL
Hic Franciscus **157**r Franciscus
Honor virtus **94**v Trin
Iam non estis E 2,19 **114**r Thomas ap **165**r ap
Iesu Christe auctor vitae **163**v Catherina
In die resurrectionis Mt 26,32 **83**r P/f5 **86**r P/d5 **125**r Adalbertus **126**r Vitalis **128**r Ioannes ante PL **168**r m **168**r mm
In exitu Israel Ps 113,1–2 **108**r Pent/d19
In omnem terram Ps 18,5 **165**r ap
In te Domine Ps 30,2–3 **98**v Pent/d6
Inter natos mulierum Mt 11,11 **134**v vig Ioannis Bapt
Inveni David Ps 88,21 **173**v cc
Iste est qui **173**v cc
Iste sanctus **143**v Dominicus **173**v cc
Iubilate Deo Ps 99,1 **12**r Epi/d1
Iudicabunt sancti Sap 3,8 **170**r mm
Iuravit Dominus Ps 109,4 **114**v Silvester **115**v Marcellus **143**r Stephanus p **162**v Brictius **150**r Augustinus **173**v cc
Iusti autem in perpetuum Sap 5,16 **169**v mm
Iusti epulentur Ps 67,4 **150**v Felix et Adauctus **169**v mm
Iustorum animae Sap 3,1 **170**r mm
Iustus germinabit Hos 14,6 **120**v Blasius **150**r Decoll Ioannis Bapt **155**r Gerardus **155**v Venceslaus **156**v Hieronymus **159**v Demetrius **167**r m **168**r m **173**v cc **188**r Ioseph patriarcha
Iustus non conturbabitur Ps 36,24 **167**r m
Iustus ut palma Ps 91,13 **167**r m **168**r m **173**v cc
Laetabitur iustus Ps 63,11 **125**r Adalbertus **146**v Tiburtius **167**r m **168**r m **182**r Adalbertus vot
Laetamini in Domino Ps 31,11 **170**r mm
Laudate Dominum in sanctis Ps 150,1 **170**r mm
Laudate Dominum omnes angeli Ps 148,2 **13**v Epi/d3 **182**r angeli
Laudate Dnum omnes gentes Ps 116,1 **94**r Pent/sb
Laudate pueri Ps 112,1 **169**v mm
Laudate pueri/Sit nomen Ps 112,1 **84**r P/sb
Levita Laurentius **146**r Laurentius
Loquebantur variis linguis Act 2,4 **92**v Pent/f6
Loquebar de testimoniis tuis Ps 118,46 **176**v vv
Magnus Dominus Ps 47,2 **99**v Pent/d8
Maria haec est illa L 7,48 **140**v Maria Magdalene
Memento Domine David Ps 131,1 **173**v cc
Modicum et non videbitis J 16,17 **85**v P/d3
Nativitas gloriosae Virginis **152**r BMV in Nat
Nimis honorati sunt Ps 138,17 **165**r ap
Non vos me elegistis J 15,16 **140**r Divisio app **141**r Iacobus **165**r ap

O laudanda **139v** Margarita
O Maria Mater Christi **137v** Visit
O quam gloriosum **161r** Omnes ss
O quam pulchra es **176v** vv
Omnes gentes Ps 46,2 **87r** vig Asc **99r** Pent/d7
Orietur stella Nu 24,17 **11r** vig Epi
Ostende nobis Ps 84,8 **1r** Adv/d1 **184v** pro pace **185v** pro pluvia **188r** 3 reges
Paraclitus Spiritus J 16,13 **91v** Pent/f3 **94r** Pent/sb
Paratum cor meum Ps 107,2 **107v** Pent/d18
Pascha nostrum/Epulemur 1K 5,7–8 **80v** P
Per manus autem apostolorum Act 5,12 **165r** ap
Pie pastor Hermolae **133v** 10000 mm
Post dies octo J 20,26 **84v** P/d1
Post partum **10v** BMV in Nat **168r** m **180v** BMV **181r** BMV in Nat vot **181v** BMV in P
Posuisti Domine Ps 20,4 **167r** m
Pretiosa est Ps 115,16 **170r** mm
Primus ad Sion Is 41,27 **126r** Marcus **166r** evv
Prophetae sancti **137r** vig Visit **180v** BMV in Adv
Qui confidunt Ps 124,1–2 **109r** Pent/d21
Qui sanat contritos Ps 146,3 **110v** Pent/d24 **187r** pro infirmis
Qui sequitur me J 8,12 **167r** m
Quoniam Deus magnus Ps 94,3 **103v** Pent/d16
Rex noster adveniet **2r** Adv/d2
Salve crux **127r** Inv Crucis
Sancte Adalberte **161v** Transl Adalberti **182r** Adalbertus vot
Sancte Nicolae **112r** Nicolaus
Sancte Paule **136v** comm Pauli
Sancti et iusti **168r** m
Sancti Spiritus Domine **93v** Pent/sb
Sancti tui … benedicent Ps 144,10.11 **169v** mm
Serve bone Mt 25,21 **115r** Paulus eremita **173v** cc
Solve iubente Deo **142v** Vincula Petri
Specie tua Ps 44,5 **129r** Helena [**176v** vv]
Spiritus Domini Sap 1,7 **91r** Pent/f2 **93v** Pent/sb
Sponsa veri Zachariae **162v** Elisabeth vidua
Sprevit torum coniugalem **151r** Emericus
Stabunt iusti Sap 5,1 **126v** Philippus et Iacobus
Subveni Mater pia **181v** BMV in P
Surgens Iesus J 20,19 **82r** P/f4
Surrexit Christus et illuxit **85v** P/d4
Surrexit Dominus et occurrens Mt 28,9 **85v** P/d3 **126v** Philippus et Iacobus
Surrexit pastor bonus cf. J 10,11.15 **84r** P/sb **85r** P/d2 **126r** Marcus
Te decet hymnus Ps 64,2 **100v** Pent/d10
Te martyrum candidatus **139r** 7 fratres mm **170r** mm
Tradiderunt corpora sua **159r** 11000 vv **170r** mm
Tu es Petrus/Beatus es Mt 16,18.17 **136r** Petrus et Paulus
Tu es sacerdos Ps 109,4 **163r** Clemens **173v** cc
Usquemodo non petistis J 16,24 **86r** P/d5
Vado ad eum J 16,5 **85v** P/d4
Veni Domine **5r** Adv/d4
Veni electa mea Ps 44,12 **176v** vv
Veni Sancte Spiritus **90v** Pent **91r** Pent/f2 **91v** Pent/f3 **92r** Pent/f4 **92v** Pent/f5 **178v** dedic
Venite exsultemus/Praeoccupemus Ps 94,1 et 2 **103r** Pent/d15
Verba mea Ps 5,2 **95v** Pent/d1
Verbo Domini Ps 32,6 **94r** Pent/sb
Video caelos apertos Act 7,56 **8r** Stephanus pm
Vidimus stellam Mt 2,2 **11v** Epi
Virga Iesse **143v** Maria de Nive
Vos estis qui permansistis L 22,28.27 **165r** ap
Vox exsultationis Ps 117,15 **178r** dedic
Vox sancti Bartholomaei **149r** Bartholomaeus

TRACTUS

Ad te levavi Ps 122,1–3 **30v** Qu/d3
Attende caelum Dt 32,1–4 **69v** S Sabb **89r** vig Pent
Audi filia Ps 44,11.12.13.14.15–16 **177v** de beata Virgine et de vv
Ave Maria gratia plena L 1,28.42.31.34–35 **124r** Annunt **177v** Annunt **180v** BMV in Adv
Beatus vir qui timet Ps 111,1–3 **117r** Vincentius **117v** Conv Pauli **123r** Gregorius **123v** Benedictus **177r** de uno m/de c **184r** pro rege
Cantemus Domino Ex 15,1–2 **69r** S Sabb **88v** vig Pent
Commovisti Domine Ps 59,4.6 **16r** D60
De necessitatibus meis Ps 24,17.18.1–4 **22v** Qu/h1/f4
De profundis clamavi Ps 129,1–4 **15r** D70 **190r** anniv obitus
Desiderium animae Ps 20,3–4 **120v** Blasius **121v**

Valentinus **122**v Matthias **177**v de uno m
Deus Deus meus Ps 21,2–9.18.19.22.24.32 **49**r Palm
Dixit Dominus mulieri Mt 15,26–28 **25**v Qu/d2
Domine audivi Hab 3,2–3 **60**r Parasc
Domine exaudi Ps 101,2–5.14 **56**r Qu/h6/f4
Domine non secundum Ps 102,10; 78,8–9 **18**r Cin **184**v pro pace **185**v pro pluvia **186**r pro iter agentibus **187**r pro infirmis
Emitte Spiritum Ps 103,30; Sap 1,7 **177**v de S Spiritu
Eripe me Ps 139,2–10.14 **60**r Parasc
Gaude Maria **120**r Purif
Iubilate Domino Ps 99,2–3 **16**v D50
Laudate Dominum Ps 116,1–2 **24**v Qu/h1/sb **71**r S Sabb **90**r vig Pent **107**r 4tMich/sb
Laus tibi Christo **177**v de beata Virgine
O beata et benedicta **177**v de S Trinitate
Qui confidunt Ps 124,1–2 **36**r Qu/d4
Qui habitat Ps 90,1–7.11–16 **20**v Qu/d1
Qui regis Israel Ps 79,2–3 **4**v Adv/4t/sb
Qui seminant Ps 125,5–6 **120**v Agatha **177**v de una v/de mm
Rex regum **32**v Qu/h3/f4 **42**v Qu/h5/f2
Saepe expugnaverunt Ps 128,1–4 **42**r Qu/d5
Sicut cervus Ps 41,2–4 **69**v S Sabb **89**v vig Pent **189**r pro deff
Tu es Petrus Mt 16,18–19 **121**v Cath Petri
Unus panis **177**v de Corpore Christi
Vinea facta est Is 5,1–2.7 **69**r S Sabb **89**r vig Pent

SEQUENTIAE (« PROSAE »)

Adest dies celebris **144**r Transfig
Ave sidus lux dierum **D9**v BMV
Ave verbi Dei parens **D5**v Visit
Benedicta semper Sancta **D4**v S Trinitas
Caeli enarrant **D6**r Divisio app
Caeli solem imitantes **D8**v app
Concentu parili **D2**v Purif
Congaudent angelorum chori **D6**v Assumpt
Corde voce **D6**v Stephanus rex
Diem festum Bartholomaei **D7**r Bartholomaeus
Festa Christi **D2**v Epi
Grates nunc omnes **10**v Circumcisio **11**r vig Epi **D2**r Nat
Hanc concordi famulatu **D2**r Stephanus pm
Hic sanctus cuius [divisio sequentiae] Supernae matris gaudia **D9**r de quolibet
Ioannes Iesu Christo **D2**r Ioannes ap
Laetabundus exsultet **D2**v Circumcisio
Lauda Sion Salvatorem **D4**v Corp
Laudes crucis attollamus **D7**v Exalt Crucis
Laurenti David magni **D6**v Laurentius
Laus tibi Christe Patris **9**r **D2**v Innocentes
Laus tibi Christe qui es **D6**r Maria Magdalene
Mane prima sabbati **D3**r P
Margaritam pretiosam **D5**v Margarita
Martyr milesque Christi **D3**v Georgius
Mittit ad Virginem **D2**r BMV in Adv
Mundi renovatio **D3**r P
Nativitas Mariae Virginis **D7**r Nat BMV
Novae laudis attollamus **D5**r Ladislaus
O beata beatorum **D9**r mm
O crux lignum triumphale [divisio sequentiae] Laudes Crucis **D4**r Inv Crucis
Omnes sancti Seraphim **D7**v Omnes ss
Omnes una celebremus **D5**r dominicis diebus
Petre summe Christi **D5**v Petrus et Paulus
Plausu chorus laetabundo **D8**v evv
Plebs fidelis iucundetur **D8**v Nicolaus
Psallat Ecclesia **D9**v dedic
Quem invisibiliter **D9**r cc
Rex omnipotens **D4**r Asc
Sacerdotem Christi Martinum **D8**r Martinus
Sacrosancta hodiernae festivitatis praeconia **D8**r Andreas ap
Sancti Baptistae Christi praeconiis **D5**r Ioannes Bapt
Sancti Spiritus assit **D4**r Pent
Sanctissimae virginis **D8**r Catherina
Spe mercedis **D8**v m
Summi Regis archangele **D7**v Michael archang
Veni Sancte Spiritus **D4**v S Spiritus
Verbum bonum et suave **D9**v BMV
Victimae paschali **D3**r Resurrectio
Virgini Mariae laudes **D3**v BMV
Virginis venerandae **D9**r vv

OFFERTORIA

Ad te Domine Ps 24,1–3 **1**v Adv/d1 **18**v D50/f5 **27**r Qu/h2/f4 **100**v Pent/d10

Angelus Domini Mt 28,2.5.6 **81**v P/f2 **84**v P/d1 **181**v BMV in P

Anima nostra Ps 123,7 **9**v Innocentes **139**v 7 fratres mm **146**v Hippolytus **170**v mm

Ascendit Deus Ps 46,6 **87**v Asc

Ave Maria L 1,28.42 **5**v Adv/d4 **124**v Annunt **138**r Visit **143**v Maria de Nive **181**r BMV in Adv

Benedic anima mea Ps 102,2.5 **23**v Qu/h1/f6 **106**r 4tMich/f6

Benedicam Domino Ps 15,7.8 **26**r Qu/h2/f2 **98**r Pent/d5

Benedicite gentes Ps 65,8–9.20 **39**r Qu/h4/f4 **86**v P/d5

Benedictus … et non tradas Ps 118,12.121.42 **45**v Qu/h5/f6

Benedictus es … in labiis Ps 118,12–13 **16**v D50

Benedictus qui venit Ps 117,26–27 **84**r P/sb

Benedictus sit Tob 12,6 **94**v Trin

Benedixisti Domine Ps 84,2–3 **2**v Adv/d3

Bonum est confiteri Ps 91,2 **15**r D70

Confessio et pulchritudo Ps 95,6 **146**r Laurentius

Confirma hoc Ps 67,29–30 **90**v Pent **92**v Pent/f5

Confitebor Dno Ps 108,30–31 **87**r Litania maior

Confitebor tibi … in toto Ps 9,2; 118,17.107 **42**v Qu/d5 **46**v Qu/h5/sb

Confitebuntur caeli Ps 88,6 **125**v Adalbertus **125**v Georgius **126**r Marcus **127**r Philippus et Iacobus **168**r m **171**r mm

Confortamini Is 35,4 **3**r Adv/4t/f4

Constitues eos Ps 44,17 **136**v Petrus et Paulus **165**v ap

Custodi me Ps 139,5 **55**v Qu/h6/f3

De profundis clamavi Ps 129,1–2 **110**v Pent/d24

Desiderium animae Ps 20,3.4 **168**r m **174**v cc

Deus Deus meus Ps 62,2.5 **85**r P/d2

Deus enim firmavit Ps 92,1–2 **7**r Nat in aurora **10**r infr oct Nat **11**r vig Epi

Deus tu convertens Ps 84,7–8 **2**r Adv/d2 **3**v Adv/4t/f6

Dextera Domini Ps 117,16.17 **14**r Epi/d3 **32**r Qu/h3/f3 **59**r Cena Domini

Diffusa est gratia Ps 44,3 **120**r Purif **177**r vv

Domine ad adiuvandum me Ps 69,2–3.4 **40**r Qu/h4/f5

Domine convertere Ps 6,5 **43**r Qu/h5/f2 **96**v Pent/d2

Domine Deus in simplicitate 1Par=1Chr 29,17.18 **178**r dedic

Domine Deus salutis meae Ps 87,2–3 **25**r Qu/h1/sb **107**v 4tMich/sb **187**r pro infirmis

Domine exaudi orationem meam Ps 101,2 **58**v Qu/h6/f4

Domine fac mecum Ps 108,21 **33**r Qu/h3/f4

Domine Iesu Christe **189**v pro deff

Domine in auxilium Ps 39,14–15 **28**v Qu/h2/f6 **104**r Pent/d16

Domine vivifica me Ps 118,154.125 **19**v D50/f6 **20**r D50/sb

Elegerunt apostoli Act 6,5; 7,59 **8**v Stephanus pm

Emitte Spiritum tuum Ps 103,30–31 **90**r vig Pent **92**r Pent/f4 **94**v Pent/sb **178**v dedic

Eripe me … Deus meus Ps 58,2 **44**v Qu/h5/f4

Eripe me … Domine Ps 142,9–10 **53**r Qu/h6/f2

Erit vobis Ex 12,14 **83**v P/f6

Exaltabo te Domine Ps 29,2–3 **18**r Cin **101**r Pent/d11

Exaudi Deus Ps 54,2–3 **31**v Qu/h3/f2

Exspectans exspectavi Ps 39,2–3.4 **38**r Qu/h4/f3 **103**v Pent/d15

Exsulta satis Zch 9,9 **5**r Adv/4t/sb

Exsultabunt sancti Ps 149,5–6 **138**v oct Petri et Pauli **154**v Mauritius etc. **160**v vig Omnium ss **171**r mm

Factus est Dominus Ps 17,3 **41**v Qu/h4/sb

Felix namque es **137**r vig Visit **147**r vig Assumpt **180**v BMV

Filiae regum Ps 44,10 **113**r Conc BMV **116**r Prisca **129**r Helena **140**v Maria Magdalene **141**v Anna **152**r BMV in Nat **162**v Elisabeth vidua **163**v Catherina **177**r vv

Gloria et divitiae Ps 111,3 **144**v Transfig

Gloria et honore Ps 8,6–7 **9**v Thomas ep **111**r vig Andreae **114**r vig Thomae ap **120**v Blasius **134**r vig Ioannis Bapt **146**v Tiburtius **149**r vig Bartholomaei **150**v Decoll Ioannis Bapt **154**r vig Matthaei **155**v Venceslaus **159**v Demetrius **161**v Transl Adalberti **164**v vig ap **168**r m **180**r Spinea corona **182**r Adalbertus vot

Gloriabuntur in te Ps 5,12–13 **135r** Ioannes et Paulus **155v** Cosma et Damianus **157v** Marcus, Marcellus etc. **160r** vig Simonis et Iudae **171r** mm
Gressus meos Ps 118,133 **36r** Qu/h3/sb
Illumina oculos meos Ps 12,4–5 **30r** Qu/h2/sb **97v** Pent/d4
Immittit angelus Ps 33,8–9 **23r** Qu/h1/f5 **102v** Pent/d14
Improperium exspectavit Ps 68,21–22 **52r** Palm
In die sollemnitatis Ex 13,5 **83r** P/f5
In omnem terram Ps 18,5 **111v** Andreas **114v** Thomas ap **117v** Conv Pauli **122v** Matthias **132r** Barnabas **137r** comm Pauli **140r** Divisio app **141v** Iacobus **143r** Vincula Petri **149v** Bartholomaeus **154v** Matthaeus **160r** Simon et Iudas **165v** ap
In te speravi Ps 30,15–16 **22r** Qu/h1/f3 **102r** Pent/d13 **184r** pro rege
In virtute tua Ps 20,2–3 **121v** Valentinus **159r** Lucas **168r** m **174v** cc
Insurrexerunt in me Ps 26,12 **179v** 5 vulnera
Intende voci orationis Ps 5,3–4 **34v** Qu/h3/f6 **96r** Pent/d1
Intonuit de caelo Ps 17,14.16 **82r** P/f3 **91r** Pent/f2
Inveni David Ps 88,21–22 **114v** Silvester **122r** Cath Petri **143r** Stephanus p **156v** Hieronymus **158v** Gallus **174v** cc
Iubilate Deo omnis terra … psalmum Ps 65,1–2.16 **37r** Qu/h4/f2 **86r** P/d4
Iubilate Deo omnis terra … servite Ps 99,1–2.3 **12v** Epi/d1
Iubilate Deo universa terra Ps 65,1–2.16 **13r** Epi/d2
Iustitiae Domini Ps 18,9.11–12 **30v** Qu/d3 **100r** Pent/d9
Iustorum animae Sap 3,1–2.3 **171r** mm
Iustus ut palma Ps 91,13 **9r** Ioannes ap **128r** Ioannes ante PL **134v** vig Ioannis Bapt **174v** cc
Laetamini in Domino Ps 31,11 **116v** Fabianus et Sebastianus **132r** Primus et Felicianus **133r** Vitus etc. **133v** 10000 mm **150v** Felix et Adauctus **157v** Dionysius etc. **159r** 11000 vv **161r** Omnes ss **171r** mm
Laetentur caeli Ps 95,11.13 **6v** Nat in galli cantu
Lauda anima mea Ps 145,2 **85v** P/d3 **93r** Pent/f6
Laudate Dominum Ps 134, 3 et 6 **36v** Qu/d4
Meditabar in mandatis Ps 118,47–48 **22v** Qu/h1/f4 **25v** Qu/d2 **105r** 4tMich/f4
Mihi autem nimis Ps 138,17–18 **135v** vig Petri et Pauli **165v** ap
Mirabilis Deus Ps 67,36 **170v** mm
Miserere mihi Domine Ps 50,3 **26v** Qu/h2/f3
O pie Deus **190r** anniv obitus
Offerentur regi … post eam (« Offerentur minus » OrdStrig) Ps 44,15 **123r** Perpetua et Felicitas **177r** vv
Offerentur regi … proximae (« Offerentur maius » OrdStrig) Ps 44,15–16 **11r** BMV in Nat **147v** Assumpt **177r** vv **181r** BMV in Nat vot — hic ponendum est secundum OrdStrig **116v** Agnes
Offerentur « maius » vel « minus » **120v** Agatha **130r** Petronella **139v** Margarita **163r** Caecilia
Oratio mea Job 16,20 **145v** vig Laurentii
Oravi Deum meum Dn 9,17.18.19 **104v** Pent/d17
Perfice gressus Ps 16,5.6–7 **16r** D60 **98v** Pent/d6 **186r** pro iter agentibus **188r** 3 reges
Populum humilem Ps 17,28.32 **41r** Qu/h4/f6 **99v** Pent/d8
Portas caeli Ps 77,23–25 **82v** P/f3 **91v** Pent/f4
Posuisti Domine Ps 20,4–5 **123v** Benedictus **155r** Gerardus **168r** m **174v** cc
Precatus est Moyses Ex 32,11.13.14 **28r** Qu/h2/f5 **101v** Pent/d12
Protege Domine **127v** Inv Crucis **153r** Exalt Crucis **179r** crux
Recordare mei Esth 14,12.13 **110r** Pent/d22
Reges Tharsis Ps 71,10–11 **12r** Epi
Repleti sumus Ps 89,14 **126r** Vitalis **170v** mm
Revela oculos meos Ps 118,18.26.73 **21v** Qu/h1/f2
Sacerdotes incensum Lv 21,6 **95r** Corp
Sanctificavit Moyses Ex 24,4.5 **107v** Pent/d18
Scapulis suis Ps 90,4–5 **20v** Qu/d1
Si ambulavero Ps 137,7 **33v** Qu/h3/f5 **108r** Pent/d19
Sicut in holocaustum Dn 3,40 **99r** Pent/d7 **184v** pro pace **184v** pro peccatis
Sperent in te Ps 9,11–12.13 **43v** Qu/h5/f3 **97r** Pent/d3 **185r** contra paganos **185v** pro pluvia
Stetit angelus Ap 8,3.4 **156r** Michael archang **182r** angeli

Stetit pontifex Nu 16,48 **186**v contra pestem
Super flumina Babylonis Ps 136,1 **45**r Qu/h5/f5 **109**r Pent/d20 **188**v pro furto
Terra tremuit Ps 75,9–10 **81**r P
Tollite portas Ps 23,7 **5**v vig Nat
Tui sunt caeli Ps 88,12.15 **7**v Nat ad summam missam
Veritas mea Ps 88,25 **112**r Nicolaus **115**r Paulus eremita **115**v Marcellus **123**v Gregorius **129**v Urbanus **130**r Inv dextrae Stephani regis **135**r Ladislaus **143**v Dominicus **148**r Stephanus rex **150**r Augustinus **151**r Aegidius **151**r Emericus **157**r Franciscus **162**r Martinus ep **162**v Brictius **163**r Clemens **174**v cc **188**r Ioseph patriarcha
Vir erat in terra Job 1,1 **109**r Pent/d21
Viri Galilaei Act 1,11 **87**r vig Asc **88**r infr oct Asc

COMMUNIONES

Ab occultis meis Ps 18,13–14 **37**v Qu/h4/f2
Acceptabis sacrificium Ps 50,21 **18**v D50/f5 **100**v Pent/d10
Adversum me exercebantur Ps 68,13–14 **55**v Qu/h6/f3
Amen dico vobis quicquid Mc 11,24 **110**v Pent/d24 **185**r pro pace **185**v contra paganos **185**v pro pluvia
Amen dico vobis quod vos Mt 19,28.29 **118**r Conv Pauli **137**r Pauli **165**v ap **175**r cc
Amen dico vobis veniet J 5,25 **190**r anniv obitus
Amen dico vobis (in rubrica) **160**v vig Omnium ss
Anima nostra Ps 123,7 **171**r mm
Animas de corpore **190**r anniv obitus
Aufer a me Ps 118,22.24 **106**r 4tMich/f6
Beata viscera **11**r BMV in Nat **137**r vig Visit **181**v BMV in Nat vot
Beati mundo corde Mt 5,8–10 **171**r mm
Beatus servus Mt 24,46–47 **114**v Silvester **115**r Paulus eremita **124**r Benedictus **130**r Inv dextrae Stephani regis **135**r Ladislaus **143**v Dominicus **148**r Stephanus rex **150**r Augustinus **151**v Emericus **156**v Hieronymus **162**v Martinus ep **162**v Brictius **163**r Clemens **174**v cc
Benedicimus Deum caeli Tob 12,6 **95**r Trin
Benedicite omnes angeli Dn 3,58 **156**r Michael archang **182**r angeli
Cantabo Domino Ps 12,6 **96**v Pent/d2
Cantate Domino Ps 95,2 **86**v P/d5
Christus resurgens R 6,9 **82**v P/f4
Circuibo et immolabo Ps 26,6 **98**v Pent/d6
Comedite pinguia 2Esr=Neh 8,10 **105**r 4tMich/f4
Confundantur superbi Ps 118,78.80 **163**r Caecilia **163**v Catherina **177**r vv
Cum invocarem te Ps 4,2 **22**r Qu/h1/f3
Cum venerit Paraclitus J 16,8 **86**r P/d4
Data est mihi Mt 28,18–19 **83**v P/f6
De fructu operum Ps 103,13.14–15 **101**v Pent/d12
Dicit Andreas Simoni J 1,41–42 **111**r vig Andreae
Dicit Dominus implete J 2,7.8.9.10–11 **13**v Epi/d2
Dicite pusillanimes Is 35,4 **2**v Adv/d3
Dico autem vobis L 12,4 **146**v Hippolytus **157**v Dionysius etc. **171**r mm
Dico vobis L 15,7 **110**r Pent/d22 **184**v pro peccatis
Diffusa est gratia Ps 44,3 **113**r Conc BMV **129**r Helena **138**r Visit **140**v Maria Magdalene **152**r Nat BMV **177**r vv
Dilexisti iustitiam Ps 44,8 **141**v Anna **147**v Assumpt **177**r vv
Domine Deus meus Ps 7,2 **25**r Qu/h1/sb
Domine Dominus noster Ps 8,2 **26**r Qu/h2/f2
Domine memorabor Ps 70,16–17.18 **40**r Qu/h4/f5 **104**r Pent/d16
Domine quinque talenta Mt 25,20–21 **112**v Nicolaus **115**v Marcellus **143**r Stephanus p **158**v Gallus **174**v cc
Domine quis habitabit Ps 14,1–2 **32**r Qu/h3/f3
Dominus dabit benignitatem Ps 84,13 **1**v Adv/d1
Dominus firmamentum Ps 17,3 **97**v Pent/d4
Dominus Iesus postquam cenavit J 13,12.14.15 **59**r Cena Dni
Dominus regit me Ps 22,1–2 **41**v Qu/h4/sb
Dominus virtutum Ps 23,10 **43**r Qu/h5/f2
Domus mea Mt 21,13 **178**r dedic
Ecce Dominus veniet Zch 14,5–6 **3**v Adv/4t/f6
Ecce virgo concipiet Is 7,14 **3**r Adv/4t/f4 **5**v Adv/d4 **124**v Annunt **181**r BMV in Adv
Ego clamavi Ps 16,6 **97**r Pent/d3
Ego sum pastor bonus J 10,14 **85**r P/d2
Ego sum vitis vera J 15,5 **126**r Vitalis **165**v ap
Ego vos elegi J 15,16 **165**v ap

Erubescant et conturbentur Ps 6,11 **24r** Qu/h1/f6 **189r** pro furto
Erubescant et revereantur Ps 34,26 **53r** Qu/h6/f2
Et si coram hominibus Sap 3,4.5.6 **135r** Ioannes et Paulus **159v** 11000 vv **171r** mm
Exiit sermo J 21,23 **9r** Ioannes ap **128v** Ioannes ante PL
Exsulta filia Sion Zch 9,9 **7r** Nat in aurora
Exsultavit ut gigas Ps 18,6–7 **5r** Adv/4t/sb
Factus est repente Act 2,2.4 **90v** Pent **92v** Pent/f5
Feci iudicium Ps 118,121.122.128 **116r** Prisca **177r** vv
Fidelis servus L 12,42 **123v** Gregorius **129v** Urbanus **151r** Aegidius **175r** cc **188r** Ioseph patriarcha
Fili quid fecisti L 2,48.49 **12v** Epi/d1
Foderunt manus meas Ps 21,17–18 **179v** 5 vulnera
Gaudete iusti Ps 32,1 **168r** m **171r** mm
Gustate et videte Ps 33,9 **99v** Pent/d8
Hoc corpus 1K 11,24.25 **42v** Qu/d5 **64r** Parasc
Honora Dominum Prv 3,9–10 **101r** Pent/d11
Ierusalem quae aedificatur Ps 121,3–4 **36v** Qu/d4
Ierusalem surge Bar 5,5; 4,36 **2r** Adv/d2
Illumina faciem tuam Ps 30,17–18 **15r** D70 **184r** pro rege
In salutari tuo Ps 118,81.84.86 **109v** Pent/d21
In splendoribus sanctorum Ps 109,3 **6v** Nat in galli cantu
Inclina aurem tuam Ps 30,3 **99r** Pent/d7
Intellige clamorem meum Ps 5,2–4 **22v** Qu/h1/f4 **25v** Qu/d2
Introibo ad altare Ps 42,4 **16r** D60
Iustorum animae Sap 3,1–2.3 **132r** Primus et Felicianus **133v** 10000 mm **138v** oct Petri et Pauli **160r** vig Simonis et Iudae **161r** Omnes ss **171r** mm
Iustus Dominus Ps 10,8 **27v** Qu/h2/f4
Laetabimur in salutari tuo Ps 19,6 **38r** Qu/h4/f3
Laetabitur iustus Ps 63,11 **125v** Adalbertus **125v** Georgius **126r** Marcus **168r** m (2x)
Lavabo inter innocentes Ps 25,6–7 **44v** Qu/h5/f4
Lutum fecit J 9,11 **39r** Qu/h4/f4
Lux aeterna 4Esr 2,35 et 34 **190r** anniv obitus
Magna est gloria Ps 20,6 **10r** Thomas ep **114r** vig Thomae ap **134r** vig Ioannis Bapt **146v** Tiburtius **149r** vig Bartholomaei **154r** vig Matthaei **155r** Gerardus **155v** Venceslaus **161v** Transl Adalberti **164v** Catherina **168r** m **182r** Adalbertus vot
Manducaverunt Ps 77,29–30 **17r** D50
Memento verbi tui Ps 118,49–50 **45r** Qu/h5/f5 **109r** Pent/d20 **187r** pro infirmis
Mense septimo Lv 23,41.43 **107v** 4tMich/sb
Mirabantur omnes L 4,22 **14r** Epi/d3
Mitte manum tuam J 20,27 **84v** P/d1 **114v** Thomas ap
Modicum et non videbitis J 16,16 **85v** P/d3
Multitudo languentium L 6,17.18.19 **116v** Fabianus et Sebastianus **171r** mm **186v** contra pestem
Narrabo omnia mirabilia Ps 9,2–3 **26v** Qu/h2/f3 **96r** Pent/d1
Ne tradideris me Ps 26,12 **45v** Qu/h5/f6 **46v** Qu/h5/sb
Nemo te condemnavit J 8,10–11 **36r** Qu/h3/sb
Non vos relinquam J 14,18; 16,22 **94v** Pent/sb
Nos autem gloriari G 6,14 **127v** Inv Crucis **153v** Exalt Crucis **179r** crux
Notas mihi fecisti Ps 15,10 **33r** Qu/h3/f4
Omnes qui in Christo G 3,27 **84r** P/sb
Oportet te fili L 15,32 **30r** Qu/h2/sb
Pacem meam do J 14,27 **92r** Pent/f4
Panem de caelo Sap 16,20 **102r** Pent/d13
Panis quem ego J 6,52 **23r** Qu/h1/f5 **102v** Pent/d14
Pascha nostrum 1K 5,7–8 **81r** P
Passer invenit Ps 83,4–5 **30v** Qu/d3
Pater cum essem J 17,12.13.15 **87r** vig Asc **88r** infr oct Asc
Pater si non potest Mt 26,42 **52r** Palm
Petite et accipietis L 11,9–10 **87r** Litania maior
Populus acquisitionis 1P 2,9 **83r** P/f5
Posuerunt mortalia Ps 78,2.11 **133r** Vitus etc. **154v** Mauritius etc. **155v** Cosma et Damianus **171r** mm
Posuisti Domine Ps 20,4 **159r** Lucas **159v** Demetrius **168r** m **180r** Spinea corona
Potum meum Ps 101,10.11.12–13.14 **58v** Qu/h6/f4
Primum quaerite Mt 6,33 **100r** Pent/d9
Principes persecuti sunt me Ps 118,161–162.167 **177r** vv
Psallite Domino Ps 67,33–34 **88r** Asc
Qui biberit aquam J 4,13.14 **34v** Qu/h3/f6
Qui manducat J 6,57 **28r** Qu/h2/f5 **103v** Pent/d15
Qui me dignatus est **120v** Agatha
Qui meditabitur Ps 1,2.3 **18r** Cin
Qui mihi ministrat J 12,26 **146r** Laurentius **168r** m

Qui vult venire Mt 16,24 **120**^{v} Blasius **145**^{v} vig Laurentii **150**^{v} Decoll Ioannis Bapt **157**^{v} Franciscus **168**^{r} m
Quicumque fecerit Mt 12,50 **139**^{v} 7 fratres mm **171**^{r} mm
Quinque prudentes Mt 25,4.6 **117**^{r} Agnes **177**^{r} vv
Quis dabit ex Sion Ps 13,7 **31**^{v} Qu/h3/f2
Quod dico vobis in tenebris Mt 10,27 **150**^{v} Felix et Adauctus **157**^{v} Marcus, Marcellus etc. **171**^{r} mm
Quotienscumque manducabitis 1K 11,26–27 **95**^{v} Corp
Redime nos Ps 24,22 **43**^{v} Qu/h5/f3
Regina mundi et domina **143**^{v} Maria de Nive **147**^{r} vig Assumpt **180**^{v} BMV **181**^{v} BMV in P
Responsum accepit Simeon L 2,26 **120**^{r} Purif
Revelabitur gloria Is 40,5 **6**^{r} vig Nat
Scapulis suis Ps 90,4–5 **20**^{v} Qu/d1 **186**^{r} pro iter agentibus
Semel iuravi Ps 88,36.37.38 **175**^{r} vv
Servite Domino in timore Ps 2,11–12 **19**^{v} D50/f6 **20**^{r} D50/sb
Si consurrexistis Kol 3,1–2 **82**^{r} P/f3
Signa autem eos Mc 16,17.18 **171**^{r} mm
Simile est regnum Mt 13,45–46 **130**^{r} Petronella **139**^{v} Margarita **163**^{r} Elisabeth vidua **177**^{r} vv
Simon Ioannis J 21,15.17 **135**^{v} vig Petri et Pauli
Spiritus qui a Patre J 15,26; 16,14 **91**^{v} Pent/f3
Spiritus Sanctus docebit J 14,26 **91**^{r} Pent/f2
Spiritus ubi vult J 3,8 **93**^{r} Pent/f6 **178**^{v} dedic
Surrexit Dominus L 24,34 **81**^{v} P/f2
Tanto tempore J 14,9–10 **127**^{r} Philippus et Iacobus
Tolle puerum Mt 2,20 **10**^{v} infr oct Nat **11**^{v} vig Epi
Tollite hostias Ps 95,8–9 **108**^{r} Pent/d18
Tu Domine servabis Ps 11,8 **28**^{v} Qu/h2/f6
Tu es Petrus Mt 16,18 **122**^{r} Cath Petri **136**^{v} Petrus et Paulus **143**^{r} Vincula Petri
Tu mandasti Ps 118,4–5 **33**^{v} Qu/h3/f5 **108**^{v} Pent/d19 **188**^{r} 3 reges
Tu puer L 1,76 **134**^{v} vig Ioannis Bapt
Tuam Deus **189**^{v} pro deff
Ultimo festivitatis die J 7,37.38–39 **90**^{r} vig Pent
Unam petii Ps 26,4 **98**^{r} Pent/d5
Venite post me Mt 4,19–20 **111**^{v} Andreas
Videns Dominus flentes J 11,33.35.43–44.39 **41**^{r} Qu/h4/f6
Video caelos apertos Act 7,56.59.60 **8**^{v} Stephanus pm
Viderunt omnes Ps 97,3 **8**^{r} Nat ad summam missam **144**^{v} Transfig
Vidimus stellam Mt 2,2 **12**^{r} Epi
Voce mea Ps 3,5.7 **21**^{v} Qu/h1/f2
Vos qui secuti estis Mt 19,28 **122**^{v} Matthias **132**^{v} Barnabas **140**^{r} Divisio app **141**^{v} Iacobus **149**^{v} Bartholomaeus **154**^{v} Matthaeus **160**^{r} Simon et Iudas **165**^{v} ap
Vovete et reddite Ps 75,12–13 **104**^{v} Pent/d17
Vox in Rama Mt 2,18 **9**^{v} Innocentes

HYMNI (« VERSUS ») PROCESSIONALES

Crux fidelis **63**^{v} Parasc
Gloria laus et honor **48**^{r} Palm
Inventor rutili **65**^{r} S Sabb
Laudes omnipotens **63**^{v} Parasc
Quod chorus vatum **119**^{v} Purif
Rex sanctorum angelorum **69**^{v} S Sabb **89**^{v} vig Pent
Salve festa dies **80**^{v} P
Tellus ac aethra iubilat **59**^{v} Cena Dni

KYRIALE

Kyrie eleison Christe eleison Kyrie eleison **71**^{r} S Sabb
Gloria in excelsis Deo cum tropis **a**$_{2}^{r}$
Credo in unum Deum (Symbolum) **a**$_{2}^{r}$
Sanctus **71**^{r}
Agnus Dei **79**$_{b}^{v}$

TROPI

Altissime Spiritus et alme **a**$_{2}^{r}$ Gloria in excelsis
Iam domnus optatas **71**^{r} S Sabb

VERSICULI

Textus versiculorum in extenso quaere supra.

PSALMI ET CANTICA

Psalmos et cantica ad usus peculiares destinata vide in partibus « praeparatio ad missam » (a_9^r), « post missam » (80^r), in Parasceve Sabbatoque sancto (64^r) et in die Cinerum (17^{rr}). Versus psalmorum ad introitus et ad antiphonas horarum divini officii non sunt collecti hic separatim, solummodo indicantur suo loco sub titulo introitus vel antiphonae ipsius. Canticum trium puerorum, quod sabbatis quattuor temporum dicitur, quaere infra, inter prophetias.

ANTIPHONAE

Adorna thalamum **118**^{v} Purif
Ante diem festum Paschae J 13,1.2.4–5.6.8–9 **59**^{v} Cena Dni
Ante sex dies sollemnis Paschae J 12,12; Mt 21,9 **47**^{v} Palm
Asperges me Domine Ps 50,9 Ps 50,3 **a**$_2^v$ aspersio **47**^{r} Palm **118**^{v} Purif
Ave gratia plena **118**^{v} Purif
Cena facta dixit J 13,2.21 **59**^{v} Cena Dni
Coeperunt omnes turbae L 19,37–38 **48**^{v} Palm
Collegerunt pontifices et pharisaei concilium J 11,47–49.50.53 **47**^{v} Palm
Cum appropinquaret Iesus Mt 21,1–3.7–9 **48**^{r} Palm
Cum audisset populus Mt 21,1.8.5 **47**^{v} Palm
Cum inducerent L 2,27.28–29 **119**^{v} Purif
Cum rex gloriae **80**^{v} P
Diviserunt sibi vestimenta mea Mt 27,35=Ps 21,19 **59**^{v} Cena Dni
Dum fabricator mundi **63**^{v} Parasc
Ecce lignum crucis **63**^{v} Parasceve (« versus »)
Exaudi nos Domine quoniam benigna Ps 68,17 Ps 68,2 **17**^{r} Cin
Fulgentibus palmis prosternimus **48**^{r} Palm
Immutemur habitu Joel 2,13 Ps 66,2–4 **17**^{v} Cin
Iuxta vestibulum Joel 2,17 Ps 118,1 **17**^{v} Cin
Lumen ad revelationem gentium L 2,32 L 2,29–32 **119**^{v} Purif
Pueri Hebraeorum tollentes Mt 21,8.9 **48**^{r} Palm
Pueri Hebraeorum vestimenta Mt 21,8.9 **48**^{v} Palm
Responsum accepit Simeon L 2,26.27.28–29 **119**^{r} Purif
Scriptum est enim percutiam Mt 26,31–32 **48**^{v} Palm
Turba multa J 12,12.13 L 1,68 **48**^{v} Palm
Vidi aquam **80**^{v} P

RESPONSORIA

Circumdederunt me Ps 21,12 **47**^{r} Palm
Ecce quomodo Is 57,1; 53,7–8 **64**^{r} Parasc
Ecce vidimus Is 53,2.5.4 **64**^{r} Parasc
Emendemus in melius Ps 78,9 **17**^{v} Cin
Gaude Maria **118**^{v} Purif
Ierusalem luge Jr 25,34 **59**^{v} Cena Dni **64**^{r} Parasc
Ingrediente Domino J 12,13.12 **48**^{v} Palm
Ingressus Pilatus J 18,33.37; 19,5.6.7.15 **47**^{r} Palm
Plange quasi virgo Joel 1,8.13; Jr 25,34; Thr 2,15 **64**^{r} Parasc
Recessit pastor **64**^{r} Parasc
Sedit angelus Mt 28,2.3.4.5; L 24,6 **80**^{v} P
Sepulto Domino Mt 27,60.65–66 **64**^{r} Parasc

VARIA

Exsultet iam angelica turba caelorum (laus cerei vel praeconium paschale) **65**^{r} S Sabb
Popule meus (improperia) **63**^{r} Parasc

ANTIPHONAE VESPERALES

Ab hominibus iniquis Ps 139,5 Ps 139,2–14 **59**^{r} Cena Dni
Alleluia alleluia alleluia Ps 116,1–2 **71**^{r} S Sabb
Calicem salutaris Ps 115,4 Ps 115,1–10 **59**^{r} Cena Dni
Cenantibus autem accepit Mt 26,26 L 1,46–55 **59**^{v} Cena Dni
Considerabam ad dexteram Ps 141,5 Ps 141,2–8 **59**^{v} Cena Dni
Cum his qui oderunt Ps 119,7 Ps 119,1–7 **59**^{r} Cena Dni
Custodi me a laqueo Ps 140,9 Ps 140,1–10 **59**^{r} Cena Dni
Vespere autem sabbati Mt 28,1 L 1,46–55 **71**^{r} S Sabb

Index liturgicus II. (pericoparum)

Lectiones et prophetiae

Ab initio et ante saecula Eccli=Sir 24,14–16 **143**v Maria de Nive **180**v BMV

Abrahae dictae sunt promissiones G 3,16–22 **101**v Pent/d13

Aegrotavit Ezechias Is 38,1–6 **18**r D50/f5

Aegrotavit filius mulieris 3Rg=1Rg 17,17–24 **40**r Qu/h4/f6

Angelus Domini descendit Dn 3,49–50.47–48. 50–51 **4**v Adv/4t/sb **24**v Qu/h1/sb **94**r Pent/sb **107**r 4tMich/sb

Angelus Domini locutus est Act 8,26–40 **82**v P/f5

Anima quae peccaverit Ez 18,20–28 **23**r Qu/h1/f6

Aperiens Petrus os suum dixit viri fratres Act 10,34.42–48 **91**r Pent/f2

Aperiens Petrus os suum dixit … audite verba haec Act 2,22–28 **92**v Pent/f6

Aperiens Petrus os suum dixit … qui timetis Dominum Act 3,13–15.17–19 **82**r P/f4

Apparuit benignitas Tt 3,4–7 **6**v Nat in aurora **10**v Circumcisio **10**v BMV in Nat **181**r BMV in Nat vot

Apparuit gratia Dei Tt 2,11–15 **6**r Nat in galli cantu

Apprehendent septem mulieres Is 4,1–6 **69**r S Sabb **89**r vig Pent

Audi Israel mandata Bar 3,9–38 **89**r vig Pent

Audi Israel quae ego praecipio Dt 26,1–3.7–11 **93**v Pent/sb

Audite insulae Is 49,1–3.5.6.7 **134**v vig Ioannis Bapt

Audivi vocem de caelo Ap 14,13 **190**v archiep def

Beatus homo qui invenit Prv 3,13–20 **154**r vig Matthaei **166**v m

Beatus vir qui in sapientia Eccli=Sir 14,22; 15,3–4.6 **117**r Vincentius **120**r Blasius **121**v Valentinus **130**v Nicomedes **153**v Lambertus **155**r Gerardus **161**v Transl Adalberti **166**v m **182**r Adalbertus vot

Beatus vir qui inventus est Eccli=Sir 31,8–11 **113**v vig Thomae ap **163**v vig ap **167**r m

Benedictio Domini super caput iusti Eccli=Sir 44,25.26.27; 45,2–4.6.8.9 **110**v vig Andreae **164**r vig ap

Benedictus Deus et Pater … qui secundum magnam 1P 1,3–7; 4,1–2 **164**r vig ap

Benedictus Deus et Pater … qui benedixit E 1,3–8 **148**v vig Bartholomaei **164**r Catherina

Benedictus Deus (in rubrica) **141**r vig Iacobi

Benedictus es Domine Dn 3,52–56 (« Hymnus puerorum ») **4**v Adv/4t/sb [**24**v Qu/h1/sb] **94**r Pent/sb **107**r 4tMich/sb

Benedictus vir qui confidit Jr 17,7–8 **187**v Ioseph patriarcha

Christo meo Cyro Is 45,1–8 **4**r Adv/4t/sb

Christus assistens pontifex H 9,11–15 **42**r Qu/d5

Christus factus est pro nobis Ph 2,8–11 **178**v crux

Christus passus est pro nobis 1P 2,21–25 **85**r P/d2

Christus semel pro peccatis nostris 1P 3,18–22 **83**v P/f6

Clama ne cesses Is 58,1–9 **18**v D50/f6

Clamabunt Aegyptii Is 19,20–22 **3**v Adv/4t/sb

Confidimus in Dno Iesu Ph 1,6–11 **109**v Pent/d22

Confido de vobis in Dno Iesu G 5,10–12; 6,12–14 **127**r Inv Crucis **153**r Exalt Crucis

Confitebor tibi Domine rex Eccli=Sir 51,1–12 **116**v Agnes **145**r Afra **145**v vig Laurentii **153**v Euphemia **176**r vv

Confitemini alterutrum peccata Jc 5,16–20 **86**v Litania maior

Confortamini in Domino E 6,10–17 **109**r Pent/d21

Congregati sunt Babylonii Dn 14,27.28–42 **43**r Qu/h5/f3

Congregatus est omnis populus 2Esr=Neh 8,1–10 **104**v 4tMich/f4

Convenerunt filii Israel Nu 20,1.3.6–13 **33**v Qu/h3/f6

Convenientibus vobis in unum 1K 11,20–32 **58**v Cena Dni **59**v Cena Dni

Convenit universa civitas Act 13,44–52 **94**r Pent/sb

Convertere Israel ad Dominum Hos 14,2–10 **105**v 4tMich/f6

Converti me ad viam portae Ez 44,1–3 **181**v BMV in P

Convertimini ad me Joel 2,12–19 **17**v Cin

Corde creditur ad iustitiam R 10,10–18 **111**v Andreas
Cum Apollo esset Corinthi Act 19,1–8 **89**v vig Pent
Cum audissent apostoli Act 8,14–17 **91**r Pent/f3
De virginibus praeceptum 1K 7,25–34 **123**r Perpetua et Felicitas **163**r Caecilia **175**v vv
Debitores sumus R 8,12–17 **99**r Pent/d8
Dedit Dominus confessionem Eccli=Sir 47,9–12.13; 24,1.3.2.4 **122**v Thomas de Aquino **129**v Inv dextrae Stephani regis **135**r Ladislaus **148**r Stephanus rex **151**r Emericus **172**v cc
Deponentes omnem malitiam 1P 2,1–10 **83**v P/sb
Deus caritas est 1J 4,8–21 **95**v Pent/d1
Dicite filiae Sion Is 62,11; 63,1–7 **55**v Qu/h6/f4
Dilectus Deo et hominibus Eccli=Sir 45,1–6 **123**v Benedictus **151**r Aegidius **158**v Gallus **162**v Othmarus **172**r cc
Diligite iustitiam Sap 1,1–7 **91**v Pent/f4
Divinatio in labiis regis Prv 16,10–15; 20,28; 29,14 **183**v pro rege
Dixerunt impii Iudaei adinvicem Jr 18,18–23 **46**r Qu/h5/sb
Dixit Dominus ad Moysen et Aaron Ex 12,1–11 **60**r Parasc
Dixit Dominus ad Moysen ascende Ex 24,12–18 **22**r Qu/h1/f4
Dixit Ieremias Domine demonstrasti Jr 11,18–20 **53**r Qu/h6/f3
Dixit Ieremias Domine omnes Jr 17,13–18 **45**v Qu/h5/f6
Dixit Ioseph fratribus suis audite Gn 37,6–22 **28**r Qu/h2/f6
Dixit Isaias Domine Is 53,1–11.12 **56**r Qu/h6/f4
Dixit mihi angelus scribe Ap 19,9–10 **182**r angeli
Dixit Rebecca filio suo Iacob audivi Gn 27,6–40 **29**r Qu/h2/sb
Doctrinis variis et peregrinis H 13,9–16 **172**r cc
Domine Deus meus exaltasti Eccli=Sir 51,13–17 **120**v Agatha **139**v Margarita **175**v vv
Domine Deus meus honorificabo te Is 25,1; 26,11; 28,5; 35,1.2.10; 41,18; 52,13; 12,3–4.5 **12**v oct Epi
Domine Deus noster pasce populum Mch 7,14.16.18–20 **106**v 4tMich/sb
Dominus Deus aperuit mihi aurem Is 50,5–10 **52**r Qu/h6/f2
Dominus possedit me Prv 8,22–35 **112**v Conc BMV **151**v BMV in Nat
Dum complerentur Act 2,1–11 **90**v Pent
Ecce dies veniunt et comprehendet Am 9,13–15 **104**v 4tMich/f4
Ecce dies veniunt … et suscitabo Jr 23,5–8 **110**r Pent/d24
Ecce ego Ioannes vidi alterum angelum Ap 7,2–12 **160**v Omnes ss
Ecce ego Ioannes vidi in medio throni Ap 5,6–12 **160**r vig Omnium ss
Ecce ego ipse requiram oves meas Ez 34,11–16 **21**r Qu/h1/f2
Ecce ego mitto angelum meum Ml 3,1–4 **119**v Purif
Ecce iste venit saliens Ct 2,8–14 **137**v Visit
Ecce sacerdos magnus qui in diebus suis Eccli=Sir 44,16.17.20.22.25.26.27; 45,3.8.19.20 **112**r Nicolaus **172**r cc
Ecce sacerdos magnus qui in vita sua Eccli=Sir 50,1–8 **123**r Gregorius **150**r Augustinus **172**r cc **143**r Stephanus p
Ecce sacerdos magnus (in rubrica) **141**r Apollinaris **162**r Martinus ep **162**v Anianus
Effundam de Spiritu meo Joel 2,28–32 **93**r Pent/sb
Effundam super domum David Zch 12,10–11; 13,6–7 **179**r 5 vulnera
Ego enim accepi a Domino 1K 11,23–29 **95**r Corp
Ego quasi vitis Eccli=Sir 24,23–31 **146**v vig Assumpt
Ego sanum ducam Tob 5,20–21; 10,11; 12,6 **186**r pro iter agentibus
Egredietur virga Is 11,1–5 **3**r Adv/4t/f6 **124**r Annunt **180**v BMV in Adv
Erat vir in Babylone Dn 13,1–9.15–17.19–30.33–62 **34**v Qu/h3/sb
Erit in novissimis diebus praeparatus mons Is 2,2–5 **2**v Adv/4t/f4
Estote factores verbi Jc 1,22–27 **86**r P/d5
Estote imitatores Dei E 5,1–9 **30**r Qu/d3
Estote prudentes et vigilate 1P 4,7–11 **88**r infr oct Asc
Existimo enim quod non sunt condignae passiones R 8,18–23 **97**r Pent/d4
Expurgate vetus fermentum 1K 5,7–8 **80**v P
Exspectatio iustorum laetitia Prv 10,28–32; 11,3.

4.6.8–11 **150**r Decoll Ioannis Bapt **169**v mm
Exsurgens Petrus in medio fratrum Act 1,15–26 **122**r Matthias
Factum est in vigilia matutina Ex 14,24–15,1 **68**v S Sabb
Factum est proelium magnum in caelo Ap 12,7–12 **155**v Michael archang
Factum est verbum Domini ad Ionam prophetam Jon 3,1–10 **42**v Qu/h5/f2
Factum est verbum Domini … priusquam Jr 1,4–10 **133**v vig Ioannis Bapt
Factum est verbum Domini … haec dicit Zch 8,14–19 **106**v 4tMich/sb
Factum est verbum Domini … sta Jr 7,1–7 **33**r Qu/h3/f5
Factus est sermo Domini ad Eliam 3Rg=1Rg 17,8–16 **26**r Qu/h2/f3
Factus est sermo Domini ad me Ez 18,1–9 **23**r Qu/h1/f5
Fiduciam talem habemus 2K 3,4–9 **101**r Pent/d12
Gaudete in Domino semper Ph 4,4–7 **5**r Adv/d4
Gratias ago Deo meo 1K 1,4–8 **107**v Pent/d18
Habentes donationes R 12,6–16 **13**r Epi/d2
Haec est hereditas servorum Is 54,17–55,11 **69**r S Sabb
Hi sunt viri misericordiae Eccli=Sir 44,10–15 **135**r Ioannes et Paulus **138**v oct Petri et Pauli
Hoc enim sentite in vobis Ph 2,5–11 **49**r Palm
Honora patrem tuum et matrem tuam Ex 20,12–24 **32**r Qu/h3/f4
Hortamur vos ne in vacuum 2K 6,1–10 **20**r Qu/d1
Humanum dico propter infirmitatem R 6,19–23 **99**r Pent/d7
Humiliamini 1P 5,6–11 **96**v Pent/d3
Iam non estis hospites E 2,19–22 **114**r Thomas ap **132**r Barnabas **140**r Divisio app **141**r Iacobus **149**r Bartholomaeus **164**vap
Imitatores mei estote Ph 3,17–21 **110**r Pent/d23
Immisit Deus pestilentiam 2Rg=2Sm 24,15–19 **186**v contra pestem
In omnibus requiem quaesivi Eccli=Sir 24,11–13.15–20 **147**r Assumpt
In principio creavit Deus Gn 1,1–2,2 **68**r S Sabb
In tempore placito Is 49,8–15 **41**v Qu/h4/sb
In tribulatione sua Hos 6,1–6 **60**r Parasc
Induite vos sicut electi Dei Kol 3,12–17 **14**r Epi/d5
Iusti in perpetuum Sap 5,16–20.22 **152**v Protus et Hyacinthus **169**r mm — Iusti ‹autem› in perpetuum **146**v Hippolytus
Iustorum animae Sap 3,1–8 **130**v Marcellinus et Petrus **131**v Primus et Felicianus **150**v Felix et Adauctus **160**r vig Simonis et Iudae **168**v mm
Iustum deduxit Dominus Sap 10,10–14 **172**v cc
Iustus cor suum tradet Eccli=Sir 39,6–13 **140**v Alexius **172**v cc
Iustus si morte praeoccupatus Sap 4,7–11.13–14.15 **115**r Paulus eremita **152**v Gorgonius **155**v Venceslaus **158**r Marcus, Marcellus etc. **159**v Demetrius **166**v m — Iustus si mort‹uus› **146**v Tiburtius
Laetabitur deserta Is 35,1–7 **3**v Adv/4t/sb
Lavamini et mundi estote Is 1,16–19 **38**v Qu/h4/f4
Lectulum Salomonis Ct 3,7–11 **179**v Spinea corona
Libenter suffertis 2K 11,19–33; 12,1–9 **15**v D60
Lingua sapientium ornat scientiam Prv 15,2–4.6–8.9 **169**v mm
Locutus est Abraham ad Dominum dicens Gn 24,7 **188**r 3 reges
Locutus est Dominus ad Achaz Is 7,10–15 **2**v Adv/4t/f4
Locutus est Dominus ad Moysen … decimo Lv 23,26–32 **106**r 4tMich/sb
Locutus est Dominus ad Moysen … descende Ex 32,7–14 **37**v Qu/h4/f3
Locutus est Dominus ad Moysen … ego Dominus Lv 19,1.2.11–19.25 **44**r Qu/h5/f4
Locutus est Dominus ad Moysen … loquere Lv 23,9–11.15–17.20–21 **93**v Pent/sb
Maledictus homo Jr 17,5–10 **27**v Qu/h2/f5
Mihi autem absit gloriari G 6,14–18 **157**r Franciscus
Miserere nostri Deus omnium Eccli=Sir 36,1–10 **24**v Qu/h1/sb
Misit Herodes rex manus Act 12,1–11 **136**r Petrus et Paulus **142**v Vincula Petri
Mulier quaedam clamabat 4Rg=2Rg 4,1–7 **31**v Qu/h3/f3
Mulierem fortem quis inveniet Prv 31,10–31 **129**r Helena **140**v Maria Magdalene **141**v Anna **158**r Hedwiga **162**v Elisabeth vidua **176**r vv
Multifariam multisque modis H 1,1–12 **7**v Nat ad summam missam
Multitudinis credentium Act 4,32–35 **87**r vig Asc

Naaman princeps militiae 4Rg=2Rg 5,1–15 **31r** Qu/h3/f2
Nemini quicquam debeatis R 13,8–10 **14r** Epi/d4
Nemo militans Deo 2T 2,4–10 **149v** Genesius **153v** Nicomedes **162r** Theodorus **163v** Chrysogonus **166v** m
Nolite esse prudentes R 12,16–21 **13v** Epi/d3
Nolite mirari si odit vos mundus 1J 3,13–18 **96r** Pent/d2
Nolumus vos ignorare de dormientibus 1Th 4,13–18 **189r** pro deff
Non indoctas fabulas 2P 1,16–21 **144r** Transfig
Non simus concupiscentes 1K 10,6–13 **99v** Pent/d9
Notum vobis facio evangelium quod evangelizatum est G 1,11–24 **136v** comm Pauli
Notum vobis facio evangelium quod praedicavi 1K 15,1–10 **100v** Pent/d11
Numquid proiciens abiecisti Iudam Jr 14,19–22 **185v** pro pluvia
O altitudo divitiarum sapientiae R 11,33–36 **94v** Trin
Obsecro vos ego vinctus in Domino E 4,1–6 **104r** Pent/d17
Obsecro vos ne deficiatis E 3,13–21 **103v** Pent/d16
Obsecro vos per misericordiam Dei R 12,1–5 **12r** Epi/d1
Obsecro vos tamquam advenas 1P 2,11–19 **85r** P/d3
Omne datum optimum Jc 1,17–21 **85v** P/d4
Omne gaudium existimate Jc 1,2–12 **125r** Adalbertus **125v** Georgius **126r** Vitalis **168r** m
Omne quod natum est ex Deo 1J 5,4–10 **84r** P/d1
Omnes sitientes Is 55,1–5 **41r** Qu/h4/sb
Omnes unanimes in oratione 1P 3,8–15 **97v** Pent/d5
Omnis pontifex ex hominibus assumptus H 5,1–6 **9v** Thomas ep **162v** Brictius **163r** Clemens **173r** cc
Optavi et datus est mihi sensus Sap 7,7–14 **156r** Hieronymus **173r** cc
Orationem faciebant sacerdotes 2Mcc 1,23.2–5 **24v** Qu/h1/sb **184v** pro pace **185r** contra paganos
Oravit Daniel ad Dominum Dn 3,25.34–45 **44v** Qu/h5/f5
Oravit Daniel dicens Dn 9,15–19 **25v** Qu/h2/f2
Oravit Ester ad Dominum Esth 13,8–11.15–17 **27r** Qu/h2/f4
Oravit Ieremias ad Dominum Jr 14,7.8.9 **184v** pro peccatis
Oravit Moyses ad Dominum Dt 26,15–19 **24r** Qu/h1/sb
Paulus servus Iesu Christi R 1,1–6 **5v** vig Nat
Per manus apostolorum Act 5,12–16 **92r** Pent/f4
Petrus apostolus Iesu Christi 1P 1,1–7 **121v** Cath Petri
Petrus et Ioannes ascendebant in templum Act 3,1–10 **135v** vig Petri et Pauli
Philippus ascendens in civitatem Samariae Act 8,5–8 **92r** Pent/f5
Plures facti sunt sacerdotes H 7,23–27 **114v** Silvester **115v** Marcellus **129v** Urbanus **158r** Calixtus **171v** cc
Populus gentium Is 9,2.6–7 **6r** Nat in galli cantu
Primum quidem sermonem feci Act 1,1–11 **87v** Asc
Propter hoc sciet populus meus Is 52,6–10 **7r** Nat ad summam missam
Propter Sion non tacebo Is 62,1–4 **5v** vig Nat
Quaecumque scripta sunt R 15,4–13 **1v** Adv/d2
Quaerite Dominum Is 55,6–11 **21v** Qu/h1/f3
Quanto tempore heres parvulus est G 4,1–7 **10r** infr oct Nat
Qui gloriatur 2K 10,17–11,2 **175v** vv
Qui parce seminat 2K 9,6–10 **146r** Laurentius
Qui timet Deum Eccli=Sir 15,1–2.3–6 **8v** Ioannes ap **128r** Ioannes ante PL
Quicumque baptizati sumus R 6,3–11 **98r** Pent/d6
Quinto decimo die mensis Lv 23,39–43 **106r** 4tMich/sb
Reddet Deus mercedem Sap 10,17–20 **142r** Felix etc. **144v** Sixtus etc. **155v** Cosma et Damianus **157v** Marcus, Marcellus etc. **169r** mm
Renovamini spiritu mentis E 4,23–28 **108r** Pent/d19
Rogamus vos corripite 1Th 5,14–23 **24v** Qu/h1/sb
Rogamus vos et obsecramus 1Th 4,1–7 **25r** Qu/d2
Rogamus vos per adventum 2Th 2,1–8 **4v** Adv/4t/sb
Sancti per fidem H 11,33–39 **116r** Fabianus et Sebastianus **132v** Vitus etc. **133v** 10000 mm **139r** 7 fratres mm **140r** Andreas et Benedictus **142r** Abdon et Sennen **154v** Mauritius etc.

157v Dionysius etc. **159**r 11000 vv **169**r mm
Sanctificabo nomen Ez 36,23–28 **38**r Qu/h4/f4
Sapientia vincit malitiam Sap 7,30–8,4 **113**v Lucia **116**r Prisca **120**v Scholastica **130**r Petronella **163**v Catherina **176**r vv
Saulus adhuc spirans minarum Act 9,1–22 **117**r Conv Pauli
Scientes quia hora est R 13,11–14 **1**r Adv/d1
Scimus quoniam diligentibus R 8,28–39 **160**r Simon et Iudas **165**r ap
Scimus quoniam quaecumque lex loquitur R 3,19–26 **11**r vig Epi
Scitis quoniam cum gentes essetis 1K 12,2–11 **100**r Pent/d10
Scripsit Moyses canticum Dt 31,22–30 **88**v vig Pent
Scriptum est quoniam Abraham G 4,22–31 **36**r Qu/d4
Si abstuleris de medio tui catenam Is 58,9–14 **19**v D50/sb
Si conresurrexistis cum Christo Kol 3,1–4 **71**r S Sabb
Si custodieritis mandata Dt 11,22–25 **24**r Qu/h1/sb
Si in praeceptis meis ambulaveritis Lv 26,3–12 **93**v Pent/sb
Si linguis hominum loquar 1K 13,1–13 **16**r D50
Si vivimus↔spiritu G 5,25–6,10 **103**r Pent/d15 **188**v pro furto
Sic nos existimet homo 1K 4,1–5 **2**r Adv/d3
Signum magnum apparuit Ap 12,1–2.5 **137**r vig Visit
Similitudo quattuor animalium Ez 1,10–14 **165**v evv
Spiritu ambulate G 5,16–24 **102**v Pent/d14
Spiritus Domini super me Is 61,1–3; 62,11–12 **6**v Nat in aurora
Stabunt iusti Sap 5,1–5 **126**v Philippus et Iacobus **168**r m
Stans Petrus in medio plebis Act 10,37–43 **81**r P/f2
Stephanus plenus gratia Act 6,8–10; 7,54–60 **8**r Stephanus pm
Super montem excelsum ascende Is 40,9–11 **4**r Adv/4t/sb
Surge illuminare Ierusalem Is 60,1–6 **11**v Epi
Surgens Paulus et manu silentium indicens Act 13,16.26–33 **81**v P/f3
Tabernaculum factum est primum H 9,2–12 **107**r 4tMich/sb
Tentavit Deus Abraham Gn 22,1–19 **88**r vig Pent
Testificor coram Deo 2T 4,1–8 **143**v Dominicus **172**v cc
Tristatur aliquis vestrum Jc 5,13–16 **186**v pro infirmis
Unicuique nostrum data est gratia E 4,7–13 **125**v Marcus **154**r Matthaeus **164**v ap
Unicuique nostrum datur manifestatio Spiritus 1K 12,7–11 **178**v dedic
Venerunt duae mulieres meretrices 3Rg=1Rg 3,16–28 **36**v Qu/h4/f2
Venerunt filii Israel in Elim Ex 15,27–16,10 **47**r Palm
Venit Elias in Bersabee Iuda 3Rg=1Rg 19,3–8 **22**r Qu/h1/f4
Venit mulier Sunamitis ad Elisaeum 4Rg=2Rg 4,25–38 **39**v Qu/h4/f5
Videte itaque quomodo caute E 5,15–21 **108**v Pent/d20
Vidi civitatem sanctam Ap 21,2–5 **178**r dedic
Vidi et ecce ventus turbinis Ez 1,4–14 **158**v Lucas
Vidi supra montem Sion Ap 14,1–5 **9**r Innocentes
Vir fortissimus Iudas 2Mcc 12,43–46 **189**v anniv obitus

EVANGELIA

Abeuntes pharisaei Mt 22,15–21 **110**r Pent/d23
Abiit Iesus trans mare Galilaeae J 6,1–15 **36**r Qu/d4
Accesserunt ad Iesum ab Hierosolymis Mt 15,1–20 **32**v Qu/h3/f4
Accesserunt ad Iesum pharisaei Mt 22,34–46 **107**v Pent/d18
Accesserunt ad Iesum scribae Mt 12,38–50 **22**v Qu/h1/f4
Accesserunt discipuli ad Iesum Mt 18,1–10 **156**r Michael archang
Accessit ad Iesum mater filiorum Mt 20,20–23 **141**v Iacobus
Ambulabat Iesus in Galilaeam J 7,1–13 **43**v Qu/h5/f3
Ambulans Iesus iuxta mare Mt 4,18–22 **111**v Andreas

Amen amen dico vobis qui non intrat J 10,1–10 **91**v Pent/f3
Amen amen dico vobis si quid petieritis J 16,23–30 **86**r P/d5
Amen dico vobis nisi abundaverit Mt 5,20–24 **98**v Pent/d6
Angelus Domini apparuit in somnis Ioseph Mt 2,13–18 **9**r Innocentes
Anno quintodecimo imperii Tiberii Caesaris L 3,1–6 **4**v Adv/4t/sb
Ante diem festum Paschae J 13,1–15 **59**r Cena Dni **59**v Cena Dni
Ante sex dies Paschae J 12,1–36 **52**r Qu/h6/f2
Apprehendit Pilatus Iesum J 19,1–5 **180**r Spinea corona
Appropinquabat dies festus azymorum L 22,1–23,53=Passio **56**r Qu/h6/f4
Arborem fici habebat quidam plantatam L 13,6–17 **107**r 4tMich/sb
Ascendens Iesus Hierosolymam assumpsit Mt 20,17–28 **27**r Qu/h2/f4 **179**r crux
Ascendens Iesus in naviculam transfretavit Mt 9,1–8 **108**r Pent/d19
Ascendente Iesu in naviculam Mt 8,23–27 **14**r Epi/d4
Assumpsit Iesus duodecim discipulos suos L 18,31–43 **16**v D50
Assumpsit Iesus Petrum et Iacobum et Ioannem Mt 17,1–9 **25**r Qu/h1/sb **144**v Transfig
Attendite a falsis prophetis Mt 7,15–21 **99**v Pent/d8
Attendite a fermento L 12,1–8 **135**r Ioannes et Paulus **142**r Abdon et Sennen **146**v Hippolytus **150**v Felix et Adauctus **170**r mm
Audistis quia dictum est antiquis Mt 5,43–48; 6,1–4 **19**r D50/f6
Beati oculi qui vident L 10,23–37 **102**r Pent/d13
Caro mea vere est cibus J 6,56–59 **95**r Corp
Collegerunt pontifices et pharisaei J 11,47–54 **45**v Qu/h5/f6
Convocatis Iesus duodecim discipulis suis L 9,1–6 **92**v Pent/f5
Cum appropinquaret Iesus Ierusalem L 19,41–47 **100**v Pent/d10
Cum appropinquasset Iesus Hierosolymis Mt 21,1–9 **1**r Adv/d1 **47**v Palm
Cum audieritis proelia et seditiones L 21,9–19 **131**r Marcellinus et Petrus **131**v Primus et Felicianus **133**r Vitus etc. **133**v 10000 mm **152**v Protus et Hyacinthus **157**v Marcus, Marcellus etc. **159**r 11000 vv **170**r mm
Cum audisset Ioannes in vinculis Mt 11,2–10 **2**r Adv/d3
Cum descendisset Iesus de monte Mt 8,1–13 **13**v Epi/d3
Cum ergo sublevasset oculos Iesus J 6,5–15 **110**v Pent/d24
Cum esset desponsata mater Mt 1,18–21 **5**v vig Nat **137**r vig Visit
Cum esset sero die illa J 20,19–31 **84**v P/d1
Cum factus esset Iesus annorum duodecim L 2,42–52 **12**r Epi/d1
Cum ieiunatis nolite fieri sicut hypocritae Mt 8,16–21 **18**r Cin
Cum intraret Iesus in domum L 14,1–11 **104**r Pent/d17
Cum intrasset Iesus Hierosolymam Mt 21,10–17 **21**v Qu/h1/f3
Cum introisset Iesus Capharnaum Mt 8,5–13 **18**v D50/f5 **187**r pro infirmis
Cum iret Iesus in Ierusalem L 17,11–19 **102**v Pent/d14
Cum natus esset Iesus in Bethlehem Iudae Mt 2,1–12 **11**v Epi
Cum sero esset factum erat navis in medio mari Mc 6,47–56 **19**v D50/sb
Cum turba multa esset cum Iesu Mc 8,1–9 **99**r Pent/d7
Cum turba plurima conveniret ad Iesum L 8,4–15 **16**r D60
Cum turbae irruerent ad Iesum L 5,1–11 **98**r Pent/d5
Cum venerit Filius hominis Mt 25,31–46 **21**r Qu/h1/f2
Cum venerit Paraclitus J 15,26–16,4 **88**r infr oct Asc **94**v Trin
Cum venisset Iesus et discipuli eius Mt 17,23–26 **184**r pro rege
Defuncto Herode Mt 2,19–23 **11**r vig Epi
Descendens Iesus de monte L 6,17–23 **116**v Fabianus et Sebastianus **140**r Andreas et Benedictus **154**v Mauritius etc. **155**v Cosma et Dami-

anus **157**v Dionysius etc. **160**v vig Omnium ss **170**r mm
Designavit Dominus L 10,1–7 **157**r Franciscus **159**r Lucas **166**r evv
Dicebat Iesus turbis ego sum lux mundi J 8,12–20 **41**v Qu/h4/sb
Dicebat Iesus turbis Iudaeorum J 8,46–59 **42**r Qu/d5
Dicit Iesus Petro J 21,15–19 **135**v vig Petri et Pauli
Dimissa turba ascendit Iesus in naviculam Mt 15,39–16,4 **185**v pro pluvia
Dixerunt pharisaei ad Iesum L 4,23–30 **31**v Qu/h3/f2
Dixit Iesus Petro J 21,19–24 **8**v Ioannes ap **128**r Ioannes ante PL
Dixit Martha ad Iesum J 11,21–27 **189**r pro deff
Dixit Simon Petrus ad Iesum ecce nos Mt 19,27–29 **123**v Benedictus **136**v comm Pauli **140**v Alexius **151**r Aegidius **165**v ap **174**v cc
Ductus est Iesus in desertum Mt 4,1–11 **20**v Qu/d1
Dum transiret Iesus Mt 9,9–13 **154**v Matthaeus
Duo ex discipulis Iesu ibant L 24,13–35 **81**r P/f2
Duo homines ascenderunt in templum L 18,9–14 **101**r Pent/d11
Ecce ego mitto ad vos prophetas Mt 23,34–39 **8**r Stephanus pm
Ecce ego mitto vos sicut oves Mt 10,16–22 **144**v Sixtus etc. **165**v ap
Ego si exaltatus fuero J 12,32–36 **153**r Exalt Crucis
Ego sum panis vivus J 6,51–55 **190**v archiep def
Ego sum pastor bonus J 10,11–16 **9**v Thomas ep **85**r P/d2
Ego sum vitis vera J 15,1–7 **125**r Adalbertus **125**v Georgius **126**r Marcus **164**v vig ap **168**r m
Ego sum vitis vos palmites J 15,5–11 **126**r Vitalis **168**r m (2x)
Ego vado et quaeritis me J 8,21–29 **26**r Qu/h2/f2
Egressus est Iesus cum discipulis suis J 18,1–19,42=Passio **60**v Parasc
Egressus Iesus perambulabat L 19,1–10 **178**r dedic
Egressus Iesus secessit Mt 15,21–28 **23**r Qu/h1/f5 **25**v Qu/d2
Elisabeth impletum est tempus L 1,57–68 **134**v vig Ioannis Bapt
Erant appropinquantes ad Iesum publicani L 15,1–10 **97**r Pent/d3
Erant Ioseph et Maria mater Iesu mirantes L 2,33–40 **10**r infr oct Nat
Erat dies festus Iudaeorum J 5,1–15 **23**v Qu/h1/f6 **182**r angeli
Erat homo ex pharisaeis J 3,1–15 **127**r Inv Crucis
Erat Iesus eiciens daemonium L 11,14–28 **30**v Qu/d3
Erat Pascha et azyma Mc 14,32–15,46=Passio **53**r Qu/h6/f3
Erat quidam languens Lazarus J 11,1–45 **40**r Qu/h4/f6
Erat quidam regulus J 4,46–53 **109**r Pent/d21
Erunt signa in sole L 21,25–33 **2**r Adv/d2
Estote misericordes L 6,36–42 **97**v Pent/d4
Euntes in mundum Mc 16,15–20 **140**r Divisio app
Euntes praedicate … in quamcumque Mt 10,7.11–13 **186**r pro iter agentibus
Euntes praedicate … infirmos Mt 10,7–8 **188**r 3 reges
Exiens Iesus de finibus Tyri Mc 7,31–37 **101**v Pent/d12
Exiit edictum a Caesare Augusto L 2,1–14 **6**r Nat in galli cantu
Exsurgens Maria abiit L 1,39–47 **3**v Adv/4t/f6 — L 1,39–56 **137**v Visit
Facta est contentio inter discipulos L 22,24–30 **149**r Bartholomaeus
Facta sunt Encaenia J 10,22–38 **44**r Qu/h5/f4
Factum est in una dierum L 5,17–26 **92**v Pent/f6
Fuit in diebus Herodis L 1,5–17 **134**r vig Ioannis Bapt
Habete fidem Dei Mc 11,22–26 **185**r contra paganos
Haec mando vobis J 15,17–25 **114**r vig Thomae ap **141**r vig Iacobi **148**v vig Bartholomaei **160**r vig Simonis et Iudae **164**v vig ap
Hoc est praeceptum meum ut diligatis J 15,12–16 **132**r Barnabas **160**r Simon et Iudas **165**v ap
Homo quidam erat dives et induebatur L 16,19–31 **27**v Qu/h2/f5 **96**r Pent/d1
Homo quidam erat dives qui habebat L 16,1–9 **100**r Pent/d9 **117**v Conv Pauli
Homo quidam erat pater familias Mt 21,33–46 **28**v Qu/h2/f6
Homo quidam fecit cenam magnam L 14,16–24 **96**v Pent/d2

Homo quidam habuit duos filios L 15,11–32 **29**^{v} Qu/h2/sb
Homo quidam nobilis L 19,12–26 **143**^{r} Stephanus p **163**^{r} Clemens **174**^{r} cc
Homo quidam peregre proficiscens Mt 25,14–23 **112**^{r} Nicolaus **115**^{v} Marcellus **123**^{v} Gregorius **141**^{r} Apollinaris **148**^{r} Stephanus rex **162**^{v} Brictius **162**^{v} Anianus **174**^{v} cc
Iam die festo mediante J 7,14–31 **37**^{v} Qu/h4/f3
Ibat Iesus in civitatem L 7,11–16 **39**^{v} Qu/h4/f5 **103**^{v} Pent/d16
In principio erat Verbum J 1,1–14 **7**^{v} Nat ad summam missam
Intravit Iesus in quoddam castellum L 10,38–42 **147**^{v} Assumpt
Iussit Iesus discipulos suos ascendere Mt 14,22–33 **138**^{v} oct Petri et Pauli
Liber generationis Iesu Christi Mt 1,1–16 **113**^{r} Conc BMV **152**^{r} BMV in Nat
Locutus est Iesus ad turbas Mt 23,1–12 **26**^{v} Qu/h2/f3
Loquente Iesu ad turbas ecce mater eius Mt 12,46–50 **139**^{r} 7 fratres mm
Loquente Iesu ad turbas extollens vocem L 11,27–28 **143**^{v} Maria de Nive **147**^{r} vig Assumpt **180**^{v} BMV
Manifestavit se Iesus discipulis suis J 21,1–14 **82**^{r} P/f4
Maria Magdalene et Maria Iacobi Mc 16,1–7 **80**^{v} P
Maria stabat ad monumentum J 20,11–18 **83**^{r} P/f5
Miserunt Iudaei ab Hierosolymis J 1,19–28 **5**^{r} Adv/d4
Miserunt principes et pharisaei J 7,32–39 **43**^{r} Qu/h5/f2
Misit Herodes Mc 6,17–29 **150**^{r} Decoll Ioannis Bapt
Missus est angelus Gabriel L 1,26–38 **3**^{r} Adv/4t/f4 **124**^{r} Annunt **181**^{r} BMV in Adv
Modicum et iam non videbitis me J 16,16–22 **85**^{v} P/d3
Nemo accendit lucernam L 11,33–36 **115**^{r} Paulus eremita **143**^{v} Dominicus **174**^{r} cc
Nemo potest duobus dominis servire Mt 6,24–33 **103**^{r} Pent/d15
Nemo potest venire ad me J 6,44–52 **92**^{r} Pent/f4
Nihil opertum Mt 10,26–32 **146**^{v} Tiburtius **153**^{v} Lambertus **158**^{r} Calixtus **161**^{v} Transl Adalberti **167**^{v} m **170**^{v} mm **182**^{r} Adalbertus vot
Nisi granum frumenti J 12,24–26 **146**^{r} Laurentius **155**^{r} Gerardus **167**^{v} m
Nolite arbitrari quia venerim Mt 10,34–42 **167**^{v} m
Non turbetur cor vestrum J 14,1–13 **126**^{v} Philippus et Iacobus
Nuptiae factae sunt J 2,1–11 **13**^{r} Epi/d2
Omne quod dat mihi Pater J 6,37–40 **190**^{r} anniv obitus
Pastores loquebantur L 2,15–20 **7**^{r} Nat in aurora **10**^{v} BMV in Nat **181**^{r} BMV in Nat vot
Perrexit Iesus in montem Oliveti J 8,1–11 **35**^{v} Qu/h3/sb
Petite et dabitur vobis L 11,9–13 **184**^{v} pro peccatis
Postquam consummati sunt dies octo L 2,21 **10**^{v} Circumcisio
Postquam consummati sunt dies purgationis L 2,22–32 **120**^{r} Purif
Praeteriens Iesus vidit hominem caecum J 9,1–38 **38**^{v} Qu/h4/f4
Prope erat Pascha J 2,13–25 **37**^{r} Qu/h4/f2
Qui vos audit me audit L 10,16–20 **170**^{v} mm
Quis vestrum habebit amicum L 11,5–13 **86**^{v} Litania maior (…habet…) **188**^{v} pro furto
Quoniam semper oportet orare L 18,1–8 **185**^{r} pro pace
Recumbentibus undecim discipulis Mc 16,14–20 **87**^{v} Asc
Respiciens Iesus in discipulos suos Mt 18,15–22 **32**^{r} Qu/h3/f3
Respondens Iesus dixit confiteor Mt 11,25–30 **122**^{v} Matthias **170**^{v} mm
Respondens unus de turba Mc 9,16–28 **105**^{r} 4tMich/f4
Rogabat Iesum quidam pharisaeus L 7,36–50 **45**^{r} Qu/h5/f5 **105**^{v} 4tMich/f6 **140**^{v} Maria Magdalene
Sciens Iesus quia iam omnia J 19,28–35 **179**^{v} 5 vulnera
Scitis quia post biduum Mt 26,2–27,66=Passio **49**^{r} Palm
Si diligitis me J 14,15–21 **90**^{r} vig Pent **178**^{v} dedic
Si quis diligit me J 14,23–31 **90**^{v} Pent
Si quis venit ad me L 14,26–33 **130**^{v} Nicomedes **149**^{v} Genesius **163**^{v} Chrysogonus **167**^{v} m

Si quis vult post me venire Mt 16,24–28 **117r** Vincentius **120v** Blasius **145v** vig Laurentii **152v** Gorgonius **162r** Theodorus **167r** m — Si quis vult venire post me **153v** Nicomedes **158r** Marcus, Marcellus etc. — Si quis vult venire (in rubrica) **155v** Venceslaus **159v** Demetrius — Si quis vult (in rubrica) **121v** Valentinus
Sic Deus dilexit mundum J 3,16–21 **91r** Pent/f2
Simile est … decem virginibus Mt 25,1–13 **113v** Lucia **116v** Agnes **120v** Scholastica **123r** Perpetua et Felicitas **130r** Petronella **163r** Caecilia **163v** Catherina **177r** vv
Simile est … homini patri familias Mt 20,1–16 **15r** D70
Simile est … homini qui seminavit Mt 13,24–30 **14v** Epi/d5
Simile est … homini regi qui voluit Mt 18,23–35 **109v** Pent/d22
Simile est … thesauro abscondito Mt 13,44–52 **116r** Prisca **120v** Agatha **129r** Helena **141v** Anna **139v** Margarita **145r** Afra **153v** Euphemia **158r** Hedwiga **162v** Elisabeth vidua **176v** vv
Simile factum est regnum caelorum homini regi qui fecit Mt 22,1–14 **108v** Pent/d20
Sint lumbi vestri praecincti L 12,35–44 **151r** Emericus **158v** Gallus **162r** Martinus ep **173v** cc
Stabant iuxta crucem J 19,25–27 **181v** BMV in P
Stabat Ioannes et ex discipulis eius duo J 1,35–51 **111r** vig Andreae
Stetit Iesus in medio discipulorum suorum L 24,36–47 **82r** P/f3
Sublevatis / oculis Iesus in caelum J 17,1–26 **46r** Qu/h5/sb / … Iesus oculis **87r** vig Asc
Surgens Iesus de synagoga L 4,38–43 **33v** Qu/h3/f5 **94r** Pent/sb — L 4,38–40 **186v** contra pestem
Thomas unus de duodecim J 20,24–31 **114v** Thomas ap
Una sabbati Maria Magdalene venit mane J 20,1–9 **84r** P/sb
Undecim discipuli abierunt Mt 28,16–20 **83v** P/f6
Vado ad eum qui me misit J 16,5–15 **85v** P/d4
Venit Iesus a Galilaea Mt 3,13–17 **12v** oct Epi
Venit Iesus in civitatem Samariae J 4,5–42 **34r** Qu/h3/f6
Venit Iesus in partes Caesareae Mt 16,13–19 **122r** Cath Petri **136r** Petrus et Paulus **142v** Vincula Petri
Vespere autem sabbati Mt 28,1–7 **71r** S Sabb
Videns Iesus turbas ascendit Mt 5,1–12 **142r** Felix etc. **161r** Omnes ss **170v** mm
Vidit Iesus publicanum L 5,27–32 **154r** vig Matthaei
Vigilate quia nescitis Mt 24,42–47 **114v** Silvester **129v** Urbanus **130r** Inv dextrae Stephani regis **135r** Ladislaus **162v** Othmarus **173v** cc **188r** Ioseph patriarcha
Vos estis sal terrae Mt 5,13–19 **122v** Thomas de Aquino **150r** Augustinus **156v** Hieronymus **174r** cc

Index liturgicus III. (orationum)

Orationes in partibus « praeparatio ad missam », « post missam » atque praefationes omnes, Canonem, Pater noster etc. quaere in suo loco.

A cunctis nos qs Dne / mentis **182**v generalis C / reatibus **31**r Qu/d3 Pc **46**v Qu/h5/sb S
A cunctis **17**v Cin
Ab omni nos qs Dne vetustate purgatos **82**v P/f4 Pc
Absolve Dne per has oblationes **190**v def/deff S
Absolve qs Dne nostrorum vincula **21**v Qu/h1/f2 Sp
Accepta sit in conspectu magnitudinis tuae **122**v Thomas de Aquino S
Accepta sit in conspectu tuo Dne / nostra devotio **116**v Fabianus et Sebastianus S **126**r Vitalis S **131**r Quirinus S **145**r Cyriacus S / nostrae devotionis oblatio **127**r Sigismundus S **166**v m S
Accepta tibi sint Dne qs / nostra ieiunia **3**r Adv/4t/f4 S / nostri dona ieiunii **106**r 4tMich/f6 S
Accepta tibi sit/sit tibi Dne nostrae devotionis oblatio **114**r vig Thomae ap S **163**v vig ap S
Accepta tibi sit/sit tibi Dne sacrae/sacratae plebis oblatio **113**v Lucia S **117**r Emerentiana S **148**v Timotheus et Symphorianus S **157**v Marcus p et c S
Accepta tibi sit Dne qs hodiernae festivitatis **6**v Nat in galli cantu S
Accipe qs Dne munera dignanter oblata **7**r Anastasia S **146**r Laurentius S
Ad te nos Dne clamantes **185**v pro serenitate C
Adesto Dne / fidelibus tuis **28**r Qu/h2/f5 Sp / nostrae servitutis officio **59**v Cena Dni / populo tuo ut b-i **153**v Nicomedes C
Adesto Dne precibus nostris quas in s-i **151**v Evurcius C
Adesto Dne precibus populi tui / adesto **146**v Tiburtius S **149**v Genesius S / cum s-i **161**v Eustachius etc. Pc
Adesto Dne qs famulorum tuorum hostiis **153**v Lambertus S
Adesto Dne supplicationibus nostris / et concede **19**v D50/sb C / et hanc oblationem **189**v in die obitus/anniv S / et intercessione b-i **145**r vig Laurentii C / et ic … ab hostium **148**r Magnus C / et ic … nullis nos **163**r Columbanus C / et viam **186**r pro iter agentibus C / quas in s-orum **168**v mm S / ut b-i **149**v Rufus C / ut nos **114**v Silvester S / ut quos **42**v Qu/d5 Pc
Adesto n Dne Ds noster / et quos **179**r crux Pc / ut **86**r P/d4 Pc
Adesto qs Dne / populo tuo **91**r Pent/f2 Pc / supplicationibus nostris **24**v Qu/h1/sb C
Adesto supplicationibus nostris op Ds / et quibus fiduciam … salutis/pietatis **26**r Qu/h2/f2 Sp **44**v Qu/h5/f4 Sp **149**v Augustinus C / ut qui **117**r Vincentius C
Adiuva / Dne fragilitatem plebis tuae **47**r Palm / nos Ds salutaris **48**v Palm **53**r Qu/h6/f2 Sp
Adiuvet Ecclesiam tuam **112**v oct Andreae Pc
Adiuvet nos qs Dne b-i **141**r Christoferus C
Aeterne ac mitissime Ds **121**r Apollonia C
Altare tuum Dne **160**v vig Omnium ss S
Animabus qs Dne famulorum … oratio proficiat **191**v omnes fideles deff Pc
Animae nostrae qs Dne **1**v Adv/d1 Pc
Annue ms Ds ut hostias placationis **44**v Qu/h5/f4 S
Annue n Dne qs/qs Dne ut / anima **190**v def/deff Pc /… haec prosit **123**v Gregorius S **135**v Leo p S
Annue qs op Ds **154**v Mauritius etc. C
Apostoli tui Pauli precibus **117**v Conv Pauli S
Apostolicae reverentiae culmen **154**r vig Matthaei S
Appositum sacrificium **115**r Paulus eremita S
Ascendant ad te Dne **22**r Qu/h1/f3 Sp
Assit n qs Dne **91**r Pent/f3 C
Auge fidem in te sperantium **48**v Palm
Augeatur in n **13**v Epi/d2 Pc
Aurem tuam qs Dne precibus nostris / accommoda **2**r Adv/d3 S / inclina **131**r Quirinus C
Auxilientur n Dne **8**v Stephanus pm Pc **120**v Agatha Pc **175**r vv Pc

Auxilium tuum n Dne qs placatus **148**v Timotheus et Symphorianus C
B-i / apostoli tui N Dne sollemnia **149**v Bartholomaeus S / apostoli tui N … pro cuius **114**v Thomas ap Pc **141**v Iacobus Pc
B-i archangeli tui Michaelis / et **156**r Michael archang Pc / qs **128**v Apparitio Michaelis S
B-i / Blasii … noxios **120**r Blasius C / Ioannis Baptistae nos Dne **134**r vig Ioannis Bapt Pc
B-i Laurentii / m-is tui honorabilem **148**r oct Laurentii S / nos foveat Dne passio **148**r oct Laurentii C
B-i / Marci evangelistae tui **126**r Marcus C / Matthaei … precibus **154**r Matthaeus C / Matthaei … supplicatione **154**r vig Matthaei Pc / Maurilii … veneranda sollemnitas **153**r Maurilius S / N intercessione (Dne) placatus **125**v Adalbertus Pc **129**v Urbanus Pc **142**r Germanus Pc **152**v Hadrianus Pc **182**r Adalbertus vot Pc / Pantaleonis … intercessio **142**r Pantaleon C / Prisci … precibus **151**r Priscus S / Thomae cf. B-i apostoli tui / Tiburtii nos **146**r Tiburtius C
B-orum confessorum … natalicia celebrantes **156**v Remigius etc. Pc
B-orum m-um / pariterque pontificum … festa **153**r Cornelius et Cyprianus C / … intercessione placatus **149**r Timotheus et Apollinaris Pc / … nos Dne qs foveat **152**v Protus et Hyacinthus C / … n Dne adsit oratio **110**v Saturninus etc. C
Benedic Dne / creaturam istam lardi **80**r benedictio lardi B / I Chr hanc creaturam cerae **119**r Purif B / qs hos palmarum **47**v Palm B
Benedictionem n Dne conferat **85**r P/d2 S
Benedictionis tuae Dne gratiam **114**r vig Thomae ap Pc
Caelestem n praebeant **109**r Pent/d20 S
Caelesti lumine qs Dne **11**v vig Epi Pc **13**r oct Epi Pc
Caelesti munere satiati **125**r Tiburtius et Valerianus Pc
Caelestibus qs Dne recreati alimentis **10**r Thomas ep Pc
Caelestibus refecti / alimentis **185**v pro pluvia Pc / sacramentis et gaudiis **149**v Rufus Pc **154**v Mauritius etc. Pc **162**r 4 coronati Pc
Caelestis / doni benedictione **18**v D50/f5 Pc **44**v Qu/h5/f4 Pc / participatio Dne sacramenti **191**r pro patre et matre Pc / vitae munere vegetati **20**r D50/sb Pc
Concede n Dne / Ds noster ut haec hostia **43**r Qu/h5/f2 S / praesidia militiae **17**r Cin
Concede n Dne qs ut / haec hostia salutaris **102**v Pent/d14 S / per haec sacramenta **110**v Pent/d24 Pc
Concede n qs Dne haec frequentare **100**r Pent/d9 S
Concede n qs op Ds / s-ae m-is **124**v Euphemia C / venturam **113**v vig Thomae ap C **148**v vig Bartholomaei C **163**v vig ap C
Concede nos famulos tuos **143**r Maria de Nive C **180**r BMV C
Concede qs Dne / fidelibus tuis **130**r Petronella C / semper nos per haec **84**r P/sb S / ut oculis tuae **52**r Palm S
Concede qs op Ds … **88**r infr oct Asc C
Concede qs op Ds … **141**r vig Iacobi C
Concede qs op Ds / b-i N nos sequi **118**r Iulianus C **161**v Willibrordus C / S-um n Spiritum **178**v dedic Pc
Concede qs op Ds ut / ad meliorem vitam **115**v Felix C / b-i N meritis semper **113**v Maximinus C
Concede qs op Ds ut huius sacrificii **14**r Epi/d4 S **36**r Qu/h3/sb S / … et s-arum virginum **159**r 11000 vv S
Concede qs op Ds ut / ieiuniorum s-a **33**r Qu/h3/f5 C / nos Unigeniti **7**r Nat ad summam missam C / oculis tuae maiestatis **10**v infr oct Nat S **107**v 4tMich/sb S / paschalis perceptio **82**r P/f3 Pc
Concede qs op Ds ut qui / ex merito **36**r Qu/d4 C / festa paschalia **83**v P/sb C / hodierna die **87**v Asc C / peccatorum nostrorum **143**v Dominicus Pc / protectionis tuae **33**r Qu/h3/f4 Sp **46**r Qu/h5/f6 Sp / sollemnitatem doni **89**v vig Pent C / sub peccati **3**v Adv/4t/sb C
Concede qs op Ds ut / s-a Dei Genitrix **183**r s-i quorum reliquiae C / sicut apostolorum **160**r vig Simonis et Iudae C
Concede qs op et ms Ds fragilitati nostrae **147**r

vig Assumpt Pc
Conferat n Dne s-i **150**v Decoll Ioannis Bapt Pc
Conscientias nostras qs Dne visitando **1**r Adv/d1 C
Conserva qs Dne sperantes **182**v Omnes ss vot C
Conspirantes Dne contra tuae **187**v contra obloquentes C
Converte nos Ds salutaris **21**r Qu/h1/f2 C
Corda nostra qs Dne venturae **11**r vig Epi C
Cordibus nostris qs Dne gratiam tuam benignus infunde ut / peccata **45**v Qu/h5/f6 C / sicut **31**r Qu/h3/f2 C
Corporis sacri … ut / quod pia **138**r Processus et Martinianus Pc **143**r Vincula Petri Pc **163**r Clemens Pc / s-ae N … ab omnibus **154**v Thecla Pc **155**r Cleopha Pc / s-ae virginis **111**v Barbara Pc
Custodi qs Dne Ecclesiam **102**v Pent/d14 C
Da Ecclesiae tuae qs Dne … superbe non **132**v Vitus etc. C
Da ms Ds ut haec (nos) salutaris **110**r Pent/d22 S **110**r Pent/d23 S **162**r Martinus ep S
Da n aeternae consolationis Pater **158**v Gallus C
Da n Dne / Ds noster ut sicut **145**v vig Laurentii Pc / qs Unigeniti Filii **6**r vig Nat Pc
Da n famulis tuis Dne Ds op **158**v Sigismundus C
Da n ms Ds ut s-a … fideli semper/semper fideli **36**v Qu/d4 Pc **184**r pro omni gradu ecclesiastico Pc
Da n qs Dne b-i apostoli tui **114**r Thomas ap C
Da n qs Dne Ds noster / b-i N apostoli **164**v ap C / … et earum **123**r Perpetua et Felicitas C / … ut quas **175**v vv C / ut qui nativitatem **6**v Nat in galli cantu Pc
Da n qs Dne / imitari quod colimus **8**r Stephanus pm C / perseverantem in tua **43**v Qu/h5/f3 Sp / semper haec tibi vota **113**r Damasus S / ut et mundi **97**r Pent/d4 C
Da n qs op Ds / in festivitate **121**v Iuliana C / ut sacro **28**r Qu/h2/f6 C / ut sicut adoranda **6**r vig Nat S / vitiorum nostrorum **146**r Laurentius C
Da qs / clementissime Pater **187**v pro confitentibus Pc / Dne Ds noster ut sicut b-i **162**v Mennas Pc **166**v m Pc
Da qs Dne fidelibus populis tuis / omnium **161**r Omnes ss Pc / s-i **157**v Marcus p et c Pc
Da qs Dne / nostris effectum **29**r Qu/h2/sb C / populis Christianis **23**r Qu/h1/f5 Sp
Da qs Dne populo tuo / diabolica vitare **104**r Pent/d17 C / inviolabilem fidei **119**v Purif / salutem mentis **43**r Qu/h5/f2 Sp
Da qs Dne / salutem populo tuo **29**r Qu/h2/f6 Sp / ut familia **149**v Genesius C
Da qs Ecclesiae tuae **92**v Pent/f6 C **94**r Pent/sb C
Da qs op Ds intra s-ae **155**r Conc Ioannis Bapt Pc
Da qs op Ds ut / b-i N … veneranda sollemnitas **114**v Silvester C **153**v vig Matthaei C **162**v Anianus C **171**v cc C / ieiunando **106**r 4tMich/sb C / quae divina **43**v Qu/h5/f3 Pc
Da qs op Ds ut qui / b-ae N … sollemnia **6**v Anastasia C **154**v Thecla C **155**r Cleopha C / b-ae N … natalicia **116**r Prisca C / b-i/orum NN … sollemnia **128**v Gordianus et Epimachus C **129**v Urbanus C **131**r Pergentinus et Laurentinus C **148**v Timotheus et Apollinaris C **162**r Martinus p C / in tot adversis **52**r Qu/h6/f2 C / infirmitatis nostrae **41**r Qu/h4/f6 Sp / nova incarnati **6**v Nat in aurora C
Debitum tibi Dne nostrae servitutis reddimus **114**v Thomas ap S
Deprecationem nostram qs Dne benignus **37**v Qu/h4/f2 Sp
Ds a quo / bona cuncta **86**r P/d5 C / et Iudas reatus **58**v Cena Dni C **60**r Parasc C / s-a desideria **184**v pro pace C
Ds auctor pacis et amator **185**r pro pace Pc
Ds cui / omne cor patet **178**v dedic C / proprium est misereri **189**r pro deff C / soli cognitus est electorum numerus **183**r generalis S
Ds cuius / antiqua miracula in praesenti **69**r S Sabb / dextera b-um Petrum **138**v oct Petri et Pauli C / Filius per trophaeum crucis **182**v tempore paschali Pc / Filius pro salute humani generis **47**v Palm B / hodierna die praeconium **9**r Innocentes C / misericordiae non est numerus suscipe propitius preces **191**r fratres et sorores deff S / providentia in sui **98**v Pent/d7 C / sacratissimam cenam **59**v Cena Dni / Unigenitus in substantia **12**v oct Epi C
Ds / dator gratiae **158**r Hedwiga C / fidelium lumen animarum **191**v qui in cimiterio Pc
Ds fidelium remunerator animarum … / cele-

brandam veneramur **115**r Hilarius C / venerandam celebramus **124**v Leo p Pc **171**v cc Pc
Ds in / cuius miseratione **191**r qui in cimiterio C / quo vivimus **185**v pro pluvia C / te sperantium **95**v Pent/d1 C
Ds / incommutabilis … sacramentum et da famulis tuis **89**v vig Pent C / indulgentiarum Dne da animae famuli **189**v anniv obitus C / ineffabilis misericordiae **127**r Sigismundus C / infirmitatis humanae **187**r pro infirmis Pc / innocentiae restitutor **27**v Qu/h2/f3 Sp / invictae virtutis **a2**v exorcismus salis et aquae E / largitor pacis **187**r pro concordia C / misericordiae … indulgentiae indulge **184**r pro se ipso S / omnium fidelium pastor **183**v pro archiep C / pro cuius Ecclesia **9**v Thomas ep C
Ds qui ad / aeternam vitam … reparas imple pietatis tuae **80**v P / imitandum **133**v 10000 mm C / salutem humani generis **a2**v exorcismus salis et aquae E
Ds qui / animae famuli tui N **123**r Gregorius C **135**v Leo p Pc / apostolis tuis **91**r Pent/f2 C / b-ae Mariae **112**v Conc BMV C
Ds qui b-am N / diversa **141**r Christina C / hodierna **139**v Margarita C / roseo **111**v Barbara C
Ds qui b-o / Ladislao regi **142**r Depos Ladislai C / N … collatis **117**r Conv Pauli C **121**v Cath Petri C **136**v comm Pauli C
Ds qui b-um / N … apostolorum **122**r Matthias C / N … evangelicae **125**v Marcus C / N … in agone **157**r Leodegarius C / N … s-orum tuorum meritis **123**v Gregorius Pc **135**v Leo p C / N … virtutum **159**v Demetrius C / Emericum iuvenili flore **151**r Emericus C / Gerardum pontificem agone **155**r Gerardus C / Ladislaum regem nostrum **135**r Ladislaus C / Michaelem archangelum electionis **128**v Apparitio Michaelis C / N pium pontificem **112**r Nicolaus C / Petrum apostolum a vinculis **142**v Vincula Petri C / pontificem et m-em **153**v Lambertus C / Sebastianum m-em tuum **116**r Fabianus et Sebastianus C / Severinum … hodierna die **159**v Severinus C / Stephanum regem nostrum (comm) C **147**r Stephanus rex **148**r Stephanus rex C
Ds qui caritatis dona **187**r pro caritate C
Ds qui conspicis / nos ex **158**r Calixtus C / omni nos virtute **25**r Qu/d2 C
Ds qui conspicis quia ex / nostra pravitate **3**v Adv/4t/sb C / nulla nostra actione **15**v D60 C / nulla nostra virtute **162**r Martinus ep C
Ds qui conspicis quia nos undique mala **128**r Ioannes ante PL C
Ds qui / corda fidelium **92**r Pent/f5 C / credentes in te populos **185**r pro pace S / crucem et sanguinem **182**r tempore paschali S / culpa offenderis **18**r D50/f5 C / de b-ae Mariae Virginis utero **1**r Adv/d1 C **124**r Annunt C **180**v BMV in Adv C / dedisti legem **163**v Catherina C / diligentibus te **97**v Pent/d5 C / diversitatem gentium in confessione **82**v P/f5 C / divisionem apostolorum **139**v Divisio app C / divitias misericordiae **68**r S Sabb
Ds qui Ecclesiam tuam / annua quadragesimali **20**r Qu/d1 C / b-i Ambrosii … doctrinis **124**v Ambrosius C / b-i Dominici … illuminare **143**v Dominicus C / b-i Francisci meritis **157**r Franciscus C / b-i Thomae … mira eruditione **122**v Thomas de Aquino C / novo semper fetu **81**v P/f3 C / semper gentium **69**v S Sabb
Ds qui / errantibus ut in viam **85**r P/d3 C / es conditor s-orum **188**r 3 reges S
Ds qui es s-orum tuorum splendor … / protectione **129**v Inv dextrae Stephani regis C / societate **143**r Inv Stephani pm C
Ds qui / es tuorum gloria sacerdotum **162**v Brictius C / et iustis praemia **38**r Qu/h4/f4 C / ex omni coaptatione **178**v dedic Pc / fidei sacramenta **144**r Transfig C / fidelium mentes unius **85**v P/d4 C / Filium tuum Unigenitum pro redemptione **47**v Palm B / gloriosos m-es **157**v Gereon C
Ds qui hanc sacratissimam noctem / gloria dominicae **71**r S Sabb C / veri luminis **6**r Nat in galli cantu C
Ds qui hodierna die ad insinuandum **47**r Palm
Ds qui hodierna die b-um N gloria … / intercessione **161**v Transl Adalberti C / precibus **155**v Venceslaus C
Ds qui hodierna die / b-um N virtute **157**v Dionysius etc. C / corda fidelium **90**r Pent C /

per Unigenitum tuum **80**v P C / Unigenitum tuum **11**v Epi C
Ds qui hodiernam diem / apostolorum **136**r Petrus et Paulus C / b-i N sacro transitu **115**v Maurus C
Ds qui in / Abrahae famuli tui **88**v vig Pent C / b-a N et fidei **118**r Brigida C / Filii tui humilitate **84**v P/d2 C / praeclara … crucis inventione **127**r Inv Crucis C / s-is septem dormientibus **141**v 7 dormientes C / visitatione laetabundae Virginis **137**v Visit per oct C
Ds qui ineffabilibus mundum **40**r Qu/h4/f6 C
Ds qui inter / apostolicos … tuos pontificali **190**r ep def C / cetera … etiam in sexu fragili **120**v Agatha C **150**r Sabina C **175**r vv C / cetera … sexum etiam fragilem **129**r Helena C
Ds qui / iustificas impium **187**r pro amico C / legalium differentias **99**r Pent/d7 S / mirabiliter **68**v S Sabb
Ds qui miro ordine / angelorum ministeria **155**v Michael archang C / dispositionis **48**v Palm / Moysi famulo **63**v Parasc
Ds qui multitudinem / gentium **136**v comm Pauli C **142**v Vincula Petri C / populorum **131**v Bonifatius C
Ds qui n patrem et matrem **191**r pro patre et matre C
Ds qui n per / prophetarum ora **89**r vig Pent C / singulos annos **178**r dedic C
Ds qui n sub sacramento **95**r Corp C
Ds qui non mortem sed paenitentiam … / fragilitatem **17**r Cin B / qs populum **186**r contra pestem C
Ds qui nos ad / celebrandam festivitatem **89**r vig Pent C / celebrandum paschale **69**r S Sabb
Ds qui nos annua / apostolorum **126**v Philippus et Iacobus C / b-ae N sollemnitate **118**r secundo Agnes C **129**r Potentiana C **163**r Caecilia C / b-i N sollemnitate **145**r Cyriacus etc. C **163**r Clemens C / b-orum/sanctorum NN sollemnitate … provocemur/accendamur **130**v Marcellinus et Petrus C **133**v Gervasius et Protasius C **168**v mm C
Ds qui nos b-i N annua sollemnitate … / de eiusdem **143**r Stephanus p C **166**r m C / etiam actiones **160**v Caesarius C **171**v cc C / per eius **146**v Eusebius C
Ds qui nos b-i N / concedis **151**v Antoninus C / confessione gloriosa **162**r Theodorus C / meritis **125**v Georgius C **130**v Nicomedes C
Ds qui nos / concedis s-orum m-um tuorum **144**v Sixtus etc. C **168**v mm C / in tantis periculis **14**r Epi/d4 C **24**r Qu/h1/sb C **159**r 11000 vv C / omnium s-orum **182**v Omnes ss vot C / per b-os apostolos **160**r Simon et Iudas C
Ds qui nos per huius sacrificii … / efficis **108**r Pent/d18 S / esse voluisti **86**r P/d4 S
Ds qui nos praesentem festivitatem **137**v Visit C / redemptionis nostrae **5**v vig Nat C / resurrectionis dominicae annua sollemnitate **82**r P/f4 C / s-orum NN confessionibus **137**v Processus et Martinianus C
Ds qui / omnipotentiam tuam **100**r Pent/d10 C / omnium rerum **186**r pro serenitate Pc / paschale n remedium contulisti **80**v P
Ds qui per / absolutionem somnii **187**v Ioseph patriarcha C / Filium tuum **64**v S Sabb B / gloriosi confessoris **115**v Antonius c C / olivae ramum **47**v Palm B / Unigenitum Filium … Lazarum **113**v Lazarus C
Ds qui / perennem gloriam **149**r Audoenus C / populo tuo aeternae **138**r Transl Martini ep C
Ds qui populo tuo s-um (N) dedisti (N) praedicatorem … / pace **129**r Servatius C / prosperitate **128**r Gothardus C
Ds qui / post baptismi sacramentum secundam abolitionem peccatorum **187**v pro benefactoribus C / praesentem diem honorabilem **134**v vig Ioannis Bapt C
Ds qui pro n / Filium tuum **56**r Qu/h6/f4 C **64**r Parasc / s-am crucem **182**r tempore paschali C
Ds qui / proditoris apostatae **122**v Matthias S / resurrectione Filii tui **80**r benedictio ad omnia B / salutarem n **141**r Apollinaris C / salutis aeternae **10**v Circumcisio C **10**v BMV in Nat C **181**r BMV in Nat vot C / s-is tuis NN **142**r Abdon et Sennen C / s-orum tuorum actus **161**r Eustachius etc. C / singulari corporis **183**r generalis S / sollemnitate paschali **81**r P/f2 C / sperantibus in te **41**v Qu/h4/sb Sp / tres magos **188**r 3 reges C / tribus pueris **4**v

Adv/4t/sb C **24**v Qu/h1/sb C **94**r Pent/sb C **107**r 4tMich/sb C
Ds qui Unigeniti Filii … / humanum genus **153**r Exalt Crucis C / vivificae crucis **178**v crux C
Ds qui universum mundum b-i Pauli **117**r Conv Pauli C / virginalem aulam **146**v vig Assumpt C / vivorum es Salvator **184**r pro se ipso Pc
Ds refugium nostrum et virtus **109**v Pent/d22 C **110**r Pent/d23 C
Ds s-ae humilitatis **140**v Alexius C
Ds tuorum gloria … / s-i m-is **145**r Donatus C / anima **190**v archiep def C
Ds universae / carnis **80**r P/benedictiones B / creaturae **80**r super carnes avium B
Ds veniae largitor … tuam ut nostrae congregationis **191**r fratres et sorores deff C
Ds virtutum / caelestium **141**r Christina Pc / cuius est **98**r Pent/d6 C
Devotas Dne humilitatis nostrae **153**r Exalt Crucis S
Devotionem populi tui **22**r Qu/h1/f4 C **23**r Qu/h1/f5 C
Devotionis nostrae tibi **2**v Adv/d3 S
Dignare Dne qs op Ds benedicere **80**r benedictio caseorum B
Dirigat corda nostra qs Dne **107**v Pent/d18 C
Divina Dne libantes mysteria quae **115**v Hilarius Pc
Divina libantes mysteria qs Dne / nos tua **188**r Ioseph patriarcha Pc / ut eorum **183**v s-i quorum reliquiae Pc / ut haec **187**r pro caritate Pc
Divini muneris largitate satiati qs Dne Ds **46**v Qu/h5/sb Pc **148**v Timotheus et Symphorianus Pc **150**v Sabina Pc **175**r vv Pc
Divinis Dne muneribus satiati **132**v Antonius de Padua Pc
Dne Ds noster / multiplica super nos **160**r vig Omnium ss C / Pater op **64**v S Sabb B / qui in his potius creaturis **45**r Qu/h5/f5 S
Dne Ds op Creator caeli **118**v Purif B
Dne I Chr Ds verus **63**v Parasc
Dne I Chr Fili Dei vivi qui / de caelis **179**r 5 vulnera C / pro mundi **179**v 5 vulnera S
Dne I Chr qui / hora sexta **179**v 5 vulnera Pc / nos **63**v Parasc
Dne Se-e Pater op aeterne Ds / benedicentibus **64**v S Sabb B / benedicere et sanctificare **118**r Purif B / in nomine tuo **64**v S Sabb B
Donis caelestibus da **159**r Lucas S
Ecclesiae tuae Dne munera / placatus **3**v Adv/4t/f6 S / sanctifica **5**r Adv/4t/sb S
Ecclesiae tuae qs Dne / dona propitius **12**r Epi S / preces et hostias **122**r Cath Petri S **137**r comm Pauli S / preces placatus **183**v pro statu Eccl C / unitatis et pacis **95**r Corp S
Ecclesiae tuae … **42**v Qu/h5/f2 C
Ecclesiam tuam Dne miseratio continuata **103**r Pent/d15 C
Ecclesiam tuam qs Dne / b-i N sollemnitas **132**v Antonius de Padua C / benignus illustra **8**v Ioannes ap C / gratia caelestis **157**v Franciscus Pc / tua miseratione **156**r Hieronymus C
Esto Dne plebi tuae sanctificator **141**r Iacobus C
Esto Dne (qs) propitius plebi tuae / et **23**r Qu/h1/f6 C / ut **45**r Qu/h5/f5 Sp
Et benedictio Dei Patris omnipotentis et Filii et Spiritus S-i descendat **a2**v exorcismus salis et aquae B
Exaudi Dne populum tuum / cum s-orum m-um **116**r Marius etc. C / et s-orum **156**v Remigius etc. C
Exaudi Dne preces nostras / et … supplicationibus **158**r Cerbonius C /et ut digna **120**r Purif S / quas in s-i N sollemnitate **124**v Leo p C **171**v cc C / ut redemptionis **83**r P/f5 Pc
Exaudi nos Ds salutaris noster / et apostolorum tuorum **136**v Petrus et Paulus Pc / et … populum tuum **186**v contra pestem S / ut huius sacramenti **182**v generalis S / ut sicut de b-ae N **113**v Lucia C **175**r vv C
Exaudi nos / ms Ds et mentibus **24**r Qu/h1/f6 Sp / qs op et ms Ds et continentiae salutaris **31**v Qu/h3/f3 C
Exaudi qs Dne / plebem tuam **118**v Purif / preces nostras **147**v Arnulphus C **157**v Marcus p et c C / preces servorum **159**v Crispinus et Crispinianus C / supplicum preces **184**v pro peccatis C
Exauditor omnium Ds exaudi **17**v Cin
Excita Dne / corda nostra **1**v Adv/d2 C / potentiam tuam et veni et magna n virtute **5**r

Adv/d4 C
Excita qs Dne potentiam tuam et veni ut / ab imminentibus **1**r Adv/d1 C / hi qui **3**r Adv/4t/f6 C
Excita qs Dne tuorum fidelium voluntates **110**r Pent/d24 C
Exorcizo te cinis **17**r Cin E
Exorcizo te creatura / aquae **a2**v exorcismus salis et aquae E / florum et frondium **47**v Palm E / salis **a2**r exorcismus salis et aquae E
Fac nos qs Dne / accepto pignore **29**r Qu/h2/f6 Pc / ad s-a mysteria **33**v Qu/h3/f5 S / divinitatis tuae **95**v Corp Pc / his muneribus **18**r Cin S / s-orum NN semper **131**v Primus et Felicianus C
Familiam tuam Dne Ds suavitas illa **152**v Gorgonius Pc
Familiam tuam qs Dne / b-ae virginis **121**r Scholastica C / continua … caelesti etiam/tua semper **14**r Epi/d5 C **30**r Qu/h2/sb Sp / continua … ut a cunctis adversitatibus **109**r Pent/d21 C / propitius illustra **25**r Qu/h1/sb Sp
Famulis tuis qs Dne caelestis gratiae **151**v BMV in Nat C
Famulorum tuorum qs Dne **118**v Purif
Famulos tuos qs Dne / b-ae virginis **146**v Clara C / haec tueantur **186**r pro iter agentibus S
Festina qs Dne ne tardaveris **2**v Adv/4t/f4 C
Fiat / commixtio salis et aquae **a2**v exorcismus salis et aquae E / Dne qs hostia sacranda **131**v Bonifatius S / qs Dne per gratiam tuam **41**r Qu/h4/sb C
Fideles tui Ds per tua dona **15**r D70 Pc **20**r D50/sb Sp
Fideles tuos Dne / custodiant **126**v Petrus m Pc / tui sacramenti **128**v Stanislaus Pc
Fidelium Ds omnium conditor **191**v omnes fideles deff C
Gloriam Dne s-orum **160**r Simon et Iudas S
Grata qs Dne tibi sit huius sacramenti oblatio **191**v Bernardus S
Grata tibi sint / Dne munera quibus **149**r vig Bartholomaei S / qs Dne munera quae **138**v Willibaldus S **149**v Audoenus S
Grata tibi sit Dne nostra servitutis oblatio **152**v Gorgonius S
Gratanter Dne Ds suscipe **155**v Venceslaus S
Gratia tua Dne qs non derelinquat **28**r Qu/h2/f5 Pc
Gratiam tuam qs Dne mentibus **1**v Adv/d1 Pc **124**v Annunt Pc **181**r BMV in Adv Pc
Gratias tibi referimus Dne sacro munere **108**r Pent/d18 Pc
Haec Dne qs / hostia quam **125**r Tiburtius et Valerianus S / oratio salutaris **184**r pro rege C
Haec dona petimus Dne **130**r Petronella S
Haec hostia / Dne (qs) (e)mundet nostra **14**r Epi/d3 S **16**v D50 S **30**v Qu/d3 S **38**r Qu/h4/f3 S / qs Dne (e)mundet nostra **105**r 4tMich/f4 S **140**r Andreas et Benedictus S **151**v Evurcius S
Haec hostia / Dne placationis et laudis qs **163**r Caecilia S / qs Dne placationis et laudis quae **26**r Qu/h2/f2 S
Haec hostia qs Dne / quam s-orum **131**r Marcellinus et Petrus S **142**r Abdon et Sennen S / tuis conspectibus **113**v Maximinus S
Haec in n sacrificia **28**v Qu/h2/f6 S
Haec munera Dne qs et vincula **87**r Litania maior S
Haec munera qs Dne / clementer suscipe **141**v Christoferus S **145**v Romanus S / Ds noster per tui nominis **133**r Vitus etc. S / et vincula **42**v Qu/d5 S / quae oculis **108**r Pent/d19 S
Haec nos communio (Dne) purget a crimine et / intercedente **10**v Circumcisio Pc **11**r BMV in Nat Pc **26**r Qu/h2/f2 Pc **133**v Gervasius et Protasius Pc **143**r Stephanus p Pc **166**r m Pc **168**v mm Pc **181**v BMV in Nat vot Pc / fac furem **189**r pro furto Pc
Haec nos qs Dne / divini … perceptio protegat et famulum **183**v pro archiep Pc / gratia tua **130**v Petronella Pc / participatio sacramenti **41**r Qu/h4/f6 Pc
Haec oblatio Dne Ds … ab omnibus nos emundet **129**r Servatius S
Haec oblatio qs Dne / ab omnibus nos purget **179**r crux S / cordis nostri maculas **178**v dedic S / omnium s-orum meritis **182**v Omnes ss vot S
Haec sacra nos / Dne potenti **1**v Adv/d1 S / qs Dne/Dne qs **159**v Severinus S **162**r Martinus p S
Haec / sacrificia nos op Ds potenti **53**r Qu/h6/f2

S / victima Dne qs **139**v Margarita S
Hanc / Dne qs oblationem pro commemoratione b-ae **118**r Brigida S / oblationem Dne propitius respice **113**v Lazarus S
Has tibi Dne Ds oblationes offerimus **187**v pro tentatione S
His / n Dne mysteriis **85**v P/d3 S / sacrificiis Dne concede placatus **30**r Qu/h2/sb S
His sacrificiis qs Dne / anima famulae tuae **190**v femina def S / concede placatus **187**r pro concordia S
Hostia Dne qs quam in s-orum **157**v Dionysius etc. S
Hostias Dne / b-ae N benignus **121**r Dorothea S / qs quas b-ae N natalicia recensentes **116**r Prisca S
Hostias Dne quas / nomini tuo sacrandas **136**v Petrus et Paulus S **158**v Gallus S / tibi offerimus **27**r Qu/h2/f4 S **116**v Agnes S **118**r Iulianus S **145**v vig Laurentii S **163**r Columbanus S **175**v vv S
Hostias / Dne tuae plebis **150**v Felix et Adauctus S / nostras clementissime Pater **187**v pro benefactoribus S
Hostias nostras tibi Dne / dicatas **96**r Pent/d1 S / pro m-um **162**r 4 coronati S
Hostias / piae placationis offerimus **135**r Ladislaus S / qs Dne placatus assume **83**v P/f6 S
Hostias qs Dne / propitius intende **101**v Pent/d12 S / quas tibi pro animabus **191**v omnes fideles deff S
Hostias quas tibi offerimus qs **129**r Potentiana S
Hostias tibi Dne b-i N … dicatas meritis benignus assume **116**v Fabianus et Sebastianus S **125**v Adalbertus S **128**v Gordianus et Epimachus S **150**v Sabina S **175**r vv S **182**r Adalbertus vot S
Hostias tibi Dne / deferimus immolandas **43**v Qu/h5/f3 S / dicatas **161**r Caesarius S / laudis offerimus suppliciter **156**r Michael archang S **182**r angeli S / placationis (et laudis) offerimus **14**v Epi/d5 S **22**v Qu/h1/f4 S **184**v pro peccatis S / pro commemoratione s-i N offerimus … claritatem/largitatem **115**v Felix S **128**r Gothardus S / pro nati Filii tui apparitione **12**v oct Epi S / pro s-orum m-um **142**r Felix etc. S / s-orum m-um N dicatas **135**r Ioannes et Paulus S **138**r Processus et Martinianus S
Huius Dne sacramenti perceptione **139**v Margarita Pc
Huius nos Dne / perceptio sacramenti **34**v Qu/h3/f6 Pc **38**r Qu/h4/f3 Pc / sacramenti semper novitas natalis **7**r Nat in aurora Pc
Ieiunia nostra qs Dne **33**v Qu/h3/f6 C
Illumina qs Dne populum tuum **119**v Purif
Immensam clementiam tuam **a2**r exorcismus salis et aquae E
Immortalitatis alimoniam consecuti **109**v Pent/d21 Pc
Impleatur in n qs Dne sacramenti paschalis **81**v P/f2 Pc
Imploramus Dne clementiam **2**v Adv/d3 Pc
In mentibus nostris qs Dne verae fidei **1**v Adv/d1 S **124**v Annunt S **181**r BMV in Adv S
In s-ae N passione pretiosa **121**v Iuliana S
In tuo conspectu **147**v Arnulphus S **158**r Cerbonius S
In tuorum Dne pretiosa **155**r Cyprianus et Iustina S
Inchoata ieiunia qs Dne **18**v D50/f6 C
Inclina Dne aurem tuam ad preces nostras **190**v def/deff C
Inclinantes se Dne maiestati **18**r Cin Sp
Indignos famulos tuos **4**r Adv/4t/sb C
Indulgentiam n / Dne qs b-a N imploret **175**r vv C / praebeant Dne qs haec munera **112**v oct Andreae S
Infirmitatem nostram respice op **116**r Fabianus et Sebastianus C **182**r Adalbertus vot C
Intende qs Dne munera **123**r Perpetua et Felicitas S
Intercedente pro n glorioso m-e **9**v Thomas ep S
Intercedentibus s-is m-ibus **131**r Pergentinus et Laurentinus Pc
Intercessio Dne b-i N et tuam n **150**r Hermes C
Intercessio nos qs Dne / b-i N **139**v Transl Benedicti C **171**v cc C / Dne b-ae N tibi commendet **145**r Afra S
Intercessio qs Dne b-i N munera nostra tibi **120**v Blasius S **151**r Aegidius S
Interveniat pro n qs Dne **158**v Lucas C

Inveniat qs Dne anima famulae **190v** femina def S
Ipse tibi qs Dne s-e **59r** Cena Dni S
Iugiter nos Dne s-ae N **117r** Emerentiana Pc
Laetetur Ecclesia tua **148r** Agapitus C
Laeti sumpsimus Dne caelestia **123r** Perpetua et Felicitas Pc
Laetificet nos Dne munus **122r** Cath Petri Pc
Largire n / Dne qs semper **99r** Pent/d8 C / clementissime Pater **140v** Maria Magdalene C
Largire qs Dne fidelibus tuis **108v** Pent/d20 C
Largire sensibus nostris op Ds ut … (dilecti) filii **58v** Qu/h6/f4 Pc **133v** 10000 mm Pc
Laudis tuae Dne hostias immolamus **147r** Eusebius S **171v** cc S
Libantes Dne mensae tuae **121v** Iuliana Pc
Magnifica Dne b-i N sollemnia **162v** Othmarus S
Magnificet te Dne s-orum **155v** Cosma et Damianus C
Maiestatem tuam Dne suppliciter / deprecamur ut haec s-a **104v** Pent/d17 S / exoramus ut sicut Ecclesiae **111r** Andreas C / exoramus ut sicut nos **150v** Felix et Adauctus C
Maiestatem tuam n Dne qs haec hostia **159v** Crispinus et Crispinianus S
Maiestati tuae qs Dne s-issimi **161v** Leonardus C
Martyris tui N nos qs Dne interventio **118r** Praeiectus C
Mensae caelestis / Dne repleti **158r** Gereon Pc **159v** Maglorius Pc / participes **147v** Assumpt Pc
Mentes nostras et corpora **103v** Pent/d15 Pc
Mentes nostras qs Dne / lumine **22v** Qu/h1/f4 Sp / Paraclitus **91v** Pent/f4 C **93r** Pent/sb C / Spiritus **91v** Pent/f3 Pc
Mentibus nostris Dne Spiritum **93r** Pent/sb C
Miserere Dne populo tuo **38r** Qu/h4/f3 Sp
Miserere qs Dne / animabus omnium **191r** benefactores deff C / famulis ac famulabus **187r** pro caritate S
Misericordiae tuae remediis **104v** 4tMich/f4 C
Misericordiam tuam n Dne **113r** Damasus C
Mitte qs Dne Spiritum **140r** Divisio app S
Munda nos Dne sacrificii **104r** Pent/d16 S
Mundet et muniat nos **182v** generalis Pc
Mundi conditor omniumque creaturarum dispensator **48r** Palm B
Munera Dne nostrae devotionis offerimus **158v** Hedwiga S **162v** Elisabeth vidua S — cf. etiam « Munera tibi Dne nostrae devotionis offerimus »
Munera Dne oblata sanctifica et … / nos per haec **125v** Georgius S **130v** Nicomedes S **134r** vig Ioannis Bapt S **163r** Clemens S — cf. etiam « Munera qs Dne oblata sanctifica et corda nostra » et « Munera tibi Domine dicata et … a peccatorum » / per eadem **152r** Hadrianus S
Munera Dne / plebis tuae **161v** Eustachius etc. S / pro tuorum commemoratione **149r** Timothei et Apollinaris S / quae in commemoratione **188r** Ioseph patriarcha S / quae pro apostolorum tuorum **127r** Philippus et Iacobus S / qs tibi oblata **158v** Sigismundus S / sacrificii praesentis **163v** Catherina S / tibi dicata sanctifica **143v** Dominicus S / tuae largitatis **158r** Gereon S **159v** Maglorius S
Munera nos / qs Dne oblata **41r** Qu/h4/f6 S / tua Ds supplicatione **159v** 11000 vv Pc
Munera nostra Dne / apud clementiam S **147r** Eusebius S / meritis **159v** Demetrius S
Munera nostra qs Dne / b-ae N **140v** Maria Magdalene S / nativitatis **7r** Nat in aurora S / propitiatus **143v** Oswaldus S
Munera populi tui / Dne placabilis **129r** Helena S / Dne propitiatus **162v** Anianus S / qs Dne placatus **158r** Colomanus S
Munera qs Dne oblata sanctifica / et corda nostra **90v** Pent S / et tuorum corda **90r** vig Pent S / nosque a peccatorum **21v** Qu/h1/f2 S — cf. etiam « Munera Dne oblata sanctifica et … nos per haec » / ut n **184r** pro rege S
Munera tibi Dne dicata sanctifica / et … a peccatorum **129v** Urbanus S **142r** Germanus S — cf. etiam « Munera Dne oblata sanctifica et … nos per haec » / et … ab omni labe purifica **157r** Franciscus S / et … placatus intende **133r** Marcus et Marcellianus S **143r** Stephanus p S **166r** m S
Munera tibi Dne / nostrae devotionis/oblationis offerimus **130r** Inv dextrae Stephani regis S **142r** Pantaleon S **143r** Inv Stephani pm S **145r** Sixtus etc. S **161r** Omnes ss S **168v** mm S — cf. etiam « Munera Dne nostrae devotionis offerimus »/ pro s-i **150v** Decoll Ioannis Bapt S

Munera tua / nos Ds a delectationibus **14r** Epi/d4 Pc / quae in honore **137v** oct Nat Ioannis Bapt Pc
Munera tuae maiestati ms Ds **183v** s-i quorum reliquiae S
Muneribus nostris qs Dne / apostolorum tuorum **160r** vig Simonis et Iudae S / precibusque susceptis **10v** Circumcisio S **11r** BMV in Nat S **15r** D70 S **162r** Menna S **166v** m S **181r** BMV in Nat vot S
Muneribus sacris et precibus b-i N **161v** Leonardus S
Muneribus te Dne magnificamus **124v** Euphemia S
Munus perpetuae salutis sumentes **159v** Severinus Pc **162r** Martinus p Pc
Munus populi tui qs Dne **135v** vig Petri et Pauli S
Munus quod tibi Dne nostrae **31v** Qu/h3/f2 S
Mysteria nos Dne s-a purificent **97v** Pent/d4 Pc
Mysteria quae sumpsimus **140v** Alexius Pc
Mysteriis divinis refecti **161v** Willibrordus Pc
Mysteriis Dne repleti **111r** Saturninus etc. Pc
Mystica nobis Dne prosit oblatio **158r** Calixtus S
Nostra tibi qs Dne sint **43r** Qu/h5/f3 C
Oblata confessoris tui N **162v** Brictius S
Oblata Dne munera / nova Unigeniti tui **8r** Nat ad summam missam S / tua virtute **155r** Gerardus S
Oblata nostrae servitutis munera **115v** Maurus S
Oblata qs Dne munera **144v** Transfig S
Oblata tibi Dne / munera **121r** Apollonia S / qs dona **146v** Clara S
Oblatio Dne tuis aspectibus **187v** contra obloquentes S
Oblatio nos Dne tuo nomini **96v** Pent/d2 S
Oblatio quam tibi offerimus **151r** Emericus S
Oblationes et preces Ecclesiae **157v** Marcus, Marcellus etc. S
Oblationes populi tui qs Dne **141v** Iacobus S
Oblationibus qs Dne placare susceptis **41v** Qu/h4/sb S **97v** Pent/d4 S
Oblatis Dne ob honorem nominis **123v** Benedictus S
Oblatis Dne placare muneribus et / famulum **183v** pro archiep S /… adhibito **128v** Stanislaus S
Oblatis qs Dne/Dne qs placare muneribus et / a cunctis **22r** Qu/h1/f3 S **121v** Valentinus S **133v** Gervasius et Protasius S **149v** Rufus S **163v** Chrysogonus S **168v** mm S / opportunum **185v** pro pluvia S
Oblatum tibi (qs) Dne sacrificium **12v** Epi/d1 S **16r** D60 S **37v** Qu/h4/f2 S **143r** Vincula Petri S
Offerimus hostias nomini **157r** Leodegarius S
Offerimus tibi Dne qs preces et munera **138v** oct Petri et Pauli S
Op clementissime Ds **187v** pro tentatione C
Op Ds mundi conditor luminis siderumque fabricator **64v** S Sabb B
Op et ms Ds / de cuius munere **101r** Pent/d12 C / qui asperitatem **180r** lancea C / qui hunc diem **155r** Cyprianus et Iustina C / qui nos (omnium) sacramentorum **145r** Donatus Pc **161v** Transl Adalberti Pc / universa **108r** Pent/d19 C
Op se-e Ds / adesto magnae pietatis **70r** S Sabb / castorum corporum **122v** Walpurga C / clementiam tuam **187v** pro confitentibus C / collocare dignare **189v** in die obitus/anniv Pc / cui numquam sine spe **191r** def C / cuius iudicio universa **62v** Parasc / cuius Spiritu totum corpus **62v** Parasc **184r** pro omni gradu ecclesiastico C / da cordibus nostris illarum **137r** oct Nat Ioannis Baptistae C / da n fidei spei **101v** Pent/d13 C / da n ita dominicae **53r** Qu/h6/f3 Sp / da n qs s-i N **143v** Oswaldus C / dirige actus nostros **10r** infr oct Nat C / fac nos tibi semper **88r** infr oct Asc C / fortitudo certantium **151r** Priscus C / in cuius manu sunt **62v** Parasc **185r** contra paganos C / in cuius nomine gloriosa **121r** Dorothea C / infirmitatem nostram propitius **13v** Epi/d3 C / maestorum consolatio **62v** Parasc / magnifici pontificis **153v** Lambertus Pc / maiestatem tuam **119v** Purif C / munera tuae maiestati **138r** Transl Martini ep S **156v** Hieronymus S / parce metuentibus **17r** Cin E
Op se-e Ds qui / abundantia pietatis **100v** Pent/d11 C / b-ae Annae **141v** Anna C / caelestia simul **13r** Epi/d2 C / Christi Filii tui **48r** Palm / dedisti n **94v** Trin C / Dominum nostrum **47v** Palm / Ecclesiam tuam nova semper prole **62v** Parasc / etiam Iudaicam perfidiam **63r** Parasc / gloriam tuam omnibus **62r** Parasc

Op se-e Ds qui hodierna die / b-um N **125r** Adalbertus C / carnis **123v** Benedictus C / Unigenitum **118v** Purif B
Op se-e Ds qui / huius diei venerandam **149r** Bartholomaeus C / humano generi ad imitandum **49r** Palm C / infirma mundi **116v** Agnes C **153v** Euphemia C / instituta legalia **155r** Conc Ioannis Bapt C / legalium differentias **178r** dedic S / misisti **188r** 3 reges Pc / non mortem peccatorum **63r** Parasc / nos omnium s-orum merita sub una **160v** Omnes ss S / nos s-orum **146v** Hippolytus C / omnia occulta **188v** pro furto C / paschale sacramentum **83v** P/f6 C / per continentiam **106r** 4tMich/sb C / per Moysen **119v** Purif B / primitias m-um **8v** Stephanus in octava Pc / salvas omnes et neminem vis perire **63r** Parasc / vivorum dominaris **17v** Cin, « usque Passionem » C **182v** generalis C
Op se-e Ds / respice propitius **69v** S Sabb / salus aeterna **186v** pro infirmis C / sub cuius nutibus **187r** pro infirmis S / ut quos salutaribus **158v** Hedwiga P
Oremus dilectissimi n / Deum Patrem omnipotentem **62v** Parasc / pro Ecclesia s-a Dei **62r** Parasc
Oremus (et) pro / b-issimo papa nostro **62v** Parasc / catechumenis nostris **62v** Parasc / Christianissimo rege **62v** Parasc/ haereticis et schismaticis **63r** Parasc / omnibus episcopis **62v** Parasc / paganis **63r** Parasc / perfidis Iudaeis ut Ds **63r** Parasc
Parce Dne parce populo tuo ut dignis flagellationibus **18v** D50/f5 Sp
Pateant aures misericordiae **39r** Qu/h4/f4 Sp **99v** Pent/d9 C
Per haec / sacramenta paschalia **181v** BMV in P Pc / veniat qs Dne **32r** Qu/h3/f3 S
Per hoc qs Dne sacrificium **187v** pro tentatione Pc
Per huius Dne operationem **10v** infr oct Nat Pc **24r** Qu/h1/f6 Pc **52r** Palm Pc **142r** Abdon et Sennen Pc
Percepta n Dne praebeant **18r** Cin Pc
Perceptis Dne / Ds noster salutaribus **124r** Benedictus Pc / muneribus (sacris) gratias exhibentes **141v** Christoferus Pc **146r** Romanus Pc
Perceptis Dne sacramentis / b-o N **137r** comm Pauli Pc **154v** Matthaeus Pc / clementiam tuam **164v** ap Pc / supplices te rogamus **160r** Simon et Iudas Pc / suppliciter exoramus ut ic b-o N **111r** vig Andreae Pc
Perceptis Dne salutaribus sacramentis **121r** Apollonia Pc
Perfice in n / Dne qs gratiam **119v** Purif / qs Dne pium **191v** Bernardus C
Perfice qs Dne benignus in n **26r** Qu/h2/f3 C
Perficiant in n Dne qs **107v** 4tMich/sb Pc
Perpetuum n Dne tuae **181v** angeli C
Pietate tua qs Dne nostrorum **42v** Qu/h5/f2 C **183r** generalis C
Placare qs Dne humilitatis **2r** Adv/d2 S
Plebem tuam Dne a cunctis **151v** Emericus Pc
Plebis tuae Dne munera **153r** Cornelius et Cyprianus S **154v** Mauritius etc. S
Populi tui / Ds institutor **40r** Qu/h4/f5 Sp / Dne qs grata sit **111r** Saturninus etc. S
Populum tuum / Dne … ungue **128v** Stanislaus C / qs Dne pio favore **163v** Chrysogonus C
Populum tuum qs Dne propitius respice / atque ab eo **24r** Qu/h1/sb C / et quos **27r** Qu/h2/f4 C
Populus tuus qs Dne interventu **162v** Othmarus C
Praebeant n Dne divinum tua / s-a **53r** Qu/h6/f2 Pc / sacramenta **94v** Pent/sb Pc
Praesens oblatio fiat Dne populo **132v** Antonius de Padua S
Praesenti sacrificio nomini **28r** Qu/h2/f5 S
Praesentibus sacrificiis Dne ieiunia **25r** Qu/h1/sb S
Pr ms Ds ut animae famulorum tuorum **191r** fratres et sorores deff Pc
Pr n aeternae felicitatis largitor **163v** vig ap Pc
Pr n Dne qs/qs Dne / ic NN ut quae **145r** Sixtus etc. Pc **162r** Theodorus Pc **168r** mm Pc / ut salutaribus **32r** Qu/h3/f4 C
Pr n (op et) ms Ds ut digne **45v** Qu/h5/f6 S **184r** pro omni gradu ecclesiastico S
Pr n qs Dne / aeterne Salvator **184v** pro peccatis Pc / auxilium **27v** Qu/h2/f5 C / per hanc **a_2v** exorcismus salis et aquae E
Pr n qs op Ds ut nostrae humilitatis oblatio **148r** Magnus S
Pr qs Ds noster ut intercessione **129r** Potentiana Pc

Pr qs Dne Ds noster ut / animam **189**v pro deff Pc / b-i N **149**v Audoenus Pc / sacramenti **151**r Priscus Pc **163**r Felicitas Pc / sicut **153**v Euphemia S
Pr qs Dne / familiae supplicanti **104**v 4tMich/f4 C / fidelibus tuis **17**v Cin C / sic nos ab epulis **106**v 4tMich/sb C
Pr qs Dne ut / b-i sacerdotis tui **139**r Willibaldus Pc / haec dona tua **113**v Maximinus Pc / s-i m-is tui **145**r Donatus S / sicut populus Christianus **142**r Felix etc. C
Pr qs op Ds ut animam famuli tui / N ab angelis **191**r def Pc / N in congregatione **190**v archiep def Pc
Pr qs op Ds ut / b-ae N sollemnia **163**r Felicitas C / b-i N fidem **126**r Petrus m C / b-i N veneranda **142**r Germanus C / b-orum m-um **129**r Donatianus et Rogatianus C **139**r Kilianus etc. C / claritatis tuae super nos **89**v vig Pent C / cuius festivitate **162**v Martinus ep Pc / de perceptis muneribus **118**r Iulianus Pc **162**v Anianus Pc **171**v cc Pc / dignitas condicionis **44**v Qu/h5/f5 C / familia tua per viam salutis **133**v vig Ioannis Bapt C / familia tua quae se affligendo carnem **25**v Qu/h2/f2 C / Filii tui ventura **4**r Adv/4t/sb C / id quod **159**r Lucas Pc / ic b-o N a cunctis **126**r Vitalis C **166**v m C / natus hodie Salvator **8**r Nat ad summam missam Pc / nostrae mentis intentio **87**r vig Asc C / nullis nos perturbationibus permittas **135**r vig Petri et Pauli C / observationes sacras **36**v Qu/h4/f2 C **105**v 4tMich/f6 C / per haec s-a **187**v contra obloquentes Pc
Pr qs op Ds ut quae sollemni celebramus **12**r Epi Pc
Pr qs op Ds ut qui b-i N … apud te / meritis et precibus **127**v Florianus C / precibus et meritis **158**r Colomanus C
Pr qs op Ds ut / quos ieiunia **38**v Qu/h4/f4 C **39**v Qu/h4/f5 C / redemptionis nostrae **2**v Adv/4t/f4 C / sacros-a **144**v Transfig Pc / s-orum m-um **142**r Felix etc. Pc / sicut b-os **140**r Divisio app Pc / sicut gaudiis **182**v Omnes ss vot Pc / vivificationis tuae **85**r P/d2 Pc
Pr qs op Ds ut qui b-i N … colimus / a cunctis **121**r Valentinus C **151**v Hadrianus C / intercessione **145**v Romanus C **162**r Menna C **166**r m C
Pr qs op Ds ut qui / festa paschalia **84**r P/d1 C / gloriosos m-es **139**r 7 fratres mm C **161**v 4 coronati C / in afflictione **86**v Litania maior C / in memoriam **179**v Spinea corona C / in tua protectione **34**v Qu/h3/f6 Sp / nostris excessibus **55**v Qu/h6/f4 C
Pr qs op Ds ut qui s-orum m-um N / natalicia **127**r Alexander etc. C / sollemnia **125**r Tiburtius et Valerianus C
Pr qs op Ds ut qui se affligendo carnem **34**v Qu/h3/sb C
Pr qs op et ms Ds ut / haec oblatio **187**v pro confitentibus S / per haec s-a **122**v Matthias Pc / quae ore contingimus **31**v Qu/h3/f2 Pc / quae visibilibus **88**r Asc Pc / sicut b-orum **159**v Crispinus et Crispinianus Pc / Spiritus tuus **92**r Pent/f4 C **93**v Pent/sb C
Praetende / Dne fidelibus tuis dexteram **36**r Qu/h3/sb Sp / n Dne misericordiam tuam **151**r Aegidius C
Praeveniat nos Dne gratia tua semper **185**v pro serenitate S
Preces nostras qs Dne clementer exaudi / atque a peccatorum **16**r D50 C / et contra **22**r Qu/h1/f4 C
Preces nostras qs Dne / et tuorum **156**v Remigius etc. S / propitiatus **122**v Walpurga S
Preces populi tui qs Dne clementer exaudi ut b-i **115**v Marcellus C
Preces populi tui qs Dne clementer exaudi ut qui iuste … / pietatis **4**v Adv/4t/sb C / pro tui **14**v D70 C **24**v Qu/h1/sb C
Preces quas tibi Dne offerimus **126**v Petrus m S
Preces tuorum Dne respice **116**r Marius etc. S
Pro animabus famulorum **191**v qui in cimiterio S
Pro s-orum m-um **152**v Protus et Hyacinthus S
Pro s-orum tuorum NN **132**v Basilides etc. S
Proficiat n / ad salutem **95**r Trin Pc / haec oblatio **188**v pro furto S
Proficiat qs Dne plebs tibi dicata **46**r Qu/h5/sb C
Propitiare Dne / n **181**v BMV in P S/ populo tuo **102**r Pent/d13 S
Propitiare Dne supplicationibus nostris et / animam **190**r anniv obitus S / animarum **26**v Qu/h2/f3 Sp

Propitiare Dne supplicationibus nostris … ut / nullius **98**v Pent/d6 S / quod **98**r Pent/d5 S
Propitiare qs Dne animae … / immolamus **189**v pro deff S / placationis **191**r def S
Propitiare qs Dne n **183**v s-i quorum reliquiae C
Propitius / Dne qs haec dona **91**r Pent/f2 S / e-sto Dne supplicationibus **110**v Pent/d24 S
Prosit n semper op Pater et praecipue **181**v BMV in P C
Protector in te sperantium Ds **96**v Pent/d3 C
Protector noster aspice Ds / et propugnatores **185**v contra paganos Pc / ut qui malorum **24**r Qu/h1/sb C
Protegant qs Dne plebem tuam **146**v Clara Pc
Protegat Dne qs populum tuum **155**v Cosma et Damianus Pc
Protegat nos Dne cum tui / perceptione sacramenti **171**v cc Pc / sacramenti perceptione **139**v Transl Benedicti Pc
Protegat nos Dne saepius **112**v oct Andreae C
Protege Dne / plebem tuam et quam **140**r Andreas et Benedictus Pc / populum tuum **138**v oct Petri et Pauli Pc
Protege nos Dne qs ab omni **183**v pro statu Eccl S
Purifica / Dne qs mentes nostras **104**r Pent/d16 Pc / nos ms Ds **40**r Qu/h4/f5 S **58**v Qu/h6/f4 S
Purificent nos (qs) Dne sacramenta quae sumpsimus et / famulum tuum **187**r pro amico Pc / ic **153**v Nicomedes Pc
Purificent nos / qs op et ms Ds sacramenta **183**r generalis Pc / semper et muniant **102**v Pent/d14 Pc
Purificet nos Dne / qs praesentis muneris **91**v Pent/f3 S / semper et muniat **161**v Leonardus Pc
Purificet nos qs Dne caelestis mensae **159**v Demetrius Pc
Qs Dne Ds noster ut / animae **189**v in die obitus/anniv C / b-orum **129**r Nereus etc. Pc / nos **183**v pro statu Eccl Pc
Qs Dne Ds noster ut quos divinis **100**v Pent/d10 Pc
Qs Dne Ds noster ut sacros-a mysteria quae pro redemptionis/reparationis **5**r Adv/4t/sb Pc **84**v P/d1 Pc
Qs Dne pro tua pietate **190**v femina def C
Qs Dne salutaribus repleti mysteriis ut cuius/quorum sollemnia **115**v Felix Pc **116**r Prisca Pc **127**r Philippus et Iacobus Pc **153**v Cornelius et Cyprianus Pc **168**v mm Pc
Qs op Ds familiam tuam propitius **42**r Qu/d5 C
Qs op Ds ut / animae famulorum tuorum **190**v ep def Pc / b-i N caelestibus **131**v Bonifatius Pc / b-i N suffragia **120**v Blasius Pc / b-us N apostolus **110**v vig Andreae C / de perceptis muneribus **106**r 4tMich/f6 Pc / famulus tuus **183**v pro rege C
Qs op Ds ut hodiernae munus sollemnitatis/sollemnitatis munus **114**v Silvester Pc **153**r Maurilius Pc **163**r Columbanus Pc
Qs op Ds ut / (ic …) illius salutaris capiamus **14**v Epi/d5 Pc **22**r Qu/h1/f3 Pc **139**v 7 fratres mm Pc / inter eius membra **36**r Qu/h3/sb Pc / nos geminata laetitia **134**v Ioannes et Paulus C
Qs op Ds ut qui caelestia alimenta percepimus … / per haec **17**r D50 Pc **117**r Vincentius Pc **128**v Gordianus et Epimachus Pc **157**v Dionysius etc. Pc **161**r Caesarius Pc / contra omnia **151**r Aegidius Pc
Qs op Ds ut quos / mysterio **153**v Exalt Crucis Pc / pane **116**r Antonius c Pc / salutaribus **163**r Elisabeth vidua Pc
Qs op Ds ut / reatum **158**r Calixtus Pc / sacros-a mysteria **120**r Purif Pc / s-orum m-um tuorum caelestibus **132**r Primus et Felicianus Pc
Qs op Ds vota humilium **30**r Qu/d3 C
Qui invisibili potentia **70**r S Sabb B
Qui per serenissimam **119**r Purif B
Quibus dignatus es Dne **113**v Lazarus Pc
Quod ore sumpsimus **45**r Qu/h5/f5 Pc
Quos caelesti Dne / dono satiasti **98**r Pent/d5 Pc / refectione satiasti **118**r Brigida Pc
Quos caelestibus Dne recreas **162**v Brictius Pc
Quos Dne caelesti / alimento satiasti **135**v vig Petri et Pauli Pc / refectione satiasti **121**r Scholastica Pc
Quos tantis Dne largiris **14**r Epi/d3 Pc
Redemptionis nostrae munere **84**r P/sb Pc
Refecti / cibo potuque caelesti Ds noster … ut **9**r Ioannes ap Pc **171**v cc Pc / corporis sacri **129**r Helena Pc
Refecti Dne / benedictione sollemni **133**r Vitus

etc. Pc / muneribus sacris in s-orum **139r** Kilianus etc. Pc / muneribus sacris supplices **128r** Florianus Pc **151v** Antoninus Pc
Refecti et renovati sacro **138r** Visit Pc
Refecti / participatione muneris **116v** Fabianus et Sebastianus Pc **126r** Vitalis Pc **127r** Sigismundus Pc **127v** Alexander etc. Pc **145r** Cyriacus Pc **166v** m Pc / vitalibus alimentis **59v** Cena Dni Pc
Repleti / alimonia caelesti **127v** Inv Crucis Pc / cibo spiritalis alimoniae **2r** Adv/d2 Pc
Repleti Dne benedictione caelesti / qs **144r** Oswaldus Pc **150r** Hermes Pc **158v** Gallus Pc / suppliciter **182r** angeli Pc
Repleti Dne muneribus sacris qs ut in gratiarum **88r** infr oct Asc Pc / ut … in gratiarum **150v** Felix et Adauctus Pc **151v** Evurcius Pc
Repleti / Dne vitalibus alimoniis **113r** Conc BMV Pc / libaminibus sacris **158v** Sigismundus Pc / muneribus sacris **158r** Colomanus Pc
Repleti sumus Dne muneribus (sacris) (tuis) quae **98v** Pent/d6 Pc **147v** Arnulphus Pc **158r** Cerbonius Pc
Respice Dne / familiam tuam et pr **21v** Qu/h1/f3 C / munera populi tui qs **139r** Kilianus etc. S **146v** Hippolytus S / munera supplicantis Ecclesiae **97r** Pent/d3 S / propitius ad universa **34v** Qu/h3/f6 S / qs propitius nostram **101r** Pent/d11 S
Respice qs Dne / munera populi **163r** Felicitas S / populum tuum **83v** P/f6 Pc / super hanc familiam **58v** Qu/h6/f4 Sp **64r** Parasc
Sacrae n Dne qs observationis **37v** Qu/h4/f3 C
Sacramenta / Dne salutaria sumentes **135r** Ladislaus Pc / quae sumpsimus Dne **39r** Qu/h4/f4 Pc **85v** P/d3 Pc / salutis nostrae suscipientes **138r** Transl Martini ep Pc **156v** Hieronymus Pc
Sacramenti tui Dne / divina libatio **30r** Qu/h2/sb Pc / munus **182v** Omnes ss vot Pc / qs participatio **43r** Qu/h5/f2 Pc / veneranda perceptio **33v** Qu/h3/f5 Pc
Sacramentis Dne et gaudiis **160v** vig Omnium ss Pc
Sacramentis (qs) Dne muniamur acceptis / et … interventione **157v** Marcus, Marcellus etc. Pc / ut … intercessione **145r** Afra Pc **175v** vv Pc
Sacramentorum tuorum Dne / communio **146v** Hippolytus Pc / participatione **142r** Pantaleon Pc
Sacrandum tibi Dne munus **111r** vig Andreae S
Sacrificia Dne quae / paschalibus gaudiis **82v** P/f4 S / pro b-i N **161v** Transl Adalberti S
Sacrificia Dne tuis oblata conspectibus / ignis ille **93r** Pent/f6 S / lanceae consecratio **180r** lancea S
Sacrificia nos / Dne immaculata **88r** infr oct Asc S / qs Dne ista propensius **55v** Qu/h6/f3 S
Sacrificia / quae sumpsimus Dne **112v** Nicolaus Pc / qs Dne nos ista salvent **23r** Qu/h1/f5 S
Sacrificiis praesentibus (qs) Dne placatus intende **5v** Adv/d4 S **18v** D50/f5 S **25v** Qu/d2 S **36v** Qu/d4 S **139v** 7 fratres mm S
Sacrificium Dne / observantiae quadragesimalis **19v** D50/f6 S / quod ad laudem **115v** Antonius c S
Sacrificium Dne quod immolamus / placatus intende **127v** Inv Crucis S / propiciatus intende **185v** contra paganos S
Sacrificium Dne quod pro s-is m-ibus **132r** Primus et Felicianus S
Sacrificium nostrum / qs Dne et ipsa **141r** Apollinaris S / tibi qs Dne/Dne qs b-i N **111v** Andreas S **128v** Ioannes ante PL S **132v** Barnabas S **164v** ap S
Sacrificium quadragesimalis initii **20v** Qu/d1 S
Sacrificium quod tuae Dne maiestati **148r** Stephanus rex S
Sacrificium tibi Dne celebrandum placatus **1v** Adv/d1 S
Sacrificium tibi Dne laudis offerimus / in s-i N **150r** Hermes S / pro s-i **124v** Ambrosius S
Sacrificium tibi Dne supplices **87r** vig Asc S
Sacris altaribus Dne (has nostras) hostias superpositas / sanctifica **182v** Omnes ss vot S / s-us N **139v** Transl Benedicti S **171v** cc S
Sacris / caelestibus Dne qs **92v** Pent/f5 Pc / Dne mysteriis expiati **32r** Qu/h3/f3 Pc
Sacro munere satiati supplices te … / augmentum **116v** Fabianus et Sebastianus Pc **131r** Marcellinus et Petrus Pc / effectum **146r** Laurentius Pc
Sacro / pignore tuo Dne vegetati **121r** Dorothea Pc / poculo tui pretiosi **180r** lancea Pc
Salutaris tui Dne munere satiati (te) … / depre-

camur/exoramus **3r** Adv/4t/f4 Pc **21v** Qu/h1/f2 Pc **133v** Marcus et Marcellianus Pc
Salutaris victimae oblationem **138r** Visit S
Salutis nostrae laeti libantes **129r** Servatius Pc
S-a tua Dne / quae sumpsimus **162v** Othmarus Pc / qs et vivificando **40r** Qu/h4/f5 Pc
S-a tua nos Dne sumpta **97r** Pent/d3 Pc
S-ae Christinae m-is **141r** Christina S
S-ae m-is tuae N **124v** Euphemia Pc
S-ae virginis … pio interventu **111v** Barbara S **154v** Thecla S **155r** Cleopha S
S-ae Walpurgae precibus **122v** Walpurga Pc
S-i / apostoli tui N **132r** Barnabas C / confessoris tui N **150r** Augustinus S / Gothardi confessoris tui **128r** Gothardus Pc / Hilarii confessoris tui **115v** Hilarius S / Ioannis Baptistae et m-is tui **150r** Decoll Ioannis Bapt C / Ioannis Baptistae honorabilem **137r** oct Nat Ioannis Bapt S / Leonis confessoris tui **124v** Leo p S / Maglorii/Maurilii confessoris … muniamur **153r** Maurilius C **159v** Maglorius C / m-is tui N **160r** Quintinus C
S-i N confessoris … / nos qs **171v** cc S / qs Dne **171v** cc S
S-i / nominis tui Dne timorem **96r** Pent/d2 C / Pauli eremitae **115r** Paulus eremita C / Spiritus qs Dne corda nostra mundet **90r** vig Pent Pc **90v** Pent Pc / Willibaldi confessoris tui **138v** Willibaldus C
Sanctifica Dne muneris oblati **113r** Conc BMV S
Sanctifica qs Dne / Ds noster **94v** Trin S / ieiunia nostra **42v** Qu/h5/f2 C / oblata munera **112v** Nicolaus S
Sanctificati Dne salutari mysterio **149r** vig Bartholomaei Pc
Sanctificationem tuam n Dne his mysteriis **26v** Qu/h2/f3 S
Sanctificationibus tuis op Ds et vitia nostra curentur/purgentur **25r** Qu/h1/sb Pc **55v** Qu/h6/f3 Pc **104v** Pent/d17 Pc
Sanctificato hoc ieiunio **44r** Qu/h5/f4 C
Sanctificet nos qs Dne / qua pasti sumus **33r** Qu/h3/f4 Pc / tui perceptio **153v** Euphemia Pc
S-orum m-um tuorum Dne / intercessione placatus **116r** Marius etc. Pc / pariterque **168v** mm C
S-orum m-um tuorum nos Dne **157v** Marcus, Marcellus etc. C
S-orum m-um tuorum NN / n Dne pia non **155v** Cosma et Damianus S / nos Dne natalicia **133r** Marcus et Marcellianus C
S-orum tuorum Dne NN / natalicia veneranda **140r** Andreas et Benedictus C / tibi grata **128v** Nereus etc. S
S-orum tuorum / NN qs Dne natalicia **132v** Basilides etc. C / n Dne pia non **9v** Innocentes S
S-us Dne Gorgonius **152v** Gorgonius C
Satiasti Dne familiam tuam / muneribus **7r** Nat in aurora Pc **113v** Lucia Pc **115v** Marcellus Pc **131v** Quirinus Pc **148r** Agapitus Pc **149v** Genesius Pc **163r** Caecilia Pc **175v** vv Pc / pretiosissimi **155r** Gerardus Pc
Satiati / Dne salutari mysterio **118r** Conv Pauli Pc / et inebriati caelestibus alimentis **137r** vig Visit Pc / sumus Dne muneribus sacris **141r** Apollinaris Pc
Semper / Dne s-orum m-um **132v** Basilides etc. Pc / nos Dne s-orum m-um tuorum **128v** Nereus etc. C
Sentiamus Dne qs tui perceptione **101r** Pent/d11 Pc
Sit n Dne / reparatio mentis **99v** Pent/d8 Pc **121v** Valentinus Pc / sacramenti tui certa **155r** Cyprianus et Iustina Pc
Sit tibi qs Dne nostrae devotionis **161v** Willibrordus S
Sollemnis n intercessio **148r** oct Laurentii Pc
Spiritum n Dne … sacramentis paschalibus/uno pane caelesti **19v** D50/f6 Pc **71r** S Sabb Pc **81r** P Pc **187r** pro concordia Pc
Subiectum tibi populum qs Dne **33v** Qu/h3/f5 Sp
Subveniat / Dne plebi tuae **147v** Assumpt S / n Dne misericordia **31v** Qu/h3/f2 Sp
Subveniat qs Dne / benedictionis **80r** benedictio ovorum B / sacri muneris **186v** contra pestem Pc
Sumat Ecclesia tua Ds **134v** vig Ioannis Bapt Pc
Sume sacrificium Dne **127v** Florianus S / **151v** Antoninus S
Sumentes Dne / caelestia sacramenta **92r** Pent/f4 Pc / dona caelestia **105r** 4tMich/f4 Pc / gaudia sempiterna **117r** Agnes Pc / tua s-a my-

steria **187**v pro benefactoribus Pc
Sumpsimus Dne / caelestia sacramenta **130**r Inv dextrae Stephani regis Pc / celebritatis annuae **118**r secundo Agnes Pc **152**v BMV in Nat Pc / divina mysteria **111**v Andreas Pc **128**v Ioannes ante PL Pc **132**v Barnabas Pc / munus nostrae redemptionis **115**r Paulus eremita Pc / pignus redemptionis aeternae/nostrae **146**v Tiburtius Pc **149**v Bartholomaeus Pc / sacri dona **93**r Pent/f6 Pc **110**r Pent/d22 Pc / s-orum NN sollemnia **135**r Ioannes et Paulus Pc **143**r Inv Stephanus pm Pc
Sumpta Dne / caelestis remedii **113**r Damasus Pc / sacramenta **155**v Venceslaus Pc
Sumpta mensae caelestis sacramenta **128**v Apparitio Michaelis Pc
Sumpta qs Dne / caelestia sacramenta **183**r generalis Pc / caelestis mysteria sacramenti **186**r pro iter agentibus Pc
Sumpta sacramenta Dne nos abluant **191**r benefactores deff Pc
Sumpta sacramenta qs Dne / intercedente **141**v Anna Pc / ut b-i **115**v Maurus Pc
Sumpti nos sacrificii **45**v Qu/h5/f6 Pc
Sumptis Dne / caelestibus sacramentis **102**v Pent/d13 Pc / (salutaribus) sacramentis ad redemptionis **27**v Qu/h2/f4 Pc **37**v Qu/h4/f2 Pc **157**r Leodegarius Pc / salutis aeternae **163**v Catherina Pc / salutis nostrae **143**v Maria de Nive Pc **180**v BMV Pc
Sumptis muneribus Dne qs/qs Dne … augmentum/effectus **5**v Adv/d4 Pc **96**v Pent/d2 Pc
Sumpto Dne / sacramento **160**r vig Simonis et Iudae Pc / salutari **140**v Maria Magdalene Pc
Super has qs / Dne hostias benedictio **118**r secundo Agnes S / **127**v Alexander etc. S / op Pater oblationes **141**v Anna S
Supplicationibus apostolicis **154**v Matthaeus S
Supplices te rogamus … mundentur quia tunc veram **39**r Qu/h4/f4 S
Supplices te rogamus op Ds ut / haec sacramenta **180**r Spinea corona Pc / interveniente **122**v Thomas de Aquino Pc / quos tuis reficis sacramentis **12**v Epi/d1 Pc **16**r D60 Pc **25**v Qu/d2 Pc **125**v Georgius Pc **130**v Nicomedes Pc
Suppliciter te Ds Pater op qui es creator omnium **184**r pro se ipso C
Suscipe clementissime Pater / hostias placationis **187**r pro amico S / pro anima **190**v archiep def S
Suscipe Dne / fidelium preces **82**r P/f3 S **86**v P/d5 S **162**r Theodorus S / haec munera **191**r benefactores deff S
Suscipe Dne munera / (nostra) pro commemoratione **8**v Stephanus pm S **117**r Vincentius S / propitius oblata **153**v Nicomedes S / quae in b-ae/b-i N sollemnitate **120**v Agatha S **148**r Agapitus S **175**r vv S / quae pro Filii tui gloriosa **87**v Asc S
Suscipe Dne preces nostras / et per resurrectionem **80**v P / pro anima famuli tui **190**r anniv obitus Pc
Suscipe Dne propitius / hostias **109**v Pent/d21 S / orationem nostram **118**r Praeiectus S **160**v Quintinus S
Suscipe Dne / qs pro animabus **190**r esp def S / sacrificium cuius te voluisti **20**r D50/sb S
Suscipe munera / Dne quae **9**r Ioannes ap S / qs Dne exsultantis Ecclesiae **84**v P/d1 S / qs Dne quae tibi de tua largitate **99**v Pent/d8 S
Suscipe qs Dne / et plebis tuae **71**r S Sabb S / munera dignanter oblata et b-i **115**v Marcellus S / munera nostris oblata servitiis **24**r Qu/h1/f6 S / munera populorum tuorum **83**r P/f5 S / munus oblatum **92**r Pent/f4 S / ob honorem s-ae/s-arum N/NN **121**r Scholastica S **145**r Afra S **175**v vv S
Suscipe qs Dne preces populi … / et tua mysteria **33**r Qu/h3/f4 S / ut paschalibus **81**r P S **81**v P/f2 S
Suscipe / sacrificium Dne **191**r pro patre et matre S / S-a Trinitas … offero in memoriam passionis **64**r Parasc / tibi oblata munera **140**v Alexius S
Suscipiamus Dne misericordiam **1**v Adv/d1 Pc
Tantis Dne repleti muneribus **96**r Pent/d1 Pc
Tibi Dne sacrificia dicata **100**v Pent/d10 S
Tribuant n Dne qs continuum **126**r Marcus Pc
Tribue / n Dne mensae caelestis **86**v P/d5 Pc / n qs Dne ut per haec sacra **87**r vig Asc Pc / qs Dne ut cum praesentibus **11**r vig Epi S
Tua Dne / muneribus altaria **134**v vig Ioannis

Bapt S / propitiatione et b-ae **143**v Maria de Nive S **180**v BMV S
Tua nos Dne medicinalis … expediat et / ad ea quae **99**r Pent/d7 Pc / tuis faciat **108**v Pent/d19 Pc
Tua nos Dne / muneribus altaria **155**r Conc Ioannis Bapt S / protectione **32**r Qu/h3/f3 Sp / qs s-a purificent **41**v Qu/h4/sb Pc / sacramenta custodiant **103**v Pent/d15 S
Tua nos / misericordia Ds **55**v Qu/h6/f3 Sp / qs Dne gratia intentos **103**v Pent/d16 C
Tua s-a sumentes qs Dne / Ds noster ut b-i **124**v Ambrosius Pc / ut b-i **148**r Magnus Pc
Tuae sanctificationis arcae **137**r vig Visit C
Tuam misericordiam op Ds deprecamur **117**r Emerentiana C
Tueatur qs Dne dextera tua **46**v Qu/h5/sb Sp
Tuere Dne populum tuum et ab omnibus **19**v D50/f6 Sp
Tuere qs Dne familiam tuam / et quam **148**v Stephanus rex Pc / ut salutis **106**v 4tMich/sb C
Tui / Dne perceptione sacramenti **22**v Qu/h1/f4 Pc **163**v Chrysogonus Pc / n Dne communio sacramenti **100**r Pent/d9 Pc / nos Dne sacramenti **3**v Adv/4t/f6 Pc **20**v Qu/d1 Sp
Tuo nos igne **93**v Pent/sb C
Tuorum / corda fidelium **162**v Elisabeth vidua C / militum vota **180**r Spinea corona S / nos Dne largitate **23**r Qu/h1/f5 Pc
Tuus in n qs op Ds cibus **191**v Bernardus Pc
Unigeniti tui Dne n **152**r BMV in Nat S
Ut accepta tibi sint **94**v Pent/sb S
Ut n Dne tua sacrificia **147**r Eusebius Pc **150**r Augustinus Pc
Ut nos Dne tribuis sollemne **106**v 4tMich/sb C
Ut percepta nos Dne **152**v Protus et Hyacinthus C
Ut sacris Dne reddamur digni **26**v Qu/h2/f3 Pc **109**r Pent/d20 Pc
Ut tibi grata sint Dne munera **13**v Epi/d2 S
Veneranda n Dne huius **147**r Assumpt C
Virtute S-i Spiritus **92**v Pent/f5 S
Visita / nos in salutari tuo **137**r vig Visit S / qs Dne plebem tuam **47**r Palm
Vivificet nos Dne qs huius participatio **101**v Pent/d12 Pc
Vota / nostra qs Dne pio favore **87**r Litania maior Pc / qs Dne supplicantis populi **12**r Epi/d1 C
Votiva Dne / dona percepimus **9**v Innocentes Pc / munera deferentes **131**r Pergentinus et Laurentinus S / mysteria s-orum **133**v 10000 mm S / pro b-i m-is **118**r Praeiectus Pc **160**v Quintinus Pc

Index scripturalis

PERICOPAE

Gn 1,1–2,2 In principio creavit Deus **68**r S Sabb
Gn 22,1–19 Tentavit Deus Abraham **88**r vig Pent
Gn 24,7 Locutus est Abraham ad Dominum dicens **188**r 3 reges
Gn 27,6–40 Dixit Rebecca filio suo Iacob audivi **29**r Qu/h2/sb
Gn 37,6–22 Dixit Ioseph fratribus suis audite **28**r Qu/h2/f6
Ex 12,1–11 Dixit Dominus ad Moysen et Aaron **60**r Parasc
Ex 14,24–15,1 Factum est in vigilia matutina **68**v S Sabb
Ex 15,27–16,10 Venerunt filii Israel in Elim **47**r Palm
Ex 20,12–24 Honora patrem tuum et matrem tuam **32**r Qu/h3/f4
Ex 24,12–18 Dixit Dominus ad Moysen ascende **22**r Qu/h1/f4
Ex 32,7–14 Locutus est Dominus ad Moysen … descende **37**v Qu/h4/f3
Lv 19,1.2.11–19.25 Locutus est Dominus ad Moysen … ego Dominus **44**r Qu/h5/f4
Lv 23,9–11.15–17.20–21 Locutus est Dominus ad Moysen … loquere **93**v Pent/sb
Lv 23,26–32 Locutus est Dominus ad Moysen

… decimo **106**r 4tMich/sb
Lv 23,39–43 Quinto decimo die mensis **106**r 4tMich/sb
Lv 26,3–12 Si in praeceptis meis ambulaveritis **93**v Pent/sb
Nu 20,1.3.6–13 Convenerunt filii Israel **33**v Qu/h3/f6
Dt 11,22–25 Si custodieritis mandata **24**r Qu/h1/sb
Dt 26,1–3.7–11 Audi Israel quae ego praecipio **93**v Pent/sb
Dt 26,15–19 Oravit Moyses ad Dominum **24**r Qu/h1/sb
Dt 31,22–30 Scripsit Moyses canticum **88**v vig Pent
2Rg=2Sm 24,15–19 Immisit Deus pestilentiam **186**v contra pestem
3Rg=1Rg 3,16–28 Venerunt duae mulieres meretrices **36**v Qu/h4/f2
3Rg=1Rg 17,8–16 Factus est sermo Domini ad Eliam **26**r Qu/h2/f3
3Rg=1Rg 17,17–24 Aegrotavit filius mulieris **40**r Qu/h4/f6
3Rg=1Rg 19,3–8 Venit Elias in Bersabee Iuda **22**r Qu/h1/f4
4Rg=2Rg 4,1–7 Mulier quaedam clamabat **31**v Qu/h3/f3
4Rg=2Rg 4,25–38 Venit mulier Sunamitis ad Elisaeum **39**v Qu/h4/f5
4Rg=2Rg 5,1–15 Naaman princeps militiae **31**r Qu/h3/f2
2Esr=Neh 8,1–10 Congregatus est omnis populus **104**v 4tMich/f4
Tob 5,20–21; 10,11; 12,6 Ego sanum ducam **186**r pro iter agentibus
Esth 13,8–11.15–17 Oravit Ester ad Dominum **27**r Qu/h2/f4
Prv 3,13–20 Beatus homo qui invenit **154**r vig Matthaei **166**v m
Prv 8,22–35 Dominus possedit me **112**v Conc BMV **151**v BMV in Nat
Prv 10,28–32; 11,3.4.6.8–11 Exspectatio iustorum laetitia **150**r Decoll Ioannis Bapt **169**v mm
Prv 15,2–4.6–8.9 Lingua sapientium ornat scientiam **169**v mm
Prv 16,10–15; 20,28; 29,14 Divinatio in labiis regis **183**v pro rege
Prv 31,10–31 Mulierem fortem quis inveniet **129**r Helena **140**v Maria Magdalene **141**v Anna **158**r Hedwiga **162**v Elisabeth vidua **176**r vv
Ct 2,8–14 Ecce iste venit saliens **137**v Visit
Ct 3,7–11 Lectulum Salomonis **179**v Spinea corona
Sap 1,1–7 Diligite iustitiam **91**v Pent/f4
Sap 3,1–8 Iustorum animae **130**v Marcellinus et Petrus **131**v Primus et Felicianus **150**v Felix et Adauctus **160**r vig Simonis et Iudae **168**v mm
Sap 4,7–11.13–14.15 Iustus si morte praeoccupatus **115**r Paulus eremita **152**v Gorgonius **155**v Venceslaus **158**r Marcus, Marcellus etc. **159**v Demetrius **166**v m — Iustus si mortuus **146**v Tiburtius
Sap 5,1–5 Stabunt iusti **126**v Philippus et Iacobus **168**r m
Sap 5,16–20.22 Iusti in perpetuum **152**v Protus et Hyacinthus **169**r mm — Iusti autem in perpetuum **146**v Hippolytus
Sap 7,7–14 Optavi et datus est mihi sensus **156**r Hieronymus **173**r cc
Sap 7,30–8,4 Sapientia vincit malitiam **113**v Lucia **116**r Prisca **120**v Scholastica **130**r Petronella **163**v Catherina **176**r vv
Sap 10,10–14 Iustum deduxit Dominus **172**v cc
Sap 10,17–20 Reddet Deus mercedem **142**r Felix etc. **144**v Sixtus etc. **155**v Cosma et Damianus **157**v Marcus, Marcellus etc. **169**r mm
Eccli=Sir 14,22; 15,3–4.6 Beatus vir qui in sapientia **117**r Vincentius **120**r Blasius **121**v Valentinus **130**v Nicomedes **153**v Lambertus **155**r Gerardus **161**v Transl Adalberti **166**v m **182**r Adalbertus vot
Eccli=Sir 15,1–2.3–6 Qui timet Deum **8**v Ioannes ap **128**r Ioannes ante PL
Eccli=Sir 15,3–4.6 vide Eccli=Sir 14,22; 15,3–4.6
Eccli=Sir 24,1.3.2.4 vide Eccli=Sir 47,9–12.13; 24,1.3.2.4
Eccli=Sir 24,11–13.15–20 In omnibus requiem quaesivi **147**r Assumpt
Eccli=Sir 24,14–16 Ab initio et ante saecula **143**v Maria de Nive **180**v BMV
Eccli=Sir 24,23–31 Ego quasi vitis **146**v vig Assumpt

Eccli=Sir 31,8–11 Beatus vir qui inventus est **113**v vig Thomae ap **163**v vig ap **167**r m
Eccli=Sir 36,1–10 Miserere nostri Deus omnium **24**v Qu/h1/sb
Eccli=Sir 39,6–13 Iustus cor suum tradet **140**v Alexius **172**v cc
Eccli=Sir 44,10–15 Hi sunt viri misericordiae **135**r Ioannes et Paulus **138**v oct Petri et Pauli
Eccli=Sir 44,16.17.20.22.25.26.27; 45,3.8.19.20 Ecce sacerdos magnus qui in diebus suis **112**r Nicolaus **172**r cc
Eccli=Sir 44,25.26.27; 45,2–4.6.8.9 Benedictio Domini super caput iusti **110**v vig Andreae **164**r vig ap
Eccli=Sir 45,1–6 Dilectus Deo et hominibus **123**v Benedictus **151**r Aegidius **158**v Gallus **162**v Othmarus **172**r cc
Eccli=Sir 45,2–4.6.8.9 vide Eccli=Sir 44,25.26.27; 45,2–4.6.8.9
Eccli=Sir 45,3.8.19.20 vide Eccli=Sir 44,16.17.20. 22. 25.26.27; 45,3.8.19.20
Eccli=Sir 47,9–12.13; 24,1.3.2.4 Dedit Dominus confessionem **122**v Thomas de Aquino **129**v Inv dextrae Stephani regis **135**r Ladislaus **148**r Stephanus rex **151**r Emericus **172**v cc
Eccli=Sir 50,1–8 Ecce sacerdos magnus qui in vita sua **123**r Gregorius **150**r Augustinus **172**r cc **143**r Stephanus p
Eccli=Sir 51,1–12 Confitebor tibi Domine rex **116**v Agnes **145**r Afra **145**v vig Laurentii **153**v Euphemia **176**r vv
Eccli=Sir 51,13–17 Domine Deus meus exaltasti **120**v Agatha **139**v Margarita **175**v vv
Is 1,16–19 Lavamini et mundi estote **38**v Qu/h4/f4
Is 2,2–5 Erit in novissimis diebus praeparatus mons **2**v Adv/4t/f4
Is 4,1–6 Apprehendent septem mulieres **69**r S Sabb **89**r vig Pent
Is 7,10–15 Locutus est Dominus ad Achaz **2**v Adv/4t/f4
Is 9,2.6–7 Populus gentium **6**r Nat in galli cantu
Is 11,1–5 Egredietur virga **3**r Adv/4t/f6 **124**r Annunt **180**v BMV in Adv
Is 12,3–4.5 vide Is 25,1; 26,11; 28,5; 35,1.2.10; 41,18; 52,13; 12,3–4.5
Is 19,20–22 Clamabunt Aegyptii **3**v Adv/4t/sb
Is 25,1; 26,11; 28,5; 35,1.2.10; 41,18; 52,13; 12,3–4.5 Domine Deus meus honorificabo te **12**v oct Epi
Is 35,1–7 Laetabitur deserta **3**v Adv/4t/sb
Is 38,1–6 Aegrotavit Ezechias **18**r D50/f5
Is 40,9–11 Super montem excelsum ascende **4**r Adv/4t/sb
Is 41,18 vide Is 25,1; 26,11; 28,5; 35,1.2.10; 41,18; 52,13; 12,3–4.5
Is 45,1–8 Christo meo Cyro **4**r Adv/4t/sb
Is 49,1–3.5.6.7 Audite insulae **134**v vig Ioannis Bapt
Is 49,8–15 In tempore placito **41**v Qu/h4/sb
Is 50,5–10 Dominus Deus aperuit mihi aurem **52**r Qu/h6/f2
Is 52,6–10 Propter hoc sciet populus meus **7**r Nat ad summam missam
Is 52,13 vide Is 25,1; 26,11; 28,5; 35,1.2.10; 41,18; 52,13; 12,3–4.5
Is 53,1–11.12 Dixit Isaias Domine **56**r Qu/h6/f4
Is 54,17–55,11 Haec est hereditas servorum **69**r S Sabb
Is 55,1–5 Omnes sitientes **41**r Qu/h4/sb
Is 55,6–11 Quaerite Dominum **21**v Qu/h1/f3
Is 58,1–9 Clama ne cesses **18**v D50/f6
Is 58,9–14 Si abstuleris de medio tui catenam **19**v D50/sb
Is 60,1–6 Surge illuminare Ierusalem **11**v Epi
Is 61,1–3; 62,11–12 Spiritus Domini super me **6**v Nat in aurora
Is 62,1–4 Propter Sion non tacebo **5**v vig Nat
Is 62,11; 63,1–7 Dicite filiae Sion **55**v Qu/h6/f4
Is 62,11–12 vide Is 61,1–3; 62,11–12
Is 63,1–7 vide Is 62,11; 63,1–7
Jr 1,4–10 Factum est verbum Domini … priusquam **133**v vig Ioannis Bapt
Jr 7,1–7 Factum est verbum Domini … sta **33**r Qu/h3/f5
Jr 11,18–20 Dixit Ieremias Domine demonstrasti **53**r Qu/h6/f3
Jr 14,7.8.9 Oravit Ieremias ad Dominum **184**v pro peccatis
Jr 14,19–22 Numquid proiciens abiecisti Iudam **185**v pro pluvia
Jr 17,5–10 Maledictus homo **27**v Qu/h2/f5

Jr 17,7–8 Benedictus vir qui confidit **187**v Ioseph patriarcha
Jr 17,13–18 Dixit Ieremias Domine omnes **45**v Qu/h5/f6
Jr 18,18–23 Dixerunt impii Iudaei adinvicem **46**r Qu/h5/sb
Jr 23,5–8 Ecce dies veniunt … et suscitabo **110**r Pent/d24
Bar 3,9–38 Audi Israel mandata **89**r vig Pent
Ez 1,4–14 Vidi et ecce ventus turbinis **158**v Lucas
Ez 1,10–14 Similitudo quattuor animalium **165**v evv
Ez 18,1–9 Factus est sermo Domini ad me **23**r Qu/h1/f5
Ez 18,20–28 Anima quae peccaverit **23**r Qu/h1/f6
Ez 34,11–16 Ecce ego ipse requiram oves meas **21**r Qu/h1/f2
Ez 36,23–28 Sanctificabo nomen **38**r Qu/h4/f4
Ez 44,1–3 Converti me ad viam portae **181**v BMV in P
Dn 3,25.34–45 Oravit Daniel ad Dominum **44**v Qu/h5/f5
Dn 3,49–50.47–48.50–51 Angelus Domini descendit **4**v Adv/4t/sb **24**v Qu/h1/sb **94**r Pent/sb **107**r 4tMich/sb
Dn 3,52–56 (« Hymnus puerorum ») Benedictus es Domine **4**v Adv/4t/sb [**24**v Qu/h1/sb] **94**r Pent/sb **107**r 4tMich/sb
Dn 9,15–19 Oravit Daniel dicens **25**v Qu/h2/f2
Dn 13,1–9.15–17.19–30.33–62 Erat vir in Babylone **34**v Qu/h3/sb
Dn 14,27.28–42 Congregati sunt Babylonii **43**r Qu/h5/f3
Hos 6,1–6 In tribulatione sua **60**r Parasc
Hos 14,2–10 Convertere Israel ad Dominum **105**v 4tMich/f6
Joel 2,12–19 Convertimini ad me **17**v Cin
Joel 2,28–32 Effundam de Spiritu meo **93**r Pent/sb
Am 9,13–15 Ecce dies veniunt et comprehendet **104**v 4tMich/f4
Jon 3,1–10 Factum est verbum Domini ad Ionam prophetam **42**v Qu/h5/f2
Mch 7,14.16.18–20 Domine Deus noster pasce populum **106**v 4tMich/sb
Zch 8,14–19 Factum est verbum Domini … haec dicit **106**v 4tMich/sb
Zch 12,10–11; 13,6–7 Effundam super domum David **179**r 5 vulnera
Ml 3,1–4 Ecce ego mitto angelum meum **119**v Purif
2Mcc 1,23.2–5 Orationem faciebant sacerdotes **24**v Qu/h1/sb **184**v pro pace **185**r contra paganos
2Mcc 12,43–46 Vir fortissimus Iudas **189**v anniv obitus
Mt 1,1–16 Liber generationis Iesu Christi **113**r Conc BMV **152**r BMV in Nat
Mt 1,18–21 Cum esset desponsata mater **5**v vig Nat **137**r vig Visit
Mt 2,1–12 Cum natus esset Iesus in Bethlehem Iudae **11**v Epi
Mt 2,13–18 Angelus Domini apparuit in somnis Ioseph **9**r Innocentes
Mt 2,19–23 Defuncto Herode **11**r vig Epi
Mt 3,13–17 Venit Iesus a Galilaea **12**v oct Epi
Mt 4,1–11 Ductus est Iesus in desertum **20**v Qu/d1
Mt 4,18–22 Ambulans Iesus iuxta mare **111**v Andreas
Mt 5,1–12 Videns Iesus turbas ascendit **142**r Felix etc. **161**r Omnes ss **170**v mm
Mt 5,13–19 Vos estis sal terrae **122**v Thomas de Aquino **150**r Augustinus **156**v Hieronymus **174**r cc
Mt 5,20–24 Amen dico vobis nisi abundaverit **98**v Pent/d6
Mt 5,43–48; 6,1–4 Audistis quia dictum est antiquis **19**r D50/f6
Mt 6,24–33 Nemo potest duobus dominis servire **103**r Pent/d15
Mt 7,15–21 Attendite a falsis prophetis **99**v Pent/d8
Mt 8,1–13 Cum descendisset Iesus de monte **13**v Epi/d3
Mt 8,5–13 Cum introisset Iesus Capharnaum **18**v D50/f5 **187**r pro infirmis
Mt 8,16–21 Cum ieiunatis nolite fieri sicut hypocritae **18**r Cin
Mt 8,23–27 Ascendente Iesu in naviculam **14**r Epi/d4
Mt 9,1–8 Ascendens Iesus in naviculam transfretavit **108**r Pent/d19

Mt 9,9–13 Dum transiret Iesus **154**v Matthaeus
Mt 10,7–8 Euntes praedicate … infirmos **188**r 3 reges
Mt 10,7.11–13 Euntes praedicate … in quamcumque **186**r pro iter agentibus
Mt 10,16–22 Ecce ego mitto vos sicut oves **144**v Sixtus etc. **165**v ap
Mt 10,26–32 Nihil opertum **146**v Tiburtius **153**v Lambertus **158**r Calixtus **161**v Transl Adalberti **167**v m **170**v mm **182**r Adalbertus vot
Mt 10,34–42 Nolite arbitrari quia venerim **167**v m
Mt 11,2–10 Cum audisset Ioannes in vinculis **2**r Adv/d3
Mt 11,25–30 Respondens Iesus dixit confiteor **122**v Matthias **170**v mm
Mt 12,38–50 Accesserunt ad Iesum scribae **22**v Qu/h1/f4
Mt 12,46–50 Loquente Iesu ad turbas ecce mater eius **139**r 7 fratres mm
Mt 13,24–30 Simile est … homini qui seminavit **14**v Epi/d5
Mt 13,44–52 Simile est … thesauro abscondito **116**r Prisca **120**v Agatha **129**r Helena **141**v Anna **139**v Margarita **145**r Afra **153**v Euphemia **158**r Hedwiga **162**v Elisabeth vidua **176**v vv
Mt 14,22–33 Iussit Iesus discipulos suos ascendere **138**v oct Petri et Pauli
Mt 15,1–20 Accesserunt ad Iesum ab Hierosolymis **32**v Qu/h3/f4
Mt 15,21–28 Egressus Iesus secessit **23**r Qu/h1/f5 **25**v Qu/d2
Mt 15,39–16,4 Dimissa turba ascendit Iesus in naviculam **185**v pro pluvia
Mt 16,13–19 Venit Iesus in partes Caesareae **122**r Cath Petri **136**r Petrus et Paulus **142**v Vincula Petri
Mt 16,24–28 Si quis vult post me venire **117**r Vincentius **120**v Blasius **121**v Valentinus **145**v vig Laurentii **152**v Gorgonius **162**r Theodorus **167**r m — Si quis vult venire post me **153**v Nicomedes **158**r Marcus, Marcellus etc. — Si quis vult venire **155**v Venceslaus **159**v Demetrius
Mt 17,1–9 Assumpsit Iesus Petrum et Iacobum et Ioannem **25**r Qu/h1/sb **144**v Transfig
Mt 17,23–26 Cum venisset Iesus et discipuli eius **184**r pro rege
Mt 18,1–10 Accesserunt discipuli ad Iesum **156**r Michael archang
Mt 18,15–22 Respiciens Iesus in discipulos suos **32**r Qu/h3/f3
Mt 18,23–35 Simile est … homini regi qui voluit **109**v Pent/d22
Mt 19,27–29 Dixit Simon Petrus ad Iesum ecce nos **123**v Benedictus **136**v comm Pauli **140**v Alexius **151**r Aegidius **165**v ap **174**v cc
Mt 20,1–16 Simile est … homini patri familias **15**r D70
Mt 20,17–28 Ascendens Iesus Hierosolymam assumpsit **27**r Qu/h2/f4 Mt 20,17–19 **179**r crux
Mt 20,20–23 Accessit ad Iesum mater filiorum **141**v Iacobus
Mt 21,1–9 Cum appropinquasset Iesus Hierosolymis **1**r Adv/d1 **47**v Palm
Mt 21,10–17 Cum intrasset Iesus Hierosolymam **21**v Qu/h1/f3
Mt 21,33–46 Homo quidam erat pater familias **28**v Qu/h2/f6
Mt 22,1–14 Simile factum est regnum caelorum homini regi qui fecit **108**v Pent/d20
Mt 22,15–21 Abeuntes pharisaei **110**r Pent/d23
Mt 22,34–46 Accesserunt ad Iesum pharisaei **107**v Pent/d18
Mt 23,1–12 Locutus est Iesus ad turbas **26**v Qu/h2/f3
Mt 23,34–39 Ecce ego mitto ad vos prophetas **8**r Stephanus pm
Mt 24,42–47 Vigilate quia nescitis **114**v Silvester **129**v Urbanus **130**r Inv dextrae Stephani regis **135**r Ladislaus **162**v Othmarus **173**v cc **188**r Ioseph patriarcha
Mt 25,1–13 Simile est … decem virginibus **113**v Lucia **116**v Agnes **120**v Scholastica **123**r Perpetua et Felicitas **130**r Petronella **163**r Caecilia **163**v Catherina **177**r vv
Mt 25,14–23 Homo quidam peregre proficiscens **112**r Nicolaus **115**v Marcellus **123**v Gregorius **141**r Apollinaris **148**r Stephanus rex **162**v Brictius **162**v Anianus **174**v cc
Mt 25,31–46 Cum venerit Filius hominis **21**r Qu/h1/f2

Mt 26,2–27,66=Passio Scitis quia post biduum **49r** Palm
Mt 28,1–7 Vespere autem sabbati **71r** S Sabb
Mt 28,16–20 Undecim discipuli abierunt **83v** P/f6
Mc 6,17–29 Misit Herodes **150r** Decoll Ioannis Bapt
Mc 6,47–56 Cum sero esset factum erat navis in medio mari **19v** D50/sb
Mc 7,31–37 Exiens Iesus de finibus Tyri **101v** Pent/d12
Mc 8,1–9 Cum turba multa esset cum Iesu **99r** Pent/d7
Mc 9,16–28 Respondens unus de turba **105r** 4tMich/f4
Mc 11,22–26 Habete fidem Dei **185r** contra paganos
Mc 14,32–15,46=Passio Erat Pascha et azyma **53r** Qu/h6/f3
Mc 16,1–7 Maria Magdalene et Maria Iacobi **80v** P
Mc 16,14–20 Recumbentibus undecim discipulis **87v** Asc
Mc 16,15–20 Euntes in mundum **140r** Divisio app
L 1,5–17 Fuit in diebus Herodis **134r** vig Ioannis Bapt
L 1,26–38 Missus est angelus Gabriel **3r** Adv/4t/f4 **124r** Annunt **181r** BMV in Adv
L 1,39–47 Exsurgens Maria abiit **3v** Adv/4t/f6
L 1,39–56 Exsurgens Maria abiit **137v** Visit
L 1,57–68 Elisabeth impletum est tempus **134v** vig Ioannis Bapt
L 2,1–14 Exiit edictum a Caesare Augusto **6r** Nat in galli cantu
L 2,15–20 Pastores loquebantur **7r** Nat in aurora **10v** BMV in Nat **181r** BMV in Nat vot
L 2,21 Postquam consummati sunt dies octo **10v** Circumcisio
L 2,22–32 Postquam consummati sunt dies purgationis **120r** Purif
L 2,33–40 Erant Ioseph et Maria mater Iesu mirantes **10r** infr oct Nat
L 2,42–52 Cum factus esset Iesus annorum duodecim **12r** Epi/d1
L 3,1–6 Anno quintodecimo imperii Tiberii Caesaris **4v** Adv/4t/sb
L 4,23–30 Dixerunt pharisaei ad Iesum **31v** Qu/h3/f2
L 4,38–40 Surgens Iesus de synagoga **186v** contra pestem
L 4,38–43 Surgens Iesus de synagoga **33v** Qu/h3/f5 **94r** Pent/sb
L 5,1–11 Cum turbae irruerent ad Iesum **98r** Pent/d5
L 5,17–26 Factum est in una dierum **92v** Pent/f6
L 5,27–32 Vidit Iesus publicanum **154r** vig Matthaei
L 6,17–23 Descendens Iesus de monte **116v** Fabianus et Sebastianus **140r** Andreas et Benedictus **154v** Mauritius etc. **155v** Cosma et Damianus **157v** Dionysius etc. **160v** vig Omnium ss **170r** mm
L 6,36–42 Estote misericordes **97v** Pent/d4
L 7,11–16 Ibat Iesus in civitatem **39v** Qu/h4/f5 **103v** Pent/d16
L 7,36–50 Rogabat Iesum quidam pharisaeus **45r** Qu/h5/f5 **105v** 4tMich/f6 **140v** Maria Magdalene
L 8,4–15 Cum turba plurima conveniret ad Iesum **16r** D60
L 9,1–6 Convocatis Iesus duodecim discipulis suis **92v** Pent/f5
L 10,1–7 Designavit Dominus **157r** Franciscus **159r** Lucas **166r** evv
L 10,16–20 Qui vos audit me audit **170v** mm
L 10,23–37 Beati oculi qui vident **102r** Pent/d13
L 10,38–42 Intravit Iesus in quoddam castellum **147v** Assumpt
L 11,5–13 Quis vestrum habebit amicum **86v** Litania maior (…habet…) **188v** pro furto
L 11,9–13 Petite et dabitur vobis **184v** pro peccatis
L 11,14–28 Erat Iesus eiciens daemonium **30v** Qu/d3
L 11,27–28 Loquente Iesu ad turbas extollens vocem **143v** Maria de Nive **147r** vig Assumpt **180v** BMV
L 11,33–36 Nemo accendit lucernam **115r** Paulus eremita **143v** Dominicus **174r** cc
L 12,1–8 Attendite a fermento **135r** Ioannes et Paulus **142r** Abdon et Sennen **146v** Hippolytus **150v** Felix et Adauctus **170r** mm
L 12,35–44 Sint lumbi vestri praecincti **151r** Emericus **158v** Gallus **162r** Martinus ep **173v** cc

L 13,6–17 Arborem fici habebat quidam plantatam **107r** 4tMich/sb
L 14,1–11 Cum intraret Iesus in domum **104r** Pent/d17
L 14,16–24 Homo quidam fecit cenam magnam **96v** Pent/d2
L 14,26–33 Si quis venit ad me **130v** Nicomedes **149v** Genesius **163v** Chrysogonus **167v** m
L 15,1–10 Erant appropinquantes ad Iesum publicani **97r** Pent/d3
L 15,11–32 Homo quidam habuit duos filios **29v** Qu/h2/sb
L 16,1–9 Homo quidam erat dives qui habebat **100r** Pent/d9 **117v** Conv Pauli
L 16,19–31 Homo quidam erat dives et induebatur **27v** Qu/h2/f5 **96r** Pent/d1
L 17,11–19 Cum iret Iesus in Ierusalem **102v** Pent/d14
L 18,1–8 Quoniam semper oportet orare **185r** pro pace
L 18,9–14 Duo homines ascenderunt in templum **101r** Pent/d11
L 18,31–43 Assumpsit Iesus duodecim discipulos suos **16v** D50
L 19,1–10 Egressus Iesus perambulabat **178r** dedic
L 19,12–26 Homo quidam nobilis **143r** Stephanus p **163r** Clemens **174r** cc
L 19,41–47 Cum appropinquaret Iesus Ierusalem **100v** Pent/d10
L 21,9–19 Cum audieritis proelia et seditiones **131r** Marcellinus et Petrus **131v** Primus et Felicianus **133r** Vitus etc. **133v** 11000 militum **152v** Protus et Hyacinthus **157v** Marcus, Marcellus etc. **159r** 11000 vv **170r** mm
L 21,25–33 Erunt signa in sole **2r** Adv/d2
L 22,1–23,53=Passio Appropinquabat dies festus azymorum **56r** Qu/h6/f4
L 22,24–30 Facta est contentio inter discipulos **149r** Bartholomaeus
L 24,13–35 Duo ex discipulis Iesu ibant **81r** P/f2
L 24,36–47 Stetit Iesus in medio discipulorum suorum **82r** P/f3
J 1,1–14 In principio erat Verbum **7v** Nat ad summam missam
J 1,19–28 Miserunt Iudaei ab Hierosolymis **5r** Adv/d4
J 1,35–51 Stabat Ioannes et ex discipulis eius duo **111r** vig Andreae
J 2,1–11 Nuptiae factae sunt **13r** Epi/d2
J 2,13–25 Prope erat Pascha **37r** Qu/h4/f2
J 3,1–15 Erat homo ex pharisaeis **127r** Inv Crucis
J 3,16–21 Sic Deus dilexit mundum **91r** Pent/f2
J 4,5–42 Venit Iesus in civitatem Samariae **34r** Qu/h3/f6
J 4,46–53 Erat quidam regulus **109r** Pent/d21
J 5,1–15 Erat dies festus Iudaeorum **23v** Qu/h1/f6 **182r** angeli
J 6,1–15 Abiit Iesus trans mare Galilaeae **36r** Qu/d4
J 6,5–15 Cum ergo sublevasset oculos Iesus **110v** Pent/d24
J 6,37–40 Omne quod dat mihi Pater **190r** anniv obitus
J 6,44–52 Nemo potest venire ad me **92r** Pent/f4
J 6,51–55 Ego sum panis vivus **190v** archiep def
J 6,56–59 Caro mea vere est cibus **95r** Corp
J 7,1–13 Ambulabat Iesus in Galilaeam **43v** Qu/h5/f3
J 7,14–31 Iam die festo mediante **37v** Qu/h4/f3
J 7,32–39 Miserunt principes et pharisaei **43r** Qu/h5/f2
J 8,1–11 Perrexit Iesus in montem Oliveti **35v** Qu/h3/sb
J 8,12–20 Dicebat Iesus turbis ego sum lux mundi **41v** Qu/h4/sb
J 8,21–29 Ego vado et quaeritis me **26r** Qu/h2/f2
J 8,46–59 Dicebat Iesus turbis Iudaeorum **42r** Qu/d5
J 9,1–38 Praeteriens Iesus vidit hominem caecum **38v** Qu/h4/f4
J 10,1–10 Amen amen dico vobis qui non intrat **91v** Pent/f3
J 10,11–16 Ego sum pastor bonus **9v** Thomas ep **85r** P/d2
J 10,22–38 Facta sunt Encaenia **44r** Qu/h5/f4
J 11,1–45 Erat quidam languens Lazarus **40r** Qu/h4/f6
J 11,21–27 Dixit Martha ad Iesum **189r** pro deff
J 11,47–54 Collegerunt pontifices et pharisaei **45v** Qu/h5/f6
J 12,1–36 Ante sex dies Paschae **52r** Qu/h6/f2

J 12,24–26 Nisi granum frumenti **146r** Laurentius **155r** Gerardus **167v** m
J 12,32–36 Ego si exaltatus fuero **153r** Exalt Crucis
J 13,1–15 Ante diem festum Paschae **59r** Cena Dni **59v** Cena Dni
J 14,1–13 Non turbetur cor vestrum **126v** Philippus et Iacobus
J 14,15–21 Si diligitis me **90r** vig Pent **178v** dedic
J 14,23–31 Si quis diligit me **90v** Pent
J 15,1–7 Ego sum vitis vera **125r** Adalbertus **125v** Georgius **126r** Marcus **164v** vig ap **168r** m
J 15,5–11 Ego sum vitis vos palmites **126r** Vitalis **168r** m (2x)
J 15,12–16 Hoc est praeceptum meum ut diligatis **132r** Barnabas **160r** Simon et Iudas **165v** ap
J 15,17–25 Haec mando vobis **114r** vig Thomae ap **141r** vig Iacobi **148v** vig Bartholomaei **160r** vig Simonis et Iudae **164v** vig ap
J 15,26–16,4 Cum venerit Paraclitus **88r** infr oct Asc **94v** Trin
J 16,5–15 Vado ad eum qui me misit **85v** P/d4
J 16,16–22 Modicum et iam non videbitis me **85v** P/d3
J 16,23–30 Amen amen dico vobis si quid petieritis **86r** P/d5
J 17,1–26 Sublevatis / oculis Iesus in caelum **46r** Qu/h5/sb / Iesus oculis **87r** vig Asc
J 18,1–19,42=Passio Egressus est Iesus cum discipulis suis **60v** Parasc
J 19,1–5 Apprehendit Pilatus Iesum **180r** Spinea corona
J 19,25–27 Stabant iuxta crucem **181v** BMV in P
J 19,28–35 Sciens Iesus quia iam omnia **179v** 5 vulnera
J 20,1–9 Una sabbati Maria Magdalene venit mane **84r** P/sb
J 20,11–18 Maria stabat ad monumentum **83r** P/f5
J 20,19–31 Cum esset sero die illa **84v** P/d1
J 20,24–31 Thomas unus de duodecim **114v** Thomas ap
J 21,1–14 Manifestavit se Iesus discipulis suis **82r** P/f4
J 21,15–19 Dicit Iesus Petro **135v** vig Petri et Pauli
J 21,19–24 Dixit Iesus Petro **8v** Ioannes ap **128r** Ioannes ante PL
Act 1,1–11 Primum quidem sermonem feci **87v** Asc
Act 1,15–26 Exsurgens Petrus in medio fratrum **122r** Matthias
Act 2,1–11 Dum complerentur **90v** Pent
Act 2,22–28 Aperiens Petrus os suum dixit … audite verba haec **92v** Pent/f6
Act 3,1–10 Petrus et Ioannes ascendebant in templum **135v** vig Petri et Pauli
Act 3,13–15.17–19 Aperiens Petrus os suum dixit … qui timetis **82r** P/f4
Act 4,32–35 Multitudinis credentium **87r** vig Asc
Act 5,12–16 Per manus apostolorum **92r** Pent/f4
Act 6,8–10; 7,54–60 Stephanus plenus gratia **8r** Stephanus pm
Act 8,5–8 Philippus ascendens in civitatem Samariae **92r** Pent/f5
Act 8,14–17 Cum audissent apostoli **91r** Pent/f3
Act 8,26–40 Angelus Domini locutus est **82v** P/f5
Act 9,1–22 Saulus adhuc spirans minarum **117r** Conv Pauli
Act 10,34.42–48 Aperiens Petrus os suum dixit viri fratres **91r** Pent/f2
Act 10,37–43 Stans Petrus in medio plebis **81r** P/f2
Act 12,1–11 Misit Herodes rex manus **136r** Petrus et Paulus **142v** Vincula Petri
Act 13,16.26–33 Surgens Paulus et manu silentium indicens **81v** P/f3
Act 13,44–52 Convenit universa civitas **94r** Pent/sb
Act 19,1–8 Cum Apollo esset Corinthi **89v** vig Pent
R 1,1–6 Paulus servus Iesu Christi **5v** vig Nat
R 3,19–26 Scimus quoniam quaecumque lex loquitur **11r** vig Epi
R 6,3–11 Quicumque baptizati sumus **98r** Pent/d6
R 6,19–23 Humanum dico propter infirmitatem **99r** Pent/d7
R 8,12–17 Debitores sumus **99r** Pent/d8
R 8,18–23 Existimo enim quod non sunt condignae passiones **97r** Pent/d4
R 8,28–39 Scimus quoniam diligentibus **160r** Si-

mon et Iudas **165**r ap
R 10,10–18 Corde creditur ad iustitiam **111**v Andreas
R 11,33–36 O altitudo divitiarum sapientiae **94**v Trin
R 12,1–5 Obsecro vos per misericordiam Dei **12**r Epi/d1
R 12,6–16 Habentes donationes **13**r Epi/d2
R 12,16–21 Nolite esse prudentes **13**v Epi/d3
R 13,8–10 Nemini quicquam debeatis **14**r Epi/d4
R 13,11–14 Scientes quia hora est **1**r Adv/d1
R 15,4–13 Quaecumque scripta sunt **1**v Adv/d2
1K 1,4–8 Gratias ago Deo meo **107**v Pent/d18
1K 4,1–5 Sic nos existimet homo **2**r Adv/d3
1K 5,7–8 Expurgate vetus fermentum **80**v P
1K 7,25–34 De virginibus praeceptum **123**r Perpetua et Felicitas **163**r Caecilia **175**v vv
1K 10,6–13 Non simus concupiscentes **99**v Pent/d9
1K 11,20–32 Convenientibus vobis in unum **58**v Cena Dni **59**v Cena Dni
1K 11,23–29 Ego enim accepi a Domino **95**r Corp
1K 12,2–11 Scitis quoniam cum gentes essetis **100**r Pent/d10
1K 12,7–11 Unicuique nostrum datur manifestatio Spiritus **178**v dedic
1K 13,1–13 Si linguis hominum loquar **16**r D50
1K 15,1–10 Notum vobis facio evangelium quod praedicavi **100**v Pent/d11
2K 3,4–9 Fiduciam talem habemus **101**r Pent/d12
2K 6,1–10 Hortamur vos ne in vacuum **20**r Qu/d1
2K 9,6–10 Qui parce seminat **146**r Laurentius
2K 10,17–11,2 Qui gloriatur **175**v vv
2K 11,19–33; 12,1–9 Libenter suffertis **15**v D60
G 1,11–24 Notum vobis facio evangelium quod evangelizatum est **136**v comm Pauli
G 3,16–22 Abrahae dictae sunt promissiones **101**v Pent/d13
G 4,1–7 Quanto tempore heres parvulus est **10**r infr oct Nat
G 4,22–31 Scriptum est quoniam Abraham **36**r Qu/d4
G 5,10–12; 6,12–14 Confido de vobis in Domino Iesu **127**r Inv Crucis **153**r Exalt Crucis
G 5,16–24 Spiritu ambulate **102**v Pent/d14
G 5,25–6,10 Si vivimus↔spiritu **103**r Pent/d15 **188**v pro furto
G 6,14–18 Mihi autem absit gloriari **157**r Franciscus
E 1,3–8 Benedictus Deus et Pater … qui benedixit **148**v vig Bartholomaei **164**r Catherina
E 2,19–22 Iam non estis hospites **114**r Thomas ap **132**r Barnabas **140**r Divisio app **141**r Iacobus **149**r Bartholomaeus **164**vap
E 3,13–21 Obsecro vos ne deficiatis **103**v Pent/d16
E 4,1–6 Obsecro vos ego vinctus in Domino **104**r Pent/d17
E 4,7–13 Unicuique nostrum data est gratia **125**v Marcus **154**r Matthaeus **164**v ap
E 4,23–28 Renovamini spiritu mentis **108**r Pent/d19
E 5,1–9 Estote imitatores Dei **30**r Qu/d3
E 5,15–21 Videte itaque quomodo caute **108**v Pent/d20
E 6,10–17 Confortamini in Domino **109**r Pent/d21
Ph 1,6–11 Confidimus in Domino Iesu **109**v Pent/d22
Ph 2,5–11 Hoc enim sentite in vobis **49**r Palm
Ph 2,8–11 Christus factus est pro nobis **178**v crux
Ph 3,17–21 Imitatores mei estote **110**r Pent/d23
Ph 4,4–7 Gaudete in Domino semper **5**r Adv/d4
Kol 3,1–4 Si conresurrexistis cum Christo **71**r S Sabb
Kol 3,12–17 Induite vos sicut electi Dei **14**r Epi/d5
1Th 4,1–7 Rogamus vos et obsecramus **25**r Qu/d2
1Th 4,13–18 Nolumus vos ignorare de dormientibus **189**r pro deff
1Th 5,14–23 Rogamus vos corripite **24**v Qu/h1/sb
2Th 2,1–8 Rogamus vos per adventum **4**v Adv/4t/sb
2T 2,4–10 Nemo militans Deo **149**v Genesius **162**r Theodorus **163**v Chrysogonus **166**v m **153**v Nicomedes
2T 4,1–8 Testificor coram Deo **143**v Dominicus **172**v cc
Tt 2,11–15 Apparuit gratia Dei **6**r Nat in galli cantu
Tt 3,4–7 Apparuit benignitas **6**v Nat in aurora **10**v Circumcisio **10**v BMV in Nat **181**r BMV in Nat vot

H 1,1–12 Multifariam multisque modis **7**v Nat ad summam missam
H 5,1–6 Omnis pontifex ex hominibus assumptus **9**v Thomas ep **162**v Brictius **163**r Clemens **173**r cc
H 7,23–27 Plures facti sunt sacerdotes **114**v Silvester **115**v Marcellus **129**v Urbanus **158**r Calixtus **171**v cc
H 9,2–12 Tabernaculum factum est primum **107**r 4tMich/sb
H 9,11–15 Christus assistens pontifex **42**r Qu/d5
H 11,33–39 Sancti per fidem **116**r Fabianus et Sebastianus **132**v Vitus etc. **133**v 11000 militum **139**r 7 fratres mm **140**r Andreas et Benedictus **142**r Abdon et Sennen **154**v Mauritius etc. **157**v Dionysius etc. **159**r 11000 vv **169**r mm
H 13,9–16 Doctrinis variis et peregrinis **172**r cc
Jc 1,2–12 Omne gaudium existimate **125**r Adalbertus **125**v Georgius **126**r Vitalis **168**r m
Jc 1,17–21 Omne datum optimum **85**v P/d4
Jc 1,22–27 Estote factores verbi **86**r P/d5
Jc 5,13–16 Tristatur aliquis vestrum **186**v pro infirmis
Jc 5,16–20 Confitemini alterutrum peccata **86**v Litania maior
1P 1,1–7 Petrus apostolus Iesu Christi **121**v Cath Petri
1P 1,3–7; 4,1–2 Benedictus Deus et Pater … qui secundum magnam **164**r vig ap Benedictus Deus **141**r vig Iacobi
1P 2,1–10 Deponentes omnem malitiam **83**v P/sb
1P 2,11–19 Obsecro vos tamquam advenas **85**r P/d3
1P 2,21–25 Christus passus est pro nobis **85**r P/d2
1P 3,8–15 Omnes unanimes in oratione **97**v Pent/d5
1P 3,18–22 Christus semel pro peccatis nostris **83**v P/f6
1P 4,1–2 vide 1P 1,3–7; 4,1–2
1P 4,7–11 Estote prudentes et vigilate **88**r infr oct Asc
1P 5,6–11 Humiliamini **96**v Pent/d3
2P 1,16–21 Non indoctas fabulas **144**r Transfig
1J 3,13–18 Nolite mirari si odit vos mundus **96**r Pent/d2
1J 4,8–21 Deus caritas est **95**v Pent/d1
1J 5,4–10 Omne quod natum est ex Deo **84**r P/d1
Ap 5,6–12 Ecce ego Ioannes vidi in medio throni **160**r vig Omnium ss
Ap 7,2–12 Ecce ego Ioannes vidi alterum angelum **160**v Omnes ss
Ap 12,1–2.5 Signum magnum apparuit **137**r vig Visit
Ap 12,7–12 Factum est proelium magnum in caelo **155**v Michael archang
Ap 14,1–5 Vidi supra montem Sion **9**r Innocentes
Ap 14,13 Audivi vocem de caelo **190**v archiep def
Ap 19,9–10 Dixit mihi angelus scribe **182**r angeli
Ap 21,2–5 Vidi civitatem sanctam **178**r dedic

CANTUS

Gn 28,17 Intr Terribilis est **178**r dedic
Ex 12,14 Off Erit vobis **83**v P/f6
Ex 13,5 Off In die sollemnitatis **83**r P/f5
Ex 13,5.9 Intr Introduxit vos **81**r P/f2
Ex 15,1–2 Tractus Cantemus Domino **69**r S Sabb **88**v vig Pent
Ex 15,11 et 6 Grad Gloriosus Deus **116**v Fabianus et Sebastianus **133**r Vitus etc. **133**v decem milia militum **150**v Felix et Adauctus **157**v Marcus, Marcellus etc. **160**v vig Omnium ss **169**v mm
Ex 16,6–7 Intr Hodie scietis **5**v vig Nat
Ex 16,6–7 et Ps 79,2–3 Grad Hodie scietis **5**v vig Nat
Ex 24,4.5 Off Sanctificavit Moyses **107**v Pent/d18
Ex 32,11.13.14 Off Precatus est Moyses **28**r Qu/h2/f5 **101**v Pent/d12
Lv 21,6 Off Sacerdotes incensum **95**r Corp
Lv 23,41.43 Comm Mense septimo **107**v 4tMich/sb
Nu 16,48 Off Stetit pontifex **186**v contra pestem
Nu 24,17 All Orietur stella **11**r vig Epi
Dt 32,1–4 Tractus Attende caelum **69**v S Sabb **89**r vig Pent
2Rg=2Sm 24,16 Intr Recordare Domine **186**r contra pestem
1Par=1Chr 29,12 vide Ml 3,1; 1Chr 29,12
1Par=1Chr 29,17.18 Off Domine Deus in simplicitate **178**r dedic
2Esr=Neh 8,10 Comm Comedite pinguia **105**r 4tMich/f4

2Esr=Neh 9,27 Intr Exclamaverunt ad te **126**v Philippus et Iacobus
Tob 12,6 Comm Benedicimus Deum caeli **95**r Trin
Tob 12,6 Intr Benedicta sit **94**v Trin
Tob 12,6 Off Benedictus sit **94**v Trin
Esth 13,9.10–11 Intr In voluntate tua **109**r Pent/d21
Esth 14,12.13 Off Recordare mei **110**r Pent/d22
Job 1,1 Off Vir erat in terra **109**r Pent/d21
Job 16,20 Off Oratio mea **145**v vig Laurentii
Ps 1,2.3 Comm Qui meditabitur **18**r Cin
Ps 2,7 All Dominus dixit **6**r Nat in galli cantu
Ps 2,7 Intr Dominus dixit **6**r Nat in galli cantu
Ps 2,11–12 Comm Servite Domino in timore **19**v D50/f6 **20**r D50/sb
Ps 3,5.7 Comm Voce mea **21**v Qu/h1/f2
Ps 4,2 Comm Cum invocarem te **22**r Qu/h1/f3
Ps 5,2 All Verba mea **95**v Pent/d1
Ps 5,2–3 Intr Verba mea **34**v Qu/h3/sb
Ps 5,2–4 Comm Intellige clamorem meum **22**v Qu/h1/f4 **25**v Qu/d2
Ps 5,3–4 Off Intende voci orationis **34**v Qu/h3/f6 **96**r Pent/d1
Ps 5,12–13 Off Gloriabuntur in te **135**r Ioannes et Paulus **155**v Cosma et Damianus **157**v Marcus, Marcellus etc. **160**r vig Simonis et Iudae **171**r mm
Ps 6,3 et 3–4 Grad Miserere mihi Domine **32**v Qu/h3/f4 **187**r pro infirmis
Ps 6,5 Off Domine convertere **43**r Qu/h5/f2 **96**v Pent/d2
Ps 6,11 Comm Erubescant et conturbentur **24**r Qu/h1/f6 **189**r pro furto
Ps 7,2 All Domine Deus meus **96**v Pent/d2
Ps 7,2 Comm Domine Deus meus **25**r Qu/h1/sb
Ps 7,12 All Deus iudex iustus **97**r Pent/d3 **184**v pro peccatis
Ps 8,2 Comm Domine Dominus noster **26**r Qu/h2/f2
Ps 8,2 Grad Domine Dominus noster **100**r Pent/d9
Ps 8,3 Intr Ex ore infantium **9**r Innocentes
Ps 8,6 et 7 Grad Gloria et honore **167**r m
Ps 8,6–7 All Gloria et honore **9**v Thomas ep **167**r m
Ps 8,6–7 Intr Gloria et honore **152**v Gorgonius **166**r m
Ps 8,6–7 Off Gloria et honore **9**v Thomas ep **111**r vig Andreae **114**r vig Thomae ap **120**v Blasius **134**r vig Ioannis Bapt **146**v Tiburtius **149**r vig Bartholomaei **150**v Decoll Ioannis Bapt **154**r vig Matthaei **155**v Venceslaus **159**v Demetrius **161**v Transl Adalberti **164**v vig ap **168**r m **180**r Spinea corona **182**r Adalbertus vot
Ps 9,2; 118,17.107 Off Confitebor tibi … in toto **42**v Qu/d5 **46**v Qu/h5/sb
Ps 9,2–3 Comm Narrabo omnia mirabilia **26**v Qu/h2/f3 **96**r Pent/d1
Ps 9,10–11 et 19–20 Grad Adiutor in opportunitatibus **15**r D70
Ps 9,11–12.13 Off Sperent in te **43**v Qu/h5/f3 **97**r Pent/d3 **185**r Contra paganos **185**v pro pluvia
Ps 9,20 et 4 Grad Exsurge … non praevaleat **30**v Qu/d3
Ps 9,35 et 22–23 Grad Tibi Domine derelictus est **41**v Qu/h4/sb
Ps 10,8 Comm Iustus Dominus **27**v Qu/h2/f4
Ps 11,8 Comm Tu Domine servabis **28**v Qu/h2/f6
Ps 12,4–5 Off Illumina oculos meos **30**r Qu/h2/sb **97**v Pent/d4
Ps 12,6 Comm Cantabo Domino **96**v Pent/d2
Ps 12,6 Intr Domine in tua misericordia **95**v Pent/d1
Ps 13,7 Comm Quis dabit ex Sion **31**v Qu/h3/f2
Ps 14,1–2 Comm Domine quis habitabit **32**r Qu/h3/f3
Ps 15,7.8 Off Benedicam Domino **26**r Qu/h2/f2 **98**r Pent/d5
Ps 15,10 Comm Notas mihi fecisti **33**r Qu/h3/f4
Ps 16,3 Grad Probasti Domine **146**r Laurentius
Ps 16,3 Intr Probasti Domine **148**r oct Laurentii
Ps 16,5.6–7 Off Perfice gressus **16**r D60 **98**v Pent/d6 **186**r pro iter agentibus **188**r 3 reges
Ps 16,6 Comm Ego clamavi **97**r Pent/d3
Ps 16,6.8 Intr Ego clamavi **31**v Qu/h3/f3
Ps 16,8 et 2 Grad Custodi me **23**r Qu/h1/f5 **100**v Pent/d10
Ps 16,15 Intr Ego autem … cum iustitia **28**r Qu/h2/f6
Ps 17,2–3 All Diligam te **97**v Pent/d4
Ps 17,3 Comm Dominus firmamentum **97**v

Pent/d4
Ps 17,3 Off Factus est Dominus **41**v Qu/h4/sb
Ps 17,5.6.7 Intr Circumdederunt me **14**v D70
Ps 17,7 Intr Exaudivit de templo **86**v Litania maior
Ps 17,14.16 Off Intonuit de caelo **82**r P/f3 **91**r Pent/f2
Ps 17,19–20 Intr Factus est Dominus **96**r Pent/d2
Ps 17,28.32 Off Populum humilem **41**r Qu/h4/f6 **99**v Pent/d8
Ps 17,48–49 Intr Liberator meus **44**r Qu/h5/f4
Ps 17,48–49 vide Ps 142,9.10 et 17,48–49
Ps 18,2 All Caeli enarrant **132**r Barnabas **165**r ap
Ps 18,5 All In omnem terram **165**r ap
Ps 18,5 Off In omnem terram **111**v Andreas **114**v Thomas ap **117**v Conv Pauli **122**v Matthias **132**r Barnabas **137**r comm Pauli **140**r Divisio app **141**v Iacobus **143**r Vincula Petri **149**v Bartholomaeus **154**v Matthaeus **160**r Simon et Iudas **165**v ap
Ps 18,5 et 2 Grad In omnem terram **135**v vig Petri et Pauli **165**r ap
Ps 18,6 et 7 Grad In sole posuit **4**r Adv/4t/sb
Ps 18,6–7 Comm Exsultavit ut gigas **5**r Adv/4t/sb
Ps 18,7 et 2 Grad A summo caelo egressio eius **3**v Adv/4t/sb
Ps 18,8 Intr Lex Domini **29**r Qu/h2/sb
Ps 18,9.11–12 Off Iustitiae Domini **30**v Qu/d3 **100**r Pent/d9
Ps 18,13–14 Comm Ab occultis meis **37**v Qu/h4/f2
Ps 18,13–14 et 14 Grad Ab occultis meis **32**r Qu/h3/f3
Ps 18,15 Intr Meditatio cordis mei **40**r Qu/h4/f6
Ps 19,6 Comm Laetabimur in salutari tuo **38**r Qu/h4/f3
Ps 20,2 All Domine in virtute **98**r Pent/d5 **183**v pro rege
Ps 20,2–3 Intr In virtute tua **121**r Valentinus **130**v Nicomedes **131**v Bonifatius **150**r Decoll Ioannis Bapt **153**v Nicomedes **155**v Venceslaus **159**v Demetrius **162**r Theodorus **166**r m
Ps 20,2–3 Off In virtute tua **121**v Valentinus **159**r Lucas **168**r m **174**v cc
Ps 20,3.4 Off Desiderium animae **168**r m **174**v cc
Ps 20,3–4 Tractus Desiderium animae **120**v Blasius **121**v Valentinus **122**v Matthias **177**v de uno m-e
Ps 20,4 All Posuisti Domine **167**r m
Ps 20,4 Comm Posuisti Domine **159**r Lucas **159**v Demetrius **168**r m **180**r Spinea corona
Ps 20,4 et 3 Grad Posuisti Domine **117**r Vincentius **120**v Blasius **150**r Decoll Ioannis Bapt **155**v Venceslaus **159**v Demetrius **161**v Transl Adalberti **167**r m **182**r Adalbertus vot
Ps 20,4 et 5 Grad Domine praevenisti eum **115**r Paulus eremita **123**v Benedictus **130**r Inv dextrae Stephani regis **135**r Ladislaus **143**v Dominicus **148**r Stephanus rex **151**r Aegidius **151**r Emericus **173**r cc
Ps 20,4–5 Off Posuisti Domine **123**v Benedictus **155**r Gerardus **168**r m **174**v cc
Ps 20,6 Comm Magna est gloria **10**r Thomas ep **114**r vig Thomae ap **134**r vig Ioannis Bapt **146**v Tiburtius **149**r vig Bartholomaei **154**r vig Matthaei **155**r Gerardus **155**v Venceslaus **161**v Transl Adalberti **164**v Catherina **168**r m **182**r Adalbertus vot
Ps 21,2–9.18.19.22.24.32 Tractus Deus Deus meus **49**r Palm
Ps 21,12 Resp Circumdederunt me **47**r Palm
Ps 21,17–18 Comm Foderunt manus meas **179**v 5 vulnera
Ps 21,19 vide Mt 27,35=Ps 21,19
Ps 21,20.22 Intr Domine ne longe **48**v Palm
Ps 22,1–2 Comm Dominus regit me **41**v Qu/h4/sb
Ps 22,4 Grad Si ambulem **35**v Qu/h3/sb **189**r pro deff
Ps 23,7 Off Tollite portas **5**v vig Nat
Ps 23,7 et 3–4 Grad Tollite portas **2**v Adv/4t/f4 **124**r Annunt **180**v BMV in Adv
Ps 23,10 Comm Dominus virtutum **43**r Qu/h5/f2
Ps 24,1–3 Intr Ad te levavi **1**r Adv/d1
Ps 24,1–3 Off Ad te Domine **1**v Adv/d1 **18**v D50/f5 **27**r Qu/h2/f4 **100**v Pent/d10
Ps 24,3 et 4 Grad Universi **1**r Adv/d1
Ps 24,6.3.22 Intr Reminiscere **22**r Qu/h1/f4 **25**r Qu/d2
Ps 24,15–16 Intr Oculi mei **30**r Qu/d3
Ps 24,16.18 Intr Respice in me **96**v Pent/d3
Ps 24,17 et 18 Grad Tribulationes cordis mei **22**r Qu/h1/f4 **25**v Qu/d2

Ps 24,17.18 Intr De necessitatibus meis **23**r Qu/h1/f6 **186**v pro infirmis **188**r pro furto
Ps 24,17.18.1–4 Tractus De necessitatibus meis **22**v Qu/h1/f4
Ps 24,22 Comm Redime nos **43**v Qu/h5/f3
Ps 25,6–7 Comm Lavabo inter innocentes **44**v Qu/h5/f4
Ps 25,9 Vers Ne perdas cum impiis **47**r Palm
Ps 25,11–12 Intr Redime me Domine **25**v Qu/h2/f2
Ps 26,1.2 Intr Dominus illuminatio **97**r Pent/d4 **183**v pro rege
Ps 26,4 Comm Unam petii **98**r Pent/d5
Ps 26,4 Grad Unam petii **19**r D50/f6 **19**v D50/sb
Ps 26,6 Comm Circuibo et immolabo **98**v Pent/d6
Ps 26,7.8–9 Intr Exaudi Domine … alleluia **88**r infr oct Asc
Ps 26,7.9 Intr Exaudi Domine … adiutor **97**v Pent/d5
Ps 26,8–9 Intr Tibi dixit cor **26**r Qu/h2/f3
Ps 26,12 Comm Ne tradideris me **45**v Qu/h5/f6 **46**v Qu/h5/sb
Ps 26,12 Off Insurrexerunt in me **179**v 5 vulnera
Ps 26,14 Intr Exspecta Dominum **43**r Qu/h5/f3
Ps 27,7 et 1 Grad In Deo speravit **34**r Qu/h3/f6 **101**r Pent/d11
Ps 27,8–9 Intr Dominus fortitudo **98**r Pent/d6
Ps 27,9 et 1 Grad Salvum fac populum tuum **27**r Qu/h2/f4 **106**v 4tMich/sb
Ps 28,3 Vers Vox Domini super aquas **a2**v exorcismus salis et aquae
Ps 28,9 Grad Tollite hostias **45**r Qu/h5/f5
Ps 29,2–3 Off Exaltabo te Domine **18**r Cin **101**r Pent/d11
Ps 29,2 et 3–4 Grad Exaltabo te Domine **44**r Qu/h5/f4
Ps 29,11 Intr Audivit Dominus **18**v D50/f6
Ps 30,2–3 All In te Domine **98**v Pent/d6
Ps 30,3 Comm Inclina aurem tuam **99**r Pent/d7
Ps 30,3 et 2 Grad Esto mihi **37**r Qu/h4/f2 **99**v Pent/d8
Ps 30,3–4 Intr Esto mihi **16**r D50 **19**v D50/sb **186**r pro iter agentibus **188**r 3 reges
Ps 30,7–8 Intr Ego autem … in Domino **32**r Qu/h3/f4
Ps 30,10.16.18 Intr Miserere mihi Domine … tribulor **45**v Qu/h5/f6
Ps 30,15–16 Off In te speravi **22**r Qu/h1/f3 **102**r Pent/d13 **184**r pro rege
Ps 30,17–18 Comm Illumina faciem tuam **15**r D70 **184**r pro rege
Ps 31,11 All Laetamini in Domino **170**r mm
Ps 31,11 Off Laetamini in Domino **116**v Fabianus et Sebastianus **132**r Primus et Felicianus **133**r Vitus etc. **133**v decem milia militum **150**v Felix et Adauctus **157**v Dionysius etc. **159**r 11000 vv **161**r Omnes ss **171**r mm
Ps 32,1 All Gaudete iusti **168**r m **169**v mm
Ps 32,1 Comm Gaudete iusti **168**r m **171**r mm
Ps 32,5–6 Intr Misericordia Domini **84**v P/d2
Ps 32,6 All Verbo Domini **94**r Pent/sb
Ps 32,12 et 6 Grad Beata gens **38**v Qu/h4/f4 **104**r Pent/d17 **178**v dedic
Ps 33,2 et 3 Grad Benedicam Domino **101**v Pent/d12
Ps 33,8–9 Off Immittit angelus **23**r Qu/h1/f5 **102**v Pent/d14
Ps 33,9 Comm Gustate et videte **99**v Pent/d8
Ps 33,10 et 11 Grad Timete Dominum **161**r Omnes ss **169**v mm
Ps 33,10–11 Intr Timete Dominum **160**r vig Omnium ss **168**v mm
Ps 33,12 et 6 Grad Venite filii **38**v Qu/h4/f4 **99**r Pent/d7
Ps 33,18 Intr Clamaverunt iusti **130**v Marcellinus et Petrus **168**r mm
Ps 33,18 et 19 Grad Clamaverunt iusti **155**v Cosma et Damianus **157**v Dionysius etc. **169**v mm
Ps 33,20–21 Intr Multae tribulationes **134**v Ioannes et Paulus **154**v Mauritius etc. **168**v mm
Ps 34,1–2 Intr Iudica Domine **52**r Qu/h6/f2
Ps 34,13 et 1–2 Grad Ego autem dum mihi molesti essent **53**r Qu/h6/f3
Ps 34,20 et 22 Grad Pacifice loquebantur mihi **45**v Qu/h5/f6
Ps 34,23 et 3 Grad Exsurge … et intende **52**r Qu/h6/f2 **188**v pro furto
Ps 34,26 Comm Erubescant et revereantur **53**r Qu/h6/f2
Ps 35,10 Vers Domine apud te est fons **70**r S Sabb — Quoniam apud te est fons **80**v P
Ps 36,24 All Iustus non conturbabitur **167**r m

Ps 36,24 et 26 Grad Iustus non conturbabitur **143r** Stephanus p **167r** m **188r** Ioseph patriarcha
Ps 36,26.28 Intr Iustus non conturbabitur **146r** Tiburtius **163v** Chrysogonus **166r** m
Ps 36,30 et 31 Grad Os iusti **122v** Thomas de Aquino **146v** Tiburtius **157r** Franciscus **173v** cc
Ps 36,30–31 Intr Os iusti meditabitur **115r** Paulus eremita **123v** Benedictus **129v** Inv dextrae Stephani regis **135r** Ladislaus **140r** Alexius **142r** Depos Ladislai **143v** Dominicus **148r** Stephanus rex **151r** Aegidius **151r** Emericus **156r** Hieronymus **157r** Franciscus **158v** Gallus **158v** Lucas **171r** cc **187v** Ioseph patriarcha
Ps 36,39 Intr Salus autem iustorum **133r** Marcus et Marcellianus **141v** 7 dormientes **157** Marcus et Marcellus **168r** mm
Ps 37,22–23 Intr Ne derelinquas me **27r** Qu/h2/f4
Ps 39,2–3.4 Off Exspectans exspectavi **38r** Qu/h4/f3 **103v** Pent/d15
Ps 39,14–15 Off Domine in auxilium **28v** Qu/h2/f6 **104r** Pent/d16
Ps 40,5 et 2 Grad Ego dixi **95v** Pent/d1
Ps 41,2–4 Tractus Sicut cervus **69v** S Sabb **89v** vig Pent **189r** pro deff
Ps 42,1 et 3 Grad Discerne causam meam **43v** Qu/h5/f3
Ps 42,1–2 Intr Iudica me **42r** Qu/d5 **46r** Qu/h5/sb
Ps 42,4 Comm Introibo ad altare **16r** D60
Ps 43,8 et 9 Grad Liberasti nos **110v** Pent/d24
Ps 43,23–24.25–26 Intr Exsurge quare obdormis **15r** D60
Ps 43,26 et 2 Grad Exsurge … fer opem **37v** Qu/h4/f3
Ps 44,3 All Diffusa est gratia **141v** Anna **176v** vv
Ps 44,3 Comm Diffusa est gratia **113r** Conc BMV **129r** Helena **138r** Visit **140v** Maria Magdalene **152r** Nat BMV **177r** vv
Ps 44,3 Off Diffusa est gratia **120r** Purif **177r** vv
Ps 44,3 et 2 Grad Speciosus forma **10r** infr oct Nat
Ps 44,3 et 5 Grad Diffusa est gratia **10v** BMV in Nat **140v** Maria Magdalene **176v** vv **181r** BMV in Nat vot
Ps 44,5 All Specie tua **129r** Helena [**176v** vv]
Ps 44,5 Grad Specie tua **116v** Agnes **130r** Petronella **162v** Elisabeth vidua **176v** vv
Ps 44,5 et 11.12 Grad Propter veritatem **147v** Assumpt **176v** vv
Ps 44,8 Comm Dilexisti iustitiam **141v** Anna **147v** Assumpt **177r** vv
Ps 44,8 Grad Dilexisti iustitiam **129r** Helena **139v** Margarita **176v** vv
Ps 44,8 Intr Dilexisti iustitiam **113v** Lucia **175r** vv
Ps 44,10 Off Filiae regum **113r** Conc BMV **116r** Prisca **129r** Helena **140v** Maria Magdalene **141v** Anna **152r** BMV in Nat **162v** Elisabeth vidua **163v** Catherina **177r** vv
Ps 44,11.12 All Audi filia **176v** vv
Ps 44,11.12 et 5 Grad Audi filia **112v** Conc BMV **137v** Visit **152r** BMV in Nat **163r** Caecilia **163v** Catherina **176v** vv
Ps 44,11.12.13.14.15–16 Tractus Audi filia **177v** de beata Virgine et de vv
Ps 44,12 All Veni electa mea **176v** vv
Ps 44,12 et 11.12 Grad Concupivit rex **176v** vv
Ps 44,13.15–16 Intr Vultum tuum **10v** BMV in Nat **118r** secundo Agnes **123r** Perpetua et Felicitas **130r** Petronella **153v** Euphemia **175r** vv **181r** BMV in Nat vot
Ps 44,15 Off Offerentur regi … post eam **123r** Perpetua et Felicitas **177r** vv
Ps 44,15.16 All Adducentur regi **123r** Perpetua et Felicitas **176v** vv
Ps 44,15–16 Off Offerentur regi … proximae **11r** BMV in Nat **147v** Assumpt **177r** vv **181r** BMV in Nat vot **116v** Agnes
Ps 44,17 Off Constitues eos **136v** Petrus et Paus **165v** ap
Ps 44,17–18 et 17.18 Grad Constitues eos **111v** Andreas **132r** Barnabas **136r** Petrus et Paulus **142v** Vincula Petri **165r** ap
Ps 45,6 et 5 Grad Adiuvabit eam **120v** Agatha **141v** Anna **176v** vv
Ps 46,2 All Omnes gentes **87r** vig Asc **99r** Pent/d7
Ps 46,2 Intr Omnes gentes plaudite **98v** Pent/d7
Ps 46,6 All Ascendit Deus **87v** Asc **88r** infr oct Asc
Ps 46,6 Off Ascendit Deus **87v** Asc
Ps 47,2 All Magnus Dominus **99v** Pent/d8
Ps 47,10 Vers Suscepimus Deus **59v** Cena Dni **119v** Purif
Ps 47,10–11 Intr Suscepimus Deus **99r** Pent/d8 **119v** Purif

Ps 47,10–11 et 9 Grad Suscepimus Deus **120**r Purif
Ps 49,2–3 et 5 Grad Ex Sion species **2**r Adv/d2
Ps 50,3 Off Miserere mihi Domine **26**v Qu/h2/f3
Ps 50,9 Ant Asperges me Domine **a2**v aspersio **47**r Palm **118**v Purif
Ps 50,21 Comm Acceptabis sacrificium **18**v D50/f5 **100**v Pent/d10
Ps 51,10.11 Intr Ego autem … sicut oliva **113**v vig Thomae ap **141**r vig Iacobi **148**v vig Bartholomaei **153**v vig Matthaei **163**v vig ap
Ps 53,3–4 Intr Deus in nomine tuo **36**v Qu/h4/f2
Ps 53,4 et 3 Grad Deus exaudi orationem **42**v Qu/h5/f2
Ps 53,6–7 Intr Ecce Deus adiuvat me **99**v Pent/d9
Ps 54,2–3 Intr Exaudi Deus orationem meam **37**v Qu/h4/f3
Ps 54,2–3 Off Exaudi Deus **31**v Qu/h3/f2
Ps 54,17.18.19.20.23 Intr Dum clamarem **18**r D50/f5 **100**r Pent/d10
Ps 54,23 et 17.18.19 Grad Iacta cogitatum **18**v D50/f5 **26**v Qu/h2/f3 **97**r Pent/d3
Ps 55,2 Intr Miserere mihi Domine … conculcavit **42**v Qu/h5/f2
Ps 55,5 Intr In Deo laudabo **31**r Qu/h3/f2
Ps 55,9 et 2 Grad Deus vitam meam **31**v Qu/h3/f2
Ps 56,2 et 4 Grad Miserere mei Deus **17**v Cin
Ps 58,2 All Eripe me **100**r Pent/d9
Ps 58,2 Off Eripe me … Deus meus **44**v Qu/h5/f4
Ps 59,4.6 Tractus Commovisti Domine **16**r D60
Ps 62,2.5 Off Deus Deus meus **85**r P/d2
Ps 63,3 Intr Protexisti me **125**r Adalbertus **125**v Georgius **125**v Marcus **126**r Vitalis **126**r Petrus m **128**r Ioannes ante PL **168**r m
Ps 63,11 All Laetabitur iustus **125**r Adalbertus **146**v Tiburtius **167**r m **168**r m **182**r Adalbertus vot
Ps 63,11 Comm Laetabitur iustus **125**v Adalbertus **125**v Georgius **126**r Marcus **168**r m (2x)
Ps 63,11 Intr Laetabitur iustus **117**r Vincentius **120**r Blasius **153**v Lambertus **155**r Gerardus **161**v Transl Adalberti **166**r m **182**r Adalbertus vot
Ps 64,2 All Te decet hymnus **100**v Pent/d10
Ps 65,1–2 Intr Iubilate Deo **85**r P/d3
Ps 65,1–2.16 Off Iubilate Deo omnis terra … psalmum **37**r Qu/h4/f2 **86**r P/d4
Ps 65,1–2.16 Off Iubilate Deo universa terra **13**r Epi/d2
Ps 65,4 Intr Omnis terra adoret **13**r Epi/d2
Ps 65,4 Vers Omnis terra adoret **64**r Parasc
Ps 65,8–9.20 Off Benedicite gentes **39**r Qu/h4/f4 **86**v P/d5
Ps 67,4 All Iusti epulentur **150**v Felix et Adauctus **169**v mm
Ps 67,4 Intr Iusti epulentur **140**r Andreas et Benedictus **146**v Hippolytus **157**v Dionysius etc. **168**v mm
Ps 67,8 Intr Deus dum egrederis **91**v Pent/f4
Ps 67,18–19 All Dominus in Sina **87**v Asc
Ps 67,19 All Ascendens Christus **88**r infr oct Asc
Ps 67,25 Intr Viderunt ingressus **144**r Transfig
Ps 67,29–30 Off Confirma hoc **90**v Pent **92**v Pent/f5
Ps 67,33–34 Comm Psallite Domino **88**r Asc
Ps 67,36 Off Mirabilis Deus **170**v mm
Ps 68,13–14 Comm Adversum me exercebantur **55**v Qu/h6/f3
Ps 68,17 Ant Exaudi nos Domine quoniam benigna **17**r Cin
Ps 68,18 et 2–3 Grad Ne avertas faciem tuam **55**v Qu/h6/f4
Ps 68,21 et 22 Grad Improperium exspectavit **179**r 5 vulnera
Ps 68,21–22 Off Improperium exspectavit **52**r Palm
Ps 69,2.3 Intr Deus in adiutorium **27**v Qu/h2/f5 **101**r Pent/d12
Ps 69,2–3.4 Off Domine ad adiuvandum me **40**r Qu/h4/f5
Ps 69,7 et 3 Grad Adiutor meus **26**r Qu/h2/f2
Ps 70,8.23 Intr Repleatur os meum **92**v Pent/f6
Ps 71,10–11 Off Reges Tharsis **12**r Epi
Ps 70,16–17.18 Comm Domine memorabor **40**r Qu/h4/f5 **104**r Pent/d16
Ps 71,18 et 3 Grad Benedictus Dominus **12**r Epi/d1
Ps 72,24 et 1–3 Grad Tenuisti manum **49**r Palm
Ps 73,20.19 et 22 Grad Respice Domine **39**v Qu/h4/f5 **102**r Pent/d13
Ps 73,20.19.22.23 Intr Respice Domine **101**v Pent/d13

Ps 75,9–10 Off Terra tremuit **81**r P
Ps 75,12–13 Comm Vovete et reddite **104**v Pent/d17
Ps 76,15 et 16 Grad Tu es Deus **16**v D50
Ps 77,1 All Attendite popule meus **101**r Pent/d11
Ps 77,23–25 Off Portas caeli **82**v P/f4 **91**v Pent/f3
Ps 77,29–30 Comm Manducaverunt **17**r D50
Ps 77,53 Intr Eduxit eos **83**r P/f6
Ps 78,2.11 Comm Posuerunt mortalia **133**r Vitus etc. **154**v Mauritius etc. **155**v Cosma et Damianus **171**r mm
Ps 78,8–9 vide Ps 102,10; 78,8–9
Ps 78,9 Resp Emendemus in melius **17**v Cin
Ps 78,9.10 et 9 Grad Propitius esto **24**r Qu/h1/sb **27**v Qu/h2/f5 **97**v Pent/d4 **104**v 4tMich/f4 **106**r 4tMich/sb **184**v pro peccatis **185**v pro pluvia
Ps 78,10 et 2 Grad Vindica Domine **154**v Mauritius etc. **159**r 11000 vv **160**r vig Simonis et Iudae **169**v mm
Ps 78,11.12.10 Intr Intret in conspectu **116**r Fabianus et Sebastianus **132**v Basilides etc. **142**r Abdon et Sennen **160**r vig Simonis et Iudae **168**r mm
Ps 79,2.3 et 2 Grad Qui sedes Domine **2**r Adv/d3
Ps 79,2–3 Tractus Qui regis Israel **4**v Adv/4t/sb
Ps 79,2–3 vide Ex 16,6–7 et Ps 79,2–3
Ps 79,3 All Excita Domine **2**r Adv/d3
Ps 79,3 et 2–3 Grad Excita Domine **4**r Adv/4t/sb
Ps 79,4.2.4 Intr Veni et ostende **3**v Adv/4t/sb
Ps 79,20 et 3 Grad Domine Deus virtutum **4**r Adv/4t/sb
Ps 80,2–3 All Exsultate Deo **101**v Pent/d12
Ps 80,2–4.5 Intr Exsultate Deo **104**v 4tMich/f4
Ps 80,17 Intr Cibavit eos **90**v Pent/f2 **95**r Corp
Ps 82,19 et 14 Grad Sciant gentes **16**r D60
Ps 83,4–5 Comm Passer invenit **30**v Qu/d3
Ps 83,10 et 9 Grad Protector noster **21**r Qu/h1/f2 **24**r Qu/h1/sb **98**r Pent/d5 **106**v 4tMich/sb
Ps 83,10–11 Intr Protector noster **102**v Pent/d14
Ps 84,2–3 Off Benedixisti Domine **2**v Adv/d3
Ps 84,7–8 Off Deus tu convertens **2**r Adv/d2 **3**v Adv/4t/f6
Ps 84,8 All Ostende nobis **1**r Adv/d1 **184**v pro pace **185**v pro pluvia **188**r 3 reges
Ps 84,8 Vers Ostende nobis Domine **a2**r exorcismus salis et aquae **a2**v aspersio **47**r Palm **118**v Purif
Ps 84,8 et 2 Grad Ostende nobis **3**v Adv/4t/f6
Ps 84,9 Intr Loquetur Dominus **133**v Gervasius et Protasius **168**v mm
Ps 84,13 Comm Dominus dabit benignitatem **1**v Adv/d1
Ps 85,1.2–3 Intr Inclina Domine **103**r Pent/d15
Ps 85,2 et 6 Grad Salvum fac servum tuum **23**v Qu/h1/f6 **24**v Qu/h1/sb **183**v pro rege
Ps 85,3.5 Intr Miserere mihi Domine … ad te **103**v Pent/d16
Ps 85,17 Intr Fac mecum Domine **33**v Qu/h3/f6
Ps 87,2 All Domine Deus salutis **102**r Pent/d13
Ps 87,2–3 Off Domine Deus salutis meae **25**r Qu/h1/sb **107**v 4tMich/sb **187**r pro infirmis
Ps 87,3 Intr Intret oratio mea **24**r Qu/h1/sb
Ps 88,4 All Disposui testamentum **173**v cc
Ps 88,6 Off Confitebuntur caeli **125**v Adalbertus **125**v Georgius **126**r Marcus **127**r Philippus et Iacobus **168**r m **171**r mm
Ps 88,6 et 2 Grad Confitebuntur caeli **169**v mm
Ps 88,12.15 Off Tui sunt caeli **7**v Nat ad summam missam
Ps 88,21 All Inveni David **173**v cc
Ps 88,21–22 Off Inveni David **114**v Silvester **122**r Cath Petri **143**r Stephanus p **156**v Hieronymus **158**v Gallus **174**v cc
Ps 88,21–22 et 23 Grad Inveni David **115**v Marcellus **150**r Augustinus **173**r cc
Ps 88,25 Off Veritas mea **112**r Nicolaus **115**r Paulus eremita **115**v Marcellus **123**v Gregorius **129**v Urbanus **130**r Inv dextrae Stephani regis **135**r Ladislaus **143**v Dominicus **148**r Stephanus rex **150**r Augustinus **151**r Aegidius **151**r Emericus **157**r Franciscus **162**r Martinus ep **162**v Brictius **163**r Clemens **174**v cc **188**r Ioseph patriarcha
Ps 88,36.37.38 Comm Semel iuravi **175**r vv
Ps 89,1 All Domine refugium **102**v Pent/d14 **186**r pro iter agentibus
Ps 89,1 Intr Domine refugium **21**v Qu/h1/f3
Ps 89,1 et 2 Grad Domine refugium **109**r Pent/d21
Ps 89,13 et 1 Grad Convertere Domine **98**v Pent/d6 **105**v 4tMich/f6 **185**r contra paganos
Ps 89,14 Off Repleti sumus **126**r Vitalis **170**v mm

Ps 90,1–7.11–16 Tractus Qui habitat **20**v Qu/d1
Ps 90,4–5 Comm Scapulis suis **20**v Qu/d1 **186**r pro iter agentibus
Ps 90,4–5 Off Scapulis suis **20**v Qu/d1
Ps 90,11 et 12 Grad Angelis suis **20**r Qu/d1 **186**r pro iter agentibus **188**r 3 reges
Ps 90,15.16 Intr Invocavit me **20**r Qu/d1
Ps 91,13 All Iustus ut palma **167**r m **168**r m **173**v cc
Ps 91,13 Off Iustus ut palma **9**r Ioannes ap **128**r Ioannes ante PL **134**v vig Ioannis Bapt **174**v cc
Ps 91,13 et 3 Grad Iustus ut palma **114**r vig Thomae ap **148**v vig Bartholomaei **154**r vig Matthaei **164**r vig ap **167**r m **173**r cc
Ps 91,13–14 Intr Iustus ut palma **143**r Stephanus p **171**r cc
Ps 91,2 Off Bonum est confiteri **15**r D70
Ps 91,2 et 3 Grad Bonum est confiteri **29**v Qu/h2/sb **102**v Pent/d14 **103**r Pent/d15
Ps 92,1 All Dominus regnavit decorem **7**r Nat in aurora **10**r infr oct Nat
Ps 92,1–2 Off Deus enim firmavit **7**r Nat in aurora **10**r infr oct Nat **11**r vig Epi
Ps 94,1 et 2 All Venite exsultemus/Praeoccupemus **103**r Pent/d15
Ps 94,3 All Quoniam Deus magnus **103**v Pent/d16
Ps 94,6–7 Intr Venite adoremus **106**r 4tMich/sb
Ps 95,2 Comm Cantate Domino **86**v P/d5
Ps 95,2 et 3 Grad Cantate Domino **144**r Transfig
Ps 95,6 Intr Confessio et pulchritudo **23**r Qu/h1/f5 **146**r Laurentius
Ps 95,6 Off Confessio et pulchritudo **146**r Laurentius
Ps 95,8–9 Comm Tollite hostias **108**r Pent/d18
Ps 95,8–9 Grad Tollite hostias **45**r Qu/h5/f5
Ps 95,11.13 Off Laetentur caeli **6**v Nat in galli cantu
Ps 96,1 All Dominus regnavit exsultet **13**r Epi/d2
Ps 96,7–8 Intr Adorate Deum **13**v Epi/d3 **14**r Epi/d4 **14**r Epi/d5
Ps 97,1.2 Intr Cantate Domino **85**v P/d4
Ps 97,3 Comm Viderunt omnes **8**r Nat ad summam missam **144**v Transfig
Ps 97,3–4 et 2 Grad Viderunt omnes **7**v Nat ad summam missam
Ps 99,1 All Iubilate Deo **12**r Epi/d1
Ps 99,1–2.3 Off Iubilate Deo omnis terra … servite **12**v Epi/d1
Ps 99,2–3 Tractus Iubilate Domino **16**v D50
Ps 101,2 All Domine exaudi **104**r Pent/d17 **188**v pro furto
Ps 101,2 Off Domine exaudi orationem meam **58**v Qu/h6/f4
Ps 101,2 Vers Domine exaudi orationem **17**v Cin et passim in praeparatione ad missam, in ordine missae
Ps 101,2–5.14 Tractus Domine exaudi **56**r Qu/h6/f4
Ps 101,10.11.12–13.14 Comm Potum meum **58**v Qu/h6/f4
Ps 101,16 et 17 Grad Timebunt gentes **13**v Epi/d3 **103**v Pent/d16
Ps 102,2.5 Off Benedic anima mea **23**v Qu/h1/f6 **106**r 4tMich/f6
Ps 102,10 Vers Domine non secundum peccata **17**v Cin
Ps 102,10; 78,8–9 Tractus Domine non secundum **18**r Cin **184**v pro pace **185**v pro pluvia **186**r pro iter agentibus **187**r pro infirmis
Ps 102,20 Intr Benedicite Domino **155**v Michael archang **181**v angeli
Ps 102,20 et 1 Grad Benedicite Domino **156**r Michael archang **182**r angeli
Ps 103,13.14–15 Comm De fructu operum **101**v Pent/d12
Ps 103,30 All Emitte spiritum tuum **90**v Pent **92**r Pent/f4 **92**v Pent/f5 **93**r Pent/sb
Ps 103,30; Sap 1,7 Tractus Emitte Spiritum **177**v de S Spiritu
Ps 103,30–31 Off Emitte Spiritum tuum **90**r vig Pent **92**r Pent/f4 **94**v Pent/sb **178**v dedic
Ps 104,3–4 Intr Laetetur cor **39**v Qu/h4/f5 **105**v 4tMich/f6
Ps 104,43 Intr Eduxit Dominus **83**v P/sb
Ps 105,4–5 Intr Memento nostri Domine **5**r Adv/d4
Ps 106,1=117,1 All Confitemini Domino **71**r S Sabb **86**v Litania maior **90**r vig Pent
Ps 106,2 vide Ps 117,24 et 106,2
Ps 106,20 et 21 Grad Misit Dominus **13**r Epi/d2 **186**v contra pestem
Ps 106,32 et 31 Grad Exaltent eum **121**v Cath Petri

Ps 107,2 All Paratum cor meum **107**v Pent/d18
Ps 108,21 Off Domine fac mecum **33**r Qu/h3/f4
Ps 108,26 vide Ps 118.23.86 et 108,26
Ps 108,30–31 Off Confitebor Domino **87**r Litania maior
Ps 109,3 Comm In splendoribus sanctorum **6**v Nat in galli cantu
Ps 109,3 et 1 Grad Tecum principium **6**r Nat in galli cantu
Ps 109,4 All Iuravit Dominus **114**v Silvester **115**v Marcellus **143**r Stephanus p **162**v Brictius **150**r Augustinus **173**v cc
Ps 109,4 All Tu es sacerdos **163**r Clemens **173**v cc
Ps 109,4 et 1 Grad Iuravit Dominus **9**v Thomas ep **123**r Gregorius **129**v Urbanus **156**v Hieronymus **163**r Clemens **173**r cc
Ps 111,1 All Beatus vir qui timet **126**r Vitalis **167**r m
Ps 111,1 et 2 Grad Beatus vir qui timet **155**r Gerardus **159**r Lucas **167**r m
Ps 111,1–3 Tractus Beatus vir qui timet **117**r Vincentius **117**v Conv Pauli **123**r Gregorius **123**v Benedictus **177**r de uno m/de c **184**r pro rege
Ps 111,9 Intr Dispersit dedit **145**r vig Laurentii
Ps 111,9 et 2 Grad Dispersit dedit **145**v vig Laurentii
Ps 112,1 All Laudate pueri/Sit nomen **84**r P/sb
Ps 112,1 All Laudate pueri **169**v mm
Ps 112,1.9 Intr Laudate pueri **139**r 7 fratres mm **168**v mm
Ps 112,5–6 et 7 Grad Quis sicut Dominus **105**r 4tMich/f4
Ps 113,1–2 All In exitu Israel **108**r Pent/d19
Ps 114,1 All Dilexi quoniam **108**v Pent/d20
Ps 115,6 et 1 Grad Pretiosa est **169**v mm
Ps 115,16 All Pretiosa est **170**r mm
Ps 116,1 All Laudate Dominum omnes gentes **94**r Pent/sb
Ps 116,1–2 Tractus Laudate Dominum **24**v Qu/h1/sb **71**r S Sabb **90**r vig Pent **107**r 4tMich/sb
Ps 117,8 et 9 Grad Bonum est confidere **40**r Qu/h4/f6
Ps 117,15 All Vox exsultationis **178**r dedic
Ps 117,16.17 Off Dextera Domini **14**r Epi/d3 **32**r Qu/h3/f3 **59**r Cena Domini
Ps 117,24 All Haec dies quam fecit **84**r P/sb
Ps 117,24 et 1 Grad Haec dies/Confitemini **80**v P
Ps 117,24 et 2 Grad Haec dies/Dicat nunc Israel **81**r P/f2
Ps 117,24 et 16 Grad Haec dies/Dextera **82**r P/f4
Ps 117,24 et 22–23 Grad Haec dies/Lapidem **83**v P/f6
Ps 117,24 et 26–27 Grad Haec dies/Benedictus **83**r P/f5
Ps 117,24 et 106,2 Grad Haec dies/Dicant nunc **82**r P/f3
Ps 117,26–27 Off Benedictus qui venit **84**r P/sb
Ps 117,26.27 et 23 Grad Benedictus qui venit **7**r Nat in aurora **11**r vig Epi
Ps 118,4 Vers Tu mandasti Domine **59**v Cena Dni
Ps 118,4–5 Comm Tu mandasti **33**v Qu/h3/f5 **108**v Pent/d19 **188**r 3 reges
Ps 118,12–13 Off Benedictus es … in labiis **16**v D50
Ps 118,12.121.42 Off Benedictus … et non tradas **45**v Qu/h5/f6
Ps 118,17.107 vide Ps 9,2; 118,17.107
Ps 118,18.26.73 Off Revela oculos meos **21**v Qu/h1/f2
Ps 118,22.24 Comm Aufer a me **106**r 4tMich/f6
Ps 118,23.86.23 Intr Etenim sederunt **8**r Stephanus pm **143**r Inv Stephani pm
Ps 118.23.86 et 108,26 Grad Sederunt principes **8**r Stephanus pm
Ps 118,46 All Loquebar de testimoniis tuis **176**v vv
Ps 118,46–47 Intr Loquebar de testimoniis **116**r Prisca **139**v Margarita **163**r Caecilia **175**r vv
Ps 118,47–48 Off Meditabar in mandatis **22**v Qu/h1/f4 **25**v Qu/d2 **105**r 4tMich/f4
Ps 118,49–50 Comm Memento verbi tui **45**r Qu/h5/f5 **109**r Pent/d20 **187**r pro infirmis
Ps 118,75.120.10 Intr Cognovi Domine **175**r vv
Ps 118,78.80 Comm Confundantur superbi **163**r Caecilia **163**v Catherina **177**r vv
Ps 118,81.84.86 Comm In salutari tuo **109**v Pent/d21
Ps 118,95–96 Intr Me exspectaverunt **116**v Agnes **145**r Afra **175**r vv
Ps 118,121.122.128 Comm Feci iudicium **116**r Prisca **177**r vv
Ps 118,133 Off Gressus meos **36**r Qu/h3/sb
Ps 118,137.124 Intr Iustus es Domine **104**r

Pent/d17
Ps 118,151–152 Intr Prope esto **3r** Adv/4t/f6
Ps 118,154.125 Off Domine vivifica me **19v** D50/f6 **20r** D50/sb
Ps 118,161–162.167 Comm Principes persecuti sunt me **177r** vv
Ps 119,1 et 2 Grad Ad Dominum **28v** Qu/h2/f6 **96v** Pent/d2
Ps 121,1 et 7 Grad Laetatus sum **36r** Qu/d4 **107v** Pent/d18 **184v** pro pace
Ps 121,3–4 Comm Ierusalem quae aedificatur **36v** Qu/d4
Ps 122,1–3 Tractus Ad te levavi **30v** Qu/d3
Ps 122,2 Intr Sicut oculi servorum **20v** Qu/h1/f2
Ps 123,7 Comm Anima nostra **171r** mm
Ps 123,7 Off Anima nostra **9v** Innocentes **139v** 7 fratres mm **146v** Hippolytus **170v** mm
Ps 123,7 et 7–8 Grad Anima nostra **9r** Innocentes **123r** Perpetua et Felicitas **139r** 7 fratres mm **169v** mm
Ps 124,1–2 All Qui confidunt **109r** Pent/d21
Ps 124,1–2 Tractus Qui confidunt **36r** Qu/d4
Ps 125,5–6 Tractus Qui seminant **120v** Agatha **177v** de una virgine/de martyribus
Ps 128,1–4 Tractus Saepe expugnaverunt **42r** Qu/d5
Ps 129,1–2 All De profundis clamavi **109v** Pent/d22 **110r** Pent/d23
Ps 129,1–2 Off De profundis clamavi **110v** Pent/d24
Ps 129,1–4 Tractus De profundis clamavi **15r** D70 **190r** anniv obitus
Ps 129,3–4 Intr Si iniquitates **109v** Pent/d22 **110r** Pent/d23 **184v** pro peccatis
Ps 131,1 All Memento Domine David **173v** cc
Ps 131,9 Intr Sacerdotes eius **171r** cc
Ps 131,9–10 Intr Sacerdotes tui **114v** Silvester **171r** cc
Ps 131,16 et 17 Grad Sacerdotes eius **173r** cc
Ps 132,1 et 2 Grad Ecce quam bonum **109v** Pent/d22 **110r** Pent/d23 **135r** Ioannes et Paulus **169v** mm
Ps 134, 3 et 6 Off Laudate Dominum **36v** Qu/d4
Ps 136,1 Off Super flumina Babylonis **45r** Qu/h5/f5 **109r** Pent/d20 **188v** pro furto
Ps 137,2 All Adorabo ad templum **120r** Purif
Ps 137,7 Off Si ambulavero **33v** Qu/h3/f5 **108r** Pent/d19
Ps 137,8 Vers Tu lavisti pedes **59v** Cena Dni
Ps 138,17 All Nimis honorati sunt **165r** ap
Ps 138,17 Intr Mihi autem nimis **111r** Andreas **114r** Thomas ap **122r** Matthias **132r** Barnabas **139v** Divisio app **141r** Iacobus **149r** Bartholomaeus **154r** Matthaeus **160r** Simon et Iudas **164v** ap
Ps 138,17 et 18 Grad Nimis honorati **110v** vig Andreae **114r** Thomas ap **122r** Matthias **140r** Divisio app **141r** Iacobus **149r** Bartholomaeus **154v** Matthaeus **160r** Simon et Iudas **165r** ap
Ps 138,17–18 Off Mihi autem nimis **135v** vig Petri et Pauli **165v** ap
Ps 138,18.5–6 Intr Resurrexi **80v** P
Ps 139,2–10.14 Tractus Eripe me **60r** Parasc
Ps 139,5 Off Custodi me **55v** Qu/h6/f3
Ps 140,2 Grad Dirigatur oratio mea **21v** Qu/h1/f3 **24v** Qu/h1/sb **106v** 4tMich/sb **108r** Pent/d19
Ps 142,9.10 et 17,48–49 Grad Eripe me Domine **42r** Qu/d5 **46r** Qu/h5/sb
Ps 142,9–10 Off Eripe me … Domine **53r** Qu/h6/f2
Ps 144,10.11 All Sancti tui … benedicent **169v** mm
Ps 144,10–11 Intr Sancti tui **168r** mm **168v** mm
Ps 144,15 et 16 Grad Oculi omnium **33r** Qu/h3/f5 **95r** Corp **108v** Pent/d20
Ps 144,18 et 21 Grad Prope est Dominus **3r** Adv/4t/f4 **5r** Adv/d4
Ps 145,2 Off Lauda anima mea **85v** P/d3 **93r** Pent/f6
Ps 146,3 All Qui sanat contritos **110v** Pent/d24 **187r** pro infirmis
Ps 148,2 All Laudate Dominum omnes angeli **13v** Epi/d3 **182r** angeli
Ps 149,5 All Exsultabunt sancti **169v** mm
Ps 149,5 et 1 Grad Exsultabunt sancti **169v** mm
Ps 149,5–6 Off Exsultabunt sancti **138v** oct Petri et Pauli **154v** Mauritius etc. **160v** vig Omnium ss **171r** mm
Ps 150,1 All Laudate Dominum in sanctis **170r** mm
Prv 3,9–10 Comm Honora Dominum **101r** Pent/d11
Sap 1,7 All Spiritus Domini **91r** Pent/f2 **93v** Pent/sb

Sap 1,7 Intr Spiritus Domini **90**r Pent
Sap 1,7 vide Ps 103,30; Sap 1,7
Sap 3,1 All Iustorum animae **170**r mm
Sap 3,1 et 2.3 Grad Iustorum animae **131**v Primus et Felicianus **138**v oct Petri et Pauli **146**v Hippolytus **169**v mm
Sap 3,1–2.3 Comm Iustorum animae **132**r Primus et Felicianus **133**v decem milia militum **138**v oct Petri et Pauli **160**r vig Simonis et Iudae **161**r Omnes ss **171**r mm
Sap 3,1–2.3 Off Iustorum animae **171**r mm
Sap 3,4.5.6 Comm Et si coram hominibus **135**r Ioannes et Paulus **159**v 11000 vv **171**r mm
Sap 3,7 All Dorsa eorum **154**v Matthaeus **159**r Lucas **166**r evv
Sap 3,7 All Fulgebunt iusti **116**v Fabianus et Sebastianus **131**v Primus et Felicianus **146**v Hippolytus **157**v Marcus, Marcellus etc. **169**v mm
Sap 3,8 All Iudicabunt sancti **170**r mm
Sap 3,8 Intr Iudicant sancti **152**v Protus et Hyacinthus **168**v mm
Sap 5,1 All Stabunt iusti **126**v Philippus et Iacobus
Sap 5,16 All Iusti autem in perpetuum **169**v mm
Sap 7,26 All Candor est lucis **144**r Transfig Sap 10,20–21 Intr Victricem manum **82**v P/f5
Sap 11,24.25.24.27 Intr Misereris omnium **17**v Cin
Sap 16,20 Comm Panem de caelo **102**r Pent/d13
Sap 18,14–15 Intr Dum medium silentium **10**r infr oct Nat **11**r vig Epi
Eccli=Sir 15,3.4 Intr Aqua sapientiae **81**v P/f3
Eccli=Sir 15,5 All Amavit eum **129**v Urbanus **173**v cc
Eccli=Sir 15,5 Intr In medio Ecclesiae **8**v Ioannes ap **122**v Thomas de Aquino
Eccli=Sir 36,18 Intr Da pacem **107**v Pent/d18 **184**v pro pace
Eccli=Sir 44,14 All Corpora sanctorum**169**v mm
Eccli=Sir 44,15.14 Intr Sapientiam sanctorum **131**v Primus et Felicianus **132**v Vitus etc. **138**v oct Petri et Pauli **144**v Sixtus etc. **150**v Felix et Adauctus **155**v Cosma et Damianus **159**r 11000 vv **168**r mm
Eccli=Sir 44,16 et 20 Grad Ecce sacerdos magnus **112**r Nicolaus **114**v Silvester **158**v Gallus **162**r Martinus ep **162**v Brictius **173**r cc
Eccli=Sir 45,9 All Amavit hunc sanctum **122**v Thomas de Aquino **130**r Inv dextrae Stephani regis **151**r Aegidius **158**v Gallus **173**v cc
Eccli=Sir 45,30 Intr Statuit ei Dominus **9**v Thomas ep **112**r Nicolaus **115**v Marcellus **121**v Cath Petri **149**v Augustinus **162**r Martinus ep **162**v Brictius **171**r cc
Is 5,1–2.7 Tractus Vinea facta est **69**r S Sabb **89**r vig Pent
Is 7,14 Comm Ecce virgo concipiet **3**r Adv/4t/f4 **5**v Adv/d4 **124**v Annunt **181**r BMV in Adv
Is 9,2.6.7 Intr Lux fulgebit **6**v Nat in aurora
Is 9,6 Intr Puer natus est **7**r Nat ad summam missam **10**v Circumcisio/mányolás
Is 30,30 Intr Populus Sion **1**v Adv/d2
Is 35,4 Comm Dicite pusillanimes **2**v Adv/d3
Is 35,4 Off Confortamini **3**r Adv/4t/f4
Is 40,5 Comm Revelabitur gloria **6**r vig Nat
Is 41,27 All Primus ad Sion **126**r Marcus **166**r evv
Is 45,8 Intr Rorate caeli **2**v Adv/4t/f4 **124**r Annunt **137**r vig Visit **180**v BMV in Adv
Is 48,20 Intr Vocem iucunditatis **86**r P/d5 **87**r vig Asc
Is 49,1–2 Intr De ventre matris **134**r Ioannes Bapt
Is 53,2.5.4 Resp Ecce vidimus **64**r Parasc
Is 53,7–8 vide Is 57,1; 53,7–8
Is 55,1 Intr Sitientes venite **41**r Qu/h4/sb
Is 56,7 vide Is 59,21; 56,7
Is 57,1; 53,7–8 Resp Ecce quomodo **64**r Parasc
Is 59,21; 56,7 Intr Dicit Dominus sermones **163**r Clemens
Is 60,6 et 1 Grad Omnes de Saba **11**v Epi
Is 66,10–11 Intr Laetare Ierusalem **36**r Qu/d4
Jr 1,5 et 9 Grad Priusquam te formarem **134**v vig Ioannis Bapt
Jr 25,34 Resp Ierusalem luge **59**v Cena Dni **64**r Parasc
Jr 25,34 vide Joel 1,8.13; Jr 25,34; Thr 2,15
Jr 29,11.12.14 Intr Dicit Dominus ego **110**r Pent/d24
Jr 31,15 vide Mt 2,18=Jr 31,15
Thr 2,15 vide Joel 1,8.13; Jr 25,34; Thr 2,15
Bar 5,5; 4,36 Comm Ierusalem surge **2**r Adv/d2
Ez 36,23.24.25.26 Intr Dum sanctificatus fuero **38**r Qu/h4/f4 **178**v dedic
Dn 3,31.29.30.43.42 Intr Omnia quae fecisti **44**v Qu/h5/f5 **108**v Pent/d20

Dn 3,40 Off Sicut in holocaustum **99r** Pent/d7 **184v** pro pace **184v** pro peccatis
Dn 3,55 et 54 Grad Benedictus es Domine **94v** Trin
Dn 3,58 Comm Benedicite omnes angeli **156r** Michael archang **182r** angeli
Dn 3,84.87 Intr Sacerdotes Dei **123r** Gregorius **129r** Urbanus **141r** Apollinaris **171r** cc
Dn 9,17.18.19 Off Oravi Deum meum **104v** Pent/d17
Hos 14,6 All Iustus germinabit **120v** Blasius **150r** Decoll Ioannis Bapt **155r** Gerardus **155v** Venceslaus **156v** Hieronymus **159v** Demetrius **167r** m **168r** m **173v** cc **188r** Ioseph patriarcha
Joel 1,8.13; Jr 25,34; Thr 2,15 Resp Plange quasi virgo **64r** Parasc
Joel 2,13 Ant Immutemur habitu **17v** Cin
Joel 2,17 Ant Iuxta vestibulum **17v** Cin
Hab 3,2–3 Tractus Domine audivi **60r** Parasc
Zch 8,8 All Congregabo populum **186v** contra pestem
Zch 9,9 Comm Exsulta filia Sion **7r** Nat in aurora
Zch 9,9 Off Exsulta satis **5r** Adv/4t/sb
Zch 14,5–6 Comm Ecce Dominus veniet **3v** Adv/4t/f6
Ml 3,1; 1Chr 29,12 Intr Ecce advenit dominator **11v** Epi **12v** oct Epi
Mt 2,2 All Vidimus stellam **11v** Epi
Mt 2,2 Comm Vidimus stellam **12r** Epi
Mt 2,18=Jr 31,15 Comm Vox in Rama **9v** Innocentes
Mt 2,20 Comm Tolle puerum **10v** infr oct Nat **11v** vig Epi
Mt 4,18.19 Intr Dominus secus mare **110v** vig Andreae
Mt 4,19–20 Comm Venite post me **111v** Andreas
Mt 5,8–10 Comm Beati mundo corde **171r** mm
Mt 6,33 Comm Primum quaerite **100r** Pent/d9
Mt 10,27 Comm Quod dico vobis in tenebris **150v** Felix et Adauctus **157v** Marcus, Marcellus etc. **171r** mm
Mt 11,11 All Inter natos mulierum **134v** vig Ioannis Bapt
Mt 12,50 Comm Quicumque fecerit **139v** 7 fratres mm **171r** mm
Mt 13,45–46 Comm Simile est regnum **130r** Petronella **139v** Margarita **163r** Elisabeth vidua **177r** vv
Mt 15,26–28 Tractus Dixit Dominus mulieri **25v** Qu/d2
Mt 16,18 Comm Tu es Petrus **122r** Cath Petri **136v** Petrus et Paulus **143r** Vincula Petri
Mt 16,18.17 All Tu es Petrus/Beatus es **136r** Petrus et Paulus
Mt 16,18–19 Tractus Tu es Petrus **121v** Cath Petri
Mt 16,24 Comm Qui vult venire **120v** Blasius **145v** vig Laurentii **150v** Decoll Ioannis Bapt **157v** Franciscus **168r** m
Mt 19,28 Comm Vos qui secuti estis **122v** Matthias **132v** Barnabas **140r** Divisio app **141v** Iacobus **149v** Bartholomaeus **154v** Matthaeus **160r** Simon et Iudas **165v** ap
Mt 19,28.29 Comm Amen dico vobis quod vos **118r** Conv Pauli **137r** comm Pauli **165v** ap **175r** cc
Mt 21,1.8.5 Ant Cum audisset populus **47v** Palm
Mt 21,1–3.7–9 Ant Cum appropinquaret Iesus **48r** Palm
Mt 21,8.9 Ant Pueri Hebraeorum tollentes **48r** Palm
Mt 21,8.9 Ant Pueri Hebraeorum vestimenta **48v** Palm
Mt 21,9 vide J 12,12; Mt 21,9
Mt 21,13 Comm Domus mea **178r** dedic
Mt 24,46–47 Comm Beatus servus **114v** Silvester **115r** Paulus eremita **124r** Benedictus **130r** Inv dextrae Stephani regis **135r** Ladislaus **143v** Dominicus **148r** Stephanus rex **150r** Augustinus **151v** Emericus **156v** Hieronymus **162v** Martinus ep **162v** Brictius **163r** Clemens **174v** cc
Mt 25,20 All Domine quinque talenta **173v** cc
Mt 25,20–21 Comm Domine quinque talenta **112v** Nicolaus **115v** Marcellus **143r** Stephanus p **158v** Gallus **174v** cc
Mt 25,4.6 Comm Quinque prudentes **117r** Agnes **177r** vv
Mt 25,21 All Serve bone **115r** Paulus eremita **173v** cc
Mt 25,34 Intr Venite benedicti **82r** P/f4
Mt 26,31–32 Ant Scriptum est enim percutiam **48v** Palm
Mt 26,32 All In die resurrectionis **83r** P/f5 **86r**

P/d5 **125r** Adalbertus **126r** Vitalis **128r** Ioannes ante PL **168r** m **168r** mm
Mt 26,42 Comm Pater si non potest **52r** Palm
Mt 27,35=Ps 21,19 Ant Diviserunt sibi vestimenta mea **59v** Cena Dni
Mt 27,60.65–66 Resp Sepulto Domino **64r** Parasc
Mt 28,2 et 5 All Angelus Domini/Respondens autem angelus **81r** P/f2 **84v** P/d1 **181v** BMV in P
Mt 28,2.3.4.5; L 24,6 Resp Sedit angelus **80v** P
Mt 28,2.5.6 Off Angelus Domini **81v** P/f2 **84v** P/d1 **181v** BMV in P
Mt 28,9 All Surrexit Dominus et occurrens **85v** P/d3 **126v** Philippus et Iacobus
Mt 28,18–19 Comm Data est mihi **83v** P/f6
Mc 11,24 Comm Amen dico vobis quicquid **110v** Pent/d24 **185r** pro pace **185v** contra paganos **185v** pro pluvia
Mc 16,17.18 Comm Signa autem eos **171r** mm
L 1,13.15.14 Intr Ne timeas Zacharia **133v** vig Ioannis Bapt
L 1,28.42 Off Ave Maria **5v** Adv/d4 **124v** An **138r** Visit **143v** Maria de Nive **181r** BMV in Adv
L 1,28.42.31.34–35 Tractus Ave Maria gratia plena **124r** Annunt **177v** Annunt **180v** BMV in Adv
L 1,76 Comm Tu puer **134v** vig Ioannis Bapt
L 2,26 Comm Responsum accepit Simeon **120r** Purif
L 2,26 Vers Responsum accepit Simeon **119v** Purif
L 2,26.27.28–29 Ant Responsum accepit Simeon **119r** Purif
L 2,27.28–29 Ant Cum inducerent **119v** Purif
L 2,32 Ant Lumen ad revelationem gentium **119v** Purif
L 2,48.49 Comm Fili quid fecisti **12v** Epi/d1
L 4,22 Comm Mirabantur omnes **14r** Epi/d3
L 6,17.18.19 Comm Multitudo languentium **116v** Fabianus et Sebastianus **171r** mm **186v** contra pestem
L 7,48 All Maria haec est illa **140v** Maria Magdalene
L 11,9–10 Comm Petite et accipietis **87r** Litania maior
L 12,4 Comm Dico autem vobis **146v** Hippolytus **157v** Dionysius etc. **171r** mm
L 12,42 Comm Fidelis servus **123v** Gregorius **129v** Urbanus **151r** Aegidius **175r** cc **188r** Ioseph patriarcha
L 15,7 Comm Dico vobis **110r** Pent/d22 **184v** pro peccatis
L 15,32 Comm Oportet te fili **30r** Qu/h2/sb
L 19,37–38 Ant Coeperunt omnes turbae **48v** Palm
L 22,28.27 All Vos estis qui permansistis **165r** ap
L 24,6 vide Mt 28,2.3.4.5; L 24,6
L 24,34 Comm Surrexit Dominus **81v** P/f2
L 24,34 Vers Surrexit Dominus vere **80v** P
J 1,6–7 et 7 Grad Fuit homo **134r** vig Ioannis Bapt
J 1,41–42 Comm Dicit Andreas Simoni **111r** vig Andreae
J 2,7.8.9.10–11 Comm Dicit Dominus implete **13v** Epi/d2
J 3,8 Comm Spiritus ubi vult **93r** Pent/f6 **178v** dedic
J 4,13.14 Comm Qui biberit aquam **34v** Qu/h3/f6
J 5,25 Comm Amen dico vobis veniet **190r** anniv obitus
J 6,52 Comm Panis quem ego **23r** Qu/h1/f5 **102v** Pent/d14
J 6,56–57 All Caro mea **95r** Corp
J 6,57 Comm Qui manducat **28r** Qu/h2/f5 **103v** Pent/d15
J 7,37.38–39 Comm Ultimo festivitatis die **90r** vig Pent
J 8,10–11 Comm Nemo te condemnavit **36r** Qu/h3/sb
J 8,12 All Qui sequitur me **167r** m
J 9,11 Comm Lutum fecit **39r** Qu/h4/f4
J 10,11.15 All Surrexit pastor bonus **84r** P/sb **85r** P/d2 **126r** Marcus
J 10,14 All Ego sum pastor bonus **84r** P/sb **85r** P/d2
J 10,14 Comm Ego sum pastor bonus **85r** P/d2
J 11,33.35.43–44.39 Comm Videns Dominus flentes **41r** Qu/h4/f6
J 11,47–49.50.53 Ant Collegerunt pontifices et pharisaei consilium **47v** Palm
J 12,12; Mt 21,9 Ant Ante sex dies sollemnis Paschae **47v** Palm
J 12,12.13 Ant Turba multa **48v** Palm
J 12,13.12 Resp Ingrediente Domino **48v** Palm
J 12,26 Comm Qui mihi ministrat **146r** Lauren-

tius **168**r m
J 13,1.2.4–5.6.8–9 Ant Ante diem festum Paschae **59**v Cena Dni
J 13,2.21 Ant Cena facta dixit **59**v Cena Dni
J 13,12.14.15 Comm Dominus Iesus postquam cenavit **59**r Cena Dni
J 14,9–10 Comm Tanto tempore **127**r Philippus et Iacobus
J 14,18; 16,22 Comm Non vos relinquam **94**v Pent/sb
J 14,26 Comm Spiritus Sanctus docebit **91**r Pent/f2
J 14,27 Comm Pacem meam do **92**r Pent/f4
J 15,5 Comm Ego sum vitis vera **126**r Vitalis **165**v ap
J 15,16 All Ego vos elegi **160**r Simon et Iudas **165**r ap
J 15,16 All Non vos me elegistis **140**r Divisio app **141**r Iacobus **165**r ap
J 15,16 Comm Ego vos elegi **165**v ap
J 15,26; 16,14 Comm Spiritus qui a Patre **91**v Pent/f3
J 16,5 All Vado ad eum **85**v P/d4
J 16,8 Comm Cum venerit Paraclitus **86**r P/d4
J 16,13 All Paraclitus Spiritus **91**v Pent/f3 **94**r Pent/sb
J 16,16 Comm Modicum et non videbitis **85**v P/d3
J 16,17 All Modicum et non videbitis **85**v P/d3
J 16,24 All Usquemodo non petistis **86**r P/d5
J 17,12.13.15 Comm Pater cum essem **87**r vig Asc **88**r infr oct Asc
J 18,33.37; 19,5.6.7.15 Resp Ingressus Pilatus **47**r Palm
J 19,5.6.7.15 vide J 18,33.37; 19,5.6.7.15
J 20,19 All Surgens Iesus **82**r P/f4
J 20,26 All Post dies octo **84**v P/d1
J 20,27 Comm Mitte manum tuam **84**v P/d1 **114**v Thomas ap
J 21,15.17 Comm Simon Ioannis **135**v vig Petri et Pauli
J 21,18–19 Intr Dicit Dominus Petro **135**r vig Petri et Pauli
J 21,23 Comm Exiit sermo **9**r Ioannes ap **128**v Ioannes ante PL
J 21,23 et 22 Grad Exiit sermo **8**v Ioannes ap
J 21,24 All Hic est discipulus **8**v Ioannes ap **128**r Ioannes ante PL
Act 1,11 Intr Viri Galilaei **87**r Asc
Act 1,11 Off Viri Galilaei **87**r vig Asc **88**r infr oct Asc
Act 2,1 All Dum complerentur **93**v Pent/sb
Act 2,2.4 Comm Factus est repente **90**v Pent **92**v Pent/f5
Act 2,4 All Loquebantur variis linguis**92**v Pent/f6
Act 5,12 All Per manus autem apostolorum **165**r ap
Act 6,5; 7,59 Off Elegerunt apostoli **8**v Stephanus pm
Act 7,56 All Video caelos apertos **8**r Stephanus pm
Act 7,56.59.60 Comm Video caelos apertos **8**v Stephanus pm
Act 7,59 vide Act 6,5; 7,59
Act 12,11 Intr Nunc scio vere **136**r Petrus et Paulus **142**v Vincula Petri
R 5,5 Intr Caritas Dei **93**r Pent/sb
R 6,9 All Christus resurgens **82**r P/f3 **125**v Georgius
R 6,9 Comm Christus resurgens **82**v P/f4
1K 5,7–8 All Pascha nostrum/Epulemur **80**v P
1K 5,7–8 Comm Pascha nostrum **81**r P
1K 11,24.25 Comm Hoc corpus **42**v Qu/d5 **64**r Parasc
1K 11,26–27 Comm Quotienscumque manducabitis **95**v Corp
1K 15,10 Grad Qui operatus est **117**v Conv Pauli **136**v comm Pauli
G 2,8–9 Grad Qui operatus est **117**v Conv Pauli **136**v comm Pauli
G 3,27 Comm Omnes qui in Christo **84**r P/sb
G 6,14 Comm Nos autem gloriari **127**v Inv Crucis **153**v Exalt Crucis **179**r crux
G 6,14 Intr Nos autem gloriari **53**r Qu/h6/f3 **58**v Cena Domini **127**r Inv Crucis **153**r Exalt Crucis **178**v crux
E 2,19 All Iam non estis **114**r Thomas ap **165**r ap
Ph 2,8 et 9 Grad Christus factus est **59**r Cena Dni **179**r crux **180**r Spinea corona
Ph 2,8–9 Intr Humiliavit semet ipsum **179**r 5 vulnera
Ph 2,10.8.11 Intr In nomine Iesu **55**v Qu/h6/f4
Ph 4,4–7 Intr Gaudete in Domino **2**r Adv/d3
Kol 3,1–2 Comm Si consurrexistis **82**r P/f3

1Th 4,14 Intr Si enim credimus **189**^{r} pro deff
2T 1,12 Intr Scio cui credidi **117**^{r} Conv Pauli **136**^{v} comm Pauli
Jc 1,12 All Beatus vir qui suffert **167**^{r} m
1P 2,2 Intr Quasi modo geniti **84**^{r} P/d1
1P 2,9 Comm Populus acquisitionis **83**^{r} P/f5
Ap 8,3.4 Off Stetit angelus **156**^{r} Michael archang **182**^{r} angeli
4Esr 2,34 et 35 Grad Requiem aeternam **190**^{r} anniv obitus
4Esr 2,34.35 Intr Requiem aeternam **189**^{v} anniv obitus
4Esr 2,35.34 Comm Lux aeterna **190**^{r} anniv obitus
4Esr 2,36.37 Intr Accipite iucunditatem **91**^{r} Pent/f3

Index dierum liturgicorum

In orthographia nominum sanctorum sequimur imprimis Martyrologium Romanum *typis Vaticanis anno 2001 editum, a quo editio nostra nonnisi in locis paucissimis discrepat (e. gr.:* Gothardus, *non* Godehardus*). In quo casu etiam formae editionis anni 1484 Missalis nostri inter parentheses ponuntur (exceptis* e/ae, i/j, u/v*).*

Festa Domini et per anni circulum

Ascensio **87**^{r} **D**$_{4}$^{r}
— vigilia **87**^{r}
Cena Domini **58**^{v}
Cinerum in capite ieiunii **17**^{r}
Circumcisio, 1 ian. **a**$_{3}$^{r} **10**^{v} **D**$_{2}$^{v}
Corpus Christi **95**^{r} **D**$_{4}$^{v}
Epiphania (*ed.* Epyphania), 6 ian. **a**$_{3}$^{r} **11**^{v} **D**$_{2}$^{v}
— vigilia, 5 ian. **a**$_{3}$^{r} **11**^{r}
— octava, 13 ian. **a**$_{3}$^{r} **12**^{v}
Exaltatio sanctae Crucis, 14 sept. **a**$_{7}$^{r} **153**^{r} **D**$_{7}$^{v}
Inventio sanctae Crucis, 3 maii **a**$_{5}$^{r} **127**^{r} **D**$_{4}$^{r}
Litania maior **a**$_{4}$^{v} **86**^{v}
Nativitas, 25 dec. **a**$_{8}$^{v} **6**^{r}
— vigilia, 24 dec. **a**$_{8}$^{v} **5**^{v}
Parasceve **59**^{v}
Pentecostes **90**^{r} **D**$_{4}$^{r} **D**$_{4}$^{v}
— vigilia **88**^{r}
Quattuor tempora **2**^{v} **22**^{r} **91**^{v} **104**^{v}
Ramis palmarum **46**^{v}
Rogationum *vide* Litania maior
Resurrectio (Pascha) **a**$_{4}$^{r} **80**^{v} **D**$_{3}$^{r}
Sabbatum sanctum **64**^{v}
Transfiguratio, 6 aug. **a**$_{6}$^{v} **144**^{r}

Festa beatae Mariae Virginis

Annuntiatio, 25 mar. **a**$_{4}$^{r} **124**^{r}
Assumptio, 15 aug. **a**$_{6}$^{v} **147**^{r} **D**$_{6}$^{v}
— vigilia, 14 aug. **146**^{v}
— octava (*ed. in kalendario* octava sanctae Mariae), 22 aug. **a**$_{6}$^{v}
Conceptio, 8 dec. **a**$_{8}$^{v} **112**^{v}
de Nive, 5 aug. **a**$_{6}$^{v} **143**^{r}
Nativitas, 8 sept. **a**$_{7}$^{r} **151**^{v} **D**$_{7}$^{r}
Purificatio, 2 feb. **a**$_{3}$^{v} **118**^{v} **D**$_{2}$^{v}
Visitatio, 2 iul. **a**$_{6}$^{r} **137**^{v} **D**$_{5}$^{v}
— vigilia,1 iul. **a**$_{6}$^{r} **137**^{r}
— octava, 9 iul. **a**$_{6}$^{r} **(137**^{v}**)**

Festa sanctorum reliquorum

Abacus *vide* Marius, Martha, Audifax et Habacuc
Abdon et Sennen *(ed. gen.* -es*)* mm, 30 iul. **a**$_{6}$^{r} **142**^{r}
Abydon *vide* Stephanus protomartyr
Acacius *vide* Decem milia militum martyrum
Achilleus *vide* Nereus et Achilleus atque Pancratius
Ad Vincula sancti Petri *vide* Petrus, Ad Vincula
Adalbertus ep et m, 23 apr. **a**$_{4}$^{v} **125**^{r} **D**$_{3}$^{v}
— Transl, 6 nov. **a**$_{8}$^{r} **161**^{v}

Adauctus *vide* Felix et Adauctus
Aegidius ab, 1 sept. **a**$_{7}$^{r} **151**^{r}
Afra (*ed.* Affra) m, 7 aug. **a**$_{6}$^{v} **145**^{r}
Agapitus m, 18 aug. **a**$_{6}$^{v} **148**^{r}
Agapitus *vide* Sixtus (Xystus), Felicissimus, Agapitus, Magnus et Ianuarius
Agatha v, 5 feb. **a**$_{3}$^{v} **120**^{v}
Agnes v et m, 21 ian. **a**$_{3}$^{r} **116**^{v}
— (secundo), 28 ian. **a**$_{3}$^{r} **118**^{r}
Agricola *vide* Vitalis et Agricola
Albanus m, 21 iun. **a**$_{5}$^{v}
Aldegundis v, 30 ian. **a**$_{3}$^{r}
Alexander, Eventius et Theodulus (*ed.* Theodolus) mm, 3 maii **127**^{r}
Alexander *vide* Decem milia militum martyrum
Alexander *vide* Septem fratres
Alexius c, 17 iul. **a**$_{6}$^{r} **140**^{r}
Ambrosius ep et c, 4 apr. **a**$_{4}$^{v} **124**^{v}
Anastasia m, 25 dec. **6**^{v}
Andreas ap, 30 nov. **a**$_{8}$^{r} **111**^{r} **D**$_{8}$^{r}
— vigilia, 29 nov. **a**$_{8}$^{r} **110**^{v}
— octava, 7 dec. **a**$_{8}$^{v} **112**^{v}
Andreas et Benedictus mm, 17 iul. **a**$_{6}$^{r} **140**^{r}
Anianus ep et c, 17 nov. **a**$_{8}$^{r} **162**^{v}
Anna, mater Mariae, 26 iul. **a**$_{6}$^{r} **141**^{v}
Antoninus m, 3 sept. **a**$_{7}$^{r} **151**^{v}
Antonius (*ed.* -th-) [Paduensis] c Fratrum Minorum, 13 iun. **a**$_{5}$^{v} **132**^{v}
Antonius (*ed.* -th-) monachus et c, 17 ian. **a**$_{3}$^{r} **115**^{v}
Apollinaris (*ed.* Appollinaris) sacerdos et m, 23 iul. **a**$_{6}$^{r} **141**^{r}
Apollinaris *vide* Timotheus et Apollinaris
Apollonia (*ed.* Appolonia *et* Appollonia) v et m, 9 feb. **a**$_{3}$^{v} **121**^{r}
Apparitio sancti Michaelis *vide* Michael, Apparitio
Apuleius *vide* Sergius et Bacchus
Arnulphus *(ed. etiam* -f-*)* c et p, 16 aug. **a**$_{6}$^{v} **147**^{v}
Audifax *vide* Marius, Martha, Audifax et Habacuc
Audoenus c et p, 24 aug. **149**^{r}
Augustinus ep, 28 aug. **a**$_{6}$^{v} **149**^{v}
Bacchus *vide* Sergius et Bacchus
Barbara v et m, 4 dec. **a**$_{8}$^{v} **111**^{v}
Barnabas ap, 11 iun. **a**$_{5}$^{v} **132**^{r}
Bartholomaeus ap, 24 aug. **a**$_{6}$^{v} **149**^{r} **D**$_{7}$^{r}
— vigilia, 23 aug. **148**^{v}
Basilides, Cyrinus (*ed. etiam* Cirinus), Nabor et Nazarius mm, 12 iun. **a**$_{5}$^{v} **132**^{v}
Beatrix *vide* Felix, Simplicius, Faustinus et Beatrix
Benedictus ab, 21 mar. **a**$_{4}$^{r} **123**^{v}
— Transl, 11 iul. **a**$_{6}$^{r} **139**^{v}
Benedictus *vide* Andreas et Benedictus
Bernaldinus (Bernardinus) c, 20 maii **a**$_{5}$^{r}
Bernardus ab, 21 aug. **a**$_{6}$^{v} **191**^{v}
Blasius ep et m, 3 feb. **a**$_{3}$^{v} **120**^{r}
Bonifatius (*ed.* -cius) [Tarsensis] m, 14 maii **a**$_{5}$^{r}
Bonifatius (*ed.* -cius) m, 5 iun. **a**$_{5}$^{v} **131**^{v}
Brictius (*ed.* Briccius) ep et c, 13 nov. **a**$_{8}$^{r} **162**^{v}
Brigida v, 1 feb. **a**$_{3}$^{v} **118**^{r}
Caecilia v et m, 22 nov. **a**$_{8}$^{r} **163**^{r}
Caesarius m, 1 nov. **160**^{v}
Calixtus (Callistus) p et m, 14 oct. **a**$_{7}$^{v} **158**^{r}
Candidus *vide* Mauritius cum sociis
Catherina (Catharina, *ed.* Katherina) v et m, 25 nov. **a**$_{8}$^{r} **163**^{v} **D**$_{8}$^{r}
Cathedra Petri *vide* Petrus, Cathedra
Cerbonius ep et c, 14 oct. **a**$_{7}$^{v} **158**^{r}
Christina v, 24 iul. **a**$_{6}$^{r} **141**^{r}
Christoferus (Christophorus) m, 25 iul. **a**$_{6}$^{r} **141**^{r}
Chrysanthus *vide* Saturninus, Chrysanthius, Maurus et Daria
Chrysogonus (*ed.* Grisogonus) m, 24 nov. **a**$_{8}$^{r} **163**^{v}
Clara v, 12 aug. **a**$_{6}$^{v} **146**^{v}
Clemens p et m, 23 nov. **a**$_{8}$^{r} **163**^{r}
Cleopha v et m, 25 sept. **a**$_{7}$^{r} **155**^{r}
Colomanus m, 13 oct. **a**$_{7}$^{v} (*ed.* Colomannus) **158**^{r}
Colonatus *vide* Kilianus, Colonatus et Tornatus
Columbanus ab et c, 20 nov. **a**$_{8}$^{r} **163**^{r}
Commemoratio sancti Pauli *vide* Paulus, Commemoratio
Conceptio beati Ioannis Baptistae *vide* Ioannes Baptista, Conceptio
Conversio sancti Pauli, *vide* Paulus, Conversio
Cornelius et Cyprianus mm, 14 sept. **a**$_{7}$^{r} **153**^{r}
Cosmas et Damianus mm, 27 sept. **a**$_{7}$^{r} **155**^{v}
Crispinus et Crispinianus mm, 25 oct. **a**$_{7}$^{v} **159**^{v}
Cyprianus et Iustina m, 26 sept. **a**$_{7}$^{r} **155**^{r}
Cyprianus *vide* Cornelius et Cyprianus
Cyriacus *(ed.* Cir-*)* cum sociis mm, 8 aug. **a**$_{6}$^{v} **145**^{r}
Cyricius (Quiricus) et Iulitta *(ed.* Julita*)* mm, 16 iun. **a**$_{5}$^{v}
Cyrinus *vide* Basilides, Cyrinus, Nabor et Nazarius
Damasus *(ed.* Damasius*)* p et c, 11 dec. **a**$_{8}$^{v} **113**^{r}

Damianus *vide* Cosmas et Damianus
Daria *vide* Saturninus, Chrysanthius, Maurus et Daria
Decem milia militum martyrum: Acacius (*ed.* Achacius), Alexander et Hermolaus (*ed.* Ermolaus) cum sociis, 22 iun. **a**$_5^v$ **133**^{v}
Decollatio sancti Ioannis Baptistae *vide* Ioannes Baptista, Decollatio
Demetrius m, 26 oct. **a**$_7^v$ **159**^{v}
Depositio sancti Emerici ducis *vide* Emericus dux, Depositio
Depositio sancti Ladislai regis *vide* Ladislaus rex, Depositio
Dies animarum, 16 aug. **a**$_6^v$, 30 sept. **a**$_7^r$, 2 nov. **a**$_8^r$
Dionysius (*ed.* Dyonisius) ep, Rusticus et Eleutherius mm, 9 oct. **a**$_7^v$ **157**^{v}
Divisio apostolorum, 15 iul. **a**$_6^r$ **139**^{v} **D**$_6^r$
Dominicus c, 5 aug. **a**$_6^v$ **143**^{v}
Donatianus et Rogatianus mm, 24 maii **a**$_5^r$ **129**^{r}
Donatus ep et m, 7 aug. **a**$_6^v$ **145**^{r}
Dorothea v et m, 6 feb. **a**$_3^v$ **120**^{v}
Eleutherius *vide* Dionysius, Rusticus et Eleutherius
Eligius ep et c, 1 dec. **a**$_8^v$
Elisabeth (*ed.* Elyzabeth) vidua, 19 nov. **a**$_8^r$ **162**^{v}
— Transl, 2 maii **a**$_5^r$
Emmerammus (*ed.* -meranim-) ep et m, 22 sept. **a**$_7^r$
Emerentiana v et m, 23 ian. **a**$_3^r$ **117**^{r}
Emericus dux et c, 5 nov. **a**$_8^r$ **161**^{v}
— Depositio, 2 sept. **a**$_7^r$ **151**^{r}
Epimachus *vide* Gordianus et Epimachus
Euphemia (*ed.* Eufemia) [Chalcedonensis] m, 16 sept. **153**^{v}
Euphemia (*ed.* Eufemia) v et m, apr. **124**^{v}
Eusebius c, 14 aug. **a**$_6^v$ **146**^{v}
Eustachius et socii mm, 2 nov. **a**$_8^r$ **161**^{r}
Eventius *vide* Alexander, Eventius et Theodorus
Evurtius (*ed.* Ewrcius) ep et c, 7 sept. **a**$_7^r$ **151**^{v}
Exsuperius *vide* Mauritius cum sociis
Fabianus et Sebastianus mm, 20 ian. **a**$_3^r$ **116**^{r}
Faustinus *vide* Felix, Simplicius, Faustinus et Beatrix
Felicianus *vide* Primus et Felicianus
Felicissimus *vide* Sixtus (Xystus), Felicissimus, Agapitus, Magnus et Ianuarius
Felicitas m, 23 nov. **163**^{r}
Felicitas *vide* Perpetua et Felicitas
Felix m, 14 ian. **a**$_3^r$ **115**^{v}
Felix *vide* Septem fratres
Felix et Adauctus mm, 30 aug. **a**$_6^v$ **150**^{v}
Felix, Simplicius, Faustinus et Beatrix mm, 29 iul. **142**^{r}
Florianus m, 4 maii **a**$_5^r$ **127**^{v}
Franciscus c, 4 oct. **a**$_7^v$ **157**^{r}
— Transl, 26 maii **a**$_5^r$ **129**^{v}
Gallus c, 16 oct. **a**$_7^v$ **158**^{v}
Gamaliel *vide* Stephanus protomartyr
Gaudentius (*ed.* Gaudencius) ep et c, 4 aug. **a**$_6^v$
Geminianus *vide* Lucia et Geminianus
Genesius m, 25 aug. **a**$_6^v$ **149**^{v}
Georgius m, 24 apr. **a**$_4^v$ **125**^{v} **D**$_3^v$
Gerardus ep et m, 24 sept. **a**$_7^r$ **155**^{r}
— [Transl Gerardi], 24 feb. **a**$_3^v$ **122**^{r}
Gereon et socii eius mm, 10 oct. **a**$_7^v$ **157**^{v}
Germanus ep et c, 31 iul. **a**$_6^r$ **142**^{r}
Germanus *vide* Remigius, Germanus et Vedastus
Gervasius et Protasius (*ed.* -th-) mm, 19 iun. **a**$_5^v$ **133**^{v}
Godehardus *vide* Gothardus
Gordianus et Epimachus mm, 10 maii **a**$_5^r$ **128**^{v}
Gorgonius m, 9 sept. **a**$_7^r$ **152**^{v}
Gothardus (Godehardus) ep et m, 5 maii **a**$_5^r$ **128**^{r}
Gregorius p, 12 mar. **a**$_4^r$ **123**^{r}
Grisogonus *vide* Chrysogonus
Habacuc *vide* Marius, Martha, Audifax et Habacuc (Abacus)
Hadrianus m, 8 sept. **a**$_7^r$ **151**^{v}
Hedwiga *vel* Hedwigis v ducissa Poloniae, 15 oct. **a**$_7^v$ (Hedwiga) **158**^{r} (*in titulo:* Hedwiga, *in textu tribus vicibus:* Hedwigis)
Helena regina, 22 maii **129**^{r}
Hermes m, 28 aug. **150**^{r}
Hermolaus *vide* Decem milia militum martyrum
Hieronymus presbyterus et doctor, 30 sept. **a**$_7^r$ **156**^{r}
Hilarius (*ed.* Hylarius) c et p, 7 ian. **a**$_3^r$, 13 ian. **115**^{r}
Hippolytus (*ed.* Ipolitus) et socii eius mm, 13 aug. **a**$_6^v$ **146**^{v}
Iacobus ap, 25 iul. **a**$_6^r$ **141**^{r}
— vigilia, 24 iul. **a**$_6^r$ **141**^{r}
Iacobus *vide* Philippus et Iacobus
Ianuarius et socii eius mm, 19 oct. **a**$_7^v$
Ianuarius *vide* Septem fratres
Ianuarius *vide* Sixtus (Xystus), Felicissimus, Agapitus, Magnus et Ianuarius

Innocentes mm, 28 dec. **a$_8$^{v} 9^r D$_2$^{v}**
— octava, 4 ian. **a$_3$^{r}**
Innocentius *vide* Mauritius cum sociis
Inventio (corporis) sancti Stephani protomartyris *vide* Stephanus protomartyr, Inventio
Inventio dextrae sancti Stephani regis *vide* Stephanus rex, Inventio dextrae
Ioannes (*ed.* Joh-) ap et ev, 27 dec. **a$_8$^{v} 8^v D$_2$^{r}**
— octava, 3 ian. **a$_3$^{r}**
— ante Portam Latinam, 6 maii **a$_5$^{r} 128^r**
Ioannes (*ed.* Joh-) Baptista, Conceptio, 24 sept. **a$_7$^{r} 155^r D$_5$^{r}**
— Decollatio, 29 aug. **a$_6$^{v} 150^r**
— Nativitas, 24 iun. **a$_5$^{v} 134^r**
— Nativitas, vigilia, 23 iun. **a$_5$^{v} 133^v**
— Nativitas, octava, 1 iul. **a$_6$^{r} 137^r**
Ioannes (*ed.* Joh-) et Paulus mm, 26 iun. **a$_5$^{v} 134^v**
Iudas *vide* Simon et Iudas
Iuliana v et m, 16 feb. **a$_3$^{v} 121^v**
Iulianus ep et c, 27 ian. **a$_3$^{r} 118^r**
Iulianus m, 8 feb. **a$_3$^{v}**
Iulit(t)a *vide* Cyricius (Quiricus) et Iulit(t)a
Iustina *vide* Cyprianus et Iustina
Katherina *vide* Catherina (Catharina)
Kilianus (*ed.* Kylianus), Colonatus et Tornatus (*ed.* Totnatus) mm, 8 iul. **a$_6$^{r} 139^r**
Ladislaus *(ed.* -zl-*)* rex et c, 27 iun. **a$_5$^{v} 135^r D$_5$^{r}**
— Depositio, 29 iul. **a$_6$^{r} 142^r**
Lambertus ep et m, 17 sept. **a$_7$^{r} 153^v**
Laurentinus *vide* Pergentinus et Laurentinus
Laurentius (*ed.* Laurencius) m, 10 aug. **a$_6$^{v} 146^r D$_6$^{v}**
— vigilia, 9 aug. **145^r**
— octava, 17 aug. **a$_6$^{v} 148^r**
Lazarus ep et m, 17 dec. **a$_8$^{v} 113^v**
Leo c et p, 11 apr. **124^v**
Leo p, 28 iun. **a$_5$^{v} 135^v**
Leodegarius ep et m, 2 oct. **a$_7$^{v} 157^r**
Leonardus c, 15 oct. **a$_7$^{v}**
Leonardus c, 6 nov. **a$_8$^{r} 161^r**
Linus p et m, 26 nov. **a$_8$^{r}**
Longinus miles et m, 2 dec. **a$_8$^{v}**
Lucas ev, 18 oct. **a$_7$^{v} 158^v**
Lucia v et m, 13 dec. **a$_8$^{v} 113^v**
Lucia et Geminianus mm, 16 sept. **a$_7$^{r}**
Maglorius ep et c, 24 oct. **a$_7$^{v} 159^v**
Magnus m, 19 aug. **a$_6$^{v} 148^r**
Magnus *vide* Sixtus (Xystus), Felicissimus, Agapitus, Magnus et Ianuarius
Marcellianus *vide* Marcus et Marcellianus
Marcellinus et Petrus mm, 2 iun. **a$_5$^{v} 130^v**
Marcellus p et m, 16 ian. **a$_3$^{r} 115^v**
Marcellus *vide* Sergius et Bacchus
Marcus ev, 25 apr. **a$_4$^{v} 125^v**
Marcus p et c, [7] oct. **157^v**
Marcus *vide* Sergius et Bacchus
Marcus et Marcellianus mm, 18 iun. **a$_5$^{v} 133^r**
Margarita (*ed.* Margaretha) v, 13 iul. **a$_6$^{r} 139^v D$_5$^{v}**
Maria Magdalene (*ed. etiam* -na), 22 iul. **a$_6$^{r} 140^v D$_6$^{r}**
Marius, Martha, Audifax *(ed. indecl.)* et Habacuc (Abacus, *ed.* Abacuc) mm, 19 ian. **a$_3$^{r} 116^r**
Martha *vide* Marius, Martha, Audifax et Habacuc
Martialis *vide* Septem fratres
Martinianus *vide* Processus et Martinianus
Martinus ep et c, 11 nov. **a$_8$^{r} 162^r D$_8$^{r}**
— octava, 18 nov. **a$_8$^{r} 162^v**
— Transl, 4 iul. **a$_6$^{r} 138^r**
Martinus p et m, 10 nov. **a$_8$^{r} 162^r**
Matthaeus *(ed.* Math-*)* ap et ev, 21 sept. **a$_7$^{r} 154^r**
— vigilia, 20 sept. **153^v**
Matthias *(ed.* Math-*)* ap, 24 feb. **a$_3$^{v} 122^r**
— vigilia, 23 feb. **a$_3$^{v}**
Maurilius c, 13 sept. **a$_7$^{r} 152^v**
Mauritius cum sociis, *nomine:* Exsuperius (*ed.* Exuperius), Candidus, Victor, Innocentius (*ed.* Innocencius) et Vitalis mm, 22 sept. **a$_7$^{r} 154^v**
Maurus ab et c, 15 ian. **a$_3$^{r} 115^v**
Maurus *vide* Saturninus, Chrysanthius, Maurus et Daria
Maximianus (*recte:* Maximus) *vide* Tiburtius, Valerianus et Maximianus
Maximinus c, [15] dec. **113^v**
Maximus *vide* Tiburtius, Valerianus et Maximianus (*recte:* Maximus)
Mennas m, 11 nov. **a$_8$^{r} 162^r**
Michael archangelus, 29 sept. **a$_7$^{r} 155^v D$_7$^{v}**
— octava, 6 oct. **a$_7$^{v}**
— Apparitio, 8 maii **a$_5$^{r} 128^v**
Nabor *vide* Basilides, Cyrinus, Nabor et Nazarius
Narcissus (*ed.* Narciscus) ep et m, 29 oct. **a$_7$^{v}**
Nativitas sancti Ioannis Baptistae *vide* Ioannes Baptista, Nativitas
Nazarius *vide* Basilides, Cyrinus, Nabor …

Nereus et Achilleus atque Pancratius (*ed.* Pangracius) mm, 12 maii **a**$_5^r$ **128**^{v}
Nicodemus *vide* Stephanus protomartyr
Nicolaus ep et c, 6 dec. **a**$_8^v$ **112**^{r} **D**$_8^v$
— Transl, 9 maii **a**$_5^r$
Nicomedes m, 1 iun. **a**$_5^v$ **130**^{v}
Nicomedes m, 15 sept. **a**$_7^r$ **153**^{v}
octava apostolorum *vide* Petrus et Paulus app, octava
Omnium sanctorum, 1 nov. **a**$_8^r$ **160**^{v} **D**$_7^v$
— vigilia, 31 oct. **a**$_7^v$ **160**^{r}
— octava, 8 nov. **a**$_8^r$ **161**^{v}
Oswaldus rex et m, 5 aug. **a**$_6^v$ **143**^{v}
Othmarus ab et c, 16 nov. **a**$_8^r$ **162**^{v}
Pancratius *vide* Nereus et Achilleus atque Pancratius
Pantaleon m, 28 iul. **a**$_6^r$ **142**^{r}
Paulinus ep et m, 31 aug. **a**$_6^v$
Paulus ap, Commemoratio, 30 iun. **a**$_5^v$ **136**^{v}
— Conversio, 25 ian. **a**$_3^r$ **117**^{r}
Paulus ap *vide* Petrus et Paulus
Paulus primus eremita, 10 ian. **a**$_3^r$ **115**^{r}
Paulus *vide* Ioannes et Paulus
Pergentinus et Laurentinus mm, 3 iun. **a**$_5^v$ **131**^{r}
Perpetua et Felicitas vv et mm, 7 mar. **a**$_4^r$ **123**^{r}
Petronella (Petronilla) v, 31 maii **a**$_5^r$ **130**^{r}
Petrus ap, Cathedra *(ed.* K-*)*, 22 feb. **a**$_3^v$ **121**^{v}
— Ad Vincula, 1 aug. **a**$_6^v$ **142**^{v}
— (in Commemoratione sancti Pauli), 30 iun. **136**^{v}
Petrus m, 29 apr. **a**$_4^v$ **126**^{r}
Petrus *vide* Marcellinus et Petrus
Petrus et Paulus app, 29 iun. **a**$_5^v$ **136**^{r} **D**$_5^v$
— vigilia, 28 iun. **a**$_5^v$ **135**^{r}
— octava (*ed.* octava apostolorum), 6 iul. **a**$_6^r$ **138**^{v}
Philippus et Iacobus app, 1 maii **a**$_5^r$ **126**^{v}
Philippus *vide* Septem fratres
Polycarpus (*ed.* Policarpus) ep et m, 26 ian. **a**$_3^r$
Potentiana v, 19 maii **a**$_5^r$ **129**^{r}
Praeiectus m, 25 ian. **a**$_3^r$ **118**^{r}
Praxedes v, 21 iul. **a**$_6^r$
Primus et Felicianus mm, 9 iun. **a**$_5^v$ **131**^{v}
Prisca v et m, 18 ian. **a**$_3^r$ **116**^{r}
Priscus m, 1 sept. **151**^{r}
Processus et Martinianus, 2 iul. **a**$_6^r$ **137**^{v}
Procopius (*ed. gen.* Procopi) c, 9 iul. **a**$_6^r$
Protasius *vide* Gervasius et Protasius
Protus (*ed.* Prothus) et Hyacinthus (*ed.* Jacinctus) mm, 11 sept. **a**$_7^r$ **152**^{v}
Quattuor coronati, 8 nov. **161**^{v}
Quintinus m, 31 oct. **a**$_7^v$ **160**^{r}
Quiricus *vide* Cyricius et Iulit(t)a
Quirinus m, 4 iun. **a**$_5^v$ **131**^{r}
Remigius, Germanus et Vedastus pp, 1 oct. **a**$_7^v$ **156**^{v}
Rogatianus *vide* Donatianus et Rogatianus
Romanus ab et c, 28 feb. **a**$_3^v$
Romanus m, 9 aug. **a**$_6^v$ **145**^{v}
Rufus m, 27 aug. **149**^{v}
Rusticus *vide* Dionysius, Rusticus et Eleutherius
Sabina v et m, 29 aug. **a**$_6^v$ **150**^{r}
Saturinus *vide* Saturninus, Chrysanthus, Maurus et Daria
Saturninus (*ed.* Saturinus), Chrysanthus (*ed.* Crisantius), Maurus et Daria mm, 29 nov. **a**$_8^r$ **110**^{v}
Scholastica (*ed.* Scolastica, *mendose:* Scolatistca) v, 10 feb. **a**$_3^v$ **121**^{r}
Sebastianus *vide* Fabianus et Sebastianus
Septem dormientes mm, 27 iul. **a**$_6^r$ **141**^{v}
Septem fratres: Ianuarius, Felix, Philippus, Silvanus, Vitalis, Alexander, Martialis (*ed.* Marcialis) mm, 10 iul. **a**$_6^r$ **139**^{r}
Sergius et Bacchus — Marcus, Marcellus, Apuleius (*ed. gen.* Apulei), Sergius (*ed. gen.* Sergi) et Bacchus (*ed.* Bachus) mm, 7 oct. **a**$_7^v$ **157**^{v}
Servatius *(ed.* -c-*)* ep et c, 13 maii **a**$_5^r$ **129**^{r}
Severinus ep et c, 23 oct. **a**$_7^v$ **159**^{v}
Severius ep et c, 22 oct. **a**$_7^v$
Sigismundus m, 2 maii **a**$_5^r$ **127**^{r}
Sigismundus rex et m, 16 oct. **158**^{v}
Silvanus *vide* Septem fratres
Silvester p et c, 31 dec. **a**$_8^v$ **114**^{v}
Simon *(ed.* Sy-*)* et Iudas app, 28 oct. **a**$_7^v$ **160**^{r}
— vigilia, 27 oct. **a**$_7^v$ **160**^{r}
Simplicius *vide* Felix, Simplicius, Faustinus et Beatrix
Sixtus (Xystus) p et m, Felicissimus, Agapitus, Magnus et Ianuarius mm, 6 aug. **a**$_6^v$ **144**^{v}
Sophia et filiae eius, 15 maii **a**$_5^r$
Stanislaus *(ed.* -zl-*)* ep et m, 8 maii **a**$_5^r$ **128**^{v}
— Transl, 6 oct. **a**$_7^v$ **157**^{v}
Stephanus p et m, 2 aug. **a**$_6^v$ **143**^{r}
Stephanus protomartyr, 26 dec. **a**$_8^v$ **8**^{r} **D**$_2^r$
— octava, 2 ian. **a**$_3^r$

— Inventio corporis, Nicodemus, Gamaliel et Abydon (*ed.* Abybon), 3 aug. **a$_6$^{v} 143^r**
Stephanus rex, 20 aug. **a$_6$^{v} 148^r D$_6$^{v}**
— commemoratio, 15 aug. **147^r**
— octava, 27 aug. **a$_6$^{v} 149^v**
— Inventio dextrae, 30 maii **a$_5$^{r} 129^v**
Sulpicius (*ed.* Suplicius) c et p, 17 ian. **a$_3$^{r}**
Symphorianus *vide* Timotheus et Symphorianus
Thecla v, *(ed.* Tecla*)* 23 sept. **a$_7$^{r} 154^v**
Theodulus (*ed.* Theodolus) *vide* Alexander, Eventius et Theodorus
Theodorus m, 9 nov. **a$_8$^{r} 162^r**
Thomas ap, 21 dec. **a$_8$^{v} 114^r**
— vigilia, 20 dec. **a$_8$^{v} 113^v**
Thomas ep et m, 29 dec. **a$_8$^{v} 9^v**
Thomas de Aquino c, 7 mar. **a$_4$^{r} 122^v** m
Tiburtius (*ed.* Tyburcius) m, 11 aug. **a$_6$^{v} 146^r**
Tiburtius (*ed.* Tyburcius), Valerianus et Maximianus (*recte:* Maximus) mm, 14 apr. **a$_4$^{v} 125^r**
Timotheus (*ed.* Thymotheus) c et p, 24 ian. **a$_3$^{r}**
Timotheus (*ed.* Thymotheus) et Apollinaris (*ed.* Appollinaris) mm, 23 aug. **148^v**
Timotheus (*ed.* Thymotheus) et Symphorianus mm, 22 aug. **a$_6$^{v} 148^v**
Tornatus *vide* Kilianus, Colonatus et Tornatus
Transl sancti Benedicti *vide* Benedictus, Transl
Transl sancti Francisci *vide* Franciscus, Transl
Transl sancti Martini *vide* Martinus, Transl
Transl sancti Nicolai *vide* Nicolaus, Transl
Udalricus c, 4 iul. **a$_6$^{r}**
Undecim milia vv, 21 oct. **a$_7$^{v} 159^r**
Urbanus p et m, 25 maii **a$_5$^{r} 129^r**
Valentinus m, 14 feb. **a$_3$^{v} 121^r**
Valerianus *vide* Tiburtius, Valerianus et Maximianus (*recte:* Maximus)
Vedastus *vide* Remigius, Germanus et Vedastus
Venceslaus (*ed.* Wencezlaus) rex et m, 28 sept. **a$_7$^{r} 155^v**
Victor *vide* Mauritius cum sociis
Victor et Victorinus mm, 25 feb. **a$_3$^{v}**
Vincentius m, 22 ian. **a$_3$^{r} 117^r**
Vitalis m, 28 apr. **a$_4$^{v} 126^r**
Vitalis *vide* Mauritius cum sociis
Vitalis *vide* Septem fratres
Vitalis et Agricola mm, 27 nov. **a$_8$^{r}**
Vitus, Modestus et Crescentia mm, 15 iun. **a$_5$^{v} 132^v**
Walpurga (Walburgis) v, 25 feb. **a$_3$^{v} 122^v**
Willibaldus ep et c, 7 iul. **a$_6$^{r} 138^v**
Willibrordus ep et c, 7 nov. **a$_8$^{r} 161^v**
Xystus *vide* Sixtus (Xystus), Felicissimus, Agapitus, Magnus et Ianuarius

Abbreviationes Librorum Sacrorum

VETERIS TESTAMENTI: Gn *Genesis,* Ex *Exodus,* Lv *Leviticus,* Nu *Numeri,* Dt *Deuteronomium,* Jos *Iosue,* Jdc *Iudicum,* Rth *Ruth,* 1–2Sm *Samuel,* 1–2Rg *Regum,* 1–2Chr *Chronicae,* Esr *Esdras,* Neh *Nehemias,* Tob *Tobias,* Jdth *Iudith,* Esth *Esther,* Job *Iob,* Ps *Psalterium,* Prv *Proverbia,* Eccl *Ecclesiastes,* Ct *Canticum canticorum,* Sap *Sapientia,* Sir *Siracides,* Is *Isaias,* Jr *Ieremias,* Thr *Threni,* Bar *Baruch,* Ez *Ezechiel,* Dn *Daniel,* Hos *Hoseas,* Joel *Ioel,* Am *Amos,* Ob *Obdias,* Jon *Ionas,* Mch *Michaeas,* Nah *Nahum,* Hab *Habacuc,* Zph *Zophonias,* Hgg *Haggaeus,* Zch *Zacharias,* Ml *Malachias,* 1–2Mcc *Macchabaeorum*

NOVI TESTAMENTI: Mt *Matthaeus,* Mc *Marcus,* L *Lucas,* J *Ioannes,* Act *Actus apostolorum,* R *(ad) Romanos,* 1–2K *Korinthios,* G *Galatas,* E *Ephesios,* Ph *Philippenses,* Kol *Kolossenses,* 1–2Th *Thessalonicenses,* 1–2T *Timotheum,* Tt *Titum,* Phm *Philemonem,* H *Hebraeos,* 1–2P *Petrus,* 1–3J *Ioannes,* Jc *Iacobus,* Jd *Iudas,* Ap *Apocalypsis*

DIVERSITATES IUXTA TRADITIONEM GRAECO-LATINAM: 1–2Sm = 1–2Rg, 1–2Rg = 3–4Rg, 1–2Chr = 1–2Par *Paralipomenon,* Esr = 1Esr, Neh = 2Esr, Sir =Eccli *Ecclesiasticus,* Ob = Abd *Abdias,* Zph = Soph *Sophonias*